

ROČNÍK 73
1987
Kčs 3,—

lyžařství

Vesele do nového roku sjíždějí na snímku J. Kabáta nejmladší lyžaři na šumavském Špičáku. — Druhý obrázek O. Veselého je z prvního společného zasedání představenstva VSL ÚV, ČÚV a SÚV ČSTV v Nitre při přijetí na radnici předsedou MěstNV dr. Štefanem Kochanským. Jednání přineslo cenné zkušenosti z uplatňování závěrů XVII. sjezdu Komunistické strany Československa.

LYŽAŘSTVÍ

ČASOPIS ČESKOSLOVENSKÉHO SVAZU TĚLESNÉ VÝCHOVY

ROČNÍK 73 — 1987

odborný redaktor JAROSLAV TROUSIL

VYDÁVÁ NAKLADATELSTVÍ OLYMPIA

OBSAH

	Čís.	Str.		Čís.	Str.
Politickov ýchovné články a úvodníky					
Jaroslav Potměšil: Úkoly v roce 1987	1	1	-bor-: Jak zvládnout led	7	13
Magda Holá: Za lepší efektivnost	1	11	Dr. Jiří Soukup: Tak se učí mistři světa (2)	8	7
Pavel Jilek: Třicet let ČSTV a lyžaři	2	1	Josef Tremel: Pokus o identifikaci lyžařské techniky dětí	8	8
-sp-, -cp-: Výroční schůze	2	16	Josef Tremel: Tělesná zdatnost cvičitelů VLŠ	8	9
Jaroslav Potměšil: Po Crans-Montaně a Oberstdorfu	3	1	Dr. Alois Horáček: Seminář k problematice mládeže	8	11
Mládež má zelenou	3	16	-Bur-: Zima skončila a co naše výzbroj?	8	12
-tr-: Za vyšší kvalitu tělovýchovného procesu	4	1	Jiří Soukup: Tak se učí mistři světa (3)	9	7
Vše pro mládež	4	13	Doc. PhDr. T. Broda, CSc.: Školení cvičitelů I. třídy novým způsobem	9	8
Dr. Pavel Klapuš: K dalším úspěchům mladého lyžování	5	1	Josef Tremel: K lyžařské technice dětí	9	9
Mirko Prokop: Pro další rozvoj lyžování v ČSR	6	1	Dr. Karel Daněk, CSc.: Jak (ne)stárneme na lyžích?	9	10
Peter Pecho: Sídliisková VLŠ v Nitre	6	16	Doc. PhDr. T. Broda, CSc.: Ke zlepšení metodické práce	11	7
-tr-: Za další masový rozvoj	7	1	Dr. Jiří Soukup: Tak se učí mistři světa (4)	11	8
-tr-: Příprava výročních schůzí	8	1	Ing. Jaroslav Trhlík: Návčik sjezdu — nedílná součást tréninku mladého sjezdaře	11	9
Zdeněk Gabriel: Vše pro příkladnou organizaci!	8	5	Dr. Jiří Soukup: Tak se učí mistři světa (5)	12	7
PhDr. Jiří Pán: Dvacetileté přátelství	8	11	Jiří Jirsa: Doškolení trenérů sjezdových disciplín	12	8
-tr-: 70. výročí VŘSR, sovětská fyzkultura a lyžování	9	1	MUDr. Milan Jirásek a MUDr. Petr Krejčí: Co je nového v dopingu?	12	8
PhDr. Pavel Klapuš: Inspirace pro budoucnost	10	1	Ing. Jaroslav Jurečka: Poznatky z vyhodnocení RTC 1986—87 mládeže	12	9
-tr-: Mladá generace a tělovýchova	11	1			
-jatr-: Přestavba na Soláni a pomoc masovému lyžování	11	13			
Miroslav Kohout: Skúsenosti z politicko-výchovnej práce	9	15			
Za splnění závažných úkolů	11	14			
Dr. Pavel Klapuš: Nad lyžařským rokem 1987	12	1			
Dr. Martin Schelling: Rozvoj masového športu v SSR	12	11			
Metodické materiály					
PhDr. Jiří Pán a Karel Hudeček: Vimperk: Patero problémů	1	7			
PhDr. Jiří Pán: Čtrnáctiletí	1	7			
Peter Molčan: Rozvoj koordinačních schopností	1	8			
Zdeněk Ciller: Lyžařky bruslí na ledě	1	9			
Pavol Vodaričik: Konferencia cvičitelov	1	9			
-tr-: Cenná publikace	1	9			
Ing. Jan Žák: Jak zacházet s novými lyžemi	1	16			
Miloslav Bělonožník: Bude se létat bezpečněji?	2	7			
Pavel Zelenka: Základní programové materiály	2	8			
Zdeněk Burian: Organizace závodů VLŠ	2	8			
Trenér radí běžcům-začátečnickům	2	13			
Ing. Miroslav Javorský: Připomínky účastníkům dálkových běhů	2	13			
Ing. Jan Žák: Jak parafinovat, odstraňovat vosk a parafin	3	16			
Ing. Jan Žák: K volbě vosku a úpravě skluznic	4	12			
PhDr. Jiří Soukup: Tak se učí mistři světa	5	7			
Milan Beňačka: Hodnotenie jazdárov na MS	5	9			
-rs-: V letních měsících nezahálíme	5	12			
Petr Poruba: Mladí sjezdaři v přípravném období	6	7			
Ing. Václav Hubička: Českoslovenští cvičitelé ve Francii	6	8			
Ing. Ivo Fibiger: Lyže a tartan?	6	9			
-bor-: Úsek častých nehod	6	12			
-bor-: Kde zastavit	6	13			
Vladimír Seidl: Hodnotenie MS 1987:	6	15			
Doc. PhDr. Tadeáš Broda, CSc., a Josef Tremel: Novinky z Interski 1987 v Kanadě	7	7			
Jan Maršík: Speciálně rozvíjející a napodoblivá cvičení v přípravě sjezdaře	7	8			
Jana Tůmová: Význam terénu při běhu na lyžích	7	9			
			Zpravodajství		
			-tr-: Crans-Montana vítá světovou elitu	1	2
			-tr-: Klasici o medaile v Oberstdorfu	1	3
			Petr Bušta: Válka švédská	1	4
			Ján Mráz: Čo nového vo FIS?	1	4
			Třicet pět bodů do SP ze zámoří	1	5
			-pb-: Co chystají Italové?	1	5
			-pb-: Sjezdaři pod penzí?	1	5
			-pb-: XIII. Světová zimní univerziáda	1	10
			Rudolf Sauer: Co čeká juniorské reprezentanty?	1	11
			-ah-: Pohár Špindlerova Mlýna	1	11
			Kalendář	1	13
			Pozvánka na start	1	13
			Ze světa	1	14
			Světové poháry	1	15
			-tr-: Vettori obhájil prvenství	2	2
			Jaroslav Trousil a Petr Bušta: Findeisen a Opaas dominovali na Štrbském Plese	2	4
			-jt-: Suverénní vítězství Malce	2	5
			-pb-: Generální tažení	2	9
			Předolympijská zkouška v Calgary	2	10
			Frenštátské prvenství	2	10
			Turné přátelství	2	10
			Druhé vítězství Švandy	2	11
			Československý pohár	2	11
			Ing. Václav Klozar, CSc.: Praha hostila	2	11
			Kalendář	2	13
			Ze světa	2	14
			Světové poháry	2	15
			Švýcarsko dominovalo v Crans-Montaně	3	2
			V Oberstdorfu se rozdělili o medaile reprezentanti deseti zemí	3	5
			Jaroslav Trousil: Převaha reprezentantů na mistrovství	3	10
			Klíčko posedmé mistrem	3	11
			Oba tituly stylistovi Parmovi	3	12
			Beran popáté vítězem	3	12

	Čís.	Str.		Čís.	Str.
Ze světa	3	13	Úspěch skokanů v Oberhofu	11	5
Nejmladší přeborníci ČSSR	3	13	Pavel Zelenka: Dva rekordy běžců při testech	11	11
Přehled výsledků MS 1987	3	14	Ze světa	11	14
Jaroslav Trousil: Pozlatili Světovou zimní univerziádu	4	2	Jaroslav Trousil: Do druhé stovky	12	4
Jen jedna bronzová medaile z Asiaga	4	5	Ze světa	12	14
Ve Světovém poháru v lyžařské akrobacii	4	6	-mm-: Úspěšná sezóna lyžařů na trávě	12	16
O tituly ve sjezdových disciplínách	4	8	Vítězství Poláků	12	16
Antonín Husák: Družba 1987 na Šumavě	4	9	Daněk na hmotě	12	16
Jaroslav Trousil: Ski-Interkritérium přehlídkou mládí	4	10			
Pohár Spindlerova Mlýna	4	11	Různé		
Bezroukův memoriál	4	11	Dr. Otto Kulhánek: Málo známé dějiny	1	6
Žactvo o tituly	4	11	-tr-: Jizerská magistrála velkým vzorem	1	12
Triumf Berana	4	13	-pa-: Hledáte základnu?	1	12
Vše pro mládež	4	13	Štrbské Pleso láká	1	13
Ze světa	4	14	Životní jubilea	1	16
Světové poháry	4	15	Dr. Otto Kulhánek: Svaz lyžařů		
-kš-: Škodováci sněmovali	4	16	v Království českém	2	6
-tr-: Úspěch švýcarských sjezdařů	5	2	Petr Bušta: Kdo je to?	2	9
Loekken sdruženářskou jedničkou	5	3	JASPO '87	2	10
Tři medaile z MSJ	5	4	Petr Bušta: Bezpečnostní vázání 1987	2	12
Jaroslav Trousil: První titul Petráska	5	5	Odznak Lyžař ČSR	2	12
Žactvo 27 zemí	5	10	Gaby Koubek — 75 let	3	16
Tatranský pohár	5	10	Petr Bušta: Duše univerziádního študáka	4	3
Na trávě mezinárodně	5	10	Dr. Otto Kulhánek: Čeští závodníci		
Budou z nich reprezentanti?	5	11	před první světovou válkou	4	7
Na nové trati	5	13	Pražané na sněhu	4	12
-zl-: Odboráři ve stopě	5	13	Jozef Adam — 65ročný	4	16
Ze světa	5	14	Dr. Otto Kulhánek: Svaz lyžařů		
Světové poháry	5	15	Republiky československé	5	6
-tr-: Mogren a Matikainenová			-jb-: Dočkají sa?	5	12
vítězí Světového poháru	6	2	-Bur-: Chrániče rukou a nohou	5	13
Pavel Jílek: Třináct medailí	6	3	-dom-: Berounský nápad	5	13
Družba klasiků	6	3	-jk-: Vzorný trenér	5	16
Jaroslav Trousil: Do olympijské sezóny	6	4	Dr. Otto Kulhánek a Ján Mráz:		
Dr. Vilém Podešva, CSC.: Co ukázala			Z dějin lyžařství na Slovensku	6	6
sezóna sjezdařů	6	10	-cp-: Zlepšují životní prostředí	6	12
Cena Janských Lázní	6	13	Ing. Jan Seidl: Lyže pro rok 2000	6	13
Ze světa	6	14	Ján Mráz — 65ročný	6	16
-tr-: Přípravy ZOH 1988 v Calgary	7	2	Dr. Otto Kulhánek a Ján Mráz:		
Nor poprvé vítězem	7	3	Z dějin lyžařství na Slovensku (2)	7	6
Petr Bušta: Švýcarsko: Únik informací (1)	7	4	Josef Lánský: K sezóně skokanů	7	10
Jan Vedral: Tři Světové poháry v ČSSR	7	5	František Táborský: Obnovená soutěž		
Parma v čele	7	11	se vydařila	7	11
Tři vítězství Hirschhoferové	7	12	Dr. Eduard Doubek: Melechov přitahuje	7	13
Karel Hampl: Vítězství žáků na Vitoše	7	12	Životní jubilea	7	16
Ze světa	7	14	Upozornění oddílům	7	16
Dorost o tituly	7	15	-lř-: Albarello překvapením MS	8	3
Nejmladší přeborníci	7	15	Dr. Otto Kulhánek: Boj o zimní olympijské hry	8	6
-tr-: Jiří Parma králem	7	16	-bor-: Do jakého věku lyžovat?	8	12
Velká cena Slovenska	7	16	Východočeský kraj nejsilnější	8	13
Ján Mráz: Co nového vo FIS	8	2	-Bur-: Co nového ve výbroji	8	13
-tr-: Čs. běžci před sezónou	8	3	-bor-: Boty v suchu	8	13
Petr Bušta: Švýcarsko: Únik informací (2)	8	4	-bor-: Vochoňka a Křemílek na lyžích	8	13
Ze světa	8	14	Mistrovství a přebory ČSSR 1988	8	15
První body v Evropském poháru	8	15	Vlastimil Albrecht: Nezapomněli	8	16
-lm-: Polský pohár	8	15	Dr. Otto Kulhánek: Mezinárodní lyžařská		
Švanda a Havrančíková v čele	8	16	federace (FIS)	9	6
VC Frenštátu popatnácté	8	16	Ing. Lubomír Moc: Dvacet let výuky	9	12
-lř-: ZOH 1988 v Calgary velkou motivací	9	2	MUDr. Karel Daněk, CSC.: Nemáte na půdě		
-tr-: Přípravy na sezónu vrcholí	9	3	historické lyže?	9	12
Per Bušta: Švýcarsko: Únik informací (3)	9	4	Pavol Vodarčík: Do pozornosti cvičitelom	9	12
Rozhodnutí o MS 1991 a 1993	9	5	PhDr. Jiří Pán: Úspěšná sezóna Šumavanu	9	13
Ze světa	9	14	Petr Jíreš: Dobré výsledky žáků	9	15
Jaroslav Potměšil: XV. ZOH 1988 v Calgary	11	2	Dr. Jan Weisshäutl: Timex Skiathlon	9	16
Jaroslav Trousil: Příště na ledové stopě?	11	4	Miroslav Martinák: Smutná skutečnost —		
			nádejná perspektiva	9	16
			Blahopřání k jubileu	10	2

	Čís.	Str.		Čís.	Str.
Dr. Otto Kulhánek: K 100 výročí organizovaného lyžování v českých zemích	10	3	Jaroslav Troustl: Na společné cestě -lř-: Poprvé na sněhu	12	5
PhDr. Jaroslav Potměšil: Zamyšlení k jubileu	10	12	Dr. Otto Kulhánek: Mohutný rozvoj čs. lyžování	12	6
Pavel Zelenka: Úspěšnost československých lyžařů v posledních čtyřech desetiletích	10	13	Peter Pecho — 55ročný	12	11
Ti co psali historii vzpomínají...	10	15	Josef Burda: Situace ve výbroji a výstroji	12	12
Dr. Karel Daněk, CSc.: Proč právě před 100 lety?	11	5	Liga dálkových běhů	12	12
Dr. Otto Kulhánek: Lyžování v procesu sjednocení TVS	11	6	Kalendář	12	13
Dr. Ladislav Dítě: Pro zvýšení bezpečnosti lyžující veřejnosti	11	12	Nové vosky	12	13
Orlický maratón zve	11	12	-pz-: Na plastickém koberci	12	13
Ti co psali historii vzpomínají... (2)	11	15	ED: Liga Vysočiny	12	13
-lř-: Nebyl doma poražen	11	16	-lř-: Světové poháry k jubileu	12	14
Vyznamenání lyžaři	11	16	Ti co psali historii vzpomínají... (3)	12	15
-jd-: Najúspěšnější	11	16	Sigmund Ruud — 80	12	16
Životní jubileum	11	16	Jesenická třicátka	12	16
			Poděkování	12	16

Objednávka předplacení tisku — výpis*)

Oznámení o zrušení předplatitelského vztahu — výpis*)

Evidenční číslo předplatitele
(při inkasování předplatného v SIPO)

Název deníku — časopisu	Počet objednaných výtisků	Číslo - datum zahájení ukončení dodávky tisku	(vyplňuje PNS)			
			Katalogové číslo			

Nežádám — žádám*) o zkrácení čtvrtletního předplatitelského období při předplacení deníků na měsíc (jen občané):

Předplacené výtisky dodávejte na adresu:

Příjmení a jméno (název org.) ulice

čís. domu poschodí č. bytu dodávací pošta []

Plátce předplatného (vyplňují jen organizace)

Označení (úplný název)

Adresa dodávací pošta []

Objednávku vyřizuje (čitelné příjmení) telefon

Název a sídlo peněžního ústavu

Číslo účtu

Datum Podpis předplatitele (u organizace i otisk razítka)

*) Nehodící se škrtněte!

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

35. ROČNÍK
INTERSPORTTURNE

TATRANSKÝ
POHĀR

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRANĚ OBĀLKY FOTOGRAFIE KRKONOŠ JIŘÍHO BRUNÍKA (VYSOKÉ KOLO A KOZÍ HRBETY), KTERÉ V NOVĚM ROCE 1987 OPĚT VÍTAJÍ PŘÍZNIVCE LYŽOVÁNÍ. — NA ZADNÍ STRANĚ OBĀLKY ZĀBĚRY ing. J. BOBULY A J. TROUSILA ĀS. HORSKÝCH STŘEDISEK. NAHOŘE A DOLE LYŽAŘSKÝ AREĀL NA HREBIENKU, UPROSTŘED SLALOMOVĀ TRĀT V JASNĚ, VELKÝ A MAMUTĀ SKOKANSKÝ MĀSTEK V HARRACHOVĚ.

Úkoly v roce 1987

Rok 1987 je po stránce politickospolečenské i sportovní významný. V jeho průběhu se uskuteční sjezd ROH a SSM, proběhnou oslavy 70. výročí VRŠR, 65. výročí vzniku SSSR, 30. výročí ČSTV a 100 let lyžování v Československu. Uskuteční se Světová zimní univerziáda, Světový pohár ve skoku a tradiční mezinárodní i národní soutěže.

Je také druhým rokem 8. pětiletky s velkými hospodářskými úkoly a počátkem nového časového uspořádání vrcholných světových soutěží. Z hlediska hlavních směrů hospodářského a sociálního rozvoje ĀSSR na léta 1986—1990 a výhledů do roku 2000 se tělesné výchově a sportu dostalo významného poslání. „Soustavnou pozornost věnovat rozvoji tělesné výchovy, sportu a rekreace jako důležitého předpokladu zdravého vývoje obyvatelstva.“

To, zejména s požadavkem urychleného zavádění nejnovějších výsledků vědeckotechnického rozvoje do výrobní a společenské praxe, zabezpečování maximálního růstu výroby, zvyšování podílu vysoké vědeckoekonomické úrovně výroby, zvyšování kvalifikace pracujících pro urychlení růstu produktivity práce ve všech odvětvích národního hospodářství a trvalým zdokonalováním soustavy plánování a řízení národního hospodářství a zkvalitňování řídicí a organizační činnosti, klade vysoké nároky na výsledky tělovýchovné a sportovní činnosti.

Integrálním úkolem je výchova mladého člověka jako uvědomělého, harmonicky rozvinutého občana socialistické společnosti. Totiž specifické podmínky a možnosti tělovýchovné organizace působí na vědomí sportovců, zejména mládeže tak, aby jejich názory, postoje, vlastnosti, potřeby a zájmy, ale i způsob myšlení a života se utvářely podle socialistických zásad, v duchu marxismu-leninismu, na principech socialistického vlastnictví a proletářského internacionalismu.

Právě v tomto směru by mělo sehrát lyžování, které patří k nejoblíbenějším a nejmasovějším sportovním odvětvím, svoji roli. Proto byl VSL ŪV ĀSTV předložen a předsednictvem ŪV ĀSTV v lednu 1986 schválen materiál Návrh opatření k dalšímu rozvoji lyžování v ĀSSR.

Byly stanoveny hlavní úkoly:

1. Masový rozvoj lyžování — má-li být lyžování vyhledávanou pohybovou aktivitou, prostředkem regenerace sil pracujících a vhodnou náplní volného času obyvatelstva, je nutné vytvořit odpovídající organizační, materiálně ekonomické a obsahové předpoklady. Zejména nadále rozvíjet organizační a členskou základnu, ovlivňovat co největší počet lyžujících veřejnosti ve spolupráci s dalšími organizacemi — ROH, SSM, MŠ ĀSR a SSR a dalšími. Organizovat nejrůznější akce masového charakteru jako významnou formu aktivního odpočinku i k získávání dětí a mládeže pro trvalé provádění lyžařského sportu. Rozšiřovat placené služby formou veřejných lyžařských škol po celém území republiky. Usilovat o sjednocení výuky lyžování a efektivitu činnosti. Pozitivní vliv lyžování ve smyslu uspokojení, prožívání i vlivu na fyziologické funkce organismu roste s úrovní techniky pohybu, zvyšuje se bezpečnost a intenzita činnosti.

2. Výkonnostní lyžování — vychází z masového lyžování a svým obsahem a zaměřením směřuje k oblastí vrcholového lyžování. Jedná se o celoroční tréninkový proces talentované mládeže i dospělých. Proto je nezbytné zaměřit úsilí národních svazů na zvýšení účinnosti tréninkového procesu, zkvalitňovat jeho obsah a přizpůsobovat prostředky a metody práce konkrétním podmínkám. Zaměřit se přitom na realizaci stanovených postupových cílů a prosazování progresivních forem výcviku.

3. Vrcholové lyžování — v systému vrcholového sportu je zařazeno mezi nosná sportovní odvětví. V roce 1987 čeká naše reprezentanty velmi důležitý úkol: alespoň částečně navázat na výsledky ze ZOH 1984 v Sarajevu a přesvědčit tak, že cesta k dosažení výsledků v Calgary 1988 je správná.

Jsmo si přitom vědomi nové konkrétní situace: odešla řada opor, změnilo se výkonnostní postavení disciplín, v současné době nemáme tak významné osobnosti, spoléháme na sílu družstev, úspěšní mladí nemají ještě dostatek zkušeností. Jsou zde dva způsoby běhu a další odborné problémy.

Před naší lyžařskou reprezentací stojí především úkol uspět na MS 1987 v klasických a sjezdových disciplínách. Tyto výsledky by měly být podloženy úspěšným vystoupením juniorů na MSJ. Budeme mít některé juniory, kteří budou startovat na MSJ i MS. Bude nám stačit krátká doba na výsledky v Calgary? To však není zdaleka všechno. Má-li být československé lyžování připraveno na historické období: MS 1987 — ZOH 1988 — MS 1989 a zvláště pak MS 1991 — ZOH 1992 — MS 1993 — ZOH 1994 a MS 1995, pak bychom měli očekávat i výsledky na soutěžích zemí socialistického společenství Družba 1987.

Úspěšná organizace Světové zimní univerziády, všech mezinárodních závodů a výsledky čs. reprezentantů by měly být dobrou vizitkou čs. lyžování. To vše vyžaduje především prohloubit a zkvalitnit politickovýchovnou práci a její komplexní uplatňování v celém procesu výchovy. Dále zdokonalovat tréninkový systém, prohlubovat metodiku přípravy, přebírat a v praxi uplatňovat pokrokové zkušenosti, zlepšovat všechny oblasti zabezpečení, soustavně zvyšovat kvalitu a účinnost organizační a řídicí práce.

Výročí 100 let lyžování v Československu chceme oslavit semknutostí, zlepšenou prací a sportovními výsledky, které odpovídají slavné historii i velké současnosti.

JAROSLAV POTMĚŠIL, ústřední trenér VSL ŪV ĀSTV

Lyžařství

Ročník 73

Číslo 1

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotlant, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, R. Sauer a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 19, administrace vývozu tisku, Káfkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. prosince 1986. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

CRANS-MONTANA vítá světovou elitu

Necelý týden scházel do zahájení 29. mistrovství světa ve sjezdových disciplínách ve švýcarské Crans-Montaně při vyjití lednového čísla Lyžařství. První část Světového poháru 1987 znamenala nejen problémy s nedostatkem sněhu a měněním termínů a pořadatelů závodů, ale přinesla také mnoho nečekaných výsledků. Sněhová děla v alpských zimních střediscích i v zámoří zachraňovala často nepříliš příznivé sněhové podmínky a také organizátoři MS se připravovali na případné zajištění dostatku umělého sněhu.

Požár v kanceláři organizačního výboru

Velký rozruch vzbudila zpráva o požáru v prozatímní kanceláři organizačního výboru MS 24. listopadu večer před 19. hodinou. Obětí plamenů komputerového střediska se staly elektronické aparatury a část zařízení sekretariátu. V budouš se nacházely také akreditace novinářů, které naštěstí byly v kovovém pouzdře v horní části místnosti OV.

Dvě osoby, které ještě pracovaly v kanceláři, ihned zavolaly požárníky. Ti dorazili na místo požáru během osmi minut a podařilo se jim oheň uhasit. Škoda byla odhadnuta asi na 400 000 švýcarských franků. Podle prohlášení šéfa tiskové služby Huga

Steineggera požár pravděpodobně způsobila odhozená cigareta nebo elektrický „kratas“. Novým domovem organizačního výboru MS se stala kongresová hala.

Kdo obhajuje tituly

Účast na MS v Crans-Montaně měli zajištěnou bez kvalifikace obhájci mistrovských titulů ze světového šampionátu 1985 v Bormiu a Santa Caterině. V soutěži mužů to byli Švýcar Pirmin Zurbriggen ve sjezdu a kombinaci, Švéd Jonas Nilsson ve slalomu a Markus Wasmeier (NSR) v obřím slalomu. V soutěži žen před dvěma roky v Itálii stanuly na nejvyšším stupni vítězů Švýcarčky Michela Figiniová ve sjezdu a Erika Hessová v kombinaci, Američanka Diane Roifeová v obřím slalomu a Francouzka Perrine Peltenová ve slalomu. V polovině prosince loňského roku byl předpoklad, že nikdo z nich nebude chybět.

Všichni v závodech Světového poháru potvrdili, že se na mistrovství světa svědomitě připravují. Čeká je však hodně rovnocenných soupeřů a uchazečů o medaile. Bude rozhodovat momentální forma, fyzická a duševní dispozice i trochu závodnického štěstí.

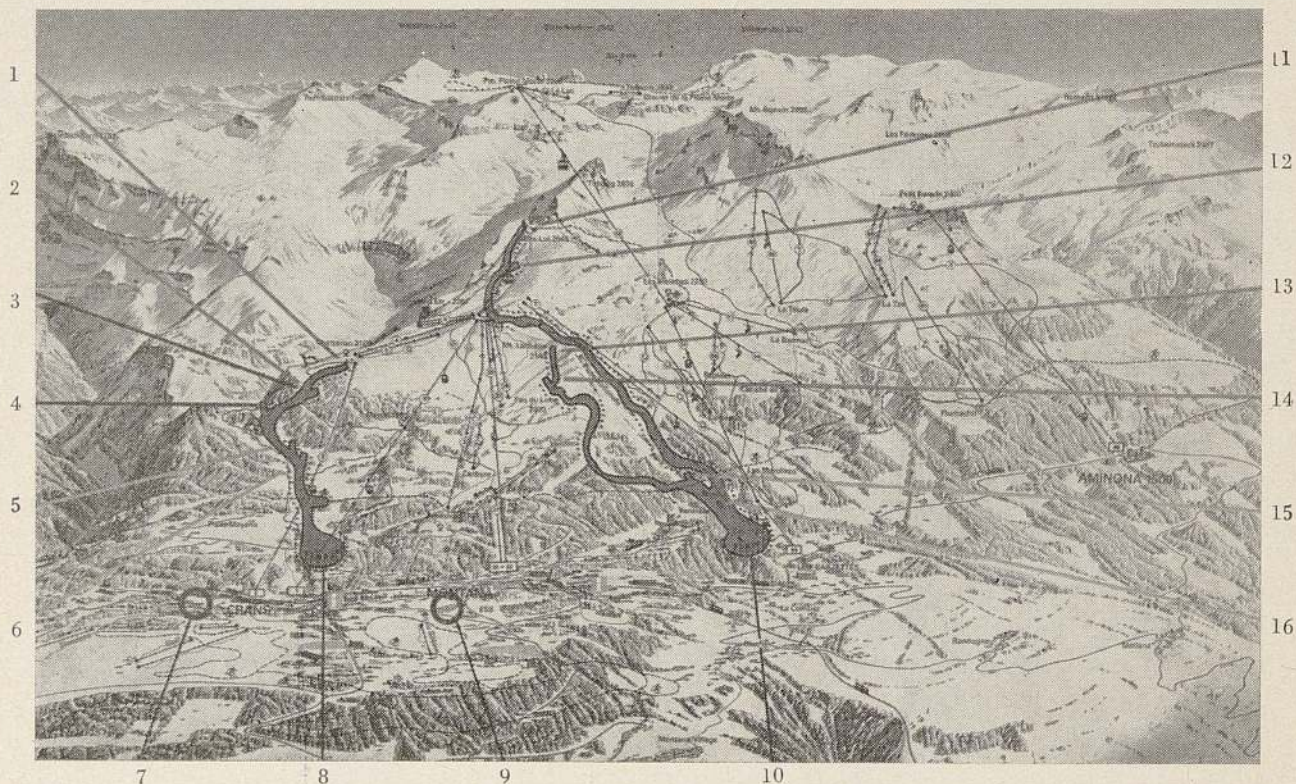
Prosincové závody ukázaly, že zejména švýcarské reprezentační družstvo mužů i žen po úspěších v loňské sezóně bude chtít dominovat

v šampionátech na domácím sněhu a odměnit se tak svým početným příznivcům. Nejen Zurbriggen a Walliserová v prosincových závodech SP potvrdili svou výkonnost, ale i Gaspoz, Müller, Schneiderová a další prokázali velké ambice. Italové, zejména Pramotton a Edalini, překvapili svými úspěchy, stejně jako ve sjezdech kanadští reprezentanti Boyd a Grahmová a ve slalomu Američanka McKinneyová. Švéd Ingemar Stenmark rovněž znovu potvrdil, stejně jako Jugoslávec Križaj, že se s nimi musí počítat. Otázníkem v době uzávěrky byl start vítěze SP 1986 Girardelliho, kterému se obnovilo zranění ramene.

Program MS

Slavnostní zahájení MS je v neděli 25. ledna v 17 hod. Pondělí 26. ledna je vyhrazeno tréninkům. V úterý 27. ledna v 10 a 12.30 hod. je na programu slalom mužů pro kombinaci, ve středu 28. ledna v 11 hod. sjezd žen pro kombinaci, ve čtvrtek 29. ledna v 10.30 a 12.30 hodin slalom žen pro kombinaci, v pátek 30. ledna ve 12 hodin sjezd mužů pro kombinaci, v sobotu 31. ledna ve 12 hod. sjezd mužů, v neděli 1. února ve 12 hod. sjezd žen, v pondělí 2. února ve 12 hod. superobří slalom mužů, v úterý 3. února superobří slalom žen, ve středu 4. února v 10.30 a 13 hod. obří slalom mužů, ve čtvrtek 5. února v 10.30 a 13 hod. obří slalom žen. Pátek 6. února je volným dnem. V sobotu 7. února pokračuje MS v 10 a 12.30 hod. slalomem žen, v neděli 8. února v 10 a 12.30 hod. slalomem mužů a v 15 hod. je slavnostní zakončení.

-tr-

Přehled tratí MS 1987 ve sjezdových disciplínách v Crans-Montaně: 1 superobří slalom mužů, 2 superobří slalom žen, 3 obří slalom mužů, 4 obří slalom žen, 5 slalom mužů pro kombinaci, 6 slalom žen pro kombinaci, 7 středisko OV, 8 stadión Plans Mayens, 9 tiskové středisko, 10 národní stadión, 11 sjezd mužů, 12 sjezd mužů pro kombinaci, 13 sjezd žen, 14 sjezd žen pro kombinaci, 15 slalom mužů, 16 slalom žen

Klasici o medaile v Oberstdorfu

O medaile mistrů světa v klasických disciplínách budou bojovat nejlepší běžci, běžkyně, skokani a sruženáři 11.—21. února v západoněmeckém Oberstdorfu. Jihobavorské lyžařské a rekreační středisko je na světový šampionát dobře připraveno a členové organizačního výboru v čele s předsedou ing. Clausem-Peterem Horlem mají bohaté zkušenosti s pořádáním mezinárodních závodů.

Očekává se rekordní účast startujících, běžci a běžkyně budou poprvé

Nordische
Ski Weltmeisterschaften
11. bis 22. Februar 1987
Oberstdorf

soutěžit o mistrovské tituly v klasické i volné technice. Některé země již v přípravě na světový šampionát rozdělily své reprezentační týmy na klasiky a „bruslaře“. Je zajímavé, že první týden v Oberstdorfu bude patřit běžcům a běžkyním, kteří se věnují klasickému stylu, druhý pak vyznavačům volné techniky.

Přihlášení reprezentanti 28 zemí

Běžecké tratě ve Stillachtalu jsou náročné, s prudkými, dlouhými stoupáními a obtížnými sjezdy. Vytyčeny jsou v nadmořské výšce 830—940 m. Velký skokanský můstek znají účastníci z tradičního Intersportturne, střední si vyzkoušeli sruženáři při loňské generálce MS. Organizačnímu výboru se podařilo zajistit dvacet významných sponzorských firem, které pomáhají pořadatelům úspěšně zvládnout všechny úkoly. V době redakční uzávěrky lednového Lyžařství 28 z 30 očekávaných zemí potvrdilo účast svých reprezentantů. ČSSR bude zastoupena ve všech disciplínách. Cel-

Ke kandidátům účasti ve skokanské soutěži MS 1987 v Oberstdorfu patří Fin Matti Nykänen a čs. reprezentanti Vladimír Podzimek (po těžkém zranění a nucené přestávce opět pilně trénuje) a Pavel Ploc (Foto J. Podzimek)

kem se předpokládá účast 400 aktivních sportovců.

Organizátoři počítají na MS s velkou účastí návštěvníků ze zahraničí a věnovali mimořádnou pozornost zajištění dobrých ubytovacích podmínek. Uskuteční se televizní přenosy do celého světa, které bude zajišťovat 21 televizních kamer. Připravena jsou parkoviště pro 5000 vozidel. V blízkosti běžeckého stadiónu je pět parkovišť pro 1500 aut a 50 autobusů, u skokanského areálu Schattenberg pro 1900 aut a 30 autobusů kromě zvláštních parkovišť pro akreditované účastníky.

Program MS

Slavnostní zahájení mistrovství světa je ve středu 11. února v 18 hod. na lyžařském stadiónu Schattenberg. Program soutěží zahájí ve čtvrtek 12. února v 11 hod. běh mužů na 30 km klasickým stylem, ve 14 hod. sruženáři-jednotlivci mají trénink na středním můstku. V pátek 13. února v 11 hod. bude odstartován běh žen na 10 km klasickým stylem a ve 14 hod.

začínají skoky sruženářů-jednotlivců na středním můstku. V sobotu 14. února v 11 hod. je druhá část závodu sruženářů-jednotlivců běh na 15 km, ve 14 hod. trénink skokanů na velkém můstku. V meděli 15. února v 11 hod. běží muži 15 km klasickým stylem a ve 14 hod. začínají skokani boj o titul na velkém můstku. V pondělí 16. února v 11 hod. je na pořadu běh žen na 5 km klasickým stylem a ve 14 hod. trénink družstev sruženářů na středním můstku. V úterý 17. února v 10.30 hod. bude odstartována štafeta mužů 4X10 km volnou technikou, ve 14 hod. závod družstev skokanů na velkém můstku. Ve středu 18. února v 11 hod. poběží ženy štafetu 4X5 km volnou technikou a ve 14 hod. začíná skoky na středním můstku soutěž družstev sruženářů. Ve čtvrtek 19. února zakončí družstva sruženářů boje o medaile štafetou 3X10 km v 11 hod. a ve 14 hod. mají skokani trénink na středním můstku. V pátek 20. února v 11 hod. poběží ženy 20 km volnou technikou a ve 14 hod. mají skokani závod na středním můstku. V sobotu 21. února v 11 hod. bude odstartován závěrečný závod mužů v běhu na 50 km volnou technikou, v 16 hod. slavnostním ceremoniálem bude MS zakončeno.

Prosincové závody Světového poháru naznačily formu nejvážnějších kandidátů na medaile. V běhu mužů prokázali nejlepší výkonnost Švédové v čele se Svanem a Erikssonem a dominovali také ve štafetách. Čs. reprezentanti se zatím neprosadili. V soutěži běžkyň mají nejsilnější a hodně vyrovnané družstvo Norky. Čs. závodnice po odchodu zkušených reprezentantek překvapily dobrými výsledky (páté místo Jevavé na 5 km klasicky ve Val di Sole, sedmé Havrančíkové na 10 km volnou technikou v Ramsau, druhé čs. štafety na 4X5 km volnou technikou v Cogne). V soutěži skokanů je světová špička hodně vyrovnaná. Z čs. reprezentantů se zablýskl Švagerko vítězstvím v Chamonix a dobrou sítolou formu potvrdil na zájezdu v zámoří Parma. Ze sruženářů byli zatím neúspěšnější Norové. Lednové závody Světových pohárů napoví již více. -tr-

Čs. reprezentační družstvo běžců. Zleva trenér B. Rázl, P. Lisičan, V. Korunka, L. Švanda, Š. Lichoň, M. Bečvář, dr. P. Krejčí, asistent trenéra S. Henych, v podřepu M. Petrásek, P. Benc a R. Nyč (Foto B. Hynek)

Válka švédská

První válka švédská se strhla v letech 1630—1635 a vstoupila nechvalně do dějin coby součást války třicetileté. Další švédskou válku lze očekávat na poli lyžařském v Oberstdorfu 1987.

Švédští příznivci lyžování přišli s nápadem hodným Oxenstierny. Běžci tří korunek by prý mohli získat všechny čtyři zlaté medaile, které se na MS v Oberstdorfu budou rozdávat. A možná dokonce... ale nepředbíhejme. O alternativě „čtyři zlaté pro Svana“ se zatím hovoří opravdu jen v náznacích.

To všechno by se mohlo zdát jen poněkud nadnesené, příliš sebevědomé, příliš fantaskní, ovšem jen potud, pokud nezabrousíme do nedávných statistik. Sám Gunde Svana už jednou čtyři medaile přivezl — ze Sarajeva. (Dvě zlaté, po jedné stříbrné a bronzové.) Loni startoval v devíti závodech SP, pětkrát zvítězil, třikrát se musel spokojit se stříbrem, jednou smířit s diskvalifikací. Porazit jej svedli jedině Mogren (2X) a Smirnov. Počítejme dále — Švédové obsadili všech pět štafet SP, pětkrát vítězně. Připočteme-li jedno vítězství Wassberga, dostaneme jednoznačné resumé. Vyjma Smirnovova triumfu v Leningradě vyhrál švédský tým vše, co se v rámci SP běželo!

Od výsledků není daleko k úvahám, u nichž skončila část lyžařského světa: „Kterí Švédové jsou schopni porazit Svana?“ A válka švédská dostává najednou poněkud bratrovražedný kabát.

Začneme tím, který dokázal loni Svana porazit — Tony Mogrenem. Obě porážky se odehrály na 15km trati a ve volném stylu. Mogren pasován

do role sprinterského specialisty nic nenamítal — jen zalitoval, že 15 km se v Oberstdorfu běží klasicky. A Svana: „Nejlépe se mi letos běželo v Bohinji. Paradox je, že právě tam mě porazil Mogren. Byl v té chvíli nejlepší na světě. Dokáže-li něco podobného v Oberstdorfu, bude mistrem světa.“

Erik Östlund byl prozatím jen nenápadným vzadu. Ale právě tahle tichá voda mlela břehy pořádně. Pětkrát rozbíhal švédskou štafetu, vždy předával jako první, čtyřikrát přitom dosáhl absolutně nejrychlejšího času ze všech běžců. Čtvrtý ve Světovém poháru, zářivý vzor švédského sebevědomí a ctizádství. „Nechci vidět stín svých zatím úspěšnějších kolegů. Patnáct nebo padesát kilometrů, bruslení nebo klasika... ničeho se nebojím, jsem specialistou na cokoli.“ I poslední citovaný větu nezapře svůj lyžařský původ. Stejný kus švédské filozofie vyjádřil ještě jasněji Svana: „Nediskutuji o stylech. Jsem dobrý lyžař, potřebuji mnoho a tvrdě trénovat, nejlépe v klasickém stylu. Letos jsem přes léto absolvoval 750 tréninkových hodin — o 50 více než kdykoliv dříve. Ostatní musí přijít!“

Vída, švédská válka už začala, alespoň na půdě prohlášení.

Poslední švédskou lahůdku nemá na svědomí ani Svana, ani Mogren, Östlund, Ottosson, Eriksson či Majbäck, ale starý vlk. Tak říkají Wass-

bergovi, který se už loni rozhodl vrátit. Nemá již v hlavě jen trénink a lyže. Je mužem čínorodým, podnikavým, zkušeným. Pracuje pro firmu Fischer, otevřel si doma v Asarně turistickou ubytovnu. Prý mnoho pracoval, věk zase poposkočil, sportovní forma pomalu odcházela. Bude mu jednatřicet let. Nevydržel však v ústraní. Loni se trápil, ale nakonec se z trápení vyklubalo vítězství v třicítce ve Falunu. „Měl jsem kliku,“ šklebil se sice po závodě, ale to už měl za sebou 6 měsíců tvrdé přípravy. A po dvanácti měsících: „Mnoho pracuji, mnoho trénuji, mnoho přemýšlím, uspořádal jsem si život. Mladí se mnou budou mít starosti. Vracím se naposledy a chci medaile.“

„Potřebujeme Wassberga jako běžce i jako otce družstva,“ prohlašuje sice trenér Pettersson, ale kdo ví, nakolik s ním sami běžci souhlasí. Wassberg je najednou novým konkurentem v boji Švéda proti Švédovi, jak si sami oberstdorfské mistrovství představují.

Starý vlk jakoby zůstal tím vším neposkrvněn. „Minulou zimu jsem si řekl — co tu ještě pohledáváš? A letos — kam bys odcházal? Lyžování je najednou zase velká radost jako za klukovských let, ne ta pekelná dřina, ve kterou se pak proměnilo. Člověk se tolik mění. To je moc dobře.“

Má pravdu. Kdeže loňské sněhy jsou. Kdeže jsou loňské lyžařské názory a kředa, loňské plány. Kdeže může být loňská švédská forma. Bratrovražedný souboj se nakonec vůbec konat nemusí. Svět se připravoval velice dobře — a potáhne za jeden konec provazu. Druhý konec je modrozlutý.

PETR BUŠTA

Čo nového vo FIS?

V Lyžařství číslo 12/1986 sme uverejnili prvú časť niektorých zaujímavostí z „kuchyne“ FIS, teraz uverejňujeme druhú časť, venovanú niektorým technickým zmenám pravidiel FIS.

Štartové poradie vo (všetkých) zjazdových technických disciplínach:

A. Svetový pohár

Do druhého kola postupuje maximum 30 pretekárov (muži—ženy). Prvých 15 startuje v druhom kole v obrátenom poradí výsledkov z I. kola. Ostatní pretekári startujú, t. j. 16—30 v poradí, podľa výsledkov z I. kola.

FIS body a body SP sa počítajú z konečných výsledkov dosiahnutých v oboch kolách (do výpočtu pre FIS body bude vzatých maximálne 30 pretekárov). Pre výpočet bodov do kombinácie sa počítajú len pretekári, ktorí sa umiestnili medzi prvými 30 a dokončili obidva preteky.

B. Kontinentálne poháry

Ako hore, ale 60 pretekárov, resp. 16—60.

C. Medzinárodné preteky

Všetci pretekári, ktorí sa klasifikovali v I. kole, sú pripustení do 2. kola. Prvých 15 startuje v 2. kole v obrátenom poradí výsledkov z I. kola.

Ostatní pretekári startujú, t. j. od 16., v poradí podľa výsledkov 1. kola.

FIS body sa rátať z konečných výsledkov dosiahnutých v oboch kolách. Pre výpočet bodov do kombinácie sa zaratávajú všetci pretekári, ktorí sa klasifikovali v oboch kolách a pretekoch.

D. MS a MSJ

Zatiaľ nebol podaný žiadny konkrétny návrh. Odporúča sa však, aby všetci klasifikovaní pretekári mohli startovať v 2. kole.

Niektoré ďalšie úpravy v pravidlách zjazdových pretekov:

1. Pre kalkuláciu FIS bodov budú vzaté preteky, pri ktorých sa aspoň 3 pretekári s bodmi FIS umiestnia medzi prvými 10 (nezávisle od bodov FIS).

2. Navrhuje sa ponechanie **prirážok** u pretekov ako v sezóne 1985—1986.

3. **Kvóty doprodu** pretekárov na SP zostávajú nezmenené. Návrh na nové počty nebol schválený.

4. Pri **odvolaní pretekov** SP v prípade nedostatku snehu sa musia zachovať tieto lehoty:

— zjazd a S—G 10 dní pred konaním,

— zjazd a slalom alebo obr. slalom 10 dní,

(ak sa odvolá zjazd, automaticky sa odvolá aj technická disciplína),

— slalom a obr. slalom 6 dní.

5. Schválená **nová F hodnota** pre výpočet slalomu, a to na F-670 miesto doteraz F-750. Pre sezónu 1986—1987 platia tieto hodnoty: zjazd F 1180 — CM (1.0510), slalom 670 — (1.0895), obr. slalom 920 — (1.0650), super-G 940 — (1.0638).

6. Schválený návrh klasifikačnej subkomisie na **kalkuláciu prirážok** v prípade zranenia 22% a minimum 4, miesto doterajšej progresívnej prirážky.

7. Konečný termín predkladania návrhov na **homologáciu** zjazdových a slalomových tratí sa mení z 1. na 30. november.

8. Schválené používanie **kীবových tyčí** pre žiacke preteky a paralelný slalom.

9. Vyslovený súhlas s návrhom subkomisie pre SP, aby sa **zrušila alpská kombinácia** u SP v prípade odvolania jednej disciplíny (nemožno disciplíny ani preložiť).

10. P-FIS vyslovilo súhlas, aby bola udelená aj cena pre víťaza SP v alpskej kombinácii.

JÁN MRÁZ
člen predsedníctva FIS

Třicet pět bodů do SP ze zámoří

Skokani byli první z lyžařů, kteří prověřili olympijská zařízení v kanadském Calgary. Ve srovnání s posledními sezónami se zahájení jejich závodního období uspíšilo ještě o týden a přitom špatné sněhové podmínky v Evropě umožnily přípravu k prvním mezinárodním závodům jen několika vyvoleným.

Čtyři českoslovenští reprezentanti Ladislav Dluhoš, Jiří Parma, Pavel Ploc a Bohumil Vacek s trenérem Daliborem Motejlkem odletěli do zámoří bez jediného tréninkového skoku, ale s velkou chutí konečně si pořádně zaskákat. Vyhledky na možnost připravovat se v některém evropském skokanském středisku byly totiž velmi nejisté. Všechny příznivce lyžování příjemně překvapily především výsledky Parmy, který v Calgary na středním můstku byl druhý a na velkém zvítězil. Také umístění Ploce a Vacka byla velmi dobrá.

Úspěšná pořadí nelze přeceňovat, neboť v Calgary byla poloviční účast startujících ve srovnání s úvodními závody Světového poháru v Thunder Bay a Lake Placidu. Chyběli především Rakušané, kteří dali přednost tréninku na můstcích v Thunder Bay, Finsko vyslalo tři a Norsko jen dva závodníky, z větší části jiné než v soutěži SP. Přesto však pěkná umístění by měla být povzbuzením pro čs. reprezentanty, i když v posledním závodě zámořského turné na středním můstku v Lake Placidu se jim nedařilo.

Jaké jsou olympijské můstky?

Zajímá nás názor trenéra D. Motejlkova a čs. skokanů na můstky, na nichž se bude příští rok bojovat o olympijské medaile. Shodují se v tom, že jsou postaveny na otevřené rovině, nejsou kryty lesem a vystaveny větrnému počasí, které může významně ovlivnit jednotlivé skoky. Mají moderní profil a dokonalé technické vybavení. Devadesátka je vybave-

na výtahem i sedačkovou lanovkou. Uvažuje se o nylonové síti, která by tlumila nárazový vítr. Motejlek připomněl, že teplota sněhu se hodně mění a rozdíl při začátku závodu a jeho závěru může být 4–5 stupňů C. Při rozdílném času je třeba několik dnů na aklimatizaci. Můstky v Olympic Parku jsou postaveny na okraji města.

Přehled výsledků předolympijských závodů:

Střední můstek 28. listopadu: 1. Lesser (NDR) 224,3 (89,5 a 89), 2. Parma 220,6 (88 a 88,5), 3. Stjernen (Nor.) 218,0 (88,5 a 87), 4. Weissflog (NDR) 217,4 (87 a 87,5), 5. Fidjestoel (Nor.) 216,7 (88 a 87), 6. P. Ploc 216,0 (87,5 a 88), 7. Vacek 213,6 (86 a 85,5), 8. Nikkola (Fin.) 210,8 (86 a 87,5), 9. Vervejkin (SSSR) 210,8 (86,5 a 87), 10. Lederer (NDR) 209,4 (86,5 a 85,5). — 16. Dluhoš 191,7 (83 a 82).

Velký můstek 29. listopadu: 1. Parma 220,0 (109,5 a 113,5), 2. Weissflog 218,3 (108 a 114,5), 3. Lederer 215,5 (111,5 a 111,5), 4. Vacek 214,6 (110,5 a 109), 5. Findeisen (NDR) 213,2 (110 a 111), 6. P. Ploc 212,6 (112 a 110), 7. Fidjestoel 211,1 (109 a 113), 8. Župan (Jug.) 206,9 (106,5 a 112,5), 9. Dluhoš 205,2 (109,5 a 109), 10. Lesser 204,8 (102 a 115,5).

V obou závodech startovalo 37 skokanů z dvanácti zemí.

Ve čtyřech závodech SP bodovalo 31 skokanů

V prvních čtyřech závodech nového ročníku SP v zámoří bodovalo 31 skokanů z deseti zemí, což svědčí o značné vyrovnanosti světové špičky. Bylo mezi nimi šest Rakušanů, všichni čtyři reprezentanti Finska, NDR a Norska, stejný počet Jugoslávů z pěti startujících, tři skokani NSR, dva

Američané, čs. reprezentanti Parma a P. Ploc, sovětský závodník Vervejkin a Japonec Sasaki (přehled výsledků na str. 15). Zatím se nedařilo Dluhošovi a větší vyrovnanost výsledků potřebuje i Vacek, jak připomenul trenér Motejlek. Dvacet osm bodů Parmy a sedm P. Ploce jsou cenným vkladem do začátku této soutěže, v němž nejspěšnější byli Norové se 108 body při účasti osmdesáti skokanů ze sedmnácti zemí.

Co chystají Italové?

Nebo se ptejme jinak: Víte, co mají společného všechny jejich největší loňské úspěchy v SP běžců? (Pohříchu hubenější než v letech předeslých, zvláště pak v porovnání se Seefeldem.) Uvažujte: De Zolt byl třetí na 50 km v Oberstdorfu, Walder čtvrtý v témže závodě. Patnáctka v Lahti: Vanzetta třetí, Polvara pátý, Albarello sedmý. Štafeta 4x10 km na Holmenkollenu: Albarello, Walder, De Zolt a Vanzetta dobíhají druzí, další italská štafeta je šestá. Na témže místě se běží 10 km žen — Dal Sassová je čtvrtá. Z mistrovství světa juniorů se vrací Riva s bronzem z 10 km. Všechny zmíněné závody mají jedno společné — BĚŽELY SE VOLNOU TECHNIKOU! Už dlouho můžeme pozorovat, jak Italové v klidu a ústraní vlastních ledovců budují svoji školu — a zřejmě vsadili na bruslení.

Nezapomínejme přitom, že volným stylem se běží při MS i štafeta, která tolik zajímá právě naše běžce. O letním tréninku Italů však přicházely pouze kusé zprávy. Málem nevytáhli pátý z Itálie, jen jednou se ukázali na Dachsteinu a vzápětí spěchali zpět do domovského závětrí. A řekli zatím také moc málo: „Nezapomínáme na Seefeld.“ Před dvěma lety získali lyžaři zpod Apenin a Alp tři medaile. I letos jejich kuchyně voní velmi tajemně... -pb-

Sjezdaři pod penzí?

Sjezdařským světem obchází strachidlo komercializace. Televizní společnosti se pokoušejí diktovat termíny soutěží, největší výrobci lyží, bot a vázání se scházejí na důvěrných schůzkách, aby se dohodli, jak získat významnější slovo v lyžařském sportu, mnozí závodníci podléhají kouzlu bankovek... A v takové situaci přicházejí Švýčari s revolučním nápadem. Všichni reprezentanti helvétského kříže musí podepsat zaměstnanec-kou smlouvu a stávají se pracovníky Švýcarského lyžařského svazu.

Tento krok je třeba chápat v širších souvislostech. Jestliže se FIS rozhodla reorganizací systému řízení definitivně vyrvat Světový pohár z obchodnických rukou, švýcarský svaz postoupil ještě o stupínek výše, když se rozhodl vyrvat ze stejných rukou své lyžaře.

Konec soukromých smluv a osobních sponzorů, konec nadějí na účast Švýčarů v tzv. Mezinárodním závodním týmu, který má obrátit stávající pořádek SP ve prospěch firem.

Znamená snad smlouva o 40 bodech konec tučných let Zurbriggena, Müllera, Walliserové a dalších? Ovšemže ne! Pracovní poměr zaručuje lyžařům solidní a stále zaměstnaní takřkají pod penzí. Navíc systémem premii za jednotlivé starty a úspěchy, zakotvený v pracovních smlouvách, dokládá jasný profesionalizační charakter švýcarského kroku. A dodejme: jde o profesionalizaci organizovanou lyžařským svazem. O profesionalizaci na bázi státní podpory. (Podobný krok učinily loni například světové atletické orgány.) Pravda je, že lze mluvit o profesionalizaci mnohem méně závadně a méně nebezpečně pro další vývoj sportu než koloť smluv jednotlivců s obchodně průmyslovým komplexem.

Všechno má ale háček. Start Švýčarů na OH je zatím ohrožen. MOV sice v zásadě podobnou cestu nezavrhne, ale zdaleka ne všichni v MOV, švýcarském OV a FIS jsou jí nadšení. A jen někteří skončí u divení.

-pb-

Ital Vanzetta patří s De Zoltem k oporám italského družstva běžců
(Foto B. Hynek)

V listopadu připravuje Svaz lyžování oslavy 100. výročí organizovaného lyžování v českých zemích. Náš měsíčník chce významné výročí přiblížit lyžařské veřejnosti postupným zveřejněním některých kapitol z připravované Zlaté knihy lyžařství a dalšími zajímavými materiály ze stoleté historie čs. lyžování. Je to příspěvek Lyžařství k významnému jubileu, REDAKCE

Málo známé dějiny

Uplynulo více než 100 let od doby, kdy se ve střední Evropě objevili první lyžaři. Koncem 19. století odvážní jednotlivci se svými „prkýnky“ vyjížděli v zimě do osamělých hor. Mnozí z těchto průkopníků nového sportovního odvětví nastoupili dobrodružnou cestu. V měsících, odkud přicházeli do hor, byli často terčem posměchu. Ve vlnách, které je dopravovaly do horských údolí, se střetávali s udivenými pohledy společenstevních. Žáci a studenti ve školách a posluchárnách museli svůj sport utajovat.

Nepřátelé lyžařského sportu nedokázali zarazit jeho nástup a překaziti jeho vítěznou cestu. Exaktní čísla o jeho impozantním rozvoji neexistují. Mezinárodní lyžařská federace FIS odhaduje počet lyžujících ve všech částech světa na desítky milionů. V ČSSR v porovnání s alpskými nebo skandinávskými zeměmi je nárůst lyžujících veřejnosti obzvláště výrazný. Lyžování se věnuje více než tři milióny občanů a není snad rodiny, v níž by nebyly lyže.

Lyžování otevřelo miliónům lidí nový svět, pobyt v horské přírodě přispívá k načerpání nových sil. Všechny formy lyžařského sportu: běh, sjíždění, turistika, rekreační i závodní lyžování sblíží lyžaře, odstraňují bariéry a přispívají k zdravým lidským vztahům.

Sto let po založení Českého Ski klubu v Praze se chceme pokusit předložit čtenáři Lyžařství několik rámcových ukázek z dějin vývoje lyžařství doma i ve světě a poukázat na podíl československého lyžování na rozvoji lyžařského sportu v měřítku mezinárodním.

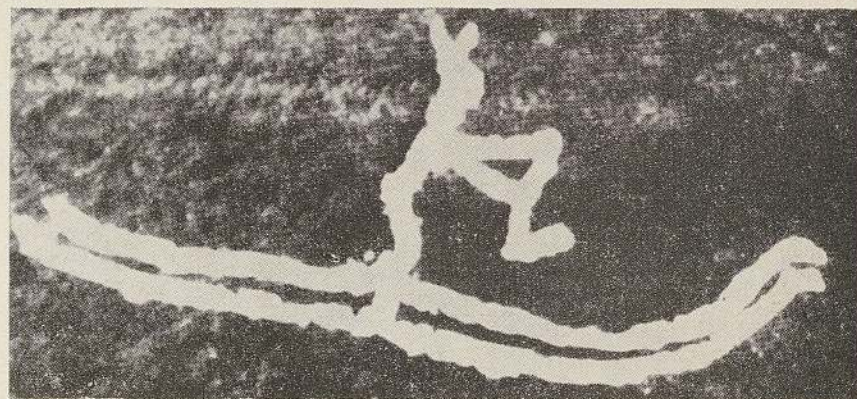
DVĚ EPOCHY

Dějiny lyžařství je možno rozdělit do dvou, rozdílně dlouhých, rozdílně zaměřených i rozdílně významných epoch: období přibližně pětitisíciletého vývoje na severu Evropy a Asie a na období posledních přibližně 125 let, během kterých lyžování zachvátilo rozsáhlé oblasti civilizovaného světa, všude tam, kde mělo vhodné geografické a klimatické podmínky. Rozhodným rokem pro dělení obou etap je rok 1860, mezník mezi užitným lyžařským uměním lovců, sedláků a vojáků a moderním lyžováním obyvatel měst a venkova. Pojednejme o první epoše.

Nejstaršími sporty jsou ty, které vznikly z životních potřeb člověka v boji o zlepšení životních podmínek a přežití. Šlo o činnosti, původně prováděné z kategorické nutnosti. Celá tisíciletí před tím, než byly prováděny pro radost a potěšení. Mezi ně patří běh, různé formy soubojů, jezdectví, veslování a také lyžování.

V oblastech, po valnou část roku pokrytých sněhem a ledem, byla příroda k člověku velice krutá. Kočovník před 4000—5000 lety, aby mohl přežít, zhotovil si potřebné nářadí — sněžnice, později lyže.

Za průkazné svědectví o začátcích lyžařství v dávné předhistorické době nevděčíme jen historikům, nýbrž především nálezům pravěkých lyží a objevům obrazců, vyrytých do jeskynních a skalních stěn, komponovaných na lyžařskou tematiku, nejčastěji na lov na lyžích. Nejstarší z nich pocházejí z konce doby kamenné, tzv. mladší doby kamenné, přibližně z doby kolem 2500 let před n. l. Na jejich stáří a tudíž i stáří lyžařství se vědci nejrozmanitějšího zaměření: archeologové, jazykozpytci, historici a další dohodli v nápadné shodě.

Lyžař z Rödöy — Rudý ostrov nad polárním kruhem, asi 2500 let před n. l.

Za nejstarší lyži pokládají vědci tzv. hotingskou lyži, nalezenou 1921 v Hotingu ve Švédsku. Stáří hotingské lyže je odhadováno na 4500 let, takže byla používána kolem r. 2500 před n. l. Lyže, nebo jejich části, deponované v lyžařských muzeích v Oslo, Stockholmu, Helsinkách, Moskvě, Mnichově, Vídni i j. byly nalezeny převážně v rašeliništích Finska, Švédska a Ruska.

Určitě přesné stáří lyží je jistě neobvykle obtížné. Nicméně, není pravděpodobné, že by se kterékoliv jiné odvětví sportu mohlo pochlubit tak starým nářadím, jako lyžařství. Žádné jiné sportovní nářadí patrně neprodělalo tak bezpříkladný rozvoj z pomůcky primitivního lovce doby kamenné k nejrozšířenějšímu sportovnímu a rekreačnímu nářadí moderní doby. Žádné jiné nářadí nemá tak bohatou, nepřerušovanou historii, dlouhou 5000 let.

Nejstarší jeskynní a skalní obrazce byly nalezeny na severu Norska, na ostrově Rödöy — Rudý ostrov a v Sovětském svazu v oblastech Oněžského jezera a Bílého moře. Na ostrově Rödöy, nad polárním kruhem, byly r. 1929 na skalním útesu pod rašelinnou pokrývkou objeveny dva vyryté obrazce lyžaře, z nichž jeden byl zcela intaktní. Snímek obrazce zveřejnil r. 1936 norský archeolog Gu-

torm Gjessing. Ten malý mužík z Rödöy představuje maskovaného lovce. Maskovaného zřejmě proto, aby při lovu se mohl snáze přiblížit zvěři. O obrazech na Rödöy vědci předpokládají, že byl vyryt kolem roku 2500 před n. l.

V Rusku byly již ve středověku a pak v dalších staletích objeveny desítky skalních obrazců lyžařů na mnoha místech v oblasti Oněžského jezera a Bílého moře.

Pravěké jeskynní a skalní obrazce obohatily dějiny lyžařství novými fakty a vědomostmi, představily nám nový svět. Zobrazují nejen lyže, ale i lyžaře doby kamenné. Nebýt těchto vzácných pramenů, věděli bychom o životě nejstarších předků lyžařství velmi málo.

Od lyžařské prehistorie k lyžařskému středověku. O používání lyží ve středověku je možno se dočíst v severských bájích a eposech a v četných dílech historiků. V ságách evropského severu, v norské Eddě a finské Kalewale, jsou popisováni, obdivováni a opěvováni rychlí lovci na lyžích, ale i jiní dobří lyžaři. V bohaté literatuře se historici rozepisují o středověkém způsobu života skan-

dinávského lidu a zanechali pozdějším generacím cenné prameny pro poznání, mimo jiné i dějin středověkého lyžařství.

Bohaté jsou prameny literární. Například dánský historik Saxo Grammaticus v obsáhlém díle, vydaném kolem r. 1200 vypráví o lyžujících Finch a Laponcích. Uppsalský biskup Olaus Magnus píše o Laponcích, „kteří na dlouhých na nohách připevněných dřevěch přes hory a v údolích libovolně kloužou a rychle běží. Běží také o závod za ceny, nebo k vůli slávě“. To je první literární zmínka o lyžařských závodech středověku. Desítky dalších historiků a literátů středověku se ve svých dílech zabývají lyžařskou tematikou.

Takměř do konce 17. stol. bylo lyžování omezeno na jih Skandinávie a severní části Rusi. Jediná země, kde se ve střední Evropě lyžovalo, bylo Kraňsko.

V kapitole o lyžování v cestopisu Francouze De la Tocnaye z roku 1801 čteme prorocká slova o době, kdy také v Evropě se bude používat tohoto užitečného a laciného nářadí. O 30 let později, 1835 se lyžování stalo dokonce předlohou pro román Honoré de Balzaca Séraphita. Uplynulo další půl století než lyžování našlo cestu do střední Evropy.

Dr. OTTO KULHÁNEK

Vimperk: Patero problémů

Pod názvem „Experiment?“ jsme otiskli v čísle 7/86 rozhovor s vedoucím metodického odboru vrcholového sportu ÚV ČSTV dr. Aloisem Horáčkem. Záměrem bylo otevřít diskusi na téma Výběr a příprava talentované mládeže pro lyžařské sporty. Podařilo se! První se ozvali z Vimperka a už tento úvodní ohlas potvrdil, že je o čem diskutovat. Je co řešit.

OHLAS Z VIMPERKA

V duchu závěrů celostátního aktivu k problematice sportovně talentované mládeže konaného ve dnech 17.—18. října 1986 v Bratislavě, bychom chtěli ukázat na pozitivní rezervy v činnosti sportovních tříd (dále ST) lyžování ve Vimperku.

V naší oblasti, z pohledu historie běžeckého lyžování v ČSR netradiční, jsme systematickou prací ST docílili značného zvýšení úrovně tohoto zimního sportu. Podařilo se rozhybat k aktivní práci na bázi výkonnostního a vrcholového sportu řadu okolních lyžařských oddílů: Sokol Zdíkov, Tatran Prachatice, ODPM Prachatice, Tatran Volary, ale i celou řadu dalších menších oddílů, které pracují s mládeží: Hraničář Strážný, Borová Lada aj. Zřízeno bylo TSM lyžování, podařilo se zajistit činnost lyžařského gymnázia v místě a v neposlední řadě vzniklo SVS-M Zadov. Toho bylo dosaženo v období roku 1972 až 1981.

Díky solidně pracujícímu systému se podařilo šumavské lyžování — reprezentované TJ Šumavan Vimperk (největším lyžařským oddílem v kraji) — v posledních letech přivést až do sféry dorosteneckého vrcholového lyžování.

Velmi pozitivní však je, že se v okolí vytváří silná lyžařská základna, která prošla činností ST jako žáci či jako jejich rodiče a ze které se daří získávat nové funkcionáře, rozhodčí, trenéry a cvičitele.

Z pohledu uplynulých 15 let však stále vidíme některé základní problémy, které komplikují úspěšnější činnost ST i celého lyžování v okrese.

Prvním z nich je otázka komplexní péče o sportovně talentovanou mládež (dále STM) od výběru až po zařazení do vyšších článků systému vrcholového sportu.

Výběr žáků do ST je v naší oblasti uskutečňován z 600 až 700 jedinců populace 4. tříd. Z uvedeného množství žáků při respektování kritérií výběru i možných objektivních překážek (zdravotní kontraindikace, reálnost dojíždění...) je řada jedinců vyřazena a do posledního kola přichází 100—150 žáků, z nichž je vybráno asi 25 žáků do 5. třídy.

Velmi malou úlohu v systému přípravy od nejtělejšího věku sehrávají specializované pohybové hry, které v rámci okresu se konají pouze na dvou základních školách (ZŠ československo-sovětského přátelství Vimperk a Prachatice — Zlatá stezka).

Při přijímacím řízení do ST ve školním roce 1985—86 bylo do systému z SPH zařazeno jen sedm žáků do ST lyžování a tři žáci do TSM juda v okrese.

Druhým problémem je posloupnost a přiměřenost rozvoje talentu v běhu na lyžích, která má své zákonitosti. Chápeme je, ale při stanovení výkonnostních kritérií a programu tréninkové přípravy ze strany svazových orgánů zcela převažuje snaha o výkonnostní akceleraci! Vzniká nepoměr mezi všeobecnou tělesnou připraveností a speciální tělesnou připraveností.

Uznáváme, že tato otázka je velice problematická z hlediska názoru na věc, ale rozhodnout na základě výsledků závodů o tom, zda třináctiletý žák je sportovní talent v běhu na lyžích či ne, rozhodnout o jeho zařazení do TSM či SVS-M a tím jej definitivně vytypovat jako schopného pro vrcholový sport, je více či méně přehnané.

Takové řešení však současně postihuje i ty, kteří nejsou do TSM (SVS-M) zařazeni. Nikdo o ně nemá zájem, s lyžováním na vyšší tréninkové úrovni nutně musejí končit, neboť v žádném oddíle nemají takové možnosti pro přípravu, jako v člancích vrcholového sportu. Nebere se ohled ani na to, kolik úsilí a nákladů stála jejich příprava od žákovských let. Zdá se nám, jakoby pyramida vrcholového sportu příliš brzy a šmahem řešila otázku specializace.

Třetí problém, se kterým se v naší práci setkáváme, je činnost sportovního gymnázia. Naší snahou bylo udržet

činnost dorostenecké základny v našem regionu prostřednictvím zmíněného lyžařského gymnázia, jehož práce zabezpečovala plynulost přechodu žáků z ST do vyššího článku. Avšak zřizováním internátních sportovních škol (dále ISS) a nedůslednou prací svazu i školské správy bylo toto gymnázium zrušeno bez ohledu na problematiku STM v naší oblasti v době, kdy se začaly objevovat sportovní úspěchy i výsledky výchovně vzdělávací práce v bezproblémovém přijímání jeho absolventů na vysoké školy. Překvapilo nás i to, že v rámci ISS zřízené v Českých Budějovicích nebylo vedle atletiky a plavání zařazeno i lyžování, přestože má v oblasti Zadova a Šumavy vůbec výborné podmínky a dá se říci, že i poměrně dlouho kádrově i organizačně budovanou základnu na velmi solidní úrovni.

Jako čtvrtý problém v činnosti ST vidíme otázku režimu dne žáků. Skloubení časových nároků tělovýchovně i výchovně vzdělávací činnosti představuje téměř vždy řadu třecích ploch v jednotlivých postupných ročnících. Ale striktní dodržování učebního plánu v jednotlivých třídách a variabilita tréninkového procesu podle věku žáků a druhu tréninkového období představuje časovou zátěž zdaleka přesahující časové možnosti v režimu dne.

Vezmeme-li v úvahu případné další zájmy žáků (LŠU, nepovinné předměty technického charakteru, domácí přípravu... a nutnost vlastního volného času žáka), dostáváme se k těžko řešitelným problémům. Využitím rezerv při stavbě rozvrhu hodin školy, všech výhod plynoucích z nařízení MŠ ČSR pro ST se situace nelepší. Do časového plánu bychom měli více zařazovat kompenzaci, regeneraci, saunování..., ale času se nedostává. K optimalizaci denního režimu žáka by měly zaujmout stanovisko oba zřizovatelé — MŠ ČSR i ČSTV.

Pátou problémovou oblastí v našem sportu je oblast materiálně technického zabezpečení. Z pozice své činnosti s talentovanou mládeží nemůžeme souhlasit — a to trvá skutečně již 15 let — abychom vůči obchodu při zajišťování materiálu byli postaveni na úroveň běžného spotřebitele a ještě pouze s možností úvěrového nákupu. Při pravidelně se opakujícím nedostatku toho či onoho sezónního zboží zajistit jeho potřebný počet, kvalitu či velikost, a to ještě na úvěr, je často nad síly obchodu i jednotlivce. Domníváme se, že potřeby vybavení talentované mládeže a možnosti výroby a požadavky obchodu nejsou sladěny. Touto disproporcí trpí jen práce s dětmi. Konkrétní nedostatek ve velikostním sortimentu lze uvést v možnostech nákupu materiálu pro žáky 5. tříd. Náš výrobce již několik let nevyrobí závodní běžecké lyže ve velikosti 160—170 cm. Domníváme se, že jistě ne z důvodů technických. Problémy podobného charakteru jsou i s ostatním materiálem, který potřebujeme pro zajištění tréninkové činnosti (boty, hole, vázání, kombinézy...).

Závěrem bychom chtěli říci, že lyžařské ST v naší oblasti — stejně jako jinde plní svůj účel — vychovávají zdatnou mladou lyžařskou generaci.

Jejich lepší funkčnost a výsledky lez ovlivnit nejen vlastní, neustále se zdokonalující a náročnější činností, ale také ujasněním a vyřešením zmíněných pěti problémů.

PhDr. JIŘÍ PÁN a KAREL HUDEČEK

ČTRNÁCTILETÍ

Už nejsou děti. Mají SVŮJ životní styl, SVĚ zájmy a problémy, SVĚ názory a postoje. Občas natolik SVĚ, že se díváme...

JACÍ VLASTNĚ JSOU ČTRNÁCTILETÍ ŠKOLÁCI? — ptají se ve svých anketách a rozbořích sociologové, pedagogové či novináři mnohde ve světě. I v Československu. Také náš měsíčník může přispět podobným průzkumem — samozřejmě lyžařským. Ve vimperských sportovních třídách se zaměřením na běh na lyžích je zvykem zadávat žákům

na závěr školní docházky slohovou práci na téma: „Co mi dal pobyt ve sportovní třídě?“ Víte, co dal pobyt ve sportovní třídě právě loňským „osmákům“? Jejich odpovědi stojí za zveřejnění.

JACÍ JSOU VLASTNĚ ČTRNÁCTILETÍ LYŽAŘI?

1. Nejfrekventovanější odpověď: Poznali jsme radost z pohybu uprostřed krásné zimní krajiny.
2. Často se objevovaly zmínky o upevnění osobních vlastností sportovce a člověka vůbec — samostatnosti, vztahu ke kolektivu včetně poskytnutí a přijetí pomoci, náročnosti k vlastním i cizím sportovním a studijním výsledkům.
3. Mladí lyžaři oceňovali možnost získat nadprůměrnou fyzickou zdatnost během pravidelné přípravy ve sportovních třídách.
4. Dále byla zachycena celá škála velice pestrých názorů: Mohli jsme navázat nová přátelství s lidmi stej-

ného zájmu. Poznali jsme přírodní a kulturní bohatství naší země i NDR, kam jsme jezdili porovnávat výkonnost se svými vrstevníky. Naučili jsme se organizovat svůj volný čas. Umíme se soustavně a svědomitě připravovat k práci ve škole i ke sportovní činnosti. Víme, co znamená pořádek, kázeň, houževnatost.

Odpovědi jsme samozřejmě volně parafrázovali, podstata přesto tuče do očí. Takto odpovídali čtrnáctiletí — mladí lidé s minimem zkušeností a uprostřed nejošemetnějšího věku. Ale sportovci!

„Snáze se vypořádám s každou těžkostí, které přináší sportovní život a myslím, že i s problémy, jaké má asi každý školák.“ I takové názory se objevovaly v dosud nevypsanou rukou stvořených řádcích. Jsou živým dokladem známé pravdy o výchovné podstatě sportu. Reprezentují: školu ve Vimperku, naše sportovní školství, celý socialistický sport. Méně nápadně než souhrny získaných medailí, ale možná perspektivněji.

PhDr. JIŘÍ PÁN

Rozvoj koordinačních schopností

Rozvoj koordinačních schopností je daný genetickými předpoklady a ich rozvojem do 12. roku života.

V kategorii dospělých sa snažíme rozvíjaním koordinačných schopností lepšie zvládnuť techniku jednotlivých disciplín, ako aj prispôbiť ju daným podmienkam. Po skúsenostiach a dlhodobom pozorovaní je výhodné v príprave zjazdárov počas prípravného obdobia zaradiť špeciálne trenažéry, ktoré rozvíjajú špeciálne schopnosti a vlastnosti lyžiarov.

Sú to nasledovné špeciálne náradia:

Točnica

Špeciálne náradie náročné na fyzickú kondíciu. Na tomto trenažéri je možnosť otáčavého pohybu vpred, vzad, do bokov vľavo a vpravo. Cvičenie náročné na koordináciu s využitím signálov, na priestorovú orientáciu počas cvičenia (obrázok č. 1).

Upútaná dvojkrúžnica

Náradie, na ktorom trénujeme pohybovú koordináciu a priestorovú orientáciu. Zo začiatku je cvičenie pasívne. Tréner alebo spolucvičenec pretekára otáča do rôznych polôh najskôr pomaly a potom rýchle pričom mení smer otáčania. Po dôkladnom poznaní pasívneho cvičenia za pomoci trénera prejdeme k aktívnemu samohybnému cvičeniu, kde si lyžiar sám svoju polohu tela upravuje a zároveň mení rýchlosť otáčania. Týmto sa pripravuje na aktívne realizovanie polôh a situácie, s ktorými sa stretne v tréningu, alebo na pretekoch (obrázok č. 2).

Volné dvojkrúžie

Cvičenec sa pri rozvoji koordinácie na tomto náradí pohybuje vpred a vzad s možnosťou meniť rýchlosť svojho otáčania (obrázok č. 3).

Pohyblivá lavička

Využitie tohto náradia je vhodné pre nácvik zjazdového postoja samostatne, ako aj za pomoci trénera pre zmeny rôznych polôh v postoji (obrázok č. 4).

Bludisková prekážková dráha

Nácvik cvičení na tejto dráhe umožňuje zjazdárom rýchlu priestorovú orientáciu, modelovať pohyb v slalomových bránach a hľadať najvhodnejší pohyb pri prekonávaní prekážky.

Cvičenia na trampolíne

Cvičenia sú náročné na rozvoj koordinačných schop-

ností a priestorovú orientáciu. Sú to akrobatické cvičenia, ktoré začíname najskôr na malých trampolínoch tesne nad zemou, alebo na úrovni zeme a až potom na vysokých trampolínoch.

Do prípravy na rozvoj koordinačných schopností môže zahrnúť cvičenia na trenažéroch padákovkej prípravy. Využitie tohoto náradia je vhodné na nácvik rôznych doskokov a dopadov s využitím rôznych otáčavých koordinačných pohybov na imitovanom padáku.

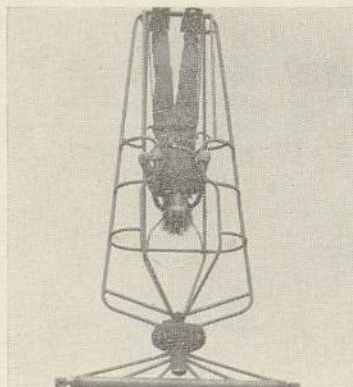
Na základe našich poznatkov sa využívanie týchto náradí a trenažérov na zdokonalenie rozvoja koordinačných schopností priaznivo prejavilo pri zvládnutí tak náročnej techniky jednotlivých disciplín v zjazdovom lyžovaní.

PETER MOLČAN

(Poznámka redakcie: Ne každý tréner má samozrejme k dispozícii popísané zariadenie. Je treba hľadať cesty v spolupráci s organizaciami Spazarmu, alebo využívať improvizované zariadenie [miesto klasické bludištní prekážkové dráhy dráhu ze slalomových tyčí apod.]

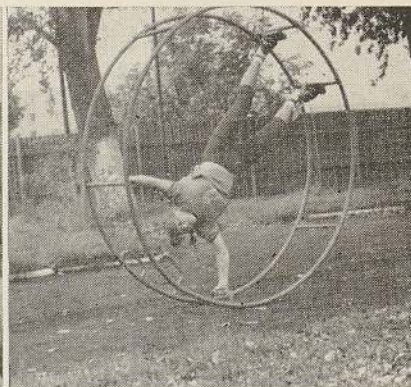
Obr. 4

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

Lyžařky bruslí na ledě

Materiál o speciální přípravě běžců směrem k bruslení jsem dovezl ze zahraničí před třemi lety, ale trvalo dvě sezóny, než jsem tyto již ověřené metody úspěšně zavedl do praxe.

Tehdy jsem při jarní konferenci trenérů o možnosti bruslení na ledě informoval, navíc jsem svůj výklad doplnil fotografiemi Billa Kocha, který již tuto metodu aplikoval — a výsledek? Našli se pouze dva odvážní trenéři, kteří použili tento moderní tréninkový prostředek.

V souvislosti s uvedeným efektem musím říci: Nedokážeme-li realizovat nejen vlastní, ale i cizí myšlenky do praxe, ztrácí naše práce šanci na úspěch. Vymýšlet sami něco, co již jinde praktikují, nebo se z cizích zkušeností nepoučit, je neúnosné. A vůbec nejdůležitější zásadou naší práce je uvádět myšlenky do života — je to těžká, ale jediná možná cesta.

Bruslení na ledě nevyžaduje mnoho. Stačí s dostatečným předstihem zajistit zimní stadión s ledovou plochou. Pro reprezentační družstvo žen se nám podařilo vhodný objekt zajistit již od měsíce srpna 1986. Hodina provozu stála 230 Kčs. Brusle — „kanady“ s botami československé výroby stojí přibližně 550—600 Kčs. Nejsou to sice zanedbatelné položky, ale snaha o konečný pozitivní výsledek by měla zvítězit nad šetrností.

Naznačím tři rozhodující momenty hovořící pro bruslení na ledě v rámci přípravy lyžařů-běžců:

- A. Výrazně upevňuje důležitou pohybovou vlastnost — rovnováhu. Jedná se tedy o alfu a omegu zvládnutí příslušné techniky. Jsem si jist, že bruslení lyžařů na ledě umožňuje rychlejší přechod ke speciální přípravě na sněhu.
- B. Vypracovává potřebný dynamický stereotyp. Při bruslení produkuje lyžař vysokou pohybovou frekvenci, tak potřebnou pro úspěšnou realizaci bruslení na sněhu.

Zejména u žen, kde výsledný výkon zvyšujeme pro nedostatek síly především zvýšením frekvenčních faktorů. Z praxe dále víme, že rozježdění na lyžích je neúčinnější, probíhá-li na rychlém sněhu. Na bruslích je to obdobné. Nacvičujeme tedy vyšší frekvenci pohybů. C. Napomáhá solidnímu návěku a zvládnutí techniky bruslení, kterou lze aplikovat při bruslení lyžařským. Uvedl jsem pouze tři výhodné momenty, jež skýtá tento tréninkový prostředek. Mohl bych však na tomto místě jmenovat i další — rozvoj síly dolních končetin, zanedbatelný není ani funkční efekt.

K vlastní organizaci bruslařského tréninku. Je-li čas strávený na ledě efektivně využit, lze za 60 minut ujet 18—22 km. Počítáme, že délka jednoho okruhu činí 130 m. Do každého rohu umísťujeme silniční kužel, aby nedocházelo ke zkracování okruhu. Směr jízdy je samozřejmě třeba měnit — v naší praxi se osvědčila změna po každých deseti minutách. V rámci efektivního využití času se snažíme naprosto vyloučit postávání či posedávání. Kroužení po oválu není rovnoměrné. — rovinky zrychlujeme. U ženského týmu se zmíněná praxe plně osvědčila.

K jisté deformaci ve smyslu využívání tohoto tréninkového prostředku však došlo u chlapců. Namísto elipsovitého kroužení ve střídavém tempu se uchylovali ke hře hokeje, což s ohledem na produktivitu a tedy i konečný efekt není příliš progresivní.

Metody bruslení na ledě, které jsem se pokusil stručně osvětlit, bych samozřejmě chtěl obecně doporučit. Všem trenérům i sportovcům pak dále doporučuji opatřit si odborně metodický časopis SÚV ČSSTV TRÉNER, roč. XXX, číslo 5, kde je na stranách 226—231 velice zajímavé pojednání Speciálně přípravné cvičenie lyžiarov-bežcov. Mimo jiné jsou v tomto materiálu rozebrány zahraniční zkušenosti s bruslařskou přípravou podle časopisu Lyžnýj sport, FIS, Moskva 1985.

ZDENĚK CILLER

Konferencia cvičiteľov

Na Kosodrevine v Nížkych Tatrách uskutočnila sa v záveru roka 1986 I. celoslovenská konferencia cvičiteľov lyžovania. Zorganizovali ju Komisia výučby lyžovania a Telovýchovná škola SÚV ČSSTV.

Konferencia s netradične pestrým programom mala za úlohu zabezpečiť hladký prenik aktuálnych poznatkov a informácií do viacerých sfér činnosti cvičiteľov lyžovania. Okrem toho mala poskytnúť informatívny obraz súčasnej angažovanosti cvičiteľov na rozvoji masovosti lyžovania, najmä u detí a mládeže. Organizátori boli príjemne prekvapení účasťou aj úrovňou rokovania, lebo oboje sa zdá byť sľubným znakom úspešnosti ďalšej práce.

Zo 65 pozvaných si 56 prítomných vypočulo referáty na témy z oblasti techniky lyžovania, verejných lyžiarskych škôl, ďalej z oblasti sledovania práce a starostlivosti o odborný rast u cvičiteľov. Zástupcovia cvičiteľov verejných lyžiarskych škôl telovýchovy aj cestovného ruchu, lektori TŠ a zástupca Krajského pedagogického ústavu Východoslovenského kraja [z ostatných KPÚ sa konferencie nik nezúčastnil] aktívne prejavili záujem o riešenie existujúcich i práve vznikajúcich problémov v súčasnej výučbe lyžovania hlavne u nás.

Z rokovania vyplývajúce závery prítomní schválili v spoločnom uznesení, do ktorého boli zahrnuté aj úlohy:

1. Pravidelne v 2-ročných cykloch zvolávať a obsahovo pripravovať ďalšie konferencie cvičiteľov lyžovania.
2. V záujme zdokonalenia výučby lyžovania na Slovensku dodržiavať a ďalej presadzovať pri výučbe lyžovania jednotnú metodiku podľa obsahu hlavného referátu.
3. Riešiť návaznosť pedagogického procesu medzi lyžiarskym výcvikom a pretekovým lyžovaním v spolupráci s metodickou komisiou.
4. Zaviesť do prevádzkovania VLŠ systém ich kontroly a hodnotenia za účelom vyhodnotenia ich činnosti.
5. Vyzvať KPÚ a prostredníctvom nich OPS k spolupráci za účelom jednotného postupu pri príprave svojich cvičiteľských kádrov pre lyžiarske výcvikové kurzy.

6. Prijímacie pokračovanie na školenie CL II. triedy realizovať formou doporučená pri záverečných skúškach školení CL IV. a III. triedy a toto uviesť do skúšobného protokolu.

Ďalšiu konferenciu slovenských cvičiteľov — o 2 roky — pripraví tie isté organizačné zložky SO ČSSTV už s monotematickým zameraním podľa výberu Komisiou výučby lyžovania VLZ SÚV ČSSTV.

PAVOL VODARČÍK
predseda KVL VLZ SÚV ČSSTV

Cenná publikace

PhDr. Jiří Novosad a kolektiv z laboratoře vrcholového sportu Univerzity Palackého v Olomouci již řadu let vědeckým výzkumem přispívají k dalšímu rozvoji teorie sportu a vytváření nových racionálních metod řízení tréninkového procesu vrcholových sportovců. Řada jejich nových vědeckovýzkumných poznatků přispívá ke zvýšení efektivity tréninkového procesu. Za jeden z klíčových problémů považují zlepšení organického propojení výstupů vědeckovýzkumných úkolů s realizací ve vlastním tréninkovém procesu. Zabývali se těmito problémy zejména v lyžování.

V loňském roce jejich zásluhou vyšla publikace Faktory sportovního výkonu lyžaře skokana, která by neměla chybět v žádné knihovničce lyžařských oddílů a trenérů skokanské disciplíny. Byla vydána Univerzitou Palackého a stojí 21 Kčs.

-tr-

XIII. Světová zimní univerziáda

DVANÁCT KAPITOL

mají dosavadní dějiny světových zimních univerziád. Zastavme se u tří — 1964, 1978 a 1985.

Dvacet čtyři hodiny poté, co se stala minulostí olympiáda 1964 v Innsbrucku, zaznělo Gaudeamus poprvé v ČSSR. Po Chamonix a Villars hostil III. univerziádu Spindlerův Mlýn. Ukázalo se, že přímá návaznost na olympiádu v sousední zemi není nejšťastnější řešení. Lyžařský svět byl přesycen vrcholnými výkony, sportovci unavení, pozornost poklesla. Sdruženář Štefan Olešák získal pro ČSSR stříbrnou medaili — jedinou. Univerziádní nadvláda sovětských sportovců se stala samozřejmostí.

O čtrnáct let později se univerziáda vrátila do Svatého Petra a na Horní Mísečky. ČSSR skončila druhá v celkové klasifikaci (za SSSR) a o všech pět zlatých medailí se postarali lyžaři — Zeman (obří slalom a kombinace), Paulů (5 km), Gaudelová, Jeriová a Paulů (štafeta 3X5 km) a Kuzmanová (obří slalom). O univerziádě se všeobecně psalo jako o přehlídce vycházejících hvězd. Popangelov, De Chiesa, Jeriová a další o sobě dali vědět brzy i ve vyšších soutěžích. Negativem byla opět kolize termínů — například čs. běžci ještě během univerziády odjížděli na MS do Lahti.

V Belluno se v roce 1985 konalo dvanácté univerziádní pokračování. S jeho úrovní se bude samozřejmě poměřovat letošní třinácté. Po organizační stránce i z hlediska účasti světových špiček. Ač vklíněna mezi Světové poháry všeho druhu představila univerziáda studenty Ziniovou, Dal Sassovou, sdruženářského mistra světa Müllera, Štěpanovovou, Franca, Strela, sestry Tlalkaovy, Charvátovou ... Dosavadní vrchol univerziádní kvality. Tři zlaté pro ČSSR lze označit za úspěch i bez novinářské nadšázky. (Charvátová ve sjezdu a kombinaci, Kepeňová, Klingerová a Švubová ve štafetě 3X5 km, dále Gantnerová 2. ve sjezdu, Charvátová 3. v obřím slalomu a Hojstříčková 3. v kombinaci.)

Trináctá

univerziáda má řadu podobných rysů jako tři vybrané. Potřetí ji pořádá ČSSR — 21.—28. 2. 1987 na Štrbském Plese a v Jasně a opět je doslova vklíněna do mezinárodního kalendáře, začíná v den zakončení MS v Oberstdorfu. FIS příslibila, že nebude během jejího konání pořádát žádné závody SP (nakonec se přece jede sjezd žen ve Zwieselu), ale některé národní federace využily volného termínu ke konání domácích šampionátů. I když většinou přímo do univerziá-

dy nezasahují (22. 2. končí mistrovství Francie a Rakouska ve sjezdových i Švýcarska, Jugoslávie a Bulharska v klasických disciplínách), lze očekávat, že do jisté míry mohou kvalitu účasti ovlivnit. Přesto: tak jako v Belluno by i tentokrát měla konkurence vzrůst. Vůbec poprvé se objeví výprava NDR, výběry amerických a kanadských univerzit mají přijet v nejsilnějších sestavách.

Dějiště univerziády

Štrbské Pleso je položeno 1355 m n. m. v blízkosti ledovcového jezera stejného jména. Světznámý sportovní areál hostil MS v klasickém lyžování 1970, od roku 1979 každoročně Světový pohár v některé z klasických disciplín. V tomto areálu se skutečně i všechny běžecké, skokanské a sdruženářské soutěže, zahajovací i závěrečný ceremoniál, podle přání FISU (Mezinárodní federace vysokoškolského sportu) bude na zdejším náměstí denně v 18.00 veřejně dekorováni univerziádních vítězů. Areál byl vybaven novými světelnými tabulemi, byly rozšířeny a rekonstruovány běžecké tratě pro bruslení i klasický způsob, použitelné i při menší vrstvě sněhu, upraven startovací prostor můstku P-90 m, připraveno místo pro univerziádní oheň.

Středisko Jasná se rozkládá pod 2024 m vysokým Chopokem v Demánovské dolině. Okolí je světově proslulé jeskynními systémy, unikátní horskou flórou a stoletou lyžařskou tradicí. Od roku 1939 se tu jezdí O velkou cenu Demánovských jeskyní — 7X jako Evropský pohár a 3X jako Světový pohár. V roce 1974 pořádala Jasná ME juniorů a v roce 1985 MS juniorů v alpských disciplínách. Uchází se o pořádání seniorského MS 1991. K úpravám došlo na prodloužené sjezdové trati FIS, kde byly nad horní hranicí lesa odstraněny balvany a na okrajích instalovány sněhové zábrany. Trati č. 1 a 7 s dojezdem na Koliesku byly odlesněním rozšířeny. Nová světelná tabule Nisa-sportu a tribuny v dojezdových prostorech dotvářejí areál.

Názory FISU

tlumočí prof. MUDr. Ludvík Komadel, DrSc., člen exekutivy FISU: „FISU hodnotí nejvýše: a) společné ubytování sportovců v jednom městě - Štrbském Plese (dosud se nikdy nic podobného nepodařilo — např. v Belluno byli sportovci až 20 km od sebe); b) zřízení kulturního a společenského univerziádního klubu. Eminentním záměrem FISU je povýšit společenskou stránku události. A vzhledem ke společnému ubytování bude možnost vzájemných kontaktů sportovců nejlepší v historii; c) možnost přímého leteckého spojení Popradu s Prahou,

Vídni, Frankfurtem a Curychem, které přispěje k vyšší kvalitě startovního pole.

Naše další úkoly jsou v zabezpečení perfektního informačního systému (poslední univerziáda byla v létě v Kóbe — tedy v Japonsku a latku položila hodně vysoko). Dále musíme vytvořit odpovídající podmínky pro práci mezinárodní kontrolní komise. Letos bude kladen zvlášť přísný důraz na ověřování národnosti sportovců, dodržování věkové hranice (18 až 28 let) a hodnověrnosti důkazů o studiu vysoké školy.“

Československé ambice

hodnotí Jaroslav Potměšil, ústřední trenér lyžování: „Většina akademiků, kteří by měli získat medaile, se připravuje v reprezentačních družstvech. Na univerziádu budou přihlášení: běžci Petrásek, Janoušek, Klingerová, Janoušková, Havrančíková, Šimůnková, sjezdáři Jurko, M. Bireš, Hošek, Kebrlová, Milanová, E. Medzihradská, I. Valešová, skokani Švagerko a Slušný, sdruženáři Repka s Frákem. Univerziáda však už dávno není snadnou záležitostí. Letos už vůbec nebude. Ze prestiže akademického sportu stoupá, není frázé. Hlavně mladší lyžaři totiž cítí příležitost upozornit na sebe, vybojovat nebo udržet místo v reprezentačních kolektivech.“

Univerziádní program

21. 2.: Zahájení; 22. 2. — 10.00 obří sl. M; 23. 2. — 10.00 obří sl. Ž, 10.30 skok sdruženáři; 24. 2. — 9.00 5 km Ž, 10.00 15 km sdruženáři, 11.00 15 km M, 13.00 skok P-70; 25. 2. — 10.00 3X5 km Ž, 11.00 sjezd Ž, 12.30 sjezd M; 26. 2. — 9.30 — slalom pro komb. M, 9.30 — 4X10 km M, 13.00 slalom pro komb. Ž, skoky — soutěž družstev na P-70; 27. 2. — 10.00 slalom Ž, 10.00 10 km Ž; 28. 2. — 9.30 slalom M, 9.30 30 km M, 11.00 skok P-90, zakončení univerziády. -pb-

Skokanské můstky na Štrbském Plese si vyzkoušel při Tatranském poháru také mistr světa a olympijský vítěz Matti Nykänen. (Fínsko).

Foto: J. Trousil

Co čeká juniorské reprezentanty ?

Hlavními závody letošního roku budou mistrovství světa juniorů v klasických a sjezdových disciplínách. Desáté MSJ klasiků uspořádají 1.—8. února 1987 v Asiagu a Galliu v severní Itálii. Sjezdaři budou bojovat o tituly juniorských mistrů světa 20.—26. března 1987 v norském Hemsedal a švédském Sälen.

Italští organizátoři počítají s uspořádáním běžeckých soutěží na tratích v Asiagu v nadmořské výšce 1000—1100 metrů. Pro případ nedostateku sněhu jsou připraveny náhradní trasy ve výšce 1450—1600 m nad mořem, vzdálené asi 4 km od Gallia. Tam se budou konat skokanské soutěže na můstcích P 50 a 70 m s moderním profilem. Program běžeckých závodů zahajují děvčata pěti kilometry a chlapci 10 km klasickou technikou. Ostatní soutěže se poběží volnou technikou.

Středisko MSJ ve sjezdových disciplínách Hemsedal leží 250 km severozápadně od Oslo. Švédský Sälen je vzdálen vzdušnou čarou více než 300 km. Podrobnější informace o charakteru tratí a programu v době uzávěrky lednového čísla Lyžařství nebyly zatím k dispozici.

Druhou nejvýznamnější událostí sezóny juniorských kolektivů jsou soutěže Družba 1987. Jako pořadatel bylo vybráno středisko Raubiči u Minska, jedno z center sovětského klasického lyžování. Sjezdaři budou hosty na šumavském Špičáku, kde organizátoři pracují již v plném tempu, aby pro účastníky připravili co nejlepší podmínky.

To jsou tedy vrcholy sezóny pro naše juniorské reprezentační kolektivy. V uplynulém závodním období dosáhli junioři výrazných výsledků. Složení reprezentačních týmů však doznalo podstatných změn. Opory juniorských družstev přešly do A celků a sportovci, na nichž bude ležet „tíha“ reprezentační odpovědnosti, mají zatím málo zkušeností z mezi-

národních startů. V podstatě beze změn zůstaly však realizační týmy, věříme, že záročí zkušenosti z minulých let.

Obhájit pozice předpokládá podat ve všech případech nejlepší osobní výkony v rozhodujících závodech. S tímto vědomím přistupovaly všechny kolektivy k přípravě. Podle plánů proběhla letní a podzimní část přípravy ve střediscích, sportovních školách, lyžařských oddílech a výcvikových táborech juniorských reprezentačních družstev. Výsledky této části přípravy ukázaly vedle dílčích individuálních zlepšení i na skutečnost, že až na výjimky máme v kondiční přípravě rezervy, které bude třeba důsledně mobilizovat.

Speciální část přípravy měla své těžiště v domácích podmínkách. Za situace, kdy ve všech lyžařsky vyspělých zemích mají junioři vytvářené tréninkové podmínky srovnatelné s přípravou seniorů, je objektivní brzdou rychlejšího vývoje čs. juniorů nízký počet tréninkových dnů na sněhu. Okolnosti podzimu loňského

roku nutily trenéry příliš často ke změnám a improvizacím. Přesto se podařilo zabezpečit výjezd podstatné části klasiků i sjezdařů alespoň jednou na speciální přípravu na ledovcích Dachsteinu a Hintertuxu. Věříme, že mezi těmi, kteří měli možnost přípravy, budou úspěšní reprezentanti na MSJ 1987 a Družbě.

Prověrkou skutečné výkonnosti budou starty na mezinárodních závodech v Československu i v zahraničí. Běžci startují po vánočních svátcích v italské Valsasině a západoněmeckém Fischen, dále na Bezroukově memoriálu, mladí skokani na Turně Bohemia a část na Světovém poháru na Štrbském Plese. Sjezdaři zajíždějí do Taškentu, na sérii závodů v Rakousku a Itálii a zúčastní se domácích mezinárodních závodů. Trenéři ve všech disciplínách počítají v širších nominacích s okruhem 10—12 závodníků, jejichž výkonnost v proscových a lednových závodech bedlivě sledují. To dává příležitost prosadit se do reprezentačních družstev dalším závodníkům.

Věříme, že se podaří navázat důstojně na úroveň, kterou loni vysoko postavili L. Medzihradská dvěma tituly juniorské mistryně světa a bronzovou medailí F. Repka.

RUDOLF SAUER, RT mládeže

Za lepší efektívnost

Do nášho povedomia sa už niekoľko rokov vrva otázka efektívnosti, inovácie a racionalizácie na ekonomickom úseku VZL. Sú to pojmy, ktoré predstavujú nielen vo VZL, ale v celom telovýchovnom hnutí bytostnú požiadavku ako v čase prítomnom, tak aj v budúcnosti. Ekonomická rovina má povahu prvoradej úlohy vo všetkých sférach činnosti VZL.

Je samozrejme, že efektívnosť, vedeckotechnický rozvoj a racionalizáciu nie je možné uviesť do života bez ľudí, ktorí sú fundovaní nie len odborne, ale aj politicky. Tento potenciál máme k dispozícii, aj keď k docieľeniu našich zámerov prechádzame úskaliami nesprávnych, často nepravdivých údajov a vyúčtovaní. A práve v tejto oblasti je nutné apelovať na dôležitosť kontroly, a to vnútornej aj vonkajšej. Je dôležité prikrčiť k zjednocovaniu slov a činov, k presadzovaniu celospoločenských záujmov. Treba odstrániť lajdáctvo a neporiadok vo sfére ekonomickej, nepripúšťať anonymitu, veľkáške požiadavky, ktoré nevedú k skvalitňovaniu procesu.

Za každou korunou musí byť konkrétna požiadavka, ekonomicke, odborne a politicky zdôvodnená, pričom dodržiavanie finančnej disciplíny musí byť kontrolované na všetkých stupňoch rovnakým metrom. Svoje oprávnené požiadavky musí predložiť každý člen a pracovník lyžiarskeho hnutia, žiaden si však nesmie privlastňovať práva uplatňovať nároky finančného charakteru, ktoré mu neprináležia.

Jedná sa veľmi často o rôzne formy odmien činníkom, ktorí vykonávajú svoju dobrovoľnú funkciu často aj za

finančnú odmenu, ktorú žiadne ekonomické ani iné smernice nepripúšťajú. S týmto postojmi sme skončili. Vyhlasujeme boj proti všetkému, čo by narúšalo našu ekonomickú rovnováhu. Čím ďalej tým viac si musia všetci tí, ktorí tvoria naše rady, a to či na báze profesionálnej, alebo dobrovoľnej uvedomiť, že jedine statočnou prácou, so zápalom a osobnou zodpovednosťou docielime požadované výsledky.

Laxné prístupy k rozpočtovým finančným čiastkam nemajú u nás miesta. Nároky a požiadavky na finančné dotácie majú svoj strop a musia byť adekvátne športovým výkonom.

Každá akcia a každý pretek charakteru domáceho aj medzinárodného je v prvom rade športovotechnickou záležitosťou, na ktorej naši športovci musia preukázať svoje kvality a to, že sú hodní toho, aby reprezentovali našu vlasť s ľvičkom na prsiach a funkcionári musia nás všetkých presvedčiť o svojej obetavej práci. Čo znamená obetava a nezištná práca — všetci vieme. Ak niekto nepracuje podľa uvedenej zásady a športovej morálky, musí sa zmeniť. Tak to vyžaduje náš hospodársky aj spoločenský život.

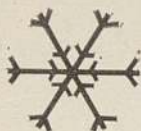
MAGDA HOLÁ

predsedkyňa HK VZL ÚV ČSŽTV

Pohár Špindlerova Mlýna

Slovan Sportprojekt Praha ve spolupráci s VSL MV ČSTV Praha uspořádá ve dnech 31. ledna—3. února první ročník Poháru Špindlerova Mlýna — 16. ročník Juniorkritéria. Tento mezinárodní závod ve slalomu, obřím slalomu a superbřím slalomu navazuje na úspěšnou tradici patnácti ročníků Juniorkritéria, účast však nebude omezena pouze na juniorské kategorie. Budou startovat muži, ženy, junioři a juniorky. Nejlepší junior a juniorka v každé disciplíně získají zvláštní cenu, věnovanou Československým olympijským výběrem. Nespornou výhodou FIS závodu je možnost startu prakticky neomezeného počtu čs. závodníků (nesmí být překročen počet 140 všech startujících). Účast přislíbila družstva SSSR, Bulharska, Maďarska, NDR, Polska, Rumunska, Jugoslávie, Rakouska, NSR a Itálie. Tratě ve Sv. Petru mají v současné době parametry odpovídající požadavkům velkých mezinárodních závodů.

-ah-

Lyžování pro každého

Otevíráme-li novou rubriku, a to rubriku zaujímavější celou osminu časopisu, máme na zřeteli především statistice lidí propadlých volání hor, lyži a kolegů či přátel, kteří už vědí, co věc obnáší.

Oněm statistikům říkáme hnutí. Důsledkům jejich touhy pak rekreační sport. A ještě na jednom se shodneme — hnutí nelpí na lyžích zahraniční proveniencí a na bydlení v luxusních apartmá, obejde se bez odborných rad či jakési rubriky ve specializovaném měsíčníku. Hnutí mnohdy ustává ve čtyři ráno a moc dobře ví, jak příjemně je převlékat se při minus deseti stupních na kraji lesa. Hnutí je propleteno, propojeno a sešňérováno přátelskými a příbuzenskými vztahy a občas šíří dohady o tom, které lyže budou lacinější a které autobusové spoje nejvýhodnější. Napadá mě, že takovou výheň sportovních srdcí žádné peníze, sázky či pojídání úspěchů v závodech rekreačního charakteru rozdmýchat nemohou. Musí být v nás.

Hovořili jsme o hnutí a o skromnosti. Ale říkáme-li „hnutí se obejde“, není to toliž jako „hnutí by nemělo dostat“. Jsem dalek brojit proti stále dokonalejšímu servisu pro rekreační lyžování. Každá československá novinka, každé zahraniční vybavení, všechny slevy, stále hustší síť vleků a lyžařských zájezdů, posílené linky ČSAD, rubriky v časopisech —

to vše je jaksi navíc, ale zároveň dokumentuje vyspělost země v níž žijeme. Mají-li občané čas, prostředky a podmínky k rekreačnímu sportování, lze usuzovat na vysokou životní úroveň. Kde není co do úst, nekupuje si každý pátý obyvatel státu lyže.

Mnozí ze statistického hnutí v zemi, kde každý pátý člověk kupuje lyže, se teď možná usmívají pod vousy, protože vědí o problémech rekreačního lyžování. Nechceme se jim vyhýbat, i když je zřejmé, že sama rubrika mnoho napravit nemůže. Pokusíme se však pomoci najít optimální cesty řešení, chceme také částečně zacelit jistou mezeru v informovanosti lyžařské veřejnosti. Dočtete se:

- o výstroji a výzbroji,
- o metodách tréninku při rekreačním lyžování,

- kam na start (úplnost naší termínovky ovšem záleží na kvalitě informací samotných pořadatelů),
- o lyžařských svazích, trasách a základnách známých i neznámých,
- o službách v horských střediscích,
- co si o lyžařích myslí veřejnost, trenéři, lékaři, ochránáři, Horská služba...
- vlastní názory, ohlasy, zážitky, chvály a kritiky, protože — abychom si rozuměli — Lyžování pro každého je rubrikou vaší, nikoliv redakční.

Přejme si příjemné čtení. Přejme si, aby rubrika byla alespoň malým přínosem k stále vyšší úrovni rekreačního lyžování v Československu.

Krásnou zimu a dobrý snůh přeje za redakci Lyžařství

PETR BUŠTA

Jizerská magistrála velkým vzorem

Loni otevřená Jizerská magistrála se stala vítaným cílem vynavačů lyžařského rekreačního běhu a turistiky i výkonnostních lyžařů nejen ze všech končin Severočeského kraje, ale i z Prahy a dalších vzdálenějších míst. Systém upravených běžeckých stop Jizerských hor láká nejen účastníky tradiční Jizerské padesátky, ale mnoho dalších vynavačů běžek.

Lyžařský oddíl Lokomotivy Liberec má zásluhu na vybudování Jizerské magistrály ve spolupráci s lesními závody, místními národními výbory a lyžaři Bižuterie Jablonec nad Nisou. V loňských letních a podzimních měsících se postaral o její další rozšíření. V polovině prosince 1986 byla slavnostně uvedena do provozu.

Pro lyžařskou veřejnost je připraveno celkem 66 kilometrů upravených stop. O 51 km se starají lyžaři Lokomotivy Liberec a o dalších 15 kilometrů lyžařský oddíl jablonecké Bižuterie. Ústřední trasa vede z Bedřichova přes Novou louku, Kristianov, Rozmezí, Smědavu a Jizerku do Horního Polubného. Vedle Bedřichova hlavními nástupními místy jsou Hrabětice a sedlo Malínku nad Českou chalupou. Předpokládá se úprava tratí především pro víkendové dny, aby byly sjízdné i při menší sněhové vrstvě. Četné tabule s pláňky tras dokonale informují návštěvníky Jizerské magistrály, která se stala vzorovou pro pravidelnou úpravu dalších běžeckých stop v našich krásných horách.

-tr-

Hledáte základnu?

Najdete ji v Nové Vsi u Rýmarova. Lyžaři RH Olomouc odpracovali ve výšce 630 m n. m. 4300 brigádnických hodin a přes léto dokončili poslední úpravy na objektu své lyžařské základny. Do provozu byly uvedeny dvě umývárny, sprchy, 3 WC — vlastně už kompletní sociální zařízení. Objevila se nová lyžařna, místnost pro občerstvení lyžařů, nový kabát dostala buňka pro rozhodčí na lyžařském stadiónku. Lůžková kapacita chaty se zvýšila na 31 míst. Od 30. listopadu je v provozu osvětlení dvoukilometrového běžeckého okruhu, další úpravy byly provedeny na běžeckých tratích.

V zimní sezóně proběhne v lyžařském středisku 15 závodů pořádaných ČSTV, Svazarmem, PO SSM či ROH. Novinkou je Novoveský maratón, který 18. ledna obohacuje nabídku jesenických dálkových běhů.

Chata RH Olomouc je ovšem připravena především pro lyžařskou veřejnost. Lze si v ní objednat pobyt pro jednotlivce i kolektivy k účelům tréninkovým i rekreačním. Nástup k ubytování je vždy v neděli po 14.00, ukončení pobytu v sobotu v 10.00 hod. na adresu: TJ RH Olomouc, JUDr. Jan Pečínka, Žižkovo nám. 4, 771 36 Olomouc.

-pa-

Informační tabule s trasami Jizerské magistrály jsou středem pozornosti návštěvníků Jizerských hor a pomáhají k dobré orientaci (Foto O. Mrákota)

Kalendář

Jednou z pravidelných rubrik dvoustrany Lyžování pro každého by měl být kalendář masových a náborových akcí, které připravují lyžařské oddíly. Jeho úplnost je však závislá na dobré práci organizačních pracovníků oddílů a jejich včasné hlášení komisím masového rozvoje VSL ČUV a SÚV ČSTV a naší redakci. Zatím je neuspokojivá, věříme, že se zlepší.

24. 1.: Šenovské kolečko, 5, 10, 15 km, vše, Velký Šenov - Střelnice, V. Švitorka, 407 78 Velký Šenov 323

Pohár předsedy OV ČSTV Praha 4, sjezdové disciplíny, ž, Vysoké nad Jizerou, OV ČSTV Praha 4, ing. J. Pluskal, tř. SNB 41, 100 00 Praha 10

Ve stopách Zlaté lyže, běh, vše, Nové Město na Moravě, ZV ROH Chirana, O. Pojezný, Chirana, 592 31 Nové Město na Moravě

31. 1.: Ve stopě Jizerské padesátky, běh, vše, Bedřichov, TJ Ještěd Liberec, dr. J. Černý, ul. 5. května 44, 460 01 Liberec

Náborový závod, běh, pž, ž, Rychnov u Jablonce n. N. - fotbalová hřiště, Spartak ZEZ Rychnov, Josef Drobník, Lípová 630, 468 02 Rychnov u Jablonce nad Nisou

Malý buk, 0,5 — 5 km, ž, Jiskra Polevsko, J. Maixner, Husova 751, 473 01 Nový Bor, PNP

7. 2.: Studenská patnáctka, 15 km, D, lyžařský areál Studená, LO TJ Studená, J. Kejval, 378 56 Studená

Vimperská třicítka, 2 — 30 km, ž, D, D, Zadov, Šumavan Vimperk, K. Hudeček, 1. máje 268, 385 01 Vimperk

Přes střechu Evropy, 8 — 25 km, vše, Borová u Poličky, Sokol Borová, J. Hamerník, 569 82 Borová u Poličky, PNP

Rýmařovská třicítka, 10 — 30 km, jun., D, lyžařský areál Rýmařov, Jiskra Rýmařov, J. Vlach, tř. Hrdinů 29, 795 01 Rýmařov, PNP

Veřejný lyžařský závod, sjezdové disciplíny, ž, Potštát, TJ Sigma Hranice, P. Roreček, Sklený kopec, 753 00 Hranice, PNP

8. 2.: Novoveská patnáctka, běh, vše, Nová Ves u Rýmařova, TJ RH Olomouc, Žižkovo nám. 4, 770 00 Olomouc

Zdíkovské lesní samoty, 1 — 15 km, vše, Sokol Zdíkov, Jaroslava Caisová, 384 72 Zdíkovec, PNP

Orlický maratón, Deštné v Orlických horách, D, Spartak Skuhrov, I. Ehlová, STS, 517 03 Skuhrov, PNP

14. 2.: Veřejný závod v běhu, ž, d, Loužnice, Sokol Loužnice, J. Kramářová, 468 23 Loužnice

Hamerský běh na lyžích, vše, Staré Hamry-Samčanka, Sokol Staré Hamry, S. Krkoška, 739 14 Staré Hamry 270, PNP

Polevská lyže, d, D, V, Polevsko,

Jiskra Polevsko, J. Smolnický, Jiráskova 878, 473 01 Nový Bor

Veřejný závod ve sjezdových disciplínách (pokračuje 15. 2.), vše, Frymburk, TJ SŠS Frymburk, F. Frantál, 382 79 Frymburk

15. 2.: Krušnohorská padesátka, 2 — 50 km, ž, d, D, V, Nové Město v Krušných horách, Lokomotiva Teplice, Pavel Hušák, 25. února 1300, 415 00 Teplice, PNP

Štít Orlických strojřen, sjezdové disciplíny, pž, ž, areál TJ Zdobnice v Orlických horách, TJ Zdobnice, M. Houdek, B. Němcové 659, 516 01 Rychnov nad Kněžnou

21. 2.: Horolezecká padesátka, 30 — 50 km, D, Rokytnice v Orlických horách, TJ Jiskra Holice, 534 01 Holice v Čechách, PNP

V naší rodině běháme na lyžích, 1 — 1,5 km, vše, tříčlenné hlídky, TJ Jiskra Plesná, M. Noska, 351 35 Plesná 370

Šumavskou stopou, 30 a 42 km, D, Zadov, Šumavan Vimperk, Š. Turek, tiskárny Stráž, n. p., 385 01 Vimperk, PNP

40 km Českým lesem, J, D, Capartice - Bělá nad Radbuzou, TJ Start Kovo, Antonín Veber, Bělá nad Radbuzou 330

Veřejný závod v obřím slalomu, pž, ž, Spíčák na Šumavě, TJ Vodní stavby Plzeň, ing. J. Ambrožová, VŠ Plzeň Zátíší, 300 00 Plzeň, PNP

Vysvětlivky: pž = předzáci, ž = záci, d = dorost, jun = junioři, D = dospělí, vše = všechny kategorie, V = veteráni, PNP = přihláška nutná předem.

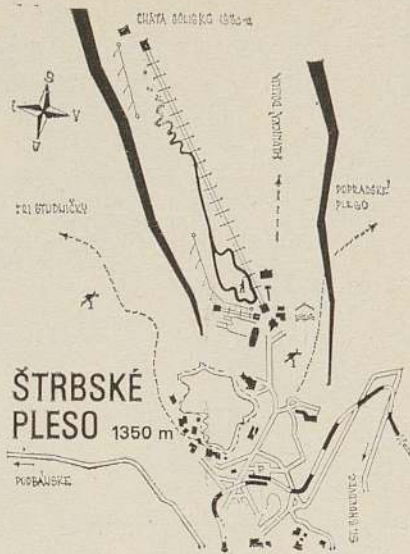
Termíny březnových závodů zašle redakci Lyžařství, Klimentská 1, 115 88 Praha 1 nejpozději do 26. ledna 1987.

Pozvánka na start

• **JESENICKÁ TRICÍTKA.** Pořádá oddíl orientačního běhu TJ Ostrov Opava 22. února 1987. Závod je veřejný pro kategorie dorostu, mužů a žen do 40 let, mužů do 50 a starších 50 let a žen starších 40 let. Délka tratí 10, 20, 30 km. Přihlášky zasílejte do 8. 2. 1987 na adresu Ivan Filipi, Neumannova 22, 747 07 Opava 7. Prezentace: 22. 2. do 9 hod. v chatě Orientka ve Staré Vsi u Rýmařova. Start: 9.30 hod. ve Staré Vsi. Noclehy pořadatel nezajišťuje.

• **MEMORIÁL PROF. VĚRY VENKRBČOVÉ.** Druhý ročník veřejného závodu dorostenek [ročníky 1971 až 1969] v obřím slalomu pořádá VSL OV ČSTV Kolín v sobotu 28. února 1987 v Albrechticích v Jizerských horách v lyžařském areálu TJ Bižuterie Jablonec nad Nisou. Pisemné přihlášky zasílejte do 14. února na adresu ing. Vít Venkrbec, Polepy 175, 280 02 Kolín. Dodatečně při prezentaci.

• **SUPER G PRO NEREGISTROVANÉ.** Pořádá TJ Gottwaldov v Javorníkách — středisko Portáš dne 14. 2. 1987. Kategorie: muži i ženy do 35 let, od 35 do 50 let a nad 50 let. Přihlášky zasílejte do 30. 1. 1987 na adresu Jiří Šperka, Švecovská 4078, 760 01 Gottwaldov, přihlásit se lze i na místě v den závodu do 10 hodin. Noclehy pořadatel nezajišťuje.

Štrbské Pleso láká

Štrbské Pleso je významným čs. vysokohorským sportovním střediskem, dějištěm mnoha mezinárodních lyžařských závodů a cílem deseti tisíců vyznavačů bílého sportu. K jeho popularizaci významně přispělo mistrovství světa 1970 v klasických disciplínách, X. kongresu Interski 1975, každoroční Tatranský pohár (několikrát součástí SP), řada dalších mezinárodních závodů a mistrovství ČSSR.

Rychlíkové vlakové spojení do Štrby a odtud ozubenou železnicí na Štrbské Pleso činí terény pod velikány Vysokých Tater dobře přístupné. Vybudováním lyžařského areálu pro MS 1970 byly splněny sny lyžařů nejen z oblasti Vysokých Tater, ale ze všech krajů naší vlasti. Ideální běžecké tratě s věží rozhodčích, kabinami pro závodníky, vhodnými terény pro diváky, střední i velký můstek se vším technickým vybavením a tribunami a sportovní hotel FIS umožňují bezproblémovou organizaci nejvýznamnějších závodů v klasických disciplínách. Svah Interski a okolí mají dobré podmínky i pro sjezdové lyžování.

V hotelu FIS je tělocvična a sauna [2 hodiny za 20 Kčs], vedle nový krytý plavecký bazén 25 m [8 Kčs za hodinu]. Běžecké tratě 5, 10, 15 a 30 km jsou upravovány po celou sezónu. K Soliku vede od hotelu FIS sedačková lanovka, dlouhá 2135 m s převýšením 438 m [jízdné stojí 8 Kčs, pro děti 4 Kčs]. Lyžařský vlek na Soliku je dlouhý 553 m a překonává výškový rozdíl 143 m [dospělí platí 2 Kčs, děti 1 Kčs]. Lyžařský vlek Interski od stadionu měří 865 m s výškovým rozdílem 193 m [jízdné 3 Kčs, děti 1,50 Kčs]. Loni na podzim po přestavbě vstupního objektu skokanské části areálu vznikl nový bufet, úschovna a místnost Horské služby.

Na Štrbském Plesu je veřejná lyžařská škola pro děti s vlekem a možností zapůjčení kompletní lyžařské výstroje [2 hodiny 20 Kčs, 4 hodiny 36 Kčs, 6 hodin 50 Kčs]. O opravy se stará lyžařský servis, funguje testovací servis s bezplatným nastavením lyžařského vázání a půjčovnou běžeckých lyží a bot podle ceny. V úschovně lyží a batohů se platí 1 Kčs za den.

● **OPĚT ZVÍTĚZIT VE WORLDLOP-PETU** — Světové lize dálkových běhů chce Švýcar Konrad Hallenbarter, který se na letošní ročník pečlivě připravoval. V létě se zaměřil především na cyklistiku a na kole absolvoval všechny švýcarské alpské průsmyky. Jeho nejdelší horská vyjížďka trvala osm a půl hodiny a absolvoval při ní náročných 240 km. Zúčastnil se několika horských běhů a triumfoval v závodech Davos—Landwasser. Na vlastní přání od 1. srpna 1986 Hallenbarter není členem švýcarského reprezentačního družstva a zaměřuje svou přípravu na dálkové běhy ve volné technice. V podzimních měsících ledovec Fee a středisko Saas Fee se stalo jeho druhým domovem a má zde hodně přátel mezi horolezci. Přípravu na prvním sněhu absolvoval v Norsku a v prosinci se zúčastnil několika menších závodů ve Švédsku.

„Největšími soupeři v letošním ročníku budou opět Švédové,“ říká K. Hallenbarter. „Mají silný tým, v němž jsou Hassis, Blomquistové, Persson a Frykberg. Při dobré spolupráci členů družstva není snadné se mezi nimi prosadit. Ale i mezi Švédy je rivalita a vzhledem k přímím každým z nich chce zvítězit. Novým nebezpečím bude norský kolektiv. Do tábora dálkových běžců se mají zařadit Oddvar Bra a Jan Lindvall.“

● **V NORSKÉM BEITOSTÖLEN** se koncem listopadu konaly mezinárodní závody v běhu. V patnáctce mužů v klasickém stylu zvítězil Nor Mikkel Splass za 3:24,1 před Švýcarem Guidonem — 22,3 a svými krajany Unsgaardem — 28,8, T. H. Holtem — 32,8, Ulvangem — 43,2 a Aunlím — 44,4. Na stejné trati volnou technikou vybojoval prvenství Švéd Svan čase 32:32,1 následován Švýcarem Grünenfelderem — 1:00, Nory T. H. Holtem — 1:04,3, Björnem — 1:04,4, Ulvangem — 1:23,8 a Italem Walde-rem — 1:29,5. V závodech žen na 10 km klasickým stylem byla první Norka Dahlmoová za 31:13 před svými krajanami Nykkelmoovou — 29,0, Jahrenovou — 43,0, Nybraatenovou — 45,0, Aunliovou — 51,0 a S. Petter-sonovou — 1:04,0. Na 5 km volnou technikou zvítězila Švýcarka Thomasová čase 22:08 před Jahrenovou — 5,0, svou krajanou Kratzerovou — 16,0 a Norkami Woldeovou — 44,0, Henninenovou — 51,0 a Lundeevou — 54,0.

● **ZÁVODY DŽENTLMENŮ** jsou nazývány ve Švýcarsku soutěže dříve narozených sportovců, které pro novou sezónu ve všech disciplínách připravil Švýcarský lyžařský svaz ve spolupráci s kluby a regionálními svazy. Jsou určeny pro starší 35 let, kteří startují v několika kategoriích (nechybějí mezi nimi ani veteráni). Ti, kteří se chtějí zúčastnit mezinárodních závodů, musí mít licenci Švýcarského lyžařského svazu. Ve dnech 24. a 25. ledna jsou připraveny mezinárodní soutěže mužů v běhu na 30 km a žen na 20 km klasickým stylem v Lötschentalu, obří slalom a superobří slalom mužů a žen v Saanen/Schönriedu. O čtrnáct dní později 7. a 8. února v Pontresině je na pořadu běh mužů na 15 km, žen na 10 km a superobří slalom mužů a žen.

● **ŠVÝCARKU CORINNE SCHMID-HAUSEROVOU** znají čs. příznivci lyžování z jejího úspěšného startu ve slalomu Světového poháru 9. února 1986 na Hrebienku, kde zvítězila před Italkou Bonfiniovou a svou krajan-kou E. Hessovou. V celkové klasifikaci SP 1986 skončila 21. a v soutěži o malý křišťálový glóbus devátá. V nové sezóně po dokončení studií absolvovala celou přípravu se švýcarským reprezentačním družstvem a chce úspěšně zasáhnout do bojů SP také v obřím slalomu. Chtěla by úspěšně obstát v kvalifikaci pro MS v Crans-Montaně.

● **WORLDLOPETT** — Světová liga dálkových běhů pokračuje po Běhu Dolomity 25. ledna v Itálii Marcia-longou na trati Moena—Cavalese (70 km), 1. února Během krále Ludvíka v Oberammergau (NSR — 65 km), 15. února Gatineau v Asticu [Kanada — 55 km], 21. února American Birkebeiner v Telemarku [USA — 55

km), 22. února Finlandií Hiihto na trati Hämenlinna—Lahti (Finsko — 75 km), 1. března Vasovým během na trase Sälen—Mora [Švédsko — 89 km], 8. března Engadinským maratónem na trati Maloja—Zuoz (Švýcarsko — 42 km) a Maratónem v Sapporu [Japonsko — 50 km] ve stejném termínu. Závěrem soutěže je 15. března Birkebeiner Rennet na trase Lillehammer—Rena [Norsko — 55 km].

● **WORLD CLASSIC GRAND PRIX** je nově založenou soutěží dálkových běhů v klasickém stylu. Po Giants maratónu (30 km) v Giants Ridge [USA], Pustertalerském maratónu (42 km) v italském Toblachu a závodu Marxa Beret (42 km) ve španělském Baqueira Beret se koná 25. ledna Německý maratón (42 km) v Hirschau [NSR]. Následují 8. ledna Engelbrechts Loppet (60 km) ve švédském Norbergu a Koasa běh (72 km) v St. Johann [Rakousko], 22. února Einsiedlerský běh (30 km) ve švýcarském Einsiedeln a 8. března Soisalon Hiihto (65 km) ve finském Konnuslahti. V celkové klasifikaci se budou hodnotit čtyři nejlepší výsledky z osmi závodů a vítěz získá 10 000 marek, nejméně úspěšná žena polovinu.

● **PADÁNÍ** je stinnou stránkou života skokanů. Ve chvíli pádu a mnohdy i dlouhé měsíce poté. Pády se po odchodu Ruuda a Bergeruda staly norským osudem. Po těžkém pádu v roce 1985 se jen pomalu a těžce vzpamatovává Olav Hansson, Hroar Stjernen upadl jen o několik týdnů později; ani on není dosud ve své kůži. Vrcholným norským číslem pak ovšem bylo děsivé salto mortale v podání Rolf Age Berga loni na MS v letech v Kulmu. Jakoby se stalo sym-

bolickým vykičňákem nad pádem Norů z medailových výšin.

V padání se však pokračuje. Padnul hlavně Ludvík Zajc. Spory mezi ním a jeho spolupracovníkem Steinarem Johanssonem otevřely veřejnosti netušené obzory co se týče zákulisních i ryze neveřejných záležitostí skokanského družstva. A Johansson má dnes už hlavní slovo ač skepticky tvrdí, že trenér norských skokanů nepracuje na poli sportovním nýbrž minovém. „Každý Nor si myslí, že je přes skoky odborník.“

Jakoby švihnul proutkem, zavládl v norském týmu klid a pořádek. Roger Ruud ohlásil návrat, Vegard Opaas zase ztrátl respektu před Vetorim, Felderem, Nykänenem a spol. Všichni dohromady pak pějí chválu na čistotu stylu, což v souvislosti se zvýhodněním bodování stylu doskoku znamená dost. Norská veřejnost zase jásá nad jedním z největších talentů posledních let jednadvacetiletým Halvorem Perssonem, který definitivně vstoupil do družstva. Podle veřejného průzkumu se Norové domnívají, že právě on se v Oberstdorfu dostane nejdále. A všichni Norové jsou přece tak trochu experti. -pb-

● **SVĚTOVÁ SÉRIE** v Sestriere i tentokrát zahajovala evropskou mezinárodní sezónu ve sjezdových disciplínách. Nepříznivé povětrnostní podmínky a nedostatek umělého sněhu znamenaly ochuzení programu a odřeknutí obou obřích slalomů. Ve slalomu žen při neúčasti úplné světové elity dominovaly švýcarské reprezentantky, jímž patřila polovina míst v první desítce. Ve stejném závodě mužů zvítězil Jugoslávce Križaj rozdílem devíti setin sekundy před Švédem Stenmarkem. Výsledky slalomu žen: 1. Gadientová 1:34,27 [46,32 a 47,95], 2. Schneiderová (obě Švýc.) — 1,17 [47,22 a 48,22], 3. Maierhoferová [Rak.] — 1,18 [46,57 a 48,88], 4. Svetová [Jug.] — 1,34, 5. Oertliová [Švýc.] — 1,63, 6. Stroblová [Rak.] — 1,72, 7. E. Hessová [Švýc.] — 1,80, 8. M. Mogoreová-Tialkaová [Fr.] — 1,82, 9. Magoniová-Sforzaová [It.] — 1,82, 10. Schmidhauserová [Švýc.] — 1,96. Slalom mužů: 1. Križaj [Jug.] 1:47,24 [54,25 a 52,99], 2. Stenmark [Švéd.] — 0,9 [53,65 a 63,68], 3. Gaspoz [Švýc.] — 0,47 [54,00 a 53,71], 4. Tötsch [It.] — 0,79, 5. Beck [NSR] — 0,84, 6. Tomba [It.] — 0,89, 7. Orlainsky [Rak.] — 0,99, 8. Benedik [Jug.] — 1,05, 9. Wörndl [NSR] — 1,06, 10. Frommelt [Licht.] — 1,26. V soutěži zemí bylo celkově první Švýcarsko s 86 body před Itálií 46 a Jugoslávií 54 b.

● **ŠVÝCARKA EVI KRATZEROVÁ** zvítězila v běhu žen klasickým stylem na 10 km v norském Guasdalu za 26:10 před Norkou Nybraatenovou — 11,0, svou krajanou Thomasovou — 20,0 a Norkou Gjermundshaugovou — 21,0. V závodech mužů na 15 km byl první Švéd Wassberg čase 34:02, následován Norem Langlim — 20,0 Behlem — 40,0, Dotzlerem (oba NSR) — 43,0 a Björnem [Nor.] — 44,0.

● **JUGOSLÁVKA SVETOVÁ** vybojovala prvenství ve FIS slalomu v Sestriere za 1:37,79 před Italkami Magoniovou-Sforzaovou — 1,21 a Bonfiniovou — 1,66.

Světové poháry

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

Muži

Slalom 29. listopadu v Sestriere (převýšení 180 m, v prvním kole 66, ve druhém 68 branek): 1. Stenmark (oba Švéd.) — 0,02 [54,88 a 56,33], 3. Pramotton (It.) — 0,30 [54,73 a 56,76], 4. Križaj (Jug.) — 0,32 [54,72 a 56,79], 5. Gaspoz (Švýc.) — 0,61 [56,00 a 55,80], 6. Benedik (Jug.) — 0,66 [55,16 a 56,69], 7. Tötsch (It.) — 0,87, 8. Nierlich (Rak.) — 1,01, 9. Grigis (It.) — 1,18, 10. Würndl — 1,27, 11. Bittner (oba NSR) — 1,37, 12. Stangassinger — 1,43, 13. Strolz — 1,65, 14. Berthold — 1,69, 15. Orlainsky (všichni Rak.) — 2,11.

Obří slalom 30. listopadu v Sestriere (převýšení 330 m, v obou kolech 48 branek): 1. Pramotton 2:45,08 (1:20,90 a 1:24,18), 2. Strolz — 1,34 (1:22,11 a 1:24,31), 3. Zurbriggen (Švýc.) — 1,38 (1:20,67 a 1:25,79), 4. Gaspoz — 3,11 (1:22,41 a 1:25,78), 5. Knöri (Švýc.) — 3,38 (1:22,63 a 1:25,83), 6. Camozzi (It.) — 3,79 (1:22,32 a 1:26,55), 7. Hangl (Švýc.) — 3,98, 8. Erlacher (It.) — 4,16, 9. Tötsch — 4,23, 10. Pieren (Švýc.) — 4,57, 11. Stuffer (NSR) — 6,02, 12. Piccard (Fr.) — 6,38, 13. Petrovič — 6,64, 14. Bergant (oba Jug.) — 6,77, 15. McGrath (USA) — 6,81.

Sjezd 5. prosince ve Val d'Isère (délka tratě 3354 m, převýšení 898 m): 1. Zurbriggen 2:00,98, 2. Wasmeyer (NSR) — 0,17, 3. Mair (It.) — 0,36, 4. Niederseer (Rak.) — 0,67, 5. Müller (Švýc.) — 0,76, 6. Bell (Brit.) — 0,82, 7. Heinzer (Švýc.) — 0,84, 8. Resch (Rak.) — 0,89, 9. Wildgruber (NSR) — 0,92, 10. Rey (Fr.) — 0,96, 11. Skaardal (Nor.) — 0,99, 12. Alpigler (Švýc.) — 1,02, 13. Stock (Rak.) — 1,21, 14. Cathomen — 2,31, 15. Mahrer (oba Švýc.) — 1,32.

Superobří slalom 6. prosince ve Val d'Isère (délka tratě 2420 m, převýšení 680 m): 1. Wasmeyer 1:40,56, 2. Erlacher — 1,09, 3. Girardelli (Luc.) — 1,26, 4. Renoth (NSR) — 1,35, 5. Wenzel (Licht.) — 1,38, 6. Eder (NSR) — 1,57, 7. Hangl — 1,67, 8. Marxer (Licht.) a Pramotton oba — 1,89, 10. Holzer (It.) — 2,09, 11. Strolz — 2,18, 12. Hinterseer (Rak.) — 2,34, 13. Stock — 2,46, 14. Pfaffenbichler (Rak.) — 2,63, 15. Parcela (It.) a Camozzi oba — 2,83.

Ženy

Slalom 29. listopadu v Park City (převýšení 160 m, v prvním kole 57, ve druhém 59 branek): 1. Schmidhauserová (Švýc.) 1:34,46 [45,88 a 48,58], 2. McKinneyová (USA) — 0,47 [46,04 a 48,89], 3. Steinerová — 0,53 [46,29 a 48,70], 4. Buderová — 1,78 [46,76 a 49,48], 5. Maierhoferová (všechny Rak.) — 1,91, 6. Nilssonová (Švéd.) — 2,31 [46,92 a 49,85], 7. Grünigová (Švýc.) — 2,39, 8. Aeljaeová (Švéd.) a Svetová (Jug.) obě — 2,40, 10. Schneiderová (Švýc.) — 2,58, 11. Dežmanová (Jug.) — 2,78, 2. E. Hessová (Švýc.) — 2,94, 13. Malerová (Rak.) — 3,13, 14. Lazaková (NSR) — 3,17, 15. Madsenová (USA) — 3,21.

Obří slalom 30. listopadu v Park City (převýšení 340 m): 1. Gergová (NSR) 2:31,26 (1:16,60 a 1:14,66), 2. Svetová — 0,07 (1:16,85 a 1:14,48), 3. Schneiderová — 0,33 (1:16,70 a 1:14,89), 4. Figiniová (Švýc.) — 0,57 (1:16,54 a 1:15,29), 5. E. Hessová — 0,70 (1:17,56 a 1:14,40), 6. Quittetová (Fr.) — 0,78 (1:16,89 a 1:15,15), 7. McKinneyová — 0,87, 8. Kirchnerová (Rak.) — 1,17, 9. Hurlerová (NSR) — 1,49, 10. Fernandezová-Ochoaová (Šp.) — 1,60, 11. M. Mogoreová-Tlalkaová (Fr.) — 1,71, 12. Armstrongová (USA) — 1,78,

13. Reyová (Fr.) — 1,81, 14. Stotzová — 1,88, 15. Gerschová (obě NSR) — 1,94.

Slalom 6. prosince ve Waterville Valley (převýšení 155 m, v obou kolech 63 branek): 1. E. Hessová 1:35,16 [48,17 a 46,99], 2. Oertliová (Švýc.) — 0,29 [48,02 a 47,43], 3. Buderová — 0,71 [48,99 a 46,88], 4. Wachterová — 1,31 [47,47 a 48,00], 5. Ladstatterová (obě Rak.) — 1,51 [48,28 a 48,39], 6. Maierová [49,41 a 47,54], Magoniová [49,63 a 47,32] (It.) obě — 1,79, 8. Svetová — 1,98, 9. M. Mogoreová-Tlalkaová — 2,19, 10. Stroblová — 2,44, 11. Růfová (obě Rak.) — 2,61, 12. Nilssonová — 3,68, 13. Merighettiová (It.) — 3,78, 14. Gerschová — 4,17, 15. Lazaková (NSR) — 4,27.

Obří slalom 7. prosince ve Waterville Valley (převýšení 307 m): 1. Schneiderová 2:24,92 (1:11,29 a 1:13,53), 2. Walliserová (Švýc.) — 2,18 (1:12,65 a 1:14,45), 3. Lacasseová (Kan.) — 2,49 (1:12,41 a 1:15,00), 4. Guignardová (Fr.) — 2,97 (1:14,27 a 1:13,62), 5. E. Hessová — 3,16 (1:13,72 a 1:14,36), 6. Fernandezová-Ochoaová — 3,20 (1:13,33 a 1:14,79), 7. Luccoová (It.) — 3,28, 8. Schmidhauserová — 3,37, 9. Reyová — 3,77, 10. M. Hessová (Švýc.) — 3,81, 11. Madsenová — 4,00, 12. Kiehlová (NSR) — 4,10, 13. Steveninová (It.) — 4,16, 14. Glasserová-Bjernerová (Švéd.) — 4,24, 15. Magoniová — 4,44.

První sjezd 12. prosince ve Val d'Isère (délka tratě 2154 m, převýšení 680 m): 1. Figiniová 1:25,59, 2. Walliserová — 0,31, 3. Zurbriggenová (obě Švýc.) — 0,89, 4. Gutensohnová (Rak.) — 1,10, 5. Grahamová (Kan.) — 1,17, 6. Armstrongová — 1,50, 7. Mösenlechnerová (NSR) a Zellerová (Švýc.) obě — 1,57, 9. Percyová (Kan.) — 1,65, 10. Quittetová — 1,80, 11. Kiehlová — 1,90, 12. Gergová — 1,93, 13. Oertliová — 1,96, 14. Meierová (NSR) — 1,98, 15. Delagoová (It.) — 1,99.

Druhý sjezd 13. prosince ve Val d'Isère (délka tratě 2154 m, převýšení 680 m): 1. Grahamová 1:26,42, 2. Walliserová — 0,62, 3. Quittetová — 1,03, 4. Armstrongová — 1,18, 5. Savijarviová (Kan.) — 1,32, 6. Pillingerová (USA) — 1,45, 7. Meierová — 1,48, 8. Mösenlechnerová — 1,49, 9. Gergová — 1,52, 10. Zurbriggenová a Kiehlová obě — 1,57, 12. Delagoová — 1,66, 13. Zellerová — 1,79, 14. Emonetová (Fr.) — 1,96, 15. Oertliová — 2,03.

Superobří slalom 14. prosince ve Val d'Isère (převýšení 600 m): 1. Walliserová 1:23,46, 2. Quittetová — 0,15, 3. Schneiderová — 0,41, 4. Figiniová — 0,47, 5. Gergová — 0,55, 6. Fernandezová-Ochoaová — 0,89, 7. Wachterová — 1,13, 8. Ederová (Rak.) — 1,19, 9. Malerová a McKinneyová obě — 1,52, 11. Oertliová — 1,62, 12. Hächerová (NSR) — 1,68, 13. Reyová — 1,73, 14. Pillingerová a M. Mogoreová-Tlalkaová obě — 1,74, — 31. Milanová — 2,58, 45. I. Medzihradská — 4,03, 55. Kebrlová — 4,98, 57. E. Medzihradská — 5,03, 77. Schimmerová — 6,48.

BĚŽKY

15 km volnou technikou 10. prosince v Ramsau: 1. Svan (Švéd.) 38:52,2, 2. Ristanen (Fin.) — 25,2, 3. Ulvang (Nor.) — 26,9, 4. Harvey (Kan.) — 27,1, 5. Sachnov (SSSR) — 30,8, 6. Wassberg (Švéd.) — 33,6, 7. Grünenfelder (Švýc.) — 34,5, 8. Smirnov (SSSR) — 34,9, 9. Aunli (Nor.) — 35,0, 10. De Zolt (It.) — 39,1, 11. Batuk (SSSR) — 43,5, 12. Erikson (Švéd.) — 45,3, 13. Langli (Nor.) — 50,3, 14. Beilmann (NDR) — 56,0, 15. Björn (Nor.) — 56,4, — 31. Bečvář — 1,28,4, 32. Svanda — 1,28,5, 52. Lisičan — 2,00,8, 66. Benc — 2,44,1, 73. Korunka — 2,58,2, 97. Lichoň — 4:17,9.

BĚŽKY

10 km volnou technikou 10. prosince v Ramsau: 1. Dahlmoová (Nor.) 30:19,4, 2. Furlletová (SSSR) — 11,7, 3. Kuhfittigová (NDR) — 34,3, 4. Koroljovová (SSSR) — 36,4, 5. Nestlerová (NDR) — 38,0, 6. Rešovová (SSSR) — 39,5, 7. Havrančíková — 40,7, 8. Nykkelmoová (Nor.) — 43,7, 9. Opitzová (NDR) — 49,9, 10. Thomasová (Švýc.) — 50,6, 11. Westinová (Švéd.) — 50,7, 12. Ordinová — 51,2, 13. Gavriluková (obě SSSR) — 58,8, 14. Braunová (NDR) — 1:00,4, 15. Boeová (Nor.) — 1:03,3, — 23. Janoušková — 1:33,7, 27. Klimková — 1:47,9, 43. Jebová — 2:21,2, 52. Rádlová — 2:47,5, 61. Balážová — 3:15,8, 63. Klingerová — 3:28,9.

SKOKANI

Závod na středním můstku 6. prosince v Thunder Bay: 1. Weissflog (NDR) 230,7 (89,5 a 89), 2. Nykänen 229,5 (89,5 a 89), 3. Kalso (oba Fin.) 220,5 (88 a 88,5), 4. Vettori (Rak.) 219,5 (88 a 86), 5. Parma 218,5 (86,5 a 87,5), 6. Ulaga (Jug.) 218,4 (87 a 88,5), 7. Opaas 218,3 (88,5 a 88,5), 8. Stjernen (oba Nor.) 218,8 (87,5 a 87), 9. P. Ploc 215,0 (88 a 86), a Ylipulli (Fin.) 215,0 (87,5 a 86,5), 11. Fidjestoel (Nor.) 214,4 (87 a 86), 12. Klausner (NSR) 213,9 (86 a 87), 13. Verweijkin (SSSR) 213,1 (86,5 a 86), 14. Palmer (USA) 212,7 (88,5 a 85), 15. Tepeš (Jug.) 209,9 (85 a 85,5). — 20. Vacek 200,4 (83 a 82,5), 38. Dluhoš 184,5 (79 a 80).

Závod na velkém můstku 7. prosince v Thunder Bay: 1. Nykänen 236,1 (124,5 a 119,5), 2. Klausner 235,7 (127,5 a 118), 3. Opaas 235,2 (126 a 119,5), 4. Felder (Rak.) 217,3 (122,5 a 112), 5. Tepeš (Jug.) 208,6 (122 a 107), 6. Parma 204,6 (117 a 107), 7. Weissflog 199,1 (119 a 105), 8. Lederer (NDR) 195,8 (114,5 a 107,5), 9. Nikkola (Fin.) 195,4 (113 a 108), 10. Neuländtner (Rak.) 192,4 (113 a 108), 11. Findeisen (NDR) 185,8 (107,5 a 109,5), 12. Sasaki (Jap.) 185,6 (114 a 102,5), 13. Wegscheider (NSR) 185,5 (110 a 107,5), 14. Eidhammer (Nor.) 184,3 (113 a 101,5), 15. Stranner (Rak.) 183,2 (111 a 104,5). — 20. P. Ploc 177,5 (112 a 100,5), 25. Vacek 171,8 (110,5 a 99), 45. Dluhoš 147,6 (109 a 87,5).

Závod na velkém můstku 13. prosince v Lake Placidu: 1. Opaas 223,5 (114 a 114), 2. Vettori 221,4 (112 a 112), 3. Ulaga 219,4 (118,5 a 108), 4. Ylipulli 215,6 (108 a 114), 5. Fidjestoel 207,7 (113 a 105,5), 6. Klausner 207,2 (108 a 108), 7. Weissflog 200,6 (118 a 104), 8. Felder 197,0 (107,5 a 103), 9. Stjernen (Nor.) 192,6 (107 a 105) a Parma 192,6 (107 a 100), 11. Findeisen 191,6 (105 a 102), 12. Lesser (NDR) 189,7 (105 a 103,5), 13. Nykänen 188,6 (105 a 102), 14. Župan (Jug.) 187,0 (105 a 103), 15. Schallert (Rak.) 178,6 (103 a 101,5). — 19. P. Ploc 172,9 (100 a 99), 45. Dluhoš 126,4 (98 a 76), 63. Vacek 48,9 (80).

Závod na středním můstku 14. prosince v Lake Placidu: 1. Vettori 241,2 (92 a 87), 2. Ulaga 233,7 (89,5 a 84,5), 3. Opaas 229,8 (89 a 86), 4. Tepeš 224,2 (90,5 a 81), 5. Fidjestoel 217,6 (85 a 83), 6. Weissflog 215,8 (85 a 80), 7. Rohwein (NSR) 213,5 (86 a 81), 8. Felder 211,5 (87,5 a 77), 9. Holland (USA) 210,7 (83 a 81), 10. Nykänen 209,8 (82 a 83), 11. Debelak (Jug.) 208,6 (87,5 a 78), 12. Resch (Rak.) 206,9 (84 a 77), 13. Kalso (Fin.) 206,8 (84 a 81), 14. Findeisen 206,4 (85 a 76), 15. Ylipulli 205,5 (83 a 79). — 22. Vacek 197,4 (80 a 76), 23. P. Ploc 196,7 (81,5 a 75), 29. Parma 188,1 (77 a 76), 32. Dluhoš 186,2 (81 a 73).

Jak zacházet s novými lyžemi

Nové lyže se musí před první jízdou na sněhu od základu a starostlivě připravovat. Den ze dne věnují výrobci opracování skluznic stále větší pozornost. To znamená broušení skluznic brusným kamenem nebo jiná úprava. Nové lyže, vyrobené v dnešní době, mají už skluznice nahrubo preparované od výrobce, a proto se lyžař u nich nemusí lopotit s brusným papírem. Většinou je výrobem provedeno i drážkování a úprava struktury skluznice. To jsou důležité pečovatelské úkony, které se musí čas od času u skluznic opakovat.

Začínáme základním vyčištěním lyží od nečistot a prachu od dopravy a skladování. Pokud je třeba použijeme smývač vosků a přešetíme Fibertexem. Fibertex je brousící polštářek z nylonových vláken. Lyže by potom měly být čisté, hladké (bez vystupujících polyetylenových chlupů na skluznici) a rovné. Jestliže chceme použít lyže tentýž nebo následující den, měli bychom skluznici nadrážkovat (většinou se drážkuje později). Potom napustíme skluznici středně tvrdým parafínem, např. fialovým. Děláme to proto, aby se skluznice co nejvíce nasákla parafínem. Nanese me vosk žehličkou a po ztuhnutí stáhneme škrabkou z umělé hmoty. Zůstanou-li lyže déle uskladněny, necháme vosk na skluznici bez stahování. Dalším ošetřením skluznice hladkým voskem budou lyže rychlejší.

Drážkování lyží (tvoření struktury)

Před školením o drážkování je nutné si uvědomit, že dvě hladce vyleštěné plochy po sobě kloužou velmi špatně. Lehké naryhování plochy snižuje tření. Lyže se chová na sněhu obdobně. Klouže lépe, když její skluznice je nadrážkována. Skluznost se na všech druzích sněhu zlepší, ještě lepší je, když sněh v sobě váže vodu (teplota vzduchu nad bodem mrazu). Pro některé pomalé druhy sněhu jsou drážky zcela podstatné. Na moderních závodních tratích je skluznost sněhu často špatná, protože se upravují těžkými stroji, které většinu sněhových částicek zmenší a stlačí. Drážkováním se zlepší skluznost i při teplotách pod bodem mrazu.

Superdrážkovač T 401 SWIX má středně velkou rozteč drážek: 0,75 milimetru. Typ T 401 F tvoří jemnější drážky s roztečí 0,5 mm. Kromě toho je k dostání typ T 401 G s nejhrubší roztečí 1,0 mm. Rozsah použití: jemné drážky při suchém novém sněhu pod -10°C , střední pokrývají většinu sněhových podmínek, hrubé

drážky při zcela mokřím hrubozrném sněhu při teplotách nad $+2^{\circ}\text{C}$. V tomto případě slouží drážky k odvádění vody z povrchu skluznice. Drážkování skluznic vyžaduje dostatečně silné zatlačení drážkovače do skluznice a rovnoměrný pohyb po délce lyže. Proto je nutné lyži rádně připevnit na pracovní stůl.

Dokud nebyly na trhu drážkovače, běžně se zdršňovaly skluznice skelným papírem. Pro vlhký sněh se používala zrnitost 100–150, kolem bodu mrazu 150–180 a pro zmrzlý sněh 220–320.

Parafíny

Předpokládáme, že lyže jsou čisté a skluznice nadrážkována. Pro skating (bruslení) se doporučují následující parafíny GS (Glider - Skating): GS 50 SWIX bílý $+1^{\circ}$ ($+10^{\circ}\text{C}$ v tabulce označen A, GS 40 SWIX oranž $+2^{\circ}$ / -4° , — B, GS 30 SWIX fialový -3° / -10°C — C, GS 20 SWIX modrý -8° / -13°C — D, GS 10 SWIX zelený -12° / -22°C — E, GS 80 SWIX šedý v ledové stopě snižuje otěr vosků — H.

Glidery pro klasický styl

Pokud nemáme odpovídající GS - parafín, použijeme při mazání špiček a patek lyží pro klasický styl parafíny G (Glider): G 95 SWIX žlutý $+2^{\circ}\text{C}$ a výše, G 105 SWIX červený 0°C / $+3^{\circ}\text{C}$, G 115 SWIX fialový $+1^{\circ}\text{C}$ / -5°C , G 125 SWIX modrý -5°C / -10°C , G 135 SWIX zelený -10°C a níže, G 10 SWIX universal lze použít v celém rozsahu teplot, též pro konzervaci skluznice. Žlutý glider je nejměkčí, používá se na hrubozrný mokřý sněh. Červený je ideální v rozmezí od vlhkého do mokřého sněhu, fialový pokrývá největší rozmezí teplot a je nejpoužívanější, modrý glider se používá na zmrzlý nový sněh kolem -8°C .

[Zpracováno podle posledních materiálů firmy SWIX.]

Ing. JAN ŽÁK

Mixážní tabulka

prachový sněh	$^{\circ}\text{C}$	starý sněh	$^{\circ}\text{C}$	hrubozrný sněh
A A A A	+4	A A A A	+4	A A A A
B B A A	+2	A A A A	+2	A A A A
B B B A	0	B B A A	0	A A H H
C B B B	-2	B B B A	-2	B B H H
C C B B	-4	C B B B	-4	B B H H
C C C C	-6	C C B B	-6	C C H H
D C C C	-8	C C C C	-8	C C H H
D D C C	-10	D C C C	-10	D D H H
D D D D	-12	D D C C	-12	D D H H
E E D D	-14	D D D D	-14	E E H H
E E E E	-16	E E D D	-16	E E H H
E E E E	-18	E E E E	-18	E E H H

(Každé písmenko znamená jeden díl vosku při mixování)

V závěru roku řada významných lyžařských pracovníků měla životní jubilea. K některým se vracíme alespoň několika řádky.

MAGDA HOLÁ oslavila významné životní jubileum v pilné pracovní aktivitě pro Svaz lyžování ÚV ČSTV, jež hož je členkou předsednictva a předsedkyní hospodářské komise. Pečlivě se stará o dobré hospodaření ústředního svazu. Je členkou TJ Jasná Liptovský Mikuláš a své jazykové znalosti zde uplatňuje při všech mezinárodních závodech jako předsedkyně mezinárodní komise. Působí i jako rozhodčí. Od roku 1980 je členkou ženské sjezdové komise FIS. Její dlouholetá úspěšná funkcionářská činnost byla oceněna veřejným uznáním Za zásluhy o rozvoj čs. tělovýchovy I. stupně.

MUDR. MILAN JIRÁSEK oslavil společně s členy předsednictva výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV padesátiny. Jako předseda zdravotní komise má zásluhy na její dobré práci a stále se zlepšující zdravotní péči o naše reprezentativní družstva ve všech disciplínách. Úspěšně působil v počátcích vrcholového střediska běžců Dukly Liberec, osvědčil se jako vedoucí čs. lyžařů do zahraničí a má zásluhy na úspěšném řešení řady našich předních závodníků a závodnic. Několika odbornými články obohatil obsah našeho měsíčníku a stal se novým členem jeho redakční rady.

Doc. PhDr. MILOSLAV ZÁLEŠÁK, CSc., v plném zdraví a pilné práci se dožil 65 let. Pracuje na katedře turistiky, lyžování a plavání FTVŠ UK v Bratislavě, kde v letech 1964–86 působil jako vedoucí katedry. Specializuje se na otázky techniky a výuky sjezdového lyžování. Jako lyžařský odborník řadu let působil v předsednictvu VSL ÚV ČSTV ve funkci předsedy metodické komise. Měl velké zásluhy na uspořádání X. kongresu Interski v roce 1975 ve Vysokých Tatrách. Své bohaté vědomosti a zkušenosti z lyžování stále předává posluchačům FTVŠ UK. Za záslužnou práci v tělovýchově byl vyznamenán Medailí dr. M. Tyrše.

FRANTIŠEK PITUCHA, zakládající člen lyžařského oddílu MEZ Frenštát pod Radhoštěm a bývalý člen čs. reprezentativního družstva sjezdařů, oslavil 8. prosince šedesátiny. Nezměrnou tréninkovou práci se koncem čtyřicátých let probojoval do reprezentativního týmu sjezdařů a až do roku 1956 se úspěšně zúčastňoval mezinárodních závodů doma i v zahraničí. Byl dvojnásobným mistrem ČSR ve sjezdu v letech 1951 a 1952. Za dlouholetou trenérskou práci — dva roky vedl i čs. družstvo sjezdařek — byl vyznamenán titulem Vzorný trenér. Má zásluhu na vybudování sjezdařského střediska na Pustevnách a od roku 1973 se podílí na organizaci Grand Prix skokanů. Za zásluhy o rozvoj lyžování mu bylo uděleno při životním jubileu veřejné uznání Za zásluhy o rozvoj čs. tělovýchovy I. stupně.

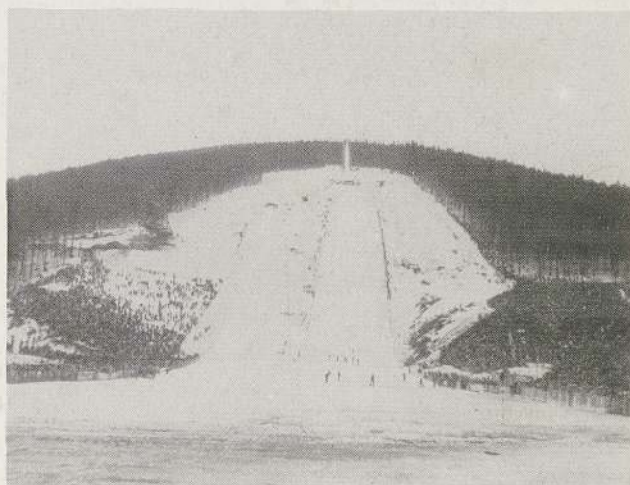
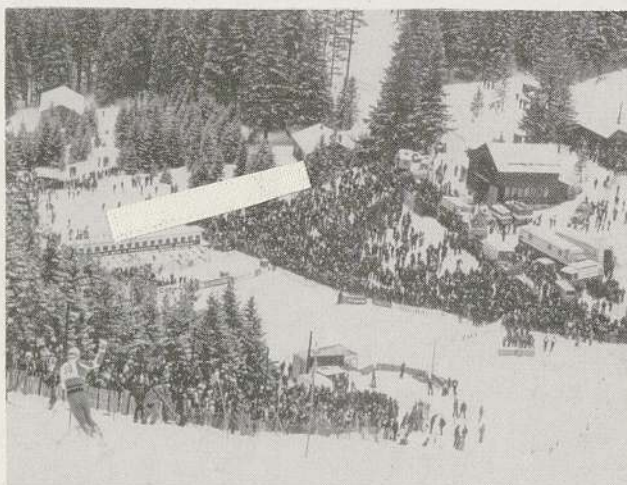
Všem jubilantům přejeme hodně zdraví, svěžest a elán do jejich další záslužné práce pro rozvoj čs. lyžování. **Redakce**

Zajímavé závody postaru pořádá každoročně Jiskra Vysoké nad Jizerou — Český Ski klub. Jsou připraveny i letos k jubileu 100 let lyžování v Československu (Foto K. Kučera)

Naše horská střediska vítají lyžaře

ROČNÍK 73
1987
Kčs 3,—

lyžařství

C A L G A R Y

dějiště ZOH 1988 k první předolympijské zkoušce přivítalo skokany. Na prvním snímku Dalibora Motejlka pohled na skokanský stadión z nájezdové věže, na druhém lyžařské vleky v Olympic Parku.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

MS 1987

CRANS-MONTANA A
OBERSTDORF

MISTROVSTVÍ ČSSR

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRANĚ OBÁLKY NA SNÍMKU *ing. JURAJE BOBULY TŘI NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ZE SVĚTOVÉHO POHÁRU SKOKANŮ NA STŘEDNÍM MŮSTKU NA XXII. TATRÁNSKÉM POHÁRU. ZLEVA DRUHÝ RAKUŠAN A. FELDER, VÍTEZNĚ NOR V. OPAAS A TŘETÍ FIN A. P. NIKKOLA. — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY ČTYŘI ZÁBĚRY JAROSLAVA TROUSILA Z TĚCHTO ZÁVODŮ. VEDOUČÍ SP RAKUŠAN E. VETTORI SLEDUJE SKOKY SVÝCH NEJVĚTŠÍCH SOUPEŘŮ, ÚSPĚŠNÝ A. P. NIKKOLA STŘEDEM POZORNOSTI LOVCŮ AUTOGRAMŮ, TECHNICKÝ DELEGÁT FIS JAPONEC A. KASAJA V ZÁVĚRU OCENIL ÚSPĚŠNĚ ORGANIZÁTORY, NOR H. STJERNEN GRATULUJE NIKKOLOVI K PĚKNÉMU VÝKONU.*

lyžařství

Ročník 73

Číslo 2

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů *ing. Alexandr Žurman*. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, *ing. P. Borský*, P. Bušta, *PhDr. F. Chovanec*, A. Jedlička, *MUDr. M. Jirásek*, M. Kohout, J. Kotland, *JUDr. O. Kulháněk*, J. Maršák, J. Máša, Z. Paulů, *PhDr. J. Potměšil*, R. Sauer a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, *Kafkova 19, 160 00 Praha 6*. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. ledna 1987. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Třicet let ČSTV a lyžaři

V roce 1987 vzpomínáme významných jubilejí v historii čs. tělovýchovy: 30. výročí založení Československého svazu tělesné výchovy a sto let organizovaného lyžování v Československu.

Vítězství dělnické třídy nad buržoazií v roce 1948 umožnilo sjednotit čs. tělovýchovu a tím i masový rozvoj lyžařského sportu v Československu. Otevřela se možnost pro masy pracujících navštěvovat hory a rekreovat se na lyžích.

Národní shromáždění na základě linie IX. sjezdu KSČ přijalo 14. července 1949 zákon o státní péči o tělesnou výchovu a sport. Vyjadřoval organizátorskou a kulturně výchovnou funkci lidově demokratického státu v oblasti tělesné kultury. Národní shromáždění 12. prosince 1952 schválilo zákon o organizaci tělovýchovy a byl zřízen Státní výbor pro tělesnou výchovu a sport. Řízení dobrovolné tělesné výchovy bylo rozděleno do šesti úseků: Revolučního odborového hnutí, ministerstev školství, vědy a umění, pracovních sil, národní obrany, národní bezpečnosti a Sokola.

V období 1953—1956 se projevily v činnosti tělovýchovného hnutí i některé nedostatky. Mnohokolejnost a roztržitost organizování skladby vedla k přílišné administrativě a k oslabení vlivu řadového členstva a dobrovolných kádrů. Proto celostátní konference KSČ v červnu 1956 rozhodla vytvořit jednotnou tělovýchovnou organizaci, přenést na ni úkoly SVTVS a uplatnit širokou demokratizaci v celém tělovýchovném hnutí.

Nový zákon o organizaci tělesné výchovy byl přijat 20. prosince 1956 a ve dnech 3.—4. března 1957 se konal ustavující sjezd Československého svazu tělesné výchovy. Pod vedením KSČ jednotná organizace cílevědomě rozšiřovala svůj celospolečenský vliv. Stala se významnou složkou Národní fronty a výrazně prohloubila svůj podíl při uskutečňování celospolečenských cílů rozvinuté socialistické společnosti.

Československý svaz tělesné výchovy v období výstavby socialismu dosáhl významných úspěchů v masové tělesné výchově, ale i v oblasti výkonnostního a vrcholového sportu. V trenérské práci se dařilo využívat nejmodernějších forem a metod, českoslovenští sportovci se v průběhu posledních třiceti let mohli pochlubit řadou úspěchů na olympijských hrách, mistrovstvích světa a Evropy, jakož i v dalších nejvýznamnějších mezinárodních soutěžích. Nechyběly mezi nimi zlatá olympijská medaile Jiřího Rašky ve skoku, stejně cenný kov mistra světa v závodě sdruženém Ladislava Rygla a mistra světa v letech Karla Kodejšky, stříbrné medaile běžce Stanislava Henycha z mistrovství světa ve Falunu, Pavla Ploce z MS v letech v Harrachově, běžkyň Dagmar Svubové, Blanky Paulů, Gabriely Svobodové a Květy Jeriové ze ZOH v Sarajevu, bronzové olympijské medaile běžkyň Heleny Školové, Květy Jeriové, sjezdařky Olgy Charvátové a skokana Pavla Ploce, tituly juniorských mistrů světa ve skoku Pavla Fízka a Martina Švagerka, řada dalších medailí z mistrovství světa, ZOH, MSJ, Družby, Světových pohárů a dalších mezinárodních závodů. Historický byl úspěch čs. lyžařů na ZOH 1984 v Sarajevu, kde získali 22 bodů, jednu stříbrnou a tři bronzové medaile. ČSSR byla jedinou zemí, která v Sarajevu získala medaili v klasických i sjezdových disciplínách.

Při bilancování třiceti let ČSTV se lyžaři mohou pochlubit pozoruhodnými výsledky i při masovém rozvoji lyžování. Je to zásluha stále přibývajících počtu veřejných lyžařských škol, jejichž cvičitelé se starají o správnou výuku frekventantů, ovlivňují jejich lyžařskou zdatnost a přispívají k bezpečnému a radostnému pobytu nejširší veřejnosti na horách. Podílejí se i na výuce účastníků zimních výcvikových táborů dětí a mládeže, jakož i zimní rekreace ROH. Rok od roku se rozšiřuje počet masových lyžařských závodů, náborových soutěží a akcí. Potvrzují to především Jizerská padesátka, Biela stopa SNP, Krkonošská sedmdesátka, Liga dálkových běhů, akce Ve stopě Jizerské padesátky a Zlaté lyže Českomoravské vysočiny, každoročně tisíce nositelů odznaku Lyžař ČSR, různých vložek a účastníků náborových lyžařských akcí.

Českoslovenští lyžaři byli také úspěšnými organizátory významných mezinárodních závodů, které přispívaly k upevnování přátelství sportovců z celého světa. Významnou měrou se podíleli na všech akcích v boji proti jaderné válce a za uhájení míru ve světě. Podílejí se na činnosti Mezinárodní lyžařské federace FIS a jejich komisí.

Současnost vyžaduje uskutečňování klíčového úkolu XVII. sjezdu KSČ — urychlit sociálně ekonomický rozvoj a dále upevnit socialismus, lépe využívat jeho možnosti. Je to nerozlučně spjata se změnami v myšlení lidí, s novými přístupy k plnění úkolů na všech úsecích. Platí to v plné míře i pro tělovýchovu a sport.

S novými úkoly je třeba zvyšovat i nároky na výběr, přípravu, výchovu a rozmísťování kádrů v oblasti tělesné výchovy a sportu. Využívání tvůrčí aktivity a iniciativy lidí je základní podmínkou urychlování dalšího postupu socialistické výstavby, i úspěšné tělovýchovné a sportovní činnosti.

Třicátého výročí založení ČSTV a 100 let organizovaného lyžování v naší vlasti využijeme jako důležitého motivujícího činitele k úspěšnému splnění všech náročných úkolů, které nám vytyčil XVII. sjezd KSČ a 9. zasedání ÚV ČSTV rozpracovalo jeho výsledky do podmínek čs. tělovýchovy a sportu.

PAVEL JÍLEK
předseda PVK VSL ÚV ČSTV

Vettori obhájil prvenství

Dvaadvacetiletý Rakušan Ernst Vettori neuvítěl ani v jediném ze čtyř závodů 35. ročníku Intersportturné, ve všech však úspěšně bodoval do Světového poháru a obhájil celkové prvenství z loňského roku. V každém závodě

35. INTERSPORT

SPRINGERTOURNEE

byl jiný vítěz a na stupních medailistů se vystřídalo deset (!) skokanů. Jen Nor Vegard Opaas a Vettori dosáhli této pocty dvakrát. Českoslovenští reprezentanti zůstali tentokrát hodně vzdáleni od stupňů vítězů. Nejlepším výsledkem bylo osmé pořadí Jiřího Parmy v Innsbrucku. Do Světového poháru získal ještě body desátým místem v Garmisch-Partenkirchenu, stejně umístění měl Pavel Ploc v jednokolovém závěrečném závodě v Bischofshofenu a pět bodů si připsal Ladislav Dluhoš za jedenácté pořadí v Innsbrucku. Tři čs. skokani se neprobojovali do finálového kola padesáti nejlepších v Oberstdorfu, po jednom v Garmisch-Partenkirchenu a Innsbrucku, čtyři přihlíželi závěrečnému kolu v Bischofshofenu, které se pro vytrvalé sněžení nedokončilo. Nejlepším umístěním čs. reprezentace v celkové klasifikaci bylo 17. pořadí Parmy (loni byl P. Ploc 11., v 33. ročníku sedmý).

VYROVNANOST SVĚTOVÉ ŠPIČKY

Intersportturné znovu potvrdilo neobvyklou vyrovnanost světové skokanské elity v letošní sezóně. Do listiny vítězů jednotlivých závodů osmého ročníku Světového poháru se zapsali: v Oberstdorfu Nor Opaas, v Garmisch-Partenkirchenu Andreas Bauer (NSR), v Innsbrucku Primož Ulaga (Jugoslávie) a v Bischofshofenu Fin Tuomo Ylipulli. V devíti závodech SP bylo osm vítězů a jen Opaas se mohl pochlubit, že stál na nejvyšším stupni dvakrát.

O vyrovnanosti skokanů světové špičky svědčí i malé bodové rozdíly závodníků nejlepší desítky 35. Intersportturné ve srovnání s předchozími ročníky. Mezi vítězným Vettorem a desátým Švýcarem Gerardem Balanchem je rozdíl 44,3 bodu, loni mezi Vettorem a desátým Jugoslávцем Tepešem 91,7 b., v 33. ročníku mezi Weissflogem (NDR) a Parmou 74,8 b., v 32. ročníku mezi Weissflogem a Rakušanem Felderem 142,1, v 31. ročníku mezi Finem Nykänenem a Ostwaldem (NDR) 60,7 b. a v 30. roční-

ku mezi Deckertem (NDR) a Rakušanem Koglerem 71,7 b.

REKORDNÍ ÚČAST

Letošní 35. ročník Intersportturné byl ve znamení rekordní účasti 129 skokanů z 21 zemí, z nichž 88 absolvovalo všechny čtyři závody. Nově se objevili na startu Angličan Eddi Edwards a Gerriit Konijnberg (Nizozemí). Edwards startoval jenom v Oberstdorfu a skončil poslední ze 110 startujících skokem 65 m, který je novým britským rekordem. Stejně se vedlo Konijnbergovi v Garmisch-Partenkirchenu při 112 účastnících (59 m). Vítěz 31. ročníku Intersportturné Fin Matti Nykänen absolvoval jen dva závody a pro nedisciplinované chování musel předčasně odcestovat domů. Kromě pořadajících NSR a Rakouska měli v soutěži nejpočetnější družstvo Norové — 8 skokanů, stejně jako Švédové. Šestičlenné týmy vyslaly ČSSR, Finsko, Francie, Itálie, Japonsko, Jugoslávie, NDR a Švýcarsko.

Vítěz Intersportturné Vettori zahájil soutěž čtyř můstků sedmým mís-

tem v Oberstdorfu, které zopakoval v Garmisch-Partenkirchenu. Lépe se mu dařilo na rakouských můstcích. V Innsbrucku skončil třetí a v závěrečném závodě v Bischofshofenu se posunul o jedno pořadí. Druhý Nor Opaas měl tato umístění: 1. — 15. — 4. — 3., třetí Ulf Findeisen z Traktoru Oberwiesenthal 5. — 3. — 9. — 5.

Pozoruhodnou vzestupnou formou překvapili Jugoslávci, kteří mají ve vedoucí desítce tři reprezentanty. Miran Tepeš je čtvrtý, Frimož Ulaga osmý a Matjaž Debelak, nový rekordman můstku v Garmisch-Partenkirchenu skokem 109 m (dosud Weissflog 108 m), devátý. Novému trenérovi švýcarských skokanů Karlu Lustenbergerovi udělal radost desátým místem ve světové elitě Gerard Balanche z Le Locle.

MOTEJLKOVA PŘEDPOVĚď SE NESPLNILA

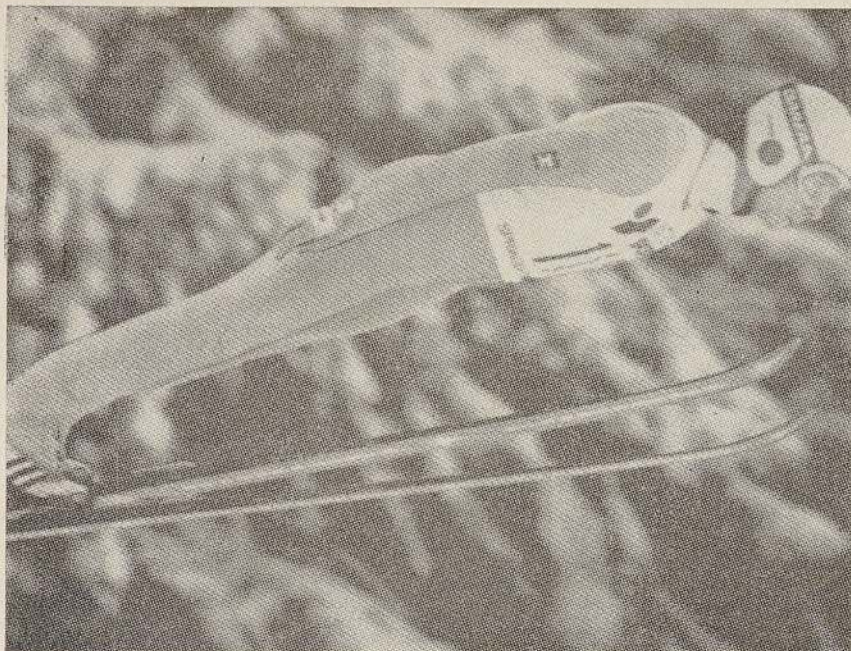
Když jsme před odjezdem čs. reprezentantů na Intersportturné hovořili s trenérem Daliborem Motejlkem, prohlásil, že předpokládá v každém ze čtyř závodů umístění některého z členů šestičlenného družstva v první desítce a odtud prý není daleko na některé místo na stupních vítězů. Toto přání se nesplnilo a zdá se, že přece jen scházely potřebný počet tréninkových skoků na velkém můstku, jejich vyrovnanost a jistota v dobrém odrazu. Několik skoků čs. reprezentantů v tréninku a i ve zkušebním kole dávalo naděje na dobré umístění, soutěžní skoky však byly slabší a při technických chybách postřádaly patřičnou délku. Výsledky byly pro D. Motejla zklamáním, stejně jako pro příznivce této atraktivní disciplíny, kteří sledovali televizní přenosy. Jen Parma a Švagerko se prosadili do první pětadvacítky a celkem splnili očekávání. O lepší umístění se připravili zejména slabším výsledkem v závěrečném závodě, v němž byl Parma až 75. a Švagerko 86. Intersportturné odhalilo včas nedostatky čs. reprezentantů a bylo varovným signálem před blížícím se mistrovstvím světa, na němž by měl skokanský kolektiv patřit k oporám čs. reprezentace. Trenér Dalibor Motejlek, jeho asistent Peter Schlank a všichni členové realizačního týmu věří, že soustředěnou přípravou na domácích můstcích a zajištěním dobrého tréninkového prostředí před MS v Oberstdorfu naši skokani potvrdí vzestupnou výkonnost a zasáhnou do bojů na předních místech.

ZAJÍMAVÁ ČÍSLA

Pokud se týká největší celkové délky skoků v průběhu celého 35. ročníku Intersportturné, dosáhl ji druhý Nor Opaas 727,5 m (průměrná nájezdová rychlost 93,5 km/h) před vítězem soutěže Vettorem 718,5 m (92,7 km/h) a Norem Hroarem Stjernenem 717 m (93,4 km/h), který byl až je-

Čs. reprezentační družstvo na Intersportturné. Zleva B. Vacek, L. Dluhoš, J. Parma, P. Ploc, V. Podzimek a M. Švagerko (Foto J. Trousil)

Rakušan Ernst Vettori v 35. ročníku Intersportturné obhájil loňské prvenství

denáctý. Další pořadí: 4. Debelak (Jug.) a Findeisen (NDR) oba 716 m — Debelak měl průměrnou nájezdovou rychlost 93,7 km/h, Findeisen 93,3 km/h. Šestý je Tepeš 714 m [93,5 km/h], 7. Ulaga (oba Jug.) 709 m [93,4 km/h], 8. Klauser 707 m [93,8 km/h], 9. Bauer (oba NSR) 706,5 m [93,5 km/h], 10. Balanche (Švýc.) 704 m [93,5 km/h].

Součet známek od stylových rozhodčích znamená toto umístění: 1. Vettori 367,5 b., 2. Findeisen 361,5, 3. Felder (Rak.) 359,5, 4. Weissflog (NDR) 359,0, 5. Bauer 357,5, 6. Klauser a Tepeš oba 353,5, 8. Parma 347,5, 9. Ulaga 346,5, 10. Opaas 346,0 b. Osmé místo Parmy svědčí o stylové dokonalosti jeho skoků.

Nejvyšší známky v soutěži dostal Vettori za první skok v Innsbrucku 112 m, třikrát 19,0 a dvakrát 18,0 b. V tomto závodě v prvním kole bylo i druhé nejlepší hodnocení prvního skoku Weissfloga — jednou 19,0 a 18,5, třikrát 18,0. Parma dostal nejvyšší známky od stylových rozhodčích také při prvním skoku v Innsbrucku — jednou 18,5 a čtyřikrát 18,0 b.

ŠESTÉ VÍTĚZSTVÍ RAKUŠANŮ

Úspěch Vettoriho byl šestým vítězstvím Rakušanů v Intersportturné. Z jeho krajanů zvítězil v zahajovacím ročníku Sepp Bradl, potom ve 23. ročníku Willi Fürstl, ve 28. a 29. ročníku Hubert Neuper a ve 34. ročníku Ernst Vettori. Nejúspěšnější zatím byli reprezentanti NDR s jedenácti prvenstvími, osmkrát v celkové klasifikaci stáli na nejvyšším stupni vítězů Finové, sedmkrát Norové, jednou sovětský skokan Kamenskij, Bolkart (NSR) a v 19. ročníku 1970—71 Jiří Raška.

Jediný rekord můstku byl překonán Jugoslávцем Matjažem Debelakem na Nový rok v Garmisch-Partenkirchenu skokem 109 m. Prvním trenérem 21letého M. Debelaka byl Zdeněk Remsa, který se v Lublani stará o výchovu mladých jugoslávských skokanů. Lonj

získal jako první ze zahraničí Bloudkovu cenu, udělovanou Jugoslávským lyžařským svazem každoročně nejúspěšnějšímu funkcionáři nebo trenérovi. M. Debelaka (SK Elektrotehna Ilirija) dále připravoval trenér L. Koprivšek a v reprezentaci D. Pudgar.

K novým objevům na Intersportturné patřil 21letý finský student Tuomo Ylipulli z Rovaniemi, mladší bratr známého sruženáře Jukky. Tuomo Ylipulli zvítězil v Bischofshofenu a v celkové klasifikaci obsadil třinácté místo. „Je to zatím můj největší úspěch,“ řekl po závodě v Bischofshofenu T. Ylipulli. „Zatím mé nejlepší umístění bylo třetí pořadí ve Vikersundu a v Sapporu. Dosud se mi vždy lépe dařilo ve zkušebním kole než v závodě.“

Jugoslávce Primož Ulaga poprvé na Intersportturné zvítězil v třetím závodě v Innsbrucku. „Již v tréninku jsem cítil, že mám dobrou formu a vyhlídky na úspěšné umístění,“ řekl po závodě. „Je to krásné mít silné kamarády v družstvu. Tepeš a Debelak stejně jako já se svědomitě připravovali na sezónu. Máme vyrovnaný tým, a to se skáče v pohodě, neboť každý z nás může překvapit.“

VÝSLEDKY 35. INTERSPORTTURNÉ

První závod 30. prosince 1986 v Oberstdorfu: 1. Opaas (Nor.) 195,7 [106,5 a 106,5], 2. Klauser (NSR) 195,6 [105 a 104], 3. Felder (Rak.) 191,6 [103 a 103,5], 4. Balanche (Švýc.) 191,1 [104 a 105], 5. Findeisen (NDR) 189,5 [103 a 104,5], 6. Debelak (Jug.) 188,6 [105,5 a 106], 7. Vettori 188,5 [101 a 104], 3. Strohmaier 187,7 [107 a 101], 9. Rodlauer (všichni Rak.) 186,3 [109 a 98], 10. Puikkonen (Fin.) 184,9 [103 a 103], 11. Pederson (Nor.) 184,8 [105 a 102], 12. Boklöv (Švéd.) 182,4 [105,5 a 103], 13. Stjernen 181,6 [101 a 103], 14. Fidjestoel (oba Nor.) 180,6 [102 a 102], 15. Nykänen (Fin.) 180,4 [100,5 a 103], 16. Hauswirt (Švýc.) 180,1 [102 a 102], 17. Švagerko 179,1 [102 a 102], 18. Grundig (NDR) 179,0 [102 a 98], 19. Boll (NSR) 177,7 [99,5 a 101], 20. Weissflog (NDR) 177,5 [101 a 99]. — 29. Parma 169,4 [97 a 99], 33. Dluhoš 167,2 [102 a 96], 60. P. Ploc 72,3 [92], 61. Podzimek 72,0 [92,5], 75. Vacek 65,4 [88,5].

Druhý závod 1. ledna 1987 v Garmisch-Partenkirchenu: 1. Bauer (NSR) 204,4 [98 a 102], 2. Kalso (Fin.) 202,0 [96 a 105,5], 3. Findeisen 201,0 [98,5 a 100,5], 4. Tepeš (Jug.) 200,0 [95 a 104], 5. Debelak 197,6 [96 a 104,5], 6. Klauser 194,9 [94 a 101], 7. Vettori 194,0 [94 a 100], 8. Weissflog 189,3 [93,5 a 97,5], 9. Nykänen 188,2 [93,5 a 98,5], 10. Parma 187,8 [93,5 a 97,5], 11. Stjrn (Jug.) 186,2 [94,5 a 95], 12. Felder (Rak.) 184,9 [94 a 96], 13. Balanche [184,8 [93 a 98], 14. Ulaga (Jug.) 184,0 [91,5 a 100], 15. Opaas 183,4 [87 a 105,5], 16. Steiert (NSR) 180,8 [92 a 96,5], 17. Lesser (NDR) 179,3 [92,5 a 96], 18. Fidjestoel 179,0 [94,5 a 94,5], 19. Švagerko 178,9 [92 a 98], 20. Pederson 178,0 [91,5 a 97,5]. — 33. Podzimek 167,9 [90 a 92,5], 42. Vacek 163,0 [87 a 92], 59. P. Ploc 71,7 [85].

Třetí závod 4. ledna v Innsbrucku: 1. Ulaga 226,4 [109,5 a 109,5], 2. Stjernen 224,1 [108 a 109], 3. Vettori 222,6 [112 a 102,5], 4. Opaas 219,7 [110 a 106], 5. Weissflog 216,8 [106 a 104], 6. Tepeš 215,0 [106,5 a 106,5], 7. Balanche 214,3 [105 a 107,5], 8. Parma 213,5 [105,5 a 102,5], 9. Findeisen 211,1 [102 a 105], 10. Boklöv 209,6 [103 a 109], 11. Dluhoš 209,1 [103 a 106,5], 12. Bauer 208,2 [103 a 103], 13. Nikkola (Fin.) 206,6 [104 a 103], 14. Felder 206,1 [106,5 a 98], 15. Schilli (NSR) 204,1 [101,5 a 105], 16. T. Ylipulli (Fin.) 204,1 [104 a 100,5], 17. Fidjestoel 203,8 [101 a 106,5], 18. Karetnikov (SSSR) 203,2 [102 a 104], 19. Debelak 201,8 [105 a 102,5], 20. Klauser 201,4 [102 a 102]. — 24. P. Ploc 197,5 [101 a 102], 26. Švagerko 196,3 [103,5 a 99], 27. Vacek 195,4 [99,5 a 99,5], 97. Podzimek 71,7 [87].

Čtvrtý závod 6. ledna v Bischofshofenu: 1. T. Ylipulli 109,7 [109], 2. Vettori 105,1 [105], 3. Opaas 104,5 [106], 4. Tepeš 103,2 [104], 5. Findeisen 100,8 [103], 6. Weissflog 98,1 [102,5], 7. Stjernen 97,1 [102,5], 8. Bauer 96,9 [102], 9. Ulaga 94,9 [99,5], 10. P. Ploc 93,6 [100], 11. Heumann (NSR) 93,5 [101], 12. Suorsa 93,3 [100,5], 13. Schallert (Rak.) 92,8 [100,5], 14. Neuländtner (Rak.) 92,7 [99] a Klauser 92,7 [99], 16. Konopacke (USA) 92,6 [100], 17. Piazzini (Švýc.) 90,7 [99], 18. Strohmaier 88,8 [98] a Holland (USA) 88,8 [98], 20. Nikkola 87,7 [96,5]. — 49. Dluhoš 72,6 [90], 69. Podzimek 63,6 [82,5], 75. Parma 57,7 [79], 86. Švagerko 51,4 [77], 89. Vacek 49,8 [78].

Konečné pořadí: 1. Vettori 710,2 b., 2. Opaas 703,3, 3. Findeisen 702,4, 4. Tepeš 691,4, 5. Klauser 684,6, 6. Bauer 684,4, 7. Weissflog 681,7, 8. Ulaga 676,9, 9. Debelak 674,2, 10. Balanche 665,9, 11. Stjernen 660,1, 12. Felder 658,2, 13. T. Ylipulli 652,3, 14. Fidjestoel 649,4, 15. Puikkonen 640,3, 16. Kalso (Fin.) 635,3, 17. Parma 628,4, 18. Pederson 623,8, 19. Resch (Rak.) 615,7, 20. Strohmaier 609,9, 21. Švagerko 605,7, 22. Karetnikov 591,0, 23. Neuländtner 546,8, 24. Schilli 530,4, 25. Hauswirt 527,9, 26. Schallert 526,8, 27. Konopacke 515,4, 28. Dluhoš 514,1, 29. Steiert 510,9, 30. Grundig 510,5. — 42. Vacek 473,6, 48. P. Ploc 435,1, 65. Podzimek 375,2 b.

Findeisen a Opaas dominovali na Štrbském Plese

Světovou špičku skokanů soustředil na startu XXII. ročníku Tatranského poháru na Štrbském Plese, který se tentokrát konal v nezvyklém lednovém termínu a postrádal obvyklou soutěž běžců, běžkyň a sruženářů. Po Intersporturné byl další etapou Světového poháru a soustředil proto zájem nejen domácích, ale i zahraničních příznivců této náročné lyžařské disciplíny. Znovu potvrdil, že skokanská elita v letošní sezóně je značně široká a je asi patnáct těch, kteří mohou vybojovat medaile na únorovém mistrovství světa v Oberstdorfu. V osmém ročníku SP se stal devátým vítězem na velkém můstku Ulf Findeisen (NDR), na středním můstku vybojoval třetí prvenství Nor Vegard Opaas a snížil náskok vedoucího Rakušana Ernsta Vettoriho na dva body. Ten třetím a čtvrtým pořadím potvrdil nejstálejší formu ze všech skokanů světové elity. Od čs. reprezentantů se čekalo více než tři bodovaná pořadí ve dvou závodech.

ROZPAČITÝ VÝKON ČS. REPREZENTANTŮ

Po celkem neuspokojivých výsledcích na Intersporturné se s mimořádným zájmem očekával start čs. reprezentantů na Tatranském poháru. Manko tréninkových skoků na velkém můstku před zahájením závodní sezóny, zvýšený psychický tlak v domácím prostředí, přílišná snaha prokázat kontakt se světovou špičkou a nachlazení Parmy a Švagerka se projevíly rozpačitými výkony čs. reprezentantů. Tři bodovaná pořadí (osmé místo Parmy na velkém a jedenácté na středním můstku a páté Vacka na devadesátce) neuspokojila trenéry, funkcionáře a příznivce této disciplíny s velkou tradicí v naší vlasti.

Nevyrovnané výkony čs. skokanů byly zklamáním. Jen Jiří Parma potvrdil stálou formu. Předčasný odraz při druhém skoku na velkém můstku a kratší délku dovedl stylově zachránit. Na sedmdesátce byl jediným čs. reprezentantem, který bodoval. Jeho let vzduchem a doskok svědčí o technické vyzrálosti. Lepší známky než on od stylových rozhodčích za první skok měl jen Findeisen za nejdelší skok dne 113,5 m. Příjemně překvapil Bohumil Vacek pátým místem na velkém můstku. Více si sliboval na sedmdesátce, kde loni při Evropském poháru zvítězil. Tentokrát nebodoval a skončil až za bývalým členem čs. reprezentace Peterem Čížem. Vacek zkazil druhý skok (79,5 m — o pět metrů méně než v prvním kole). Martin Švagerko v obou závodech končil v polovině pole finálové padesátky, ještě o něco nížeji Ladislav Dluhoš. Ten v minulosti potřeboval vždy větší počet skoků k získání dobré formy. Vladimír Podzimek po těžkém zranění a dlouhé přestávce nabírá síly k lepším výkonům.

Čs. reprezentanti potřebují soustředěnou přípravu, aby dohonili nedostatek tréninkových skoků na velkém můstku, odolali nepříjemným psychickým tlakům po neuspokojivých výsledcích a získali sebedůvěru. To platí především o Pavlu Plocovi, který se na devadesátce na Štrbském Plese neprobojoval do druhého kola. Proto

z reprezentačního týmu k dalším závodům SP v NDR odcestovali jen Parma a Švagerko, doplnění Raškou a Šindlerem a účast v Sapporu byla odřeknuta.

Trenér čs. družstva skokanů Dalibor Motejlek:

„Podle kontrolních testů a některých skoků naši reprezentanti na tom nejsou špatně. Potřebují se chytit a

Ulf Findeisen (NDR) zvítězil na velkém můstku (Foto J. Trousil)

získat sebedůvěru. Věřím, že po systematické přípravě na můstcích v Harachově a na Štrbském Plese se nám to podaří. Očekávám, že i Pavel Ploc překoná dosavadní krizi, že to prokáže již na mistrovství ČSSR a na MS v Oberstdorfu bude patřit k oporám týmu.“

Předseda skokanské subkomise Josef Lánský:

„Na Tatranském poháru jsem očekával od našeho družstva více, než jaké jsou jeho výsledky. Před domácím obecenstvem po výsledcích v Intersporturné to potřebovali. Je třeba,

aby skákali, pilně trénovali a dohnali manko z přípravy před sezónou. Ploc se dopouští technických chyb, věřím však, že po soustředěném tréninku naváže na dřívější úspěchy.“

JAK VYPADÁ POMĚR SIL?

Nejčastěji se v Tatrách hovořilo o nově se rodícím poměru sil. Názory se vzácně shodovaly v jednom — ještě nikdy nebylo skokanské pole tak vyrovnané! Jen srovnáme: po loňských čtyřadvaceti závodech jsme zaznamenali 12 vítězů, letos jich už po jedenácti známe devět. Také éra suverénního Nykänena je minulostí (loni zvítězil sedmkrát), pryč je doba, kdy spolu s Felderem (3 loňská vítězství v SP + titul mistra světa v letech) a Vettorim (také 3 vítězství) jakoby mizeli z očí zbytku světa. Kdo však loňské suverény nahradí? Opaas sice třikrát triumfoval, ale také propadal — jednou až patnáctý, v Chamoni dokonce bez bodu. Reprezentanti osmi zemí si mohou dělat čáku na úspěch, jak soudí odborníci: Norové, Rakušané, Finové, Jugoslávci, reprezentanti NDR a NSR, možná i Československa a Švýcarska. Za nimi zůstalo propadliště, v němž se ztratili po léta spolehliví Kanaďané Collins a Bula, či Američané. I další změny v hierarchii jsou patrné — z medailových pozic beznadějně spadli Neuländtner, Suorsa, Puikkonen, pádem otrěsený Berg, mezi společností padlých patřil v době vzniku tohoto článku také Pavel Ploc.

Naopak generální útok na nejvyšší pozice se tradičně počátkem sezóny zdařil jugoslávským skokanům, Norové se usídlili na první příčce soutěže družstev, finská lžeň jakoby rozšiřovala svoji útočnou formaci. Třeba osmnáctiletý Ari-Pekka Nikkola to v Tatrách prezentoval nejen bezpříkladnou odvahou, ale neodmyslitelně i skokanským umem. Zapamatujme si jeho jméno.

To všechno měsíc před Oberstdorfem! Jak se k napjaté situaci vyjadřovali někteří z prominentů skokanského světa?

ERNST VETTORI: „Oberstdorfská devadesátka má — tak jako tatranská — krátký odrazový stůl, bude rozhodující přesnost odrazu. Osobně si v tomto směru věřím. Absolvoval jsem vynikající letní přípravu, jejím základem bylo pilování techniky. V zimě už na něco podobného nemám čas, ale může to být rozhodující faktor.“

Vyrovnanost současné špičky však povede k jednomu — v Oberstdorfu nebude rozhodovat jen momentální forma, ale i štěstí.“

OLE GUNNAR FIDJESTOEL: „Nikdo z Norů prozatím nemá účast na MS jistou. Máme vyrovnaný tým, konečně i pořadí SP v soutěži družstev o tom hovoří. Chtěli bychom získat alespoň jednu medaili. Družstvu asi prospěla změna reprezentačního trenéra. Me-

KARL LUSTENBERGER (trenér švýcarské reprezentace):

„Dlouho jsme se rozhodovali, zda máme absolvovat předolympijskou soutěž v Calgary a úvodní závody SP v zámoří. Nakonec jsme dali přednost přípravě ve Sv. Mořici a v Planici. Náš nový reprezentační tým je složen z mladých skokanů a zatím jsem s jejich výsledky velmi spokojen. Ve Světovém poháru v Chamonix bodovali čtyři (Hauswirth, Piazzini, Raymond a Kindlimann), v Intersportturné byl Balanche desátý a bodoval i na velkém můstku na Štrbském Plese. Rádi bychom zasáhli do bojů nejlepších patnáctky i na MS v Oberstdorfu.“

EWALD ROSCHER (vedoucí skokanského týmu NSR):

„Závody na Štrbském Plese byly dobře připraveny, škoda, že nepříznivé počasí nepřátelilo oficiálním pátečním tréninkům. Výsledky našich skokanů byly pro mne zklamáním. Věřím však, že Klausner a Bauer úspěšně zasáhnou do bojů na MS.“
zi Zajcem a Johanssonem sice nebyl velký rozdíl (mohu to tvrdit i z vlastního pohledu — Johansson je mým osobním trenérem), ale Ludvík Zajc byl šéjem už příliš dlouho, oživení a změna nejsou nikdy na škodu.“

LUKA KOPRIVŠEK (druhý trenér jugoslávské reprezentace): „Tradičně dobrý vstup Jugoslávců do SP není náhodný. (Loni Ulaga vyhrál úvodní dva závody.) Poslední dva roky jsme měli dokonale podmínky pro přípravu. Volili jsme nejlepší střediska — Hinterzarten, Berchtesgaden, Sarajevo, Bardnös. Ale to všechno je pouze vyvrcholení dlouhodobé koncepce, která se ukázala správná. Také československé zkušenosti nám pomohly — jenže jsme si vzali jen to dobré. Co jsme nepřebírali? Dříve než vyjeme odešli od silového pojetí a šli cestou techniky.“

MARTIN ŠVAGERKO: „I když jsem v době TP prožíval skokanskou krizi, dokázal jsem skákat kolem 25. místa. To je důležité — jen za takových podmínek je pak skokan blízko šance, že jednou se bariéra prolomí a on uletí dál — snad až na stupně vítězů. Věřím, že prolomím svou bariéru v polovině února.“

PAUL GANZENHUBER (trenér reprezentantů Rakouska): „Na jedné straně je dobré, že se špička vyrovnala, přispělo to ke zvýšení kvality skoku na lyžích. Na druhé straně nemohu říci, že bych byl spokojen. Mám zájem, aby rakouští skokani pod mým vedením opět získali pověst nejlepších týmu na světě, o kterou jsme přišli. Svým svěřencům věřím, zvláště Vettorimu, nečeká letos ještě poslední slovo.“

VÝSLEDKY TATRANSKÉHO POHÁRU

Závod na velkém můstku 10. ledna:

1. Findelsen (NDR) 212,2 (113,5 a 105),
2. Fidjestoel (Nor.) 200,8 (110 a 105),
3. Vettori (Rak.) 194,1 (108,5 a 101),
4. Stjernen (Nor.) 193,5 (105,5 a 105),
5. Vacek 192,8 (105 a 102,5),
6. Weissflog (NDR) 191,4 (105 a 101,5),
7. Kalso (Fin.) 187,4 (105 a 104),
8. Parma 185,2 (108,5 a 95),
9. Nikkola (Fin.) 183,7 (112 a 94),
10. Felder (Rak.) 182,4 (108 a 96),
- 11.

Nor Vegard Opaas dominoval na sedmdesátce (Foto J. Trousil)

Opaas (Nor.) 180,3 (105 a 100), 12. Ulaga (Jug.) 177,0 (103 a 97,5), 13. Laakkonen (Fin.) 176,6 (104 a 98) a Balanche (Svyc.) 176,6 (104,5 a 97,5), 15. T. Yli-

pull (Fin.) 174,4 (100,5 a 101), 16. Neu-ländtner (Rak.) 165,1 (98 a 99), 17. Zupan (Jug.) 164,6 (98,5 a 98,5), 18. Kowal (Pol.) 161,6 (97 a 97,5), 19. Klausner (NSR) 161,4 (93 a 101), 20. Holland (USA) 160,7 (100 a 93,5). — 24. Švagerko 159,3 (102 a 93), 26. Malec 152,5 (97 a 96), 30. Dluhoš 151,1 (101 a 91), 32. Polák 149,7 (95 a 93,5), 34. Podzimek 147,8 (97,5 a 90), 39. Raška 136,5 (93 a 87,5), 41. Číž 132,9 (93,5 a 88), 42. Mayer 132,3 (96,5 a 86), 50. Daněk 104,5 (97 a 71).

Závod na středním můstku 11. ledna:

Opaas 226,6 (91 a 86), 2. Felder 222,5 (88 a 85,5), 3. Nikkola 220,2 (87,5 a 85,5), 4. Vettori 218,0 (83,5 a 87,5), 5. Weissflog 217,1 (86 a 86), 6. Hauswirth (Svyc.) 214,1 (86,5 a 85,5), 7. Stjernen 213,7 (86 a 84,5), 8. Fidjestoel 213,5 (85 a 86), 9. Kalso 212,1 (86 a 83,5), 10. Laakkonen 208,7 (85,5 a 82,5), 11. Parma 208,0 (83 a 83), 12. Findelsen 207,2 (83,5 a 82), 13. Ulaga 207,0 (86 a 82,5), 14. Kowal 205,9 (85 a 82,5), 15. T. Ylipulli 205,6 (85 a 82), 16. Číž 203,7 (83 a 85), 17. Vacek 203,3 (84,5 a 79,5), 18. Klausner 202,9 (85 a 82,5), 19. Lederer (NDR) 202,3 (80,5 a 86), 20. Holland 199,1 (80,5 a 84). — 21. Sindler 198,9 (84,5 a 80,5), 25. Švagerko 197,5 (85 a 78,5), 27. Dluhoš 196,7 (83,5 a 79,5), 39. Polák 185,5 (78 a 80,5), 41. Ploc 184,3 (79 a 80), 45. Čáhlík 179,7 (80,5 a 77,5).

JAROSLAV TROUSIL A PETR BUŠTA

Suverénní vítězství Malce

Letošní 24. ročník Turné Bohemia znamenal jen odvar loňské soutěže, která byla součástí Světového poháru a měla na startu 57 zahraničních skokanů ze třinácti zemí. Stal se záležitostí domácích závodníků a přinesl mimořádnou motivaci pro Jiřího Malce (Dukla Liberec), aby prokázal vzestupnou formu a ucházel se o nominaci na mistrovství světa. V Harrachově i na Ještědu přesvědčivě zvítězil, připsal si padesát bodů do Evropského poháru a stal se novým rekordmanem liberecké devadesátky skokem 117,5 m.

Malec ve třech ze čtyř soutěžních kol Bohemie měl nejdelší skoky. Jeho závěrečný skok na Ještědu byl o půl metru delší než dosavadní rekord můstku F. Nováka 117 m z roku 1978, který v roce 1984 vyrovnal Ostwald (NDR). V Harrachově porazil členy reprezentačního družstva Dluhoše a Vacka, v Liberci Vacka a P. Ploce, který naznačil lepší se výkonnost a v celkové klasifikaci Bohemie obsadil čtvrté místo. Ze slabě zahraniční konkurence byli nejúspěšnější Rakušané: v Harrachově Stranner sedmý, na Ještědu Haim pátý a v celkové klasifikaci Wiegele osmý. Konkurencí soutěže ve stejném termínu byly mezinárodní závody v Sapporu a další Evropský pohár ve švýcarském Le Brassus.

Závodům přálo počasí, můstky byly velmi dobře upraveny, takže závodníci a trenéři byli spokojeni. Po loňském nezdařeném závodě na Ještědu liberečtí organizátoři tentokrát připravili velmi dobře nájezd, novou výsledekovou tabuli, ozvučení areálu, kabiny pro rozhodčí, komentátory a hosty. Při úpravě lyžařských zařízení odpracovali členové Ještědu Liberec 6000 brigádnických hodin.

Z členů reprezentačního družstva chyběli na závodech Parma a Švagerko, kteří přicestovali do Harrachova ze soutěže Světového poháru v Oberhofu s trenérem Peterem Schlankeem, Sindlerem a Raškou. Pro větrné po-

časí se v Oberhofu závod neuskutečnil.

Ze závodníků oddílových celků potvrdili slušnou úroveň bývalí členové reprezentačního týmu Jindřich Mayer (Dukla Liberec) a Peter Číž (Dukla Banská Bystrica). Z juniorů byl nejúspěšnější Jaroslav Sakala z vrcholového střediska mládeže ve Frenštátu pod Radhoštěm s pěkným stylovým doskokem. Hrozivě vyhlížející pád Miroslava Poláka (Dukla Liberec) v Harrachově šťastně dopadl, znamenal však jeho vyřazení ze soutěže.

Výsledky závodu 17. ledna v Harrachově: 1. Malec 219,2 (119,5 a 118,5), 2. Dluhoš 217,7 (120 a 115,5), 3. Vacek 212,5 (113,5 a 114), 4. Číž 211,9 (117 a 116,5), 5. Ploc 211,2 (115,5 a 117,5), 6. Mayer 197,3 (112 a 112,5), 7. Stranner (Rak.) 196,1 (110 a 111), 8. Sauerbrey (NDR) 195,2 (110 a 110), 9. Sindler 194,3 (111 a 110), 10. Sakala 190,3 (107,5 a 109).

Výsledky závodu 18. ledna v Liberci: 1. Malec 224,2 (115 a 117,5), 2. Vacek 212,2 (105 a 114,5), 3. Ploc 204,2 (111 a 109), 4. Dluhoš 203,5 (110,5 a 109), 5. Haim (Rak.) 201,8 (106 a 113), 6. Johansen (Nor.) 200,1 (107 a 109), 7. Podzimek 199,3 (107 a 109,5), 8. Číž 195,8 (110,5 a 106), 9. Wiegele (Rak.) 191,9 (105 a 108), 10. Mayer 188,8 (105 a 106,5).

Konečné pořadí 24. ročníku Turné Bohemia: 1. Malec 443,4, 2. Vacek 424,7, 3. Dluhoš 421,2, 4. Ploc 415,4, 5. Číž 407,2, 6. Podzimek 386,3, 7. Mayer 387,1, 8. Wiegele 381,0, 9. Sauerbrey 380,8, 10. Haim 380,0, 11. Sakala 379,4, 12. Stranner 376,1, 13. Johansen 374,4, 14. Heikkilä (Fin.) 363,8, 15. Sindler 360,1 b. -jt-

Svaz lyžařů v Království českém

V roce 1897 vstoupil Český Ski Klub Praha s ostatními v té době v českých zemích existujícími sportovními organizacemi do nově založené České atletické amatérské unie (ČAAU), která se stala jakousi centrální organizací českého sportovního hnutí. Nejstarší české sporty, cyklistika a veslování, si založily vlastní svazy již v r. 1883. Na sklonku minulého století šel rozvoj jednotlivých sportů rychle dopředu a ČAAU už nestačila je řídit. Proto sporty unie opouštěly a postupně došlo ke značné roztržiténosti sportovního hnutí v Čechách. Za této situace pokládali i lyžaři za účelné, aby se sami o sebe postarali.

ČESKÁ JEDNOTA SKIÁCKÁ

V roce 1898 založily ČSK Praha a ČKSS Jilemnice jakési volné sdružení, tzv. Českou jednotu skiáckou. U německých lyžařských klubů docházelo velmi brzo k pevnějšímu sdružování. Josef Rössler-Ořovský a Jan Buchar viděli v tomto vývoji jistě ne-

bezpečí a pokládali několikaletý předstih organizace českého lyžařství za ohrožený. Naléhali proto na Vysoké, aby urychlil založení vlastního lyžařského klubu. Ten, v pořadí třetí český klub, byl podmínkou pro založení české ústřední lyžařské organizace. Vysočtí uposlechli výzvy a v říjnu 1903 založili Český Ski klub Vysoké nad Jizerou.

ROK 1903 — MEZNIK V DĚJINÁCH ČESKÉHO LYŽAŘSTVÍ

Z iniciativy J. Rösslera-Ořovského se 21. listopadu 1903 sešli v hotelu Ráj v Jablonci nad Jizerou zástupci existujících tří lyžařských spolků: Českého Ski Klubu Praha (ČSK Praha), Českého krkonošského spolku Ski (ČKSS) v Jilemnici a Českého Ski klubu (ČSK) ve Vysokém n. J. a ustavili Svaz lyžařů v Království českém (SL KČ). Byl to první národní lyžařský svaz na světě. Iniciativa obou velikánů českého lyžařství, Josefa Rösslera-Ořovského a Jana Buchara, přinesla žádaný výsledek a rok 1903 se stal mezníkem v dějinách českého lyžařství.

V roce 1904 vzniká Švýcarská lyžařská federace, o rok později německý a rakouský svaz. Do rakouského svazu vstoupily německé lyžařské kluby Krkonoš, kromě spolku ve Spindlerově Mlýně. Švýcarský, německý a rakouský svaz založily v roce 1905 Středoevropský lyžařský svaz, který však po třech letech, po vystoupení Švýcarů, zanikl. V roce 1908 jsou postupně zakládány finský, norský a švédský svaz, již v roce 1904 založili svůj svaz Američané. Většina ze současných 54 členských svazů FIS byla zakládána až po roce 1920.

Prvním předsedou SL KČ byl zvolen řídící učitel Jan Buchar, předseda ČKSS v Jilemnici. Na valné hromadě 3. ledna 1907 přistoupil čtvrtý člen svazu lyžařský odbor SK Plzeň, novým předsedou se stal J. Rössler-Ořovský. Po jeho abdikaci na zasedání 3. ledna 1913 v Plzni byl zvolen předsedou svazu Jaroš Schwarz, předseda ČSK Plzeň. Ten stál v čele do roku 1920 a převedl svaz přes těžká leta válečná.

O začátcích svazu zůstalo velmi málo autentických zpráv. Z dokumentů, které byly zachovány, lze dedukovat, že jeho začátky nebyly lehké. Činnost svazu za silného národnostního útlaku se rozvíjela jen pozvolna. O obtížích svědčí např. to, že stanovy svazu s původně navrženým názvem Svaz českých lyžařů byly c. k. místodržitelstvím v Praze schváleny až po třech letech 15. prosince 1906 [č. 293366], a to se změnou názvu na Svaz lyžařů v Království českém.

Od okamžiku, kdy Němci v Čechách zpozorovali zájezdy Čechů do Krkonoš a později do ostatních pohraničních pohoří, nastal úporný boj proti českým nápisům, staničním knihám, české obsluze v horských boudách a závodům, požádaným českými kluby nebo svazem. Začíná údobí prudkých národnostních bojů. Německé lyžařské spolky byly podporovány německým kapitálem a rakouskou byrokracií.

Vzdor této situaci podařilo se českým klubům navázat čilé sportovní styky s některými kluby v Sasku, Mnichově, Fartenkirchenu, Schreiberhau a s důstojnickou školou ve Vídeňském Novém Městě. Mezi těmi, kdo se o to zasloužili, byl i saský lékař dr. Dieskau, přítel J. Rösslera-Ořovského. Nejcenějším stykem pro české lyžařství té doby však byl styk s Nory a jejich kluby, které na požádání vysílaly do Čech své nejlepší lyžařské instruktory.

Svaz a jeho obětaví činovníci se střetávali i s jinými obtížemi. Museli bojovat nejen o přízeň veřejnosti, ale i proti nepřátelským názorům na poslání sportu, zastávaným např. vedením Sokola. Ani uvnitř svazu nebylo vše v pořádku. Bylo třeba hodně lásky a obětavosti všech, kdož se na založení svazu podíleli, zejména Rösslera-Ořovského a Buchara.

STANOVY A PROGRAM

Program svazové činnosti byl určen již na ustavující schůzi. Bylo třeba zpracovat amatérský řád, na horách zřizovat lyžařské stanice se staničními knihami, zabezpečovat zimní mapy, spolupracovat se zimními turisty, zpracovat závodní pravidla, vydávat termínové listiny, vychovávat k vlasteneckví a národnímu uvědomění atd.

Před vypuknutím prvé světové války registrovaly národní lyžařské svazy v Evropě již tisíce lyžařů. V té době byl nejsilnější německý svaz s více než 200 lyžařskými spolky a kluby. Také ve SL KČ počet klubů a registrovaných členů stoupal. V roce 1909 sdružoval svaz 18 klubů s 860 členy, o čtyři roky později již 61 klubů a spolků se 7843 členy. Dokumen-

tovalo to početnou organizovanost a vospělost českého lyžařství v době neutěšené národnostní a hospodářské situace země.

Od roku 1907 vydával SL KČ pravidelně kalendář lyžařských závodů. Termínová listina pro sezónu 1912—13 obsahovala 17 závodů, z nichž 12 bylo uskutečněno a pět pro nepříznivé počasí muselo být odřeknuto. Konaly se svazové závody o mistrovství zemí koruny české na špičáku, již 8. distanční závod na 50 km, při kterém tragicky zahynul nejlepší závodník tehdejší doby Bohumil Hanč. V roce 1911 byla zpracována první závodní pravidla, která byla systematicky doplňována a upravována podle směrnic Mezinárodní lyžařské komise. Velmi úspěšně se svaz zasadil o slevy na železnicích, které velmi přispěly k rozvoji lyžařství. V Čechách pravidelně startovali zahraniční závodníci a čeští lyžaři úspěšně reprezentovali svou vlast v zahraničí.

Významnou úlohu sehrál SL KČ na úseku mezinárodní spolupráce. Josef Rössler-Ořovský, od roku 1906 tajemník Českého olympijského výboru, měl v tomto směru bohaté zkušenosti z jiných odvětví sportu a měl i hodně mezinárodních známostí. Jeho prostřednictvím se SL KČ iniciativně podílel na založení nadnárodní lyžařské organizace — Mezinárodní lyžařské komise (MLK). Byla ustavena v roce 1910 v Kristianii (Oslo). Navzdory protestům zástupců lyžařských svazů Rakouska-Uherska a Německa se Svaz lyžařů Království českého stal zakládajícím členem MLK a po celou dobu její existence obhájil právo na samostatné zastoupení českého lyžařství v mezinárodním sportovním styku. Toto vítězství je přesvědčivým svědectvím o vospělosti českého národa na poli sportovním v údobí let 1910—1918.

DÍK PRŮKOPNÍKŮM

Za působení SL KČ v letech 1903 až 1918 se v českých zemích lyžařství stalo jedním z nejrozšířenějších sportovních odvětví a svou vospělostí dosáhlo mezinárodního uznání. Děk patří oběma předsedům J. Bucharovi a J. Rössleru-Ořovskému a od roku 1913 třetímu předsedovi Jarošovi Schwarzovi, dále práci techniků, cvičitelů a rozhodčích pod vedením náčelníků technického sboru, především Karla Jarolímka. Jejich zásluhou se čeští závodníci zařadili mezi špičkové ve střední Evropě. Přispěli k tomu, že SL KČ přežil těžké údobí války.

U zrodu SL KČ bylo jen několik jedinců: Josef Rössler-Ořovský z Prahy, řídící učitel z Dojních Štěpanic Jan Buchar, ing. V. Favlousek z Prahy, učitel z Vysokého nad Jizerou Josef Döubalík a několik dalších nadšenců lyžařského sportu. Správně pochopili význam bílého sportu a budoucnost, která ho čekala. Janu Bucharovi, propagátoru lyžařství a zimní turistiky, jehož zásluhou ožily Krkonoše češtinou, a Josefu Rössleru-Ořovskému, který vývoj českého sportu posunul o celé desetiletí, se společně podařilo úspěšně dirigovat český lyžařský život v jeho přetěžkých začátcích.

Dr. OTTO KULHÁNEK

Bude se létat bezpečněji!?

Lety na lyžích jsou neatraktivnější lyžařskou disciplínou. Svědčí o tom vysoká návštěvnost diváků, jakož i zájem televizních společností z celého světa.

Od samého začátku byly však s touto disciplínou problémy. Na jedné straně snaha dosahovat stále větších délek a na druhé zajistit bezpečnost závodníků.

Již v roce 1934 na můstku v Planici, který svými parametry o mnoho převyšoval všechny ostatní můstky světa, skočil Nor Birger Ruud 92 metrů. V roce 1935 byly v Planici potíže. Norský svaz zakázal start svým závodníkům s odůvodněním, že delší skoky než 70 m nejsou povoleny. FIS tehdy závody zakázala, ale nakonec lety neoficiálně povolila a norský skokan Andersen dosáhl délky 99 m. V roce 1936 ing. Bloudek opět „upravil“ můstek, aby bylo možno překonat stometrovou hranici. Norové dostali povolení startovat jedině s podmínkou, že bude délka nájezdu určena tak, aby nebylo překročeno 80 m. S tím pořadatelé nesouhlasili, a proto norští skokani opustili můstek. Přesto vytoužená stovka byla dosažena. Rakušan Sepp Bradl jako první na světě skočil 101 m.

Po 50 letech vývoje stojíme opět před problémem, jak dosáhnout bájně hranice — tentokrát 200 m. Od prvních průkopnických krůčků v Planici šel vývoj dál. Velmi často se měnila pravidla pro tuto disciplínu, můstky přibývaly a postupně se zvětšovaly, od roku 1972 se koná i mistrovství světa v letech na lyžích. Postupně se zlepšovalo také vybavení skokanů (lyže, boty, oblečení), jakož i trénovanost závodníků. Těmto změnám byly přizpůsobovány i profily můstků pro lety na lyžích. V roce 1976 v Oberstdorfu (NSR) při závodech v letech se uskutečnilo přesné měření letové křivky skokanů pomocí pěti rychloběžných filmových kamer, na kterém se podíleli i čs. odborníci. Ze získaných materiálů byly propočítány rychlosti pohybu těžiště skokanů v jednotlivých fázích letu a stanoven ideální profil můstku pro lety na lyžích. Tento profil byl realizován na můstku pro lety v Harrachově, šestém a posledním mamutím můstku na světě. První lety v Harrachově v roce 1980 proběhly úspěšně a můstek byl prohlášen za nejlepší na světě. [Byl vyrovnán nejlepší světový výkon 176 m]. Při MS 1983, kdy se podruhé létalo v Harrachově, sice závody proběhly úspěšně (světový rekord 181 m vytvořil Pavel Ploc a čs. reprezentanti obsadili 2. a 6. místo), ale už se ozývaly hlasy, že v Harrachově je příliš velká nájezdová rychlost a nadměrně vysoký let v 1. fázi letu. K tomu pak přispěla změna pravidel FIS pro stavbu můstků pro lety na lyžích. Všechny stávající mamutí můstky před obřím v Harrachově mělo sklon doskočiště 40—42°, a proto dobří skokani létali až do přechodového oblouku, zatímco průměrní a slabší skokani doskakovali na horní část doskočiště („na buben“). Křivka letů skokanů při používání kombinéz a širokých lyží se podstatně změnila a jak měření v Oberstdorfu dokázalo, je v druhé a třetí fázi letu přibližně o sklonu 40°. Aby nebezpečnému doskakování do oblouku R2 bylo zabráněno, byla schválena **nová norma pro mamutí můstky**, a to:

maximální sklon doskočiště 38°, maximální výškový rozdíl mezi hranou odraziště a nejnižší částí oblouku R2 — 127 m. Kritický bod můstku stanoví TD-FIS po proměření sněhového profilu a ten je v místě, kde začíná menší sklon než 38°. Aby přestavba stávajících můstků pro lety nebyla příliš nákladná, byla povolena výjimka, že sklon 38° může být pouze v dolní polovině mezi P a K a horní polovina může mít původní sklon. Úprava s tímto ulehčením byla poprvé provedena v r. 1983 v Oberstdorfu. Tím se zvětšilo K na 180 m a bylo dosahováno velkých délek s poměrně malou nájezdovou rychlostí. Můstek lehký a po úspěšných letech v r. 1984 oblíbený u skokanů i trenérů. Druhý můstek s touto úpravou je Planica. Zde byla porušena norma výškového rozdílu o 1,5 m a při úspěšném MS 1985 v letech bylo dosaženo fantastické délky 191 m. Pro MS 1986 byl přestavěn můstek na Kulmu s podobným profilem jako je v Planici, ale R2 je podstatně menší, neboť na dojezdu je spodní voda, a proto byl zvolen minimální normou přípustný R2. Organizační výbor v Bad Mitterndorfu bohužel zaměřil mimořádnou propagaci na dosažení bájně délky 200 m, i když na Kulmu teoreticky ani prakticky této délky nebylo možno dosáhnout. Bylo dosaženo stejné délky jako v Planici — 191 m, ale soutěž přinesla i čtyři ošklivé pády se zraněními. To vyvolalo bouři odporu a předsednictvo FIS přikázalo skokanské komisi, aby navrhla opatření, která zabrání honbě za re-

kordy a zajistí bezpečnost závodníků.

Skokanská komise FIS na svých zasedáních v Ga-Pa a Bad Blankenburgu navrhla tato opatření:

Skokanské můstky pro lety na lyžích musí mít tyto parametry:

- 1.1 Největší přípustný kritický bod K — 185 m.
- 1.2 Největší přípustná projekovaná nájezdová rychlost 30 m/s, což odpovídá rychlosti 108 km/h.
- 1.3 Nejnižší přípustný poměr H : N ke K 0,62 (dříve bylo 0,6).
- 1.4 Nejmenší délka přímého úseku (o sklonu 38°) na doskočišti před K — 10 % délky ke K.
- 1.5 Sklon přímého úseku na doskočišti před K — 38 %. Nad tímto úsekem může být sklon doskočiště o 2° větší, tedy max. 40°, aby podmínky doskoku při kratších letech byly zlepšeny a aby výška letu nad horní částí doskočiště byla zmenšena.
- 1.6 Největší přípustný výškový rozdíl mezi hranou odraziště a nejnižší částí R2 — 127 m.
- 1.7 Šířka doskočiště u K musí být nejméně 19 % délky ke K. Pro bezpečnost skokanů a měřičů délek je nutno instalovat mantinely nebo sítě podél doskočiště.
- 1.8 Parametry profilu můstků schválených subkomisí FIS pro stavbu můstků musí být na podkladě přesných měření pod dohledem FIS označeny na obou stranách doskočiště pevnými body.
- 1.9 Přechodový oblouk R1 a odraziště musí být vybetonovány i když jsou v přírodním terénu, aby pro stopu byl pevný podklad.
- 1.10 Stopa musí být připravena technickými prostředky (vylisována, vyfrézována apod.) a bezvadně upravena.
- 2.1 V zájmu bezpečnosti skokanů je zřizována podskupina JURY, která má za úkol vyloučit ty skokany, kteří jsou nejistí (především při vedení lyží) a kteří nezvládli příslušný mamutí můstek. Tato podskupina je vedena druhým TD-FIS, který má být navrhován subkomisí trenérů a závodního vybavení pokud možno z řad členů této subkomise. Členy podskupiny jsou oba trenéři, kteří jsou členy JURY. Druhý TD nemá hlasovací právo v JURY.
- 2.2 Skokanská komise FIS na podporu přísného dodržování mezinárodních pravidel při stanovení maximální délky nájezdu skutečně jedno ze svých plánovaných zasedání při každoročně pořádaných letech na lyžích.
- 2.3 Skokanská komise FIS chce ovlivnit, aby délka nájezdu byla stanovena tak, aby průměr nejdelších 10 letů se pohyboval kolem 90 % délky ke K a kritický bod nebyl překročen.
- 2.4 JURY se musí sejít v případech, že některý skokan dosáhne nebo překročí délku 97 % K a musí rozhodnout, zda-li se může bez změny délky nájezdu pokračovat, nebo zda-li se musí soutěžní kolo anulovat a opakovat z nižšího nájezdu.
- 2.5 V případě, že by v některém soutěžním kole bylo dosaženo délky o 3 % nebo více za kritický bod, musí být soutěžní kolo anulováno a opakováno z nižšího nájezdu. Pouze v případě, že by této délky dosáhl poslední závodník, nebo jsou-li na startu ještě závodníci, jejichž výkonnost je prokazatelně horší, nemusí být soutěžní kolo anulováno.

Předsednictvo FIS tento návrh skokanské komise schválilo a rozšířilo o ustanovení:

„Aby bylo zabráněno honbě za novým světovým rekordem jakož i nebezpečným dlouhým letům, nebudou měřeny delší lety než 191 m. Každý let za 191 m bude registrován jako 191 m. Měřiči délek ani jiní činovníci nesmějí být umístěni za touto značkou.“

I když skokani by byli schopni bájnou hranici 200 m dosáhnout, nestane se tak v dohledné době.

Myslím, že i lety 180—190 m jsou dostatečně atraktivní, aby neopadl zájem o tento sport. Věřím, že uvedená opatření vnesou opět na delší dobu klid do řad trenérů a závodníků, jakož i pro pořadatele sdružené v organizaci KOP (Kulm, Oberstdorf, Planica), jejímiž členy jsou i Vickersund, Ironwood a Harrachov.

MILOSLAV BĚLONOŽNÍK, člen skokanské komise FIS

Základní programové materiály

Základní programový materiál (dále ZPM) pro oblast vrcholového lyžování unifikuje zásadní principy přístupu k tréninku ve všech etapách sportovní přípravy při respektování nejnovějších metodických poznatků.

V září loňského roku vyšly I. novelizované Základní programové materiály v disciplínách běh na lyžích, sjezdové disciplíny, skoky na lyžích [ZPM pro závod sdružený jsou v současné době v tisku]. Lyžování je tedy prvním sportovním odvětvím v ČSTV, které přistoupilo k přepracování I. vydání ZPM z roku 1983 se snahou soustředit poznatky získané v souvislosti s novými vývojovými tendencemi v jednotlivých disciplínách např. volná technika (bruslení), rozšíření disciplín (superobří slalom, alpská kombinace), materiální a technické novinky (kloubové tyče, skokanské kombinézy) apod. Snahou je poskytnout trenérům metodický materiál, který umožní odpovídat řízení tréninkového procesu, vyžadujícího stále přesnější a hlubší znalosti o průběhu tréninkového zatížení a jeho účinnosti.

Cílem je sjednocení obsahu, metod a forem práce v tréninkové činnosti, zaměřené k dosažení co nejvyšší výkonnosti. Důraz je kladen na zabezpečení obsahové návaznosti přípravy v jednotlivých etapách realizovaných v existujících člancích vrcholového lyžování tzn. ve sportovních třídách, tréninkových střediscích mládeže, sportovních školách, střediscích vrcholového sportu mládeže a dospělých.

Charakteristickým rysem ZPM je postižení dlouhodobosti, systematickosti a komplexnosti přípravy při postupném zvyšování příslušných parametrů tréninkového zatížení a perspektivním zaměřením sportovního vývoje jedince. Úkolem trenérů v základní i speciální etapě dlouhodobé přípravy je důsledně uplatňovat obsah a metodiku přípravy formulované v novelizovaných ZPM.

Uvedené normy a kritéria tréninkových ukazatelů (OTU, STU) a testů jsou orientační a zajišťují potřebnou kvalitu kontroly úrovně dosažených pohybových schopností, případně i dalších faktorů sloužících ke zkvalitnění metodiky tréninku. Současně je však třeba si uvědomit, že

vzhledem k individuálním zvláštěm závodníků a závodnic není možné přistupovat k uvedeným údajům dogmaticky; uplatňovat je tvůrčím způsobem znamená zkvalitňovat tréninkový proces každého jednotlivce.

Základní programový materiál jednotlivých disciplín (I. novelizované vydání) nabývá tímto platnosti a je závazným dokumentem pro všechny články zabezpečení vrcholového lyžování od mladých sportovců až po reprezentanty.

Vzhledem k tomu, že v průběhu výroby došlo k některým změnám, považují za nutné publikovat tato doplnění.

Běh na lyžích: v oblasti evidence a plánování tréninku počínaje RTC 1986—87 evidovat zvlášť km/lyže klasickou technikou pod kódem 108 a km/lyže volným způsobem pod kódem 107.

Sjezdové disciplíny: ve 4. kapitole Prognóza vývoje, str. 13, se poslední odstavec mění, neboť z rozhodnutí FIS se výpočet FIS bodů v disciplínách slalom a obří slalom vrací k původnímu výpočtu ze dvou nejlepších výsledků. V 5. kapitole Technika sjezdových disciplín, str. 26, odstavec — Poznámka: z rozhodnutí Mezinárodní lyžařské federace počínaje sezónou 1987 je povoleno v žákovských kategoriích používání kloubových tyčí. Na základě tohoto rozhodnutí doporučuje subkomise sjezdových disciplín VSL ÚV ČSTV používání kloubových tyčí pouze pro kategorii staršího žactva při soutěžích P-ČSSR, národních přeborů, případně NKZ.

Závěrem chci upozornit, že ZPM byly vydány v dostatečném nákladu: běh na lyžích a sjezdové disciplíny v počtu 880 kusů, skok na lyžích 330 kusů. Distribuci provedl Sportpropag na národní svazy pro trenéry v člancích TSM a ST, na krajské výbory ČSTV pro trenéry tělovýchovných jednot. Pro studijní potřeby posluchačů — specializace lyžování, obdržely ZPM fakulty v Praze a Bratislavě. Trenéři članků sportovních škol, SVS-M a SVS je obdrželi na seminářích.

PAVEL ZELENKA
ústřední metodik VSL ÚV ČSTV

Organizace závodů VLŠ

Vzorný lyžařský oddíl TJ Slavoj MP Plzeň patří k těm, které pohotově reagovaly na usnesení ústředních orgánů ČSTV k rozvoji masového sportu. Verejná lyžařská škola je jednou z forem, jak organizovaně usměrňovat zájem široké veřejnosti o tento sport, jak podchytit co nejširší vrstvy mládeže již v nejmłodších věkových skupinách a vytvořit podmínky k výběru talentů pro výkonnostní sport z co nejmasovější základny.

Během dosavadních jedenácti let provozu VLŠ Slavoj MP Plzeň jsme nashromáždili řadu zkušeností, které, jak se domníváme, mohou být k užítku i jiným, zejména začínajícím školám. Chceme se zmínit zejména o problematice organizování závěrečných závodů, kterými končí každý ročník školy.

Při závodech VLŠ zaznamenáváme jejich určité specifické odlišnosti, zejména:

a) počet startujících — vzhledem k rozsahu naší školy je nutno zvládnout v krátké době podstatně větší množství startujících než při závodech okresní nebo krajské soutěže (některé ročníky měly až 270 účastníků);

b) závodní nezkušenost dětí — pro značnou část dětí jde o vůbec první závod v životě;

c) obsazení funkcionářů závodu — organizace tak početně obsazeného závodu vyžaduje využít části cvičitelů k pokrytí potřebných funkcí startérů, časoměřičů, brankových rozhodčích apod., takže nemohou být po celou dobu u svých družstev.

d) vnější podmínky závodu — na závěr školy se na svahu sejde mnoho rodičů, které při této příležitosti zve-me, abychom jim předvedli výsledky svého výcvikového úsilí za celý ročník školy.

Když jsme získávali zkušenosti jak zvládat tyto situace, vytvářela se postupně představa optimální organizace závodu a vlastně celého závěrečného dne v uvedených podmínkách. Vychází ze základní úvahy, že v zájmu přízní-

vého průběhu je vhodné i při závěrečných závodech navodit pro děti obdobnou situaci, na jakou si zvykaly v průběhu dosavadního výcviku. To znamená, že je pokud možno necháme v kolektivu družstva a závod organizujeme tak, aby jej děti mohly taktó absolvovat (i když družstva nemají vždy věkově stejnorodé složení).

Shora uvedené odlišné podmínky závodu tudíž předpokládají některá zvláštní opatření jak pro vedení dětí, tak i pro vyhodnocování výsledků závodu. Celý průběh závěrečného dne se dá zhruba rozdělit do tří fází:

1. období před závodem,
2. vlastní závod,
3. období po absolvování závodu.

V zájmu bezpečného a plynulého průběhu dne je nezbytné, aby se ve všech fázích děti pohybovaly v prostoru, kde se závod koná, organizovaně, aby byly stále pod kvalifikovaným dozorem.

Jak již bylo řečeno, při tomto způsobu organizace startují děti v pořadí, které respektuje jejich příslušnost ke stálým družstvům. Není tedy zajištěno jinak obvyklé rozdělení do věkových kategorií — to je provedeno pouze ve startovních listinách.

Po absolvování závodu celou skupinou zajišťuje pověřený vedoucí organizované lyžování skupiny mimo trasu závodu až do přestávky na oběd. Po obědě předá děti stálým cvičitelům jednotlivých družstev.

Stálí cvičitelé družstev vedou děti při prezentaci a rozdávání startovních čísel, při prohlídce trati a potom je předají pověřenému vedoucímu skupiny. Po obědě je nástup družstev k vyhlášení výsledků.

Naznačené řešení organizace nelze ovšem považovat za jediné možné. Každý oddíl musí vycházet ze svých podmínek a organizaci závodů těmto podmínkám přizpůsobit.

ZDENĚK BURIAN

KDO JE TO?

ROB BOYD

Whistler Mountain znamená „hvízdající hora“. Člověk jakoby v tom větrném názvu cítil celou drsnost a houževnatost kanadské přírody. I odvaha mužů, kteří v ní žijí.

Z Whistler Mountain se přičítal na sjezdářské svahy „kanadský cvok“ jak nadsazují západoevropské noviny — Rob Boyd. Jako blesk z čistého nebe, nebo jako rána z milosti všem zavedeným esům, která přespříliš chybovala na trati sjezdu ve Val Gardēne, sjela mezi cílové tyče jeho šestadvacítky a už zůstala v čele. Šok pro Roberta Boyda.

„Mým cílem letos bylo umístovat se mezi prvními deseti. To už přece ve sjezdářské hierarchii něco znamená.“

Byla to nesmírně těžká trať plná skoků a záludností a Boydova jízda byla velice riskantní.

Do kolotoče SP vstoupil loni a brzy — právě ve Val Gardēne 1985 — se

prosadil na 10. místo. Potom jel ještě lépe v Are — na krkolomné trati skončil šestý. Geograficky tak vzdálené tratě — a přitom jsou si tak blízké — na obou se hodně skáče. Bezpříkladně odvážné skoky ve stokilometrové rychlosti jsou dávno lahůdkou pro oči diváků i kamer. Lákaří i Boyda. A pointa této myšlenky — také skoro všechno ostatní, co mladého Kanadana láká, souvisí — se skoky.

„Jen jsem dostal motokrosovou mašinu, víc jsem se s ní naskákal přes muldy, než najezdil.“

Novináři jsou překvapeni jak s nimi hovoří — s klukovským nadšením a klukovskou hantýrkou. „Napiš- te, že jsme potřeštěná rodina. Vážně jsme někdy padli na hlavu. Sestra se chce přizabít při lyžařské akrobacii. Taký jsem už podlehl, fantastické skoky a lety vzduchem mi nedávají spát.“

Zvládne motokros i akrobacii a přitom dnes dvacetiletý mladík byl už v sedmnácti zražen do přípravy pro

ZOH 1988, loni poskočil na úroveň SP, letos už vyhrává. A chce mít všechno, rychle. Taky kus odvahy.

„Miluji hokej. Hrál jsem v posledních letech v jednom juniorském týmu. Každý týden zápas — moc jsem si zvykl a nyní se musím rozloučit. Jenom na čas. Hokej se dá hrát až do stáří.“

To všechno napovídá — je založením dobrodruh — a kdo ví, snad právě takový by měl být velký sjezdář. Nepatří mezi jenné techniky, i to je jeho naturel, slalom nemá v lásce.

Letos se mnozí na Hintertuxu divili — kdo je ten nový, který tak pilně trénuje obří slalom? Byli překvapeni, že tohle provádí sjezdář Boyd. Proč?

„I při sjezdu začíná o mnohém rozhodovat těch pár branek a změň směru. Musím svou slabinu odstranit. Šanci na absolutní úspěch má jedině ten, kdo oblouky precizně technicky zvládá.“

Rob Boyd je představitelem mladého kanadského týmu, jehož ambice sahají málem ke hvězdám. Trenérská hvězda Heinze Stohla začíná v kanadských službách opět vycházet: „Nebylo snadné sestavit toto družstvo. Máme za sebou tři perné roky. Ale Kanadčané jsou dobří sjezdáři. Totiž sjezdář — to musí být i povaha. A s povahami sjezdářů, s povahami jako Boyd, je těžká práce.“

Boyda někdy přirovnávají k Dave Murrayovi. „Dva blázni z Whistler Mountain...“ Ano, něco společného je sblížíje. Odvaha, radost z rychlosti, z těch vzácných zlomků času, kdy se lyže vznášejí nad sněhem, kdy se pak vmžiku stěmhlav ztratí v údolí.

Whistler Mountain jakoby bylo znamením. Cejch. Jakoby to byla značka právě sjezdářské povahy.

Generální tažení

„Bruslařská náказа“ — tak se v SSSR nazývá v současnosti jeden z nejvážnějších lyžařských problémů. Počátkem prosince loňského roku bylo rozhodnuto vypořádat se s přemnožením volného stylu důrazně a jednoznačně. A přitom — tou dobou sovětská reprezentace vstoupila úspěšně do Světového poháru právě v soutěžích, běhaných volnou technikou. (10 km žen v Ramsau: 2., 4., 6., 12. a 13. místo, 15 km mužů v Ramsau: 5., 8. a 11. místo; 15 km mužů v Cogne 3., 9., 10. a 14. místo atd.) V sovětské lyžařské organizaci tak jakoby vyvrcholil paradox volného stylu. Odmítaná technika se může stát můstkem, který sovětské běžece vrátí mezi absolutní špičku.

Dávno před sezónou bylo jasné, že ženské reprezentační družstvo SSSR bude výrazně specializováno na klasicky a bruslařky. Jegorovová, Vasilčenkova, Vencenová a Smetaninová zůstaly u klasiky, Koroljovová, Ordinová, Pticyonová, Furetovová, Rešovová, Gavriluková a další se zaměřily na volnou techniku. Postupem sezóny se polarizace začala dotýkat i mužského družstva, o němž se ovšem říká, že je mnohem všestrannější než ženské. Smirnov, Sachnov, Baťuk, Uškalenko a Devjafarov se zřejmě specializují na bruslení, Burlakov, Sergejev, Prokurov, Turčin a další zřejmě zůstanou u klasiky. To „zřejmě“ je důležité, protože u mužského týmu dosud není specializace ukončena. Jedno je jisté — to, co zatím v sérii SP ukazují sovětská družstva, se nápadně podobá počátku generálního tažení na Calgary 1988.

Nahlédneme do článků v sovětském tisku a zvažme některé názory, které v nich zazněly. Odpovídají na otázku — jaké pozadí má „generální tažení“ probíhající zároveň na dvou frontách:

● Exploze volného stylu se stala v mnohém příčinou našeho neúspěchu na předchozím MS. Proto jsme se rozhodli pro nové kroky: provést důslednou specializaci lyžařů, využít neolympijských sezón (včetně sezóny MS v Oberstdorfu) k vyzkoušení metodických a organizačních novinek, už pro Oberstdorf připravovat pouze ty, kteří mají šanci uspět v Calgary.

● V příchodu volné techniky jednoznačně spatřujeme progres bez ohledu na to, jak bude situace řešena po ZOH. Je to prostě vývoj lyžování. Týká se ovšem pouze vrcholové sféry. Na všech ostatních úrovních jde většinou o jev negativní. Lékařsky, metodicky i psychologicky vzato. Základem našeho mládežnického a masového sportu (a na ten myslí sovětská tělovýchova především) musí zůstat klasická technika.

● Chceme zveřejnit naše výrazně negativní zkušenosti s rozvojem bruslení. Nedůsledné řízení umožnilo, aby volný styl přebujel. Zaplavil sportovní školy — a už dnes vidíme, že vážně narušil celou dlouhodobou koncepci přípravy talentů. Přináší také zlou krev a zmatek na pole masových lyžařských běhů — vždyť vyžaduje docela jiné tratě.

● Hlavním problémem je ovšem výuka správného bruslení. Scházejí nám dobře připravené trasy a učít se na špatně připravených je totéž, jako učít se hrát na rozladěný klavír. Proto byly stanoveny přesné poměry: u mládežnické kategorie směřjí být jen 2—3 závody z deseti běhů volnou technikou, u soutěží dospělých je krajní poměr 1:1. Znovu je však nutné připomenout, že k řešení problematiky vrcholové přípravy přistupujeme zcela jinak.

● Výsledky uplynulé ani letošní sezóny nepřeceňujeme, v žádném případě nejsou směrodatné. Všichni experimentují, mnohé ústupky ze slávy jsou plánované. A olympiáda je až za rok.

INGO LESSER

Pro letošek zatím jen skokan s málem čarovnou pověstí prvního velkého vítěze sezóny. Však známe to netrpělivě očekávání prvních střetů sil, kdy se po dlouhém létě začíná ukazovat, kdo bude vládnout zimě. Skokani čekali na předolympijské soutěže v Calgary. Dvacetiletý skokan NDR zvítězil na budoucím olympijském můstku P—70 m — a to byl nečekávaný skokanský aperitív. Co o něm víme?

Žije a trénuje v Oberhofu, je synem bývalého reprezentanta Wernera Lessera, loni skončil na 30. místě ve Světovém poháru (nejlépe 3. v Oberwiesenthalu, jindy jen průměrný). Vítězství v Calgary je jeho prvním velkým mezinárodním úspěchem. Také na devadesátce se prosadil — ne snad desátým místem, ale rekordem můstku.

Generální sekretář lyžařského svazu NDR Ekkehard Becher je však v posuzování tohoto úspěchu opatrný: „Calgary bylo jen prvním mezníkem těžké sezóny. Až v jejím průběhu se ukáže, zda už Lesser dozrál. Ale pamatujte si jeho jméno.“

Počátek série Světových pohárů dal zapravdu Becherovi i úsluví o prvním vyhrání... Jenže Lesserova zralost může přijít každým závodem. V Calgary zaklepala.

PETR BUŠTA

Předolympijská zkouška v Calgary

Po skokanech a sdruženářích začátkem roku vyzkoušeli olympijská zařízení v Calgary běžci a běžkyňe. Jejich středisko v Canmore je hodinu autem vzdáleno od naftářské kanadské metropole. Patnáctka mužů a desítka žen klasickým stylem byly součástí Světového poháru, volnou technikou se běžely štáfy.

Ze světové špičky chyběla řada předních závodníků a závodnic, nejsilnější kolektivy vyslalo na předolympijskou zkoušku Švédsko. Na nejvyšším stupni vítězů však stáli Fin Harri Kirvesniemi (před čtyřmi Svědy) a Švýcarka Evi Kratzerová před Dahlmanovou. Štafety byly jasnou záležitostí švédských běžců a běžkyň. Norsko vyslalo do Calgary druhé týmy, chyběly nejsilnější závodnice Finska a SSSR a mnoho dalších, kteří aspirují na olympijské medaile.

ČSSR byla zastoupena malou výpravou, jejímž úkolem bylo „okouknout“ místní podmínky a získat zkušenosti pro úspěšné zasáhnutí do bojů ZOH 1988. Tuto příležitost dostali Petrásek, Jebavá a Klíngerová, trenéři Ciller a B. Rázl a lékař MUDr. P. Krejčí. Marcela Jebavá získala sedm bodů do Světového poháru devátým pořadím.

Trenéři Ciller a B. Rázl se shodují v názoru, že olympijské tratě v nadmořské výšce 1425–1550 m jsou velmi náročné s prudkými stoupáními a sjezdy. Vedou v zalesněném svahu kanadskými jedlemi, borovicemi a osikami.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Muži 15 km klasickým stylem: 1. Kirvesniemi (Fin.) 41:52,9, 2. Mogren — 9,8, 3. Majbäck — 13,0, 4. Svan — 49,3, 5. Danielsson (všichni Švéd.) — 57,1, 6. Laukkanen (Fin.) — 1:07,1, 7. Soems-

kar (Švéd.) — 1:18,7, 8. Aaland — 1:22,5, 9. Jevne — 1:34,2, 10. Broces (všichni Nor.) — 1:44,5, 11. Ottosson — 1:47,3, 12. Östlund (oba Švéd.) — 2:05,3, 13. Guidon (Švýc.) — 2:25,5, 14. Harvey (Kan.) — 2:34,1, 15. Marchon (Švýc.) — 3:01,2. — **28. Petrásek — 4:29,6.**

4X10 km volnou technikou: 1. Švédsko (Östlund, Majbäck, Svan, Mogren) 1:51:01,1, 2. Švýcarsko (Bovisi, König, Marchon, Guidon) — 1:07,7, 3. Finsko (Laukkanen, Mehtonen, Kirvesniemi, Rasanen) — 2:22,6, 4. komb. Švédsko—ČSSR (Ottosson, Soemskar, Danielsson, Petrásek) — 2:57,9, 5. Kanada — 3:00,1, 6. Norsko — 4:36,8.

Zeny 10 km klasickým stylem: 1. Kratzerová (Švýc.) 30:13,1, 2. Dahlmanová (Švéd.) — 38,6, 3. Schmidtová-Fosterová (Kan.) — 43,8, 4. Westinová (Švéd.) — 48,5, 5. Šerkovová (SSSR) — 1:00,6, 6. Sulzerová (Rak.) — 1:18,7, 7. Henninová (Nor.) — 1:35,7, 8. Carlströmová (Švéd.) — 1:41,0, **9. Jebavá — 1:49,7**, 10. Tamminenová — 1:55,2, 11. Erkkilaová — 1:58,5, 12. Ryhanenová (všechny Fin.) — 2:00,2, 13. Moenová (Nor.) — 2:00,4, 14. Massonová (Kan.) — 2:03,8, 15. Larssonová (Švéd.) — 2:13,8. — **30. Klíngerová — 3:47,3.**

4X5 km volnou technikou: 1. Švédsko (Carlströmová, Larssonová, Dahlmanová, Westinová) 1:02:52,7, 2. Kanada (Schmidtová-Fosterová, Gibsonová, McAllisterová, Massonová) — 4,1, 3. Švýcarsko (Ruhstallerová, Zurbrüggová, Senigerová, Kratzerová) — 1:55,7, 4. Finsko — 2:30,3, 5. Norsko — 2:46,6, 6. Kanada II. — 5:08,3.

Ivan Šindler (Dukla Banská Bystrica) potvrdil dobrou formu v letošní sezóně (Foto dr. Z. Šrubař)

Turné přátelství

Příležitostí pro změření sil skokanů druhých družstev a juniorů ČSSR, NDR a Polska byl XXIII. ročník Turné přátelství, který uspořádala 4.–6. ledna Jiskra Harrachov. Skončil úspěchem reprezentantů NDR, kteří zvítězili ve všech kategoriích.

Závod mužů na středním můstku: 1. Deckert (NDR) 226,1 (89 a 89,5), 2. Malec 220,9 (88,5 a 90,5), 3. Sauerbrey 219,7 (86 a 88,5), 4./1. junior Arnold 219,1 (87,5 a 88,5), 5. Petzold (všichni NDR) 215,0 (86,5 a 86), 6. Šindler 212,9 (88 a 86), 7. Raška 211,9 (85 a 86,5), 8. Rolz (NDR) 211,1 (86,5 a 84,5). — **10./2. jun. Sakala 207,8 (85,5 a 85)**, 11./3. jun. Zuchner (NDR) 204,5 (85,5 a 82). — **Družstva:** 1. NDR I. (Okraffka, Sauerbrey, Deckert, Rolz) 659,1, 2. ČSSR I. (Raška, Malec, Šindler, Polák) 645,7, 3. ČSSR II. (Pustka, Daněk, Mayer, Vavríněk) 604,4. — **Druhý závod:** 1./1. jun. Zuchner 205,8 (82 a 86), 2. Šindler 201,1 (85 a 83,5), 3. Sauerbrey 198,0 (82 a 83), 4. Mayer 195,7 (84 a 83), 5. Petzold 194,8 (77 a 86), 6. Čáhlík 192,1 (80 a 86), 7. Deckert 187,3 (83 a 80), 8. Rolz 182,9 (78 a 81), 9. Raška 176,7 (81 a 76), 10./2. jun. Rose (NDR) 176,4 (77,5 a 79). — **12./3. jun. Simon 168,9 (78 a 78,5).** — **Družstva:** 1. NDR I. 568,2, 2. ČSSR II. 539,8, 3. ČSSR I. 534,3.

Družstva juniorů — první závod: 1. NDR I. (Zuchner, Rose, Arnold, Koch) 619,9, 2. ČSSR I. (Seget, Rehořek, Simon, Sakala) 578,9, 3. NDR II. (Neuendorf, Kiesewetter, Böhme, Burger) 560,3, 4. ČSSR II. (Filipko, Selcer, Lasota, Klobouček) 508,0. — **Druhý závod:** 1. NDR I. 531,9, 2. ČSSR I. 494,0, 3. NDR II. 412,3, 4. ČSSR II. 354,7.

Výsledky Turné přátelství — muži: 1. NDR I. 1227,2, 2. ČSSR I. 1180,0, 3. ČSSR II. 1146,2, 4. NDR II. 1079,6, 5. ČSSR III. 1030,0 b. — **Juniori:** 1. NDR I. 1151,8, 2. ČSSR I. 1072,9, 3. NDR II. 972,6, 4. ČSSR II. 862,7, 5. ČSSR III. 731,8 b.

Frenštátské prvenství

První závody ve skoku v nové sezóně uspořádal lyžařský oddíl TJ MEZ Frenštát pod Radhoštěm 20. a 21. prosince. Využil příznivých podmínek a sněhových děl k uskutečnění prvních CKZ a úvodních kol Československého poháru v plánovaném termínu.

Byla to příležitost i pro start členů reprezentačního družstva, kteří po zámořském turné našli na frenštátské sedmdesátce možnost k přípravě před odjezdem na Intersportturné. Soutěž byla současně druhým ročníkem Ceny Pohorské jednoty Radhošť, do které se započítávaly výsledky obou závodů. Zvítězil v ní Jiří Parma (Dukla Banská Bystrica), který frenštátský můstek, na němž vyrostl, pokládá za nejlepší. Druhý skončil jeho oddílový kolega Ivan Šindler před Malcem a členy reprezentačního týmu Dluhošem a Vackem. Stejně pořadí bylo i v Československém poháru po dvou závodech. Startovalo 54 skokanů.

Výsledky prvního závodu: 1. Malec (Dukla Liberec) 206,5 (88 a 84,5), 2. Šindler 202,4 (87 a 82), 3. Parma 199,2 (89 s pádem a 88), 4. Dluhoš 196,5 (86,5 a 81) a Vavríněk (všichni Dukla Banská Bystrica) 196,5 (83 a 84,5), 6. Mayer 194,8 (81,5 a 84), 7. P. Ploc 193,8 (80,5 a 85), 8. Raška 190,9 (81 a 80,5), 9. Daněk (všichni Dukla Liberec) 189,3, 10. Pustka (Dukla Banská Bystrica) 188,6 (80,5 a 80,5).

Druhý závod: 1. Parma 218,9 (89,5 a 87), 2. Vacek (Dukla Liberec) 213,3 (85,5

a 85), 3. Šindler 209,3 (87,5 a 85,5), 4. Dluhoš 201,5 (84 a 86), 5. Raška 198,8 (85,5 a 80), 6. Malec 196,5 (86,5 a 83,5), 7. Sakala (MEZ Frenštát) 195,1 (81 a 82,5), 8. Číž (Dukla Banská Bystrica) 194,0 (83,5 a 84), 9. Mayer 193,7 (82,5 a 84,5), 10. Daněk 193,1 (84 a 84,5), 11. P. Ploc 189,5 (81 a 84).

II. ročník Ceny Pohorské jednoty Radhošť: 1. Parma 418,1 b., 2. Šindler 411,7, 3. Malec 403,0, 4. Dluhoš 398,0, 5. Vacek 395,9, 6. Raška 389,7 b.

JASPO '87

Zajímavou soutěž pro všechny děti i neregistrované připravila v letošní sezóně TJ Janské Lázně. Janskolázeňský sjezdový pohár [JASPO 1987] má na pořadu deset závodů v devíti kategoriích, které střídavě pořádají jednotlivé oddíly. První připravili fotbalisté, druhý horolezci, třetí šachisté, čtvrtý odbíjenkáři, pátý odbor turistiky, šestý tenisté. Sedmý uspořádá 21. února lyžařský oddíl, další 28. února odbor ZRTV, 7. března Horská služba a závěrečný komise TV a mládeže MěstNV s tělovýchovnou jednotou.

Druhé vítězství Švandy

Již 49. ročník tradičního běžeckého závodu o Zlatou lyži Českomoravské vysociny znovu potvrdil, že novoměstští lyžaři jsou vzornými organizátory. Mají početný kádr obětavých funkcionářů a techniků, kteří dovedou soutěž i prostředí náležitě připravit. Tentokrát chyběl závod Světového poháru i konkurence zvučných jmen ze zahraničí a o dobrou úroveň se museli postarat čs. reprezentanti a reprezentantky, pro které to byla prověrka připravenosti před blížícím se mistrovstvím světa v Oberstdorfu.

Zejména urputný souboj Havrančíkové s Klimkovou a jejich výkony na pětikilometrové trati na úrovni světové špičky, duel reprezentačních štafet mužů a Ladislav Švanda, obhájící loňské prvenství ve Zlaté lyži na 15 km, uspokojili náročné diváky ze širokého okolí. Ti jsou odborníky běžeckého lyžování a ocenili i výkony domácích závodníků Teplého a Vaňka, kteří se zasloužili o dobrou úroveň v boji s čs. špičkou.

Svědomitě trénující Švanda pozměnil systém podzimní přípravy a letos patří mezi nejvážnější uchazeče reprezentace na světový šampionát. Kromě obhájení prvenství ve Zlaté lyži slavil ještě jeden úspěch, o kterém se málo vědělo. Svě nejlepší lyže v tomto závodě půjčil junioru Miroslavu Röslerovi z armádního kolektivu Dukly Liberec, jehož je členem. Rösler v důležitém prověřkovém závodě porazil všechny běžce z juniorského reprezentačního kolektivu a řekl si o zařazení do družstva běžecových nadějí. Švanda sám s převahou rozhodl závod na svých druhých lyžích. Je to čin, který patří do soutěže Fair-play. Švandova pomoc mladému perspektivnímu závodníku zaslouhuje uznání.

Československý pohár

Úvodem Československého poháru, soutěže oddílových smíšených družstev a celostátních kvalifikačních závodů v běhu byl 30. ročník Poháru Automobilových závodů Vrchlabí, který uspořádal 3. a 4. ledna na Mísečkách Spartak Vrchlabí. Skončil úspěchem členů reprezentačního družstev.

10 km muži a junioři klasicky: 1. Bečvář 28:36,4, 2. Petrásek (oba Dukla Liberec) — 0,3, 3. Teplý (Nové Město na Mor.) — 19,2, 4. Švanda — 20,8, 5. Korunka — 32,4, 6. Beneš (všichni Dukla Liberec) — 39,4, 7./1. jun. Buchta (ČH Štrbské Pleso) — 44,9.

20 km muži a junioři volnou technikou: 1. Švanda 56:59,2, 2. Teplý — 1:24,6, 3. Jebavý — 1:37,5, 4. Benc — 1:52,8, 5. Korunka — 2:13,7, 6. Beneš — 2:15,7, 7. Lichoň (ČH Štrbské Pleso) — 2:17,4.

5 km ženy a juniorky klasicky: 1. Janoušková 16:23,3, 2. Svubová — 2,8, 3. Jebavá (všechny RH Jablonec) — 6,3, 4./1. jun. Balážová (ČH Štrbské Pleso) — 24,2, 5. Klíngerová — 24,9, 6./2. jun. Knížková — 34,9, 7./3. jun. Zuryňková (všechny RH Jablonec) — 44,0.

10 km ženy a juniorky volnou technikou: 1. Havrančíková (Tesla Lipt. Hrádok) 31:13,8, 2. Jebavá — 47,1, 3./1. jun. Knížková — 1:31,6, 4./2. jun. Balážová — 2:04,4, 5./3. jun. Rádlová — 2:21,7, 6. Kepeňová (Tesla Lipt. Hrádok) — 2:27,1, 7. Klíngerová — 2:36,9.

„Sám jsem několikrát bojoval o účast na mistrovství světa, dosud se mi to však nepodařilo,“ řekl L. Švanda. „Rösler je velkým talentem, všechno podřizuje tvrdé přípravě. Na Zlaté lyži měl velkou příležitost potvrdit cílevědomý trénink, případně se kvalifikovat do juniorského týmu. Mám radost z jeho úspěchu a že k němu přispěly i mé lyže.“

Trenér čs. reprezentačního družstva žen Zdeněk Ciller po závodě prohlásil: „Havrančíková a Klimková znovu potvrdily, že by měly být našimi oporami v náročném konkurenčním běhu na MS v Oberstdorfu. Jejich časy na obtížné trati a bojovnost, kterou prokázaly, naznačují, že mají vyhlídky zasáhnout do bojů nejlepší patnáctky. Nebude to však lehký úkol.“

Muži 15 km volnou technikou o Zlatou lyži: 1. Švanda 39:24,2, 2. Korunka — 28,6, 3. Lisičan (všichni ČSSR) — 49,3, 4. Teplý (Nové Město na Mor.) — 1:24,5, 5. Benc — 1:25,7, 6. Lichoň (oba ČSSR) — 1:47,4, 7. Vaněk (Nové Město na Mor.) — 1:48,4, 8. Schröder (Dynamo Klingenthal) — 1:55,8, 9. Svub (Slavia Ban. Bystrica) — 1:57,5, 10. Bečvář (ČSSR) — 2:05,0, 11. Karlík (Dukla Liberec) — 2:05,0, 2. Baranyk (Nové Město na Mor.) — 2:07,6, 13./1. jun. Rösler (Dukla Liberec) — 2:24,8, 14./2. jun. Holzberger (ASK Oberhof) — 2:28,7, 15. Wick (NDR) — 2:33,2. — 20./3. jun. Petruš (ČSSR) — 3:09,7, 22./4. jun. Hušek (Elitex Jablonec) — 3:20,8, 24./5. jun. Bagnicki (Pol.) — 3:28,0, 25./6. jun. Pecha (Elitex Jablonec) — 3:30,4.

3 X 10 km volnou technikou: 1. ČSSR II. (Korunka, Bečvář, Lichoň) 1:19:18,6, 2. ČSSR I. (Švanda, Lisičan, Benc) — 0,4, 3. NDR I. (Wick, Lantner, Lischke) — 1:00,9, 4. Nové Město na Moravě I. (Baranyk, Vaněk, Teplý) — 1:41,2, 5. Dukla Liberec I. (Rösler, Karlík, Petrásek) — 2:14,6, 6. Dynamo Klingenthal (Pawliczek, Schröder, Jäger) — 2:30,0, 7. Dukla Liberec II. — 2:51,5, 8. ČSSR junioři (Kapusta, Petruš, Buchta) — 3:23,9.

Ženy 5 km volnou technikou: 1. Havrančíková 13:58,6, 2. Klimková — 0,7, 3. Janoušková — 28,3, 4./1. jun. Rádlová (všechny ČSSR) — 32,7, 5. Moringová — 34,3, 6. Noacková (obě NDR) — 34,9, 7. Jebavá — 35,7, 8. Ruchalaová (Pol.) — 43,1, 9./2. jun. Knížková (ČSSR) — 43,5, 10. Drescherová (NDR) — 47,6, 11./3. jun. Balážová (ČSSR) — 54,9, 12. Reimeová (NDR) — 55,5, 13. Klíngerová (ČSSR) — 1:00,8, 14./4. jun. Hanganová (Rum.) — 1:02,0, 15. Sokolowská (Pol.) — 1:07,0. — 19./5. jun. Hermannová (NDR) — 1:20,1, 22./6. jun. Baková (Rum.) — 1:24,2.

3 X 5 km volnou technikou: 1. ČSSR I. (Janoušková, Havrančíková, Rádlová) 42:35,7, 2. NDR I. (Drescherová, Moringová, Noacková) — 49,1, 3. RH Jablonec (Klíngerová, Knížková, Svubová) — 1:53,3, 4. Polsko (Popieluchová, Ruchalaová, Macuszeková) — 2:18,3, 5. NDR II. (Reimeová, Göhlerová, Hermannová) — 2:20,5, 6. ČH Štrbské Pleso (Starša, Balážová, Kučerová) — 2:42,5, 7. Dynamo Klingenthal — 2:55,5, 8. Bulharsko I. — 2:58,1.

Jan Klimko (ČH Štrbské Pleso) se stal již posedmým mistrem ČSSR v závodě sdruženém (Foto dr. Z. Šrubář)

Praha hostila

Pražský hotel Panorama v závěru roku přivítal technické delegáty FIS sjezdových disciplín ze zemí socialistického společenství. Zúčastnili se TD z Polska a ČSSR, prakticky jediní, kteří vykonávají tuto funkci v oblasti LDS. Školení pod vedením některého člena subkomise FIS musí před zahájením každé sezóny absolvovat všichni techničtí delegáti. Vedoucím v Praze byl Švýcar Hans Küng z Churu.

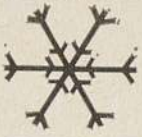
V úvodu se zabýval morálním profilem TD, jeho těžkou úlohou a velkou odpovědností. Musí rychle a správně rozhodovat většinou ve stresových situacích. Úspěšné řešení problémů je výsledkem obětavé, soustavné přípravy. Chybné rozhodnutí technického delegáta znamená přivést neneč závodníkovu snahu nebo výkon.

Zajímavé jsou zkušenosti subkomise TD FIS, která zpracovala všechny odevzdané zprávy. Celkem 1284 jich bylo bez chyby a 85 hlášení chybných — jejich počet v posledních letech mírně stoupá. Třináct chyb bylo ve výpočtu BOB přírážky, chyba nepřesáhla 0,02 (špatné zaokrouhlení). Celkem 46 chyb ve výpočtu bylo větších. Nejčastěji byly způsobeny tím, že u rozhodujících pěti závodníků byly použity špatné body, nebo použitím špatné listiny FIS bodů a chybou při přenášení. Závod v Trientu musel být pro malý počet branek anulován. Se všemi technickými delegáty, kteří se dopustili chyb, se uskutečnil pohovor. Celý rozbor svědčí o svědomitém přístupu k práci TD a může být pro nás příkladem.

V dalším pořadí školení byla probírána upřesněná pravidla pro sezónu 1986—87, každý účastník dostal „balík“ neúplných výsledků lyžařských závodů s obměnou pro vedle sebe sedící frekvantanty. Nastaly dvě a půl hodiny náročné práce s počítáním výsledků, FIS bodů, kombinace, přírážek, zaokrouhlování, respektování min. přírážek, výpočet správného času z ručního měření atp. Byla to práce pro všechny stejná, bez ohledu na zásluhy a věk zkoušeného.

V závěru byly probírány zásady dovozené reklamy (i když TD za dodržení není zodpovědný), vyplňování tiskopisů FIS a poslední část ponechána plodné diskusi. Pražské školení splnilo ve všech směrech očekávání a účel.

Ing. VÁCLAV KLOZAR, CSc.

Lyžování pro každého

Bezpečnostní vázání 1987

Je tomu právě rok, co jsme psali o budoucnosti lyžařských bezpečnostních vázání. A přiznejme, že to mnohdy byly hovory o věcech vzdálených. Nejen pro nás, ale vlastně pro rekreačně lyžující veřejnost na celém světě. Připomeňme jen, že například občan NSR je ochoten za vázání zaplatit 200 až 250 DM, zatímco předběžná kalkulace cen elektronických vázání budoucnosti se pohybuje mezi 600—800 DM. Zapomeňme prozatím na budoucnost, nahlédněme do současnosti.

A začněme přitom minulostí. Filmový průmysl Barrandov 6. listopadu 1970 převzal licenční výrobu bezpečnostních vázání firmy MARKER K. G. Garmisch-Partenkirchen. Až s odstupem času si uvědomujeme, co všechno tento krok znamenal. V sezóně 1971—72 dodal FP na trh 20 000 špiček Simplex Super a patního vázání Springschloss. Úspěch byl nečekaný a výroba se mohla plnou silou prosadit dnes už málem legendárními M 2, M 3, M 4, které byly ve své době absolutní světovou špičkou. V roce 1980 již bylo vyrobeno 65 000 párů špiček a stejný počet párů pat. V roce 1984 86 400 kompletů a poptávka byla pokryta na 100 %.

Za 15 let dodal FP Barrandov na trh 1 200 000 kompletů. Během tohoto období užíval počet těžších úrazů při sjezdovém lyžování na stále stejné úrovni, ačkoli počet lyžujících několikrát vzrostl. Jenže v roce 1987 existuje zcela nová situace — požadavek trhu se snižuje, nároky na úroveň vázání stoupají, potřeba obměny sortimentu je překotná, ceny musí zůstat přijatelné. Z toho vyrůstá nabídka FP Barrandov:

M 30 + FD SET je vázání pro do-

spěle s integrovanou brzdou. Je určeno začátečníkům i pokročilým. Stejně tak nášlapné vázání pro dospělé **M 30 STEP SET. MR ROTAMAT** je špičkové vázání pro velmi dobré lyžaře hmotnosti nad 45 kg. **M 40 STEP SET** je dalším špičkovým nášlapným vázáním pro velmi zkušené dospělé lyžaře. A novinky? Již koncem minulé sezóny byl dán do prodeje model **M 26 S STEP SET**, určený pro široké použití bez ohledu na úroveň lyžařských dovedností, navíc pro hmotnostní rozpětí 25—95 kg. Novinkou sezóny 1987 pak je **M 16 STEP SET** určený juniorům a ženám. Podle informací výrobce mělo již počátkem zimy přijít na trh několik tisíc vázání tohoto typu. Jeho výroba je zajímavá v tom smyslu, že funguje na kooperační bázi s bulharským podnikem Mladost. Bulhaři vyrábějí špičky, barrandovští patní vázání. Podobná spolupráce je navázána také s jugoslávskou firmou UNIS Sarajevo, která pro nás již připravuje další z progresivních modelů MARKER — **M 36**, což je špičkové vázání pro pokročilejší rekreační lyžaře s hmotnostním rozpětím 25—100 kg. Cenové relace vyráběných kompletů se pohybují mezi

820 a 1340 Kčs. Na všechna poskytuje výrobce dvouletou záruční lhůtu.

Další dva modely bezpečnostního vázání MARKER vyrábí VD Drukovo Brno — jde o dětské vázání **M 4—8 STEP SET** a vázání **M 4—12 STEP SET**.

Nechápejte tento článek jako reklamu pro FP Barrandov, ale jako reálné zhodnocení současné situace, mříčící k dobré informovanosti. Ukazuje se totiž jedno — vývoj nedal za pravdu ani deskovým vázáním, ani pokusům o integrované komplety, ani systémům s vyrovnávacími mechanismy. Západoněmecký Marker vsadil na čtyřkloubový systém a vyvinul jej na nejšpičkovější úrovni. Podstatné ovšem je, jakou licenci poskytl československému výrobci — totiž výjimečnou licenci neomezenou na jediný typ, ale na kompletní sortiment včetně posledních novinek (a s těmi Marker přichází vždy po 1—2 letech). Filmový průmysl si může vybrat kterýkoliv z typů. Marker klade jasné a seriózní podmínky — rok před předpokládaným zahájením čs. výroby dodá zkušební typy a tradičně stanoví podmínky další existence smlouvy: československé výrobky musí být srovnatelné v plné míře s originály. Od tohoto kritéria se odchýlit nelze.

Je pochopitelné, že vše funguje na obchodní bázi, jejímž hlavním kritériem je pro Markera zisk. Nesmíme však opomíjet, jaký nenahraditelný efekt z hlediska bezpečnosti tato spolupráce neoddiskutovatelně přináší.

Co dál? Nejnovější a nejdražší výrobek M 46 vybavený systémem Twin-cam Filmový průmysl vyrábět nebude. Čeká na další typ, s nímž přijde Marker pravděpodobně počátkem roku 1987. Dále se uvažuje o výrobě dětského vázání M 6, které je opticky i technicky dokonale přizpůsobeno novým nárokům, jaké si vývoj dětského lyžování klade.

Vzpomínám, že když před více než deseti lety začala pronikat mezi rekreační lyžaře moderní bezpečnostní vázání, říkali mnozí: „koupil jsem si márkra.“ Bez ohledu na to, zda byl výrobcem skutečně Marker, Tyrolia, či kdokoliv jiný. Marker se stal symbolem bezpečnosti na lyžích a sama firma i její dlouho jediný licenční partner v socialistických zemích — FP Barrandov, to každým svým výrobcem potvrzovali. Jenže požadavky stoupají. Naznačuje se, že problém bezpečnosti netkví jen v dokonalosti vázání, ale také ve vhodné kombinaci lyží, bot, brzd a vázání, v nových přístupech k montáži a nastavení, v dokonalé informaci zákazníka, v kvalitě servisní služby. S tím vším se nemožnou potýkat pouze výrobci, jde o záležitost celého lyžařského hnutí a jeho zázemí. Právě o tom bude jeden z dalších příspěvků, který pro naši rubriku již připravujeme.

Snad by měl začínat slovy: 280 000 těžších úrazů, k nimž ročně dojde na našich horách, je stále ještě příliš.

PETR BUŠTA

Odznak Lyžař ČSR

V nové sezóně se opět bude soutěžit o odznak Lyžař ČSR. Tato soutěž patří k nejmásovějším a není náročná na uspořádání. Mohou ji organizovat všechny složky ČSTV i všechny další organizace, které uskutečňují lyžařský výcvik. Týká se to ROH, SSM, Svazarmu, škol, ozbrojených složek a dalších. Při plnění podmínek je třeba, aby byl přítomen nejméně jeden cvičitel, trenér nebo rozhodčí lyžování ČSTV, případně u jiných organizací pracovník zabývající se lyžařským výcvikem, který k tomu byl oprávněn příslušným OV ČSTV.

Soutěží se v běhu, skoku, slalomu a obřím slalomu. Pro běh jsou stanoveny tyto limity: muži 10 km maximálně za 70 minut, ženy 5 km max. za 40 minut, dorostenci 5 km max. za 35 minut, dorostenky 3 km max. za 25 minut, žáci 2 km max. za 15 minut, žákyně 1 km max. za 8 minut.

Ve skoku soutěží pouze muži a chlapci. Pro dospělé je stanoven minimální skok 12 m, pro dorost 10 m a pro žactvo 8 m.

Ve slalomu je nejméně 25, nejvýše 45 branek (šířka branek 4—6 m), čas se vypočítává v uvedeném časovém limitu.

V obřím slalomu je nejméně 20, nejvýše 35 branek (šířka branek 4—8 m) v určeném časovém limitu.

Časový limit u obou sjezdových disciplín se určuje z průměru časů, kterých dosáhne cvičitel nebo trenér lyžování a průměrný účastník soutěže. Odznak získává každý, kdo dosáhne času lepšího než daný limit, nebo času pouze o 10 % horšího než tento limit. Na stálých slalomových tratích může být čas viditelně uveden podle limitujících podmínek.

Ve veřejných lyžařských školách, které mají pro plnění soutěže podmínky, je možno vybudovat standardní tratě pro slalom nebo obří slalom, jakož i pro běh a vypsát dvakrát týdně dobu pořádání soutěže o odznak Lyžař ČSR. Odznak získá každý soutěžící po splnění limitních podmínek v kterékoli ze čtyř lyžařských disciplín.

Organizátorem akce je VSL ČÚV ČSTV a po jednání předsednictev VSL ÚV ČSTV a obou republikových svazů v Nitře jsou vyhlášky, že pravděpodobně již v sezóně 1987—88 se bude soutěžit o odznak Lyžař ČSSR.

Lyžařské středisko RH Olomouc v Nové Vsi u Rýmařova i v letošní sezóně je dějištěm mnoha závodů, zejména mládeže (Foto JUDr. J. Pečinka)

Trenér radí běžcům-začátečnickům

Trenér reprezentačních družstev mládeže Rudolf Sauer po letní a podzimní přípravě doporučuje běžcům-začátečnickům v zimě čtyři tréninkové jednotky v týdnu, z toho dvě na sněhu.

Volnými dny jsou pondělí, středa a pátek.

V úterý 10 minut rovnoměrně běh mírnou intenzitou, 25 minut gymnastiku a kruhový trénink, dalších 25 minut košíkovou a pět minut gymnastiku (protahování).

Ve čtvrtek 10 minut rovnoměrně běh mírnou a střední intenzitou, 10 minut gymnastiku (protahování), půlhodinku střídavě běh do kopců —

napodobivá chůze, závěrem pět minut gymnastiku (protahování).

V sobotu 20 minut střídavě běh na lyžích mírnou a střední intenzitou, pět minut gymnastiku (protahování). 15 minut nácvik techniky způsobů běhu a soupažný odpich, 30 minut střídavě běh na lyžích mírnou a střední intenzitou — stoupání rychleji, 5 minut gymnastiku (protahování).

V neděli 20 minut střídavě běh na lyžích mírnou a střední intenzitou, 5 minut gymnastiku (protahování), 20 minut nácvik techniky výstupů a sjezdů, 30 minut střídavě běh na lyžích mírnou a střední intenzitou, stoupání volně, roviny a sjezdy rychleji.

Připomínky účastníkům dálkových běhů

Leden znamenal začátek lyžařské sezóny, závody jsou vyvrcholením předcházejícího mnohaměsíčního úsilí vynaloženého v přípravě. U nás stále více se rozrůstá počet masových dálkových běhů na lyžích. Jsou velmi oblíbené a postupně dostávají svůj ráz.

Co je potřeba udělat, než se zařadíme do stopy těchto závodů? Nejdůležitějším předpokladem je předcházející příprava, různá v rozsahu podle vyspělosti a našich možností, ale vždy s nezbytnou systematičností a přiměřeností. A to nejen na sněhu, ale i v průběhu letních a podzimních měsíců. Není hrdinstvím, ale hazardem postavit se poprvé na lyže v sezóně až na startu dálkového běhu.

Mazání lyží na dálkové běhy nemusí být strašákem ani žádným neřešitelným problémem. Vycházíme z poznatků a zkušeností z přípravy lyží na závody v klasických délkách 30 respektive 50 km. V každém případě je nezbytná důkladná příprava lyží před vlastním mazáním, která s ohledem na naši výkonnost a kvalitu vybavení spočívá zejména ve srovnání skluznic zbroušením, jejich nasycení vhodným parafínem — zažehlením, který pak z povrchu důkladně stáhneme škrabkou z umělé hmoty a silonovým kartáčkem.

Vlastní mazání bude vycházet ze skutečnosti, že prakticky žádný z uvedených závodů u nás nelze celý absolvovat pouze bruslením. Tuto možnost vylučuje jednak kopcovitý profil našich tratí, dále jejich úprava, která bruslení ve všech částech neumožňuje a konečně některé závody mají určen výhradně klasický způsob běhu.

Ve většině případů se tedy závod absolvuje klasickým způsobem s využitím bruslení, ale na lyžích namazaných běžecými vosky. Podle charakteru tratě a sněhových podmínek se rozhodneme pro množství, resp. počet vrstev příslušného běžecského vosku tak, aby podstatnou část tratě bylo možno jet klasicky a zbytek bruslením (není-li v daném závodě zakázáno). Při této kombinaci způsobů jízdy je lépe použít na střední část lyží (voskovou komoru) základový vosk — podklad (např. grundwallu, modré nebo zelené skare, Cholu aj.) a pak si můžeme dovolit mazat slabší vrstvu stoupavých vosků, které při bruslení nebudou brzdit.

Pro klasický způsob běhu — a ten je vždy vhodnější pro účastníky s nižší výkonností, se stoupavé vosky mažou přes odpovídající podkladový vosk podle zásady, že nejvýhodnější je aplikovat více tenkých vrstviček vosku, než jednu či dvě silné vrstvy. Doporučuje se pět až šest, někdy i více tenkých vrstev, z nichž jednu nebo dvě první je nutno vždy zažehlit, ostatní lehce rozetřít roztěrkou. Rovněž klistry nanášíme ve více tenkých vrstvách a roztlááme dlaní.

Při dálkových bězích není ostudou, ale naopak nutností mít s sebou ledvinku a v ní, s ohledem na vývoj počasí a předpokládané změny sněhu, dva až tři vosky na přimazání lyží, roztěrkou a pak i nějakou „zásobu energie“ — např. hrozinky, pár kostek cukru aj. Do ledvinky nebo kolem pasu je dobré vzít i slabou silonovou bundu, zejména je-li předpoklad proměnlivého počasí. Slabší závodníci, kteří budou na trati mnoho hodin, by ji měli vzít vždy, právě tak jako nějaké své vlastní občerstvení.

A ještě na závěr. Zvažme dobře na co jsme připraveni, na jaký závod a trať si můžeme troufnout. Ve vlastním závodě a zejména pak při hromadném startu budme ohleduplní. Hodně zdaru a „ať to frčí“.

Ing. MIROSLAV JAVORSKÝ

28. 2.: **Běh o Textilanský šáteček**, ž, d, Bedřichov, LO TJ Textilana Liberec, ing. Bajzlík, Textilana Liberec, 460 00 Liberec

Bublavský okruh, 30 km, vše, Bublava, Sokol Bublava, J. Částečka, MNV Bublava, 357 22 Bublava

Borovská veteraniáda, 3 — 5 km, V, Borová u Poličky, J. Hamerník, 569 82 Borová u Poličky

1. 3.: **Polevské štafety**, běh, vše, Polevsko - Nový Bor, Jiskra Polevsko, J. Smolnický, Jiráskova 878, 473 01 Nový Bor

7. 3.: **Memoriál Mišky a Vobořila**, běh, vše, stadión v Novém Městě v Krušných horách, Baník Osek, Horská služba Mikulov

Krňoulův memoriál, 7—22 km, vše, Capartice, Jiskra Domažlice, Gaby Koubek, sokolovna, 344 00 Domažlice

Krakonošova FIT stopa, 5—7 km, vše, Jiskra Harrachov, Z. Novotný, 512 46 Harrachov 112

Pro tělesně postižené žactvo, běh, ž, stadión v Novém Městě v Krušných horách, TJ Nové Lázně, MUDr. Zbyněk Novotný, U hadích lázní 56, 415 00 Teplice, PNP

7.—8. 3.: **Klasifikační závod**, 2—15 km, vše, Žďár nad Sázavou, Lokomotiva Kladno, M. Mravináč, Dimitrova, 272 03 Kladno 3

Jízda „králů“ ve sjezdu, Krupka - Komáří Vízka, TJ Krupka, R. Ráža, Máchova 2588, 415 00 Teplice

15. 3.: **Jarní běh**, 1—15 km, vše, Churáňov, Sokol Stachy, L. Heidenreich, ZŠ, 384 73 Stachy

21. 3.: **Jarní závody**, běh, ž, Jizerka, RH Jablonec, J. Nipča, 28. října 10, 466 00 Jablonec nad Nisou, FNP

O telnický rohlik, sjezdové disciplíny, vše, Telnice, TJ Chemička Ústí n. L., ing. Holinger, sociální péče, 400 00 Ústí nad Labem, PNP

22. 3.: **Pohár Rudé hvězdy**, běh, D, jun, d, Jizerky, RH Jablonec, J. Nipča, 28. října 10, 466 00 Jablonec nad Nisou, PNP

Vysvětlivky: pž — předžáci, ž — žáci, d — dorost, jun — junioři, D — dospělí, vše — všechny kategorie, PNP — přihláška nutná předem.

Termíny jarních a letních přespolních běhů a dalších akcí pro veřejnost zašlete redakci Lyžařství, Klimentská 1, 115 88 Praha v č a s před redakční uzávěrkou.

● **PRVNÍ VÍTEZSTVÍ** švédských lyžařek v dosavadní historii Světového poháru ve sjezdových disciplínách zaznamenala dvacetiletá Camilla Nilssonová v lednovém slalomu v Mariboru. Ještě větší radost z tohoto úspěchu než ona měl její dlouholetý trenér Lasse Hjalmar. Velkým vzorem pro brunetu Camillu s krátce ostříhanými vlasy je její krajan Ingemar Stenmark a cení si toho, že s ním mohla trénovat. Na podzim loňského roku mělo švédské družstvo mužů a žen společný trénink, na který často vzpomíná a hlavně si cení toho, že se mohla v technice jízdy a najíždění na tyče od Stenmarka hodně naučit. Camilla lyžuje deset roků, čtvrtou sezónu startuje ve Světovém poháru.

● **V MONOLIT ZÁVODĚ** v Oslu ve Frognerově městském sadu na okruhu 3,5 km, který muži běželi pětkrát, zvítězil první lednovou neděli Švýcar Andy Grünenfelder za 39:53 min před Norem Ulvangem — 4,0, Italem Walderem — 15,0, svým krajanem Guidonem — 18,0, Švédem Mogrenem 30,0 a Finem Ristanem — 45,0. V závodě žen na dvě kola (7 km) byla první Švýcarka Karin Thomasová v čase 17:51, následována Finkou Määttäovou — 8,0 a Norkami Dahlmoovou — 16,0, Boeovou — 19,0, Jahrenovou — 20,0 a Italkou Dal Sassoovou — 21,0.

● **ŠVĚDŠTÍ BĚZCI** měli klasifikační závod na 30 km klasickým stylem v Asarně. Zvítězil Gunde Svan časem 1:26:38 h před Majbäckem — 1:45 min a Wassbergem — 2:14. V běhu žen na 10 km klasickým stylem byla první Lambergová-Skogová za 33:49 min.

● **V EVROPSKÉM POHÁRU** skokanů v Seefeldu na středním můstku bylo pořadí na vedoucích místech: 1. G. Vettori (Rak.) 137,5 (63 a 77), 2. Bösch 137,4 (63,5 a 73), 3. T. Romang (oba Švýc.) 137,3 (61 a 72).

● **O ZÁLOHU 50 MILIÓŇŮ DOLARŮ** požádal organizační výbor ZOH 1988 v Calgary americkou televizní společnost ABC, která s ním uzavřela smlouvu na výhradní právo televizních přenosů. Podle vyjádření předsedy OV Franka Kinga zaplatí ABC podle smlouvy, uzavřené v lednu 1984, celkem 309 miliónů dolarů, z nichž polovina patří organizačnímu výboru a druhá polovina MOV. Dosud vyplácela ABC každoročně vždy dvě splátky ve výši 15 miliónů dolarů, zbytek má uhradit v roce 1988 ve třech splátkách. Ukázalo se, že náklady na uspořádání ZOH budou vyšší než předpokládal původní rozpočet a OV pro přípravu her potřebuje proto další mimořádnou zálohu.

● **BĚŽECKÉ DNY V DAVOSU** kromě závodů Světového poháru mužů měly na programu také soutěže žen, které byly ve znamení úspěchů sovětských reprezentantek. V běhu na 5 km klasickou technikou zvítězila Raisa Smetaninová za 17:01,2 před svými krajanekami Burlakovou — 25,4, Tichonovou — 31,4, Vasilčenkovou — 35,4, Ordinovou — 53,9 a Pticynovou — 59,4. Ve štafetě 3 X 5 km volnou technikou bylo prvním C družstvo SSSR (Tichonová, Vasil-

čenková, Ordinová) časem 49:22,4 před B týmem SSSR — 0,7 a A celkem SSSR — 14,0.

● **V NORSKÉM GEILU** v běhu na 15 km volnou technikou zvítězil Hole časem 35:13 před Aunlim — 21,0 a Monsenem (všichni Norsko) — 27,0.

● **75. ROČNÍK VÁNOČNÍCH ZÁVODŮ** ve skoku ve Sv. Mořici, který byl součástí Evropského poháru, skončil úspěchem Švýcarů. Zvítězil Balanche 202,0 (86 a 91,5) před svým krajanem Kindlimannem 198,3 (85,5 a 93), Bauerem (NSR) 197,7 (88 a 87), Rodlauerem (Rak.) 196,0 (86 a 92), Rohweinem (NSR) 195,9 (84,5 a 90), Reymondem (Švýc.) 195,4 (88 a 89), Hirnerem (Rak.) 194,6 (87 a 87) a Švýcarem Piazzinim 194,1 (89 a 87,5). Startovalo 67 skokanů.

● **VE DVACETILETÉ HISTORII SVĚTOVÉHO POHÁRU** ve sjezdových disciplínách po lednovém úspěchu Walliserové v superobřím slalomu v Saalbachu se poprvé Švýcarsko ujalo ve-

dení celkovým počtem 255 vítězství v jednotlivých závodech před dosud nejúspěšnějším Rakouskem, které mělo o jedno vítězství méně. Při hustém sněžení a prudkém větru v druhé části závodu nebyly podmínky regulérní. Švýcarky Figiniová a Erika Hessová se startovními čísly 17 a 19 se podívaly, že závod nebyl přeruš.

● **O PROBLÉMECH SJEZDÁŘEK** v soutěži o Světový pohár diskutovala zástupkyně závodnic Švýcarka Maria Walliserová po závodech v Saalbachu ve středisku Mellau s pověřencem FIS pro tuto soutěž Heinzem Krecekem a gen. sekretářem FIS Gianfranco Kasperem. Hovořilo se zejména o možnostech zvýšit popularizaci SF žen. Krecekovi před odjezdem ze Saalbachu do Mellau byly ukrazeny lyže.

● **MAX JULEN**, dvacetiletý švýcarský olympijský vítěz 1984 v Sarajevu v obřím slalomu, zatím marně bojuje v nové sezóně o získání bodů ve Světovém poháru. Již od léta 1981 má velké potíže s bolestmi zad, které po návštěvě norského specialisty v Oslu v letech 1982—1985 zmizely. Zvýšená náročnost při slalomech a obřích slalomech v loňské sezóně znamenala, že bolesti se znovu ozvaly a návštěva odborníků nepomohla. Hodně si slibuje od pomoci maséra Bruna Poliho, kterému se podařilo vrátit na závodní tratě nemocnou Heidi Zurbriggenovou. Rád by obha-

joval prvenství na ZOH 1988 v Calgary. Potrvají-li však bolesti je rozhodnut zanechat letos závodní činnosti.

● **V EVROPSKÉM POHÁRU** ve francouzském Les Gets v prvním slalomu zvítězil Ital Gerosa za 1:37,26 před Švýcarem Délezem — 0,70 a Frommeltem (Licht.) — 1,33. Ve druhém slalomu byl první opět Gerosa v čase 1:32,02, následován Japoncem Okabem — 0,82 a Američanem Ormsbym — 0,88. Frommelt skončil čtvrtý se ztrátou 1,01.

● **V ALPSKÉM POHÁRU** ve Furtwangu (NSR) v běhu na 15 km volnou technikou zvítězil Švýcar Fähndrich za 44:31,4 před Behlem — 43,5 a Kussem (oba NSR) — 46,7. Ze žen na 5 km byla první Jägerová (NSR) v čase 16:45,6, následována Italkou Vanzettaovou — 47,1 a Švýcarkou Glanzmannovou — 49,8. Štafety mužů 3 X 10 km: 1. Jugoslávie 1:28:55,3, 2. Itálie — 2,4, 3. Švýcarsko — 16,3. Štafeta žen 3 X 5 km: 1. Švýcarsko 50:54,9, 2. NSR — 1:37,9, 3. Rakousko — 1:50,6. V jugoslávské Planici ve skoku na středním můstku zvítězil Winkler 199,0 (88 a 86) před Strohmaierem 191,6 (84 a 86) a Wiegelem (všichni Rak.) 185,7 (83 a 85,5). V závodě sdruženém bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Sulzenbacher (Švýc.), 2. Günther Vettori, 3. Plazer (oba Rak.).

● **ŠVÝCAR ANDI GRÜNENFELDER** vybojoval prvenství v běhu na 16,2 km v Maloji volnou technikou za 40:58,9 před svými krajanými Ambühlem — 1:05,6 a Guidonem — 1:07,3. Ital Fauner byl šestý se ztrátou 1:34,1. Závod žen na 5,4 km volnou technikou skončil úspěchem Thomasové v čase 14:58,8 před Kratzerovou — 36,1 a Brüggerovou (všechny Švýc.) — 40,4.

● **VLADIMIR SMIRNOV** se stal mistrem SSSR v Minsku v běhu na 30 km volnou technikou za 1:20:55,1 před Burlakovem — 2:11,6, Devjařarovem — 2:14,3, Sachnovem — 3:02,7, Uškalkem — 3:18,2 a Sergejevem — 4:09,7. V mistrovství žen na 5 km volnou technikou zvítězila Vencenová časem 15:27,5, následována Ordinovou — 1,3, Smetaninovou — 1,7, Pticynovou — 5,1, Korolevovou — 15,5 a Gavrilenkovou — 21,5.

● **RAISA SMETANINOVÁ**, třicetiletá olympijská vítězka na 20 km v Sarajevu, se stala mistryní SSSR na 10 km klasickým stylem v Krasnojarsku v čase 32:15,9. Druhá byla Pticynová — 1,8 před Vencenovou — 3,6, Tichonovovou — 10,3, Vasilčenkovou — 21,9 a Korolevovou — 24,1.

● **V KLINGENTHALU** v prvních kvalifikačních závodech běžců NDR za deště na 11,4 km volnou technikou zvítězil Bauroth za 30:32 před Bellmannem — 28,0 a Liebigem — 54,0. Ze žen na 4,6 km byla první Opitzová v čase 13:23, následována Braunovou — 18,0, Liebigovou — 24,0, Noackovou — 26,0 a Nestlerovou — 28,0.

Světové poháry

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

Muži

Sjezd 13. prosince ve Val Gardeně (délka tratě 3350 m, převýšení 886 m): 1. Boyd (Kan.) 2:01,76, 2. Mair (It.) — 0,14, 3. Wasmeier (NSR) — 0,21, 4. Heinzer — 0,80, 5. Müller — 0,81, 6. Zurbriggen (všichni Švýc.) — 0,93, 7. Stemmlé (Kan.) — 0,94, 8. Höflechner — 1,12, 9. Niederseer (oba Rak.) — 1,20, 10. Cathomen (Švýc.), Skaardal (Nor.) a Stock (Rak.) všichni — 1,33, 13. Wirsberger (Rak.) — 1,37, 14. Henning (Švéd.) — 1,47, 15. Wildgruber (NSR) — 1,49.

Obří slalom 14. prosince v Alta Badii (převýšení 336 m, v prvním kole 47, ve druhém 49 branek): 1. Pramotton 2:45,26, 2. Tomba — 0,23, 3. Tötsch (všichni It.) — 0,28, 4. Stenmark (Švéd.) — 0,34, 5. Pieren (Švýc.) — 0,46, 6. Erlacher (It.) — 0,64, 7. Wörndl (NSR) — 0,81, 8. Enn (Rak.) — 1,07, 9. Eder (NSR) a Gstrein (Rak.) oba — 1,52, 11. Stuffer (NSR) — 1,78, 12. Tavernier (Fr.) — 1,96, 13. Tonazzi (It.) — 2,27, 14. Schick (NSR) — 2,43, 15. Wasmeier — 2,55. — **55. Kolář — 5,23, 58. Jurko — 5,62.**

Obří slalom 15. prosince v Alta Badii (převýšení 393 m, v obou kolech 59 branek): 1. Gaspoz (Švýc.) 2:46,34 [1:25,95 a 1:20,39], 2. Pramotton — 1,37 [1:26,65 a 1:21,06], 3. Wasmeier — 1,54 [1:26,33 a 1:21,55], 4. Zurbriggen — 1,71 [1:27,58 a 1:20,47], 5. Strolz (Rak.) — 1,77 [1:26,40 a 1:21,71], 6. Wenzel (Licht.) — 1,78 [1:26,74 a 1:21,38], 7. Stenmark — 1,80, 8. Eder — 1,85, 9. Nierlich (Rak.) — 1,90, 10. Tötsch — 1,91, 11. Mader (Rak.) — 2,07, 12. Erlacher — 2,15, 13. Tomba — 2,76, 14. Mayer (Rak.) — 2,84, 15. Tavernier — 3,94. Čs. reprezentanti Kolář a Jurko se nekvalifikovali do druhého kola.

Slalom 16. prosince v Madonně di Campiglio (převýšení 170 m, v prvním kole 61, ve druhém 65 branek): 1. Edalini (It.) 1:45,79 [49,94 a 55,85], 2. Stenmark — 0,19 [50,41 a 55,57], 3. Gaspoz — 0,45 [50,96 a 55,28], 4. Križaj (Jug.) — 0,75 [50,25 a 56,29], 5. Mader — 0,78 [50,37 a 56,20], 6. Wallner (Švéd.) — 0,88 [51,57 a 55,10], 7. Bittner (NSR) — 0,98, 8. Zurbriggen — 1,18, 9. Jagge — 2,58, 10. Furuseth (oba Nor.) — 3,52, 11. Pistor (NSR) — 3,64, 12. Gerosa (It.) — 3,70, 13. Beck (NSR) — 3,77, 14. Popangelov (Bul.) — 4,28, 15. Neuriesser (Švéd.) — 4,30. — **19. Jurko — 10,34.**

Obří slalom 19. prosince v Kranjské Goře (převýšení 370 m, v prvním kole 49, ve druhém 52 branek): 1. Gaspoz 2:37,12 [1:16,00 a 1:21,12], 2. Erlacher — 0,06 [1:16,32 a 1:20,86], 3. Pramotton — 0,46 [1:16,85 a 1:20,73], 4. Mayer — 1,03 [1:16,55 a 1:21,60], 5. Wasmeier — 1,11 [1:16,50 a 1:21,73], 6. Stenmark — 1,17 [1:16,31 a 1:21,98], 7. Strolz — 1,40, 8. Eder — 1,81, 9. Zurbriggen — 1,83, 10. Tomba — 1,85, 11. Gstrein — 1,93, 12. Hangl (Švýc.) — 1,96, 13. Tötsch — 2,12, 14. Gaidet (Fr.) — 2,32, 15. Pieren — 2,38.

Slalom 20. prosince v Kranjské Goře (převýšení 199 m, v prvním kole 66, ve druhém 67 branek): 1. Križaj 1:55,35 [58,59 a 56,76], 2. Petrovič (Jug.) — 0,83 [59,02 a 57,16], 3. Stenmark — 0,97 [59,35 a 56,97], 4. Mader — 1,03 [60,13 a 56,38], 5. Nilsson (Švéd.) — 1,57 [59,67 a 57,25], 6. Berthold — 1,64 [60,16 a 56,83], 7. Orlandsky (oba Rak.) — 2,07, 8. Bouvet (Fr.) — 2,44, 9. Wörndl — 2,55, 10. Benedik (Jug.) — 2,90, 11. Köhlichler (Rak.) — 3,05, 12. Wenzel — 3,22, 13. McGrath (USA) — 3,34, 14. Gstrein — 4,48, 15. Holzer (It.) — 6,37.

Slalom 21. prosince v Hinterstoderu (převýšení 200 m, v prvním kole 69,

ve druhém 67 branek): 1. Bittner 1:50,14 [55,71 a 54,43], 2. Križaj — 0,80 [55,39 a 55,55], 3. Tötsch — 0,96 [57,26 a 53,84], 4. Gaspoz — 1,22 [56,36 a 55,00], 5. Wörndl — 1,82 [56,92 a 55,04], 6. Pramotton — 1,90 [57,02 a 55,02], 7. Köhlichler — 2,02, 8. Benedik — 2,22, 9. Petrovič — 2,41, 10. Bouvet — 2,43, 11. Berthold — 2,67, 12. Stangassinger (Rak.) — 2,69, 13. Ormsby (USA) — 2,91, 14. Tomba — 2,92, 15. Gstrein — 2,97.

Paralelní slalom 28. prosince v Západním Berlíně (převýšení 120 m, 24 branek): 1. Stock (Rak.), 2. Križaj, 3. Eder, 4. Benedik, 5. Wörndl, 6. Berthold, 7. Pieren, 8. Heinzer, 9. Bittner, 10. Strolz (Rak.), 11. Stenmark, 12. Edalini, 13. Wildgruber, 14. Mahrer (Švýc.), 15. Wasmeier. V semifinále Stock porazil Benedika 4,460 a Križaj Edera 0,140, ve finále Stock zvítězil nad Križajem 0,813 a v utkání o třetí místo Eder nad Benedikem 0,821.

Sjezd 4. ledna v Laaxu (délka tratě 3320 m, převýšení 942 m): 1. Heinzer 1:54,51, 2. Wirsberger — 0,35, 3. Resch (Rak.) — 0,40, 4. Mahrer — 0,41, 5. Mair — 0,43, 6. Sbardello (It.) 0,50, 7. Alpiger (Švýc.) — 0,70, 8. Zurbriggen — 0,97, 9. Girardelli (Luc.) — 1,11, 10. Wasmeier — 1,18, 11. Ghidoni (It.) — 1,42, 12. Höflechner (Rak.) — 1,58, 13. Stemmlé — 1,84, 14. Steiner (Rak.) — 1,84, 15. Wildgruber — 1,97. — **28. A. Bíreš — 2,72.**

Sjezd 10. ledna v Garmisch-Partenkirchenu (délka tratě 3385 m, převýšení 986 m): 1. Zurbriggen 1:50,33, 2. Mair — 0,26, 3. Müller — 0,50, 4. Wasmeier — 1,49, 5. Mahrer — 1,51, 6. Boyd — 1,61, 7. Brooker (Kan.) 1,80, 8. Wildgruber — 1,83, 9. Wirsberger — 1,88, 10. Girardelli — 2,05, 11. Alpiger — 2,0, 12. Resch (Rak.), Sbardello a Ghidoni všichni — 2,16, 15. Stock a Lewis (USA) oba — 2,23.

Superobří slalom 11. ledna v Garmisch-Partenkirchenu (délka tratě 2430 m, převýšení 690 m): 1. Wasmeier 1:27,44, 2. Zurbriggen — 0,61, 3. Ghidoni — 0,64, 4. Piccard (Fr.) — 1,46, 5. Stuffer (NSR) — 1,55, 6. Mader — 1,61, 7. Renoth (NSR) — 1,65, 8. Alpiger — 1,67, 9. Strolz — 1,69, 10. Holzer (It.) — 1,78, 11. Eder — 1,93, 12. Pfaffenbichler (Rak.) — 1,94, 13. Wirsberger — 2,01, 14. Marti (Švýc.) — 2,03, 15. Hangl — 2,06.

Ženy

Slalom 17. prosince v Courmayeuru (převýšení 145 m, v prvním kole 49, ve druhém 48 branek): 1. Schneiderová (Švýc.) 1:24,06 [41,05 a 43,01], 2. McKinneyová (USA) — 0,05 [41,74 a 42,37], 3. Oertliová — 0,09 [41,01 a 43,14], 4. Gadientová (obě Švýc.) — 0,27 [41,92 a 42,41], 5. Steinerová (Rak.) — 0,67 [41,60 a 43,13], 6. Schmidhauserová (Švýc.) — 0,70 [41,82 a 42,94], 7. Wachterová — 0,98, 8. Maierhoferová (obě Rak.) — 1,00, 9. E. Hessová (Švýc.) — 1,10, 10. Magoniová-Sforzaová (It.) — 1,11, 11. Nilssonová (Švéd.) — 1,22, 12. Buderová (Rak.) — 1,26, 13. Lazaková (NSR) — 1,43, 14. M. Mogoreová-Tlalkaová (Fr.) — 1,43, 15. Bonfiniová (It.) — 1,53. — **23. Kebrlová — 2,77.**

Druhý slalom 18. prosince v Courmayeuru (převýšení 145 m, v prvním kole 51, ve druhém 55 branek): 1. McKinneyová 1:23,02 [42,43 a 40,59], 2. Steinerová — 0,58 [43,17 a 40,43], 3. Maierhoferová — 0,64 [42,86 a 40,80], 4. Schmidhauserová — 0,80 [43,38 a 40,44], 5. Ladstätterová (Rak.) — 0,95 [42,50 a 41,47], 6. Oertliová — 1,42 [43,35 a 41,09], 7. Gadientová — 1,53, 8. Schneiderová — 1,54, 9. Nilssonová — 1,81, 10.

Twardokensová (USA) 2,12, 11. Stroblová (Rak.) — 2,14, 12. M. Mogoreová-Tlalkaová — 2,18, 13. E. Hessová — 2,26, 14. Grünigenová (Švýc.) — 2,35, 15. Bonfiniová — 2,48. — **17. Kebrlová — 2,76.**

Obří slalom 20. prosince ve Val Zoldaně (převýšení 330 m, v prvním kole 49, ve druhém 48 branek): 1. Walliserová (Švýc.) 2:33,30 [1:14,50 a 1:18,80], 2. Fernandezová-Ochoaová (Sp.) — 0,37 [1:13,82 a 1:19,85], 3. Figiniová (Švýc.) — 0,49 [1:14,56 a 1:19,23], 4. Schneiderová — 0,78 [1:14,64 a 1:19,44], 5. Oertliová — 0,98 [1:14,57 a 1:19,71], 6. Stotzová (NSR) — 1,41 [1:15,18 a 1:19,53], 7. E. Hessová — 1,45, 8. Salvenmoserová (Rak.) — 1,60, 9. Quittetová (Fr.) — 2,10, 10. Kiehlová (NSR) — 2,43, 11. Malerová (Rak.) — 2,45, 12. Armstrongová (USA) — 2,59, 13. Gergová (NSR) — 2,67, 14. Ederová (Rak.) — 2,92, 15. Haasová (Švýc.) — 3,48.

Slalom 21. prosince ve Val Zoldaně (převýšení 170 m, v prvním kole 57, ve druhém 60 branek): 1. E. Hessová 1:39,84 [49,64 a 50,20], 2. Oertliová — 1,14 [50,14 a 50,84], 3. Stroblová — 1,34 [50,61 a 50,57], 4. Sforzaová-Magoniová — 1,42 [50,63 a 50,63], 5. Buderová — 1,44 [50,78 a 50,50], 6. Meierová — 1,69 [51,95 a 49,58], 7. Anderssonová (Švéd.) — 2,12, 8. M. Mogoreová-Tlalkaová — 2,19, 9. Bonfiniová — 2,40, 10. Schmidhauserová — 2,49, **11. Kebrlová — 2,79**, 12. Beerová (Rak.) — 2,94, 13. D. Mogoreová-Tlalkaová (Fr.) — 3,53, 14. Merighettiová (It.) — 3,54, 15. Glasserová (Švéd.) — 3,90. — **17. L. Medzihradská — 7,56.**

Slalom 4. ledna v Mariboru (převýšení 168 m, v obou kolech 49 branek): 1. Nilssonová 1:23,59 [41,76 a 41,83], 2. Schneiderová — 0,25 [41,91 a 41,93], 3. Schmidhauserová — 0,78 [41,94 a 42,43], 4. Svetová (Jug.) — 0,95 [42,48 a 42,05], 5. E. Hessová — 1,26 [42,68 a 42,17], 6. Maierhoferová — 1,35 [42,07 a 42,87], 7. Glasserová — 1,95, 8. M. Mogoreová — 1,98, 9. D. Mogoreová a Beerová obě — 2,06, 11. Dežmanová (Jug.) — 2,12, **12. L. Medzihradská — 2,17**, 13. Ladstätterová — 2,27, 14. Gappová (obě Rak.) — 2,33, 15. Wachterová — 2,36. — **16. Kebrlová — 2,58, 33. Milanová — 2,55 (jedno kolo), 42. E. Medzihradská — 3,55 (jedno kolo).**

Obří slalom 5. ledna v Saalbachu (převýšení 300 m, v prvním kole 41, ve druhém 38 branek): 1. Schneiderová 1:53,69 [56,41 a 57,28], 2. Svetová — 0,37 [57,20 a 56,86], 3. Walliserová — 1,07 [57,67 a 57,09], 4. McKinneyová — 1,12 [58,24 a 56,57], 5. Fernandezová-Ochoaová — 1,19 [57,33 a 57,55], 6. Twardokensová — 1,84 [58,54 a 56,99], 7. E. Hessová — 1,88, 8. Oertliová a Gergová obě — 1,89, 10. Figiniová — 1,90, 11. Kiehlová (NSR) — 2,10, 12. Merleová (Fr.) — 2,30, 13. Armstrongová — 2,31, 14. Salvenmoserová — 2,39, 15. Hächerová (NSR) a Wachterová obě — 2,48. — **29. L. Medzihradská — 4,93.**

Superobří slalom 6. ledna v Saalbachu (délka tratě 1390 m, převýšení 420 m): 1. Walliserová 1:09,71, 2. Oertliová — 0,95, 3. Svetová — 1,04, 4. Quittetová — 1,30, 5. Kiehlová — 1,33, 6. Gergová — 1,48, 7. Marzolaová (It.) — 1,83, 8. Ederová — 1,98, 9. Kirchlerová (Rak.) — 2,01, 10. Schneiderová — 2,03, 11. Armstrongová — 2,23, 12. Hächerová — 2,34, 13. Wachterová — 2,44, 14. Figiniová — 2,49, 15. Fernandezová-Ochoaová — 2,52. — **22. Milanová — 3,32, 54. Kebrlová — 4,94, 55. L. Medzihradská — 4,98, 80. E. Medzihradská — 7,82.**

Sjezd 10. ledna ve Schwarzenbergu (délka tratě 3063 m, převýšení 700 m): 1. Gaferová (Švýc.) 2:08,71, 2. Walliserová — 0,43, 3. Winklerová (Rak.) — 0,78, 4. Mösenlechnerová (NSR) — 0,92, 5. Figiniová — 1,31, 6. Grahamová (Kan.) — 1,34, 7. Gutensohnová (Rak.) — 1,42, 8. Oertliová — 1,62, 9. Zellerová (Švýc.) — 1,92, 10. Schneiderová — 2,13, 11. Sa-

Výroční schůze

První zprávy z výročních členských schůzí a konferencí oddílů potvrdily úspěšné plnění celospolečenských úkolů lyžaři, uplatňování závěrů XVII. sjezdu KSČ v činnosti a další masový rozvoj lyžování.

ZVÝŠENÁ AKTIVITA V HARRACHOVĚ

Lyžařský oddíl Jiskry Harrachov se na výroční členské schůzi pochlubil zvýšenou aktivitou na všech úsecích v roce 1986. Byl úspěšným pořadatelem Turné Bohemia a v tomto závodě Světového poháru přivítal elitu skokanů z celého světa. Družba v klasických disciplínách byla přehlídkou nadějí zemí socialistického společenství a nechyběl na ní ani Den přátelství, zajímavé besedy a kulturní program. Velká péče byla věnována sérii závodů pro mládež i tradičnímu setkání s Krakonošem. Tato akce je určena pro nejširší veřejnost a příležitostí k prověření lyžařské zdatnosti. Harrachovští se mohli pochlubit rozšířením členské základny, příkladnou péčí a systematickou přípravou sportovně talentované mládeže. Úspěšné činnosti pomáhá dobrá spolupráce s MěstNV. Oddíl připravil několik akcí k 100. výročí lyžování v Československu. Uskutečnila se již štafeta 100 x 1 km, v níž se vystřídaly všechny věkové kategorie od mladších žáků až po dříve narozené. Splnění závazků v roce 1987 přispěje k úspěšným výsledkům a dalšímu masovému rozvoji lyžování v Harrachově, který kandiduje na uspořádání MS 1993 v klasických disciplínách.

HODNOTNÝMI VÝSLEDKY V ROCE 1986

se pochlubil na výročním zasedání lyžaři Rudé hvězdy Brno, kteří soutěží o Stříbrnou plakety ČSTV. Získali 104 odznaků zdatnosti, odpracovali 7093 brigádnických hodin, z toho 650 při pomoci lesnímu hospodářství a zemědělství, šest členů je bezpříspěvkovými dárči krve. Čtyři kolektivy soutěží o čestný titul Vzorný kolektiv mládeže, oddíl byl úspěšným pořadatelem čtyř závodů NKZ, městského přeboru žactva a pionýrské ligy, družstvo žáků zvítězilo v krajském přeboru. V odděle působí 25 trenérů a 54 rozhodčích. Výstavba lyžařského střediska v oblasti Jeseníků v obci Dolní Morava znamená dobré podmínky nejen pro pořádání závodů, ale i rekreační lyžování sportovní veřejnosti ze širokého okolí. -sp-

OSLAVA ŠEDESÁTILETÉHO TRVÁNÍ

Lyžaři TJ Gottwaldov oslavili loni 60. výročí založení oddílu. Zaměřují se především na výchovu mládeže. Jejich žáci získali tři tituly a dorostenčí pět v krajském přeboru ve sjezdových disciplínách, zvítězili také v krajské pohárové soutěži, stejně jako družstvo dospělých. Výstavba střediska na Portáši pokračovala sjezdovou tratí pro přebor ČSR žáků, dvojevletem Poma na velké sjezdovce ve sdružené investici s MEZ Vsetín a rekonstrukcí chaty Spartaku. Při těchto akcích, údržbě vleků, chat a sjezdových tratí bylo odpracováno 17 640 brigádnických hodin. Úspěšnou činností se pochlubila veřejná lyžařská škola oddílu, která je v provozu na umělém svahu ve městě. -cp-

vijarviová [Kan.] — 2,33, 12. Armstrongová — 2,50, 13. E. Hessová — 2,73, 14. Quittetová — 2,86, 15. Percyová [Kan.] — 2,92. — 37. Milanová — 7,26.

Slalom 11. ledna v Mellau (převýšení 170 m, v prvním kole 62, ve druhém 64 branek): 1. McKinneyová 1:48,79 (58,18 a 50,61), 2. Svetová — 0,44 (58,33 a 50,90), 3. M. Mogoreová — 0,47 (58,08 a 51,18), 4. Oertliová — 0,58 (57,39 a 51,98), 5. Nilssonová — 0,88 (57,99 a 51,68), 6. Ladstätterová — 0,92, 7. E. Hessová — 1,22, 8. Merighettiová [It.] — 1,53, 9. Kebrlová — 1,57, 10. Magoniová-Sforzaová a Schmidhauserová obě — 1,63, 12. Schneiderová — 1,82, 13. Twardokensová — 2,31, 14. Beerová — 2,44, 15. Dežmanová — 3,11. — 19. Milanová — 4,39.

BEŽCI

15 km volnou technikou 13. prosince v Cogne: 1. Svan 36:09,7, 2. Mogren [oba Švéd.] — 14,3, 3. Smirnov (SSSR) — 21,0, 4. Harvey [Kan.] — 23,5, 5. Holte [Nor.] — 26,9, 6. Grünfelder (Švýc.) — 28,7, 7. Ulvang [Nor.] — 31,9, 8. Bellmann (NDR) — 33,4, 9. Uškalkenko — 33,5, 10. Devjařarov [oba SSSR] — 45,2, 11. Eriksson (Švéd.) — 46,0, 12. Walder [It.] — 47,3, 13. Hole [Nor.] — 57,7, 14. Prokurov (SSSR) — 58,9, 15. Baurth (NDR) — 59,1. — 29. Svanda — 1:20,4, 34. Lisičan — 1:28,0, 40. Benc — 1:40,0, 43. Korunka — 1:44,3, 45. Bečvář — 1:47,6.

4x10 km volnou technikou 14. prosince v Cogne: 1. Švédsko (Wassberg, Eriksson, Svan, Mogren) 1:48:47,1, 2. Norsko (Hole, Björn, Ulvang, H. Holte) — 5,3, 3. Švýcarsko (Wigger, Ambühl, Guidon, Bovis) — 11,6, 4. SSSR — 31,2, 5. NDR — 59,9, 6. Itálie — 1:26,9, 7. ČSSR a Kanada obě — 3:11,4, 9. NSR — 3:47,2, 10. Rakousko — 4:13,3.

30. km klasicky 20. prosince v Davosu: 1. Eriksson 1:30:00,7, 2. Smirnov — 1,0, 3. Majbäck (Švéd.) — 1,9, 4. Svan — 10,1, 5. Wassberg — 16,4, 6. Bafuk (SSSR) — 18,9, 7. Kirvesniemi [Fin.] — 30,0, 8. Hole — 1:00,5, 9. Prokurov — 1:02,4, 10. Sachnov — 1:16,8, 11. Sergejev [všichni SSSR] — 1:24,9, 12. Haaland (Švéd.) — 1:28,8, 13. Turčin [SSSR] — 1:40,7, 14. Mogren — 1:40,9, 15. Danielson [Švéd.] 1:45,1. — 28. Lisičan — 3:48,2, 45. Svanda — 5:41,5, 48. Benc — 6:25,9, 62. Bečvář — 8:09,1, 87. Lichoň — 13:25,9.

4x10 km volnou technikou 21. prosince v Davosu: 1. Švédsko (Östlund, Eriksson, Mogren, Svan) 1:58:54,6, 2. Finsko — 7,4, 3. Švýcarsko — 23,9, 4. Norsko — 24,1, 5. NSR — 1:07,6, 6. SSSR — 1:09,2, 7. NDR — 1:24,4, 8. Itálie — 2:23,8, 9. ČSSR — 3:23,9, 10. Jugoslávie — 5:14,2.

BEŽKYNE

5 km klasicky 13. prosince ve Val di Sole: 1. B. Pettersenová [Nor.] 15:22,9, 2. Johanssonová (Švéd.) — 2,6, 3. Nykkelmoová — 5,6, 4. Dahlmoová (obě Nor.) — 6,3, 5. Jebavá — 7,3, 7. Westinová (Švéd.) — 12,4, 7. Korolevová — 13,2, 8. Ordinová — 15,2, 9. Reševová (všechny SSSR) — 16,6, 10. Aunliová [Nor.] — 19,8, 11. Gavriluková — 23,7, 12. Vencenová (obě SSSR) — 26,3, 13. Kratzerová (Švýc.) — 27,4, 14. Burlakovová (SSSR) — 28,8, 15. Klimková — 29,6.

4x5 km klasicky 14. prosince ve Val di Sole: 1. Norsko (Dahlmoová, Nykkelmoová, B. Pettersenová, Aunliová) 1:02:29,2, 2. SSSR — 26,8, 3. Švédsko — 57,6, 4. ČSSR — 1:00,5, 5. Finsko — 2:34,8, 6. Itálie — 3:14,9, 7. Kanada — 3:55,0, 8. Rakousko — 5:19,4, 9. NSR — 6:06,6, 10. Jugoslávie — 10:23,3.

20 km volnou technikou 20. prosince v Cogne: 1. Nykkelmoová 56:39,3, 2. Dahlmoová — 5,0, 3. Thomasová (Švýc.) —

15,4, 4. Matikainenová (Fin.) — 29,7, 5. Westinová — 36,3, 6. Boeová — 50,3, 7. Elveosová (obě Nor.) — 53,3, 8. Kratzerová — 56,5, 9. Brueggerová (Švýc.) — 1:06,9, 10. Johanssonová (Švéd.) — 2:01,3, 11. Klimková — 2:11,5, 12. Lambergová-Skogová (Švéd.) — 2:34,9, 13. Di Zentatová — 2:38,1, 14. Vanzettaová (obě It.) — 2:39,4, 15. Schmidtová-Fosterová [Kan.] — 2:54,6.

4x5 km volnou technikou 21. prosince v Cogne: 1. Norsko (Nykkelmoová, Elveosová, Jahrenová, Boeová) 1:00:46,0, 2. ČSSR (Janoušková, Havrančíková, Klimková, Jebavá) — 27,4, 3. Švédsko — 35,9, 4. Švýcarsko — 38,6, 5. NDR — 50,1, 6. Itálie — 1:18,5, 7. Finsko — 1:41,8, 8. Kanada — 2:07,1, 9. Polsko — 3:52,0, 10. Rakousko — 4,52,6.

SKOKANI

Závod na středním můstku 21. prosince v Chamoni: 1. Svagerko 205,5 (83,5 a 99), 2. Hansson (Nor.) 199,2 (83 a 91,5), 3. Ulaga [Jug.] 198,1 (82,5 a 96), 4. Vettori (Rak.) 195,6 (82 a 94) a Hauswirth (Švýc.) 195,6 (82,5 a 93,5), 6. Bauer (NSR) 195,2 (83 a 91), 7. Nokelainen (Fin.) 195,1 (83,5 a 91), 8. Piazzini (Švýc.) 193,8 (83 a 92,5), 9. Laakonen (Fin.) 191,4 (80 a 94), 10. Raymond (Švýc.) 187,5 (80 a 92,5), 11. Lacerelli [It.] 86,4 (81 a 90,5), 12. Kindlimann (Švýc.) 186,1 (80,5 a 93), 12. Tepeš 184,8 (78,5 a 92), 14. Lotrič (oba Jug.) 181,1 (79,5 a 89), 15. Suorsa (Fin.) 178,2 (81 a 88,5). — 17. Podzimek 177,3 (77,5 a 88), 19. Polák 177,1 (78 a 88).

Závod na středním můstku 14. ledna v Oberwiesenthalu: 1. Vettori 224,6 (92 a 86,5), 2. Stjernen (Nor.) 223,5 (88,5 a 91,5), 3. Parma 219,9 (88,5 a 91,5), 4. Findeisen (NDR) 213,7 (86,5 a 88,5), 5. Suorsa 210,5 (86,5 a 88,5), 6. Laakonen 209,3 (87 a 88,5), 7. Tepeš 209,0 (85 a 86,5), 8. Opaas (Nor.) 203,8 (84,5 a 88,5), 9. Felder (Rak.) 203,7 (80 a 89,5), 10. Tällberg (Švéd.) 203,0 (86,5 a 83,5), 11. Holland (USA) 198,4 (84,5 a 84,5), 12. Jesin (SSSR) 197,1 (83,5 a 85), 13. Eidhammer (Nor.) 196,4 (81 a 85,5), 14. Karetnikov 196,3 (85 a 83), 15. Taruzov (oba SSSR) 194,7 (81,5 a 85,5). — 45. Šindler 163,3 (74 a 79), 48. Raška 157,9 (74 a 75), 62. Svagerko 65,4 (69).

Závod na velkém můstku 16. ledna v Oberhofu pro větrné počasí se neuskutečnil.

Výsledky Intersportturné jsou na str. 3, Tatranského poháru na str. 5.

SDRUŽENÁŘI

Závod družstev 6.—7. prosince v Biwabiku: 1. Norsko (E. Andersen, Rieber, Loekken) 1:25:35,0, 2. SSSR (Červjakov, Dundukov, Levandi) — 1:15,2, 3. Japonsko — 4:54,3, 4. USA — 7:43,6, 5. Rakousko — 9:31,3, 6. NSR — 9:52,0. — Skok: 1. SSSR 625,0, 2. Norsko 620,6, 3. USA 620,3, 4. NSR 595,8, 5. Rakousko 593,5, 6. Japonsko 573,6 b.

Závod jednotlivců 12.—13. prosince v Calgary: 1. Loekken, 2. E. Andersen, 3. Levandi, 4. Parviainen (Fin.), 5. Csar (Rak.), 6. Kempf (Švýc.), 7. Savin (SSSR), 8. Bredesen (Nor.), 9. Schaad (Švýc.), 10. Sulzenbacher (Rak.), 11. Červjakov, 12. Glanzmann (Švýc.), 13. J. Ylipulli (Fin.), 14. Nikiforov (SSSR), 15. Ribber (Nor.) — body nedošly. — Skok: 1. Parviainen 226,5 (88 a 87,5), 2. E. Andersen 215,4 (83 a 85), 3. Csar 212,3 (86 a 81). — 15 km: 1. Loekken 39:21,6, 2. Ribber — 30,8, 3. Savin — 38,8.

Pražané využili bohaté lednové sněhové nadílky. Kunratický les vítal denně stovky lyžařů, jimž turistické značky pomáhaly absolvovat pestré trasy.

751

Skokanská elita na Tatranském poháru

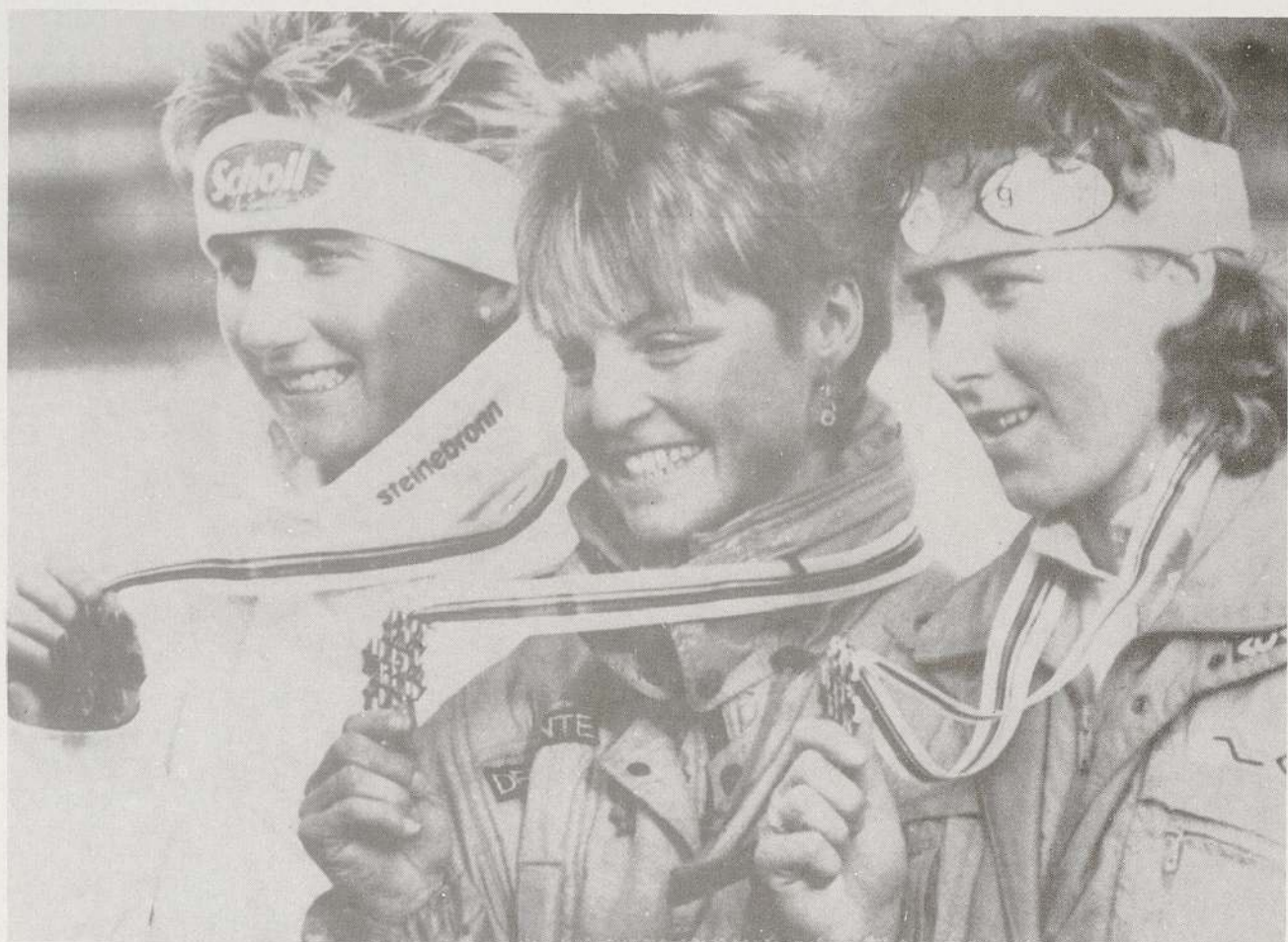

ROČNÍK 73
1987
Kčs 3,—

lyžařství

Nahore tři nejlepší slalomárky z MS v Crans-Montaně: druhá Rakušanka R. Steinerová, mistryně světa Švýcarka E. Hessová a třetí Jugoslávka M. Svetová. Dole medailisté ze slalomu mužů: druhý Rakušan G. Mader, vítěz F. Wörndl (NSR) a třetí A. Bittner (NSR). — Foto ČTK.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

ZIMNÍ SVĚTOVÁ
UNIVERZIÁDA

HODNOCENÍ
MS 1987

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRANĚ OBÁLKY POHLED NA LYŽAŘSKÝ AREÁL NA ŠTRBSKÉM PLESE, KTERÝ BYL DĚJIŠTĚM MISTROVSTVÍ ČSSR V BĚHU A ZIMNÍ SVĚTOVÉ UNIVERZIÁDY (Foto J. Trousil). — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY TŘI SNÍMKY ČTK Z MS V OBERSTDORFU. NAHOŘE TŘI NEJLEPŠÍ SKOKANI NA STŘEDNÍM MŮSTKU — ZLEVA DRUHÝ FIN M. NYKÄNEN, UPROSTŘED VÍTEŽ J. PARMA A VLEVO TŘETÍ NOR V. OPAAS. DOLE VPRAVO MISTR SVĚTA NA 50 km ITAL M. DE ZOLT, VLEVO J. PARMA PŘI ÚSPĚŠNĚM SKOKU.

lyžařství

Ročník 73

Číslo 3

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů Ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršák, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, R. Sauer a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentovská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. února 1987. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Po Crans-Montaně a Oberstdorfu

Lyžaři absolvovali nejdůležitější prověrku druhé části OH cyklu 1985—88 — mistrovství světa ve sjezdových disciplínách 23. ledna—8. února v Crans-Montaně ve Švýcarsku a v klasických disciplínách 11.—22. února v Oberstdorfu (NSR).

Cílem účasti na těchto MS bylo zcela jednoznačně prokázat vysokou sportovní úroveň, navázat na výsledky z minulosti a vytvořit předpoklady pro zaražení disciplín a jednotlivců do závěrečné přípravy na ZOH 1988.

Na obě tyto vrcholné světové soutěže byly stanoveny vysoké výkonnostní cíle pod vlivem historicky nejlepších výsledků na ZOH 1984 v Sarajevu. Po odchodu některých opor, zejména běžkyň (K. Jeriové-Peckové, A. Pasiárové, B. Paulů, G. Svobodové) a sjezdařek (J. Gantnerové, O. Charvátové-Křížové), vznikla obtížná situace. Šlo především o to, nalézt a vychovat vhodné nástupkyně, připravit generaci úspěšných juniorů a junierek pro vstup do velkých soutěží dospělých, prokázat jejich využitelnost a perspektivnost. Ověřit pak další mladé a odzkoušet základní kádry pro závěrečnou přípravu a účast na ZOH 1988.

Jak se tyto náročné úkoly podařilo splnit a co z dosažených výsledků vyplývá?

Naše sjezdařky na MS byly vlastně novou generací — a je možno konstatovat, že L. Kebrlová, L. Milanová a L. Medzihradská obstály. Uvedly se dobře, dokázaly, že jsou perspektivní, schopné útočit na světovou špičku. Dosáhly lepších výsledků než osvědčená garda na MS 1985. Kolektiv vedený P. Štátným a celkové 9. a 10. místo v kombinaci a 11. a 12. ve slalomu patří bezsporně k aktivám. Z tohoto hlediska sjezdařky splnily úkoly a vykročily na cestu k ZOH 1988.

Sjezdaře muže reprezentovali zkušený M. Kolář a nadějný A. Bireš. Zde však výsledky a srovnání nevyznívají tak příznivě. Škoda, že se pro zranění nemohl zúčastnit P. Jurko. Na základě dosažených výsledků je potřeba konstatovat, že přes snahu, některé dobré úseky či mezičasy, se proti výsledkům sjezdařů na MS 1985 nic podstatného v pozitivním smyslu nestalo — podobné výsledky, obdobná zpoždění, téměř shodný počet výpadků. Sjezdaři nepřesvědčili, neudělali očekávaný krok vpřed.

Na MS v Oberstdorfu byly velkým zklamáním výsledky běžkyň. Družstvo nebylo v dobré pohodě, nemělo potřebnou sportovní formu a patrně ani odpovídající zdravotní stav. Celkové atmosféře družstva neprospěla ani nutnost nahradit ze zdravotních důvodů dvě běžkyňe juniorkami z MSJ v Asiagu. Po celou dobu soutěží se všechny snažily, bez sportovní formy, sebevědomí, zdravé drzosti a síly se však s nejlepšími soutěžit nedá. Tak vlastně disciplína, která byla vždy oporou, tentokrát zklamala. Realizační tým vedený Z. Cillerem se dopustil chyb v tréninku, nepovedlo se načasování sportovní formy na vrchol sezóny a z toho vyplývaly i další problémy. Jsme přesvědčeni, že běžkyňe V. Klimková, A. Havrančíková, M. Jebavá, I. Rádlová a L. Balázová umějí víc, patří ke špičkám našeho lyžování. Na cestě, která zbývá do ZOH 1988, čeká tuto disciplínu moc a moc práce a musí také přesvědčit, že MS 1987 se nebudou opakovat.

Zlepšení prokázali běžci. Cíl, na který se zaměřovali, překročili. Štafetu 4 × 10 km absolvovali nádherným způsobem a tak 4. místo bylo imponující. Připočteme-li 9. pořadí na 50 km a 13. na 30 km, pak musíme konstatovat, že byl učiněn krok vpřed. Ne vše bylo ještě takové, jak bychom si všichni přáli — běžci však na základě dosažených výsledků vstoupili do přípravy na ZOH. Kolektiv vedený B. Rázlem přesvědčil a běžci P. Benc, M. Bečvár, L. Svanda, P. Lisičan, V. Korunka jsou dobrým základem. Nyní jde o to, nepovolit, vidět nový cíl a na jeho splnění se stejně odpovědně připravit.

Rozporným družstvem byli sruženáři. Odjžděli jako velmi dobrý, silný, vyrovnaný kolektiv. Speciálně se připravovali na skok a právem jsme očekávali při tradičně dobré výkonnosti v běhu dobré výsledky. Toto také plně potvrdil osmým místem v soutěži jednotlivců J. Klimko. To byl nejen výborný vstup do soutěže, ale i do světové špičky a mistr ČSSR plně obstál. Naprosto nečekaný průběh však měla soutěž družstev. Po nedobrych výsledcích ve skoku, kde dřel a uspokojil pouze J. Klimko, zklamali v běhu všichni. Nastupovali sice s velkou snahou, ale bez sebedůvěry. Ke špatnému výkonu sice přispěly i pomalejší lyže, výsledkem však naprosto neodpovídá skutečné úrovni čs. sruženáří, ani podmínkám, které měli. Zde nejde jen o metodickou či technickou chybu, ale o výchovné otázky. Klimko přesvědčil, uspěl, dokázal, že umí bojovat s nejlepšími. Ostatní, F. Repka, M. Kopal a mladý V. Repka, ho nedokázali podpořit.

Skokani měli za úkol lyžování podržet. Dokázali to nejen nádhernou zlatou medailí a titulem mistra světa na středním můstku a tím, že J. Parma byl skutečně a bez konkurence nejlepší, ale i čtvrtým místem v družstvech, zlepšením výkonnosti P. Ploce a některými dalšími výkony. Kolektiv vedený D. Motejlkem byl prochnut vírou ve vlastní síly a sebedůvěrou. I když se jim vždy nedarilo tak, jak si přáli a jak jim i někteří soupeři nabízeli, bojovali až do konce. Skokani J. Parma, P. Ploc, L. Dluhoš, B. Vacek, M. Švagerko jsou základem kádrů pro budoucnost. Jde o to, nepodlehnout pocitu vítězství, dále na sobě pracovat a odstranit rezervy, které existují.

Vykročili jsme na cestě k ZOH 1988 — čeká nás ještě mnoho práce, poctivého úsilí, odvahy zbavit se všeho negativního a vždy se umět poučit z dobrých zkušeností i jiných.

JAROSLAV POTMĚŠIL, ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

Švýcarsko dominovalo v Crans-Montaně

Mistrovství světa ve sjezdových disciplínách 25. ledna—8. února v Crans-Montaně skončilo impozantním úspěchem pořadajícího Švýcarska. Jeho reprezentanti a reprezentantky vybojovali 14 z celkového počtu 30 medailí. Takový úspěch nečekali ani největší švýcarští optimisté. Osm zlatých, čtyři stříbrné a dvě bronzové medaile je bilance švýcarského družstva. Pirmin Zurbruggen získal dva mistrovské tituly a jednu stříbrnou medaili, dvě prvenství a bronz Maria Walliserová, dva tituly Erika Hessová, po jednom Vreni Schneiderová a Peter Müller, dvě stříbrné medaile Michela Figiniová, jednu bronzovou Karl Alpiger. Pouze v závěrečném slalomu mužů nebylo Švýcarsko zastoupeno na stupních vítězů. Švýcarští sjezdaři v první části Světového poháru potvrdili, že se na MS pečlivě připravují a jejich realizační tým vytvořil pro jejich účast na světovém šampionátu ideální podmínky.

Zkušební švýcarští organizátoři připravili šampionát na vysoké technické úrovni a dokonale upravených tratích. Televizní přenosy se uskutečnily do všech světadílů. Zajímavé boje, které sledovali diváci u televizorů v 35 zemích, zajišťovalo 45 kamer. Pouze jednou nepříznivé počasí znamenalo, že museli odložit závod. Většinou však povětrnostní podmínky byly příznivé a nechybělo ani sluníčko. Mistrovství se zúčastnili reprezentanti 36 zemí.

Většinou však povětrnostní podmínky byly příznivé a nechybělo ani sluníčko. Mistrovství se zúčastnili reprezentanti 36 zemí.

K účasti čs. reprezentantů

V soutěži žen ČSSR v Crans-Montaně reprezentovaly tři mladé závodnice: Ludmila Milanová, Lucie Medzihradská a Lenka Kebrlová pod vedením trenéra Pavla Štastného. V nejlepší světové konkurenci nezklamaly a získaly cenné zkušenosti, vždyť všechny tři poprvé startovaly na světovém šampionátu. Nejlepšími výsledky bylo deváté místo Milanové v kombinaci, desáté a jedenácté pořadí L. Medzihradské v kombinaci a ve slalomu a dvanácté Kebrlové ve slalomu. Po odchodu Olgy Charvátové jsou tedy předpoklady, že čs. lyžařky by v blízké budoucnosti opět mohly zasáhnout do bojů světové sjezdařské špičky.

V soutěži mužů zastupovali čs. lyžování nejzkušenější člen současného reprezentačního týmu Miroslav Kolář (1961) a Adrian Bireš (1969), který si úspěšně vedl na loňském MSJ v kombinaci, s trenérem Milanem Beňáčkou. Neočekávaly se nějaké dobré výsledky, ale jednalo se o udržení kontaktu ve světovém sjezdovém lyžování. Škoda, že Kolář, mající vyhlídky na dobré umístění v kombinaci, ve sjezdu upadl a závod ne-

dokončil. Nejlepším výsledkem je 25. místo A. Bireše v superobřím slalomu. MS se nemohl zúčastnit zraněný Peter Jurko.

Subkomise sjezdových disciplín jistě bude podrobně hodnotit a analyzovat účast čs. reprezentantů v Crans-Montaně.

Medailové pořadí

Podle získaných medailí na MS v Crans-Montaně je pořadí: 1. Švýcar-

sko 8 zlatých — 4 stříbrné — 2 bronzové, 2. Lucembursko 1 — 2 — 0, 3. NSR 1 — 0 — 3, 4. Rakousko 0 — 3 — 1, 5. Jugoslávie 0 — 1 — 2, 6. USA a Itálie 0 — 0 — 1.

K největším překvapením letošního MS sjezdařů patřilo vítězství Franka Wörndla (NSR) ve slalomu a vynikající výkony devatenáctileté Mateji Svetové, která vybojovala pro Jugoslávii tři medaile.

Triumf Švýcarů ve sjezdu

Sjezd mužů, znamenající hlavní disciplínu MS, skončil triumfem Švýcarů, kteří obsadili prvá čtyři místa. Jejich pátý závodník Mahrer byl šestý a jen Kanadán Boydovi se podařilo vklínit mezi čtvrtého Heinzeru a Mahrera. Zlatou medaili vybojoval 29letý Peter Müller, který porazil obhájce titulu Pirmina Zurbriggena rozdíllem 0,33 s. Bronzová medaile patřila Karlu Alpigerovi.

Již deset let jezdí Müller v první skupině Světového poháru, vybojoval v něm 19 vítězství, ale několikrát se marně pokoušel o zlatou medaili na MS nebo ZOH. Třikrát byl pátý na MS 1978 v Garmisch-Partenkirchen, v roce 1982 ve Schladmingu a ZOH 1980 v Lake Placidu, dvakrát druhý na ZOH 1984 v Sarajevu a MS 1985 v Bormiu. Konečně se mu to podařilo. Byl to výsledek tvrdé, náročné přípravy.

„Při takovém triumfu musí všech-

no klapnout,“ řekl P. Müller. „Samozřejmě také materiál. Závod jsem absolvoval se stejnými lyžemi, s nimiž jsem v Garmischu a Kitzbühelu nedosáhl očekávaného úspěchu. Věřil jsem svému servismanovi Davidu Tischhauserovi. Při pátečním závěrečném tréninku se osvědčily a při druhém nejlepší čas se „slalomovou vložkou“ v závěru jsem získal sebedůvěru. Věřil jsem, že zajedu dobrý závod.“

Pirmin Zurbruggen ačkoliv neobhájil titul, nebyl zklamán. „Pitsch (přezdívkou Müllera) si tento titul zasloužil,“ připomenul Zurbruggen. „Dlouho o něj bojuje a tentokrát zajel lépe než já. Stříbrná medaile také těší a musí se o ni tvrdě bojovat.“

„Bronzová medaile z MS je cennější než dvě vítězství ve Světovém poháru v Las Lenas. Tento výkon je na všechny časy zapsán v análech, zatímco na úspěch v závědě SP se rychle zapomene,“ tak komentoval své třetí místo K. Alpiger.

Čs. reprezentanti v tomto náročném závodě neměli vyhlídky na dobré umístění. Kolář skončil 37. se ztrátou 5,55 s a A. Bireš čtyřicátý.

Walliserová mistryní ve sjezdu

Také sjezd žen se jel v režii švýcarských reprezentantek. Vítězce Světového poháru Marii Walliserové se splnilo její velké přání a stala se mistryní světa před svou krajankou, obhájkyní titulu Michelou Figiniovou. Tu postihl stejný osud jako mistra světa 1985 v této disciplíně Zurbriggena. Dobrou výkonnost pod vedením trenéra Güntera Hujary potvrdily v této disciplíně sjezdařky NSR, tři se umístily v první desítce. Bronz patřil Regině

Mösenlechnerové před její krajankou Marinou Kiehlovou.

Na klasické, ale také nejtěžší sjezdové trati posledních let, předvedla Walliserová vynikající jízdu. Zkušební závodnice dovedla využít optimální linii a jela průměrnou rychlostí 85,006 km/h (v traverzu 95,7 km/h). Zvládla malou chybu v první části tratě a pak již následoval ideální výkon sympatické Švýcarky.

„Když jsem v sobotním závěrečném tréninku dosáhla nejlepšího času, cítila jsem poprvé, že musím útočit a nesmím být zatlačena zatáčkami a vlnami do defenzivy,“ řekla po závodě M. Walliserová.

Švýcarka Erika Hessová

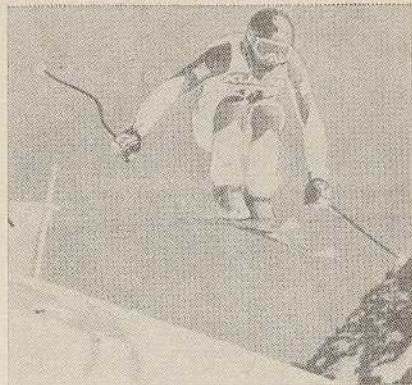
Jednadvacetiletá olympijská vítězka a mistryně světa Figiniová připomenula, že vstupovala do závodu s pevnou vůlí zvítězit, ale že Maria zajela lépe a zaslouženě zvítězila. Měla skvělý závěr, ale časovou ztrátu z první poloviny tratě již nedohonila.

Na náročném trati po nezdaru v tréninku L. Medzihradská skončila 27. a Milanová třicátá s velkými časovými ztrátami.

„Je to první medaile našeho druž-

stva na MS a přálabych si, aby nebyla poslední,“ poznamenala R. Mösenlechnerová. „Nová sjezdovka v Crans-Montaně dokonale prověřila výkonnost účastnic šampionátu. S Kiehlou jsem zajela vyrovnaný závod.“

„Závod byl pro nás velkou školou,“ říkala L. Medzihradská. „Na lepší umístění jsme zatím neměly vyhlídky. I některé zkušené sjezdářky skončily v poli poražených.“

Marc Girardelli (Lucembursko) se stal mistrem světa v kombinaci

E. Hessová potřetí nejlepší v kombinaci

Dvacetipětiletá Erika Hessová (Švýcarsko) se v Crans-Montaně usmívala po svém třetím vítězství na MS v kombinaci. „Věřím, že pro kombinaci se musí narodit,“ byl její argument pro skutečnost, že i pořadí na dalších medailových místech Sylvie Ederové (Rak.) a Tamary McKinneyové (USA) bylo stejné jako na šampionátu před dvěma roky. „Není to však znamení, že vývoj v ženském lyžování zůstává stát. Spíše to dokazuje, že kombinace se stává velice náročnou a od závodnice vyžaduje odpovídající nervovou podstatu a zkušenosti.“

Úspěšná závodnická bilance Eriku velmi potěšila. Vždyt od roku 1982 je nejúspěšnější nejvšestrannější lyžařkou. Letošní zlatou medaili pokládá

za nejcennější. K velkým soupeřkám patřily i její krajanky Brigitte Oertliová a Maria Walliserová, které však závod nedokončily. Podle jejího prohlášení je letošní sezóna její poslední. Trenér Philippe Chevalier však podotkl: „Erika dokázala, že její výkonnostní spektrum ještě není vyčerpáno.“

Pro čs. lyžování příjemným překvapením bylo umístění obou závodnic v první desítce. Deváté místo Milanové a desáté L. Medzihradské je úspěchem a povzbuzením.

„Erika Hessová stále nemá v kombinaci vyrovnanou soupeřku,“ připomenula S. Ederová. „Dovede uplatnit svou všestrannost, zkušenost i dokonalou technickou jízdu. Zvítězit již potřetí na světovém šampionátu, znamená velký triumf.“

V OBŘÍM SLALOMU

Schneiderová a Zurbriggen

Obří slalom byl dalším úspěchem Švýcarska. Mistrovské tituly patřily Vreni Schneiderové a Pirminu Zurbriggenovi, který se čtyřmi medailami byl nejúspěšnějším účastníkem šampionátu.

V soutěži žen stříbro vybojovala Mateja Svetová a bronz Maria Walliserová, která dominovala na MS v konkurenci slabého pohlaví. Útok Walliserové na třetí zlatou medaili ztroskotal v prvním kole vážnou chybou, která znamenala velkou časovou ztrátu. Schneiderová na tvrdé trati v prvním kole předvedla mistrovskou jízdu s pa-

tříčnou agresivitou a bez nejmenší chybičky. Získala patřičný náskok a ve druhém kole potvrdila výbornou kondiční přípravu a jistotu. „Technika Schneiderové je absolutně perfektní. Její vítězství bylo zasloužené,“ prohlásila přihlížející dlouholetá reprezentantka Fabienne Lüscherová-Serrotová.

Mateja Svetová vybojováním druhé medaile potvrdila, že se s ní musí v budoucnosti počítat. Podle názoru T. Vogrinca jsou Schneiderová a Svetová velkými specialistkami obřího slalomu.

Devatenácté místo Milanové v konkurenci 66 závodnic světové špičky zasluhuje uznání. Kebrlová a L. Medzihradská závod nedokončily.

V soutěži mužů Pirmin Zurbriggen oslavil 24. narozeniny druhou zlatou medaili (celkově čtvrtou na mistrovstvích světa). Pouhých 7 setin sekundy rozhodovalo o jeho prvenství před Marcem Girardellim, který ve druhém kole byl o 0,34 s rychlejší než Zurbriggen. První medaili pro Itálii zajistil třetím místem dvacetiletý Alberto Tomba. Po prvním kole byl v čele Joël Gaspoz (Švýcarsko) časem 1:17,22 o 0,30 s před Zurbriggenem. Ve druhém těsně před cílem upadl a připravil se o pravděpodobné vítězství.

Od pátého pořadí Stuffera (NSR) byly podstatné časové rozdíly ve srovnání s výkonem Zurbriggena. Italové od roku 1978 konečně získali na MS medaili.

Zurbriggen zvítězil na „obřích“ lyžích. Tento pár při úvodu SP v Sestriere ve druhém kole hodně poškodil, když najel na kámen. Jeho servisman Walter Bär však lyže spravil a od druhého místa v superobřím slalomu v Garmischu na nich zaznamenal samá vítězství. Dvakrát v obřím slalomu v Adelbodenu a v obřím a superobřím slalomu MS.

Při účasti 96 startujících Kolář skončil 26. a A. Běřeš 42.

Marc Girardelli se dočkal

Rakušan Marc Girardelli s lucemburským pasem se stal mistrem světa v kombinaci a „sesadil“ obhájece titulu Švýcara Pirmina Zurbriggena na druhé místo. Třetím na stupni vítězů byl Rakušan Günther Mader. Zurbriggen po devátém pořadí ve slalomu zvítězil sice ve sjezdu, ale něco více než dvě desetiny sekundy mu scházely k celkovému prvenství v kombinaci.

Girardelli byl sedmý ve slalomu a třetí ve sjezdu se ztrátou 0,51 s na Zurbriggena. Dvakrát se v letošní sezóně zranil a v zahraničním tisku se psalo, že se MS nebude moci zúčastnit. Nakonec na startu nechyběl a odvezl si z této soutěže nejcennější kov.

Bronz Madera byl první medailí pro Rakousko a slabou útěchou. Triadvacetiletý Rakušan má všechny předpoklady stát se všestranným lyžařem ve stylu Zurbriggena, Wasmaiera nebo Girardelliho. Porazil svého krajana Gstreina, u něhož se předpokládaly větší vyhlídky na vybojování medaile.

„Tím, že jsem porazil Zurbriggena, má pro mne vítězství po sportovní stránce velkou cenu,“ poznamenal M. Girardelli. „Je pro mne povzbuzením i pro závody v superobřím a obřím slalomu.“

Miroslav Kolář ve slalomu skončil čtrnáctý s vyhlídkami na umístění v patnáctce. Ve sjezdu měl však těžký pád a závod nedokončil.

Opět Maria Walliserová

Superobří slalom žen přinesl stejné pořadí na prvních dvou místech jako sjezd. Zvítězila Švýcarka Maria Walliserová před Michelou Figiniovou. Velmi dobrou výkonnost potvrdila teprve devatenáctiletá Mateja Svetová a vybojovala první bronzovou medaili pro Jugoslávii.

„Tuto medaili jsem neočekávala,“ řekla v cíli Figinová. „Dosavadní můj nejlepší výsledek v této disciplíně bylo čtvrté pořadí ve Val d'Isère. Přes-

Frank Wörndl (NSR) překvapil na MS v Crans-Montaně vítězstvím ve slalomu

tože jsem byla zraněna na levém stehně při nájezdu na brankovou tyč, jela jsem soustředěně. Maria v současné době je ve své životní formě a její náročnost v přípravě jen nám všem příkladem. Připomíná mi Eriku Hessovou z roku 1982 ve Schladmingu.“

Experti sjezdového lyžování oceňovali výkon M. Svetové. Šéf jugoslávského družstva sjezdařů Toni Vogrinec dodal: „Očekával jsem, že Mateja může tento závod vyhrát. Bez tří jejích chyb to bylo možné.“ Svetová zůstala pět setin sekundy za Figiniovou a čtvrtou Švýcarce Schneiderovou porazila rozdílem dvou setin.

Milanová byla dvacátá a další dvě čs. reprezentantky se umístily v třetí desítku 53 startujících závodnic.

Zurbriggenovo vítězství v Super-G

Další zlatou medaili získalo Švýcarsko zásluhou Pirmina Zurbriggena v superobřím slalomu. Zvítězil před Marcem Girardellim a Markusem Wasmeierem (NSR).

„Když jsem projel cílem, věděl jsem, že jsem zajel dobře a agresivně. Ve vítězství jsem však ještě nevěřil. Wasmeier zvítězil v obou závodech této disciplíny SP, přesto jsem byl přesvědčen, že v Super-G nemám slabiny. K závodu jsem nastupoval neobvykle motivován. Po úspěchu se cítím jít a již se těším na obří slalom,“ to byla slova P. Zurbriggena po závodě.

Markus Wasmeier, mnoha odborníky označovaný za velkého favorita, byl s bronzovou medailí spokojen. „Svůj cíl — vybojovat medaili, jsem splnil. Poznal jsem, jak tvrdá jsou mistrovství světa. Stačí malá chyba a nedá se počítat s dobrým umístěním,“ připomněl M. Wasmeier.

Z Italů, kteří v úvodu sezóny měli několik dobrých výsledků v této dis-

ciplině, se prosadil do první desítky jen Robert Erlacher. Přestože v tréninku utrpěl zlomení nosu, obsadil šesté místo. Adrian Bireš skončil v pořadí dvacátýpátý se ztrátou 5,09 s.

„Byl to zajímavý závod na náročné, ale vzorně upravené trati. Sešla se kompletní světová konkurence a do dvou sekund se vešla nejsilnější šestka. Zurbriggen znovu potvrdil, že

se na mistrovství světa dobře připravil a jeho forma kulminuje,“ zdůraznil M. Girardelli.

„Domníval jsem se, že některý z našich závodníků má šanci na medaili,“ připomínal R. Erlacher. „Nakonec se nejlépe dařilo mně, ale na medaili to nestačilo.“

Premiéra superobřích slalomu na mistrovství světa se vydařila.

VE SLALOMU MISTRY SVĚTA

E. Hessová a F. Wörndl

Úspěch kolektivu švýcarských sjezdařů dokončila ve slalomu žen Erika Hessová, zatímco soutěž mužů znamenala úspěch NSR. Zvítězil nečekaně Frank Wörndl a bronz vybojoval Armin Bittner. Rakousko ve slalomu zásluhou Roswithy Steinerové a Günthera Madera získalo v této disciplíně dvě stříbrné medaile. Jugoslávka Mateja Svetová potvrdila svou všestrannost třetí medailí — bronzovou.

Fantastickou jízdu ve druhém kole Erika Hessová naplnila historický úspěch Švýcarek, které ve všech disciplínách získaly mistrovské tituly. Pro Eriku to byla již šestá zlatá medaile v její účasti na mistrovstvích světa. Po prvním kole byla až třetí a na Steinerovou ztrácela 1,33 s. Ve druhém ji porazila rozdílem 1,58 s. V tomto závodě dominovala zkušenost a technika Eriky Hessové. Vítězka SP 1986 ve slalomu Steinerová a Jugoslávka Svetová potvrdily, že patří do čela světové špičky slalomářek. Již v prvním kole ztroskotaly Švýcarky Schneiderová, Oertliová, Schmidhauserová a Američanka McKinneyová. Závod nedokončila také Milanová.

Jedenácté pořadí L. Medzihradské

a dvanácté Kebrlové mezi 69 startujícími je úspěchem.

V soutěži mužů Švýcarsko v tomto jediném závodě nebylo zastoupeno na stupních vítězů. Jeho reprezentanti Jean-Daniel Déléze a Joël Gaspoz se dělili o sedmé místo. Na Švéda Stenmarka zbylo jen páté a na Jugoslávce Križaje šesté pořadí.

Podobně jako v Bormiu Švéd Jonas Nilsson, tak dvacetiosmiletý Frank Wörndl zaznamenal první vítězství ve slalomu na mistrovství světa. Sonthoferský celní úředník po prvním kole měl na svého vedoucího krajana Bittnera ztrátu jedné setiny (!) sekundy. Dobře si uvědomoval velkou přiležitost. Neznervózněl, nýbrž soustředěnou odvážnou jízdu ve druhém kole svého soupeře předstihl téměř o půl sekundy. Girardelli a Mader byli sice rychlejší, ale ztrátu z prvního kola nedohonili.

Světová špička slalomářů v současné době je hodně vyrovnaná. Ukázalo to zejména první kolo, kdy na ideální trati rytmickou jízdu šestnáct slalomářů se vešlo do jedné sekundy. Teoreticky všichni měli možnost stát se mistrem světa. Přispělo to k zajímavému průběhu a dramatickosti závodu.

Tři švýcarské reprezentantky, které byly hvězdami mistrovství světa v Crans-Montaně: Zleva mistryně světa v obřím slalomu Vreni Schneiderová, vítězka zlatých medailí ve sjezdu a superobřím slalomu Maria Walliserová a mistryně světa v kombinaci a slalomu Erika Hessová

V Oberstdorfu se rozdělili o medaile reprezentanti deseti zemí

Reprezentanti deseti zemí se rozdělili o medaile na 36. mistrovství světa v klasických disciplínách v Oberstdorfu. Na dobře připraveném a organizačně zajištěném světovém šampionátu startoval rekordní počet lyžařů a lyžaček 29 zemí. ČSSR byla zastoupena ve všech disciplínách. Novinkou bylo, že poprvé se bojovalo v běhu klasickým stylem a volnou technikou. Norsko i tentokrát získalo největší počet medailí — deset, ale o pět méně než na MS před dvěma roky v Seefeldu. O dvě méně, ale zato nejvíce zlatých — tři — si odváželi reprezentanti Švédska. Jeden z nejčasnějších kovů patřil i ČSSR zásluhou Jiřího Parmy, který se stal mistrem světa ve skoku na středním můstku.

Nejúspěšnějším účastníkem letošního MS byl Švéd Thomas Wassberg, který vybojoval 4 medaile: zlaté na 30 km klasickým stylem a jako člen štafety 4×10 km, stříbrné v patnáctce klasiků a v padesátce volnou technikou. Ze žen v Oberstdorfu třikrát stála na stupních vítězů sovětská reprezentantka Anfisa Rezcovová-Romanovová (členka vítězné sovětské štafety, druhá na 5 km klasickým stylem a 20 km volnou technikou). V závodech jednotlivkyň byla nejúspěšnější Finka Marja Matikainenová, mistryně světa na 5 km a druhá v desíctce.

Mistrovské tituly z 35. MS 1985 v Seefeldu obhájili jen Finové v soutěži družstev ve skoku, tým NSR sdruženářů a štafeta sovětských běžkyň. V závodech jednotlivců se nikomu nepodařilo zopakovat tento úspěch. Dvojnásobný mistr světa a nejúspěšnější běžec loňské sezóny Švéd Gunde Svan se musel spokojit zlatou medailí jako člen vítězné štafety. V třicítce skončil sedmý, na 15 km až 23. a v padesátce pro onemocnění nstartoval. Norka Anette Boeová, která dominovala v soutěži žen, skončila na 5 km pátá, ve dvacíctce šestá a na 10 km 19.

Největším úspěchem devatenáctičlenné čs. reprezentace v Oberstdorfu bylo vítězství Jiřího Parmy na středním můstku, čtvrté místo běžců Ladislava Švandy, Miloše Bečváře, Petra Lisičana a Pavla Bence ve šta-

fetě před silnými kolektivy Itálie, Finska a Švýcarska a stejné pořadí čs. týmu skokanů. Ocenění zasluhuje čtvrté místo družstva skokanů, osmé pořadí Jána Klimka v závodě sdruženém i dobré výkony Ladislava Švandy (devátý na 50 km, třináctý na 30 km) v nejsilnější světové konkurenci. Zklamáním byly výsledky běžkyň ve všech závodech. Onemocnění Anny Janouškové a Ludmily Klingerové po odjezdu do Oberstdorfu a doplnění na poslední chvíli juniorkami Ivanou Rádlovou a Lubomírou Balážovou nepřispělo k pohodě a sebedůvěře druž-

stva. V přípravě kolektivu došlo zřejmě k chybě a forma čs. běžkyň se vytratila. Také poslední místo družstva sdruženářů zkazilo dobrý výsledek Klimka. Pečlivá analýza vrcholové komise by měla včas odhalit všechny nedostatky před vstupem do olympijské sezóny.

Medaile na MS: 1. Švédsko 3 — 2 — 3, 2. Norsko 2 — 4 — 4, 3. Finsko 2 — 3 — 0, 4. Itálie 2 — 0 — 0, 5. SSSR 1 — 3 — 3, 6. Rakousko 1 — 0 — 2, 7. ČSSR a NSR 1 — 0 — 0, 9. USA 0 — 1 — 0, 10. Švýcarsko 0 — 0 — 1.

Úvodní vítězství Wassberga

Mistrovství světa v klasických disciplínách v Oberstdorfu bylo zahájeno vítězstvím Švéda Thomase Wassberga v běhu na 30 km klasickým stylem. Zkušený běžec, který startoval již na ZOH 1976 v Innsbrucku, oslavil 27. března 31. narozeniny. V silné konkurenci dobře připravených Seveřanů zvítězil s převahou za ztížených podmínek při +7 stupních Celсия před Finem Akim Karvonem a svým krajanem Christenem Majbäckem. Ve vedoucí dvanáctce mezi reprezentanty Švédska, Finska a Norska se prosadil na deváté místo jen Ital Giorgio Vanzetta a třinácté pořadí obsadil Ladislav Švanda. Byl to pozoruhodný výsledek čs. reprezentanta, který zúročil cílevědomou, náročnou přípravu.

Všichni běžci světové špičky předpokládali, že se závod uskuteční na kvalitním sněhu. Mokrá stopa a pomalejší sníh znamenaly pro většinu z nich velké potíže. „Starý vlk“ Wassberg potvrdil, že se dovede vyrovnat

s těžkými podmínkami a stále patří mezi světovou elitu. Obhájce titulu a vedoucí závodník Světového poháru Gunde Svan byl zklamán až sedmým místem a nepodal očekávaný výkon. V třicítce se nedařilo ani sovětským běžcům, nejúspěšnější Sachnov skončil až sedmáctý.

„Byl to náročný závod, ale běželo se mi dobře,“ prohlásil T. Wassberg. „Po loňských slabších výsledcích jsem tentokrát věnoval přípravě velký počet tréninkových hodin a vyplatilo se to.“

„Na Wassberga tentokrát nikdo neměl,“ připomenul po závodě ústřední trenér Jaroslav Potměšil. „Švanda za ztížených podmínek potvrdil, že dovede bojovat. Ve druhém kole překonal těžkou krizi a úspěšně závod dokončil. Překvapily dobré výkony Itálů v závodě klasiků.“

V konkurenci 79 startujících Lisičan obsadil 22. a Bečvář 25. místo. Vyčerpaný Korunka na 19. kilometru závod vzdal.

Úspěch Norek na 10 km

Novou mistryní světa na 10 km klasiků se stala Norka Anne Jahrenová rozdílem pouhých osmi desetin sekundy před Finkou Marjou Matikainenovou a svou krajanou Brit Petterseovou. Závod skončil úspěchem norských běžkyň, neboť v bodované šestce se ještě umístily Dahlmoová (5.) a Skeimeová (6.). Obhájkyně mistrovského titulu ze Seefeldu Norka Anette Boeová obsadila až devatenácté pořadí. Ze sovětských běžkyň dobře bojovala se Seveřankami Anfisa Rezcovová-Romanovová a se ztrátou 32,9 s na Jahrenovou skončila čtvrtá.

Čs. běžkyňím se první závod nedařil. Nejlepšího času dosáhla Klimková, zůstala však 2:14,0 min za vítězkou, což stačilo jen na osmnáctou příčku. Jebavá doběhla 27. a juniorka Rádlová 42. z 51 účastnic.

Anne Jahrenová vstoupila na mezinárodní scénu v roce 1981, kdy se stala juniorskou mistryní světa na 5 km. Před dvěma roky na MS byla v tomto závodě pátá, stejně jako na 5 km a členkou norské stříbrné štafety. Na ZOH 1984 v Sarajevu získala zlatou olympijskou medaili ve štafetě, bronzové na 5 km a 20 km.

Ladislav Švanda (Dukla Liberec) byl nejúspěšnějším čs. běžcem na MS 1987 v Oberstdorfu (Foto B. Hynek)

„Byl to velký boj s Matikainenovou. V průběhu závodu jsem byla dobře informována o situaci na trati. Měla jsem dojem, že Finka běží rychleji než já. Z každého úspěchu mám velkou radost,“ připomenula po závodě A. Jahrenová.

Ján Klimko (ČH Štrbské Pleso) osmým pořadím v Oberstdorfu se zaraďil do světové špičky sruženářů (Foto dr. Z. Šrubař)

Nor Loekken nejlepším sruženářem

Vynikajícím výkonem v běhu Nor Torbjörn Loekken si vybojoval mistrovský titul v závodě sruženém před Američanem Kerryem Lynchem, svým krajanem Trondem Arnem Bredesenem a obhájcem prvenství Hermannem Weinbuchem (NSR). Podařil se mu husarský kousek, když z devatenáctého pořadí ve skoku se ztrátou 2:14 min vybojoval si první místo v běhu a stanul na nejvyšším stupni vítězů. Patnáctka se běžela na pětikilometrovém okruhu před návštěvou 35 000 diváků a přinesla dramatický boj. Loekken v posledním kole asi 2 km před cílem předstihl vedoucího Weinbucha, na němž se projevil únavu. Před ním se dostali také Lynch a J. Ylipulli (Finsko). Ten však při pádu utrpěl zlomeninu ruky a musel závod vzdát. Čs. reprezentant Ján Klimko v silné konkurenci 45 startujících z desátého pořadí ve skoku se posunul v běhu na cenné osmé místo. Pohl (NSR), který byl v čele po skocích, skončil devátý a juniorský mistr světa Prenzel (NDR) desátý. Další čs. reprezentanti: F. Repka obsadil 23., Kopal 25. a V. Repka 36. pořadí.

Po skoku vedl Pohl rozdílem 5,6 bodu před Prenzelem, což znamenalo náskok 37,3 s, na Schwarze (NSR) měl 8,2 b. (54,6 s) a Weinbucha 8,4 b. (56,0 s). Klimko byl desátý, Kopal 29., V. Repka 30. a F. Repka 31.

Znovu se potvrdilo, že Gundersenova metoda učinila závod sružený velmi zajímavý a přehledný pro diváky. Návštěva na jeho druhé části — běhu — znamená rekord v historii této disciplíny.

Ital Albarello překvapil na 15 km

Velkým překvapením klasické patnáctky bylo vítězství poddůstojníka italské armády Marca Albarella, který posledního května oslaví 27. narozeniny. Po dvaceti letech, kdy se postaral o poslední zlatou italskou medaili v běhu na lyžích Nones, zopakoval tento mimořádný úspěch Albarello. Nikdo nečekal, že člen stříbrné italské štafety z MS 1985 v Seefeldu (sedmáctý na 15 km), porazí všechny Seveřany a dobře běžící sovětské reprezentanty.

Zpočátku se zdálo, že tentokrát se prosadí Gunde Svan. Ve druhé polovině závodu však začal propadat (bolesti zad) a jen s velkým sebezapřením doběhl až 24. Albarello běžel v čele již na kontrole na 10,5 km, mohutný závěr měl Švéd Thomas Wassberg. Pro bronzovou medaili si doběhl ze 79 startujících Michal Devjafarov (SSSR). Jeho krajan Smirnov byl pátý za Norem Mikkelsplassem.

V nejlepší patnáctce se kvalifikovali i všichni tři zbývající italské běžci: Vanzetta (7.), Polvara (13.) a De Zolt (14.).

Českoslovenští běžci vydrželi ostré tempo jen v první polovině závodu. V závěru neměli dostatek sil a všichni doběhli ve třetí desítce: Benc 21., Švanda 22., Lisičan 25. a Bečvář 27. „Nečekal jsem nějaké zázraky v tak kvalitní konkurenci a při tak rychlém závěru,“ připomenul čs. trenér Bohuslav Rázl. „Italové se na mistrovství světa dobře připravili. Svan se nemůže vzpamatovat.“

„Nečekal jsem, že vybojují medaili a dokonce zlatou,“ byla slova M. Albarella v cíli. „Dobře jsem si rozvrhl síly a ani pád na 10. kilometru neznamenal větší časovou ztrátu. Povzbuzování diváků na trati mi pomohlo k úspěšnému závěru a nejcenějším výsledku mé závodnické kariéry.“

Druhý titul Rakušana Feldera

Po úspěchu na mistrovství světa v letech na Kulmu vybojoval pětadvacetiletý Rakušan Andreas Felder druhý titul ve skoku na velkém můstku. Atraktivní disciplína přinesla velmi zajímavý průběh a těšila se velkému zájmu diváků. Mezi těmi, kteří při letošně značně vyrovnaném světové špičce skokanů měli vyhlídky zasáhnout do bojů na předních místech, byli i čs. reprezentanti. Deváté místo Jiřího Parmy a čtrnácté Pavla Ploce bylo přijato některými příznivci této disciplíny s rozpaky. Na oberstdorfském můstku, stejně jako při tradičním Intersportturné, se čs. skokanům nedařilo.

Závod měl nečekaný průběh, neboť po prvním kole byl v čele juniorský vicemistr světa Mike Arnold (NDR) ovšem jen jednu desetinu bodu před Jugoslávцем Miranem Tepešem a čtyři desetiny před Felderem. Devátému Parmovi při skoku kratším o 2,5 m (108,5 m) než Arnold chyběly na vedoucího závodníka jen 3,5 bodu. Dru-

hým neúspěšnějším čs. skokanem v prvním kole byl Švagerko (13.), za ním Ploc (17.) a Dluhoš až 45.

Nejdelším skokem druhého kola 112,5 m rozhodl Felder o svém vítězství. Čekal na výkony Tepeše a Arnolda, kteří skákali po něm na závěr soutěže. Tepešovi naměřili jen 104 m a Arnoldovi o metr více. Nor Vegard Opaas vyrovnanou délkou 111 m z prvního kola si zajistil stříbrnou medaili a Ernstu Vettorimu dobré stylové skoky 108,5 a 109 m stačily k bronzové druhé medaili pro Rakousko. Parma zůstal devátý, Ploc skokem 108,5 m se posunul na čtrnácté pořadí, Švagerko klesl na 22. a Dluhošovi 107,5 m pomohlo k posunu o šestnáct příček.

„Byly to těžké závody při vyrovnanosti velkému počtu závodníků světové špičky,“ poznamenal J. Parma. „Za každou chybičku se platilo. Druhý skok se mi nepodařil jak jsem si přál a naděje na lepší pořadí byla pryč.“

Švédové mistry, čs. štafeta překvapila

Dramatickým průběhem patřil závod štafet mužů 4x10 km k nejzajímavějším soutěžím světového šampionátu. Příčinil si o to značnou měrou i čs. reprezentanti, kteří překvapili běžecke experty čtvrtým pořadím a nechali za sebou silné týmy Itálie, Finska a Švýcarska. Splnil se dlouhodobý plán trenéra Bohuslava Rázla, který úspěšně stanovil aktery pro jednotlivé úseky.

Zlaté medaile vybojovala silná švédská štafeta téměř s půlminutovým náskokem před reprezentanty SSSR a Norska. Bylo to zcela jiné pořadí než před dvěma roky v Seefeldu, kde zvítězili Norové před Italy a Švédy, sovětské běžci doběhli až čtvrtí.

Závod se běžel na pětikilometrovém okruhu a pořadí se v jeho průběhu

několikrát pozměnilo. Na prvním úseku rozbíhající Östlund zajistil při předávce švédské štafety náskok 8,6 s před Behlem (NSR), Bafukem — 9,2, Švandou — 10,0 a Norem Aunlim — 10,9. Po druhém úseku Švédové (Svan) vedli jen 0,5 s před Norskem (Ulvang), SSSR (Smirnov) — 3,1, ČSSR (Bečvář po pádu) — 19,7 a Itálií (Vanzetta) — 21,7. Na třetí předávce zásluhou Wassberga Švédové zvýšili náskok na 9,7 s před SSSR (Devjafarov upadl), Norskem (Mikkelsplasm) — 49,9, Itálií (De Zolt) — 1:29,6 a ČSSR (Lisičan) — 1:37,4. V závěrečné desítce v pořadí na prvních třech místech nedošlo ke změně. V závěrečném kilometru Benc udělal nepřijemnou lekcí mistru světa Italu Albarellovi a rozhodl o cen-

ném úspěchu čs. kolektivu. Všichni jeho členové vydali ze sebe maximum svých sil. Lisičan zakončil důležitý třetí úsek pádem, úplně vyčerpán. Všichni ukázali, jak se má na mistrovství světa bojovat.

„Podarilo se splnit náročný cíl. Málokdo věřil, že by se to mohlo podařit. Všichni členové družstva si však věřili a pochopili, že každý musí pro úspěch udělat maximum,“ řekl po závodě trenér B. Rázl.

Finové opět nejlepším družstvem skokanů

Soutěž družstev na velkém můstku byla festivalem stometrových skoků. Mistrovský titul obhájili Finové hlavně zásluhou juniorského mistra světa Ari Pekky Nikkoly a omilostněného Mattiho Nykänena, který nabíral dřívější formu. Druzí skončili Norové, na třetí místo se probíjeli ve druhém kole Rakušané s mistrem světa Felderem, který podržel tým. Čs. reprezentanti udrželi čtvrté pořadí zásluhou Parmy, když jim hrozil po-

kles až na sedmé místo. Startovalo 17 družstev.

„Byl to zlepšený výkon našich skokanů, medaile byla na dosah. Nedařilo se Švagerkovi (100 a 93,5 m). Závod měl dramatický průběh. Jugoslávci mají silný, vyrovnaný tým a skončili až sedmí. Také skokani NSR na domácím můstku očekávali, že se jim bude více dařit,“ připomenul trenér D. Motejlek.

Jiří Parma mistrem světa

Od družstva skokanů se na mistrovství světa očekávalo, že bude nejsilnějším a nejvyrovnanějším kolektivem s vyhlídkami „podržet“ čs. výpravu na tomto mistrovství. Výsledky členů týmu v úvodu sezóny však byly hodně kolísavé a málo uspokojivé. Potvrdil to i závod na velkém můstku a dokumentoval velkou vyrovnanost světové špičky. Po celkem dobrém výsledku v soutěži družstev zazářil předposlední den současný nejspolehlivější čs. reprezentant v této disciplíně Jiří Parma a stal se mistrem světa na středním můstku. Po zlaté olympijské medaili Jiřího Rašky na středním můstku na ZOH 1968 v Grenoblu a vítězství Karla Kodejšky na MS 1975 v letech na rakouském Kulmu je to třetí titul mistra světa ve skokanské disciplíně a nejlepší dárek k 100. výročí lyžování v českých zemích.

Na mistrovství ČSSR v Harrachově, které bylo posledními závody před MS, Jiří Parma potvrdil, že je naším nejlepším stylovým skokanem s perfektním letem a telemarkovým doškokem. Tyto vlastnosti mu také le-

tos zajistily oba tituly mistra ČSSR. V Oberstdorfu se mu podařilo oba skoky i patřičně natáhnout a znamenalo to zlatou medaili před Finem Mattim Nykänenem a Norem Vegardem Opaasem.

Parma si zajistil vedení po prvním kole druhým nejdelším skokem 89,5. Byl o půl metru delší než dosavadní rekord můstku Bauera (NSR), který před Parmou výkonem 90 m překonal Nor Opaas. Dokonalý styl Parmy znamenal však pro něho náskok 0,7 bodu před Norem. Třetí Nor Stjernem měl již ztrátu 4,1 b., Fin T. Ylipulli 4,3 b., Nykänen 4,9 b. a finský juniorský mistr světa Nikkola 5,1 b. Ve druhém kole z jeho největších soupeřů skočil nejdále 87 m Nykänen a ujal se vedení. Parma však nezávahal, dobře se odrazil a stylovým skokem dolétl na stejnou značku. Znamenalo to vítězství rozdílem 7,9 bodu a nadšení v čs. výpravě.

Také osmé místo Pavla Ploce je dobrým výsledkem. Vacek skončil 22. a Dluhoš 53. V první desítce se umístili tři Finové a jediný Rakušan Veteri uzavíral toto pořadí.

Vítězství Finky Matikainenové

Ve sprintu běžkyň klasickým stylem na pětikilometrové trati se stala mistryní světa Finka Marja Matikainenová před Anfisou Rezcovovou-Romanovou (SSSR) a Evi Kratzerovou, která pro Švýcarsko vybojovala první medaili v historii běžeckého lyžování této země. Příčinil se o to i československý trenér Ján Michalík, který od loňského podzimu se stará o přípravu švýcarských běžkyň. Všech pět Norek bylo sice v první desítce, ale zůstaly bez medaile. Nejlépe se umístila obhájkyně titulu Anette Boeová — na pátém pořadí za zkušenou Raisou Smetaninovou (SSSR).

Ani tentokrát se československým reprezentantkám nedařilo. Až dvacátá příčka Havrančíkové potvrdila ústup čs. běžkyň ze slávy. Jebavá doběhla 30. a Balážová 46. z 51 startujících. Viera Klimková byla diskvalifikována.

„Na vítězství jsem nepomýšlela, očekávala jsem, že se opět prosadí některá z norských běžkyň. Podařilo se mi v závěru vystupňovat tempo,“ byla slova nové mistryně světa M. Matikainenové.

Špatné výsledky čs. běžkyň oplakaly... Bylo velmi nesnadné pozvednout náladu v čs. družstvu.

Skokani A. Felder (Rakousko), Nor V. Opaas a Fin A. Nikkola byli úspěšní nejen na Tatranském poháru, ale také na MS v Oberstdorfu (Foto J. Trousil)

Prvenství NSR

V závodě družstev sdruženářů reprezentanti NSR obhájili prvenství ze Seefeldu a odměnili se 25 000 diváků za mocné povzbuzování. Po prvenství ve skocích nastupovali k běhu 3×10 km s náskokem 2:06,0 před týmem Norska. Reprezentanti NDR vyběhali třetí — 2:53,0, následování sdruženáři SSSR — 3:39,5. Klimko startoval osmý se ztrátou 6:25,0. Po prvním úseku zvýšili sdruženáři NSR zásluhou Weinbucha náskok před Nory na 3:32,8, Klimka předstihl Švýcar Kempf. Po dvaceti kilometrech sovětští sdruženáři již byli třetí za NSR a Norskem, Kopal po pádu klesl na poslední jedenácté místo.

Zlato vybojovali sdruženáři NSR před Norskem a SSSR, čs. tým skončil poslední — jedenáctý. Celkově nejrychlejší v běhu byli Švýcaři před SSSR, Norskem a NSR.

„Nedovedu si vysvětlit tento špatný výsledek. Naši reprezentanti dovedou lépe běhat, než jak to předvedli v Oberstdorfu,“ konstatoval trenér Vladimír Seidl.

Sovětské běžkyně porazily Norky

Sovětské družstvo žen věnovalo zvýšenou pozornost přípravě na soutěže volnou technikou a projevilo se to jejich vítězstvím ve štafetě po velkém boji s Norkami. Bronzové medaile si odnesly švédské běžkyně. Po prvním úseku byly až deváté a po druhém ještě sedmé.

Štafetu úspěšně zahájila Norka Dahlmoová. Na druhou Italku Van-zettaovou získala náskok 18,5 s a na Ordinovou (SSSR) 22,9. Čs. štafeta (Jebavá) byla až desátá. Po druhém úseku mělo Norsko před SSSR k dobru 1,6 s, třetí byla Kanada před Itálií. Na třetí předávce vedly již sovětské reprezentantky 0,8 s před Norskem, NDR — 1:15,0 a Švédskem — 1:29,6. Čs. družstvo na osmém místě mělo ztrátu 2:17,5. V posledním úseku kleslo ještě o jedno pořadí a výsledek potvrdil špatnou formu čs. běžkyň.

„Výsledek je zklamáním. Zdá se, že našim závodnicím odešla forma v době, kdy měla kulminovat. Jebavá měla sice raketový start a vedla asi 300 metrů, pak se však zahltla a ztráta 1:20,4 min již nešla zlikvidovat.“ byla slova trenéra Z. Cillera.

Startovalo dvanáct štafet, za ČSSR zůstaly jen Rakušanky, Polky a běžkyňe NSR.

Švédka Westinová vítězkou na 20 km

Závěrečný závod žen — 20 km — přinesl velký boj jedenadvacetileté Švédky Marie Heleny Westinové se sovětskými reprezentantkami Rezcovou-Romanovou a Larisou Pticynovou. Nejúspěšnější Norky Boeová a Jahrenová skončily až v druhé polovině první desítky.

Anfisa Rezcová zahájila závod ostrým tempem a na 11,3 km měla na Westinovou ještě náskok 10,1 s, na patnáctém kilometru však již na ni

ztrácela dvě sekundy. Po závěrečných pěti kilometrech Rezcová zůstala za Švédkou téměř půl minuty.

Z čs. běžkyň zaběhla nejlepší čas juniorka Ivana Rádlová, ale bylo to až 27. pořadí. O dvě místa horší byla Havrančíková, 36. Jebavá a 39. Balážová. Viera Klimková měla absces na tváři a nestartovala.

De Zolt vítězem padesátky

V závěrečném závodě MS v Oberstdorfu, běhu na 50 km volnou technikou, zvítězil třicetiletý dlouholetý italský reprezentant Maurilio De Zolt. Po nečekaném úspěchu Albarella v klasické patnáctce potvrdil, že Itálové se na letošní světový šampionát dobře připravili. Byli velkými soupeři Seveřanů a sovětských reprezentantů ve všech běžeckých disciplínách.

De Zolt je zkušeným vytrvalcem. Dokázal to již v roce 1982 v Oslu, kde na MS v lyžařském maratónu byl sedmý. O tři roky později v Seefeldu byl největším soupeřem Gunde Svana a vybojoval stříbrnou medaili. Tentokrát měl výhodu, že startoval poslední ze 68 startujících a byl dokonale informován, jak vypadá situace v průběhu závodu. Od začátku nasadil ostré tempo, bruslil s neobvyklou lehkostí a měl velmi rychlé lyže. Na prvním okruhu s ním nejlépe udržoval rychlý nástup jeho krajan Albert Walder. Do druhého kola (16,7 km) měl De Zolt téměř půlminutový náskok před Walderem a dobře běžícím Švýcarem Grünenfelderem. Švéd Wassberg, který usiloval o čtvrtou medaili, měl pomalejší začátek a po prvním okruhu byl

„Nečekala jsem, že bych na maratónské trati žen doběhla pro mistrovský titul. Byla to zásluha členů realizačního týmu, kteří mě nejen spolehlivě informovali o průběhu závodu, ale dovedli i patřičně povzbudit. Takový úspěch těší...“ komentovala závod Westinová.

šestý. I v dalších dvou kolech si Ital udržoval bezpečný náskok, zatímco Walder překonával krizi. V závěru „starý vlk“ Wassberg zrychlil tempo, vypracoval se na druhé místo a jeho krajan Mogren předstihl Grünenfeldera. Úspěšně bojoval čs. reprezentant Svanda a obsadil cenné deváté místo.

„Když mne asi na 38. kilometru De Zolt předbíhal, snažil jsem se s ním držet. Jeho ostré tempo jsem vydržel jen šest kilometrů, potom jsem musel zvolnit, abych úspěšně dokončil závod. Byl velmi náročný a řada významných vytrvalců zůstala v poli poražených,“ připomenul L. Svanda.

„Bylo výhodou, že jsem startoval poslední a měl přehled, jak vypadá situace v závodě,“ podotkl De Zolt. „Věřil jsem, že se umístím mezi těmi nejlepšími, ovšem zlatou medaili jsem neočekával. Závodil jsem v dobré pohodě na rychlých lyžích. Úspěch je výsledkem náročné přípravy, ale stálo to zato. Mám z něho velkou radost, i když v závěru jsem náročný závod poctoval.“

Z dalších čs. běžců byl Benc 24. a Korunka 33. Bečvář padesátku nedokončil.

Wassberg splnil cíl

Na 36. MS v klasických disciplínách v Oberstdorfu byl dominující postavou jedenatřicetiletý švédský vousáč Thomas Wassberg. Startoval ve všech čtyřech běžeckých závodech a ze všech si odvezl medaili, z třicítky a štafety ty nejcennější. „Starý vlk“ se uplatnil v klasickém stylu i bruslení. Byl oporou a zkušeným rádcem celého švédského družstva. Bylo to tím cennější, že Gunde Svanovi (často označovaném jako žhavý kandidát čtyř zlatých medailí) se tentokrát nezdálo.

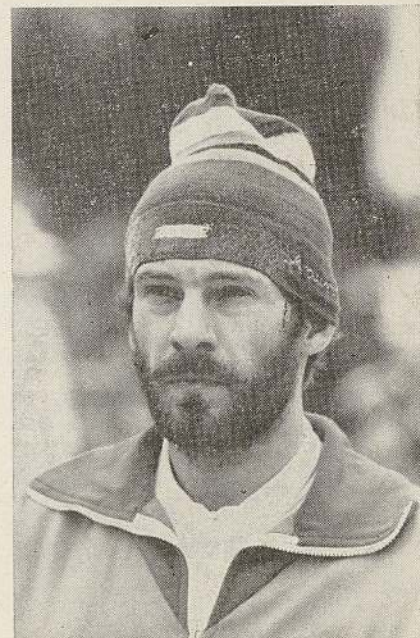
Někteří experti po slabších výsledcích v loňské sezóně, kdy přípravě nevěnoval takovou pozornost, Wassberga odepisovali. Ten však tentokrát zaměřil trénink na světový šampionát s cílem vybojovat jednu zlatou medaili a dokázat „mladíkům“, že se s ním stále musí počítat. Po Oberstdorfu patří k těm, které švédský lyžařský svaz označuje jako opory olympijského týmu v Calgary.

Wassberg se může pochlubit dlouholetou úspěšnou závodnickou kariérou. Startoval již na třech ZOH v Innsbrucku 1976, Lake Placidu 1980 a Sarajevu 1984, kde vybojoval zlato na 50 km. Dobře zná běžecké tratě na celém světě a přivázel si z nich mnoho cenných trofejí. Startoval také na Tatranském poháru na Štrbském Ple-

se. Ve Světovém poháru běžců byl nejúspěšnější v roce 1982, kdy se 114 body obsadil druhé místo. Dovede bojovat i za nepříznivých podmínek a nikdy závod nevzdává.

Juniorský mistr A. P. Nikkola (Finsko) patřil k oporám finského družstva skokanů, které obhájilo mistrovský titul (Foto J. Troustil)

Mezinárodní lyžařská komise

Na sklonku 19. století se v lyžařském sportu rychle rozvíjí i závodní forma, zpočátku na národní, později také na mezinárodní úrovni. Ve Skandinávii, především v Norsku, se závodní lyžování, běh a skok, intenzivně rozvíjelo čtyři desetiletí a koncem minulého století dosáhlo vysoké technické úrovně. Nejvýznamnější závody té doby se konaly na Holmenkollenu. Vedle nich však byla pořádána celá řada závodů i mimo Skandinávii, především ve střední Evropě.

Pořádání mezinárodních závodů nutně vyžadovalo jednotná závodní pravidla. Ta mohla vydat jen nadnárodní lyžařská organizace, podobná mezinárodním federacím, které již existovaly v jiných sportech, jakými byly například Mezinárodní federace gymnastiky FIG, založená 1881, federace ISO, veslařská FISA, založená 1882 a další.

O duchovním otci mezinárodní lyžařské organizace není zcela jasno, dochované prameny se v tomto směru značně rozcházejí.

Výroční zpráva 1913 a ročenka 1886—1927 Českého Ski klubu Praha obsahuje známé svědectví průkopníka českého i mezinárodního lyžařství Josefa Rösslera-Ořovského. Napsal mimo jiné: „První impuls k založení mezinárodní lyžařské federace jsem přednesl v roce 1906 na palubě lodě Thalia na cestě do Atén k tzv. Meziolympijským hrám. V Londýně, u příležitosti Olympiády 1908, byla mezi stejně směřujícími uskutečněna rozprava, probírána byla řada otázek. Známý publicista, švýcarský důstojník H. Tanner se věci ujal a začal o ní psát.“

Na rozhovory J. Rösslera-Ořovského s vedoucími osobnostmi lyžařského sportu roku 1906 a roku 1908 se odvolává významný německý lyžařský publicista Carl J. Luther v časopise Německého lyžařského svazu „Ski“ čís. 6/1964.

Švédské prameny hovoří o tom, že Švédský lyžařský svaz zaslal 13. 6. 1909 a pak 6. 7. 1909 všem tehdy známým lyžařským svazům oběžník, obsahující návrh na založení mezinárodní lyžařské organizace; k realizaci nedošlo.

Norské zápisy zaznamenaly první zmínku o návrhu založit mezinárodní lyžařskou federaci již 1896. Uplynulo dlouhých 12 roků, během kterých Karl Roll obtížně prosazoval založení Norského lyžařského svazu. To se podařilo až 1908.

V únoru 1909 v Morez, ve Francii, se konal významný mezinárodní závod, kterého se zúčastnili lyžaři několika zemí, mezi nimi také reprezentanti Norska. Na slavnostní recepci v Chamonix přečetl Nor H. Durban Hansen, trenér francouzského družstva od r. 1907, návrh na ustavení mezinárodního lyžařského svazu u příležitosti závodů na Holmenkollenu

1910. Přítomní zástupci Francie, Itálie, Švédska a Švýcarska souhlasili.

Po několikaletém přešlapování byla konečně nastoupena praktická cesta. První mezinárodní lyžařský kongres se na pozvání Norského lyžařského svazu sešel 18. února 1910 v Kristianii, pozdějším Oslu. Řídil jej předseda norského svazu Karl Roll, za účasti 10 zemí: Anglie, Čech, Francie, Německa, Norska, Rakouska, Skotska, Španělska, Švédska a Švýcarska.

Mezi zástupci jednotlivých zemí se kongresu zúčastnily dvě významné osoby mezinárodního sportu, Švéd J. Sigfrid Edström, pozdější předseda Mezinárodního olympijského výboru (1946—50), a Nor N. R. Østgaard, velký přítel Čechů, pozdější dlouholetý předseda Mezinárodní lyžařské federace (1934—51). Království české zastupovali A. Schubert, Čech žijící v Kristianii, a N. R. Østgaard, který poznal české země (1912—14) jako lyžařský cvičitel. Kongres ustavil nadnárodní lyžařskou organizaci, kterou pojmenoval Mezinárodní lyžařskou komisí (MLK), International Ski Committee (ISC). Jejím sídlem se podle rozhodnutí druhého kongresu stala Kristianie.

Do vypuknutí války v roce 1914 uskutečnila MLK čtyři kongresy: 2. kongres ve Stockholmu 1911; 3. v Mnichově 1912; 4. v Bernu 1913; 5. v Kristianii 1914. Po válce svolala MLK dva kongresy: 6. do Stockholmu 1922 a 7. do Prahy 1923. Původní MLK měla tři členy: J. Dahla, B. Nilsena [oba Norsko] a C. Hellberga (Švédsko). Počet členů MLK se postupem let zvyšoval nejdříve o dva členy a 4. kongres rozšířil komisi na 7 členů: 2 Norové, 2 Švédové a po 1 zástupci Švýcaři, Němci a Rakušané. Do roku 1914 se MLK převážně zabývala závodními pravidly, ale i palčivou otázkou amatérské kvalifikace.

Na poslední, 7. kongres do Prahy (5.—6. 2. 1923), se sjeli zástupci 11 zemí, mezi nimi poprvé také Američané. Předsedou kongresu byl zvolen J. Rössler-Ořovský. Vedle něj zastupovali Československo dr. Jan Synáček, předseda Svazu lyžařů RČS, a ing. V. Pavlousek. Bez hlasovacího práva se kongresu zúčastnili též zástupci HDW. Rössler-Ořovský byl zvolen členem MLK. Jeho sondáže na otázku založení Mezinárodní lyžařské federace, provedené u přítomných delegátů, vyzněly velice pozitivně, projednání konkrétního československého návrhu však bylo odročeno na zasedání v Chamonix 1924. Pražský kongres proběhl velice úspěšně, také mezinárodní lyžařským závodům, pořáda-

ným v Novém Světě, se dostalo všeobecného uznání.

Většina přímých účastníků z doby zakládání MLK již nežije, objektivní výpověď o hlavním inspirátoru založení organizace už není možná. Zásluhy norského, českého a švédského svazu a jejich činovníků na založení komise mohou být rozdílné, u jednoho mohou být větší, u druhého menší, všichni společně ale vykonali velký kus záslužné práce pro rozvoj lyžařství na mezinárodním poli. O postavení českého lyžařství té doby svědčí skutečnost, že jeho vůdčí reprezentant Josef Rössler-Ořovský se po boku Norů a Švédů zařadil mezi iniciátory rozvoje lyžařství na mezinárodní úrovni.

Vyprávění o založení MLK by nebylo úplné, kdybychom krátce neinformovali o práci českých zástupců, především J. Rösslera-Ořovského, na kongresech MLK, o obtížích a také o jejím významu z hlediska politického. Nebyla to práce lehká. Po celá léta až do konce války byla zatížena neustálými protesty Rudolfa Comperze, zástupce rakouského svazu, proti členství Čechů v komisi. „Existuje jen Rakousko-Uhersko a žádné Čechy“ bylo jeho nesčíslněkrát opakovaným argumentem. Za vydatné pomoci Norů se českým zástupcům podařilo vybojovat právo na samostatné zastoupení českého lyžařství v komisi a na všech jeho kongresech. Čeští zástupci se zúčastnili všech kongresů, posledního před válkou 1914 v Kristianii bez hlasovacího práva.

Dalo mnoho práce přesvědčit členy komise o tom, že R. Comperz nemá pravdu a že český národ je národem svébytným, žijícím v Království českém. Rössler-Ořovský o tom humorně vypráví v jednom ze zápisů, ze kterého vyjímám: „...při zahájení některého z prvních kongresů Comperz jako obvykle protestuje proti právu Čechů na samostatné zastoupení v komisi. Angličané byli o právu Čechů přesvědčeni. Jim stačilo, že v názvu svazu je uvedeno Kingdom of Bohemia. Norové váhali, uvěřili teprve, když jim byl očitován reskript, podepsaný císařem Františkem Josefem I., kterým uznává Království české a slavnostně se zavazuje, že se dá korunovat na krále českého. Když ale Rakušan s Němcem Nory opět zviklali, vytáhl Rössler-Ořovský hrst korun z kapsy a ukázal na nápis — Franciscus Josephus, imperator Austriae, rex Bohemiae, Hungariae... To byl přesvědčující důkaz o existenci Království českého.“

Je až neuvěřitelné, že vzdor cílevědomému boji Rakušanů a Němců proti české účasti v mezinárodních soutěžích a organizacích se Rössler-Ořovskému dařilo překonávat často zdánlivě nepřekonatelné překážky. Dokázal v lyžařském, ale i v dalších sportech udržet zastoupení českého národa na kongresech a ve federacích, na vrcholných mezinárodních soutěžích a v mezinárodní spolupráci. V době těžkého boje proti utlačovatelské politice Rakouska-Uherska měl každý takový úspěch na mezinárodním poli velký politický význam.

Dr. OTTO KULHÁNEK

Převaha reprezentantů na mistrovství

Převaha členů reprezentačních družstev se projevila na mistrovství ČSSR v běžeckých disciplínách, které se konalo 21.—25. ledna na Štrbském Plese. Jeho výsledky byly rozhodující pro nominaci na MS v Oberstdorfu. Z konkurentů reprezentantů, kteří měli lepší podmínky přípravy na šampionát v poměrně včasném termínu, se prosadili na medailová místa Otakar Beneš (Dukla Liberec) ve třicítce a Zora Kepeňová (Tesla Liptovský Hrádok) v desítce klasickým stylem. Svůj první mistrovský titul po třech stříbrných a jedné bronzové medaili vybojoval v běhu na 15 km volnou technikou Ladislav Švanda (Dukla Liberec). Jeho oddílový druh Miloš Bečvář obhájil prvenství v třicítce klasickým stylem. Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok) potvrdila svůj primát na 5 km volnou technikou a Viera Klimková (ČH Štrbské Pleso) po jednoroční mateřské přestávce se vrátila na „trůn“ v desítce klasiček.

Mistrovství provázelo mrazivé počasí a sněžení a postrádalo mistrovskou kulisu při neúčasti diváků. Bylo poslední významnou událostí před zimní světovou univerziádou. Tratě byly vzorně upraveny, trasy v Oberstdorfu jsou však prý podstatně obtížnější podle hlasů těch, kteří si je mohli loni vyzkoušet při zkoušce na MS. Velká nová světelná tabule umožňuje divákům na běžeckém stadionu přehled o průběhu závodů. První den mistrovství však pořádně „laškovala“.

NOMINACI PODLE PŘEDSTAV

trenéra Bohuslava Rázla určily závody mistrovství ČSSR. Vybojovali si ji: Miloš Bečvář, Pavel Benc, Václav Korkun, Petr Lisičan a Ladislav Švanda, náhradník Štefan Lichoň. Ke kandidátům na zařazení do reprezenta-

Druhý štafeta mužů Dukly Liberec ve složení R. Nyč, P. Lisičan a P. Benc se stala mistrem ČSSR na 4x10 km (Foto J. Trousil)

ního družstva patřil Jiří Teplý z Nového Města na Moravě po dobrých výsledcích v CKZ na Mísečkách a ve Zlaté lyži Českomoravské vysočiny. Také na Štrbském Plese v třicítce s oddílovým druhem Vaňkem patřil k nejmázejším soupeřům reprezentantů. Startoval pak ještě v patnáctce volnou technikou, přecenil své síly a závod nedokončil. Bečvář oslavil třicáté narozeniny již čtvrtým mistrovským titulem na 30 km, další vybojoval na 15 km v roce 1984 a o rok později na 50 km. Švanda několikrát svou svědomitou, náročnou přípravu konečně uplatnil zlatou medailí na mistrovství v patnáctce. Měl z ní stejnou radost, jako trenér B. Rázl.

V soutěži žen měla poslední příležitost probojovat se na MS Dagmar Švubová, se značným výpadkem v přípravě pro zdravotní obtíže. Československá klasička skončila však až třetí na 10 km a ztratila poslední naději na nominaci. V závodech dominovaly Viera Klimková a Alžběta Havrančíková, která již potřetí na 5 km stála na nejvyšším stupni vítězů. Dobrými výkony si dále zajistily účast na mistrovství světa Marcela Jebavá a Anna Janoušková (obě RH Jablonec). Velkou diskusí vyvolalo v běžecké subkomisi jmenování Ludmily Klingerové (RH Jablonec) trenérem Zdeňkem Cillerem pátou členkou družstva. Juniorka Lubomíra Balážová

(ČH Štrbské Pleso) ji porazila na 5 i 10 km, juniorka Knížková byla její přemožitelkou v desítce a Rádlová v závodech žen na 5 km. Balážová a Ivana Rádlová byly určeny náhradnicemi družstva.

PETRUCH A BALÁŽOVÁ NEJLEPŠÍ JUNIŘI

V přeboru ČSSR juniorů patřilo prvenství v obou závodech Marianu Petruchovi a Lubomíře Balážové (oba ČH Štrbské Pleso). Stříbrnou a bronzovou medaili si odnesli další členové tohoto vrcholového střediska Lubomír Buchta a Miloš Kapusta. A SVS Dukla Liberec bylo na stupních vítězů zastoupeno Miroslavem Röslerem a Milanem Šlechtou. V soutěži juniorek to byly závodnice RH Jablonec Iveta Knížková a Sárka Zuryňková, ze Slovanu Karlovy Vary Ivana Rádlová. Výkonnost dalších mladých závodníků a závodnic byla podstatně slabší. Skutečnou úroveň nejlepších čs. juniorů a juniorek ve srovnání se světovou špičkou ukáže MSJ v italském Asiagu.

POZNATKY Z MISTROVSTVÍ

Lednový termín mistrovství ČSSR (ovlivněný MS v Oberstdorfu) je nevýhodný pro závodníky a závodnice, kteří nejsou zařazení do reprezentačních družstev a nemají možnost delší soustavné přípravy (zejména při špatných sněhových podmínkách v úvodu sezóny). Snad by stačily kvalifikační závody aspirantů na účast MS. Mistrovství neobjevilo žádné mimořádné talenty.

Šampionát se stává střetnutím závodníků a závodnic středisek vrcholového sportu Dukly Liberec, ČH Štrbské Pleso a RH Jablonec. Chybí především větší účast zástupců velkých lyžařských oddílů, což v minulosti přispívalo k zajímavým bojům. V soutěži žen 3x5 km startovalo jen šest štafet (z toho po dvou RH Jablonec a ČH Štrbské Pleso). Větší konkurence by přispěla k tomu, že by se možná našlo více těch, kteří mají předpoklady úspěšně reprezentovat čs. lyžování s bohatou tradicí.

JAROSLAV TROUSIL

Štafeta žen RH Jablonec, která vybojovala mistrovský titul. Zleva L. Klingorová, A. Janoušková, M. Jebavá a trenér Z. Ciller. (Foto J. Trousil)

Muži

30 km klasickým stylem: 1. Miloš Bečvář 1:26:55,6, 2. Otakar Beneš — 8,6, 3. Petr Lisičan — 10,4, 4. Korunka (všichni Dukla Liberec) — 41,2, 5. Vaněk (Nové Město na Moravě) — 1:00,6, 6. Benc — 1:12,6, 7. Karlík (oba Dukla Liberec) — 1:27,1, 8. Teplý (Nové Město na Mor.) — 1:32,1, 9. Nyč (Dukla Liberec) — 1:53,9, 10. Lichoň (ČH Strbské Pleso) — 2:09,8, 11. Svanda (Dukla Liberec) — 2:23,1, 12. Prchal (VSST Liberec) — 2:47,4, 13. Jebavý (Dukla Liberec) — 3:24,6, 14. Marszalek (VSB Ostrava) — 3:43,3, 15. Baranyk (Nové Město na Mor.) — 4:31,4. — Startovalo 44 závodníků, klasifikováno 40.

15 km volnou technikou: 1. Ladislav Svanda 42:27,6, 2. Václav Korunka — 2,4 3. Miloš Bečvář — 31,6, 4. Benc — 48,5, 5. Nyč — 1:09,4, 6. Lisičan — 1:11,8, 7. Karlík — 1:19,0, 8. Svub (Slavia Banská Bystrica) — 1:25,9, 9/1. jun. Petruch (ČH Strbské Pleso) — 2:13,8, 10. Lichoň — 2:23,1, 11. Baranyk — 2:29,4, 12. Vaněk — 2:56,5, 13. Jebavý — 3:19,1, 14/2. jun. Rösler (Dukla Liberec) — 3:43,9, 15. Kvasnička (Stavební fakulta Praha) — 3:58,4. — 19./3. jun. Slechta (Dukla Liberec) — 4:34,1. — Startovalo 75 závodníků, klasifikováno 70.

3x10 km volnou technikou: 1. Dukla Liberec II. (Radim Nyč, Petr Lisičan, Pavel Benc) 1:19:27,7, 2. Dukla Liberec I. (Ladislav Svanda, Miloš Bečvář, Václav Korunka) — 3,3, 3. Dukla Liberec III. (František Karlík, Leoš Jebavý, Martin Petrůšek) — 1:44,3, 4. TJ Nové Město na Moravě (Baranyk, Teplý, Vaněk) — 3:17,2, 5. Slavia VŠE Banská Bystrica (Valuška, Senko, Svub) — 4:47,8, 6. ČH Strbské Pleso II. (Kapusta, Podhora, Sulek) — 6:26,1, 7. Elitex Jablonec I. — 8:01,1, 8. VTJ Vimperk I. — 9:51,1. — Startovalo 13 štafet, klasifikováno 10.

Junioři

10 km klasickým stylem: 1. Marian Petruch 28:26,2, 2. Lubomír Buchtá — 21,4, 3. Miloš Kapusta (všichni ČH Strbské Pleso) — 26,4, 4. Rösler — 26,4, 5. Jiřena (Elitex Jablonec) — 54,8, 6. Slechta — 1:00,5, 7. dor. Hušek — 1:02,7, 8. Kubata (oba Elitex Jablonec) — 1:09,4.

15 km volnou technikou: 1. Marian Petruch 44:41,4, 2. Miroslav Rösler — 1:30,1, 3. Milan Slechta — 2:20,3, 4. Rozlílek (Lokomotiva Česká Třebová) — 2:31,3, 5. Jiřena — 2:33,1, 6. Sulek — 2:45,0, 7. Kapusta (oba ČH Strbské Pleso) — 2:55,9, 8. Kulka (Lokomotiva Česká Třebová) — 3:04,1.

Ženy

10 km klasickým stylem: 1. Viera Klimková (ČH Strbské Pleso) 31:11,8, 2. Zora Kepeňová (Tesla Liptovský Hrádok) — 53,9, 3. Dagmar Svubová (RH Jablonec) — 1:11,2, 4. Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok) — 1:18,2, 5/1. jun. Balážová (ČH Strbské Pleso) — 1:20,0, 6. Janoušková — 1:25,4, 7./2. jun. Knížková 1:42,1, 8. Klíngerová — 1:42,7, 9. Jebavá — 1:46,8, 10./3. jun. Zurynková (všechny RH Jablonec) — 1:55,1, 11. Kučerová (ČH Strbské Pleso) — 1:59,9, 12. Frúhaufová (VŠ Praha) — 2:13,6, 13./4. jun. Rádlová (Slovan Karlovy Vary) — 2:19,9, 14./5. jun. Dvořáková (Nové Město na Mor.) — 2:46,4, 15. Cerovská (ČH Strbské Pleso) — 2:46,5. — Startovalo 33, všechny klasifikovány.

5 km volnou technikou: 1. Alžběta Havrančíková 15:22,4, 2. Viera Klimková — 14,2, 3. Marcela Jebavá — 36,9, 4. Janoušková — 45,0, 5/1. jun. Balážová — 57,1, 6./2. jun. Rádlová — 1:00,4, 7. Klíngerová — 1:02,6, 8./3. jun. Knížková — 1:18,5, 9. Kučerová — 1:31,0, 10. Svubová — 1:48,7, 11. Cerovská — 1:59,8,

12./4. jun. Zurynková — 2:14,4, 13. Frúhaufová — 2:20,8, 14. Kepeňová — 2:30,5, 15. Havlová (VŠ Praha) — 2:34,2. — Startovalo 34, všechny klasifikovány.

3x5 km volnou technikou: 1. RH Jablonec I. (Ludmila Klíngerová, Anna Janoušková, Marcela Jebavá) 45:12,7, 2. ČH Strbské Pleso I. (Ludmila Balážová, Maria Kučerová, Viera Klimková) — 49,7, 3. Tesla Liptovský Hrádok (Zora Kepeňová, Alžběta Havrančíková, Taťána Pavlíková) — 1:41,5, 4. RH Jablonec II. (Knížková, Svubová, Zurynková) — 2:58,8, 5. ČH Strbské Pleso II. (Starša, Paráková, Cerovská) — 5:20,2, 6. Univerzita Brno — 7:02,7. — Startovalo 6 štafet, všechny klasifikovány.

Juniorky

10 km klasickým stylem: 1. Lubomíra Balážová 32:31,8, 2. Iveta Knížková — 22,1, 3. Šarka Zurynková — 35,1, 4. Rádlová — 59,9, 5. Dvořáková — 1:26,4, 6. Starša — 2:06,2, 7. Pleškačová (Nové Město na Mor.) — 2:35,1, 8. Pavlíková (Tesla Liptovský Hrádok) — 3:02,4. — Všechny 13 startujících závod dokončilo.

5 km volnou technikou: 1. Lubomíra Balážová 16:19,5, 2. Ivana Rádlová — 3,3, 3. Iveta Knížková — 21,4, 4. Zurynková — 1:17,3, 5. Batzová (Ski Jilemnice) — 1:58,1, 6. Pavlíková — 1:59,5, 7. Kulová (Slovan Karlovy Vary) — 2:02,0, 8. Bouchalová (Univerzita Brno) — 2:04,6. — Všechny 14 startujících závod dokončilo.

Klimko posedmé mistrem

Letošní mistrovství ČSSR v závodech sruzeném, které se konalo 22.—25. ledna v Plavech a ve Velkých Hamrech II., rozhodlo nejen o nových mistrech, ale také o nominaci na mistrovství světa. Potvrdilo dobrou práci SVS ČH Strbské Pleso, jehož příslušníci získali všechny mistrovské i přebornické tituly. Již posedmé se stal mistrem Ján Klimko, titul juniorského přeborníka vybojoval Vlado Repka a oba společně s Františkem Repkou stanuli na nejvyšším stupni vítězů i v soutěži družstev. Svými výkony si zajistili účast na MS v Oberstdorfu společně s Miroslavem Kopalem z Dukly Liberec, který skončil druhý v soutěži mužů.

Pořádající Sokol Seba Plavy a Sokol Hamrská-Velké Hamry II. závody pečlivě připravily a byly jejich příspěvkem k historickému stoletému výročí organizovaného lyžování v českých zemích. I v minulosti byly úspěšnými organizátory významných závodů, střediskem sruzenářů a dějištěm zimních světových slavností. Zpestřením mistrovství ČSSR byla účast pěti reprezentantů NDR, kteří po slabších výsledcích posledních sezón usilují o návrat mezi světovou sruzenářskou špičku. Slibný výkon podal osmnáctiletý junior Thomas Prenzel, který byl ve skoku nejúspěšnější ze všech startujících.

„S výkony členů reprezentativního družstva jsem byl spokojen,“ řekl trenér Vladimír Seidl. „Platí to především o Klimkovi, který se zlepšil v běhu. Stoupající formu prokazuje Vlado Repka, František Repka po problémech s ramenem získává sebevědomí, Kopal má vyhlídky dolažit formu. Jsou tedy předpoklady pro vyrovnanost družstva. Uděláme vše, abychom se prosadili v silné a hodně vyrovnané konkurenci na MS.“

Československý tým sruzenářů se potýkal s některými nedostatky ve vybavení. Poříže byly s včasnou skokanskou přípravou, neuskutečnil se výjezd na předolympijskou zkoušku v Calgary. Přesto Klimko příjemně překvapil třetím místem v závodech Světového poháru v Oberwiesenthalu a Kopal osmým pořadím v Schonachu. Boj čs. sruzenářů o návrat mezi elitu pokračuje. Zvýšený počet startujících na mistrovství a přeborníci ČSSR potvrdil, že je zájem o tuto náročnou disciplínu, vyžadující dobré výkony ve skoku i v běhu.

Mistrovství ČSSR mužů - jednotlivci: 1. Ján Klimko (ČH Strbské Pleso) 433,380 (218,6 a 214,780), 2. Miroslav Kopal (Dukla Liberec) 421,770 (210,2 a 211,570), 3/1. jun. Vlado Repka 417,955 (217,5 a 200,455), 4. František Repka (oba ČH Strbské Pleso) 413,700 (193,7 a 220,000), 5. Kerda (Dukla Liberec) 408,325, 6./2. jun. Patrás (ČH Strbské Pleso) 404,490, 7./3. jun. Pustějovský 402,855, 8/4. jun. Mák (oba Spartak Vrchlabí) 392,155, 9. Frák 383,740, 10./5. jun. Vrbičan (oba ČH Strbské Pleso) 379,535. — **Skok:** mimo soutěž Prenzel (NDR) 220,8 (80,5 a 82), 1. Klimko 218,6 (80 a 83), 2. Kerda 218,4 (80 a 81,5), 3/1. jun. V. Repka 217,5 (81 a 80,5), 4/2. jun. Pustějovský 215,9 (78,5 a 82), Marko (NDR) mimo soutěž 210,5 (79 a 80), 5. Kopal 210,2 (79,5 a 79,5). — **Běh na 15 km:** 1. F. Repka 47:36,5, 2. Klimko — 34,8, 3/1. jun. Mák — 1:54,3, 4. J. Kovařík (ČH Strbské Pleso) — 1:55,3, 5. Kopal — 1:56,2, 6./2. jun. V. Repka — 2:10,3, 7/3. jun. Patrás — 2:17,4.

Družstva: 1. ČH Strbské Pleso I. (Klimko, V. Repka, F. Repka) 1260,00 (612,7 a 647,30), NDR II. — mimo soutěž (Abratis, Frank, Prenzel) 1245,54 (636,2 a 609,34), 2. Dukla Liberec (Brož, Kerda, Kopal) 1225,04 (618,7 a 606,34), 3. ČH Strbské Pleso II. 1208,86 (597,9 a 610,96), NDR I. — mimo soutěž (Hüther, Dotzauer, Blechmidt) 1191,56, 4. Spartak Vrchlabí 1144,06, 5. ČH Strbské Pleso III. 1109,24. — **Skok:** 1. Dukla Liberec 618,7, 2. ČH Strbské Pleso I. 612,7, 3. ČH Strbské Pleso II. 597,9, 4. Spartak Vrchlabí 539,7, 5. ČH Strbské Pleso III. 513,4. — Mimo soutěž NDR II. 574,4, NDR I. 547,9. — **3x10 km:** 1. ČH Strbské Pleso I. 1:35:55,0, mimo soutěž NDR I. — 2:30,7, 2. ČH Strbské Pleso II. — 3:01,7, mimo soutěž NDR II. — 3:09,8, 3. Dukla Liberec — 3:24,8, 4. Spartak Vrchlabí — 3:34,7, 5. ČH Strbské Pleso III. — 4:17,3.

Přebor ČSSR junioři: 1. Vlado Repka 425,800 (219,7 a 207,100), 2. Michal Pustějovský 413,995 (220,5 a 193,495), 3. Ladislav Patrás 413,335 (207,3 a 206,035), 4. Mák 408,400, 5. Vrbičan (ČH Strbské Pleso) 391,480, 6. Brož (Dukla Liberec) 385,630.

Oba tituly stylistovi Parmovi

Mistrovství ČSSR skokanů 30. ledna—1. února v Harrachově rozhodovalo nejen o titulech, ale také o nominaci na mistrovství světa v Oberstdorfu. Nejdelší skoky na obou můstcích měl sice Pavel Ploc, ale o vítězství Jiřího Parmy rozhodla bezchybná letová fáze a perfektní doskoky do telemarku, které tentokrát stylisty rozhodčí náležitě oceňovali. Parma se může pochlubit již pěti mistrovskými tituly, z toho třemi na velkém můstku. Měl také největší zásluhu na úspěchu I. družstva Dukly Banská Bystrica v soutěži družstev.

Pavel Ploc po posledních slabších výsledcích prokázal na mistrovství stoupající výkonnost a vyrovnanost jednotlivých skoků. V prvním soutěžním kole na devadesátce zůstal jen půl metru za svým rekordem můstku. Celkově na Parmu naskákal na velkém můstku 6 metrů a na středním 4 metry, ale bodově za ním zůstal 2,1 a 1,6 bodu. Chyběl mu doskok do telemarku, který při překonávání kritického bodu můstku je obtížný. S některými známkami stylistových rozhodčích, uplatňujících zpřísněná pravidla FIS nebyl Ploc spokojen.

Jiří Parma po závodech prohlásil: „Nečekal jsem, že vybojuji dva tituly, neboť Pavel v harrachovské přípravě se opět dostal do formy a dovede na domácím můstku zaskákat. Styloví rozhodčí mne překvapili, že tentokrát oceňovali letovou fázi a doskok vysokými známkami. Potřebuji ještě zlepšit jistotu v odraze, ta je rozhodující pro délku skoku. Na sedmdesátce po druhém skoku Paula 89 metrů jsem se domníval že bude mistrem. Závěrečný můj skok v mistrovství se však vydařil a 19 bodů od všech rozhodčích rozhodlo a dohnalo dvoubodovou ztrátu.“

I ostatní členové reprezentačního družstva Ladislav Dluhoš, Martin Šva-

gerko a Vladimír Podzimek se zařadili na přední místo a potvrdili možnost lepší přípravy ve srovnání s ostatními účastníky mistrovství. Poctivější je vzestupná výkonnost Podzímka po jeho dlouhé přestávce po zranění. Na středním můstku získal bronzovou medaili, za ním se umístil Jiří Raška, který porazil Švagerka. Z juniorů si nejlépe vedli Jaroslav Sakala a Martin Řehořek.

Na šampionátu chyběl obhájce titulu na sedmdesátce Bohumil Vacek a Jiří Malec, který se úspěšně prosadil na Turné Bohemia. Reprezentovali ČSSR na Zimní spartakiádě správců armád, která se konala v současné době v bulharském Borovci.

Trenér čs. reprezentačního družstva Dalibor Motejlek byl s výkonem členů týmu celkem spokojen. „Na doladěni formy a odstranění některých chybček máme ještě dva týdny,“ prohlásil. „Parma skákal dokonale stylově a zaslouženě vybojoval oba tituly, potřebuje ještě přidat metry. Ploc se podstatně zlepšil, překonávání kritického bodu zasluhovalo větší ocenění.“

Zajímavé je ocenění stylistových rozhodčích pěti nejlepších závodníků na velkém a středním můstku:

1. Parma	119,0	18,5	18,0	19,5	19,5	19,0	115,6	
	118,5	19,5	19,0	19,0	19,0	19,5	115,4	231,0
2. Ploc	122,5	17,5	17,0	17,5	17,5	17,0	115,5	
	121,0	17,5	17,0	17,5	17,5	17,0	113,4	228,9
3. Švagerko	120,5	16,5	16,5	16,5	16,5	17,5	110,2	
	118,0	17,5	17,0	17,5	17,0	17,0	108,7	218,9
4. Dluhoš	117,5	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	107,5	
	112,5	17,0	17,5	17,0	16,5	16,5	100,0	207,5
5. Podzimek	110,0	16,0	16,0	16,5	16,5	15,5	94,5	
	116,0	18,5	18,0	18,5	18,0	18,0	108,9	203,4
1. Parma	84,0	19,0	18,5	18,5	19,0	18,5	106,4	
	87,5	19,0	19,0	19,0	19,0	19,0	113,0	219,4
2. Ploc	86,5	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	108,4	
	89,0	17,5	17,0	17,0	17,0	17,0	109,4	217,8
3. Podzimek	79,0	18,0	18,0	17,5	17,5	18,0	95,9	
	84,0	17,5	17,5	17,0	17,5	17,0	102,4	198,3
4. Dluhoš	81,0	17,0	17,0	17,0	17,5	17,0	96,6	
	82,0	17,0	17,0	17,0	17,5	17,5	98,7	195,3
5. Raška	80,5	17,5	17,5	17,0	17,5	17,5	97,3	
	80,5	18,0	18,0	17,5	17,5	17,5	97,8	195,1

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Závod na velkém můstku: 1. Jiří Parma (Dukla Banská Bystrica) 231,0 (119 a 118,5), 2. Pavel Ploc (Dukla Liberec) 228,9 (122,5 a 121), 3. Martin Švagerko 218,9 (120,5 a 118), 4. Dluhoš (oba Dukla Ban. Bystrica) 207,5 (117,5 a 112,5), 5. Podzimek (Dukla Liberec) 203,4 (110 a 116), 6. Sakala (MEZ Frenštát) 201,3 (110 a 112), 7. Číž (Dukla Banská Bystrica) 198,4 (110 a 111), 8. Řehořek 192,7 (109 a 104), 9. Mayer (oba Dukla Liberec) 182,6 (101 a 113), 10. Jež (MEZ Frenštát) 176,6 (103 a 111) a Portyk (Dukla Liberec) 176,6 (104 a 110), 12. Pustka 171,9 (106 a 106), 13. Vaško (oba Dukla Banská Bystrica) 170,0 (106 a 106,5), 14. Da-

něk 161,5 (100 a 105), 15. Šimon (oba Dukla Liberec) 160,4 (103 a 103). Startovalo 33 skokanů.

Závod družstev na velkém můstku: 1. Dukla Banská Bystrica I. 629,3 (Jiří Parma 220,7, Martin Švagerko 206,8, Ladislav Dluhoš 201,8, Peter Číž 183,3), 2. Dukla Liberec I. 572,4 (Pavel Ploc 203,6, Vladimír Podzimek 191,8, Jindřich Mayer 173,7, Martin Řehořek 172,5), 3. MEZ Frenštát I. 522,9 (Jaroslav Sakala 185,9, František Jež 175,6, Roman Klíma 161,4, Pavel Kojda 111,4), 4. Dukla Liberec II. 520,5 (Portyk, Daněk, Raška, Šimon), 5. Dukla Banská Bystrica II. 514,1 (Vaško, Pustka, P. Seget, Kováč), 6. Dukla Liberec III. 408,5 (Šimek, Mikeska, Klobouček). Startovalo 9 družstev.

Závod na středním můstku: 1. Jiří Parma 219,4 (84 a 87,5), 2. Pavel Ploc 217,8 (86,5 a 89), 3. Vladimír Podzimek 198,3 (79 a 84), 4. Dluhoš 195,3 (81 a 82), 5. Raška 195,1 (80,5 a 80,5), 6. Švagerko 193,0 (78 a 84,5), 7. Číž 190,6 (80,5 a 80,5), 8. Mayer 185,5 (81,5 a 76), 9. Daněk 184,2 (80 a 79,5), 10. Portyk 171,7 (78,5 a 78,5), 11. Pustka 170,7 (76 a 78,5), 12. Vaško 168,2 (78,5 a 73,5), 13. Polák (Dukla Liberec) 167,7 (78,5 a 76), 14. Lasota (MEZ Frenštát) 161,7 (74 a 75,5), 15. Klíma 160,0 (71,5 a 73,5) a P. Seget 160,0 (74 a 73,5). Startovalo 35 skokanů.

20. JIZERSKÁ PADESÁTKA

Beran popáté vítězem

Bývalý dlouholetý úspěšný čs. reprezentant Jiří Beran (Elitex Jablonec) a Heidi Suchánková (RH Jablonec) zvítězili poslední lednovou neděli v jubilejním 20. ročníku Jizerské padesátky — Memoriálu Expedice Peru. Nejpůvodnější československý dálkový běh byl i tentokrát ve znamení mezinárodní účasti. Mrazivé počasí, silný vítr a sněžení náležitě prověřily připravenost účastníků i zkušenost pořadatelů liberecké Lokomotivy. Organizátoři závodu se odměnili startujícím tradiční pečlivostí, vzorně upravenou tratí a jubilejními odznaky. Beran oslavil v náročném závodě malé jubileum. Zvítězil v něm již popáté, což znamená prvenství ve čtvrtině dosavadních ročníků.

Všechny úseky organizačního výboru v čele s předsedou Josefem Jelínkem a ředitelem závodu Václavem Foffem měly zásluhu na úspěšné organizaci, zajištění náročné dopravy startujících i diváků, ubytování závodníků, vybavení občerstvovacích stanic a náročné úpravě tratí. Jizerské hory se staly opět dostaveníčkem milovníků dálkových běhů ze všech končin naší vlasti. Na startu nechyběli ani účastníci prvního ročníku, kteří tak přispěli k úspěchu významného jubilea.

„Jizerská padesátka je mimořádným závodem a znamená významnou kapitolu ve stoleté historii lyžování v českých zemích,“ řekl vítěz Jiří Beran. „Mám pochopitelně radost, že se mi podařilo již popáté v ní zvítězit. Pořadatelé si zaslouží ocenění za vzornou přípravu tratě a závodu, který má vynikající atmosféru.“

Ve 20. ročníku Jizerské padesátky startovalo 5537 mužů, z nichž 5423 bylo klasifikováno. Ze 739 žen závod dokončilo 732.

VÝSLEDKY 20. ROČNÍKU JIZERSKÉ PADESÁTKY

Muži 50 km: 1. Jiří Beran (Elitex Jablonec) 2:30:05, 2. Jan Straník (TJ Nové Město na Moravě) — 36, 3. Jaroslav Balatka (RH Jablonec) — 4:05, 4. Tišer (FTVS Praha) — 9:55, 5. Mach (Elitex Jablonec) — 10:00, 6. Blažek (RH Jablonec) — 10:51, 7. Balatka (JZD Lučany)

— 11:24, 8. Vejnar (Ski Jilemnice) — 11:25, 9. Žalčík — 13:19, 10. ing. Böhm (Lokomotiva Liberec) — 14:06, 11. Šír (Spartak Rokytnice) — 14:07, 12. Špulák (Lokomotiva Liberec) — 14:08, 13. Šlechta (Sokol Mříčná) — 15:16, 14. Junek (TJ Studenec) — 15:55, 15. Vojáček (Lokomotiva Trutnov) — 16:19, 16. Dold (NSR) — 16:26, 17. Bohatý (Ještěd Liberec) — 17:27, 18. Kerber (NDR) — 17:32, 19. dr. Koukal (Žďas Žďár nad Sázavou) — 17:33, 20. Baumbach (NDR) — 17:44.

Ženy 20 km: 1. Heidi Suchánková (RH Jablonec) 1:16:49, 2. Petra Nyčková (Spartak Vrchlabí) — 50, 3. Antie Míšerská (NDR) — 2:48, 4. Mašková (FTVS Praha) — 3:23, 5. Klíngerová — 4:31, 6. Schmidtová (obě NDR) — 4:46, 7. Kalibánová (Sokol Nová Paka) — 5:02, 8. Ottová (NDR) — 5:03, 9. Blažková (Spartak Police nad Metují) — 5:15, 10. Felcmanová (Lokomotiva Česká Třebová) — 6:05, 11. Šlehoferová (Humanita Praha) — 6:31, 12. Augustinová (Ski Jilemnice) — 6:51, 13. Kubřicanová (FTVS Praha) — 7:50, 14. Beranová (Spartak Police nad Metují) — 7:57, 15. Podrabská (Lokomotiva Liberec) — 8:29.

Nejmladší přeborníci ČSSR

Přehlídkou nadějí čs. skokanské disciplíny byl přebor ČSSR žactva, který uspořádal TJ Družstevník Selce 20. až 22. února. O přebornické tituly zde soutěžili i nejmladší sruženáři. V kategorii mladších žáků ve skoku (ročník 1976) získal přebornický titul Pavel Bernát (Technolen Lomnice n. Pop.), v soutěži o rok starších stejného úspěchu dosáhl Marek Fiurášek (TJ Rožnov), který se stal i přeborníkem v závodě sružením. Z ročníku 1976 byl nejuspěšnějším sruženářem Jakub Štýbr (Jiskra Harrachov). V kategorii staršího žactva (ročník 1974) ve skoku zvítězil Jan Mojš (TJ Desná) — současně přeborník v závodě sružením, z roč. 1973 Ondřej Krchman (Dukla Banská Bystrica) ve skoku a Michal Špaček (Technolen Lomnice n. Pop.) v závodě sružením.

Mladší žáci ročník 1976 — skok (P 30 m): 1. Bernát 173,5 (31,5 a 31,5), 2. Věchet (Ještěd Liberec) 172,2 (32,5 a 31), 3. Štýbr 165,2 (32,5 a 31) — **Závod sružený:** 1. Štýbr 419,70, 2. Bernát 405,40, 3. Turek (Technolen Lomnice n. Pop.) 400,44 b.

Mladší žáci ročník 1975 — skok (P 30 m): 1. Fiurášek 190,8 (34 a 33,5), 2. Mrugala (Slávia Liberec) 189,2 (32 a 34), 3. Chlup (Jiskra Harrachov) 186,1 (34,5 a 32,5). — **Závod sružený:** 1. Fiurášek 433,00, 2. Krotíl (Slávia Liberec) 417,40, 3. Mrugala 410,22 b.

Starší žáci ročník 1974 — skok (P 45 m): 1. Mojš 205,0 (55 a 54), 2. Baláži (Dukla Ban. Bystrica) 196,1 (52 a 54), 3. Kašpar (Ještěd Liberec) 185,5 (47,5 a 51,5). — **Závod sružený:** 1. Mojš 425,50, 2. Kučera (Jiskra Harrachov) 417,87, 3. Berger (Technolen Lomnice) 381,34 b.

Starší žáci ročník 1973 — skok (P 45 m): 1. Krchman 220,6 (55,5 a 58), 2. Bartoniček (TJ Semily) 219,6 (56 a 57,5), 3. Rydval (Ještěd Liberec) 207,0 (56 a 53). — **Závod sružený:** 1. Špaček 388,30, 2. Hradil (Nové Město na Mor.) 383,42, 3. Plánka (TJ Rožnov) 366,96 b.

● **MICHAIL DEVJATAROV** vybojoval v Bakuriani titul mistra SSSR na 50 km volnou technikou časem 2:12:15,9 h před Sachnovem — 24,0, Turčinem — 2:18,7, Prokurovem — 3:52,6, Burlakovem — 4:23,9 a Lazutinem — 5:28,0. V Poháru SSSR žen v běhu na 10 km volnou technikou zvítězila Anfisa Rezcovová-Romanovová za 28:17,4, následována Gavrilkovovou — 48,8, Korolevovou — 1:03,8, Furlitovovou — 1:11,1, Trubicinovou — 1:17,8 a Pticynovou — 1:21,7.

● **MARKUS WASMEIER** zvítězil v mistrovství NSR ve Pfrontenu v obřím slalomu časem 2:39,87 před Bannerssoiem — 3,36 a Willibaldem — 3,82. Druhý mistrovský titul vybojoval v superobřím slalomu za 1:30,76, následován Stufferem — 1,29, Zehentnerem — 2,18 a Huberem — 2,34. Mistryň žen v superobřím slalomu se stala Kiehlová v čase 1:22,17 před Meierovou — 0,24 a Stotzovou — 1,02.

● **EVROPSKÝ POHÁR SKOKANŮ** pokračoval ve Willingenu (NSR). Na středním můstku zvítězil Nor Braaten s 223,6 (86 a 93) před Heumannem 211,3 (80,5 a 93) a Bauerem (oba NSR) 203,0 (82 a 86). Čs. reprezentant Malec byl šestý se 197,9 (81 a 88,5). Na velkém můstku byl první Klausner (NSR) s 221,1 (112 a 103) před Rakušanem Wiegalem 209,1 (104 a 106) a Norem Ruudem 206,3 (104 a 101,5).

● **RAKUŠAN HIRNER** zvítězil v Evropském poháru skokanů ve francouzských Les Rousses s 214,7 (73,5 a 75) před Nory Bredesenem 213,1 (73,5 a 73,5) a Selbakem-Hansenem 212,0 (75,5 a 74). Ve Velké ceně národů [kombinaci závodů v Les Rousses a Le Brassus] byl první Bredesen se 409,9, následován Selbakem-Hansenem 403,4, Francouzem Trevesem 398,0 a Norem Perssonem 394,7. V soutěži zemí zvítězilo Norsko 1208,2 před Francií 1123,6 a Švýcarskem 1120,8 b.

● **JOCHEN BEHLE** se stal mistrem NSR v běhu na 30 km klasickým stylem v Oberstdorfu časem 1:25:16,5 před Dotzlerem — 59,3, Angerem — 2:26,6 a Anzenbergerem — 3:30,1. V závodě žen na 10 km klasickým stylem vybojovala mistrovský titul Jägerová za 32:45,5 před Rothovou — 1:50,8 a Birkelbachovou — 2:07,1.

● **ŠESTNÁCTÝ MISTROVSKÝ TITUL** získal Ital Maurizio De Zolt, který na mistrovství své země v běhu na 50 km volnou technikou v Nevegalu zvítězil časem 2:59:58 před Runggaldierem — 47,0, Deolou — 1:22,0, Rivou — 1:55,0, Maddalinem — 2:27,0 a Ferrigem — 3:48,0. Mistryň Itálie v bě-

hu na 10 km volnou technikou se stala Vanzettaová za 1:11:13, následována Pozzoniovou — 50,0, Di Centaiovou — 1:23,0 a Desdesiovou — 2:54,0.

● **MISTREM FINSKA** v běhu na 50 km volnou technikou v Leppävirté se stal Ristanen v čase 2:26:59 před Kirvesniemim — 2:52, Kiršem — 4:30, Lampinenem — 4:37, Rantanenem — 5:15 a Kuorelahtim — 5:44. Mistryň na 20 km volnou technikou se stala Matikainenová za 1:06:25, následována Hyytiäinenovou — 17,0, Määttäovou — 1:01, Kuivalainenovou — 1:57, Maskolaovou — 2:21 a Tamminenovou — 2:47.

● **V MISTROVSTVÍ NORSKA** ve Steinkejru v běhu mužů na 30 km klasickým stylem vybojoval prvenství Bra za 1:19:29,1 před Ulvangem — 53,5, Unsgardem — 1:20,9, Langlim — 1:28,8, Skinstadem — 1:32,4 a Jevnem — 1:51,9. V závodě žen na 10 km klasickým stylem se stala mistryň Jahrenová v čase 31:47,9 před Dahlmoovou — 21,4, Nykkelmoovou — 27,6, B. Pettersenovou — 31,0, Pederenovou — 1:02,2 a Skeimeovou — 1:17,7.

● **PIRMIN ZURBRIGGEN** v posledních závodech Světového poháru před MS v Crans-Montaně potvrdil velmi dobrou formu a připravenost na světový šampionát. Jeho úspěch ve druhém obřím slalomu v Adelbodenu znamenal, že s 24 vítězstvími se dotáhl na druhé místo „věčného“ pořadí vítězů SP. Tento úspěch před Zurbriggem zaznamenal Ital Gustav Thöni. Po úspěchu ve sjezdu a kombinaci v Kitzbühelu Švýcar dohonil i dosud vedoucího rakouského sjezdáře Franze Klammera s 26 prvenstvími ve Světovém poháru.

● **V BĚHU DOLOMITY**, který byl úvodním závodem letošního ročníku Světové ligy dálkových běhů Worldloppet, na trati 60 km zvítězil Švýcar Andi Grünenfelder za 3:09:48,3 před Švédem A. Blomqvistem — 0,7, svým krajanem Hallenbarterem — 1,7, Ö. Blomqvistem — 2,7, Perssonem (oba Švéd.) — 1:19,7, Zipfelem (NSR) — 1:41,7, Mayerem (Rak.) — 2:30,7 a Thiersteinem (Švýc.) — 2:36,7. Ze žen byla první Švýcarka Brüggerová v čase 3:32,33, následována Finkou Kainulainenovou — 1:16 a Rakuškou Grosseggerovou — 21:52.

● **WORLD CLASSIC GRAND PRIX** je novou soutěží dálkových běhů v klasickém stylu. V Pustertalerském maratónu (60 km) v italském San Candidu zvítězil Angerer za 3:31:19 před Schöbelem (oba NSR) — 13,0, Rakušanem Honesem — 31,0, Švýcarem Steinauerem — 1:09,0 a Italem Martinellim — 1:49,0. — V dalším závodě ve španělském Marxa Beret na trati 42 km byl první Rakušan Rehlr časem 1:25:18, následován Norem Arnessem — 26,0 a svými krajany Kapellerem — 1:02,0 a Osterhannem — 2:23,0, Reiterem (NSR) — 3:08,0 a Španělem Pratem — 7:19,0.

● **MAGNAR LUNDEMO**, coach norských běžců v letech 1976—1984, zemřel v Oslu ve věku 48 let.

Přehled výsledků MS 1987

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY Crans-Montana

MUŽI

Kombinace: 1. Marc Girardelli (Luc.) 28,27, 2. Pirmin Zurbriggen (Švýc.) 30,54, 3. Günter Mader 41,96, 4. Gstrein (oba Rak.) 42,34, 5. Wasmeter 48,15, 6. Schick (oba NSR) 53,78, 7. Jagge (Nor.) 67,83, 8. Stock (Rak.) 85,92, 9. Eriksson (Švéd.) 87,10, 10. Piccard (Fr.) 87,42, 11. Thorson 89,00, 12. Skaardal (oba Nor.) 89,82, 13. McGrath (USA) 93,52, 14. Steiner (Rak.) 102,99, 15. Lee (Austr.) 103,31, 16. Hoop (Licht.) 123,73, 17. Lewis (USA) 142,88, 18. Eigler (NSR) 148,15, 19. Belczyk (Kan.) 150,10, 20. Bell (Brit.) 184,85 bodu. Ze 67 startujících 33 bylo klasifikováno. — **Slalom:** 1. Gstrein 1:42,45, 2. Mader — 2,03, 3. McGrath — 2,15, 4. Schick — 3,25, 5. Jagge — 3,34, 6. Erlacher (It.) — 3,45, 7. Girardelli — 3,51, 8. Pramotton (It.) — 3,68, 9. Zurbriggen — 4,67, 10. Wasmeter (NSR) — 5,53, 11. Hangl (Švýc.) — 6,13, 12. Eriksson — 8,01, 13. Piccard — 9,19, 14. **Kolář** — 10,39, 15. Hoop — 10,74, 16. Skaardal — 11,04, 17. Thorson — 11,44, 18. Stock — 11,64, 19. Steiner — 11,97, 20. Lee — 12,48.

Ze 67 startujících 39 bylo klasifikováno. A. Bireš závod nedokončil.

Sjezd: 1. Zurbriggen 1:53,16, 2. Mahrer (Švýc.) — 0,04, 3. Girardelli — 0,51, 4. Stock — 0,94, 5. Wasmeter — 1,15, 6. Thorson — 1,36, 7. Belczyk — 1,67, 8. Skaardal — 1,69, 9. Brown (USA) — 1,74, 10. Bell — 1,80, 11. Lee — 2,08, 12. Eigler — 2,31, 13. Steiner — 2,37, 14. Lewis — 2,40, 15. Moar — 2,50, 16. Bosing (oba Kan.) — 2,60, 17. Piccard — 2,62, 18. Mader — 2,75, 19. Schick — 3,12, 20. Eriksson — 3,33. Kolář závod nedokončil. Z 39 startujících 33 bylo klasifikováno.

Sjezd (délka tratě 3670 m, převýšení 981 m): 1. Peter Müller (Švýc.) 2:07,80, 2. Pirmin Zurbriggen — 0,33, 3. Karl Alpiger — 0,40, 4. Heinzer (oba Švýc.) — 0,50, 5. Boyd (Kan.) — 0,70, 6. Mahrer (Švýc.) — 1,26, 7. Girardelli — 1,31, 8. Stock — 1,38, 9. Wasmeter — 1,41, 10. Wildgruber (NSR) — 1,65, 11. Verneret (Fr.) — 1,69, 12. Plantanida (It.) — 1,69, 13. Gattermann (NSR) — 1,77, 14. Höflechner (Rak.) — 1,90, 15. Sbardello (It.) — 2,15, 16. Resch (Rak.) a Bell oba — 2,23, 18. Rey (Fr.) — 2,39, 19. Mair (It.) — 2,45, 20. Belczyk — 2,62. — **37. Kolář — 5,55, 40. A. Bireš — 6,22.** Všech 53 startujících bylo klasifikováno.

Superobří slalom (délka tratě 1553 m, převýšení 514 m, 43 branek): 1. Pirmin Zurbriggen 1:19,03, 2. Marc Girardelli — 0,87, 3. Markus Wasmeter — 1,15, 4. Stock — 1,35, 5. Strolz (Rak.) — 1,51, 6. Erlacher (It.) — 1,90, 7. Nierlich (Rak.) — 2,27, 8. Eder (NSR) — 2,37, 9. Marxer (Licht.) — 2,51, 10. Piccard — 2,58, 11. Pramotton (It.) — 2,63, 12. Renoth (NSR) — 2,70, 13. Mader — 2,81, 14. Čížman (Jug.) a Tomba (It.) oba — 2,98, 16. Berge (Nor.) — 2,99, 17. Stuffer (NSR) — 3,23, 18. Holzer (It.) — 3,36, 19. Petrovič (Jug.) — 3,37, 20. Alpiger — 3,75. — **25. A. Bireš — 5,09.**

Obří slalom (převýšení 389 m, v prvním kole 50, ve druhém 49 branek): 1. Pirmin Zurbriggen 2:32,38 [1:17,52 a 1:14,86], 2. Marc Girardelli — 0,07 [1:17,93 a 1:14,52], 3. Alberto Tomba — 0,75 [1:17,88 a 1:15,25], 4. Strolz (Rak.) — 0,83 [1:19,18 a 1:14,03], 5. Stuffer — 1,89 [1:19,38 a 1:14,89], 6. Eder — 1,92

[1:19,66 a 1:14,64], 7. Wörndl (NSR) — 2,06, 8. Pieren (Švýc.) — 2,08, 9. Tötsch (It.) — 2,17, 10. Stenmark (Švéd.) — 2,31, 11. Erlacher — 2,39, 12. Petrovič — 2,58, 13. Wasmeter — 2,73, 14. Gstrein (Rak.) — 3,50, 15. Namberger (NSR) — 4,48, 16. Berge — 5,00, 17. Sundqvist (Švéd.) — 5,75, 18. Knörl (Švýc.) — 6,00, 19. Tavernier (Fr.) — 6,22, 20. Žan (Jug.) — 6,47. — **26. Kolář — 8,58, 42. A. Bireš — 13,40.** Startovalo 96 závodníků.

Slalom (převýšení 217 m, v prvním kole 72, ve druhém 65 branek): 1. Frank Wörndl 1:54,63 [60,60 a 54,03], 2. Günther Mader — 0,19 [60,96 a 53,86], 3. Armin Bittner (NSR) — 0,40 [60,59 a 54,44], 4. Girardelli — 0,48 [61,48 a 53,63], 5. Stenmark — 0,97 [61,06 a 54,54], 6. Križaj (Jug.) — 1,06 [60,86 a 54,83], 7. Déléze a Gaspoz (oba Švýc.) oba — 1,15, 9. Frommelt (Licht.) — 1,50, 10. McGrath — 1,66, 11. Tötsch — 1,78, 12. Edalini (It.) — 1,89, 13. Bouvet (Fr.) — 1,91, 14. Benedik (Jug.) — 1,94, 15. Petrovič — 2,08, 16. Berthold (Rak.) — 3,66, 17. Okabe — 4,06, 18. Išioka (oba Jap.) — 4,56, 19. Pieren (Švýc.) — 4,97, 20. Popangelov (Bul.) — 6,52. Z 92 startujících 40 bylo klasifikováno.

ZENY

Kombinace: 1. Erika Hessová (Švýc.) 15,32, 2. Sylvia Ederová (Rak.) 18,66, 3. Tamara McKinneyová (USA) 24,41, 4. Schneiderová (Švýc.) 36,49, 5. Wachterová (Rak.) 36,70, 6. Figiniová (Švýc.) 52,31, 7. Percyová (Kan.) 52,59, 8. Twardokensová (USA) 57,76, 9. **Milanová** 70,67, 10. **L. Medzihradská** 75,26, 11. Hurlerová 86,82, 12. Meierová 93,42, 13. Dederová [všechny NSR] 93,81, 14. Oertlová (Švýc.) 96,74, 15. Madsenová (USA) 102,17, 16. McKendryová (Kan.) 110,25, 17. Pillingerová (USA) 110,84, 18. Kuradčenkova (SSSR) 121,04, 19. Emonetová (Fr.) 144,57, 20. Belosludčevová (SSSR) 158,77 b. Bylo klasifikováno 30 závodnic ze 42 startujících. — **Slalom:** 1. McKinneyová 1:25,18, 2. Schneiderová — 0,88, 3. E. Hessová — 0,99, 4. Wachterová — 1,74, 5. Ederová — 2,00, 6. Bonfiniová (It.) — 2,32, 7. Twardokensová — 2,75, 8. **Milanová — 3,31**, 9. Percyová — 3,69, 10. Madsenová — 5,08, 11. **L. Medzihradská — 5,33**, 12. Hurlerová — 5,63, 13. McKendryová — 6,09, 14. Figiniová — 6,65, 15. Merleová (Fr.) — 8,26, 16. Meierová — 9,11, 17. Pillingerová — 9,73, 18. Dederová — 9,87, 19. Kuradčenkova — 9,92, 20. Oertlová — 11,04. Kebrlová nedokončila první kolo. Ze 42 startujících bylo 34 klasifikováno. — **Sjezd:** 1. Figiniová 1:24,60, 2. Ederová — 0,21, 3. E. Hessová — 0,54, 4. Oertlová — 0,91, 5. Dederová — 1,16, 6. Stotzová (NSR) — 1,37, 7. Meierová — 1,56, 8. Savijarviová (Kan.) — 1,59, 9. Wachterová a Belosludčevová obě — 1,65, 11. Percyová — 1,69, 12. McKinneyová — 1,75, 13. Schneiderová — 2,12, 14. Emonetová — 2,21, 15. Marzolaová (It.) — 2,30, 16. **L. Medzihradská — 2,39**, 17. Pillingerová — 2,46, 18. Kuradčenkova — 2,52, 19. Twardokensová — 2,59, 20. Hurlerová — 3,05, 21. **Milanová — 3,20**. Z 34 startujících bylo 30 klasifikováno.

Sjezd (délka tratě 2451 m, převýšení 665 m): 1. Maria Walliserová (Švýc.) 1:43,80, 2. Michela Figiniová — 0,31, 3. Regine Mösenlechnerová — 1,06, 4. Kiehlová (obě NSR), 5. Grahamová (Kan.) — 1,30, 6. Ederová — 1,51, 7. E. Hessová — 1,64, 8. Gergová (NSR) — 1,95, 9. Quittetová (Fr.) — 1,98, 10. Percyová — 2,10, 11. Haasová (Švýc.) — 2,18, 12. Dederová — 2,35, 13. Armstrongová (USA) — 2,40, 14. Zurbriggenová (Švýc.) — 2,62, 15. Wolfová (Rak.) — 2,67, 16. Savijarviová — 2,75, 17. Delagoová (It.) — 2,77, 18. Merleová — 3,28, 19. Fletcherová — 3,33, 20. Thysová (obě USA) — 3,49. — **27. L. Medzihradská — 4,33, 30. Milanová — 5,23.** Ze 39 startujících bylo 35 klasifikováno.

Superobří slalom (délka tratě 1435 m, převýšení 594 m, 39 branek): 1. Maria Walliserová 1:19,17, 2. Michela Figiniová — 1,01, 3. Mateja Svetová (Jug.) — 1,06, 4. Schneiderová — 1,08, 5. Ederová — 1,48, 6. Armstrongová — 1,90, 7. Wolfová — 2,22, 8. Gergová — 2,23, 9. Oertlová — 2,55, 10. Fernandezová-Ochoaová (Šp.) — 2,56, 11. Grahamová — 2,60, 12. Merleová — 3,06, 13. Hächerová — 3,10, 14. Mösenlechnerová (obě NSR) a Twardokensová obě — 3,18, 16. M. Mogoreová-Tlalkaová — 3,25, 17. Wachterová — 3,33, 18. Quittetová — 3,38, 19. Kawabatová (Jap.) — 4,07, 20. **Milanová — 4,24**. — **26. Kebrlová — 4,95, 29. L. Medzihradská — 5,57.** Z 53 startujících 47 bylo klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 389 m, v obou kolech 48 branek): 1. Vreni Schneiderová 2:21,22 [1:09,96 a 1:11,26], 2. Mateja Svetová — 0,56 [1:10,84 a 1:10,94], 3. Maria Walliserová — 2,29 [1:12,49 a 1:11,02], 4. Figiniová — 2,55 [1:11,87 a 1:11,90], 5. Fernandezová-Ochoaová — 2,66 [1:12,39 a 1:11,49], 6. Kiehlová — 2,70 [1:12,19 a 1:11,73], 7. M. Mogoreová-Tlalkaová — 7,25, 8. Nilssonová (Švéd.) — 2,94, 9. Quittetová — 3,00, 10. Gergová — 3,20, 11. Oertlová — 3,45, 12. Glasserová-Bjernerová (Švéd.) — 3,46, 13. Twardokensová — 3,61, 14. Stotzová (NSR) — 3,83, 15. Merleová — 4,07, 16. Ederová — 4,75, 17. Armstrongová — 4,79, 18. McKinneyová — 5,33, 19. **Milanová — 5,54**, 20. Percyová a Lacasseová (Kan.) obě — 5,63. L. Medzihradská a Kebrlová závod nedokončily. Ze 66 startujících 51 bylo klasifikováno.

Slalom (převýšení 175 m, v obou kolech 55 branek): 1. Erika Hessová 1:33,30 [46,79 a 46,51], 2. Roswitha Steinerová (Rak.) — 0,25 [45,46 a 48,09], 3. Mateja Svetová — 1,09 [47,23 a 47,16], 4. Buderová (Rak.) — 1,38 [46,92 a 47,76], 5. Fernandezová-Ochoaová — 1,75 [48,36 a 46,69], 6. M. Mogoreová-Tlalkaová — 1,89 [47,56 a 47,63], 7. Lazaková (NSR) — 1,97, 8. D. Mogoreová-Tlalkaová (Fr.) — 2,11, 9. Twardokensová — 2,29, 10. Becková (Brit.) — 2,60, 11. **L. Medzihradská — 3,83, 12. Kebrlová — 3,89**, 13. Guignardová (Fr.) — 4,95, 14. Leskovšeková (Jug.) — 6,01, 15. Kindlová (Licht.) — 6,43, 16. Ehrenroothová (Fin.) — 6,62, 17. Ozekiová (Jap.) — 7,09, 18. Domingová (Šp.) — 7,35, 19. McKendryová (Kan.) — 7,55, 20. Szairanská (Pol.) — 8,76. Milanová závod nedokončila. Ze 69 startujících 28 bylo klasifikováno.

KLASICKÉ DISCIPLÍNY

Oberstdorf

ŽENY

MUŽI

30 km klasicky: 1. Thomas Wassberg (Švéd.) 1:24:30,2, 2. Aki Karvonen (Fin.) — 1:53,9, 3. Christer Majbäck (Švéd.) — 2:24,9, 4. Kirvesniemi (Fin.) — 2:48,6, 5. Ulvang — 3:25,1, 6. Langli (oba Nor.) — 3:35,9, 7. Svan (Švéd.) — 4:47,2, 8. Mikkelsplass (Nor.) — 4:49,2, 9. Vanzetta (It.) — 5:28,0, 10. Ristanen (Fin.) — 5:46,2, 11. Eriksson (Švéd.) — 6:06,6, 12. Laukkanen (Fin.) — 6:08,5, 13. Svanda — 6:31,0, 14. Albarello — 6:46,9, 15. Polvara (oba It.) — 6:48,7, 16. Harvey (Kan.) — 6:57,2, 17. Devjatarov (SSSR) — 6:59,5, 18. Mogren (Švéd.) — 7:04,0, 19. Aunli (Nor.) — 7:19,8, 20. Sachnov (SSSR) — 7:24,1, — 22. Lisičan — 7:31,3, 25. Bečvář — 8:51,9. — Korunka závod nedokončil.

Závod sdružený: 1. Tornbjörn Loekken (Nor.) 423,80, 2. Kerry Lynch (USA) 422,75, 3. Trond Bredesen (Nor.) 422,48, 4. Weinbuch (NSR) 421,44, 5. Levandi (SSSR) 420,28, 6. Sulzenbacher (Rak.) 419,76, 7. Kempf (Švýc.) 419,15, 8. Klimko 417,74, 9. Pohl (NSR) 417,30, 10. Prenzle (NDR) 416,45, 11. Müller (NSR) 414,63, 12. Savin (SSSR) 414,26, 13. Boegseth 414,22, 14. E. Andersen (oba Nor.) 412,84, 15. Dundukov (SSSR) 412,71, 16. Frank (NDR) 409,90, 17. Parviainen (Fin.) 409,38, 18. Mosele (It.) 406,88, 19. Čar (Rak.) 406,58, 20. Červjakov (SSSR) 406,44, — 23. F. Repka 397,67, 25. Kopal 393,32, 36. V. Repka 368,57. — Skok: 1. Pohl 224,0 (87 a 87), 2. Prenzle 218,4 (86,5 a 86), 3. Schwarz (NSR) 215,8 (84,5 a 84,5), 4. Weinbuch 215,6 (84,5 a 85,5), 5. E. Andersen 213,9 (85,5 a 84,5) a J. Ylipulli (Fin.) 213,9 (85 a 85). — 10. Klimko 210,9 (86,5 a 84), 29. Kopal 188,8 (78,5 a 81), 30. V. Repka 188,2 (80 a 80,5), 31. F. Repka 185,5 (79,5 a 79). — 15 km: 1. Loekken 36:29,1, 2. Levandi — 8,1, 3. Bredesen — 16,8, 4. Müller — 35,1, 5. Kempf — 40,3, 6. Mosele — 44,8, 7. F. Repka — 52,2, — 13. Klimko — 1:27,7, 18. Kopal — 1:43,2, 40. V. Repka — 4:24,2.

15 km klasicky: 1. Marco Albarello 43:01,8, 2. Thomas Wassberg — 6,8, 3. Michail Devjatarov — 7,8, 4. Mikkelsplass — 10,6, 5. Smirnov (SSSR) — 22,8, 6. Ulvang — 27,7, 7. Vanzetta — 36,4, 8. Batuk (SSSR) — 39,4, 9. Laukkanen — 50,3, 10. Burlakov (SSSR) — 52,4, 11. Langli — 52,5, 12. Kirvesniemi 54,1, 13. Polvara — 1:04,2, 14. De Zolt (It.) — 1:10,1, 15. Karvonen — 1:10,4, 16. Hynninen (oba Fin.) — 1:14,1, 17. Mogren — 1:15,3, 18. Dotzler (NSR) — 1:26,4, 19. Guidon (Švýc.) — 1:43,2, 20. Monsen (Nor.) — 1:45,2, 21. Benc — 1:55,4, 22. Svanda — 1:55,9, — 25. Lisičan — 2:39,1, 27. Bečvář — 2:53,6.

Závod ve skoku na velkém můstku: 1. Andreas Felder (Rak.) 216,0 (110 a 112,5), 2. Vegard Opaas (Nor.) 208,3 (111 a 111), 3. Ernst Vettori (Rak.) 207,0 (108,5 a 109), 4. Zupan (Jug.) 206,0 (110,5 a 109,5), 5. Klausner (NSR) 204,5 (109,5 a 108), 6. Arnold (NDR) 203,4 (111 a 105) a Suorsa (Fin.) 203,4 (110,5 a 108), 8. Rohwein (NSR) 202,6 (107,5 a 109), 9. Parma 200,2 (108,5 a 107), 10. T. Ylipulli 199,4 (105 a 111), 11. Nikkola (oba Fin.) 197,6 (108,5 a 108), 12. Fijas (Pol.) 196,8 (103,5 a 113,5), 13. Tepeš (Jug.) 194,9, (112 a 104), 14. P. Ploc 193,8 (106 a 108,5), 15. Weissflog (NDR) 193,6 (106,5 a 105), 16. Sambugaro (It.) 192,2 (106 a 107), 17. Balanche (Švýc.) 191,6 (100,5 a 111), 18. Karetnikov (SSSR) 191,3 (105 a 107), 19. Nykänen (Fin.) 191,2 (101 a 112), 20. Thoma (NSR) 190,3 (102,5 a

109,5). — 22. Švagerko 189,6 (106,5 a 135), 29. Dluhoš 180,6 (99 a 107,5).

4x10 km volnou technikou: 1. Švédsko (Östlund, Svan, Wassberg, Mogren) 1:38:04,6, 2. SSSR (Batuk, Smirnov, Devjatarov, Sachnov) — 26,3, 3. Norsko (Aunli, Ulvang, Mikkelsplass, Langli) — 43,6, 4. CSSR (Svanda, Bečvář, Lisičan, Benc) — 1:50,7, 5. Itálie (Walder, Vanzetta, De Zolt, Albarello) — 1:56,4, 6. Finsko (Laukkanen, Hynninen, Kirvesniemi, Rietanen) — 2:31,9, 7. Švýcarsko (Bovisi, Wigger, Guidon, Grünenfelder) — 2:38,4, 8. Kanada (Bilodeau, Dustin, Masson, Harvey) — 3:22,6, 9. Rakousko — 3:28,6, 10. NDR — 4:06,0, 11. NSR — 4:26,3, 12. Francie — 5:51,7.

Závod družstev skokanů na velkém můstku: 1. Finsko (Nykänen, Nikkola, T. Ylipulli, Suorsa) 634,1, 2. Norsko (Opaas, Fidjestoel, Stjernen, Eidhammer) 598,0, 3. Rakousko (Felder, Vettori, Schallert, Neuländtner) 587,5, 4. CSSR (Parma, P. Ploc, Dluhoš, Švagerko) 584,5, 5. NDR (Weissflog, Findeisen, Arnold, Litschko) 582,5, 6. NSR (Bauer, Klausner, Thoma, Rohwein) 575,3, 7. Jugoslávie 563,3, 8. Švédsko 532,0, 9. SSSR 529,3, 10. Francie 523,8 b.

Družstva v závodě sdruženém: 1. NSR (Weinbuch, Pohl, Müller) 1261,94, 2. Norsko (Boegseth, Bredesen, Loekken) 1244,98, 3. SSSR (Červjakov, Dundukov, Levandi) 1236,70, 4. Rakousko (Schwarz, Čar, Sulzenbacher) 1201,88, 5. Švýcarsko (Kempf, Schaad, Glanzmann) 1197,92, 6. NDR (Prenzle, Abratis, Frank) 1183,34, 7. USA 1180,16, 8. Finsko 1170,52, 9. Japonsko 1148,46, 10. Polsko 1145,80, 11. CSSR (Klimko, Kopal, F. Repka) 1143,58 b. — Skok: 1. NSR 637,5, 2. Norsko 612,3, 3. NDR 602,9, 4. SSSR 593,6, 5. Rakousko 589,5, 6. Finsko 579,5. — 8. CSSR 560,5 b. — 3x10 km: 1. Švýcarsko 1:22:11,4, 2. SSSR — 55,1, 3. Norsko — 2:28,4, 4. NSR — 2:42,3, 5. Polsko — 3:19,1, 6. Rakousko — 3:28,7. — 10. CSSR — 6:55,2.

Skok na středním můstku: 1. Jiří Parma 224,4 (89,5 a 87), 2. Matti Nykänen 216,5 (88 a 87), 3. Vegard Opaas 215,8 (90 a 85,5), 4. Stjernen (Nor.) 215,5 (88,5 a 86,5), 5. Weissflog 215,3 (86 a 89,5), 6. Nikkola 213,8 (88,5 a 87), 7. T. Ylipulli 212,2 (89 a 85,5), 8. P. Ploc 211,1 (87 a 89), 9. Sambugaro 210,7 (86 a 88,5), 10. Vettori 210,2 (86 a 86), 11. Bauer (NSR) 210,0 (87 a 85), 12. Tepeš 209,9 (87,5 a 84), 13. Suorsa 208,2 (85,5 a 86,5), 14. Kowal (Pol.) 205,2 (85,5 a 86,5), 15. Litschko (NDR) 204,9 (87 a 82), 16. Bulau (Kan.) 204,8 (85,5 a 85), 17. Fidjestoel (Nor.) 204,7 (87 a 85), 18. Ulaga (Jug.) 204,6 (85 a 86), 19. Rohwein 203,9 (86 a 83), 20. Klausner 203,7 (86,5 a 83). — 22. Vacek 202,9 (82,5 a 86,5), 53. Dluhoš 177,7 (79,5 a 80).

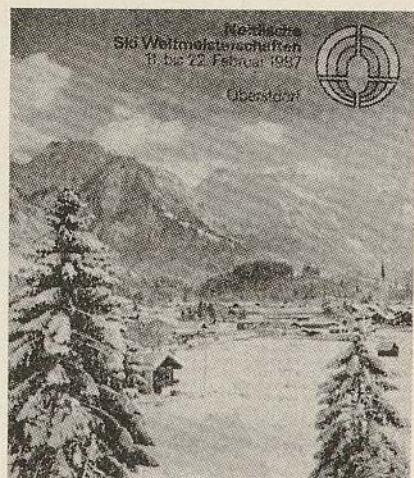
50 km volnou technikou: 1. Maurilio De Zolt 2:11:27,2, 2. Thomas Wassberg — 22,3, 3. Torgny Mogren — 1:23,9, 4. Grünenfelder (Švýc.) — 1:59,4, 5. Ristanen — 3:43,5, 6. Sachnov — 3:52,4, 7. Ulvang — 4:03,5, 8. Walder — 4:05,9, 9. Svanda — 5:53,4, 10. Ottosson (Švéd.) — 6:22,4, 11. Hole (Nor.) — 6:46,8, 12. Bellmann (NDR) — 6:54,5, 13. Guidon — 6:58,0, 14. Vanzetta — 7:01,2, 15. Fähndrich (Švýc.) — 7:14,2, 16. Braa (Nor.) — 7:17,7, 17. Eriksson — 7:58,1, 18. Juki (Jap.) — 8:24,6, 19. Devjatarov — 8:29,0, 20. Kirvesniemi — 8:39,1. — 24. Benc — 9:54,3, 33. Korunka — 13:59,0. — Bečvář závod nedokončil.

10 km klasicky: 1. Anne Jahreňová (Nor.) 31:49,5, 2. Marja Matikainenová (Fin.) — 0,8, 3. Brit Pettersenová (Nor.) — 19,7, 4. Rezcovová-Romanová (SSSR) — 32,9, 5. Dahlmoová — 36,0, 6. Skeimeová (obě Nor.) — 43,0, 7. Pticyňová (SSSR) — 46,3, 8. Määttäová (Fin.) — 48,7, 9. Smetaniňová (SSSR) — 1:00,5, 10. Kratzerová (Švýc.) — 1:11,3, 11. Westinová (Švéd.) — 1:21,6, 12. Hyttiainenová (Fin.) — 1:25,0, 13. Venceneová (SSSR) — 1:39,0, 14. Schmidtová-Fosterová (Kan.) — 1:57,8, 15. Dal Sassová (It.) — 2:04,3, 16. Brüggerová (Švýc.) — 2:10,1, 17. Dahlmanová (Švéd.) — 2:10,9, 18. Klimková — 2:14,0, 19. Boeová (Nor.) — 2:23,8, 20. Pyykkonenová (Fin.) — 2:27,8, — 27. Jebavá — 3:34,6, 42. Rádlová — 5. 38,2.

5 km klasicky: 1. Marja Matikainenová 14:45,7, 2. Anfisa Rezcovová — 3,6, 3. Evi Kratzerová — 6,8, 4. Smetaniňová — 9,0, 5. Boeová — 16,8, 6. B. Pettersenová — 17,1, 7. Dahlmanová — 18,3, 8. Jahreňová — 23,2, 9. Määttäová — 26,6, 10. Dahlmoová — 35,3, 11. Westinová — 35,1, 12. Pyykkonenová — 39,6, 13. Vanzettaová (It.) — 41,1, 14. Skeimeová — 41,9, 15. Karlssonová (Švéd.) — 43,3, 16. Schmidtová-Fosterová — 52,5, 17. Dal Sassová — 1:12,4, 18. Irnigerová (Švýc.) — 1:12,8, 19. Johanssonová (Švéd.) — 1:19,3, 20. Havančíková — 1:20,9, — 30. Jebavá — 1:46,6, 46. Balážová — 3:28,6. — Klimková byla diskvalifikována.

4x5 km volnou technikou: 1. SSSR (Ordinová, Gavriluková, Pticyňová, Rezcovová) 58:08,8, 2. Norsko (Dahlmoová, Skeimeová, Jahreňová, Boeová) — 37,3, 3. Švédsko (Wallinová, Lambergová, Dahlmanová, Westinová) — 1:32,2, 4. NDR (Greinerová, Kuhfittigová, Nestlerová Opitzová) — 1:37,3, 5. Itálie (Vanzettaová, Pozzoniová, Desderiová, Dal Sassová) — 1:58,5, 6. Finsko (Määttäová, Savolainenová, Hyttiainenová, Matikainenová) — 2:13,2, 7. Kanada — 2:23,9, 8. Švýcarsko — 2:26,8, 9. CSSR (Jebavá, Havančíková, Klimková, Rádlová) — 3:24,6.

20 km volnou technikou: 1. Marie Helene Westinová 57:20,5, 2. Anfisa Rezcovová — 27,1, 3. Larisa Pticyňová — 1:08,2, 4. Matikainenová — 1:13,7, 5. Brüggerová — 1:18,3, 6. Boeová — 1:19,4, 7. Dal Sassová — 1:30,2, 8. Jahreňová — 1:31,2, 9. Ordinová — 1:59,4, 10. Nestlerová — 2:02,9, 11. Skeimeová a Kratzerová obě — 2:05,4, 13. Vanzettaová — 2:07,8, 14. Thomasová (Švýc.) — 2:35,5, 15. Greinerová — 2:36,9, — 27. Rádlová — 3:34,9, 29. Havančíková — 3:58,9, 36. Jebavá — 5:20,7, 39. Balážová — 6:57,1.

Lyžování pro každého

Jak parafinovat, odstraňovat vosk a parafin

V prvním čísle letošního ročníku Lyžařství jsme seznámili čtenáře jak zacházet s novými lyžemi, ošetřovat skluznice, drážkovat lyže a používat správné parafíny a glidery. Tentokrát se vracíme k parafinování, odstraňování vosku a parafinů.

PARAFINOVÁNÍ

Parafin se musí do skluznice zahřít. Je nutné použít dostatečné množství vosku, aby bylo zaručeno, že žehlička se stále pohybuje po vrstvě vosku a nepříjde vůbec do styku s obnaženou skluznicí. Parafin se má na skluznici udržovat několik minut roztavený, nesmí však dojít k jeho silnému přehřátí, což se vyznačuje kouřením a prskáním parafínu. Polyetylenová skluznice se začíná tavit při cca 130–140 °C. Přesná struktura povrchu skluznice se tedy může vysokou teplotou narušit. Je proto nutné vyvarovat se zejména používání otevřeného ohně k ošetření skluznic.

Po dostatečném ztuhnutí se parafin se skluznice seškrabuje škrabkou z umělé hmoty tak dlouho, až se nachází pouze v jemných drážkách vyrytých ve skluznici drážkovačem před parafinováním. Potom se kartáčem z umělé hmoty zbytky parafínu z drážek pečlivě vykartáčují. Je to důležitý úkon! Kdyby parafin zůstal v drážkách, ztratilo by drážkování význam.

ODSTRAŇOVÁNÍ VOSKU

K odstranění vosku ze skluznice lze použít tři způsoby:

1. Smývacím roztokem (např. spray) rozpustíme vrstvu vosku na skluznici a potom hadrem, nejlépe speciální netkanou textilií — Fiberlenem, setřeme.
2. Plamenem roztavíme vosk na skluznici a setřeme hadrem nebo Fiberlenem! Nepoužívat u polyetylenové skluznice!!

Tyto dva způsoby opakujeme tak dlouho, až je skluznice zcela zbavená vosku. Teplota plynového plamene se pohybuje mezi 600 až 1100 °C, proto plamen nelze použít u polyetylenových skluznic, které se taví už při 130 °C. Speciální smývací roztoky (i smývač SKIVO) jsou velmi účinné, strukturu skluznice nepoškodí a povrch nevysuší jako např. benzin.

ODSTRAŇOVÁNÍ PARAFINŮ

Je to vlastně třetí způsob odstranění vosku ze skluznice. Na skluznici nejdříve nažehlíme nějaký měkký parafin, jako je G 105 SWIX červený nebo GS 40 SWIX oranž, který potom chvíli udržujeme roztavený pohybuji se žehličkou (pozor, aby se parafin nepřehřál, což se projevuje kouřením a prskáním). Pak ještě roztavený nebo alespoň ztuhlý parafin seškrábneme s povrchu skluznice ostrou plastikovou škrabkou.

Tím odstraníme všechny nečistoty a zbytky starých vosků, které vyplavil roztavený parafin na povrch skluznice. Po ochlazení vypadá skluznice jako velmi suchá. To je záruka, že je čistá.

Tato metoda se běžně používá u sjezdových lyží. Je zřejmé, že stejná tech-

nika je vhodná i pro skatingové lyže.

Přehled pomůcek, potřebných při odstraňování vosků a parafinů:

- svěráky nebo „kopyto“ k rádnému upevnění lyže,
- miska na roztavení a mixáž parafinů,
- žehlička elektrická nebo zahřívána plamenem,
- plastikové škrabky a vhodné kartáče (nylonové a mosazné),
- FIBERTEX (brousící polštářek z nylonových vláken),
- FIBERLEN (netkaná textilie na stírání).

DŮLEŽITOST TEPLoty VZDUCHU

Při volbě vosku hraje teplota vzduchu důležitou roli. Když mrzne, je velmi užitečným ukazatelem. Teploměr však nesmí být umístěn na přímém slunci. Při závodech se obvykle měří i teplota sněhu. Stoupne-li však teplota vzduchu nad 0 °C, teplota sněhu se ustálí na 0 °C. Teplota vzduchu je potom jen pomocným údajem. Důležitějším údajem se stává čas. Měříme, jak dlouho je teplota nad bodem mrazu, abychom zjistili v jakém stadiu je sníh, jak se mění jeho struktura a podíl vody ve sněhu.

Ing. JAN ŽÁK

Bižuterie modernizuje

Cestou rozsáhlé modernizace a komplectace svých zimních středisek jde TJ Bižuterie Jablonec nad Nisou. V současné době spravuje v Bedřichově, na Severáku a na Špičáku 17 lyžařských vleků a většinou i dobře upravených svahů. Co však až dosud chybělo — další zázemí sociálních služeb.

Do nové sezóny TJ Bižuterie vykročila s několika novinkami. Mezi nejpodstatnější patří sociální zařízení na dětském svahu na Severáku, kde také ještě vyrostl další dětský vlek s pomalejším chodem.

A od letošního sezóny mají možnost návštěvníci Bedřichova lyžovat i při umělé osvětlení na svahu Malinovka. Umělé osvětlení je v provozu od pondělí do soboty vždy od 16 do 20 hodin a jeho uvedení do provozu si lyžaři moc pochvalují.

„Už v letošním roce bychom měli otevřít rekonstruovaný objekt na Špičáku, bude sloužit veřejnosti. Připravena je výstavba „Jizerského milíře“ na Severáku, v němž budou soustředěny všechny služby včetně servisu a půjčovny lyží. A podobný objekt už projektově připravujeme vedle stávajícího objektu „Malinovka“ v Bedřichově. Chtěli bychom co nejdříve veřejnosti splatit dluh v této oblasti služeb,“ říká Jiří Fukner, vedoucí správy hospodářských zařízení TJ Bižuterie v Jablonci nad Nisou. -jk-

Gaby Koubek - 75 let

Nechce se tomu ani věřit, že vzorný trenér Gabriel Koubek, stále pracující v pionýrskou lyžařskou skupinou domažlických „Eskymáků“, oslavil v lednu 75. narozeniny. Obá jeho rodiče byli náruživými lyžaři a také Gaby se již v mládí věnoval lyžování. Absolvent olomoucké realky vystudoval vojenskou akademii a stal se členem armádního výběru běžců. S úspěchem zavedl s Chlumem, Balvínem a dalšími reprezentanty.

Působil jako učitel a vychovatel, v roce 1970 absolvoval trenérskou školu FTVS a s úspěchem pracoval jako trenér v Karlových Varech, Novém Městě na Moravě, Harrachově a od roku 1971 v Domažlicích. Zaměřil se na práci s mládeží a měl zásluhu na dobré výchově několika čs. nadějných závodníků. Byl také autorem příručky Pokyny lyžařům-běžcům. Čtenáři Lyžařství G. Koubka znají z několika jeho metodických příspěvků. Za dlouholetou obětavou práci s mládeží byl vyznamenán Cenou Otakara Jandery.

Do dalších let mu přejeme hodně zdraví, spokojenosti a stále stejný elán při jeho práci s domažlickými „Eskymáky“.

Redakce

Mládež má zelenou

v Janských Lázních, kde nové vedení lyžařského oddílu TJ Janské Lázně připravilo seriál deseti závodů Janskolázeňského sjezdového poháru — JASPO '87. Závodí žáci a žákyně všech osmi tříd ZŠ a také ti nejmladší z mateřské školy. Je to pěkný příspěvek janskolázeňských lyžařů k 100. výročí lyžování v českých zemích. V uplynulém roce v akci Z vybudovali nový vlek Košťálka odpracováním 746 brigádnických hodin a více než 2000 hodin při sportovně společenských akcích. Na výroční schůzi byl zvolen předsedou oddílu Zdeněk Lábler.

Při příznivých sněhových podmínkách koncem ledna a začátkem února i pražská sídliště ožila lyžaři (Foto J. Trousil)

MISTŘI SVĚTA Z OBERSTDORFU

ROČNIK 73
1987
Kčs 3,—

lyžařství

Mistrovství světa juniorů 1987 v klasických disciplínách v italském Asiagu - Galliu bylo přehlídkou nejlepších mladých závodníků a závodnic 25 zemí. Na snímcích vedoucího čs. výpravy MUDr. Milana Jiráska nahoře boj juniorek při stoupání po startu štafet, dole vyhlášení vítězů soutěže družstev sdruženářů, v níž čs. reprezentanti získali jedinou bronzovou medaili.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

MSJ 1987

V SÄLEN-HEMSEDALU

HODNOCENÍ

MS 1987

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRANĚ OBÁLKY PETER JURKO, KTERÝ NA ZIMNÍ SVĚTOVÉ UNIVERZIADĚ 1987 VYBOJOVAL PRO ČSSR TŘI ZLATÉ MEDAILLE VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH (FOTO B. HYNEK). — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY DVA ZÁBĚRY BOHUMILA HYNKA ZE ŠTRBSKÉHO PLESA, KTERÉ DOKUMENTUJÍ VELKÝ ZÁJEM DIVÁKŮ O SOUTĚŽE ZIMNÍ SVĚTOVÉ UNIVERZIADY. NAHOŘE POHLED NA MŮSTKY PŘI SOUTĚŽI SKOKANŮ, DOLE DAVY DIVÁKŮ V CÍLI BĚŽECKÉHO STADIÓNU.

lyžařství

Ročník 73

Číslo 4

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirášek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršák, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, R. Sauer a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentovská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. března 1987. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Za vyšší kvalitu tělovýchovného procesu

Dvoudenní 11. zasedání ÚV ČSTV 12. a 13. března v Praze se konalo v době, kdy naše tělovýchovná organizace Československý svaz tělesné výchovy oslavovala třicetileté trvání. Díky podpoře stranických a státních orgánů uplynulé období znamenalo upevnění socialistického obsahu činnosti ČSTV, podstatně se rozšířila členská základna a zlepšila úroveň kádrů. Československý svaz tělesné výchovy se stal významnou složkou Národní fronty a jeho členové se podíleli při uskutečňování celospolečenských cílů rozvinuté socialistické společnosti.

ČSTV se významnou měrou podílí na činnosti mezinárodního sportovního hnutí, má zastoupení v 75 mezinárodních sportovních federacích a tělovýchovných organizacích. Jeho delegáti přispívají k demokratizaci olympijského hnutí, pokroku a mírovému úsilí v mezinárodních federacích. Českoslovenští sportovci se mohou pochlubit řadou významných úspěchů v největších mezinárodních soutěžích. V průběhu třiceti let vybojovali na olympijských hrách 78 medailí, z nichž 21 bylo těch nejceněnějších — zlatých. Z mistrovství světa v jednotlivých sportovních odvětvích přivezli 565 medailí — 135 zlatých.

Naše tělovýchovná organizace se může pochlubit pozoruhodnými výsledky nejen ve vrcholovém, ale i v oblasti výkonnostního sportu a zejména v masové tělesné výchově. Československé spartakiády jsou obdivovány v celém světě. Znamenají vizitku kulturní vyspělosti naší socialistické vlasti. Staly se významnou součástí života našeho lidu. Představují spojení tělesné kultury s estetickými a duchovními hodnotami.

Březnového zasedání ÚV ČSTV se zúčastnil také místopředseda ÚV Národní fronty ČSSR Tomáš Trávníček, zástupce vedoucího oddělení ÚV KSČ Ján Riaz a další hosté. T. Trávníček poděkoval jménem ÚV KSČ, ÚV NE ČSSR i jménem generálního tajemníka ÚV KSČ a prezidenta ČSSR Gustáva Husáka všem funkcionářům ČSTV za obětavou práci v třicetileté historii organizace.

Jedenácté zasedání ÚV ČSTV věnovalo pozornost kvalitě a účinnosti tělovýchovného procesu. Zprávu předsednictva přednesl místopředseda ÚV ČSTV Juraj Kniežo. Zdůraznil, že problematika tělovýchovného procesu, jeho kvalita a účinnost má pro činnost tělovýchovné organizace, pro plnění jejích funkcí, zásadní význam.

O vysoké kvalitě a účinnosti tělovýchovného procesu rozhodují především tři základní činitele: cvičenec či sportovec, tělovýchovný pedagog a obsah pohybové i jiné výchovně vzdělávací činnosti. Podmínkou úspěchu je, aby mezi nimi existovala jednotná cílového zaměření, to znamená, aby sportovec i trenér sledovali stejné cíle a na jejich dosažení byl zaměřen obsah tréninkové činnosti.

Ze závěrů XVII. sjezdu KSČ vyplývají tři komplexy úkolů, kterým je třeba věnovat prvořadou pozornost. Je to především program dalšího masového rozvoje tělesné výchovy, sportu a turistiky, dále nutnost zvýšení efektivity vrcholového sportu a úkoly vyplývající z vyšších nároků na funkci tělesné kultury a ČSTV.

Ve zvyšování kvality a účinnosti tělovýchovného procesu musí sehrát rozhodující úlohu metodický úsek územních a svazových orgánů ČSTV. Na plnění úloh musíme s vyšší náročností připravit především metodické poradní útvary a pracovníky územních a svazových orgánů na všech řídicích stupních. Jejich činnost je třeba důsledně řídit, kontrolovat a vytvářet pro ni potřebné podmínky.

Úlohou prvořadého významu nejen svým rozsahem, ale též kvalitativními nároky, je naplňování úloh dokumentů k masovému rozvoji tělesné výchovy, sportu a turistiky v podmínkách ČSTV.

Výkonnostní sport plní dvě funkce: jednak tvoří zázemí vrcholového sportu pro část talentovaných sportovců s předpoklady dosažení nejvyšší sportovní výkonnosti, a jednak je příležitostí pro sportovní vyzítí ostatních členů sportovních oddílů, kteří chtějí soutěžit, ale nezasáhnou do sféry vrcholového sportu. Těmto kritériím je třeba zásadně podrždit i zaměření tělovýchovného procesu.

Ve vrcholovém sportu jedním z rozhodujících předpokladů dalšího zvyšování kvality a účinnosti tělovýchovného procesu je sladění jeho ideově výchovných a sportovních technických cílů s efektivním a účinným využitím zabezpečujících oblastí. Dosažení vysoké úrovně vyžaduje další zkvalitnění řízení, odstranění nedostatků, vyplývajících ze současného složitého způsobu řízení těchto oblastí.

Diskuse ve třech sekcích — masovém rozvoji, výkonnostním a vrcholovém sportu — přinesla řadu cenných poznatků, které budou využity v další práci. Úspěšné splnění nově vymezených úkolů bude znamenat významný podíl ČSTV v celospolečenském úsilí o urychlení a intenzifikaci hospodářského a sociálního rozvoje naší společnosti ve smyslu závěrů XVII. sjezdu KSČ, přispěje k vyšší kvalitě tělovýchovného procesu a přípravě VII. sjezdu ČSTV.

Účastníci 11. zasedání ÚV ČSTV jednomyslně schválili Prohlášení na podporu nových sovětských návrhů k odzbrojení.

Pro výbor Svazu lyžování ÚV ČSTV usnesení 11. zasedání ÚV ČSTV znamená doplnění Opatření k dalšímu rozvoji lyžování v ČSSR, schváleného předsednictvem ÚV ČSTV na zasedání 21. ledna 1986, které v sezóně 100 let lyžování v českých zemích přineslo jeho úspěšné plnění.

—tr—

Pozlatili Světovou zimní univerziádu

Českoslovenští vysokoškoláci dosáhli letos dosud největšího úspěchu v historii třinácti ročníků Světové zimní univerziády. Vybojovali celkem 26 medailí, z toho 15 zlatých, 6 stříbrných a 5 bronzových. Největší podíl na historickém prvenství měli lyžaři, kteří do československé sbírky univerziádních trofejí přispěli třinácti zlatými, šesti stříbrnými a pěti bronzovými medailemi. Dějištěm klasických disciplín a střediskem univerziády bylo Štrbské Pleso, o prvenství ve sjezdových disciplínách se bojovalo v Jasně.

Třináctý ročník Světové zimní univerziády 21.—28. února byl nejen významnou mezinárodní sportovní, ale také společenskou událostí. Slavnostního zahájení se zúčastnili člen představenstva ÚV KSČ a předseda vlády ČSSR Lubomír Štrougal, člen představenstva ÚV KSČ a předseda vlády SSR Peter Colotka, předseda FISU dr. Primo Nebiolo, předseda ÚV ČSTV Antonín Himl a další hosté. Do Československa přijelo téměř 700 vysokoškolských sportovců ze všech pěti světadílů. Měli příležitost nejen změřit své síly ve sportovních soutěžích, ale vyměnit si také zkušenosti ze studií. Účastníci ze zahraničí (27 zemí) oceňovali pohostinnost, pozornost a srdečnost nejen pořadatelů, organizátorů, ale i zaměstnanců hotelů, lázeňských a rekreačních zařízení, která po dobu univerziády byla jejich domovem, jakož i upřímnost návštěvníků, s nimiž se setkávalo při soutěžích, kulturních a společenských programech. Oceňovali lékařskou péči, možnost využití plaveckých bazénů, sauny, rehabilitační linky a zdravotních zařízení lázeňských domů. Přesvědčovali se o zájmu a podpoře, kterou v ČSSR věnují vysokým školám politické a státní orgány.

Pestré kulturní a společenské programy se těšily velké pozornosti účastníků univerziády, popularitu si

získal Univerziádní klub SSM, který se poprvé uskutečnil při podobné akci. Mimořádnému zájmu zahraničních hostů se těšilo pozvání na ždiarskou svatbu s koloritem starých zvyků a na zábijáčku do Štrby. Všechny tyto akce přispěly k utužení přátelských vztahů vysokoškoláků i činovníků vysokoškolského sportu ze všech kontinentů. Univerziádní oheň přátelství a touhy po míru, který společně přinesli z Hirošimi do Vysokých Tater japonští a českoslovenští sportovci, sice po jejím skončení zhasl, ale plane dál v srdcích všech účastníků univerziády pro mír, štěstí a radostný život. Připomenul to při závěru Zimní světové univerziády místopředseda FISU Konstantin Anastasov.

Slavnostního zakončení se zúčastnila také stranická a vládní delegace, vedená členy představenstva ÚV KSČ předsedou vlády ČSSR Lubomírem Štrougalem a předsedou vlády SSR Petrem Colotkou. Navštívila i čs. výpravu a blahopřála vysokoškolským sportovcům k jejich úspěchům.

Velký sportovní a organizátorský úspěch

Světová zimní univerziáda skončila nejen velkým sportovním úspěchem čs. vysokoškoláků, ale i organizátorů. Všichni dlouholetí pracovníci Mezinárodní sportovní federace vysokoškoláků FISU v čele s dr. Primo Nebiolem se shodli v názoru, že to byla dosud nejpečlivěji připravená a po všech stránkách vzorně organizovaná SZU. K úspěšnému průběhu lyžařských soutěží kromě vzorně připravených tratí a můstků, pěkného počasí,

dobré informační služby, nové výsledkové tabule na běžeckém stadionu a dokonalého moderního technického vybavení na Štrbském Plese i v Jasně přispěla i početná účast diváků na všech závodech. Zájem o soutěže SZU potvrdila i přítomnost 200 novinářů, rozhlasových reportérů a televizních komentátorů. Přenosy Čs. televize přebíralo deset zahraničních společností, pohotovou výsledkovou službu pro sdělovací prostředky spolehlivě zajišťovala jugoslávská Iskra Delta Computers. O občerstvení návštěvníků se starala početná kolona stravovacích stánků, nechyběly ani zajímavé suvenýry, připomínající tuto světovou zimní událost. Laťku pro pořadatele příští univerziády položili čs. organizátoři hodně vysoko.

Rozdělení medailí

Celkové rozdělení medailí z lyžařských a krasobruslařských soutěží a ledního hokeje přineslo pořadí: 1. ČSSR 15 zlatých — 6 stříbrných — 5 bronzových, 2. SSSR 6 — 8 — 4, 3. Rakousko 1 — 2 — 0, 4. Bulharsko 1 — 1 — 0, 5. Jugoslávie a USA 0 — 1 — 5, 7. NDR 0 — 1 — 2, 8. Švýcarsko 0 — 1 — 1, 9. Japonsko a Itálie 0 — 1 — 0, 11. Kanada a Polsko 0 — 0 — 1.

V lyžařských soutěžích je umístění: 1. ČSSR 13 — 6 — 5, 2. SSSR 4 — 4 — 3, 3. Bulharsko 1 — 1 — 0, 4. Rakousko 0 — 2 — 0, 5. Jugoslávie 0 — 1 — 5, 6. NDR a USA 0 — 1 — 2, 8. Itálie a Japonsko 0 — 1 — 0, 10. Polsko a Švýcarsko 0 — 0 — 1.

Slavnostního zahájení XIII. ročníku Světové zimní univerziády na Štrbském Plese se zúčastnily delegace 28 zemí [Foto ing. J. Bobula]

K úspěchům čs. reprezentantů

Radu pozoruhodných úspěchů dosáhli čs. vysokoškolské reprezentanti příkladnou bojovností, houževnatostí a psychickou odolností. Tyto vlastnosti dokumentovaly především běžkyňe ve štafetě rozhodnutím o vítězství v závěrečném kilometru proti favorizovaným sovětským běžkyňám, když na první předávce měly ztrátu 39,2 s. Stejně statečně bojovala i štafeta mužů, která podlehla sovětským reprezentantům rozdílem 0,2 sekundy. Při závodě skokanů na středním můstku po prvním kole vedl Jugoslavec Debelak před Lesserem (NDR), ale nakonec tři medaile patřily čs. reprezentantům. Sdruženář František Repka po osmém místě ve skoku nejlepší časem v běhu vybojoval bronzovou medaili. Ve sjezdářských soutěžích Jurko a Milanová bojovnými výkony získali po třech prvenstvích a největší mírou přispěli k zisku nejcennějších kovů.

Běžecké soutěže byly ve znamení souborů sovětských a československých reprezentantů a reprezentanek. Na můstcích byli největšími soupeři čs. skokanů závodníci NDR. V závodě sdruženém startovalo několik účastníků MS v Oberstdorfu. Škoda, že v Jasně chyběli někteří původně přihlášení přední závodníci (Edalini, Zurbriggenová, Bonfiniová).

Ocenění předsedy FISU

Předseda FISU dr. Primo Nebiolo vyslovil pochvalné uznání organizátorům ZSU 1987:

„Již potřetí se studenti sešli ve vaší zemi na zimní světové univerziádě. A byla to dosud nejlépe organizovaná tato soutěž. Českoslovenští přátelé již v minulosti se podíleli na úspěšné práci v organizaci vysokoškolských her a patří jim za to dík. Univerziádní soutěže přispívají ke sblížení mladých lidí i k naplnění ušlechtilé myšlenky vzájemné spolupráce, přátelství a mírovému hnutí mezi národy celého světa. Ve FISU sdružujeme studenty ze všech kontinentů, jsme otevřenou organizací, neděláme rozdíly podle náboženství, politické příslušnosti či barvy pleti. Mladí lidé znamenají ohromnou sílu, řada současných vysokoškoláků bude mít časem vliv na politický vývoj ve svých zemích. Proto jsou jejich vzájemná setkání, která je učí si rozumět, vzájemně se chápat a žít v míru, tak důležitá. Při letošním zimní univerziádě ve Vysokých Tatrách bylo k těmto setkáním hodně příležitostí, a to je velmi cenné.“

JAROSLAV TROUSIL

Ludmila Milanová na ZSU vybojovala tři medaile (Foto B. Hynek)

Duše univerziádního študáka

Existují tři kategorie univerziádních sportovců. Není to na první pohled znát, ale dělají univerziádu univerziádou. Vytvářejí z ní docela jiný podnik než jakým je mistrovství světa nebo olympijské hry. Naivní by byla každá snaha o srovnání. Univerziáde se nepodobá nic na světě.

Jakmile novinář pochopí tuto zákonitost, stává se uprostřed univerziádního mumraje začátečníkem. Měl by se na mikrosvět kolem sebe asi podívat pohledem úvodníkaře, divadelního referenta, ekonomického redaktora, prostě jakkoliv jinak, než

by se díval sportovní reportér. Nikdy bych si nedovolil radit kolegům, ale sám jsem se zkusil vžít do nové role. Kladl jsem naivní otázky, zapisoval nečekané odpovědi a pátral po tom, jaká je duše studenta — sportujícího.

Nejprve velká jména. Kategorie jejich nositelů je svým způsobem obdivuhodná. Mnozí se díky vysokoškolskému sportu dokázali udržet ve skvělé formě i na sklonku své kariéry. Jiní se svou zralostí a výkony na zenitu stávají osobnostmi univerziády.

Manfred Deckert: „Začíná se říkat, že českoslovenští reprezentanti zde nemají rovnocenné soupeře. Jak se s tím vyrovnáme? Zkušenost mě naučila dívat se pravdě do očí: papirově měl být nejlepší náš tým. Já, Lesser a Sauerbrey jsme už přece získali i úspěchy ve Světovém poháru. Lesser v úvodu sezóny v Kanadě porazil mistra světa Parmu, ale vy jste se prostě dokázali na hodinu přesně připravit. A univerziáda nebyla pro vás vedlejší záležitostí. Pokud jsme sami k přípravě přistoupili jinak, nesmíme se divit, že jsme za daných okolností nemohli konkurovat — to platí nejen o skoku.“

(Ale o skoku především, vždyť na univerziádě byli také Stirn, Bajc, Janez Debelak, Schallert, skokani „otrkani“ Světovými poháry, ale bez šancí proti našim nadšeným chlapcům. Deckert se dokázal této pravdě podívat do očí.)

Vladimír Nikitin patří k sportovcům, kteří si prodlužují svá velká závodní léta seč mohou. V roce 1985 v Bellunu nenašel přemožitele, letos jakoby chtěl jen opakovat naučenou látku. Je trojnásobným mistrem SSSR, mistrem sportu mezinárodní třídy, to už mnoho znamená. A takový člověk přízná:

„V SSSR byla příprava rozdělena hned počátkem sezóny na dvě skupiny — oberstdorjskou a tatranskou. Mohu říci, že jsme měli k přípravě stejné podmínky jako „áčko“. Snad jen specializace podle stylu se nás netýkala. Žili jsme v podmínkách, ze kterých se nedá univerziáda prohrát. A málem se to stalo. Při štafetě. Patnáctka nám přinesla triumf, možná jsme se uklidnili, možná podcenili, co dokážou bojovná srdce podporovaná tisícovkami fanoušků, touha se doma předvést. Každý z nás byl papirově silnější než jeho československý protivník. A přece — Gerasimov chtěl uštvat Teplého — uštvat se sám

a uhájl jen bídný náskok, Beneš Teppana roztrhl vejpůl. Sám jsem nevěřil, že na posledním úseku ztrátu dohoním, že vyhrájeme. O metr! Mýlili jsme se ve svém sebevědomí, tak dramatický závod jsem v životě neběžel.“

(Neběžel jich málo. Jakou cenu asi má jeho přiznání, jeho nahléd na reálnou situaci, jaký i novinář-odborník může závidět.)

Ján Klimko, osmý sdruženář světa, má už také za sebou hodně. Všichni věříme, že dosud ne vrchol, ale málo platné, k mladíkům sedmadvaceti lety nepatří. Stál proti němu Japonec Kodama — 29. sdruženář z MS. Ochotný vypustit při běhu duši, aby si zchladil žáhu na v Oberstdorfu úspěšnějším sovovi. Jejich boj přerušoval meze běžné soutěže, rozhodně byl jedním z nejkrásnějších duelů univerziády. Pochopili to diváci a snad ani nebylo možné, aby Klimko v takové bouři nezvítězil.

„Bylo to největší vítězství v mém životě. Ani Oberstdorj si necením tak vysoko. Víte, nejde jen o úroveň soupeřů a cenu kovů na hrudi, ale také o to, za jakou cenu byl vybojován. K zisku tohoto zlata jsem musil být nejlepší, ale i taktičtější, odvážnější. Toto vítězství bylo těžce vybojované, proto má nejvyšší cenu.“

(Klimko je chlap. Boj ocenil výše než vítězství. Tím, že v něm spatřuje podstatu opravdového sportovního zážitku. Také rys osobnosti.)

Deckert, Nikitin, Klimko — jsou sportovci, kteří vyzráli v osobnosti. Vidí pod povrch věcí a z jejich úhlu dostávají univerziádní boje tvář neobvyklé čistoty.

Na druhou kategorii vysokoškoláků jsem narazil v Jasně. Stál jsem u startu mužského i ženského slalomu a pozoroval chování závodníků a závodnic. Zaujal mě jeden zvláštní rys — bezstarostnost, uvolněnost, radost z očekávané jízdy. Vypadali jako víkendoví lyžaři v Peci. Ale do stejné škatulky patřili ti, kteří tropili povyk, nervózně okusovali rty, šílili nad závodou vášní, nebo se tvářili jako lyžařské božstvo. Všichni byli nápadní a o všech se dá říci, že jejich vztah ke sportu je nezkaženě nezávadný, radost z pohybu je jim více než medaile, nikdy nebudou kralovat svahům. Stráně pod sebou se buď obávají, protože není z lehkou váhu, nebo ji berou na lehkou váhu, protože nejde o život.

Jak ostře kontrastovali s nenápadným soustředěním Jurka, Popangelova nebo Benedika! Člověk je mohl před startem klidně přehlédnout. Dejme slovo těm, kteří nepřijeli zvítězit, ale zúčastnit se.

Fritz Singer, Ital, student medicíny v Bologni: „Zúčastňuji se řady soutěží a mohu srovnávat. Vaším tratem schází větší složitost, ve sjezdu bylo

jediné místo, kde měl člověk problémy udržet se na nohou.“

(Sebevědomí patří ke sjezdářskému sportu, patří v míře dostatečné i Singerovi. Co na tom, že i na „lehké“ trati vykázal nezanedbatelný odstup za nejlepšími... I to je možná jedna z typických sond na téma — jaký je univerziádní sportovec.)

Stephen Porino, Američan, student psychologie z Colorada: „Máte překrásnou jasnou. Ne, prosím, nemluvíme o závodech. Jasná je krásnější. Na univerziádním zápolení mě upoutalo a vlastně přitáhlo jediné: ti lidé dokáží nadprůměrně rozvinout nejen ducha, ale i tělo. Univerzalita je podivuhodná věc.“

(Názor člověka, který je vychován v přesvědčení, že mozek může pracovat bez chyb jen tehdy, je-li tělo v kondici.)

Takových bylo v Tatrách asi nejvíce. I oni jsou lidmi. Protože mají své přednosti a občas svojí přirozenou chybičku. Bývají okouzlujícím způsobem suverénní. Jejich filozofie zní: najdu-li nového přítele, získal jsem univerziádní vavřík, medaile je méně než přátelství, akademický titul je méně než radost z vydařeného dne.

Do naší galérie chybí třetí obraz — obraz těch, kteří spěchají „nahoru“. Jaroslav Potměšil, ústřední trenér lyžování, mi už v listopadu na toto téma řekl: „Univerziáda je pro mnohé příležitostí, jak na sebe upozornit, může být prvním krokem do reprezentativních běhů a áček...“

Přijeli. Tepala v nich horká krev lidí, kteří míří vysoko. Chuť zlomit vše, co brání na strmé cestě vrcholového sportu. Naděje a touha. Člověk je mohl sledovat rozechvěle a závidět; byli nakažlivě mladí a všechno měli před sebou.

Velmocí v produkci velkých nadějí se stalo Československo. Koho jmenovat dříve — Milanovou, Kebrlovou, Jurka, Knížkovou, Čiže? Nebránili se povídání o svých výkonech, o proběhlém závodě, byli jasní, struční, přesně formulovali.

Tamara Tichonovová má už 23 let a trochu vzpomíná na svůj raketový vzestup seefeldský:

„Dosáhla jsem od té doby prvního velkého úspěchu. Myslím, že mi zvedne sebevědomí a pomůže k návratu do sovětského áčka. Univerziáda je dalším stupínkem vzhůru.“

Peter Číž je tajným typem československého skoku na lyžích. I Dalibor Motejlek o něm v tomto smyslu hovořil, čekají se od něj v brzké době činy, které jej posunou mezi vyvozené. Zabojoval skvěle při SP v Tatrách. Na univerziádní sedmdesátce byl po prvním kole čtvrtý, ale potom skočil 91 m, Vavrinčík, Lesser i Debelak ustrnuli, a dvaadvacetiletý Peter zdvihl ruce. Další z tolik potřebných činů měl za sebou, odpovědi na své dotazy před sebou.

Svěřil se, že studuje na pedagogické fakultě v Banské Bystrici, první ročník oboru tělocvik—zeměpis. Rád hraje kopanou a fandí Dukle Banská Bystrica. Lyžovat začínal na sjezdovkách. Tehdy nebylo zdaleka tolik vleků jako dnes. Otrávil ho čekání ve frontách a odešel v Banské Bystrici ke skokanům. Začínal pod vedením

trenéra Segetě, potom Čunderlíka, Šlanka a znovu pod dohledem Čunderlíka. Jeho vzorem je Jiří Parma. V tréninku se nyní zaměřil na odraz a jeho přesnost. Tato důležitá fáze skoku mu zatím dělá největší potíže. (Odpovídá několik okamžiků po skoku, jehož význam může být nečekaně velký. Uvědomoval si to. Hovořil jako člověk, který přesně ví co chce. Vyrovnaně, bez zbytečných emocí.)

Dokönáme svojí prohlídku univerziádní duše. I ti, kteří spěchají nahoru, jsou lidé. Mají velké cíle, mnohdy větší, než mohou kdy splnit. Jejich srdce jsou široká a odvážná. Touha je dělá den ze dne silnější. Jsou nadějí

KLASICKÉ DISCIPLÍNY

Muži

15 km volnou technikou: 1. Vladimír Nikitin 38:06,4, 2. Nikolaj Gerasimov — 3:3, 3. Dmitrij Solovjev [všichni SSSR] — 11,8, 4. Janoušek — 37,0, 5. Mašov [Bul.] — 40,0, 6. Teppan [SSSR] — 50,7, 7. Petrásek — 51,1, 11. Beneš — 1:14,1, 26. Teplý — 2:18,4, 30. Marszalek — 2:32,2, 42. Kvasnička — 3:28,4.

30 km volnou technikou: 1. Vladimír Nikitin 1:23:45,9, 2. Dmitrij Solovjev — 1,0, 3. Nikolaj Gerasimov — 18,0, 4. Teplý — 40,7, 5. Teppan — 1:08,7, 6. Stadlober [Rak.] — 1:24,9. — 9. Beneš — 2:53,3, 12. Janoušek — 3:25,6, 33. Petrásek — 8:12,7.

4X10 km volnou technikou: 1. SSSR [Gerasimov, Solovjev, Teppan, Nikitin] 1:36:26,3, 2. ČSSR [Teplý, Petrásek, Beneš, Janoušek] — 0,2, 3. Jugoslávie [Kerštajn, Klinč, Klemenčič, Grajf] — 2:05,3, 4. Itálie — 3:06,5, 5. Japonsko — 4:38,1, 6. Finsko — 4:40,8.

Závod sdružený: 1. Ján Klimko 415,73 [205,6 a 210,13], 2. Kazuoki Kodama [Jap.] 414,76 [206,1 a 208,66], 3. František Repka 405,10 [185,1 a 220,0], 4. Schwarz [Rak.] 401,73 [190,7 a 211,03], 5. Frák 393,34 [188,4 a 204,94], 6. Hunger [NDR] 390,82 [201,9 a 188,92]. — 12. Kumpošt 356,21 [179,5 a 176,71]. — Skok: 1. Kodama 206,1 (80 a 83), 2. Klimko 205,6 (75,5 a 80), 3. Hunger [NDR] 201,9 (81,5 a 79,5). — 7. Frák 188,4 (72,5 a 76), 8. F. Repka 185,1 (73 a 77,5), 11. Kumpošt 179,5 (73 a 74). — 15 km: 1. F. Repka 39:26,0, 2. Schwarz — 59,7, 3. Jakob [NDR] — 1:00,2. — 4. Klimko — 1:05,8, 7. Frák — 1:40,4, 15. Kumpošt — 4:48,6.

Skok na středním můstku: 1. Peter Číž 217,4 (81,5 a 91), 2. Jiří Malec 214,3 (81,5 a 90), 3. František Vavrinčík 214,0 (82 a 89) a Ingo Lesser [NDR] 214,0 (82,5 a 88,5), 5. Hirner [Rak.] 204,7 (80,5 a 85), 6. J. Debelak [Jug.] 203,2 (83 a 82,5). — 14. Šindler 170,4 (73 a 79,5). — Druztva: 1. ČSSR [Číž, Malec, Šindler, Vavrinčík] 620,4, 2. NDR [Sauerbrey, Hunger, Deckert, Lesser] 590,0, 3. Jugoslávie [Mur, Bajc, Debelak, Stirn] 572,6, 4. SSSR 533,2, 5. USA 519,0, 6. Japonsko 518,7 b.

Skok na velkém můstku: 1. Jiří Malec 226,0 (116 a 114,5), 2. Ivan Šindler 202,9 (106,5 a 110), 3. Ingo Lesser 201,1 (107 a 110), 4. Číž 200,4 (110,5 a 106), 5. Kusov [SSSR] 197,0 (104 a 109), 6. Petzold [NDR] 189,9 (103,5 a 105,5).

Ženy

5 km volnou technikou: 1. Tamara Tichonovová 13:58,6, 2. Ljubov Jegorovová [obě SSSR] — 8,5, 3. Anna Janoušková — 11,8, 4. Alžběta Havrančíková — 12,5, 5. Nagejkinová — 12,8, 6. Michejevová [obě SSSR] — 25,6. — 8. Knížková — 33,1, 10. Kopeňová — 39,4, 12. Zurynková — 44,6, 16. Klingarová — 55,1.

10 km volnou technikou: 1. Alžběta Havrančíková 25:59,7, 2. Anna Janoušková — 32,6, 3. Ljubov Jegorovová — 36,5, 4. Knížková — 48,8, 5. Kopeňová — 59,9, 6. Tichonovová — 1:01,5. — 26. Havlová — 3:04,8, 36. Staršia — 3:46,4.

v boji sportovců s nelitostnou hranicí lidských sil.

★

Není co dodat. Seznámil jsem se s lidmi, které obdivuji a přitom bych mnohde na mistrovství světa potkat nemohl. Nebo by se mnou asi hovořili úplně jinak. Obdivoval jsem jejich tatranskou symbiózu a bylo mi, jako bych poznával neznámý — zapomenutý svět.

Popravdě řečeno — tímto zjištěním jsem byl dosti překvapen. Velice vážně uvažuji, jestli to je přednost nebo nedostatek.

PETR BUŠTA

3X5 km volnou technikou: 1. ČSSR [Janoušková, Havrančíková, Knížková] 41:36,1, 2. SSSR [Jegorovová, Nagejkinová, Tichonovová] — 3,0, 3. Polsko [Popieluchová, Toporová, Macuszeková] — 40,2, 4. Rumunsko — 2:05,9, 5. Itálie — 2:12,2, 6. USA — 3:16,7.

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

Muži

Obří slalom: 1. Peter Jurko 2:11,57 (1:07,69 a 1:03,88), 2. Petar Popangelov [Bul.] — 0,53 (1:09,05 a 1:03,05), 3. Terry Delliquadri [USA] — 1,57 (1:09,09 a 1:04,05), 4. Ošikiri [Jap.] — 1,62, 5. Grabher [Rak.] — 2,12, 6. M. Bíreš — 3,49. — 10. Vokřál — 4,66.

Sjezd: 1. Peter Jurko 1:29,58, 2. Alberto Nencetti [It.] — 1,06, 3. Guido Purtschert — 1,17, 4. Zürcher — 1,19, 5. Lüthy [všichni Svyc.] — 1,25, 6. M. Bíreš — 1,30. — 15. Daniška — 2,76, 21. Rázus — 3,83, 41. Šmárik — 7,32, 46. Kováč — 7,85.

Kombinace: 1. Peter Jurko 98,86, 2. Jürgen Kriechbaum [Rak.] 41,99, 3. Rastislav Daniška 49,10, 4. Bersier [Svyc.] 58,60, 5. Lüthy 58,90, 6. Akiba [Jap.] 60,48. — 9. Rázus 71,87, 16. Šmárik 108,82. — Slalom pro kombinaci: 1. Jurko 1:38,86 (48,65 a 50,21), 2. Grabher — 0,62 (49,25 a 50,23), 3. Akiba — 1,48 (50,26 a 50,08), 4. Šmárik — 1,82, 5. Daniška — 1,88, 6. Rázus — 3,16.

Slalom: 1. Petar Popangelov 1:26,89 (45,36 a 41,53), 2. Jürgen Grabher — 0,72 (45,60 a 41,91), 3. Grega Benedič — 0,82 (45,45 a 42,26), 4. Bergant [oba Jug.] — 1,19, 5. Gipponi [It.] — 2,45, 6. Vokřál — 2,74, 7. Rázus — 4,65. — Jurko závod nedokončil.

Ženy

Obří slalom: 1. Ludmila Milanová 2:07,88 (1:00,78 a 1:07,10), 2. Ivana Valešová — 0,79 (1:00,91 a 1:07,76), 3. Andreja Leskovšeková — 1,07 (1:01,83 a 1:07,12), 4. Lesjaková [obě Jug.] — 1,75, 5. Kebrlová — 2,52, 6. Hojstřičová — 2,56, 7. E. Medžihradská — 2,97, 10. Kolátková — 5,91, 12. Žáková — 8,18, 17. Jandová — 10,51.

Sjezd: 1. Ludmila Milanová 1:23,90, 2. Sondra Van Ertová — 1,17, 3. Eva Pflösllová [obě USA] — 1,93, 4. Hojstřičová — 2,42, 5. Kolátková — 2,46. — 7. Kebrlová — 2,77, 24. Žáková — 8,16.

Kombinace: 1. Ludmila Milanová 6,73, 2. Lenka Kebrlová 38,96, 3. Monika Hojstřičová 70,92, 4. Van Ertová 97,83, 5. Byrneová [USA] 107,81, 6. Szafranská [Pol.] 143,66. — 10. Žáková 159,80 b. — Slalom pro kombinaci: 1. Kebrlová 1:39,55 (49,99 a 49,55), 2. Milanová 1:40,55 (50,20 a 50,35), 3. Hojstřičová 1:45,03 (52,42 a 52,61), 4. Szafranská — 6,07, 5. Žáková — 6,79, 6. Jegorovová [SSSR] — 7,75.

Slalom: 1. Ivana Valešová 1:39,87 (46,83 a 53,04), 2. Nataša Bokalová [Jug.] — 0,77 (48,45 a 52,19), 3. Katja Lesjaková — 1,11 (47,70 a 53,28), 4. Szafranská — 2,18, 5. Jandová — 2,30, 6. Pflösllová — 2,34. — 8. Hojstřičová — 2,65, 9. Žáková — 3,69.

Jen jedna bronzová medaile z Asiaga

Reprezentanti 25 zemí se zúčastnili 10. mistrovství světa juniorů v klasických disciplínách 1.—8. února v italském Asiagu-Galliu. Nejúspěšnější byl Sovětský svaz, který zásluhou mladých běžců a běžkyň získal 6 zlatých, po jedné stříbrné a bronzové medaili. Na dalších místech jsou NDR 3 — 3 — 1, Finsko 1 — 1 — 2, Norsko 0 — 2 — 2, NSR 0 — 1 — 1, Itálie 0 — 1 — 1, Švédsko 0 — 1 — 1 a ČSSR 0 — 0 — 1.

V běhu se projevila převaha sovětských juniorů a juniorek, neboť ve všech závodech vybojovali zlaté medaile. Italové na seniorském mistrovství světa v Oberstdorfu překvapili dvěma mistrovskými tituly a v Asiagu potvrdili, že se starají i o výchovu mladých běžců. Dokladem toho je jedno druhé, jedno třetí místo, že byli důstojnými soupeři sovětských juniorů a mladých reprezentantů severovýchodních zemí.

V soutěži sdruženářů NDR věnuje velkou pozornost juniorské kategorii a má nejlepší předpoklady opět se vrátit mezi světovou špičku v této náročné disciplíně. Potvrdilo to 50 % získaných medailí v obou závodech jejími mladými sdruženáři a přesvědčivé vítězství v soutěži družstev. Třetí místo ČSSR je povzbuzením a jedinou medailí z letošního MSJ. Škoda, že soutěž jednotlivců nebyla tak úspěšná. Zklamáním jsou umístění skokanů a výsledky běžců. Finsko má novou hvězdu v Ari-Pekovi Nikkolovi, který se již prosadil i na MS v Oberstdorfu. I v juniorské kategorii skokanů se světová špička rozšiřuje a šesté pořadí čs. družstva je malou útěchou.

Pouze čs. juniorky splnily výkonnostní cíle a celkové umístění našich reprezentantů a reprezentantek signalizuje, že přípravě juniorských kolektivů je třeba věnovat zvýšenou péči chceme-li uhájit dobrou pověst výkonnosti čs. lyžování.

Pouze čs. juniorky splnily výkonnostní cíle a celkové umístění našich reprezentantů a reprezentantek signalizuje, že přípravě juniorských kolektivů je třeba věnovat zvýšenou péči chceme-li uhájit dobrou pověst výkonnosti čs. lyžování.

K výkonům čs. juniorek

Výkony juniorek hodnotil trenér čs. reprezentačního družstva Jan Novák takto: „Výkonnostním cílem družstva bylo umístění štafety do pátého místa a v jednotlivcích jedno umístění do 10. a jedno do 15. pořadí. Přesto, že všechny členky čekal prvý start na MSJ a dá se říci, že se jednalo o kolektiv mezinárodně nezkušený a od začátku oslabený o účast I. knížkové, přistoupila děvčata k reprezentaci příkladně a splnila dané výkonnostní cíle.

Prvním závodem bylo 5 km klasicky, na start nastupovaly jen tři naše juniorky. Byl jsem přesvědčen, že můžeme dosáhnout lepšího výsledku v klasické technice než v bruslení. Každá závodnice zvolila jinak namazané lyže. Nejradikálnější měla namazáno I. Rádlová, nejladší lyže zvolila Š. Zurynková. Závod byl velice rychlý. S výsledky jsem byl spokojený, i když pořadí mezi našimi děvčaty bylo překvapivé, Ivana Rádlová odvedla výrazně nejlepší výkon v klasice v letošní sezóně. Zurynková zajela rovněž velice dobře, od Balážové se čekal v tomto závodě nejlepší výsledek

a zodpovědnost asi ovlivnila její výkon. Přílišná snaha dosáhnout maximálního výkonu vedla k drobným technickým chybám, což se projevilo na jejím celkovém čase. Její umístění však hodnotím jako dobré, na předcházejících MSJ by patřilo k nejlepším.

Po pětce hned začala příprava na štafety. Místo Knížkové jsem musel zařadit Zurynkovou a pozměnit sestavu na úsecích. Tři kilometry se Zurynková na prvním úseku držela ve skupině, bojující o třetí místo. Vyčerpáná předávala na 11. pořadí Rádlové, která zaběhla druhý nejlepší čas na úseku a posunula čs. štafetu na sedmé

Miroslav Rösler (Dukla Liberec) byl nejúspěšnějším čs. běžcem na MSJ 1987 v Asiagu (Foto J. Trousil)

místo. Poslední úsek byl ve znamení suverénního výkonu Trubicynové. O pátém až sedmém pořadí se rozhodovalo v posledních 600 m. V dramatickém závěru Balážová cílem projela asi o 20 cm před Norkou Myklebustovou a zajistila našim juniorkám páté místo ze 14 štafet. Zajela čtvrtý nejrychlejší čas na úseku a z výsledku jsme měli velkou radost.

Posledním závodem bylo 15 km volnou technikou. Jedinou naší závodnicí, která měla určité zkušenosti s tak dlouhou tratí, byla Zurynková. Prvá z čs. juniorek se vydala na trať Rádlová, která začala velice ostře. Na 5. km byla šestá, po deseti kilometrech ještě osmá. V závěru nedokázala vystupňovat tempo jako její soupeřky a skončila třináctá. Balážová, unavená ze štafety, se nemohla zpočátku rozjet, dobrý závěr stačil jen na 23. pořadí. Zurynková nastupovala na start s pocitem, že svůj cíl jako klasička na MSJ splnila. Začala velice dobře, v závěrečné pětce však ztratila asi 20 sekund a z 56 účastnic skončila 22.

Tratě vedly v členitém terénu bez jediného stromečku nebo keře, neby-

ly zvláště těžké. Byly postaveny tak, aby byly co nejatraktivnější pro diváky. Poslední kilometr bylo možno sledovat ze stadiónu. Závodilo se za jasného počasí na rychlém firnu, který k poledni vlnul.

Nejlepší juniorky se prosazovaly v obou způsobech. V klasické technice je špička užší a možno se spíše prosadit. Závodnice NDR nastupovaly jen ve volné technice a nedosáhly očekávaných výsledků. Nejlepší družstvo představovaly juniorky Sovětského svazu. Zvláště Trubicynová je mimořádným talentem. Na 15 km byla o třídu lepší než ostatní. MSJ 1988 je plánováno na začátek února do Rakouska. Oporami našeho družstva by měly být i v příštím roce I. Rádlová a L. Balážová, doplněné o úspěšné reprezentantky v Družbě 1987.“

Běžci nesplnili ani jeden výkonnostní cíl

V 10. čísle loňského ročníku Lyžařství trenér čs. juniorského reprezentačního družstva běžců Vladimír Sturm v článku „Obhajoba bude těžká“ avizoval těžkou úlohu juniorů navázat na úspěšná vystoupení juniorů posledních let. Poprvé od MSJ 1981, kdy vede reprezentační kolektiv, se juniorům na MSJ nepodařilo splnit ani jeden výkonnostní cíl. Co o tom říká V. Sturm:

„Cesta na MSJ, ubytování, stravování, lékařské zajištění a dvoudenní trénink v dějišti závodů proběhly bez závad. Přípravy lyží na všechny závody díky fotobuňce a informovanosti juniorů na trati závodu pomocí vysílaček byly optimální. Těžké profily, mimo 10 km klasicky, všechny ostatní otevřené na planinách.

V závodě na 10 km klasicky 22. Rösler na vítěze Karačevského měl % zpoždění 5,31 a na třetího Kirilova 4,48. Na splnění výkonnostního cíle (10. místo) chybělo 53,2 s. Buchta vzdal na 3. kilometru pro dýchací potíže.

Ve štafete 3×10 km na prvním úseku Petruch měl devátý čas se ztrátou 50,9 s na první a pouze 24,3 s na druhé místo. Petruch s devátým časem na úseku předával osmý se ztrátou 44,9 s na vedoucí štafetu a 35,0 s na druhé místo. Buchta na posledním úseku měl 13. čas. Asi 7 kilometrů jel na sedmém místě, v závěru mu došly síly a předjely ho štafety Polska, Francie a Finska. Na splnění výkonnostního cíle tj. 5. místo, chybělo 1:41,5 min.

Ve třicítce volnou technikou 20. Röslerovi na splnění výkonnostního cíle (15. místo) chybělo 31,5 s. Na vítěze měl % zpoždění 5,90 a na třetího 4,13.

Po úspěchu se většinou chyby nehledají a po neúspěchu se těch „kdyby“ najde víc než dost. Na MSJ nás reprezentovali nejlepší tři junioři. Pouze Rösler odvedl ve všech závodech své maximum, Petruch průměr a

u Luboše Buchty se nepodařilo udržet velmi dobrou formu ze začátku ledna a na MSJ zajel hluboko pod svůj průměr. Po kvalitním přípravném období s výrazným zlepšením na podzimních STP a vydařeném přípravě na ledovci v říjnu nastalo velmi špatné období listopad-prosinec, v němž se neuskutečnil plánované akce první sněh v SSSR, VT a kontrolní závody s RD mužů v Krkonoších a z důvodů špatných sněhových podmínek se neodjelo ani na závody do Itálie. Bez kvalitní přípravy jsme od 3. ledna naskočili do kolotoče závodů, kde jsme museli prokazovat oprávněnost nominace na MSJ. Handicapem bylo i to, že proti úspěšnějším disciplínám na MSJ 1987 — juniorky [Balážová, Rádlová] a sdruženáři [Pustějovský, Repka] se ani jeden junior nemohl připravovat s RD seniorů a tím překlenout období velmi špatné přípravy v ČSSR. Termínový kalendář závodů, sestavený s ohledem na seniorskou reprezentaci, je naprosto nevhodný pro juniory. Postavení výkonnostních cílů pro MSJ 1987 bylo nereálné.

Děkuji všem zainteresovaným za dobře odvedenou práci (i když nepřinesla výsledky) a na dalších MSJ přeji čs. juniorům minimálně návrat na pozice z let 1982—1986.

Poznámky k soutěži sdruženářů

Takto hodnotil účast sdruženářů na MSJ trenér juniorského družstva Peter Škvaridlo:

„Súťaži jednotlivcov predchádzali dva tréningy v skoku a v behu. Výkony v tréningoch skoku boli nevyrovnané v rozpätí 4—6 metrov. Tento jav vyvolal neistotu a i v preteku výkony vo všetkých kolách mali rozdielnu kvalitu. Cez to hodnotím skokanskú časť preteku za odpovedajúcu možnostiam pretekárov. Za očakávaním zostal Mák pre technické chyby v odraze. Rezerva bola v estetickom prevedení skoku, a to hlavne v doskoku. V bežeckej časti splnil očakávanie Patráš ziskom 206 bodov, ostatní zaostali za očakávaním trénera o 30—40 s. I cez tieto nedostatky považujem umiestnenie na 6., 11. a 18. mieste za dobré, pretože úroveň súťaže bola vysoká a špička sa rozširuje.

Prvá časť súťaže družstiev vyznela pre nás úspešnejšie, zlepšil sa doskok, nevyrovnanosť medzi kolami odstránil Repka, ktorý ako jednotlivec bol hodnotený na 3. mieste. NDR však získala príliš veľký náskok a o boj na 2.—5. miesto zostali družstvá ČSSR, Norska, Francie a ZSSR. O celkovom výsledku rozhodovala bežecká časť preteku, kde družstvo 1 keď nestačilo na bežecký výkon nórskej štafety z ZSSR, náskok zo skoku bol dostačujúci. Tretie miesto považujeme za úspech. Je treba však vidieť, že v behu sme na nórske družstvo stratili okolo 1 minúty na úsek a je potrebné v príprave s týmto počítať. Z objektívnych rezerv sú rezervy v materiálovom vybavení, zo subjektívnych vyrovnanosť v skokanskej časti a zdokonalenie bežeckej časti.“

K výkonum skokanů

Co říká o soutěži skokanů trenér čs. juniorského družstva Rudolf Höhnle:

„Již dva tréninky, při nichž čs. reprezentanti absolvovali po třech sko-

cích, naznačovaly, že závody budou vyrovnané. Potvrdila to i soutěž družstev. V ní podali naši skokani velmi dobrý výkon a v hodnocení jednotlivců se umístili takto: 9. Řehořek, 13. Sakala a 14. Šimon. Těmito výkony jednotlivců obsadilo družstvo celkově šesté místo, což považují za dané situace za dobrý výsledek. Domnívám se, že při účasti čtyř reprezentantů mohlo být umístění ještě lepší.

Před závodem jednotlivců se konaly ještě dva tréninky. V tomto závodě se mladým čs. reprezentantům nepodařilo zopakovat výkony ze soutěže družstev a jejich umístění považují za neúspěch. Přesto pokládám Sakalu za špičkového závodníka a v další etapě jeho vývoje je třeba ho posílat na závody Světového poháru, aby získal mezinárodní zkušenosti. Má ještě velké rezervy pro zvýšení své výkonnosti.

Vývoj skokanské disciplíny se opět více posunul na celém světě do juniorské kategorie. Světová špička juniorů se rozšířila a soutěž má stále větší výkonnostní úroveň, blíží se seniorské světové špičce. Je proto třeba přehodnotit přípravu čs. juniorů skokanů pro další leta a věnovat jí větší péči. Jen tak udržíme krok se světovým vývojem.“

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Junióři

10 km klasicky: 1. German Karacevskij [SSSR] 27:19,5, 2. Mika Kuusisto [Fin.] — 11,9, 3. Andrej Kirilov [SSSR] — 12,6, 4. Fauner [It.] — 14,8, 5. Jonsson [Švéd.] — 19,7, 6. Botvinov [SSSR] — 22,5. — **22. Rösler** — 1:26,7, **39. Petruch** — 1:57,7. Buchta závod nedokončil. Ze 71 startujících 68 bylo klasifikováno.

30 km volnou technikou: 1. Kalikan Nagombajev [SSSR] 1:13:41,2, 2. Silvio Fauner — 1:14,8, 3. Oeyvin Skaanes — 1:15,3, 4. Daehlie [oba Nor.] — 1:26,8, 5. Karcevskij [SSSR] — 1:42,1, 6. Karacevskij — 2:27,4. — **20. Rösler** — 4:21,0, **26. Petruch** — 5:18,0, **48. Buchta** — 7:21,1. — Ze 66 juniorů bylo 63 klasifikováno.

3 X 10 km volnou technikou: 1. SSSR [Andrej Kirilov, Kalikan Nagombajev, German Karacevskij] 1:14:13,9, 2. Švédsko [Anders Bergström, Johan Daniels-son, Henrik Forsberg] — 12,4, 3. Itálie [Ugo Sartor, Andrea Del Fabro, Silvio Fauner] — 13,0, 4. Norsko — 18,0, 5. NSR — 1:28,0, 6. Švýcarsko — 2:08,0. — **10. ČSSR (Rösler, Petruch, Buchta)** — 3:09,5.

Závod sdružený — jednotlivci: 1. Thomas Prenzel [NDR] 425,98 [226,5 a 199,48], 2. Arne Trond Bredesen [Nor.] 416,82 [209,1 a 207,72], 3. Marko Frank [NDR] 410,30 [213,2 a 197,10], 4. Andersen [Nor.] 406,74, 5. Abratis [NDR] 405,96, 6. V. Repka 403,62 [204,2 a 199,42]. — **11. Pustějovský 396,38 [199,9 a 196,48], 18. Patras 383,28 [176,7 a 206,58], 25. Mák 367,36 [169,1 a 198,26]. — Skok:** 1. Prenzel 226,5 [92 a 93,5], 2. Frank 213,2 [89,5 a 90,5], 3. Bredesen 209,1 [85,5 a 88], 4. V. Repka 204,2 [85,5 a 87,5], 5. Okladnov [SSSR] 203,4 [87 a 87,5], 6. Repellin [Fr.] 201,2 [87,5 a 87,5], — **7. Pustějovský 199,9 [84 a 86], 23. Patras 176,7 [81,5 a 83,5], 30. Mák 169,1 [79,5 a 84,5]. — 10 km:** 1. Elden [Nor.] 25:48,5, 2. Sarafannov [SSSR] — 0,8, 3. Andersen — 10,3, 4. Abratis — 36,2, 5. Apeland [Nor.] — 36,7, 6. Cuendet [Švýc.] — 55,8. — **9. Patras — 1:07,1, 18. V. Repka — 1:42,9, 19. Mák — 1:48,7, 23. Pustějovský — 1:57,6.** — Ze 48 startujících bylo 45 klasifikováno.

Závod sdružený — družstva: 1. NDR [Thomas Prenzel, Marko Frank, Thomas Abratis] 1281,80, 2. Norsko [Arne Trond Bredesen, Jorgen Bard Elden, Jon Andersen] 1240,98, 3. ČSSR [Vlado Repka, Michal Pustějovský, Ladislav Patras]

1198,94, 4. SSSR 1197,42, 5. Francie 1170,98, 6. Finsko 1142,64. — **Skok:** 1. NDR 645,8, 2. ČSSR 587,3, 3. Norsko 586,3, 4. Rakousko 584,9, 5. Francie 568,2, 6. SSSR 562,5. — **3 X 10 km:** 1. Norsko 1:16:38,9, 2. NDR — 35,6, 3. SSSR — 43,8, 4. Finsko — 1:06,7, 5. Francie — 1:11,7, **6. ČSSR — 1:16,1.**

Závod ve skoku: 1. Ari-Pekka Nikkola [Fin.] 228,8 [96 a 94,5], 2. Mike Arnold [NDR] 214,4 [91,5 a 92,5], 3. Dieter Thoma [NSR] 211,3 [90,5 a 92,5], 4. Koch 206,9 [87 a 89,5], 5. Züchner [oba NDR] 203,0 [90 a 85], 6. Leonhardt [NSR] 200,7 [89,5 a 87,5]. — **20. Řehořek 180,1 [83 a 83], 28. Sakala 175,6 [80,5 a 83], 47. Šimon 146,3 [79,5 a 71].** — Startovalo 57 skokanů.

Závod družstev ve skoku: 1. NDR [Ingo Züchner, Roy Koch, Mike Arnold] 614,4, 2. NSR [Ludwig Biller, Steffen Bartschat, Robert Leonhardt, Dieter Thoma] 587,1, 3. Finsko [Erkki Nykänen, Sasu Happonen, Jarkko Heikkilä, Ari-Pekka Nikkola] 582,1, 4. Norsko 578,3, 5. Rakousko 567,5, 6. ČSSR [Šimon, Řehořek, Sakala] 564,2. — Startovalo 12 družstev.

Juniorky

5. km klasicky: 1. Taťana Bondarevová 14:18,4, 2. Jelena Trubicynová [obě SSSR] — 4,9, 3. Geboren Venke Hatlebergová — 28,3, 4. Moenová [obě Nor.] — 29,3, 5. Wallinová [Švéd.] — 35,1, 6. Vasiljevová [SSSR] — 37,6, 7. Rádlová — 42,1. — **11. Zurynková — 51,8, 13. Balážová — 55,0.** Knížková nestartovala. Všech 57 juniorek bylo klasifikováno.

15 km volnou technikou: 1. Jelena Trubicynová 39:59,0, 2. Simone Petter Greinerová [NDR] — 1:43,2, 3. Magdalena Wallinová [Švéd.] — 1:49,1, 4. Bondarevová — 2:04,7, 5. Tamminenová [Fin.] — 2:31,7, 6. Mišejevová [SSSR] — 2:50,5. — **13. Rádlová — 3:15,2, 22. Zurynková — 4:06,3, 23. Balážová — 4:06,8.** — Z 57 startujících 56 bylo klasifikováno.

3 X 5 km volnou technikou: 1. SSSR [Lilja Vasiljevová, Taťana Bondarevová, Jelena Trubicynová] 41:26,9, 2. NDR [Simone Petter Greinerová, Silke Brauno-ová, Heike Wezelová] — 16,5, 3. Finsko [Eljana Tamminenová, Sari Salminenová, Jaana Hirvononová] — 41,9, 4. Itálie — 1:32,8, 5. ČSSR [Zurynková, Rádlová, Balážová] — 1:45,7, 6. Norsko — 1:45,8.

● **VE SVĚTOVÉM POHÁRU V LYŽAŘSKÉ AKROBACII** v kanadském Mont Gabriel v soutěži mužů v jízdě v boulich byl první Francouz Deiber 25,71 před Finem Kellokumpem 25,60 a Norem Engelseidem 25,17, v baletu zvítězil Reitberger [NSR] 26,8, následován Kanadany Peircem 25,7 a Walkerem 25,3. Ve skocích dominoval Kanadán Langlois 199,09 před Francouzi Medou 198,89 a Bacquinem 183,32. — V soutěži žen v boulich bylo pořadí: 1. Wolffová [USA] 22,38, 2. Monodová [Fr.] 21,11, 3. Hattestadová [Nor.] 19,30, v baletu: 1. Bucherová [USA] 26,7, 2. Rossiová [Fr.] 26,0, 3. Kisslingová [Švýc.] 25,4, ve skoku: 1. Hernskogová [Švéd.] 28,75, 2. Lombardová [Fr.] 126,76, 3. Reichertová [NSR] 121,76. V kombinaci zvítězila Kisslingová 17 před Palenikovou [USA] 40 a Kanadankou Gardnerovou 40, z mužů byl první Američan Witt 33, následován Francouzem Laboueixem 37 a Martinem [USA] 56. V Lake Placidu [USA] zvítězil v jízdě mužů v boulich Kellokumpu 24,03 před Desovichem [USA] 23,61 a Francouzem Berthonem 22,98, ze žen Kanadanka Marrisonová 20,89 před Američankami McIntyreovou 20,42 a Wolffovou 19,45. Ve skocích byl první Kanadán Rozon 233,64, následován Langloisem 230,18 a Medou 216,89, v soutěži žen Lombardová 139,77 před Reichertovou 129,4 a Hernskogovou 125,83.

ČEŠTÍ ZÁVODNÍCI před první světovou válkou

České lyžařství do roku 1918 dosáhlo vzdor obtížným začátkům a omezeným možnostem během válečných let cenných úspěchů a čeští závodníci jej proslavili doma i v cizině.

K neúspěšnějším českým závodníkům před první světovou válkou patří: Bohumil Hanč, Hynek Bedrník, František Mládek, Josef Kraus, Josef Jodas, Karel Jarolímek, František Karel Hron, Beda Prokop, Josef Šír, Alfons Kubát, Otakar Tikva, František Strnad, M. Bálek, J. Hrubý, J. Kučera, vesměs mistři Království českého v běhu nebo skoku na lyžích. K dalším výborným závodníkům té doby se řadí Václav Lorenc, Antonín Bartoň, Josef Višňák, J. Mejvald, Emerich Rath, Josef Döubalík, Vojtěch Josifek, Josef Feistauer a mnoho dalších.

O vysoké úrovni našich závodníků svědčí také především úspěchy, kterých docílili v měření sil na mezinárodních závodech v zahraničí. Prvé starty na lyžařských závodech v cizině absolvovali v roce 1896 závodníci ČKSS Jilemnice, František Mládek a Hynek Bedrník na závodech v Taubenbergu u Mnichova. Oba si počínali velice úspěšně, předčili Nory i Švédy. Vítězství vybojoval F. Mládek, H. Bedrník obsadil druhé místo. Žárliví Rakušané nevěřili úspěchům českých lyžařů a ještě v tomtež roce je pozvali na závody v Plötzleinsdorfu u Vídně. Zúčastnili se jich H. Bedrník, F. Mládek, oba z ČKSS a F. K. Hron z ČSK Praha. V hlavním závodě, v těžké mezinárodní konkurenci zvítězil tentokrát H. Bedrník, F. Mládek se zařadil za něj na druhé místo. Dalšího skvělého úspěchu dosáhli Josef Višňák z ČKSS Jilemnice a pražský F. K. Hron 24. 1. 1898 v lyžařském Derby na Semmeringu. V závodě na 40 km startovalo 17 Rakušanů, 3 Norové a 2 Češi. Norové obsadili první tři místa, v těsném závěsu doběhl Hron a teprve 20 min. po něm první z Rakušanů. Jelikož Norové běželi ve zvláštní kategorii, měl být vítězem vyhlášen Hron a měl být odměněn hodnotnou cenou v ceně asi 1600 rakouských korun. Na nesportovní nátlak rakouských diváků byl však klasifikován na 2. místě. Předseda rakouského svazu Bräth vyřešil situaci takto: Hronovi se omluvil, předal mu 100 korun na zakoupení ceny a do Prahy oznámil, že Hron byl vítězem. Kromě toho mu zaplatil čtrnáctidenní pobyt ve Vídni a fiakr. Průběh a hlavně závěr závodu byl odrazem národnostních třenic, tak typických pro staré Rakousko-Uhersko.

Po přestávce, trvajících 8 let, kdy čeští závodníci v zahraničí nestartovali, se B. Hanč v doprovodu F. K. Hrona vypravili na závod, pořádaný 7. 2. 1907 v saském Annabergu na německé straně Krušných hor. V hlavním závodě zvítězil B. Hanč, nejlepší český

běžec, velkým předstihem před ostatními závodníky.

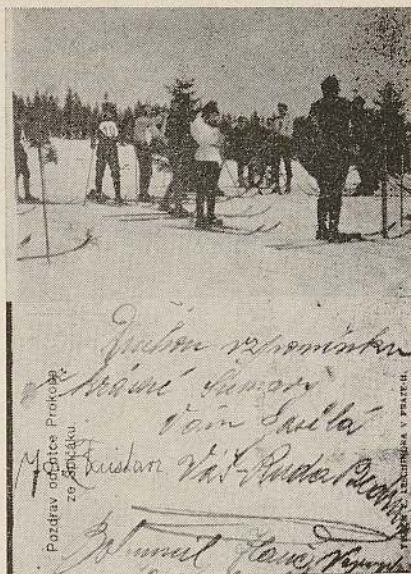
Sedm dalších roků trvala absence českých lyžařů na mezinárodním kolbišti. Teprve 1914 se vypravila tříčlenná výprava K. Jarolímek, J. Scheiner a J. Kučera do Kristianie, pozdějšího Osla, k účasti na slavných, tehdy největších světových závodech, na Holmenkollenu. Startovali v obou bězích, na 17 a 50 km, nikoli však ve skoku. Jejich umístění, jak bylo očekáváno, nebylo valné. Zkušenosti, které získali, však byly velkým přínosem pro další rozvoj závodního běhu a skoku v Čechách. Účast na Holmenkollenu byly posledními předválečnými starty českých lyžařů v zahraničí. Světová válka totálně ochromila jakoukoli závodní činnost.

BOHUMIL HANČ

Na přelomu devatenáctého a dvacátého století odcházeli průkopníci závodního lyžařského sportu a uvolňovali cestu mladé, nastupující generaci. To již nebyli samouci jako jejich předchůdci, běžat na lyžích se učili ve škole, mnozí z nich v lyžařských kursech pod vedením norských instruktorů. Mezi nimi byl i Bohumil Hanč, narozený 19. listopadu 1886 na Benecku, typ silového běžce s obdivuhodnou vůlí. Jeho závodní kariéra začala v roce 1907 a vyústila v dlouhou sérii vítězství na závodech doma i v cizině. V letech 1907–1912 byl neúspěšnějším běžcem v zemích Koruny české. V letech 1907–1909 suverénně zvítězil v 2., 3. a 4. závodě na 50 km, pořádaných v rámci mistrovství zemí Koruny české jako závody mezinárodní. Byl sedmínásobným mistrem Království českého. V roce 1907 zaběhl suverénně nejlepší čas v mezinárodním závodě v saském Annabergu.

Osmý mezinárodní závod na 50 km, pořádaný Svazem lyžařů 24. 3. 1913, se konal obzvláště okázale pod patronátem knížete Thun Hohensteina, místopředsedy Království českého. Závod, jak známo, nebyl dokončen, neboť všichni závodníci pro náhlý zvrát počasí vzdali, jen B. Hanč z ČKSS Jilemnice v závodě pokračoval. Běžel poslední kolo, které končilo na Mísečných boudách. Tam nedojel a byl později nalezen E. Rathem vysílen na Zlatém návrší. Rath se snažil jej odvézt na Labskou boudu, sám vysílen to však nedokázal a spěchal pro pomoc. Hanče na Labskou boudu přivezla později záchranná výprava, oživovací pokusy však neměly úspěch. Na místě, kde Rath nalezl umírajícího Hanče, byl později nalezen mrtev Hančův přítel V. Vrbata, který svému kamarádovi chtěl pomoci, ale sám zahynul. Byla to největší tragédie, která české lyžařství kdy postihla.

O závodě, který skončil smrtí nejlepšího českého závodníka zahájil

Zajímavý pozdrav předních čs. závodníků před první světovou válkou R. Bedrníka, B. Hanče, J. Faistavry, J. Mejvalda a J. Vejrcha ze závodů na Šumavě (Foto archiv)

tisk mohutnou kampaň, ve které obvinil Svaz lyžařů z nedostatečného zabezpečení závodu, vytýkána byla nebezpečnost tak velké distance. Vznikaly fámy i legendy. Oficiální obhajobou svazu, zachycenou v protokole lze shrnout takto: „Anketa Svazu lyžařů v Království českém o tragickém skonu B. Hanče a V. Vrbaty se konala 26. března 1913 v Obecním domě u Prašné brány za účasti 43 lyžařů, kteří byli svědky události, které se sběhly 24. března v okolí Labské boudy... Záchranná akce podniknuta bez prodlení a s obětavostí bezpříkladnou. Diváci, lyžaři a závodníci poskytl k záchranné akci své síly až k hranici vyčerpání. Vinu tragického skonu obou lyžařů nelze nikomu přičítati, leč nepředvídaným a nevyvratitelným nepsobením povětrnostních poměrů.“

O tragédii Hančovy a Vrbatovy smrti bylo napsáno velmi mnoho. U příležitosti 20. výročí se k tragédii v detailním rozboru vrátil dr. J. Scheiner v XXII. ročníku Zimního sportu. V roce 1953 se Hančovou smrtí zabývá spisovatel František Kožík, jehož dílo použil režisér Čeněk Dub jako předlohy k natočení filmu Synové hor, 1963 vyšla kniha Miroslava Rámpy Na hřebenech vichřice. Jasná výpověď historika však dodnes schází a patrně k ní již nikdy nedojde. Pravdu měl dr. J. Kalibera, když 1928 napsal: „...Sbíral jsem dál materiál o Hančovi, uspořádal jsem přednášku v Českém Ski klubu v Obecním domě a psal o věci. Ale brzy jsem dospěl k názoru, že tajemství smrti Hanče a Vrbaty vzal orkán s sebou a neobjasní je nikdo... Nikdo nemůže už nic nového objevit. Oběma patří jen uctivý obdiv.“

Dnes připomíná tragédii lyžařů z roku 1913 nově postavená mohyla na Zlatém návrší, viditelná ze všech krkonošských hřebenů. K uctění památky B. Hanče je od r. 1925 závod v běhu na 50 km, zařazený do programu mistrovství republiky, označován jako Memoriál Bohumila Hanče.

Dr. OTTO KULHÁNEK

O tituly ve sjezdových disciplínách

Druhá padesátka mistrovství republiky ve sjezdových disciplínách byla zahájena 1.—8. března v Jasně a na Kubinské holi. O dobrou organizaci šampionátu se tentokrát podělili dva pořadatelé: TJ Jasná Liptovský Mikuláš a TJ ZVL Dolný Kubín. Dobře spolupracovali a měli zásluhu na úspěšném průběhu 51. mistrovství ČSSR. Příjemným překvapením byly dobré výsledky mladých závodníků a závodnic a jejich podíl na zisku medailí.

Umožnila to trochu i skutečnost, že nejlepší tři čs. reprezentantky Lenka Kebrlová, Lucie Medzihradská a Milena Milanová v současně době startovaly na předolympijských závodech v Calgary a nejzkušenější čs. reprezentant Miroslav Kolář na Zimní spartakiádě sprátelených armád v rumunském Predealu, odkud se vrátil až na závěrečný obří slalom. Přesto však některé výsledky juniorů a juniorek naznačily slibné zvyšování výkonnosti úrovně. Platí to především o Zuzaně Kormaňákové, která vybojovala bronzové medaile ve sjezdu a obřím slalomu, ve slalomu byla čtvrtá a superobřím slalomu pátá. Po svém zranění si úspěšně vedla Pavla Schimmerová a má předpoklady pro další zlepšení zejména ve slalomu, v němž získala bronz, stejně jako v superobřím slalomu. Romana Stejskalová byla druhá ve slalomu a ve všech ostatních disciplínách patřila do první desítky.

V soutěži mužů byl výraznou postavou obhájce všech titulů Peter Jurko. Tři obhájil a pouze ve slalomu se musel spokojit bronzovou medailí. Projevila se na něm již únava z náročného programu na Zimní světové univerziádě při návratu na závodní tratě po těžkém zranění. Může se pochlibit devíti mistrovskými tituly. Adrian Bireš potvrdil, že startem v závodech Světového poháru a na MS získává cenné zkušenosti. Zlepšenou výkonnost prokázal i Martin Vokatý.

Soutěž žen měla v každé disciplíně jinou vítězku. Ve sjezdu to byla Marcela Kolátková, ve slalomu Lea Kováčová, v obřím slalomu Ivana Valešová a v superobřím slalomu Monika Hojstričová. Valešová po závodech prohlásila, že to byl pravděpodobně její poslední mistrovský závod a že pomýšlí zanechat vrcholového lyžování.

Začátek mistrovství pronásledoval třeskutý mráz, který znamenal odložení sjezdu o jeden den. Z časových důvodů nebyl letos udělen mistrovský titul v kombinaci. Závodů se zúčastnili sjezdaři a sjezdařky z 22 oddílů, kteří si pochvalovali dobré podmínky lyžařského areálu ZVL Dolný Kubín. Startovaly Rumunky Mihaela Feraová, Delia Parateová, Iudita Dorogová, Liliana Ichimová, Claudia Postolacheová a Maďarka Ildiko Apjókóvá.

Mistrovství ČSSR bylo současně dvojbojem mužů (slalom a obří slalom) o Cenu osvobození města Dolný Kubín a 11. ročníkem Memoriatu obětí sněhové laviny. Zvítězil v něm Adrian Bireš s 9,18 b. před Jurkem 10,30, Vokatým 12,60, Schimmerem 46,85, Mrklasem 48,06 a Daniškou 51,92 b.

PŘEHLED VÝLEDKŮ

Muži

Sjezd (délka tratě 3024 m, převýšení 760 m): 1. Peter Jurko [Jasná Lipt. Mikuláš] 1:34,44, 2. Juraj Geleta [VŠT Košice] — 0,92, 3. Marian Bireš [PS Banská Bystrica] — 1,06, 4. Vokatý [Lokomotiva Trutnov] — 1,47, 5. A. Bireš — 2,05, 6. Daniška [oba PS Ban. Bystrica] — 2,16, 7. Maxa [Sokol Špičák] — 2,52, 8. Rázus [VŠDS Žilina] — 3,29, 9. Turčan [PS Ban. Bystrica] — 3,59, 10. Leitner [VŠT Košice] — 3,62, 11. Kunkela — 4,01, 12. Gyure — 4,02, 13. Bucko [všichni PS Ban. Bystrica] — 4,20, 14. Valeš [VŠ Praha] — 4,38, 15. Veselský [Bohemians Praha] — 4,41. Startovalo 47 závodníků, 43 bylo klasifikováno.

Slalom (převýšení 185 m, v prvním kole 74, ve druhém 68 branek): 1. Adrian Bireš 2:13,37 [1:07,09 a 1:06,28], 2. Martin Vokatý — 0,47 [1:07,29 a 1:06,55], 3. Peter Jurko — 2,05 [1:09,04 a 1:06,38], 4. Mrklas [LIAZ Jablonec] — 3,44 [1:09,44 a 1:07,37], 5. Ilanovský [Jasná Lipt. Mikuláš] — 4,91 [1:10,42 a 1:07,86], 6. Daniška — 5,21 [1:09,99 a 1:08,49], 7. Rázus — 5,61, 8. Hermánek [PS Ban. Bystrica] — 5,66, 9. Kunkela — 6,50, 10. Schimmer [Bohemians Praha] — 6,55, 11. Dařílek [Sokol Deštné] — 6,78, 12. Škoda [LIAZ Jablonec] — 6,86, 13. Gyure — 6,88, 14. Paulath [Baník Havířov] — 9,56, 15. Geleta — 10,27. Startovalo 64 slalomářů, 33 bylo klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 385 m, v obou kolech 46 branek): 1. Peter Jurko 2:36,34 [1:22,59 a 1:13,75], 2. Miroslav Kolář [Dukla Ban. Bystrica] — 0,43 [1:22,53 a 1:14,24], 3. Marian Bireš — 1,10 [1:22,56 a 1:14,88], 4. A. Bireš — 1,56 [1:24,09 a 1:13,81], 5. Vokatý — 1,74 [1:23,38 a 1:14,70], 6. Schimmer — 2,37 [1:24,32 a 1:14,39], 7. Vokál [Technika Brno] — 2,43, 8. Mudroch [Chemická Ústí n. L.] — 2,87, 9. Kunkela — 4,13, 10. Vach [Jasná Lipt. Mikuláš] — 4,15, 11. D. Kučera [Autoškoda Vrchlabí] — 4,41, 12. Daniška — 4,46, 13. Němec [VŠB Ostrava] — 4,68, 14. Novotný [Dukla Liberec] — 4,78, 15. Maxa — 4,92. Startovalo 66 závodníků, 57 bylo klasifikováno.

Superobří slalom (převýšení 505 m): 1. Peter Jurko 1:32,39, 2. Marian Bireš — 0,04, 3. Adrian Bireš — 0,12, 4. Schimmer — 1,34, 5. Mudroch — 1,36, 6. Daniška — 1,42, 7. Vokatý — 1,52, 8. Vokál — 1,60, 9. Veselský — 1,62, 10. Geleta — 1,69, 11. Hermánek — 1,81, 12. Dařílek — 2,90, 13. Valeš — 3,04, 14. Harvan [Slavia Kežmarok] — 3,30, 15. Král [LIAZ Jablonec] — 3,48. Z 59 startujících bylo 49 klasifikováno.

Ženy

Sjezd (délka tratě 2200 m, převýšení 583 m): 1. Marcela Kolátková [VŠT Košice] 1:28,14, 2. Monika Hojstričová [UK Bratislava] — 0,64, 3. Zuzana Kormaňáková [Jasná Lipt. Mikuláš] — 0,96, 4. Paulovičová [VŠT Košice] — 1,61, 5. Schimmerová [VTŽ Chomutov] — 1,72, 6. Žáková [PS Ban. Bystrica] — 1,84, 7. Stejskalová [Sokol Deštné] — 2,08, 8. Hanušová — 2,71, 9. Chalupníková [obě Technika Brno] — 3,26, 10. Kováčová — 3,48, 11. Bodnárová — 3,66, 12. Pocho-

bradská [všechny PS Ban. Bystrica] — 4,47, 13. Bohmerová [Jasná Lipt. Mikuláš] — 4,54, 14. Koullová [Bohemians Praha] — 4,61, 15. Houdková [Slovan Spindlerův Mlýn] — 4,97. Všech 23 startujících bylo klasifikováno.

Slalom (převýšení 165 m, v prvním kole 62, ve druhém 60 branek): 1. Lea Kováčová 2:00,38 [59,33 a 1:01,05], 2. Romana Stejskalová — 0,64 [1:00,16 a 1:00,86], 3. Pavla Schimmerová — 0,81 [57,83 a 1:03,36], 4. Kormaňáková — 0,97 [58,93 a 1:02,42], 5. Apjókóvá [Maďarsko] — 1,54 [59,09 a 1:02,83], 6. Chalupníková — 2,86, 7. Boráňová [UK Bratislava] — 3,00, 8. Pochobradská — 3,02, 9. Peterková [TJ Vítkovice] — 3,45, 10. Kullová [VŠDS Žilina] — 5,01, 11. Sochocká [Chemická Ústí n. L.] — 6,14, 12. Kapucianová [Bohemians Praha] — 8,11, 13. Chalupská [PS Ban. Bystrica] — 8,12, 14. Ostárková [Baník Ostrava] — 8,41, 15. Pažoutová [TJ Gottwaldov] — 8,47. Ze 41 startujících bylo 20 klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 305 m, v prvním kole 46, ve druhém 40 branek): 1. Ivana Valešová [VŠ Praha] 2:34,85 [1:16,64 a 1:18,21], 2. Monika Hojstričová — 0,97 [1:17,84 a 1:17,98], 3. Zuzana Kormaňáková — 2,10 [1:18,45 a 1:18,50], 4. E. Medzihradská [UK Bratislava] — 2,52 [1:18,44 a 1:18,93], 5. Žáková — 2,84 [1:18,64 a 1:19,05], 6. Schimmerová — 3,11 [1:18,51 a 1:19,45], 7. Stejskalová — 3,38, 8. Houdková — 3,62, 9. Feraová [Rumunsko] — 4,32, 10. Jandová [VSST Liberec] — 4,36, 11. Koullová [Bohemians Praha] — 4,96, 12. Kováčová — 6,74, 13. Sochocká — 7,01, 14. Kapucianová — 7,21, 15. Ostárková — 8,37. Startovalo 40 závodnic, 35 bylo klasifikováno.

Superobří slalom (převýšení 495 m): 1. Monika Hojstričová 1:43,20, 2. Marcela Kolátková — 0,01, 3. Pavla Schimmerová — 1,10, 4. E. Medzihradská — 1,98, 5. Kormaňáková — 2,26, 6. Valešová — 2,35, 7. Jandová — 2,56, 8. Stejskalová a Kováčová obě — 3,07, 10. Žáková — 3,26, 11. Chalupníková — 3,34, 12. Sochocká — 4,88, 13. Feraová — 5,38, 14. Pochobradská — 5,64, 15. Koullová — 5,96. Z 39 startujících bylo 31 klasifikováno.

Lenka Kebrlová neobhájila mistrovský titul v obřím slalomu z loňského roku, neboť se zúčastnila Světových pohárů v zamoří. Tento zážeb je ze Zimní světové univerziády, na níž získala zlatou medaili v kombinaci

(Foto B. Hynek)

Družba 1987 na Šumavě

Mezinárodní soutěž mladých sportovců zemí socialistického společenství DRUŽBA se v současné době koná již téměř ve všech sportech — konkrétně v 31 zimních a letních sportovních odvětvích olympijského programu. Mezi nimi zaujímá významné místo i lyžování. Lyžařské soutěže DRUŽBY jsou určeny pro mladé nadějně závodníky ve věku do 17 let. V klasických disciplínách jsou pořádány již dvacet roků, sjezdové se podařilo prosadit až od roku 1978, tehdy pro dívky do 15 a chochy do 16 let. Jejich pořadatelé se pravidelně střídají, v ČSSR sjezdové disciplíny byly poprvé uspořádány v roce 1982 na Špičáku v Jizerských horách.

Letos jsme se stali pořadatelé jubilejní 10. přehlídky olympijských sjezdářských nadějí socialistických zemí.

**DRUŽBA-87
ČSSR**

**ŠPIČÁK
ŠUMAVA**

průběhu přispěly i příznivé sněhové podmínky, slunečné počasí a prvotřídní ubytování všech účastníků společně v zotavovně ROH Solidarita. Vhodně volený program umožnil ve středěním volném odpolední všem zahraničním družstvům i návštěvu patronátních závodů v Klatovech a v Nýrsku. Jeden večer se uskutečnil seminář trenérů všech zúčastněných reprezentačních kolektivů na téma Zkušenosti z výběru talentů a systému přípravy talentované mládeže ve sjezdových disciplínách. Zvláště diskutovány byly příspěvky sovětských trenérů Nikolaje Avirina a Michalla Bislise a bulharského vedoucího trenéra mládeže Simeona Kalčeva přispěly k výměně cenných zkušeností.

Počet účastníků sedmi zemí letošní sjezdářské DRUŽBY byl rekordní: 102 osob. Na startu každého závodu bylo 39 juniorek a 38 juniorek. Hostující země mohou v každé disciplíně přihlásit maximálně šest startujících, pořadající země dvojnásobný počet.

Čtrnáct medailí čs. reprezentantů

Pro naše mladé sjezdaře a sjezdařky byla letošní Družba velmi úspěšná, neboť vybojovali celkem čtrnáct medailí, z toho 7 zlatých, jednu stříbrnou a 6 bronzových. Nejúspěšnějším závodníkem roč. 1987 byl Vlastimil Maxa, který kromě slalomu, kde na něho zbyla „jen“ stříbrná, získal všechny zlaté medaile. Dokázal zvíťazít nejen ve sjezdu, ale i v dvoukolovém obřím slalomu a v trojbojí. Jeho jediným přemožitelem se stal Bulhar Stefan Šalamanov s mezinárodními zkušenostmi ze startů v závodech s kloubovými tyčemi. Patří k slalomářským nadějím své země (83,12 FIS bodů). Výborné výkony ve všech disciplínách podal i Dan Kučera a nadějný žák Branislav Surový (ročník 1972).

Čs. družstvo děvčat bylo podstatně vyrovnanější než loni v Rumunsku. Již loni úspěšná Hana Pochobradská se Zuzanou Kormaňákovou a Vendulou Houdkovou vytvořily dobrý tým. Jen ve slalomu musely přenechat ví-

tězství sovětské juniorce Alině Poreckinové a Rumunce Michaelae Feraové. Poreckinová s Palčikovovou patří k nadějším sovětské reprezentace, Rumunka Feraová svými body FIS převyšuje ostatní juniorky na světovém žebříčku FIS. Nadějí je Konstantin Čistakov (SSSR), pozoruhodný pokrok ve výkonnosti prokázal i někteří maďarští reprezentanti.

Většina startujících v DRUŽBĚ bojuje v ostatních mezinárodních závodech nejen o umístění, ale i o dobré body FIS a možnost zařazení do světového žebříčku. Organizátorům se proto vnučuje myšlenka, zda by i DRUŽBA, jako konfrontace výkonnosti mladých závodníků zemí socialistického společenství, neměla sloužit i tomuto účelu. Nebyla by narušena základní motivace soutěže, naopak možnost získávat základní bodové hodnoty do světového žebříčku FIS by sjezdářská DRUŽBA tím více přispěla k přípravě nejlepších mladých sportovců socialistických zemí na juniorské mistrovství světa, Světové a Evropské poháry i ostatní mezinárodní závody FIS. Ani v reglementu DRUŽBY by tím nedošlo k žádným změnám, neboť všechny závody se i nyní konají podle mezinárodních lyžařských pravidel FIS (IWO), i když zatím nejsou přihlašovány do mezinárodního kalendáře FIS. Naši junioři a juniorky i mladí reprezentanti-sjezdaři všech státních socialistických zemí by rozhodnutí o této kvalitní změně soutěže DRUŽBA rádi přivítali již od příštího ročníku, který se bude konat v Sovětském svazu. Jeho trenéři, stejně jako i trenéři ostatních družstev socialistických zemí se s tímto požadavkem ztotožňují. Všichni si od této změny slibujeme další zvýšení významu soutěže DRUŽBA ve sjezdových disciplínách.

ANTONÍN HUSÁK

**člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV**

VÝSLEDKY DRUŽBY 1987

Junioři

Sjezd (délka tratě 1270 m, převýšení 300 m): 1. Vlastimil Maxa 47,53, 2. Konstantin Čistakov (SSSR) — 0,06, 3. Dan Kučera — 1,22, 4. Ipatov (SSSR) — 1,33, 5. Surový — 1,51, 6. Čermák — 1,53, 7. T. Kučera — 1,92, 11. Hrdý — 2,29, 12. Horák — 2,57.

Slalom (převýšení 135 m, v prvním kole 49, ve druhém 48 branek): 1. Stefan Šalamanov (Bul.) 1:28,83 (45,13 a 43,70), 2. Vlastimil Maxa — 1,36 (46,16 a 44,03), 3. Dan Kučera — 1,86 (46,49 a 44,20), 4.

Lyžařský vlek v dějišti Družby 1987 středisku TJ Sportovní areál ČSTV Klatovy na Špičáku (Foto J. Kabát)

Čistakov — 2,17 (46,93 a 44,07), 5. Nečiporenko (SSSR) — 4,58 (48,43 a 44,98), 6. Bucko — 4,63 (48,58 a 44,88), 7. Jirásek — 4,79, 11. Kurek — 6,10, 13. Horák — 7,74.

Obřís slalom (délka tratě 1124 m, převýšení 295 m, v prvním kole 42, ve druhém 41 branek): 1. Vlastimil Maxa 2:25,67 (1:11,04 a 1:14,63), 2. Stefan Šalamanov — 1,13 (1:11,44 a 1:15,36), 3. Branislav Surový — 1,32 (1:11,71 a 1:15,28), 4. D. Kučera — 2,19 (1:12,19 a 1:15,67), 5. Čermák — 2,54 (1:12,42 a 1:15,79), 6. T. Kučera — 3,84 (1:13,06 a 1:16,45) — 9. Bucko — 7,10, 11. Kurek — 7,57, 12. I. Surový — 7,83, 13. Jirásek — 9,29, 15. Horák — 9,97.

Kombinace: 1. Vlastimil Maxa 10,25, 2. Konstantin Čistakov 56,04, 3. Dan Kučera 58,13, 4. Šalamanov 83,84, 5. Ipatov (SSSR) 116,68, 6. Bucko 127,42, 7. Jirásek 184,66, 8. Horák 185,13, 9. Kurek 186,89 b.

Juniorky

Sjezd (délka tratě 1270 m, převýšení 300 m): 1. Hana Pochobradská 50,14, 2. Natalia Palčikovová (SSSR) — 0,04, 3. Vendula Houdková — 0,54, 4. Poreckinová (SSSR) — 0,65, 5. Kormaňáková — 0,77, 6. Orlovová (SSSR) — 0,80, — 8. Sochocká — 1,09, 11. Tarasovičová — 1,25, 13. Krnavcová — 1,61, 14. Kalašová — 1,82.

Slalom (převýšení 135 m, v obou kolech 47 branek): 1. Alina Poreckinová 1:33,54 (44,99 a 48,55), 2. Mihaela Feraová (Rum.) — 0,03 (44,91 a 48,66), 3. Zuzana Kormaňáková — 0,58, 4. Houdková — 1,93 (46,45 a 49,02) a Palčikovová — 1,93 (45,93 a 49,54), 6. Mochylová (Pol.) — 2,61 (47,36 a 48,79) — 8. Pochobradská — 3,89, 10. Ostárková — 4,91, 11. Hošková — 5,23, 12. Krnavcová — 5,32, 13. Kapucianová — 5,72.

Obřís slalom (délka tratě 1124 m, převýšení 295 m, 41 branek): 1. Zuzana Kormaňáková 1:20,35, 2. Mihaela Feraová — 1,27, 3. Natalia Palčikovová — 1,64, 4. Houdková — 1,90, 5. Pupičevová (SSSR) — 1,93, 6. Pochobradská — 1,96, 7. Kapucianová — 2,20, — 11. Sochocká — 2,67, 15. Kalašová — 3,80.

Kombinace: 1. Zuzana Kormaňáková 22,27, 2. Natalia Palčikovová 33,53, 3. Vendula Houdková 48,27, 4. Pochobradská 59,30, 5. Poreckinová 57,99, 6. Pupičevová 68,05, — 11. Kapucianová 122,39, 12. Krnavcová 130,71, 13. Ostárková 147,46, 15. Hošková 171,25 b.

SKI-INTERKRITÉRIUM

přehlídkou mláďí

Zásluhou Jiskry Ústí nad Orlicí a Slovanu Malá Fatra Žilina od roku 1972 se koná SKI-INTERKRITÉRIUM, které je československým žákovským turné ve sjezdových disciplínách a pravidelnou součástí mezinárodního kalendáře FIS. V současné době je jednou z osmi oficiálních mezinárodních žákovských soutěží. Navázalo na závody v Říčkách, založené v roce 1963. Osvědčení obětaví pořadatelé z lyžařského oddílu Jiskry Ústí nad Orlicí oslavili letos čtvrtstoletí přehlídky sjezdařského mláďí. V této části SKI-INTERKRITÉRIA se na startu vystřídali reprezentanti patnácti zemí.

První mezinárodní zkušenosti zde získávali sjezdaři a sjezdařky, kteří se později uplatnili v závodech světové špičky. Byli mezi nimi i Wirnsberger, Jäger, sestry Mogoreovy-Tlalkaovy, Wieserová, Šareciová, Čistáková, z čs. reprezentantů bratři Sochorové, Charvátová, Šoltýsová, Droppová, sestry Uhrový, Jurko a mnozí další.

Krasula, Krajňák, Krasula a mnozí další.

Partu nadšených obětavých organizátorů závodu vedl nejdříve Luboš Sedláček a od roku 1981 je v jejich čele ing. Zdeněk Maršíček. Společně s Bohuslavem Šudou, Stanislavem Tlaskalem, Jiřím Heflejšem, ing. Františkem Pospíšilem a dalšími vytvořili kolektiv, který za podpory stranických, státních a hospodářských orgánů a organizací okresu Rychnov nad Kněžnou a Ústí nad Orlicí každoročně připravuje závody, na které dlouho vzpomínají i všichni zahraniční účastníci a rádi se do Říček vrací. Při slavnostním zahájení jubilejního 25. ročníku SKI-INTERKRITÉRIA byli jeho nejzasloužilejší činovníci vyznamenáni plakety za rozkvet obou okresů. Závody byly důstojnou oslavou 100 let organizované tělovýchovy v Ústí nad Orlicí a 100 let lyžování v českých zemích.

ÚSPĚCH ČS. REPREZENTANTŮ

SKI-INTERKRITÉRIUM skončilo úspěchem mladých čs. reprezentantů a reprezentantek, kteří zvítězili ve čtrnácti ze šestnácti závodů dvouletého turné. Ve Vrátné I v Říčkách jen jednou stanuly na nejvyšším stupni vítězů zahraniční reprezentantky. Byly to Larisa Maierová (SSSR) a Rakušanka Ingrid Strelitová v obřím slalomu starších žákyň. Z celkového počtu 49 medailí (jednou byly najednou dvě bronzové) získali čs. žáci a žákyně 34 a zahraniční účastníci patnáct.

Z československých nadějí se pochlubil největším úspěchem Branislav Surový. Dominoval v kategorii starších žáků ve slalomu i obřím slalomu v obou částech soutěže. Z mladších děvčat dvakrát zvítězily Renata Blahová a Naďa Šebeňová.

Při SKI-INTERKRITÉRIU v Říčkách se vzorný oddíl lyžování Jiskry Ústí nad Orlicí, nositel stříbrné Plakety ČSTV, pochlubil novým sociálním za-

řazením lyžařského střediska s vybavenou místností pro rozhodčí a hlášení s dokonalým technickým zařízením. Bylo vybudováno brigádnickým úsilím v rekordní půlroční době. I tentokrát se z bojů na Zakletém vrchu uskutečnily přenosy Čs. televize, přestože první den pronásledovala závody velká mlha. V kulturní části slavnostního zahájení vystoupil sbor scénického tance Sdruženého klubu pracujících v Ústí nad Orlicí pod vedením Evy Veverkové. Mezi hosty závodů byl i místopředseda VSL ÚV ČSTV Mirko Prokop, předseda komise mládeže Pavel Klapuš a gen. sekretář Jan Vedral.

Závodů se zúčastnili reprezentanti Dánska, Itálie, Maďarska, Nizozemí, Polska, Rakouska, Rumunska, Sovětského svazu a ČSSR.

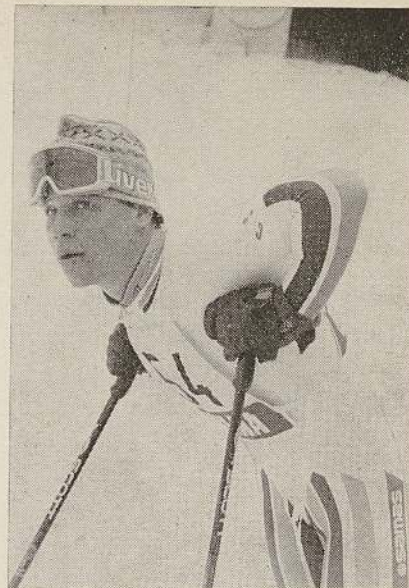
VRÁTNÁ

Mladší žáci — obří slalom: 1. Jan Holický 48,74, 2. Marcel Maxa — 0,45, 3. Petr Stejskal (všichni ČSSR) — 0,57, 4. Trinker — 0,89, 5. Tritscher (oba Rak.) — 1,32, 6. Slašťan (ČSSR) — 1,39, — 8. Kopčák — 2,72, 9. Janky — 2,77. — **Slalom:** 1. Petr Stejskal 1:21,46 [39,49 a 41,97], 2. Patrik Kopčák 1:22,07 [39,67 a 42,40], 3. Jan Holický — 1,29 [40,30 a 42,45], 4. Maxa — 1,60, 5. Janky (všichni ČSSR) — 3,76, 6. Tritscher — 4,37, — 9. Hrnčiar — 5,70.

Starší žáci — obří slalom: 1. Branislav Surový 55,00, 2. Radim Kosek (oba ČSSR) — 3,08, 3. Anatolij Lavrov (SSSR) — 3,28, 4. Jirásek (ČSSR) — 3,57, 5. R. Simonlehner — 3,64, 6. Ch. Simonlehner (oba Rak.) — 3,66, — 8. Kikloš — 3,86, 9. Jányš — 3,88, 10. Hronec — 3,94. — **Slalom:** 1. Branislav Surový 1:16,98 [38,78 a 38,20], 2. Anatolij Lavrov — 1,61 [39,94 a 38,65], 3. Branislav Pažák — 2,04, 4. Jirásek (oba ČSSR) — 2,04, 5. Laptev (SSSR) — 2,35, 6. Kikloš — 2,49, 7. Jányš — 3,01, 8. Mišura — 3,02, 9. Košek — 3,04.

Mladší žákyně — obří slalom: 1. Naďa Šebeňová 49,72, 2. Radka Koutová — 0,61, 3. Sarlotta Mörztzová (Maď.) — 0,66, 4. Erlebachová (ČSSR) — 1,36, 5. Litterová (Maď.) — 1,78, 6. Šamajová (ČSSR) — 2,17, 7. Blahová — 2,45, 8. Venglářová — 2,50. — **Slalom:** 1. Naďa Šebeňová 1:22,54 [40,50 a 42,04], 2. Renata Blahová — 0,53 [39,71 a 43,36], 3. Agnes Litterová — 2,38, 4. Mörztzová — 2,55, 5. Erlebachová — 3,15, 6. Venglářová — 3,49, 8. Šošková — 5,78.

Starší žákyně — obří slalom: 1. Larisa Maierová (SSSR) 58,50, 2. Ingrid Strelitová (Rak.) — 0,04, 3. Olga Ručovčkinová (SSSR) — 1,58, 4. Weitgasserová (Rak.) — 1,59, 5. Blahová (ČSSR) — 1,94, 6. Wimmerová (Rak.) — 1,96, — 7. Krnovcová — 2,40, 9. Litinská — 3,24, 10. Hošková — 3,25. — **Slalom:** 1. Andrea Hoš-

Branislav Surový byl nejúspěšnějším čs. reprezentantem ve SKI-INTERKRITÉRIU. Zvítězil ve všech čtyřech závodech starších žáků

(Foto J. Trousil)

ková 1:19,49 [40,83 a 38,66], 2. Jana Krnavcová — 0,83 [40,91 a 39,41], 3. Monika Litinská — 1,28 [41,12 a 39,65], 4. Karamanová — 1,65, 5. Kraciuková (Pol.) — 2,42, 6. Blahová — 2,47, — 9. Berná — 2,67.

ŘÍČKY

Mladší žáci — slalom: 1. Patrik Kopčák 1:13,61 [39,11 a 34,50], 2. Jan Holický — 0,34 [39,29 a 34,66], 3. Dušan Slašťan — 1,37 [39,42 a 35,56], 4. Janky — 1,73, 5. Maxa — 2,11, 6. Lebu (Rum.) — 2,77. — **Obří slalom:** 1. Petr Stejskal 50,04, 2. Jan Holický — 0,58, 3. Dušan Slašťan — 1,64, 4. Maxa — 1,93, 5. Tritscher — 2,20, 6. Gronych (ČSSR) — 2,73, — 9. Kopčák — 2,88.

Starší žáci — slalom: 1. Branislav Surový 1:18,85 [40,23 a 38,62], 2. Anatolij Lavrov — 1,18 [40,71 a 39,32], 3. Jegor Laptěv — 1,78 [41,64 a 38,99], 4. Jirásek — 2,64, 5. Mišura — 3,34, 6. Jányš — 3,41, — 7. Kikloš — 4,07, 8. Boššaní — 5,56, 10. Hronec — 6,27. — **Obří slalom:** 1. Branislav Surový 53,38, 2. Boris Hronec (ČSSR) — 2,25, 3. Anatolij Lavrov — 2,86, 4. Pažák — 2,98, 5. R. Simonlehner (Rak.) — 3,01, 6. Jányš — 3,17, — 7. Kikloš — 3,38, 9. Mišura — 3,62.

Mladší žákyně — slalom: 1. Renata Blahová 1:13,42 [38,16 a 35,26], 2. Naďa Šebeňová — 1,34 [39,57 a 35,19], 3. Sarlotta Mörztzová — 1,47 [39,54 a 35,35], 4. Litterová — 2,30, 5. Erlebachová — 2,83, 6. Koutová — 2,90, 7. Šamajová — 5,09, 9. Venglářová — 5,38. — **Obří slalom:** 1. Renata Blahová 1:00,37, 2. Naďa Šebeňová — 0,65, 3. Eva Erlebachová a Agnes Litterová obě — 0,91, 5. Wahlová (Rak.) — 1,23, 6. Mörztzová — 1,38, — 7. Koutová — 1,40, 9. Šamajová — 3,25.

Starší žákyně — slalom: 1. Andrea Hošková 1:23,52 [42,63 a 40,89], 2. Monika Litinská — 1,41 [43,12 a 41,81], 3. Veronika Berná — 1,90 [43,37 a 42,05], 4. Weitgasserová — 2,45, 5. Strelitová — 2,85, 6. Capitanová (Rum.) — 2,86, — 7. Krnovcová — 3,10, 8. Blahová — 3,14, 10. Karamanová — 3,72. — **Obří slalom:** 1. Ingrid Strelitová 55,90, 2. Larisa Maierová — 0,27, 3. Daniela Weitgasserová — 0,84, 4. Krnovcová — 1,18, 5. Ručovčkinová — 1,79, 6. Michelová (ČSSR) — 2,29, — 7. Blahová — 2,36, 8. Rajnková — 2,55, 9. Hošková — 2,64, 10. Litinská — 2,88.

JAROSLAV TROUSIL

Pohár Špindlerova Mlýna

Na úspěšnou tradici Juniorkritéria navázal první ročník mezinárodního závodu o Pohár Špindlerova Mlýna ve sjezdových disciplínách. Skončil úspěchem čs. reprezentantů při účasti závodníků a závodnic deseti zemí.

Na nově upravených tratích krkonošského střediska v soutěži mužů byl nejúspěšnější zkušený Bohumír Zeman, který vybojoval prvenství v obřím slalomu a slalomu. V superobřím slalomu skončil druhý za Martinem Vokatým. Nejzajímavější boj přinesl „obřák“, v němž mezi nejlepšími čtyřmi byl rozdíl pouhých 13 setin sekundy. Ze zahraničních účastníků si nejlépe vedl Vjačeslav Zverev (SSSR), který v superobřím slalomu skončil čtvrtý.

V soutěži žen z čs. reprezentanek se pochlubily vítězstvím Ivana Valešová v obřím slalomu a Romana Stejskalová v obřím slalomu. Ze zahraničních účastnic stála na nejvyšším stupni vítězů ve slalomu Polka Malgorzata Bachledová-Szeligová před čs. závodnicemi Koulovou a Kolátkovou. V Poháru Špindlerova Mlýna startovali muži, ženy, junioři i juniorky a jsou předpoklady, že v příštích ročnících se zúčastní kvalitnější zahraniční konkurence.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Muži

Obří slalom: 1. Bohumír Zeman 2:34,33 (1:22,12 a 1:12,41), 2. Jiří Dařílek — 0,03 (1:21,48 a 1:13,06), 3. Miroslav Schimmer — 0,06 (1:21,71 a 1:12,88), 4. Vokatý — 0,13, 5. Vokřál — 0,77, 6. Novotný — 0,89, 7. Kunkela (všichni ČSSR) — 1,36, 8. Osipov (SSSR) — 1,60, 9. Veselský — 1,68, 10. Kováč (oba ČSSR) — 2,01. — **Slalom:** 1. Bohumír Zeman 1:42,28

(46,34 a 55,94), 2. Antonín Novotný — 1,05, (47,04 a 56,29), 3. Vladimír Vokřál — 1,48 (47,12 a 56,64), 4. Hermánek — 1,66, 5. Mrklas (oba ČSSR) — 1,80, 6. Kunkela — 1,83, 7. Dubovský (ČSSR) — 2,69, 8. Chalamanov (Bul.) — 2,93, 9. Čermák (ČSSR) — 3,04, 10. Schimmer — 3,21. — **Superobří slalom:** 1. Martin Vokatý 1:33,48, 2. Bohumír Zeman — 0,24, 3. Vladimír Vokřál — 0,69, 4. Zverev (SSSR) — 0,69, 5. Maxa (ČSSR) — 0,76, 6. Schimmer — 0,90, 7. Veselský — 1,17, 8. Hermánek — 1,47, 9. Dařílek — 1,53, 10. Mudroch (ČSSR) — 1,55.

Ženy

Obří slalom: 1. Ivana Valešová (ČSSR) 2:21,04 (1:14,16 a 1:06,88), 2. Olga Loguinová (SSSR) — 0,99 (1:14,42 a 1:07,61), 3. Romana Stejskalová (ČSSR) — 1,22 (1:14,62 a 1:07,64), 4. Feraová (Rum.) — 2,88, 5. Kolátková (ČSSR) — 2,98, 6. Bachledová-Szeligová (Pol.) — 3,03, 7. Kormaňáková — 4,60, 8. Schimmerová — 4,77, 9. Paulovičová (všechny ČSSR) — 5,06, 10. Paříčková (SSSR) — 5,17. — **Slalom:** 1. Malgorzata Bachledová-Szeligová 1:38,24 (47,50 a 50,74), 2. Dita Koulová (ČSSR) — 1,08 (48,05 a 51,27), 3. Marcela Kolátková — 1,12 (48,45 a 50,91), 4. Kwiateková (Pol.) — 1,40, 5. Valešová (ČSSR) — 1,56, 6. Apjoková (Maď.) — 1,82, 7. Stejskalová — 2,24, 8. Petrová (ČSSR) — 2,43, 9. Loguinová — 3,43, 10. Kormaňáková — 3,48. — **Superobří slalom:** 1. Romana Stejskalová 1:43,06, 2. Marcela Kolátková — 0,19, 3. Dorota Kwiateková — 1,66, 4. Bachledová-Szeligová — 1,76, 5. Sochocká (ČSSR) — 2,10, 6. Kormaňáková — 2,23, 7. Loguinová — 2,57, 8. Kováčová — 2,75, 9. Rejmánková — 3,00, 10. Žáková (všechny ČSSR) — 3,09.

Žactvo o tituly

Zajímavé boje přinesl přebor ČSSR staršího žactva v běhu, který uspořádal zorný lyžařský oddíl I. stupně TJ RD Jeseník na dobře připravených tratích v Horní Lipové 21. a 22. února. Patřil k významným sportovním událostem zimního období šumperského okresu.

Politické a státní orgány tohoto okresu věnují rozvoji tělesné výchovy a sportu všestrannou péči. Potvrdilo to i přijetí zástupců organizačního výboru přeboru ČSSR vedoucím tajemníkem OV KSČ a předsedou OV NF v Šumperku Aloisem Svědou.

Nejúspěšnějším účastníkem přeboru byl Luděk Pivnička (Spartak Police nad Metují), který vybojoval dva přebornické tituly v kategorii ročníku 1973 v závodech volnou technikou i klasickým stylem. V závodech žákyň ročníku 1974 volnou technikou jsou dvě přebornice: Leona Novotná (Elitex Jablonec) a Markéta Červinková (Spartak Vrchlabí), neboť dobehly ve stejném čase. Dlouholetá čs. reprezentantka Milena Ryglová-Chlumová má úspěšnou nástupkyni ve své dceři, která se stala přebornicí ve volné technice a v klasickém stylu získala bronzovou medaili.

Starší žáci — ročník 1973 3 km volnou technikou: 1. Luděk Pivnička (Spartak Police) 9:03,2, 2. Ján Krupa (Detvianská Huta) — 10,7, 3. Ondřej Valenta (Spartak Letohrad) — 15,7, 4. Chlum (Sokol

Jesený) — 21,7, 5. Pleskač — 37,8, 6. Janíček (oba TJ Nové Město na Moravě) — 39,2. — **5 km klasicky:** 1. Luděk Pivnička 13:47,8, 2. Ondřej Valenta — 0,4, 3. Stanislav Rezáč (Elitex Jablonec) — 14,2, 4. Krupa — 17,9, 5. Pleskač — 25,3, 6. Chlum — 26,4. — **Ročník 1974 3 km volnou technikou:** 1. Miloš Polák (Partizan Ban. Bystrica) 9:52,8, 2. Roman Kubčina (Jiskra Harrachov) — 1,1, 3. Jakub Verner (Slovan Karlovy Vary) — 12,8, 4. Sulek (Detvianská Huta) — 22,1, 5. Havlík (Nové Město na Mor.) — 26,9, 6. Faltus (Spartak Letohrad) — 29,9. — **5 km klasicky:** 1. Pavel Zuzánek (Sokol Horní Branná) 14:47,0, 2. Daniel Arzt — 7,3, 3. Pavel Dostál (oba RD Jeseník) — 13,5, 4. Kubčina — 14,6, 5. Polák — 24,5, 6. Havlík — 26,6.

Starší žákyň — ročník 1973 3 km volnou technikou: 1. Milena Ryglová (Spartak Vrchlabí) 10:20,7, 2. Táňa Ilenčíková (Družstevník Štrba) — 5,6, 3. Hana Červinková (Sokol Dolní Branná) — 8,8, 4. Ptáčková (Slovan Karlovy Vary) — 12,2, 5. Brožová (Elitex Jablonec) — 19,7, 6. Douděrová (JZD Lučany) — 21,8. — **4 km klasicky:** 1. Lucie Ptáčková 13:01,8, 2. Petra Douděrová — 9,4, 3. Milena Ryglová — 11,0, 4. Červinková — 11,1, 5. Kobylová (RD Jeseník) — 11,3, 6. Holíková (Nové Město na Mor.) — 15,8. — **Ročník 1974 3 km volnou technikou:** 1. Leona Novotná (Elitex Jablonec) a Markéta Červinková (Spartak Vrchlabí) obě 10:38,2, 3. Jolana Rázlová (Jiskra Harrachov) — 0,2, 4. Haufarová (Elitex Jablonec) — 0,3, 5. Grofošová (Nové Město na Mor.) — 3,1, 6. Jana Rázlová (Jiskra Harrachov) — 11,6. — **4 km klasicky:** 1. Petra Hrdinková (Šumavan Vimperk) 13:18,8, 2. Anna Grošová — 1,8, 3. Daniela Bílková (Sokol Dolní Branná) — 20,4, 4. Haufarová — 21,1, 5. Masaříková (Elitex Jablonec) — 23,3, 6. Brzobohatá (RD Jeseník) — 25,3.

Bezroukův memoriál

Jednou z mála prověrek čs. juniorek v juniorek v běhu před místrovstvím světa v Asiagu, byl již 41. ročník Bezroukova memoriálu, který zvolenský organizační výbor vzorně připravil na Skalce. Škoda, že se nepodařilo pro hodnotné závody získat ještě kvalitnější mezinárodní soutěž.

Bezroukův memoriál je jedním z mála mezinárodních juniorských závodů v zemích socialistického společenství. Organizátory letos přivítali mladé lyžaře a lyžařky z Bulharska, Finska (TUL), Jugoslávie, NDR, Norska, Polska, Rakouska a Rumunska. Nejsilnějším kolektivem byli norští junioři, kteří rozhodli štafetu v souboji s mladými čs. reprezentanty rozdilem více než půldruhé minuty. Z jejich družstva, které se zúčastnilo MSJ, startovali Smevold a Skjeldal. První z nich zvítězil v patnáctce jednotlivců před Buchtou a Huškem. V závodech juniorek byly úspěšné čs. reprezentantky, jimž patřila první čtyři místa na 5 km a dominovaly i ve štafetě. V klasickém závode zvítězila Šárka Zurynková po dobrém výkonu před Knížkovou a Rádlovou. Tyto tři závodnice tvořily i úspěšnou štafetu. V družstvu NDR chyběly juniorky, které v Asiagu získaly stříbrné medaile.

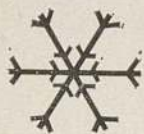
Bezroukův memoriál je i příležitostí k změně sil v mezinárodní soutěži pro kategorii dorostu. Letos kupříkladu Filimonová potvrdila, že i v Rumunsku je výkonnost běžecké disciplíny na vzestupu. V závodech dorostenčů vybojoval prvenství kremnický Najliš.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Junioři 15 km klasicky: 1. Terje Smevold (Nor.) 48:19,9, 2. Luboš Buchta — 8,1, 3. Martin Hušek (oba ČSSR) — 1:14,0, 4. Skjeldal — 1:22,8, 5. Roesaasen (oba Nor.) — 1:28,7, 6. Rösler (Dukla Liberec) — 2:08,9, 7. Kapusta — 2:16,4, 8. Staněk (oba ČSSR) — 2:33,8, 9. Krygowski (Pol.) — 3:12,1, 10. Raabe (Elitex Jablonec) — 3:13,6. — **3X10 km volnou technikou:** 1. Norsko (Smevold, Roesaasen, Skjeldal) 1:41:38,5, 2. ČSSR I. (Kapusta, Hušek, Buchta) — 1:33,4, 3. Polsko (Krygowski, Marcsis, Faktor) — 1:58,0, 4. NDR I. (May, Holzberger, Bassi) — 2:58,8, 5. ČSSR II. (Rösler, Petruch, Čáslavský) — 3:33,3, 6. NDR II. — 4:05,8.

Juniorky 5 km klasicky: 1. Šárka Zurynková 18:34,2, 2. Iveta Knížková — 3,8, 3. Ivana Rádlová — 15,9, 4. Bucharová (všechny ČSSR) — 26,0, 5. Hietalaová (TUL Fin.) — 36,1, 6. Staršia — 52,8, 7. Dvořáková (obě ČSSR) — 1:02,4, 8. Horáková — 1:12,5, 9. Pitonová (Pol.) — 1:19,5, 10. Georgievová (Bul.) — 1:23,5. — **3X5 km volnou technikou:** 1. ČSSR I. (Zurynková, Rádlová, Knížková) 58:28,1, 2. NDR I. (Oehringová, Göhlerová, Hermannová) — 1:47,5, 3. Rumunsko I. (Hangenová, Bakoová, Tutulanová) — 2:21,2, 4. TUL Finsko (Hoelaová, Hamalainenová, Hietalaová) — 3:58,1, 5. ČSSR III. (Staršia, Kučerová, Dvořáková) — 4:07,2, 6. Bulharsko I. — 4:36,0.

Starší dorostenčí 10 km klasicky: 1. Najliš (TJ Kremnica) 34:34,3, 2. Vodušek (Jug.) — 7,3, 3. Kaluzinski (Pol.) — 30,6. — **Starší dorostenky 5 km klasicky:** 1. Filimonová (Rum.) 20:46,3, 2. Machaová (Tesla Lipt. Hrádok) — 15,9, 3. Manová (Slavia Dvůr Králové) — 31,0.

Lyžování pro každého

K volbě vosku a úpravě skluznic

Po návodu jak zacházet s novými lyžemi, ošetřovat skluznice, drážkovat lyže, používat správné parafinování a glidery, odstraňovat vosky a parafíny, uveřejňujeme všeobecné pokyny k volbě vosku. Upozorňujeme na důležitost vlhkosti vzduchu a zkušenosti s kontaktní úpravou skluznic.

Klíčem k porozumění problematice voskování je znalost sněhových podmínek. Vyskytuje se nespočetné množství variant podmínek, daných sněhovou pokrývkou, teplotou a vlhkostí vzduchu. Někdy je správně namazat jednoduché, jindy je to velký problém.

Pro toho, kdo nemá s voskováním žádné zkušenosti, je nejlépe získat základní poznatky v nejjednodušším tepelném rozsahu, tj. od -3°C níže. Není-li stopa zledovatělá, je volba vosku v tomto tepelném rozsahu poměrně jednoduchá a lyžař brzy pochopí souvislosti. Jestliže se někdo pokusí o první voskovací experiment v nejtěžším tepelném rozmezí kolem bodu mrazu, je pravděpodobné, že zůstane přilepený ve stopě s namrzlými lyžemi.

Za účelem voskování se dělí sních na tři základní druhy:

- Nový — jemnozrný sních.** Padající a čerstvý sních má viditelné vločky v rozličných krystalických vzorech. Specifická váha tohoto druhu sněhu je nízká cca 100 kg/m^3 . Tento sních obsahuje hodně vzduchu, pod lyžemi se stlačuje a hladí, není nutné volit vosk příliš odolný proti otěru.
- Starý — stlačený sních.** Vločky se pomalu zaoblují, stlačují, vrstva sněhu sesedává, zhušťuje, ztuhňuje. Specifická váha se zvětšuje na 150 až 200 kg/m^3 . Hutnější sních způsobuje větší otěr vosku, používáme Basiswachs (základní) a do parafínů mixujeme Dura-Glide.
- Hrubozrný sních.** Obsahuje natevená a znovu zmrzlá zrna, má hodně vody. Zmrzlý působí jako struhadlo, vyžaduje odolné lepivé klistry. V parafínech je Dura-Glide nejdůležitější složkou.

Vlhkost vzduchu

Kromě teploty pro volbu vosku je důležitá také vlhkost vzduchu. Může se stát, zejména při parafinování, že tento faktor je důležitější než teplota.

Vlhkost vzduchu (relativní) měříme hydrometrem. Obecně lze říci, že měření vlhkosti je méně přesné než měření teploty. Pro náš účel ale není třeba žádná velká přesnost, potřebujeme spíše přibližný záchytný bod, od kdy je vzduch výrazně suchý a od kdy výrazně vlhký. Při zvláštních klimatických podmínkách s vysokou vlhkostí vzduchu ve spo-

jení s novým sněhem při teplotě kolem bodu mrazu se přizpůsobujeme všeobecným pokynům na obalech vosků. Zkušenost ukazuje, že při vysoké relativní vlhkosti vzduchu (80 až 100 %) je nutné použít měkčí vosky. Při mazání pro klasický styl je často nutné rozhodovat zda použít tuhý vosk nebo klistr. Klistr použijeme pokud sních již prodělal proces: tání — mrznutí — tání.

Při parafinování je důležitá tato zásada: mixážní tabulka parafínů platí pro relativní vlhkost vzduchu 60—85 %. Při menší vlhkosti než 60 procent chťeme z tabulky teplotu o $1-2^{\circ}\text{C}$ chladnější, při větší vlhkosti než 85 % o $1-2^{\circ}\text{C}$ teplejší.

Kontaktní úprava skluznic

Tato metoda byla vyvinuta týmem amerických lyžařů v roce 1982. Od té doby byla použita při závodech Světového poháru již vícekrát. Je vhodná pouze pro klasický způsob běhu.

Princip spočívá ve zdrsnění stoupací zóny skluznice. Tímto postupem se z povrchu skluznice doslova vytáhne nespočetné množství malých polyetylénových vlásků. Při odpovídající struktuře sněhu se v okamžiku odrazu každý tento malý chloupěk zaryje do sněhové podložky, takže lyže neusmekne. Tato úprava skluznice je neúčinnější při padajícím nebo čerstvě napadlém vlhkém sněhu kolem bodu mrazu. Lze ji aplikovat i při smíšeném sněhu když prší nebo mží, když sních obsahuje vodu. Při suchém sněhu a při mrznoucí stopě kontaktní úprava ztrácí význam.

Technika broušení: skluznice se musí nejprve pečlivě očistit smývačem vosků a do sucha vytřít FIBERLENEM. K broušení použijeme SWIX-Skiraspel (skelný papír na tuhé destičce) nebo broušící přístroj, případně brusný kámen. Stoupací zónu skluznice (mazací okno pod vázáním v délce 30—50 cm) brousíme stále směrem od špičky k patě. Prach, vzniklý broušením, odstraníme a přebroušenou zónu ošetříme vodoodpudivým prostředkem SWIX-Sarajevo. Tento ochranný prostředek lze nahradit silikonovou tekutinou, není však tak trvanlivá. Poslední operací je řádné vytření ošetřené skluznice FIBERLENEM. Několik minut potom je třeba nechat skluznici vyschnout. Neošetřená přebroušená skluznice má sklon k namrzání!

Ing. JAN ŽÁK

Pražané na sněhu

Letošní zima přála vyznavačům lyžování. Po dlouhé době se dalo opět lyžovat nejen na horách, ale ve všech oblastech naší země. Mimořádnou příležitost využít příznivých sněhových podmínek měli i obyvatelé našeho hlavního města. Tři týdny (konec ledna a začátek února a první březnový týden) měli možnost si zalyžovat na kvalitním prachovém sněhu.

Zejména o sobotách a nedělích ožily všechny okrajové terény Prahy stovkami lyžařů, kteří tentokrát nemuseli vyjíždět za sněhem desítky kilometrů. Hvězda, Motol, Šárka, Jinonice, Dáblice a zejména Kunratický les se staly vítanými středisky běžkařů. Všude jste se mohli setkat s celými rodinami vyznavačů lyžařského sportu. Škoda, že bylo málo pražských lyžařských oddílů, které využily výborných sněhových podmínek k lyžařské výuce nejširší veřejnosti a uspořádání náborových závodů pro mládež. Taková příležitost, jaká byla letos, je v Praze velmi vzácná.

Snad nejvíce milovníků bílého sportu přijíždělo v Praze metrem na Jižní Město a hlavním východiskem do Kunratického lesa a okolí byla stanice primátora Vacka. Velkou výhodou měli místní obyvatelé. Někteří z nich vyjížděli do pěkných terénů na lyžích přímo od svých domovů. Čilý lyžařský ruch dokumentují i naše obrázky z kunratického lesa.

Triumf Berana

Dlouholetý bývalý úspěšný čs. reprezentant Jiří Beran (Elitex Jablonec) dominoval i ve čtvrtém ročníku Ligy dálkových běhů, kterou připravil VŠL ČÚV ČSTV. O jejím úspěšném průběhu svědčí celková účast 12 077 startujících mužů a žen v osmi závodech soutěže. Jiří Beran se zúčastnil sedmi, v šesti zvítězil a jednou byl třetí. Ze žen patří prvenství Haně Všetečkové (TJ Jičín), přestože některé závodnice získaly více bodů, neabsolvovaly však minimální počet pěti závodů, potřebných podle propozic k hodnocení soutěže.

Přehled nejúspěšnějších startujících v jednotlivých závodech:

Jablonecký maratón: 1. Straník 2:15:44, 2. Baranyk (oba Nové Město na Mor.) — 47 s, 3. Beran — 2:17, 4. Mach (oba Elitex Jablonec) — 4:53, 5. Blažek (RH Jablonec) — 5:53, 6. Jirásek (Spartak Police) — 8:48. — **Ženy** (20 km): 1. Harcubová (Ski Jilemnice) 1:20:27, 2. Kalibánová (Sokol Nová Paka) — 21 s, 3. Suchánková (RH Jablonec) — 52, 4. Augustinová (Ski Jilemnice) — 1:08, 5. Blažková (Spartak Police) — 1:55, 6. Černá (Ještěd Liberec) — 3:22.

Březiňská padesátka: 1. Beran 2:50:02, 2. Vejnar (Ski Jilemnice) — 11:30, 3. Junek (TJ Studenec) — 13:47, 4. dr. Koukal (ŽDAS Zďár nad Sáz.) — 14:58, 5. Hoffmann (Elitex Jablonec) — 15:08, 6. ing. Janáček (Spartak Hlinsko) — 20:05. — **Ženy** (20 km): 1. Augustinová 1:27:05, 2. Blažková — 4:55, 3. Beranová (Spartak Police) — 8:05, 4. Ehrenbergerová (Mars Svratka) — 9:25, 5. Všetečková (TJ Jičín) — 10:20, 6. Bruzenbauchová (Lok. Česká Třebová) — 14:15.

Jizerská padesátka — výsledky byly uveřejněny v 3. čísle Lyžařství.

Orlický maratón: 1. Beran 1:21:47, 2. Vejnar — 8:33, 3. Jirásek — 10:22, 4. Junek — 11:40, 5. Hoffmann — 11:42, 6. Bohatý (Ještěd Liberec) — 12:34. — **Ženy** (20 km): 1. Kalibánová 1:19:24, 2. Štenarová (PF Hradec Králové) — 38 s, 3. Slaninová (Sokol Nová Paka) — 1:49, 4. Šimková (Spartak Police) — 4:06, 5. Beranová — 4:09, 6. Benešová (Jiskra Machov) — 4:25.

Krušnohorská padesátka: 1. Beran 2:40:41, 2. Mach — 1:01, 3. Míka (Lok. Teplice) — 1:12, 4. Špulák (Lok. Liberec) — 5:31, 5. Vejnar — 6:19, 6. Karpíšek (Ještěd Liberec) — 6:21. — **Ženy** (25 km): 1. Suchánková 1:34:57, 2. Horová (VS Praha) — 8:51, 3. Valešová (PF Hradec Králové) — 10:22, 4. Kalibánová — 11:15, 5. Slavíková (Sokol Nová Paka) — 15:02, 6. Pařízková — 15:30.

Šumavskou stopou: 1. Beran 2:40:13, 2. Mach — 46,9, 3. Plecháč (VTJ Vimperk) — 3:50,1, 4. Vejnar — 7:59,1, 5. Brokeš (VTJ Vimperk) — 8:37,1, 6. Voldíř (Šumavan Vimperk) — 9:54,6. — **Ženy** (30 km): 1. Frůhaufová (VS Praha) 1:42:17,4, 2. Pavlová (PF České Budějovice) — 10:07,4, 3. Podrabská (Lok. České Budějovice) — 18:18,4, 4. Všetečková — 20:53,9, 5. Pokorná (VS Praha) — 21:00,0, 6. Srovatská (Sokol Senohraby) — 21:55,9.

Veteráni bílé stopy — Nové Město na Moravě: 1. Baranyk 2:43:22,0, 2. Štoček (Ski Jilemnice) — 4:52,7, 3. Straník — 5:04,8, 4. Sádovský (Mars Svratka) — 12:21,1, 5. Hoffmann (Elitex Jablonec) — 14:49,9, 6. Břinčil (Sokol Stýty) — 15:35,4. — **Ženy** (20 km): 1. Pleskačová (Nové Město na Mor.) 1:12:14, 2. Hladíková (Univerzita Brno) — 2:36, 3. Balcíková (Technika Praha) — 4:18, 4. Au-

Jizerská padesátka i v letošním roce měla největší účast ze závodů Ligy dálkových běhů — 6276 startujících (Foto P. Riedl)

gustinová — 5:47, 5. Machačová (Kovo Ledeč nad Sáz.) — 8:55, 6. Houzvičková (Ski Jilemnice) — 9:39.

Jesenická sedmdesátka: 1. Beran 3:52:48, 2. Žalčík (RD Jeseník) — 6:59, 3. Maras (ČH Prešov) — 15:05, 4. Břinčil — 15:54, 5. Cieslar (VŠB Ostrava) — 19:35, 6. Tempír (Sokol Stýty) — 21:01. — **Ženy** (35 km): 1. Bouchalová (Lok. Česká Třebová) 2:25:57, 2. Brokešová — 8:47, 3. Duchoňová (obě RD Jeseník) — 10:23, 4. Janů (VŠB Ostrava) — 11:28, 5. Horáková (RH Olomouc) — 14:09, 6. Ondráčková (VS Praha) — 14:29.

Pořadí Ligy dálkových běhů 1987

— **muži:** 1. Beran (Elitex Jablonec) 750 b., 2. Vejnar (Ski Jilemnice) 630, 3. Hoffmann (Elitex Jablonec) 550, 4. Jirásek (Spartak Police nad Metují) 510. — **Ženy:** 1. Všetečková (TJ Jičín) 378 b., 2. Šimková 355, 3. Beranová (obě Spartak Police nad Metují) 227, 4. Pokorná (VS Praha) 290.

Pouze patnáct mužů a devět žen absolvovalo předepsaných pět závodů, potřebných k hodnocení v celkové klasifikaci.

Vše pro mládež

Tělovýchovná jednota Janské Lázně se může pochlubit lyžařským oddílem s bohatou tradicí. V minulosti vychoval řadu závodníků a závodnic ve sjezdových disciplínách, kteří patřili mezi nejlepší v naší vlasti. Mnozí z nich končili úspěšnou sjezdařskou kariéru jinde, ale pravidelně se vraceli do Janských Lázní na setkání (tradiční Rendez-vous), aby znovu změřili své síly. V poslední době se oddíl zaměřil na získání talentované mládeže.

Podarila se mu v letošní sezóně pozoruhodná akce. Na počest 100. výročí lyžování v českých zemích se zapojil do soutěže O neaktivnější lyžařský oddíl a připravil seriál deseti závodů pro mládež, při jehož pořádání se vystřídaly všechny oddíly a odbohy, mezi nimiž nechyběli ani šachisté a odběnkáři. Celkem startovalo 693 chlapců a dívek a akce nového vedení oddílu byla velmi úspěšná. V kategorii dětí z mateřských škol zvítězila Z. Vojtěchová, dcera ms. Jana Vojtěcha, ze žáků 1. a 2. třídy I. Adamová a D. Erlebach, 3. a 4. třídy M. Duda a L. Kornfeldová (dcera ing. Jiřího Kornfeldy), 5. a 6. třídy D. Zelenka a K. Kábrtová, 7. a 8. třídy M. Košťál a S. Řihová. Při finálovém závodě nechyběli ani zástupci MěstNV a MěstV NF a TJ, při žádném z deseti závodů diplomy a upomínkové ceny. Upomínkové dárky si zasloužili i nejobtavnější organizátoři Lída Zelenková, Naďa Doskočilová a ing. Václav Němec. Čilý ruch při závodech ukazuje snímek S. Ondráčka.

● **MISTROVSTVÍ ŠVÝCARSKA** ve sjezdových disciplínách měla na pořadu soutěže mužů v Lenku, ženy závodily v Brigels. Ve sjezdu mužů zvítězil Mahrer za 2:00,12 před mistrem světa Müllerem — 0,93, Cathomenem — 1,76, Kernenem — 2,21, Schulerem — 2,55 a Heinzerem — 2,59. V obřím slalomu se stal mistrem Zurbriggen v čase 2:42,75, následován Gaspozem — 0,28, Pierenem — 0,85, Locherem — 1,01 a Knörim — 1,16. Ve slalomu vybojoval prvenství Frommelt (Licht.) za 1:37,38 před Knörim — 1,17, Délèzem — 1,23, Pierenem — 1,28 a Thomou (NSR) — 2,20. V kombinaci bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Accola 88,10, 2. Oehrlí 81,74, 3. Locher 93,29. — V soutěži žen ve sjezdu zvítězila Walliserová v čase 1:51,67 před Figiniovou — 0,43, Speschaovou — 2,29, Zurbriggenovou — 2,34 a Ehratovou — 3,13. V obřím slalomu se stala mistryní Schneiderová za 2:28,82, následována Walliserovou — 2,67, Figiniovou — 2,77, Gadietovou — 4,02 a Zurbriggenovou — 4,50. Ve slalomu vybojovala prvenství E. Hessová časem 1:29,62 před Schmidhauserovou — 0,25, Schneiderovou — 1,25, Grünigenovou — 1,71 a M. Hessovou — 2,73. V kombinaci získala další mistrovský titul Walliserová se 82,10, následována Speschaovou 111,36 a Bernetovou 153,46 b.

● **MALGORZATA MOGOREOVÁ - TLALKAOVÁ** se stala mistryní Francie ve slalomu časem 1:33,74 před svou sestrou D. Mogoreovou-Tlalkaovou — 0,20 a Freiherovou — 0,32. Ve sjezdu zvítězila Merleová za 1:29,92, následována Cruceovou — 0,27 a Ponsovou — 1,59. Druhý mistrovský titul vybojovala Merleová v obřím slalomu časem 2:39,90 před Bouvierovou — 0,16 a M. Mogoreovou-Tlalkaovou — 1,22 a stala se také mistryní v kombinaci. Ve sjezdu mužů zvítězil Alphand za 1:26,77, následován Verneretem — 0,18 a Reyem — 0,21. V obřím slalomu se stal mistrem Tavernier časem 2:36,55 před Noviantem — 0,69 a Grandem — 1,45. Ve slalomu byl první Pieri v čase 1:27,91, následován Anselmem — 0,28 a Mougelem — 0,59, v kombinaci zvítězil Alphand.

● **GÜNTHER MADER** se stal mistrem Rakouska ve slalomu časem 1:42,98 před Köhlichlerem — 0,40 a Tritscherem — 0,75. V obřím slalomu zvítězil Nierlich za 2:54,66 následován Maderem — 1,44 a Stockem — 1,56, v superobřím slalomu vybojoval mistrovský titul Stock v čase 1:43,34 před Strolzem — 0,35 a Wirsbergerem — 1,17, v kombinaci Riedelsperger. V soutěži žen ve slalomu se stala mistryní Steinerová časem 1:35,25 před Ladstätterovou — 1,23 a Stroblovou — 1,28, v obřím slalomu Wolfová za 2:26,73 následována Ederovou — 0,49 a Kinshoferovou-Güthleinovou — 1,23, v superobřím slalomu Wolfová v čase 1:38,63 před Kinshoferovou-Güthleinovou — 1,31 a Kirchnerovou — 1,37, v kombinaci Ederová.

● **V MISTROVSTVÍ ITÁLIE** ve sjezdových disciplínách ve slalomu zvítězil Giorgi za 1:39,63 před Pramottonem — 0,12 a Grigisem 0,35, ze žen Magoniová v čase 1:35,55 před Merighettiovou — 0,95 a Luccovou — 1,96. V obřím slalomu se stal mistrem Tomasi časem 2:31,47 před Pramottonem — 0,54 a Tonazzim — 0,67, v sou-

těži žen Steveninová za 2:11,64 před Compagnoniovou — 0,09 a Marzolaovou — 0,16. V superobřím slalomu vybojoval prvenství Sbardello v čase 1:40,63 před Tomasim — 0,19 a Ghidonim — 0,60, ze žen Marzolaová za 1:18,58 následována Delagoovou — 0,17 a Steveninovou — 0,43.

● **V MISTROVSTVÍ USA** v Cooper Mountain ve slalomu mužů zvítězil Ormsby časem 1:37,77 před McGrathem — 0,19 a Williamsem — 1,58, v závodě žen McKinneyová za 1:35,04 před Twardokensovou — 0,40 a Knightovou — 1,76. V obřím slalomu byl první McGrath v čase 2:05,19 před Wattsem — 1,61 a Shawem — 2,27, ze žen Armstrongová za 2:15,41 před Madsenovou — 0,22 a Twardokensovou — 0,71. V superobřím slalomu se stal mistrem Shaw časem 1:36,14, následována Lewisem — 0,29 a Rickenbachem — 0,40, v závodě žen vybojovala mistrovský titul Fletcherová za 1:37,31 před Armstrongovou — 0,44 a Pillingerovou — 0,61.

● **VE SVĚTOVÉ BEŽECKÉ LIZE** — Worldloppet v kanadském závodě Gatineau 55 na trati 42 km zvítězil Švéd Ö. Blomqvist v čase 2:08:39 před Nory Aabym — 2:06 a Aalandem — 2:07. Další pořadí: 4. Persson (Švéd.) — 2:49, 5. Thierstein (Švýc.) — 3:14, 6. Unsgaard (Nor.) — 3:21, 7. Hassis (Švéd.) — 3:39, 8. Flonex (Nor.) — 3:54, 9. Grünenfelder (Švýc.) — 5:09, 10. Zipfel (NSR) — 5:23. — V American Birkebeiner v Cable (USA) na trati 44 km vybojoval v závěru prvenství Švýcar Hallenbarter za 1:54:53,5 před Nory Sjulstadem — 0,2, Unsgaardem — 0,4 a Aalandem — 9,4. Pátý byl Švéd Hassis — 56,2, následován Zipfelem — 56,4, Flonexem — 58,7 a Švédem A. Blomqvistem — 3:01,4. — V Lahiti v závodě na 75 km bylo pořadí: 1. Hämäläinen (Fin.) 3:38:00, 2. Ö. Blomqvist — 3,0, 3. Persson (oba Švéd.) — 26,0, 4. Määttä (Fin.) — 1:32, 5. Balland (Fr.) — 1,34, 6. Kotilainen (Fin.) — 2:16.

● **MARKUS WASMEIER** po úspěchu v obřím a superobřím slalomu vybojoval třetí titul mistra NSR ve sjezdu v Pfronten, kde zvítězil za 1:19,64 před Zehentnerem — 1,46 a Krussem — 1,47. V soutěži žen se stala mistryní Kiehlová časem 1:24,71, následována Mösenlechnerovou — 0,90 a Dedlerovou — 1,03.

● **MISTREM KANADY** ve sjezdu se stal Stemmler časem 1:08,37 před Boydem — 0,30 a Shaverem — 0,59. V obřím slalomu zvítězil Villard za 2:07,82 před Readem — 0,26 a Grossmanem — 0,90. V soutěži žen ve slalomu vybojovala mistrovský titul Klotzová v čase 1:25,97 před Mc Kendryovou — 0,19 a Lussierovou — 0,54.

● **MATEJA SVETOVÁ** se stala mistryní Jugoslávie v obřím slalomu na závodech v Rogle časem 2:23,36 před Dežmanovou — 0,74 a Lesjakovou — 3,27.

● **V SUNNE** na mistrovství Švédska v obřím slalomu mužů zvítězil Larsson za 11:58,33 před Sundqvistem — 0,54 a Holmgrenem — 1,23. Titul mistryně ve slalomu vybojovala Rosenqvistová časem 1:33,46 před Andersenovou — 0,45 a Kristofferssonovou — 1,23.

● **FIN VEIJO HÄMÄLÄINEN** vybojoval prvenství v tradičním dálkovém běhu Finlandia Hiihto (75 km) volnou technikou za 3:38:00 před Švédou Ö. Blomqvistem — 3,0 s a Perssonem — 26,0. Další pořadí: 4. Määttä (Fin.) — 1:32, 5. Balland (Fr.) — 1:34, 6. Kotilainen (Fin.) — 2:16, 7. Fargeix (Fr.) 2:47, 8. Kaširski (SSSR) — 3:09, 9. Ramstadt (Švéd.) — 3:36, 10. Grand (Fr.) — 4:13.

● **JIRÍ MALEC** zvítězil ve dvou závodech Evropského poháru skokanů v Schönwaldu (NSR). Na devadesátce získal 226,3 bodu za skoky 106 a 103 m. Druhý byl Mewborn (USA) 215,0 (102 a 100) a Rakušan Müller 215,0 (99 a 103) před Wiegelerem (Rak.) 214,3 (102,5 a 99) a Schusterelem (NSR) 213,9 (101 a 97). Na sedmdesátce bylo pořadí: 1. Malec 225,6 (87 a 85), 2. Persson (Nor.) 224,1 (84 a 84,5), 3. Hirner 220,2 (83, 5 a 84,5), 4. Resch (oba Rak.) 219,9 (84 a 83,5), 5. Troen (Nor.) 216,8 (86 a 80,5).

● **V 64. ROČNÍKU VASOVA BĚHU** na trati 89 km, který se běžel klasičtým stylem, zvítězil Švéd Anders Larsson za 4:20:20 před svými krajanými Ö. Blomqvistem — 4,0 s, E. Danielssonem — 8,0, Ohlanderem — 15,0 a A. Blomqvistem — 1:04. Šestý doběhl Fin Juha Mieto se ztrátou 1:43, následován Hanssonem (Švéd.) — 1:51, Grünenfelderem (Švýc.) — 1:52, Hassisem — 1:53 a O. Danielssonem (oba Švéd.) — 2:02.

● **V EVROPSKÉM POHÁRU** ve sjezdových disciplínách v soutěži mužů ve sjezdu v Lenzerheidu zvítězil Huber (NSR) za 1:47,88 před Švýcarem Bessem — 0,16 a Američanem Rickenbachem — 0,37. Ve stejné disciplíně ve Valloire byl první Švýcar Plöschinger časem 2:06,77, následován Kanadánem Moarem — 0,31 a Bessem — 0,45. — V soutěži žen v prvním slalomu v Sörenbergu vybojovala prvenství Švýcarka Grünigenová v čase 1:29,91 před Švédkou Glasserovou-Bjernerovou — 0,15 a svou krajanou M. Hessovou — 0,32. Ve druhém slalomu byla první Monika Hessová za 1:27,79, následována Švýcarkou Studerovou — 1,01 a Rakušankou Salvenmoserovou — 1,14. — V obřím slalomu ve Schwyzu zvítězila Švédka Aeiřiová časem 2:21,41 před svou krajanou Nilssonovou — 0,42 a Rakušankou Ruffovou — 1,08.

● **ZÁVOD AMERICKÝCH DVOJIC** se konal ve švédském Dommarretu na trati 12 km. Zvítězili Švýčari Fähndrich-Grünenfelder za 33:15 před Švédou Kohlbergem a Erikssonem — 1,0 s. Další pořadí: 3. Wassberg (Švéd.)—Harvey (Kan.) a Mogren-Ottosson (Švéd.) obě dvojice — 4,0, 5. Prokurov—Sachnov (SSSR) — 5,0.

Světové poháry

Jen Švýčarka Maria Walliserová a Finka Marja Matikainenová obhájily prvenství ve Světových pohárech z loňského ročníku. Walliserová zvítězila ve sjezdových disciplínách s 269 body a sedmibodovým náskokem před svou krajkou Schneiderovou. V soutěži mužů po dvouleté přestávce vybojoval opět velký krystalový glóbus Pirmin Zurbriggen (Švýcarsko) s 339 body před obhájcem trofeje Girardellim (Lucembursko) 190 a Wasmeierem (NSR) 174 b.

Nor Vegard Opaas je novým vítězem Světového poháru skokanů s 218 body, následován Rakušany Vettorim 192 a Felderem 177 b. Obhájce SP Fin Matti Nykänen skončil šestý.

Ve Světovém poháru sruženářů nastoupil na trůn mistr světa Nor Torbjörn Loekken se 146 body před loňským držitelem trofeje Hermanem Weinbuchem (NSR) 100 a Švýcarem Kempferem 90 b.

Běžci mají nového vítěze ve Švédovi Torgny Mogrenovi se 115 body před jeho krajany Wassbergem 98 a obhájcem prvenství Svanem 83 b.

Z běžkyň obhájila prvenství mistryně světa na 5 km Marja Matikainenová (Finsko), následována sovětskou reprezentantkou Rezcovovou-Romanovovou 97 a Norkou Dahlmoovou 95 b.

Z československých reprezentantů byl nejspěšnější mistr světa Jiří Parma, který skončil v soutěži skokanů devátý se 129 body. Sruženář Ján Klíma je šestnáctý s 23 body, nejvíce bodující běžkyňe Jebavá s osmnácti body 24, a ze sjezdařek Lenka Kebrlová 54. s dvanácti body.

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

Muži

Obří slalom 13. ledna v Adelbodenu (převýšení 376 m, v prvním kole 55, ve druhém 52 branek): 1. Zurbriggen (Švýc.) 2:43,23 (1:24,77 a 1:18,46), 2. Girardelli (Luc.) — 0,11 (1:25,76 a 1:17,58), 3. Strolz (Rak.) — 0,23 (1:25,66 a 1:17,80), 4. Stenmark (Švéd.) — 0,58 (1:25,68 a 1:18,13), 5. Wörndl (NSR) — 0,85 (1:26,35 a 1:17,73), 6. Hangl (Švýc.) — 1,12 (1:25,08 a 1:19,27), 7. Stuffer — 1,41, 8. Wasmeier (oba NSR) — 1,52, 9. Mayer (Rak.) — 1,88, 10. Camozzi a Erlacher (oba It.) — 2,03, 12. Hinterseer (Rak.) — 2,43, 13. Gaidet (Fr.) — 2,60, 14. Bürgler (Švýc.) — 2,64, 15. McGrath (USA) — 2,81.

Sjezd 17. ledna ve Wengen (délka tratě 4130 m, převýšení 1082 m): 1. Wasmeier 2:29,62, 2. Alpiger — 1,09, 3. Heinzer (oba Švýc.) — 1,55, 4. Sbardello (It.) — 1,64, 5. Müller — 1,68, 6. Mahrer (oba Švýc.) — 1,75, 7. Wirnsberger — 1,77, 8. Pfaffenbichler (oba Rak.) — 1,82, 9. Zurbriggen — 1,93, 10. Niederseer (Rak.) — 2,00, 11. Boyd (Kan.) — 2,28, 12. Brown (USA) — 2,34, 13. Stock (Rak.) — 2,44, 14. Wildgruber (NSR) — 2,45, 15. Steiner (Rak.) — 2,82. — **46. Kolář** — 5,67.

Slalom 18. ledna ve Wengen (převýšení 155 m, v prvním kole 57, ve druhém 55 branek): 1. Gaspoz (Švýc.) 1:36,86 (50,60 a 46,26), 2. Köhlichler (Rak.) — 0,54 (50,90 a 46,50), 3. Križaj (Jug.) — 0,58 (50,30 a 47,14), 4. Bouvet (Fr.) — 0,60 (50,14 a 47,32), 5. Stenmark — 0,86 (51,27 a 46,45), 6. Tomba (It.) — 1,07 (51,15 a 46,78), 7. Nierlich — 1,25, 8. Berthold (oba Rak.) — 1,28, 9. Wallner (Švéd.) — 1,54, 10. Zurbriggen — 1,64, 11. Bittner (NSR) — 1,87, 12. Mader — 1,88, 13. Orłainsky (oba Rak.) — 2,01, 14. Gaidet — 2,30, 15. Ladstätter (It.) — 2,31.

Obří slalom 20. ledna v Adelbodenu

(převýšení 376 m, v obou kolech 52 branek): 1. Zurbriggen 2:32,82 (1:16,83 a 1:16,99), 2. Gaspoz — 0,61 (1:17,06 a 1:17,37), 3. Stenmark — 0,89 (1:17,50 a 1:17,21), 4. Nierlich — 0,93 (1:17,28 a 1:17,47), 5. Strolz — 1,29 (1:18,17 a 1:16,94), 6. Wasmeier — 1,46 (1:17,85 a 1:17,43), 7. Wörndl a Čížman (Jug.) — 1,74, 9. Erlacher (It.) — 1,90, 10. Sundqvist (Švéd.) — 2,10, 11. Wenzel (Licht.) — 2,19, 12. Eder (NSR) — 2,26, 13. Pramotton (It.) — 2,40, 14. Gaidet — 2,58, 15. Hangl — 2,79.

Sjezd 25. ledna v Kitzbühelu (délka tratě 3510 m, převýšení 860 m): 1. Zurbriggen 1:58,06, 2. Resch (Rak.) — 0,73, 3. Müller — 0,77, 4. Wirnsberger — 0,78, 5. Heinzer — 0,84, 6. Wasmeier — 0,90, 7. Stock — 1,06, 8. Höflechner (Rak.) — 1,28, 9. Alpiger — 1,35, 10. Mahrer (Švýc.) — 1,42, 11. Boyd — 1,59, 12. Cathomen (Švýc.) — 1,65, 13. Steiner — 1,80, 14. Rupp (Rak.) — 1,81, 15. Sbardello — 1,96.

Slalom 25. ledna v Kitzbühelu (převýšení 162 m, v prvním kole 57, ve druhém 56 branek): 1. Križaj 1:41,84 (48,82 a 53,02), 2. Berthold (Rak.) — 0,08 (49,45 a 52,47), 3. Bittner — 0,12 (49,31 a 52,65), 4. Nierlich — 0,30 (50,05 a 52,09), 5. Gstrein (Rak.) — 0,50 (49,74 a 52,60), 6. Stenmark — 0,55 (49,00 a 53,39), 7. Strolz (Rak.) — 0,68, 8. Gaspoz — 0,80, 9. Köhlichler — 1,16, 10. Wenzel — 1,37, 11. Mogel (Fr.) — 1,59, 12. McGrath — 1,95, 13. Pfeifer (Rak.) — 2,10, 14. Orłainsky — 2,16, 15. Edalini (It.) — 2,29.

Kombinace v Kitzbühelu: 1. Zurbriggen, 2. Wenzel.

Slalom 14. února v Marksteinu (převýšení 155 m, v prvním kole 60, ve druhém 62 branek): 1. Stenmark 1:36,39 (48,25 a 48,14), 2. Bittner — 0,08 (48,30 a 48,17), 3. Mader — 0,20 (47,90 a 47,69), 4. Gstrein — 0,33 (48,83 a 47,89), 5. Köhlichler — 0,38 (48,77 a 48,00), 6. Girardelli — 0,41 (48,79 a 48,01), 7. Gerosa (It.) — 0,42, 8. Križaj — 0,53, 9. Roth (NSR) — 0,56, 10. Benedik — 0,68, 11. Petrovič (oba Jug.) — 1,08, 12. Frommelt (Licht.) — 1,18, 13. Lindqvist (Švéd.) — 1,24, 14. Berthold — 1,31, 15. Wasmeier — 1,34.

Obří slalom 15. února v Todtnau (převýšení 400 m, v obou kolech 51 branek): 1. Zurbriggen 2:38,95 (1:19,96 a 1:18,99), 2. Girardelli — 0,21 (1:20,64 a 1:18,52), 3. Wasmeier — 0,32 (1:20,78 a 1:18,49), 4. Erlacher — 0,93 (1:20,90 a 1:18,98), 5. Tomba — 1,06 (1:20,72 a 1:19,29), 6. Pramotton — 1,44 (1:20,81 a 1:19,58), 7. Gaspoz — 1,80, 8. Stenmark — 1,89, 9. Mayer — 1,90, 10. Pieren (Švýc.) — 1,95, 11. Strolz — 2,22, 12. Eder — 2,25, 13. Stuffer — 2,51, 14. Hinterseer — 2,54, 15. Čížman — 2,91.

Sjezd 28. února ve Furanu (délka tratě 3080 m, převýšení 801 m): 1. Müller 1:53,89, 2. Girardelli — 0,75, 3. Mair (It.) — 0,95, 4. Alpiger — 0,98, 5. Boyd — 1,15, 6. Huber (Rak.) — 1,22, 7. Lewis (USA) — 1,41, 8. Stevens (Kan.) — 1,46, 9. Aihara (Jap.) — 1,64, 10. Gatterman (NSR) — 1,81, 11. Carney (Kan.) — 1,86, 12. Wirnsberger — 1,87, 13. Stock — 2,04, 14. Olson (USA) — 2,07, 15. Belczyk (Kan.) — 2,08.

Superobří slalom 1. března ve Furanu (délka tratě 2100, převýšení 600 m): 1. Girardelli 1:27,14, 2. Zurbriggen — 1,34, 3. Stock — 1,38, 4. Alpiger — 2,02,

Švýčarka Maria Walliserová obhájila prvenství ve Světovém poháru ve sjezdových disciplínách z loňského roku

5. Pfaffenbichler — 2,08, 6. Cigolla (It.) — 2,19, 7. Belczyk — 2,22, 8. Mahrer — 2,24, 9. Tomba — 2,31, 10. Huber — 2,39, 11. Niederseer — 2,47, 12. Mair — 2,51, 13. Mader — 2,57, 14. Ghidoni (It.) — 2,62, 15. Widgruber — 2,84.

Sjezd 7. března v Aspen (délka tratě 3255 m, převýšení 792 m): 1. Zurbriggen 1:47,29, 2. Mahrer — 0,05, 3. Alpiger — 0,75, 4. Mair — 1,28, 5. Girardelli — 1,29, 6. Steiner — 1,63, 7. Höflechner — 1,69, 8. Heinzer — 1,72, 9. Lewis — 1,84, 10. Belczyk — 1,88, 11. Wirnsberger — 2,00, 12. Stock — 2,02, 13. Oehrlí (Švýc.) — 2,24, 14. Pfaffenbichler — 2,25, 15. Fahner (Švýc.) — 2,41.

Superobří slalom 8. března v Aspen (délka tratě 1131 m, převýšení 594 m): 1. Zurbriggen 1:37,38, 2. Pramotton — 0,79, 3. Roth (NSR) — 1,56, 4. Stuffer a Erlacher — 1,65, 6. Hinterseer — 1,70, 7. Stock — 1,73, 8. Tomba — 1,84, 9. Mader — 1,98, 10. Marxer (Licht.) — 2,17, 11. Wirnsberger — 2,18, 12. Heinzer — 2,50, 13. Renoth (NSR) — 2,55, 14. Marti (Švýc.) — 2,76, 15. Tauscher (NSR) — 2,90.

Sjezd 14. března v Calgary (délka tratě 2953 m, převýšení 786 m): 1. Müller 1:44,32, 2. Heinzer — 1,83, 3. Mahrer — 1,86, 4. Alpiger — 1,92, 5. Boyd — 2,01, 6. Stock — 2,38, 7. Wildgruber — 2,74, 8. Skaardal (Nor.) — 2,77, 9. Sbardello — 3,66, 10. Höflechner — 3,18, 11. Zurbriggen — 3,35, 12. Oehrlí — 3,37, 13. Stemmlé (Kan.) a Niederseer — 3,39, 15. Belczyk — 3,67.

Superobří slalom 15. března v Calgary (délka tratě 2151 m, převýšení 624 m): 1. Girardelli 1:37,16, 2. Zurbriggen — 0,29, 3. Stock — 0,61, 4. Erlacher — 0,78, 5. Eder — 0,88, 6. Hinterseer — 1,56, 7. Mader — 1,88, 8. Renoth — 1,92, 9. Wenzel — 2,20, 10. Hangl 2,22, 11. Heinzer — 2,37, 12. Oehrlí — 2,77, 13. Marxer — 2,82, 14. Ghidoni — 2,91, 15. Müller — 3,03.

Ženy

Sjezd 16. ledna ve Pfrontenu (délka tratě 2260 m, převýšení 570 m): 1. Figiniová (Švýc.) 1:20,12, 2. Mösleinová (NSR) — 0,09, 3. Walliserová — 0,50, 4. Haasová (obě Švýc.) — 0,59, 5. Gergová — 0,73, 6. Kiehlová — 0,91, 7. Wieslerová (všechny NSR) — 0,92, 8. Quitteřová (Fr.) — 1,19, 9. Savijarlová — 1,21, 10. Grahamová (obě Kan.) — 1,43, 11. Fletcherová (USA) — 1,45, 12. Oertlová (Švýc.) — 1,49, 13. Delagoová (It.) a Dederová (NSR) — 1,76, 15. Kirchnerová (Rak.) — 1,86. — **33. Milanová** — 3,39, **34. L. Medzihradská** — 3,62, **39. Kebrlová** — 4,85, **41. E. Medzihradská** — 7,20.

Obří slalom 17. ledna ve Pfrontenu (převýšení 338 m, v obou kolech 48 branek): 1. Walliserová 2:19,24 (1:08,63 a 1:10,61), 2. Schneiderová (Švýc.) — 2,16 (1:09,33 a 1:12,07), 3. Oertlová — 2,20 (1:09,38 a 1:12,06), 4. Haasová — 2,26 (1:09,63 a 1:11,87), 5. Svetová (Jug.) — 2,46 (1:10,26 a 1:11,44), 6. Fernandezová-Ochoaová (Šp.) — 2,73 (1:10,66 a 1:11,31), 7. Nils-

Pirmin Zurbriggen (Švýcarsko) po dvouleté přestávce opět vybojoval Světový pohár ve sjezdových disciplínách

sonová (Švéd.) — 2,81, 8. Kiehllová a Kirchnerová (Rak.) obě — 2,99, 10. Ederová — 3,24, 11. Wolflová (obě Rak.) — 3,29, 12. Aeljäová (Švéd.) — 3,44, 13. M. Mogoreová (Fr.) — 3,59, 14. Haightová (Kan.) — 3,64, 15. Quittetová — 3,82.

Superobří slalom 18. ledna ve Pfrontenu (délka tratě 1880 m, převýšení 430 m): 1. Quittetová 1:17,40, 2. Hächerová (NSR) — 0,52, 3. Kiehllová — 0,97, 4. Svetová — 1,03, 5. Marzolaová (It.) — 1,23, 6. Schneiderová — 1,27, 7. Savijarlová — 1,45, 8. Percyová (obě Kan.) — 1,53, 9. Walliserová — 1,74, 10. Haightová — 1,77, 11. Mösenlechnerová — 1,79, 12. Gergová — 1,85, 13. Oertllová — 1,95, 14. Haasová — 1,99, 15. Fernandezová-Ochoaová — 2,03. — **50. E. Medzihradská — 6,16, 51. Kiehllová — 6,46, L. Medzihradská a Milanová** byly diskvalifikovány.

Obří slalom 13. února v Megève (převýšení 350 m, v obou kolech 52 branek): 1. Schneiderová 2:36,26 (1:19,65 a 1:16,61), 2. Fernandezová-Ochoaová — 0,95 (1:20,50 a 1:16,71), 3. Walliserová — 1,05 (1:20,29 a 1:17,02), 4. Quittetová — 1,33 (1:20,49 a 1:17,10), 5. E. Hessová (Švýc.) — 1,56 (1:20,73 a 1:17,09), 6. Kiehllová — 1,64 (1:21,13 a 1:16,77), 7. Hurlerová (NSR) — 2,05, 8. Ederová — 2,57, 9. Gergová — 2,68, 10. Figiniová — 3,01, 11. Armstrongová (USA) — 3,08, 12. Oertllová — 3,77, 13. Merleová (Fr.) — 3,79, 14. Hächerová (NSR) — 4,09, 15. McKinneyová (USA) — 4,28. — Kiehllová zádově nedokončila.

Slalom 14. února v St. Gervais (převýšení 176 m, v prvním kole 58, ve druhém 60 branek): 1. Schmidhauserová 1:36,15 (48,37 a 47,78), 2. Schmidhauserová (Švýc.) — 0,64 (48,23 a 48,56), 3. Fernandezová-Ochoaová — 0,76 (48,19 a 48,71), 4. Steinerová — 0,78 (47,39 a 49,54), 5. Materhoferová (obě Rak.) — 0,89 (48,16 a 48,88), 6. D. Mogoreová (Fr.) — 0,93 (48,73 a 48,35), 7. McKinneyová — 0,97, 8. E. Hessová — 1,19, 9. Nilssonová — 1,27, 10. Svetová — 1,34, 11. Oertllová — 1,46, 12. Gadietová (Švýc.) — 1,70, 13. Twardokensová (USA) — 2,37, 14. Grünigenová (Švýc.) — 3,45, 15. Hessová (Švýc.) — 3,47.

Slalom 15. února ve Flühli (převýšení 141 m, v prvním kole 59, ve druhém 54 branek): 1. Schmidhauserová 1:31,58 (46,58 a 45,00), 2. Materhoferová — 0,01 (46,36 a 45,23), 3. E. Hessová — 0,34 (46,82 a 45,10), 4. Steinerová — 0,37 (46,61 a 45,34), 5. Grünigenová — 0,58 (46,82 a 45,34), 6. Oertllová — 0,84 (47,07 a 45,35), 7. Fernandezová-Ochoaová — 1,22, 8. Nilssonová — 1,32, 9. Stroblová (Rak.) — 1,64, 10. M. Mogoreová — 1,71, 11. Buderová — 1,99, 12. Wachterová (obě Rak.) — 2,51, 13. Kinshoferová (Niz.) — 2,71, 14. Gappová (Rak.) — 2,98, 15. Lazaková (NSR) — 3,00, 16. Kiehllová — 3,05.

Slalom 1. března ve Zwieselu (převýšení 160 m, v prvním kole 58, ve dru-

hém 60 branek): 1. Schmidhauserová 1:32,73 (46,10 a 46,63), 2. E. Hessová — 0,75 (46,59 a 46,89), 3. Stelnerová — 1,32 (46,48 a 47,57), 4. Nilssonová — 1,72 (46,32 a 48,13), 5. Wachterová — 1,88 (47,30 a 47,31), 6. Buderová — 2,50 (47,57 a 47,66), 7. Magoniová (It.) — 2,81, 8. Ladstätterová (Rak.) — 2,94, 9. Svetová — 2,95, 10. Gadietová — 3,29, 11. Grünigenová — 3,59, 12. M. Mogoreová — 3,72, 13. Bonfiniová (It.) — 3,73, 14. Kinshoferová — 3,93, 15. Stroblová — 4,13.

Obří slalom 28. února ve Zwieselu (převýšení 350 m, v obou kolech 48 branek): 1. Walliserová 2:15,68 (1:05,99 a 1:09,69), 2. E. Hessová — 0,99 (1:07,17 a 1:09,50), 3. Fernandezová-Ochoaová — 2,24 (1:07,89 a 1:10,06), 4. Kiehllová — 2,32 (1:08,78 a 1:19,22), 5. Kinshoferová — 2,37 (1:08,04 a 1:10,01), 6. Wolflová — 2,45 (1:08,26 a 1:09,87), 7. Schmidhauserová — 2,48, 8. McKinneyová — 2,90, 9. Figiniová — 3,04, 10. Stotzová (NSR) — 3,37, 11. Gergová — 3,64, 12. Merleová — 4,00, 13. Meierová (NSR) — 4,04, 14. Ederová — 4,06, 15. Hächerová — 4,09.

Sjezd 8. března v Calgary (délka tratě 2157 m, převýšení 624 m): 1. Figiniová 1:21,15, 2. Grahamová — 1,10, 3. Mösenlechnerová — 1,11, 4. Walliserová — 1,21, 5. Wolflová — 2,04, 6. Ederová — 2,83, 7. Kiehllová — 3,23, 8. Speschaová (Švýc.) — 3,30, 9. Percyová (Kan.) a Winklerová (Rak.) obě — 3,31, 11. Delagoová (It.) — 3,39, 12. Wachterová — 3,40, 13. Leoová (Kan.) — 3,41, 14. Wieslerová (NSR) a Gergová obě — 3,80.

První sjezd 13. března ve Vailu (délka tratě 2736 m, převýšení 667 m): 1. Wolflová 1:49,79, 2. Kirchnerová — 0,22, 3. Fletcherová — 0,75, 4. Mösenlechnerová — 0,77, 5. Schneiderová — 0,80, 6. Walliserová — 0,83, 7. Oertllová — 0,96, 8. Grahamová — 0,99, 9. Figiniová — 1,10, 10. Wallingerová (Rak.) — 1,33, 11. Kiehllová — 1,49, 12. Delagoová — 1,69, 13. Gergová — 1,73, 14. Percyová — 1,85, 15. Emonetová (Fr.) — 2,03.

Druhý sjezd 14. března ve Vailu (délka tratě 2736 m, převýšení 667 m): 1. Wolflová 1:52,30, 2. Grahamová — 0,17, 3. Walliserová — 0,36, 4. Mösenlechnerová — 0,58, 5. Kirchnerová — 0,61, 6. Dedlerová — 0,68, 7. Oertllová — 0,82, 8. Wachterová — 0,93, 9. Zanglerlová (Rak.) — 0,95, 10. Schneiderová — 1,18, 11. Gafnerová — 1,21, 12. Zurbriggenová (obě Švýc.) — 1,26, 13. Vogtová (NSR) — 1,29, 14. Sadlederová (Rak.) — 1,40, 15. Percyová — 1,45.

První superobří slalom 15. března ve Vailu (délka tratě 1945 m, převýšení 478 m): 1. Kiehllová 1:23,97, 2. Wachterová — 0,42, 3. Wolflová — 0,91, 4. Gergová — 0,93, 5. Kirchnerová — 1,03, 6. Oertllová — 1,17, 7. E. Hessová — 1,18, 8. Percyová — 1,28, 9. Fernandezová-Ochoaová — 1,34, 10. Figiniová — 1,42, 11. Mösenlechnerová — 1,59, 12. Armstrongová (USA) — 1,67, 13. Schneiderová, Hächerová a Delagoová všechny — 1,81.

SDRUŽENÁŘI

Závod jednotlivců 29.—30. prosince 1986 v Oberwiesenthalu: 1. Kempf (Švýc.) 429,25, 2. Levandl (SSSR) 420,475, 3. Klimko 414,305, 4. Červjakov (SSSR) 411,705, 5. Sulzenbacher (Rak.) 407,435, 6. J. Ylipulli (Fin.) 406,465, 7. Schwarz (NSR) 403,25, 8. Savin (SSSR) 399,76, 9. Dotzauer (NDR) 398,005, 10. Kramer 396,93, 11. Weinbuch (oba NSR) 395,90, 12. Leinonen 395,26, 13. Parviainen (oba Fin.) 392,85, 14. Dundukov (SSSR) 390,055, 15. Glanzmann (Švýc.) 386,90. — **22. F. Repka 371,595, 32. Kopal 359,31, 35. R. Kumpošt 349,83, 41. Kerda 328,325, 47. Frák 302,17, 52. T. Ploc 271,965.** — Skok: 1. Schwarz 226,0 (89,5 a 92,5), 2. Klimko 221,5 (87,5 a 92,5), 3. Červjakov 216,2 (87,5 a 89,5). — 15 km: 1. Glanzmann 45:02,3, 2. Kempf — 3,0, 3. Savin — 49,6.

Jozef Adam - 65 ročný

V marci sa dožil v plnej životnej sile Jozef Adam 65 rokov, poznamenaných neobyčajným elánom, pracovnou aktivitou a zanieteným vzťahom k práci v lyžiarskom hnutí na Slovensku ako aj v ČSSR. Viac ako štyri desaťročia venuje takmer všetok svoj voľný čas činnosti ako rozhodca, funkcionár a odborný lektor pri výchove nových kádrov.

Vo svojej bohatej rozhodcovskej činnosti ako FIS rozhodca a technický delegát FIS úspešne a zodpovedne plnil úlohy na medzinárodných skokanských a združenárskych pretekoch v desiatich štátoch. V minulosti so zanietením pracoval v rôznych funkciách v lyžiarskych oddieloch a v krajskom lyžiarskom zväze v Banskej Bystrici a v Kremnici. Svoju osobnú pečat vtiskol predovšetkým do stavieb najmä malých mostíkov v mnohých lyžiarskych strediskách na Slovensku.

Dodnes patrí medzi tých odborníkov, ktorí pracujú na výstavbe a prestavbe súčasných skokanských mostíkov v subkomisii VSL ÚV ČSTV. Svoje skúsenosti bezvýhradne odovzdáva mladším rozhodcovským adeptom a trenérom ako odborný lektor TŠ Bratislava. Už 30 rokov ho môžeme zazrieť na domácich pretekoch ako popredného rozhodcu. Nechýbal ani na Bielej stope SNP v Banskej Bystrici, kde pôsobil po dobu desiatich rokov v organizačnom výbore ako podpredseda týchto populárnych bežeckých pretekoch.

Jeho aktívna činnosť presahuje rámec Slovenska, podieľa sa aktívnou účasťou a prácou v komisiách VSL ÚV ČSTV. Na Slovensku doteraz pracuje ako podpredseda VLZ SÚV ČSSTV s zodpovednosťou za skokansko-združenársky úsek v SSR. Za doterajšiu obetavú a zodpovednú prácu v lyžiarskom hnutí bol vyznamenaný viacerými telovýchovnými vyznamenaniami.

Prajeme J. Adamovi pri príležitosti jeho životného jubilea veľa zdravia, elánu a nadšenia v ďalšej tvorivej práci, ako aj v osobnom živote veľa sily a životného optimizmu.

Škodováci sněmovali

Na výroční členské schůzi se lyžařský oddíl TJ Škoda Plzeň pochlubil 1600 brigádnickými hodinami, které jeho členové odpracovali v loňském roce. Již sedmáctý rok vyvíjela činnost veřejná lyžařská škola, která se postarala o správnou výuku 120 mladých lyžařů. Oddíl má lyžařské středisko na Zámečku v Hojsově Stráži. Uspořádal zde NKZ, závod o Velkou cenu Škodovky na 30 km, masový náborový závod mládeže a běhy Škodováka a Kolem Ostende. V oddíle pracují úseky běhu, sjezdových disciplín, masového a rekreačního lyžování. O výchovu závodníků se stará 26 cvičitelů, 13 trenérů a 33 rozhodčích. S historií lyžování v Západočeském kraji seznámil účastníky zasedání Roman Lang. Výroční schůze se zúčastnil také předseda VSL ČÚV ČSTV Mirko Prokop. —kš—

Jiří Malec byl nejúspěšnějším čs. skokanem na ZSU. Zvítězil na velkém můstku, na středním byl druhý a přispěl k prvenství čs. družstva

(Foto B. Hynek)

Divácká kulisa na Světové univerziádě

ROČNÍK 73
1987
Kčs 3,—

lyžařství

**MSJ
1987
SÄLEN
HEMSEDAL**

Tři snímky vedoucího čs. výpravy na MSJ 1987 ve sjezdových disciplínách dr. Pavla Klapuše. Na prvním čs. junioři V. Maxa, P. Kunkela a A. Břeš, na druhém pohled na sjezdovou trať v norském Hemsedalu, na třetím členové československé výpravy na svahu.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

PLĚNUM
VSL ÚV ČSTV

NOVÁ REPREZENTAČNÍ
DRUŽSTVA

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRANĚ OBÁLKY ZÁ-
BĚR JAROSLAVA TROUSILA Z HAN-
ČOVA MEMORIÁLU NA BENECKU.
SKUPINA PRONÁSLEDOVATELŮ VE-
DOUCÍHO MARTINA PETRÁŠKA, V NÍŽ
JSOU F. KARLÍK (7), J. TEPLÝ (5),
M. BEČVĚŘ (3) a R. NYČ (6). — NA
ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY DVA SNÍM-
KY JOSEFA HOLICKÉHO Z 27. ROČ-
NÍKU TROFEO TOPOLINO V ITAL-
SKÉM MONTE BONDONE, NA NĚMŽ
ČS. DRUŽSTVO ŽÁKŮ OBSADILLO PĀ-
TĚ MÍSTO V KONKURENCI LYŽAŘ-
SKÝCH NADĚJÍ 27 ZEMÍ, NA PRV-
NÍM SNÍMKU VÍTĚZOVĚ S VAVŘINO-
VÝMI VĚNCI. ZLEVA JUGOSLÁVEV
PIBER, ČS. REPREZENTANT B. SU-
ROVÝ A RAKUŠANKA KLINGEN-
SCHMIDOVÁ. NA DRUHÉM ČS. VÝ-
PRAVA PŘED SLAVNOSTNÍM DEFILÉ.

lyžařství

Ročník 73 Číslo 5
Vydává Československý svaz tělesné vý-
chovy v nakladatelství Olympia v Praze.
Šéfredaktor tělových. časopisů Ing. Ale-
xandr Žurman. Odborný redaktor časo-
pisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada:
J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský,
P. Bušta, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička,
MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland,
JUDr. O. Kulhánek, J. Maršák, J. Máša,
Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, R. Sauer a
P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klí-
mentská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzá-
věrka: k 1. dni předcházejícího měsíce.
Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž,
tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary.
Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace
o předplatném podá objednávký pří-
jmá každá administrace PNS a doručo-
vatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje
PNS - ústřední expedice a dovoz tisku
Praha, závod 01, administrace vývozu tisku,
Kafkaova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka
tohoto čísla byla 1. dubna 1987. Neob-
jednané příspěvky se nevracejí.
ISSN - 0323 - 1445

K dalším úspěchům mladého lyžování

Perspektivy československého lyžování, další růst jeho masové základny i dobré sportovní výsledky v mezinárodních soutěžích a na olympijských hrách, tak jako perspektivy celé naší socialistické společnosti, jsou bezprostředně spjaty s pozorností a péčí o mladou generaci.

Před lyžařským svazem, jeho funkcionáři, trenéry i cvičiteli stojí nyní dva rozhodující úkoly. V první řadě trvale rozšiřovat členskou základnu dětí a mládeže v lyžařských oddílech, především dorostu, zkvalitňovat výchovu a celý tréninkový proces mladých lyžařů a jeho všestranně, především kádrově a materiálně zajištění. To bude vyžadovat v souladu s celospolečenskými požadavky dále prohloubit spolupráci zejména se školami, SSM, PO, ROH, národními výbory i dalšími.

Druhý důležitý úkol spočívá v potřebě podstatně zlepšit výběr lyžařských talentů do článků vrcholového sportu, dorešit jejich optimální strukturu a dislokaci a sportovní přípravu zde vést na nejvyšší úrovni s uplatňováním účinných přístupů k tréninku i výchově a s kvalitním zdravotním a sociálním zajištěním.

Je třeba ocenit, že v posledních letech se velmi pozitivně vyvíjí členská základna, roste i počet lyžařských oddílů. Lyžařský svaz patří svým počtem více než 82 000 příslušníků mezi největší svazy v ČSTV. Přes tyto výsledky nemůžeme být spokojeni. Jednak proto, že dosažený stav neodpovídá zájmu miliónů našich lidí o lyžařský sport a pak také proto, že žactvo a dorost tvoří jen 47,6 % z celé členské základny. Příčin je celá řada.

Nejpodstatnější jistě spočívá v celkovém životním způsobu mladé generace. To se nejvíce projevuje v období přechodu ze žákovské do dorostenecké kategorie. V tomto okamžiku je zvláště důležitá úloha rodičů, ale i trenérů, aby jim pomohli nebo poradili, kde s lyžováním pokračovat dál. Velkou rezervou v mnoha místech je i užší spolupráce funkcionářů lyžařských oddílů s vedením a učiteli základních a středních škol i učilišť. Je důležité ji podstatně zlepšit hlavně nyní, kdy musí i lyžaři aktivně přispět ke splnění cílů, které jsou stanoveny v dokumentu P-ÚV KSČ a federální vlády z minulého roku k dalšímu masovému rozvoji tělesné výchovy, sportu, turistiky a branně technických sportů.

S jeho realizací velmi úzce souvisí i potřeba podívat se na činnost v lyžařských oddílech novým pohledem a překonat jejich tradiční, převážně zaměřením jen na růst sportovní výkonnosti mladých lyžařů. V podstatě je dobudován systém výběru talentů a péče ve zvláštních střediscích o ně. To má již dnes hluboký, často negativní dopad na práci funkcionářů, trenérů i zájem samotných dětí a jejich rodičů o lyžařský sport. Je proto třeba z těchto skutečností vyjít a přizpůsobit jim styl práce a zaměření činnosti oddílů. Značná část žactva a dorostu sice nebude mít vrcholové perspektivy, ale budou chtít mít možnost se vyžívat jako výkonnostní sportovci, lyžovat pro svoji radost a potěšení. Proto jejich hlavním důvodem pro členství v oddíle nebude již jen trénink a výkon, ale i dobrý kolektiv, parta, v níž lze prožít nevěšední zážitky, navazovat přátelství, dobře se cítit. To vyžaduje i jinak širěji se dívat a hodnotit výsledky lyžařských oddílů, motivaci mladých lyžařů, jejich trenérů, všech funkcionářů, podporovat a vytvářet podmínky pro jejich dobrou činnost.

Všechny poznatky potvrzují, že ani v lyžování špičkové výsledky nelze dnes dosáhnout bez vrcholné péče o špičkové reprezentanty. Vrcholové lyžování však nelze budovat jako zcela něco samostatného, bez vazeb na nižší složky, na dobrou činnost lyžařských oddílů, na širokou základnu, kterou oddíly musí vytvářet pro výběr talentů. Budeme-li pracovat jinak, půjde vždy jen o náhodu a souběžně s tím i o neefektivní vynakládání společenských prostředků. Je třeba vyzvednout, že to je především kvalita práce lyžařských oddílů z níž vzešly vynikající výsledky žákovských, dorosteneckých i juniorských reprezentantů naší vlasti ve všech lyžařských disciplínách. Proto je nutné úlohu a postavení lyžařských oddílů dále upevňovat, podporovat a to souběžně s úsilím o výrazné zlepšení celého systému péče o lyžařské sportovní talenty, počínaje jejich výběrem a konče promyšleným přechodem do dospělé kategorie.

V současné době jsme v práci s talentovanou mládeží dospěli do stadia, kdy je nutné dosavadní zkušenosti zhodnotit a stanovit jak lépe talenty vyhledávat a připravovat na úkoly reprezentace naší vlasti, jak účinněji využívat podmínky, které k tomu jsou v naší socialistické společnosti vytvářeny. Také v práci s talentovanou mládeží, jako v ostatním životě platí, že co stačilo včera, nestačí dnes, tím méně zítra. Nebude možné však jít cestou jen dalšího rozšiřování systému sportovních tříd, škol, tréninkových středisek mládeže a dalších článků vrcholového lyžování, ale hlavně cestou vyšší kvality práce v této oblasti. Cílem musí být dlouhodobá, perspektivně chápaná sportovní příprava talentovaných lyžařů, komplexně zajištěna a centrálně řízená. Je to jen cesta vedoucí k výchově mladé a úspěšné výkonnostní zálohy lyžařské reprezentace v duchu tradic i nových úkolů československého lyžování.

V lyžování dětí a mládeže nás čekají velké a v mnohém nové, složité úkoly. Bude třeba je uskutečňovat promyšleně, odhodlaně a důsledně. To je předpoklad dalšího rozvoje lyžařského sportu mezi mladou generací, úspěchů i v těchto největších lyžařských soutěžích i uspokojení z dobré práce všech, kteří lyžování dávají všechnen svůj volný čas, všechny své síly.

Dr. PAVEL KLAPUŠ
předseda VSL ÚV ČSTV

Po triumfu na mistrovství světa ve sjezdových disciplínách v Crans-Montaně, kde získali čtrnáct z celkového počtu třiceti medailí, dominovali švýcarští reprezentanti i ve 21. ročníku Světového poháru. Pirmin Zurbriggen a Maria Walliserová se stali jeho vítězi a také sedm z osmi malých křišťálových glóbusů patřilo lyžářům země helvetského kříže.

Zurbriggen k prvenství v celkové klasifikaci připojil ještě vítězství ve sjezdu, obřím a superobřím slalomu, Walliserová v superobřím slalomu a o dominující postavení v obřím sla-

Úspěch

lomu se dělila při stejném počtu bodů se svou krajanou Vreni Schneiderovou. Primát ve sjezdu žen patřil Michele Figiniové a ve slalomu Corinně Schmidhauserové. Z ostatních zemí jedině Jugoslávec Bojan Križaj vybojoval malý křišťálový glóbus ve slalomu. V Poháru národů zvítězilo Švýcarsko s náskokem 748 bodů před Rakouskem.

PO DVOU LETECH OPĚT VELKÝ GLÓBUS

Pa dvouleté přestávce čtyřia dvacetiletý Pirmin Zurbriggen (narozen 4. února 1963 v Saas-Almagellu) opět vybojoval prvenství v celkové klasifikaci Světového poháru a získal velký křišťálový glóbus. Již pět let patří k zářícím hvězdám této soutěže a nejvážnějším kandidátům medailí mistrovství světa ve sjezdových disciplínách.

Vítězové SP ve sjezdových disciplínách Švýcaři Pirmin Zurbriggen a Maria Walliserová s velkými křišťálovými glóbusy

S výsledky nebyl spokojen a vynahrádl si to na MS 1985 ve Valtellině. Se zlatými medailemi za sjezd a kombinaci a stříbrnou v obřím slalomu byl nejúspěšnějším závodníkem světového šampionátu. Pozoruhodných výsledků dosáhl přestože se před zahájením sezóny podrobil operaci menisku. Ve Světovém poháru 1985 skončil druhý za Girardellim (Lucembursko) se ztrá-

tu osmnácti bodů. Dvakrát však zvítězil ve sjezdech a obřích slalomech SP, jednou ve slalomu a kombinaci. Stejně pořadí na vedoucích místech bylo i v ročníku 1985. Marc Girardelli obhájil prvenství s 294 body a deseti-bodovým náskokem před Zurbriggenem.

Uplynulá sezóna Pirmina Zurbriggena patřila k jeho nejúspěšnějším.

švýcarských sjezdařů

Upozornil na sebe již v roce 1980, kdy se stal juniorským mistrem Švýcarska ve sjezdu a byl druhý ve slalomu. V sezóně 1979—80 získával první mezinárodní zkušenosti v Evropském poháru a skončil čtvrtý v pořadí. V dalším závodním období se již zúčastnil Světového poháru, v němž obsadil 32. místo. Sezóna 1981—82 přinesla již jeho první vítězství v kombinaci SP Adelboden/Wengen a v obřím slalomu v San Sicariu. V celkové klasifikaci postoupil na jedenácté pořadí, aby o rok později se zařadil již na šesté místo po úspěchu v obřím slalomu v Adelbodenu, druhém místě v superobřím slalomu v Garmisch-Partenkirchenu a třech třetích pořadích v jednotlivých závodech. V závodním období 1983—84 si poprvé vydobyl prvenství ve Světovém poháru, v obřím slalomu byl druhý při stejném počtu bodů s vítězným Švédem Stenmarkem a totéž umístění mu patřilo v kombinaci. Na ZOH 1984 v Sarajevu se musel ve sjezdu spokojit se čtvrtým místem, kdy desetina sekundy ho dělila od bronzové medaile. Obřím slalom po riskantní jízdě nedokončil.

Světový pohár 1986—87 mužů ve sjezdových disciplínách

		sj.	sl.	osl.	S-G	K
1. Zurbriggen (Švýc.)	339(94)	100(65)	14	90(29)	85	50
2. Girardelli (Luc.)	190(12)	50(12)	10	65	65	—
3. Wasméier (NSR)	174(42)	72(33)	1	51(9)	50	—
4. Gaspoz (Švýc.)	153(36)	—	63(15)	90(21)	—	—
5. Pramotton (It.)	139(13)	—	26	85(13)	28	—
6. Stenmark (Švéd.)	134(47)	—	85(21)	49(26)	—	—
7. Stock (Rak.)	97(20)	50(20)	—	5	42	—
8. Erlacher (It.)	94(17)	—	—	50(17)	44	—
9. Križaj [Jug.]	90(47)	—	90(47)	—	—	—
Müller (Švýc.)	90(63)	90(63)	—	—	—	—

Světový pohár 1986—87 žen ve sjezdových disciplínách

		sj.	sl.	osl.	S-G	K
1. Walliserová (Švýc.)	269(87)	75(37)	—	100(50)	82	12
2. Schneiderová (Švýc.)	262(60)	23	78(10)	100(47)	41(3)	20
3. Oertliová (Švýc.)	206(36)	30(4)	67(25)	38(4)	46(3)	25
4. E. Hessová (Švýc.)	169(67)	3	85(42)	53(25)	13	15
5. Figiniová (Švýc.)	162(19)	86(7)	—	49(12)	27	—
6. McKinneyová (USA)	127(9)	—	90(9)	30	7	—
7. Svetová (Jug.)	126(13)	—	48(13)	51	27	—
8. Fernan.-Ochoaová (Šp.)	121(38)	—	24	67(37)	30(1)	—
9. Wolfová (Rak.)	119	61	—	23	35	—
10. Kiehllová (NSR)	118(20)	30(5)	—	36(15)	52	—
Quittetová (Fr.)	118	31	—	30	57	—

První číslice znamená celkový počet bodů, druhá body za sjezd, třetí za slalom, čtvrtá za obřím slalom, pátá za superobřím slalom a šestá za kombinaci. Číslice v závorkách znamenají škrtané body.

Dokazují to tři tituly mistra světa v obřím, superobřím slalomu a kombinaci a druhé místo ve sjezdu, velký a tři malé křišťálové glóbusy Světového poháru.

„S výsledky letošní sezóny jsem spokojen. Náročná, svědomitá příprava se vypláta,“ prohlásil P. Zurbriggen. „Byl bych rád, kdybych je mohl zopakovat i v olympijské sezóně a zejména na ZOH v Calgary.“

OBHÁJILA SVĚTOVÝ POHÁR

Dvacetiletá krajanka Zurbriggenova Maria Walliserová (narozena 27. května 1963 v Mosnangu) obhájila prvenství ve Světovém poháru z loňského roku, kdy zvítězila s náskokem 45 bodů před další Švýčarkou Erikou Hessovou. Také Walliserová doplnila svou sbírku trofejí dvěma malými křišťálovými glóbusy za prvenství v superobřím a obřím slalomu.

Maria Walliserová potvrdila, že je jedničkou mezi ženami i na MS v Crans-Montaně dobytím mistrovských titulů ve sjezdu a superobřím slalomu, jakož i bronzovou medailí v obřím slalomu.

Ve Světovém poháru poprvé startovala v roce 1981, prvním vítězstvím se mohla pochlubit o dva roky později ve sjezdu v Megève. Před tím získávala již cenné mezinárodní zkušenosti na MS 1982 ve Schladmingu, kde byla

v kombinaci jedenáctá a ve sjezdu dvanáctá. V roce 1984 vybojovala na ZOH v Sarajevu stříbrnou medaili a ve Světovém poháru ve sjezdu malý křišťálový glóbus. O rok později skončila v celkové klasifikaci SP třetí, ve sjezdu druhá a v kombinaci třetí. Na MS ve Valtellině se jí příliš nedařilo a musela se spokojit šestým pořadím ve sjezdu a osmým v obřím slalomu. V systematické přípravě však nepolevila a výsledkem bylo její prvenství ve Světovém poháru 1986, jakož i ve sjezdu a v kombinaci a úspěchy na MS v Crans-Montaně.

Sympatická Švýčarka je velmi oblíbená a patří k nejhezčím ženám na sjezdovce. Dostala i nabídky od filmových společností. V přípravě je dávana za vzor ostatním členkám reprezentačního družstva.

Pohár národů: 1. Švýcarsko 2344 (muži 951 — ženy 1393), 2. Rakousko 1596 (860 — 736), 3. NSR 989 (540 — 449), 4. Itálie 735 (610 — 125), 5. Jugoslávie 370 (224 — 146), 6. Francie 329, 7. Švédsko 315, 8. Kanada 311, 9. USA 298, 10. Lucembursko 190, 11. Španělsko 121, 12. Lichtenštejnsko 91, 13. Norsko 36, 14. Japonsko 19, 15. ČSSR a Holandsko po 16, 17. Británie 10, 18. Bulharsko 2 b.

Pořadí v jednotlivých disciplínách

Sjezd — muži: 1. Zurbriggen 125, 2. Müller 105, 3. Heinzer (všichni

Švýc.) 90, 4. Wasmeier (NSR) 83, 5. Mair (It.) 82, 6. Alpiger (Švýc.) 79 b. — **Ženy:** 1. Figiniová 93, 2. Walliserová (obě Švýc.) 90, 3. Grahmová (Kan.) 86, 4. Mosenlechnerová (NSR) 71, 5. Wolfová (Rak.) 61, 6. Kiehlová (NSR) 35 b.

Slalom — muži: 1. Križaj (Jug.) 105, 2. Stenmark (Švéd.) 96, 3. Bittner (NSR) 78, 4. Gaspoz (Švýc.) 71, 5. Benedik (Jug.) 55, 6. Berthold (Rak.) 54 b. — **Ženy:** 1. Schmidhauserová (Švýc.) 110, 2. McKinneyová (USA) 99, 3. E. Hessová 96, 4. Schneiderová 84, 5. Oertliová (všechny Švýc.) 77, 6. Steinerová (Rak.) 74 b.

Obří slalom — muži: 1. Zurbriggen 102, 2. Gaspoz 102, 3. Pramotton (It.) 93, 4. Strolz (Rak.) 66, 5. Girardelli (Luc.) 65, 6. Wasmeier 59 b. — **Ženy:** 1. Walliserová a Schneiderová obě 120, 3. Fernandezová-Ochoaová (Šp.) 78, 4. E. Hessová 62, 5. Figiniová 55, 6. Svetová (Jug.) 51 b.

Superobří slalom — muži: 1. Zurbriggen 85, 2. Girardelli 65, 3. Wasmeier 50, 4. Erlacher (It.) 44, 5. Stock 42, 6. Mader (oba Rak.) a Renoth (NSR) oba 29 b. — **Ženy:** 1. Walliserová 82, 2. Quittetová (Fr.) 57, 3. Kiehlová 52, 4. Oertliová 49, 5. Wachterová (Rak.) 47, 6. Schneiderová 44 bodů. —tr-

Loekken sdruženářskou jedničkou

Torbjörn Loekken v letošní sezóně patřil k neúspěšnějším lyžařským reprezentantům Norska. Podarilo se mu vybojovat titul mistra světa v závodě sdruženém i zvítězit v této disciplíně ve Světovém poháru.

Na světovém šampionátu v Oberstdorfu se zdálo, že nemá mnoho vyhlídek získat zlatou medaili, když po první části závodu — skocích — byl až sedmáctý. Na start patnáctý nastupoval se ztrátou 2:14,6 min a běželi před ním kupř. obhájce titulu Weinbuch (NSR), Fin J. Ylipulli a jeho krajan E. Andersen. Dovedl si však dobře rozvrhnout síly a měl vynikající závěr. Na 5. kilometru byl dvanáctý, na 10. km pátý se ztrátou

32,9 s na vedoucího Weinbucha, do cíle doběhl s náskokem 7,0 s před Američanem Lynchem, který byl překvapením MS.

Ve Světovém poháru mu patří přesvědčivé vítězství. Měl náskok 46 bodů před obhájcem trofeje Weinbuchem, jehož letošní sezóna byla poznamenána zraněními a problémy ve skokanské části závodu.

Závod sdružený zásluhou Gunderseovy metody a pořádání běžecké části na menších okruzích, s možností sledovat podstatný úsek zajímavých bojů, se v uplynulé sezóně opět těšil zvýšenému zájmu diváků a získal i více startujících. Na mistrovství světa,

v němž hráli významnou roli domácí závodníci, byla na soutěži jednotlivců i družstev rekordní účast 35 000 diváků.

Soutěž zemí: 1. Norsko 503, 2. NSR 448, 3. SSSR 359, 4. Švýcarsko 223, 5. Rakousko 182, 6. USA 90, 7. Japonsko 82, 8. NDR 55, 9. Finsko 50, 10. ČSSR 31, 11. Polsko 23, 12. Francie 19, 13. Itálie 5 b.

Neúspěšnější závodníci dosavadních ročníků SP sdruženářů. 1. Weinbuch 388, 2. G. Andersen (Nor.) 303, 3. Müller 290, 4. Schwarz 262, 5. Boegseth (Nor.) 235, 6. Dotzauer (NDR) 194, 7. Loekken 191, 8. Sulzenbacher 186, 9. E. Andersen (Nor.) 157, 10. Glanzmann 118 b.

Konečné pořadí SP sdruženářů 1986—87

1. Loekken (Nor.)	146	25	—	(9)	20	25	25	11	25	—	15
2. Weinbuch (NSR)	100	—	5	(2)	3	—	12	20	15	20	25
3. Kempf (Švýc.)	90	10	25	15	12	11	9	(1)	(8)	—	8
4. Schwarz (NSR)	89	—	9	25	10	—	—	15	7	12	11
5. Müller (NSR)	86	—	0	4	7	—	5	25	20	15	10
6. Levandi (SSSR)	73	15	20	11	9	—	11	0	—	7	—
7. Savin (SSSR)	72	9	8	20	—	—	4	0	0	25	6
8. Sulzenbacher (Rak.)	68	6	11	0	15	15	10	(5)	6	—	5
9. Bredesen (Nor.)	66	8	—	12	0	—	15	2	9	—	20
10. Glanzmann (Švýc.)	52	4	1	1	25	20	0	0	1	0	0
16. Klimko	23	—	15	0	0	—	8	0	—	—	—

Na prvním místě je celkový počet bodů, následují body ze závodů v Calgary (Kan.), Oberwiesenthalu (NDR), Schonachu (NSR), Reit im Winkel (NSR), Autrans (Fr.), Oberstdorfu (NSR), Lahti (Fin.), Falunu (Švéd.), Leningradě (SSSR) a v Oslu (Nor.). Hodnotilo se sedm nejlepších výsledků. Další čs. reprezentant Kopal skončil třicátý s 8 body.

Nor Torbjörn Loekken měl velkou radost z titulu mistra světa a vítězství ve Světovém poháru

TŘI MEDAILE Z MSJ

Příjemným překvapením pro příznivce čs. lyžování v loňském roce byly tři medaile Lucie Medzihradské z mistrovství světa juniorů ve sjezdových disciplínách v Bad Kleinkirchheimu. Letos jim stejnou radost připravil Adrián Bířeš na MSJ v Sälen a Hemsedal. Stříbrnou vybojoval v kombinaci, bronzové ve slalomu a obřím slalomu. Ocenění zasluhuje i šesté pořadí Pavlína Schimmerová v kombinaci a osmé ve slalomu v nejsilnější konkurenci mladých sjezdařů světové špičky.

Pavlína Schimmerová při startu
(Foto P. Klapuše)

Poprvé v historii mistrovství světa se konal šampionát ve dvou zemích: švédském Sälen (technické disciplíny) a sjezd v norském Hemsedal (300 km vzdáleném od Sälen). Záslouhou A. Bířeše po první části šampionátu čs. sjezdové lyžování získalo uznání a respekt trenérů a vedoucích družstev alpských zemí. Všichni se dotazovali, zda je také tak dobrým závodníkem ve sjezdu a trochu pochybovali o jeho všestrannosti. Když pak v prvním tréninku zajel nejlepší čas, získával jejich obdiv a čs. výprava byla oceňována jako rovnocenný partner sjezdařských velmocí. Úspěšný křest na letošním MSJ prodělal Vlastimil Maxa, který je ročník 1970 a bude se moci MSJ zúčastnit i v příštím roce. Dokončil všechny závody a jedenácté pořadí v kombinaci dává naději na úspěšné zasáhnutí do bojů v MSJ 1988. Trochu zklamán byl svým umístěním třetí čs. reprezentant Peter Kunkela.

Z děvčat byla jedničkou Pavlína Schimmerová, ale i Lea Kováčová a o rok mladší Zuzana Kormaňáková potvrdily svědomitost v přípravě, ctížádost a bojovného ducha.

Výsledky Adriána Bířeše ukázaly, jak cenné jsou zkušenosti z významných mezinárodních závodů. Po zranění Petera Jurka dostal příležitost na mistrovství v Crans-Montaně, kde získával důležité poznatky. Projevilo se to již na mistrovství ČSSR a zejména na MSJ ve Skandinávii.

A. BÍREŠ NENÍ ZCELA SPOKOJEN

Přestože Adrián Bířeš vybojoval na MSJ tři medaile, nebyl svým výkonem zcela spokojen. Dovede si klást vysoké cíle a to je první z předpokladů úspěchu. „Ve sjezdu po kvalitních časech v tréninku jsem i při vysokém

startovním číslem 26 očekával, že mám vyhlídky na medaili. Škoda, že v noci napadal sníh, trať změkla a vyšší startovní číslo bylo přece jen nevýhodou,“ poznamenal A. Bířeš. „Start na MS v Crans-Montaně byl pro mne velkou školou. Jak vypadá situace na MSJ jsem znal z loňska. Zbavil jsem se nervozity a získal sebevědomí, což je důležité v náročných závodech. Po návratu z MS ve Švýcarsku se mi příliš nedařilo, povzbuzení přinesl dobrý výkon ve slalomu na mistrovství ČSSR. Jsem rád, že jsem na MSJ nezklamal. Sjezd nebyl ještě bez technických chyb, ale tři medaile jsou pro mne povzbuzením do příštího závodního období.“

ÚSPĚŠNÁ BILANCE ČSSR

Nejúspěšnější zemí na MSJ 1987 ve sjezdových disciplínách bylo Rakousko zásluhou děvčat. Získalo osm z celkového počtu 24 medailí. ČSSR přičiněním A. Bířeše a SSSR zásluhou dobrých výkonů Kuradčenkové se zařadily mezi alpské velmoci a USA.

Pořadí zemí podle získaných medailí: 1. Rakousko 4 zlaté, 3 stříbrné, 1 bronzová medaile, 2. Švýcarsko 2 — 1 — 0, 3. Itálie 2 — 0 — 2, 4. USA 0 — 2 — 1, 5. ČSSR 0 — 1 — 2, 6. SSSR 0 — 1 — 1, 7. NSR 0 — 0 — 1.

Juniori

Sjezd (délka tratě 2340 m, převýšení 595 m): 1. Urs Lehmann (Švýc.) 1:25,72, 2. Tommy Moe (USA) — 0,08, 3. Wolfgang Erharder (Rak.) — 0,14, 4. Pramotton (It.) — 0,18, 5. **A. Bířeš — 0,19**, 6. Ghedina (It.) — 0,20. — **33. Maxa — 2,69**, 47. **Kunkela — 4,21**. Z 64 startujících bylo 56 klasifikováno.

Slalom (převýšení 180 m, v prvním kole 63, ve druhém 57 branek): 1. Roger Pramotton 1:50,95 (53,43 a 57,52), 2. Michael Grünigen (Švýc.) — 0,21 (55,11 a 56,05), 3. **Adrián Bířeš — 0,51 (54,07 a 57,39)**, 4. Tesdari (It.) — 1,05 (55,64 a 56,36), 5. Erharder (Rak.) — 1,24 (55,08 a 57,11), 6. Barnerssoi (NSR) — 2,80 (55,63 a 57,12). — **30. Maxa — 3,74**. Kunkela byl diskvalifikován. Ze 73 účastníků bylo 30 klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 335 m, v prvním kole 45, ve druhém 44 branek): 1. Thomas Wolf (Švýc.) 2:31,70 (1:16,25 a 1:15,45), 2. Wolfgang Erharder — 0,60 (1:16,74 a 1:15,56), 3. **Adrián Bířeš — 1,68 (1:16,87 a 1:16,51)**, 4. Moe — 1,72 (1:16,02 a 1:17,40), 5. Grünigen — 1,76 (1:17,50 a 1:15,96), 6. Holzer (It.) — 1,99 (1:17,44 a 1:16,25). — **43. Maxa — 6,66**, 44. **Kunkela — 6,82**. Ze 73 startujících bylo 60 klasifikováno.

Kombinace: 1. Wolfgang Erharder 13,06, 2. **Adrián Bířeš 15,89**, 3. Roger Pramotton 16,25, 4. Grünigen 19,28, 5. Eberharder (Rak.) 54,65, 6. Wehrmeister (NSR) 62,77. — **11. Maxa 101,34 b**.

Juniorky

Sjezd (délka tratě 2340 m, převýšení 595 m): 1. Marika Daxerová 1:29,50, 2. Sabine Gintherová (obě Rak.) — 0,31, 3. Deborah Compagnoniová (It.) — 0,35, 4. Kuradčenková (SSSR) — 0,59, 5. Spatschilová (NSR) — 0,90, 6. Serraová (It.) — 1,33. — **19. Schimmerová — 3,77**, 27. **Kormaňáková — 6,16**, 29. **Kováčová — 5,49**. Ze 36 startujících bylo 31 klasifikováno.

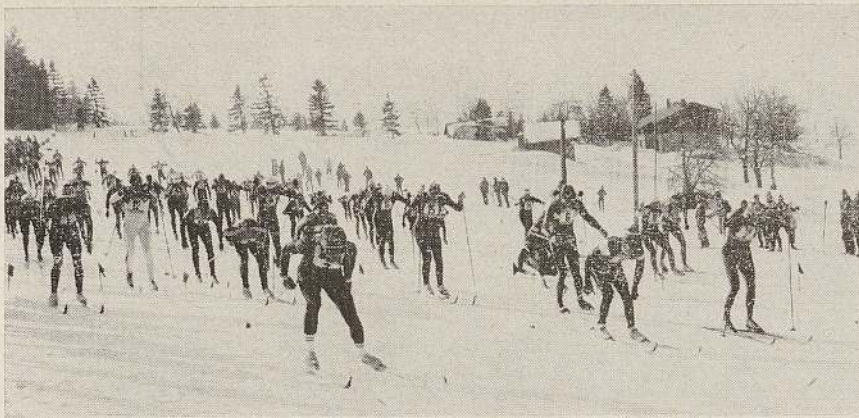
Slalom (převýšení 159 m, v prvním kole 60, ve druhém 59 branek): 1. Ingrid Stöcklová (Rak.) 1:39,41 (47,54 a 51,87), 2. Heidi Völkerová — 0,33 (48,35 a 51,39), 3. Kim Schmidingerová (obě USA) — 0,43 (48,71 a 51,13), 4. Pušniková (Jug.) — 0,52 (49,66 a 50,27), 5. Kronbergerová (Rak.) — 0,58 (49,14 a 50,85), 6. Pelletierová (USA) — 1,26 (49,36 a 51,31). — **8. Schimmerová — 2,03**. Kováčová a Kormaňáková závod nedokončily. Z 58 startujících 26 bylo klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 263 m, v obou kolech 40 branek): 1. Deborah Compagnoniová 2:22,07 (1:08,94 a 1:13,13), 2. Petra Kronbergerová — 0,73 (1:09,49 a 1:13,31), 3. Olga Kuradčenková — 0,86 (1:10,01 a 1:12,92), 4. Gintherová — 1,20 (1:10,34 a 1:12,93), 5. Ederová (Rak.) — 1,38 (1:10,01 a 1:13,44), 6. Cavagnoudová (Fr.) — 1,71 (1:09,96 a 1:13,82). — **15. Kormaňáková — 3,02**, 20. **Schimmerová — 3,69**, 35. **Kováčová — 7,17**. Z 58 účastnic bylo 49 klasifikováno.

Kombinace: 1. Sabine Gintherová 26,22, 2. Olga Kuradčenková 58,17, 3. Carola Spatschilová (NSR) 61,74, 4. Schmidingerová 74,55, 5. Völkerová 77,43, 6. **Schimmerová 87,28 b**.

Ladislav Švanda (Dukla Liberec) měl v letošním roce svou dosud nejúspěšnější sezónu (Foto J. Trousil)

Hromadný start mužů při mistrovství ČSSR v běhu na 50 km — Hančově memoriálu na Benecku
(Foto J. Trousil)

Závěr mistrovství ČSSR

První titul Petráska

Martin Petráska, člen čs. reprezentačního družstva z Dukly Liberec, oslavil 21. narozeniny vítězstvím v závěrečném závodě mistrovství ČSSR na 50 km — Hančově memoriálu. Byl to jeho první mistrovský titul i úspěch v letošní sezóně, kdy se mu nedařilo a nevybojoval si účast na mistrovství světa v Oberstdorfu.

Sampionát ve vytrvalostních bězích na Benecku důstojně uzavíral jubilejní závodní období stoletého českého lyžování. Konal se za ideálních sněhových podmínek a slunečného počasí, které přilákalo zhlédnout zajímavé boje čs. běžecké elity mnoho stovek diváků. Ve dvacítce žen vybojovala mistrovský titul Viera Klimková (ČH Štrbské Pleso). Byla to její čtvrtá zlatá medaile, ale první ve dvacítce.

Zkušený pořadatel Ski Jilemnice, který je jedním ze zakládajících klubů našeho lyžařského ústředí, závody pečlivě připravili. Volili okruh, na kterém diváci mohli několikrát sledovat závodníky při stoupání, sjezdech i boji na rovinatém úseku. Novinkou byl hromadný start, což umožňovalo dokonale přehled, jak vypadá situace na trati a o každé změně v pořadí.

PADESÁTKA MÁ V JILEMNICI TRADICI

Letošní padesátka, která se konala v Jilemnici již po šestnácté, byla současně celostátním klasifikačním závodem, součástí Československého poháru a soutěží smíšených oddílových družstev. Před osmdesáti lety v roce 1907 v druhém ročníku mistrovství Království českého na 50 km ze Sněžky do Jilemnice (první ročník se konal na trati Vysoké nad Jizerou—Jilemnice a mistrem se stal Josef Kraus ze Ski Jilemnice) zvítězil nejúspěšnější český závodník před první světovou válkou Bohumil Hanč z Jilemnice. Tento úspěch zopakoval i v dalších dvou ročnících. Při osmém mezinárodním závodě na 50 km v Krkonoších B. Hanč zemřel tragickou smrtí, stejně jako jeho přítel V. Vrbata, který chtěl svému kamarádovi pomoci. Pro náhlý zvrát počasí závod nebyl dokončen, neboť všichni startující kromě B. Hanče vzdali. Ten však v závodě pokračoval. Výročí tragické smrti sedminásobného mistra Království českého si lyžaři připomínají u mohyly

na Zlatém návrší a položením věnce k jeho hrobu na starém evangelickém hřbitově v Jilemnici. Letošní šedesátý ročník Hančova memoriálu byl pietní vzpomínkou na vynikajícího lyžaře, který se svým hrdinstvím zapsal do historie českého lyžování, oslavujícího letos stoleté trvání.

Stejně jako v minulosti i v současné době je Ski Jilemnice nadšeným propagátorem lyžování a může se pochlubit nejen obětavými funkcionáři, ale také příkladnou péčí při výchově mládeže. Mezi zkušenými činovníky letošního Hančova memoriálu byl nejen předseda organizačního výboru Přemysl Koldovský, ředitel závodu Václav Mečíř, sekretář Vladimír Votoček a mnoho dalších. Při úpravě trati pomáhal i Jaroslav Cardal, který s 23 mistrovskými tituly v soutěžích jednotlivců patří k nejúspěšnějším závodníkům v historii čs. lyžování. V padesátce v letech 1946—1959 nenašel přemožitele. „V současné době jsou tratě mnohem lépe upraveny než v minulosti. Závodníci mají kvalitní výzbroj a výstroj a ti špičkoví mnohem lepší podmínky pro přípravu,“ poznamenal J. Cardal. „Závod se vydařil a byl vhodným příspěvkem jilemnických lyžařů k významnému jubileu českého lyžování.“

Závod se běžel klasickým stylem. Při hromadném startu muži i ženy zahajovali boj o tituly po deseti v jedné radě. Nedošlo k žádné větší kolizi. Ženy běžely dva desetikilometrové okruhy, muži čtyři 12,5 km. V závodě mužů Petráska při stoupání na 6. kilometru unikl svým pronásledovatelům a postupně zvětšoval svůj náskok. V polovině trati vedl již rozdílem 47,8 s. Za ním běželi ve skupině Karlík, Teplý, Bečvář, Nyč, Švanda a Janoušek. V cílové rovině Teplý rozhodl o ceněm druhém pořadí a prodal se mezi členy reprezentačního družstva.

Ve dvacítce žen dlouho běžela pohromadě čtyřčlenná skupina Klimko-

vá, Havrančíková, Švubová a Rádlová. V závěru rozhodla závod Klimková, zatímco Švubová v posledních kilometrech ztratila několik sekund a zůstala za juniorkou Rádlovou téměř půl minuty. Na startu chyběly Klingerová, Janoušková a Knížková, kterým svaz zastavil činnost.

HLASY NOVÝCH MISTRŮ

„Mám radost, že alespoň v závěru sezóny se mi podařil dobrý výsledek,“ komentoval v cíli své vítězství Martin Petráska. „Byla to teprve má druhá padesátka. První jsem běžel volnou technikou před třemi týdny ve Finsku, kde jsem skončil pátý. Když jsem unikl již asi na 6. kilometru, čekal jsem, že se ke mně někdo připojí. Informace, že postupně zvětšuji svůj náskok, znamenala pro mne psychickou pohodu. Zvláště když jsem překonal 35. kilometr, na němž jsem ve Finsku prodělával krizi. Bylo to povzbuzení pro závěr závodu.“

Viera Klimková: „Hromadný start mi příliš nevyhovuje. Při intervalovém módu nasadit vyhovující tempo. Na trati byla pěkná tačnice a na hůlkách mi nezástal jediný kroužek. Švubová se dlouho držela s námi, domnívám se, že ztratila kontakt ve stoupání v druhém kole. Do kopce se ve skupině nedalo předbíhat a z kopce využít rychlejší lyže.“

Úvodem k mistrovství ČSSR ve vytrvalostním běhu byl sobotní závod juniorků na 30 km, v němž zvítězil Petruch za 1:19:56,4 nřed Šulkem [oba ČH Štrbské Pleso] — 13,0 a Röslerem (Dukla Liberec) — 15,2 s.

Mistrovství ČSSR mužů na 50 km — Hančův memoriál: 1. Martin Petráska (Dukla Liberec) 2:07:55,0, 2. Jiří Teplý (TJ Nové Město na Moravě) — 1:12,2, 3. Radim Nyč — 1:12,5, 4. Bečvář — 1:18,0, 5. Karlík — 1:22,6, 6. Janoušek — 1:35,0, 7. Švanda (všichni Dukla Liberec) — 1:53,5, 8. Lichoň (CH Štrbské Pleso) — 3:20,9, 9. Jebavý — 4:13,7, 10. Korunka [oba Dukla Liberec] — 4:46,8, 11. Vaněk (TJ Nové Město na Moravě) — 5:00,8, 12. Švub (Slávia Ekonom Banská Bystrica) — 6:11,0, 13. Beran — 7:47,3, 14. Smaus — 9:37,0, 15. Mach (všichni Elitex) — 9:40,9, 16. Senko (Slávia Ekonom Banská Bystrica) — 10:32,8, 17. Prchal (VŠST Liberec) — 11:18,5, 18. Buchta (TJ Nové Město na Moravě) — 11:31,2, 19. Balatka (RH Jablonec) — 11:41,4, 20. Paulus (VŠ Praha) — 12:18,6, 21. Razým (MP Plzeň) — 12:25,4, 22. Plecháč (VTJ Vimperk) — 12:27,8, 23. Valuška (Slávia Ekonom Banská Bystrica) — 12:36,5, 24. Marszałek (VŠB Ostrava) — 13:38,9, 25. Zalcík (RD Jeseník) — 13:59,6. Startovalo 72 běžců, klasifikováno 65. Závod nedokončili Lisičan, Beneš, Míka, Lukáč, Gabriel, Rehořek a Stehlík.

Mistrovství ČSSR žen na 20 km: 1. Viera Klimková (CH Štrbské Pleso) 57:13,7, 2. Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok) — 1,0, 3. jun. Ivana Rádlová (Slovan Karlovy Vary) — 2,8, 4. Švubová — 31,5, 5. jun. Zurynková — 58,5, 6. Jebavá (všechny RH Jablonec) — 1:12,2, 7. Cerovská — 2:12,4, 8. Kučerová — 2:13,5, 9. jun. Balážová (všechny CH Štrbské Pleso) — 2:55,4, 10. Frůhaufová (VŠ Praha) — 3:13,8, 11. Kepeňová (Tesla Liptovský Hrádok) — 3:31,0, 12. Šimůnková (RH Jablonec) — 3:58,0, 13. jun. Dvořáková — 4:38,7, 14. jun. Pleskačová (obě TJ Nové Město na Moravě) — 5:48,2, 15. Staršia (CH Štrbské Pleso) — 5:52,5. Startovalo 49 závodnic, 46 bylo klasifikováno. Závod nedokončily Hudečková, Semeráková a Vilnerová.

JAROSLAV TROUSIL

SVAZ LYŽAŘŮ

Necelých šest neděl po vyhlášení samostatnosti, 8. prosince 1918, se v Obecním domě hlavního města Prahy sešla první poválečná valná hromada svazu lyžařů. České lyžařství se přes noc ocitlo před dalekosáhlými úkoly, otvíraly se výhledy do krásné budoucnosti, pole působení svazu se rozšířilo na malebné Slovensko, kde půda pro činnost ještě nebyla připravena. Čekalo jej mnoho, ale radostné práce. Svaz lyžařů se stal státním svazem, který na mezinárodním fóru zastupoval lyžaře samostatného Československa. Nebyl již popelkou na kongresech, stal se plnoprávným členem Mezinárodní lyžařské komise. Jednání na valné hromadě nově pojmenovaného svazu, Svaz lyžařů Republiky československé (SL RČS), probíhalo v slavnostní náladě.

SITUACE V TĚLOVÝCHOVNÉM Hnutí

Ale již na prvním shromáždění lyžařů se ukázalo, že v nově se rodícím československém sportovním a tělovýchovném dění je plno vnitřních rozporů a celá řada organizačních a ideových problémů. Osobní rivalita, nepochopení pro společný postup, drobné hádky byly brzdou harmonického rozvoje jednotlivých sportovních odvětví, lyžování nevyjímaje. Do roku 1925 byla lyžařská činnost omezena na členské kluby svazu, lyžařské odbory Sokola, lyžařské odbory Klubu československých turistů a na poměrně malý počet neorganizovaných lyžařů. Po roce 1925 zakládá řada sportovních organizací vlastní lyžařské odbory, nebo kroužky např. Svaz junáků, Svaz čs. důstojníků, DTJ, Orel a další.

V komplikované národnostní situaci první republiky bylo i lyžování rozděleno národnostně. Lyžaři německé národnosti byli organizováni v německých lyžařských klubech se sídly v pohraničních oblastech, sdružených v centrální organizaci, Hlavním svazu německých spolků pro zimní sporty v ČSR (HDW) se sídlem v Liberci.

Optimistická atmosféra, prýšící z radosti nad získanou národní svobodou a státní samostatností, která dlouhou dobu provázela jednání na valné hromadě, byla vystřídána starostmi. Odborná, politická a organizační roztržičnost, válkou přerušené vztahy mezi kluby a svazem, ale i mezi kluby navzájem, vytvářely pro svaz velmi obtížnou situaci pro zahájení poválečné činnosti.

PŘEDSEDOVÉ SVAZU

Prvá valná hromada potvrdila ve funkci předsedy svazu Jaroše Schwarze z Plzně, který stál v čele svazu od roku 1913. Byl to schopný a mimořádně obětavý činovník, kterému důvěrná znalost poměrů ve svazu a jeho umění jednat, ulehčovaly pozici při jednání mezi jednotlivými proti sobě stojícími skupinkami činovníků svazu. Převodl svaz přes těžká léta válečná a připravoval půdu pro činnost svazu a rozvoj lyžařství v osvobozené vlasti. V říjnu 1920, na třetí valné hromadě, se vedení svazu ujmá ambiciózní 38letý dr. Jan Synáček,

jednatel svazu od roku 1918. Jan Synáček byl ministerský úředník, nejenergičtější předseda, který kdy stál v čele SL RČS, inteligentní a obětavý funkcionář s bohatou myšlenkovou invencí. Pro mimořádnou ctižádost se brzo dostal do neshod se starší, zasloužilou generací činovníků, především s J. Rösslerem-Ořovským a ing. V. Pavlouskem. Jedna z mnoha osobních neshod uvnitř svazu. Dr. Synáček, svými kvalitami funkcionář velké budoucnosti, zemřel mlád ve věku 42 let, po banálním zranění na otravu krve. Své plánované dílo nemohl dokončit.

Republiky československé

Do roku 1948 se ve vedení svazu vystřídali tři další funkcionáři: dr. J. Scheiner, J. V. B. Pilnáček a ing. A. Jauris. V listopadu 1925 nastoupil do předsednické funkce po zemřelém J. Synáčkovi, dr. Josef Juřík Scheiner, dlouholetý předseda technického sboru a náčelník svazu, člen ČSK Praha, od roku 1911 náčelník klubu. Juřík Scheiner řídil osudy svazu pět let, jeho nástupcem se na podzim 1929 stal Josef V. B. Pilnáček. Veškerou činnost, spojenou s funkcí předsedy svazu, prakticky vykonával v dohodě s J. Pilnáčkem, I. místopředseda svazu MUDr. Jaromír Pečírka. Po rezignaci J. Pilnáčka na podzim 1932 převzal řízení svazu ing. Antonín Jauris, všestranný sportovec, jednatel, později předseda Pražské lyžařské župy. Funkci nastoupil v době krajního politického napětí doma i v zahraničí. Ujal se vedení svazu s mladistvým elánem pod heslem: „České lyžařstvo musí být především pamětlivo příkazů národních a tyto vznesené úkoly vždy plnit.“ Po skončení války obnovuje činnost SL RČS a v čele patnáctičlenného akčního výboru SL RČS spolupracuje na přípravě pro sjednocení tělovýchovy. V tomtéž roce převedl agendu svazu na nový orgán, Ústřední lyžařů ČOS.

ORGÁNY SVAZU

Svaz lyžařů RČS sdružoval lyžařské spolky, jejichž počet do roku 1937 stále narůstal; v té době měl 347 aktivních členů. Správu svazu vedly: valná hromada, zastupitelstvo a ústřední výbor. Valná hromada byla

svolována každoročně, zastupitelstvo se scházelo zpravidla jednou do roka. Ústřední výbor, volený na valné hromadě, vyřizoval a spravoval veškeré spolkové záležitosti, které nebyly vzhrazeny valné hromadě nebo zastupitelstvu. Scházel se pětkrát až šestkrát do roka.

Předsednictvo ústředního výboru tvořili: předseda, pět místopředsedů a náčelník, jmenovitě volených valnou hromadou, jednatel, mezinárodní tajemník a pokladník, volení na ustavující schůzi ústředního výboru. Rozdělení agendy mezi předsednictvo a ústřední výbor bylo stanoveno jednacím řádem.

Výchovnou a sportovní činnost svazu řídil technický sbor, tvořilo jej šest členů, volených z členů ústředního výboru, 14 členů kooptovaných z odborníků a 11 náčelníků žup. Technický sbor byl odpovědný za sportovní a závodní činnost, byl páteří svazu a tím i celého lyžování. V čele technického sboru stál náčelník. V této klíčové funkci působily po dlouhá léta dvě výrazné osobnosti českého lyžařství, od r. 1913—1925, s přerušením válečných let, Juřík Scheiner a po jeho zvolení předsedou svazu, legendární Karel Jarolímek. Ten od roku 1909—1958 prožil s třemi generacemi lyžařů všechny úspěchy i neúspěchy

čs. lyžařství, nejdříve jako závodník, později jako činovník. Styky mezinárodní, především s FIS a pořádání vrcholných závodů byly zařazeny do úseku organizačního.

Výkonnými orgány svazu byly župy. Byly postupně zřizovány členy svazu v oblastech vymezených zastupitelstvem. Župy Krkonošská a Západočeská pracovaly již před válkou od roku 1913. V roce 1937 bylo v činnosti 11 žup SL RČS: Pražská, Jihočeská, Západočeská, Jizerská, Krkonošská, Brněnská, Jesenická, Beskydská, Západoslovenská, Východoslovenská a Podkarpatská.

VEDOUcí POSTAVENí SL RČS

V situaci, převládající v prvé republice, se střídala období rivality s obdobími snášenlivosti mezi jednotlivými lyžařskými organizacemi, kdy byly uzavírány dohody o spolupráci nebo docházelo dokonce ke slučování lyžařských organizací (1929). Navzdory obtížím si SL RČS, jako nejsilnější složka čs. lyžařství, uhájil vedoucí postavení. Vystupoval a jednal vždy jako vrcholná lyžařská organizace ČSR. Byl členem FIS, kde zastupoval zájmy čs. lyžařství a iniciativně spolupracoval s předsednictvem a odborných komisí FIS na rozvíjení a usměrňování vývoje lyžařského sportu ve světě, řadil se mezi nejaktivnější svazy federace.

DR. OTTO KULHÁNEK

Tak se učí mistři světa

Ski Schweiz je učebnice sjiždění na lyžích, kterou vydal Švýcarský lyžařský svaz pro své cvičitele a trenéry (nakladatelství Habegger, Derendinger). Karel Gamma, vedoucí autorského kolektivu, k ní poznamenává: „... je to oficiální učebnice určená pro všechny oblasti a pro všechny stupně výuky. K publikaci se hlásí jak lyžařské školy se svými cvičiteli, tak trenéři lyžařského svazu až po své nejvyšší kádry, tak státem zajišťované sportovní organizace mládeže. Učebnice vznikla vzornou spoluprací těchto složek.“

Ski Schweiz vyšla na jaře 1985, ale právě nyní se stává ve světě aktuální. Její obsah byl také hlavní částí švýcarského referátu na kongresu Interski 1987.

I svými rozměry představuje publikace velký formát. Má kromě toho 200 stránek a množství poetických fotografií, které přímo vybízejí k lyžování. Doprovodné obrázky k textu jsou pro přesnější vyjádření pohybu kreslené.

Karel Gamma v komentáři k učebnici říká, že při její koncepci vycházeli autoři z potřeby „volné interpretace techniky sjiždění. Během celých desetiletí bylo lyžování zajatcem svých vlastních teorií výuky. Dnes jsou hranice posunuty dále. Úkolem teorie výuky je nabídnout mnohotvárné pohyby, které je možno kombinovat ve funkční a a přizpůsobivý způsob jízdy“.

V úvodní kapitole k technice sjiždění **Vzájemné souvislosti techniky** popisují autoři průběhy jednodušších pohybů, ze kterých pak vznikají složitější pohybové operace, např. oblouky. Do těchto základních pohybových aktů při sjiždění zařazují:

Základní pohybové dovednosti

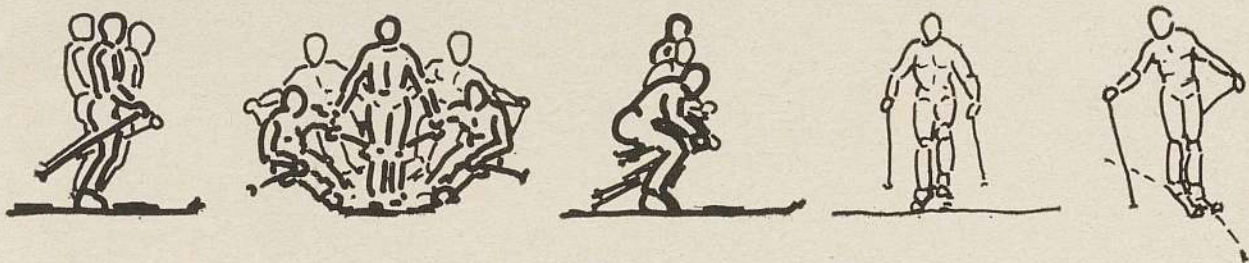
1. Udržování rovnováhy (přemístování těžiště těla)
 - v podélném směru (obr. 1)
 - v příčném směru (obr. 2)
2. Zatížení — odlehčení
 - obou lyží (obr. 3)
 - jedné lyže (obr. 4)
3. Otáčení
 - rotace (obr. 5)
 - protiotáčení (obr. 6)

Elementární formy sjiždění

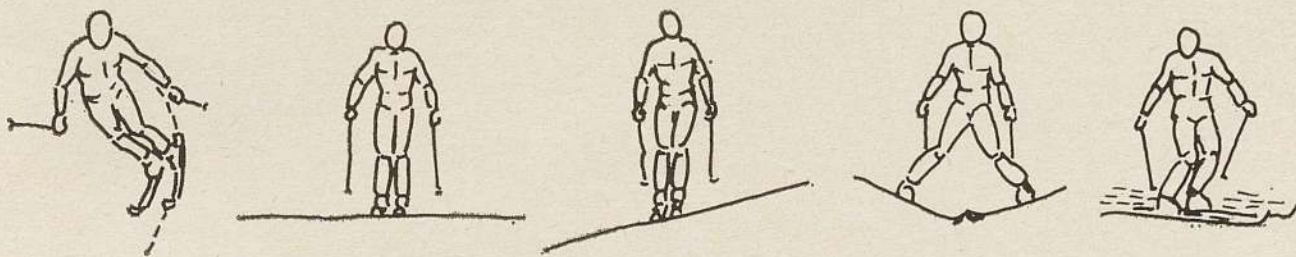
1. Skluz
 - na plochách lyží (obr. 7)
 - na vyšších hranách (obr. 8)
2. Sesouvání
 - po vnitřních hranách (obr. 9)
 - po vyšších hranách (obr. 10)
3. Vedení lyží po oblouku
 - po vnitřní hraně vnější lyže (obr. 11)
 - po vyšších hranách (obr. 12)

Pohybové akty v jednotlivých fázích oblouku

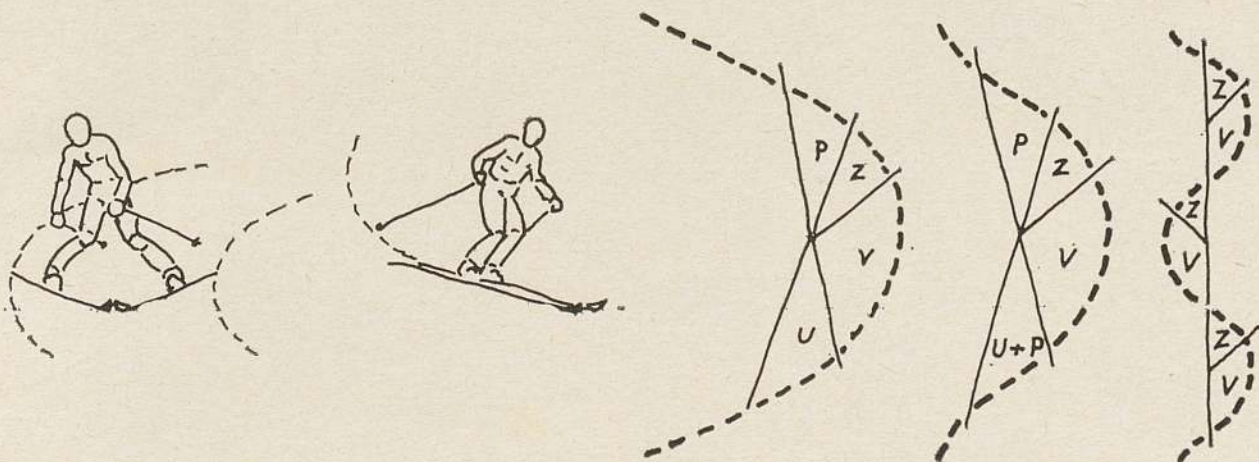
- Fáze oblouku [P — fáze přípravy, Z — f. zahájení, V — f. vedení, U — f. ukončení].
- U jednotlivého oblouku rozeznáváme čtyři fáze (obr. 13).
 - U napojovaných oblouků se fáze ukončení a fáze přípravy překrývají (obr. 14).
 - U krátkých napojovaných oblouků (cyklický pohyb) je možno hovořit o dvou fázích — zahájení a vedení (obr. 15).

Obrázek č. 1–5

Obrázek č. 6–10

Obrázek č. 11–15

1. Fáze přípravy
 - přivrátit lyži/lyže (obr. 16)
 - pokrčit nohy — snížení (obr. 17)
 - napnout nohy — zvýšení (obr. 18)
 - předtočit trup — anticipace

2. Fáze zahájení

Ve variabilním sledu: změna hran, pootočení lyží, změna tíhy.

Změna hran

- postupná změna hran (obr. 19)
- současná změna hran (obr. 20)

Pootočení lyží

- vedením po vnější lyži (obr. 21)
- rotací s vkloněním při zvýšení vpřed (obr. 22)
- protirotačí s vkloněním při snížení (obr. 23)

Změna tíhy

- proti vnější lyži (obr. 24)
- na vnější lyži (obr. 25)

3. Fáze vedení

Dále otáčet lyže po oblouku vedením vnější lyží. Charakteristický je přiměřený postoj pro oblouk s protiotáčením (obr. 26)

4. Fáze ukončení

Přechod ve sjezd šikmo nebo příprava dalšího oblouku (obr. 27).

Speciální způsoby přípravy a zahájení oblouku

1. Přestoupení — typické pro závodní techniku
 - přestoupení **proti** vyšší lyži (obr. 28)
 - přestoupení **na** vyšší lyži (obr. 29)

2. Způsoby zahájení s výrazným odlehčením

- náponem nižší nohy (přestoupení výskokem) (obr. 30)
- náponem snožmo (obr. 31)
- náponem vyšší nohy (obr. 32)

Vedení oblouku

- dítě (obr. 33)
- dobrá lyžařka (obr. 34)
- závodník (obr. 35)

Přehledem a zařazením jednotlivých pohybových aktů při sjíždění chtějí autoři podpořit biomechanické a systérové myšlení lyžařských pedagogů na úkor myšlení formálního.

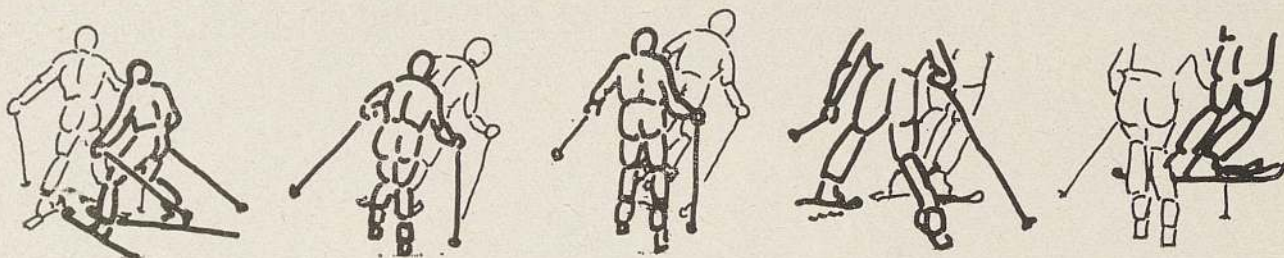
V kapitole **Lyžařská technika a výuka** jsou výuková témata rozdělena do šesti tříd. Toto rozdělení je pro pedagogy vodítkem pro postupně zvládnutí látky od hrubého až po jemné provedení cviků.

Hlavní obsah jednotlivých tříd:

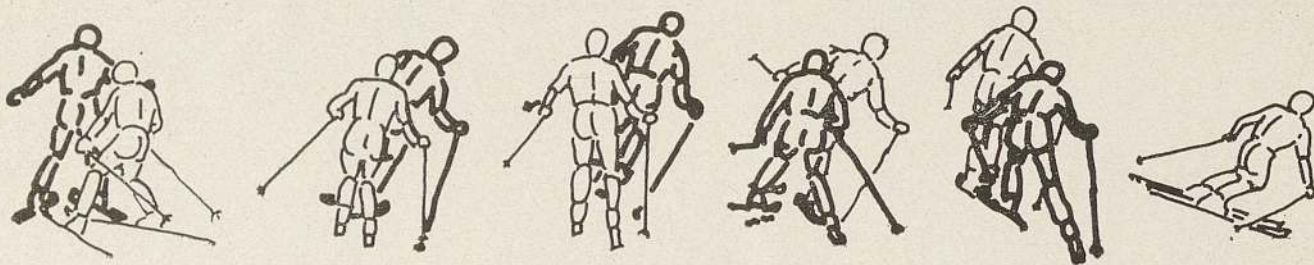
I. Pády a vstávání na rovině. Chůze. Sjezd přímo. Pády a vstávání na svahu. Plužení — hrubé provedení. Odšlap a obraty odvratem. Oblouky v pluhu — hrubé provedení.

II. Zvyšovat obtížnost sjezdu. Odšlapování na rovině. Funkční tvary oblouků v pluhu (klouzavé, brzdivé). Jízda na vleku. Sjezd šikmo — hrubé provedení. Základy sesouvání a oblouku ke svahu. Od oblouků v pluhu k obloukům z pluhu — základní provedení přestoupení.

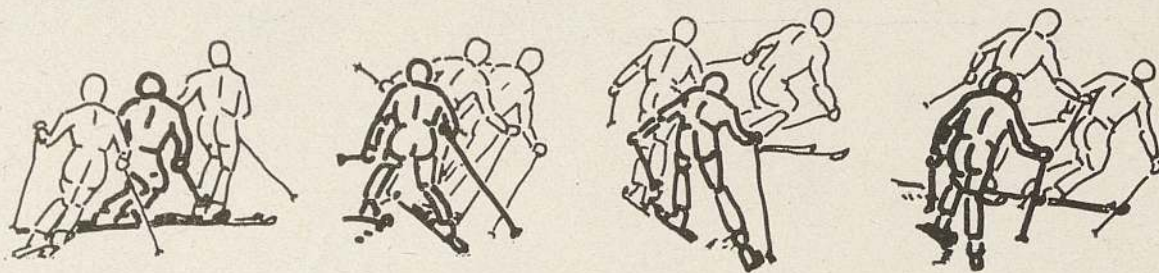
III. Zvyšovat nároky při sjezdu. Obrat přednožením. Bruslení — hrubé provedení. Sjezd přes terénní nerov-

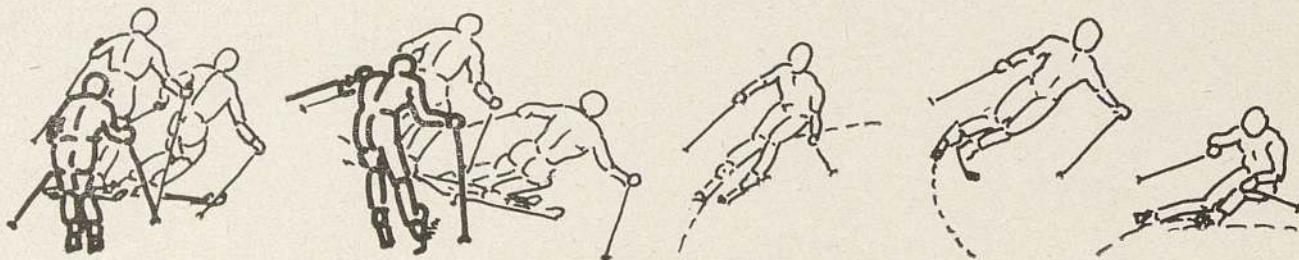
Obrázek č. 16—20

Obrázek č. 21—25

Obrázek č. 26—29

Obrázek č. 30—35

nosti — hrubé provedení. Od oblouku z pluhu k oblouku z přívratu. Sjezd šikmo a sesouvání — zvýšené nároky. Oblouky o rovnoběžných lyžích v širší stopě ke svahu.

IV. Oblouky o rovnoběžných lyžích ze zvýšení — v širší stopě. Oblouky o rovnoběžných lyžích ze snížení — v širší stopě. Základy vyrovnávacích oblouků v boulích. Sjezd přes terénní nerovnosti — zvýšené nároky. Funkční tvary bruslení (funkční provedení odšlapu a odpichu).

V. Od oblouků o rovnoběžných lyžích v širší stopě k hrubému provedení krátkých oblouků. Od oblouků o rovnoběžných lyžích v širší stopě k hrubému provedení krátkých oblouků. Od oblouků o rovnoběžných lyžích v širší stopě k základnímu provedení závodního způsobu přestoupení. Od oblouků o rovnoběžných lyžích v širší stopě k obloukům v užší stopě. Sjezd přes terénní nerovnosti — zvýšené nároky. Odšlapované — náročnější provedení. Terénní skoky — hrubé provedení.

VI. Od hrubého k jemnému provedení krátkých oblouků. Vyrovnávací technika — jemné provedení. Vystřelované oblouky. Oblouky z přestoupení zaměřené na závodní techniku. Aplikace oblouků pro sjezdové disciplíny. Sjezd přes terénní nerovnosti a terénní skoky — zvýšené nároky. Předškok na terénních hranách a vlnách. Sjíždění v hlubokém sněhu. Sjíždění mimo sjezdové tratě. Cviky lyžařské akrobacie.

Před každou výukovou třídou jsou v publikaci zařazeny speciální cviky na lyžích, podporující pro příslušnou látku potřebné pohybové dovednosti.

Autoři pokládají za velmi důležitou didakticko-metodicou přípravu cvičitelů, která jim umožní tvořivě přizpůsobit

výukový program. Cílem výuky je sjíždění takovou technikou, jakou vyžadují dané podmínky (žák, úroveň, motivace, sněh, terén...). Nejvíce variabilní částí pohybového průběhu oblouku jsou způsoby jeho zahájení. Jsou v podstatě nejprve nacvičovány jako pohybové principy ve svém jednoduchém provedení a později používány v různých kombinacích.

Ústředním bodem švýcarské metodiky je **oblouk o rovnoběžných lyžích v širší stopě**. Je cvikem, který je každému dostupný a může se z něho vyvinout jakýkoliv další tvar oblouku, včetně hrubého tvaru závodního oblouku z přestoupení. Důležitou roli při zahájení většiny oblouků má „**otáčení vloněním**“ a „**nápon vyšší nohy**“ při přestoupení.

„Koncepte vyučované techniky vychází zásadně ze způsobu jízdy nejlepších světových sjezdařů. A zkušenosti při výuce nám ukazují, že naši žáci dobře zvládnou přirozený a funkční způsob sjíždění“ (Gamma).

Témata dalších kapitol publikace: metody tréninku sjezdových disciplín, základě didaktiky sjíždění, biomechanické podklady techniky sjíždění, práva a povinnosti cvičitele, slovník odborných názvů.

Kromě této rámcové informace o Ski Schweiz, by si zasloužila podrobnějšího výkladu tato témata: oblouky o rovnoběžných lyžích v širší stopě a jejich aplikace; oblouky z přestoupení zaměřené na závodní techniku; variabilní uplatnění techniky sjíždění v hlubokém sněhu; funkční uplatnění vyrovnávací techniky. Některé náměty ze švýcarské publikace uveřejníme postupně v dalších číslech Lyžařství.

PhDr. JIŘÍ SOUKUP

HODNOTENIE ZJAZDÁROV NA MS

MS 1987 v alpskom lyžovaní sa konali v Crans-Montané vo Švajčiarsku v termíne od 25. 1. do 8. 2. Prvý raz bol v histórii MS na programe okrem zjazdu, obr. slalomu, špec. slalomu, kombináčného zjazdu a slalomu zaradený i pretek v superobrovskom slalome.

Majstrovstvá svojím rozsahom ako i svojím trvaním kládli zvýšené nároky najmä na rýchlu regeneráciu ako fyzickú tak i psychickú po výkone a to hlavne na pretekárov, ktorí štartovali vo všetkých disciplínach (k nim patrili i naši reprezentanti). V rozsahu 15 dní museli absolvovať 6 závodov, 2 dni tréning zjazdu a okrem toho krátke tréningy jednotlivých disciplín po preteku a v deň voľna medzi pretekmi.

Naša trojčlenná minivýprava v zložení dvaja pretekári, jeden tréner bola ubytovaná spoločne s RD žien, lekárkou výpravy MUDr. Lukáčovou a vedúcim výpravy dr. Schellingom v hoteli Beau Séjour. Prostredie hotela a celková atmosféra bola na veľmi dobrej úrovni.

Trate boli pripravené na jednotku. Okrem kvalitnej podložky vyznačovali sa neustálymi zmenami sklonu svahu

Zjazdová trať sa odlišovala od iných zjazdoviek tým, že po celej dĺžke sa nachádzali skoky v rovných úsekoch, zatačkách, odklonenom svahu, čo kládlo na pretekára zvýšené nároky na priestorovú orientáciu a odhad, pretože okrem neustálych skokov sa i neustále zatačalo o rôznych polomeroch.

SG sa išiel na inom svahu, ktorý však svojou členitosťou nezaostával za traťou zjazdu. Postavená trať bola veľmi náročná, lebo okrem toho, že podložka bola tvrdá a členitá, autor postavil v niektorých miestach možno až extrémne zavreté bránky. Dôkazom toho bola aj skutočnosť, že do cieľa nedošlo 12 pretekárov a to z jednoduchého dôvodu: nedodrжали na tvr-

dom podklade správnu stopu. Priemerná rýchlosť P. Zurbriggena bola 70 km/h. Skúsený rakúsky pretekár L. Stock, ktorý skončil na 4. mieste po závide povedal novinárom, že to bol najťažší SG v jeho živote.

OS sa konal na tom istom svahu ako SG, len štart bol posunutý nižšie.

Kombináčny slalom sa šiel v strednej časti tohoto istého svahu.

Špeciálny slalom sa konal na novej trati. Vyznačovala sa zmenami sklonu a druhé kolo bolo výrazné na ľavú nohu. Zaujímavé bolo i svojou dĺžkou — 72 brán.

HODNOTENIE ČS. REPREZENTANTOV

Miroslav Kolář mal za cieľ umiestniť sa 1 krát do 10. miesta. Najväčšie šance mal v kombinácii. Výsledok z kombináčného slalomu 14. miesto tomu i dával predpoklad, ale pád v zjazde mu splnenie cieľa definitívne prekazil, hoci štyri oficiálne medzičasy po trati tomu dávali nádeje. Chýbal mu už len posledný piaty. Pádol na ľahkom, technicky nenáročnom úseku, hoci už to najťažšie mal za sebou. Pád ho vyradil i zo štartu v SG a len vďaka obetavej práci MUDr. Lukáčovej sa postavil za tak krátkou dobu na nohy. V OS podal veľmi dobrý výkon, skončil na 26. mieste so stratou —4 s na jedno kolo, hoci v doterajších OS mal stratu v priemere —6 s. V SL podal v prvom kole dobrý výsledok, kde skončil na 30. mieste so stratou —3,30 s. Na porovnanie v Taliansku na MS 1985 dostal —6 s na kolo za víťazom. Škoda, že druhé kolo nedokončil. Celkovo o M. Kolářovi možno povedať, že od minulých MS urobil krok vpred. Škoda však, že sa mu nepodarilo predať všetko čo v ňom je.

Adrián Bireš nemal zadaný výkonnostný cieľ. Štartoval miesto zraneného Petra Jurka a bol najmladším účastníkom MS v mužskej kategórii.

V kombináčnom slalome bol po

prvom kole na 20. mieste. V druhom kole vypadol tesne pred cieľom. V zjazde skončil na 40. mieste a zároveň si vyjzdil FIS body pod hranicu platného SP v zjazde. V SG skončil na 25. mieste, čo sa hodnotí ako veľmi dobrý výsledok. V OS skončil na 40. mieste. V špeciálnom slalome vypadol.

Celkovo o A. Birešovi možno povedať, že podal napriek svojmu veku a malým skúsenostiam výborný výsledok v ZJ a SG (škoda, že vypadol v kombináčnom slalome, kde mohol skončiť na 18.—20. mieste). V posledných dvoch disciplínach v OS a SL podal bojovný výkon, avšak postupne sa u neho začala kumulovať únava a na tak náročných tratiach a pri silnej konkurencii sa to dvojnásobne rýchlo odzrkadlí. Treba však mať na pamäti, že je v RD mužov len prvý rok a adaptácia na tak náročnú záťaž trvá dlhšie.

Celkové vystúpenie našich reprezentantov na MS v Crans-Montané ukázalo, že od MS 1985 v Taliansku urobili na sebe kus práce. Škoda, že nemohol nastúpiť na štart zranený Peter Jurko, o ktorom som presvedčený, že by bol i on prispel k lepšiemu hodnoteniu RD mužov na MS v Crans-Montané.

Z môjho trénerského hľadiska by som chcel len v krátkosti podotknúť, že to nebola pre mňa úloha ľahká bez asistenta a zároveň sám nováčik na MS, bez vysieláčiek (keď mohol, tak mi vypomohol P. Šťastný — tréner žien) a ešte niekoľkých drobností. Možno sa dalo niektorým výpadkom zabrániť, ale jeden človek nemôže byť všade. Do budúcnosti by nebolo dobré, aby sa reprezentačný tréner mohol znova vyhovárať, že výsledky mohli byť lepšie, keby bolo bývalo lepšie zabezpečenie družstva, a to nielen na MS, ale už i v samotnej príprave na ľadovci.

Milan BEŇAČKA
tréner RD zjazdárov

Žactvo 27 zemí

Neoficiálním mistrovstvím světa žactva ve sjezdových disciplínách se stala tradiční soutěž Trofeo Topolino. Letošní její 27. ročník soustředil na startu nadějně mladé závodníky a závodnice z 27 zemí. Nechyběli mezi nimi ani účastníci ze zámorí a reprezentanti ČSSR, kteří si zde pravidelně v posledních letech prověřují svou výkonnost a získávají cenné mezinárodní zkušenosti.

V silné konkurenci alpských zemí družstvo ČSSR obsadilo cenné páté místo a jeho zástupci nechyběli mezi medailisty. Zasloužili se o to Branislav Surový (TJ Jasná Liptovský Mikuláš) vítězstvím v obřím slalomu starších žáků a Petr Stejskal (Sokol Deštné) třetím místem ve stejné disciplíně mladších žáků. Z děvčat v silné mezinárodní konkurenci si nejméně úspěšněji vedla Nada Sebeňová (PS Banská Bystrica). V kategorii mladších žákyň ve slalomu obsadila šesté a v obřím slalomu desáté místo.

Závody potvrdily péči Jugoslávského lyžařského svazu, kterou věnuje svým nejmladším reprezentantům. Ti získali celkem sedm medailí, z toho po dvou zlatých a bronzových a tři stříbrné. Pořadí zemí: 1. Jugoslávie 829,16 (medaile 2 — 3 — 2), 2. Rakousko 834,38 (2 — 1 — 1), 3. Francie 834,63 (2 — 1 — 1), 4. Itálie 845,67 (0 — 1 — 0), 5. ČSSR 849,86 (1 — 0 — 1), 6. Bulharsko 866,00 (0 — 0 — 1).

Tatranský pohár na Štrbském Plese měl letos dvě kapitoly. První byla lednová soutěž skokanů, zařazená do Světového poháru, druhá XXII. ročník v běhu bez mezinárodní účasti na závěr sezóny 21. a 22. března. Uzavírala soutěž smíšených družstev, Československý pohár a celostátní kvalifikační závody v běhu.

Tatranský pohár

Všechny tratě mužů, žen i juniorských kategorií se běžely volnou technikou, štafety první dva úseky klasickým stylem a třetí volnou technikou. V kategorii dospělých vybojovali prvenství Václav Korunka (Dukla Liberec) a juniorka Lubomíra Balážová (ČH Štrbské Pleso), ve štafetách mužů I. družstvo Dukly Liberec, ze žen ČH Štrbské Pleso, z juniorky Marian Petruch (ČH Štrbské Pleso). V Československém poháru měli již dříve zajištěno vítězství Ladislav Švanda (Dukla Liberec) a Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok), z juniorky Marian Petruch a Lubomíra Balážová.

Soutěž smíšených družstev skončila úspěchem ČH Štrbské Pleso s 2078 body před TJ Nové Město na Moravě 1991,5, RH Jablonec nad Nisou 1703,0, Elitexem Jablonec 1630,5 a Slávií Ekonom Banská Bystrica 1411,5 b.

Družstvo čs. žáků na Trofeo Topolino v Itálii

(Foto J. Holický)

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Mladší žáci — slalom: 1. Piber (Jug.) 1:12,34 [36,32 a 36,02], 2. Kirchner (Rak.) — 0,91, 3. Mančev (Bul.) — 1,79. — 4. Stejskal — 2,35, 6. Holický — 3,11, 11. Slaštan — 4,17, 32. Maxa — 6,82. — **Obří slalom:** 1. Monnet (Švýc.) 1:01,88, 2. Llorach (Fr.) — 0,28, 3. Stejskal — 0,95. — 23. Maxa — 2,72, 35. Holický — 3,63, 41. Kopčák — 4,39, 45. Slaštan — 5,36.

Starší žáci — slalom: 1. Rolland (Fr.) 1:15,34 [39,71 a 35,63], 2. Fichter (NSR) — 0,19, 3. Walker (Švýc.) — 0,20. — 19. Jirásek — 2,85, 20. Mišura — 2,87, 24. Kikloš — 3,22. Surový byl diskvalifikován. — **Obří slalom:** 1. Surový 1:01,10, 2. Kosič — 0,80, 3. Brezavrita (oba Jug.) — 1,06. — 18. Jirásek — 2,67, 34. Jányš — 4,33, 44. Mišura — 5,15.

Mladší žákyňe — slalom: 1. Hrovatová (Jug.) 1:09,08 [34,02 a 35,06], 2. Galliziová (It.) — 0,44, 3. Basaová (Jug.) — 1,15. — 6. Sebeňová — 1,80, 13. Erleba-

chová — 5,82. Blahová byla diskvalifikována. — **Obří slalom:** 1. Vidalová (Fr.) 1:01,97, 2. Basaová — 0,4, 3. Prematová (Fr.) — 0,75. — 10. Sebeňová — 2,31, 17. Blahová — 3,87, 26. Erlebachová — 5,27.

Starší žákyňe — slalom: 1. Klingenschmidová (Rak.) 1:19,42 [39,22 a 40,20], 2. Nobisová (USA) — 0,96, 3. Gustererová (Rak.) — 1,32. — 25. Michelová — 7,98. — **Obří slalom:** 1. Klingenschmidová 1:02,75, 2. Brlecová (Jug.) — 0,72, 3. Rey-Belletová (Švýc.) — 0,80. — 22. Michelová — 5,71, 26. Berná — 6,15, 27. Litinská — 7,30.

Na trávě mezinárodně

První letošní mezinárodní závody FIS v lyžování na trávě budou uspořádány v ČSSR. Stejně jako loni je připravil TJ Zavažan Kálnica, tentokrát pod patronací VSL ÚV ČSTV.

Konají se 23. a 24. května v pěkném lyžařském areálu Piesky v Kálnici. Ve srovnání s loňskem jejich program byl rozšířen o superobří slalom. V sobotu 23. května je na programu v 9.30 hod. superobří slalom, ve 14.30 hod. první kolo obřího slalomu a v 17 hod. druhé kolo. Večer ve 20 hod. připravili pořadatelé kulturní program s diskotékou. V neděli 24. května pokračují závody v 9.30 hod. prvním kolem slalomu a ve 14 hod. druhým kolem.

Po loňském úspěšném závodě se opět očekává početná mezinárodní účast. Pro startující to bude první prověrka výkonnosti v nové sezóně. V roce 1986 v soutěži mužů ve slalomu i obřím slalomu zvítězil Švýcar Erwin Gansner, v soutěži žen ve slalomu Rakušanka Ingrid Hirschoferová a v obřím slalomu její krajanka Claudia Otrawitzová.

Lyžování na trávě po zapojení do Mezinárodní lyžařské federace FIS získává stále větší závodnickou základnu. Potvrdila to i účast ve Světovém poháru 1986 v této disciplíně. V ČSSR je největší zájem ve slovenských oddílech.

O TITULY V BĚHU

Nejlepšími výsledky v dorosteneckém přeboru ČSSR v bězích se pochlubily Elitex Jablonec, TJ Nové Město na Moravě, SVS-M Dukly Liberec a mladé běžkyně Sokola Dolní Branná. Jen Martinu Huškovi z jabloneckého Elitexu v kategorii starších dorostenců se podařilo vybojovat oba tituly v klasickém způsobu i volné technice. Účast na medailových místech v obou závodech z mladších dorostenců si zajistil Petr Kovář (Lokomotiva Česká Třebová), ze starších kromě Huška ještě Martin Koucký (Dukla Liberec), z mladších dorostenek Eva Brabcová z Nového Města na Moravě, ze starších Pavlína Brožová (Elitex Jablonec), Eva Pravečková (VTJ Vimperk) a Veronika Horáková (Sokol Dolní Branná). Ve štafetách byl nejzajímavější a nejvyrovnanější závod mladších dorostenek.

— 1:54,0. — **10 km klasický způsob:** 1. Martin Hušek 29:33,7, 2. Tomáš Čáslavský (Sumavan Vimperk) — 15,0, 3. Martin Koucký — 25,0, 4. Majlíš (TJ Kremnica) — 59,5, 5. Čepelka (Dukla Liberec) — 1:00,3, 6. Havel (Univerzita Brno) — 1:14,8. — **3X7 km volná technika:** 1. Dukla Liberec (Pavel Hartman, Lukáš Čepelka, Martin Koucký) 1:08:54,7, 2. Elitex Jablonec (Šváb, Raabe, Hušek) — 1:40,1, 3. Sumavan Vimperk (Lečko, Tilkovský, Čáslavský) — 2:07,3, 4. OV ČSTV Jablonec — 5:13,3, 5. TJ Kremnica — 5:57,6, 6. Elitex Jablonec II. — 6:34,0.

Mladší dorostenky — 3 km volná technika: 1. Eva Brabcová (Nové Město na Moravě) 10:00,1, 2. Martina Vondrová (Elitex Jablonec) — 11,0, 3. Jitka Temlová (Nové Město na Moravě) — 16,4, 4. Chroustovská (Elitex Jablonec) — 19,1, 5. Zelingerová (Lokomotiva Česká Třebová) — 24,9, 6. Šustáčková (Nové Město na Moravě) — 27,0. — **5 km klasický způsob:** 1. Lucie Bucharová (Sokol Dolní Branná) 17:12,3, 2. Iveta Zelingerová — 7,6, 3. Eva Brabcová — 8,1, 4. Tučko-

Na dorosteneckém přeboru ČSSR byli nejspěšnější: zleva druhý František Jež, přeborník Jaroslav Sakala a třetí Martin Řehořek (Foto J. Vávra)

Budou z nich reprezentanti?

Přebory ČSSR dorostu každoročně soustřeďují na startu nejlepší mladé závodníky a závodnice ze všech krajů. Jsou přehlídkou těch, kteří mají největší vyhlídky zaradit se do juniorských výběrů s aspirací stát se budoucími čs. reprezentanty v nejvýznamnějších mezinárodních soutěžích. O přebornické tituly v bězích se letos bojovalo na Zadově a pořadatelem byl Sumavan Vimperk. Pro dorostenecké naděje ve skoku a v závodech sdruženém připravil vrcholné závody Technolen Lomnice nad Popelkou.

SKOKANSKÉ A SDRUŽENÁRSKÉ NADĚJE

Technolen Lomnice nad Popelkou byl pečlivým pořadatelem přeboru ČSSR sdruženářů a skokanů. Ve skoku starších dorostenců potvrdil Jaroslav Sakala (MEZ Frenštát), že v současné době je naší největší nadějí v této disciplíně a stal se přeborníkem na obou můstcích. Z mladších na P 55 m zvítězil jeho oddílový druh Jaroslav Krejča a na P 70 m Tomáš Raszka. Ve Frenštátě vyrůstají nejlepší mladí čs. skokani. Ze sdruženářů jsou novými přeborníky David Soldát (Spartak Vrchlabí) a Jozef Kečka (ČH Štrbské Pleso). Oba zvítězili přesvědčivým bodovým rozdílem a byli lepší v běhu než ve skoku.

PŘEBOR ČSSR V BĚHU

Mladší dorostenci — 5 km volná technika: 1. Petr Kozdera (Elitex Jablonec) 16:00,4, 2. Petr Kovář (Lokomotiva Česká Třebová) — 35,8, 3. Martin Rösler (Elitex Jablonec) — 41,0, 4. Kapko (ČH Štrbské Pleso) — 41,7, 5. Janíček (Nové Město na Moravě) — 49,1, 6. Vašek (Dukla Liberec) — 52,0. — **7 km klasický způsob:** 1. Petr Kovář 23:38,6, 2. Josef Kučera (Nové Město na Moravě) — 21,3, 3. Miloš Důra (Sumavan Vimperk) — 36,8, 4. Janíček — 53,9, 5. Zahradník (Nové Město na Moravě) — 57,8, 6. Vašek — 57,8. — **3X5 km volná technika:** 1. TJ Nové Město na Moravě (Zbyněk Vokoun, Josef Kučera, Petr Janíček) 45:44,0, 2. Dukla Liberec (Kotland, Pech, Vašek) — 1:25,4, 3. Lokomotiva Česká Třebová (Kovář, Hác, Schauer) — 1:38,9, 4. Elitex Jablonec — 1:42,5, 5. OV ČSTV Trutnov — 2:15,4, 6. ČH Štrbské Pleso — 2:48,4.

Starší dorostenci — 7 km volná technika: 1. Martin Hušek 22:43,9, 2. Karel Raabe (oba Elitex Jablonec) — 43,2, 3. Martin Koucký (Dukla Liberec) 1:36,2, 4. Šváb — 1:41,7, 5. Šuk (oba Elitex Jablonec) — 1:47,4, 6. Fleišman (JZD Lučany)

vá (ČZ Strakonice) — 18,2, 5. Vondrová (Elitex Jablonec) — 25,2, 6. Sabáková (ČH Banská Bystrica) — 32,0. — **3X3 km volná technika:** 1. TJ Nové Město na Moravě (Šustáčková, Temlová, Brabcová) 30:36,0, 2. Elitex Jablonec (Šůvová, Chroustovská, Vondrová) — 3,7, 3. OV ČSTV Trutnov (Čupáková, Bucharová, Knoblochová) — 13,1, 4. Elitex Jablonec — 31,0, 5. ČH Štrbské Pleso — 2:03,3, 6. OV ČSTV Jablonec — 2:16,2.

Starší dorostenky — 5 km volná technika: 1. Pavlína Brožová (Elitex Jablonec) 17:28,5, 2. Veronika Horáková (Sokol Dolní Branná) — 4,9, 3. Eva Pravečková (VTJ Vimperk) — 10,1, 4. Janečková (Ještěd Liberec) — 15,4, 5. Sobotková — 21,4, 6. Bártová (obě Nové Město na Moravě) — 28,7. — **7 km klasický způsob:** 1. Eva Pravečková 26:18,8, 2. Pavlína Brožová — 4,2, 3. Veronika Horáková — 13,7, 4. Burešová (VTJ Vimperk) — 31,5, 5. Sobková (Nové Město na Moravě) — 35,0, 6. Janečková — 46,5. — **3X5 km volná technika:** 1. Sokol Dolní Branná (Dokoupilová, Černohorská, Horáková) 51:27,0, 2. OV ČSTV Prachatice (Hudíková, Burešová, Pravečková) — 4,7, 3. TJ Nové Město na Moravě (Sobotková, Bártová, Sobková) — 36,7, 4. ČH Banská Bystrica I. — 1:39,6, 5. Ještěd Liberec — 2:00,8, 6. ČH Banská Bystrica II. — 6:08,5.

PŘEBOR ČSSR VE SKOKU

Mladší dorostenci — P 55 m: 1. Jaroslav Krejča (MEZ Frenštát p. Radh.) 204,6 (66,5 a 65,5), 2. Michal Poljovka (Dukla Ban. Bystrica) 204,4 (66,5 a 66,5), 3. Tomáš Raszka (MEZ Frenštát p. Radh.) 203,5 (67 a 65,5), 4. Kukačka 202,2 (66 a 65,5), 5. Berka 199,8 (64,5 a 64), 6. Kraus (všichni Dukla Liberec) 195,6 (64 a 65,5), 7. J. Vaverka 195,4 (63,5 a 64,5), 8. Bartoš (oba MEZ Frenštát p. Radh.) 193,7 (64 a 62,5). — **P 70 m:** 1. Tomáš Raszka 213,5 (89,5 a 85,5), 2. Jan Kukačka 210,0 (88,5 a 86,5), 3. Jiří Vaverka 209,4 (88,5 a 85,5), 4. Berka 201,6 (89 a 82), 5. Krejča 193,9 (84,5 a 82), 6. Kraus 191,3 (83 a 82,5),

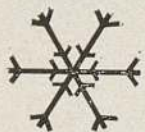
7. Soldát (Spartak Vrchlabí) 180,3 (80,5 a 80), 8. Bartoš 176,8 (85,5 a 72,5).

Starší dorostenci — P 55 m: 1. Jaroslav Sakala 223,4 (68 a 67,5), 2. František Jež (oba MEZ Frenštát p. Radh.) 214,8 (67,5 a 68,5), 3. Martin Řehořek 208,7 (67,5 a 66,5), 4. Klobouček 207,8 (66,5 a 67), 5. Skopek (všichni Dukla Liberec) 201,5 (64,5 a 65,5), 6. Rázl (Jiskra Harrachov) 200,4 (65,5 a 65), 7. Seget (Dukla Ban. Bystrica) 199,9 (64,5 a 66), 8. Nedvěd (Spartak Vrchlabí) 199,8 (65,5 a 65,5). — **P 70 m:** 1. Jaroslav Sakala 218,0 (88,5 a 86,5), 2. František Jež 200,2 (80,5 a 86,5), 3. Martin Řehořek 194,7 (86,5 a 78), 4. Lasota (MEZ Frenštát p. Radh.) 182,4 (79,5 a 79,5), 5. Rázl 177,9 (82,5 a 76,5), 6. Seget 165,2 (75 a 77), 7. P. Vaverka (MEZ Frenštát p. Radh.) 164,3 (74 a 79), 8. Šimon (Dukla Liberec) 160,6 (69 a 79,5).

PŘEBOR ČSSR V ZÁVODĚ SDRUŽENÉM

Mladší dorostenci: 1. David Soldát (Spartak Vrchlabí) 424,800 (204,8 a 220,000), 2. Rostislav Kraus (Dukla Liberec) 410,300 (215,0 a 195,300), 3. Zbyněk Pánek (Spartak Vrchlabí) 401,125 (187,7 a 213,425), 4. Štýbr (Dukla Liberec) 375,825, 5. Salaba (Technolen Lomnice n. Pop.) 373,275, 6. Bieličik (ČH Štrbské Pleso) 344,850. — **Skok:** 1. Kraus 215,0 (63 a 63,5), 2. Soldát 204,8 (61,5 a 61,5), 3. Pánek 187,7 (58 a 58). — **7 km:** 1. Soldát 20:18,0, 2. Pánek — 26,3, 3. Štýbr — 1:07,5.

Starší dorostenci: 1. Jozef Kečka (ČH Štrbské Pleso) 435,300 (215,3 a 220,000), 2. Radomír Skopek (Dukla Liberec) 418,740 (215,6 a 203,140), 3. Martin Nedvěd (Spartak Vrchlabí) 414,720 (217,0 a 197,720), 4. Machart (Dukla Liberec) 399,400, 5. Slonek (Spartak Vrchlabí) 393,480, 6. Giacko (ČH Štrbské Pleso) 393,360. — **Skok:** 1. Nedvěd 217,0 (66,5 a 65), 2. Skopek 215,6 (65 a 64,5), 3. Kečka 215,3 (66 a 64). — **Běh 10 km:** 1. Kečka 29:31,8, 2. Skopek — 1:24,3, 3. Giacko — 1:25,2.

Lyžování pro každého

V LETNÍCH MĚSÍCÍCH NEZAHÁLÍME

Lyže jsme sice již dobře uložili, ale ani letní období pro běžce není časem sladké nečinnosti. Nezapomínáme na sportovní trénink a snažíme se, aby tréninkový systém byl účinný. Zásada přiměřenosti určuje velikost zatížení tak, aby tréninkový efekt byl s ohledem na náš konkrétní stav připravenosti, zdravotní, duševní i tělesný stav, optimální.

Velikost zatížení je vždy určována: — objemem (počet km, hodin, tun, počet opakování), — intenzitou (rychlost v m/s, odezva tepové frekvence apod.), — složitostí činnosti.

Cím je větší zatížení, tím je větší adaptace, tj. tréninkový efekt. Tato pravda platí s určitými omezeními.

Každému konkrétnímu stavu trénovanosti přísluší určité pásmo zatížení, které vede k optimálnímu tréninkovému efektu. Příliš malé zatížení nevyvolá žádný tréninkový účinek, příliš velká zátěž vede k poškození organismu. Pro stanovení horní meze zatížení lze spolehlivě regulovat velikost zatížení subjektivním pocitem bolesti. Při dosažení této hranice je třeba zatížení přerušit. Celkové zatížení lze zvýšit kumulováním podnětů, zvyšováním počtu opakování a zvyšováním počtu sérií v tréninku.

Velikost celkového zatížení v tréninku lze považovat za přiměřené, stačil-li normální spánek k úplnému odstranění únavy do příštího dne. Objeví-li se po několika tréninkových zátěžích známky rostoucí únavy, je třeba prodloužit dobu nutnou pro odpočinek mezi tréninkovými zátěžemi nebo snížit zatížení v tréninkové jednotce.

Zásada postupnosti učí o nutnosti postupného zvyšování zatížení. Organismus se na určité zatížení adaptuje a pro vyvolání dalšího přírůstku trénovanosti je třeba volit vyšší zatížení nebo vhodně změnit podíl složek zatížení, tj. poměr objem—intenzita—složitost.

Zásada pravidelnosti a soustavnosti vychází z biologické podstaty mechanismu adaptace. Zatížení vede ke spotřebě energie. Po ukončení působení zatížení zahájí organismus obnovu energetických zásob a úměrně velikosti a charakteru zatížení započne s přípravou na očekávanou další zátěž budovat tkáň (především svalstvo). Organismus však neukončí obnovu pouze na výchozí úrovni před zátěží, ale připraví si něco navíc, v očekávání dalšího zatížení. To něco navíc označuje sportovní teorie jako superkompenzaci. Součet superkompenzaci je vlastním přírůstkem zdatnosti. Nedostaví-li se v očekávaném intervalu další zatížení, organismus se vrací do výchozího stavu.

Soustavnost souvisí s cykličností, biologickou rytmičností, střídáním zatížení a odpočinku, dne a noci, pracovním cyklem týdenním, měsíčním, ročním.

Tyto zásady prostupují a usměrňují všechny činnosti běžce na lyžích

v průběhu celého roku. Běh na lyžích je celoroční aktivitou. V průběhu ročních období volíme různá tělesná cvičení s cílem dobře se připravit, až se zima zeptá, co jste dělali v létě.

Kondiční program pro začátečníky

Cíl: dvě až tři hodiny souvislého běhu při intenzitě 90—150 tepů. Čtyři tréninkové jednotky v týdnu.

Prostředky: chůze v členitém terénu, běh v rovinatém terénu, jízda na kole v rovinatém terénu, plavání, gymnastika.

Metody tréninku: střídává při tepové frekvenci 90—150, rovnoměrná při tepové frekvenci 120—130. V týdnu volíme nejčastěji trénink v úterý, čtvrtek, sobotu a v neděli, volno v pondělí, středu a v pátek. Lze pochopitelně využít i jiných řešení s ohledem na pracovní povinnosti a

volný čas. V každém případě doporučujeme v prvních 3—4 týdnech střídání dnů tréninku a odpočinku tak, aby se námaze stačily přizpůsobit vedle srdce a plic i svaly, šlachy a klouby.

Příklad letní přípravy

Pondělí: volno, úterý: 10 minut běh a chůze, 10 minut gymnastika (protahování, posilování), 40 minut hry (kopaná, košíková, tenis apod.), 15 minut gymnastika (protahování, uvolňování), středa: volno, čtvrtek: 10 minut běh a chůze, 10 minut gymnastika (protahování, posilování), 40 minut atletika (PPOV), 15 minut gymnastika (uvolňování), pátek: volno, sobota: 10 minut gymnastika (protahování), 120 minut chůze v členitém terénu nebo jízda na kole, 15 minut gymnastika (protahování), neděle: 10 minut gymnastika (protahování), 30 minut plavání, 30 minut hry (odbižená, badminton apod.), 5 minut gymnastika (uvolňování).

Přejeme vám úspěšnou přípravu, sdělte redakci své zkušenosti. -rs-

Dočkají sa ?

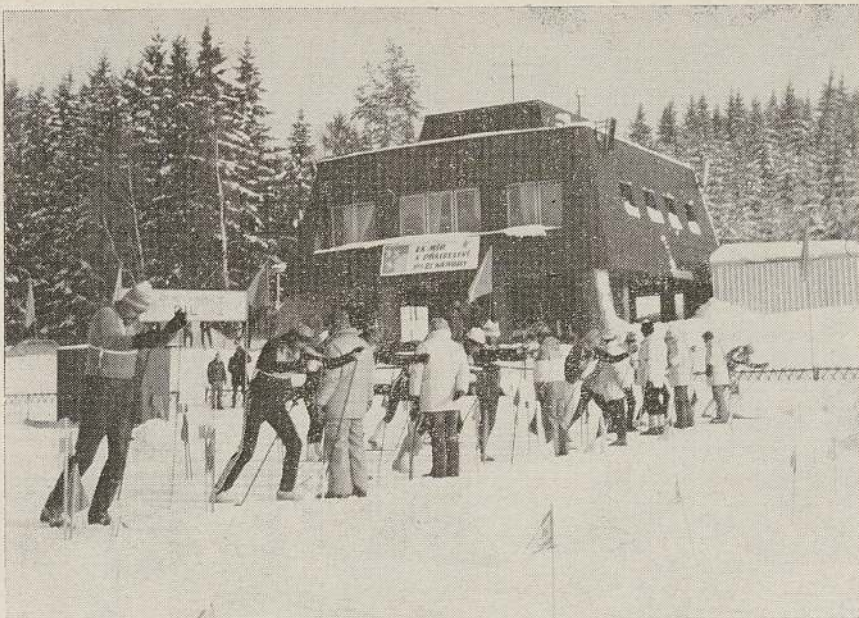
Počas XIII. svetovej zimnej univerziády v Tatrách obdivovali účastníci a návštevníci tohoto svetového podujatia pekné červené pásové vozidielko „KRIVÁN“. O podobné vozidlo je na našom hornatom území už pár rokov veľký záujem. Nečudo, veď podobné pásové vozidlo vyrába u nás len Beskydšport Frýdek-Místek pod názvom „LAVÍNA“. Tento počet je v niektorých vybraných lyžiarskych strediskách doplnený o niekoľko vozidiel z dovozu z kapitalistických krajín. A tak vo väčšine strediskách sú lyžiarske svahy a trate neupravené prevažnú časť sezóny. Aj napriek tomu, ako uvádzajú štatistiky Horskej služby, že 40 % lyžiarskych úrazov je zapríčinených zlým stavom zjazdoviek. A tak lyžiarska verejnosť, prevádzkovatelia lyžiarskych zariadení, majitelia horských chát, Horská služba a možno aj pracovníci lesných závodov by uvítali ďalšie takéto vozidlo z domácej produkcie.

Pracovníci žilinského Slovsportu prototyp tohoto vozidla skonštruovali za 7 mesiacov a ako hnací jednotku použili sériovo vyrábaný motor o obsahu 1600 cm³ z osobného vozidla Lada. Taktiež predné reflektory so smerovkami a zadné koncové svietidla sú použité z tohoto vozidla. Spolu s vydarene designovane navrhnutou karosériou dávajú predpoklad, aby overovacie a schvalovacie skúšky prebehli čo najskôr a dopadli dobre, aby sa mohla začať výroba tohoto tak túžobne milovanými bielej stopy očakávaného vozidla. -jb-

Prototyp pásového vozidla Kriván

[Foto ing. J. Bobula]

Start štafet při zimních odborářských hrách v Novém Městě na Moravě
(Foto F. Srnský)

Na nové trati

Po jednoroční přestávce se uskutečnil letos první březnovou neděli na nové trati náš nejpobulárnější lyžařský závod desetičlenných družstev mužů a pětičlenných kolektivů žen Po hřebenech Krkonoš — Memoriál Miroslava Hlaváčka. O jeho oblíbě nejlépe svědčí účast 250 desetičlenných hlídek mužů a 75 pětičlenných družstev žen. Ve spolupráci s pracovníky Krkonošského národního parku se podařilo připravit zajímavou trasu s obtížnými stoupáními, kterou účastníci několika dřívějších ročníků označili za náročnější než v minulosti.

V soutěži mužů na trati 66 km vybojovalo prvenství dobře připravené družstvo Sokola Nová Paka s šestiminutovým náskokem před Lokomotivou Trutnov. Běželo ve složení Ulvr, Metelka, Jirásek, Erlebach, Kalibán, Tauchman, Pavlíček, Novák, Vild a Knap. Pro nedodržení průjezdního limitu bylo z obtížného závodu vyřazeno 55 hlídek. „Dobře jsme si rozdělili síly a osvědčila se nám příprava na trati v týdnů před závodem,“ připomenul vedoucí vítězného kolektivu O. Ulvr. „Tratě byly velmi dobře upravené a uplatnilo se na nich bruslení. Ledová stopa ve sjezdech prověřila zdatnost účastníků závodu.“

Trat žen měřila 27 km a vítězství patřilo orientačním běžkyním VŠ Praha v sestavě Bacílková, Komancová, Horová, Lecigová a Venclová. Téměř tři a půl minuty najely na družstvo FTVS Praha, vedené závodnicí Havlovou. „Byl to pěkný závod, naše družstvo bylo vyrovnaným, takticky běžícím kolektivem,“ poznamenala Bacílková.

Novým hlavním pořadatelem byl OV ČSTV Turnov, dále se na uspořádání zajímavého závodu podílely Spartak Vrchlabí, Jiskra Rudník, Sokol Dolní Branná, bývalý hlavní organizátor Slovan ÚV ČSTV Praha a další. I tentokrát to byla příležitost nejen pro členy lyžařských oddílů, ale mezi účastníky byli atleti, vodáci, veslaři, horolezci, orientační běžci a další sportovci. Na nové trati v dalších letech

bude pokračovat tradice tohoto masového lyžařského závodu.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Muži: 1. Sokol Nová Paka 5:39:12, 2. Lokomotiva Trutnov — 6:05, 3. Chemie Praha — 10:36, 4. FTVS Praha — 25:40, 5. Ski Jilemnice — 37:47, 6. voďáci Spartaku Praha 4 — 41:43.

Ženy: 1. orientační běžkyně VŠ Praha 2:56:06, 2. FTVS Praha — 3:25, 3. TJ Jičín — 5:41, 4. Ski Jilemnice — 12:32, 5. PF Hradec Králové — 24:10, 6. Škoda Plzeň — 28:07.

Berounský nápad

Jednou v roce, když je sněhem bohatá zima, se obec Zdejcina kousek od Berouna — dnes už vlastní městská část, oddělená ovšem od okresního sídla zalesněným hřebenem — stává lyžařským střediskem celého širokého okolí. Na počátku byl zřejmě dobrý nápad turistů z berounské Lokomotivy. Protože nemohli počítat s přidělem sněhu v přesně stanoveném termínu, rozhodli se pořádat běžeckou desítku prostě tehdy, kdy to podmínky dovolí. Když nasněží, pošlou pořadatelé pozpice na předem připravené adresy účastníků z minulých ročníků a rozdrní se telefony v Berouně, Zdicích, Hořovicích, Žebráku i Novém Jáchymově. Tato „informační exploze“ se osvědčuje, a vhodné ji doplňují i transparenty a plakáty na starobylém berounském náměstí.

Když vypukne den D, stojí často u prezentace dlouhá fronta dětí i dříve narozených. Tratě, v týdnů dobře připravené, vedou téměř celé zalesněné terénu. Většinou po bezpečných, širokých cestách, ale nechybí ani obávaný sjezd v místě zvaném „pany“ a neméně pověstně dlouhé stoupání na nejvyšší bod k rozhledně na vrcholu kopce Děd. Každý, kdo zdořá jeho věku přiměřenou trasu, získává vlaječku věnovanou městským národním výborem a pozvání na příští ročník. Samozřejmě, opět bez peněžního termínu.

Letos zapsali Berounští do startovních listin více než 150 závodníků. V mrazivém počasí pořadatelům děkovali za dobrý nápad, umožňující každoročně uspořádání lyžařského závodu i tam, kde je do hor daleko... -dom-

Odboráři ve stopě

Cílí organizátoři TJ Nové Město na Moravě ve spolupráci se závodními výbory ROH novoměstských podniků a organizací položit základy zimním odborářským hrám. Jejich současť je lyžování, košíková a stolní tenis. Soutěže jsou určeny pro odboráře místních podniků a organizací, kteří bojují o putovní pohár MěSTV KSC.

Jejich úvodem byly závody v běhu na lyžích. I při nepříznivém počasí se jich zúčastnilo 66 dospělých, nejpočetněji byly zastoupeny nejstarší věkové kategorie. Mnozí z nich byli žáky první sportovní školy mládeže v Novém Městě na Moravě, jejímž zakladatelem byl v roce 1952 prof. Jiří Beranovský, bývalý úspěšný závodník a stále neúnavný činovník. Ten byl startérem lyžařských závodů odborářských her a v obdivuhodné svěžesti oslavil 25. dubna osmdesáté narozeniny.

V jednotlivých kategoriích zvítězili: P. Buchta (JHM Státní lesy), F. Koukal, J. Kučera, L. Svojanovská, J. Kučerová (všichni OÚNZ). Ve štafetách byly úspěšné kolektivy OÚNZ — muži Koukal, Bureš, Kučera a ženy Burešová, Kučerová, Svojanovská. -zl-

Chrániče rukou a nohou

Kloubové slalomové tyče přinesly sebou i změnu v technice průjezdu slalomovou brankou — najíždí se na tyč, která se před tělem závodníka vychýlí a tím umožní přímější průjezd. Tento styl jízdy je rychlejší, ale dalo by se říci, že i bolestivější. Aby se závodník maximálně ochránil před nárazy na tyče, používá se řada ochrany — chrániče.

Chrániče rukou — pokud závodník nemá speciální rukavice pro slalom — a dále chrániče nohou začal na požadavek svazu vyrábět podnik ČO ČSTV Vegasport Hradec Králové. Uvedené výrobky je možno objednat nebo přímo zakoupit v podnikové prodejně a je to prodejna VEGASPORTU, Husovo nám. 119, 500 01 Hradec Králové. -Bur-

● **VE ŠVÝCARSKÉM LE BRASSUS** v tradičních mezinárodních závodech v klasických disciplínách v Evropském poháru skokanů zvítězil Balanche s 231,2 (106 a 107,5 — nový rekord můstku) před Piazzinim (oba Švýc.) 216,2 (104 a 102) a Bollem (NSR) 201,4 (92 a 102). V běhu mužů na 15 km volnou technikou byl první Rakušan Gandler v čase 41:10,5, následován Francouzem Locadellim — 10,2 a svým krajanem Fährdrichem — 35,0, ve štafetě 3×10 km zvítězilo první družstvo Francie za 1:27:11,6 před Itálií — 18,3 a Švýcarskem I. — 52,8. V běhu žen na 10 km volnou technikou vybojovala prvenství Švýčarka Thomasová časem 31:18,0, následována Francouzskou Manciniovou — 1:45,9 a Beckertovou (NSR) — 2:55,2. Pořadí ve štafetě 3×5 km: 1. Francie I. 1:04:41,5, 2. Švýcarsko — 1:33,4.

● **V SEVERSKÝCH HRÁCH** v klasických disciplínách, v nichž se započítávaly výsledky mezinárodních závodů v Lahti, Falunu a v Oslu na Holmenkollenu z běžkyň zvítězila Finka Marjo Matikainenová s 54 body před Norkami Dahlmoovou 37 a Boeovou 30 b., z běžců Alexej Prokurov (SSSR) s 45 body, následován Švédý Wassbergem 38 a Mogrenem 35 b., ze sdruženářů Hermann Weinbuch (NSR) se 60 body před Müllerem (NSR) 55 a Norem Loekkenem 51 b., ze skokanů Fin Matti Nykänen se 71 b. před svým krajanem Nikkolou 67 a Norem Stjernem 60 b.

● **PIONÝRSKÝ POHÁR** — mezinárodní závody žactva ve sjezdových disciplínách — se konal na bulharské Vitoši. V soutěži žáků v prvním slalomu zvítězil Bulhar Mančev za 1:20,76 před svými krajany Kotevem — 4,29 a Dobrevem — 6,02. Čs. závodník Pacold byl pátý se ztrátou 7,43 s. Kotas závod nedokončil. Ve druhém slalomu zvítězil Rousek (ČSSR), následován Bulharem Gerinem — 0,28 a Holanďanem Slootwegem — 0,55. Matějka závod nedokončil. V prvním obřím slalomu vybojoval prvenství Mančev za 1:01,83 před Kotasem — 0,55 a Jugoslávцем Ivošem — 1,89. Pacold byl sedmý — 3,44. Ve druhém obřím slalomu bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Angelov 1:10,51, 2. Gerin (oba Bul.) — 0,04, 3. Kovačevski (Jug.) — 1,26. Matějka skončil dvanáctý — 5,03. V prvním slalomu žákyň zvítězila čs. závodnice Dřížhalová časem 1:27,37 před Sabeovou (Bul.) — 3,68 a Djurekovou (Jug.) — 3,79. Jirásková závod nedokončila. Ve druhém slalomu byla první Račevová za 1:25,38, následována Christovou — 3,19 a Kalpišovou (všechny Bul.) — 3,97. Axamitová byla desátá — 7,41, Hnyková závod nedokončila. V prvním obřím slalomu bylo pořadí: 1. Djureková 1:02,40, 2. Micková (Bul.) — 2,18, 3. Dřížhalová — 3,25, 6. Jirásková — 4,16, ve druhém: 1. Christová 1:15,67, 2. Metschevová (Rum.) — 1,02, 3. Axamitová — 1,08, 8. Hnyková — 2,26.

● **V EVROPSKÉM POHÁRU VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH** v soutěži mužů v sjezdu v rakouském Arnoldsteinu zvítězil Ital Perathoner časem 1:51,10 před Rakušanem Schulerem — 0,17 a Haasem — 0,23. — V obřím slalomu ve Villachu (Rak.) byl první

Mayer (Rak.) za 2:32,60, následován Rothem (NSR) — 0,99 a svým krajanem Guelem — 1,65. Jugoslávec Petrovič skončil šestý se ztrátou 2,01 — V jugoslávském Golte ve slalomu bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Benedik (Jug.) 1:32,85, 2. Gerosa (It.) — 0,85, 3. Frommelt (Licht.) — 1,11. — V Rogle v obřím slalomu zvítězil Guele v čase 2:11,43 před Italem Camozzim — 0,24 a Rakušanem Salzgeberem — 0,54. Petrovič byl až osmý — 1,09. — V Kopaoniku (Jug.) ve slalomu byl první McGrath (USA) za 1:30,73, následován Köhlbichlerem (Rak.) — 0,28 a Beckem (NSR) — 0,29. Jugoslávec Križaj skončil šestý se ztrátou 1,22. V obřím slalomu zvítězil Petrovič časem 2:08,17 před Tonazzim (It.) a Salzgeberem oba — 0,20. — V bulharském Bansku v obřím slalomu bylo pořadí: 1. Tonazzi 2:32,82, 2. Salzgeber — 1,01, 3. Thaler (Rak.) — 1,29. — V soutěži žen na jugoslávském Bledu ve slalomu vybojovala

prvenství Italka Sforzaová-Magoniová za 1:13,76 před svými krajankami Merighettiovou — 0,33 a Bonfiniovou — 0,66. — V obřím slalomu v Koble (Jug.) zvítězila Kinshoferová (Niz.) časem 1:49,59, následována Italkou Luccovou — 0,82 a Švédkou Nilssonovou — 0,85. — V dalším závodě v Jugoslávii ve Veliké Planině ve slalomu byla první D. Mogoreová-Tlalkaová (Fr.) v čase 1:38,81 před M. Hessovou (Švýc.) — 0,56 a Lazakovou (NSR) — 0,75. — Ve francouzském Vercors ve slalomu bylo pořadí: 1. Mayerhoferová (Rak.) 1:18,22, 2. D. Mogoreová-Tlalkaová — 0,53, 3. Nilssonová — 0,62. — Superobřím slalomu v Lans en Vercors (Fr.) zvítězila Kinshoferová za 1:00,32, následována Salvenmoserovou — 1,20 a Ruefovou (obě Rak.) — 1,53. — V kombinaci bylo umístění: 1. Kinshoferová, 2. Nilssonová, 3. Sforzaová-Magoniová.

● **V ALPSKÉM POHÁRU** v běžec-kých disciplínách z mužů zvítězil Rakušan Gandler se 75 body před Italy Faunerem 67, Rivou 48 a Pullem 45. Pátý byl Švýcar Fährdriech 40, následován Jugoslávцем Carmanem s 32 body. Ze žen byla první Jägerová (NSR) 65, před čs. reprezentantkou Švubovou 56 a Francouzskou Monciniovou 51 b.

● **11 128 STARTUJÍCÍCH** bylo na 19. ročníku Engadinského maratónu. Zmrzlá stopa, speciální lyže pro bruslení a rychlý nástup Švéda Hassise znamenaly vytvoření nových traťových rekordů a úspěch švýcarských závodníků. V soutěži mužů zvítězil Sandoz (Švýc.) za 1:29:34,6 (starý traťový rekord Švéda Frykberga byl 1:34:08). Dalš pořadí: 2. Barco (It.)

— 0,6, 3. Hallenbarter (Švýc.) — 16,2, 4. Hassis — 43,2, 5. Persson (oba Švéd.) — 43,3, 6. Aaland (Nor.) — 53,9, 7. Ambühl — 1:36,7, 8. Ni-quille — 1:48,3, 9. Thierstein (všichni Švýc.) — 2:32,2, 10. Zipfel (NSR) — 2:28,4. Ze žen byla první Brüggerová v čase 1:38:57,8 (starý rekord Kratzerová 1:44:15), následována Glanzmannovou — 3:31,2 a Baumannovou (všechny Švýcarsko) — 5:49,5. Čs. závodnice Paulů byla desátá se ztrátou 11:48,9. Vítězové dosáhli průměrné rychlosti 28,400 km/h a 25,706 km/h.

● **ŠVÉDSKÝ FILIPSTAD** přivítal na běžec-kých závodech řadu vynikajících závodníků. Z mužů na trati 14,4 km zvítězil švédský mistr světa Wassberg v čase 36:46 před Norem Ulvangem — 8,0 a svými krajany Erikssonem — 9,0, Kohlbergem — 12,0 a Mogrenem — 0,20. Ital De Zolt skončil šestý se ztrátou 29,0 s, následován Švédem Majbäckem — 35,0. V závodě žen na 7,2 km bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Thomasová (Švýc.) 20:23, 2. Westinová — 9,0, 3. Dahlmanová (obě Švéd.) — 29,0.

● **VE SVĚTOVÉM POHÁRU V LYŽÁRSKÉ AKROBACII** v norském Vossu v jízdě v boulich zvítězil Engelsen (Nor.) 25,51 před Finem Kellokumem 24,75 a Francouzem Berthonem 24,23, ze žen byla první Švýčarka Kisslingová 21,77, následována Švédkou Benbergovou 21,36 a Norkou Hattestadovou 21,18. V baletu zvítězil Reitberger (NSR) 26,2 před Američanem Spinou 26,0 a Kanadánem Walkerem 26,0, ze žen Rossiová (Fr.) 26,4 před Kisslingovou 25,4 a Američankou Bucherovou 24,4. — V dalším závodě v Hindelangu (NSR) v paralelní jízdě v boulich bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Desovich, 2. Schell (oba USA), 3. Berthon — 1. Mittermaierová (NSR), 2. Hattestadová, 3. Benbergová. V baletu zvítězil Reitberger 26,5, následován Spinou 26,2 a Walkerem 25,7, v ženách Bucherová 26,9 před Rossiovou 26,0 a Kisslingovou 26,0.

● **VE SVĚTOVÉ BĚŽECKÉ LIZE** — Worldloppetú zvítězil Švéd Anders Blomqvist se 134 body před Švýcarem Hallenbarterem 124 a Orjanem Blomqvistem 114. O čtvrté místo se dělil Persson a B. Hassis (všichni Švédsko), oba mají po 103 bodech. Šestý je Nor Unsgaard se 77 body. — V posledním závodě soutěže Birkebeiner Rennet v Norsku na trati Lillehammer—Rena (55 km) bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Harvey (Kanada) 3:08:30, 2. Braa — 27,0, 3. Aaland — 1:34,0, 4. Unsgaard (všichni Norsko) — 5:15,0, 5. B. Hassis (Švédsko) — 9:32,0, 6. Solli (Norsko) — 9:34,0.

● **VE FINSKÉM KARLEBY** v běhu mužů na 30 km zvítězil Švýcar Bovis v čase 1:14:22,5 před Finem Koivistem — 1,8 a Norem Aunlim — 4,5. Další umístění: 4. Ristanen (Finsko) — 28,2, 5. Grünenfelder (Švýcarsko) — 59,1, 6. Ray (Finsko) — 1:11,7.

● **SVĚTOVÝ ŽEBŘÍČEK** v lyžování na trávě vede Švýcar Richi Christen — 3,95 před svým krajanem Gansnerem 2,96, Italem Ellemundem 3,00, Grogmannem 3,55, Kaliwodou (oba NSR) 5,83 a Rakušanem Spinkou 6,22. Bodovali i dva čs. závodníci: 107. Lubomír Masár 110,33, 128. Juraj Breštenský 124,26.

Světové poháry

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

Muži

Slalom 21. března v Sarajevu (převýšení 180 m, v obou kolech 59 branek): 1. Benedikt 1:33,12 [47,00 a 46,12], 2. Križaj (oba Jug.) — 0,26 [47,31 a 46,07], 3. Bouvet (Fr.) — 0,47 [46,96 a 46,63], 4. Okabe (Jap.) — 0,48 [47,79 a 45,81], 5. Berthold — 0,52 [47,51 a 46,13], 6. Stangassinger (oba Rak.) — 0,66 [47,70 a 46,08], 7. Bittner (NSR) — 0,70, 8. Frommelt (Licht.) — 0,73, 9. Gaspoz (Švýc.) — 1,10, 10. Roth (NSR) — 1,15, 11. Tritscher (Rak.) — 1,21, 12. Nilsson (Švéd.) — 1,41, 13. Grigis — 1,92, 14. Tonazzi — 2,12, 15. Pramotton (všichni It.) — 3,22.

Obří slalom 22. března v Sarajevu (převýšení 400 m, v prvním kole 57, ve druhém 58 branek): 1. Girardelli (Luc.) 2:59,47 [1:33,76 a 1:25,71], 2. Gaspoz — 0,06 [1:34,19 a 1:25,34], 3. Nierlich (Rak.) — 0,79 [1:33,73 a 1:26,53], 4. Tomba (It.) — 0,96 [1:34,45 a 1:25,98], 5. Mayer (Rak.) — 1,44 [1:34,47 a 1:26,44], 6. Zurbriggen (Švýc.) — 2,61 [1:35,47 a 1:26,61], 7. Stenmark (Švéd.) — 2,73, 8. Pieren (Švýc.) — 3,27, 9. Mader — 3,66, 10. Hinterseer — 3,72, 11. Stock — 3,77, 12. Thaler (všichni Rak.) — 3,89, 13. Čizman a Petrovič (oba Jug.) oba — 4,02, 15. Gugele (Rak.) — 4,27.

Ženy

Obří slalom 22. března v Sarajevu (převýšení 320 m, v prvním kole 47, ve druhém 53 branek): 1. Walliserová 2:19,27 [1:10,65 a 1:08,62] a Schneiderová 2:19,27 [1:10,31 a 1:08,96], 3. Figiniová (všechny Švýc.) — 0,81 [1:11,02 a 1:09,06], 4. Fernandezová-Ochoaová (Šp.) — 1,25 [1:10,11 a 1:09,42], 5. Wachterová (Rak.) — 1,73 [1:11,43 a 1:09,57], 6. Hurlerová (NSR) — 1,91 [1:11,94 a 1:09,24], 7. Ederová — 1,95, 8. Wolfová (obě Rak.) — 2,22, 9. E. Hessová (Švýc.) — 2,35, 10. Klehlová (NSR) — 2,75, 11. Haasová — 3,15, 12. Oertliová (obě Švýc.) — 3,16, 13. Šarecová (Jug.) — 3,50, 14. M. Mogoreová (Fr.) — 3,75, 15. Gerschová (NSR) — 3,90.

Plánované paralelní slalomy mužů a žen v Sarajevu se neuskutečnily.

SKOKANI

Závod na středním můstku v Sapporu 24. ledna: 1. Sató (Jap.) 224,3 [89 a 89], 2. Tepeš (Jug.) 216,0 [88 a 87], 3. Šima 211,1 [86 a 87,5], 4. Tanaka (oba Jap.) 201,7, 5. Fjorden (Nor.) 197,7, 6. Ulaga (Jug.) 196,2, 7. Nišikava 190,0, 8. Nagaoka 183,5, 9. Sasaki 181,1, 10. Itoh (všichni Jap.) 180,7, 11. Braaten (Nor.) 172,1, 12. Müller 169,0, 13. Wiegele (oba Rak.) 168,6, 14. Sola (Šp.) 160,4, 15. Harada (Jap.) 159,0.

Závod na velkém můstku v Sapporu 25. ledna: 1. Ulaga 231,8 [121 a 113,5], 2. Tepeš 215,0 [113,5 a 109], 3. Braaten 208,1 [112 a 107], 4. Strohmaier (Rak.) 205,2, 5. Tanaka 202,4, 6. Šima 199,5, 7. J. Debelak (Jug.) 199,2, 8. Wiegele 192,0, 9. M. Debelak (Jug.) 189,7, 10. Fjorden 187,7, 11. Nišikava 187,5, 12. Sató 186,3, 13. Holland (USA) 185,7, 14. Sasaki 183,5, 15. Hašimoto (Jap.) 181,3.

První závod na středním můstku v Lah-ti 28. února: 1. Nikkola (Fin.) 216,3 [88 a 83,5], 2. Podzimek 209,4 [87 a 80,5], 3. T. Ylipulli (Fin.) 208,2 [84,5 a 83,5], 4. Stjernen (Nor.) 207,7 [88 a 82,5], 5. Bauer (NSR) 207,3 [82 a 84,5], 6. Bulau (Kan.) 205,5 [82,5 a 83,5], 7. Opaas (Nor.) 201,2 [86,5 a 81,5], 8. Berger (Fr.) 200,6 [78 a 86,5], 9. Parma 198,2 [83,5 a 79,5] a Nagaoka 198,2 [82 a 81], 11. Vacek 196,4 [83 a 79,5], 12. Reymond (Švýc.) 196,0 [84 a 79,5], 13. Pulkkonen

(Fin.) 193,7 [77,5 a 83] a Braaten 193,7 [82,5 a 80,5], 15. Ulaga 193,5 [81,5 a 79,5].

Druhý závod na středním můstku v Lah-ti 1. března: 1. Nykänen (Fin.) 221,7 [90 a 85,5], 2. T. Ylipulli 220,5 [86,5 a 89,5], 3. Vettori (Rak.) 214,2 [84,5 a 83,5], 4. Strohmaier 213,1 [90,5 a 81,5], 5. Vacek 203,2 [83 a 82,5], 6. Braaten 202,4 [82 a 83], 7. Stjernen 198,7 [84,5 a 81], 8. Podzimek 198,5 [84,5 a 79], 9. Parma 190,8 [78,5 a 80,5], 10. Berger 189,9 [80 a 80], 11. Reymond 187,4 [79 a 81], 12. Tanaka 186,0 [80 a 78,5], 13. Lacedelli (It.) 185,6 [81,5 a 78], 14. Johansen (Fin.) 185,3 [85 a 74], 15. Schilli (NSR) 183,9 [80 a 75].

Závod na středním můstku v Örn-sköldsviku 5. března: 1. Nikkola 233,7 [83 a 85,5], 2. Felder (Rak.) 233,3 [82 a 85], 3. Mollard (Fr.) 230,5 [84 a 85], 4. Parma 229,4 [81,5 a 84], 5. Tepeš 228,1 [82,5 a 82,5], 6. Opaas 225,1 [82 a 83], 7. Stjernen 223,3 [80,5 a 84], 8. Kalso (Fin.) 222,8 [81,5 a 83], 9. Samburgo (It.) 220,9 [81,5 a 81,5], 10. Vettori 220,0 [80,5 a 81], 11. Steiert (NSR) 217,1 [81 a 81], 12. Kojonkoski (Fin.) 215,6 [80,5 a 79,5], 13. Podzimek 214,5 [78 a 81], 14. Laakonen (Fin.) 212,2 [80 a 78,5], 15. Lunardi (It.) 212,0 [80 a 79].

Závod na velkém můstku ve Falunu 8. března: 1. Nykänen 216,6 [115 a 103], 2. Suorsa (Fin.) 214,4 [113,5 a 104], 3. Felder 209,2 [111,5 a 100,5], 4. Nikkola 208,4 [111 a 101,5], 5. Parma 207,6 [108,5 a 102], 6. Laakonen 204,2 [108,5 a 101], 7. Stjernen 198,5 [108 a 98,5], 8. Fidjestoel (Nor.) 192,7 [105 a 99,5], 9. Piazzini (Švýc.) 192,6 [111 a 94,5], 10. Holland 189,1 [101 a 102], 11. Dluhoš 188,0 [109 a 92,5], 12. Opaas 184,3 [98 a 103], 13. Zupan (Jug.) 183,0 [106 a 93], 14. Ploc 182,3 [100,5 a 98], 15. Tanaka 182,0 [103,5 a 95,5].

První den letů v Planici 14. března: 1. Felder 398,0 [188 a 191], 2. Fidjestoel 350,5 [182 a 167], 3. Klausner (NSR) 349,5 [180 a 167], 4. Tepeš 344,0 [171 a 163], 5. Stjernen 343,0 [173 a 166], 6. Stranner (Rak.) 342,5 [170 a 167], 7. Fijas (Pol.) 341,5 [175 a 166], 8. Opaas 340,4 [173 a 165], 9. H. Ylipulli (Fin.) 335,5 [167 a 169], 10. T. Ylipulli 328,5 [168 a 157] a Zupan 328,5 [168 a 157], 12. Bauer 325,0 [168 a 157], 13. Parma 323,0 [166 a 150], 14. Boklöv (Švéd.) 322,0 [166 a 165], 15. Kojonkoski 320,5 [164 a 157].

Druhý den letů v Planici 15. března: 1. Fidjestoel 186,0 [190], 2. Zupan 182,0 [184], 3. Fijas 180,5 [185], 4. Tepeš 180,0 [166], 5. Opaas 178,0 [168], 6. Bauer 172,5 [180], 7. H. Ylipulli 174,0 [165], 8. Stranner 173,5 [165], 9. Stjernen 170,5 [162], 10. Litschko (NDR) 169,5 [161], 11. Klausner 169,0 [174], 12. Suorsa 167,5 [175] a Pedersen (Nor.) 167,5 [174], 14. Felder 166,0 [159], 15. Piazzini 164,5 [157]. — 20. Malec 155,0 [150], 23. Parma 154,5 [146], 27. Ploc 151,5 [156], 34. Švagerko 145,0 [156], 39. Dluhoš 143,0 [140].

Závod na středním můstku v Oslu 21. března: 1. Opaas 230,5 [85 a 88], 2. Stjernen 225,8 [86 a 82], 3. Vettori 223,4 [85,5 a 81], 4. Nykänen 219,4 [83,5 a 83], 5. Parma 217,2 [85 a 79,5], 6. Nikkola 216,0 [84 a 81], 7. Fidjestoel 213,7 [83,5 a 81,5], 8. Felder 211,5 [79,5 a 83], 9. Tepeš 210,7 [80 a 82], 10. Pedersen (Nor.) 207,5 [82 a 80], 11. Bauer 205,2 [81 a 78,5], 12. Braaten 203,6 [82 a 76,5], 13. T. Ylipulli 203,3 [82 a 76], 14. Nagaoka 201,1 [78 a 77], 15. Suorsa 200,8 [80,5 a 80]. — 30. Podzimek 188,6 [77 a 74], 34. Dluhoš 185,3 [76 a 74,5].

Závod na velkém můstku v Oslu 22. března: 1. Felder 229,1 [105 a 104], 2. Nikkola 226,2 [104,5 a 106], 3. Tepeš 224,1 [103,5 a 103], 4. Fidjestoel 223,8 [104,5 a 105], 5. Parma 221,7 [100 a

Vítězka Světového poháru běžkyň Finka Marja Matikainenová a Norka A. Jahrenová, která skončila osmá

105,5), 6. Stjernen 219,3 [101 a 103,5], 7. Nykänen 216,8 [105,5 a 99], 8. Suorsa 213,6 [99,5 a 104,5], 9. Kjørum (Nor.) 211,7 [99,5 a 103,5], 10. Opaas 211,1 [101 a 103], 11. Piazzini 210,0 [99,5 a 100,5], 12. Bauer 209,5 [103,5 a 96,5], 13. T. Ylipulli 207,2 [99 a 99], 14. Hansson 205,2 [98,5 a 99,5], 15. Johnsen (oba Nor.) 205,2 [103,5 a 94,5]. — 23. Dluhoš 186,5 [95 a 92,5], 29. Podzimek 181,4 [91,5 a 94,5].

BĚŽCI

30 km volnou technikou 1. března v Lahti: 1. Prokurov (SSSR) 1:29:58,5, 2. Mogren (Švéd.) — 54,1, 3. Walder (It.) — 58,9, 4. Benc — 1:20,8, 5. Grünenfelder (Švýc.) — 1:23,3, 6. Bellmann (NDR) — 1:38,6, 7. Harvey (Kan.) — 1:46,0, 8. Sachnov (SSSR) — 2:05,8, 9. Ristanen (Fin.) — 2:14,2, 10. Wassberg (Švéd.) — 2:26,1, 11. Rungaldier (It.) — 2:33,7, 12. Bafuk (SSSR) — 2:34,4, 13. Polvara (It.) — 2:47,6, 14. Ottosson (Švéd.) — 2:51,0, 15. Uškalenko (SSSR) — 3:14,1.

30 km volnou technikou 7. března ve Falunu: 1. Harvey 1:17:46,5, 2. Prokurov — 1:11,9, 3. Mogren — 1:21,7, 4. Vanzetta (It.) — 1:30,6, 5. Aunli — 1:40,7, 6. Ulvang (oba Nor.) — 1:48,7, 7. Walder — 2:05,3, 8. Haaland (Švéd.) — 2:06,1, 9. Wassberg — 2:06,7, 10. Bellmann — 2:12,1, 11. Eriksson (Švéd.) — 2:29,4, 12. Rungaldier a Ottosson oba — 2:46,4, 14. Deola (It.) — 2:47,9, 15. Kohlberg (Švéd.) — 2:59,0.

4X10 km klasickým stylem 8. března ve Falunu: 1. Švédsko (Östlund, Mogren, Wassberg, Majbäck) 2:02:26,1, 2. SSSR — 26,4, 3. Norsko — 1:31,9, 4. Finsko — 1:49,2, 5. Itálie — 5:04,9, 6. NSR — 5:19,4, 7. Švýcarsko — 6:35,2, 8. Kanada — 7:41,2.

15 km klasickým stylem 15. března v Kavgolovu: 1. Mogren 41:15,8, 2. Ulvang — 7,0, 3. Mikkelsplass (Nor.) — 11,4, 4. Devjatarov (SSSR) — 13,9, 5. Kirvesniemi (Fin.) — 15,9, 6. Smirnov (SSSR) — 19,0, 7. Bafuk — 23,7, 8. Prokurov — 24,6, 9. Uškalenko — 31,0, 10. Sachnov — 31,5, 11. Gerasimov (SSSR) — 35,4, 12. Wassberg — 40,2, 13. Nikitin (SSSR) — 42,3, 14. Ottosson — 44,0, 15. Burlakov — 47,4.

50 km volnou technikou 21. března v Oslu: 1. Wassberg 2:37:35,2, 2. Aaland (Nor.) — 15,6, 3. Eriksson — 1:18,4, 4. Kohlberg (oba Švéd.) — 3:25,7, 5. Jevne — 4:28,0, 6. Hole (oba Nor.) — 4:33,1, 7. Polvara — 5:02,7, 8. Guldon (Švýc.) — 5:20,1, 9. Brors (Nor.) — 5:20,3, 10. Laukkanen (Fin.) — 5:40,5, 11. Ulvang — 5:43,5, 12. Ristanen — 6:04,1, 13. Monsen (Nor.) — 6:07,1, 14. Burlakov (SSSR) — 6:11,6, 15. Holte (Nor.) — 6:17,5.

4X10 km klasickým stylem 22. března v Oslu: 1. Švédsko (Ottosson, Wassberg, Mogren, Eriksson) 1:55:47,9, 2. Finsko — 55,3, 3. Itálie — 56,6, 4. NSR — 2:13,7, 5. Norsko — 2:49,7, 6. SSSR — 2:54,4, 7. Norsko V. — 3:44,5, 8. Švédsko II. — 4:17,7.

BĚŽKYNE

5 km volnou technikou 28. února v Lahti: 1. Matikainenová (Fin.) 17:34,8, 2. Rezcovová — 6,6, 3. Ordínová (obě SSSR) — 8,6, 4. Westinová (Švéd.) — 8,7, 5. Määttäová (Fin.) — 11,0, 6. Dahlmoová (Nor.) — 14,3, 7. Pticynová — 19,4, 8. Trubicynová (obě SSSR) — 33,2, 9. Dal Sassová (It.) — 36,8, 10. Skelmeová — 37,1, 11. Boeová (obě Nor.) a Dahlmannová (Švéd.) obě — 40,6, 13. Kratzerová (Švýc.) — 41,2, 14. Schmidová-Fosterová (Kan.) — 41,8, 15. Savolainenová (Fin.) — 43,8.

4x5 km smíšenou technikou 1. března v Lahti: 1. SSSR (Ordínová, Pticynová, Trubicynová, Rezcovová) 1:12:07, 2. Norsko — 22,0, 3. Finsko — 59,0, 4. Švédsko — 2:17,0, 5. Finsko II. — 2:19,0, 6. komb. štafeta SSSR/NDR — 2:24,0, 7. Švýcarsko — 2:47,0.

30 km volnou technikou s hromadným startem 8. března ve Falunu: 1. Boeová (Nor.) 1:29:34,1, 2. Matikainenová — 12,3, 3. Dahlmoová — 13,7, 4. Thomasová (Švýc.) — 13,9, 5. Trubicynová — 20,0, 6. Greinerová-Petterová (NDR) — 20,3, 7. Ordínová — 20,6, 8. Hyytiäinenová (Fin.) — 33,0, 9. Määttäová — 39,5, 10. Kuhfittigová (NDR) — 39,8, 11. Gavriluková (SSSR) — 54,8, 12. Skelmeová — 1:02,8, 13. Dal Sassová — 1:03,2, 14. Rezcovová — 1:04,1, 15. Pozzoniová (It.) — 1:39,2.

10 km klasickým stylem 15. března v Kavgolovu: 1. Matikainenová 28:54,5, 2. Rezcovová — 5,7, 3. Westinová — 6,2, 4. Smetaninová (SSSR) — 9,5, 5. Jahrenová (Nor.) — 11,7, 6. Määttäová — 26,9, 7. Dahlmoová — 29,2, 8. Nagejkinová (SSSR) — 37,8, 9. Ordínová — 38,5, 10. Bondarevová (SSSR) — 41,5, 11. Skelmeová — 44,3, 12. B. Pettersenová (Nor.) — 45,4, 13. Kamocká (SSSR) — 46,2, 14. Pticynová — 51,6, 15. Markašanská (SSSR) — 52,0.

20 km klasickým stylem 21. března v Oslu: 1. B. Pettersenová 1:07:06,9, 2. Smetaninová — 46,1, 3. Jahrenová — 1:28,2, 4. Dahlmoová — 1:47,6, 5. Pticynová — 1:53,1, 6. Dybendahlová (Nor.) — 2:09,5, 7. Matikainenová — 2:10,2, 8. Nagejkinová (SSSR) — 2:20,3, 9. Rezcovová — 2:27,2, 10. Määttäová — 2:37,9, 11. Nykkelmoová (Nor.) — 2:41,8, 12. Westinová — 2:52,9, 13. Skelmeová — 3:00,9, 14. Ostwoldová (Nor.) — 4:02,4, 15. Hyytiäinenová — 4:03,2. — **33. Klimková — 6:47,9, 44. Havrančíková — 8:23,1, 52. Jevabá — 10:50,2.**

4x5 km klasickým stylem 22. března v Oslu: 1. Norsko II. (Dybendahlová, B. Pettersenová, Nybraatenová, Nykkelmoová) 1:05:23,0, 2. Finsko — 5,9, 3. Norsko I. — 8,6, 4. SSSR — 9,0, 5. Norsko III. — 2:10,8, 6. Švýcarsko — 2:53,3, 7. Norsko IV. — 3:19,9, 8. Švédsko II. — 3:31,7.

SDRUŽENÁŘI

Závod jednotlivců 3.—4. ledna v Schonachu: 1. Schwarz (NSR) 421,875, 2. Savin (SSSR) 416,700, 3. Kempf (Švýc.) 413,605, 4. Bredesen (Nor.) 412,880, 5. Levandí (SSSR) 411,810, 6. Dotzauer (NDR) 411,690, 7. Loekken (Nor.) 409,880, 8. Kopal 406,990, 9. Pohl (NSR) 405,575, 10. Orderloekken 405,735, 11. Bögseth (oba Nor.) 405,665, 12. Müller (NSR) 405,575, 13. E. Andersen (Nor.) 403,845, 14. Weinbuch (NSR) 402,840, 15. Glanzmann (Švýc.) 401,300. — **23. Klimko 390,285.** — **Skok:** 1. Schwarz 227,0 (90 a 90), 2. G. Vettori (Rak.) 214,6 (87 a 90), 3. Bredesen 211,9 (88,5 a 86,5). — **15 km:** 1. Glanzmann 43:27,0, 2. Loekken — 6,8, 3. Weinbuch — 20,4.

Závod jednotlivců 11.—12. ledna v Reit im Winkl: 1. Glanzmann 428,86, 2. Loekken (Nor.) 417,10, 3. Sulzenbacher 407,61, 4. Kempf 407,03, 5. Bögseth 406,73, 6. Schwarz 404,25, 7. Levandí 402,14, 8. E. Andersen (Nor.) 399,53, 9. Müller 399,28, 10. Schaad (Švýc.) 398,21, 11. Mosele (It.) 397,99, 12. Orderloekken 397,36, 13. Weinbuch 393,25, 14. Červjakov 392,88,

15. Parviainen 391,40. — **18. Kopal 386,13, 38. V. Repka 356,64.** — **Skok:** 1. Schwarz 226,0 (80 a 80,5), 2. Glanzmann 213,8 (78,5 a 80), 3. Sulzenbacher 210,5 (74 a 77,5). — **15 km:** 1. Loekken 42:46,2, 2. Glanzmann — 32,9, 3. Orderloekken — 1:14,9.

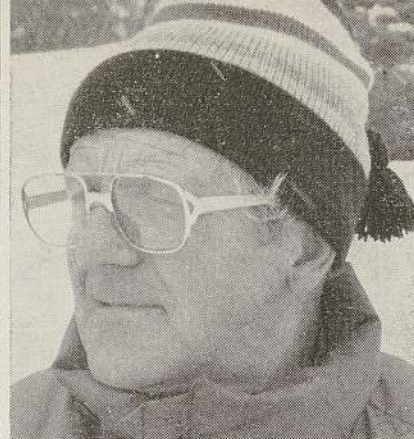
Závod jednotlivců 17.—18. ledna v Auntrans: 1. Loekken 425,30, 2. Glanzmann 419,85, 3. Sulzenbacher 415,07, 4. Schaad 407,17, 5. Kempf 403,75, 6. Bögseth 402,35, 7. Guy (Fr.) 401,21, 8. E. Andersen 400,03, 9. Abrahamsen (Nor.) 396,04, 10. Kramer (NSR) 385,97, 11. Csar (Rak.) 380,67, 12. Repellin (Fr.) 378,48, 13. Späni (Švýc.) 368,16, 14. Board (Fr.) 366,34, 15. Schwarz 363,56. — **Skok:** 1. Repellin 218,5 (86,5 a 85,5), 2. Sulzenbacher 216,6 (85,5 a 85), 3. Abrahamsen 213,5 (86,5 a 83,5). — **15 km:** 1. Loekken 44:31,1, 2. Glanzmann — 33,6, 3. Schaad — 1:49,5.

Závod jednotlivců 28. února—1. března v Lahti: 1. Müller 425,630, 2. Weinbuch 420,200, 3. Schwarz 415,410, 4. Pohl 408,775, 5. Loekken 407,300, 6. Dundukov (SSSR) 403,750, 7. Abe (Jap.) 402,885, 8. Zavjalov (SSSR) 402,085, 9. Parviainen (Fin.) 401,450, 10. Bafia (Pol.) 401,515, 11. Sulzenbacher 400,650, 12. E. Andersen 400,50, 13. Bögseth 400,440, 14. Bredesen 398,635, 15. Kempf 393,880. — **Skok:** 1. Schwarz 228,5 (85,5 a 87), 2. Pohl 226,2 (85,5 a 86,5), 3. Parviainen 209,8 (79,5 a 83). — **15 km:** 1. Loekken 44:13,4, 2. Müller — 19,8, 3. Savin — 23,7.

Závod jednotlivců 7.—8. března ve Falunu: 1. Loekken 424,465, 2. Müller 424,465, 3. Weinbuch 423,000, 4. Pohl 419,630, 5. Dundukov 413,010, 6. Abe 412,335, 7. Bredesen 411,225, 8. Kempf 409,430, 9. Schwarz 409,355, 10. Sulzenbacher 404,975, 11. Bafia 403,235, 12. E. Andersen 401,145, 13. Guy 400,255, 14. Csar 398,905, 15. Glanzmann 395,955. — **Skok:** 1. Schwarz 229,0 (89,5 a 88,5), 2. Pohl 227,2 (89 a 89), 3. Bafia 214,0 (86 a 86,5). — **15 km:** 1. Weinbuch 39:48,1, 2. Savin — 0,4, 4. Loekken — 7,7.

Závod jednotlivců 14.—15. března v Leningradě: 1. Savin 418,650, 2. Weinbuch 416,525, 3. Müller 411,875, 4. Schwarz 411,210, 5. Dundukov 410,800, 6. Pohl 405,420, 7. Bögseth 399,040, 8. Abrahamsen 394,530, 9. Levandí 393,035, 10. Dovičev (SSSR) 391,380, 11. Elden (Nor.) 387,580, 2. Schaad 387,140, 13. Riiber (Nor.) 386,760, 14. Zavjalov 386,725, 15. Donaubauer (NSR) 379,735. — **Skok:** 1. Schwarz 227,0 (91 a 90), 2. Pohl 220,1 (89,5 a 90), 3. Červjakov (SSSR) 217,6 (92 a 87). — **15 km:** 1. Dundukov 44:21,2, 2. Elden — 22,8, 3. Weinbuch — 32,5.

Závod jednotlivců 21.—22. března v Oslu: 1. Weinbuch 432,400, 2. Bredesen 421,495, 3. Loekken 421,460, 4. Bafia 421,305, 5. Schwarz 418,305, 6. Müller 417,290, 7. Bögseth 414,030, 8. Kempf 413,335, 9. Zavjalov 406,920, 10. Savin 406,780, 11. Sulzenbacher 404,78, 12. Dundukov 392,56, 13. Mijazaki (Jap.) 391,88, 14. Prenzel (NDR) 386,80, 15. Subrice (Fr.) 386,63. — **Skok:** 1. Schwarz 227,0 (104,5 a 104), 2. Bafia 218,3 (104 a 104), 3. Bredesen 217,5 (103 a 101). — **15 km:** 1. Weinbuch 43:44,2, 2. Müller — 3,4, 3. Dundukov — 8,9.

VZORNÝ TRENÉR

Dvanáct sezón již má za sebou veřejná lyžařská škola TJ Bižuterie Jablonec nad Nisou. A od samého začátku stojí v jejím čele Jaroslav SMUTNÝ (na obrázku J. Kotlanda). Lyžař, metodik, trenér, cvičitel, ale především člověk až do morku kosti nacíhly všim, co s lyžováním souvisí.

Své první cvičitelské zkoušky skládal již v průběhu války, v roce 1943 v Železném Brodu. Stal se absolventem ústředního kursu Klubu turistů.

Po svobození patřil v Jablonci nad Nisou k zakladatelům silného lyžařského klubu Severák a už tehdy vyvíjel velkou snahu vyškolit si co nejvíce vlastních cvičitelů a trenérů. Po sjednocení naší tělovýchovy proto také okamžitě nabídl své služby v krajském měřítku tehdejšího Libereckého kraje. Stál v čele učebně-metodické komise lyžařské sekce KV ČSTV až do roku 1955, kdy přešel na trenérský úsek.

„Bývalo to doby, kdy Severočeši mívali velmi silný celek — Hennrich, Fučík, Stiehl, Čermáková, Janda, Mrklasová a mnoho dalších. Trenérské funkce jsem pak zastával až do roku 1976.“

Ale to již TJ Bižuterie začínala s organizováním veřejné lyžařské školy a Jaroslav Smutný samozřejmě nemohl chybět. „Začínali jsme nejdříve s dětskou víkendovou školou, tehdy ještě ve spolupráci s odborem ZRTV naší jednoty. A postupně pak rozšiřovali o internální týdenní kurzy na Severáku a od roku 1980 i v našem dalším středisku v Bedřichově ve spolupráci s CKM Liberec. Ročně projde naší školou 950 žáků a pro 10 profesionálních a 37 dobrovolných cvičitelů to představuje přibližně 35 000 vyučovacích hodin. Nabízíme také pomoc a spolupráci SOU Bižuterie a dalším školám i jednotkám, které mají v okolí našich zařízení rekreační chaty nebo tam tráví školní pobyty a soustředění.“

Ti starší a zkušenější cvičitelé TJ Bižuterie se starají o pravidelné doplňování svých řad. Sami vyškolují cvičitele III. a IV. třídy, nejspokornější pak doporučují na vyšší stupeň. Snahou veřejné lyžařské školy TJ Bižuterie je nabídnout co nejvyšší kvalitu výcvik. O tom, že se jim to daří, by mohly podat svědectví stovky jejich absolventů v uplynulých letech.

Největší zásluhu na tom má zcela určitě Jaroslav SMUTNÝ, nositel titulu vzorný trenér, cvičitel I. třídy a nositel veřejného uznání Za zásluhu o rozvoj čs. tělovýchovy I. stupně.

-jk-

Pohled na slalomový svah v Jasné, dějiště mnoha významných mezinárodních závodů, při XIII. ročníku Světové zimní univerziády
(Foto B. Hynek)

NEJMLADŠÍ REPREZENTANTI ČSSR

ROČNÍK 73
1987
Kčs 3,—

lyžařství

Tak vyrůstají reprezentanti

Hořejší a dolejší obrázek Jaroslava Kabáta z veřejné lyžařské školy na šumavském Špičáku, uprostřed záběr Jaroslava Troušila ze závodů mládeže JASPO v Janských Lázních.

PŘÍPRAVY
ZOH 1988

KONGRES INTERSKI
V BANFFU

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRANĚ LUDMILA MILANOVÁ, KTERÁ NA ZIMNÍ SVĚTOVÉ UNIVERZIADĚ 1987 VYBOJOVALA TŘI ZLATÉ MEDAILE: VE SJEZDU, OBRĚM SLALOMU A KOMBINACI (Foto Bohumil Hynek). — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY TŘI SNÍMKY JIŘIHO BRUNÍKA Z KRKONOŠ. NA HOREJŠÍM LYŽAŘSKÝM TERĚN U MORAVSKÉ BOUDY, DOLE MUŽSKÉ KAMENY A VYSOKÉ KOLO, VPRAVO ZAVÁTÁ SNĚŽKA.

Pro další rozvoj lyžování v ČSR

Základním úkolem VSL ČÚV ČSTV je zabezpečení masového rozvoje lyžování, výkonnostního lyžování a péče o sportovně talentovanou mládež v základním článku tohoto systému — sportovních třídách a tréninkových střediscích mládeže.

Stále stoupající zájem o lyžování mezi veřejností si vyžádal zpracování základních koncepčních materiálů s cílem výrazněji ovlivňovat jeho rozvoj, prohlubovat tělovýchovný proces, zkvalitnit soutěže výkonnostního charakteru a dosáhnout využívání efektivních a progresivních forem v přípravě sportovně talentované mládeže.

Nejstarším koncepčním materiálem, který projednalo předsednictvo ČÚV ČSTV v roce 1979, jsou základní předpoklady dalšího rozvoje masového lyžování v ČSR. Hlavní opatření z tohoto materiálu se daří zásluhou všech složek českého lyžařského hnutí úspěšně realizovat. Například členská základna se zvýšila proti roku 1980 o 12 664 na 57 977 členů. Počet oddílů vzrostl o 123 na 734. Nelze přehlédnout i některá nepříznivá fakta. Ve věkových kategoriích představují dospělí 54 %, žactvo 35 % a dorost pouze 11 % členské základny. Uvědomujeme si některé objektivní důvody při získávání mládeže dorostového věku, ale přesto jsme přesvědčeni, že jsme nevyužili všech možností k zapojení této kategorie do pravidelné sportovní činnosti.

Dobrých výsledků je dosahováno v rozvoji masových a náborových soutěží. Podarilo se realizovat záměr pořádat tyto soutěže ve všech horských a podhorských oblastech, kterých se podle neúplných údajů zúčastňuje více než 200 000 lyžařů.

Stále širší oblibu si získávají soutěže dlouhodobé, které umožňují neorganizované lyžařské veřejnosti pravidelnou soutěžní činnost po celé zimní období. Svou tradici má Liga dálkových běhů. Jejich čtvrtého ročníku se zúčastnilo 12 077 lyžařů. Postupně se rozvíjejí dlouhodobé soutěže regionálního charakteru jako například Jízdenka za zdravím v Jihomoravském kraji, Severočeský pohár a další.

Značného posunu bylo dosaženo v přípravě kvalitních běžeckých tratí pro neorganizované lyžaře ve většině krajů. Svědčí o tom Jizerská magistrála, Krušnohorská magistrála, tratě na Zadově a Šumavě, v Novém Městě na Moravě. Vysokém nad Jizerou, podstatná část Krkonošské sedmdesátky a další. Složitější situace je ve siezdářských střediscích, kde i při určitém pokroku v úpravě tratí ve Sv. Petru, Peci pod Sněžkou, Harrachově, Špičáku na Šumavě, Špičáku v Iizerských horách, na Bouřňáku a v některých dalších střediscích brání kvalitní úpravě svahů nedostatek výkonných mechanismů.

Značný rozvoj zaznamenala činnost veřejných lyžařských škol. V ČSR jich působí 146 a každoročně jejich výukou prochází asi 30 000 žáků, o které pečují 2800 cvičitelů. V současné době stojí před námi úkol přejít od extenzivního vývoje ke zkvalitňování činnosti VLS, prohloubení jejich metodického řízení ze strany VSL ČÚV ČSTV a zlepšit přímé řízení škol VSL KV ČSTV.

Důležitým úkolem, který před nás postavilo 11. plenární zasedání ČÚV ČSTV, je realizace materiálu Současný stav a program dalšího masového rozvoje tělesné výchovy, sportu, turistiky a branně technických sportů, který byl schválen předsednictvem ÚV KSČ a vláda ČSR jej konkretizovala svým usnesením. Tento program staví před svaz lyžování závažné úkoly, projednané květnovým plenárním zasedáním svazu.

V závěru roku 1985 předsednictvo ČÚV ČSTV se zabývalo materiálem k zabezpečení sportovně talentované mládeže v lyžování. Bylo přijato 15 závěrů které jsou postupně realizovány. Mimo jiné podle požadavků trenérských rad upraveny věkové kategorie ve ST a TSM, byl zvýšen počet dnů výcvikových táborek pro starší žactvo a dorost, zřízeno místo metodika pro sportovně talentovanou mládež. Je připraven návrh na zřízení zimních internátních středisek pro všechny disciplíny, který bude v nejbližším období projednávat sekretariát ČÚV ČSTV. Připravují se regenerační a kompenzační programy a zkvalitnění zdravotnického zabezpečení ST a TSM. Postupnou realizací přijatých opatření jsou vytvářeny kvalitnější podmínky pro základní články vrcholového sportu. Ruku v ruce s těmito opatřeními však musí jít optimální využití denních režimů, používání moderních forem a metodiky tréninkové činnosti včetně přenosu odborných informací pro zkvalitnění tréninkového a výchovného procesu. Zde zatím nejsou žádoucí výsledky a mezi jednotlivými ST a TSM jsou dosti výrazné rozdíly.

V loňském roce byla ustavena komise mládeže VSL ÚV ČSTV. Jejím hlavním úkolem bude koordinace, jednotné řízení tohoto procesu v součinnosti se všemi partnery, kteří se na něm podílejí. Dobrá činnost této komise může odstranit zatím nejednotnost a dosáhnout úspěšných výsledků.

K zabezpečení preferovaných sportovních odvětví je postupně realizována metodika účelových programů svazů. Zatímni poznatky z činnosti sledovaných oddílů nejsou dostatečné. Více pozornosti jsme dosud věnovali ekonomické stránce a jen okrajově sledovali činnost těchto oddílů v tělovýchovném a tréninkovém procesu. Proto uložilo předsednictvo VSL ČÚV ČSTV trenérským radám a dalším odborným komisím zabezpečit pravidelné sledování a poskytovat metodickou pomoc všem vybraným oddílům, získané poznatky pravidelně vyhodnocovat a na jejich základě přijímat potřebné závěry.

Vstupujeme do období, kdy vzpomeneme 100 let organizovaného lyžování v Československu. Využijeme tohoto významného výročí k dalšímu zkvalitňování činnosti a k realizaci základních programových materiálů, jejichž cílem je získat pro tento sport ještě více mládeže a občanů a umožnit aktivní pohyb v našich horských oblastech.

MIRKO PROKOP, předseda VSL ČÚV ČSTV

lyžařství

Ročník 73

Číslo 6

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousl. Řídí redakční rada: J. Trousl, předseda, ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, R. Sauer a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskářské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. května 1987. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Čtyřadvacetiletý Švéd Nils Arne Torgny Mogren a o dva roky mladší Finka Marjo Matikainenová zvítězili v letošním ročníku Světového poháru v běhu na lyžích. Muži absolvovali SP již počtrnácté, oficiálně však to byl teprve šestý ročník. Ženy bojovaly v prvním ročníku o pět let později. Sezóna 1986—87 znamenala, že poprvé Světový pohár měl část závodů ve volné technice a část klasickým způsobem.

Do celkové klasifikace se započítávalo šest nejlepších výsledků: po dvou závodech v každé technice a dva výsledky závodů podle vlastní volby. U mužů však muselo být započítáno po jednom závodě na 15, 30 a 50 km, u žen po jednom závodě na 5, 10 a 20 nebo 30 km. Premiérou byla třicítka žen s hromadným startem ve švédském Falunu.

Velkým úspěchem švédských běžců skončil Světový pohár 1986—87. I v této soutěži se potvrdila jejich svědomitá příprava na mistrovství světa v Oberstdorfu, na němž vybojovali pět

Tři nejúspěšnější závodníci Světového poháru 1986—87 běžců. Zprava vítěz Torgny Mogren, třetí Gunde Svan, druhý Tomáš Wagner a první zleva Erik Ostlund, který doplňoval vítěznou švédskou štafetu na MS v Oberstdorfu

Mogren a Matikainenová vítězi Světového poháru v běhu

medailí v závodě jednotlivců a přesvědčivým způsobem zvítězili ve štafetách. Tři členové zlaté olympijské štafety Mogren, Wassberg a Svan jsou také v čele pořadí Světového poháru. Do první desítky se ještě zařadil Eriksson a jedenáctý je Majbäck.

Nils Arne Torgny Mogren zvítězil se sedmnáctibodovým náskokem před Thomasem Wassbergem, nejúspěšnějším závodníkem letošního MS. Třetí skončil obhájce trofeje Gunde Svan, jemuž po dobrém začátku v úvodu sezóny se nedařilo v její druhé části a vůbec v ní nebojoval. Po Wassbergovi, Lundbäckovi a Svanovi je Mogren čtvrtým Švédem, který získal tuto cennou trofej.

Mogren je zkušeným závodníkem. Ve Světovém poháru 1983—84 skončil osmnáctý, v dalším ročníku postoupil na šesté pořadí a loni byl již druhý. Na ZOH 1984 v Sarajevu na 15 km obsadil 22. a na 30 km o jedno pořadí horší místo. Na mistrovství světa 1985 v Seefeldu startoval ve všech disciplínách jednotlivců. V závodě na 15 km byl dvacátý, na 30 km jedenáctý a na 50 km šestý. V loňském roce se stal mistrem Švédska na všech třech tratích.

Mogren se narodil 26. července 1963, měří 174 a váží 69 kg. Je členem klubu IK Asarna.

MATIKAINENOVÁ OBHÁJILA PRVENSTVÍ

Finská reprezentantka Marjo Matikainenová stejně jako její krajanka M. Hämäläinenová podruhé získala Světový pohár. Obhájila loňské prvenství, kdy rozhodla o úspěchu jedním bodem v závěrečném závodě před Norskou Dahlmoovou. Tentokrát zvítězila třicetibodovým rozdílem před Anfisou Rezcovovou-Romanovou (SSSR). Dahlmoová skončila třetí s dvoubodovou ztrátou na Rezcovovou. Pět Norek v první desítku potvrzuje sílu a vyrovnanost jejich reprezentačního družstva. Mezi ženskou světovou elitou se zařadily jedenadvacetiletá švédská

mistryně světa na 20 km Marie-Hele Westinová a Švýcarka Evi Kratzerová. V letošním ročníku jsme marně čekali na výraznější úspěch čs. běžkyň ve Světovém poháru.

Matikainenová zvítězila ve třech závodech letošního SP: v mistrovství světa na 5 km klasickým stylem v Oberstdorfu, na stejné trati volnou technikou v Lahti a v desíctě klasickým stylem v Kavgolovu. První významný mezinárodní úspěch v závod-

nické kariéře zaznamenala na mistrovství světa juniorů v roce 1983 v Kuopiu, kde byla členkou vítězné štafety Finska na 3×5 km. Na ZOH 1984 v Sarajevu byla zařazena do štafetového družstva, které získalo pro Finsko bronzové medaile.

Marjo Matikainenová se narodila 28. února 1965, měří 174 cm a váží 63 kg. Je členkou klubu Espoon Hiihtoseura. Věnuje se také orientačnímu běhu a plavání.

-tr-

Konečné pořadí SP 1986—87 běžců

1. Mogren (Švéd.)	115	0	20	(2)	20	0	0	15	20	15	25	0
2. Wassberg (Švéd.)	98	10	0	11	—	25	(20)	20	(6)	7	(4)	25
3. Svan (Švéd.)	83	25	25	12	12	9	—	—	—	—	—	—
4. Ulvang (Nor.)	74	15	9	0	—	11	(10)	9	0	10	20	(5)
5. Smirnov (SSSR)	64	8	15	20	—	0	11	—	—	—	10	0
6. Prokurovov (SSSR)	62	0	2	7	—	—	—	0	25	20	8	0
7. Harvey (Kan.)	60	12	12	0	2	0	0	0	9	25	—	—
8. Eriksson (Švéd.)	59	4	5	25	—	5	—	0	0	5	0	15
9. Kirvesniemi (Fin.)	57	0	—	9	25	12	(4)	0	0	—	11	0
10. Ristanen (Fin.)	48	20	—	0	—	6	—	11	7	0	—	4

Na prvním místě je celkový počet bodů, následují body ze závodů: 15 km volnou technikou v Ramsau, 15 km volnou technikou v Cogne, 30 km klasicky v Davosu, 15 km klasicky v Calgary, 30 km klasicky v Oberstdorfu, 15 km klasicky v Oberstdorfu, 50 km volnou technikou v Oberstdorfu, 50 km volnou technikou v Lahti, 30 km volnou technikou ve Falunu, 15 km klasicky v Kavgolovu, 50 km klasicky v Oslu na Holmenkollenu. V závorce jsou uvedeny body, které se škrtají.

Umístění čs. reprezentantů: 35. Benc 12, 39. Švanda 10 b.

Konečné pořadí SP 1986—87 běžkyň

1. Matikainenová (Fin.)	127	0	0	12	—	20	25	(12)	25	20	25	(9)
2. Rezcovová (SSSR)	97	10	7	—	—	(12)	20	20	20	(2)	20	7
3. Dahlmoová (Nor.)	95	25	12	20	—	11	(6)	0	(10)	15	(9)	12
4. Westinová (Švéd.)	85	(6)	10	11	12	(5)	(5)	25	12	0	15	(4)
5. B. Pettersenová (Nor.)	75	—	25	—	—	15	10	—	0	—	(4)	25
6. Boeová (Nor.)	61	(1)	0	10	—	0	11	10	5	25	—	0
7. Kratzerová (Švýc.)	60	0	3	8	25	6	15	(5)	3	0	0	0
8. Jahrenová (Nor.)	59	0	0	—	—	25	8	(8)	0	—	11	15
9. Nykkelmoová (Nor.)	53	8	15	25	—	—	—	0	—	0	—	5
10. Smetaninová (SSSR)	51	0	0	—	—	7	12	—	—	—	12	20

Na prvním místě je celkový počet bodů, následují body ze závodů: 10 km volnou technikou v Ramsau, 5 km klasicky ve Val di Sole, 20 km volnou technikou v Cogne, 10 km klasicky v Oberstdorfu, 5 km klasicky v Oberstdorfu, 20 km volnou technikou v Oberstdorfu, 5 km volnou technikou v Lahti, 30 km volnou technikou ve Falunu, 10 km klasicky v Kavgolovu, 20 km klasicky v Oslu na Holmenkollenu. V závorce jsou uvedeny body, které se škrtały.

Umístění čs. reprezentantek: 24. Jebavá 18, 34. Havrančíková 9, 41. Klimková 6 b.

Bohumil Vacek (Dukla Liberec) zvítězil ve druhém závodě skokanů a přispěl k úspěchu čs. družstva
(Foto dr. Z. Šrubař)

Na spartakiádě chyběli nejlepší čs. skokani Parmá, Ploc, Švagerko a Dluhoš, kteří ve stejné době se připravovali na mistrovství světa v Oberstdorfu, z běžců pak Švandá a Benc, startující ve Světovém poháru. Zimní spartakiády spřátelených armád se zúčastnili reprezentanti Bulharska, ČSSR, Maďarska, Mongolska, NDR, Polska, Rumunska a Sovětského svazu. Soutěž znamenala prohloubení bratrských svazků spřátelených armád Varšavské smlouvy a prokázala vysoké sportovní mistrovství zúčastněných závodníků. V celkovém hodnocení ar-

Českoslovenští armádní lyžařští reprezentanti vybojovali na XI. Zimní spartakiádě spřátelených armád třináct medailí. Pět nejceněnějších — zlatých — získali Jiří Malec a Bohumil Vacek ve skoku, skokanské družstvo Jiří Malec, Bohumil Vacek a Ivan Šindler, Miroslav Kolář ve slalomu a dvojkombinaci. K dalším úspěchům lyžařů na XI. ZSSA patřilo po čtyřech stříbrných a bron- zových medailích. První část soutěže ve skoku a závodě sdruženém se usku- tečnila v bulharském Borovci, běžecké a sjezdové disciplíny v rumunském Predealu.

Třináct medailí

mádních sportovců osmi zemí obsa- dilo družstvo ČSLA s patnácti medai-lemi (další dvě získali hokejisté a hlídka v závodě na 25 km) a 91,5 bodu druhé místo těsně za reprezen- tací Sovětského svazu a s velkým od- stupem od armádních sportovců NDR.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

První závod skokanů: 1. Malec 151,2, 2. Zografskij (SSSR) 147,9, 3. Šindler 146,8, 4. Vacek 146,0, 5. Petkov (Bul.) 145,1, 6. Vervejkin (SSSR) 144,4. — 13. Čáhlík 123,1, 16. Vavrinčik 119,9 b. — **Druhý závod:** 1. Vacek 198,1, 2. Brejčev (Bul.) 194,9, 3. Malec 193,1, 4. Zacharov (SSSR) 191,6, 5. Karetnikov (oba SSSR) 184,9, 6. Zajfir (NDR) 184,4. — 12. Šindler 174,8, 13. Vavrinčik 174,1, 15. Čáhlík 166,7 b. — **Soutěž družstev:** 1. ČSSR (Vavrinčik, Šindler, Malec, Vacek) 613,2, 2. SSSR 568,6, 3. Bulharsko 565,7.

Závod sdružený — jednotlivci: 1. Bondar (SSSR), 2. Schmidt (NDR), 3. Terentěv, 4. Sochov, 5. Jakov, 6. Serjakov (všichni SSSR). — 9. Kumpošt, 10. Brož, 12. T. Ploc. — **Závod družstev:** 1. SSSR (Serjakov, Bondar, Terentěv), 2. ČSSR (Kumpošt, Brož, Kerda), 3. NDR.

15 km: 1. Devjatarov (SSSR) 43:42,4, 2. Lisičan — 30,7, 3. Bauroth (NDR) —

1:05,5, 4. Korunka — 1:06,5, 5. Lazutin (SSSR) — 1:16,0, 6. Machmert (NDR) — 1:17,6, 7. Nyč — 1:49,0, 9. Bečvář — 1:57,4.

30 km: 1. Bauroth 1:22:11,1, 2. Gorbačev (SSSR) — 1:12,3, 3. Lisičan a Kopie (Rum.) oba — 1:41,7, 5. Korunka — 2:13,0, 6. Lazutin — 2:19,9. — 11. Nyč — 5:05,4.

4X10 km: 1. SSSR (Lazutin, Gorbačev, Smirnov, Devjatarov) 1:47:33,1, 2. ČSSR (Bečvář, Nyč, Lisičan, Korunka) — 2:28,0, 3. NDR — 4:42,2, 4. Rumunsko — 5:38,9, 5. Bulharsko — 8:51,8, 6. Maďarsko — 14:28,7.

Sjezd: 1. Selivanov (SSSR) 1:32,93, 2. Kolář — 0,40, 3. Amosov (SSSR) — 0,48, 4. Podaru (Rum.) — 0,49, 5. Petrik — 1,77, 6. Bire (oba SSSR) — 1,92. — 9. Novotný — 3,17, 13. Kudelásek — 6,07.

První slalom: 1. Kolář 1:43,44, 2. Popov (Bul.) — 0,48, 3. Krasczuk (Pol.) — 1,21, 4. Petrik — 1,38, 5. Gičev (Bul.) — 1,44, 6. Amosov — 2,45. — 8. Čermák — 3,52, 10. Kudelásek — 4,05. — **Druhý slalom:** 1. Melnikov (SSSR) 1:38,54, 2. Popov — 0,77, 3. Novotný — 1,42, 4. Pogalski (Pol.) — 2,12, 5. Gičev — 2,38, 6. Podaru — 2,46. — 8. Čermák — 2,97, 13. Kudelásek — 5,91, 14. Kolář 1:22,35.

Kombinace: 1. Kolář, 2. Amosov, 3. Podaru, 4. Petrik, 5. Selivanov, 6. Krasczuk. — 9. Kudelásek. **PAVEL JÍLEK**

Družba klasiků

Závody Družba, přehlídka lyžařských nadějí zemí socialistického společenství v klasických disciplínách, se uskutečnily letos v sovětském středisku Raubiči u Minska. Mladí čs. reprezentanti v soutěži devíti zemí s osmi medailemi obsa- dili druhé místo za Sovětským svazem před NDR. Dalšími účastníky byli mla- dí lyžaři a lyžařky z Bulharska, KDDR, Maďarska, Mongolska, Polska a Ru- munska.

Reprezentanti SSSR vybojovali čty- ři zlaté, šest stříbrných a čtyři bron- zové medaile, čs. lyžaři tři zlaté, jed- nu stříbrnou a čtyři bronzové, nadějní závodníci NDR po dvou zlatých a stří- brných a jednu bronzovou medaili. Z čs. reprezentan- tů patřilo prvenství sdruženáři Františ- ku Mákovi (Spar- tak Vrchlabí) a skokanům Františ- ku Ježovi a Tomáši Raszkovi (oba MEZ Frenštát pod Radhoštěm).

Nejúspěšnějším účastníkem Družby byl sovětský běžec Andrej Varvarin, který zvítězil v obou závodech chlap- ců v klasické i volné technice a přis- pěl též k prvenství sovětské štafety. NDR má nadějná děvčata ve volné technice, na kterou zaměřuje přípra- vu reprezentačních kolektivů všech věkových stupňů. Dobré výkony mla- dých čs. sdruženářů naznačují per- spektivy této náročné disciplíny.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Chlapci

7 km klasicky: 1. Andrej Varvarin 18:53,5, 2. Andrej Perlov — 8,0, 3. Sergej Kutrin — 28,6, 4. Volkov (všichni SSSR) — 35,9, 5. Hušek — 1:24,3, 6. Zašev (Bul.) — 1:42,1, 7. Rozlílek — 1:51,1, 8. Raabe — 1:57,2, 13. Kunc — 2:11,9, 15. Časlavský — 2:15,0.

10 km volnou technikou: 1. Andrej Varvarin 26:02,9, 2. Michael Knot — 6,1, 3. Jan Fidler (oba NDR) — 2:32,12, 4. Perlov — 27,8, 5. Möller (NDR) — 34,3, 6. Hušek — 1:02,4. — 11. Raabe — 1:50,9, 12. Rozlílek — 2:06,2, 14. Kunc — 2:19,0, 15. Časlavský — 2:21,0.

4X10 km: 1. SSSR (Volkov, Varvarin, Perlov, Kozlov) 1:47:27,57, 2. NDR (Rain, Knot, Möller, Fidler) — 2:32,12, 3. ČSSR (Rozlílek, Raabe, Časlavský, Hušek) — 4:52,30, 4. Polsko — 7:17,86, 5. Rumunsko — 11:04,87, 6. Bulharsko — 11:08,68.

Závod sdružený: 1. František Mák 411,5 (220,0 a 191,5), 2. Alexandr Baryškin (SSSR) 411,3 (197,2 a 214,1), 3. Mi- chal Pustějovský 396,6 (204,8 a 191,8), 4. Kečka 394,8, 5. Vrbíčan 394,6, 6. Leon- hardt (NDR) 384,5. — **Skok:** 1. Baryškin 214,71 (66,5 a 65,5), 2. Vrbíčan 204,6

(67,5 a 63), 3. Markvart (SSSR) 201,9 (67 a 61,5). — **10 km:** 1. Mák 27:55, 2. Humanig (NDR) — 46,0, 3. Borisenko (SSSR) — 54,0.

První závod ve skoku (P 62 m): 1. To- máš Raszka 205,4 (66,5 a 73), 2. Dionis Vodnev (SSSR) 194,1 (61,5 a 72,5), 3. František Jež 192,2 (67 a 68), 4. Korjažkin (SSSR) 186,5 (60,5 a 72,5), 5. Pitsch- man (NDR) 186,3 (62 a 69), 6. Kovačev (Bul.) 179,8 (62,5 a 66). — **10. Seget 173,1 (65,5 a 61), 12. Selcer 147,0 (55 a 60,5).**

Druhý závod ve skoku (P 62 m): 1. František Jež 195,9 (63 a 71,5), 2. Jurij Dudarev 188,7 (66 a 64), 3. Alexandr Ly- sov (oba SSSR) 180,4 (65 a 62), 4. Seget 178,4 (60,5 a 66,5), 5. Vodnev 178,2 (60 a 65), 6. Glass (NDR) 170,8 (62 a 61,5). — **11. Raszka 155,3 (56 a 60), 15. Selcer 133,3 (50,5 a 55,5).**

Děvčata

5 km klasicky: 1. Valentina Smirnova 16:05,3, 2. Jelena Urbanovičová — 3,8, 3. Jelena Grenrosová (všechny SSSR) — 13,7, 4. Pravečková — 17,7, 5. Salamato- vová (SSSR) — 19,1, 6. Horáková — 43,5, 7. Bucharová — 45,3, 9. Brožová — 1:12,0.

7 km volnou technikou: 1. Undine Zumpfová (NDR) 19:27,8, 2. Lucie Bucha- rová — 0,6, 3. Iljana Changanová (SSSR) — 24,0, 4. Horáková — 29,4, 5. Rennero- vá (NDR) — 31,4, 6. Urbanovičová — 36,2, 7. Pravečková — 37,1, 11. Brožová — 1:06,9.

3X5 km: 1. NDR (Maierhöferová, Zumpfová, Wirtová) 49:29,32, 2. SSSR (Grenrosová, Smirnovová, Urbanovičová) — 18,54, 3. ČSSR (Pravečková, Horáko- vá, Bucharová) — 1:39,79, 4. Rumunsko — 2:59,93, 5. Bulharsko — 3:47,03, 6. Polsko — 5:46,02.

Nová reprezentační družstva

S náročnými cíli vstupují lyžaři do olympijské sezóny. Jednalo o nich zasedání výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV 25. dubna v Praze za účasti místopředsedy ÚV ČSTV Rudolfa Duška a vedoucího oddělení olympijských sportů Bohdana Müllera. Termín ZOH 1988 v Calgary 13.—28. února se rychle blíží a snahou všech disciplín je dosáhnout lepších výsledků než na letošním mistrovství světa. Významným úkolem je další masový rozvoj lyžování a zajištění kvalitní přípravy juniorských reprezentačních kolektivů.

ZMĚNY VE VEDENÍ SVAZU

Při systematické obměně kádrů byl z funkce předsedy VSL ÚV ČSTV uvolněn Karel Smola, který stál v jeho čele více než 25 let. Novým předsedou byl zvolen dosavadní předseda komise mládeže Pavel Klapuš, ředitel tělovýchovné školy ČÚV ČSTV a člen předsednictva ÚV ČSTV. Jménem československých lyžařů poděkoval odstupujícímu předsedovi Ján Mráz a za ÚV ČSTV Rudolf Dušek. Ocenili jeho dlouholetou úspěšnou práci pro rozvoj a úspěchy čs. lyžování a tělovýchovy. Do předsednictva VSL ÚV ČSTV byl kooptován Alois Horáček, který je novým předsedou komise mládeže a předsedou trenérsko-metodické komise zvolen doc. dr. Tadeáš Broda.

v závěrečné přípravě před odjezdem na MS, které vyvrcholilo podáním rezignace.

Podrobným šetřením bylo zjištěno, že závodnice Klingerová a Janoušková, které měly zastavenou činnost, se níčím neprovinily a proto jim byla činnost uvolněna. Knížkové bylo prokázáno při závodech o Zlatou lyži Českomoravské vysočiny použití zakázaných látek a byla jí zastavena činnost do konce roku 1987.

„Zdeněk Ciller byl jedním z nejúspěšnějších čs. trenérů a dosáhl v minulosti s družstvem běžkyň řady vynikajících úspěchů. Byl vzorem tvrdé a svědomité tréninkové práce. V životě se však stávají nezdar, po nichž je třeba vyvodit závěry. Věřím však, že Zdeněk Ciller svou další pra-

ci a 11. a 12. pořadím L. Medzihradské a Kebrlové ve slalomu potvrdilo, že má perspektivu pro ZOH 1988 v Calgary. Připravuje se svědomitě a cílevědomě. Sjezdaři se v průběhu OHC potýkali s řadou problémů. V současné době Jurko a A. Bireš znamenají předpoklad perspektivního základu nového družstva a zlepšení výkonnosti kolektivu, který v průběhu OHC nezískal žádné bodované umístění.

VŠE PRO ZLEPŠENÍ VÝKONNOSTI

Po úspěchu švýcarských sjezdařů na MS v Crans-Montaně šéftrenér družstva žen Jean-Pierre Fournier prohlásil: „Základním předpokladem sportovního úspěchu je, že všichni musí táhnout za jeden provaz. Závodník sám o sobě nezmůže nic, stejně jako jeho trenér. Vyžaduje to koordinaci a spolupráci všech zúčastněných složek. Všichni se snaží najít řešení problémů a to jak trenéři, servismani i závodníci.“ Josef Lánský zdůraznil, že tato slova jsou poučná i pro práci realizačních týmů čs. reprezentačních družstev. S tímto názorem se ztotožnili i účastníci aktivu trenérů KVL jednotlivých disciplín v Harrachově. Jedině společnou prací lze získat pronikavější výsledky. Je třeba, aby všichni byli k sobě nároční a hledali rezervy pro zlepšení práce sami u sebe.

Některá opatření byla učiněna u družstev, která na MS nejvíce zklamala. Rozhodnuto u kolektivu běžkyň do ZOH ponechat základní přípravu na odpovědnosti osobních trenérů závodnic. Vedením družstva pověřen Petr Honzl, který má na starosti centrální přípravu. Jeho asistentem je Jan Novák. Výkonnostní cíle pro ZOH jsou směřovány na Klimkovou a Havrančíkovou s eventuální možností účasti štafety v případě plnění postupových výkonnostních cílů dalšími členkami družstva. Centrální přípravu se pokud možno uskuteční společně s týmem mužů.

Družstvo sruženářů se v celém plánu přípravy soustředí především na zlepšení výkonnosti ve skoku. Kolektiv připravuje některé výcvikové tábory společně se skokany. Prověřením formy bude účast na závodech ve skoku na můstcích s umělou hmotou. Úkolem je plnění postupných výkonnostních cílů, které by dávaly předpoklad pro start družstva na ZOH a jeho umístění do 6. pořadí. V jednání jsou i posílení trenérských kádrů.

Všechna opatření jsou vedena snahou zajistit dobré podmínky pro finálovou olympijskou přípravu a úspěšnou čs. reprezentaci na ZOH a MSJ 1988. Svědčily o tom i příspěvky dvanácti diskutujícími.

Do olympijské sezóny

ÚSPĚCHY I SLABŠÍ VÝSLEDKY

Ve zprávě o činnosti Karel Smola zhodnotil úspěšné výsledky při rozvoji rekreačního lyžování, rozšíření počtu masových a náborových akcí, záslužnou práci cvičitelů stále stoupajícího počtu veřejných lyžařských škol při lyžařské výuce a rozšíření organizované členské základny zásluhou dobré práce republikových svazů. Ve vrcholovém sportu k největším úspěchům patřil titul mistra světa Jiřího Parmy ve skoku na středním můstku, čtvrté místo štafety mužů, osmé sdruženáře Jána Klimka, dobré výsledky Ladislava Švandy a mladých sjezdařek na MS, tři medaile Adriána Bireše z MSJ, 26 medailí ze Světové zimní univerziády, 13 medailí ze Zimní spartakiády spřátelených armád, bronz družstva sruženářů z MSJ, umístění na Družbě a v Trofeu Topolino v Monte Bondone. Největším zklamáním byl neúspěch běžkyň na mistrovství světa v Oberstdorfu, poslední místo družstva sruženářů a výsledky mladých skokanů na MSJ v Asiagu-Galliu. Za nedostatečné výsledky běžkyň na MS v Oberstdorfu a na MSJ v Asiagu odvolal VSL trenéra družstva žen Zdeňka Cillera a asistenta trenéra juniorek Vladimíra Pavlatu. Příčinou Cillerova odvolání byl stálý výkonnostní pokles družstva běžkyň, opakované nedostatky v práci s kolektivem, nedodržení zásad zdravotní péče o reprezentantky, nevhodné chování po mistrovství ČSSR

cí své chyby napravit,“ připomenul Karel Smola.

HODNOCENÍ PLNĚNÍ INTEGROVANÉHO PLÁNU

Podrobné zhodnocení plnění integrovaného plánu olympijské přípravy a sezóny 1986—87 v zastoupení nemocného ústředního trenéra Jaroslava Potměšila provedl Josef Lánský. Nejúspěšnější byli skokani, kteří v letech 1984—87 získali čtyři medaile a 33 bodů. Jsou perspektivním kolektivem i pro ZOH 1988, který však musí být doplnován mladými závodníky. Běžkyňe po úspěchu na ZOH 1984 v Sarajevu a odchodu zkušených závodnic v celém olympijském cyklu získaly jen jeden bod. Na ZOH 1984 startovali jen dva běžci a ve všech individuálních soutěžích se umístili ve třetí desítkě. V olympijském cyklu vybojovali pět bodů a zejména čtvrté místo štafety na letošním MS je příslibem pro dobrou výkonnost i v olympijské sezóně. Realizační tým pracuje koncepčně a celé družstvo má slibnou motivaci. Sruženáři v průběhu OHC nedocílili žádné bodované umístění. Výkonnostní vzestup potvrdil jen Klimko osmým pořadím na MS v Oberstdorfu. Také sjezdařky po zanechání závodní činnosti Charvátovou a Gantnerovou nezískaly v průběhu OHC žádné bodované umístění. Nové mladé družstvo na letošním MS v Crans-Montaně 9. a 10. místem Milanové a L. Medzihradské v kombina-

Reprezentační družstva dospělých

Jiří Parma (Dukla Banská Bystrica) byl v uplynulé sezóně nejúspěšnějším čl. skokanem (Foto J. Trousil)

Zasedání výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV schválilo nová reprezentační družstva pro RTC 1987-88.

Běžci: Miloš Bečvář (1957), Pavel Benc (1963), Václav Korunka (1965), Petr Lisičan (1962), Radim Nyč (1966), Martin Petrášek (1966), Ladislav Švanda (1959 — všichni Dukla Liberec), Jiří Teplý (1962 — Nové Město na Moravě). — Trenér Bohuslav Rázl, asistent Stanislav Henych.

Běžkyně: Lubomíra Balážová (1968 — ČH Štrbské Pleso), Alžběta Havrančíková (1963 — Tesla Liptovský Hrádok), Anna Janoušková (1965 — RH Jablonec n. Nisou), Viera Klimková (1957 — ČH Štrbské Pleso), Eva Pravečková (1969 — VTJ Vimperk), Ivana Rádllová (1968 — Slovan Karlovy Vary), Petra Šimůnková (1966 — RH Jablonec n. Nisou). — Vedením družstva pověřen Petr Honzl, asistent Jan Novák.

Skokani: Ladislav Dluhoš (1965 — Dukla Banská Bystrica), Jiří Malec (1962 — Dukla Liberec), Jiří Parma (1962 — Dukla Banská Bystrica), Pavel Ploc (1964), Vladimír Podzimek (1965), Jiří Raška (1967 — všichni Dukla Liberec), Jaroslav Sakala (1969 — MEZ Frenštát pod Radhoštěm), Ivan Šindler (1965), Martin Švagerko (1967 — oba Dukla Banská Bystrica), Bohumil Vacek (1963 — Dukla Liberec). — Trenér Dalibor Motejlek, asistent Peter Schlanek.

Sjezdáři: Adrián Bíreš (1969), Marián Bíreš (1964 — oba PS Banská Bystrica), Peter Jurko (1967 — Jasná Liptovský Mikuláš), Miroslav Ko-

lár (1961 — Dukla Liberec), Peter Kunkela (1969 — PS Banská Bystrica), Vlastimil Maxa (1970 — Špičák na Šumavě), Antonín Novotný (1966 — Dukla Liberec), Martin Vokatý (1968 — Technika Brno). — Trenér Milan Beňačka, asistent Milan Medla.

Sjezdáři: Lenka Kebrlová (1966 — Spartak Vrchlabí), Zuzana Kormaňáková (1970 — Jasná Liptovský Mikuláš), Lucie Medzihradská (1968 — PS Banská Bystrica), Ludmila Milanová (1967 — Jasná Liptovský Mikuláš), Pavlína Schimmerová (1969 — VTŽ Chomutov), Romana Stejskalová (1968 — Technika Brno). — Trenér Pavol Šťastný, asistent Vlado Dzugas.

Sdruženáři: Jaroslav Kerda (1965 — Dukla Liberec), Ján Klimko (1960 — ČH Štrbské Pleso), Miroslav Kopal (1963), František Mäka (1968 — oba Dukla Liberec), Ladislav Patráš (1967 — ČH Štrbské Pleso), Michal Pustějovský (1968 — Spartak Vrchlabí), František Repka (1966), Vladimír Repka (1967 — oba ČH Štrbské Pleso). Trenér Vladimír Seidl.

Juniorská reprezentační družstva

Běžci: Tomáš Čáslavský (1969 — Šumavan Vimperk), Martin Hušek (1969 — Elitex Jablonec n. Nisou), Petr Kunc (1969 — Nové Město na Moravě), Martin Koucký (1970 — Dukla Liberec), Petr Kovář (1971 — Lokomotiva Česká Třebová), Jan Peka (1968 — Elitex Jablonec), Karel Raabe (1969 — Elitex Jablonec n. Nisou), Břetislav Rozlílek (1968 — Dukla Liberec). — Trenér Vladimír Sturm, asistent Jiří Bartoš.

Běžkyně: Pavlína Brožová (1969 — Elitex Jablonec n. Nisou), Lucie Bucharová (1971 — Sokol Dolní Branná), Eva Burešová (1969 — VTJ Vimperk), Helena Černožská (1970 — Sokol Horní Branná), Ivona Dvořáková (1968 — Nové Město na Moravě), Veronika Horáková (1970 — Sokol Dolní Branná), Silvie Sobková (1970 — Nové Město na Moravě). — Trenér Jan Novák, asistent Stanislav Frůhauf.

Skokani: Martin Berka (1972 — Dukla Liberec), František Jež (1970), Jaroslav Krejča (1971 — oba MEZ Frenštát pod Radhoštěm), Jan Kukačka (1971 — Dukla Liberec), Jiří Rázl (1970 — Jiskra Harrachov), Tomáš Raszka (1971 — MEZ Frenštát pod Radhoštěm), Ivan Seget (1970 — Dukla Banská Bystrica), Jiří Vaverka

Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok) patří mezi kandidáty ZOH 1988 a má patřit k oporám družstva běžkyň (Foto J. Trousil)

(1972 — MEZ Frenštát pod Radhoštěm). — Trenér Rudolf Höhnl, asistent Jiří Raška.

Sjezdáři: David Čermák (1971 — Spartak Rokytnice), Rastislav Daniška (1968 — PS Banská Bystrica), Jiří Dařílek (1968 — Sokol Deštné), Petr Jirásek (1972 — Spartak Rokytnice), Daniel Kučera (1970), Tomáš Kučera (1971 — oba Spartak Vrchlabí), Branislav Surový (1972 — Jasná Liptovský Mikuláš), Pavel Veselský (1968 — Bohemians). — Trenér Miloslav Sochor, asistent Bohumír Zeman.

Sjezdáři: Venuše Houdková (1970 — Slovan Špindlerův Mlýn), Lea Kováčová (1969), Jana Krnavcová (1972 — obě PS Banská Bystrica), Lenka Kubečková (1972 — Slovan Pec pod Sněžkou), Martina Ostárková (1971 — Baník Ostrava), Hana Pochobradská (1971 — PS Banská Bystrica), Miroslava Sochocká (1971 — Chemička Ústí n. L.), Veronika Tarasovičová (1970 — PS Banská Bystrica). — Trenér Vincent Kekeli, asistent Jaromír Petřík.

Sdruženáři: Jozef Kečka (1970), Lubomír Krasula (1971 — oba ČH Štrbské Pleso), Rostislav Kraus (1971 — Dukla Liberec), Martin Nedvěd (1969), Zbyněk Pánek (1972 — oba Spartak Vrchlabí), Radim Skopek (1970 — Dukla Liberec), David Soldát (1971 — Spartak Vrchlabí), Peter Vrbičan (1968 — ČH Štrbské Pleso). — Trenér Peter Škvaridlo.

JAROSLAV TROUSIL

Z dějin lyžařství na Slovensku

Lyžařství na Slovensku nemá tak dlouhou tradici jako v českých zemích. Slovensko jako součást Království uherského, bylo vystaveno silnému národnostnímu útlaku a také jeho hospodářské poměry byly velice tíživé. Jakákoli snaha o organizování sportu na národní úrovni neměla šanci na úspěch. Za této situace nebylo ani chuti se sportu věnovat. Pokud se v dějinách té doby píše nebo hovoří o lyžování na Slovensku, pak se to týká převážně majetných vrstev německé a maďarské národnosti, žijících na Slovensku.

Lyže ovšem byly i na Slovensku známy již v minulém století. Prvé se na Slovensku objevily v roce 1865, přivezl je do Vysokých Tater lékařník Cordidesz z Norska. V roce 1875 přivezl další lyže dr. Mikuláš Szontagh. V roce 1895 vybavila správa Hohenloheho majetku služebními lyžemi všechny své hajné.

Naše vyprávění o vývoji lyžařství na Slovensku se v duchu předchozích článků, koncipovaných

v rámci připravovaných oslav 100. výročí založení prvního českého lyžařského spolku v roce 1887

v Praze, omezuje na dvě časová údobí: počátky lyžování na Slovensku do roku 1918 a údobí mezi oběma světovými válkami. Z prostorových důvodů bylo nutno danou tematiku rozdělit do dvou článků; v tomto čísle se pokusíme podchytit počátky lyžování na Slovensku a vylíčit situaci bezprostředně po skončení první světové války, příští článek bude věnován rozvoji lyžování na Slovensku v osvobozené vlasti.

POČÁTKY LYŽAŘSTVÍ NA SLOVENSKU

O počátcích organizovaného lyžování na Slovensku vypovídají prameny německého turistického spolku Karpathenvereinu, založeného v roce 1873 v Kežmarku. Byl to mocný spolek, člen HDW, s dlouholetou tradicí a velkou členskou základnou. Měl pobočky po celých Uhrách, hlavně tam, kde byla německá menšina. Nejsilněji však zakotvil na Slovensku, kde byly početné německé enklavy, z nichž nejdůležitější byla Spiš. Sídlem Karpathenvereinu byl Kežmarok, který byl jakýmsi kulturním centrem Němců na Slovensku. Vysoké Tatry ovládal Karpathenverein v několika směrech: turisticky, horolezecky, německými publikacemi o tatranské flóře a fauně aj. Propagoval Tatry jako léčebné místo, zdůrazňoval jejich léčivé účinky na tuberkulózu. Tato propagace, vedená vhodnou a přesvědčivou formou, měla velmi brzo praktický efekt. V Tatrách se začaly stavět hotely, sanatoria a soukromé vily maďarské šlechty. V Maďarsku se stalo módou jezdit v létě i v zimě do Tater.

V letech 1912—13 pořádal Karpathenverein první lyžařské závody na území Slovenska. Do té doby byl znám více jako turistický a nikoli lyžařský spolek. To se s rozvojem lyžařského sportu ve světě přirozeně změnilo. První zmínka o existenci lyžařského klubu v Ilavě obsahuje zprávu Štefana Chernala z Budapešti z roku 1895.

Začátkem 20. století se Vysoké Tatry stávají oblastí, o které bylo známo, že se zde lyžuje. Ředitel Grand-

hotelu ve Starém Smokovci, MUDr. Dezidér Reichart, angažoval po vzoru Davosu norského cvičitele H. Hansena, který zde vyučoval jízdu na lyžích v letech 1904—1905. O rozvoj lyžování v Tatrách se zasloužil také vedoucí lékář v Tatranské Poliance MUDr. Michael Guhr, předseda Karpathenvereinu. Za jeho podpory byly pořádány první lyžařské kurzy v Tatrách a poblíž Tatranské Polianky byl vybudován sněhový můstek pro skokanské závody, první na Slovensku, pořádané 4. ledna 1911. V roce 1912 byl pod Tatranskou Poliankou postaven první dřevěný můstek na Slovensku, na kterém byly dosahovány délky 22—24 m.

Kolem roku 1910 se první lyžaři objevují v oblastech Kremnice, Žiliny, Banské Bystrice, Spišské Nové Vsi, Košic a Liptovského Mikuláše. Od roku 1912 se konaly ve Vysokých Tatrách, ale i v Banské Bystrici a v Kremnici vojenské lyžařské kurzy, na kterých se ročně vyškolilo mnoho lyžařů. V zimě 1912—13 vedl v Kremnici lyžařské kurzy Georg Bilger, který zde propagoval svou lyžařskou techniku. V roce 1910 měl na Štrbském Plese ve vojenském kurse vést lyžařský výcvik Matthias Zdarsky, nepohodl se však s velícím důstojníkem a své funkce se vzdal.

Situace na Slovensku před první světovou válkou byla pro rozvoj lyžařství krajně nepříznivá. Byli to jen jednotlivci, kteří se podle vlastních možností a záliby mohli lyžování věnovat. Vlastní rozvoj lyžařství na Slovensku nastává až po vyhlášení Československé republiky.

ROZVOJ LYŽAŘSTVÍ NA SLOVENSKU 1918—1948

Vznikem Československé republiky byly vytvořeny základní podmínky pro zakotvení a rozvíjení lyžařství na Slovensku. To nebylo možné do října 1918, kdy každá zemenší snaha o založení vlastní, tj. slovenské lyžařské organizace, byla v samotných začátcích uherskými úřady potlačena. Byla ta především česká inteligence, přicházející v prvních letech po osvobození na Slovensko, aby nahradila maďarské úřednictvo, která začala propagovat lyžování. Mnozí z Čechů, kteří na Slovensko přišli, byli lyžaři a měli relativně bohaté lyžařské zkušenosti. Pomáhali kde se dalo, ovšem neorganizovanou formou. Rozvoji lyžování dále napomáhaly výstavba horských chat, vlastní výroba lyží a v neposlední řadě lyžařské kurzy, pořádané po liniích škol a armády. Armáda pro tento účel do-

konce vybuďovala ve Vysokých Tatrách vojenské ubytovny, tzv. vojenské sruby.

Vliv českého lyžařství na rozvoj lyžování na Slovensku byl značný. Na pomoc se spontánně přihlásil Český Ski klub (ČSK) Praha, největší a nejvýznamnější český lyžařský klub té doby. Na své první poválečné valné hromadě, konané 21. 11. 1918 v Obecním domě v Praze, se usnesl rozšířit svou činnost na Slovensko, zejména do Vysokých Tater, „aby i tam lyžařství zapustilo kořeny“. Rozhodnutí klubu s nadšením přijala valná hromada Svazu lyžařů RČS, kde o záměru ČSK bylo referováno. ČSK ustavil neprodleně zvláštní komisi Pracovní sportovní a turistický sbor, který pak uskutečnil několik zájezdů do Tater.

Pracovní sbor sportovní a turistický byl 1919 osamostatněn jako právnická osoba, zůstal však v úzkém kontaktu s ČSK již proto, že převážná většina jeho členů byli členy ČSK. Úkolem sboru bylo, „...postavit v sedle Váhu chatu a pracovat pro Vysoké Tatry“. Bohužel sbor neuspěl pro nepochopení ze strany úředních míst a když jeho intervence ve věci stavby chaty zůstaly nevyšly, provedl likvidaci a kmenové jmění cca 43 000 Kčs odvedl Svazu lyžařů RČS.

Ještě jedna akce se ČSK Praha nevydařila. V roce 1926 se rozhodl postavit v Tatrách vzornou chatu v náhradu za nepostavenou chatu v sedle Váhu. Jeho žádost o povolení stavby byla ve dvou instancích zamítnuta s odůvodněním, že ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné péče se obávalo, že by chata mohla konkurovat státním lázním na Štrbském Plese. Z dnešního pohledu na Vysoké Tatry, zejména na Štrbské Pleso s překrásným Areálem snů a cílím mezinárodním lyžařským ruchem, se rozhodnutí byrokracie z dvacátých let nejeví jinak, než komicky.

Dr. OTTO KULHÁNEK a JÁN MRÁZ
(Pokračování v červencovém čísle)

V Kremnici mají lyžařské muzeum s cennými materiály z historie lyžování na Slovensku [Foto J. Trousil]

Mladí sjezdaři v přípravném období

Přípravné období I., které začíná od poloviny května a končí začátkem září, má za úkol zvýšit celkovou tělesnou zdatnost. V tomto období je tréninková jednotka zaměřena na všestrannost, ve které jsou nejvíce používány jako tréninkové prostředky činnosti z jiných sportů. Nejčastěji je to cyklistika, kopaná, odbíjená, plavání, běh v terénu, gymnastika, některé atletické disciplíny apod.

V tomto období se zaměřujeme na získávání obecné síly, vytrvalosti a zvýšení celkové funkční schopnosti organismu. Skladba tréninkové jednotky je různorodá. Z tohoto hlediska je třeba rozvíjet funkce, prostředky i metodami, které se podstatně liší od trénované specializace a svým účinkem zajišťují nejširší všestrannost rozvoje té či oné funkce. Dynamika zatížení má stoupající tendenci, přičemž rozhodujícím faktorem je objem a intenzita v počáteční fázi má jen druhořadý význam.

V tomto období jsou zpravidla první výcvikové tábory. Měly by být zaměřeny na tělocvičné aktivity v přírodě, jako je putování na vodě nebo na kolech. Výhodné jsou VT ve sportovních střediscích u větších vodních ploch, protože zde je možno zařadit nejrůznější tréninkové prostředky.

PŘÍKLAD ČTYŘTÝDENNÍHO TRÉNINKOVÉHO CYKLU V PŘÍPRAVNÉM OBDOBÍ I.

1. týden

PO **hřiště** — atletická příprava (starty z různých poloh, člunkové štafety), úpolová cvičení, hry
 ST **tělocvična, bazén** — obratnost (žíněnky), všeobecné posilování (medicinbal, víceskoky), skoky do vody, plavání (soutěživou formou)
 PÁ **terén** — fartlekový běh v lese

2. týden

PO **hřiště** — sportovní hry (odbíjená, kopaná, košíková)
 ST **atletické hřiště** — atletické rozcvičení, cvičení na pohyblivost, běhy opakované 500—800 m, 4—5X, 70% intenzita
 SO **výlet na kole** — 50—100 km, vkládat soutěživé rychlostní vložky, 2—3 km

3. týden

PO **tělocvična** — obratnost (na žíněnkách, velkých a malých trampolínách), překážková dráha
 ST **terén** — atletické rozcvičení, výběhy kopců, násobené skoky i přes překážky, úpolová cvičení (přetahování), přenášení a odhazování kamenů apod.
 SO **turistika v kopcovitém terénu** — (střídání terénu, údolí v kopec), do kopce rychlá chůze, (z kopce se běhy, např. mezi stromy, poskoky do stran), 10—20 km

4. týden

PO **hřiště** — atletická příprava (skipping, lifting, atd.), stupňované rovinky, starty z různých poloh, vybíhání straní, člunkové štafety, hry (improvizované ragby)
 ST **terén** — všeobecné posilování (násobené skoky, vybíhání kopců, úpolová cvičení ve dvojicích, koulařská abeceda s kamenem, chůze ve dřepu do kopce, výskoky), běh terémem 3—4 km volně
 PÁ **atletické hřiště** — běhy 250—500 m opakovaně, 5—7X, 70% intenzity, hry
 SO **tělocvična, bazén** — rozcvičování, uvolňovací cvičení, rehabilitace, plavání, masáže.

PŘÍKLAD TÝDENNÍHO TRÉNINKU PRO ŽACTVO A DOROST

(80% zatížení v aerobní zóně [130—170 TF/min])

	žáci	dorost
Pondělí — atletické hřiště + nářadí (trampolína)		
rozcvičení	10 min	10 min
rychlost: ABCD	150 m	250 m
skoková cvičení		
frekvenční cvičení		
50 m stupňované	2—3X	3—4X
10 m maximálně	5X	10X
30 m letmo	2X	5X
40 m maximálně	1X	
obratnost: akrobacie na žíněnce	30 min	40 min
akrobacie se spolucvič.		

skoky na trampolíně		
soutěživá hra		
uvolňovací a kompenzační cvičení	15 min	20 min
masáž	10 min	10 min
Úterý — terén (silnice) + nářadí (trampolína)		
rozcvičení	10 min	15 min
speciální cvičení:		
kolečkové brusle	15 min	20 min
suché slalomy		
slalomové poskoky na trampolíně		
posilování: vlastní hmotností	20 min	30 min
s plným míčem		
vytrvalost: fartlek	3 km	4 km
uvolňovací a kompenzační cvičení	15 min	20 min
masáž	10 min	10 min
Středa — tréninkové volno		
Čtvrtek — atletické hřiště + nářadí (trampolína)		
rozcvičení	10 min	15 min
rychlost: jako v pondělí	150 m	250 m
obratnost: akrobacie na žíněnce	20 min	40 min
skoky na trampolíně		
balancování na různém nářadí		
soutěživá hra		

speciální cvičení: zaměřené na rozvoj speciální sjezd. kondice formou kruhového tréninku se 6—10 stanovišti	20 min	30 min
uvolňovací a kompenzační cvičení	15 min	20 min
masáž	20 min	20 min
Pátek — hřiště, basketbal, volejbal		
rozcvičení	10 min	15 min
posilování: vlastní hmotností, s plnými míči	20 min	30 min
sport. hry: basketbal, volejbal	60 min	60 min
uvolňovací a kompenzační cvičení	15 min	20 min
masáž	10 min	10 min
Sobota — terén		
rozcvičení	10 min	15 min
turistika	4 hod.	6 hod.
sportovní hry	60 min	60 min
Neděle — tréninkové volno		

Příklad tréninkové jednotky

A. Místo: hřiště.
 Úkol: rozvoj všeobecné tělesné připravenosti se zaměřením na rychlostně silová cvičení.
 Pomůcky: lano.
 Úvodní část: hůničky, např. babu nedostane ten, kdo si lehne na záda, sedne na zem či vyskočí jinému cvičenci na záda.

Přípravná část: cvičení na kloubní pohyblivost.

Hlavní část:

- běžecská abeceda — skipping, lifting, předkopávání, zakopávání, podlézání, člunkové štafety soutěživou formou, starty z různých poloh
- úpolová cvičení
 - kohoutí zápasy, ve dvojicích — poskakují po jedné noze (dále ve dřepu)
 - přetahování lanem ve skupinkách
 - úpoly ve dvojicích
 - ve stoji spojeném na předpažení, vychýlit soupeře z rovnováhy tlesknutím do dlaní
 - přetahování za ruce
 - přetlaky dvojic zády k sobě ve stoje i v lehu
 - závodivé štafetové hry: přenášení břemen (plných míčů, cvičenců) apod.

Závěrečná část — uvolňovací cvičení, vydýchání.

B. Místo: tělocvična.

Úkol: rozvoj obratnosti, všeobecné posilování.

Pomůcky: bedna, pérový můstek, stůl, žíněnky.

Úvodní část: přeběhy v řadách z různých startovacích poloh [ze stoje, sedu, kleku, lehu].

Průpravná část: cvičení na kloubní pohyblivost.

Hlavní část:

A. akrobacie

- dřep, pádem vzad kolébka,
- z dřepu, stoje, kotoul vzad,
- dva kotouly vpřed, druhý zakončit výskokem s prohnutím,
- kotoul vpřed přes medicínbal do stoje,
- ze vzporu dřepmo spojného kotoul vpřed a další kotoul do vzporu dřepmo, stoj,
- tři kotouly vpřed přes nízké překážky (míče, medicínbaly, natažená švihadla, ležící cvičenci),
- ze stoje spojného dohmat na bednu a odrazem snožmo kotoul vpřed do sedu snožného na bedně a připojit kotoul na žíněnce (totéž s rozběhem),
- stoj na hlavě, na rukou.

B. Malá trampolína

- seznámení s trampolínkou — opakované náskoky na trampolínku z místa (z rozběhu) snožmo a po odrazu seskok vpřed,
- z rozběhu odrazem snožmo z trampolínky skok s připojením skrčení přednožmo, doskok, odraz na druhou trampolínku, z ní výskok prohnuté, po dopadu kotoul vpřed,
- trampolínky (5—6 kusů) sestaveny za sebou, mírně přesazeny, rozběhem výskok na prvou a přeskoky snožmo z jedné na druhou.

C. Velká trampolína

- vysoké výskoky, ve výskoku pokrčování nohou, roznožky,
- obraty o 180°—360°, dopady do kleku, sedu, na záda,
- salto vpřed, vzad,
- sestavy z těchto prvků.

D. Překážková dráha

- stupňovitě seřadit nářadí (pérový můstek, bedna, koza, stůl, žíněnky), přeskoky z jednoho nářadí na druhé, jednoož, snožmo,
- překonávat překážkovou dráhu, seskoky s obraty o 180°—360°, do sjezdových postojů, totéž s většími mezerami nářadí, provádět výskoky, odbočky, skrčky, roznožky, seskoky, kotouly apod.

Závěrečná část — uvolňovací cvičení, vydýchání.

C. Místo: les.

Úkol: rozvoj rychlé síly.

Úvodní část

Honička „škatule — hýbejte se“.

Průpravná část

- Stoj čelem ke stromu, opora o strom, hmitání, ručkování dolů a nahoru po stromě, protahování achilovek, lifting s oporou.
- Stoj bokem ke stromu, jednou rukou se opíráme o strom, komhání levou (pravou) do vysokého zášvihů a přednožení.
- Stoj na levé (pravé) čelem ke stromu, opora obouřuč o strom, komhání druhou nohou, na třetí dobu vždy do vysokého výšvihů.
- Cvičení na kloubní uvolněnost ostatních částí těla.

Hlavní část

- Výběhy krátké terénní vlny (30—50 m).
- Výběhy do prudkého svahu (15—30 m).
- 6—10skoky jednoož, snožmo, levá — pravá.
- Seskoky z mezí (1—2 m vysoké).
- Volný běh (70% intenzita) mezi stromy do kopce (vzdálených 8—12 m, 15—20 stromů), 4—5X.

Použito materiálů: Metodický dopis — Tréninková jednotka sjezdaře (Broda, Jirsa, Máša) ZPM — Lyžování sjezd. disc. I. novelizace, dr. V. Pořešva, CSc. a kol.

PETR PORUBA
metodik VSL ČUV ČSTV

Českoslovenští cvičitelé ve Francii

Není nadsázkou, hovoří-li se dnes již o návštěvách lyžařských cvičitelů z Československa ve francouzských Alpách jako o tradici. Les Ménuires a Méribel, střediska zimních sportů z nejkrásnějších ve Třech údolích, se stala místem, kam rok co rok odjíždí několik skupin československých lyžařských cvičitelů. Cílem těchto zájezdů je především využití bohatství horských terénů a technických zařízení ke zdokonalení lyžařské způsobilosti k plnění cvičitelských úkolů. Je právě jejich zásluhou, že československé lyžování je v tamním prostředí již známým pojmem, přispívajícím k dobré propagaci tělesné výchovy a sportu Československa.

Letošní rok nebyl výjimkou. V průběhu března a počátkem dubna se opět v Méribel a v Les Ménuires objevily na svazích skupiny československých lyžařů, které se pouštěly po příkrých svazích na upravených sjezdových drahách, ale i ve volném terénu s čerstvě napadnutým sněhem. A právě jízda v hlubokém sněhu je zážitkem, ke kterému se lyžař na českých a slovenských horách dostává zřídkakdy. Rozdíl v jízdě na upravené trati a v jízdě v hlubším, ať už prachovém nebo starším sněhu, je velmi markantní a nedostatek zkušeností a vyježděnosti v takových podmínkách se projevuje i u těch nejvyspělejších lyžařů. Z tohoto hlediska právě rozsáhlé terény ve Val Thorens, v jednom z nejvyšších položených lyžařských středisek Savojských Alp, poskytují nepřehledné možnosti získávání zkušeností i zážitků.

Pro československého lyžařského cvičitele je pobyt ve francouzských lyžařských střediscích velmi cenný i po stránce pedagogické. Má příležitost denně pozorovat a obdivovat práci profesionálních cvičitelů Francouzské lyžařské školy (École du Ski Français). Zejména jejich práce s dětmi je velmi zajímavá. Od výuky základů pohybu na lyžích na vybraných mírných svazích, vybavených dětskými vleky, až po vedení dětských družstev v náročném skloněném a členěném terénu. Radost z pohybu

a současně ukázněnost dětí v družstvu jsou obdivuhodné, stejně jako všestranná péče o bezpečnost malých svěřenců.

Pravda ovšem je, že lyžování ve francouzských Alpách je velkým a dokonalým průmyslem, a tedy současně i obchodem. Optimální podmínky pro provádění zimních sportů, především lyžování, jsou zde vytvářeny nikoliv státní péčí, ale široce rozvětvenými a dobře organizovanými podnikatelskými zájmy. Vše se musí dobře zaplatit — od vypůjčení lyžařské výstroje přes průkazku na vleky a výtahy, až po úhradu první pomoci a svezení horskou službou při případném úrazu: bezvadné ceny za bezvadné služby.

Letos, stejně jako předchozí roky, bylo potěšující konstatovat, že technická úroveň sjezdového lyžování je ve Francii v průměru o něco nižší než v Československu. Bylo by však asi chybou snažit se v této souvislosti o porovnání kvalit a výkonnosti francouzských profesionálních a československých dobrovolných cvičitelů. Zajímavější tu je spíše konfrontovat způsob lyžařské výuky, jak je praktikován u nás a ve Francii.

Letošní zájezdy do Francie měly v tomto směru průkopnický charakter: podařilo se dostat na svah družstvo čs. lyžařských cvičitelů a dva profesionální cvičitele Francouzské lyžařské školy, kteří vykládali a zároveň předváděli základní prvky lyžařské výuky. Vysoká technická úroveň francouzského demonstrátora byla samozřejmostí, stejně jako jednoduchý a velmi srozumitelný výklad, který podával starší z nich. Bylo velmi zřejmé, že francouzský způsob výuky je zaměřen především na děti a začínající se snahou co nejrychleji je naučit bezpečnému sjíždění. Klouzává oboustranný přívrat, oblouky v pluhu, odšlapování ke svahu atd., to vše patřilo k tomuto základnímu arzenálu, stejně jako oblouky, jejichž název byl odvozen od účelu, nikoliv techniky provedení, jako např. „únikový oblouk“ (virage évasion) nebo „oblouk turistický“.

ky“ (virage G. T. - Grand Tourisme). Zajímavý byl výklad tzv. účinků vedení oblouku (effets directionels), tedy vedení lyží po hraně — viděli jsme tak perfektní provedení vlnovky, ve francouzském pojetí však nezahrnuté mezi výukové prvky.

Určité překvapení vyvolalo u čs. cvičitelů konstatování, že snížená viditelnost v důsledku difuzního světla (Francouzi říkají tomuto jevu „bílý den“ — jour blanc) nesmí lyžaře (zejména na úrovni cvičitelské) zbavit potěšení z lyžování. Práce nohou musí být i za snížené viditelnosti tak pohodová a citlivá, že terénní nerovnosti jsou vyrovnávány automaticky. Pomůckou pro nácvik této schopnosti je údajně jízda upraveným, členitým svahem se zavázanými očima.

Závěrem setkání cvičitelů se obě družstva za vedení francouzského cvičitele vydala do terénu. Sněhové podmínky byly ideální — asi půlmetrová vrstva nového sněhu — avšak viditelnost, jako naschvál, velmi špatná. Francouzi sjížděli bez zjevných potíží bezpečnými oblouky, českoslovenští cvičitelé hrdinně a s prožitkem bojovali.

Velkou pozornost na sebe soustředily ukázky nácviku jízdy na „surfu“. Na rozdíl od „mono-ski“ se postoj lyžaře na surfu a jeho pohyby, v důsledku příčného posazení vázání, značně liší. Zatím surfování na sněhu je stále

jen módní záležitostí, i když surfy, vypůjčené za přijatelnou taxu v místních půjčovnách, jsou na svazích čím dál tím více vidět. Pravého sjezdařského kouzla však zřejmě dosahuje surfista až ve volném terénu, v hlubokém prachovém sněhu. V horách, kde prachový sněh není takovou vzácností jako u nás, a jakmile bude technicky vyřešen problém bezpečnostního vázání, dá se očekávat, že obliba surfu dále poroste.

Letošní zájezdy československých lyžařských cvičitelů do Francie měly opět svůj mimořádný úspěch a přinesly všem účastníkům krásné zážitky a cenná poučení. Tři údolí je oblast, která pro sjezdové lyžování těžko nalézá konkurenci. Je chvályhodné, že při setkáních vedoucích představitelů lyžařských svazů Československa a Francie, ke kterým došlo v minulém roce, byla uzavřena rámcová dohoda o spolupráci na úseku výuky lyžování. Lze očekávat, že tato dohoda přispěje k dalším setkáním francouzských a čs. lyžařských cvičitelů, ať už u nás nebo v Savojských Alpách. Těsná spolupráce obou svazů, na kterou může navázat i další spolupráce s Francouzskou lyžařskou školou, bude bezesporu jen ku prospěchu rozvoje československého lyžování, československého sportu.

Ing. VÁCLAV HUBIČKA, člen MK VSL ÚV ČSTV

LYŽE A TARTAN ?

Tartanové dráhy jsou jakousi výsadou a pýchou atletického světa. Mezi sevřenými tribunami vzniká nenahraditelné prostředí pro podávání maximálních výkonů při tréninku i v závodech. Atletika nám zdomácněla na tartanových drahách v zimním i letním období. Celoroční příprava se projevuje v růstu osobních i světových rekordů. Zimní podmínky v halách vytvářejí předpoklady k novým typům soutěží a závodů.

V lyžování rovněž urputně bojujeme o příležitosti a možnosti jak prodloužit sezónu, jak vytvářet adekvátní podmínky k tréninku v přechodném a přípravném letním období. Stav není uspokojivý v organizačním ani technickém směru. Chybí nám základna pro masovější celoroční přípravu. Ze širší základny se bude dařit lépe i výběr talentů.

Jednou z nabídek je technické zařízení pro přípravu běžců. Kolečková lyže. Její vznik a potřeba byla vyvolána novou technikou bruslení. V technickém vývoji tohoto simulátoru jsme docílili toho, že v tuzemsku vyrábíme uspokojivý typ kolečkové lyže, umožňující imitaci všech typů lyžařského běhu. Ve Výzkumném ústavu tělovýchovném v Praze byly vyvinuty první prototypy těchto lyží a s úspěchem aplikovány i do výroby. Vývoj však pokračoval a tak jsme se dostali k myšlence vyvinout lyži pro tartanovou dráhu.

Tartanová dráha je svým povrchem velice vhodná pro běh na kolečkových lyžích. Odstraňuje zbytečnou rychlost lyže, vznikající na tvrdém asfaltovém nebo betonovém povrchu. Tartan částečně brzdí a délka skluzu je kratší. Blíží se přirozeným podmínkám na sněhu. K bruslení je tato lyže přizpůsobena konstrukčně tím, že její obě kolečka jsou jednostranně zavěšena a nemůže tak docházet k zachytávání závěsů kol o povrch tartanu a tím i jeho poškození.

Výhodou je i ta skutečnost, že při jízdě na tartanu nedochází prakticky k opotřebením koleček, což je nyní velkým problémem při shánění náhradních dílů. Skluznost i životnost koleček lze prodloužit změnou tvrdosti gumové hmoty.

Tartan trpí mnohem méně než pod urputnou dravostí běžeckých treter a ani odraz hůlkami, kterými je prováděn gumovými plochými koncovkami na hrotech, tartan nezraňuje.

Uvážíme-li jen několik těchto předností využití tartanových drah, mohly by se vyvíjet v našich areálech velmi zajímavé a účelné běžecké závody a soutěže. Tato novinka by přinesla i nové rekordy a diváckou zábavu jako protějšek halovým atletickým disciplínám.

Rozhodně lyže pro tartan jsou dalším příspěvkem k roz-

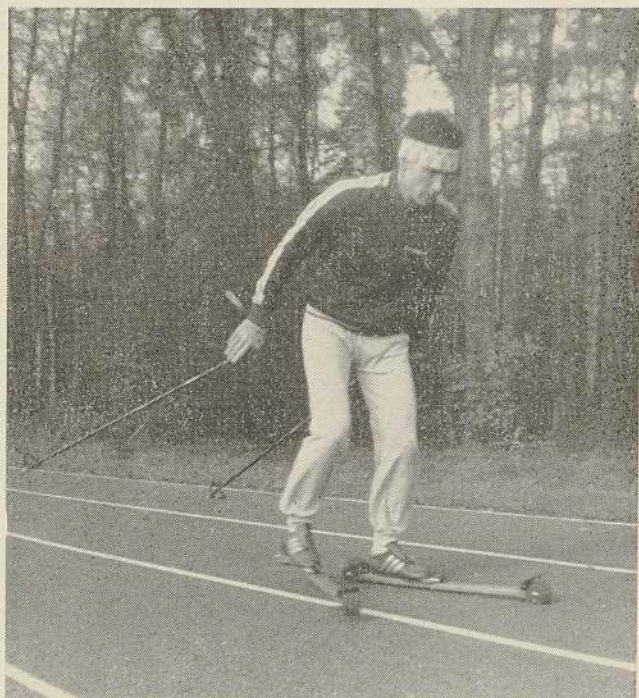
voji lyžování a rozšiřují možnosti využití ploch, které jsou pro trénink na kolečkových lyžích velmi omezeny. Nový typ lyže vyvinutý na VÚT UK při FTVS prošel úspěšně prvními zkouškami.

Pomůže nám lyžařský běh na tartanu lépe překonávat letní a podzimní období? Umožní rozšířit základnu výkonostního lyžování a zlepšit podmínky pro výběr nových talentů a letní specifickou přípravu?

Je těžké prognózovat budoucnost, ale lze se zamýšlet nad inovací eventuálně i nad novou koncepcí letního lyžování. Sjezdaři a skokani mají své svahy a hmoty na můstcích. Běžci mohou mít svůj tartan a využívat nákladného zařízení sportovních areálů. Věřme, že nastane oživení i na tribunách našich atletických stadiónů.

Ing. IVO FIBIGER

vedoucí technického rozvoje VÚT UK - FTVS - Praha

Co ukázala sezóna sjezdařů

Uplynulá sezóna sjezdových disciplín s vyvrcholením na MS 1987 v Crans-Montaně sice ne zcela přesvědčila, ale mnohé naznačila. Ukázala, že

- jsme schopni řešit generační problém na úseku státní reprezentace v kategorii žen,
- jsme schopni konkurovat i v kategorii mužů jak snížením časových odstupů, tak i získáním míst ve Světovém poháru,
- juniorská reprezentace dokázala zopakovat loňský úspěch na MSJ získáním tří medailí, tentokrát v mužské kategorii Adriánem Bírešem,
- naše vystoupení v dalších soutěžích: Světové zimní univerziádě, Družbě, Zimní spartakiádě přátelů armád a v neoficiálním světovém měření sil v žákovské kategorii Trofeo Topolino v Mt. Bondone přinesla naše přesvědčivé výsledky.

Subkomise sjezdových disciplín KVL na svém aktivu 15.—16. dubna velmi podrobně hodnotila činnost, její snahou v celém olympijském cyklu je podchycení širšího záběru v celém sjezdařském hnutí a proto několik údajů k uplynulému výcvikovému roku:

a) členská základna sjezd. disciplín v sezóně 1986—87:

	VSL ČŮV	VSL SŮV	Celkem
žáci	1202	620	1822
žačky	873	338	1211
dorostenci	781	308	1089
dorostenky	410	193	603
muži	1210	282	1492
ženy	462	107	569
celkem	4938	1848	6786
(v sezóně 1985—86)	4520	1761	6281

K tomu předpokládaný počet předžáků cca 3000, což znamená zhruba 10 000 aktivně závodících ve sjezdových disciplínách.

b) Metodicko-trenéřská oblast

Již v předcházející sezóně jsme konstatovali v závodech celostátní úroveň značně zlepšení všech dominantních faktorů, které limitují techniku jízdy, ale s určitou výjimkou jízdy na ledě. Letos bylo zřejmé, že i na tvrdých tratích, které se podařilo připravit na CKZ/1 ve Špindlerově Mlýně a zejména na M-ČSSR na Kubínské holi, disponujeme v točivých disciplínách nejméně padesáti muži a dvaceti ženami, které splňují poměrně vysoké nároky na techniku i kondiční připravenost. (Je zřejmé, že počet žen by měl být poněkud vyšší). Začíná se vžívat nová disciplína — superobří slalom, kde muži již pochopili charakter a podstatu jízdy, zatímco ženy řeší situaci ještě příliš způsobem jízdy z obřího slalomu.

Spokojení nemůžeme být se sjezdem. Uskutečnil se jediný závod (na M-ČSSR), neuskutečňuje se důsledně již dlouho požadované testování lyží a postojů na všech úrovních tréninkového procesu. Malá pozornost je věnována i přes dlouholeté připomínky nácvičku jízdy přes terénní nerovnosti, přes změny sklonů a skoků.

Na nižších stupních procesu není příslušným způsobem rozvíjena taktika jízdy. K tomu přispívá mezi jiným i snaha provádět v kategorii žen pro-

hlídky slalomů shora dolů, což je chyba, kterou si v juniorské nebo později státní reprezentaci nemůžeme dovolit.

c) Oblast státní reprezentace

Příprava všech družstev v ČSSR proběhla podle tréninkových plánů s cca 90% účastí, příprava na sněhu v průběhu přípravného období byla závislá na rozsahu ekonomických možností a na počtu dní a osob, schválených pro jednotlivé výjezdy. Tato část tréninku (s výjimkou L. Medzihradské a trenéra Štátného, na které přispělo odd. vrcholového sportu) si vyžádala úhradu ve výši zhruba 2/3 našich pololetických devizových možností. S přihlédnutím k plnění náročných výkonnostních cílů byla však příprava na ledovcích opět pod požadovaným a potřebným minimem. Při tom z juniorských družstev dostali možnost tréninku na ledovci pouze 8 dní jen ti členové, s nimiž se bezprostředně počítalo pro MSJ.

Dobrou zkušenost jsme udělali při

zových disciplínách. V nastávajícím ročním tréninkovém cyklu uvažujeme tuto přípravu pro kompletní juniorská družstva. Výcvikové tábory ve Špindlerově Mlýně v průběhu vánoc, dále v lednu a zejména finální příprava před odjezdem na MSJ ukázaly, jak výhodné by bylo mít k dispozici „vlastní hřiště“ s komplexním zabezpečením.

Uplynulá sezóna měla být předvrcholem současného olympijského cyklu. Účasti na MS a MSJ měla být věnována maximální pozornost. Subkomise sjezdových disciplín proto nemůže být srozuměna s početním omezením obou výprav. Po přerušení závodní činnosti Olgy Charvátové-Křížové a po zranění Petera Jurka jistě nebyla situace zcela příznivá. Čs. výprava do Crans-Montany postrádala dostatečné realizační obsazení, hlavně u mužů. Rovněž v případě MSJ došlo ke krácení počtů. To neodpovídá dlouhodobé koncepci subkomise.

Výsledky obou vrcholných soutěží uplynulé sezóny jsou dostatečně známé, přehledně byly publikovány i v Lyžařství. Pokud jde o další výsledky souhrnně: uvnitř sjezdařského hnutí jsou hodnoceny vždy podle počtu míst, která máme ve Světovém poháru. Ženy udrží svou kvótu deseti účastnic, což je maximum. U mužů se podařilo zvýšit počet ze dvou na čtyři místa. Tím jsme se dostali opět na úroveň roku 1982. (Limity splnili Jurko, Kolář a bratři Bírešové.) Nejde při tom o splnění nějakého konkrétního výkonnostního cíle, daného oddělením vrcholového sportu, ale jedná se o důležitý faktor, který usnadní nominační záměry a jejich ekonomické zajištění.

Je na místě zmínit se o vystoupení sjezdařů na Světové zimní univerziádě 1987 v Jasně. Získali jsme zde 7 zlatých, 2 stříbrné a 2 bronzové medaile a dalších 8 bodovaných míst.

Úspěšné čs. reprezentantky ve sjezdových disciplínách Lenka Kebrlová a Ludmila Milanová (Foto J. Trousil)

Nechceme tento úspěch přeceňovat, ale úroveň soutěží byla stejná jako při předcházejících univerziádách, kde jsme sice také medaile získávali, ale rozhodně ne tolik. Příčinou i podmínkou našeho přesvědčivého vystoupení bylo to, že startovala kompletní družstva, že bylo kompletní i trenérské a servisní zabezpečení. Suverénními osobnostmi byli Milanová a Jurko, který udělal maximum pro své uzdravení a k tomu, aby v Jasné mohl reprezentovat. Zmínky zaslouží i další medailisté Valešová, Kebrlová, Hojstříčová, Daniška a budoucí Kolátková, Jandová a Vokřál. Na půdě vysockoškolského sportu jsme sjezdářská velmoc, což také podtrhuje fakt, že jsme již čtyřikrát vyhráli soutěž národů v Evropském poháru FISU.

d) Problematika mládeže

Každoročně hodnotíme úroveň naší nastupující generace prostřednictvím výsledků v soutěži Družba a těch nejmladších na Trofeo Topolino v Mt. Bondone. Na Družbě jsme získali opět více než polovinu medailí — celkem 13, v soutěži zemí to znamenalo první místo před Sovětským svazem a Polskem. Z jednotlivců zasluhují zmínku Maxa, Kormaňáková, Dan Kučera, Houdková, Pochobradská a Braňo Surový. Úroveň předcházejících ročníků Družby byla vždy kritizována jako nepřilíh vysoká. Letošní soutěž prokázala zvyšující se úroveň a velmi kvalitní výsledky Sovětského svazu a Bulharska. Mladí sjezdaři ČSSR udávají již řadu let tón a je tedy především na nás, abychom patřičně zvyšovali laťku. Připravuje se proto již nyní opatření k tomu, aby příprava našeho družstva pro Družbu byla komplexní a celoroční. — Trofeo Topolino se stalo neoficiálním světovým měřením sil v kategorii žactva. Letos bylo na startu 27 (!) států a naši skončili na dobrém 5. místě, když o lepší pořadí přišli nesprávným postupem technického delegáta. Jedničkou byl Braňo Surový, ale zapamatujme si jména dalších — Stejskala, Holického, Jiráka, Šebeňové a Erlebachové.

Za dobrý motivační prostředek považujeme mezinárodní oddílové styky na žákovské závody. Letos jich bylo realizováno celkem 5 — převážně do zemí socialistického společenství a byly určeny pro přední žákovské kolektivy Ještědu Liberec, Sp. Rokytnice, Sp. Vrchlabí, TJ Rožnov, Slovanu Malá Fatra Žilina a PS Ban. Bystrica. Bylo by správné zajistit obdobnou možnost i pro kategorii dorostu.

Pracovníci komise mládeže sjezdových disciplín upozorňují již delší dobu na to, že nám stále uniká až 50 % talentů. Důvodem je přílišná předpisová svázanost. Talenty nám nerostou bohužel jen tam, kde je to určeno. Byla již učiněna řada připomínek a uskutečněna řada jednání. Zatím je zřejmé, že vzhledem k výsledkům i k vysoce významnému počtu závodně sjezdujících v ČSSR je 70 míst v TSM, 17 v SVSM, 4 v Dukle Liberec a po dvou v SVS MŠ ČSR a MŠ SSR skutečně málo.

e) Problematika STK

Díky porozumění všech schvalujících složek se podařilo v uplynulé se-

Branislav Surový (TJ Jasná Liptovský Mikuláš) patří k mladým nadějným sjezdařům a byl po úspěšné sezóně zařazen do juniorského reprezentačního družstva
(Foto L. Lettrich)

zóně uskutečnit čtyři závody FIS: M-ČSSR, oba CKZ a akademický Pohár osvobození. Znamená to skutečný přínos pro vyjádření mezinárodní úrovně naší disciplíny a významnou pomoc při losování. V současné době je k dispozici pouze 3. listina bodů FIS, tedy listina zahrnující výsledky pouze do 22. 2. 1987. Z ní je zřejmé, že 81 % mužů a 77 % žen si zlepšilo své hodnoty — přitom k nejnvýznamnějším posunům došlo až ve druhé části sezóny. Bylo zařazeno celkem 64 závodníků a závodnic, což plně nedostačuje, protože při účasti bezbodových závodníků ze zahraničí zůstává určitá část našich až na zadních losovacích pozicích. Požadavkem subkomise sjezdových disciplín tedy je úhrada FIS-bodových poplatků všem závodníkům, kteří se zúčastní M-ČSSR a CKZ — protože pevně věříme, že tyto závody budou i v příštích sezónách zařazeny do kalendáře FIS.

Jako správné rozhodnutí se ukázala FIS-homologace tratí na Kubínské holi a přidělení M-ČSSR tomuto středisku. Výjimečné terény (pro superobří slalom snad u nás nejlepší vůbec) a snaživí organizátoři z Dolního Kubína by si zasloužili přidělení aspoň jednoho Kässbohreru.

Soutěže smíšených družstev mají za sebou svou ověřovací sezónu. Zdá se, že na krajské a národní úrovni se jim bude znovu dařit a je tedy třeba domyslet jejich vzájemnou propojenost.

Dlouholetý problém kloubových tyčí byl letos konečně řešen, nesmí se ale zapomenout na každoroční doplňování potřebných počtů.

Některé drobné problémy (samostatný žebříček pro superobří slalom a jejich zahrnutí do výpočtu jmenné nominace, upřesnění počtu závodů pro závodníky se střídavým startem atd.) budou řešeny v rámci dobré spolupráce mezi subkomisí a STK-R.

materiálů ve sjezdových disciplínách. Je určena především pro články vrcholového sportu, ale je třeba, aby se jí řídily i národní svazy. Jedině tak můžeme zajistit jednotnost působení celého našeho hnutí.

Úkolem tohoto hodnocení není vytvořit za každou cenu kladný dojem. I když je patrný jistý progres, nemůžeme být stále plně spokojeni. Chceme, aby probíhající olympijský cyklus vytvořil solidní platformu pro další vývoj disciplíny. V tomto období jsme už měli být zřejmě dál. Je jasné, že bez dostatečného ekonomického a materiálního zajištění, bez zmíněného „vlastního hřiště“, bez nejméně padesáti dnů tréninku reprezentačních družstev a nejméně třiceti dnů tréninku juniorských družstev na ledovci v průběhu přípravného období nevyrobíme mistry světa z každého ze současných třiceti reprezentantů. Ale jsou i další rezervy — jednou z nich je další zkvalitnění tréninkového procesu. K tomu účelu bude využit nový projekt řízení přípravy ve sjezdových disciplínách, zpracovaný doc. dr. Vaverkou, CSc., z laboratoře vrcholového sportu UP v Olomouci. Připravujeme také „projekt 91—95“ na období, kdy budou každoročně pořádány střídavě MS a ZOH, kdy nebude stačit jedna či dvě osobnosti, ale kdy budeme muset disponovat silnými, postupně a kvalitně doplňovanými, reprezentačními družstvy.

Na závěr nezbývá než poděkovat předsednictvu, sekretariátu, ústřednímu trenérovi a ústřednímu metodikovi našeho svazu, jeho komisím mezinárodní a sportovně technické za podporu a přízeň — to vše v pevné víře, že v posledním roce před ZOH 1988 to bude ještě lepší.

Dr. VILÉM PODEŠVA, CSc.
předseda subkomise KVL
sjezdových disciplín

V říjnu loňského roku jsme vydali 1. novelizaci Základních programových

Lyžování pro každého

ÚSEK ČASTÝCH NEHOD

Toto označení bychom od silniční správy měli převzít i do terminologie bezpečnosti a úrazové prevence na lyžích. Jde zejména o u nás častě svažující se lesní cesty nebo jiné užší cesty vyhrazené sjíždějícím lyžařům.

Tyto se vyskytují nejčastěji v Alpách a jejich posláním je umožnit lyžařům například nájezd od nevýhodně položené horní stanice lanovky k vlastnímu svahu sjezdové tratě nebo přejezd z jedné sjezdové tratě na sousední. V alpských sjezdových terénech se takovéto lyžařské cesty s poměrně mírným sklonem vinou v podobě vyznačených serpentin shora až dolů a slouží technicky nejméně zdatným lyžařům, kteří si chtějí také vyjet až na vrcholky, ovšem s možností dostat se po těchto cestách zase na lyžích dolů nejsnadnějším způsobem.

Na některých úsecích takovýchto cest se však pohybují lyžaři nejrůznějšího stupně zdatnosti a v tom je právě kámen úrazu, a to v doslovném smyslu. Zde totiž dochází mezi lyžaři často k vážným kolizím, které jsou v posledních letech jednou z nejčastějších příčin těžkých úrazů.

Když se na těchto úzkých tratích blíží rychlejší lyžař zezadu k pomalejšímu, obvykle upozorní na svůj úmysl předjet zvoláním, přičemž se předjížděný někdy i doví, z které strany se tak stane. A pak už jen na oka-

mžik zahlédne postavu lyžaře, který se kolem něho přežene. Toto slovní varování je sice účelné, ale důležitější je vědomí, že jako předjíždějící lyžař jste v každém případě odpovědný za nehodu, k níž při tomto manévru může dojít. Na rozdíl od řidičů lyžaři nejsou povinni dát předem znamení, že hodlají zatočit, zabrzdit, zastavit nebo upadnout. To všechno musí vystihnout, postihnout a zvládnout bez kolize jen a jen předjíždějící lyžař. Je pravda, že nemá ani tušení, co nena-dálého lyžař před ním v nejkritičtějším okamžiku udělá, ale připraven musí být na cokoli.

Zdatní lyžaři, pro něž je rychlá jízda zcela přirozeným způsobem pohybu na sjezdových lyžích a kteří jsou občas nuceni takovouto „oslí stezku“ použít, tyto situace a pocity dobře znají. Ale díky své technické vyspě-

lostí dovedou nejen bleskovým manévrem kolizi zabránit, ale svou zkušeností a rozvahou i správně odhadnout, co si na takových místech — zejména v tlačenici — mohou dovolit.

Snímek ukazuje lyžaře, který v náznaku sjezdového „vajčka“ a s velkým rozdílem v rychlosti předjíždí zprava celý zástup brzdících lyžařů. Je to potenciálně nebezpečná situace. Pokud by se jeden ze skupiny pomalejších lyžařů stočil doprava, předjíždějící lyžař by neměl ani kam uhnout, ani čas zastavit.

Poučení: Dokonce i za varovných výkřiků je třeba rychlost předjíždění regulovat tak, aby bylo možné včas uhnout nebo zastavit. A pokud je cesta obzvláště úzká, je třeba od předjíždění vůbec upustit a počkat, až se objeví dostatek volného prostoru. Je to věc zdravého rozumu. -bor-

Zlepšují životní prostředí

Lyžařský oddíl TJ Gottwaldov se zapojil do soutěže O neaktivnější lyžařský oddíl na počest 100. výročí organizovaného lyžování v Československu a 30. výročí ČSTV. Jedním z bodů jeho závazku je i zlepšení a ochrana životního prostředí. Jeho členové odpracují 2100 brigádnických hodin při pomoci lesnímu závodu ve Velkých Karlovicích čištěním terénu a výsadbou stromků v oblasti Portáše.

Loni při těchto akcích odpracovali 1022 brigádnických hodin a na výroční konferenci oddílu dostali od vedení závodu ve Velkých Karlovicích děkovní dopis, oceňující přístup gottwaldovských lyžařů ve ztížených horských podmínkách na odlehklých stanovištích v oblasti Portáše.

Letos se uskutečnila první brigáda 9. a 10. května. Další jsou připraveny na 27. a 28. června a 26. a 27. září. Je to velmi záslužná činnost při zlepšování životního prostředí v oblasti Jeseníků-Portáše. -cp-

K 100 letům -100 odznaků

Jednou z akcí, kterou na počest stoletého výročí organizovaného lyžování v Československu, uspořádal oddíl sjezdového lyžování TJ Rožnov pod Radhoštěm, byla soutěž o stříbrný odznak Lyžař ČSR. Po dobré propagaci se konala na trati obrňho slalomu v lyžařském areálu na Soláni.

Na trase pro plynulou rytmickou jízdu za slunečného počasí při -4°C startovala jako první trenérka Dana a po ní malá Zuzka z přípravky. Rozhodli v cíli sečteli a podělili oba časy, k průměru připočetli 10 % a vysílačkou oznámili na start čas potřebný k získání odznaku. Bylo to nejvýše 45,5 s. Startér jej dopsal na poutač u startu, který informoval účastníky o délce trati, převýšení a počtu branek.

Startoval první účastník a po něm několik těch nejmladších ročníku 1979, děti z oddílové přípravky. Nejstarší uchazeč o odznak byl ročník 1940. Mezi účastníky byli lyžaři z Prahy, Brna i blízkého okolí. Závod měl svižný průběh. Pořadatelky v cíli zapisovaly časy, odevzdávaly odznaky a pogratovaly prací. Během dvou hodin byly všechny odznaky vydány. Odpoledne se již na Soláni hrdě projížděla stovka nových nositelů stříbrného odznaku Lyžař ČSR.

-Nk-

KDE ZASTAVIT

I nejzdatnější rekreační sjezdař, který snadno absolvuje sjezdovku odshora až dolů bez zastavení, občas na sjezdovce zastaví, aby se pokochal scenérií, zhodnotil svůj výkon na projetém úseku nebo si v klidu prohlédl další obtížný úsek, zvolil si nejlepší další trasu a nevhodnější způsob jízdy na dalším úseku. Krátký odpočinek při nezávodním, sportovním lyžování koneckonců prospěje každému. Malá chvilka postačí k uvolnění svalstva a překonání únavy. Pokračovat po takovémto krátkém zastavení je rozhodně příjemnější a hlavně bezpečnější, než se snažit za každou cenu a mnohdy už v křečovitém postoji „ustát“ jízdu až do cíle. Kromě toho všeho se však lyžaři na svahu občas zastavují i proto, že lyžují v menších skupinách kamarádů a přátel a cítí spontánní potřebu se na několik okamžiků sejit, sdělit si dojmy a všechny ty spontánní lyžařské pocity.

Při těchto zastaveních však nelze zapomenout na bezpečnost. Při volbě místa k zastavení je třeba se vyhnout třem pásmům: 1. střední části tratě; 2. prostoru bezprostředně pod bubnem; 3. pod trasou lanovky.

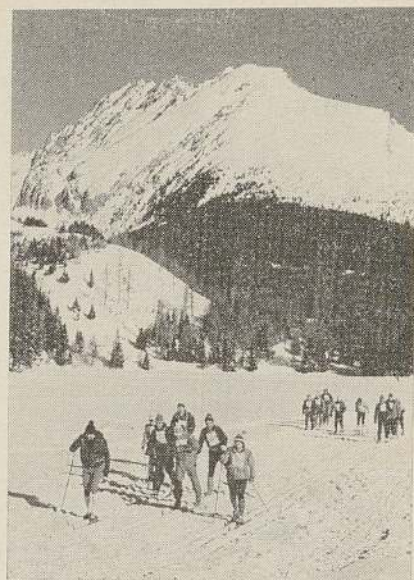
To znamená: nezastavovat uprostřed, ale na okraji tratě, jelikož většina lyžařů — bůhví proč — jezdí zatvrzele právě uprostřed sjezdovky, jak o tom svědčí ostatně i střední pruh s nejbytelnějšími boulemi. Už vůbec není vhodné zastavit se pod terénním zlomem, tedy na místě, kde po mírnějším sklonu začíná „padák“. Jde o prostor, který sjíždějící lyžař nad zlomem jednoduše nevidí a vidět ani nemůže. A když už ho vidí, je

pozdě zabránit kolizi s těmi, kteří si k zastavení zvolili právě toto skutečně nevhodnější místo. Jak drastické bývají následky pro obě strany, není snad ani třeba připomínat. Lyžař musí proto brát v úvahu profil sjezdové tratě i ve vertikálním směru a zastavit jen tam, kde je i zeshora zdaleka vidět.

A pokud jde o postávání přímo pod lanovkou, je nevhodnost takového počínání — třeba ne tak evidentní na první pohled — potvrzováno zkušeností. V Alpách varují lyžaře před stáním pod lanovkou výrazné tabule a provozovatelé lanovek i pojišťovny dobře vědí, proč.

Najít si správné, bezpečné místo k zastavení na svahu je dílem skutečně jen okamžiku. Je to ale důležitý okamžik, který přispěje k ochraně lyžařů před úrazem a ke zvýšení bezpečnosti na sjezdových tratích.

-bor-

Po stopách I. ř. armádního sboru patři k tradičním masovým akcím

(Foto ing. J. Bobula)

Lyže pro rok 2000

Nedávno oznámil jeden rakouský výrobce, že připravuje lyže, jejichž chování při jízdě bude řízeno vestavěným počítačem. Je to utopie, nebo skutečnost? Připomeňme si, že již dnes existují lyže, které mají některé vlastnosti buď pevně, nebo v určitém rozmezí proměnlivě zaprogramované.

Nejjednodušším příkladem předem programovaných vlastností jsou lyže, které díky stavbě jádra a odlišné geometrii boků se v oblouku chovají tak, že spodní (tj. zatížená) lyže výborně drží na hraně a vede oblouk, zatímco horní (tj. odlehčená) lyže se chová jako snadno točivá a prakticky vylučuje možnost zaríznutí hrany. Při změně hranění se vlastnosti vymění. Obdobnou konstrukci lyží připravuje i náš n. p. Sport.

Jiným příkladem předem programovaných vlastností jsou lyže s vestavěnými tlumiči kmitů. U slalomových lyží záleží na přesném vedení lyže a je proto žádoucí, aby kmity špičky lyže byly co nejrychleji utlumeny. Proto je umístění i velikost tlumičů kmitů jiné než u lyží pro rychlou jízdu v obloucích (obří slalom, superobří slalom) nebo pro sjezd. Zde je naopak žádoucí, aby kmity určité frekvence postupovaly po celé délce lyže, zabraňovaly tzv. sacímu jevu a pomohly tak zvýšit rychlost lyže.

Příkladem programování vyššího řádu jsou tzv. lyže Thermo, kde se využívá rozdílná teplotní roztažnost použitých materiálů k vyvolání „bimetalického“ jevu, kdy lyže mění tvrdost při jízdě v závislosti na teplotě sněhu.

Jak by měly lyže řízené počítačem fungovat? Dříve narození čtenáři si jistě vzpomenou na lyže Duo, které asi před deseti lety vyráběla německá firma Fritzmeier. U tohoto modelu bylo na špičce i na patě lyže přídatné závaží, které na jinak krátké lyži nahrazovalo chybějící délku. Podobný princip má být využit i u počítačem řízených lyží (pracovně jsou označovány jako SKI 2000), přídatná závaží ale budou pohyblivá. Ve špičce lyže umístěné snímače předají informace mikročipu, který ovládá pohyb přídatných závaží. Tak se budou velmi rychle měnit jízdní vlastnosti lyží v závislosti na změně vnějších podmínek. Laboratorní model SKI 2000 již uspokojivě funguje, je ale zatím poněkud těžký.

Hlavní překážkou realizace tohoto smělého záměru je ale zdroj energie. Není žádným tajemstvím, že jedním z důvodů, proč se dosud průmyslově nevyrábějí počítačem řízená bezpečnostní vázání, která jsou již několik let konstruována a provozně odzkoušena, byly právě baterie, schopné dávat potřebný proud po dlouhou dobu a za nízkých teplot. Se stejným problémem se setkal i projekt SKI 2000, kde nároky na spotřebu elektrické energie jsou ještě vyšší. Jak ale bylo sděleno, je problém zdrojů díky spolupráci s jednou specializovanou americkou firmou v konečném stadiu řešení.

Úvahy tvůrců SKI 2000 jdou ale ještě dále. Chtěli by tyto lyže dodávat na trh jako komplet i s nevhodnějšími botami a vázáními. Tak by uživatelé kupovali úplný bezpečnostní systém, který by jim zaručoval nejvyšší technickou bezpečnost při lyžování.

Ing. JAN SEIDL

(Literatura: Ski Magazin č. 12/1986, informační materiály fy. Blizzard.)

Při zastavení se pokocháme pohledem do údolí

Cena Jánských Lázní

Na závěr sezóny uspořádal lyžařský oddíl TJ Janské Lázně 29. ročník Ceny Jánských Lázní v obřím slalomu žactva. Startovalo 166 chlapců a děvčat. V kategorii nejmladších zvítězili L. Strojček (Slovan Špindlerův Mlýn) a S. Heislerová (Baník Žacléř), v mladším žactvu J. Brož (Slovan Pec) a Z. Švandová (Sokol Jablonec n. Jiz.), ve starším žactvu O. Vydra (Tatran Svoboda) a P. Matoušková (Baník Žacléř).

● SVĚTOVÝ POHÁR V LYŽÁŘSKÉ

AKROBACI byl zakončen závěrečnými závody ve francouzském zimním středisku La Clusaz. V jždě v bouřích zvítězil v soutěži mužů Fin Kellokumpu před Francouzi Gropironem a Bertone. Kellokumpu se stal i celkovým vítězem se 166 body před Bertone 164 a Američanem Schellem 153 b. Ze žen byla první Francouzka Monodová, následována Norkou Hattestadovou a Wolfovou (USA). Konečné pořadí je: 1. Monodová 77 b., 2. Hattestadová 72, 3. Kisslingová (Švýc.) 69 b. V baletu v posledním závodě vybojoval prvenství Reiterberger (NSR) před Spinkou (USA) a Mahlknechtem (It.). Vítězem SP je Reiterberger se 150 body před Spinkou 146 a Kanadanem Walkerem 135 b. V kategorii žen v závěrečné soutěži zvítězila Francouzka Rossiová před Bucherovou (USA) a Kisslingovou. Rossiová se stala i celkovou vítězkou se 70 b. před Bucherovou 70 a Kisslingovou 63 b. V posledním závodě ve skoku bylo pořadí: 1. Rozon, 2. Langlois (oba Kan.), 3. Laroche (Fr.) Celková klasifikace SP: 1. Rozon 149, 2. Langlois 147, 3. Meda (Fr.) 138 b. Ženy: 1. Reichertová (NSR), 2. Kiroková (Jap.), 3. Antonssonová (Švéd.), celkové umístění: 1. Reichertová 67, 2. Hernskogová (Švéd.) 63, 3. Lombardová (Fr.) 63 b. V kombinaci mužů v La Clusaz bylo pořadí: 1. Laboueix (Fr.), 2. Witt (USA), 3. Laroche — SP: 1. Laboueix 63,88, 2. Witt 52,55, 3. Simboli (Kan.) 50,60 b. — Ženy v závěrečné kombinaci: 1. Kisslingová, 2. Paleniková (USA), 3. Fraserová (Kan.) — celkově SP: 1. Kisslingová 33,02, 2. Fraserová 20,17, 3. Paleniková 18,67 b.

● V EVROPSKÉM POHÁRU MUŽŮ

VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH zvítězil Rakušan Salzgeber s 215 body před svým krajanem Mayerem 119 a Italem Gerosou 115 b. Další pořadí. 4. Bittner (NSR) 112, 5. Gugele (Rak.) 111, 6. Okabe (Jap.) 108 b. Umístění v obřím slalomu: 1. Mayer 150, 2. Salzgeber 149, 3. Thaler (Rak.) 117 b. — superobří slalom: 1. Mayer 59, 2. Salzgeber 58, 3. Camozzi (It.) 38 b. — Konečné pořadí v Evropském poháru žen: 1. Kinshoferová (Niz.) 252, 2. Ruefová (Rak.) 196, 3. Sforzaová-Magoniová (It.) 150, 4. Bernetová (Švýc.) 124, 5. Kronbergerová (Rak.) a Grünigenová (Švýc.) obě 120 b. Pořadí v obřím slalomu: 1. Kinshoferová 95, 2. Bernetová 70, 3. Aejjåová (Švéd.) 67 b. V obřím slalomu ve švédském Gällivare zvítězila Švýcarka Spahrová za 2:36,28 před Kinshoferovou — 0,15 a Sforzaovou-Magoniovou — 0,19, ve slalomu ve finském Rovaniemi bylo pořadí: 1. Grünigenová 1:29,89, 2. Aejjåová — 1,02, 3. Gappová (Rak.) — 1,07, v norském Narviku v obřím slalomu zvítězila Sforzaová-Magoniová časem 2:04,04, následována Aejjåovou — 0,27 a Jugoslávkou Šarecovou — 0,40. Čtvrtá byla Milanová se ztrátou 0,46 s. V norském Tromsø ve slalomu vybojovala prvenství Grünigenová za 1:41,49 před čs. reprezentantkou Kebrlovou — 0,31 a Kinshoferovou — 0,57. Osmá skončila Milanová — 1,64. V paralelním slalomu zvítězila Švýcarka Betschartová, následována Francouzku Guignardovou a Norkou Nilsenovou. — V Evropském poháru mužů ve slalomu

mu v Rovaniemi byl první Francouz Cretier časem 1:23,65 před Rakušanem Stangassingerem a Italem Grigisem oba — 0,18. V obřím slalomu ve finském Yllanstunturi bylo pořadí: 1. Mader (Rakousko) 2:8,67, 2. Mayer — 0,52, 3. Wallner (Švéd.) — 1,38. Ve slalomu v Tromsø zvítězil Rakušan Berthold za 1:50,48, následován Grigisem — 0,21 a Wallnerem — 0,49. V superobřím slalomu vybojoval prvenství Francouz Piccard před Mayerem — 0,52 a Norem Skaardalem — 0,62. V paralelním slalomu byl první Ital Spanpatti, následován Salzgeberem a Mayerem.

● **MISTREM NORSKA** ve skoku na středním můstku ve Sprově se stal Kjörum 224,3 (90,5 a 84) před Stjernenem 224,2 (86 a 87,5) a Hanssonem 216,8 (82,5 a 84,5). Další pořadí: 4. Braaten 213,6 (85 a 82,5), 5. Berg 209,5 (84,5 a 82), 6. Fidjestoel 208,8 (78 a 89).

● **RAKUŠAN ERNST VETTORI** zvítězil v Evropském poháru skokanů v norské Sprově s 225,3 (87 a 85) před Norem Stjernenem 225,1 (84,5 a 86) a svým krajanem Felderem 219,4 (83,5 a 84,5). Čtvrtý skončil Nor Kjörum 213,2 (82 a 85), následován Bauerem (NSR) 212,1 (82,5 a 82,5) a Parmou 207,4 (80 a 83).

● **SVÁTEK SEVERU** s mezinárodními lyžařskými závody se i letos konal na závěr sezóny v Murmanskú za polárním krouhem. Také 53. ročníku se zúčastnili čs. reprezentanti. V běhu na 15 km klasickým stylem zvítězil ze 135 startujících Batuk časem 43:21,1 před Nikitinem — 22,5 a Gerasimovem (všichni SSSR) — 39,0. Umístění čs. závodníků: 14. Beneš — 1:48,7, 15. Teplý — 1:49,3, 30. Janoušek — 2:48,4, 34. Jebavý — 2:57,3. Ve štafetě 3×10 km volnou technikou bylo pořadí na vedoucích místech: 1. SSSR III. (Sergejev, Sachnov, Turčin) 1:22:40,37, 2. SSSR I. — 0,33, 3. NDR — 1:43,03. 13. ČSSR (Teplý, Janoušek, Beneš) — 5:56,18. V tradičním maratónu (60 km) za účasti 827 startujících vybojoval prvenství Sachnov za 2:59:13,5 před Sergejevem — 11,9 a Loginovem (všichni SSSR) — 2:05,6. První zahraniční účastník byl čs. reprezentant Teplý na jedenáctém místě se ztrátou 7:48,1 min. na vítěze. Další čs. závodníci: 52. Janoušek — 18:37,3, 79. Beneš — 24:24,2, 92. Jebavý — 27:17,1. V běhu žen na 10 km volnou technikou zvítězila Mohringová (NDR) za 33:09,1 před Ordinovou (SSSR) — 13,4 a Gainerovou (NDR) — 23,0. Umístění čs. závodnic: 28. Dvořáková — 4:00,5, 34. Pravečková — 4:38,5, 40. Brožová — 5:22,5. V běhu na 5 km klasickým stylem byla první Markašanská časem 16:04,8

před Nagejkinovou (obě SSSR) — 8,5 a Pravečkovou — 9,6. — 14. Dvořáková — 57,5, 27. Brožová — 1:38,2. Štafety 3×5 km volnou technikou: 1. SSSR I. (Ordinová, Furletovová, Rezcovová) 46:15,25, 2. SSSR II. — 28,38, 3. NDR — 28,72. — 10. ČSSR (Dvořáková, Brožová, Pravečková) — 4:33,35.

● **SVĚTOVÝ POHÁR 1987—88 SDRUŽENÁŘŮ** bude zahájen 12.—13. prosince na Štrbském Plese závodem štafet. O týden později 19. a 20. prosince v Bad Góisern (Rakousko) se bude konat první závod jednotlivců a poslední v letošním roce 29. a 30. prosince v Oberwiensenthalu (NDR). V roce 1988 SP pokračuje 5. a 6. ledna v Schonachu (NSR), 9. a 10. ledna v Nesselwangu (NSR), 16. a 17. ledna v Le Brassus (Švýc.) 23. a 24. ledna v Calgary štafety, 27. a 28. ledna tamtéž jednotlivci, 12. a 13. března ve Falunu (Švédsko) štafety, 19. a 20. března v Oslu (Nor.) a 26. a 27. března v Rovaniemi (Finsko - finále).

● **TŘI ČS. JUNIORI** Marián Břeš, Dan Kučera a Vlastimil Maxa v závěru sezóny pod vedením trenéra Milošlava Sochora startovali na závodech FIS ve sjezdových disciplínách v Jugoslávii a zlepšili si FIS body. Ve druhé části zájezdu k nim přibyli ještě Peter Jurko, Adrián Břeš a Martin Vokatý s trenérem Milanem Beňáčkou. V Boveci v obřím slalomu zvítězil Jugoslávec Žan časem 1:56,41, M. Břeš byl osmý se ztrátou 1,36 s, 19. Maxa — 5,91, 31. Kučera — 7,61. Ve slalomu vybojoval prvenství Čuješ (Jug.) za 1:35,57, umístění čs. závodníků: 5. M. Břeš — 3,57, 6. Kučera — 6,80, Maxa závod nedokončil. V Zelenici superobří slalom rozhodl A. Břeš časem 1:43,78, 5. M. Břeš — 1,09, 19. Maxa — 1,16. Kučera závod nedokončil. Ve Rijece ve slalomu zvítězil Jurko za 1:32,68 před M. Břešem — 1,40, 11. Maxa — 7,20, 12. Kučera — 7,30.

● **SVĚTOVÝ POHÁR 1987—88 SKOKANŮ** bude zahájen 5. prosince v kanadském Thunder Bay, kde se uskuteční 6. prosince ještě druhý závod. O týden později 12. a 13. prosince budou skokani bojovat o body v Lake Placidu (USA). Následují závody v japonském Sapporu 19. a 20. prosince. Potom se skokani přesunou do Evropy na tradiční Intersportturné (30. prosince v Oberstdorfu, 1. ledna 1988 v Garmisch-Partenkirchenu, 3. ledna v Innsbrucku a 6. ledna v Bischofshofenu). Následuje Turné Bohemia 9. a 10. ledna v Harrachově a Liberci, závody v Oberhofu (NDR) 16. a 17. ledna, Švýcarské turné 20.—24. ledna. Potom budou skokani bojovat o olympijské medaile a body SP 13. až 28. února v kanadském Calgary. Další závody jsou 5. a 6. března ve finském Lahdi, mistrovství světa v letech 11.—13. března v Oberstdorfu (NSR), 19.—20. března v Oslu na Holmenkollenu a finále Světového poháru 26. a 27. března v jugoslávské Planici.

● **SVĚTOVÝ POHÁR 1987—88 BĚŽCŮ A BĚŽKYŇ** bude zahájen 12. a 13. prosince ve francouzském středisku Les Saisies. V nové sezóně přivítáme světovou elitu běžců 15. a 16. ledna 1988 na jubilejním 50. ročníku Zlaté lyže Českomoravské vysočiny, který je součástí Světového poháru.

Hodnotenie MS 1987

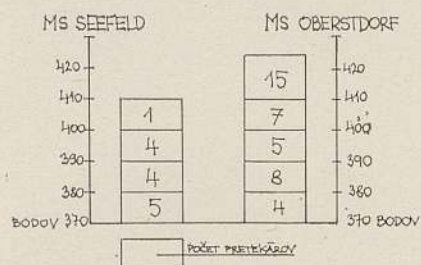
„Pretek združený sa znova narodil“ — to boli slová predsedu FIS Marca Hodlera na posledných MS 1985 v Seefeld. Oberstorf túto myšlienku len potvrdil a charakteristické pre tohorodné MS bol značný kvalitatívny vzostup výkonnosti združenárov. Z pohľadu našej reprezentácie to bolo úspešné vystúpenie v podobe 8. miesta J. Klimku v súťaži jednotlivcov a neočakávané sklamanie v súťaži družstiev.

Dva roky uplynuli od Seefeldu, kde pretek združený opätovne získal prívlastok „kráľovská disciplína“. Prvý raz sa uskutočnila Gundersenova metóda, bol rozšírený program MS o súťaž družstiev, čo boli rozhodujúce faktory rozvoja pretekov združených vo svete.

MS v Oberstorfte potvrdili tieto predpoklady. Okrem širokého záujmu verejnosti sa značne zvýšili výkony jednotlivých pretekárov s porovnaním s MS v Seefeld. Mnohí športovci sa priblížili v jednotlivých disciplínach výkonnostne k špecialistom skokanom a bežcom.

CENNÉ SKÚSENOSTI

V grafe č. 1 vidíme porovnanie celkových bodových ziskov z MS 1985 a MS 1987. Na MS v Seefeld len 1 pretekár prekonal hranicu 400 bodov, v Oberstorfte dosiahol hranicu 400 bodov 22 pretekárov, čo svedčí o vysokej vyrovnanosti a zlepšení výkonnosti.

Graf č. 1

V skokanskej časti sa považovala hranica 80 metrov na mostíku P-70 m za kvalitný združený výkon. V Seefeld dosiahol túto dĺžku skoku 11 pretekárov. V Oberstorfte 32 združenárov doskočilo za hranicu 80 metrov.

Bežecká časť sa uskutočnila na 5 km okruhu, ktorý sa všeobecne považuje za členitý a veľmi náročný. Výsledný čas Loekkena 36:29 min., znamená zatiaľ najrýchlejší čas v histórii pretekov združených v behu na 15 km a ďalších 14 pretekárov bežalo pod 37 minút. Na tomto výkone sa podieľalo aj 35 000 divákov, ktorí vytvorili priaznivú atmosféru. V porovnaní so Seefeldom, kde 8 pretekárov dosiahol 200 bodov za beh, v Oberstorfte to bolo 25 športovcov.

To sú iste zaujímavé fakty, ktorým je potrebné venovať náležitú pozornosť v ďalšej práci.

Na prudkom vzostupe výkonnosti má nesporne vplyv množstvo faktorov, ktoré môžeme stručne zhrnúť do týchto oblastí:

- materiálová oblasť: lyže, športové oblečenie — kombinézy, vosky, palice, videotechnika, meranie nájazdových rýchlostí, vysielачky a ostatné technické zariadenia,
- motivačná oblasť: široký záujem verejnosti o túto disciplínu — popularita, v západných krajinách otázka sponzorov — reklamy a podobne,
- oblasť športovej prípravy: zavádzanie nových tréningových metód, organizačných foriem, efektívnych špecifických prostriedkov, podiel špeciálnych vedných oborov na príprave a regenerácii v tréningovom procese,
- oblasť psychická: otázka tréningových a pretekových typov športovcov.

HODNOTENIE SÚŤAŽI

V súťaži jednotlivcov podal veľmi kvalitný výkon J. Klimko, ktorý potvrdil tohorodnú stabilnú úroveň v skoku a aj pri nevydarenom prvom pretekovom skoku si vytvoril 10-tým miestom dobrú východiskovú pozíciu pre beh. Ďalší naši pretekári nepodali očakávané výkony a predovšetkým M. Kopal zaostal za svojimi možnosťami.

V behu podal J. Klimko najlepší tohorodný bežecký výkon — 206,8 boda. Celkove si zlepšil svoje postavenie na celkove 8. miesto, čím zároveň splnil svoj výkonnostný cieľ na MS. F. Repka potvrdil svoju bežeckú povest, preteky začal bojovne, na 5. km mal najrýchlejší čas, na 10. km bol tretí a celkove 7. časom sa posunul z 31. na 23. miesto. M. Kopal zabehol svoj druhý najlepší čas v tejto sezóne, po slabom skokanskom výkone to stačilo len na 25. miesto. Na V. Repkovi, ktorý pricestoval priamo z MSJ sa prejavila únava z pretekov, ktoré doposiaľ absolvoval, nestačil rýchlemu tempu behu a celkove skončil na 36. mieste.

V súťaži jednotlivcov, kde J. Klimko obsadil 8. miesto a splnil výkonnostný cieľ, treba oceniť predovšetkým jeho výkon 417,74 boda, čo v prepočte na čas znamená, že za medailovým umiestnením zaostal približne 30 sekúnd.

Po súťaži jednotlivcov oficiálny tréning v skoku, kde podali F. Repka a predovšetkým M. Kopal dobré výkony a cieľ 6. miesto v súťaži družstiev bol po bežeckých výkonoch viac než reálny.

Súťaž družstiev sme započali so št. č. 1, čo bola do istej miery nevýhoda. Začínali sme každú skupinu a náš pretekár bol držaný dlho na „štartovacej lavici“, kým vyhlásili poradie družstiev po odsákanej skupine. F. Repka a M. Kopal podali výkony pod svoje možnosti, v priebehu pretekov sa vrátili k svojim technickým chybám. Z neúspechu dvoch členov družstiev znešiel aj J. Klimko. Po skoku sme boli neočakávané na 8. mieste so stratou 6:25 min. Strata bola veľká, ale nie beznádejná.

Viac, než výkony v skoku nás prekvapili neočakávané slabé časy v behu. Už na prvom úseku J. Klimko nebežal podľa očakávania. M. Kopal postupne strácal a navyše mal ťažký pád, z ktorého bol značne otrasený a priniesol štafetu na poslednom mieste. F. Repka síce znížil časovú stratu, ale ani on nepodal výkon, ktorý sme od neho očakávali.

Jedenácte miesto je veľkým sklamaním a otázok „prečo“ je viac. Nie je predsa možné, aby za 4 dni stratili pretekári výkonnosť — športovú formu. V deň pred súťažou družstiev napadol nový sneh a opätovne sa vyskytli ťažkosti s rýchlosťou lyží, obdobne, ako tomu bolo na niektorých súťažiach SP. Ďalej sú to otázky regenerácie, psychického a fyzického stavu medzi jednotlivými súťažami, teda objektívne a celý rad subjektívnych faktorov, ktoré je potrebné s určitým časovým odstupom objektívne analyzovať.

MS v Oberstorfte priniesli celý rad poznatkov a skúseností, radosti a sklamaní. V jednotlivcoch sme naznačili, že sme schopní držať krok so svetovou špičkou. Športové výkony združenárov sa rýchlo zlepšujú a približujú sa výkonu špecialistov. Špičkový výkon si vyžaduje zodpovedný prístup športovcov, realizačného tímu a odpovedajúce materialne zabezpečenie. Podcenenie zdanlivo nepodstatného faktoru môže viesť v silnej a vyrovnanej konkurencii k neúspechu a znemožneniu dlhoročnej práce.

Záverom chcem poďakovať za vytvorené podmienky pre prípravu družstva na MS a verím, že k dobremu výkonu v súťaži v jednotlivcoch sme schopní pripojiť aj kvalitný kolektívny výkon.

Vladimír SEIDL
tréner RD združenárov

Sídlisková VLŠ v Nitre

Ihneď po založení novej sídliskovej TJ JUNIOR NITRA v máji minulého roku sa rozbehla i činnosť lyžiarskeho oddielu a s ním i organizačná príprava otvorenia Verejnej lyžiarskej školy.

Na našom sídlisku v Nitre-Chrenová kde je sústredené veľké množstvo obyvateľstva, najmä rodín s deťmi, bolo otvorené tejto novej VLŠ viac, ako opodstatnené. Vedenie VLŠ nadviazalo úzku spoluprácu so ZV ROH vybraných podnikov, ako napr. Bioveta, Interhotel, OPKS, Strojárske závody a formou ponukových listov ponúkla táto VLŠ služby pre zamestnancov a ich rodinných príslušníkov týchto závodov — výučbu v základnom a zdokonalovacom lyžiarskom výcviku. Takže popri individuálne sa prihlásených záujemcoch tieto ZV ROH značnou mierou naplnili stav účastníkov VLŠ v jej prvej sezóne.

Funkcionári VLŠ už koncom novembra minulého roku mohli s radosťou konštatovať, že majú v tejto prvej sezóne „zapísaných“ 163 účast-

Alena Janesová na trati záverečných závodů VLŠ (Foto P. Pecho)

níkov, väčšinou detí v základnom výcviku, ako aj detí, dorast a dospelých v zdokonalovacom výcviku.

Šťastím tejto novej VLŠ pôsobiacej na sídlisku bola skutočnosť, že disponovala ihneď dostatočným množstvom cvičiteľov. V tejto prvej sezóne mala naše VLŠ 6 cvičiteľov II. tr., 5 cvičiteľov III. tr., a 20 cvičiteľov IV. tr., z ktorých poslednú skupinu vyškolil VLZ OV ČSSTV v Nitre ešte v minulých sezónach. Táto skutočnosť sa veľmi priaznivo odrazila v kvalite výučby, motivácii a plnení celého výcvikového programu VLŠ.

Zdravotný dozor vykonávali lekári, členovia zdravotnej komisie TJ, ktorí sa pravidelne zúčastňovali výučby s kolektívom cvičiteľov a tak sa podieľali na plnení výcvikového programu, zabezpečovali zdravotný dozor, ako i prevenciu.

Zaťaženosť cvičiteľov vo VLŠ bola veľmi priaznivá nakoľko v základnom

výcviku pripadalo na jedného cvičiteľa 6—7 detí vo veku 6—9 rokov, v zdokonalovacom výcviku bola zaťaženosť na jedného cvičiteľa 10 účastníkov. V tejto druhej forme bolo 23 členov dorasteneckého veku, ako aj niekoľko dospelých, čo v doterajších podmienkach je javom priaznivým i pre budúce obdobie.

Cvičitelia pracovali podľa vopred vypracovaného výcvikového plánu rozdeleného do jednotlivých lekcí (výjazdov). Pred otvorením sezóny sa zúčastnili všetci cvičitelia praktického seminára. Bola prebratá celá metodika, metodická rada jednotlivých výcvikových prvkov, program jednotlivých lekcí, ako aj organizácia výučby vo VLŠ. Seminár viedol a pripravil metodik TJ s. Viliam Valach, cvičiteľ II. tr.

Forma VLŠ bola weekendová s dochádzkou a tak počnúc 10. 1. 1987 pravidelne vždy v sobotu, resp. nedeľu odchádzali vždy 4 autobusy ČSAD do vybraných lyžiarskych lokalít k prevádzaniu lyžiarskeho výcviku. Vďaka tohoročnej na sneh bohatej zime sme využívali bližšie lokality, čím sme ušetrili hodne času, ako aj finančné prostriedky rozpočtované na dopravu.

Účastníci absolvovali 7 výjazdov a v každom výjazde 6 hodín výcviku. V poslednom výjazde sa uskutočnili záverečné preteky VLŠ za účasti 163 startujúcich v Brestovej-Sielnici s cieľom konfrontovať našu výcvikovú činnosť pred zrakmi rodičov, pre ktorých zabezpečila TJ mimoriadny autobus ČSAD V jednotlivých výcvikových formách zvíťazili: A/I — zákl. výcvik 6—9 roční: Holčíková, Šteško, Fúška. A/II — zákl. výcvik 9—12 roční: Kompas, Janesová. B/I — zdok. výcvik: Končálová, Naňo. B/II — zdok. výcvik: Knapová, Škodrov, dorast: Pekárik a Ragasová.

Víťazi a všetci účastníci obdržali pekné diplomy a medaily. Po skončení pretekov sa uskutočnil veľký karneval VLŠ v maskách. Najväčšia odmena pre všetkých cvičiteľov, rodičov a prítomných bola skutočnosť a pohľad na deti, ktoré mali takú radosť z pohybu na lyžiach, ktorí vedeli dobre ovládať čo bolo hlavné poslanie činnosti našej Verejnej lyžiarskej školy. Deti z nášho sídliska Chrenová predviedli veľkú radosť z pohybu a z lyžovania zvlášť.

Náš lyžiarsky oddiel má za cieľ v neďalekej známej povstaleckej obci Skýcov vybudovať vlastný lyžiarsky vlek EPV 400 a tak vytvoriť podmienky pre vybudovanie vlastného strediska, čím nebudeme odkázaní na vždy „cudzíe“ svahy. Tu by sme mohli vybudovať lyžiarske ihrisko, ohrievareň, čajovňu a všetko čo k vybudovaniu VLŠ patrí.

Peter PECHO
vedúci VLŠ TJ Junior Nitra

Jan Mráz - 65 ročný

V tiechto dňoch sa v plnej živostnej svezosti dožíva významného životného jubilea Ján Mráz, v lyžiarskej verejnosti známy dlhoročný dobrovoľný pracovník, člen predsedníctva VSL ÚV ČSTV a predsedníctva medzinárodnej lyžiarskej federácie FIS.

Súдруh Mráz poznal vo svojom detstve a mladosti dosť biedy, utrpenia a nespravodlivosti kapitalistického režimu. Veril však, že raz bude nastolený spravodlivejší poriadok, ktorý skoncuje s biedou a utrpením pracujúceho ľudu. Ako vojak a športovec v oddiele armádných pretekárov v tak zvanom Slovenskom štáte sa za pomoci priateľov zapojil v SNP do odboja a po potlačení povstania bojoval v horách proti nepriateľom. Pri príchode 1. čs. armádného zboru sa dobrovoľne prihlásil do ich radov a pokračoval v boji s fašistami až do skončenia vojny v roku 1945. Za statočnú a uvedomelú činnosť bol vyznamenaný viacerými medailami. Po demobilizácii sa zapojil do budovania socialistickej spoločnosti v rôznych zodpovedných funkciách. Jeho práca bola ocenená čestnými pracovnými vyznamenaniami, aj medailou Za obetavú prácu pre socializmus.

Popri zodpovednej práci v zamestnaní sa celý život venoval telovýchove a športu a to predovšetkým lyžovaniu. Prešiel všetkými funkciami od pracovníka v lyžiarskom oddiele až po funkciu predsedu lyžiarskeho zväzu na Slovensku. V rokoch 1969—1973 bol predsedom Čs. zväzu lyžiarov a súčasne členom predsedníctva ÚV ČSTV, od roku 1969 je členom predsedníctva FIS. Za obetavú a zodpovednú prácu v telovýchove a športu vo funkciách v ČSSTV a FIS bol vyznamenaný Zlatou medailou FIS, Medailou dr. M. Tyrša a Medailou J. F. Chaloupeckého.

Do histórie lyžovania sa zapísal zlatými písmenami a osobným podielom sa pričínal za hladký priebeh MS 1970 vo Vysokých Tatrách, kde pracoval vo funkcii generálneho tajomníka. Aj v súčasnej dobe aktívne pracuje v predsedníctve VSL ÚV ČSTV, zastupuje záujmy ČSSR v najvyššom medzinárodnom orgáne FIS, avšak nechýba aj na rôznych podujatiach ako sú semináre a školenia rozhodcov.

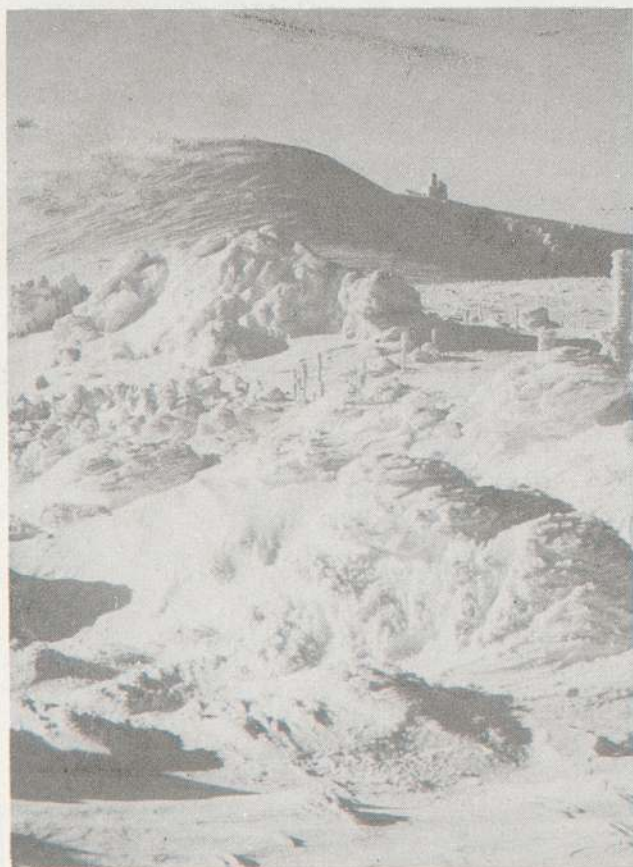
Želáme s. Mrázovi, aby jeho usmevavá tvár nechýbala v ďalších rokoch tam, kde to bude v lyžiarskom hnutí treba. Želáme mu úprimne veľa zdravia a úspechov v tvorivých pracovných a športových funkciách, veľa spokojnosti a pohody v osobnom a rodinnom živote.

Martin Petrásek (Dukla Liberec) na trati vítězné padesátky — Memoriálu Bohumila Hanče na Benecku, která byla posledním závodem mistrovství ČSSR (Foto J. Trousil)

Krkonoše rájem lyžařů

ROČNÍK 73

1987

Kčs 3,—

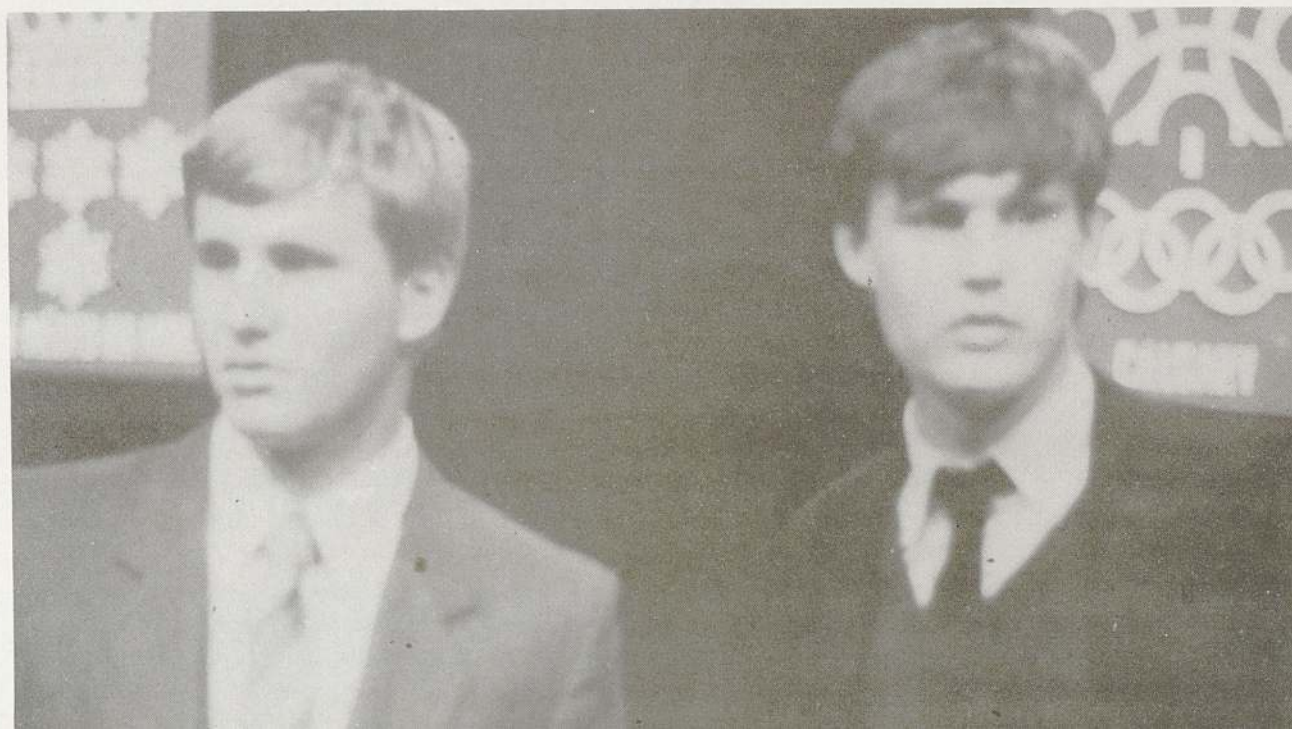
lyžařství

PARMA KRÁLEM

Tři snímky J. Troušila ze slavnostního vyhlášení ankety Král-královna bílé stopy 1987 v Novém Městě na Moravě. Nahoře nejlepší čs. lyžaři s upomínkovými cenami, uprostřed předseda MěstNV Petr Klapáč odevzdává Jiřímu Parmovi plaketu, dole nejmladší vyznamenaní Peter Jurko a Adrián Bireš.

NOVINKY
Z FIS

PROBLEMATIKA
MLÁDEŽE
V LYŽOVÁNÍ

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRANĚ OBÁLKY ZĀBĚR LADISLAVA ŠVANDY (DUKLA LIBEREC), KTERÝ SE V LĚTĚ NA KOLEČKOVÝCH LYŽÍCH PILNĚ PŘIPRAVUJE NA ZOH 1988 V CALGARY [Foto Bohumil Hynek]. — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY DVA SNÍMKY OTY MRÁKOTY Z AKCE VE STOPĚ JIZERSKÉ PĀDESĀTKY. ŪČASTNĪCI SI MOHOU VYBRAT DĚLKU TRATĚ A KAŽDOROČNĚ SE JĪ ZŪČASTŇUJĪ TĪSĪCOVKY LYŽAŘŮ, STEJNĚ JAKO VE STOPĚ ZLATĚ LYŽE ĀESKOMORAVSKĚ VYSOĀINY V NOVĚM MĚSTĚ NA MORAVĚ.

lyžařství

Ročník 73

Číslo 7

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů Ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trouslil. Řídí redakční rada: J. Trouslil, předseda, Ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, R. Sauer a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentovská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskářské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá objednávkou přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace výroby tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. června 1987. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Současný stav a program dalšího masového rozvoje lyžování byly hlavním bodem květnového 9. plenárního zasedání výboru Svazu lyžování ČŪV ĀSTV v Praze. Potvrdilo význam v roce 1979 zpracovaného koncepčního materiálu Některé základní předpoklady dalšího masového rozvoje lyžování v ĀSR do roku 1990, který byl schválen předsednictvem ĀŪV ĀSTV.

Postupná realizace přijatých opatření ve všech svazových orgánech, jejich pravidelné vyhodnocování a konkretizace úkolů v ročních plánech činnosti se kladně projevila v rozvoji masového lyžování a přinesla řadu pozitivních výsledků. Āčlenská základna se od roku 1979 do roku 1986 zvýšila o 15 392 organizovaných lyžařů, počet lyžařských oddílů vzrostl za stejné období o 140, přibýlo 64 veřejných lyžařských škol, které se starají o správnou výuku nejširší veřejnosti, značně se rozšířil počet akcí náborového a masového charakteru. V nižších člencích svazu se rozvíjí součinnost s partnerskými organizacemi, především se školskými orgány při kádrovém zabezpečení zimních výchovně výchovických lyžařských zájezdů žáků základních a středních škol a s ROH při zabezpečení zimní pionýrské rekreace.

I při těchto úspěšných výsledcích si však lyžaři uvědomují, že i při výrazném vzestupu organizované činnosti stále ovlivňují pouze část lyžující veřejnosti. Plenární zasedání bylo příležitostí vyměnit si zkušenosti a nové poznatky z posledních sezón a významnou měrou přispět k plnění trvalého stěžejního celospolečenského úkolu: rozšiřovat podíl tělovýchovných aktivit v životním způsobu občanů naší republiky, zvláště dětí a mládeže.

Po zkušenostech z výrazně rychlejšího růstu členské základny ve srovnání s plánem do roku 1990 byl upraven plán členské základny z 57 000 na 60 000 členů, celkový počet lyžařských oddílů ze 745 na 755. Zvýšená pozornost bude věnována rozvoji členské základny dorostu s úkolem neuspokojivých 11 % zvýšit na 15 % celkového počtu členské základny.

I při pozitivním rozvoji lyžování mládeže, zejména v žákovských kategoriích, poznatky z posledního období potvrdily u četných oddílů jednostranné zaměření jen na růst výkonnosti mladých závodníků a dosahování nejlepších výsledků v soutěžích. Ti, kteří nedosahují této výkonnosti, jsou na okraji zájmu a ztrácejí potřebnou motivaci. Vždyt převážná část žactva a dorostu nemá vrcholové perspektivy, je třeba aby se vyžívala ve výkonnostním lyžování a sport prováděla pro radost a potěšení z pohybu v krásné zimní přírodě. Hlavní motivací není jen trénink a výkon, ale pravidelné všestranné vyžití v kolektivu, spojené i s jinými společenskými prožitky.

V souladu s Programem dalšího masového rozvoje tělesné výchovy, sportu, turistiky a branně technických sportů přistupují lyžařské oddíly po dohodě se školskými orgány v krajích k zakládání lyžařských kroužků ĀSTV v základních a středních školách horských a podhorských oblastí se zvláštním zřetelem na střední odborná učiliště. K realizaci tohoto úkolu se vytvářejí vhodné kádrové předpoklady. Záměry postupné realizace této významné akce krajské svazové výbory projednají a zpracují do konce září letošního roku.

Ve všech horských i podhorských oblastech organizují oddíly stále větší počet masových a náborových soutěží s velkou účastí startujících a jejich obliba stále roste. Potvrdil to i čtvrtý ročník Ligy dálkových běhů a některé regionální soutěže. Nedořešeným problémem zůstává sjednocení systému těchto soutěží v místní, okresní, případně krajské úrovni. Soutěž o odznak Lyžař ĀSR je velmi přitažlivá a ukazuje se, že omezený počet 60 000 odznaků již nestačí. Nemělo by se ani zapomenout na návrh z loňského společného zasedání předsednictva federálního a obou republikových svazů v Nitře, aby v budoucnosti se soutěžilo o odznak Lyžař ĀSSR a Liga dálkových běhů byla rozšířena i o závody na Slovensku. K dalšímu rozvoji masových lyžařských soutěží by mělo přispět především rozšíření a zkvalitnění akcí místního charakteru s důrazem na jejich dlouhodobost základních kol a s partnerskými organizacemi vytvářet jednotný systém soutěží. Více využívat příznivých sněhových podmínek k organizování jednoduchých soutěží v níže položených oblastech a v blízkém okolí městských aglomerací. Ve spartakiádním období je cílem pořádat místo odznaku Lyžař ĀSR Spartakiádní vložku a zapojit do ní minimálně 300 000 účastníků. V lyžařských oddílech budou zakládány skupiny rekreačního lyžování. Svou činnost zaměří na celoroční sportovní aktivitu. Rozšířena bude vzájemná spolupráce se Svazem turistiky, ZRTV, ROH a SSM při zabezpečování rekreačního lyžování a stanovení jednotných postupů.

Nezapomíná se ani na zkvalitňování přípravy pedagogických kádrů všech stupňů s důrazem na dodržení jednotné metodiky výuky, zaktivizování činnosti cvičitelů, trenérů a rozhodčích, zvyšování úrovně cvičitelů VLŠ. Přispěje k tomu i dostatek hodnotných metodických materiálů.

Doufejme, že před novou sezónou se podaří v časovém předstihu zpracovat ucelený kalendář všech akcí masového a náborového charakteru.

Letošní rok 100. výročí organizovaného lyžování by měl být dalším nástupem k masovému rozvoji lyžování a úspěšnému splnění všech vytčených úkolů.

-tr-

Nor poprvé vítězem

Dvacetipětiletý Vegard Opaas je prvním Norem, který letos zvítězil v dosa-
vadní historii osmi ročníků Světového poháru skokanů. Vybojoval prvenství
v náročné celosezónní soutěži této atraktivní lyžařské disciplíny, do jejíhož
programu bylo zařazeno ve dvou částech 22 závodů, mezi nimiž nechyběly
ani lety.

V první části před MS 1987 v Oberst-
dorfu ze 14 závodů se hodnotilo de-
vět nejlepších výsledků, v druhé
z osmi závodů šest nejlepších. Opaas
rozhodl o svém prvenství v druhé pe-
riodě, když po skončení první vedl
o dva roky mladší Rakušan Ernst
Vettori s náskokem sedmi bodů před
Opaasem a Jugoslávцем Primožem
Ulagou. V druhé části SP byl nej-
úspěšnější dvacetipětiletý Andreas
Felder (Rakousko), který v ní získal
95 bodů a postoupil z osmého na třetí
místo. Ulaga klesl z třetího místa
na sedmé.

Opaas byl jediným skokanem, který
na letošním MS v obou závodech vy-
bojoval medaili. Na velkém můstku
stříbrnou a na středním bronzovou.
Podílel se také na druhém místě Nor-
ska v soutěži družstev. Příznivci čs.
lyžování měli příležitost sledovat Opa-
ase v loňském XXIII. ročníku Turné
Bohemia v Harrachově a v Liberci,
kde v celkové klasifikaci obsadil de-
sáté místo a letos na Tatranském po-

háru, který byl součástí Světového
poháru. Zvítězil na středním můstku
a na velkém skončil jedenáctý.

Stejně jako v loňském ročníku i ten-
tokrát byl ve Světovém poháru sko-
kanů z čs. reprezentantů neúspěš-
nější Jiří Parma. Mistr světa na střed-
ním můstku obsadil v soutěži 89 zá-
vodníků, kteří bodovali, deváté místo.
Do celkového pořadí SP se ještě za-
psali: Vladimír Podzimek (23.), Bo-
humil Vacek (27.), Martin Švagerko
(29.), Pavel Ploc (39.) a Ladislav
Dluhoš (47.).

Z HISTORIE SP SKOKANŮ

Z dosavadních osmi ročníků Svě-
tového poháru skokanů třikrát vybo-
joval prvenství Fin Matti Nykänen,
dvakrát Rakušan Armin Kogler, jed-
nou jeho krajan Hubert Neuper, Jens
Weissflog (NDR) a letos Vegard
Opaas. Dvakrát se finále této soutěže
uskutečnilo na Štrbském Plese (1. roč-
ník 1979/80 a 6. ročník 1984/85). Tur-
né Bohemia bylo zařazeno do Světo-

vého poháru v letech 1981, 1983, 1984
a 1986, Tatranský pohár na Štrbském
Plese byl součástí SP ještě v roce
1982 a letos. Dosud nejlepší umístění
měli čs. závodníci v 5. ročníku 1983/84,
kdy Pavel Ploc skončil třetí, Jiří Par-
ma pátý a Ladislav Dluhoš jedenáctý,
v soutěži zemí ČSSR byla třetí.

Přehled nejlepších v jednotlivých
ročnících:

1. ročník 1979/80: 1. Neuper, 2. Kog-
ler (oba Rakousko), 3. Bobak (Pol-
sko). — Družstva: 1. Rakousko, 2.
Norsko, 3. Japonsko — 10. ČSSR.

2. ročník 1980/81: 1. Kogler, 3. Ruud
(Norsko), 3. Bulau (Kanada). — Druž-
stva: 1. Rakousko, 2. Norsko, 3. Fin-
sko — 10. ČSSR.

3. ročník 1981/82: 1. Kogler, 2. Neu-
per, 3. Bulau. — Družstva: 1. Rakous-
ko, 2. Norsko, 3. Finsko — 8. ČSSR.

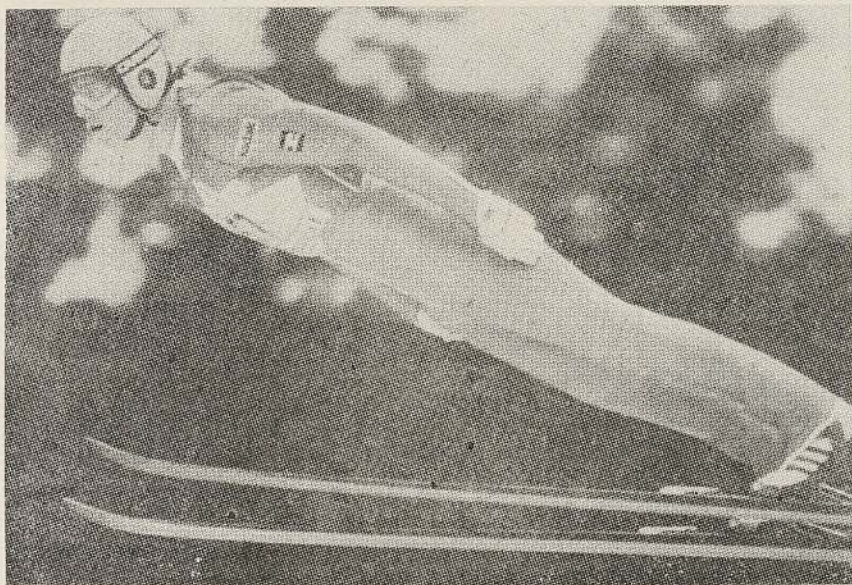
4. ročník 1982/83: 1. Nykänen (Fin-
sko), 2. Bulau, 3. Kogler. — Druž-
stva: 1. Norsko, 2. Finsko, 3. Rakous-
ko — 7. ČSSR.

5. ročník 1983/84: 1. Weissflog,
(NDR), 2. Nykänen, 3. P. Ploc. —
Družstva: 1. NDR, 2. Finsko, 3. ČSSR.

6. ročník 1984/85: 1. Nykänen, 2.
Felder, 3. Vettori (oba Rakousko). —
Družstva: 1. Finsko, 2. Rakousko, 3.
Norsko, 4. ČSSR. —

7. ročník 1985/86: 1. Nykänen, 2.
Vettori, 3. Felder. — Družstva: 1. Ra-
kousko, 2. Finsko, 3. Norsko, 4. ČSSR.

8. ročník 1986/87: 1. Opaas (Nor-
sko), 2. Vettori, 3. Felder. — Druž-
stva: 1. Norsko, 2. Finsko, 3. Rakous-
ko — 5. ČSSR.

Rakušan Andreas Felder byl nejúspěšnějším skokanem v druhé části Světo-
vého poháru 1987 (Foto archiv)

Konečný stav Světového poháru 1986/87 skokanů

1. Opaas (Norsko)	218	9	15	25	15	—	25	(1)	12	15	(5)	25	8	—	—	9	—	10	(4)	8	11	25	6	
2. Vettori (Rakousko)	192	12	—	20	25	12	(9)	15	20	15	12	25	—	—	—	15	6	—	—	—	—	15	—	
3. Felder (Rakousko)	177	—	12	8	8	—	15	4	2	—	6	20	7	—	—	—	—	20	15	25	2	8	25	
4. Tepeš (Jugoslávie)	166	(1)	10	—	12	4	—	12	10	12	—	—	9	20	20	—	—	—	11	—	12	12	7	15
5. Stjernen (Norsko)	159	8	—	7	—	—	3	—	20	9	12	9	20	—	—	12	9	9	(9)	11	(7)	20	10	
6. Nykänen (Finsko)	133	20	25	3	6	—	1	7	—	—	—	—	—	—	—	25	—	25	—	—	—	12	9	
7. Ulaga (Jugoslávie)	132	10	—	15	20	15	—	(2)	25	7	4	(3)	—	10	25	1	—	—	—	—	—	—	—	
8. Fidjestoel (Norsko)	131	5	—	11	11	—	2	—	—	20	8	—	—	—	—	—	—	—	8	20	25	9	12	
9. Parma (ČSSR)	129	11	10	7	—	—	—	6	8	—	8	5	15	—	—	7	7	12	11	(3)	—	11	11	
10. Nikkola (Finsko)	124	—	7	—	—	—	—	—	3	—	7	15	—	—	—	25	—	25	12	—	—	10	20	

Umístění dalších čs. reprezentantů: 23. Podzimek 31, 27. Vacek 27, 29. Švagerko 25, 39. P. Ploc 15, 47. Dluhoš 10 b.

Na prvním místě tabulky je celkový počet bodů. Následují body získané v jednotlivých závodech: Thunder Bay (70 a 90 m), Lake Placid (90 a 70 m), Chamonix, Intersportturné (Oberstdorf, Garmisch-Partenkirchen, Innsbruck, Bischofshofen), Tatranský pohár (90 a 70 m), Oberwiesenthal, Sapporo (70 a 90 m) — Lahti (dvakrát 70 m), Örnsköldsvik, Falun, Planica (lety), Oslo-Holmenkollen (70 a 90 m). Body uvedené v závorkách se škrtyly.

Švýčarka Maria Walliserová byla nejúspěšnější závodnicí na MS 1987 v Crans-Montaně. Stala se mistryní světa ve sjezdu a superobřím slalomu, v obřím slalomu získala bronzovou medaili. (Foto archiv)

hu vyhnat sebevědomí až na hranici možnosti.

Frehsner dává takovou šanci každému: „Všichni reprezentanti mají vlastní sadu videokazet, kterou jim připravují metodici a psychologové podle individuálních potřeb. Každý má doma vlastní videopřístroj, každý musí práci s videem plánovat a vyhodnocovat stejně jako všechny ostatní tréninkové prostředky.“

Vývoj ovšem neustrnul. Švýčari první spěchají dál. „Pozorovat obrazovku, to dnes dělají všichni. My umíme ihned analyzovat a dovést analýzu ke klíčovému rozhodnutí. S počítačovou přesností“

Tedy počítače. Tedy aerodynamické tunely a analýzy pomocí lomu světla. Tedy speciální oddělení Stramanna institutu, odkud po celý rok vycházejí na základě detailních rozborů přesné tréninkové plány.

Nemohu si odpustit poznámku: Proč Švýčari všechna tato donedávna tajemství pustili (v ještě konkrétnější podobě, než můžeme z prostorových důvodů my) na světlo?

A nemohu si odpustit odpověď: Protože firmy do lyžařské vědy investovaly. Protože se toho švýcarským

Švýcarsko: Únik informací (1)

Na počátku byla nevinná noticka ve švýcarském tisku: „V přípravě na MS v Crans-Montaně vynalezly nejvíce prostředků reprezentační týmy Švýcarska.“

Někdy stačí jediná věta, strhne lavinu. Stačila. Vzvednutý příval vět tázacích se soustřeďoval na otázku KOLIK? Doposud zůstává nezodpovězena...

Další polínko pod kotel se zvědavostí přiložil trenér švýcarské mužské reprezentace Karl Frehsner, když se pokusil stanovit pořadí faktorů, jež podle něj vedly Švýcarsy ke čtrnácti medailím z MS: 1. obsah tréninku, 2. materiální vybavení, 3. kolektivní duch týmů, 4. organizačně technické zázemí, 5. nízká startovní čísla, 6. nezbytná míra štěstí.

Brzy začaly probleskovat i další zprávy, za které se jinak platí krvavými penězi. Víc a víc bylo jasné, že prominenti helvétského kříže se zřejmě potřebují pochlubit. A když novináři přišli s velice přesným obrazem, jak to chodí v národních a firemních

týmech, kdo poroučí a kdo musí poslouchat, začalo vše zapadat do poměrně přesné mozaiky.

VIDEO-DIALEKTIKA

Již od roku 1978 je mezi švýcarské ski-pooly trvale zařazena japonská firma JVC. Tedy světový gigant ve sféře videoelektroniky. Nic zvláštního, video dnes ve vrcholovém sportu používá kdekdo; dá se však říci, že nikdo tak promyšleně a systematicky jako právě Švýčari. Dejme znovu slovo Frehsnerovi: „Natáčíme VŠECHNY jízdy KAŽDÉHO závodníka. Natáčíme celky i jednotlivé úseky, průjezdy jednotlivých branek, dojezdy, starty; natáčíme trénink i závody. Natáčíme už nejlepší žáky a dorostence — díky firmě JVC mají jejich družstva stejné vybavení jako nejúspěšnější reprezentanti. Natáčíme všechno. Dohromady tisíce hodin. To by ovšem samo o sobě nestačilo.“

Pokračuje Pirmin Zurbriggen: „Každodenní práci ve videostudiu považují za tréninkový prostředek. Pomáhá mi objevovat drobné prohřešky proti ideální stopě, dokonalému postavení lyží apod., které lidské oko není schopno postřehnout.“

Konkretizujme však pojem „práce ve videostudiu“. Jako výchozí situaci zvolme okamžik, kdy Zurbriggenovi zbývá do startu závodu ve sjezdu 24 hodin. „Absolvuji asi čtyřikrát trať. Hned natočíme také jízdy největších konkurentů. Večer usedneme před monitory. Musíme odhalit klíčová místa trati, místa, na nichž jsem oproti soupeřům získával nebo ztrácel, musíme vysledovat, v čem většina z nich dělá chyby. Potom rozhodnout o vlastní jízdě na příslušných úsecích.“

To však jsou stále jen technické vady. Zurbriggen však hovoří i o tom,

Šéftrenér švýcarských sjezdařů Karl Frehsner. (Foto archiv)

jak video zasahuje lidský faktor: „Nechci vypadat jako zlomyslný, ale velice mi pomáhá sledovat chybné jízdy soupeřů. Řeknu si — hele, oni to na tom zlomu moc neumějí, ztrácejí tady celé desetiny. A sebevědomí rychle stoupá.“

Není sám, kdo pro klid dušičky potřebuje video. Maria Walliserová doma sleduje videozáznamy svých vítězství. Nejen jízdy, ale hlavně slavnostní ceremoniály, obletování fotografy a reportéry, recepce. Vkládá do přístroje také pět let staré kazety a hned po nich kazety nejnovější. Výkonnostní skok, který je z nich patrný, prý ji uklidňuje. Tyto rituály se napadně podobají sugesci, autogennímu tréninku, hypnóze. Trochu připomínají zvyky známé z tenisu — sjezdařům podařilo využít. A protože nyní je třeba zdražilou trefu co nejlépe prodat.

S použitím zahraničních pramenů

PETR BUŠTA

Mistr světa P. Müller by si rád kousl i do olympijské medaile.

TŘI SVĚTOVÉ POHÁRY V ČSSR

Nejvyšší orgán Mezinárodní lyžařské federace FIS — kongres se schází k projednávání závažných otázek mezinárodního lyžařského dění jednou za dva roky. Tentokrát, z důvodu posunutí mistrovství světa i změny rytmu olympijských her, je přestávka tříletá. V těchto mezidobích řeší aktuální otázky v oblasti řízení soutěží a všech přílehlých problémových oblastí kalendářní konference FIS. Ta letošní se sešla 12.—14. června v rakouském zimním středisku Saalbach-Hinterglemmu.

KALENDÁŘNÍ KONFERENCE

je vždy vyvrcholením tohoto jarního zasedání. Řídí ji předseda FIS za asistence generálního sekretáře a obou ředitelů byra (sjezdového a klasického). Ve srovnání s předcházejícími roky nebylo čteno pořadí jednotlivých soutěží, ale jen stránky plánu závodů. To poněkud zkomplikovalo situaci při změnách. Naštěstí jich z naší strany bylo minimum. Již tradičně mění většinu termínů Jugoslávie.

Ke konsekvenci má práce předsednictva FIS ještě daleko. V prosincovém bulletinu FIS, oficiálním tisku předsednictva i celé federace se píše, že „MSJ se musí konat v březnu, a nikoliv v lednu, jak navrhuje Italská federace zimních sportů“.

Mistrovství světa juniorů 1988 ve sjezdových disciplínách se uskuteční v Madonně di Campiglio ve dnech 24. až 31. ledna 1988! Rozhodlo o tom zasedání předsednictva FIS ve dnech 23.—26. května 1987 v Dubrovniku. A podle potvrzených zpráv — jednomyslně!

Ostatní termíny nepřinesly velká překvapení, ani vzrušení. Času je letos méně. Problémy s aklimatizací před ZOH v Calgary i samotný rozsah her zabírá až příliš času z příští zimy. A jak se zdá stejných nebo podobných závodních období bude v budoucnosti více. V roce 1990 budeme bez vrcholné světové soutěže, od roku 1991 do 1995 se však střídají pravidelně MS a ZOH. Znamená to období bez jediného roku oddechu a času ke zformování družstev. S tím je třeba již dnes počítat, především v juniorské kategorii.

TŘI SVĚTOVÉ POHÁRY V ČSSR

V nové sezóně 1987/88 tři Světové poháry se uskuteční v ČSSR. Finančně nejatraktivnější soutěže ve sjezdových disciplínách však zde neuvidíme. Ještě letos 12.—13. prosince se uskuteční na Štrbském Plese úvodní soutěž družstev SP sdruženářů. Bude se skákat na středním můstku (P 70 m) a poběží se 3×10 km. Při současně vyrovnanosti družstev Norska a NSR, jakož i stoupající výkonnosti světové elity této disciplíny, slibuje závod zajímavý soubor.

Při čtrvrstoletí Turné Bohemia (25. ročník) zhlédnou příznivci lyžování ve dvou závodech SP na velkých můstcích v Liberci a Harrachově 9. a 10. ledna 1988 nejlepší skokany světové špičky v souboji s úspěšnými čs. reprezentanty.

Závěr dalšího týdne 16. a 17. ledna znamená jubilejní 50. ročník Zlaté lyže Českomoravské vysočiny v Novém Městě na Moravě a dva závody Světového poháru běžců. Na pořadu je 15 km volnou technikou a štafety 4×10 km klasickým způsobem.

Bude to jedna z posledních prověrek výkonnosti před ZOH v Calgary.

V kalendáři FIS jsou ještě další mezinárodní závody, které se uskuteční v nové sezóně v ČSSR: 27.—30. ledna XIII. ročník Poháru osvobození, mezinárodní závody vysokoškoláků ve sjezdových disciplínách ve Spindlerově Mlýně, 30. ledna—6. února mezinárodní mistrovství ČSSR a Pohár Spindlerova Mlýna — Juniorské závody ve sjezdových disciplínách ve Spindlerově Mlýně, dne 31. ledna 21. ročník Jizerské padesátky (muži 50 km, ženy 20 km) v Bedřichově, 1.—7. února 26. ročník Ski-Interkritéria žactva ve sjezdových disciplínách v Říčkách a Vrátné, 1.—6. března mezinárodní juniorské běžecké turné na Zadové a Skalce (Bezroukův memoriál), 18. až 20. března Velká cena Slovenska ve sjezdových disciplínách ve Vysokých Tatrách, 19.—20. března 23. ročník Tatranského poháru skokanů (Evropský pohár), 24.—27. března Juniorský pohár sdruženářů v Harrachově.

K ZASEDÁNÍ KOMISÍ

Jednotlivé problémové záležitosti jsou soustředěny do komisí a subkomisí FIS. Celkem, i při snaze o radikální snížení jejich počtu na kongresu ve Vancouveru, jich existuje čtyřicet včetně komisí akrobatického lyžování a lyžování na trávě. Nejmenší je speciální subkomise podnikových soutěží s dvěma členy, největší sjezdového lyžování se 40 členy. Každá má jasně vymezený okruh pravomocí. Hlavní jsou komise jednotlivých disciplín, rozdělené na subkomise podle problémových okruhů. Návrhy předsednictvu FIS podává vždy příslušná komise disciplíny. ČSSR v celkovém počtu asi 250 členů komisí má pět svých zástupců. Někteří pracují i ve více komisích.

Jednání probíhají za zavřenými dveřmi a bez schválení za člena komise, kterýžto akt může uskutečnit pouze kongres, je návštěva zasedání velmi obtížná. Většina materiálů je zasílána k prostudování předem a tak zasedání probíhají stručně a věcně.

TISKOVÁ KONFERENCE

Nebývá zvykem pořádat bezprostředně po ukončení kalendářní konference „tiskovku“. Tentokrát udělal sám předseda FIS Marc Hodler výjimku, přestože nebyla původně v plánu. Problémů je celá řada, k mnohým se sejdou ještě příslušné komise na dořešení v říjnovém zasedání. A tak jen telegraficky.

- Snahy po zrovnoprávnění obou běžeckých způsobů jdou tak daleko, že jsou plánovány štafety se dvěma úseky klasicky a dvěma volnou technikou.
- Skokanská komise se postavila pro-

ti rekordům a vyzvala Jugoslávský lyžařský svaz, aby upravil můstek pro lety v Planici podle schválené normy.

- Pro udělování bodů SP ve skoku je potřeba účasti v závodě reprezentantů alespoň osmi zemí (doposud šesti).
- Účastníci Světového poháru ve sjezdových disciplínách pojedou napříště celkem 26 závodů v roce ZOH a 30 v roce MS mužů i žen.
- I v příští sezóně bude startovat ve druhém kole slalomu a obřího slalomu ve Světovém poháru 30 závodníků a závodnic, v Evropském poháru 60.
- Snahy pro zvýšení zajímavosti sjezdové kombinace nabývají určitější podobu. Impulsem byla Gundersenova metoda v závodě sdruženém.
- Kloubové tyče se budou zkoušet ještě jeden rok. Navíc Světové přicházejí s modelem nafukovací tyče (!?).
- Výkonnostní žebříčky budou nyní vycházet pětkrát za sezónu, body pro losování ve Světovém poháru ještě častěji(!).

KANDIDÁT MS 1991

Saalbach-Hinterglemm je jedním z kandidátů na uspořádání MS 1991 ve sjezdových disciplínách. A že to bere s kandidaturou vážně, svědčí celá jeho propagační činnost.

Poprvé se představil jako kandidát MS 1991 již při kongresu FIS ve Vancouveru, v minulém roce uspořádal týdenní kurs golfu pro představitel FIS. Byl několikrát pořadatelem Světového poháru, v příštím roce se zde uskuteční jeho finále. V posledních letech doznal nesmírného rozkvětu, zacož vděčí okolním horám. Je převážně zimním střediskem, o čemž svědčí následující parametry: 56 vleků a lanovek, včetně největší rakouské kabinové lanovky s hodinovou kapacitou více než 50 000 osob, 180 km sjezdových tratí, 22 km upravených běžeckých stop, 88 saun, 18 krytých plaveckých bazénů, 12 otevřených vyhřívávacích, dvě tenisové haly, tři lyžařské školy.

Celkovou režií konference Saalbach dokázal, že je schopen se i případně MS zhostit se zdarem. Jeho kandidatura však přichází příliš záhy po MS 1982 ve Schladmingu.

Všechny mezinárodní soutěže v nové sezóně v ČSSR jsou povzbuzením i závazkem pro naše závodníky i organizátory, techniky i rozhodčí, ale i diváky. Budou mít příležitost ve třech Světových pohárech aplaudovat budoucím olympijským vítězům a medailistům. Kéž by mezi nimi byli i závodníci s československým lvíčkem na rukávech závodního úboru.

JAN VEDRAL
sekretář VSL ÚV ČSTV

Z dějin lyžařství na Slovensku (2)

Obecně je možno říci, že v prvních poválečných letech (1918—1927) se lyžování na Slovensku rozvíjelo pomaleji nežli v českých zemích. Důvodem nebyly jen byrokratické a úzkoprsé postoje správního aparátu státu k potřebám nově se rozvíjejícího sportu na Slovensku, ale především tíživá hospodářská situace, která se zlepšovala jen postupně.

Prvním lyžařským spolkem na Slovensku byl Tatranský turistický spolek v Liptovském Mikuláši, založený v roce 1918. V roce 1920 uspořádal Svaz lyžařů ČSR na Štrbském Plese první mistrovství ČSR na Slovensku,

teré bylo dobrou propagací závodního lyžování. V roce 1923 byl v Košicích založen

Klub tatranských lyžařů (KTL) s odbočkou ve Spišské

Nové Vsi. Byl prvním klubem, který po válce na Slovensku pořádal závody. Jeho iniciátorem byl Josef Chejnovský, který na Jahodnej poblíž Košic postavil dva skokanské můstky. Prvním předsedou klubu se stal Ing. A. Bouchal, po něm dr. K. Kamberský, náčelníkem byl Fr. Kovanda. Postupně byly založeny tři další kluby. V roce 1925 byl zásluhou dr. Gustava Hubáčka ustaven Skiklub Bratislava,

jehož předsedou se stal Ján Křesťan, jednatelem Otakar Turnovský a náčelníkem Karel Tylš, později náčelník Slovenské župy. Klub postavil na Kamzíku skokanský můstek. Čtvrtým, na Slovensku založeným lyžařským klubem, byl významný Sportovní klub Vysoké Tatry (ŠKVT), založený dne 5. 12. 1926 ve Starém Smokovci. Iniciátory založení klubu byli mj. Václav Dusil a Miloslav Slavík. Ustavující schůze 22 lyžařských nadšenců Tater založila klub a zvolila činovníky: předsedu dr. Jana Kubíka, jednatele Miloslava Slavíka, členy výboru dr. Ludo Izáka, Fr. Čudu, Fr. Riedla a další, mj. V. Dusil se stal prvním cvičitelem klubu. ŠK Vysoké Tatry se neprodleně přihlásil za člena Svazu lyžařů RČS. Ještě v roce 1926 dobudoval v Mlynici skokanský můstek, pojmenovaný podle projektanta a stavitele, Jarolímkovým můstkem. Založil několik poboček: v Gerlachově, Tatranské Lomnici, Tatranské Kotlině, ve Ždiaru, Štrbě a Važci, které pořádaly lyžařské závody a propagovaly lyžařství. Lukáš Michalák, na ZOH 1936 v Garmisch-Partenkirchenu nejlepší Středoevropan v běhu na 18 kilometrů s umístěním na 10. pořadí, se naučil běhat ve Ždiaru. ŠKVT organizoval všechny vrcholné závody svazu, pořádané v Tatrách; největším lyžařským podnikem bylo mistrovství světa 1935 v klasických disciplínách. Byl prvním klubem na Slovensku, který založil Tatranskou lyžařskou školu s profesionální výukou. Jako protiváhu časopisu Karpathenpost, vydávaný Karpathenvereinem, vydával týdeník Vysoké Tatry, redigovaný dr. L. Izákem a Mil. Slavíkem. Dalším lyžařským klubem byl Skiklub Banská Bystrica, založený 20. 12. 1929

z iniciativy prof. J. Koudelky. Předsedou se stal Jaroslav Zvěřina, jednatelem Ludo Matušik, náčelníkem J. Koudelka. Lyžařský můstek, postavený nákladem klubu v Srnkovej, projektoval Ing. V. Bukovčan.

SLOVENSKÁ ŽUPA SL RČS

ŠK Vysoké Tatry má velké zásluhy o rozvoj lyžařství nejen ve Vysokých Tatrách. Na jeho podnět a iniciativu jednatele Mil. Slavíka zakládá v provincii 1927 šest lyžařských spolků, v té době na Slovensku existujících (KTL Košice, Skiklub Bratislava, ŠKVT, Lyžařský kroužek Sandrick Dolné Háme, KČST Banská Bystrica a Lyžařský odbor YMCA Banská Bystrica) Slovenskou župu SL RČS se sídlem ve Starém Smokovci. Předsedou se stal MUDr. Ludovit Izák, který až do roku 1938 zastával funkci jednoho z místopředsedů SL RČS. **Rok 1927 je možno pokládat za začátek nové éry v rozvoji lyžařství na Slovensku.**

Rychlý rozvoj lyžařství, zejména v horských a podhorských oblastech, převážně v rámci sokolských jednot — počet lyžařských klubů a kroužků v období 1928—1933 stoupl z šesti na 41, vzrostl počet rozhodčích, cvičitelů i počet lyžařských závodů — si v roce 1933 vynutil rozdělení Slovenské župy na župu Východoslovenskou se sídlem v Košicích a Západoslovenskou se sídlem v Banské Bystrici.

KLUB SLOVENSKÝCH TURISTŮ A LYŽIAROV

Významnou událostí pro rozvoj lyžařství na Slovensku bylo založení Klubu slovenských turistů a lyžařů (KSTL) v Žilině dne 15. ledna 1939. Nejvýznamnější jeho složkou byl Lyžiarsky sbor, který se sešel ke své ustavující schůzi 25. ledna 1939. Předsedou LS KSTL se stal dr. Ing. Jozef Šimčíško. Klub měl vlastní jednací, závodní a registrační řád. V roce založení sdružoval 13 klubů, 139 závodníků, 15 rozhodčích, 43 cvičitelů a uspořádal 10 závodů. V roce 1944 se tato čísla zvýšila na 44, 989, 149, 94 a 47. Staral se především o mládež.

KSTL hrál v dějinách slovenského sportu a lyžování významnou úlohu. Pracoval jako vrcholná jedinstupňová organizace osmi sportovních odvětví po celou dobu války, prakticky až do sjednocení tělovýchovy a sportu v Československu v roce 1948.

Obdobně jako v českých zemích existoval i na Slovensku německý klub, již vzpomenuť Karpaty spolek — Karpathenverein, v podstatě turistický klub s lyžařským odborem; střediskem lyžařského ruchu byla Tatranská Polianka. Před první světovou válkou a krátce po ní vyvíjel Karpathenverein bohatou činnost, dominoval ve Vysokých Tatrách. Po roce 1926 jeho pozici postupně převzal ŠK Vysoké Tatry.

Válka ochromila rozvoj lyžařství i na Slovensku. Mnoho slovenských lyžařů se zapojilo do bojů proti okupantům. Lyžařský praporek čs. armádního sboru, jehož naprostou většinu tvořili slovenští lyžaři, se vyznamenal v bojích o osvobození severního a východního Slovenska. Mnoho slovenských lyžařů obětovalo své životy za vlast. Slovenské lyžařství utrpělo i značné hmotné škody, fašisté vypálili 56 lyžařských a turistických horských chat.

Ústřední akční výbor Národní fronty dne 27. února 1948 rozhodl o splynutí všech tělovýchovných organizací v celonárodní organizaci Sokol. O měsíc později 28. března 1948 se ústřední akční výbor Sokola ujal řízení všech tělovýchovných organizací a jejich složek. Do doby než bylo ukončeno sloučení po technické stránce, odpovídal za nerušený chod likvidujícího SL RČS, na Slovensku LS KSTL a jejich podřízených složek patnáctičlenný akční výbor SL RČS za předsednictví Ing. A. Jaurise. Mezi SL RČS a LS KSTL nebyla organizační vazba, spolupráce mezi oběma organizacemi hned po válce se však rozvíjela velice úspěšně. V akčním výboru SL RČS byli slovenští lyžaři zastoupeni předsedou LS KSTL.

Únor 1948 se stal milníkem nového vývoje lyžařství s nově budovaným socialistickým systémem tělovýchovy a sportu, který otevřel brány pro rozvoj lyžování v dosud nepoznaném rozsahu, jak v oblasti rekreačního tak závodního lyžování po celé naší vlasti.

Dr. OTTO KULHÁNEK a JAN MRÁZ

Moderní lyžařský areál na Štrbském plese.

[Foto Ing. J. Bobula]

Novinky z Interski 1987 v Kanadě

V lednu letošního roku se konal už XIII. kongres Interski v Kanadě. Historie kongresů Interski se datuje od roku 1949. Tehdy Rakouský lyžařský svaz navrhl, aby se pořádaly pravidelné mezinárodní kongresy k výuce lyžování. Cílem byla možnost srovnávat výuku, výklad techniky a metodiky v jednotlivých státech.

TROCHU HISTORIE

Návrh byl přijat a první kongres se konal v r. 1951 v rakouském Albergu za účasti delegací devíti zemí. Pak následovaly kongresy pravidelně za dva roky až do r. 1959, kdy se uskutečnil v Zakopaném. Tam se dohodli představitelé jednotlivých států, že dále budou kongresy pořádány za tři roky. V roce 1962 bylo dějištěm italské Monte Bondone a tam dostaly kongresy krátký název INTERSKI (Fédération Internationale de l'Enseignement du ski). Do té doby se na zasedáních jednalo především o zatáčení na lyžích. Výraznou změnou v pojetí výuky je rok 1965, kdy na kongresu v Badgasteinu se objevuje metodika a technika klasických disciplín a Skandinávci ukazují nové běžecké techniky. O deset let později také Československo — Vysoké Tatry — hostily delegace 15 zemí. I tento kongres má v historii Interski význačné místo. Zde poprvé bylo zařazeno do ukázek akrobatické lyžování, krasojízdy a zahájena terminologická práce v lyžování na mezinárodní úrovni a snaha po vytvoření vícejazyčného slovníku odborných lyžařských termínů. Poprvé se konala závěrečný den společná ukáзка všech zúčastněných zemí. Potvrdila, že i při různých metodických přístupech ve výuce nebo výkladu techniky, bylo dosaženo konečného cíle — perfektní stejné ovládní lyží, ať už to bylo demonstrátory z Kanady, Rakouska, Francie nebo Japonska.

Od roku 1971 se kongresy Interski konají pravidelně po čtyřech letech. V současné době Interski sdružuje 26 členských států a organizačně se dělí do tří komisí:

- Školské komise
- komise amatérských cvičitelů
- komise profesionálních cvičitelů.

Z KONGRESU V BANFFU

Letošního XIII. kongresu INTERSKI, který se konal v době od 19. do 26. ledna 1987 v kanadském Banffu, se zúčastnilo 18 lyžařských svazů, z toho ani jeden ze socialistických zemí. Vzhledem k tomu, že letošního kongresu v Kanadě se nezúčastnil také žádný zástupce VSL ÚV ČSTV, přivítali jsme pozvání přímých účastníků tohoto kongresu — Lyžařského svazu NSR a člena předsednictva INTERSKI E. Gattermanna a vedoucího družstva demonstrátorů Lyžařského svazu NSR a hlavního referujícího západoněmecké delegace na kongresu Hanse Jandy do Bayerwaldu v NSR. V průběhu pětidenní návštěvy účastníci absolvovali praktické ukázky a výcvik na sněhu, teoretické besedy, promítání videokazet a získali kompletní přehled referátů, přednesených na kongresu Interski v Kanadě.

Na XIII. kongresu Interski bylo přihlášeno k přednesení 18 referátů (z osmnácti svazů). Vzhledem k neúčasti původně přihlášené Jugoslávie, referovali delegáti 17 států. Celková úroveň referátů (podle vyjádření našich hostitelů) byla průměrná, dojem z přednesených referátů byl rozpačitý, někdy i rozporný. Po stránce obsahové a „inovační“ byl kongres zklamáním. Většina přednášejících pouze konstatovala stav v lyžařské výuce příslušného svazu. Praktické ukázky v řadě případů demonstrovaly postupný nácvik oblouků od oblouků v pluhu k závodním obloukům. Z uvedeného průměru podle názoru našich hostitelů vybočily příspěvky delegací USA, Švýcarska, Lichtenštejnska a NSR.

Pozitivně naši hostitelé hodnotili prostředí, organizační zajištění, zájem diváků. Po celou dobu trvání kongresu byla velice silná obleva a veškeré praktické ukázky probíhaly na umělém sněhu, který pořadatelé obětavě připravili. Předsedou Interski na další období byl zvolen známý rakouský lyžařský odborník Franz Hoppichler.

Jednotlivé referující státy vystoupily s následující problematikou:

Andora — zdůrazněn význam plnění mezinárodních testů pro lyžaře, uveden přehled podmínek pro splnění bronzového, stříbrného a zlatého oznamu.

Argentina — na základě studia techniky lyžování od dětí až po špičkové lyžaře určuje tři základní faktory pro nácvik lyžování: rovnováhu, rytmus, pohyblivost. Uvádí charakteristiku jednotlivých fází oblouku, v rámci nácviku zdůrazňuje všeobecnou (komplexní) metodu a jednotlivé fáze učení (nácviku) jsou aplikovány na lyžování.

Finsko — zamyšlení nad během na lyžích, hledání příčin oblíbenosti a rozšíření běhu na lyžích ve světě, oblíbenosti běžeckých maratónů.

Francie — v první části referátu charakteristika situace výuky běhu na lyžích, zdůrazněna tradice a systém v této oblasti ve Francii, metodické využití běžek pro nácvik sjiždění. Druhá část referátu obsahuje přehled francouzských názorů na zatáčení od r. 1937 a konstatuje, že v současné době existují určité základní technické prvky, které se objevují ve všech lyžařských školách.

Itálie — v první části je metodika nácviku na lyžích v italských lyžařských školách a zdůrazněn význam motivace a vhodné metodiky nácviku žáků, kteří netouží nebo nejsou schopni dosáhnout optimální úrovně techniky. Druhá část se zabývá vzájemným vztahem lyžařské výuky — masového lyžování a závodního sportu. Uveden popis „základního závodního oblouku“ a jeho některých modifikací.

Japonsko — referát se zabývá proměnlivostí faktorů, které lyžování ovlivňují. Jádro lyžařské techniky vidí v optimálním spojení všech těchto faktorů — nazývají je „proměnlivé lyžování“.

Kanada — na základě rozboru z vystoupení na Interski v Japonsku (1979) a Itálii (1983) sestavila nový učební plán lyžování. Stanoven nový požadavek na lyžařské učitele: nejen dobře lyžovat a znát teorii, ale také být schopni vhodně použít odpovídající techniku při lyžařské výuce různých žáků.

Lichtenštejnsko — příspěvek zdůrazňuje význam rytmu pro nácvik pohybu, tedy i lyžování. Připomíná význam rytmu pro život, spojení života a pohybu a z toho odvozena aplikace na lyžování. Uvádí metodické příklady pro rozvoj rytmického citění při pohybu, postavení učitele při výuce.

NSR — v úvodu přináší krátkou charakteristiku vývoje názorů na důležitost jednotlivých fází oblouku. Až do roku 1983 (Itálie) se zdůrazňuje význam zahájení oblouku (přesněji řečeno přechod z oblouku do oblouku). Představitel Lyžařského svazu NSR se domnívá, že fáze vedení oblouku nabízí stejné množství variant, vyžaduje stejnou pohybovou i mentální připravenost jako fáze zahájení oblouku. Problematika vedení oblouku je v referátu rozpracována s ohledem na techniku provedení a na pocity lyžaře, které se ve fázi oblouku objevují.

Norsko — zdůrazňuje historický význam lyžování v Norsku. V současné době začíná výuka lyžování už u malých dětí na lyžařském hřišti, jejím cílem je poskytnout široký pohybový základ. V období 10–15 let začíná lyžařská specializace. V poslední době stoupá oblíbenost sjezdového lyžování.

Nový Zéland — referát informuje o rozvoji lyžařského hnutí v zemi, zdůrazňuje vliv minulých kongresů Interski na formování metodiky výuky a podává krátký přehled názorů na lyžování.

Rakousko — zdůrazňuje význam fáze vedení lyží, uvádí některé časové charakteristiky pro fáze vedení oblouku. Proveden rozbor faktorů, majících význam pro vedení oblouku (rychlost jízdy, šířka stopy, kvalita sněhové podložky).

Španělsko — referát obsahuje rozbor oblouků, uvádí principy oblouků, fáze oblouků, jednotlivé principy a fáze charakterizuje.

Švédsko — krátký rozbor situace v lyžařském sportu v poslední době, zdůrazněn význam I. Stenmarka pro zvýšení zájmu o lyžování. Lyžařské školy se snaží reagovat na momentální situaci. Žáci mají různé cíle, ty musí učitel poznat a respektovat. Dává mu to velikou svobodu

v jednání a rozhodování (lyžařská akrobacie, jízda v boulič, telemarky, nácvik závodních oblouků).

Švýcarsko — referát obsahuje tři části. První charakterizuje celkovou situaci v lyžařské výuce ve Švýcarsku, zdůrazňuje význam knihy Ski Schweiz jako základní učebnice pro lyžařskou výuku. Za těžiště výuky oblouků z hlediska techniky jsou považovány otevřené oblouky snožmo. Druhá část referátu obsahuje zamyšlení nad lyžařskou technikou dětí a mládeže s možnostmi jejího nácviku. Třetí pojednává o výuce slepých lyžařů.

USA — vystoupení americké delegace tvořilo pět dílčích referátů, které rozpracovávaly problematiku „taktiky“ při lyžařské výuce. Obsah je tvořen metodickou výukou (metody, zásady atd.), faktory, které ovlivňují lyžařskou výuku, osobností lyžařského učitele atd.

Velká Británie — uvádí podmínky pro správné lyžování (rovnováha, změna hran, postavení trupu), charakterizuje základní postoj při lyžování.

Jednání jednotlivých kongresů ukazují, že směr vývoje techniky v určitých obdobích určují vždy vynikající závodníci v součinnosti s výrobou lyžařského vybavení. Důležité je, abychom uměli tyto nové poznatky citlivě a účelně přenášet do základního výcviku. Poslední kongresy ukazují prioritu nácviku pohybových dovedností potřebných pro zvládnutí jízdy na lyžích před nácvikem jednotlivých prvků někdy samoúčelných v omezeném prostředí, jak to v minulosti bývalo.

Závěrem lze konstatovat, že celý vývoj přístupu k pojetí lyžařské výuky, tj. v obsahu, metodice a popisu techniky potvrzuje správnost vývoje našeho pojetí.

Věříme, že naše první informace poskytnete lyžařským pracovníkům základní představu o obsahu jednání XIII. kongresu Interski v Kanadě. K nejzajímavějším referátům z Interski i názorům a poznatkům se ještě vrátíme.

Doc. PhDr. TADEŠ BRODA, CSc. a JOSEF TREML

Speciálně rozvíjející a napodobivá cvičení v přípravě sjezdaře

Sjezdové lyžování můžeme zjednodušeně charakterizovat jako disciplínu převážně rychlostně silového charakteru i když je třeba zdůraznit, že na sportovním výkonu se podílejí určitým způsobem všechny pohybové schopnosti.

Důraz klademe na sílu (zejména dynamickou a výbušnou), na rychlost (reakce i prováděného pohybu) a na obratnost (obecnou i speciální, kterou rozumíme vlastně zvládnutí techniky). **Vytrvalost** je potřebná ke zvládnutí značného objemu přípravy na sněhu často v nepříznivých podmínkách. Speciální vytrvalost (ve výkonech od 45 s zhruba do 2 min) je potřebná, aby mohl sjezdař absolvovat celou trať s plným nasazením od startu až do cíle. Nezbytnou pohybovou schopností je rovněž **pohyblivost**, která je mnohdy limitujícím faktorem správného zvládnutí techniky.

Z uvedeného je zřejmé, že můžeme v zásadě hovořit o pohybových schopnostech obecných a speciálních, které jsou výrazem specifických požadavků sjezdových disciplín. Vztah mezi všeobecnou tělesnou přípravou a speciální je velmi důležitý zejména v přípravě mládeže, kde by všeobecně rozvíjející cvičení měla převažovat. Základem je tedy všestrannost; čím vyšší je úroveň všeobecné tělesné připravenosti, tím diferencovanější může být potom proces rozvoje speciálních pohybových schopností a tím účinněji může podporovat růst výkonnosti na lyžích.

Speciální trénink by tedy neměl začínat příliš brzy, rozhodně ne dříve nežli v 11–12 letech (také s přihlédnutím k akceleraci jedince, jeho výkonnostní úrovni apod.), jinak se dostatečně nerozvinou základní pohybové schopnosti, což vede v pozdějších letech ke stagnaci výkonnosti.

Speciální sílu rozvíjíme zejména v druhé části přípravného období postupným zařazováním speciálně rozvíjejících cvičení, tj. takových, která rozvíjejí svalové skupiny, které sjezdař nejvíce potřebuje na sněhu (svalstvo stehenní a na přední straně bérce, paží a pletence ramenního a svalstvo břišní). Nemíjí třeba používat příliš velkých zátěží, ani v tréninku dorostenců neuvítáme činek těžších nežli 20 kg. V přípravě žactva stačí posilování pouze vlastní hmotností. Posilování by nemělo být dlouhé ale intenzivní. Výhodnější je určovat dávkování časem (např. zátěž trvá 25 s), nežli počtem opakování.

Speciální obratnost rozvíjíme v přípravě zařazováním napodobivých cvičení opět častěji v druhé části přípravného období. Jsou to cvičení, která napodobují v čase a prostoru pohyby, které provádí sjezdař na sněhu. Využíváme pérových můstků, trampolín (malých i velkých), zařazujeme člunkové a slalomové běhy kolem nářadí v tělocvičně, v terénu kolem stromů nebo slalomových tyčí apod. Zatím nejdokonalejším napodobivým cvičením je jízda na trávnicích lyžích pásových, kolečkových lyžích (bruslích) a jízda na svazích s umělou hmotou. Praxe však ukázala, že intenzivním tréninkem na hmotě vychováme dobrého lyžaře na hmotě, nikoliv na sněhu, neboť skluz na hmotě a celá řada dalších okolností je odlišná od jízdy na sněhu.

Z výzkumů je zřejmé, jak výrazně se zhoršuje technika jízdy v důsledku narůstání únavy. Proto se v přípravě zaměřujeme také na rozvoj **speciální vytrvalosti**, kde využijeme rovněž cvičení, jejichž pohybová struktura a charakter zatížení odpovídají zatížení v závodě. Zařazujeme nejrozličnější poskoky, přeskoky a víceskoky snožmo i jedno- nož, výdrže a podřepy ve sjezdovém postoji, výběhy a seběhy svahů, delší slalomy na suchu, běhy 400–600 m opakovaně, jízdu na kole do kopce a na čas (1–3 min).

Příklady speciálně rozvíjejících a napodobivých cvičení

- Poskoky snožmo stranou, vpřed, vzad, do trojúhelníku, do čtverce, totéž na jedné noze, totéž přes lavičku nebo jinou nízkou překážku, ev. s držením míče před tělem,
- výskoky snožmo pozadu na lavičku, běh pozadu, poskoky v dřepu pozadu ev. po šikmé lavičce nebo do svahu,
- opakované výskoky z dřepu vzhůru, „žabáky“ 5–10 skoků snožmo napojované,
- vystupování a sestupování (švédská bedna asi 50 cm, židle).

Cvičení s využitím zábradlí

- Odrazem snožmo výskok na zábradlí — seskok se vzpažením, ev. do sjezdového postoje,
- dřep čelem k zábradlí, opakované výskoky roznožmo,
- přeskoky zábradlí skrčmo, roznožmo, odbočmo,
- stoj na levé čelem k zábradlí, pravou zanožit, podřepy na levé a naopak.

Cvičení s využitím švihadel

- Přeskoky snožmo (na místě, vpřed, vzad, stranou),
- přeskoky jedno- nož, střídmonož (na místě, vpřed),
- přeskoky nad vodorovně kroužícím švihadlem,
- přeskoky skrčmo vpřed, vzad, přes natažené švihadlo držené oběma rukama.

Cvičení s využitím schodů

- Výběhy, seběhy, poskoky snožmo, jedno- nož, napřed, pozadu, stranou, přes 1, 2 nebo více schodů, výstupy s cvičencem na zádech apod.,
- odhazování břemen trčením od prsou z dřepu,
- rychlá chůze, ev. běh pozpátku do svahu,
- stoj rozkročný, opakovaně kolena tlačít k sobě, podřep,
- podřep snožný, kroužící koleno vlevo, vpravo,
- stoj rozkročný, záklon, levou rukou se dotknout pravé paty a naopak,
- ze vzporu dřepmo vztyk do váhy na levé — dřep a naopak,
- sjezdové postoje s výdrží ev. s poskoky na rovině, na šikmé podložce,
- přeběhy terénních vln, seběhy sjezdové tratě se změnou směru a zaujímáním sjezdového postoje,
- běh mezi stromy, slalomovými tyčemi v podobě slalomu, obřího slalomu, slalomový běh mezi díly švédských beden (na výšku).

Využití malých trampolín

- Poskoky se zaujímavým sjezdového postoje,
- přeskoky stranou z jedné trampolíny na druhou, ev. po více trampolínách postavených jako slalomová trať.

Využití velké trampolíny

- Poskoky snožmo stranou (ve dvojicích v odlišném rytmu, s držením míče před tělem),
- výskoky ve sjezdovém postoji, tlumení plachty při doskoku do nízkého sjezdového postoje,
- ve dvojicích, jeden ve sjezdovém postoji, zády ke druhému, který se jej snaží poskoky vyvést z rovnováhy,
- poskoky stranou po trampolíně ve směru kruhu vpravo, vlevo, různě.

Poskoky na pérových můstcích, podobná cvičení jako na trampolínách.

- Odrazem z pérového můstku skrčky, roznožky, obraty kolem svislé osy, sjezdový postoj ve vzduchu, při doskoku apod.,
- napodobivá cvičení na trenažéru (s použitím holí),

- jízda na kolečkových lyžích (bruslích) — sjezdové postoje, slalomová trať,
- jízda na trávnicích (pásových) lyžích,
- jízda na svazích pokrytých kobercem z umělé hmoty.

Značný výběr speciálně rozvíjejících a napodobivých cvičení, která lze s úspěchem využít v přípravě sjezdaře na sezónu, můžete najít v uvedené literatuře.

Literatura:

T. Broda, J. Jirsa, J. Máša: Tréninková jednotka sjezdaře, ČUV ČSTV Praha 1985. — **V. Hellebrandt:** Lyžiarska gymnastika, Šport Bratislava 1982. — **J. Jirsa:** Celoroční program sportovní přípravy žactva v oddílech TJ — sjezdové lyžování, ČUV ČSTV Praha 1983. — **J. Maršík a kol.:** Lyžování, sjezdové disciplíny, učební texty pro trenéry II. a III. tř., Olympia Praha 1980. — **J. Maršík:** Program sportovní přípravy v TSM, sjezdové disc., ČUV ČSTV Praha, 1979. — **J. Tremel:** Lyžařská gymnastika, občasník Cvičitel, ČUV ČSTV Praha 1984.

JAN MARŠÍK
předseda MK VSL ČUV ČSTV

Význam terénu při běhu na lyžích

Soutěžní výkon v lyžování je svým charakterem intervalovou zátěží, kde se střídají stoupání, klesání a rovinky. Podle mezinárodních pravidel by měly být zařazeny rovnoměrně s tím, že u kratších tratí by mělo být relativně více stoupání než u tratí delších a u žen než u mužů. Lyžař své tempo na nestejných terénních úsecích mění, přičemž jeho organismus reaguje různým způsobem a od lyžaře se požadují odlišné tělesné vlastnosti v rozličných úsecích terénu.

Poměrně přesná měření délky terénních úseků mužské 15km a ženské 5km tratě a časů na nich dosahovaných, uskutečnili na trasách MS 1978 v Lahti, dále pak na ZOH 1980 v Lake Placidu a na MS 1985 v Seefeldu.

	LAHTI		LAKE PLACID		SEEFELD	
	min	%	min	%	min	%
15 km muži						
stoupání	17,9	36,4	19,9	45,2	19,1	47,8
klesání	11,2	22,8	14,1	32,0	10,9	27,2
rovinky	9,8	19,9	10,2	22,8	10,0	25,0
zvlněný terén	10,3	21,9	—	—	—	—

5 km ženy

	LAHTI		LAKE PLACID		SEEFELD	
	min	%	min	%	min	%
stoupání	9,5	50,0	8,0	48,4	6,5	44,8
klesání	6,4	33,7	4,3	26,1	5,5	37,9
rovinky	3,1	16,3	4,2	25,5	2,5	17,2
zvlněný terén	—	—	—	—	—	—

V uvedeném sledování mezičasů nejsou zahrnuta všechna malá stoupání a klesání, ale přesto tvoří podíl stoupání co do času 40—50 % celé doby závodu. I když jsou na tratích klesání zastoupena stejně, připadá na ně z doby závodu pouze 20—30 %.

Na mužské trati 15 km je průměrně 10 větších stoupání a připadá na ně průměrná doba 2,5 min, (0,5—5,3 min), přičemž průměrná rychlost je přibližně 3,8 m/s. Větších klesání je asi 8, na ně připadá průměrná doba 1,4 min (0,3—2,5 min) a průměrná rychlost je 8,3 m/s. Rovinek a zvlněných úseků je 5—6, jejich zdolávání trvá průměrně 3,4 min (0,8—5,0 min) a rychlost je 5,4 m/s.

Na ženské trati 5 km je větších stoupání 3—5, průměrná doba je 8,5 min (0,3—5,1 min), klesání je rovněž 3—5 a jejich průměrná doba je 0,7 min (0,3—1,2 min). Na ZOH a MS jsou obecně velkorysejší tratě než na menších soutěžích.

Obecně lze tedy konstatovat, že závod mužů na 15 km je zátěží intervalového typu, kde je 10×2,5 min stoupání, 5×3,5 min zvlněného a rovného terénu a mezi tím 7×

×1,5 min klesání. Ženská trať se skládá v průměru z 5×2 min stoupání, 2×1,5 min zvlněného a rovného terénu a 4×0,5 min klesání.

Dřívější výsledky zkoumání mezičasů jednoznačně ukázaly, že stoupání jsou nejvíce rozhodujícími úseky terénu z hlediska konečných výsledků u všech lyžařských tratí.

Na stoupání připadá 35—50 % doby závodu a největší rozdíly mezi lyžaři vznikají právě v těchto úsecích. Význam stoupání je nejvýraznější na 15km mužské a 20km ženské trati. U ženské tratě 5 km mají rovněž klesání velký význam pro umístění špičkových závodnic. Na trase 50 km mužů vznikají rozdíly i na rovinách a zvlněných úsecích a v závěrečné fázi závodu. Měření mezičasů na MS 1985 v Seefeldu ukázalo, že uvedené výsledky platí i pro bruslení.

Jak praktické zkušenosti tak i některé výsledky výzkumů ukázaly, že ve stoupání vzrůstá lyžařova spotřeba kyslíku na maximum. Nejslabšími úseky např. u finských běžců jsou kratší 30—120sekundová stoupání, při nichž se kladou požadavky na maximální spotřebu kyslíku, využití síly a anaerobní dodávku energie.

Na časy při stoupání má kromě tělesných faktorů (max. příjem kyslíku, anaerobní produkce energie) vliv i technika lyžování. Lyžař ovládající dobrou techniku stoupání nemusí při stejném tempu spotřebovávat takové množství energie jako lyžař s horší technikou. V praxi to znamená, že je třeba trénovat běh na lyžích při stoupání i z hlediska techniky.

Při tréninku je tedy třeba používat takových tratí, na nichž je hodně stoupání, i když by se vůbec nejednalo o skutečně trénování maximální kyslíkové spotřeby nebo anaerobní výkonnosti. Při tréninku je třeba věnovat pozornost technice lyžování a trénování maximální spotřeby O₂ a s blížícími se závody i trénování silové výdrže podle jednotlivých disciplín a anaerobní výkonnosti (kratší stoupání), toto však nesmí negativně ovlivnit zlepšování se na rovných úsecích a klesáních. Dále je třeba zvýšit účinek tréninku horní poloviny těla a rukou. Pro trénink i závody volíme terény, které mají více kopců než doposud, nesmíme však kvůli tomu úplně vypouštět rovinaté terény.

O vítězství na pětikilometrové ženské trati se rozhoduje na rovinatých úsecích a klesáních, rozdíly úrovně lyžařek však vznikají ve stoupáních. Na mužské 15km trati a ženské 20km trati jsou rozhodujícím úsekem hlavně stoupání. U těchto tratí a hlavně u padesátky hrají svou roli faktory trénovanosti paží, protože v závěrečné fázi závodu vznikají rozdíly mezi lyžaři i na rovinatých nebo zvlněných úsecích.

Podle zahraničních materiálů

JANA TŮMOVÁ
SVMCMVO ÚV ČSTV

K sezóně skokanů

V letošní sezóně měli čs. skokani za úkol dobře obstát na mistrovství světa v Oberstdorfu, úspěšně reprezentovat na Zimní spartakiádě spřátelených armád v Bulharsku a prokázat dobré výsledky na Světové zimní univerziádě ve Vysokých Tatrách.

Zcela jednoznačně byla příprava podřízena mistrovství světa, někteří závodníci — Malec a Šindler — měli výkonnostní cíle na Zimní spartakiádě spřátelených armád a SZU. Se všemi těmito úkoly se skokani vypořádali velmi dobře. Letošní závodní období nezačalo příliš příznivě. Povětrnostní podmínky, které u nás byly koncem listopadu a začátkem prosince, nedovolovaly, aby skokani mohli přejít s tréninkem na první sníh. Sníh nepadal a ani nemrzlo, aby se dal můstek připravit sněhovými děly. Náhradní trénink byl plánován do Seefeldu nebo do Planice, ani tam však nebyly podmínky pro přípravu na sněhu. Nakonec bylo rozhodnuto, aby alespoň základní čtveřice odjela na předolympijskou zkoušku do Calgary, přestože neabsolvovali jediný skok na sněhu. Byla to změna proti původnímu plánu, který předpokládal uskutečnění kanadského zájezdu při alespoň 50 až 60 skocích na sněhu v přípravě. Rozhodnutí bylo pozměněno a Jiří Parma, Ladislav Dluhoš, Pavel Ploc a Bohumil Vacek odcestovali do Calgary.

V předolympijské zkoušce si čs. reprezentanti vedli velmi dobře a obzvláště vítězství Parmy na velkém můstku a druhé místo na středním byly vynikající. Při závodech pochopitelně nezbyvá mnoho času na trénink a tak odjeli potom čs. reprezentanti na první závody Světového poháru v Thunder Bay a Lake Placidu se značným mankem natrénovaných skoků na sněhu. Tento handicap se projevil později v průběhu dalších závodů SP na Intersportturné.

VÝSLEDKY NA INTERSPORTTURNÉ VAROVALY

A tak i když byl vstup do sezóny vcelku úspěšný, museli jsme po návratu z Intersportturné předělat celý tréninkový plán až do mistrovství světa. Po Tatranském poháru odjeli na další SP do NDR pouze Parma a Švagerko z kádru družstva, které se připravovalo na MS v Oberstdorfu. S nimi odcestovali ještě Raška a Šindler, kteří podali dobré výkony v Poháru přátelství v Harrachově a také na Tatranském poháru. Ostatní se připravovali doma s cílem dohnat počet skoků na sněhu spolu se zaměřením na technické provedení. Tento úkol při potížích s povětrnostními podmínkami se nepodařilo zcela stoprocentně splnit.

Závodníci Malec, Šindler, Vacek a Vavrinčik startovali koncem ledna na Zimní spartakiádě spřátelených armád v Bulharsku. Nezáčastnili se proto ani mistrovství ČSSR, které se konalo ve stejném termínu v Harrachově.

Mistrovství světa 1987 v Oberstdorfu dopadlo pro skokany dobře. Výsledky jsou známy. Získání titulu mistra světa na středním můstku Jiřím Parmou, osmé místo Pavla Ploce

v témže závodě, čtvrté pořadí čs. skokanů v soutěži družstev a dobré umístění Parmy a Ploce na velkém můstku byly hodnoceny velmi kladně a předčily očekávání. Jediní skokani nejenže splnili, ale i překročili plánované cíle čs. reprezentantů pro MS v Oberstdorfu.

Skokani se zhostili dobře i dalších úkolů. Na Zimní spartakiádě spřátelených armád vybojovali tři prvenství, další dobrá umístění a stali se tak nejúspěšnějším družstvem. Rovněž na Světové zimní univerziádě ve Vysokých Tatrách si vedli úspěšně. V závodě jednotlivců na středním můstku stanul na nejvyšším stupni Peter Číž, na velkém můstku Jiří Malec, čs. reprezentaci patřilo první místo i v soutěži družstev. Konfrontace se závodníky NDR, některými Jugoslávci a Rakušany dopadla na jedničku.

Poněkud zklamáním bylo vystoupení čs. skokanů na letech v Planici a celkové umístění ve Světovém poháru. Jediný Parma si udržel místo v nejsilnější desítku SP (9. pořadí), ostatní se zhoršili. Také v soutěži družstev SP museli čs. skokani přenechat čtvrté místo Jugoslávci a klesli na páté pořadí. Při hodnocení sezóny na aktivu trenérů a členů realizačního týmu v Harrachově byly všechny nedostatky kriticky probrány a přijaté závěry by měly přinést jejich odstranění.

VŠE PRO ÚSPĚŠNÝ START V CALGARY A LEPŠÍ VÝSLEDKY JUNIORŮ

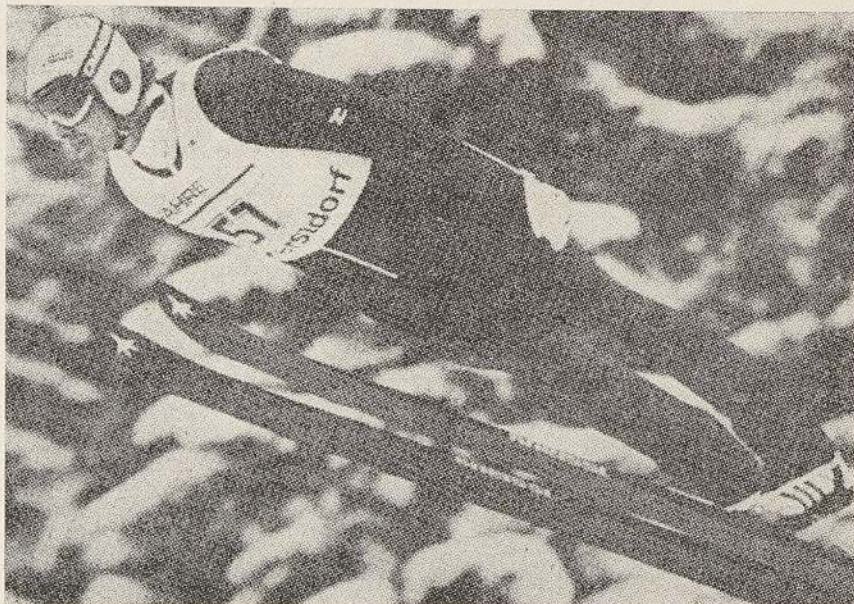
Příští sezónu čeká čs. lyžování a tedy i skokany nejvýznamnější soutěž — ZOH 1988 v Calgary. Měli by

chom navázat na úspěchy XIV. ZOH 1984 v Sarajevu. Chceme-li i v této soutěži obstát, musíme se řádně připravit. Velmi důležité bude zdravotní a materiální zajištění, svědomité plnění všech náročných tréninkových úkolů a dobrá spolupráce členů realizačního týmu. Zvýšená pozornost musí být věnována úspěšnému a včasnému přechodu na první sníh. Uplynulé závodní období ukázalo, že čs. skokani mají předpoklady bojovat o medaile a očekáváme, že to potvrdí i v Calgary.

Pokud se týká reprezentačního družstva juniorů v uplynulé sezóně, byli jsme zklamáni výsledky na MSJ v Asiagu-Galliu. Největší problémy byly s přípravou na prvním sněhu. Ve srovnání s družstvem seniorů byl stav ještě horší. MSJ se konalo začátkem února a bylo těžké dohnat manko ve skocích na sněhu. I pro reprezentační celek juniorů, který pro příští závodní období byl značně omlazen, by alespoň pro jeho část mělo být zajištěno skákání na prvním sněhu doma nebo v zahraničí. Tuto přípravu uplatňují všude v cizině, kde věnují tréninku budoucích reprezentantů mimořádnou pozornost. Potvrdily to výsledky mnoha družstev na MSJ 1987, které se často zdály být velkým překvapením. Jedině tak i v příštích letech udržíme krok se světovou špičkou nejen v kategorii seniorů, ale i juniorů. Přejeme si, aby hodnocení juniorů v příštím roce bylo stejně úspěšné jako letos u seniorů.

Čeká nás hodně práce. Věřím však, že společnými silami pracovníků a především trenérů oddílů, sportovních tříd, TSM, SVS dospělých a mládeže se nám podaří splnit všechny výkonnostní cíle a přispět k úspěchům čs. lyžování, které letos oslavuje významné jubileum stoletého trvání.

JOSEF LĀNSKÝ
předseda skokanské vrcholové
subkomise VSL ÚV ČSTV

Jiří Parma při dokonalém letu na MS v Oberstdorfu, kde se stal mistrem světa na středním můstku. Ve Světovém poháru obsadil v celkové klasifikaci deváté místo a vybojoval oba tituly mistra ČSSR na středním i velkém můstku.

(Foto archiv)

Obnovená soutěž se vydařila

V rámci oslav 100. výročí organizovaného lyžování byl vyhlášen I. ročník smíšených družstev oddílů v běhu na lyžích, jehož hlavním úkolem bylo zavést trvale klesající počty startujících v celostátních klasifikačních závodech v posledních letech, zvýšit zájem lyžařských oddílů o výkonnostní sport a péči o závodníky.

Do prvního ročníku soutěže bylo zařazeno 12 vybraných oddílů, kterým se započítávaly výsledky dosažené sedmičlennými družstvy (čtyři muži a tři ženy) v sedmi závodech (muži jednou 10 km a 50 km, dvakrát 20 km a štafety 3×10 km, ženy jednou 20 km, dvakrát 5 a 10 a štafety 3×5 km). Na soupiskách soutěžících oddílů bylo zařazeno u mužů a juniorů 89 závodníků, u žen s juniorkami 59 závodnic. Podle věkového složení na soupiskách mužů bylo 29 juniorů včetně pěti dorostenců s povoleným střídavým startem, 41 závodníků do 25 let, jedenáct do 29 let a jen osm třicetiletých a starších (vesměs pro závod na 50 km, v němž nemohli startovat junioři). U žen bylo 27 juniorek včetně šesti dorostenek se střídavým startem, 27 závodnic do 25 let a jen pět 26–29letých. Mladí závodníci tvořili 75 % soutěžících na soupiskách, a to jak u mužů, tak i u žen.

K PRŮBĚHU SOUTĚŽE

V souhrnu 148 závodníků (muži a ženy) měla nejvíc účastníků a účast-

nic VTJ Vimperk 19, Elitex Jablonec 18, Nové Město na Moravě 15. Ostatní oddíly měly na soupiskách v průměru po deseti závodnicích (6–11 soutěžících). Z celkového počtu 89 (muži a junioři) bylo 81 závodníků I. výkonnostní třídy a jen osm II. výkonnostní třídy, z nichž v soutěži družstev startovali jen čtyři (na 50 km jen dva). U žen z 59 závodnic bylo 52 I. výkonnostní třídy a sedm II. výkonnostní třídy (jen dvě startovaly v soutěži družstev).

V soutěži družstev oddíly ve velké většině obsazovaly závody plným počtem závodníků (čtyři muži a tři ženy), jen ojediněle v některém závodě třemi muži a dvěma ženami, což pořadí zvláště neovlivnilo, neboť se započítávaly body třem mužům a dvěma ženám (body čtvrtých mužů a třetích žen se škrtyly). Soutěž v průběhu závodního období byla celkem vyrovnaná, bodové rozdíly mezi sousedními oddíly minimální a pořadí se měnilo. Vítězem soutěže družstev 1987 se stal lyžařský oddíl ČH Štrbské Pleso, který měl smíšený kolektiv mužů a žen nejvyrovnanější. Za zmínku stojí, že na mistrovství ČSSR na 20 km

Parma v čele

Mistr světa na středním můstku Jiří Parma (Dukla Banská Bystrica) je v čele čs. žebříčku skokanů za sezónu 1986/87 před dalšími členy reprezentativního družstva Bohumilem Vackem, Pavlem Ploccem (oba Dukla Liberec), Martinem Švagerkem a Ladislavem Dluhošem (oba Dukla Banská Bystrica).

Ve výkonnostním žebříčku závodníků z deseti soutěží (CKZ ve Frenštátě pod Radhoštěm — dvakrát P 72 m, Tatranský pohár — Světový pohár na Štrbském Plese — P 70 a 90 m, Turňácký pohár — Evropský pohár v Harrachově a Liberci — dvakrát P 90 m, CKZ na Štrbském Plese — dvakrát P 70 m, mistrovství ČSSR v Harrachově — P 70 a 90 m) bylo hodnoceno pět nejlepších umístění skokana. Parma startoval v osmi a v pěti získal maximální počet 240,0 bodů. Celkem bylo klasifikováno v soutěži mužů 63 skokanů, z nich 34 absolvovalo minimální počet pěti závodů.

Muži: 1. Parma (Dukla Banská Bystrica) 1200,0 b., 2. Vacek 1171,0, 3. P. Ploc (oba Dukla Liberec) 1155,6, 4. Švagerko 1144,7, 5. Dluhoš (oba Dukla Banská Bystrica) 1139,1, 6. Maléc (Dukla Liberec) 1137,3, 7. Číž 1122,4, 8. Šindler (oba Dukla Banská Bystrica) 1121,0, 9. Mayer (Dukla Liberec) 1089,0, 10. Šakala (MEZ Frenštát pod Radhoštěm) 1073,7, 11. Podzimek 1051,2, 12. Raška (oba Dukla Liberec) 1041,9, 13. Pustka 1027,5, 14. Cáhlik 1017,0, 15. Vavrinčík

(všichni Dukla Banská Bystrica) 1014,8.

Ve výkonnostním žebříčku dorostu byly započítávány výsledky z CKZ na Zadově (P 54 a 70 m) a z přeboru ČSSR v Lomnici nad Popelkou (P 54 a 70 m). V kategorii mladšího dorostu bylo hodnoceno třicet, ve starším dorostu 34 skokanů. V čele jsou Jan Kukačka (Dukla Liberec) a Jaroslav Sakala (MEZ Frenštát), který v soutěži mužů obsadil desáté pořadí.

Mladší dorostenci: 1. Kukačka (Dukla Liberec) 954,1 b., 2. Krejča 926,9, 3. J. Vaverka (oba MEZ Frenštát pod Radhoštěm) 909,2, 4. Kraus 898,0, 5. Berka (oba Dukla Liberec) 895,7, 6. Bartoš (MEZ Frenštát pod Radhoštěm) 870,8.

Starší dorostenci: 1. Sakala (MEZ Frenštát pod Radhoštěm) 960,0, 2. Řehořek (Dukla Liberec) 896,7, 3. Rázl (Jiskra Harrachov) 860,5, 4. Lasota (MEZ Frenštát pod Radhoštěm) 815,2, 5. Klobouček 813,8, 6. Skopek (oba Dukla Liberec) 805,9.

kromě 34 žen soutěžících oddílů startovaly jen čtyři z dalších čtyř oddílů a v posledním kvalifikačním závodě na Štrbském Plese kromě čtyř štafet Dukly Liberec jen jedna další štafeta mužů Spartaku Rokytnice. Průměrný počet startujících ve třech celostátních klasifikačních závodech byl 110 mužů a 50 žen (v roce 1955 byl průměr 76 závodníků a 33 závodnic).

DOBŘE ZKUŠENOSTI

I tato skutečnost ukazuje, že soutěž plní svůj účel a počty startujících v celostátních závodech se stabilizují. Kladem je, že do soutěže se zapojila převážná část mladých závodníků a závodnic. Zvýšil se podstatně zájem o tuto soutěž mezi oddíly a zaktivizoval oddíly v péči o výkonné závodníky. Soutěž oživila lyžařské závody v běhu, přispěla k zdravému soutěžení mezi oddíly i jednotlivými startujícími k dosažení nejlepších výsledků. Závody družstev, které jsou současně celostátními klasifikačními závody jednotlivců, tyto vhodně doplňují.

V závodech jednotlivců startují nejen další ze soupisek družstev soutěžících oddílů, kteří nebyli zařazeni do družstva, ale i závodníci ostatních oddílů s I. výkonnostní třídou. Výkonnost všech startujících je sledována a hodnocena časovým zpožděním za prvním závodníkem v celostátních žebříčcích podle jednotlivých kategorií (muži, ženy, junioři a juniorky).

Od 1. ledna 1988 první závodníci v žebříčku jednotlivých kategorií (muži, ženy, junioři a juniorky) jako nejlepší běžci sezóny získávají Československý pohár. Ti, kteří se v žebříčku dospělých (muži a ženy včetně juniorů a juniorek) umístí na 1. až 15. místě s rozdílem 10 % bodů za prvním závodníkem, získávají mistrovskou třídu (změna v hodnocení soutěže jednotlivců o Československý pohár).

Dlouhodobá soutěž jednotlivců se se soutěží družstev vhodně doplňují. Další oživení kolektivních soutěží a zvýšení aktivity lyžařských oddílů přineslo vyhlášení obdobné soutěže družstev VSL ČÚV ČSTIV, v níž v letošním roce startovalo 16 oddílů a přineslo zvýšení počtu startujících v národních klasifikačních závodech téměř o 100 % (!). Do celostátní soutěže postupují TJ VŠ Chemie Praha za sestupující Teslu Liptovský Hrádok. Škoda, že se podobnou soutěž nepodařilo zajistit na Slovensku, kde jen minimální počet oddílů může splnit podmínku účasti (čtyři muži a tři ženy).

Obnovená soutěž smíšených družstev úspěšně navázala na dobrou tradici předchozích let (mistrovství družstev), zaujala pevné místo v struktuře běžeckých závodů a byla vhodným příspěvkem k 100. výročí organizovaného lyžování.

Konečné pořadí soutěže smíšených oddílových družstev v běhu: 1. ČH Štrbské Pleso 2078 (muži 1140, ženy 938), 2. TJ Nové Město na Moravě 1991,5 (1261,5+730), 3. RH Jablonec n. Nisou 1703 (813+890), 4. Elitex Jablonec n. Nisou 1630,5 (1108,5+522), 5. Slávie Ekonom Banská Bystrica 1411 (1083+328), 6. VTJ Vimperk 1401 (747+654), 7. VŠ Praha 1207 (465+742), 8. SK Jilemnice 1140,5 (604,5 a 536), 9. Univerzita Brno 1088 (534 a 554), 10. VŠB Ostrava 1053 (755+298), 11. VŠST Liberec 835 (639+196), 12. Tesla Liptovský Hrádok 527 (153+374).

FRANTIŠEK TÁBORSKÝ
člen STK-R VSL ÚV ČSTV

Dvojnásobná mistryně světa a vítězka Evropského poháru 1986 Rakušanka Ingrid Hirschhoferová zvítězila ve všech třech disciplínách zahajovacích závodů FIS nové sezóny v lyžování na trávě, které se konaly 23. a 24. května ve středisku Piesky v Kálnici. Z mužů byl nejméně úspěšnější Švýcar Erwin Gansner, který vybojoval prvenství v superobřím slalomu, ve slalomu a obřím slalomu skončil druhý.

Tři vítězství Hirschhoferové

Pečlivým pořadatelem byla TJ Zavažan Kálnica. Závodů se zúčastnili reprezentanti Maďarska, NSR, Rakouska a Švýcarska. V soutěži mužů z čs. závodníků byl nejméně úspěšnější Lubomír Masár, který obsadil v silné konkurenci ve slalomu osmé, v superobřím a obřím slalomu deváté místo. Dobře si vedl i Juraj Breštenský. Ze žen se uplatnila Viera Grossová pátým pořadím ve slalomu, šestým v superobřím a sedmým v obřím slalomu.

Přehled výsledků

Muži — superobří slalom (délka tratě 650 m, převýšení 120 m): 1. E. Gansner (Švýc.) 40,49, 2. T. Wörndl —0,65, 3. M. Peschek —1,42, 4. N. Dammhofer (všichni Rak.) —1,85, 5. J. Single (NSR) —1,91, 6. R. Karrer (Rak.) —2,56, — 9. Masár —3,59, 12. Breštenský —4,48, 20. Tinka —7,33, 23. Herinek —8,03, 24. Horáček —9,07, 25. Rycek —9,48. — **Obří slalom** (převýšení 120 m, v prvním kole 23, v druhém 24 branek): 1. T. Wörndl 1:29,73 (45,72 a 44,01), 2. E. Gansner —0,49, 3. M. Peschek —0,62, 4. J. Single —1,88, 5. N. Dammhofer —2,78, 6. T. Koller (Švýc.) —3,56, — 9. Masár —5,52, 11. Breštenský —7,03, 22. Tinka —14,62, 24. Herinek —15,41, 25. Puček —17,67, —

Slalom (převýšení 90 m, v obou kolech 29 branek): 1. M. Peschek 1:08,01 (35,09 a 32,92), 2. E. Gansner —0,63, 3. B. Bircher (Švýc.) —0,95, 4. J. Single —2,12, 5. R. Karrer —2,64, 6. P. Thur (Rak.) —3,63, — 7. Breštenský —3,79, 8. Masár —4,54, 11. Tinka —7,48, 17. Krchňavý —13,35, 20. Kudlík —16,24, 21. Puček —21,45, 22. Kuneš —21,70.

Ženy — superobří slalom (délka tratě 650 m, převýšení 120 m): 1. I. Hirschhoferová (Rak.) 43,56, 2. H. Boschová (Švýc.) —2,52, 3. A. Eckerová (Rak.) —3,52, 4. B. Haasová-Kastlová (NSR) —4,70, 5. G. Pimperová (Rak.) —5,01, 6. V. Grossová (ČSSR) —6,24, — 10. Horáčková —13,55. — **Obří slalom** (převýšení 120 m, v prvním kole 23, v druhém 24 branek): 1. I. Hirschhoferová 1:39,30 (50,46 a 48,84), 2. B. Haasová-Kastlová —1,18, 3. A. Eckerová —2,94, 4. G. Pimperová —5,92, 5. H. Boschová —6,29, 6. A. Lopezová (NSR) —6,78, — 7. Grossová —7,91, 12. Horáčková —17,53. — **Slalom** (převýšení 90 m, v obou kolech 29 branek): 1. I. Hirschhoferová 1:15,13 (38,09 a 37,04), 2. B. Haasová-Kastlová —2,53, 3. K. Schmidová (NSR) —3,82, 4. A. Kochová (Maď.) —5,88, 5. V. Grossová —8,57, 6. B. Sailerová (NSR) —17,08.

Lubomír Masár byl nejméně úspěšným čs. závodníkem na letošních mezinárodních závodech na trávě v Kálnici.

(Foto D. Nováková)

Další závody na trávě

25.—26. července: Celostátní kvalifikační závody a Československý pohár na Javorině, pořadatel Starý Turá.

8.—9. srpna: Celostátní kvalifikační závody a Československý pohár ve Velkých Karlovicích.

29.—30. srpna: Celostátní kvalifikační závody a Československý pohár v Krupce.

5.—6. září: Mistrovství ČSSR a Československý pohár v Čadce.

26.—27. září: Celostátní kvalifikační závody a Československý pohár v Tišnově u Brna.

Vítězství žáků na Vitoše

Žáci Ještědu Liberec byli nejméně úspěšným zahraničním družstvem v VI. ročníku Pionýrského poháru ve sjezdových disciplínách na bulharské Vitoše ve středisku Aleko. V kategorii mladšího žactva L. Dřížhalová zvítězila ve slalomu a byla třetí v obřím slalomu, v němž T. Kotas vybojoval druhé místo. V soutěži starších žáků L. Rousek získal prvenství ve slalomu a M. Axamitová skončila třetí v obřím slalomu.

V posledním desetiletí nejméně úspěšnější čs. sjezdaři žákovských kategorií se setkávali se zahraniční konkurencí na Skiinterkritériu Říčky—Jasná, na neoficiálním mistrovství světa Trofeo Topolino v Mte. Bondone (Itálie) a v mezinárodní soutěži v jugoslávské Skofja Loka. V kalendáři FIS jsou ještě další mezinárodní soutěže žactva ve sjezdových disciplínách, k nimž jsou zváni nejmladší čs. reprezentanti. Start čs. závodníků, vybraných pro účast na Trofeo Topolino, není v dalších soutěžích v zahraničí možný (omezený počet žákovských startů v mezinárodních závodech podle řádů FIS), ani vhodný. Komise mládeže VSL ÚV ČSTV vybrala proto několik oddílů prokazujících soustavně dobré výsledky v kategoriích mládeže a pověřila je účastí v několika soutěžích v zahraničí s tím, že mateřské TJ uhradí cestovní výlohy.

Byli mezi nimi i nejmladší sjezdaři Ještědu Liberec, jejichž osmičlenné

družstvo startovalo v závěru sezóny na Pionýrském poháru. Jejich soupeři byly kolektivy z Jugoslávie, Maďarska, Nizozemí, Rumunska a Bulharska (čtyři osmičlenné týmy).

Závody se konaly na dokonale upravených tratích s maximálními parametry. Stavba tratí (autoři Bulharska a Rumunska) překvapila naše trenéry technickou náročností s mnoha zavřenými oblouky. Přestože mladí liberečtí sjezdaři neměli žádné zkušenosti se startem v zahraničí, velmi dobře reprezentovali čs. lyžování, o čemž svědčí dvě vítězství, jedno druhé a dvě třetí místa. Pořadatelé mají v úmyslu k příštímu ročníku pozvat z ČSSR dvojnásobný počet závodníků.

Kromě péče o srdečnost, kterou organizátoři projevovali vůči mladým čs. lyžařům, předmětem obdivu byla slavnostní atmosféra celé soutěže. Liberečtí sjezdaři se seznámili s dokonale fungujícím systémem lanovek,

vleků a mechanismů na úpravu trati v oblasti Vitoši. Kapacita tohoto lyžařského střediska vychází z potřeb miliónové Sofie a zanechala v čs. závodnících silný dojem.

Kontakty, které byly letošní účastí v Pionýrském poháru navázány, by měly být i v budoucnu upevňovány a trendy, kterými se ubírá v Bulharsku péče o rozvoj sjezdového lyžování, by neměly zůstat z naší strany bez povšimnutí.

Přehled výsledků

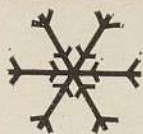
Mladší žáci — slalom: 1. M. Mančev (Bul.) 1:20,76, — 5. M. Pacold (ČSSR) —3,43. — **Obří slalom:** 1. M. Mančev 1:01,83, 2. T. Kotas (ČSSR) —0,55, 3. M. Ivoš (Jug.) —1,89.

Mladší žákyně — slalom: 1. L. Dřížhalová (ČSSR) 1:27,37, 2. A. Sabevová (Bul.) —1,01, 3. T. Djureková (Jug.) —1,12. — **Obří slalom:** 1. T. Djureková 1:02,40, 2. W. Micková (Bul.) —2,18, 3. L. Dřížhalová —4,16.

Starší žáci — slalom: 1. I. Rousek (ČSSR) 1:22,28, 2. K. Gerin (Bul.) —0,28, 3. M. Slovtweg (Niz.) —0,55.

Starší žákyně — obří slalom: 1. B. Christovová 1:15,67, 2. B. Mečevová (obě Bul.) —1,02, 3. M. Axamitová (ČSSR) —1,08.

KAREL HAMPL

Lyžování pro každého

Jak zvládnout led

Jak lze snadněji zvládnout led na svahu, radí rekreačním milovníkům sjezdového lyžování v jednom z posledních čísel amerického časopisu SKIING profesionální mistr světa z roku 1975 a dnes ředitel velké lyžařské školy v coloradském Keystonu Hank Kashiwa.

Zledovatělý sníh, led nebo ledové plotny jsou postrachem většiny lyžařů. Naproti tomu závodníci Světového poháru a profesionální jezdci každý tvrdý povrch sněhu vítají. Je tomu tak proto — říká Kashiwa —, že tvrdý sníh je předvídatelnější, spolehlivější a odolnější. Kdo vede čistý řezaný oblouk, tomu dává tvrdý povrch stejnou šanci jako všem ostatním závodníkům a dává mu možnost podat vrcholný výkon.

Kashiwa doporučuje pro jízdu na zledovatělém sněhu tato opatření:

Za prvé je třeba zajistit správnou přípravu lyží. Hrany nabroušené ve správném úhlu jsou pro jízdu na ledu velmi důležité, ale stejně důležité je i to, aby byly hladké a zbavené broušením vzniklých otřepků. Proto doporučuje Kashiwa nosit s sebou v kapse větrovku proužek smirkového papíru. Mnozí špičkoví závodníci začínají svůj lyžařský den na lyžích s hranami ostře nabroušenými od špičky až po patu.

Za druhé je třeba k lyžování na ledu stáhnout boty na noze pevněji než obvykle. To umožňuje lépe cítit povrch sněhu a omezit „drkotavý“ bo-

ční skluz zahraničních lyží na ledu na minimum.

Další rady pro lyžování na ledu jsou technického charakteru. Jde o snížení lyžařova těžiště a o důraznější (Kashiwa používá výrazu „agresiv-

nější“) oporu o hůl. Snížení těžiště má několikerý účinek. Umožňuje například lepší držení rovnováhy, protože je lyžař blíže ke sněhu. Lyžaře to také nutí více ohnout kolena. A čím více jsou kolena ohnutá, tím snadnější a lepší je jejich boční pohyb, který umožňuje zvýšit úhel mezi lyžemi a sněhovou podložkou. Vysoké a nízké těžiště lze dobře rozeznat na obou snímcích.

Kashiwa upozorňuje, že stejně jako agresivní start je úvodem a přímo podnětem k agresivní jízdě, je agre-

Melechov přitahuje

Za hodinu z Prahy autem nebo o 15—30 minut později autobusem se dostanou milovníci lyžařského sportu na kopec Melechov u Ledče nad Sázavou (vrchol 709 m n. m.). Najdou terény, které si i při průměrných sněhových podmínkách nezadají s tradičními, leč nadmíru frekventovanými běžeckými tratěmi a sjezdovkami v horských oblastech.

Šedem kilometrů od Ledče (směrem na Lipnici n. Sázavou) leží vesnice Kouty. Zde je na západním svahu Melechova k dispozici lyžařský vleč (provazuje lyžařský oddíl TJ Kovofiniš Ledče n. Sázavou) se dvěma velmi dobře upravenými sjezdovkami. Sportovní (pro vyspělejší lyžaře) je dlouhá 250 m, turistická (poměrně nenáročná) 450 m, obě s převýšením 65 m. Kromě toho za příznivých sněhových podmínek je možný i sjezd tzv. Mstislavickou stezkou (jde o běžnou turistickou cestu, vyznačenou zelenou značkou), která vede od vrcholku Melechova do vsi Mstislavice a je dlouhá asi 1,5 km při převýšení kolem 300 m. Za pozornost stojí, že v době okupace se na této stezce několikrát konaly vrcholné přebory ve sjezdu.

Co se týká běžeckých terénů, musíme za nimi do vrcholových partií Melechova. Vynikající běžecké tratě od 3 do 25 km jsou vyznačeny kolem Rohule — rekreačního střediska k. p. Kovofiniš, Ledče nad Sázavou. To leží asi 1,5 km východně od vrcholku v nadmořské výšce 650 m. Ke startu tratě vede velmi dobrá přístupová cesta od koutecké silnice (přímo na její odbočce je zastávka ČSAD). Poněkud kratší přístup (asi 1 km) vede z obce Rejčkov (rovněž od zastávky ČSAD), ale bývá velmi často zavátý a tudíž vhodný pouze pro pěší nebo pro lyžaře.

Zastavme se u možnosti ubytování — dokončením rekonstrukce pokojové ubytovny v Ledči (patří pod správu hotelu Sázava) se vylepšily zimní ubytovací podmínky. Lyžařům je k dispozici 52 lůžek, ovšem jejich zajištění předem bývá nutné. Autobusová doprava mezi Ledčí a Kouty je hustá (zhruba každou hodinu jede spoj).

Pro snadnou dosažitelnost z Prahy (po dálnici) je samozřejmě výhodný i jednodenní zájezd autem či podnikovým autobusem. Zvláště pro jednodenní pobyty lze lyžařské středisko Melechov doporučit.

Dr. EDUARD DOUBEK

sivní opora o hůl prvkem podněčujícím „agresivitu“ hranění. K takovému hranění není třeba předpokládat lyže na hrany skokem ve snaze vyvinout na hrany větší tlak. Žádoucí je pravý opak. Dokonce ještě více než na měkkém sněhu je na ledu nezbytné udržet trvalý kontakt se sněhovým povrchem. A právě toho lze snadněji dosáhnout při sníženém těžišti.

Získat lepší pocit sněhu na zledovatělém povrchu je mimořádně důležité. Kashiwa doporučuje, aby se lyžař naučil vnímat své nohy jako součást sněhu. Zároveň se má naučit udržovat pevné, ale přitom uvolněné napětí v dolní části těla. Ztuhlost od pasu dolů se přenáší na lyže, které pak začínou na ledě odskakovat a drkotat. Udržování pevného a přitom uvolněného napětí v nižší části těla vede k tomu, že na hrubém povrchu a v obtížných obloucích může spodní část těla fungovat jako citlivý tlumič.

A konečně Kashiwa připomíná, že když jízda začíná být už velice obtížná, mají potíže všichni. Nikdo by neměl překročit meze své dovednosti. I při snaze o postupné zdokonalení jízdy na zledovatělém povrchu si musí každý zachovat pocit, že lyžuje v rámci svých možností a zkušeností. Zachování sebedůvěry je totiž základem psychickým předpokladem ke zvládnutí jízdy na ledu a jiném tvrdém sněhovém povrchu. -bor-

Babička Světového poháru. Tak jí bez obalu říkají mnohem mladší — a často mnohem úspěšnější soupeři. Protože: ta fotografie, která obletěla svět poté, co při druhém sjezdu ve Val d'Isère opět vyšla její vězda, ta fotografie není ani v nejmenším běžná. Laurie se na ní usmívá jako vítězka, vlastně víc — vypouští svou střádanou životní radost, svou upřímnost. Je to fotografie zvětšující záblesk štěstí v oceánu smutku a proher. Laurie vlastně po celou kariéru většinou zůstávala jen na dohled piedestálu.

V sezóně 1979—1980 vstoupila do SP jako velká kanadská naděje. Většina jejích dnešních soupeřek o tom tehdy jen snila. Když na MS ve Schladmingu skončila třetí, všechno vypadalo na počátek oslnivé dráhy. Jen pokračování se jaksi nedostavovalo. Dosavadních pět vítězství v SP je jen slaboučká náplast na vztek ze Sarajeva (11.) a ze sedmých přičky v Bormiu.

Najednou je jí šestadvacet, předzívají ji „Babi“ a tolik toho zase nevyhrála. I když, to se musí přiznat, zůstala osobností. Jen málo sjezdařek, které jakoby měly předplacena čtvrtá a pátá místa, se může těšit také pozorností jako Laurie. Mistryň a vítězka je stále dost, ale osobností jakoby na bílých svazích ubývalo. Jenže ve sportu se pořád ještě počítají hlavně medaile.

Nic naplat, své „stáří“ si musela s největší představitelnou sympatií připustit.

„Musím pečlivě hospodařit se silami, šetřit staré kosti,“ směje se docela bez hořkosti. Začala pečlivě zvažovat své starty — jezdí jen sjezd a občas super-G a obří slalom, dál opěvuje rychlost a plynulost, které jí ke sjezdu přitáhly. Ale ještě něco se změnilo. Čím dál více je fascinována analýzami linie oblouků a linií jízdy vůbec. Je to práce nebo zábava sedět u videa a odhalovat vlastní odchylky od ideální stopy?

„Je to nutnost. Lyžovat se musí chytře. Ale vypadá to trochu jinak, než si představujete. Svě chyby znám, nemusím je zjišťovat, snažím se najít právě to, co vy považujete za zřejmé a co zřejmě vůbec není — ideální stopu. Škoda, že mám tak málo času.“ (Hledání ideální stopy jakoby se stalo posedlostí nejednoho lyžaře současnosti.)

Nepropásla Grahamová už všechen čas, který jí byl vyměřen? „Věřím, že se štěstí obrátí. Bez něj nejde vyhrávat a já ho nikdy moc neměla. I můj trenér (Curry Chapman — pozn. red.) říká, že je proti přírodě, aby se rozloučila bez velkého úspěchu. Jsem vlastně dost mladá babička.“

V Crans-Montaně na letošním MS byla ve sjezdu pátá a v superobřím slalomu jedenáctá. „V Crans-Montaně se mi nedařilo, jak bych si přála. Ale za rok se pojedete u nás v Calgary. Doma jsou lyže rychlejší, štěstí nejbližší, sníh je nejhladší. Jenom se na tráti mihnu, uvidíte,“ proklášovala Laurie.

A ve sjezdu SP v Calgary byla druhá za Figiniovou a také ve Vailu obsadila druhé místo. V přípravě na novou sezónu udělá jistě vše pro to, aby na ZOH 1988 vybojovala medaili.

-pb-

● **JÁN MRÁZ**, člen předsednictva a předseda mezinárodní komise VSL ÚV CSTV, oslavil na květnovém zasedání předsednictva Mezinárodní lyžařské federace v Dubrovniku své třicetileté působení ve FIS. Právě před třiceti lety na kongresu FIS v Dubrovniku v roce 1957 se stal řádným členem vydavatelské komise a náhradním členem tehdejší komise sjezdového lyžování. Byl to důvod k přípitku šampaňským s ostatními členy předsednictva. Po předsedovi Marcu Hodlerovi je Ján Mráz druhým nejstarším členem předsednictva Mezinárodní lyžařské federace.

● **SVĚTOVÝ POHÁR 1987—88 VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH** v soutěži mužů bude zahájen 27.—29. listopadu v italském Sestrieres slalomem a obřím slalomem. Ve dnech 5.—6. prosince pokračuje na Kritériu prvního sněhu ve francouzském Val d'Isère sjezdem a superobřím slalomem, 12. prosince v italském středisku Val Gardeně sjezdem, o den později v Alta

Badia (Itálie) superobřím slalomem, 16. prosince v Madonně di Campiglio (Itálie) slalomem, 19.—20. prosince v jugoslávské Kranjské Goře slalomem a obřím slalomem. Posledním závodem letošního roku bude 31. prosince v rakouském Schladmingu/Planai sjezd. — Také soutěž žen má úvodní závody 26.—28. listopadu v Sestrieres — slalom a superobřím slalom. Následuje 30. listopadu v italském Courmayeuru slalom, 11.—13. prosince ve švýcarském Leukerbadu sjezd, slalom a superobřím slalom, 16. prosince ve francouzském Megeve obřím slalom, 19.—20. prosince v Piancavallu (Itálie) slalom a obřím slalom. Tím skončí letošní část SP žen. V novém roce 1988 program zahájí 9. a 10. ledna v Les Diablerets (Švýcarsko) sjezd a obřím slalom.

● **OLYMPIJSKÉ STŘEDISKO** sjezdových disciplín v Calgary Nakiska/Mount Allan zahajuje novou sezónu 28. listopadu—1. prosince mezinárodními závody. Na programu je po dvou slalomech a obřích slalomech mužů i žen.

● **ZAHRAŇNÍ TRENÉŘI** švýcarských reprezentačních běžeckých družstev v uplynulém závodním období Tore Gullen (Norsko - muži) a Ján Michalík (ČSSR - ženy) budou pokračovat ve své činnosti i v olympijské sezóně. Švýcarský lyžařský svaz byl spokojen s jejich působením a výsledky členů obou družstev. Velký ohlas mělo zejména třetí místo Kratzerové na 5 km na MS v Oberstdorfu (první švýcarská medaile žen v běhu na MS) a její výsledky ve Světovém poháru. Čs. trenér Ján Michalík bude mít k dispozici většinou stejné běžkyňe jako v závodním období 1986 až 1987. Předpokládá pět výcvikových

táborů na ledovci. Dva jsou plánovány na Dachsteinu, dále přicházejí v úvahu Saas Fee, Montana a Les Diablerets, aby příprava nebyla monotónní. Uvažuje se znovu o letním výcvikovém táboru E. Kratzerové a Ch. Brüggerové v USA a Austrálii, případně v Argentině. Michalík si slibuje podstatné zvýšení výkonnosti mladých závodnic Marianne Irrigerové (měla dobré výsledky na severském turné) a Lisbeth Glanzmannové. Závodnickou kariéru ukončily Margrit Ruhstallerová a Martina Schönbächlerová. Novými členkami reprezentačního kádru jsou Silvia Baumannová a Sandra Parpanová. Michalík byl spokojen s technickou, taktickou a sebevědomím švýcarských běžkyň. Pochvaloval si spolupráci s Bruno Heinzerem a fyzioterapeutkou Myrthou Fässlerovou, která přinesla dobré výsledky.

● **JAPONCI** připravili v letošním roce i mezinárodní závody skokanů na umělé hmotě. Jsou nazvány Japonskou letní sérií skokanů. Začínají 22.—23. srpna v Nozawa Onsen a pokračují 25. a 26. srpna v Minakami. Všechny se uskuteční na středních můstcích (P 70 m).

● **V GÄLLIVARE** se budou konat první švédské mezinárodní běžecké závody nové sezóny. Na programu je 15 km mužů a juniorů a 5 km žen a juniorek volnou technikou.

● **SVĚTOVÝ POHÁR 1987—1988 V BĚHU** má na programu úvodní závody mužů i žen 12.—13. prosince ve francouzském La Clusaz. Muži poběží 30 km a ženy 5 km volnou technikou. Ve středu 16. prosince pokračuje SP mužů v italském Calstelrottu patnáctkou a soutěží žen v jugoslávské Bohinjské Bistrici desítkou volnou technikou. Další závody se uskuteční na 14. ročníku Běžeckých dnů ve švýcarském Davosu 19.—20. prosince. Muži mají na programu 15 km a štafety 4×10 km klasickým stylem, ženy poběží v NSR (středisko dosud neurčeno) 5 km a štafety 4×5 km klasickým stylem.

● **KLINGENTHAL - MÜHLEITHEN** i v nové sezóně budou dějištěm tradičních mezinárodních závodů žen v běhu. Byly opět zařazeny do Světového poháru. Na programu je 20 km a štafety 4×5 km volnou technikou.

● **EVROPSKÝ POHÁR 1987—1988 SKOKANŮ** bude zahájen 26. prosince ve Svatém Mořici již 76. ročníkem vánočních závodů. Pokračuje 29. prosince v rakouském St. Aegydu dalším závodem na středním můstku. První soutěž v novém roce se koná 1. ledna 1988 ve španělské La Molina 10. ročník Copa del Rey. Následuje Turné tří můstků 8. ledna v jugoslávské Planici, 9. ledna v italském Tarvisiu a 10. ledna v rakouském Villachu. Finále Evropského poháru se uskuteční 9. dubna v italském Passo Rolle.

● **MONOLIT ZÁVOD** v běhu ve Frognerově městském sadu v Oslu se příští rok koná 3. ledna. Letos zvítězil Švýcar Andy Grünfelder před Norem Ulvangem a Italem Walderem. Běží se pět kol na okruhu 3,5 km.

● **65. ROČNÍK VASOVA BĚHU**, který je nejpopulárnějším závodem Světové běžecké ligy (Worldloppet), se v nové sezóně koná 6. března 1988. Jeho trať měří 90 km. Letos v něm zvítězil Švéd Anders Larsson před svým krajanem Ö. Blomqvistem.

Dorost o tituly

Dorost z jedenácti oddílů se podílel na 24 titulech přeborníků ČSSR ve sjezdových disciplínách. Vrcholnou událost československého dorosteneckého sjezdového lyžování připravil Spartak Rokytnice ve svém středisku Horní domky. Nejúspěšnějšími byli Peter Kunkela (PS Banská Bystrica) a Mirka Sochocká (Chemička Ústí nad Labem), kteří vybojovali po třech přebornických titulech, z oddílů PS Banská Bystrica s 23 medailemi, z nichž osm bylo zlatých.

Ve slalomu se stali přeborníky Peter Kunkela, Dan Kučera (Spartak Vrchlabí), Tomáš Kučera (Chemička Ústí n. L.), Lea Kováčová (PS Banská Bystrica), Zuzana Kormanáková (Jasná Liptovský Mikuláš) a Mirka Sochocká, v obřím slalomu Peter Kunkela, Vlastimil Maxa (Sokol Špičák), David Čermák (Spartak Rokytnice), Pavlína Schimmerová (VTŽ Chomutov), Vendula Houdková (Slovan Spindlerův Mlýn) a Mirka Sochocká, ve sjezdu Adrián Břeš, Ivan Surový (oba PS Banská Bystrica), Peter Klauz (ZVL Dolný Kubín), Pavlína Schimmerová, Zuzana Rohalová (SMF Žilina) a Hana Pochobradská (PS Banská Bystrica), ve sjezdovém trojboji Peter Kunkela, Dan Kučera, Tomáš Kučera, Jolana Hošková (TJ Klínovec), Jana Mravcová (PS Banská Bystrica) a Mirka Sochocká.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Dorostenci — sjezd (délka tratě 2350 m, převýšení 480 m) **ročník 1969:** 1. A. Břeš 1:16,39, 2. P. Kunkela (oba PS Banská Bystrica) — 1,16, 3. V. Berka (Sokol

Špičák) — 1,20. — **Ročník 1970:** 1. I. Surový (PS Banská Bystrica) 1:17,19, 2. D. Kučera (Spartak Vrchlabí) — 0,60, 3. D. Dvořský (ZVL Dolný Kubín) — 0,99. — **Ročník 1971:** 1. P. Klauz (ZVL Dolný Kubín) 1:18,67, 2. P. Čanecký — 0,56, 3. M. Gregor (oba PS Banská Bystrica) — 1,03.

Slalom (převýšení 160 m, v prvním kole 56, v druhém 55 branek) **ročník 1969:** 1. P. Kunkela 1:41,15 (50,30 a 50,85), 2. S. Dubovský (PS Banská Bystrica) — 1,23, 3. A. Břeš — 2,05. — **Ročník 1970:** 1. D. Kučera 1:43,95 (51,04 a 52,91), 2. V. Maxa (Sokol Špičák) — 1,94, 3. T. Kurek (VP Frýdek-Místek) — 3,70. — **Ročník 1971:** 1. T. Kučera (Chemička Ústí n. L.) 1:47,56, 2. P. Klauz — 1,80, 3. R. Horák (TJ Rožnov) — 4,86.

Obří slalom (délka tratě 840 m, převýšení 280 m, v prvním kole 41, v druhém 38 branek) **ročník 1969:** 1. P. Kunkela 2:09,13 (1:07,77 a 1:01,36), 2. A. Břeš — 0,79, 3. S. Dubovský — 4,72. — **Ročník 1970:** 1. V. Maxa 2:08,90 (1:07,69 a 1:01,21), 2. D. Kučera — 1,77, 3. T. Dumbrovský (TJ Rožnov) — 4,96. — **Ročník 1971:** 1. D. Čermák (Spartak Rokytnice) 2:12,70 (1:09,78 a 1:02,92), 2. T. Kučera — 0,84, 3. P. Klauz — 2,04.

Sjezdový trojboj — ročník 1969: 1. P. Kunkela 19,53, 2. A. Břeš 20,85, 3. S. Dubovský 108,03. — **Ročník 1970:** 1. D. Kučera 52,93, 2. I. Surový 102,10, 3. T. Ku-

rek 149,31. — **Ročník 1971:** 1. T. Kučera 128,32, 2. P. Klauz 131,38, 3. R. Horák 234,89 b.

Dorostenci — sjezd (délka tratě 2500 m, převýšení 560 m) — **ročník 1969:** 1. P. Schimmerová (VTŽ Chomutov) 1:38,17, 2. J. Hošková (TJ Klínovec) — 0,82, 3. Z. Samohýlová (Ještěd Liberec) — 2,04. — **Ročník 1970:** 1. Z. Rohalová (SMF Žilina) 1:35,75, 2. E. Holubová (PS Banská Bystrica) — 2,36, 3. J. Balázová (Jednota Mier) — 3,00. — **Ročník 1971:** 1. H. Pochobradská (PS Banská Bystrica) 1:37,21, (PS Banská Bystrica) 1:37,21, 2. M. Sochocká (Chemička Ústí n. L.) — 0,56, 3. J. Krnavcová (PS Banská Bystrica) — 1,31.

Slalom (převýšení 140 m, v prvním kole 45, v druhém 42 branek) **ročník 1969:** 1. L. Kováčová (PS Banská Bystrica) 1:30,98 (44,59 a 46,39), 2. E. Štiková (TJ Klínovec) — 1,54, 3. J. Hošková — 3,13. — **Ročník 1970:** 1. Z. Kormanáková (Jasná Liptovský Mikuláš) 1:30,89 (44,58 a 46,31), 2. V. Houdková (Slovan Spindlerův Mlýn) — 0,93, 3. V. Tarasovičová (PS Banská Bystrica) — 1,19. — **Ročník 1971:** 1. M. Sochocká 1:33,28 (46,05 a 47,23), 2. M. Ostárková (Baník Ostrava) — 2,07, 3. D. Havličková (Spartak Vrchlabí) — 2,31.

Obří slalom (délka tratě 840 m, převýšení 280 m, 37 branek) **ročník 1969:** 1. P. Schimmerová 1:07,78, 2. L. Kováčová — 1,52, 3. J. Hošková — 2,59. — **Ročník 1970:** 1. V. Houdková 1:07,93, 2. Z. Kormanáková — 0,42, 3. D. Kapucianová (Bohemians) — 1,13. — **Ročník 1971:** 1. M. Sochocká 1:08,99, 2. H. Pochobradská — 0,06, 3. M. Ostárková — 0,85.

Sjezdový trojboj — ročník 1969: 1. J. Hošková 98,68, 2. Z. Samohýlová 203,54, 3. J. Tanková (Šumavan Vimperk) 254,93. — **Ročník 1970:** 1. J. Mravcová (PS Banská Bystrica) 127,79, 2. J. Sponarová (Baník 1. máj) 277,97, 3. M. Hrnčířová (Spartak Vrchlabí) 293,16. — **Ročník 1971:** 1. M. Sochocká 58,92, 2. M. Ostárková 110,24, 3. H. Pochobradská 111,73 b.

Přehlídkou naději sjezdového lyžování byl přebor ČSSR žactva, který uspořádal TJ Sportovní areál ČSTV Klatovy na šumavském Špičáku. O tituly se rozdělili žáci a žákyně osmi oddílů. Nejúspěšnější byli mladí závodníci PS Banská Bystrica z banskobystrické internátní sportovní školy, kteří vybojovali sedm přebornických titulů. V mladších dorostenkách dominovala Naďa Šebeňová, která zvítězila ve sjezdu, obřím slalomu a v kombinaci, ve slalomu obsadila druhé místo.

Nejmladší přeborníci

Po dvou titulech získali mladší žák Jan Holický (LIAZ Jablonec n. Nisou) ve obřím slalomu a kombinaci, starší žákyně Veronika Berná (PS Banská Bystrica), ve slalomu a kombinaci a starší žák Branislav Surový (Jasná Liptovský Mikuláš) ve sjezdu a obřím slalomu.

Mladší žáci — sjezd: 1. J. Gronych (Jiskra Ústí n. Orli.) 46,43, 2. P. Adamčík (PS Ban. Bystrica) — 0,67, 3. J. Holický — 1,02, 4. P. Špringl (oba LIAZ Jablonec) — 1,07, 5. J. Machačný (Sokol Chuchelná) — 1,15, 6. P. Stejskal (Sokol Deštné) — 1,43. — **Slalom:** 1. P. Stejskal 1:15,77, 2. J. Holický — 0,09, 3. D. Slašťan — 1,57, 4. R. Marko (oba Ban. Bystrica) — 2,40, 5. M. Settey (ZTK Zvolen) — 2,66, 6. P. Špringl — 2,91. — **Obří slalom:** 1. J. Holický 1:05,68, 2. D. Slašťan — 0,36, 3. M. Maxa (Sokol Špičák) — 0,38, 4. R. Marko — 1,25, 5. P. Kosek (Textilana Liberec) — 1,85, 6. P. Adamčík — 2,01. — **Kombinace:** 1. J. Holický 26,71, 2. D. Slašťan 59,07, 3. J. Gronych 72,50, 4. P. Špringl 91,01.

Starší žáci — sjezd: 1. B. Surový (Jasná Liptovský Mikuláš) 50,69, 2. P. Jirásek (Spartak Rokytnice) — 1,21, 3. Z.

Jan Holický (LIAZ Jablonec) patří k čs. sjezdařským nadějím.

Dudev (Jiskra Harrachov) — 1,36, 4. L. Rousek (Ještěd Liberec) — 1,60, 5. J. Prskavec (Bižuterie Jablonec) — 1,78, 6. R. Fiala (Tesla Havířov) — 1,79. — **Slalom:** 1. P. Venglarčík (PS Ban. Bystrica) 1:15,94, 2. R. Fiala — 0,36, 3. P. Křížák (Sigma Dolní Benešov) — 1,16, 4. R. Kosek (Textilana Liberec) — 1,34, 5. D. Já-

nyš (VP Frýdek-Místek) — 1,46, 6. B. Hronec (Tatran Harmanec) — 2,42. — **Obří slalom:** 1. B. Surový 1:15,61, 2. P. Jirásek — 0,92, 3. R. Kosek (Textilana Liberec) — 2,51, 4. D. Jányš — 3,24, 5. B. Hronec — 3,56, 6. P. Škoda (Slavia Hradec Králové) — 3,67. — **Kombinace:** 1. R. Kosek 96,13, 2. D. Jányš 97,92, 3. R. Fiala 107,73, 4. P. Venglarčík 112,44.

Mladší žákyně — sjezd: 1. N. Šebeňová (PS Ban. Bystrica) 48,73, 2. R. Blahová (RH Gottwaldov) a E. Erlebachová (Spartak Vrchlabí) obě — 0,31, 4. R. Koutová (LIAZ Jablonec) — 0,71, 5. K. Černáková (ZTS Martin) a V. Hamplová (SA ČSTV Klatovy) obě — 1,60. — **Slalom:** 1. E. Erlebachová 1:24,73, 2. N. Šebeňová — 0,25, 3. R. Blahová — 0,37, 4. V. Soukupová (LIAZ Jablonec) — 0,46, 5. R. Koutová — 1,29, 6. V. Hujová (Kovo Děčín) — 2,99. — **Obří slalom:** 1. N. Šebeňová 1:17,53, 2. E. Erlebachová — 1,01, 3. R. Blahová — 1,59, 4. K. Junková (Lokomotiva Olomouc) — 3,47, 5. V. Soukupová — 4,00, 6. V. Hamplová — 4,27. — **Kombinace:** 1. N. Šebeňová 1,97, 2. E. Erlebachová 21,25, 3. R. Blahová 32,08, 4. R. Koutová 88,83.

Starší žákyně — sjezd: 1. J. Krnavcová 53,42, 2. V. Berná (obě PS Ban. Bystrica) — 0,06, 3. S. Jandová (Spartak Rokytnice) — 0,20, 4. R. Karamanová (PS Ban. Bystrica) — 0,76, 5. L. Kubečková (Slovan Pec) — 0,82, 6. V. Hnyková (Ještěd Liberec) — 1,16. — **Slalom:** 1. V. Berná 1:18,37, 2. A. Hošková (LIAZ Jablonec) — 0,33, 3. M. Preislerová (Jiskra Tanvald) — 1,60, 4. K. Blahová (RH Gottwaldov) — 1,77, 5. L. Kubečková — 1,80, 6. R. Karamanová — 2,01. — **Obří slalom:** 1. K. Blahová 1:18,87, 2. J. Krnavcová — 0,75, 3. L. Kubečková — 1,68, 4. K. Šimová (PS Ban. Bystrica) — 2,44, 5. V. Berná — 2,57, 6. J. Pfišterová (PS Ban. Bystrica) — 3,27. — **Kombinace:** 1. V. Berná 31,29, 2. K. Blahová 52,01, 3. L. Kubečková 53,08, 4. S. Jandová 71,05.

Pěkným tradičním zakončením lyžařské sezóny se stalo slavnostní vyhlášení ankety Král - královna bílé stopy. Přípravuje ji lyžařská sekce Klubu sportovních redaktorů Českého svazu novinářů ve spolupráci s výborem Svazu lyžování ÚV ČSTV a pořadí šesti nejlepších určují čs. sportovní novináři, zabývající se lyžařskou tematikou, členové předsednictva a vrcholové komise VSL ÚV ČSTV a trenéři reprezentačních družstev. Všechny 63 hlasujících v XV. ročníku ankety dalo na první místo mistra světa 1987 ve skoku na středním můstku Jiřího Parmu (Dukla Banská Bystrica), který získal maximální počet 630 bodů a stal se králem bílé stopy letošního roku.

Jiří Parma králem

Koronou s českými polodrahokamy, dílem turnovského profesora J. Marka, ho vyznamenali nový předseda svazu P. Klapuš i bývalý vedoucí čs. lyžování K. Smola. Vyhlášení ankety 29. května v Městském kulturním domě v Novém Městě na Moravě, které s kulturním programem připravila místní TJ s lyžařským oddílem pod záštitou MěSTNV, bylo příležitostí k setkání úspěšných lyžařských reprezentantů a trenérů všech disciplín. Účastníci pěkného večera se dozvěděli mnoho zajímavostí ze sportovní činnosti i života šesti nejúspěšnějších čs. lyžařů uplynulé sezóny, kteří vtípně zodpovídali jejich otázky i dotazy komentátorů vyhlášení red. Zd. Paulů a I. Veselého.

Účastníci akce byli též přijati předsedou MěSTNV Petrem Klapáčem, který jim odevzdal pamětní listy. Nechyběla ani beseda čs. reprezentantů s žáky sportovních tříd. Novoměstští lyžaři slavnostní vyhlášení ankety pečlivě připravili a opět se osvědčili jako vzorní organizátoři.

V anketě hlasovalo 37 sportovních novinářů a 26 lyžařských funkcionářů,

kteří do ní zařadili celkem 23 lyžařů a lyžařek.

Pořadí v anketě: 1. Jiří Parma (Dukla Banská Bystrica) 630, 2. Ladislav Švanda (Dukla Liberec) 260, 3. Adrián Bířeš (PS Banská Bystrica) 254, 4. Ján Klimko (ČH Štrbské Pleso) 140, 5. Ludmila Milanová 129, 6. Peter Jurko (oba Jasná Liptovský Mikuláš) 111, 7. Pavel Benc (Dukla Liberec) 96, 8. Lenka Kebrlová (Spartak Vrchlabí) 30, 9. Lucie Medzihradská (PS Banská Bystrica) 24, 10. Pavel Ploc 21, 11. Jiří Malec (oba Dukla Liberec) 12, 12. Vladimír Repka (ČH Štrbské Pleso) 10, 13. Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok), Petr Lisičan a Vladimír Podzimek (oba Dukla Liberec) všichni 5, 16. Jiří Teplý (Nové Město na Moravě) 4, 17. Miloš Bečvář (Dukla Liberec), Martin Švagerko (Dukla Banská Bystrica) a Bohumil Vacek (Dukla Liberec) všichni 3, 20. František Repka (ČH Štrbské Pleso) 2, 21. Jiří Beran (Elitex Jablonec), Ladislav Dluhoš a Martin Petrásek (oba Dukla Liberec) všichni 1 bod.

-tr-

Velká cena Slovenska

Miroslav Kolář (Dukla Liberec) a Ivana Valešová (VŠ Praha) byli nejúspěšnějšími závodníky XXXII. ročníku Velké ceny Slovenska ve sjezdových disciplínách, kterou na závěr sezóny uspořádala TJ Vysoké Tatry na Skalnatém plese. Oba zvítězili ve dvojkombinaci i v obřím slalomu.

Mezinárodních závodů se zúčastnili reprezentanti Bulharska, Maďarska, Nizozemí a Polska. I za nepříznivých povětrnostních podmínek zkušení organizátoři závody dobře připravili, což potvrdila i pochvala technického delegáta FIS Dušana Senčara (Jugoslávie). Ve slalomu zvítězili Peter Kunkela (PS Banská Bystrica), Polák Andrzej Bielawa, Pavlína Schimmerová (VTŽ Chomutov) a Polka Katarzyna Szafranská.

Muži — obří slalom: 1. Kolář (Dukla Liberec) 2:14,39 (1:08,54 a 1:05,85), 2. Schimmer (Bohemians) —1,32, 3. Kunkela (PS Banská Bystrica) —1,70, 4. Novotný (Dukla Liberec) —2,00, 5. Veselský (Bohemians) —2,50, 6. Škoda (LIAZ Jablonec) —2,51. — **První slalom:** 1. Kunkela 1:43,13 (45,18 a 57,95), 2. Kolář —0,10, 3. Mrklas (LIAZ Jablonec) —1,36, 4. Novotný —2,59, 5. Dubovský (PS Banská Bystrica) —2,77, 6. Čermák (Dukla Liberec) a Šmárik oba —2,80. — **Druhý slalom:** 1. Bielawa 1:55,64 (1:00,31 a 55,33), 2. Wrobel (oba Polsko) —1,00, 3. Veselský —1,69, 4. Kunkela —2,02, 5. Kolář —2,14, 6. Mrklas —2,73. — **Dvojkombinace:** 1. Kolář 0,65, 2. Kunkela 11,64, 3. Novotný

30,52, 4. Veselský 36,86, 5. Mrklas 42,25, 6. Rázus (VŠDZ Žilina) 47,84 b.

Ženy — obří slalom: 1. Valešová (VŠ Praha) 2:18,61 (1:14,88 a 1:03,73), 2. Schimmerová (Bohemians) —1,03, 3. Stejskalová (Sokol Deštné) —2,96, 4. Houdková (Slovan Spindlerův Mlýn) a Kormanáková (Jasná Liptovský Mikuláš) obě —4,38, 6. Boráňová (UK Bratislava) —4,49. — **První slalom:** 1. Schimmerová 1:52,12 (55,97 a 56,15), 2. Valešová —0,07, 3. Szafranská (Polsko) —0,13, 4. Boráňová —2,35, 5. Rejmánková (VŠ Praha) —2,65, 6. Petrová (UK Bratislava) —3,26. — **Druhý slalom:** 1. Szafranská 1:53,33 (56,24 a 57,09), 2. Kolátková (VST Košice) —0,03, 3. Schimmerová —0,38, 4. Lechowská —1,45, 5. Mohylová (obě Polsko) —1,76, 6. Apjóková (Maďarsko) —2,08. — **Dvojkombinace:** 1. Valešová 0,42, 2. Schimmerová 6,84, 3. Boráňová 43,84, 4. Holubyová (PS Banská Bystrica) 86,33, 5. Sochotská (Chemička Ústí n. L.) 109,19 b.

Upozornění oddílům

Také v nové sezóně chce LYŽAŘSTVÍ pravidelně uveřejňovat kalendář všech masových a náborových akcí. Očekáváme, že jejich přehled s uvedením místa, začátkem, adresou činovníka pro příjem přihlášek (data jejich uzávěrky) organizační pracovníci lyžařských oddílů nebo PVK krajských svazů oznámí naší redakci nejpozději do 26. října 1987. Přivítáme i zprávy z letní a podzimní činnosti jednotlivých oddílů.

Životní jubilea

V uplynulých týdnech řada významných lyžařských pracovníků měla životní jubilea. K některým se vracíme aspoň několika řádky.

Prof. JIŘÍ BERANOVSKÝ v plné životní svěžesti oslavil osmdesátiny. I v uplynulé sezóně jste ho mohli sledovat při všech závodech v Novém Městě na Moravě, kde plnil povinnosti rozhodčího při startu nebo v cíli. Je autorem běžeckých tratí Zlaté lyže a své bohaté zkušenosti uplatnil i při vytyčování tréninkových běžeckých tras na Studnici. V tělovýchovném hnutí působil od roku 1926. Zúčastnil se I. akademických světových zimních her 1928 v Cortině d'Ampezzo, kde ve sjezdu obsadil šesté místo, startoval v běhu i ve skoku. O dva roky později na II. ASZH v Davosu ve skoku byl pátý, členem čs. stříbrné běžecké štafety a na 18 km desátý. Jako vedoucí a trenér lyžařské sportovní školy mládeže a dorostu se podílel na úspěšných výsledcích v mezinárodních závodech. Za dlouholetou obětavou práci v tělovýchově byl vyznamenán veřejným uznáním Za zásluhu o rozvoj čs. tělovýchovy I. stupně, medailí dr. M. Tyrše a čestným titulem zasloužilý rozhodčí.

Ing. JAN ŽÁK, který již osm let je předsedou VSL KV ČSTV Jihočeského kraje, oslavil padesátiny. Zasloužil se o rozvoj jihočeského lyžování. Dvacet let závodně běhal na lyžích. Začínal v Sokolu Křemže, v barvách Dukly Liberec získal dva tituly přeborníka čs. armády, byl členem čs. reprezentačního družstva běžců i biatlonistů. Ústředně rozhodčí a trenér I. třídy úspěšně působil jako ředitel Družby, mistrovství ČSSR a Světového poháru na Zadově. V současné době je vedoucím trenérem SVS-M na Zadově, kde vyrůstají noví čs. reprezentanti. Při životním jubileu byl vyznamenán veřejným uznáním Za zásluhu o rozvoj čs. tělovýchovy II. stupně.

JINDŘICH HOCH, dlouholetý úspěšný sekretář Svazu lyžování ÚV ČSTV, si připomenul šedesátiny. Za zdravotních důvodů před třemi roky se stal důchodcem, ale lyžování zůstal věren. Překonal zákeřnou chorobu a jako čestný člen předsednictva uplatňuje své bohaté zkušenosti. Podílí se na přípravě letošního oslav 100. výročí organizovaného lyžování. Jindřich Hoch se zasloužil o masový rozvoj lyžařského sportu v ČSSR, dobrou organizaci a zajištění mezinárodních závodů, jakož i vybavení čs. reprezentačních družstev kvalitní výstrojí a výstrojí. Za dlouholetou úspěšnou tělovýchovnou činnost byl vyznamenán veřejným uznáním Za zásluhu o rozvoj čs. tělovýchovy I. stupně.

Všem jubilantům přejeme hodně zdraví, svěžest a elán do jejich další záslužné práce pro rozvoj čs. lyžování.

REDAKCE

Z boje o poslední letošní mistrovský titul žen v běhu na 20 km na Benecku. V čele Viera Klimková, která se stala mistryní, před Ivanou Rádlovou a Alžbětou Havrančíkovou

(Foto Jaroslav Trousil)

AKCE VE STOPĚ LÁKAJÍ

Horde

ROČNÍK 73
1987
Kčs 3,—

lyžařství

Hořejší záběr J. Kabáta ukazuje, jak VLŠ OV ČSTV Klatovy se stará o výuku lyžařské mládeže. — Dole vlevo L. Dřížhalová (Ještěd Liberec) na nejvyšším stupni vítězů při mezinárodním Pionýrském poháru na Vitoše, kde zvítězila ve slalomu v kategorii mladších žákyň před Bulharkou A. Sabevovou a Jugoslávkou T. Djurekovou (Foto K. Hampl). — Vpravo red. Z. Paulů zpovídá Krále bílé stopy 1987 J. Parmu při slavnostním vyhlášení ankety v Novém Městě na Moravě (Foto J. Trousil).

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

●
LETNÍ PŘÍPRAVA
ČS. LYŽAŘŮ

●
O ŠVÝCARSKÝCH
SJEZDAŘÍCH

●
ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

●
NA TITULNÍ STRANĚ OBÁLKY LENKA KEBRLOVÁ (SPARTAK VRCHLABÍ), KTERÁ PATŘÍ K NADĚJÍM ČS. SJEZDOVÉHO LYŽOVÁNÍ A KANDIDÁTKÁM ZOH 1988 (Foto Bohumil Hynek). — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY TŘI ZABĚRY Z UPLYNULÉ SEZÓNY. NAHOŘE ÚČASTNÍCI DÁLKOVÉHO POCHODU PO STOPÁCH I. ČS. ARMÁDNÍHO SBORU VE VYSOKÝCH TATRÁCH (Foto ing. J. Bobula), VLEVO DOLE LADISLAV ŠVANDA V ČELE MISTROVSKÉ PADESÁTKY PŘED V. KORUNKOU NA BENECKU (Foto J. Troušil), VPRAVO MONIKA HOJSTRICHOVÁ NA SZU V JASNĚ, KDE V KOMBINACI VYBOJOVALA BRONZOVOU MEDAILI A VE SJEZDU BYLA ČTVRTÁ (Foto B. Hynek).

lyžařství

Ročník 73 Číslo 8
Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Troušil. Řídí redakční rada: J. Troušil, předseda, ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulháněk, J. Maršák, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, R. Sauer a P. Zelinka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentovská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. července 1987. Neobjednané příspěvky se nevracjí.
ISSN - 0923 - 1445

Příprava výročních schůzí

Připravujeme se ke vstupu do významného období výročních členských schůzí a konferencí oddílů, odborů a tělovýchovných jednot, okresních a krajských územních a svazových konferencí, republikových a celostátních svazových konferencí. Podle usnesení 12. zasedání ústředního výboru Československého svazu tělesné výchovy výroční členské schůze a konference oddílů se uskuteční v období od 15. listopadu 1987.

Jsou první částí předsjezdové kampaně. Lyžařské oddíly budou na nich hodnotit činnost za uplynulý rok, plnění závěrů VI. sjezdu ČSTV a dalších úkolů při uplatňování závěrů XVII. sjezdu KSČ, rozpracovaných do podmínek čs. tělovýchovy a sportu plenárními zasedáními ÚV ČSTV a VSL ÚV ČSTV. Je to příležitost pochlubit se úspěšným splněním závazků, vyhlášených na počest 70. výročí VRSR, 30. výročí Československého svazu tělesné výchovy a 100 let organizovaného lyžování v českých zemích a současně vyhlásit nové k VII. sjezdu ČSTV a celostátní svazové konferenci.

Lyžařské oddíly ani v letním obobí nezahálely. Svědčí o tom stále větší počet výcvikových táborů pro mládež v letních prázdninách, brigádnická činnost při úpravě sportovních lyžařských zařízení, budování nových tratí a ubytoven, zlepšování podmínek v horských střediscích, jakož i pomoc členů lyžařských oddílů našemu zemědělství a lesnímu hospodářství.

Letní měsíce jsou i příležitostí k pečlivé přípravě závodů a akcí, plánovaných v nové sezóně. Vedení veřejných lyžařských škol ve spolupráci s cvičiteli se zabývá možnostmi zlepšení a dalšího rozšíření lyžařské výuky.

Návrh opatření k dalšímu rozvoji lyžování v ČSSR, schválený předsednictvem ústředního výboru Československého svazu tělesné výchovy v lednu 1986, znamenal pro lyžařské oddíly řadu nových úkolů v oblasti masového rozvoje, výkonnostního a vrcholového lyžování. Uplynulá sezóna znovu potvrdila, že lyžování je vyhledávanou pohybovou aktivitou, prostředkem regenerace sil pracujících a vhodnou náplní volného času obyvatelstva. Je třeba dále zlepšovat organizační, materiálně ekonomické a obsahové předpoklady, rozvíjet organizační a členskou základnu, ovlivňovat co největší počet lyžujících veřejnosti ve spolupráci s dalšími organizacemi — ROH, SSM, školstvím a dalšími. Řada oddílů v uplynulém roce se pochlubila úspěšnými výsledky na tomto úseku. Svědčí o tom další rozšíření členské základny, které je však stále neuspokojující při více než třech miliónech lyžujících v naší vlasti. Dále se rozšířil počet veřejných lyžařských škol, které mají i příznivý ekonomický vliv na hospodárení tělovýchovných jednot a oddílů. V některých místech se podstatně zlepšila spolupráce oddílů s odboráři a organizacemi, svazáckými a pionýrskými skupinami, jakož i se školami.

Lyžařské oddíly na výročních členských schůzích budou hodnotit plnění celospolečenských úkolů, volebních programů Národní fronty a spolupráci s partnery tělovýchovného hnutí. Mimořádnou pozornost věnují prohlubování politického přístupu v činnosti ČSTV, budou se zabývat politicko-výchovným působením a politicko-výchovnou prací, cílevědomým zvyšováním její kvality a výchovným působením na mládež. Budou analyzovat jak se podílely na rozvíjení základny a úrovně výkonnostního sportu, zda zlepšily péči při výběru a přípravě sportovně talentované mládeže. Oddíly tělovýchovných jednot oblasti vrcholového sportu na výročních schůzích zhodnotí jak se podařilo zvýšit úroveň vrcholového sportu a přípravu čs. reprezentace.

Důležitým úkolem je hodnocení účinnosti tělovýchovného procesu a jeho plynulé zabezpečování, pozornost přípravě tělovýchovných kádrů a jejich výchovnému působení na formování socialistického uvědomění členů ČSTV, další zvyšování úrovně řízení a plánování činnosti, účinnější práce s funkcionářským aktivem, jeho příprava na náročné úkoly a vytváření podmínek pro jeho práci.

Plenární zasedání federálního i obou republikových svazů potvrdila, že v letošním roce oddíly podstatně rozšířily počet náborových závodů a akcí i pro neorganizované lyžaře, Jizerská a Krušnohorská magistrála, tratě na šumavském Zadově, v Novém Městě na Moravě, na Štrbském Plese a v dalších střediscích znamenají možnost vyžití pro nejširší veřejnost po celou sezónu stejně jako několik nových dětských lyžařských hřišť, zvýšený počet upravovaných tras pro sjezdové lyžování a nové lyžařské vleky. Další pokrok při úpravě tratí by zajistil větší počet výkonných mechanismů, jichž je stále nedostatek. Systematický přírůstek veřejných lyžařských škol se projevil nejen v ČR, ale i na Slovensku.

TJ Bižuterie Jablonec se na výroční členské schůzi pochlubí rozsáhlou modernizací a kompletací svých zimních středisek v Bedřichově, na Severáku a Spicáků, jakož i příkladnou péčí o výchovu mládeže. Jiskra Harrachov pokračuje v úspěšné spolupráci s MěstNV, rozšířila členskou základnu, úspěšně zajišťuje systematickou přípravu sportovně talentované mládeže a je osvědčeným poradatelem rozsáhlého programu závodů. Lyžaři TJ Gottwaldov i v letošním roce pokračovali ve výstavbě střediska na Portáši, po dvou brigádách v květnu a červnu připravili na závěr září další k zlepšení životního prostředí ve spolupráci s lesním závodem ve Velkých Karlovicích. Lyžařský oddíl TJ Janské Lázně se pochlubí spoluprací s MěstNV a výstavbou nového vleku na Košťálce. To je nepatrná část poznatků z letošního roku.

V novém funkčním období se oddíly zaměří na doplnění výborů mladými funkcionáři a posílení činnostních kádrů okresních a krajských svazových orgánů. V předsjezdové kampani dále prohloubí činnost na všech úsecích, splní všechny náročné cíle a přispějí k dalšímu masovému rozvoji lyžování a čs. tělovýchovy.

ČO NOVÉHO VO FIS

Pravidelné zasadnutie predsedníctva FIS sa uskutočnilo v dňoch 22.—24. mája v Dubrovniku. Prinášame niekoľko najzaujímavejších bodov, ktoré sa na tomto zasadnutí prerokovali.

MAJSTROVSTVÁ SVETA

V roku 1988 sa budú konať majstrovstvá sveta v letoch v dňoch 11. až 13. 3. v Oberstdorfe (NSR). Aj keď po dobrom usporadaní MS v klasickej disciplínach v tomto roku v Oberstdorfe, niet pochybností, že organizátori dokážu veľmi dobre pripraviť aj MS v letoch, majú tieto šampionáty svoj špeciálny problém — problém rekordu a bezpečnosti.

Je známo, že FIS neuznáva rekord v skoku, to ale nemení na veci, že sa oň snažia organizátori letov a štatistiku rekordov si vedú aj novinári. Veľa kritiky sa vzniklo na FIS, že sa urobil stop v dĺžke pri 191 m a ďalej sa (aspoň oficiálne) nemerá. S týmto rozhodnutím nie je spokojná verejnosť, nie sú spokojní organizátori, ba ani samotná skokanská komisia FIS. Prišla s novými návrhmi, ktoré boli predmetom rokovania skokanskej komisie v Saalbachu. Predsedníctvo FIS sa k tejto otázke vráti na svojom novembrovom zasadnutí.

V roku 1988 sa budú konať aj MS v akrobatickom lyžovaní a to v Hindenlangu (NSR).

S prípravami na MS 1989 zdá sa, že sú na tom lepšie organizátori v Lahti. Veď majú aj lepšie a bohatšie skúsenosti ako americký Vail, ktorý bude organizovať MS v zjazdových disciplínach po prvýkrát. Usporiadateľ šampionátu v Lahti pričádzajú s návrhom na zaradenie dvoch ďalších disciplín a to 30 km žien a 10 km mužov voľnou technikou. Tak isto navrhujú, aby štafety 4x5 km a 4x10 km sa bežali prvé dva úseky klasickej a druhé dva úseky voľnou technikou. Otázka bola postoupená k odbornému posúdeniu bežeckej komisii. Zdá sa, že organizátori vo Vail majú niektoré personálne problémy a problémy s finančným zabezpečením televíznych prenosov, ktoré sa ale bezprostredne dotýkajú aj FIS.

Kongres FIS v roku 1988 v Istanbuli bude menovať organizátorov MS v klasickej a zjazdových disciplínach nielen pre rok 1991, ale aj pre rok 1993. S blížiacim sa termínom pribúdajú (ale aj ubúdajú) kandidáti. Toho času sú kandidáti na klasickej MS:

Thunder Bay (Kanada), Harrachov (ČSSR), Val di Fiemme (Taliansko), Sapporo (Japonsko), Falun (Švédsko), Planica (Juhoslávia — nový kandidát), Trondheim (Nórsko — kandidatúru odvolalo).

Na zjazdové MS sú kandidáti:

Las Leñas (Argentína), Jasná (ČSSR), Saalbach (Rakúsko), Garmisch-Partenkirchen (NSR), Furano alebo iné stredisko (Japonsko), Borovce (Bulharsko), Sierra Nevada (Španielsko — nový kandidát), Aare (Švédsko — kandidatúru na MS od-

volalo, pretože sa ide spolu s Östersundem uchádzať o ZOH 1994).

Definitívne sa majú národné lyžiarske zväzy vyjadríť do 31. 10. 1987 či ich kandidáti sa budú uchádzať len pre rok 1991, alebo 1993 alebo pre oba termíny.

Bol potvrdený názor, že po vzore opatrení prijatých MOV pokiaľ ide o OH a ZOH, má sa robiť triezva propagácia jednotlivých kandidátov. Tiež bude vhodné v budúcnosti prerokovať možné pridelovanie MS podľa kontinentov. Bola súčasne potvrdená zásada, že MS zjazdové sa majú konať v prvej polovici februára a MS klasickej v druhej polovici februára.

MAJSTROVSTVÁ SVETA JUNIOROV

Boli zaregistrovaní a schválení ďalší kandidáti na usporiadanie majstrovstvá sveta juniorov. A to:

klasickej: 1988 Saalfelden (Rakúsko — 1.—7. 2.), 1989 Hamar (Nórsko — 13.—19. 3.), 1990 Les Rousses (Francie), 1991 Reit im Winkl (NSR), 1992 Vuokatti (Finsko),

zjazdové: 1988 Madonna di Campiglio (Taliansko — 24.—31. 1.), 1989 Anchorage (USA), 1990 Schwarzwald (NSR), 1991 Gudauri (ZSSR).

ZIMNÉ OLYMPIJSKÉ HRY

V prípravách ZOH 1988 v Calgary sa vyskytujú personálne problémy, čím trpia prípravy. Predsedníctvo FIS odmietlo navrhované riešenie dopravy organizačného výboru, aby účastníci používali linkových autobusov. Každá výprava musí mať zabezpečenú vlastnú dopravu.

Aj prípravy na ďalšie ZOH 1994 v Albertsville sú hneď v úvode poznamenané problémami. Ako je už z tlače známe vzdal sa funkcie predsedu OV Jean-Claude Killy. Dôvodom, že neprešla jeho koncepcia 7 miest, kde by sa všade mali konať olympijské disciplíny. Na čele OV je Michel Barnier a OV mal ustavujúcu schôdzu 3. júna.

Sme v štádiu intenzívnych príprav na ZOH 1988, hovorí sa o organizácii a prípravách na ZOH 1992 a už sa hlásia kandidáti na usporiadanie ZOH 1994. Sú to Sofia (Bulharsko), Lillehammer (Nórsko), Östersund - Aare (Švédsko), Lausanne (Švajčiarsko), Anchorage (USA) a Berchtesgaden (NSR).

KVALIFIKÁCIA NA OH A ZOH

Žiaľ sme svedkami neustálych snáh sprofesionalizovať olympijské hry. Okrem iných jeden hlavný argument, vraj na OH sa majú dostať tí najlepší športovci. Posledné rozhodnutie o tenise je dôkazom, že dvere pre účasť profesionálov na OH sa stále viacej pootvárajú (Open Olympic Games). Aby sa mohli dvere úplne otvoriť tomu bráni doterajšie pravidlo 26 olympijskej charty. Toto sa má nahradiť tzv. Kodexom pretekára. Medzinárodné športové federácie boli vyzvané, aby sa k nemu vyjadrili,

hoci meritorne o veci bude rozhodovať MOV až po ZOH a OH 1988.

Touto otázkou sa musí teda zaoberať FIS. Spomeňme si ale, že práve lyžovanie a FIS bola prvá športová medzinárodná federácia, ktorá bola stredobodom pozornosti bývalého predsedu MOV A. Brundageho. Pamätáme si všetci ZOH 1972 a prípad K. Schranz. Dnes je však situácia celkom iná. Lyžovanie, trochu nadnesene povedané je vlastne jeden z „najamaterskejších“ športov, ak vezmeme do úvahy terajšiu situáciu futbalu, hokeja, jazdectva, tenisu a atletiky. Ďalší rozvoj olympijských športov je na vážnej križovatke. Nemožno však pred týmto ďalším vývojom zaväzovať oči, treba sa so situáciou zaoberať.

Predsedníctvo FIS vytvorilo osobitnú pracovnú skupinu, ktorá má do novembrového zasadnutia pripraviť diskusný podklad v tejto veci. Ide o štvorčlennú komisiu členov predsedníctva FIS: predseda Marc Hodler, Odd Seim-Haugen (škandinávské zeme), Janez Kocijančič (alpské zeme) a Ján Mráz (socialistické zeme).

V súvislosti s prerokovaním týchto otázok bola prerokovaná aj žiadosť Švédskemu lyžiarskeho zväzu, aby Stenmarkovi bolo umožnené štartovať na ZOH 1988. Stenmark, ktorý mal tzv. B-licenciu FIS, odovzdal všetky svoje individuálne sponorské zmluvy a dohody Švédskemu lyžiarskemu zväzu - poolu. Predsedníctvo FIS žiadosť kladne podporilo, ale konečné rozhodnutie patrí MOV.

NIEKOĽKO ZAUJÍMAVOSTÍ

Po odvolaní Serge Langa z funkcie predsedu subkomisie pre SP zjazdárov a dohode o spolupráci s ním pri propagácii a podpore organizátorom SP, zdá sa, že nenastalo ukludnenie okolo neho a Serge Lang predovšetkým v tlači otvorene vystupuje proti FIS a predsedovi M. Hodlerovi. Chce založiť spoločnosť veľkej pätky (Big Five) a pod touto firmou organizovať preteky SP nezávisle na FIS. Hoci sa uznávajú zásluhy S. Langa o rozvoj SP nemožno s jeho metódami súhlasiť. Novým predsedom subkomisie FIS pre SP je Erich Demetz, ktorý pripravil viacero nových návrhov na reorganizáciu SP.

Finančné hospodarenie FIS je dobré a preto opätovne pre najbližšie dva roky sa podporí činnosť národných lyžiarskych zväzov rozdelením im celkovej sumy 750 000 Šfrs. Z tejto sumy 10 % dostanú všetky národné zväzy rovnakú čiastku a zbytok 90 % sa bude deliť podľa počtu účastníkov jednotlivých štátov na posledných MS 1985 a 1987. Je to významná pomoc pre mnohé štáty, ktoré majú mnohokrát devízové problémy.

JÁN MRÁZ

člen predsedníctva FIS

Československé reprezentační družstvo běžců bylo kolektivem, který na letošním mistrovství světa v Oberstdorfu splnil výkonnostní cíle a příjemně překvapil čtvrtým místem ve štafetě. Způsob jakým v závěrečném úseku Benc porazil mistra světa Albarella měl mimořádný ohlas v zahraničním sportovním tisku. Také deváté místo Ladislava Švandy na 50 km volnou technikou a třinácté v klasické třicítce byly úspěšnými výsledky a odměnou za systematickou celoroční náročnou přípravu pod vedením trenéra Bohuslava Rázla a jeho asistenta Stanislava Henycha.

Čs. běžci před sezónou

Zlepšená výkonnost čs. běžců a dobré výsledky zavazují členy reprezentačního družstva a realizačního týmu k dalšímu zvýšení úsilí před zahájením olympijské sezóny. Dá se očekávat, že ta bude ještě náročnější, neboť všichni členové stále se rozšiřující světové špičky běžců vyvíjejí mimořádnou aktivitu pro vybojování olympijských medailí a bodovaných míst. Dokazují to zprávy o přípravách úspěšných Švédů, jakož i Italů, kteří patřili k překvapením letošního světového šampionátu. Sovětský tým má nyní specialisty na volnou techniku a klasiky. Chce znovu zopakovat úspěchy z dřívějších let. Také Norové by se chtěli významnějším způsobem podílet na medailích v Calgary než letos v Oberstdorfu. Finové se nemohou smířit až se šestým pořadím ve štafetě. Všechny tyto okolnosti svědčí o tom, že úkol čs. běžců obstat na ZOH 1988 v Calgary bude ještě těžší.

Jaká je situace v čs. družstvu?

Ve srovnání s uplynulou sezónou došlo ve složení reprezentačního týmu k jediné změně. Štefana Lichoně (ČH Strbské Pleso) nahradil Jiří Teplý (TJ Nové Město na Moravě), který se letos mohl pochlubit dobrými výsledky a v celostátním žebříčku obsadil páté místo. Starými členy jsou Miloš Bečvář, Pavel Benc, Václav Korunka, Petr Lisičan, Radim Nyč, Martin Petrásek a Ladislav Švanda (všichni Dukla Liberec).

„Kolektiv se ještě zpevnil, Teplý do něho dobře zapadl. Pomohly k tomu zlepšené výsledky, zejména úspěch štafety,“ zdůraznil trenér B. Rázl. „Dosavadní motorické i funkční testy v laboratoři i v terénu potvrdily, že členové družstva jsou schopni plnit tréninkové úkoly bez

výkyvů. Zvládají náročnou zátěž bez problémů, což je velmi důležité. Kvalitní letní příprava znamená vytvořit dobrý základ před přechodem na ledovce a první sniž. Ve srovnání s loňskem možno označit dosavadní výsledky za kvalitnější. Je kladem, že v družstvu je určité napětí a ti mladí zkušenějším „šlapou na paty“.

Jak vypadá situace se štafetou?

„I v nové sezóně štafetě přikládáme mimořádný význam,“ připomenul B. Rázl. „Nemáme takové vynikající běžce s vyhlídkami na medaili v závodech jednotlivců, ve štafetě jsou však i na ZOH naděje na bodované místo. Na tento závod proto i v novém závodním období zaměřujeme svou přípravu.“

K průběhu dosavadní přípravy

Po kontrolních motorických testech začátkem června v Jablonci nad Nisou, v druhé polovině tohoto měsíce se uskutečnil výcvikový tábor ve středisku SSM ve Zdáni na Orlické přehradě. Měl obecně silové zaměření a přípravu s všestranným charakterem. Začátkem července se uskutečnil regenerační výcvikový tábor v jugoslávské Podgoře, vzdálené 15 km od Makarské. Zde se nejen léčily namožené svaly a průdušky, ale nechyběl ani dvoufázový trénink, zaměřený na rozvoj silové vytrvalosti. Ihned po návratu následovala v druhé polovině července příprava na speciálních tréninkových prostředcích (kolo, kolečkové lyže, kros v terénu) a kontrola úrovně trénovanosti v Novém Městě na Moravě. I ve čtrnáctidenní dovolené v druhé polovině července členové reprezentačního týmu neodpočívali a plnili náročné úkoly. -tr-

ALBARELLO - překvapením MS

Jedním z největších překvapení letošního mistrovství světa v klasických disciplínách v Oberstdorfu bylo vítězství dvacetisedmiletého Itala Marca Albarella v běhu na 15 km klasickým stylem před Švédem Thomašem Wassbergem a sovětským reprezentantem Michaiilem Devjatarovem.

V Sarajevu nebyl Albarello zařazen do italského olympijského družstva. Na MS 1985 v Seefeldu skončil v patnáctce 17. a podílel se na stříbrných medailích členů italské štafety. Před letošním světovým šampionátem měl již za sebou účast v třech ročnících Světového poháru. V prvním svém ročníku 1983-84 skončil 54., v dalším 49. a v loňském ročníku obsadil v celkové klasifikaci 33. pořadí. Před MS v Oberstdorfu startoval ve třech závodech SP 1986-87 v Ramsau, Cogne a Davosu, ale nikdy se neumístil v první třicítce.

V dosavadní historii MS a ZOH v klasických disciplínách je úspěch Albarella druhou italskou zlatou medailí. První vybojoval Franco Nones v běhu na 30 km na ZOH 1968 v Grenoble před Norem Martinsenem a Finem Mäntyrantou. První titul mistra Itálie na 15 km získal loni Albarello v Nevegalu u Belluna, když v dřívějších ročnících by třikrát třetí.

Italští běžci se již třetí sezónu připravovali pod vedením finského trenéra Jarma Punkkinena a učitele tělocviku Alesandra Vanoia. Osvědčily se jim výcvikové tábory v Seiser Almu v nadmořské výšce 1800-2000 metrů, doporučené známým vědeckým pracovníkem v oboru výživy prof. Francescem Concinim.

„Mým sportovním vzorem je atlet Pietro Mennea,“ říká M. Albarello. „V Oberstdorfu jsem počítal s umístěním v první desítce a za příznivých podmínek mezi pěti nejlepšími. S medailí, nakonec zlatou, jsem nepočítal. Náročná příprava na sezónu se vyplatila. K úspěchu přispěly i dobře namazané lyže. Rád bych si vybojoval účast v olympijském družstvu pro Calgary. Tam bude ještě větší konkurence.“

Albarello se narodil 31. května 1960 v Aostě. Je rotmistrem z povolání a členem vojenské sportovní skupiny v Courmayeuru. Vyniká silou paží, dovede uplatnit rozvážnost a je nejkvalitnějším členem italského běžec-kého družstva. -lř-

Letní a podzimní období je ve znamení přípravy na kolečkových lyžích, jak ukazuje záběr B. Hynka z výcvikového tábora reprezentantů a závodníků Dukly Liberec v Novém Městě na Moravě

Švýcarsko: Únik informací (2)

Rakušan Niederseer, Nor Skaardal, Ital Sbardellotto nebo Švýcar Müller? Rekl by se — je to jasné, mistr světa! Jenže firemní zákony kážou jinak. Firma mistry světa potřebuje, leč neposlouchá. Firma nemůže hledět na individuální ani národní zájmy. Firma je svoje.

Uvnitř Blizzardu existuje bezpodmínečná dohoda: po každé dokončené jízdě — ať už jde o měřený trénink nebo o závod — musí jezdec bezprostředně poskytnout pověřenému členu servisního týmu informace a okamžité poznatky týkající se přírodnosti jeho lyží pro momentální stav trati. Proláklo se ovšem, že nezůstává jen u nich, lyžař také poskytuje rozumu ohledně stavu trati, obtížnosti úseků atd. Vedoucí servisního týmu Franz Ploberger bdí potom nad tím, aby veškeré zprávy byly přenášeny a aplikovány mimo zorné pole národních týmů (o firemní konkurenci nemluvě).

Praktická realizace těchto pokynů však leckomu rádně pění krev. Na trati je kupříkladu Peter Müller, nahore se zatím připravují „reprezentanti“ Blizzardu s vyššími čísly. Müller dokončí jízdu, předá informace. Zároveň jiní odborníci firmy podrobují okamžité analýze videozáznam jeho jízdy. Prostřednictvím vysíláčky putují informace ke startu, kde podle nich servismani upravují či vyměňují lyže pro Sbardellotta, Skaardala a další. Lakonicky se dá napsat: Müller jezdí a konkurence (rozuměj rakouská, německá, italská) profituje.

Existují také pravidla, jež zaručují, že Müller nepředá informace ve prospěch jiného Švýcara — třeba Zurbriggena na Kästlich. Závodník po dojezdu nesmí hovořit s „cizími“ lidmi. Veškeré informace se předávají

v kódech, které zná jen úzký okruh ve vedení servisního týmu. Závodník někdy sám přesně neví, jakého typu lyží použil. Jednotlivé páry jsou si podobné jako vejce vejci, jen kódy, pod nimiž se vyměňují a upravují, říkajíj cosi o podobnosti čistě náhodné. (Stejně probíhá i nabídka firem před sezónou, testování, tréninky).

Tolik opatrnosti, tolik tajemství a přece nakonec prohlásí Dieter Bartsch, šéftrenér rakouských mužů: „Internacionální charakter servisní práce se mi vůbec nelíbí. Mám spolehlivé informace, že národní týmy, pokud to perfektně vymyslí, mohou různými cestami těžít z poznatků mezinárodních servisních týmů.“ Na otázku, zda má na mysli Švýcarsko, jen povytáhl obočí.

Samy firmy se pokoušejí udělat „kulišárnám“ přítrž. První vlašťovkou byla firma Kästle, kde každý ze sjezdařů dostal vlastní servisní minitým a je po této stránce smluvně vázán ke značné izolaci. Pokud vůbec dochází k pracovnímu kontaktu jednotlivých skupin, pak pouze na osobní příkaz šéfa Ludwiga Schaller. Tato varianta má ovšem dva háčky — odpadá výhoda plynoucí z předávání informací a dále z poznatků Stocka, Melliho či Zurbriggena celkem otevřeně těží jejich krajané.

O Atomicu se říká, že je značkou na počátku nebývalé konjunktury. Spory uvnitř jejího servisního sjez-

Švýcarský mistr světa ve sjezdu Peter Müller při jednom ze svých odvážných skoků

dařského týmu však už dlouho baví celý lyžařský ansámbl. Otázka zní: Koho rakouská firma protěžuje? Švýcaři tvrdí, že domácího miláčka Wirnsbergera, Rakušané oponují s tím, že je ostudné, aby rakouská firma sloužila především zájmům Švýcarů, konkrétně Heinzer. Kdo však vidí pod povrch brzy pochopí, že spor Heinzer — Wirnsberger probíhá tak trochu na stojaté vodě. Kdo ve firmě nakonec prosadí své, nejsou ani Rakušané ani Švýcaři, ani šéf týmu a v jedné osobě trenér rakouských sjezdařů Hermann Wölfer, ale prominent jednoho autonomního servisního minioddělení — Marc Girardelli.

Šalamounsky se pokouší předcházet sporům i nedostatkem informovanosti — tedy dvěma extrémům současné práce servisních týmů — Fischer. Peter Wisata koordinuje práci několika přísně národnostně členěných týmů, které se starají o dvojice závodníků. Cathomen — Oehrlí, Resch — Weirather, Wassmeier — Wildgruber. Prý ani moc „nežalují“ domů. Všichni totiž patří k lyžařům, kteří se chtějí časem nebo hned prosadit proti svým slavnějším krajanům.

S použitím zahraničních pramenů

PETR BUŠTA

Pirmin Zurbriggen byl nejúspěšnějším reprezentantem Švýcarska ve sjezdových disciplínách mužů v uplynulé sezóně

Vše pro příkladnou organizaci!

Ski-Interkriterium žactva ve sjezdových disciplínách v Říčkách a Vratné patří k tradičním úspěšným mezinárodním závodům mládeže. Snímek J. Troušila ze slavnostního vyhlášení vítězů letošního jubilejního 25. ročníku v Říčkách

Uplynulá lyžařská sezóna byla opět velmi bohatá na světové soutěže a také čs. kalendář soutěží byl velmi náročný, zvláště pro jejich pořadatele.

Předcházející závodní období byla ve znamení změn a bouřlivého rozvoje závodního lyžování. Tyto změny prakticky postihly všechny disciplíny, ať již to bylo zavádění dvou způsobů běhu, změny v hodnocení provedených skoků, stabilizace superobřího slalomu a podobně. Letošní sezóna se již vyznačovala normalizací těchto změn, průběh soutěží byl klidnější, vydané doplňky pravidel, instrukce a metodické dopisy byly chápány jednoznačně, nevyskytly se již snahy vydané úpravy obcházet nebo je vysvětlovat jinak, než jsou myšleny. Tato oblast doznala podstatného zlepšení. Jistě to byl také výsledek toho, že jsme v přípravném období roku 1986 uvedli v život ustavení stálého aktivu technických delegátů ČSSR, kde v každé disciplíně byli vybráni nejzkušenější rozhodčí pro výkon této funkce. Technický delegát může v mnohém ovlivnit průběh soutěže a jak se prokázalo — v některých případech i dobrý průběh soutěže zachránit. Díky pochopení předsednictva VSL ÚV ČSTV budeme i nadále pokračovat ve stabilizaci tohoto kádrů rozhodčích s nejvyšší kvalifikací. V současné době byl podán návrh na zařazení funkce TD jako samostatného kvalifikačního stupně rozhodčího I. třídy.

KVALITNÍ USPOŘÁDÁNÍ SOUTĚŽÍ

Můžeme říci, že většina pořadatelů soutěží pochopila tento náš záměr, spolupracovala s TD a toto se odrazilo v kvalitě uspořádaných soutěží. Bohužel i při snaze o zkvalitnění uspořádání soutěží dochází občas i k nedostatkům v základních otázkách rozhodování. Většinou tyto nedostatky vznikají z příliš „rutinního“ výkonu funkce rozhodčího a přehlédnutím plnění základních povinností. V tomto směru máme dluh a ten musíme vyrovnat zkvalitněním doškolení a školení rozhodčích a technických funkcionářů závodů.

Podařilo se nám při soutěžích zajistit vysokou úroveň úpravy tratí, neboť techničtí pracovníci považují dokonalou přípravu stop a tratí za svou „stavovskou čest“. Je potěšitelné, že se nám objevují další méně známá lyžařská střediska, která byla pověřena uspořádáním vrcholové soutěže. Zajistila je na velmi dobré technické úrovni a věnovala mimořádnou pozornost i stránce politickospolečenské. Mistrovské a přebornické soutěže ČSSR jsou pro většinu závodníků vyvrcholením jejich přípravy a tak jistě i společenskopolitické ocenění je na místě a vážíme si podporu účastí zástupců stranických, státních a tělovýchovných orgánů kraje, okresu a místa. Potvrdili to účastníci M-ČSSR ve sjezdových disciplínách v Dolním Kubíně, žáci na přeboru ČSSR ve sjezdových disciplínách na Špičáku a účastníci žákovského přeboru ČSSR v běhu v Jeseníku. K nepochopitelným technickým a organizačním problémům došlo u tradičních pořadatelů vrcholových a mezinárodních soutěží. Bylo by chybou podceňovat domácí soutěž ve srovnání s mezinárodní. Bohužel setkáváme se i s nezájmem ze strany tělovýchovných orgánů místa, okresu a kraje. Je to pole působnosti pro politickovychovné komise pořádacích oddílů. Pravidla lyžování říkají, že závod má být důstojně zahájen a ukončen. Zvláště u kategorií dorostu a žactva je nutné v příštím roce se zaměřit na vyšší kvalitu této oblasti.

Potěšitelné jsou dobré výsledky obnovené soutěže smíšených oddílových družstev mužů a žen v běhu [podrobnější zprávu přineslo 7. číslo Lyžařství]. U sjezdových disciplín se hledá cesta ke zpřístupnění soutěže závodníkům z oddílů.

NEDOSTATEK MLADÝCH KÁDRŮ

Trápí nás oblast získávání nových kádrů pro výkon funkce rozhodčích, organizačních a technických pracov-

níků, a to nejen na úrovni v ČSSR, ale zvláště pro výkon funkcí TD a rozhodčích s mezinárodní kvalifikací FIS. Musíme mít mladé rozhodčí a technické pracovníky, chceme-li vychovat i kandidáty pro rozhodčí a TD FIS. Vždyť Mezinárodní lyžařská federace dala jako jedno z kritérií pro získání certifikátu této funkce věkovou hranici 40 roků. Do této hranice by měl kandidát mít v ČSSR kvalifikaci rozhodčího I. třídy a u TD i zkušenosti s organizací soutěží — tj. měl by vykonávat funkci ředitele závodu, hlavního rozhodčího apod. Současný seznam rozhodčích I. třídy potvrzuje, že situace je víc než kritická.

Novými disciplínami jsou akrobatické lyžování a lyžování na trávě. Akrobatické lyžování má již velmi progresivní funkcionářské zázemí, rozvoj lyžování na trávě je odvislý na čs. výrobě pásových lyží. Slovenská Kálnice byla loni i letos dějištěm závodů FIS. Současným hlavním úkolem je příprava pravidel lyžování na trávě.

VŠE PRO DALŠÍ ZLEPŠENÍ

STK-R spolu s komisí republikových svazů a aktivem technických delegátů ČSSR za podpory P-VSL ÚV ČSTV v nové sezóně se zaměří hlavně nejen na technické, ale komplexní uspořádání soutěží. Cílem je dále zkvalitnit soutěže a snahou, aby jedním z kritérií pro přidělování atraktivních mezinárodních soutěží byla kvalitní práce při zajišťování soutěží domácích.

Předsjezdová aktivita v ČSTV se musí nutně odrazit i v naší práci. Hodnocení pětiletého funkčního období bude kritické, náročné. Věříme, že zkvalitněním naší práce na všech stupních se podaří připravit základ pro nové období soutěží po roce 1988, které by mělo zachytit komplexně nový trend a rozvoj lyžařských disciplín v ČSSR.

ZDENĚK GABRIEL
předseda STK-R VSL ÚV ČSTV

Boj o zimní olympijské hry

Boj o zařazení zimních sportů do programu olympijských her (OH) byl tvrdý. Preludia, která trvala celé čtvrtstoletí, jsou poučná a zajímavá. Na sklonku 19. století bylo několik funkcionářů mezinárodního sportu, kteří uvažovali o obnovení programu OH zařazením zimních sportů. Mezi ně patřil i J. Rössler-Ořovský, který v roce 1899 navrhl pořádat v rámci II. OH 1900 zimní část v Krkonoších. Neuspěl, sklídl jen údiv. První ze zimních sportů ucházející se o povýšení na olympijský sport, bylo bruslení. Bruslení — kraso- i rychlobruslení — bylo sportovním odvětvím, známým již před vznikem Mezinárodního olympijského výboru (MOV). Soutěže v obou disciplínách měly v té době vyhraněnou tradici jak národní, tak mezinárodní. Mezinárodní bruslařská unie ISU byla založena r. 1892, ale již dva roky před tím bylo pořádáno mistrovství světa (MS) v rychlobruslení. První MS v krasobruslení se konalo v roce 1891. Proto, v době zložení MOV (1894), se obecně očekávalo, že bruslařské disciplíny budou důležitou součástí olympijského programu. To se nestalo, i když krasobruslení bylo akceptováno aspoň pro rok 1908.

Vývoj šel proti očekávání zcela jiným směrem. Na zasedání MOV v Budapešti v roce

1911 předložil Ital hrabě Brunetta d'Usseaux návrh na začlenění zimních sportů do programu her. Návrh neprošel pro ostrý protest Skandinávců, vedených plukovníkem V. G. Balckem. Je paradoxem, že právě Skandinávci s více jak půlstoletní tradicí ve všech zimních sportech se stali největším nepřitelem a nejtvrdším bojovníkem proti zimním hrám.

SEVERSKÉ HRY A HOLMENKOLLEN

V. G. Balck, zakládající člen MOV, měl pro negativní postoj k zimním hrám své důvody. Roku 1900 založil Severské hry (SH) a jako přítel a nejbližší spolupracovník P. Coubertina prosadil zásadu, nepřipustit vznik zimního protějšku letním hrám. Nebyl ochoten obětovat své životní dílo, „něčemu neznámému“. Také Norové, méně pro SH, ale pro tradiční závody na Holmenkollenu, byli proti zimním OH. Vítězství na Holmenkollenu před první světovou válkou bylo neoficiálně pokládáno za vítězství jakéhosi mistrovství Evropy, nebo dokonce mistrovství světa. Toto výjimečné postavení Skandinávů na úseku zimních sportů hrálo rozhodující roli pro jejich postoj v otázce uznání zimních sportů za sporty olympijské.

Vznik zimních olympijských her (ZOH) mohl být odkládán, nikdo však mu nemohl zabránit. Na pařížském kongresu (1914), krátce před vypuknutím války, byly hádky kolem ZOH poněkud ztlumeny, obrana Švédů a Norů ztratila na přesvědčivosti. ZOH byly naplánovány a měly být uspořádány v roce 1916 v Německu, na Feldbergu ve Schwarzwaldu. Krátce na to vypukla válka, která pořádání her znemožnila. Ve starověku utichly během OH zbraně, ve XX. století udusila válka myšlenku mírového měření sil ve sportu — nepochopitelný vývoj během půldruhého tisíciletí od konce OH v antice.

LAUSANNE 1921

Po válce při letních OH 1920 v Antverpách bylo krasobruslení zase na programu her, program byl dokonce

rozšířen ještě o lední hokej. Na VII. olympijském kongresu, konaném 1921 v Lausanne, se Švédové a Norové znovu s velkým důrazem postavili proti ZOH. Jednání kongresu však skončilo již kompromisem, jak patrně ze zápisu: „... kongres navrhuje MOV, aby ve všech zemích, kde budou prováděny OH a kde to je možné, byly pod patronací MOV a podle pravidel příslušných odborných federací uspořádány také závody v zimních sportech.“ Dále čteme „... bude-li Francie určena pořadatelem her VIII. olympiády 1924, bude mít i právo uspořádat v tomtéž roce v Chamonix Týden zimních sportů. Tento velký sportovní podnik proběhne pod záštitou MOV, nebude však součástí her, ani nesmí být označován za ZOH“. Diplomát P. Coubertin pak prosadil, že provedení letních OH 1924 bylo svěřeno Paříži. **Dá se říci, že zimní sporty získaly olympijskou kvalifikaci diplomatickým manévrem v Lausanne 1921.**

CHAMONIX 1924

Při slavnostním zahájení Týdne zimních sportů 24. 1. 1924 v Chamonix pochodovalo asi 300 závodníků a činovníků z 18 zemí sluncem zalitým stadiónem. V programu soutěže dominovaly lyžařské disciplíny: 18 km, 50 km, skok a závod sdružený. Soutěž se stala dosud největší zimní mezinárodní sportovní slavností, při které triumfovali, jak bylo očekáváno, Norové. Získali 10 z 12 možných medailí. Lyžařským králem se stal 28letý Nor Thorleif Haug. Zvítězil v obou bězích a třetí zlatá medaile mu byla předána za vítězství ve sdruženém závodě. Vedle tří zlatých získal i bronzovou medaili za třetí místo ve skoku. Ta mu však nepatřila, 50 roků po Chamonix bylo zjištěno, že třetí místo ve skoku si vybojoval Američan A. Haugen.

Také čs. reprezentanti byli v Chamonix úspěšní: Stefan Hevák se v těžké padesátce, kterou mnoho předních závodníků nedokončilo, zařadil na 12. místo; v běhu na 18 km byl 18. za Josefem Bímem, který se umístil jako čtrnáctý. V závodě sdruženém se za čtyřmi Nory a Švédem A. Nilssonem na 6. a 7. místě umístili J. Adolf a W. Buchberger. Rovněž umístění F. Wendeho ve skoku na 10. pořadí při účasti 27 závodníků z devíti zemí bylo úspěchem. Dalších 6 čs. reprezentantů se v jed-

notlivých disciplínách umístilo na 14.—26. místě.

O Týdnu zimních sportů v Chamonix napsal ve svých Olympijských vzpomínkách iniciátor novodobých OH a zakladatel MOV, Pierre de Coubertin: „Tato sněhem orámovaná předehra k VII. olympiádě se v každém směru vydařila. Zmírňovala hněv a ukonejšila předsudky Skandinávců, jejichž šampióni se přirozeně vyznamenali. Tento první Týden byl dobrým začátkem pro Zimní hry.“

PRAHA 1925

Týden zimních sportů, uspořádaný 1924 v Chamonix, skončil obrovským úspěchem, proběhl ale ještě bez statusu ZOH. **Lesk a úspěšný průběh všech soutěží byl oceněn na VIII. olympijském kongresu 1925 v Praze, který na návrh Josefa Rösslera-Ořovského uznal zpětně Týden zimních sportů v Chamonix 1924 za akci olympijskou; v Praze 1925 vešly I. ZOH do historie sportu.**

Pražský olympijský kongres přijal řadu zásadních rozhodnutí, nejvýznamnějším z nich bylo schválení pořádání samostatných zimních her v letech konání olympijských her a přijetí charty ZOH.

KONGRES FIS — LAHTI 1926

Historické a jednomyslné usnesení MOV v Praze 1925 o oficiálním uznání zimních sportů za sporty olympijské ostře kontrastovalo s váhavostí Mezinárodní lyžařské federace (FIS), založené 2. 2. 1924 v Chamonix u příležitosti Týdne zimních sportů, která se nedokázala jasně rozhodnout pro účast lyžařského sportu na ZOH. Silný odpor skandinávských států vedl k odkladu definitivního rozhodnutí až do 9. kongresu FIS, který se konal 1926 v Lahti. Ještě tam, tedy dva roky po konání I. ZOH a po oficiálním uznání ZOH ze strany MOV, se Norové, Finové a Švédové nezdali odmítavého stanoviska. Po hlasování, které vyznělo ve prospěch ZOH, se museli podřítit většině. Dnes už nikdo, ani Severané, nelituje rozhodnutí z Lahti 1926.

Dr. OTTO KULHÁNEK

Švýcarský dům v Calgary

Švýcarský olympijský výbor se pečlivě stará o zajištění dobrých podmínek pro svou výpravu na ZOH 1988 v Calgary. Pod vedením místopředsedy a šéfa olympijské delegace Michela Rouillera pětičlenná skupina navštívila Kanadu, prohlédla si olympijská zařízení v Calgary, jakož i lyžařská střediska.

Předpokládá se, že do Calgary pojede asi 150členná výprava, v níž kromě sportovců a jejich doprovodů budou také zástupci médií. Budou mít podporu členů švýcarské kolonie, žijících v Calgary. Ve středu města bude zřízen švýcarský dům s restaurací. Předpokládá se, že bude také úspěšně propagovat kandidaturu Lausanne na OH 1994.

Tak se učí mistři světa (2)

na pomoc trenérům a cvičitelům

V první části informace o švýcarské učebnici sjíždění „Ski Schweiz“ (Derendingen, Habegger Verlag 1985) jsme hovořili o publikaci všeobecně. Tentokrát si všimneme základního bodu švýcarské metodiky — oblouku o rovnoběžných lyžích v širší stopě.

Švýcaři učí tento základní typ oblouku zahajovat jak snožmo, tak s přestoupením a jak zvýšením, tak snížením. Činí tak proto, aby vytvořili předpoklady pro pestré funkční používání techniky na vyšších stupních výuky.

OBLOUK SNOŽMO ZE ZVÝŠENÍ (obr. 1)

Ze sjezdu šikmo v širší stopě

- pokrčit klouby nohou a oporu provést s kolmou holí
- zahájení oblouku občasným náponem obou nohou vznikl ve zvýšení vpřed s rotací, s vkloněním těla a s přemístěním tíhy na nebo proti vnější lyži
- vést oblouk protiotáčením při zatížení lyží.

Snížení a zvýšení se provádí rytmicky.

OBLOUK S PŘESTOUPENÍM ZE ZVÝŠENÍ (obr. 2)

(hrubý tvar přestoupení)

Ze sjezdu šikmo v širší stopě

- pokrčit klouby nohou

- provést kolmo oporu o hůl
- napnout vyšší nohu a nadzvednout nižší lyži, zvýšení provést vpřed spolu s vkloněním a tím docílit zahájení oblouku na vnější lyži položené na plochu
- vést oblouk protiotáčením při zatížení lyží.

Jemný tvar oblouku s přestoupením:

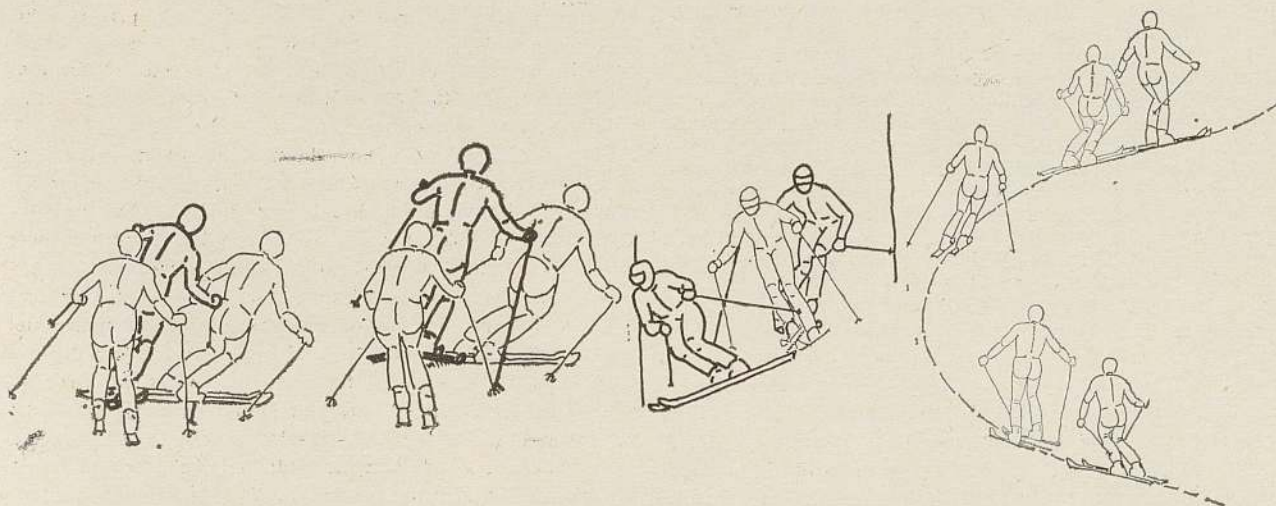
Vyšší lyže se položí na plochu nejen vkloněním těla, ale také pohybem vyššího kolena dovnitř oblouku.

OBLOUK ZE SNÍŽENÍ (obr. 5, 7)

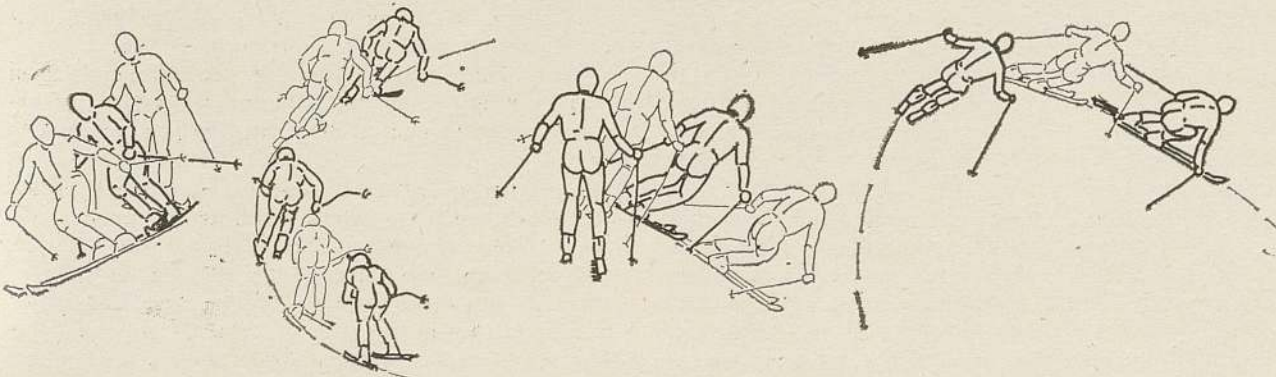
Tento způsob zahájení oblouku je vhodný pro nácvik oblouků od svahu u dětí a mládeže. Pro dospělé pohybově nadané žáky přichází na nižším výukovém stupni v úvahu tehdy, jestliže nevyvolává u žáků technickou nejistotu. Na rozdíl od zahájení oblouku ze zvýšení má v tomto případě zvýšení funkci přípravy oblouku.

Popis techniky:

- K přípravě oblouku přestoupit na vyšší lyži
- oblouk zahájit vkloněním pánve dovnitř oblouku spolu s krátkým pokrčením vyšší nohy a s protiotáčením (otáčení ze snížení a vklonění)
- vést oblouk otáčením při zatížení lyží.

Obrázek 1: oblouk snožmo ze zvýšení (nápon obou nohou). — Obrázek 2: oblouk s přestoupením ze zvýšení (nápon vyšší nohy). — Obrázek 3: jedna z technik zahájení oblouku ve slalomu jako model pro oblouk s přestoupením ze zvýšení. — Obrázek 4: napojování oblouků s přestoupením ze zvýšení.

Obrázek 5: oblouk snožmo ze snížení. — Obrázek 6: oblouk ze snížení uplatněný při sjezdu jako model pro oblouk snožmo ze snížení. — Obrázek 7: oblouk s přestoupením ze snížení. — Obrázek 8: oblouk ze snížení uplatněný v obrím slalomu jako model pro oblouk s přestoupením ze snížení.

Zahájení se provádí často bez opory o hůl.

Poznámka ke zvýšení a snížení jako mechanismu zahájení oblouku:

Oba principy zahájení oblouku, „otáčení při zvýšení“ a „otáčení při snížení“ se v praxi mísí ve způsob zahájení „zvýšením — snížením“. Při větší rychlosti, při malém odporu otáčení a na méně prudkém svahu se zvýšení používá k přípravě oblouku, po níž následuje zahájení vkloněním pánve a otáčením při snížení. Tento ve své

podstatě stejný pohyb „zvýšení — snížení“ se uplatní v praxi automaticky a nemusí se tedy zvláště náročně procvičovat. Jde o smíšený pohybový tvar, který se uplatňuje jak při obloucích o rovnoběžných lyžích, tak při závodní technice přestoupení.

Při obloucích ze zvýšení se otáčení lyží zahajuje obvykle rotací a při vedení oblouku se uplatňuje protiotáčení. Při obloucích ze snížení se lyže začínají otáčet nejčastěji protirotací.

Dr. JIŘÍ SOUKUP

Pokus o identifikaci lyžařské techniky dětí

Na X. kongresu Interski v roce 1975 ve Vysokých Tatrách přednesli představitelé rakouské delegace příspěvek, který se zabýval metodikou lyžařské výuky dětí. Jejich poznatky, návody a zkušenosti se staly velice podnětným elementem i pro práci řady našich veřejných lyžařských škol. Na XIII. kongresu Interski 1987 v Kanadě přednesli představitelé švýcarské delegace v rámci diskusního vystoupení velice zajímavý příspěvek o lyžařské technice dětí.

Předkládáme naší lyžařské veřejnosti podstatnou část tohoto příspěvku. Referujícím byl známý švýcarský lyžařský odborník Karl Gamma.

Lyžařské učební plány jednotlivých národů jsou zpravidla vytvořeny pro dospělé. Je pouze všeobecně poukázováno na odlišně orientovanou didaktiku dětí a na využití metody hry. Vzhledem k tomu, že je úplně nemožné uspokojivě integrovat dětskou výuku do celkového učebního plánu dospělých, doporučujeme věnovat odlišnosti techniky lyžování u dětí zvláštní pozornost.

V současné době je v popředí zájmu referátu autora práce na učebním plánu lyžování pro věkový stupeň dětí. V lyžařských školách i dalších formách lyžařské výuky tvoří děti více než 50 % žáků. Z toho důvodu si děti zaslouží naši plnou pozornost. Při prvním seznámení s touto situací s ohledem na všechny faktory didaktiky dětského lyžování můžeme najít řadu základních technických jevů společných s učebním plánem dospělých. Důkladnější sledování a analýza ale umožní dojít k závěru, že děti v rámci rozvoje techniky lyžování směřují ke své vlastní spontánní formě jízdy a to i v případě, když mají perfektní ukázkou dospělého. Položili jsme si tedy otázku: „Dělají děti všechno špatně nebo se domnívají, že dospělí nejezdí dobře?“

Praxe při lyžařské výuce dětí vypadá tak, že:

- říká-li se jim, musíte jezdit v předklonu, potom si visí v typickém dětském záklonu opření o opěrky bot,
- ukazuje-li se jim vyklonění trupu ven z oblouku při zatáčení, potom se položí dovnitř oblouku,
- vysvětlíme-li jim vertikální pohyb (zvýšení a snížení), děti stejně zůstávají v neměnném neutrálním postoji,
- mají-li píchnout vnitřní hůl, potom jim to prostě nic neříká.

Všichni učitelé lyžování, kteří učili děti lyžovat, potvrzují naše poznatky. Ukazuje se tedy, že se nemůžeme pouze zabývat mnohostranným výukovým procesem dětí, ale také si všimnout techniky lyžování dětí. Na tuto otázku se pokusíme odpovědět.

Na začátek našeho rozboru postavme následující tvrzení: „Za způsobem jízdy dětí na lyžích můžeme hledat více, než pouhé nemotorné úsilí napodobit techniku lyžování dospělých.“

Jakmile děti začnou pluzit a zatáčet v pluhu, zmocní se všech typických jevů pro dětskou techniku lyžování. Je to především poloha vzadu a s tím spojené napjaté nohy v kolenou. Při vyjždění oblouku je vnější noha napjatá. K tomu se později při dynamickém způsobu jízdy připojí vklonění dovnitř oblouku s pokrčenou a zatíženou vnitřní nohou. S touto polohou těla, která ulehčuje přehranění a spoluotáčení vnitřní lyže, docilují žáci obvykle přechod k obloukům z pluhu. Následující, snad nejobtížnější krok

od oblouků z pluhu k paralelním obloukům, většina dětí uskutečňuje přehraněním vnější lyže a vyjetím oblouku po ní. Zvláště nadané děti dospějí v této výukové fázi k zahájení oblouku zvýšením, vlastní vedení oblouku dosahují snižováním postoje a protinátčením. V tomto stadiu využívají děti svoje přirozené schopnosti přestupovat a seznamují se s prvními základy vertikálního pohybu. Zde se výrazně ukazuje pohybová podobnost mezi dětmi a lyžařskými závodníky.

Děti, které nejsou závodně orientované, dosáhnou ve věku kolem 12 let jako vrchol svých technických možností mírně koordinovanou hrubou formu krátkých oblouků. Využívají při tom více prvků přivrátu a přestoupení než pravidelný rytmus a precizní vedení lyží po hranách. Také správné píchnutí holí jim činí značné potíže. Krátké oblouky nepřipadají dětem nijak zajímavé. Daleko víc je nadchně skákání, jízda v boulicích nebo v hlubokém prachovém sněhu.

Rozbor technického vývoje u dětí můžeme provádět pouze s ohledem na stupně tělesného a duševního vývoje, kterými každé dítě projde. U dětí musíme při nácviu techniky vycházet z pochopení techniky a tělesných předpokladů, se kterými dítě v určitém věkovém stupni disponuje. Jezdí proto svoji dětskou lyžařskou techniku tak dlouho, dokud jsou dětmi.

Děti jsou často vystaveny tlaku a očekávání rodičů, že jejich technický rozvoj půjde rychleji, než jim umožňují věkové a růstové předpoklady. Tento stav může z pedagogického hlediska vyvolat velké chyby. V této situaci má veliký úkol lyžařská škola, která výuku dětí uskutečňuje a respektování růstových a vývojových možností žáků a nároky na rozvoj techniky tomu přizpůsobuje. Jestliže výkonnost malých žáků neposuzujeme podle lyžařské techniky dospělých, vytvoříme v celém procesu výuky pozitivní klima. Lyžařské školy by měly dodržovat výuku podle tabulky č. 1. Mládež starší 12 let bychom měli vyučovat v oddělených třídách. Výukovým cílem je nácviu dětské lyžařské techniky. V popředí stojí základní pohyby pro provedení oblouku, nikoli jednotlivé formy oblouků. Snahu o postupný přechod od oblouků v pluhu přes oblouky z pluhu k obloukům paralelním nezdůrazňujeme. Lyžařskou techniku dospělých zařazujeme pouze ve formě některých průpravných cvičení.

Velice vhodné jsou závody pro děti, které přinášejí změnu ve vyučovacím dnu, podporují a rozvíjejí pohotovost a lyžařské schopnosti dětí, potřebné pro rozvoj techniky.

Studium tohoto problému považují mnozí trenéři za nedůležité nebo vedlejší. Jiní by chtěli zveličtí zvláštní význam dětské lyžařské techniky. Kdo ale sám vytrvale hledá pochopení základů dětského způsobu jízdy, dojde dříve nebo později ke stejným závěrům, které tady předkládáme. Jedno je jisté. Dětská lyžařská technika nám nabízí šanci, aspoň v jednom okruhu dojít k mezinárodní shodě, protože toto nemůže ovlivnit ani prestiž, ani módní technika. Děti celého světa tak vytvoří jeden krásný díl lyžování.

JOSEF TREML

TABULKA Č. 1

Věkový stupeň A	Lyžařská technika dětí	Věkový stupeň B
3 až 7 let „A — děti“ (jezdí podle nápodoby) Třída 1.A (začátečníci)	Hlavní výukové cíle Základy chůze, výstupy sjiždění, pluzení, zatáčení pluzením	8 až 11 let „B — děti“ (o jízdě mohou přemýšlet) Třída 1.B (začátečníci)
Třída 2.A („jezdci v pluhu“)	— zlepšovat základy — od zatáčení pluzením k oblou- kům z pluhu — jízda šikmo, sesouvání	Třída 2.B („jezdci v pluhu“)
Třída 3.A („jezdci v obloucích“)	— zlepšení techniky a její upotře- bení ve všech situacích — od oblouku z pluhu k paralel- ním obloukům — doporučovat přechod k lyžařské technice dospělých	Třída 3.B („jezdci v obloucích“)

Tělesná zdatnost cvičitelů VLŠ

Všeobecná tělesná zdatnost i speciální fyzická připravenost je jedna z rozhodujících podmínek pro úspěšnou realizaci lyžařské techniky. Všeobecně toto pravidlo platí pro špičkového závodníka stejně jako pro cvičitele nebo rekreačního lyžaře. Rozdíl je dán pouze jejich cílovou zaměřeností. Chce-li cvičitel předvádět vyučovanou látku, tedy dobře realizovat moderní lyžařskou techniku, musí mít odpovídající úroveň tělesné zdatnosti.

Uvedené pravidlo uplatňujeme již řadu let u cvičitelů veřejné lyžařské školy TJ Sportovní areál ČSTV Klatovy. Všichni cvičitelé naší VLŠ v období 1. září jednoho roku až 31. března následujícího roku pravidelně trénují 1x týdně 1,5 hodiny při společném tréninku v tělocvičně. Zároveň po celý rok, hlavně pak v podzimních měsících, individuálně „pracují“ na zvyšování fyzické zdatnosti. Součástí tréninkové činnosti je i kontrola tělesné zdatnosti, kterou pravidelně realizujeme na konci listopadu — tedy na začátku zimní lyžařské sezóny.

Pro kontrolu využíváme některé testy tělesné zdatnosti, používané při výběru talentované mládeže do TSM. Měříme následující čtyři testy:

Shyby — doskočná hrazda, nadhmat, počet úplných shybů.
Pětiskok — odrazem snožmo napojovaně, měříme s přesností na 1 cm, každý účastník má dva pokusy.

Přednožování — v lehu na zádech, ruce v týl, zvedat nohy po dobu 30 s do svislé polohy, nohy jsou napjaté, dotýkáme se hrazdy, kterou umístíme do přiměřené výše. Soutěžící leží na zínence, druhý cvičenec mu drží pokrčené paže. Hodnotíme počet zvednutí.

Přeskoky lavičky — po dobu 45 s přeskakuje cvičenec jednu lavičku odrazem snožmo stranou (střídavě vpravo, vlevo), hodnotí se počet přeskoků.
Celé měření uskutečňujeme v tělocvičně.

Tabulky 1 a 2 uvádějí průměrné hodnoty naměřené u cvičitelů naší VLŠ v posledních pěti letech. V tabulce 2 u shybů uveden průměr/počet cvičitelek, které cvik zvládly.

Věříme, že několik našich výsledků umožní ostatním veřejným lyžařským školám zajímavé porovnání.

JOSEF TREML

TABULKA 1 — MUŽI

Rok	Shyby	Pětiskok	Přednožování	Lavičky	Počet cvičitelů	Průměrný věk
1982	6,1	11,39	29,85	57,3	12	36,4
1983	5,5	11,33	30,50	57,0	14	37,9
1984	7,1	11,26	29,00	51,1	14	39,1
1985	8,5	11,96	28,20	50,0	15	41,2
1986	5,9	11,11	31,25	54,6	13	42,5
Celkový průměr	6,4	11,35	29,88	54,3	13,6	39,2

TABULKA 2 — ŽENY

Rok	Shyby	Pětiskok	Přednožování	Lavičky	Počet cvičitelek	Průměrný věk
1982	3/1	8,90	28,4	38,8	14	32,6
1983	3,5/2	8,37	26,0	41,6	16	32,6
1984	2/3	9,12	30,7	40,0	13	34,2
1985	2,5/2	9,51	35,0	42,6	12	33,0
1986	1,5/2	9,23	30,6	43,8	16	33,8
Celkový průměr	2,4	8,97	29,8	41,4	14,2	33,2

SEMINÁŘ

k problematice mládeže

Z iniciativy komise mládeže VSL ÚV ČSTV se sešli v závěru dubna v Českém Brodě trenéři mládeže na celostátním semináři, aby zhodnotili současný stav především v oblasti přípravy, výběru a výchovy mládeže v lyžování. Jednání se zúčastnilo téměř 80 vybraných, převážně profesionálních pracovníků z oblasti mládežnického lyžování, především trenérů SVS-M, TSM, sportovních tříd a vybraných oddílů TJ. Těžiskem zasedání byla pracovní jednání ve čtyřech skupinách po disciplínách s konkrétně vymezeným programem. V základních okruzích problémů byl zhodnocen současný stav, projednány hlavní nedostatky a problémy a účastníci se pokusili nalézt vhodné postupy k jejich řešení.

Základními okruhy jednání byly:

1. Otázky politickovýchovného působení.
2. Metody, formy a prostředky tréninkového procesu.
3. Výběr talentů, organizační struktura zabezpečení přípravy mládeže a funkce základních článků vrcholového sportu.
4. Problematika kádrového zajištění sportovní přípravy mládeže.
5. Problematika materiálně-technické základny, tréninkové podmínky, materiální zajištění.
6. Zdravotní a vědeckotechnické zabezpečení.
7. Otázky struktury soutěží.

Současně byl ponechán prostor k řešení dalších oblastí problémů, vycházejících ze specifiky jednotlivých disciplín.

Jednání ve skupinách vedli trenéři s. Bartoš, ing. Trhlik, Krompolt a Jiří Rázl — členové komise mládeže VSL ÚV ČSTV.

Velmi pozitivně lze hodnotit celkovou účast a aktivní spolupráci v průběhu celého jednání, která potvrdila velký zájem trenérů o zlepšení práce v oblasti lyžování mládeže. Vymezený časový prostor pro jednání a diskusi nestačil. Skupiny pracovaly i v pozdních večerních hodinách. Jednání prokázala vysokou úroveň zkušeností a znalostí problému. Došlo k velmi užitečné konfrontaci názorů a výměně informací.

Na druhé straně bylo možné sledovat určitý odklon od řešení problémů vlastního obsahu sportovní přípravy mládeže a evidentní, výrazně vyšší orientaci trenérů na řešení problémů organizačně-technického charakteru. I když můžeme připustit, že řada organizačně-technických problémů je v současné době vážnou brzdou rozvoje výkonnosti i rozšíření masové základny, je třeba považovat otázky zdokonalení metodiky vlastní sportovní přípravy, soutěže a problémy výchovy za základní v dalším zkvalitnění práce v oblasti mládežnického lyžování. V tomto směru je třeba vidět rozhodující úlohu všestranně kvalifikovaného řízení vlastní sportovní přípravy trenéry, jejího optimálního obsahového zaměření, promyšlenosti soutěží, účinnosti celého systému výběru talentovaných jedinců a pedagogických schopností trenérů udělat sportovní přípravu mládeže co nejzajímavější. Bohužel, právě těmto problémům, kde rozhodně se současným stavem nemůžeme být spokojeni, nebyla věnována taková pozornost, jaká by jim patřila.

Z jednání a vyhodnocení celostátního semináře je možné shrnout a zobecnit nejdůležitější závěry, doporučení a náměty.

I. V oblasti výchovné práce se jeví jako důležité:

zlepšit celkovou popularizaci a propagaci mládežnického lyžování ve sdělovacích prostředcích se zdůrazněním všech pozitivních výchovných aspektů tohoto sportovního odvětví, resp. jeho jednotlivých disciplín.

Zkvalitnit výchovnou práci trenérů osobním příkladem. Trenér musí být pro své svěřence osobností. Výchovné působení trenérů je třeba rozšířit za rámec tréninkového procesu. Na své svěřence musí působit i mimo vlastní sportovní přípravu, jeho práce nekončí s ukončením soutěže nebo tréninku.

V souvislosti s výchovou mládeže není možné podceňovat úlohu kvalitního organizačně-technického uspořádání soutěží mládeže včetně jejich zahájení a vyhlášení vítězů. V této souvislosti je třeba zabývat se hodnocením úrovně organizačně-technického uspořádání soutěží v komisích mládeže a trenérských radách VSL KV, ČÚV, SÚV i ÚV ČSTV a ve spolupráci se sportovně-technickými komisemi vyhlásit soutěže o nejlépe uspořádaný KKZ, NKZ příp. i CKZ v mládežnických kategoriích.

Při vlastním tréninkovém procesu i v soutěžích zajistit potřebnou úroveň technického a sociálního zázemí

včetně vnější úpravy sportovišť příp. i nejbližšího okolí. Zpřesnit požadavky na celkovou kázeň sportovců při soutěžích, především v ubytovacích a stravovacích zařízeních a na sportovištích. Přísně postihovat přestupky v disciplíně či životosprávě. V této souvislosti odstranit anonymitu při soutěžích klubovým označením, a to nejen sportovců, ale i trenérů. Posílit pravomoci odpovědného trenéra závodu v této oblasti. Vybrané zásady případně zakotvit v disciplinárním řádu VSL ÚV ČSTV.

II. V oblasti obsahu tréninkového procesu

Lze konstatovat, že současné názory trenérů odpovídají požadavkům Základních programových materiálů, které ale obsahují spíše jen hrubé parametry sportovní přípravy, což nelze považovat za dostatečné. Sportovní přípravu mládeže, především v nejnižších kategoriích, je třeba citlivě rozpracovat a to hlavně v oblasti základní lyžařské všestrannosti a speciální (cílené) všestrannosti, zaměřené na rozvoj hlavních podpůrných schopností z pohledu budoucí specializace. Právě v rozvoji této „speciální“ všestrannosti lze vidět značné nedostatky v přípravě mládeže a rezervy pozdějšího progresivního růstu výkonnosti. V širším pojetí je třeba všestrannou přípravu koncipovat jako budování dobrého zdravotního základu.

Především ve sjezdových disciplínách je třeba dopracovat a zpřesnit jednotný, optimální postup technické přípravy od nejnižších kategorií až po juniorská reprezentační družstva a zohlednit v něm novější poznatky z oblasti motorického učení v předpubertálním a pubertálním vývoji (tj. zachovat dostatečnou míru plasticity technických dovedností). V žádném případě nelze již příliš dlouho setrvávat na bohužel ještě dost časté praxi, kdy sportovní trénink mládeže je „zmenšenou“ kopií sportovního tréninku dospělých. V nejnižších kategoriích bude třeba zohlednit i přiměřenost závodní činnosti, resp. její vhodné formy. V běžeckých disciplínách bude třeba úpravami v soutěžním řádu optimálněji řešit poměr klasické techniky a bruslení. V závodech sdruženém optimalizovat poměr skokanské a běžecké přípravy a stejně tak jako v běhu i poměr klasické techniky a bruslení.

Specifickou otázkou, obtížně řešitelnou, zůstává u všech disciplín otázka diferencovaného přístupu k zatěžování z hlediska individuálního biologického vývoje, a to jak směrem k progresivnějšímu zvyšování zatížení u biologicky akcelerovaných, tak naopak přiměřenějšímu zatěžování biologicky retardovaných jedinců. V oblasti těchto problémů bude třeba zpracovat jednoznačnější pokyny.

III. Dlouhodobě známé jsou nedostatky v oblasti výběru STM.

Tento problém nelze zužovat na otázku organizační struktury článků vrcholového sportu, jejich návaznosti a kapacity. Právě s ohledem na převážně značně omezené počty sportovců v základních člancích systému vrcholového sportu je třeba řešit komplexnější a objektivnější systém kritérií pro zařazování, který by rovněž respektoval (postihoval) individuální biologický a sportovní (tréninkový) vývoj každého jednotlivce a připouštěl do určité míry i princip kompenzativnosti předpokladů. V otázkách výběru sportovně talentované mládeže zůstává složitým problémem diferencovaný přístup především z hlediska individuálních rozdílů v biologickém vývoji. Nechceme-li, aby se v člancích systému vrcholového sportu z větší části pracovalo s biologicky akcelerovanými, často bohužel i méně perspektivními jedinci, bude třeba i zde přijít s novým řešením. V této souvislosti nelze zřejmě již oddalovat realizaci centrálních výběrů na úrovni SVS-M a využít některé možnosti i pro řešení centrálních výběrů pro TSM.

Především ve sjezdovém lyžování důležitým úkolem pro nejbližší období bude rozšířit počet TSM a SVS-M tak, aby počet míst v nich odpovídal široké základně mladých talentovaných sjezdařů. Současná dislokace nižších článků systému vrcholového sportu v této disciplíně je značnou brzdou progresivního rozvoje její výkonnosti. Se současným stavem dislokace nižších článků VS nemůžeme být spokojeni ani v závodě sdruženém a ve skoku.

IV. Živě diskutovanou oblastí byla problematika kádrového zajištění tréninkového procesu.

O rozhodujícím významu kádrového zajištění v přípravě mládeže nelze pochybovat. Především profesionálních trenérů nemá lyžování dostatek. Na vědomí však musíme vzít celospolečenskou možnost. Na druhé straně hodně rezerv zůstává v odborné výchově a kvalifikovanosti trenérských kádrů. Některé problémy směrem k odborné výchově trenérů bude třeba řešit ve spolupráci s fakultami TVŠ, tělovýchovnými školami a samozřejmě i efektivnějším systémem přenosu odborných informací.

Vážné nedostatky má současný systém odměňování trenérů mládeže, který nevytváří dostatečný tlak na kvalitu a perspektivnost jejich práce se svěřenci. Vypracovat, posoudit a uvést do praxe efektivnější systém hodnocení a odměňování práce trenérů v základních člancích systému vrcholového sportu, který by nutil trenéry pracovat kvalitněji a perspektivněji, musí být prvořadým úkolem VSL a bude třeba na něm neodkladně začít pracovat.

V. Trvalým a asi i nekonečným problémem zůstává oblast materiálního zajištění sportovní přípravy a tréninkových podmínek.

Nelze zde uvádět jednotlivé, naléhavé příklady opodstatněných požadavků na materiální vybavení, především ve vlastním lyžařském vybavení (výzbroji, výstroji). Řadu problémů má každá disciplína. Některé z nich rozhodují o udržení výkonnosti československé reprezentace na vysoké mezinárodní úrovni (kloubové tyče, běžecké a sjezdové boty, sněhová děla a další). Řadu nedostatků v materiálním vybavení je možné řešit domácí výrobou, jiné koordinací dovozového materiálu (Pool - maloobchod), rezervací dovozového materiálu v maloobchodní síti pro potřeby vybraných TJ a nižších článků vrcholového sportu, umožněním nákupu na faktury apod. Bude třeba opakovaně podstoupit některá jednání a rozdělit si v tomto směru úkoly. Materiálová komise VSL nestačí vše vyřešit. K řešení tohoto problému bude třeba zaujmout určitou strategii a stanovit si reálný postup. Problémy nedostatkového materiálu a materiálního vybavení vůbec se KM bude v návaznosti na seminář v Českém Brodě zabývat a pro oblast především talentované mládeže je bude ve spolupráci s materiálovou komisí a dalšími partnery postupně řešit.

Ne méně problémů bylo na semináři v Českém Brodě diskutováno v oblasti tréninkových podmínek ať již jde

o úpravy tratí, ve sjezdovém lyžování i uzavírání tratí pro trénink a závody, problém přednosti na vlecích, vybavenost lyžařských středisek, možnosti VT na ledovcích nebo nízké počty dní na VT v TSM. I v této oblasti bude nutné stanovit si úkoly nejpodstatnější, reálné a neodkládat jejich postupné řešení.

VI. Seminář trenérů mládeže v Českém Brodě se zabýval i **nedostatky ve zdravotním a vědeckometodickým zabezpečení sportovní přípravy mládeže.**

Obecně lze konstatovat, že zdravotní zabezpečení mládeže není na dostatečné úrovni ani v SVS-M. V člancích STM chybí pravidelné funkční sledování. Ke zkvalitnění sportovní přípravy není možné pravidelněji využívat videotechniku, časoměrné zařízení, pulsoměry a odpovídající trenažéry. Ani v hlavních lyžařských střediscích běžně nejsou základní podmínky pro regeneraci sil sportovců a odborné metodickou práci trenérů. Jsou to vážné nedostatky. Ani jejich řešení nelze odkládat. Je třeba si opět ujasnit jak postupovat, co zkvalitnění sportovní přípravy mládeže pomůže více a na co stačí síly, příp. prostředky.

VII. Samostatným, závažným okruhem jednání semináře trenérů byly **otážky struktury soutěží.**

Seminář v této oblasti nepřišel s žádnými zásadními návrhy na modernější řešení soutěží v mládežnických kategoriích. Přesto je třeba připustit, že především v nejnižších kategoriích bude nutné strukturu i vlastní obsah soutěží znovu přehodnotit a projednat náměty, které byly předloženy P-VSL ÚV ČSTV v Informaci o současném stavu lyžování mládeže v ČSSR. Tyto náměty, které komise mládeže v závěru loňského roku zpracovala, je možné shrnout do tří základních oblastí: **problém předčasné specializace a závodnické akcelerace, lyžařské všestrannosti a celkového pohybového a fyzického rozvoje**, tj. rozšiřujících letních soutěžních programů. Myslím, že mají své opodstatnění a bude třeba se jimi znovu vážně zabývat. Zvážit bude třeba i určitý návrat k soutěžím kolektivní mládežnických družstev, a to nejen z pohledu výchovy, ale i širších psychologických aspektů.

Ve vymezeném prostoru není možné informovat o dalších dílčích námětech a doporučeních, která vyplynula z jednání na semináři v Českém Brodě. Komise mládeže se jimi dále zabývá a pokusí se řešit většinu těch, které budou považovány za důležité z hlediska dalšího rozvoje mládežnického lyžování, zkvalitnění sportovní přípravy a výchovy lyžařské mládeže. Seminář zásadně ovlivní program činnosti komise mládeže v dalším období. Již z tohoto pohledu je třeba vysoce hodnotit jeho realizaci a doporučit, aby takováto setkání trenérů mládeže se opakovala minimálně jednou za dva roky, případně každoročně.

Dr. ALOIS HORÁČEK

předseda komise mládeže VSL ÚV ČSTV

Dvacetileté přátelství

V závěru letošní sezóny přijeli mladí lyžaři z Neuhausu (NDR) porovnat svoji výkonnost s mládeží Šumavanu Vimperk. Jejich družba má již dvacetileté trvání a vzájemné styky se uskutečňují střídavě každoročně.

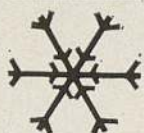
Byla to příležitost si připomenout jak v březnu 1967 poprvé přijela výprava lyžařů z Vimperka na krajskou olympiádu do Lauschy v NDR, kde se setkala také s představiteli polského lyžování ze Zakopaného a zájemci o mezinárodní styk z Liherce.

Tentokrát změřili své síly 12 až 14letí lyžaři Šumavanu Vimperk a TDSB Neuhaus na 30. ročníku jarního běhu — Stašské patnáctce. Závodilo se klasickým způsobem a přestože v uplynulé sezóně se v NDR zaměřili na volnou techniku, byli jejich závodníci celkově lepší.

Mladí sportovci obou zemí využili zbývajcího času společně se svými trenéry k vyzkoušení lyží, mazání a výměně zkušeností v běžeckých stopách v okolí Nových Hutí a Churáňova. Nechybělo ani oficiální setkání

representativů TDSB Neuhaus a Šumavanu Vimperk, při němž bylo vzpomenu 30. výročí ČSTV a 100 let organizovaného lyžování v ČSR. Příští rok TDSB oslavuje 40 let své existence a v Neuhausu se těší, že na oplátku zase přivítají mladé lyžaře z Vimperka. Přátelské styky lyžařů obou zemí, zahájené v roce 1967, byly podnětem k pozdějším pravidelným oficiálním setkáním zástupců MěstNV a okresních stranických a státních orgánů.

PhDr. JIŘÍ PÁN

Lyžování pro každého

Zima skončila a co naše výzbroj?

Zimní sezóna již dávno skončila, co jsme však udělali se svojí výzbrojí? Věnovali jsme jí patřičnou péči, aby na začátku příští zimy byla okamžitě provozuschopná? Pokud ne, je nejvyšší čas vše napravit.

Takže lyže očistíme od zbytků vosků nejlépe smývačem vosků (ve spreji — výrobce Druchema) nebo trichlorem. Benzin nepoužíváme — obsahuje mastnoty a ty by zhoršily držení vosků na skluznici. Očistíme však i povrch lyží od všech nečistot, protože čistota sněhu, hlavně v Krkonoších, povážlivě vlivem velkého spadu klesá. Po očištění skluznice zjistíme rozsah jejich poškození. Malá poškození opravíme zakapáním kofixovou svíčkou nebo zakapáním z hořících nastříhaných pásků z polyetylenové lahve např. od destilované vody. Větší poškození svěříme specializované opravně (Lověna Praha), kde skluznici celou zalijí a přebrousí. Nemalou péči věnujeme ocelovým hranám, které brousíme různými ostříči nebo pilníkem z boku lyže. Broušení zespodu se dělá společně se skluznicí, a to vzhledem k potřebnému vybavení svěříme raději odborné dílně. Po těchto operacích musíme hrany nakonzervovat, aby nerezly, a to buď opatrně mastným hadříkem, abychom nezamastili skluznici, nebo přejedeme hranu měkkým voskem, který vytvoří slabou ochrannou vrstvu.

Vázání. Očištění do nečistot jsme provedli při čištění povrchu lyže. Potom překontrolujeme dotažení připěňovacích šroubů. Zjistíme-li, že jsou uvolněné, doporučujeme je vyšroubovat, otvory naplnit vhodným lepidlem a znovu utáhnout. Dále překontrolujeme upnutí boty a u bezpečnostního vázání zjistíme, zda nastavené vypínací síly odpovídají naší potřebě (podle průměru hlavičky holení kosti najdeme příslušnou hodnotu v tabulce). U všech vázání zn. Marker platí, že hodnoty nastavení na špičce, patě i předpětí by měly být stejné. Nejsme-li si jisti bude lepší svěřit nastavení vypínacích sil lyžařskému servisu.

Boty sjezdové přezkové — doporučujeme vyjmout vnitřní botu, očistit (i vnitřek skeletu), podle potřeby ještě dosušit, pak povrch posypat klouzkem a dát zpět do skeletu. Tento rovněž očistíme od všech nečistot, prohlédneme zda není poškozen, pře-

kontrolujeme funkci upínacích přezek a boty uložíme na suché místo. Všechna poškození, která nejsme schopni sami opravit, zašleme do specializované opravy Svedrup Gottwaldov (a to i prasklé skelety, které ve většině případů dokáží svařit). Prohlédneme i ostatní výzbroj — hole, brýle a i tuto připravíme k dalšímu použití.

Nemalou péči věnujeme i své výstroji, tj. vše předáme čistírně k vyčištění a protože nespěcháme, tak stačí v normální dodací lhůtě bez příplatku. Po vyčištění opravíme nebo dáme opravit všechna poškození.

Veškerá péče, kterou jsme své výzbroji a výstroji věnovali, se nám vyplatí — prodloužili jsme její použitelnost a v pohodě můžeme ihned vyjet na první sněh.

-Bur-

Rudolf Schröfel, dlouholetý úspěšný činovník a člen předsednictva VSL ČÚV ČSTV při letošních závodech v Janských Lázních dokázal, že i ti dříve narození stále dobře lyžují (Foto S. Ondráček)

Do jakého věku lyžovat?

Tenisté se celkem shodují v tom, že tento sport lze provozovat do relativně vysokého věku. Pokud nejde o výkonnostní tenis, lze i na sportovně náročné úrovni hrát v souladu s celkovou fyzickou kondicí bez nebezpečí pro srdce, končetiny, kosti atd. skutečně až do značně vysokého věku. Ale je tomu tak i u lyžování?

Jedno je jisté, komu v tom nebrání vážné zdravotní důvody, může u tohoto sportu setrvat tak říkajíc až do konce. Především proto, že lyžování — obdobně jako tenis — je sport vysoce technický a techniku lze zdokonalovat i ve věku 65—70 let, ba i později. Dále proto, že lyžování nevyžaduje příliš velké vynaložení základních sil, ale spíše svalovou práci, kterou lze při trochu tréninku vynaložit celkem snadno. Přes námahu vynaloženou ve větší nadmožské výšce je zátěž srdce i po vydatném celodenním lyžování značně omezená, a to i u starších jedinců. Je to také pochopitelné: na lyžích představuje hybnou sílu gravitace. Právě ona napomáhá lyžaři v jeho pohybu, zatímco při tenisu běhá hráč pomocí svalové síly.

Je tu pochopitelně riziko banálního úrazu, vyvrtnutí nebo i fraktury. Věnuje-li však lyžař žádoucí pozornost správnému seřízení svého bezpečnostního vázání, je riziko při sjezdovém lyžování minimální. A ještě menší je při běhu na lyžích. I tam je ovšem důležité ve shodě s lékařem správně zhodnotit své fyzické možnosti a v souladu s tím kriticky a citlivě regulovat vynaložené úsilí v běžecké stopě. Dokud se tyto zásady dodržují, platí i pro „starce“ z řad zapálených milovníků tohoto sportu heslo: „Dokud lyžuji — žiji.“ -bor-

CO NOVÉHO VE VÝZBROJI

Po jednání s výrobními podniky a prodejními organizacemi komise výzbroje a výstroje VSL ÚV ČSTV uzavřela tyto dohody:

Skokanské lyže — výrobce n. p. Sport, záv. Nové Město na Moravě, objednávky zasílat na obchodové oddělení každý rok vždy do konce května na příští sezónu.

Skokanské boty — výrobce n. p. Botana Skuteč. Objednávky zasílat na podnik Obuv, ing. Drahorád, Spitálská 150, Hradec Králové, rovněž do konce května na příští sezónu.

Skokanské vázání — dodávka z NDR — prodává sportovní prodejna Tyršův dům v Praze 1, Újezd 42.

Skokanské přilby — výrobce v. d. Tvar Pardubice, kam rovněž zasílejte své objednávky.

Kolečkové lyže — výrobce PMP Jesan Jeseník, kam zasílejte své objednávky.

Běžecské boty — veškerý sortiment na objednávky zajišťuje podnik Obuv Hradec Králové, Spitálská 150.

Závodní běžecské lyže — Bohemia Extra a Bohemia Skating — výrobce n. p. Sport Nové Město na Moravě. Budou na rozdělovník v krajských prodejních Drobného zboží.

S výrobním družstvem Pleťa Prešov byla projednána velmi úzká spolupráce. Připravují výrobu skokanských kombinéz, inovací sjezdových šponovek a přislíbili i výrobu spodního prádla. O realizaci budeme včas informovat.

Vzhledem k nové lyžařské disciplíně **lyžování na trávě**, hledáme

výrobce těchto lyží. Abychom měli představu o potřebě, žádáme zájemce, aby obratem napsali svoji potřebu.

Lyžařské servisy. V dubnu letošního roku jsme uskutečnili další školení pro pracovníky lyžařských servisů, kterého se zúčastnilo více než 70 posluchačů. Protože ani tímto školením nebyl uspokojen zájem všech, připravujeme školení další. Vyzýváme proto ty, kteří chtějí žádat o povolení pracovní činnosti Montáž lyžařských vázání, k němuž musí předložit Osvědčení o absolvování školení a úspěšně zkusku, aby se urychleně přihlásili. -Bur-

BOTY V SUCHU

Jak nepříjemné je obouvat vlhké sjezdové boty, to ví asi každý. Zejména zvlhnutí vnitřní boty se dá někdy jen těžko zabránit. Působí zde jednak pocení, ale i sníh, který vnikne do boty a roztaje. Je tedy třeba udělat po celodenním lyžování opatření, aby boty do rána rádně vyschly.

Nejvhodnější je hned po vyzutí vytáhnout vnitřní botu ze skeletu a nacpat do ní nevelké množství zmáčkaného novinového papíru, který část vlhkosti absorbuje. Vnitřní bota se u většiny modelů snadno vytáhne tak, že se nejdříve poněkud vyzvedne zadní část, pak se bota naklopí dopředu a v této poloze už snadno vyklouzne.

Vycpané vnitřní boty (a nejlépe i skelet) stačí ponechat přes noc v teplé místnosti, případně je posta-

vit blíže ke zdroji tepla, ale v žádném případě do těsné blízkosti topení nebo kamen. Pokud by byly potíže s vytažením vnitřní boty, lze je ponechat, ale i v tomto případě je vhodné vycpat boty papírem.

Do rána budou boty suché a teplé. A právě tato jejich teplota je rovněž velmi důležitá. Boty ponechané v chladnu ztuhnou a jsou dosti nepoddajné. Nejenže se velmi špatně obouvají, ale po obutí rychle absorbují tělesné teplo chodidel, takže dosáhnout žádanou teploty v botech při lyžování je obtížné, pomalé a při silném mrazu někdy i nemožné. Pak zbývá už jen jediné řešení: znovu se v teplé místnosti vyzout a nechat zahřát boty na pokojovou teplotu. Proto je v každém případě správné nechávat boty přes noc ve vtypné místnosti. -bor-

VÝCHODOČESKÝ KRAJ NEJSILNEJŠÍ

Největší počet organizovaných lyžařů je ve Východočeském kraji. Podle oficiální statistiky z plenárního zasedání VSL ČÚV ČSTV ve 140 oddílech je 11 835 členů. O jejich výcvik se stará 1553 cvičitelů a 740 trenérů. V činnosti je 18 veřejných lyžařských škol a 1167 rozhodčích. Na druhém místě je Severomoravský kraj s 11 168 členy ve 120 oddílech. Působí v něm 2007 cvičitelů, 854 trenérů, 1180 rozhodčích a 27 VLŠ. Třetí je Jihomoravský kraj s 9972 členy ve 133 oddílech. Eviduje 1656 cvičitelů, 563 trenérů, 863 rozhodčích a 24 VLŠ. V Praze je organizováno 6211 lyžařů v 83 oddílech. Je tu největší počet cvičitelů 2384 a 21 oddílů má VLŠ.

Vochemůrka a Křemílek na lyžích

Nejmenší adepti dětské výuky mají často potíže s rozeznáváním levé a pravé strany, přesněji řečeno levé a pravé lyže, což je i při veškeré hravosti při výuce přece jen důležité. Protože je třeba samozřejmě i ty nejmenší nějakým způsobem naučit už od samého začátku takové základní dovednosti, jako je střídavé zatížení jedné a pak druhé lyže, lze si podle zásady hravosti přivolat na pomoc dvě dětem dobře známé pohádkové figurky — Křemílka a Vochemůrku. Cvičitel dosáhne cíle zcela bezpečně, označí-li dítěti jednu lyži jedním a druhou zase druhým jménem obou těchto populárních postavíček. Stane se tedy například pravá lyže Křemílkem a levá Vochemůrkou.

Jakmile tohle dítě vezme — a obvykle s radostí — na vědomí, úspěch se dostaví zcela spontánně. Pak už opravdu postačí říct „jeď za mnou

a dělej to, co já“. Cvičitel pak velmi výrazným pohybem ukáže, kterou lyži je třeba zatížit, a pohyby doprovází slovy „Vochemůrka! Křemílek“. Pro ještě větší názornost si cvičitel pleskne viditelným pohybem na příslušnou nohu. Minimem slov lze tak dosáhnout maximálního efektu.

Je dobré, když se cvičitel přitom zároveň ohlíží, aby si ověřil, že se dítě střídavým zatěžováním lyží také otáčí. Některé děti si totiž myslí, že k tomu, aby se zatočily, stačí si plesknout na nožičku.

Ale i zde platí to, co platí pro všechny cviky formou hry. Je třeba přejít brzy k něčemu jinému. Jinak se cvičitel může stát — jako se to skutečně stalo v případě jedné malé holčičky — že se záček po četných „Vochemůrkách a Křemílcích“ zeptá: „A kdy už přijde večerníček?“

-bor-

Při lyžařské výuce mládeže je důležité naučit ji správně používat vlek (Foto O. Mrákota)

● **MEZINÁRODNÍ LYŽAŘSKÁ FEDERACE FIS** bude budovat vlastní stálé sídlo v Oberhofenu nad Thunerským jezerem, vzdaleném asi 40 km od Bernu. Zakoupí dva pozemky v hodnotě 3 315 000 Šfrs. V druhém čtvrtletí 1988 má být zahájena stavba budovy FIS a dokončena na podzim 1989. Náklad na její výstavbu je plánován na 10 miliónů Šfrs.

● **ERICH DEMETZ**, který je novým předsedou subkomise FIS pro Světový pohár ve sjezdových disciplínách, navrhuje, že by se v jedné zemi nemělo konat více jak šest závodů pro muže i ženy v jedné sezóně s výjimkou prvních závodů, finále a paralelních slalomů. Finále SP mužů i žen by se mělo uskutečnit v jednom místě. Zavést B - závody Světového poháru (Světovou sérii) místo dosavadních kontinentálních pohárů. Žádné lyžařské středisko by nemělo uspořádat více jak dva závody. Přitom střediska, která organizují závody pro muže a ženy, mají mít přednost. Alpské kombinace (sjezd a slalom) mají být uspořádány v jednom místě, přičemž vzdálenost tratí nemá být větší než 25 km. Po vyjádření komise sjezdového lyžování budou návrhy předloženy k posouzení a schválení předsednictvu FIS.

● V **MADRIDU** se bude konat příští zasedání předsednictva FIS. Uskuteční se ve dnech 20.—22. listopadu 1987. Zájem o organizování jednání předsednictva federace měly ještě Buenos Aires—Rio de Janeiro, Bratislava—Piešťany a Stockholm.

● **LAVAZZA**, italský výrobce kávy, je novým sponzorem Světového poháru ve sjezdových disciplínách. Světoznámý podnikatel, který ovládá šedesát procent italského trhu, uzavřel s FIS smlouvu na tři roky. Při jejím podepsání v Turinu byli přítomni předseda FIS Marc Hodler a gen. sekretář Gian-Franco Kasper.

● **GEORGE CAPAUL** nahradil Jean-Pierre Chatellarda jako nový trenér reprezentačního týmu mužů USA ve slalomu a obřím slalomu. Capaul byl dosud asistentem rodlého Francouze, který bude dále pracovat v Lyžařském svazu USA.

● **RAKOUSKÝ LYŽAŘSKÝ SVAZ** na své konferenci v Bregenz nově upravil funkce ve sjezdových disciplínách. Předseda svazu Arnold Koller sám prohlásil, že je to jeho poslední funkční období. Na zasedání byl instalován jako sportovní coach Ernst Hinterseer, dosavadní šéftrenér Dieter Bartsch (muži) a Andy Rauch (ženy) budou nyní působit jen jako koordinátoři. Pro olympijskou zimu byl vypracován krátkodobý koncept, v němž jsou dvě nové funkce. Sportovní vedoucí dr. Sepp Sulzberger má svého zástupce prof. Wenera Wörndleho (38 let), vedoucího lyžařského gymnázia Stams, a nového sportovního coache Ernsta Hinterseera (55 let). Hinterseer na ZOH 1960 ve Squaw Valley zvítězil ve slalomu a vybojoval bronzovou medaili v obřím slalomu. Ernst Hinterseer již dříve vykonával funkce coache techniků. Je otcem profesionálního lyžaře Hanse a závodníka SP Guida. Třetí jeho syn Ernst je ve-

doucím tenisového střediska. Svou funkci bude vykonávat jen v sezóně 1988—89 a potom bude sportovní coach nahrazen sportovním manažérem, kterému bude podřízen veškerý závodní sport.

● **REKORDNÍ POČET** zástupců zemí se očekává na ZOH 1988 v Calgary. Podle poslední zprávy MOV jsou k účasti přihlášení reprezentanti 55 zemí, poprvé také sportovci ostrovů Fidži. Dosud největší počet zástupců 49 států byl na ZOH 1984 v Sarajevu.

● **Dr. LUDWIG SCHALLER**, vedoucí závodní výroby firmy Kästle, byl při cyklistické vyjížďce v rakouském Feldkirchu sražen autem a na místě mrtev. S ním jedoucí dvouletý syn zemřel několik hodin po nehodě. Čtyřicetiletý dr. Schaller byl od 1. července 1986 nástupcem Jürgenena Schenkenbacha v továrně na výrobu lyží Kästle v Hohenems (Vorarlberg).

● **MICHELA FIGINIOVÁ**, vítězka SP 1987 ve sjezdu a druhá v této disciplíně na MS 1987 v Crans-Montaně, byla na zasedání Švýcarského lyžařského svazu vyznamenána čestným členstvím.

● **SVĚTOVÝ POHÁR 1987—88** mužů ve sjezdových disciplínách má na programu 29 závodů a dvě kombinace. Z toho je deset sjezdů, osm slalomů, šest obřích slalomů, čtyři superobří slalomy a jeden paralelní slalom. Soutěž začíná 27.—29. listopadu v italském Sestriere superobřím slalomem a slalomem: Pokračuje 6. prosince ve Val d'Isère (Francie) sjezdem, 12. prosince ve Val Gardèně (Itálie) stejnou disciplínou, 13. prosince v Alta Badia obřím slalomem, 16. prosince v Madonně di Campiglio (Itálie) slalomem, 19.—20. prosince v Kranjské Goře (Jugoslávie) obřím slalomem a slalomem, 31. prosince ve Schladmingu (Rakousko) sjezdem. Program v roce 1988 zahajuje 5. ledna slalom v Bad Wiessee (NSR). Následují 9.—10. ledna v Garmisch-Partenkirchenu (NSR) sjezd a superobří slalom, 16.—17. ledna v Kitzbühelu (Rakousko) sjezd, slalom a kombinace, 19. ledna v Adelbodenu (Švýcarsko) obří slalom, 23.—24. ledna ve Wengen (Švýcarsko) sjezd a superobří slalom, 30.—31. ledna v Chamonix/Morzine (Francie) sjezd a superobří slalom, 5.—6. března ve Whistler Mountain (Kanada) sjezd a superobří slalom, 12.—13. března ve Vailu (USA) stejné disciplíny, 19.—20. března v Åre (Švédsko) sjezd, slalom a kombinace, 22. března v Opdal (Norsko) slalom, 26.—27. března v rakouském Saal-

bachu finále: superobří slalom, slalom a paralelní slalom. — Světový pohár žen (9 sjezdů, 8 slalomů, 6 obřích slalomů, 4 superobří slalomy, 2 kombinace) začíná 26.—28. listopadu v Sestriere superobřím slalomem a slalomem. Další závody: 30. listopadu v Courmayeru (Itálie) slalom, 4.—5. prosince ve Val d'Isère dva sjezdy, 11.—13. prosince v Leukerbadu (Švýcarsko) sjezd, superobří slalom, slalom a kombinace, 19. a 20. prosince v Piancavallu (Itálie) obří slalom a slalom. V roce 1988 zahajuje program 5. ledna obří slalom v Megève (Francie). Další závody: 9.—10. ledna v Les Diablerets (Švýcarsko) sjezd a obří slalom, 15.—16. ledna v Pfrontenu (NSR) sjezd a superobří slalom, 17. ledna v Lenggries (NSR) slalom, 23.—24. ledna v Badgasteinu (Rakousko) sjezd, slalom a kombinace, 30.—31. ledna v Mariboru (Jugoslávie) obří slalom a slalom, 4.—6. března v Aspen (USA) sjezd, superobří slalom a slalom, 12.—13. března v Rosslandu (Kanada) sjezd a obří slalom, 24. až 27. března v Saalbachu (Rakousko) finále: sjezd, obří slalom a paralelní slalom.

● **CORTINA D'AMPEZZO** bude dějištěm prvních závodů nového ročníku Světového poháru 1987—88 skokanů na evropské půdě. Budou se konat po úvodní části v kanadském Thunder Bay a americkém Lake Placidu 18. prosince. Uskuteční se na středním můstku (P 70 m) o Pohár Cortiny.

● **BESKYDSKÝ POHÁR** v klasických disciplínách připravuje i v nové sezóně za mezinárodní účasti Polský lyžařský svaz ve Wisle a Szczzyrku. Uskuteční se ve dnech 20.—24. ledna 1988. Na programu je 15 a 30 km mužů, 5 a 10 km žen, závod sdružený a dva závody ve skoku.

● **POHÁR FREIE PRESSE**, tradiční mezinárodní závod skokanů, oslavil v roce 1985 třicetileté jubileum. Jeho 33. ročník se uskuteční na závěr nové sezóny 1. a 2. dubna 1988 v Oberwiesenthalu (NDR). Byli k němu opět pozváni také čs. skokani.

● **LYŽAŘSKÉ HRY V KIRUNĚ** za polárním kruhem jsou i v novém závodním období součástí Polar Cupu. Budou se konat 8.—10. dubna 1988. Muži mají na programu 15 km klasickým stylem, 30 km a štafety 3×10 km volnou technikou, ženy 5 km klasickým stylem, 10 km a štafety 4×5 km volnou technikou.

● **ITALSKÉ PASSO ROLLE** bude i v nové sezóně dějištěm finále Evropského poháru 1987—88 skokanů. Uskuteční se v závěru závodního období 9. dubna 1988.

● **MISTROVSTVÍ SVĚTA 1988 JUNIORŮ** v klasických disciplínách se koná 2.—7. února v rakouském Saalfeldenu. Úvodní disciplínou v úterý 2. února je skok pro závod sdružený, závěrečnými v neděli 7. února 15 km juniorek, 30 km juniorů a závod ve skoku.

V závodech Evropského poháru v lyžování na trávě v rakouském Kindbergu čs. závodníci Viera Grósová a Lubomír Masár získali první body. Grósová z TTS Trenčín v náročném slalomu s blátivými úseky skončila v soutěži šestnácti startujících třetí, ve stejném závodě mužů z 52 účastníků Masár patnáctým pořadím vybojoval jeden bod.

První body v Evropském poháru

Evropského poháru se zúčastnili reprezentanti ČSSR, Francie, Itálie, Japonska, Maďarska, NSR, Švýcarska a Rakouska. Ve slalomu na trati 600 metrů s převýšením 100 m vybojovali prvenství Jörg Bretting a Katja Kreyová (oba NSR). Závod žen dokončily jen čtyři závodnice, Kreyová jediná bez pádu. Hirschhoferová pro vynechání branky byla diskvalifikována. V obřím slalomu na trati 880 m s převýšením 140 m zvítězili Švýcar Erwin Gansner a Rakušanka Ingrid Hirschhoferová. Grósová ve druhém kole upadla a závod nedokončila.

Muži — obří slalom: 1. Gansner (Švýc.) 1:49,36 (55,19 a 54,17), 2. Grossmann (NSR) — 1,24 (56,07 a 54,53), 3. Faccoli (It.) — 2,10 (56,60 a 54,86). — 25. Masár — 11,33 (1:01,28 a 59,49), 31. Herinek — 16,62 (1:04,43 a 1:01,55), 32. Tinka — 18,23 (1:04,87 a 1:02,72). Breštenský upadl v prvním kole a závod nedokončil. — **Slalom:** 1. Bretting (NSR) 1:40,74 (49,05 a 51,69), 2. Peschek (Rak.) — 0,74 (49,87 a 51,59), 3. Gansner — 1,21 (50,11 a 51,84). — 15. Masár — 14,10 (35,66 a 1:01,18), 16. Herinek — 18,44 (55,52 a 1:03,66), 17. Tinka — 22,34 (56,75 a 1:06,33).

Ženy — obří slalom: 1. Hirschhoferová (Rak.) 1:59,79 (1:00,48 a 59,31), 2.

Kreyová (NSR) — 0,13 (1:01,09 a 58,83), 3. Eckerová (Rak.) — 0,69 (1:01,15 a 59,33). — Grósová ve druhém kole upadla a závod nedokončila. — **Slalom:** 1. Kreyová 1:49,68 (54,11 a 55,57), 2. Kochová (Maď.) — 4,83, 3. Grósová — 27,73 (1:03,52 a 1:13,89). —Im—

GRÓSOVÁ BODOVALA I V ZÁPADNÍM BERLÍNĚ

Českoslovenští závodníci se zúčastnili také další soutěže Evropského poháru v Západním Berlíně. Nejúspěšnější byla opět Viera Grósová, která v obřím slalomu skončila devátá a znovu bodovala. Závod dokončily úspěchem reprezentantů NSR. Rainer Grossmann a Martina Bauknechtová zvítězili ve slalomu i obřím slalomu. Závodilo se na trati s převýšením 57 m, ve slalomu bylo 38 a 37, v obřím slalomu 21 a 22 branek.

Muži — obří slalom: 1. Grossmann 57,57 (27,80 a 29,77), 2. Kalliwoda — 0,18 (27,16 a 30,59), 3. H. Möhwal (všichni NSR) — 0,38 (27,66 a 30,29). — 25. Masár — 7,05 (31,12 a 33,50), 26. Rycek — 7,44 (31,74 a 33,27), 27. Breštenský — 7,56 (31,76 a 33,37), 31. Herinek — 8,42 (32,14 a 33,85), 33. Tinka — 9,22 (32,66 a 34,12). — **Slalom:** 1. Grossmann 1:03,08 (31,60 a 31,48), 2. Gansner (Švýc.) — 1,85 (32,37 a 32,56),

Nejúspěšnější závodnice ze slalomu Evropského poháru v lyžování na trávě v rakouském Kindbergu. Zleva druhá Maďarka A. Kochová, vítězná K. Kreyová (NSR) a třetí čs. závodnice V. Grósová

3. Kalliwoda — 1,92 (32,52 a 32,48). — 17. Masár — 8,43 (35,63 a 35,88), 22. Rycek — 13,35 (37,88 a 38,55), 27. Herinek — 19,22 (46,32 a 35,98), 28. Tinka — 21,61 (36,97 a 47,72).

Ženy — obří slalom: 1. Bauknechtová 1:02,40 (30,35 a 32,05), 2. Haasová — 0,62 (30,67 a 32,35), 3. Schmidová (všechny NSR) — 2,47 (31,50 a 33,37). — 9. Grósová — 7,31 (33,86 a 35,85). — **Slalom:** 1. Bauknechtová 1:10,24 (35,28 a 34,96), 2. Röschingerová — 4,30 (37,31 a 37,23), 3. Pohlová (obě NSR) — 5,85 (38,76 a 37,33). — Grósová závod nedokončila.

Mistrovství a přebory ČSSR 1988

Aktiv sportovně-technických pracovníků a rozhodčích VSL ÚV ČSTV v Novém Městě na Moravě rozhodl o definitivní termínové listině mistrovství a přeboru ČSSR 1988 ve všech disciplínách, jakož i programu celostátních kvalifikačních závodů, Československého poháru a celostátní soutěže oddílových družstev.

Uveřejňujeme kalendář mistrovství a přeborů ČSSR:

21.—24. ledna: mistrovství ČSSR a juniorský přebor ČSSR v běhu a závodě sdruženém na Štrbském Plese, pořadatel ČH Štrbské Pleso

30. ledna — 5. února: mistrovství ČSSR ve sjezdových disciplínách ve Špindlerově Mlýně, pořadatel Slovan Sportprojekt Praha

29.—30. ledna: mistrovství ČSSR ve skoku na středním a velkém můstku v Harrachově, pořadatel Jiskra Harrachov

8.—12. února: přebor ČSSR žactva ve sjezdových disciplínách ve Vrátně, pořadatel SMF Žilina

15.—21. února: přebor ČSSR dorostu ve sjezdových disciplínách na Kubínské holi, pořadatel ZVL Dolný Kubín

20.—21. února: přebor ČSSR žactva v běhu na Vršatci, pořadatel Spartak ZTS Dubnica

25.—28. února: přebor ČSSR dorostu v běhu ve Vysokém nad Jizerou, pořadatel Ski Vysoké nad Jizerou

26.—28. února: přebor ČSSR žactva ve skoku a v závodě sdruženém v Lomnici nad Popelkou, pořadatel Technolen Lomnice nad Popelkou

10.—13. března: přebor ČSSR dorostu ve skoku a v závodě sdruženém v Tatranské Lomnici a na Štrbském Plese, pořadatel TJ Vysoké Tatry

Polský pohár

Lubomír Masár z Piešťan zvítězil v Polském poháru ve slalomu v lyžování na trávě, který se konal 22. července v Duszníkách Zdroj. Měl čas 52,01 (27,29 a 24,72). Druhé místo obsadil další čs. závodník Ivan Herinek se ztrátou 2,24 s (27,29 a 24,72) před Polákem Janusem Groněm — 3,34 (27,43 a 25,72). Všichni Poláci startovali na pásových lyžích značky Kegel, vyrobených v Polsku.

V kategorii žáků Vladimír Novotný z Vrchlabí obsadil čtvrté místo. Dorostenec Vladimír Kukla z Vysokého nad Jizerou závody nedokončil.

—Im—

Švanda a Havrančíková v čele

Ladislav Švanda (Dukla Liberec) a Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok) jsou v čele výkonnostního žebříčku nejlepších čs. běžců a běžkyň roku 1987. Započítávaly se čtyři nejlepší výsledky ze čtyř celostátních kvalifikačních závodů a tří závodů mistrovství ČSSR.

Muži: 1. Ladislav Švanda — časová ztráta na 15 km 7,8 s, 2. Václav Korunka 12,9, 3. Miloš Bečvář 13,7, 4. Petr Lisičan [všichni Dukla Liberec] 32,2, 5. Jiří Teplý [TJ Nové Město na Moravě] 40,0, 6. Pavel Benc 59,6; 7. Martin Petrásek 1:00,1, 8. Radim Nyč 1:03,5, 9. František Karlík 1:08,3, 10. Otakar Beneš [všichni Dukla Liberec] 1:14,9, 11. Aleš Vaněk [TJ Nové Město na Moravě] 1:20,9, 12. Štefan Lichoň [ČH Štrbské Pleso] 1:21,7, 13. Jiří Švub [VŠE Banská Bystrica] 1:21,9, 14. Leoš Jebavý [Dukla Liberec] 1:25,5, 15. jun. Marian Petruch [ČH Štrbské Pleso] 2:07,2. Klasifikováno bylo 91 běžců, kteří absolvovali nejméně čtyři závody.

Zeny: 1. Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok) časová ztráta 0,0, 2. Viera Klimková [ČH Štrbské Pleso] 3,7, 3. Marcela Jebavá [RH Jablonec] 20,9, 4. jun. Lubomíra Balážová [ČH Štrbské Pleso] 27,0, 5. Anna Janoušková 29,0, 6. Dagmar

Švubová [obě RH Jablonec] 31,9, 7. jun. Ivana Rádlová [Slovan Karlovy Vary] 36,5, 8. jun. Iveta Knížková [RH Jablonec] 43,8. Klasifikováno 49 běžkyň s nejmenším počtem čtyř závodů.

Junioři: 1. Marián Petruch 0,0, 2. Lubomír Buchta [oba ČH Štrbské Pleso] 2,0, 3. Miroslav Rösler [Dukla Liberec] 54,2, 4. Miloš Kapusta [ČH Štrbské Pleso] 1:02,3, 5. dor. Martin Hušek 1:12,0, 6. Pavel Jiřena 1:29,9, 7. Jan Pecka [všichni Elitex Jablonec] 1:45,2, 8. Milan Šlechta [Dukla Liberec] 1:53,3. Klasifikováno 33 juniorů s nejmenším počtem čtyř závodů.

Juniorky: 1. Lubomíra Balážová [ČH Štrbské Pleso] 0,0, 2. Iveta Knížková [RH Jablonec] 6,3, 3. Ivana Rádlová [Slovan Karlovy Vary] 11,0, 4. Šárka Zurynková [RH Jablonec] 22,9, 5. Ivona Dvořáková [TJ Nové Město na Moravě] 57,4, 6. Jaroslava Staršia [ČH Štrbské Pleso] 1:08,1. Klasifikováno 20 juniorek.

NEZAPOMNĚLI

V první zářijový den loňského roku se občané Úpicka, lyžařští příznivci a funkcionáři rozloučili se zasloužilou mistryní sportu Květou Lelkovou.

Ještě za svého života dala souhlas k tomu, aby sportovní trofeje i části lyžařské výstroje, připomínající její dlouhou a úspěšnou sportovní dráhu, mohly být zpřístupněny veřejnosti a staly se tak připomínkou slavné minulosti čs. lyžování i příkladem pro současnou lyžařskou generaci.

Díky pochopení MěstNV v Úpici a podpoře organizací NF se mohla v průběhu listopadu a prosince 1986 uskutečnit v městském muzeu v Úpici výstava těchto trofejí a památek po Květě Lelkové. V průběhu letošního roku bude podobná výstava instalována i v Trutnově.

A ještě něco stojí za pozornost — podle příslibu funkcionářů MěstNV v Úpici se v příštích letech počítá s adaptací dalších prostor pro potřebu městského muzea. Záměrem je instalovat v nich expozici památek po významných rodácích Úpicka. Budou zde vystaveny i předměty představující život a sportovní úspěchy zasloužilé mistryně sportu Květy Lelkové.

VLASTIMIL ALBRECHT

Záběr z výstavy trofejí zasloužilé mistryně sportu Květy Lelkové v Úpici
Foto ing. V. Špür

VC Frenštátu popatnácté

Významnou mezinárodní přehlídkou skokanů v přípravném období se stala Velká cena Frenštátu pod Radhoštěm na můstku s umělou hmotou. Letos se koná již popatnácté a získala na významu, neboť je úvodem olympijské sezóny.

Závod připravil lyžařský oddíl TJ MEZ Frenštát v sobotu 12. září a byli k němu pozváni reprezentanti patnácti zemí. V době redakční uzávěrky srpnového čísla Lyžařství nebylo ještě známo, kteří závodníci světové skokanské špičky potvrdí účast, předpokládá se však start řady kandidátů na olympijské medaile v Calgary.

Pro čs. reprezentační družstvo seniorů a juniorů, jakož i pro tým sruženářů, budou závody prozkoumou připravenosti na olympijskou sezónu a závěrem jejich týdenního frenštátského výcvikového tábora.

Nejlepší československý můstek s umělou hmotou (P 72 m), moderním technickým vybavením a lanovkou umožňuje v přípravě uskutečnit potřebný počet tréninkových skoků. Stal se každoročně dějištěm výcvikového tábora nejen čs. reprezentantů, ale i četných zahraničních výprav.

Ve Velké ceně Frenštátu byli zatím nejúspěšnější reprezentanti ČSSR a NDR, kteří zaznamenali po šesti vítězstvích, po jednom získali skokani Jugoslávie, Rakouska a Švýcarska. V desátém ročníku se dělil o prvenství Škoda s Rakušanem Neuperem.

Přehled vítězů dosavadních čtrnácti ročníků: 1973 H. Wosipiwo, 1974 H. G. Aschenbach [oba NDR], 1975 W. Steiner [Švýcarsko], 1976 J. Danneberg (NDR), 1977 F. Novák, 1978 a 1979 L. Škoda [oba ČSSR], 1980 K. Ostwald (NDR), 1981 P. Uлага [Jugoslávie], 1982 H. Neuper [Rakousko] a L. Škoda [ČSSR], 1983 P. Ploc, 1984 J. Parma [oba ČSSR], 1985 J. Weissflog, 1986 K. Ostwald [oba NDR].

Jiří Raška jun. jde ve stopách svého otce
(Foto dr. Z. Šrubař)

Oblast Skalnatého plesa se sedačkovou lanovkou do Lomnického sedla je vyhledávanou lyžařskou oblastí až do jara
(Foto ing. J. Bobula).

VZPOMÍNKY NA UPLYNULOU SEZÓNU

ROČNÍK 73

1987

Kčs 3,—

lyžařství

Dva snímky Jaroslava Troušila z významných mezinárodních událostí uplynulé sezóny. Nahoře šest nejlepších skokanů SP na velkém můstku na Štrbském Plese — zleva Fidjestoel (Nor.), vítěz Findeisen (NDR), Vettori (Rak.), Stjernen (Nor.), Vacek (ČSSR) a Weissflog (NDR). — Dole úspěšné čs. reprezentantky na ZSU ve sjezdových disciplínách — zleva M. Hojstříčová, L. Milanová a L. Kebrlová.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

Z DĚJIN
ČS. LYŽOVÁNÍ

ÚSPĚCHY
ČS. REPREZENTANTŮ

HLASY
K JUBILEU

NA TITULNÍ STRANĚ OBÁLKY MARTIN NEČAS (DUKLA LIBEREC), KTERÝ PATŘÍ K MLADÝM NADĚJNÝM BĚŽCŮM, PŘI LETNÍ PŘÍPRAVĚ V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ (Foto B. Hynek). — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY DVA ZÁBĚRY BOHUMILA HYNKA Z ČERVENCOVĚHO VÝCVIKOVĚHO TÁBORA BĚŽCŮ V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ. NAHOŘE TRENÉR B. RÁŽL S ČLENY REPREZENTAČNÍHO DRUŽSTVA BĚŽCŮ A DUKLY LIBEREC PŘI ABSOLVOVÁNÍ TRÉNINKOVĚHO OKRUHU. DOLE ČLENOVÉ NAŠÍ ÚSPĚŠNĚ ŠTAFETY NA MS 1987 V OBERSTDORFU. ZLEVA P. BENC, M. BEČVĚR, L. ŠVANDA A P. LISIČAN.

lyžařství

Ročník 73

Číslo 9

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor Ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, R. Sauer a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. srpna 1987. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

70. VÝROČÍ VŘSR, sovětská fyzkultura a lyžování

Letos oslavujeme významné 70. výročí Velké říjnové socialistické revoluce. Byla inspirujícím příkladem pro naplnění internacionálních myšlenek k vytvoření světové socialistické soustavy, znamenající v současné době určující sílu světového vývoje. Nesmrtelné myšlenky VŘSR, úspěšně uváděné do života sovětským lidem pod vedením Komunistické strany Sovětského svazu, ukazují pracujícím všech zemí cestu ke skutečné svobodě, míru a společnému pokroku. Sovětský svaz je mohutnou a spolehlivou záštitou sil pokroku, míru, demokracie a socialismu i boje za národní nezávislost na celém světě.

Vítězství VŘSR znamenalo revoluční přeměny v celém Rusku a mělo zároveň značný vliv na všechny oblasti života v této rozsáhlé zemi. O úloze tělesné výchovy na všestranný rozvoj lidí, na formování fyzicky i duševně zdatného člověka, hovořil mnohokrát sám Vladimír Iljič Lenin. „Stát pracujících potřebuje milióny fyzicky zdatných lidí. Lidí silné vůle, odvážné, rázné, energické a rozhodné. Jim patří budoucnost. Jim připadne vybojovat právo na existenci nového společenského rádu,“ zdůraznil V. I. Lenin krátce po vzniku prvního socialistického státu na světě. Mladý sovětský stát nastupoval tehdy na nikdy dosud nepoznanou, nevyzkoušenou cestu, kdy země byla katastrofálně rozvrácena válkou a již od svých prvních kroků považoval tělovýchovu za nedílnou součást výchovy socialistického člověka.

Velká říjnová socialistická revoluce a vše, co souvisí s rozmachem Sovětského svazu ve velký socialistický stát, vytvořily příznivé podmínky pro vznik, růst a obrovský rozvoj socialistické tělovýchovy. Leninova idea se stala součástí mnoha stranických a státních dokumentů. Z nicotné pozůstalosti po carském Rusku, kdy v zemi bylo jen 156 sportovních hřišť a tělocvičen, asi 40 000 sportovců a rekordy většinou s málo hodnotnými výkony, vyrůstala nejprogressivnější tělovýchova světa. Sovětský svaz postupně silil a podle toho také zabezpečoval rozvoj fyzkultury.

V roce 1959 podpořil stát rozvoj tělovýchovy částkou 4,8 miliardy, v roce 1971 již 9,2 miliardy rublů na pětiletky a v dalších letech tato podpora dále neustále vzrůstala.

V současné době v Sovětském svazu sportuje každý pátý občan a z nich každý druhý se věnuje sportovní činnosti denně. V zemi každoročně přibývají stovky stadiónů, hřišť, sportovních hal, plaveckých bazénů, jakož i lyžařských běžeckých a sjezdových tratí. Sovětská tělovýchova oslavuje 70. výročí VŘSR nejvyšším organizátorským a výkonnostním stupněm a prožívá bouřlivý rozvoj. Lyžování po atletice se může pochlubit nejpočetnější členskou základnou (více než šest miliónů sportujících).

O výkonnostní růst sovětských sportovců se stará několik miliónů dobrovolných trenérů a odborných pedagogů, fakulty tělesné výchovy, odborné a trenérské školy. Vědeckým výzkumem se zabývají instituty tělesné výchovy a sekce na pedagogických fakultách, vychovávající speciální kádry.

Masová základna, materiální i odborné zajištění, dokonalá péče a výchova, vědecký výzkum na vysoké úrovni a kvalitní kádry znamenají i velké sportovní úspěchy. Reprezentanti Sovětského svazu od svého prvního startu na letních olympijských hrách 1952 v Helsinkách a na ZOH 1956 v Cortině d'Ampezzo vybojovali stovky olympijských medailí, stejně jako na mistrovství světa a Evropy v nejrůznějších sportovních odvětvích. Vstup sovětských sportovců do vrcholných světových soutěží znamenal jejich zkvalitnění a přispěl k hodnotným a zajímavým bojům. Reprezentanti Sovětského svazu se mohou také pochlubit stovkami světových a evropských rekordů v nejrůznějších sportovních disciplínách.

V lyžování vstoupili sovětské reprezentanty na mezinárodní scénu na IX. světových zimních hrách 1951 v rumunské Poianě, kde zvítězili ve všech běžeckých závodech. O tři roky později oslavili vstup na mistrovství světa v klasických disciplínách ve švédském Falunu vybojováním zlatých medailí V. Kuzinem v běhu na 30 i 50 km, L. Kozyreovou na 10 km a štafetu žen na 3 x 5 km. Sovětská štafeta mužů na 4 x 10 km skončila druhá. Od té doby každý světový šampionát a ZOH přinesly sovětským lyžařům a lyžařkám několik medailí v klasických disciplínách. Na ZOH 1984 v Sarajevu v neoficiální klasifikaci zemí byl Sovětský svaz první se 168 body před NDR 165,5, Finskem 82 a USA 77 body. Na tomto úspěchu se sovětské lyžaře podíleli pěti medailemi. Na letošním MS v Oberstdorfu získali sedm cenných kovů, zlato štafeta žen na 4 x 5 km volnou technikou.

Sovětské sportovce se vyznamenali ve Velké vlastenecké válce a mnoho jich položilo své životy za vlast v bojích s fašistickými vetřelci. Byla mezi nimi i trojnásobná mistryně SSSR v běhu na lyžích Ljuba Kulakovová.

Českoslovenští lyžaři mají mezi sovětskými reprezentanty řadu velmi dobrých přátel. Trenéři a závodníci si každoročně vyměňují své zkušenosti a výsledky tréninkových metod z přípravy a závodů v ČSSR a Sovětském svazu. Již v roce 1961 zasloužilý trenér A. N. Bažanov a manželé Gusakovovi předávali nezištně své cenné zkušenosti čs. běžeckým trenérům. Ústřední trenér VSL ÚV ČSTV Jaroslav Potměšil často vzpomíná na stáž v sovětském středisku Raubiči, stejně jako trenér Bohuslav Rázl a metodik Pavel Zelenka na seminář Národního olympijského výboru Sovětského svazu.

Všichni s vděčností si při výročí VŘSR připomínáme osvobození naší vlasti Sovětskou armádou od hitlerovského fašismu a v současné době oceňujeme a podporujeme mimořádné úsilí Sovětského svazu za prosazení mírových návrhů, globální likvidaci raket středního doletu a operačně taktických raket, jakož i snížení stavu ozbrojených sil a konvenční výzbroje.

-tr-

ZOH 1988 V CALGARY

K nejcennějším trofejím i v lyžování patří olympijské medaile. Proto pro sportovce je velkou motivací vybojovat si účast v olympijském družstvu. Při stále početnější, kvalitnější a vyrovnanější konkurenci ve všech disciplínách to je velmi obtížné. Bývá to výsledkem několikaleté přípravy, která znamená mnoho odříkání, driny a pevné vůle. Jen ti nejlepší budou mít příležitost změřit své síly na běžeckých, slalomových, sjezdových tratích a můstcích v Calgary s lyžařskou elitou ze všech kontinentů.

V ČSSR patří ke kandidátům XV. ZOH 1988 podle kritérií integrovaného plánu v kategorii A běžci Miloš Bečvář, Pavel Benc, Petr Lisičan a Ladislav Svanda, skokani Jiří Parma a Pavel Ploc, v kategorii B běžkyně Alžběta Havrančíková a Viera Klimková, skokani Ladislav Dluhoš, Vladimír Podzimek a Martin Švagerko, sjezdaři Adrián Břeš a Peter Jurko, sjezdařky Lenka Kébrlová, Lucie Medzihradská a Ludmila Milanová a sdruženáři Ján Klimko, Ladislav Patráš, Michal Pustějovský a Vladimír Repka. Ke sledovaným závodníkům patří běžci Václav Korunka, Raďim Nyč, Martin Petrásek a Jiří Teplý, běžkyně Lubomíra Balážová, Anna Janoušková, Eva Pravečková, Ivana Rádlová a Petra Šimůnková, skokani Jiří Malec, Jiří Raška, Jaroslav Sakala, Ivan Šindler a Bohumil Vacek, sjezdaři Marián Břeš, Miroslav Kolář, Vlastimil Maxa, Antonín Novotný a Martin Vokatý, sjezdařky Zuzana Kormaňáková, Pavlína Schimmerová a Romana Stejskalová, sdruženáři Jaroslav Kerda, Miroslav Kopal, František Máka a František Repka.

Kdo obhájí zlaté medaile?

Olympijská prvenství ze XIV. ZOH 1984 v Sarajevu mají 13.—28. února 1988 v kanadském Calgary obhájovat: v běhu mužů na 15 km Švéd Gunde Svan, 30 km Nikolaj Zimjatov (SSSR), 50 km Švéd Thomas Wassberg, 4x10 km Švédsko, v běhu žen na 5, 10 a 20 km Marja-Liisa Hämäläinenová (Finsko), 4x5 km Norsko, ve skoku na středním můstku Jens Weissflog (NDR) a na velkém můstku Fin Matti Nykänen, ve sjezdu Američan Bill Johnson a Švýcarka Michela Figiniová, ve slalomu Američan Phil Mahre a Italka Paoletta Magoniová, v obřím

slalomu Švýcar Max Julen a Američanka Debbie Armstrongová. Mnozí z těchto majitelů olympijských zlatých medailí budou v Calgary chybět, neboť se již rozloučili se závodnickou činností.

V neoficiální klasifikaci zemí v lyžování bylo v Sarajevu neúspěšnější Finsko s 80 body před Norskem 44, Švédskem 41, Švýcarskem 37,5, SSSR a USA po 37 a ČSSR 22 b. Zisk 22 bodů čs. lyžařskými reprezentanty (jedné stříbrné a tři bronzových medailí) byl dosud největším úspěchem čs. lyžařů v dosavadní historii ZOH. Z těch, kteří vybojovali cenné olympijské kovy, budou chybět všechny členky stříbrné štafety Dagmar Švubová, Blanka Paulů, Gabriela Svobodová a Květa

VELKOU MOTIVACÍ

Jeriová, která získala ještě bronz na 5 km, stejně jako ve sjezdu Olga Charvátová. Vyhledky znovu se zúčastnit ZOH má jen Pavel Ploc, který na velkém můstku obsadil třetí místo ve skoku.

Na XV. ZOH v Calgary bude počet lyžařských disciplín rozšířen o součást družstev skokanů a sdruženáři, ve sjezdových disciplínách o superobří slalom a kombinaci.

Vybojuje Wassberg čtvrtou zlatou olympijskou medaili?

Mezi odborníky se v současné době hodně hovoří o tom, zda se neúspěšnější závodník letošního MS klasiků v Oberstdorfu 31letý Švéd Thomas Wassberg zúčastní ZOH v Calgary. Již loni se říkalo, že asi švédský voutsáč nebude na světových šampionátech startovat. V sezóně 1985—86 nevěnoval přípravě patřičnou pozornost a

Vlevo neúspěšnější závodník MS 1987 v klasických disciplínách Thomas Wassberg se svým krajanem Christrem Majbäckem, který třetím místem na 30 km přispěl k úrodě medailí švédských běžců

bylo dost těch, kteří ho odepisovali. „Starý vlk“ však mladším členům úspěšného švédského reprezentačního družstva dokázal, že dovede bojovat. Startoval ve všech závodech MS a ze

všech se vracel domů s medailí. Z třicítky a ze štafety s těmi nejcennějšími, z patnáctky a padesátky se stříbrnými. V závodech na 30 km klasickým stylem zvítězil rozdílem 1:53,9 min před Finem Karvonem a takový náskok vítěze třicítky mistrovství světa za posledních 27 let nepamatuje. Wassberg se prosadil v závodech klasickým stylem i volnou technikou. Před MS se mu narodil syn a z úspěchu v Oberstdorfu měl velkou radost.

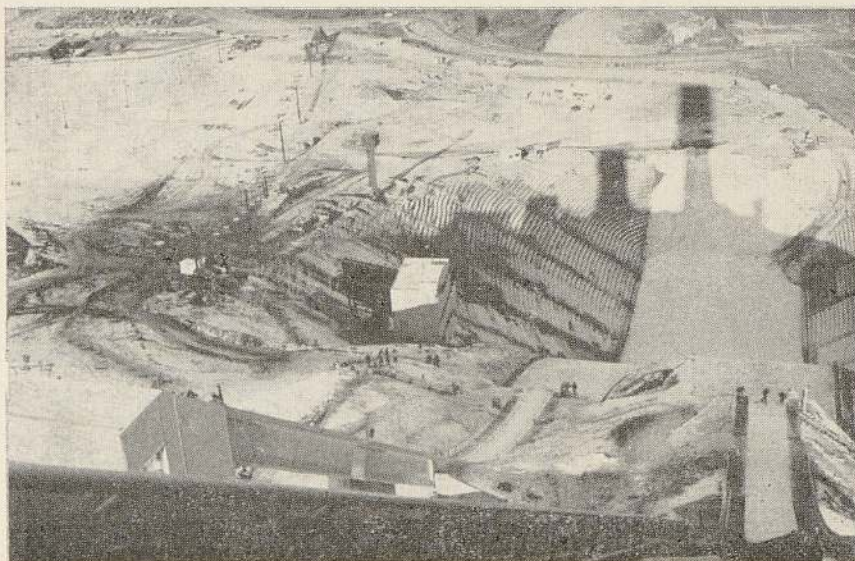
Na ZOH vybojoval tento zkušený běžec již tři zlaté medaile. První v roce 1980 na 15 km a o čtyři roky později v Sarajevu na 50 km a ve štafetě. Ta čtvrtá by Wassbergovi slušela a podle posledních zpráv je odhodlán olympijské prvenství ze Sarajeva v Calgary obhájovat. Věř, že se mu i tentokrát podaří vrcholnou formu správně načasovat.

Švýcarští sjezdaři si věří

Ve sjezdových disciplínách po letošním mimořádném úspěchu jsou největšími favority ve sjezdových disciplínách švýcarští reprezentanti. Vždyť na letošním MS v Crans-Montaně z celkového počtu třiceti medailí vybojovali 14, tedy skoro polovinu. Osm zlatých, čtyři stříbrné a dvě bronzové, to je vynikající úspěch, stejně jako velké glóbusy Pirmina Zurbriggena a Marie Walliserové v letošním ročníku Světového poháru a malé glóbusy Zurbriggena ve sjezdu, obřím a superobřím slalomu, Walliserové v superobřím slalomu a společně se svou krajanou Vreni Schneiderovou v obřím slalomu, Michely Figiniové ve sjezdu a Corinny Schmidhauserové ve slalomu. Jediný malý glóbus zbyl na Jugoslávce Bojana Križajce ve slalomu.

V současné době se reprezentanti všech lyžařských velmocí připravují s nebývalou intenzitou na blížící se boje o olympijské medaile. První závody sezóny možná něco naznačí, ale až Calgary ukáže, komu se to nejlépe podařilo.

-lř-

Pohled z nájezdové věže na olympijský skokanský areál v Calgary

Přípravy na sezónu vrcholí

Romana Stejskalová při nácviku sjezdového postoje na umělém svahu doskočiště skokanského můstku na Štrbském Plese (Foto ing. J. Bobula)

Po letní přípravě, regeneraci, krátké dovolené spojené s plněním tréninkových plánů a kontrolních motorických testech příprava čs. reprezentačních družstev na novou závodní sezónu vrcholí v podzimních měsících. Termín XIV. ZOH 1988 v Calgary (13.—28. února) a mistrovství světa 1988 juniorů (sjezdové disciplíny 24.—31. ledna v Madonně di Campiglio, klasické disciplíny 2.—7. února v Saalfeldenu) se neúprosně rychle blíží. Zatím strohé zprávy zahraničního tisku potvrzují, že trénink reprezentantů zemí lyžařské světové špičky nabírá na obrátkách. Očekává se ještě početnější a kvalitnější konkurence než před čtyřmi roky na ZOH v Sarajevu a také přípravě vybraných juniorských kolektivů je v celém světě věnována větší pozornost.

Lubomíra Balážová (ČH Štrbské Plese) patří k talentovaným čs. běžkyňám (Foto J. Trousil)

Také čs. reprezentační seniorská a juniorská družstva, která v polovině září vstoupila již do šesté části tréninkového cyklu, úspěšně plní plán náročné přípravy. Zatím se realizačním týmům podařilo úspěšně uskutečnit všechny plánované výcvikové tábory, regeneraci, funkční vyšetření a motorické testy. Potěšitelná je kádrová stabilizace lékařského zabezpečení na velmi dobré kvalitativní úrovni a cenné zkušenosti lékařů z vrcholového lyžování. Velká péče je věnována materiálně technickému zajištění družstev. Nebyly zaznamenány větší výpadky v tréninku pro zranění nebo onemocnění. Menšímu operativnímu zákroku po atroskopickém vyšetření se podrobil skokan Ladislav Dluhoš, z běžkyň pro zdravotní potíže nemohla absolvovat všechny tréninkové dávky Ivana Rádlová.

Družstvo běžců pod vedením Bohuslava Rázla a jeho asistenta Stanislava

va Henycha úspěšně plní tréninkové úkoly. Kladem všech členů družstva je příkladná svědomitost v přípravě a kontrolní testy přinesly lepší výsledky ve srovnání se stejným obdobím loňského roku. Po centrálních motorických testech v závěru srpna v Jablonci nad Nisou odcestovali na první výcvikový tábor na ledovci na Dachsteinu. Juniorský tým pod taktovkou trenéra Vladimíra Sturma a jeho asistenta Jiřího Bartoše absolvoval v polovině srpna výcvikový tábor v Novém Městě na Moravě, zúčastnil se ústředních motorických testů v Jablonci a v druhé polovině září následuje soustředění na Štrbském Plese.

Družstvo běžkyň pod vedením Petra Honzla a za spolupráce Jana Nováka pomalu získává sebedůvěru, jeho členky se zbavily psychické deprese a kontrolní testy některých závodnic pomalu naznačují zlepšení připravenosti. Nejlepšími výsledky se mohou pochlubit Havrančíková a Klimková. Osvědčila se spolupráce s týmem běžců, která pokračovala i na prvním výcvikovém táboru na ledovci na Dachsteinu. Kolektiv juniorek měl začátkem srpna přípravu v Novém Městě na Moravě, se ženami centrální motorické testy v Jablonci, kde následoval další výcvikový tábor. Trenérem družstva je Jan Novák, jeho asistentem Stanislav Frůhauf.

Tým skokanů, řízený trenérem Daliborem Motejlkem a jeho asistentem Petrem Schlanekem, po účelné regeneraci u moře v jugoslávské Podgoře u Makarské, spojené s kondiční přípravou, měl výcvikový tábor ve Frenštátě. Členové reprezentačního družstva se zúčastnili závodů na hmotě v Berchtesgaden, Lomnici nad Popelkou, v Rožnově pod Radhoštěm a následovaly mezinárodní soutěže na hmotě s ledovou stopou v Hinterzarten (spojené s přípravou), v Kan-

derstegu, ve Frenštátě pod Radhoštěm a Oberhofu. Juniorské družstvo pod vedením trenéra Rudolfa Höhlna a asistenta Jiřího Rašky mělo výcvikové tábory v Lomnici nad Popelkou a ve Frenštátě. Jeho členové se zúčastnili domácích závodů na hmotě a vybraní startovali v Bischofsgrün, kde zvítězil František Jež.

Družstvo sruženářů má hlavním úkolem zlepšit výkonnost ve skoku a proto uskutečňuje některé výcvikové tábory společně se skokany a jeho členové startují v závodech na hmotě. Regeneraci a kondiční přípravu absolvovali u moře v Jugoslávii, v závěru července výcvikový tábor na Štrbském Plese, v září dva ve Frenštátě pod Radhoštěm se startem na Grand Prix. Trenérem družstva je Vladimír Seidl. Juniorský tým pod vedením trenéra Petra Škvaridla po červencovém VT na Štrbském Plese absolvoval v srpnu přípravu v Rožnově a v Rožanech.

Tým sjezdařek, vedený trenérem Pavlem Štátným a asistentem Vladem Dzugasem, již v červenci zahájil seriál krátkodobých výcvikových táborů na ledovci v Hintertuxu, spojený vždy v závěru týdne s návratem na Zadov. K přípravě družstvo využívá také tělovýchovné středisko v Nymburce a v srpnu po regeneraci u moře mělo desetidenní VT na Štrbském Plese. Juniorský kolektiv uskutečnil společnou přípravu v polovině srpna ve Vysokých Tatrách a druhý zářijový týden na svahu s umělou hmotou v Uherském Hradišti pod dohledem Vincenta Kekeliho a Jaromíra Petříka.

Družstvo sjezdařů mělo v květnu a červnu dvě přípravy na sněhu v domácích podmínkách a ve srovnání s loňskem připravilo zvýšený počet VT na ledovci, vždy společně s kolektivem sjezdařek. Nejlepší tréninkové výsledky mají Peter Jurko a Adrián Bireš. Trenérem je Milan Beňačka, jeho asistentem Milan Medla. Junioři absolvovali předposlední srpnový týden VT v Třeboni a v polovině září v tělovýchovném středisku v Jičíně pod vedením Miloslava Sochory.

Přejeme všem čs. reprezentačním kolektivům úspěšný průběh další přípravy a včasný přechod na sněh, který je nejdůležitější pro dobré výsledky.

-tr-

Švýcarsko: Únik informací (3)

Dosud jsme pod tímto titulkem hovořili většinou o velké vědě, sporech a kšeftech. Zatím jsme nemluvili o tom, že vzdor národním a firemním pŕtkám, manipulaci se sebevědomím, velkým penězŕm — ač je to neuvěřitelné — tento sport stále ještě dělají lidé. Obyčejně čistí, citliví, vždycky svým způsobem tvrdí, nerozbitní, pracovití lidé. I o jejich životě unikla do švýcarského tisku nejedna zajímavost. Nechali jsme si je na závěr, snad proto, aby za posledním slovem našeho leckdy znepokojivého miniseriálu zavládla upřímnost, prostota, pochopení a naděje.

Erika Hessová

Narodila se 6. 3. 1962. Měří 163 cm, váží 53 kg. Žije v Grafenfortu s technickým trenérem švýcarského mužského družstva Jacquesem Reymondem.

Prohlásila jste, že končíte. Opravdu? Nemáte z toho strach?

„Mám. Nejsem dosud hotová. Dělán si masérský kurs, kurs učitelky lyžování, ani jeden zatím nemám dokončený.“

Tak proč?

„Už loni jsem chtěla odejít. Přemluvili mě. Letos se o to znovu pokoušeli. Takhle bych ale lyžovala dalších deset let. Ne. Jsem už příliš dlouho na očích veřejnosti, stále mě někdo sleduje, někdo hodnotí; mám toho dost.“

Kdo Vám za ta léta nejvíce pomáhal?

„Rodina. Dnes už jen v několika vzácných dnech, kdy se dostanu domů, cítím klid a bezpečí. Je pravda, že jsem nikdy nežila osamoceně, ale domov v Grafenfortu, to je něco docela jiného. Prožila jsem tam šťastné chvíle, ti lidé mi dali sílu, kterou jsem mohla věnovat sportu; myslím, že láska k tomu místu a lidem je můj nejsilnější pocit.“

Mluvíte o štěstí. Kdy jste byla nejšťastnější?

„Vzpomínám na schladmingský týden, kdy jsem vyhrála tři tituly mistrů světa. Plakala jsem radostí. Potom jsem byla šťastná vždy, když jsme se na počátku nové sezóny zase všechny seřadily. Bylo si o čem povídat, staří známí a staré známé se sešli, věděli jsme, co nás čeká, ale já byla opravdu šťastná.“

Jenže o vztazích ve sjezdářských družstvech se říká ledacos. I to, že byly nepřátelské.

„To je pryč. Když na podzim zůstanu v týmu jen úzká špička, nemůžu na sebe nevrážit. Vždyt spolu žijeme skoro půl roku, konkurence pracuje sjednoceně proti nám, nemáme na vybranou — jen toleranci, spolupráci. Jedinec ve vrcholovém lyžo-

Pirmin Zurbriggen a Maria Walliserová byli neúspěšnějšími sportovci na MS. 1987 v Grans-Montaně

[Foto archiv]

vání nemá šanci. Jen si představte sama cestovat, sama na pokoji, sama u večere, bez kontaktu s vynikajícími kolegyněmi, odvrácené pohledy, řeči o jouňovství... To přece nemůžeme půl roku vydržet.“

Reprezentovala jste už jako patnáctiletá. Jak jste zvládla zároveň nápor velkého lyžování i nebezpečného věku?

„Bez problémů — ze dvou důvodů. Jednak jsem byla opravdu až příliš mladá a jako taková se musela hodně učit a trénovat. Už nikdy jsem nebyla tak zcela zaujata sportem, jako tehdy. Ostatní „životní problémy“ jsem zdolávala až o něco později. A jednak — okamžitě po příchodu do týmu se mě ujala Lise-Marie Morerová. Byla sice kamarádkou a rádkyň, ale také neodbytnou hlídačkou mých případných spádů. Prostě mě chránila a to bylo moje štěstí.“

Chcete se stát trenérkou?

„Rozhodně ne! Učitelkou lyžování,

to je rozdíl. Trenérka musí mít docela jinou povahu než já.“

Co ráda jíte?

„Ryby a mořské produkty vůbec. Ale sama pečů fantastické koláče. Od letoška na to budu mít čas.“

Maria Walliserová

Narodila se 27. 5. 1963. Měří 168 cm, váží 60 kg. Je svobodná, žije s přítelem v Glarisu (nedaleko Davosu). Je prý vášnivou sběratelkou vzácných kamenů a květin.

Chtěli bychom se dozvědět, jak žijete v soukromí. Proč jste si vybrala právě relativně málo atraktivní Glaris?

„Nepodceňujte. Je to malá, ale srdečná vesnička. Milé lidi si cením výš než velkoměsta. Ptáte se ale proč — můj přítel pracuje v Davosu. Chce-me být co nejčastěji nablízku.“

Žijete v Glarisu. Ale co si pod tím představíte. Pěstování kedluben? Vaření? Večírky?

„Tak dávejte pozor. Večer přicházím z tréninku velice unavená. Nejprve vybalím věci, pomalu a pohodlně se osprchuju, dál už myslím hlavně na regeneraci, odpočinek a na svého přítele. Takový je můj nezřízený život, o němž někteří rádi mluví.“

Kdy si tedy, jednoduše řečeno, užíváte? O prázdninách? Jak si představujete prázdniny?

„Na prázdniny mám vlastně pouhý měsíc — květen. Od června už zase trénujeme. Ale o prázdninách si opravdu užívám. Letos jsem byla na Mauritiusu. Potřebuji k životu slunce, moře, teplo. Mám ráda plavání ve vlnách, vodní lyže, windsurfing. Trochu golfu, tenisu a koně... Naštěstí patřím k těm, kteří si takové prázdniny mohou dovolit.“

Odbočme. Lidé sledují váš tradiční předstartovní rituál. Co všechno obsahuje?

„Kontroluji znovu výstroj a výzbroj. Zaměřuji se hlavně na rukavice, helmu a startovní číslo. Všechno musí perfektně sedět, žádná nepohodlnost. Potom si obvyčejně říkám — umíš lyžovat jako nikdo na světě. Tak jim to ukaži!“

S kým ve švýcarském reprezentačním družstvu nejlépe vycházíte?

„Se Zoe Haasovou. Spíme na jednom pokoji.“

Co budete dělat, až jednou dolyžujete?

Švýcarka Erika Hessová se šesti tituly na MS 1982—1987 patří k nejvýznamnějším postavám závodů ve sjezdových disciplínách posledních let
(Foto ing. J. Bobula)

„To je otázka, na kterou jsem zásadně neodpovídala. Jenže doba se nachýlila a proto odpovím. Je jasné, že přede mnou bude řada lákavých možností. Chci pracovat pro firmy, které mi dnes zabezpečují vybavení. Ráda bych se uplatnila v reklamě a propagaci.“

Doba se nachýlila. Jak dlouho ještě?
„Olympijská sezóna 1988 by měla být poslední.“

Pirmin Zurbriggen

Narodil se 4. 2. 1963. Měří 183, váží 82 kg. Je svobodný, bydlí v Saas Almagell. Když se jej ptají na povolání, odpovídá: Vyučen kuchař, nyní lyžař.

Máte pocit, že jste na vrcholu, nebo můžete ještě výš?

„Výš už se nedostanu. Dosáhl jsem maxima. Dál se budu snažit co nejdéle udržet. O tom však rozhodne zdraví.“

Máte také své slabé stránky?

„Který muž je nemá. Mám tolik slabostí, že je nemohu ani naráz jmenovat. Lidé by si řekli, že jsem příšerný. Myslím ale, že jsem jako každý normální chlap.“

Jdete od závodu k závodu, trénujete do úmoru — máte vůbec čas na přátele?

„Mám málo času a málo přátel. Jednostrannost mého života nutně přináší stresy. Cestování mám po krk. Ale dokud jsem úspěšný, je pro mne důležité i to, co k úspěchu patří. Znovu opakuji — nadávám, ale nemohu bez toho být.“

Může se však stát, že lítáte od jednoho ke druhému, jíte, trénujete, spíte, závodíte... vyhráváte — a najednou není ani na stresy čas. Je to eu-

jorie, i když nikdy dlouho netrvá. Ale každé zaměstnání má přece svá pro a proti.“

Vidím, že se na lyžování díváte spíše jako na zdroj obživy?

„Ale kdepak. Kdybych neměl z lyžování radost, nešlo by to vydržet. Jsem ovšem profesionál a lyže mě živí. Musím myslet i na výdělek. Nesmím ho však postavit na první místo, to by se brzy žalostně ztenčil.“

Jak se vrcholoví lyžaři připravují na konec kariéry?

„Samozřejmě chcete slyšet, jak se připravuji já. Přiznám, že možností máme dost. Neřeknu nic nového, že jsme na určitou dobu slušně finančně zabezpečeni ještě z doby aktivního závodění. Potom člověk může prodat jméno. Potom zkušenosti.“

Můj případ je malinko odlišný — jsem spolumajitelem firem Nabholz a Lahco a mám tedy zajištěnou bu-

doucnost. Mé jméno firmám jistě také pomůže.“

Je pravda, že jste jako kluk před turisty za pár franků předváděl riskantní a střemhlavé sjezdy?

„Nikdy kvůli penězům. Bavilo mě, jak jsou šokováni, co dokáže osmiletý špunt. Občas sáhli do kapsy, to je pravda, ani nevím, kolik jsem asi vydělal.“

Jak dlouho už lyžujete?

„Dvacet let.“

Jak vycházíte se svými konkurenty. Asi vás moc rádi mít nemohou?

„Se zahraničními prakticky nemám kontakt. Vidíme se v hotelu, pak před startem, ale v cíli už málokdy. Každý má své starosti, svůj okruh známých. Nevšímáme si jeden druhého. Na stupních vítězů si gratulujeme a myslíme to upřímně, ale když se nevidíme, nic se neděje. Trochu blíže se znám jen s Girardellim a Wassmeierem. Když řeknu, že naše vztahy jsou velice korektní, je to asi přesný výraz.“

Máte rád zvířata?

„Velice rád, hlavně psy a koně. Jenže při lyžařském způsobu života si tohle potěšení nemohu dopřát. Nemám to tak lehké, jak si většina lidí myslí.“

Promluvilí lidé, kteří se vypracovali nejvýše, kam se může lyžař vypracovat. A nejen to. Díky své výjimečnosti se dostali i mezi společenskou elitu své země. Navzdory svému neprofesionálnímu statutu vydělávali velké peníze a stávali se — zatím, pravda, drobnými — kolečky podnikatelského světa. Ale právě oni poznali realitu lyžařského úspěchu až do dna. Museli ustupovat, ale dokázali vzdor všemu zůstat aspoň sami sebou. Možná i za to by měl někdo rozdávat medaile.

S použitím zahraničních pramenů
PETR BUŠTA

Rozhodnutí o MS 1991 a 1993

Příští kongres Mezinárodní lyžařské federace FIS v roce 1988 v Istanbulu rozhodne o pořadateli mistrovství světa 1991 a 1993. Mezi kandidáty jsou také dvě čs. lyžařská střediska: Harrachov pro klasické a Jasná pro sjezdové disciplíny.

O uspořádání světových šampionátů klasiků je šest uchazečů: Harrachov, Falun (Švédsko), Planica (Jugoslávie), Sapporo (Japonsko), Thunder Bay (Kanada) a Val di Fiemme (Itálie).

Mistrovství světa ve sjezdových disciplínách mají zájem uspořádat lyžařská střediska sedmi zemí. Jsou to: Borovec (Bulharsko), Furano (Japonsko), Garmisch-Partenkirchen (NSR),

Jasná, Las Lenas (Argentina), Saalbach (Rakousko) a Sierra Nevada (Španělsko).

Svou kandidaturu na uspořádání MS v klasických disciplínách odvolal norský Trondheim a švédské Åre se zřeklo možnosti připravit světové šampionáty ve sjezdových disciplínách, neboť ohlásilo společně s Östersundem kandidaturu na uspořádání ZOH 1994.

Na kongresu FIS v Istanbulu se také bude jednat o některých změnách pravidel a úpravě soutěží. Svaz lyžování ČSTV navrhuje, aby v soutěži skokanů se hodnotily dva nejlepší skoky ze tří absolvovaných.

Mezinárodní lyžařská federace (FIS)

Týden zimních sportů, pořádaný pod záštitou MOV 25. 1.—4. 2. 1924 v Chamonix, vešel do dějin lyžařství jako I. ZOH. V rámci tohoto historicky významného závodu se 2. února 1924 v Chamonix sešel VIII. Mezinárodní lyžařský kongres s hlavním bodem programu realizovat rozhodnutí pražského kongresu z předchozího roku — založit Mezinárodní lyžařskou federaci.

Zasedání kongresu zahájil jménem MOV markýz de Polignac za účasti 36 delegátů ze 14 zemí: ČSR, Finska, Francie, Itálie, Jugoslávie, Maďarska, Norska, Polska, Rakouska, Rumunska, Švédska, Švýcarska, USA a Velké Británie. Delegaci ČSR tvořili: Josef Rössler-Ořovský, dr. Josef Synáček, předseda Svazu lyžařů RČS a R. Pilát. Bez oficiálního zařazení se kongresu zúčastnil ing. Vítězslav Pavloušek. Jako host se souhlasem SL RČS byl přítomen kongresu dr. Michael Guhr z Tatranské Polianky.

ZALOŽENÍ FIS

Návrh na ustavení Mezinárodní lyžařské federace podali v hlavním jednání J. Rössler-Ořovský a Švéd Ivar Holmquist. Proti návrhu vystoupil, víceméně formálně, Nor Ingolf Hysing-Olsen. Prohlásil, že jako v minulosti postačí MLK, ale dodal, pokud ostatní svazy budou se zřizováním mezinárodní federace souhlasit, bude souhlasit i Norsko za předpokladu, že účastníci kongresu budou v zásadě souhlasit s navrhovanými stanovami. Hlasování, které pak následovalo, bylo jednomyslné: **zrodila se Mezinárodní lyžařská federace a zanikla MLK.** Nová organizace obdržela označení La Fédération Internationale de Ski a na návrh Ivara Holmquista oficiální zkratku FIS. Tvořilo ji 19 lyžařských svazů ze 16 zemí. K zemím, přítomným na kongresu, přistoupily ještě Kanada a Německo. ČSR, Rakousko a Finsko byly zastoupeny dvěma svazy. HDW, jako menšinový svaz ČSR, se stal členem FIS bez hlasovacího práva.

ZVOLENÍ VEDOUČÍCH FUNKCIONÁŘŮ

VIII. kongres byl schůzkou národních lyžařských svazů historického významu. Založením FIS byla zahájena nová epocha mezinárodní spolupráce v lyžařském sportu. Do čela federace byli jednomyslně zvoleni tito představitelé: předsedou Švéd Ivar Holmquist, místopředsedou Nor Ingolf Hysing-Olsen, generálním sekretářem Švéd Carl Nordenson. Dále bylo zvoleno šest členů předsednictva: dr. Pierre Minelle (Francie), K. E. Levälähti (Finsko), dr. Josef Synáček (ČSR), Albert Weber (Švýcarsko), Johann Gsur (Rakousko) a Peter Frey (Německo). Návrh na jmenování Jugoslávce dr. Jesena člena předsednictva neprošel s odůvodněním, že členství v předsednictvu mohou nárokovat jen země, „kde lyžařství je na vyšším stupni rozkvětu“. Vedle severních zemí to byly Francie, Švýcarsko, Československo, Rakousko a Německo. **Zařazení a klasifikace ČSR mezi lyžařsky vyspělé země bylo výslednicí intenzivní spolupráce především J. Rösslera-Ořovského s MLK a sportovních výsledků československých závodníků, kteří se**

v té době řadili ke středoevropské špičce.

V závěru kongresového jednání bylo na návrh Alberta Webera (Švýcarsko) dohodnuto, že FIS pozve každý rok členské svazy a jejich závodníky k setkání na velkém mezinárodním závodě, pořádaném některým z národních svazů. Do roku 1927 byly tyto závody nazývány Rendez-vous závody, od roku 1929 FIS závody. **Uspořádání prvního mezinárodního Rendez-vous závodu bylo jednomyslně svěřeno SL RČS v ocenění zásluh za výbornou organizaci pražského kongresu 1923 a mezinárodních závodů s ním spojených. Rozhodnutí bylo všemi členy kongresu vřele uvítáno.**

VANCOUVER 1985

V období let 1924—1985 prošla FIS a její sekretariát mnoha reorganizacemi a vyrostla ve federaci z původních 19 členů v roce 1924 na 55 členů v roce 1986. Pronikavou reformu statutu FIS uskutečnil kongres 1985 ve Vancouveru. O organizační strukturu FIS a jejím poslání ve světle nového statutu je možno heslovitě shrnout:

— FIS je vrcholným orgánem ve všech otázkách, dotýkajících se mezinárodního lyžařského sportu. Tvoří ji národní lyžařské svazy, které vyslovily souhlas se statutem FIS a byly přijaty za členy FIS.

— Cílem FIS je rozvíjet lyžařský sport, sledovat a usměrňovat jeho vývoj. Vytvářet přátelské vztahy mezi členskými svazy, nepřipouštět diskriminaci mezi národními svazy nebo jejich členy z rasových, náboženských, politických nebo jiných důvodů. Pořádat mistrovství světa a jiné soutěže, schválené kongresem FIS nebo předsednictvem FIS. Vydávat závodní pravidla, schválená kongresem FIS. Uznávat jen mezinárodní soutěže, které byly uspořádány v souladu se statutem a pravidly FIS. Rozhodovat, jako nejvyšší odvolací instance, o protestech, týkajících se mezinárodních závodů.

— Orgány FIS: kongres, předsednictvo, výkonný výbor a technické komise. Nejvyšším orgánem FIS je kongres. Řádný kongres se schází každý druhý rok. V období mezi dvěma kongresy řídí veškeré záležitosti

FIS předsednictvo, které je za svou činnost odpovědné kongresu. Tvoří je předseda, čtyři místopředsedové, generální sekretář a maximálně 12 členů. Předseda a místopředsedové tvoří výkonný výbor, jehož úkoly určuje předsednictvo. Komise FIS jsou poradními sbory předsednictva v technických otázkách.

FIS — CELOSVĚTOVÁ ORGANIZACE

Z velmi skromného začátku v roce 1910 s dvěma zeměmi zastoupenými v řízení původní Mezinárodní lyžařské komise rozrostl se mezinárodní lyžařský sport a s ním Mezinárodní lyžařská federace (FIS) v celosvětové hnutí s 55 členskými svazy ze stejného počtu zemí. Evropa v lyžařském sportu stále ještě dominuje, nicméně FIS již pevně zakotvila také v USA, Kanadě, Latinské Americe, Asii, Africe, Austrálii a na Novém Zélandu. Lyžování se stalo jedním z nejoblíbenějších sportů.

Dynamický rozvoj lyžařského sportu vyvolal potřebu obrovského aparátu odborníků. V roce 1924, v roce ustavení FIS, byla federace řízena devítičlenným předsednictvem. V současné době řídí federaci 18členné předsednictvo, její poradní sbory se rozrostly na 16 komisí, 31 subkomisí a řadu speciálních skupin s cca 550 funkčními místy.

ČS. ZASTOUPENÍ VE FIS

Během 60leté historie FIS byly SL ČSR a ČSSR zastoupeny v předsednictvu FIS postupně pěti činovníky: dr. Josefem Synáčkem 1924—26, dr. Josefem Scheinerem 1926—30, dr. Jaroslavem Moserem 1936—51 — ze sympatií k ohroženému Československu 1938 zvolen druhým místopředsedou (1938—46), Vladimírem Páčkem 1963—69, Jánem Mrázem, který v roce 1969 vystřídal V. Páčka a byl v následných osmi kongresech znovu zvolen. S výjimkou 18. kongresu, pořádaného 1951 v Benátkách, pro který italské úřady odepřely čs. zástupci udělit vstupní víza, bylo čs. lyžování zastoupeno na všech zbývajících 34 kongresech FIS.

Mohutnému rozvoji lyžařství zejména od konce druhé světové války až po současnost odpovídala vysoká aktivita FIS a jejích technických komisí na všech úsecích závodního a rekreačního lyžování. Byla to nejproduktivnější léta lyžařství. V současné době pracuje v jednotlivých komisích FIS 7 činovníků SL ČSSR: Ján Mráz, Miloslav Bělonožník, Ing. Ladislav Harvan, CSc., Rudolf Höhn, Jaroslav Honců, Eva Kracíková-Benešová a korespondující členka Magda Holá.

Dr. OTTO KULHÁNEK

Tak se učí mistři světa (3)

Ve druhé části informace o švýcarské učebnici sjezdění „Ski Schweiz“ jsme hovořili o obloucích o rovnoběžných lyžích v širší stopě. Z těchto oblouků švýcarští metodici vycházejí při nácvičku oblouků z přestoupení zaměřených na závodění.

Jako cíl se stanoví: prohloubit a zdokonalit princip přestoupení. Zdůraznit dynamiku pohybů.

Dejme slovo autorům:

Pro závodní techniku sjezdových disciplín je charakteristické přestoupení. Proto je třeba, aby tento pohybový princip se zařadil přednostně do výcviku žáků, kteří se orientují na závodění nebo kteří se chtějí stát všestrannými sjezdaři.

PRINCIP PŘESTOUPENÍ

Přestoupením rozumíme výrazné přemístění tíhy na nebo proti jedné lyži. Mechanismus přestoupení vytváří vhodné podmínky k zahájení oblouku a současně k přemístění tíhy již při začátku oblouku na/proti vnější lyži (vedení oblouku vnější lyží). **Rozšíření stopy** posunutím nebo přemístěním vyšší lyže, které předchází pohybu přestoupení, dává těžišti těla lyžaře **výhodnou výchozí polohu**: dráha vklonění těžiště dovnitř se zkracuje.

Žáci se setkali s přestoupením již při nácvičku hrubého tvaru oblouků o rovnoběžných lyžích v širší stopě. Od toho je možno přejít plynule k přestoupení zaměřenému na závodění. Je třeba se zaměřit na včasné přemístění tíhy na/proti vyšší (vnější) lyži a na zahájení a vedení oblouku touto lyží.

Princip přestoupení na vyšší lyži (obr. 6)

Pro zahájení oblouku se přemístí tíha **na vyšší hranou hranici vyšší lyži**, která se nato, současně s pohybem zvýšení-vklonění nebo **snížení-vklonění**, položí na plochu a uvede do otáčení. Obě lyže přitom provádějí **současně pohyb změny hran** (na rozdíl od „změny hran“ nemusí „pohyb změny hran“ probíhat při dotyku s podložkou). **Přestoupení na vyšší lyži při rovnoběžných lyžích jako funkční způsob jízdy pro každého (obr. 1)**

Při zakončení oblouku přestoupit z nižší lyže na vyšší a teprve **po následující skluzové fázi na vyšší hraně** vyšší lyže zahájit další oblouk snížením-vkloněním a protiotáčením.

Přestoupení na odvrácenou vyšší lyži se zrychleným odrazem nižší lyží (obr. 2)

Při sjezdu šikmo mezi dvěma oblouky odrazit se nižší lyží a nadzvednutou vyšší lyží odvrátit do potřebného směru

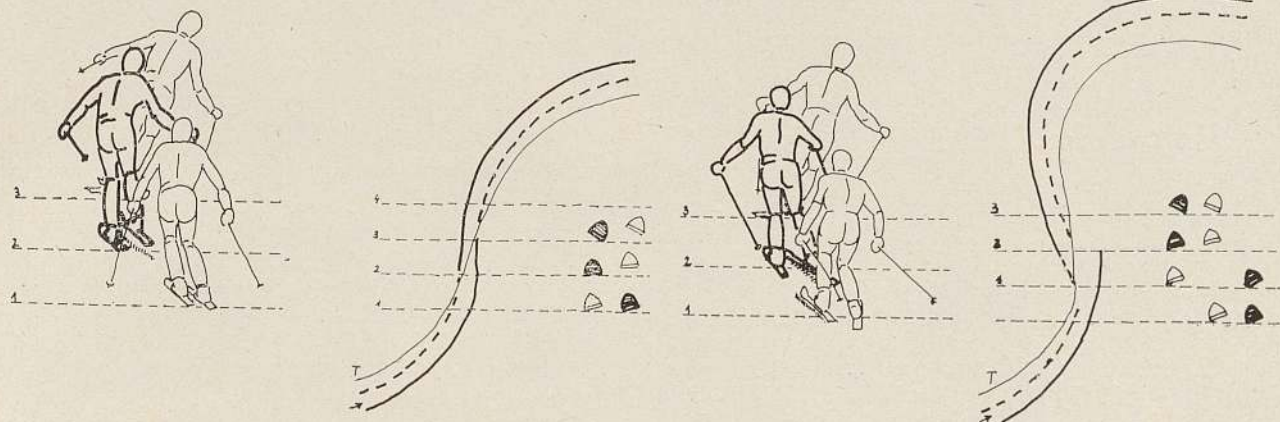
— dynamicky přestoupit na vyšší lyži

— náznakově provést oporu vnitřní holí a zahájit další oblouk zvýšením vpřed-vkloněním a rotací. Změny hran vyšší lyže se zpravidla docílí pohybem vyššího kolena dovnitř oblouku.

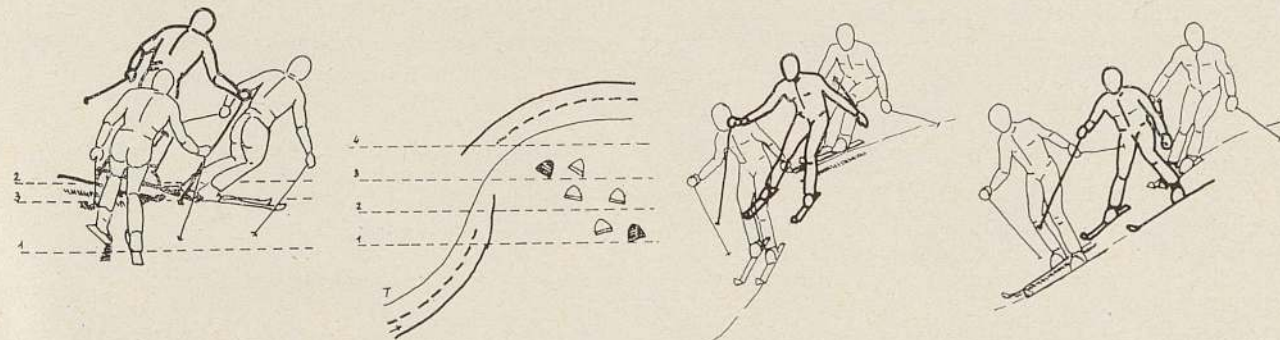
Při dynamické jízdě se odraz, přestoupení a zahájení oblouku vzájemně přesahují. Mechanismus zahájení je v tomto případě zvýšení vpřed-vklonění a rotace. Jestliže po odrazu následuje úsek sjezdu šikmo na vyšší lyži, který přerušuje sled oblouků, provede se zahájení dalšího oblouku zpravidla snížením-vkloněním a protirotačí.

Princip přestoupení proti vyšší lyži (obr. 7)

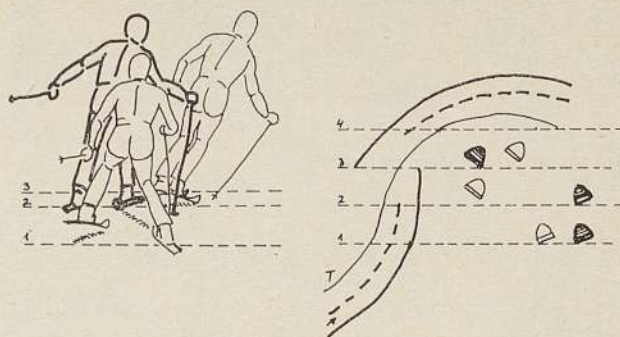
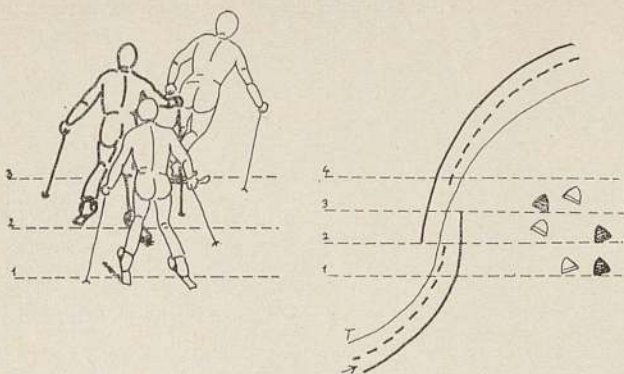
V používané technice se setkáme s principem přestoupení **proti** vyšší (vnější) lyži již na stupni oblouků z pluhu a z přivrátu vyšší lyží. Zde se provede přivrát vyšší lyží zároveň se změnou hrany a v druhé fázi se nadzvedne nižší lyže, provede se rovněž pohyb změny hrany a lyže se přisune. Jde o nesoučasnou změnu hran a popsaný oblouk z přivrátu je **základním provedením přestoupení proti vyšší lyži**.

Obrázek 1: přestoupení na vyšší lyži při rovnoběžných lyžích. — Obrázek 2: přestoupení na vyšší lyži s odrazem.

Obrázek 3: přestoupení proti vyšší lyži bez odrazu. — Obrázek 4: přestoupení proti vyšší lyži s odrazem. — Obrázek 5: přestoupení s přeskokem proti vyšší lyži.

Obrázek 6: přestoupení na vyšší lyži. — Obrázek 7: přestoupení proti vyšší lyži.

Přestoupení proti vyšší lyži bez odrazu lyží nižší (obr. 3)

Při střední až vysoké rychlosti: odsunout vyšší lyži (do přívratu nebo široké stopy podle rychlosti jízdy) a vklonit trup přes nižší lyži dovnitř oblouku

- přemístit tíhu **proti** vyšší lyži
- provádět protiotáčení a nadzvednout a přisunout nižší lyži
- vést oblouk otáčením lyží při zatížení. Oblouk je možno provádět s oporou nebo bez opory vnitřní holí.

Jemnější provedení bez odsunutí vyšší lyže: vyšší lyži

položit na plochu [změnit hranu] tlakem vyššího kolena dovnitř oblouku.

Přestoupení s přeskokem (obr. 5)

Výbušným odrazem nižší lyži vyskočit proti již ve vzduchu pootočené vyšší lyži, zatímco se tělo současně vklání do oblouku. Po doteku se sněhem okamžitě zahájit vedení oblouku otáčením při zatížení.

Při **obloucích přes boule** se přemístí nadzvednutá vyšší lyže přes vrchol boule a dříve než dopadne na podložku, připojí se k ní lyže nižší.

JÍŘÍ SOUKUP

Školení cvičitelů I. třídy novým způsobem

Závěry XVII. sjezdu KSČ, stranické dokumenty, přijaté k rozvoji tělesné výchovy a sportu, závěry VII. sjezdu ČSTV a dokumenty k masovému rozvoji tělesné výchovy a sportu, zdůrazňují význam kádrů a jejich vysokou odbornou úroveň nejen pro plnění celospolečenských cílů, ale i pro zabezpečení úloh a funkcí naší tělovýchovné organizace i ostatních organizací, které se zabývají ve své činnosti tělesnou výchovou a sportem. Jedná se především o školství, ROH, SSM a Svazarm.

Československý svaz tělesné výchovy v zájmu zabezpečení vysoké úrovně tělovýchovného procesu, vytváří pro výchovu tělovýchovných kádrů, odpovídající podmínky prostřednictvím svého systému školení a dalšího vzdělávání.

Masové lyžování v poslední době zaznamenalo bouřlivý rozvoj. Vznikem veřejných lyžařských škol se dostává lyžařský výcvik na vyšší kvalifikační úroveň. Také požadavky veřejnosti na kvalitu cvičitele jsou kritičtější a vyžadují od cvičitelů daleko větší teoretické znalosti a praktické dovednosti. Proto staré formy školení cvičitelů lyžování I. třídy už nestačí a bylo nutno přistoupit k náročnější formě studia. Tato nová forma studia představuje dvouletý dálkový kurs cvičitelů (DKC) v celkovém rozsahu 400 vyučovacích hodin.

1. Kritéria pro přijetí do dálkového kursu cvičitelů:

- a) uchazeč je držitelem kvalifikace cvičitel II. třídy,
 - b) splnil požadavky přijímacích zkoušek — praktických na sněhu a písemný test z teorie (zkoušky se konají s ročním předstihem před zahájením kursu),
 - c) souhlas zaměstnavatele,
 - d) doporučení oddílu a krajského svazu lyžování.
2. DKC I. třídy po organizační a obsahové stránce zajišťují TŠ ČÚV a TŠ SÚV ČSTV ve vzájemné spolupráci s FTVS Praha, FTVŠ Bratislava a TMK VSL ÚV ČSTV.
 3. Studium je organizováno formou teoretických konzultací v Praze nebo v Bratislavě, praxe a teorie specializace je vyučována formou tří sedmidenních lyžařských kursů.
 4. Posluchač DKC je povinen vykonat všechny zkoušky předepsané učebním plánem studia, které stanoví TŠ ČÚV/SÚV ČSTV.

Klasifikace zkoušek, jejich organizace a povolování opravných termínů se řídí obecnými směrnicemi MŠ pro formu studia při zaměstnání.

5. Studium je zakončeno ústní závěrečnou zkouškou. Předpokladem k této závěrečné zkoušce je vypracování závěrečné písemné práce na stanovené téma.
6. Absolventi vysokých škol s aprobační tělesná výchova budou navštěvovat a skládat zkoušky jen ze specializace (pokud ostatní zkoušky neztratily zákonnou platnost jak uvádějí směrnice MŠ).

Rámcový program dvouletého dálkového kursu cvičitelů I. třídy

A. Předměty obecného základu

Aktuální politické a ekonomické otázky v ČSSR
Marxisticko-leninská filozofie
Vědecký komunismus
Politické působení cvičitele

B. Předměty teoretického základu oboru

Teorie tělesné kultury
Historie tělesné kultury
Anatomie
Biomechanika
Antropomotorika

C. Předměty aplikující obecný a teoretický základ oboru

Fyziologie člověka a tělesných cvičení
Tělovýchovné lékařské sledování, traumatologie, hygiena, regenerace
Psychologie obecná, tělesné výchovy a sportu
Pedagogika obecná, tělesné výchovy a sportu
Didaktika tělesné výchovy a sportu
Ekonomika tělesné výchovy
Právní postavení tělovýchovných kádrů

D. Teorie a didaktika lyžování

Lyžařský sport
Technologie [vystroj, výzbroj, mazání lyží]
Technika a metodika lyžování
Semináře

Současný program DKC I. třídy obsahuje 11 dvoudenních konzultací, věnovaných přednáškám a zkouškám z obecné části. Praktická výuka a přednášky ze specializace lyžování budou uskutečněny ve 2 dvoudenních konzultacích a třech sedmidenních kursech.

Zkouškové požadavky:

I. ročník — zápočet (teorie a praxe, metodické výstupy)

II. ročník — zkouška (teorie a praxe, metodické výstupy)

Obsah závěrečné zkoušky:

— obhajoba závěrečné práce

— teoretická zkouška z veškerého učiva specializace

Písemné práce v průběhu studia:

1. Seminární práce v 1. roč. studia

2. Referáty jako příprava na semináře v průběhu konzultací

3. Závěrečná práce ve 2. ročníku studia

Podrobnější informace obdrží každý posluchač při přijetí do DKC.

Nové úkoly, které v oblasti masového rozvoje tělesné výchovy a sportu plní a v budoucnu bude plnit ČSTV, vyžadují i vysokou úroveň znalostí a dovedností cvičitelů. Jejich úloha nabývá velkého významu zvláště v současnosti, kdy stranické a vládní orgány přijaly závažná usnesení k rozvoji tělovýchovných aktivit masového charakteru a jejich rozšíření mezi nejširší vrstvy populace.

Cvičitelé, kteří získávají kvalifikaci v dálkových kursech cvičitelů I. třídy, musí sehrát v tomto procesu vedoucí úlohu, a to jak při odborném vedení lyžařského cvičení, tak i jako organizátoři tělovýchovných činností a lektori v přípravě cvičitelů s nižší kvalifikací.

Doc. PhDr. T. BRODA, CSc.
předseda TMK VSL ÚV ČSTV

K lyžařské technice dětí

Na specifičnost lyžařské metodiky u dětí vážně upozornil X. kongres Interski v roce 1975 ve Vysokých Tatrách. Vystoupení rakouské výpravy a její ukázka dětské lyžařské výuky metodou „hry“ se stala vzorem a impulsem pro všechny cvičitele lyžování, vyučující malé děti. Otázka lyžařské techniky zůstávala pro kategorii dětí stále stranou. Na letošním XIII. kongresu Interski v Kanadě přednesl zástupce Švýcarska referát, ve kterém se zabýval technikou lyžování u dětí (otištěn v Lyžařství č. 8, 1987). Ukazuje se, že stejně jako v oblasti metodiky existují určitá specifika dětské lyžařské výuky i v oblasti techniky.

V našem sdělení chceme lyžařské pracovníky seznámit s dílčími výsledky předběžného sledování techniky lyžování u dětí 6–15letých, které jsme získali v uplynulých dvou zimních sezónách 1986 a 1987. Ve spolupráci s několika VLS jsme využili dotazníkovou metodu a vybrání cvičitelé v průběhu výuky i po skončení výukového cyklu posuzovali úroveň lyžařské techniky žáků příslušných VLS. Domníváme se, že předběžné výsledky, které zatím slouží k rámcové orientaci v celé problematice, budou zajímat cvičitele ostatních VLS i další lyžařské pracovníky. Zároveň chceme uveřejněním získaných údajů vyjádřit dík všem cvičitelům, kteří se na dosavadním sledování podíleli.

Základní charakteristiku obou sledovaných souborů uvádí tabulka 1. V prvním roce sledování uváděli cvičitelé pouze počet žáků, kteří splnili příslušný prvek techniky, v druhém roce každý sledovaný prvek techniky, který žáci splnili, byl hodnocen známkou 1–3. Vzhledem k různým způsobům hodnocení v obou sledovaných zimních sezónách neuvádíme žádné porovnávání výsledků.

V roce 1987 jsme kromě vlastního sledování lyžařské techniky provedli i anamnézu podmínek, u kterých jsme předpokládali, že přímo ovlivní její úroveň. 42 % žáků absolvovalo výuku na dětském lyžařském hřišti s vlekem, 39 % absolvovalo výuku na upraveném svahu s vlekem, zbývající žáci ve volném terénu bez vleku. 85 % žáků mělo lyže s umělou skluznicí, 96 % pojistné vázání, 42 % dětské lyžařské boty se šněrováním, 56 % žáků lyžařské boty s přezkami. Na základě několika základních údajů, které jsme zjišťovali u žáků v úvodu výuky, je možno konstatovat, že výuka v roce 1987 se uskutečnila s dobrou lyžařskou výbroují a díky značnému procentu žáků, kteří měli možnost využívat vlek, byla i dostatečně efektivní.

Posuzování lyžařské techniky u sledovaného souboru přineslo tyto výsledky:

Chůzi sunem i skluzem zvládli žáci velice dobře. 64 % bylo hodnoceno známkou 1, 89 % známkou 1 nebo 2 při chůzi sunem, 48 % známkou 1, 86 % známkou 1 nebo 2 při chůzi skluzem. Všichni žáci toto cvičení zvládli. Z obrátů na rovině se jako nejvýhodnější pro děti jeví

obrat přešlapováním odvratem. 57,5 % žáků dostalo známku 1, pouze 0,3 % žáků uvedený cvik nesplnilo. Známkou 1 nebo 2 obdrželo 91 % žáků. Naopak nejobtížnější se jeví obrat překrokem vzad. Pouze 13 % žáků má hodnocení 1, 3 % žáků uvedený cvik nezvládlo, s 39 % žáků cvičitelé tento cvik vůbec neprováděli. Z ostatních dotazovaných obrátů se jako vhodný jeví obrat přešlapováním přivratem (52 % známka 1), obrat přednožením (36 % žáků známka 1), obrat přešlapováním kombinovaně (31 % žáků známka 1). Přímý sjezd se jeví jako příznivý technický prvek pro lyžařskou výuku dětí. 54 % žáků je hodnoceno známkou 1, pouze 0,5 % žáků nesplnilo. Známkou 1 nebo 2 při hodnocení obdrželo 94 % žáků. 90 % žáků zvládlo základní sjezdový postoj (známka 1, 2), známkou 1 hodnoceno 46 %. Určité potíže přináší předozadní rovnováha. Hodnocení 1 nebo 2 obdrželo 77 % žáků, známku 1 pouze 25 %. Ve sledování z roku 1986 bylo 92 % žáků schopno realizovat základní sjezdový postoj, předozadní rovnováhu zvládlo 85 % žáků.

Modifikaci přímého sjezdu je přejezd terénní nerovnosti, při výuce na dětském lyžařském hřišti jedno z nejobtížnějších stanovišť. Sledovaní žáci tento prvek zvládli vcelku dobře — 35 % obdrželo známku 1, 81 % zvládlo na hodnocení 1 nebo 2. Pouze 1 % žáků nesplnilo.

Odšlapování ke spádnicí není na základě hodnocení pro žáky mimořádně obtížné. 79 % žáků bylo hodnoceno známkou 1 nebo 2, výborně provedlo sledovaný prvek 27 %. Obtížnější je odšlapování přes spádnicí, kde pouze 18 % žáků je hodnoceno 1, 57 % známkou 1 nebo 2, 4 % žáků uvedený prvek nesplnilo, 11 % vůbec neprovádělo. V roce 1986 zvládlo odšlapování ke svahu 78 % žáků, odšlapování přes spádnicí 56 % žáků. Při odšlapování činí největší potíže odraz z hran, pouze 14 % žáků je hodnoceno výborně, 58 % žáků známkou 1 nebo 2, 5 % nesplnilo. V roce 1986 splnilo pouze 56 % žáků. O něco lepší hodnocení je u přenášení hmotnosti při odšlapování. 25 % žáků má hodnocení 1, 52 % žáků hodnocení 1,2, pouze 3 % žáků cvik nesplnilo. V roce 1986 zvládlo 68 %.

Hodnocení bruslení je podobné jako u odšlapování. 23 % žáků je hodnoceno známkou 1, 67 % žáků obdrželo 1, 2, 3 % žáků nesplnilo. Podrobnější rozbor provedení bruslení — posouzení jízdy po ploše lyže a postupný odraz z vnitřní hrany ukazuje na obtížnost tohoto prvku u dětí. Pouze 12 % žáků je hodnoceno 1, 47 % známkou 1 nebo 2, 11 % nesplnilo. V roce 1986 zvládlo bruslení 66 % žáků.

Součástí sjezdové průpravy je nácvik skoku. Při výuce na dětském lyžařském hřišti patří sněhové skokanské můstky jednoznačně k nejobtížnějším stanovištím. Naše sledování ukázalo, že nezanedbatelná část žáků nácvik skoku vůbec neprováděla. 14 % žáků nezkoušelo skok bez holí, 18 % žáků skok s holemi. Bude potřeba, aby cviči-

telé věnovali tomuto cvičení větší pozornost. Oba způsoby skoku — s holemi i bez holeí se jeví pro děti jako dobře využitelné. Skok bez holeí zvládlo na hodnocení 1 32 % žáků, 69 % má hodnocení 1, 2, nesplnilo 2 %. Skok s holemi zvládlo na hodnocení 1 29 % žáků, hodnocení 1, 2 má 66 %, nezvládlo 2 % žáků. Podrobnější sledování ukázalo, že žáci jsou schopni zvládnout docela dobře odraz [24 % hodnocení 1, 63 % hodnocení 1, 2], určité potíže činí let (21 % hodnocení 1, 55 % hodnocení 1, 2) a doskok (21 % hodnocení 1, 62 % hodnocení 1, 2). V hodnocení z roku 1986 zvládlo skok bez holeí 79 % žáků, skok s holemi 77 % žáků.

Zatím velice malá část žáků VLŠ prochází výukou na běžeckých lyžích. V rámci našeho sledování absolvovalo běžecký výcvik 28 % žáků. Získané výsledky potvrzují z praxe známou skutečnost, že běžecké lyže jsou pro výuku dětí velice vhodné. Běh střídavý zvládlo 10 % žáků na 1, hodnocení 1,2 má 24 %, nesplnilo 1 %. Běh s odpičem soupaž zvládlo 8 % žáků na 1, 22 % žáků má hodnocení 1 nebo 2, nesplnilo 1 %. Z 28 % žáků, kteří běh na lyžích prováděli, je to výsledkem velice dobrý.

Při hodnocení oblouků jsme sledovali jednak čtyři základní oblouky, které je možno u dětí vyučovat, jednak tři druhy modifikovaných oblouků, o které je základní etapa v současné době obohacena. Při hodnocení vlnovky, základního dlouhého, středního a krátkého oblouku uvádějí cvičitelé jednak hodnocení známku 1—3, jednak vyznačili, které pohybové dovednosti na úrovni základní etapy se při provádění jednotlivých základních oblouků u dětí objevily, které byly děti schopny realizovat. Celkově hodnocení ukázalo, že pro děti je zatáčení pohybově náročný úkol, který ale většina z nich je schopna v hrubém provedení zvládnout. Objevuje se menší procento hodnocení 1, v průměru 3 % žáků příslušný oblouk nezvládá. Výjimku tvoří základní krátký oblouk, který nezvládlo 27 % žáků a 39 % vůbec nenacvičovalo. Z pohybových dovedností na úrovni základní etapy zvládla dobře asi polovina žáků (kolem 48 %) přenášení hmotnosti těla z lyže na lyži, v průměru 31 % realizovalo dobře pohyb vnějšího kolena dopředu a dovnitř, asi 15—16 % využívalo rozdílné (samostatné) pohyby dolních končetin, pouze 4 % dětí dokázalo vést vnější zatíženou lyži po vnitřní hraně. Ostatní pohybové dovednosti na úrovni základní etapy cvičitelé při hodnocení dětí vůbec neuváděli.

Hodnocení jednotlivých oblouků známkami 1—3 v roce 1987 vykazalo následující hodnoty:

Vlnovku zvládlo 17 % žáků na hodnocení 1, 63 % má hodnocení 1,2, 49 % žáků nesplnilo, 10 % žáků neprovádělo.

Základní dlouhý oblouk zvládlo 18 % žáků na hodnocení 1, 71 % má hodnocení 1,2, 3 % žáků nezvládlo, 4 % žáků neprovádělo.

Základní střední oblouk má 11 % žáků hodnocení 1, 52 % je hodnoceno 1,2, 3 % žáků nezvládlo, 19 % neprovádělo.

Základní krátký oblouk zvládlo na hodnocení 1 pouze 5 % žáků, hodnocení 1 nebo 2 má 20 % žáků, nezvládlo 27 %, neprovádělo 39 % žáků.

U modifikovaných oblouků nás zajímalo, zda:

- byl nacvičován jako obohacení programu zatáčení,
- byl nacvičován jako úvodní způsob změny směru u pohybově méně nadaných žáků,

— byl použit bez předchozího nácvičku pouze v obtížných podmínkách.

Oblouky v pluhu sloužily jako obohacení nácvičku zatáčení u 44 % žáků, u 44 % byly nacvičovány jako úvodní způsob zatáčení u méně nadaných žáků a 10 % žáků ho využilo v obtížných podmínkách.

Oblouk v převratu vyšší lyži využilo 57 % žáků jako obohacení nácvičku zatáčení, 38 % žáků potřebovalo tento oblouk pro usnadnění výcviku a 5 % ho využilo v obtížných podmínkách.

Oblouk ke svahu obohatil výuku zatáčení u 67 % žáků, 15 % žáků ho využilo jako úvod při nácvičku zatáčení, 18 % využilo tento oblouk v obtížných podmínkách.

Poslední technický prvek, který nás při sledování zajímal, bylo brzdění pluhem. 42 % žáků zvládlo regulaci rychlosti pomocí pluhu na 1, 79 % žáků obdrželo známku 1 nebo 2, pouze 0,2 % žáků nezvládlo.

Dvouleté sledování lyžařské techniky u dětí přineslo následující dílčí závěry:

1. Chůze, některé obraty, přímý sjezd, přejezd terénní nerovnosti a odšlapy ke svahu nedělají žákům žádné potíže. Málo se při výuce využívá nácviček skoku, s ohledem na potíže s vybavením běžkami se málo provádí běh na lyžích. Odšlapy přes spádnici a bruslení se jeví pro malé děti jako obtížnější. Při nácvičku zatáčení děti dobře zvládají přenášení hmotnosti z lyže na lyži a pohyb vnějšího kolena dopředu a dovnitř. Ostatní pohybové dovednosti na úrovni základní etapy se výrazněji neprojeví. Značné procento žáků využívá modifikované oblouky jako úvodní možnost změny směru.

2. Zjištěné údaje je třeba dále analyzovat s ohledem na věk žáků, jejich výstroj a výstroj, terén, kde probíhala výuka a s přihlédnutím k dalším faktorům, které se při lyžařské výuce objevují.

3. Metoda dotazníku pro hodnocení průběhu a výsledků nácvičky lyžařské techniky u dětí je použitelná. Je potřeba v rámci možností co nejvíce ujednotit posuzování prvků lyžařské techniky jednotlivými cvičiteli.

Na sledování lyžařské techniky dětí se podílely tyto VLŠ: TJ Planá, TJ turistů a lyžařů Brno, TJ Sigma Hranice, TJ Spartak Lipník, TJ Kašperské Hory, TJ Jáchymov, TJ Ještěd Liberec, TJ Potraviny Plzeň, TJ RH Plzeň, TJ Slovan PS Ostrava a TJ SA ČSTV Klatovy.

JOSEF TREML

Tabulka 1

	1987	1986
Počet žáků	654	540
Počet sledovaných družstev	55	45
Průměrný počet žáků v družstvu	11,9	12
Průměrný věk žáků	9,18 roku	9,69 roku
Rozmezí věku	6—15 let	6—15 let
Počet VLŠ, které prováděly sledování	8	7

Jak (ne)stárneme na lyžích?

Čtrnáctiletý vývoj ergometrických hodnot 57 lyžařů od 11 do 65 let

Skandinávské přísloví praví, že den, který prožiješ na lyžích, nezestárneš, jenže na neštěstí více než dvě třetiny roku nám takové omlazení příroda neumožňuje a tak musíme stárnout. A jak rychle? S odborným lékařským sledováním lyžařů-běžců začal už koncem 19. století švédský prof. dr. S. Henschen, ale až od poloviny 20. století se zmnožily (hlavně ze Skandinávie) zprávy, porovnávací funkční zdatnost lyžařů-běžců ve srovnání s jinými sportovci. Většina těchto sledování se uskutečnila „průřezově“: prostě statistickým zpracováním výsledků všech během

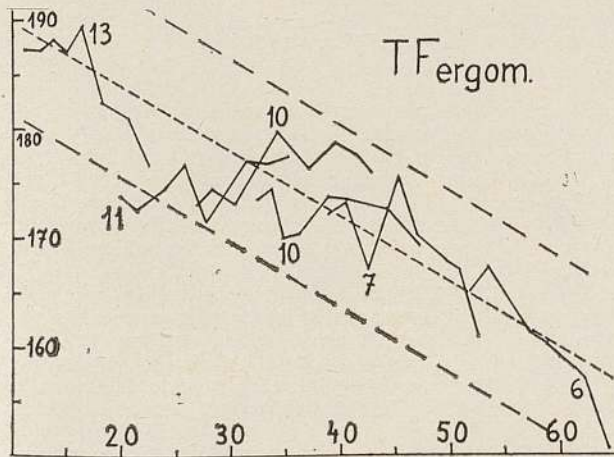
krátké doby jednorázově laboratorně vyšetřených sportovců. Lyžaři-běžci na tom byli ovšem lépe než ostatní sportovci a mezi lyžaři zase ti nejmladší. Jenže z průřezových sledování nelze vyzvozt představu o tom, jak se asi fakticky vyvíjejí ergometrické hodnoty v průběhu stárnutí u těchto osob. To, že nějaká skupina čtyřicetiletých je na tom „hůře“ než jiná skupina třicetiletých a ta zase hůře než dvacetiletí, ještě neznamená, že dnes dvacetiletý sportovec se po deseti letech zhorší na úroveň dnešních třicátníků! Dokonce prof. Israel z NDR na základě několikaletých sledování dospěl k závěru, že teplota frekvence dosažená při ergometrii a ani výkon při

ni zvládnout nemusí u identických osob během několika let vůbec klesnout!

K ujasnění skutečného průběhu stárnutí jsou proto potřebná ne „průřezová“, ale dostatečně dlouho prováděná „longitudinální“ sledování těchto osob. Nejpoučtější byla longitudinální sledování, uskutečněná týmiž personálem a týmiž přístroji a metodami u téže skupiny sportovců od útlého mládí až do smrti. Jenže byt i „jen“ šedesátileté trvání dospělého života je pořád delší, než doba životnosti těchto lékařských přístrojů, jež se ostatně obměňují mnohdy i proto, že koncepčně zaostávají. Modernější přístroje vždy poskytují „modernější“, tzn. odlišné výsledky. Mění se i doporučované či dokonce nařizované metody vyšetření. Mění se personál. Proto nezbývá než využít k řešení otázek průběhu stárnutí lyžařů (a nejen jich) tzv. „semilongitudinální“ sledování, spočívající v tom, že sledujeme několik věkově stoupajících skupin osob tak dlouho, až se koncové části sledování věkově mladší skupiny překryjí s počáteční fází sledování skupiny starší.

V Novém Městě na Moravě jsme týmiž přístroji a metodami sledovali po čtrnáct let šest skupin trvale aktivních lyžařů-běžců v celkovém počtu 57 mužů. Nejmladší skupina počínala průměrným věkem 11 let, nejstarší končila průměrným věkem necelých 65 let. V každé skupině byl všichni ergometricky vyšetřeni během čtrnácti let nejméně osmkrát. Vypsane výsledky hodnot spontánně dosažené nejvyšší tepové frekvence a ergometrického výkonu vztaheného na kilogram hmotnosti (odvozeného z nižších ergostaticky zvládnutých zátěží na hladinu zmíněné tepové frekvence) jsme z osmi vyšetření vypsali, zprůměrovali a graficky zpracovali.

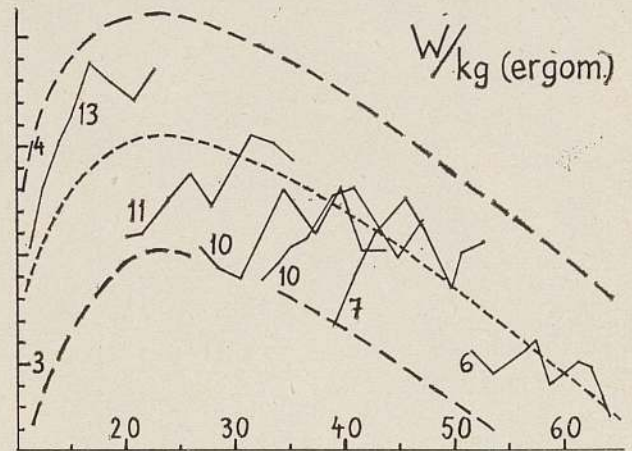
Na grafu 1 vidíme chování spontánně dosažených nejvyšších tepových frekvencí. U každé jednotlivé lomené čáry, která znázorňuje vývoj hodnot v jedné skupině, je připsán počet osob v dané věkové skupině zařazených. Jak je vidět, při počátečních vyšetřeních ve všech skupinách byly ergometrické referenční tepové frekvence poměrně daleko od obvykle uznávaného ergometrického maxima, teprve asi od poloviny sledování se mu přiblížily. Pokusné protažení regresní osy všemi šesti vývojovými trendy, respektující hlavně jejich druhou, „reálnější“ fázi, v níž sportovci už byli na nás i na přístroje a vyše-

Graf 1. Longitudinální vývoj spontánně dosažených nejvyšších tepových frekvencí u šesti skupin lyžařů-běžců. Každá lomená čára odpovídá jedné skupině, stupnice věku je na horizontální, stupnice tepové frekvence na vertikální ose. Hustě šrafovaná přímka je regresní osa jednotlivých vývojových trendů, řídké šrafované přímky vymezují šíři jedné (průměrné) směrodatné odchylky na obě strany od této osy.

řovací metodu přizpůsobenější, ukazuje, co pravděpodobně platí i při longitudinálním sledování, totiž že dobře dosažitelná námahová tepová frekvence klesá ročně o 0,6 tepu za minutu, tzn. o 0,1 tepu za 10 sekund čili 0,01 hertzu. Regresní přímka námi nalezeného vztahu věku a námahové tepové frekvence při ergometrii je $TF_{ergom.} = 196 - 0,6 \text{ věk} \pm 9 \text{ tepů/min}$. Je tedy posunutá o jednu šířku směrodatné odchylky dolů proti „maximální bezpečné tepové frekvenci“, počítané podle vzorce $205 - 0,6 \cdot \text{věk} \pm 10 \text{ tepů/min}$, ale jinak se chová podobně.

Graf 2 ukazuje chování ergometrických výkonů vztahených na kilogram hmotnosti sportovce a docílených při tepových frekvencích, patrných z grafu 1. Stoupající úvodní část křivky je výraznější u mladších skupin a vyjadřuje nejen zlepšení plynoucí z postupného přizpůsobování sportovce na samotnou proceduru, ale i zlepšení dané biologicky. Vztah věku a výkonu zde není modelovatelný přímkou, ale složitější křivkou, kterou lze idealizovat výrazem: $W_{ergom.} = 2,93 + 1,13 \cdot \sin 25 \sqrt{(\text{věk} - 10)} \pm 0,53$.

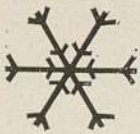
Graf 2. Longitudinální vývoj ergometrických výkonů, odvozených z nižších ergostaticky zvládnutých zátěží na hladinu spontánně dosažené nejvyšší tepové frekvence při ergometrii. Lomené čáry odpovídají jednotlivým šesti skupinám lyžařů, stupnice věku na horizontální ose, na ose vertikální výkon ve wattch na kilogram hmotnosti. Hustě šrafovaná křivka odpovídá regresní (idealizované) rovnici, uvedené v textu; řídké šrafované křivky vymezují šíři jedné průměrné směrodatné odchylky na obě strany od ní.

Zprůměrujeme-li střední hodnoty jednotlivých vyšetření (od prvního do osmého) všech šesti skupin, dostaneme tabulku, jež hovoří i o tom, jak se sportovci přizpůsobovali nám i přístrojům a samozřejmě i jak jsme se my sami při vyšetřování přizpůsobovali metodice (viz dolejší tabulka).

Popsané trendy snižování ergometrických ukazatelů u lyžařů-běžců vzhledem k věku jsou mnohem méně výrazné než podobně námi zjištěné trendy u jiných sportovců a zejména u nespportovců-pacientů, jak jsme o nich referovali na gerontologické konferenci v Bratislavě 17. října 1986. Jsou tedy dobré důvody pro to, abychom klasické lyžování považovali za jeden ze zdravotně nejučelnějších „celoživotních“ sportů. Podrobné zpracování otázek longitudinálního vývoje i dalších ukazatelů funkce srdce i dýchadel bude součástí námi ukončovaného výzkumného úkolu, zařazeného do Státního plánu rozvoje vědy a techniky pro tuto pětiletku a řešeného pro Výzkumný ústav gerontologie v Malackách.

Dr. KAREL DANĚK, CSc.

Pořadové číslo vyšetření:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Počet let uplynulých od 1. vyš.:	0	1,5	3,5	5,5	7,5	10,0	12,0	14,0
TF ergom.:	174.1	174.9	172.6	175.1	173.6	172.9	172.5	168.3
W ergom.:	3.38	3.44	3.56	3.71	3.67	3.72	3.62	3.63

Lyžování pro každého

Dvacet let výuky

Významnou složkou různorodé činnosti lyžařského oddílu TJ Slavia VŠST Liberec je výuka základů lyžování. Letos si oddíl připomenul dvacet let práce na tomto úseku. Výročí je příležitostí osvěžit si záslužnou činnost libereckých lyžařů, jakož i obětavou práci kolektivu cvičitelů.

Výuka základních lyžařských dovedností byla v prvních letech uskutečňována jak v družstvu dospělých, tak dětí. Cílem cvičitelů zpočátku bylo umožnit dětem zaměstnanců VŠST Liberec základní lyžařský výcvik. Vyhodnocením zkušeností cvičitelů z prvních let výuky vyplynula potřeba vybudování technického zázemí tak, aby výuka byla efektivní. Základem k tomu bylo zřízení vlastního lyžařského vleku. Kolektivu cvičitelů oddílu v čele s ing. Bořivojem Rutkovským a ing. Ladislavem Bartoníčkem za pochopení příslušných orgánů se podařilo svépomocí (od vlastní konstrukce až po montáž) již v roce 1971 tento záměr realizovat v nedalekém Rudolfově z Jizerských horách.

Vybudováním vleku byly vytvořeny podmínky pro intenzivní a moderní lyžařský výcvik. Od roku 1971 se lyžařská škola zaměřila pouze na výcvik dětí a její kapacita vzrostla na 120 dětí. V dalších letech se postupně zlepšovaly podmínky výcviku postavením sociálního zařízení, převlékárny s elektrickým topením apod. Současně s tím byla cílevědomou činností lyžařského oddílu zkvalitňována úroveň cvičitelského kádru. Získané teoretické znalosti a praktické dovednosti byly zárukou úspěšných požadovaných výsledků a v roce 1981

byla lyžařské škole udělena licence VSL ČUV ČSTV veřejná lyžařská škola.

Z původně malého kolektivu byl vytvořen dvacetipětičlenný útvar cvičitelů. O jeho vysoké úrovni a obětavosti členů svědčí, že mnozí z nich byli vyznamenáni čestným titulem vzorný cvičitel. Vedoucím VLS je ing. Bořivoj Rutkovský, cvičitel I. třídy. K nejobětavějším členům kolektivu patří cvičitelé II. třídy ing. Ladislav Bartoníček, Ilsa Ježková, ing. Lubomír Moc a cvičitelé III. třídy ing. Jiří Vacek, CSc., a ing. Robert Jokl. Z počátků práce lyžařské školy je nutné si připomenout doc. ing. Josefa Cerhu, CSc., ing. Josefa Mevalda, CSc., a ing. Jana Nováka, CSc.

I v uplynulé sezóně se znovu o sobotách a nedělích zaplňovaly svahy kolem lyžařského vleku v Rudolfově

děti ve věku 7—14 let. V jedenácti družstvech (podle výkonnosti) děti v jednotlivých lekcích poznávaly taje lyžařské abecedy a zdokonalovaly se v lyžařských dovednostech. V poslední výcvikové lekci se uskutečnily závody ve slalomu. Ani těžké sněhové podmínky a nepřízeň počasí v den závodu neodradily děvčata a chlapce. Všichni statečně bojovali mezi branami a potěšitelný byl vzrůstající zájem rodičů o sportovní zápolení dětí. Tradičním závěrem VLS byl celodenní výlet na běžkách v závěru sezóny do Krkonoš.

Stejně významnou činností cvičitelů byl i jejich podíl při zajišťování pětidenních lyžařských výcvikových kurzů posluchačů VŠST Liberec. Mají zásluhu na úspěšném výcviku asi 600 žáků třetího ročníku.

Při vstupu do druhé dvacítky se lyžařská škola zaměřila na využívání nových forem výuky a poznatků z práce ostatních veřejných lyžařských škol, prohlubování specializace cvičitelů na práci s malými dětmi. Chce nadále přispívat k rozšiřování zájmů mladé generace o lyžařský sport.

Ing. LUBOMÍR MOC

Nemáte na půdě historické lyže?

Zvole nad Pernštejnem už v roce 1938 vešlo do dějin československé archeologie tím, že v lese v těsné blízkosti obce byla nalezena asi dva tisíce let stará bronzová sekera pravděpodobně sarmatského původu. Sarmaté byli předchůdci Moravanů, kteří koncem 2. století spolu s Kelti se na Moravě vítězně utkali s vojáků římského císaře Marka Aurelia a zabránili jim vytvořit z Moravy novou provincii impéria.

Jak se tam sekera dostala, není ještě vyjasněno, protože žádné starobylé sídliště nebylo dosud na Vysočině objeveno. Je však pravděpodobně, že na místo, kde byla sekera nalezena, se dostala už před těmi tisícovkami let.

V současné době máme ve Zvoli nad Pernštejnem nový archeologický objev. Při procházení půdy jednoho starobylého statku se jeden mladý muž dostal až na místo, kde podlaha byla léta zpuchřelá a nikdo se tam do kouta už po desítky roků neodvážil. Když se v tato místa po akrobatickém výkonu dostal, našel v koutě o stěnu opřené lyže!

Podle posudku odborníků — J. Zajička z Radňovic a J. Boháče z Nového Města na Moravě (obou z nejstarší generace vysočinských novoměstských lyžařů) — pocházejí lyže z doby dlouho před první světovou válkou. Obě jsou vyrobeny z jednoho kusu, váha jedné lyže s vázáním je 2 kg, délka 220 cm, šířka vpředu a vzadu 75 milimetrů a pod vázáním 67 milimetrů (jedná se o lyže norského „telemarského“ tvaru). Vodicí drážka lyži začíná až 35 cm od špičky. Ohýb špičky je velmi protáhlý; má poloměr zakřivení 67 centimetrů, špička je vpředu zdvižená o 15 centimetrů, ale ohnutí končí až 50 centimetrů za špičkou. Vázání „patkového“ nebo jak se taky říká „bačkorového“ typu, je uděláno z odřezků staré hasičské textilní hadice, na němž bota stála. Vzadu je na tento materiál přišitý okraj z širšího řemene a celá patka se po zasunutí boty do vázání připínala na botu řemenem, který podle názoru J. Zajičky byl vyroben ze starých koňských opratí. Podle ojetí hran se na lyžích jezdilo dlouho a vydatně. Jedna je vpředu nalomena a pečlivě vyspravena plechem.

Nejpravděpodobnějším prvním uživatelem lyží byl asi sportovní nadaný syn dřívějšího majitele statku Ferdinand Svítal (narozen 1891). Musel na nich začít jezdit nejspíše už kolem roku 1910, protože v roce 1911 nastoupil na vojnu a z neukončené vojenské služby šel přímo do války, z níž se vrátil až s legiemi. Začátkem dvacátých let se na nich možná ještě několikrát projel, ale v roce 1924 při sportovním jezdeckém vystoupení utrpěl náhlou cévní příhodou (možná plnicí infarkt) a zemřel. Byl totiž za války raněn do nohy, v níž mu dlouho zůstal projektil. Pak se už lyže rozhodně dál nepoužívaly.

Tento náhodný nálezy by měl vzbudit ohlas zejména v horských oblastech. Bylo by vhodné, kdyby se vyznavači lyžování podívali trochu důkladněji do tmavých koutů půdy, zda-li tam něco podobného nenajdou. Zejména v letošním roce 100 let organizovaného lyžování v českých zemích by to bylo záslužné. Historikům sportu a životního stylu by to pomohlo!

MUDr. KAREL DANĚK, CSc.

Do pozornosti cvičitelom

Inštruktorov na vyše 100 turnusov ročne do zotavovni ROH v SSR sprotredkuje a zabezpečí komisia výučby lyžovania pri VLZ SÚV ČSZTV. Komisia takto plní jeden bod programu svojej činnosti na úseku spolupráce s odbornovou organizáciou. Táto spolupráca sleduje vlastne dva dôležité ciele: uspokojuje záujem rekreatov o kvalifikovanú lyžiarsku inštruktažu — na jednej strane a umožňuje cvičiteľom skonfrontovať si svoju pedagogickú prax v lyžiarskych oddieloch s praxou v iných, netradičných podmienkach — na strane druhej.

Zatiaľ sa darí požiadavky zotavovni plniť, aj keď s pomocou od lyžiarskej turistiky. Záujemci — cvičitelia z nášho zväzu, ktorým sa tento druh činnosti hodí, nech sa preto zavčas (október) hlásia na okresoch u komisií masového a rekreačného lyžovania, alebo písomne priamo na adrese: SÚV ČSZTV, Se-VLZ s. Lívora, Junácka 6, 823 80 Bratislava. Upravenie potrieb a podmienok možno získať na uvedenej adrese vždy koncom septembra v bežnom roku.

PAVOL VODARČÍK
predseda KVL VLZ SÚV ČSZTV

ÚSPĚŠNÁ SEZÓNA ŠUMAVANU

Uplynulá sezóna lyžařů Šumavanu Vimperk byla úspěšná z hlediska organizátorské i politicko-výchovné práce, jakož i po stránce dosažených sportovních výkonů. Svědčí o tom několik dobře zajištěných závodů, přebornické tituly a další medailová umístění reprezentantů oddílů.

Úvodem k nástupu do závodního období byl loňský říjnový běh do vrchu, následoval okresní přebor v lyžařském krosu na Hajné Hoře na počest 69. výročí VRSR, první snůh, okresní přebor v klasických disciplínách a 30. ročník Vimperké třicítiky. Vyvrcholením organizátorské činnosti byl 4. ročník lyžařského maratónu Šumavskou stopou (započítávaný do ligy dálkových běhů) a přebor ČSSR dorostu v klasickém lyžování. Odměnou za dobrou přípravu a organizační zajištění závodů byla pořadatelům slova díky a uznání starujících.

Pomoc sportovním třídám

Součástí aktivity lyžařského oddílu je i péče a pomoc sportovním třídám, které letos již popatnácté hodnotily svou činnost (pracují v základní škole Československo-sovětského přátelství od roku 1972 jako jedny z prvních v lyžování). O 78 žáků sportovních tříd pečovalo sedm trenérů. Kromě dvaceti dnů povinného výcvikového tábora podařilo se uspořádat dalších 31 dnů výběrových táborek a dočinit tak splnění plánovaných objemových ukazatelů.

Z celkového počtu 69 % žáků ST splnilo VTŽ. Ti nejlepší byli úspěšní jak v okresních a krajských, tak i celostátních soutěžích. Nejcennější vavříny vybojovala a z Jeseníků přivezla titul přebornice ČSSR starší žákyně Petra Hrdinková. Výsledky dalších v žakovských kategoriích odpovídaly možnosti zařadit nejlepší jedince do vyššího člárku péče o sportovně talentovanou mládež. Do TSM Vimperk bylo 1. června zařazeno šest nových členů z řad žáků sportovních tříd.

Zajímavé je několik čísel ze statistiky trenérů. V kategorii staršího žactva bylo absolvováno 230 tréninkových dnů, což odpovídá 530 tréninkovým hodinám a obnáší 1300 cyklických kilometrů.

Úspěšná byla i výchovně vzdělávací práce. Dokumentují to výsledky prospěchu a přijímacího řízení na střední školy a učiliště. Ze 78 žáků ST prospělo 31 s vyznamenáním, 29 velmi dobře a celkový prospěchový průměr členů ST byl 1,73. Z osmnácti žáků 8. třídy, kteří opouštěli ZŠ jich 16 bylo přijato na střední školy, dva pak na učební obor.

Při hodnocení činnosti vedle pozitiv bylo poukázáno i na rezervy, které bude třeba v dalším období v součinnosti se školskými orgány a TJ řešit. Jedná se kupříkladu o vytvoření lepších podmínek pro RHC, zapojení do přípravy v rámci specializovaných pohybových her (SPH) ve 4. třídě nejlepší jedince obou ZŠ v místě a spádové oblasti.

Tyto problémy jsou schopny škola a tělovýchovná jednota společně řešit, ale materiálně technické zabezpečení (zajišťování lyží, bot atd.) je velice složité. Marrně se již několik let

volá po kvalitních lyžích délek 160 až 170 cm a běžeckých botách menších čísel — vybavení, které je potřeba pro žáky nižších tříd.

Všechny čtyři kolektivy ST soutěžily o čestný titul Vzorný kolektiv mládeže, který obhájily a přispěly svým dílem k udělení titulu Vzorný oddíl I. stupně lyžařského oddílu Šumavanu Vimperk letos v březnu.

Dobré výsledky i TSM

Svou činnost hodnotilo i tréninkové středisko mládeže, které při TJ Šumavan Vimperk pracuje od roku 1976. V sezóně 1986—87 pečovalo o třináct sportovců (8 dívek a 5 chlapců). Z nich S. Vobořilová na přeboru ČSSR staršího žactva v běhu na 4 km obsadila sedmé místo a splnila kritéria pro přijetí do SVS-M na Zadově. Práce TSM zaznamenala řadu pozitivních výsledků ve splnění tréninkových dnů, organizování výcvikových táborů a plnění objemových ukazatelů. Uplynulá sezóna znamenala pro TSM výměnu ve složení frekventantů. Ze třinácti členů jich šest odchází: 1 do SVS-M, dva se stěhují mimo okres, 1 přechází do vyšší věkové kategorie a dva členové byli ze zdravotních důvodů vyřazeni.

Výkony žáků lyžařského gymnázia nejhodnotnější

Nejlepší a sportovně nejhodnotnější výsledky dosáhli žáci sportovního gymnázia, které dokončuje svoji činnost. Ať už běžci, sjezdáři či biatlonisté potvrdili v soutěžích, že ve Vimperku jsou v lyžování nadějní jedinci a za dobrých podmínek, které se jim pro přípravu vytvářejí, jsou schopni odvést i nejlepší výkony. Jména E. Pravečková, E. Burešová, L.

Tučková, T. Čáslavský, M. Důra a J. Mánek v běhu, V. Maxa, J. Tanková, P. Husárová, A. Uldrichová a M. Berka ve sjezdových disciplínách patřili v letošní sezóně mezi nejlepší.

Na přeboru ČSSR mladší dorostenka L. Tučková byla čtvrtá, mladší dorostenec M. Důra třetí a devátý, starší dorostenka E. Pravečková první a třetí, E. Burešová čtvrtá a desátá, starší dorostenec T. Čáslavský druhý a dvanáctý. Úspěšné byly i štafety. Starší dorostenky na 3x5 km vybojovaly stříbrnou a starší dorostenec na 3x7 km bronzovou medaili. CKZ na závěr sezóny v Harrachově potvrdil i dobré umístění žáků sportovních tříd gymnázia.

V Šumavanu jsou úspěšní i sjezdáři. Devítičlenný kolektiv, který nejvíce trénuje na svazích Špičáku, v Ráji na Zadově a svazích ve Strážném, se může pochlubit nevídanou žní medailí. Vlastimil Maxa získal titul přeborníka ČSR, zlato a stříbro na přeboru ČSSR a trikrát prvenství v závodech Družba 1987. J. Tanková vybojovala dvě stříbrné medaile na přeboru ČSR a bronz na přeboru ČSSR.

Úspěšnost mladých závodníků a závodnic ze Šumavy v uplynulé sezóně dokazuje i jejich nominace do čs. reprezentačních družstev pro nové závodní období (E. Burešová, T. Čáslavský, V. Maxa a E. Pravečková).

Provedená analýza ukázala, že dlouhodobá systematická práce sehraného kolektivu přináší ovoce. Ukázala i na zájem a snahu nadšenců okolo lyžování vytvářet podmínky pro růst sportovních talentů. Odkryla i slabá místa a rezervy.

Ukázala i další věc, že ani sportovní úspěchy (opakované v několika sezónách), ani snaha a poctivá práce řady dobrovolných i profesionálních pracovníků nezmění nic na tom, že ve Vimperku sportovní lyžařské gymnázium skončí odchodem letošních maturantů.

PhDr. JIŘÍ PÁN

Dětská hřiště pomáhají při lyžařské výuce těch nejmladších a nechybějí ani ve Vysokých Tatrách

● **DRUŽSTVO ŠVÝCARSKÝCH SJEZDARŮ** absolvovalo letní přípravu na ledovci v argentinském vysokohorském středisku Las Lenas. Šéftrenér reprezentačního týmu Karl Frehsner, trenér sjezdařů Sepp Stalder a coach slalomářů Jacques Reymond si pochvalovali velmi dobré sněhové podmínky v nadmořské výšce 2200—3400 metrů. Tratě byly dokonale upravené a umrzlá stopa umožňovala kvalitní přípravu. Dobré počasí přilákalo hodně lyžařů, švýcarští reprezentanti však měli přednost na všech vlecích a využívali příznivých podmínek k náročné přípravě. Tratě byly bez kamenů, takže bez obav materiálového poškození mohli závodníci používat nejlepších lyží. Byla to příležitost i k testování nového materiálu. Koncem července odcestoval za svými kolegy také Karl Alpiger, který se po skončení sezóny podrobil operaci menisku. Dostal od lékařů „zeleň“ a dobrou fyzickou kondicí si vyzkoušel před odletem náročnými běhy. Alpiger zvítězil v roce 1985 v obou letních sjezdech Světového poháru v Las Lenas, loni byl ve stejné soutěži druhý a šestý.

● **PRVNÍM BĚŽECKÝM ZÁVODEM NOVÉ SEZÓNY** ve Francii bude 21. listopadu ve vysokohorském středisku Les Saisies 2. ročník Velké ceny FIS prvního sněhu. Muži, junioři, ženy a juniorky poběží 10 km volnou technikou.

● **VELKÁ CENA NÁRODŮ** ve skoku se v nové sezóně koná ve francouzském Chamonix 16. ledna 1988. Soutěž na velkém můstku je součástí Evropského poháru.

● **BĚH KRÁLE LUDVÍKA**, který je závodem Světové běžecké ligy, bude uspořádán 7. února 1988 v Oberammergau (NSR). Trať pro muže a ženy měří 65 km a běží se volnou technikou.

● **RUMUNSKÝ PREDEAL** bude v nové sezóně dějištěm Balkánského mistrovství v běhu 12.—13. března 1988. Muži mají na programu 15 km a 3×10 km, ženy 5 km a 3×5 km. Všechny závody se poběží volnou technikou.

● **VRENI SCHNEIDEROVÁ** patří k nejoblíbenějším, sympatickým švýcarským lyžařským reprezentantkám. Její uplynulá sezóna byla velmi úspěšná. Stala se mistryní světa v obřím slalomu v Crans-Montaně, kde skončila čtvrtá v superobřím slalomu a kombinaci. Ve Světovém poháru byla druhá jen sedm bodů za vítězkou Marií Walliserovou, s níž se dělila o první místo v obřím slalomu. Třidvacetiletá závodnice měří 170 cm a váží 57 kg. Ráda plete a šije, zajímá se o hudbu, věnuje se turistice, objevně a dalším sportům. Vyniká v obřím slalomu a získala prvenství v této disciplíně již ve Světovém poháru 1985—86. Po úspěchu na MS v Crans-Montaně dostávala denně v průměru 30 dopisů a různým žádostem se snažila vyhovět po skončení sezóny. Má ráda léto a již se zase připravuje na nové závodní období. Nejlépe se cítí doma, ve vesnici Elmu, kde také vyhrála první školní závody. Za dů-

ležitě pokládá dobré výsledky v prvních závodech sezóny, které přispívají k získání sebedůvěry a klidu do další přípravy. Na otázku zda více hodnotí titul mistryně světa nebo olympijské vítězství, odpověděla bez váhání, že zlatou olympijskou medaili. To je nejcennější úspěch, který možno získat jen jednou za čtyři roky, poznamenala. Na ZOH 1988 v Calgary se již pilně připravuje. Ráda by zopakovala svůj úspěch z letošního MS.

● **RAKUŠANKA KATRIN GUTEN-SOHNŮVÁ**, která se vážně zranila při prvním tréninku MS v Crans-Montaně, po léčení ve Feldkirchu se opět připravuje na nové závodní období. Svůj výpadek ze závodní činnosti by ráda nahradila dobrými výsledky na ZOH v Calgary a přemýšlí již také o mistrovství světa 1989 ve Vailu.

● **SKOKANSKÁ KOMISE FIS** má příští zasedání 21.—23. října na Bledu (Jugoslávie). Při posledním jednání v rakouském Saalbachu bylo konstatováno, že je evidováno 211 rozhodčích FIS a 124 technických de-

legátů. Bylo zřízena první kategorie rozhodčích a technických delegátů FIS s maximálním počtem 40. Subkomise pro stavby můstků vyhodnotila profily čtyř největších můstků pro lety (Planica, Kulm, Oberstdorf a Harrachov). V Harrachově bude uskutečněna tato úprava: profil doskočiště v hofější části R 3 bude zvýšen o 1,5 m, odraziště prodlouženo o 3 m. H:N ku K potom bude 0,62. Dosavadní tabulky pro stavbu můstků budou nahrazeny diagramy, které zpracuje H. H. Gasser. Ironwood (USA) chce opětovně po několikaleté přestávce pořádat lety na lyžích. U skokanských kombinéz se nepředpokládá v nové sezóně žádná změna (propustnost 50 l). Kombinézy musí být opatřeny plombou, bez plomby se nesmí závodit.

● **ITAL ENZO PERIN** je technickým delegátem FIS pro Turné Bohe-mia, zařazené do Světového poháru 1988 skokanů. 25. ročník soutěže se koná 9.—10. ledna v Liberci a Harrachově.

● **V ZÁVODĚ EVROPSKÉHO POHÁRU 1986—87** skokanů startovalo celkem 1153 závodníků z dvaceti zemí. Bodovalo celkem 129 skokanů. Čs. reprezentanti byli v této soutěži úspěšní. V celkové klasifikaci zvítězil Jiří Malec a v soutěži družstev ČSSR obsadila třetí místo.

● **HANS STATTMANN** (Rakousko) je technickým delegátem FIS pro 50. ročník Zlaté lyže Českomoravské vysočiny 15.—16. ledna 1988 v Novém Městě na Moravě. Závod mužů na 15 km volnou technikou a 4×10 km klasickým způsobem jsou součástí Světového poháru.

● **NA ZOH 1988** a MS 1989 v soutěži mužů se poběží 15 km a 50 km klasickým způsobem, 10 km a 30 km volnou technikou, v soutěži žen 10 km a 30 km klasickým způsobem, 5 km a 20 km volnou technikou.

● **BĚŽECKÁ KOMISE FIS** navrhuje pořádání Světového poháru ve čtyřech periodách. V prosinci tři závody jednotlivců — 10 km volnou technikou (F), 15 km a 30 km klasicky (C), štafety jednou C, jednou F. Po čtrnáctidenním volna v lednu dva závody: 15 km F a 10 km C, smíšená štafeta. V únoru (v době MS a ZOH) čtyři závody: 10 km a 30 km F, 15 km a 50 km C, smíšená štafeta. V březnu tři závody: 15 km a 50 km F, 10 km C, jedna štafeta C a jedna štafeta F.

● **FRANTIŠEK JEŽ** (MEZ Frenštát pod Radhoštěm) zvítězil v juniorské soutěži 13. ročníku letních závodů ve skoku na můstku s umělou hmotou v Bischofsgrünu s 216,9 (57,5 a 60,5) před Bauerem (NSR) 202,9 (56 a 57) a svým krajanem Ivanem Segetem z Dukly Banská Bystrica 192,3 (54,5 a 54). Tomáš Raszka (MEZ Frenštát) skončil šestý se 177,4 (49 a 54). V závodě mužů vybojoval prvenství Bauer s 222,8 (58,5 a 60) před Steiertem (oba NSR) 218,3 (57 a 59) a Rakušanem Winklerem 215,2 (57 a 59,5). Jaroslav Sakala (MEZ Frenštát) skončil 24. se 171,7 (53 a 56).

● **5. MISTROVSTVÍ SVĚTA V LYŽOVÁNÍ NA TRÁVĚ** se koná 17.—20. září v japonské Nobejamě. V loňských předmistrovských závodech zde zvítězili v superobřím slalomu Švýcar Gansner a Francouzka Petitjeanová, v obřím slalomu Christen (Švýcarsko) a Rakušanka Hirschhoferová, ve slalomu Kalliwoda (NSR) a Hirschhoferová, v kombinaci Christen a Hirschhoferová.

● **MISTROVSTVÍ SVĚTA 1988 JUNIORŮ** v klasických disciplínách v rakouském Saalfeldenu zahájí v úterý 2. února skoky sruženářů. Ve středu 3. února je na pořadu 10 km juniůrů, 5 km juniorek a běh sruženářů. Ve čtvrtek 4. února pokračuje MSJ soutěží družstev ve skoku, v pátek 5. února štafetami juniorek na 3×5 km, juniůrů 3×10 km a první částí soutěže družstev sruženářů ve skoku. V sobotu 6. února je na pořadu běh soutěže družstev sruženářů, v neděli 7. února běh juniorek na 15 km, juniůrů na 30 km a závod ve skoku prostém, po němž následuje slavnostní zakončení juniorských světových šampionátů.

● **TROFEO TOPOLINO**, tradiční mezinárodní závody žactva ve sjezdových disciplínách v italském Monte Bondone, se v nové sezóně konají ve dnech 25.—27. února 1988.

Skúsenosti z politicko-výchovnej práce

Aktív PVK VLZ SÚV ČSZTV v Bratislave za účasti predsedov PVK VLZ krajov a vybraných okresov bol nanajvyššie aktuálnym nielen svojim obsahom, ale aj zameraním na najdôležitejšie otázky súčasnej politicko-výchovnej práce v lyžiarskom hnutí v SSR.

Aktív kriticky, ale aj sebakriticky poukázal na hlavné nedostatky, ktoré sú brzdou účinnej politicko-výchovnej práce najmä u našej mládeže, ako i v príprave reprezentantov SSR. Účastníci aktívu v diskuzii potvrdili, že ani naše hnutie nesmie ostať stranou diania, ktoré v súčasnej dobe prebieha v našej spoločnosti v súvislosti s prestavbou hospodárskeho mechanizmu. A práve politicko-výchovná práca bude mimoriadne náročná, aby prekonal zaťaženie prežitky, formálnosť a bezkonceptnosť tejto činnosti pri výchove našich členov, pretekárov, trénerov, cvičiteľov, ale aj rozhodcov a ostatných funkcionárov v lyžiarskom hnutí. Potvrdilo sa, že je treba skončiť s takými javmi, ktoré sú a boli brzdou pri uskutočňovaní záverov našej strany a najvyšších telovýchovných orgánov k zvyšovaniu kvality telovýchovného procesu, zvyšovanie výkonnosti pretekárov, najmä pri reprezentácii.

Účastníci aktívu v diskuzii poukázali kriticky i na také problémy, ktoré neprispievajú k plodnej a aktívnej činnosti, ako na príklad nespravodlivé hodnotenie dobrovoľných pracovníkov v ČSZTV zo strany zamestnávateľov, ďalej nedostatok kvalifikačného lyžiarskeho materiálu, formálnosť v socialistickej súťaži v lyžiarskych oddieloch, nízke úrovni politicko-výchovnej práce niektorých trénerov a pod.

Správa prednesená na tomto aktíve ako aj diskúzia ukázala, že cez dosiahnuté pozitívne výsledky z politicko-výchovnej práce v lyžiarskom hnu-

tí je ešte veľa úloh a veľa problémov, ktoré neboli riešené, alebo boli riešené len povrchné. Práca vo zväzových orgánoch postrádala koncepcionosť a cielavedomosť na úseku politicko-výchovnej práce. I naďalej pretrvávajú vážne nedostatky v ideovo-výchovnej práci s mládežou, ich myslenie má často odklon od socialistickeho uvedomenia a vedie až k vážnym politickým dôsledkom v reprezentácii na najvyššej úrovni.

Preto aktív prijal dôležité závery zo svojho jednanja k ďalšiemu skvalitňovaniu politicko-výchovnej práce v súčasných podmienkach.

Za najdôležitejšie sa považuje predovšetkým:

- formovať u našich členov najmä u mládeže socialisticke uvedomenie na základe pevného ideovo-politického myslenia v duchu marxizmu-leninizmu s pohľadom na nové myšlienky prestavby telovýchovného procesu vo vnútri našej organizácie a lyžiarskych zväzoch všetkých stupňov
- úroveň kvality politicko-výchovnej práce hodnotiť podľa dosahovaných výsledkov v masovo-rekreačnej a pretekárskej činnosti našich členov
- za hlavnú a rozhodujúcu osobnosť vo výchove našich pretekárov považovať trénera a cvičiteľa, týmto venovať mimoriadnu pozornosť, napomáhať im v ich náročnej a zodpovednej práci
- skvalitňovať súťaže o titul VZORNÝ a získanie PLAKIET ČSTV, rozširovať všetky formy socialistickeho

súťaženia, tieto zbaviť formálnosti, prijímať konkrétne a splniteľné záväzky a to zásadne v kolektíve, ktorý bude súťažiť

- skvalitniť a zvýrazniť osobnú účasť pracovníkov PVK všetkých stupňov priamo vo styku s masami na pretekoch, tréningoch, sústreďeniach, seminároch, školeniach a iných podujatiach aktívnym vystúpením k aktuálnym otázkam vnútropolitickým i medzinárodným
- aktívne sa podieľať v agitačno-propagačnej činnosti najmä v dopisovateľstve do športových časopisoch a dennej tlače, okrem toho i naďalej zamerať pozornosť na vytváranie izieb revolúčných tradícií TJ a LO, skvalitňovať a rozširovať vývesné skrinky LO a TJ v mestách a na dedinách
- svojou osobnou aktívnosťou a zanietenosťou byť vzorom ostatným funkcionárom vo zväzoch, podporovať kritiku a sebakritiku, riešiť problémy na mieste, bojovať za čistotu lyžiarskeho športu.

Tieto hlavné a dôležité závery budú zapracované a realizované v plánoch činnosti PVK jednotlivých stupňov do skončenia volebného obdobia.

Aktív ukázal a naznačil správne cesty a vytýčil úlohy, ktoré by mali byť konkrétnou smernicou k dosahovaniu vyšších cieľov v politicko-výchovnej práci v ďalšom období. Aktív tiež v závere podtrhol, že tieto cieľe sa môžu splniť len so zvýšeným úsilím, nadšením, chuťou a elánom všetkých funkcionárov, ktorí sa podieľajú na rozvoji politicko-výchovnej práce v lyžiarskom hnutí v SSR.

MIROSLAV KOHOŤ
predseda PVK VLZ SÚV ČSZTV

Dobré výsledky žáků

Letoší dlhá zima v Krkonoších byla mimořádně bohatá na sniž, podmínky k tréninku lyžařů byly však často velmi kruté. Příroda na jedné straně umožňovala rozsáhlou tréninkovou činnost, na druhé straně prověřovala odolnost mnohých závodníků a upevňovala jejich morální kvality.

Jedinečnost podmínek vyprovokovala i trenéry ve Vrchlabí ke zvýšenému úsilí a obětavosti. Členové sportovních tříd a tréninkového střediska mládeže, kteří navštěvují základní školu Zdenka Nejedlého ve Vrchlabí, mladí sjezdáři a běžci se svým trenérům odměnili mnoha vynikajícími výsledky, čímž podtrhli mimořádnost celé sezóny.

Vystoupení nejúspěšnějších žáků zasluhuje ocenění a připomenutí dobrých výsledků. Kdo patřil k nejvýraznějším osobnostem naší školy?

Ze sjezdářů to byla především mladší žákyně Eva Erlebachová. Vybíjela titul přebornice ČSSR ve slalomu a získala další tři stříbrné medaile ve sjezdu, obřím slalomu a v kombinaci. Další dvě stříbrné medaile přivezla z přeboru ČSR a úspěšně repre-

Markéta Červinková vybojovala titul přebornice ČSSR (Foto P. Jireš)

zentovala na Ski-Interkritériu v Říčkách a Trofeo Topolino v italském Monte Bondone. Eliška Lederová překvapuje výbornými výsledky ve sjezdu, které korunovala dobytím titulu přebornice ČSR. Velmi dobře si vedou také Lenka Vaková, Barbora Šmejdiřová, Lucie Kopecká, Aleš Urválek, Radek Pešina, Jiří Exnar a Láďa Novotný (s Evou Erlebachovou trénují pilně i na travních lyžích).

Mezi běžci kraluje Milena Rygllová se zlatou a bronzovou medailí z přeboru ČSSR. Její silnou konkurenci představují Markéta Červinková s titulem přebornice ČSSR a Hana Červinková s Dagmar Bílkovou, které vybojovaly bronz na přeboru ČSSR. Úspěchy sklízí i Hana Knoblochová, Miroslava Pilařová, sruženář Zbyněk Pánek (třetí na přeboru ČSSR) a další mladší závodníci.

I při mnoha nedostatcích ve vrchlabském lyžování nás všechny tyto úspěchy společně těší a motivují do další tréninkové činnosti. Jejím cílem je zařazení nejtalentovanějších lyžařů do nejvyššího článku vrcholového sportu v Krkonoších — SVS-M Vrchlabí.

PETR JIREŠ
ved. trenér ST ZŠ ZN

TIMEX SKIATHLON

Vývojové trendy lyžování v osmdesátých letech se vyznačují dvěma základními směry. Na jedné straně jsme svědky toho, že se ze dvou základních disciplín, sjezdových a klasických, postupně vydělují jednotlivé specifické disciplíny jako např. akrobatické lyžování, bruslení nebo lety na lyžích, které se více či méně odlišují od svého základu. Na druhé straně se pak stále silněji začínají prosazovat tendence vracející se k historicky původnímu typu lyžování, tj. jízdě v terénu na univerzálních lyžích, které v sobě spojují jak sjezdové, tak klasické lyžování.

Příkladem této druhé tendence je nová lyžařská disciplína, která se začíná prosazovat v Norsku pod názvem TIMEX SKIATHLON a předseda FIS Marc Hodler vyslovil jejímu rozvoji spojit podporu. V Norsku probíhaly v sezóně 1985–86 a 1986–87 zkušební soutěže, poznatky z nich budou posouzeny a zřejmě v novém závodním období bude tato disciplína oficiálně uvedena do systému lyžařských soutěží.

TIMEX SKIATHLON je soutěž, ve které má závodník prokázat schopnost zvládnout trať, která se skládá z části slalomové, běžecké a skokanské, na jednom druhu lyží. Používají se proto širší univerzální lyže a vázání běžeckého typu (převážně NN 75) s volnou patou.

Závod se zahajuje slalomovou částí, která má charakter obřího slalomu. Pak následuje první část běžeckého úseku, který končí na vrcholu svahu, na kterém jsou postaveny dva až čtyři sněhové můstky. Na doskočišti můstků jsou vyznačeny čtyři zóny. Za doskok do první zóny je závodník trestán dvojnásobnou časovou přírůzkou, do druhé jednoduchou přírůzkou, ve třetí nejsou žádné časové úpravy a za doskok do čtvrté zóny se naopak odečítá z času dvojnásobek časové přírůzky, pokud je skok

bez pádu. Závod končí závěrečnou běžeckou částí.

Délka tratě a její náročnost je pochopitelně různá podle věku závodníků a možností terénu. Pro 12–13leté žáky je doporučeno 1–2 km, tj. cca 5–8 min, pro dospělé 3–6 km, tj. cca 15 max 25 min, s délkou slalomu od 200 metrů do 700 metrů a

délkou skoků od 3 do 20 metrů. Měří se pouze čas a proto je neprojetí branky ve slalomu penalizováno časovou přírůzkou, jejíž výše, stejně jako u skoku, může být buď určena předem (20–40 s) nebo se stanoví určité procento z času vítěze.

Rozvoj této disciplíny u nás je limitován tím, že výroba univerzálního typu lyží se teprve rozbíhá a ani univerzální tzv. telemarské lyžování, které prožívá zejména ve Skandinávii a USA renescenci, se k nám zatím nerozšířilo. Je ale nepochybné, že pokud se tato disciplína ve světě prosadí, existují v ČSSR k jejímu provádění velmi vhodné podmínky.

Dr. JAN WEISSHÄUTEL

Plánek tratě při TIMEX skiathlonu

Smutná skutečnost - nádejná perspektíva

Na prvej fotografii vľavo je súčasny stav výstavby profilu lyžiarskeho mostíka P-90 m na Králikách, ktorý mali Cestné stavby Banská Bystrica odovzdať do užívania v roku 1985, ale prístup tohoto dodávateľa nedáva záruky, že novo stanovený termín dokončenia — k 30. 10. 1988, bude posledný.

Ďalší provizórny mostík P-70 m (na snímku vpravo), ktorý si skokani vlastnoručne vybudovali v rokoch 1968–1969 už nevyhovuje predpísaným normám FIS a od 1. 4. 1986 stratil platnosť technického osvedčenia. K ďalšiemu používaniu je neodkladne nutná jeho rekonštrukcia. Na uvedenú rekonštrukciu má investor Krajská vojenská stavebná a ubytovacia správa v Banskej Bystrici pripravený projekt aj finančné prostriedky. Zostáva len, aby rezortný dodávateľ — Vojenské stavby podpísali dodávateľskú zmluvu.

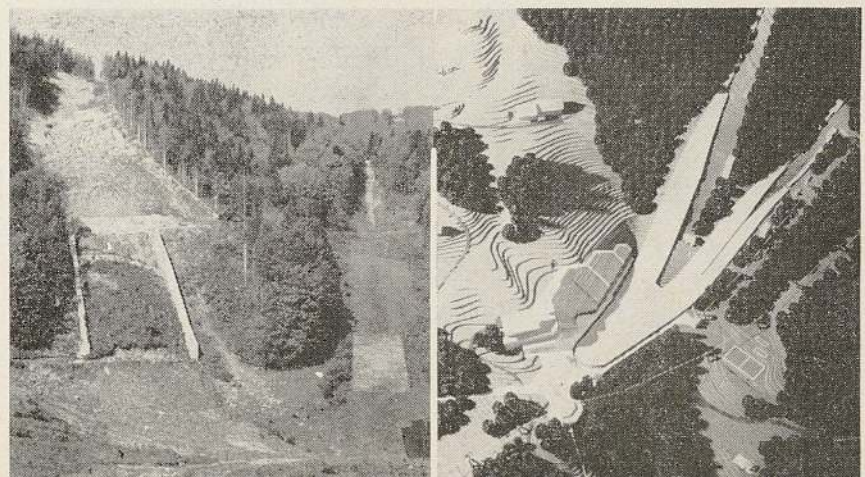
Výsledkom situácie, ktorú zachyčuje prvá fotografia je skutočnosť, že skokani z Banskej Bystrice, vrátane úradujúceho majstra sveta Jiřího

ho Parmu, nemajú teraz v Banskej Bystrici kde skákať. S touto kritickou situáciou sa zaoberali stránicke, štátne a telovýchovné orgány Stredoslovenskeho kraja a prijali opatrenia k urýchleniu výstavby skokanskeho strediska na Králikách. Sekretariát Stredoslovenskeho krajskeho výboru KSS menoval zvláštnu komisiu, ktorá pod vedením podpredsedu Stredoslovenskeho KNV s. JUDr. Mesiarikom

pravidelne sleduje a vyhodnocuje stav výstavby a prijíma konkrétne opatrenia k riešeniu súčasnej kritickéj situácie.

Maketa tohoto skokanskeho strediska je na druhej fotografii a priaznivci skokanov by ho radi pomenovali „Areálom majstrov“ na počesť Karla Kodejšku, Martina Švagerku a Jiřího Parmu, ktorí pre Banskú Bystricu získali tituly majstrov sveta. Celá športová verejnosť by si priała, keby všetci zainteresovaní na realizácii výstavby tohoto areálu uzavreli združený socialistický záväzok k dokončenia jeho výstavby k 50. výročiu SNP.

MIROSLAV MARTINÁK

Nejúspěšnější čs. sruženář Ján Klimko při ftniši závodu ZSU na Štrbském Plese, v němž porazil Japonce Kodamu a vybojoval zlatou univerziádní medaili. (Foto B. Hynek)

Z LETNÍ PŘÍPRAVY

ROČNÍK 73
1987
Kčs 3,—

lyžařství

100 LET 1887 — 1987

ZA DALŠÍ MASOVÝ ROZVOJ

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

K JUBILEU
ČS. LYŽOVÁNÍ

PŘÍPRAVA ZOH 1988
V CALGARY

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

Celé říjnové číslo Lyžařství je věnováno jubileu 100 let lyžování v českých zemích.

Obrázky na titulní straně z Jizerské padesátky a závodů mládeže jsou dokladem masového rozvoje lyžování v naší vlasti. — Na druhé straně obálky čtyři záběry Bohumila Hynka připomínají osmdesátileté jubileum svazu v roce 1983. Nahoře pohled na tribunu, na níž je i předseda FIS Marc Hodler. Uprostřed vlevo mistr světa v letech K. Kodejška, akademický mistr světa v závodě sdruženém Š. Olekšák a úspěšný čs. reprezentant T. Kučera v rozhovoru, vpravo J. Baliga, ms K. Lelková a manželé Lukešovi. Dole předseda svazu K. Smola vyznamenává B. Rázla, doc. dr. D. Charvátka, L. Hrnčiara, PhMr. Z. Tameleho a doc. dr. J. Bogdálka.

lyžařství

Ročník 73

Číslo 10

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trouslil. Řídí redakční rada: J. Trouslil, předseda, ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, R. Sauer a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskárské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. září 1987. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Stoleté výročí organizovaného lyžování v českých zemích si připomínáme v době, kdy před námi stojí nové, mimořádně náročné úkoly. Na nadcházejících zimních olympijských hrách chceme úspěšně dokumentovat vysokou mezinárodní úroveň a prestiž lyžařského sportu v naší vlasti a v bilanci výsledků československé socialistické tělovýchovy v nastávající kampani členských schůzí a konferencí před VII. sjezdem Československého svazu tělesné výchovy místo, autoritu a schopnost lyžařských oddílů a celého lyžařského svazu aktivně se podílet na masovém rozvoji tělovýchovy a sportu, hlavně mezi mladou generací i dalších celospolečenských úkolech tělovýchovy při realizaci programu strategie urychlení sociálně ekonomického rozvoje naší společnosti.

Vítáme toto jubileum s velkou a oprávněnou hrdostí na výsledky, kterých dosáhly předchozí generace lyžařů, obětavých a zapálených funkcionářů i mnoha dalších příznivců překrásného lyžařského sportu. Díky jejich velké vůli, odhodlání a každodenní práci, mimořádné schopnosti vynalézavě a tvůrčím způsobem spojit záměry a potřeby lyžování s pokrokovými společenskými ideály se ze skromných začátků rozrostlo velké a uznávané lyžařské hnutí v naší dnešní socialistické společnosti.

Tato cesta měla své významné milníky a vedla, i když ne často přímočaře k cílům, jak je vytyčují potřeby a úkoly socialistické tělesné výchovy a sportu, jejíž nedílnou součástí se po Únoru 1948 a sjednocení tělovýchovy stal i lyžařský sport.

Velikost historického období, kterým jsme v uplynulých desetiletích prošli, je i v tom, že i při nesmírné složitosti vývoje, nemalých překážkách, často

INSPIRACE PRO BUDOUCNOST

i subjektivních chybách jsme dosáhli cílů, které si stavěli zakladatelé lyžařského sportu v našich zemích, který před třiceti lety vytyčily programové dokumenty tehdy vznikajícího Československého svazu tělesné výchovy a lyžařského svazu ČSTV. Lyžování se stalo skutečně masovým sportem, jedním z nejrozšířenějších, velikou lidovou zábavou s nenahraditelnými ideovými i zdravotními hodnotami. Na mezinárodním poli pak všeobecně uznávanou vyspělou lyžařskou zemí s mimořádně schopnými organizátory i nejnáročnějšími soutěžemi a především pak s lyžaři - závodníky, prosazujícími se až na nejvyšší medailové stupně těch nejprestížnějších sportovních měření sil.

Logicky tak vyvstává otázka můžeme-li být s vykonaným dílem spokojeni a co dál? Měřeno historickým pohledem pak nesporně ano, i když mnohé mohlo být vykonáno lépe a dosažené výsledky ještě prokazatelnější. Posuzováno však požadavky dneška a potřebami zítřka, pak stojíme znovu na počátku další velké práce, nové etapy rozvoje lyžařského sportu v naší krásné vlasti, lyžařského sportu úzce spjatého se zájmy a potřebami společnosti, s nezbytným všestranným rozvojem člověka, jeho kulturních hodnot, morálních lidských vlastností i tělesných kvalit.

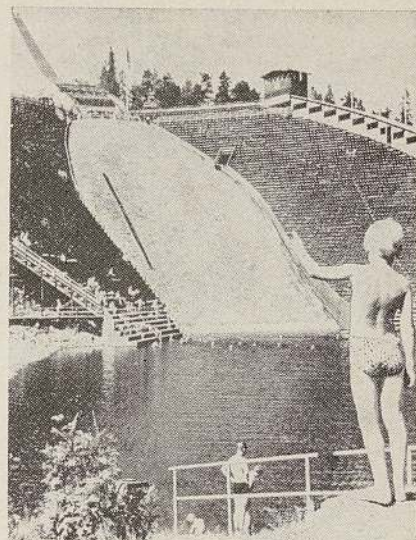
Historie organizovaného lyžování v naší vlasti nás učí, že čím složitější jsou problémy, které je třeba řešit, o to důležitější je zapojit do jejich řešení všechny ty, kterým hory a lyže nejsou lhostejné, a to je drtivá většina členů našich lyžařských oddílů a převážná část široké veřejnosti.

Proto klíčovou otázkou další perspektivy lyžování je především další pozednutí úrovně práce všech lyžařských oddílů, rozšíření jejich členské základny o další zájemce, hlavně z řad mladých vyznavačů bílého opojení a cílevědomé vytváření podmínek pro jejich činnost ze strany orgánů lyžařského svazu, územních orgánů ČSTV, národních výborů i podniků a závodů. Dosavadních zhruba 90 000 organizovaných příslušníků lyžařského svazu, je málo. Neodpovídá zájmu o náš sport a nelze se s tímto počtem uspokojit. Změnit je také třeba značnou izolaci způsobu výběru lyžařských talentů a péče o ně a celého rozvětveného systému vrcholového lyžování, jeho jednotlivých článků: sportovních tříd, TSM, SVS-M i středisek vrcholového sportu od lyžařských oddílů, které se znovu musí stát přirozeným zdrojem úspěchů československého lyžování doma i na mezinárodním poli. Přirozeně pak dále musíme zkvalitnit i úroveň péče o československou lyžařskou reprezentaci a v celém lyžařském svazu tak pracovat na úrovni nejen potřeb dneška, ale především požadavků zítřka. Budeme při tom vycházet z toho, že masový rozvoj lyžování, péče o talenty a organizace vrcholového lyžování spolu s československou lyžařskou reprezentací tvoří neoddelitelný celek, v němž dobré výsledky vycházejí z kvalitní a promyšlené činnosti všech, kteří lyžařskému sportu věnují svůj volný čas, hluboký zájem a hlavně srdce. To je inspirací minulých let, závazkem a podnětem i pro naši budoucí práci.

PhDr. PAVEL KLAPUŠ, předseda VSL ÚV ČSTV

BLAHO PŘÁNÍ K JUBILEU

Jubileum 100 let organizovaného lyžování v českých zemích oslaví naši lyžaři na slavnostním zasedání 14. a 15. listopadu 1987 v Harrachově. Bude významnou událostí a sejdou se k němu zdravotníci ze všech krajů naší vlasti, ale také od četných přátel čs. lyžování ze zahraničí. Někteří významní představitelé tohoto krásného zimního sportu v čele s předsedou Mezinárodní lyžařské federace (FIS) Švýcarem Marcem Hodlerem blahopřáli československému lyžování k tomuto významnému jubileu prostřednictvím našeho odborného měsíčníku ještě před redakční uzávěrkou říjnového čísla LYŽAŘSTVÍ.

Světově známý můstek Holmenkollen v Oslu v létě s jezírkem na doskočišti, které je koupalištěm. Na tomto můstku s bohatou tradicí mezinárodních závodů startovali čs. skokani několika generací. (Foto archiv)

Dlouholetý předseda FIS **MARC HODLER** patří k nejvýznamnějším přátelům čs. lyžování. Potvrdil to již několika návštěvami ČSSR. Zúčastnil se slavnostního zasedání k 75. výročí založení Svazu lyžců Království českého, nechyběl při slavnostním zahájení VII. mistrovství světa v letech v Harrachově, při osmdesátiletém jubileu svazu v roce 1983 odevzdal předsedovi VSL ÚV ČSTV Karlu Smolovi stříbrný talíř FIS, několikrát jednal s činnými federálního svazu o problémech lyžování. Byl pozván také k letošnímu slavnostnímu zasedání v Harrachově.

„Velice si vážím příkladné aktivity československých funkcionářů, kteří patří k nejlepším organizátorům, i vynikajících výkonů vašich závodníků a závodnic“, napsal Marc Hodler. „Český svaz byl prvním národním lyžařským ústředím na světě. Vždyť z popudu českých lyžařů na 7. kongresu Mezinárodní lyžařské komise v únoru 1923 v Praze o rok později byla založena Mezinárodní lyžařská federace (FIS). V současné době patří k nejsilnějším mezinárodním sportovním ústředím. Počet jejich členů stále přibývá a rozšiřuje se i bohatý program soutěží ve všech disciplínách. Při tak významném jubileu bych rád ocenil záslužnou práci čs. funkcionářů ve výboru FIS a jeho komitích. Jejich aktivita a zkušenosti významně pomáhaly federaci při řešení různých problémů. Oceňuji i příkladné uspořádání vrcholných mezinárodních závodů v Československu, početnou armádu činníků a techniků, jakož i velký zájem sportovní veřejnosti. Zahraniční účastníci si váží vašeho přátelského přijetí a pohostinnosti, že se dovedete při závodech vypořádat i s nepříznivými povětrnostními a sněhovými podmínkami. Obdivoval jsem desetitisíce diváků za deště při VII. MS v letech v Harrachově.“

Vaši reprezentanti ve všech disciplínách se mohou pochlubit významnými mezinárodními úspěchy. Přeji československému lyžování do další stovky hodně zdu, sportovních a organizátorských úspěchů.“

Generální sekretář FIS **GIAN-FRANCO KASPER**:

„Měl jsem příležitost se přesvědčit o oblíbenosti lyžování ve vaší zemi a schopnostech vašich organizátorů při pořádání mezinárodních závodů. Máte řadu velmi dobrých závodníků a závodnic. Obdivoval jsem skutečnost, že např. vaši reprezentanti dokázali v loňském roce bodovat ve všech disciplínách Světového poháru.“

Stoleté jubileum je příležitostí ocenit práci a úsilí funkcionářů, trenérů, rozhodčích, závodníků a závodnic několika generací, kteří se zasloužili o masový rozvoj lyžování v Československu. Máte dobře vybavená lyžařská střediska a zkušené organizátory. Dokumentuje to i skutečnost, že Harrachov a Jasná jsou kandidáty na uspořádání příštích mistrovství světa v klasických a sjezdových disciplínách.

Věnujte velkou péči výchově mládeže a to pokládám za velmi důležité, abyste stejně úspěšnými výsledky oslavili v roce 2087 druhou stovku organizovaného lyžování.“

Předseda komise závodu sdruženého FIS **HELMUT WEINBUCH** (NSR):

„Závod sdružený má v ČSSR dlouhou tradici a věřím, že vaši mladí reprezentanti si zase vybojují místo ve světové špičce. Naše náročná disciplína v posledních dvou sezónách získala opět popularitu, zásluhu na tom měli i vaši sdruženáři.“

Často vzpomínám na vzorně připravené finále Světového poháru v loňském roce na Štrbském Plese, které skončilo velkým úspěchem sdruženářů NSR. Potěšil mne velký zájem diváků a dobré organizační zajištění

závodu. Proto také naše komise rozhodla pověřit váš svaz uspořádáním úvodního závodu družstev nového ročníku Světového poháru 12. až 13. prosince na Štrbském Plese.

Všem československým lyžařům, zejména pak sdruženářům, chci popřát do další stovky samé sportovní a organizační úspěchy.“

Člen skokanské komise FIS **dr. FRANZ SIGUT**:

„Československo patří k významným zakládajícím členům Mezinárodní lyžařské federace FIS. Jeho činníci i závodníci se podílejí na úspěšném rozvoji lyžování ve světě. Jsem častým hostem na mezinárodních závodech skokanů v ČSSR. Oceňuji vždy pečlivou přípravu organizátorů a zajištění úspěšného průběhu závodů.“

Českoslovenští reprezentanti v této disciplíně patří mezi světovou elitu a jsou vždy vítanými hosty v zahraničí, kde úspěšně reprezentují svou zemi. Československo před deseti lety bylo také organizátorem prvního sympozia o skocích na umělé hmotě ve Frenštátě pod Radhoštěm při závodech Grand Prix. Tento závod má již svou tradici stejně jako Turné Bohemia a Tatranský pohár.

Přeji čs. lyžařství do druhé stovky hodně nových Rašků, Parmů, Pločů a dalších úspěšných reprezentantů ve všech disciplínách.“

K 100. VÝROČÍ ORGANIZOVANÉHO LYŽOVÁNÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH

Svaz lyžování ÚV ČSTV k oslavám 100. výročí organizovaného lyžování v českých zemích připravil ve spolupráci s VSL ČUV ČSTV ústřední aktiv 14. a 15. listopadu 1987 v Harrachově. Bude příležitostí k setkání významných činovníků, závodníků a závodnic několika generací, kteří se podíleli na masovém rozvoji tohoto pěkného sportu v naší vlasti, úspěšně reprezentovali Československo v nejvýznamnějších mezinárodních soutěžích, připravili mnoho stovek lyžařských závodů a akcí, se zdarem plnili všechny úkoly čs. socialistické tělesné výchovy a významně se podíleli i na činnosti Mezinárodní lyžařské federace FIS. Po seriálu článků v letošním ročníku Lyžařství říjnové číslo našeho odborného měsíčníku je celé věnováno tomuto významnému jubileu.

Z DEJIN LYŽOVÁNÍ

Norsko — kolébka lyžařského sportu

V dějinách lyžařství významným údobím je doba kolem roku 1860. Je historiky pokládána za rozhraní mezi dvěma rozdílně zaměřenými dějinnými epochami — mezi užitným lyžařským uměním lovců, sedláků a vojáků a moderním lyžováním obyvatel měst a venkova, lyžováním sportovním.

Střediskem nového sportovního hnutí se stala Kristianie, dnešní Oslo a provincie Telemarken, ležící jihozápadně od Kristianie, kde venkovské obyvatelstvo používalo sněžnic a lyží nejen k přepravě z místa na místo, ale i k zábavě. Základem novodobého vývoje, jak odpovídalo terénní konfiguraci Kristianie a jejího okolí, se staly běh a skok, do dnešního dne hlavní pilíře severského neboli klasického lyžování. O prvním lyžařském závodě v Norsku se zachovaly autentické zápisy. Byl uskutečněn v roce 1843 v Trömsö.

Za otce závodního lyžování je pokládán A. S. Norheim (1825—1897), který položil základy pro vývoj techniky moderního skoku a je autorem dvou oblouků, z nichž jeden byl pojmenován telemarkem podle provincie odkud pocházel, a druhý kristianie podle jména, kde jej předváděl. Olympijský oheň pro ZOH 1952 a 1962 nebyl zapálen v Olympii, ale v prostém domku v Morgedalu v provincii Telemarken, ve kterém se Norheim narodil. Takové olympijské počty se dosud nedostalo žádnému jinému sportovci.

Ve druhé polovině 19. století dosáhlo lyžování v Norsku vysoké technické úrovně. V roce 1879 byl odstartován první lyžařský závod v Huseby zahradě, 1892 se uskutečnil první ročník závodů na Holmenkollenu, v příměstské čtvrti hlavního města Osla, místa slavných lyžařských tradic, kde se dodnes tradiční závody pořádají. Norsko je tedy právem pokládáno za kolébku lyžařského sportu.

Ve Finsku byly místní závody pořádány již v šedesátých letech minulého století a ve Švédsku se konaly prvé lyžařské závody školní mládeže v roce 1877. O pět let později (1882) startovali Norové, Finové a Švédové poprvé na společném mezinárodním závodě.

Fridtjof Nansen

Severská forma sportovního a závodního lyžování zůstala po celá desetiletí omezena na Skandinávii. Zlom přinesla kniha Fridtjofa Nansena Na lyžích napříč Grónskem. Německé vydání knihy v r. 1891 vyvolalo veliké nadšení po celé střední Evropě, provázené dovozem „zázračných prkének“ v množstvích, o kterých se v dobové literatuře píše jako o největším „vítězném tažení“ sportovního nářadí

Fridtjof Nansen po přechodu Grónska na lyžích (Foto archiv)

moderní doby. Na sklonku 19. století se v Čechách, Německu, Rakousku, Švýcarsku a v dalších zemích začaly objevovat první lyže a také první lyžařští učitelé, mladí norští studenti, studující na středoevropských univerzitách a technických učilištích.

Počátky lyžařství v Čechách

Počátky lyžařství v Čechách spadají do druhé poloviny 19. století. Již v šedesátých letech se zakládají různé spolky, mezi nimi také spolky a kluby, určené sportu. Šlo o světový trend zcela nového, pokrokového myšlení, zaměřeného na tělovýchovu a sport. Realizovat hlášené ideály o tělovýchově a sportu v Čechách nebylo jednoduché. Rozvíjející se sportovní hnutí naráželo na mnoho překážek, především na nepochopení konzerva-

tivní veřejnosti a na nedůvěru c. k. úřadů a církve. Slouží ke cti průkopníků českého sportovního hnutí a zakladatelů prvních tělovýchovných spolků a sportovních klubů dr. Miroslavu Tyršovi, dr. Jiřímu Stanislavu Guth-Jarkovskému a jeho nejbližšímu spolupracovníkovi Josefu Rösslerovi-Ořovskému, že dokázali podchytil trend celosvětového sportovního hnutí, plnit jeho program i posláním a prosadit český vliv ve sportu v době těžkého národnostního útlaku rakousko-uherské monarchie.

Pozvolna se měnila lidská společnost, přibývalo drobné maloburžoazie. Pěstující čilý obchodní styk s cizinou začala česká maloburžoazie navazovat se zahraničím i styky kulturní a obchodní. Byla to doba velmi vhodná pro organizování tělovýchovy a různých sportů, a to na masovějším zá-

Josef Rössler-Ořovský (Foto archiv)

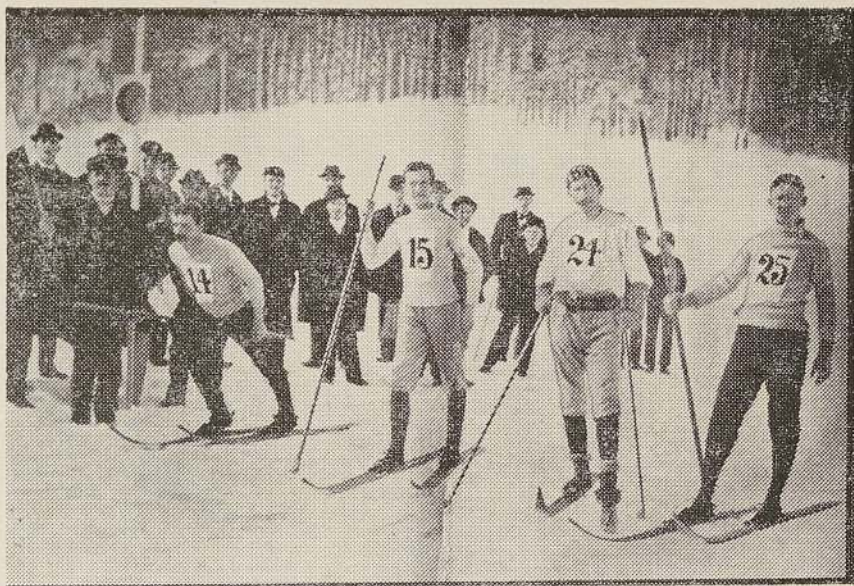
kladě, než tomu bylo v dobách panování šlechty. V roce 1862 zakládá M. Tyrš české spolkové tělovýchovné hnutí Sokol. V sedmdesátých a osmdesátých letech vytváří mladá agilní maloburžoazie v českých zemích četná sportovní odvětví. V roce 1875 byl v Praze ustaven Český bruslařský a veslařský klub, 1883 byly založeny dvě ústřední sportovní organizace: Česká ústřední jednota velopedistů a Ústřední jednota veslařská v Čechách. Oba svazy byly prvními sportovními svazy v Rakousko-Uhersku, jednota veslařů byla jen o rok mladší než ně-

mecký Ruderverband (veslařský svaz). V samotné Praze existovalo v roce 1887 více jak 20 veslařských, cyklistických, bruslařských, atletických a jiných sportovních klubů.

Od sedmdesátých let minulého století existoval ve střední Evropě také čilý lyžařský ruch a čeští lyžaři patřili k průkopníkům lyžařského sportu. Přední místo mezi nimi zaujímá Josef Rössler-Ořovský, významný český propagátor sportu a zakladatel lyžování v Čechách.

Jak to všechno začalo? V listopadu 1886 dopsal 18letý Rössler-Ořovský, závodní rychlobruslař a junior Veslařského klubu Blesk Praha, různým firmám v Kristianii a ve Stockholmu o nabídky sportovních výzbrojí, především moderních bruslí. K jeho velkému překvapení poslala firma Heyde a Gustavson na zkomolenou adresu Bruslařského klubu — Bruslaer Ski Klub vedle nabídky bruslí také nabídku lyží. Rössler-Ořovský, jehož heslem bylo „pohyb, sport, dobrodružství“, neotálel a ihned objednal vedle bruslí i dva páry lyží. Velmi brzo, již 5. ledna 1887, došla zásilka c. k. poštou jako Sperrgut na celnici, kde si s ní celníci nevěděli rady. Nikdy nic podobného neviděli. Nakonec lyže proclili podle samospasitelného tarifu „Gemeine, nicht lackierte Holzware“ jako lodní vesla. Šlo o dva typy lyží, norský s „pobindingem“, neboli vázáním z rákosu a finský s dlouhými finskými řemeny. Dodavatel napsal, vyberte si typ, který se pro váš terén nejlépe hodí.

Hned druhý den po obdržení lyží je Rössler-Ořovský zkoušel na dvoře v Praze, v domě v Jindřišské ulici č. 7, kde jeho otec měl drogistický velkoobchod. Když se setmělo, vyšel se svým mladším bratrem na Václavské náměstí, u tehdy ještě rozestavěného Národního muzea si připnuli lyže a sjížděli na nich 700 m dolů na můstek. Další den, v neděli, se Rössler-Ořovský vypravil se svým bratrem a dalšími pěti členy Bruslařského klubu v bílých svetrech, s kalhotami do kamaší, na Belveder, pozdější Letnou. Nevadil jim posměch Pražanů a v dobré náladě cvičili jízdu o jedné noli, nebo bez holí. V další den se od smíchovské Celné jelo na Královskou louku a odtud přímo do Chuchle. Několik dní později uskutečnil lyžařský kroužek Bruslařského klubu

SNÍMEK NAHOŘE: mistrovský závod na 1 km v roce 1897. Zvítězil F. K. Hron (25), vedle něho dr. Dieskau (24) již se dvěma holemi.

SNÍMEK UPROSTŘED: lyžařská výprava u Vosecké boudy 17. února 1913, týden před tragickým závodem na 50 km. Druhý zleva Bohumil Hanč.

SNÍMEK DOLE: účastníci mistrovství Království českého 1913 v běhu na 12 km na Špičáku. Bohumil Hanč se startovním číslem 10, před ním vítěz závodu Karel Jarolímek a s devítkou Josef Fajstavr. (Foto archiv)

prvý dvoudenní výlet přes Řevnice na Skalku, Mníšek, Báně, Zbraslav do Prahy s přenocováním v pivovaru v Mníšku. Prvé, historicky ověřené kroky na lyžích v Čechách, tedy vykonal Josef Rössler-Ořovský se svými přáteli z lyžařského kroužku Bruslařského klubu Praha.

Prvé lyžařské kluby v Čechách

Český Ski klub (ČSK) Praha

Na sklonku 19. století se lyžaři ve střední Evropě začali organizovat, postupně byly zakládány lyžařské spolky a kluby. Prvním z nich byl lyžařský kroužek, založený z iniciativy Josefa Rösslera-Ořovského v roce 1887 při Bruslařském klubu v Praze. Rössler-

Ořovský v ročence ČSK Praha 1927, vydané ke 40. výročí založení klubu, o tom napsal: „Již v zimě roku 1887 jsem svolal schůzi; bylo nás 14 a výsledkem byl, že založil jsem při BZK Sk. klub. U zrodu klubu stáli: iniciátoři J. Rössler-Ořovský, A. Bürgermeister, J. Hingst, O. Krajčůček, J. Kučera, dr. M. Mandl, J. Melichar, J. Müller, H. Netval, dr. F. Prokop, Beda Prokop, F. Protivinský, dr. K. Rössler a F. Wodvářka. V čele spolku stál Rössler-Ořovský, členové si říkali „skijáci“, později „lyžci“. Byl to začátek organizovaného lyžování v Evropě mimo Skandinávii. Členská základna rychle narůstala a klub začal rozvíjet bohatou sportovní činnost — lyžařskou turistiku. Cílem lyžařských výprav skijáků lyžařského kroužku se staly Dobříš, brdské lesy, Křivoklátsko, Sázkavsko, Štěchovicko i některé další oblasti; např. do Prachovských skal se jednoho dne vypravili Rössler-Ořovský s dr. Červeným.

V roce 1889, kdy Rössler-Ořovský odjížděl k pětiletému pobytu v zahraničí, vlastnil Skiklub již 12 párů lyží, kromě 12 párů, které patřily Rössleru-Ořovskému; na tehdejší dobu velmi silný spolek. Po návratu do Prahy 1893 pokračoval Rössler-Ořovský ve své práci v Skiklubu, který již tehdy byl takto označován, jak Rössler-Ořovský v ročence 1927 uvádí. V roce 1894 dostal klub oficiální označení Český Ski Klub (ČSK) Praha. Paragraf 1 stanov, úředně schválených až v roce 1896, definuje účel klubu: „Účelem klubu jest pěstování tělu prospěšné a schůdnost vysokého pohorí usnadňující chůze a jízdy na „Ski“, pořádání společných jízd na „Ski“ a závodů, jakož i zaopatřování laciného materiálu členům a pěstování ducha společného ku povznesení družnosti přispívati.“

V roce 1894 navázal ČSK a jeho předseda J. Rössler-Ořovský styk s mladým učitelem Janem Bucharem z Dolních Štěpanic. Podnětem bylo několik článků v novinách o činnosti krkonošských lyžařů, např. Pražský

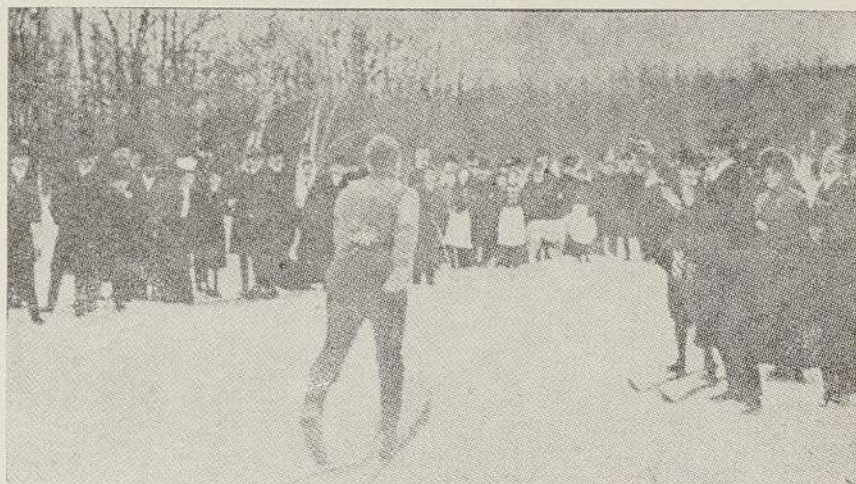
ilustrovaný kurýr č. 130 z 11. 5. 1893 přinesl první fotografie „lyžců“, čtyř lyžařů a pěti lyžařek z Branné v Krkonoších s textem: „... sport ten za poslední zimy došel valně obliby a velkého rozšíření“. Krkonošští tedy již 1892—93 lyžovali. V roce 1894 uskutečnili pražští lyžaři své zájezdy do Krkonoš a na Šumavu, na Špičák. Nejnavštěvovanější lyžařskou oblastí v prvních 10—15 letech byly, díky přitažlivosti Bucharovy osobnosti, Krkonoše s „bílou“ Jilemnicí, jako hlavním střediskem. Šumava (Špičák) se pro méně výhodné vlakové spojení řadila na druhé místo.

Brzo se členstvo ČSK rozdělilo a orientovalo do dvou směrů. Jedny přitahovaly Krkonoše a druhé upoutala Šumava. Vedoucím Krkonošáků byl Rössler-Ořovský, vůdci Šumaváků prof. dr. Bohuslav Brauner, chemik světového věhlasu a přítel D. I. Mendělejeva, spolu s Bedou Prokopem. Tehdy nebylo volných sobot. Odjíždělo se z Prahy v 11.30 hod. nočním rychlíkem do Martinic, kam výpravy dorazily kolem 6. hod. ráno. V Jilemnicí U modré hvězdy se snídalo a po snídání vystupovalo do hor. Zpravidla se šlo kolem dolnoštěpanické školy a za doprovodu J. Buchara dále na Žalý, Hrubý Žalý, Rovinku, Šerín, Černou skálu, Mechovinec na Mísečky. Odtud se odbočovalo do Hutí, Kotelských roklí nebo na Labskou boudu apod. Druhý výstup vedl od štěpanické pily na Roudnici, Křížlci, Rezek, Vlčí hřbet, Dvoračky, Kokrháč, odkud se později pokračovalo až na Ještěd, do Jizerských a Orlických hor. Na Šumavě v letech 1896—1907, tedy v době, kdy při SK Plzeň ještě neexistoval lyžařský odbor, vedly lyžařské výpravy ČSK po Šumavě převážně bratři František a Beda Prokopovi, šumavští rodáci. Nočními rychlíky z neděle na pondělí se výpravy vracely do Prahy. O náročnosti těchto výprav napsal Rössler-Ořovský na počátku třicátých let: „... vždy v sobotu v noci z Prahy, časné ráno v pondělí nočním vlakem do Prahy. Dnešní lyžaři nemají potuchy, kolik námahy, otužilosti i vytrvalosti bylo tehdy k tomu zapotřebí, co neděli býti na horách, a obětovat tomu vždy dvě noci. Tyto túry byly zároveň kursey vyučovacími a kdo nebyl velmi houževnatým bojovníkem, odpadl.“ Z dnešního pohledu je sportování našich lyžařských předků i největšímu lyžařskému fanouškovi těžko pochopitelné.

GALERIE ÚSPĚŠNÝCH ZÁVODNÍKŮ (shora dolů): Jaroslav Lukeš - mistr republiky v alpské kombinaci, skoku i v závodě sdruženém, mistr republiky Antonín Bartoň ve třicátých letech úspěšně reprezentoval naši vlast na ZOH a MS, František Šimůnek na ZOH 1936 byl pátý v závodě sdruženém, jako nejúspěšnější čs. reprezentant v Garmisch-Partenkirchenu.

(Foto archiv)

ČSK a jeho členové nehledali v Krkonoších jen sportovní vyžití. Přímý styk s utlačovanými českými horaly měl poslání národnostní. Ing. V. Pavloušek, vedoucí činovník ČSK v roce 1933 napsal: „Podpora chudého českého živlu v pohraničních horách proti neurvalému tlaku německého obyvatelstva bylo neocenitelnou službou členů ČSK na úseku národnostní politiky.“ Výpravy svých členů do Krkonoš vedl ČSK záměrně přes česká města Jilemnici a Vysoké n. J., aby posílil národní uvědomění českých horalů, najímal a kupoval v ohrožených horách pozemky a chaty, aby v obecních výborech posílil český zájem, nebo v nich získal i českou většinu. V době začátku lyžování v Čechách nebylo na hřebenech Krkonoš jediné české boudy. Stejně tomu bylo v Novém Světě, ve Špindlerově Mlýně a v Janských Lázních. Zvláštní akcí ČSK, vedenou společně J. Rösslerem-Ořovským, J. Bucharem a ing. F. Reichem, lesmistrem na harrachovském panství, bylo získání všech harrachovských bud od Rezku po Nový Svět, Voseckou, Labskou boudu a Benecko do českých rukou. Důležitý obrat v zavádění českých nájemců do harrachovských bud znamenala odpověď lesní správy harrachovského panství ze dne 6. 11. 1904 na žádost Českého Ski Klubu v Praze: „Českému Ski Klubu Praha a Českému krkonošskému spolku Ski Jilemnice se povoluje, aby spolky ty české nápisy na harrachovských boudách v Krkonoších umístovati směly.“ Systematickým, několikaletým úsilím se akce Rössler-Ořovský — Buchar — Reich dovedla do úspěšného konce. Češi ovládli celé západní Krkonoše, harrachovské boudy se dostaly do českých rukou. Rössler-Ořovský 1903 komentuje: „... opět to byl Buchar, který měl lví podíl na dobytí Krkonoš a nehynoucí zásluhy o toto získání celé harrachovské půle Krkonoš má! My jsme ho poctivě podporovali a kdo tehdejší poměry před 30 lety znal, ví,

Na začátku 20. století se konaly lyžařské závody i v okolí Prahy. Snímek je ze závodů Českého Ski klubu Praha 10. února 1907 v Chuchli.

(Foto archiv)

že česká zimní návštěva vedle horalů z Jilemnice a Vysokého hlavně z členů Českého Ski Klubu Praha pozůstávala. I staré staniční knihy o tom mluví.“ Po zakoupení a opravě chaty na Benecku zakotvil tu ČSK natrvalo a Benecko se stalo vyhledávaným centrem lyžařského sportu, odkud vyrážely lyžařské výpravy na hřebeny krkonošských hor všemi směry. Druhým, jakýmsi přidruženým střediskem ČSK byl Žalý.

O boudách ještě z jiné stránky: horská bouda tehdy lyžařům nebyla tím, co pro cestujícího byl hotel, byla lyžařům domovem. Budař byl lyžař dobrým přítelem, který se o své návštěvníky svědomitě staral. Poměr mezi budařem a lyžařem byl odedávna co nejsrdčejší, o čemž opět svědčí nespočetné zápisy ve staničních knihách. Všem českým boudám se v letech 1910—20 ve staničních knihách vzdávají díky nejen za dobré přespání a dobrou stravu, nýbrž i za vlídnost, přátelské rady a mnohdy opravdovou pomoc v nouzi.

Během let 1897—1907 se ČSK mohutně rozvíjel. Jedním z celé řady důvodů byly pravidelné lyžařské kurzy, které klub pořádá po celých Krkonoších a také na Šumavě. Do kursu byl bezplatně přijat každý, kdo se přihlásil, bez ohledu na to, zda byl či nebyl členem klubu. V kursech ČSK se tisíce lyžařů naučilo ovládat lyže v Benecku, na Žalým, Mísečkách, u Dvoraček, na Špičáku aj. V kursech vyučovali nejdříve čeští instruktoři, v letech 1887—95 J. Rössler-Ořovský, MUDr. Fr. Protivínský, Beda Prokop, O. Krajíček, Jiří Müller a ing. Krajník. V roce 1895 přijel do Čech první lyžařský instruktor ze zahraničí Chorvat Franjo Bučar, středoškolský profesor ze Záhřebu. Učil prostná a krátké běhy bez holí, jak se tomu naučil ve Švédsku. Druhým zahraničním instruktorem byl Fin ing. Estlander z Helsink, který byl hostem BZK a v okolí Prahy učil lyžaře závodit. Třetím zahraničním cvičitelem ČSK byl Nor Hagbarth Steffens, běžec a skokan, účastník závodů na Holmenkollenu. Jeho příjezd 1895—96, tehdy ještě studenta techniky v Mittweida

v Sasku, do Krkonoš a Prahy znamenal zásadní obrat ve výuce lyžování u nás. Členové ČSK i ČKSS začli při běhu používat dvou holí, zavedeny byly cvičební kurzy a zahájena systematická výuka ve skoku. Jilemníčtí zpočátku používali silnou těžkou hůl se železným kotoučem na brzdní, ihned ji však odložili, jakmile poznali výhody dvou holí. Jízda o dvou holích se velmi rychle vžila. Steffens vedl v Krkonoších čtyři lyžařské kurzy (1895—97). Po Steffensovi přišel ing. Hartwig Irgens, který vedl po tři zimy kurzy, požádané v okolí Prahy a v Krkonoších. Z ostatních zahraničních lyžařských učitelů ČSK budíž uvedeni: dr. Dieskau (1896—97), Norové Ingwald Smith Kielland (1912 až 1913), H. H. Hansen (1913), N. R. Östgaard (1913—14), G. Stauerheim (1914), Angličan J. C. Richardson (1914) a někteří další. Při velkém množství pořádaných lyžařských kursů bylo třeba i početného cvičitelského sboru domácích instruktorů, z nejpilnějších českých cvičitelů byl nepochybně J. Rössler-Ořovský, který se výuce lyžování věnoval od samých začátků v roce 1887 do roku 1920. Ve dvacátých letech vystřídal svého učitele Rösslera-Ořovského ing. V. Macháček (1921—1927) a Čína-Jelínek (1921—1927).

Jednou z pravidelných lyžařských akcí ČSK byly zájezdy do hor o vánocích. To obyvatelé z rovin a měst uvádělo do nemalého údivu, vždyť šlo o nejvelebnější svátek, který má být stráven v rodinném hnízdečku. Navzdory tradicím trávilo mnoho členů klubu vánoce každoročně na horách, uprostřed zimní přírody, poskytl jim tolik kouzla. V letech, kdy ČSK neměl ještě vlastní chatu, trávili členové klubu vánoce na různých místech Krkonoš, na Mísečkách, Dvorské boudě, Martinově boudě aj. V zimě 1906 až 1907 hostil o vánocích početnou výpravu ČSK Žalý. Byt se protáhl přes Nový rok a většina členů se zúčastnila dvoudenního lyžařského kursu. Jídlna na Žalým byla vyzdobena klubovými trofejemi a prohlášena za mimopražskou klubovní místnost. Největší akcí tohoto druhu před vypuk-

Jan Buchar, první předseda svazu. (Foto archiv)

nutím války byl nepochybně zájezd členů klubu o vánocích 1912 na Benecko, kde pod vedením norských instruktorů bylo uspořádáno několik lyžařských kursů. Kursy vedli Ingwald Smith Kielland a H. H. Hansen, ke kterým se přidružil jako host npor. N. R. Ostgaard, pozdější předseda FIS. Na počest instruktorů uspořádal ČSK 20. 12. 1912 v Reprezentačním domě v Praze společenský večer. Norští instruktoři pobýli v Krkonoších od 21. 12. 1912 do 12. 1. 1913, při kursech asistovali J. Rössler-Ořovský a ing. Rott. Vánoční kurs vyvrcholil 29. prosince klubovými závody na Zadním Žalým za účasti 85 startujících. Kursů se zúčastnilo více než 500 osob, z toho 180 členů ČSK. Po lyžařských kursech v Krkonoších uspořádal ČSK společně s ČSK Plzeň ve dnech 15.—26. 1. 1913 lyžařský kurs na Šumavě, který vedli H. H. Hansen a Ingwald Smith Kielland. Během války musel ČSK činnost silně zredukovat, bylo méně schůzí, nekonaly se závody. Co však po celou dobu války zůstalo zachováno, byly vánoční zájezdy na Benecko s pořádáním lyžařských kursů.

Ve vnitřním klubovém životě byl ČSK neobyčejně agilní. V roce 1914, těsně před vypuknutím války vzrostla agenda natolik, že bylo nutno zaměstnat profesionálního účetního. Pravidelně se konaly páteční besedy nebo schůze v kavárně Tůmovce, na kterých předseda seznamoval členstvo s důležitými usneseními výboru, podal sněhové zprávy, hovořilo se o předchozím zájezdu do hor i o novinkách v lyžařské výzbroji apod. Podle zpráv, které zanechal ing. V. Pavloušek, neprobíhaly páteční schůze jen v samé pohodě a v konsensu s členstvem. Mezi ožehavé otázky patřily: správný název lyžec nebo lyžař, jízdá s jednou nebo dvěma holemi, norská nebo lilienfeldská technika apod. Klub měl silnou opozici, kterou vedl František Beneš, redaktor Zimního sportu. Na členské schůzi 29. 11. 1907 se rozvířila otázka lyžařského vázání: krkonošské měkké vázání obhajovali Fiedler, Hron a Rössler-Ořovský, tzv. lilienfeldské železné vázání propagoval F. Beneš. Schůze měla rychlý spád, vyslovena byla ne-

Květa Lelková patřila k úspěšným reprezentankám čs. lyžování.
(Foto archiv)

splacenost s vedením klubového časopisu a kritizována byla kniha Fr. Beneše Jízda na lyžích v Čechách, ve které proti vůli celého výboru propagoval lilienfeldské vázání. Když pak 19. 1. 1908, kdy klub pořádal svazové závody, Beneš ohlásil v novinách výlet na Ještěd, rozhodl výbor o vyloučení Beneše z klubu pro „systematické porušování klubové disciplíny a opětne veřejné vystoupení proti zájmům klubu“. (Jan Lamač — Dějiny ČSK Praha). Nakonec prohlásil výbor otázku vázání za věc ryze osobní, která se na schůzích nebude projednávat. Diskuse sice ustaly, ale členové, nespokojení s rozhodnutím výboru, vystoupili z ČSK, spojili se s vyloučenými a založili Český spolek pro zimní sporty (Č.S.p.Z.S.) Praha, který byl řadu let v ostrém konfliktu s ČSK. Po letech ustaly mezi oběma kluby boje a nesváry, začaly zdravě soupeřit, práce se jim dařila a české lyžařství vzkvétalo.

Klubový život členů ČSK probíhal jednak v Praze, jednak na horách na sněhu. Činnost na horách byla realizací nejvlastnějšího programu klubu. Historie klubu by byla neúplná, kdyby zachycovala jen pražský klubový život a nevědělo se nic o vlastním lyžování. Situaci vyřešilo založení staničních knih v jednotlivých boudách klubu. Staniční knihy se staly důležitým pramenem pro historické podchycení průběhu pobytu členů na horách. V letech 1903—1922 byly staniční knihy ČSK Praha zavedeny na těchto boudách: Dvorské boudy (1903), Benecko (20. 1. 1904), Martínova bouda (17. 7. 1904), Mísečné boudy (8. 9. 1904), Rezek (18. 9. 1904), Petrova bouda (25. 12. 1906), Labská bouda (1908), Sněžka (1908), Vosecká bouda (1914), Žalý (1921), Hotel Slavia, Špindlerův Mlýn (1922).

Členů v ČSK neustále přibývalo, při vypuknutí války měl ČSK registrováno asi 600 členů. Pro páteční schůze musely být voleny stále větší místnosti. Prvé stěhování bylo z Tůmovky do Louvru, odtud k Černému koni, dále do Saského dvora a nakonec do Reprezentačního domu. Valné hroma-

dy se tradičně konaly v Choděřů, v pozdějších letech rovněž v Reprezentačním domě. Na valné hromadě u Choděřů 15. října 1909 byli čestnými členy ČSK zvoleni Fridtjof Nansen, Josef Rössler-Ořovský a Jan Buchar.

Koncem roku 1906 začal klub vydávat svůj časopis pod názvem Týdenní zprávy ČSK, později Zimní sport, redigovaný Františkem Benešem. Prvé číslo vyšlo 1. prosince 1906. Časopis byl všem členům a příznivcům každou sobotu ráno zdarma zasílán, obsahoval zprávy o stavu sněhu, o proponovaných výletech do Krkonoš, na Šumavu, do okolí Prahy, referáty o výletech a výpravách, kalendář lyžařských závodů a různé odborné články. Časopis Zimní sport přešel v roce 1912 do vlastnictví SL KČ.

ČSK Praha v prvních 10—15 letech své existence zastupoval navenek veškerý lyžařský sport v Čechách. Byl hlavním iniciátorem řady lyžařských akcí, většinu jich svými členy organizačně zabezpečoval a řídil. V roce 1896 uskutečnil první lyžařské mistrovství zemí Koruny české, po řadu let byl pořadatelem dalších mistrovských závodů, častokrát společně s ČKSS v Jilemnici, později s ČSK Vysoké n. J. V roce 1905 uspořádal první distanční závod v běhu na lyžích na 50 km, vedený po hřebenech Krkonoš se startem ve Vysokém n. J. a cílem v Jilemnici, tento závod až do roku 1914 každoročně opakoval a v roce

Záběr ze štafet závodů FIS 1935. Štátník předává Bartoňovi. Čs. štafeta skončila pátá.
(Foto archiv)

1920, proti silné opozici ze strany Jilemnice, znovu obnovil. Pořádal každoročně svůj klubový přebor, pro který z důvodů propagačních, střídal místa pořádání. Uskutečnil řadu propagačních závodů, z nichž nejznámějším je velký závod v Chuchli, pořádaný v roce 1907, za velké účasti diváků.

ČSK Praha byl iniciátorem myšlenky na založení celonárodní lyžařské organizace; společně s ČKSS v Jilemnici a ČSK ve Vysokém n. J. založily 21. listopadu 1903 Svaz lyžařů v Království českém. Dlouhá léta byl pražský ČSK, především jeho předseda, hynoucí silou svazu, zejména v jeho těžkých začátcích. ČSK, první lyžařský spolek v Čechách a mimo Skandinávie též v Evropě, měl velký význam pro rozvoj lyžování nejen v českých

Růžena Dostálová-Beinhauerová patřila k významným postavám čs. lyžování a vybojovala několik mistrovských titulů.
(Foto archiv)

zemích a ve dvacátých letech na Slovensku, ale díky mimořádné aktivitě jeho předseď Josefa Rösslera-Ořovského i v měřítku mezinárodním.

Český krkonošský spolek (ČKSS) Jilemnice

Významným datem pro Jilemnicí a její okolí se stal 17. prosinec 1892. V ten den dal hrabě Jan Harrach, podle vzpomínek Josefa Rösslera-Ořovského, muž vzácného charakteru a upřímný Čech, lesní správou v Horní Branné objednat jeden pár jasanových lyží u Ganzterera v Thenebergu a jeden pár bukových lyží u brně Thonetů ve Vídni. Lesmistr ing. Ferdinand Reich je vyzkoušel a kolář František Soukup v Horní Branné vyrobil pod vedením ing. Reicha první lyže domácí výroby. Také první vázání bylo podle dovezeného vzoru vyrobeno v Branné sedlářem Štěpánem Sirem. Ještě v zimě 1892—93 byla výroba lyží přenesena na dolnoštěpanickou pilu, protože byla pro lesní správu ekonomičtější. Lyže se vyráběly jednak pro lyžaře v Jilemnicí a v Dolních Štěpanicích. Zhotovoval je sekerník Antonín Vondrák, proslulý odborník své doby.

Také Jan Buchar, řídící učitel v Dolních Štěpanicích, si u bratrů Thonetů objednal pár lyží. Poprvé je vyzkoušel na Štědrý den 1892. Při cvičení jízdy na lyžích nebyl ani on, tak jako před léty Rössler-Ořovský v Praze, ušetřen uštěpačných poznámek a škodolibého posměchu spoluobčanů. Na Silvestra 1892 se vydal na Zálý a dále na Šerín. Zkušenosti z výletu na lyžích nebyly nijak povzbudivé, ale Buchar se nevzdal.

Původní určení lyží bylo jasně účelové, mělo umožnit lesním dělníkům harrachovského panství snadnější přístup do hluboko zasněžených lesů při zakládání zvěří a jiných pracích v lese. Pro své přednosti začaly lyže velmi brzo pronikat do všech vrstev krkonošského obyvatelstva. Situace v Krkonoších byla odlišná od situace v Praze. Lyžování v Praze bylo výsadou zámožných vrstev obyvatelstva a členové ČSK Praha, vesměs příslušníci české střední maloburžoazie, májce dostatek času i finančních prostředků pro zábavu a sportování, používali lyží výhradně jako sportovního nářadí. Pro převážnou část obyvatel Krkonoš, zejména pro mládež, která se spokojila s dužinami od sudů, nebo doma ručně zhotovenými ski, měly lyže dvoji využití, v prvé řadě jako zimní dopravní prostředek, děti do školy a dospělých do práce. O nedělích a o svátcích bylo lyží používá-

no také jako levného prostředku pro sport a zábavu.

Vedle lesníků se brzo naučili lyžovat i někteří jilemničtí občané, např. R. Kazda, H. Bedrník, F. Mládek, V. Lorenc, ve Štěpanicích Jan Buchar a další. Buchar se stal vedoucím této malé skupinky lyžařských nadšenců. Dne 15. dubna 1894 se v Jilemnicí sešla skupina 16 lyžařů a zrodila se myšlenka po založení lyžařského spolku, jehož účelem by bylo „... vyučovat a pěstovat jízdou na ski po zasněžených místech, pořádati výlety jednotlivců anebo celého spolku za účelem zábavným a vědeckým, uveřejňovat jich v časopisech veřejných i sportovních, pořádati závody, zábavy a veřejné přednášky...“ Formulace jasně prozrazuje pero i myšlenky J. Buchara, v té době jednatele odboru Klubu českých turistů (KČT) v Jilemnicí. Celý rok 1894 proběhl ve znamení organizačních příprav a sportovní činnosti jilemnických lyžařů se značně rozšířila.

V roce 1895 měly události rychlý spád. Dne 15. dubna 1895 schválil královský místodržící stanovy spolku a 25. října téhož roku byla skutečně na prvá valná hromada. Český krkonošský spolek Ski, druhý nejstarší lyžařský spolek v Čechách, se ustavil také oficiálně. Rudolf Kazda byl zvolen jeho prvním předsedou, František Mládek převzal funkci místopředsedy; členy prvého výboru byli dále zvoleni Václav Bartoň, Ignác Bedr-

Hynek Bedrník z Jilemnice byl místopředsedou Království českého na 1 km v roce 1890 v Dolních Štěpanicích. (Foto archiv)

ník, Jan Buchar, Oldřich Hrubý, Otakar Hrubý, Václav Lorenc, Jan Lukeš ml., ing. Ferdinand Reich a Václav Voves. Lyžařskou základnou spolku se stala nová výletní restaurace na Kozinci. V roce 1902 vystřídal R. Kazdu ve funkci předsedy Jan Buchar, který spolek řídil bezmála čtvrtstoletí a dal mu specifický ráz — podporovat lyžařskou turistiku. Pořádal se členy spolku lyžařské výlety do hor, jeho škola v Dolních Štěpanicích se stala na dlouhou dobu shromaždištěm pro tyto výpravy, 2. a 3. března 1894 provedl s V. Kocourkem první dvoudenní výlet po Krkonoších a 9. a 10. února 1895 uskutečnil druhou dvoudenní výpravu již se sedmi jilemnickými skisty. Spolek podporoval školní mládež, založil fond Mladý lyžař, ze kterého byl financován nákup lyžařské výstroje a výstroje pro nemajetné děti. Pod vedením Jana Buchara objevovali turisté dosud málo známou krá-

su zímních Krkonoš. Byli to oni, kteří úspěšně propagovali lyžařský sport.

Vedle lyžařské turistiky se ČKSS venoval také závodnímu lyžování a již 24. února 1895, tedy v době, kdy ještě nebyl úředně schválen, uskutečnil na Kozinci první klubové závody, jejichž vítězem se stal František Mládek. ČKSS měl výborné závodníky. Hynek Bedrník, František Mládek, Bohumil Hanč, Václav Lorenc, Otakar Tikva, Josef Kraus, Josef Šír a další patřili v počátcích závodního lyžování v Čechách k absolutní špičce. Členy spolku v novější době byli úspěšní závodníci a závodnice: Štěpán Hevák, který později přešel do ČSK Praha, Jaroslav Feistauer (20. léta), Jaroslav Cardal (40. a 50. léta), Eva Paulusová-Kracíková (60. léta), Stanislav Henych (70. léta) a další.

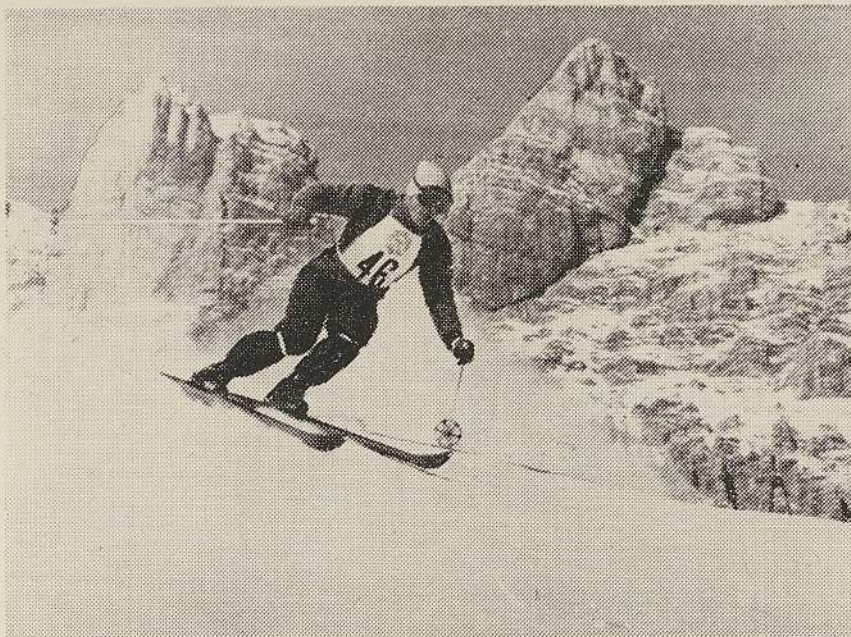
Díky osobnosti Jana Buchara se „bílá“ Jilemnice se svým okolím stala centrální lyžařskou oblastí Krkonoš, nejvýhledavějším východiskem pražských lyžařů pro lyžování v blízkém okolí na Benecku, nebo pro výstupy na krkonošské hřebeny. ČKSS udržoval velmi přátelské styky s ČSK Praha a oba kluby společně, nebo i samostatně, organizovaly od roku 1904 z pověření SL KČ závody o mistrovství zemí Koruny české, posilovaly českou turistiku a propagovaly Krkonoše jako lyžařskou oblast.

Josef Rössler-Ořovský a Jan Buchar, předsedové obou lyžařských spolků neměli na mysli jen rozvoj lyžařství, měli i jasný cíl národnostní — Češi měli v Krkonoších zdomácnět. Na tomto úseku prokázali oba společně s ing. Ferdinandem Reichem neocenitelnou službu českému národu v jeho národnostním boji. Benecko bylo tehdy národnostně ohroženo nejvíce, Schulverein tam měl školu, Vrchlabský zkouplil řadu pozemků a rozdělil je na parcely pro německé voliče. Vánoční nadílky, koupě chaty Českým Ski Klubem, dosazení hájného Václava za hostinského do Benecka, pravidelné zimní a letní výpravy českých turistů zachránily Benecko před germanizací. Bylo jejich zásluhou, že krkonošské boudy dostaly české nájemce. V uznání zásluh J. Rösslera-Ořovského o rozsáhlou, úspěšnou a dlouholetou spolupráci

Jaroslav Feistauer (ČKS Ski Jilemnice) (Foto archiv)

Kurt Hennrich na olympijské sjezdové trati v roce 1956 v Cortině d'Ampezzo, kde obsadil sedmé místo.

(Foto archiv)

s ČKSS byl v roce 1918 zvolen čestným členem ČKSS.

V dějinách českého lyžařství patřil ČKSS vždy k předním a nejaktivnějším lyžařským organizacím.

Dva velcí přátelé

Josef Rössler-Ořovský

narozen v Praze 29. června 1867, všestranný sportovec, organizátor mnoha sportů v Čechách, nejvýraznější osobnost českého sportovního hnutí v jeho začátcích. Josef Rössler-Ořovský zasvětil sportu celý svůj život jako objevitel a jeho průkopník. Dovedl sportovní činnost organizovat po stránce odborné i z hlediska práva. Vedle závodní činnosti působil jako pořadatel závodů, jako rozhodčí, usměrňoval a řídil propagaci a tisk atd.

Léta 1888–1893 strávil v cizině na studiích, během kterých také sportoval; byl výborným veslařem a bruslařem. V té době si odbyl na moři i vojenskou službu. Jeho sportovní dráha byla ovlivněna tím, co v cizině, zejména v Anglii, Francii a v Itálii viděl a poznal.

Stál u kolébky mnoha odvětví sportu v Čechách. V roce 1893 založil Český yacht klub a I. český lawn-tennisový klub (I. ČLTK), 1894 Český sculling-Cercle s odbory tenisovým a fotbalovým. Byl spoluzakladatelem a několik let předsedou České atletické amatérské unie (ČAAU), založené 1897 a 1906 se zasloužil o založení České lawn-tennisové asociace. V r. 1909 přivezl do Čech několik původních kanoistických kanoí, podle nichž pak byly stavěny kanoje u nás. Současně založil kanoistický kroužek při Českém yacht klubu a stal se zakladatelem vodní turistiky, kterou intenzivně pěstoval. V roce 1912 založil I. oddíl

vodních skautů, z něhož vyšla řada výborných závodníků.

Jako závodník vynikal ve veslování a v rychlobruslení. 1893–94 byl mistrem Čech ve skifu, 1891 zvítězil ve skifu na mezinárodních závodech v Terstu, v Piranu a v Benátkách, 1892 až 1893 vytvořil v Paříži nový rekord na 500 m v rychlobruslení. Byl velmi dobrým lyžařem.

V letech 1900–1908 působil ve funkci zpravodaje Českého olympijského výboru, 1909–1929 jako generální tajemník Českého, později Československého olympijského výboru. Organizoval a vedl četné české a československé výpravy: na OH 1908, 1912, 1920, 1924, 1928 a na ZOH 1928.

Josef Rössler-Ořovský patří celému československému sportu, především ale lyžařství, které je jeho dílem. Roku 1887 založil první lyžařský spolek v Evropě, mimo Skandinávií, lyžařský kroužek při Bruslařském klubu Praha, 1894 přejmenovaný na Český Ski Klub (ČSK) Praha; 38 roků byl jeho předsedou (1887–1925). Z jeho iniciativy byl 1903 založen Svaz lyžařů v Království českém, první lyžařský svaz na světě jehož byl 1907–1913 předsedou a dlouhá léta jeho hybnou silou, zejména v jeho těžkých začátcích.

V roce 1893 se Rössler-Ořovský dozvěděl o sportovních pokusech krkonošských lyžařů. Hned navázal kontakt s Janem Bucharem, jednatelem odboru Klubu českých turistů (KČT) v Jilemnici, se kterým pak až do smrti udržoval krásné přátelství. Díky Bucharovi, znalci Krkonoš, učarovaly Krkonoše Rösslerovi-Ořovskému svou zimní krásou a věnoval jim pak každou volnou chvíli. Jeden z jeho dopisů Bucharovi začíná větou: „Vzpomenu-li na to, že od let 1897 nebylo vánoc až asi do roku 1925, které bych

nebyl trávil v Krkonoších...“, která svědčí o tom, jak ke Krkonošům přilnul. Oba společně, Buchar a Rössler-Ořovský, jsou zakladateli zimních sportů v Krkonoších,

Josef Rössler-Ořovský byl otcem myšlenky založit mezinárodní lyžařskou organizaci, pro kterou se již v roce 1906 snažil získat Nory a Švédy. Na hrách IV. olympiády v Londýně 1908 se pokusil svolat první mezinárodní poradou, zaměřenou na tuto tematiku. Porada se sešla v omezeném počtu účastníků, přítomni byli Rössler-Ořovský, Angličan Thompson, Švéd Hallen, někteří Švýcaři a několik novinářů. Scházeli však zástupci Německa a Rakousko-Uherska a proto z porady nevyšly žádné konkrétní závěry. 1910 byla v Kristianii, pozdějším Oslo, založena Mezinárodní lyžařská komise (MLK), na jejímž založení se velkou měrou podílel, členem jejího řídicího aparátu se stal v roce 1923.

Na 7. kongresu MLK v Praze v roce 1923, kterému předsedal, založil širou agitaci mezi delegáty za přeměnu MLK v Mezinárodní lyžařskou federaci. Návrh byl spontánně přivítán a prakticky realizován na dalším 8. kongresu v Chamonix v roce 1924. Rössler-Ořovský bojoval dlouhá léta na mezinárodním fóru o přímé zastoupení Království českého v MOV, na OH i v jednotlivých mezinárodních sportovních federacích. Jeho velkou zásluhou bylo, že dokázal, vzor cíle-~~hodnému~~ odporu Němců a Rakušanů proti členství Čechů v mezinárodních sportovních organizacích a účasti v mezinárodních soutěžích, udržet téměř 30 roků přímé zastoupení Čechů na kongresech, na OH a v mezinárodní spolupráci. Na VIII. kongresu MOV v Praze [1925] aktivně zasáhl do jednání, zejména prosazoval uznání Zimních olympijských her (ZOH). Význam Rössler-Ořovského spočívá v tom, že svým mezinárodním rozhledem, vysokou odborností a předvídatelstím posunul vývoj českého sportu o celé desetiletí.

V posledních letech svého života se Rössler-Ořovský cítil osamocen a těžko to nesl. V dopise Bucharovi z 20. 12. 1930, dva roky před svou smrtí, napsal: „...Při všem si připadám cizím dnešní společnosti a lidem. Nemáje žádných styků s pražskými lyžci divil jsem se, čta referáty o ukradeném Memoriálu dr. Synáčka a Kongresovém poháru, o nezvolení Jílka ve svazu atd. atd. ... Také mi nešlo do hlavy, že jsem letos obdržel pozvání na valnou hromadu Svazu lyžařů. To se mi již dávno nestalo. Nezvou mne jako čestného člena a zakladatele nikdy a nikam. Až teď najednou. Jsem vzdálen od toho všeho a při tom asi ostane...“

J. Rössler-Ořovský zemřel v Praze 17. ledna 1933 ve věku nedožitých 66 let.

Jan Buchar

se narodil 20. září 1859 v Mříčné u Jilemnice v malé roubené chalupě. Do školy chodil v Mříčné, jako 16letý vstoupil na učitelský ústav v Jičíně,

kde 1879 maturoval. Učil nejdříve ve Zlaté Olešnici, od 1880 v Mřičné. V září 1884 nastoupil jako správce jednotřídky v podhorské obci v Dolních Štěpanicích. Zde sloužil od roku 1890 jako řídící učitel dvoutrídky 41 let až do odchodu do důchodu v roce 1925. Jako důchodce žil v Jilemnici.

V létě 1884 započal svou velkou turistickou činnost, která jej zařadila mezi průkopníky české turistiky. V roce 1888 byl založen Klub českých turistů (KČT), který začal vydávat Časopis turistů. Do prvního čísla napsal Buchar svůj první článek Vzhůru do Krkonoš! 1889 založil v Jilemnici odbor KČT, stal se jeho jednatelem a později předsedou krkonošské župy KČT. Na sklonku 1892 se sám, na právě získaných lyžích vydává na túru k Žalýmu, zahájil nové údobí zimní lyžařské turistiky v Krkonoších. 1893 navázal korespondenční styk s Josefem Rösslerem-Ořovským. Pražští lyžaři za Bucharem pravidelně zajížděli do Krkonoš a byli jím nadšeni. 1894 vychází v Časopise turistů první Bucharův článek o lyžích Nový zimní sport a o rok později jeho instruktáž o jízdě na lyžích pod názvem Ski. Byl to první metodický článek o jízdě na lyžích v dějinách českého lyžařství. Na valné hromadě odboru KČT v Jilemnici, konané dne 9. ledna 1895, se hodně mluvilo o zimní turistice v Krkonoších. Krátce na to Buchar o zimní turistice píše: „Zimní turistiku Krkonoška značně oživuje jízda na sněžnicích, kteráž během letošní zimy vzmohla se značně nejen v Jilemnici, ale i v okolních obcích horských. Pořádány jsou zdařilé výpravy na blízký Kozinec, ale též dále do okolí Štěpanic, Křižlic a hlavně na Žalý. Též další výlety na sněžnicích byly vykonány s úplným zdarem, např. na Šerín, Krkonoš i do Petrovy boudy.“

Buchar byl prvním z učitelů, který u dětí nahrazoval v zimě tělocvik lyžováním. Naučil děti dobře lyžovat a pak s nimi podnikal výlety po okolí Jilemnice. Lyžování dělalo dětem radost a cesta do školy se stala zábavou. Již v roce 1890 získal Buchar povolení školské správy, že místo tělocviků může s dětmi sáňkovat a 1896 i souhlas k lyžování. Děti začaly brzy napodobovat dospělé vzory, lyžovaly na všem možném, na prkénkách, na dužinách od sudů, málokdo z nich měl skutečné lyže. Od roku 1896 začal vodit lyžařské výpravy školních dětí do hor. Po jeho vzoru organizovali postupně podobné výpravy učitelé škol celého krkonošského podhůří: Vysoké n. J., Mrklův, Benecko, Jablonec n. N., Valteřice, Jilemnice.

1895 zahajuje bohatou přednáškovou činnost a organizátorskou práci

Závod FIS 1935 ve Vysokých Tatrách se konal za prudké sněhové vánice. U startu Nor Trygve Brodahl.

(Foto archiv)

při pořádání lyžařských závodů. Přednáší o „lyžbě“, promítá diapositivы a zaplavuje lyžařskou propagandou celé Čechy a Moravu. Jeho propagace zimních výletů po Krkonoších, zvaných českých návštěvníků do Krkonoš v novinách a na přednáškách, pořádání pravidelných letních i zimních výprav českých turistů v Krkonoších, to vše naráželo na ostré protesty německých nacionalistů. Rozvoj činnosti německého Riesengebirgsvereinu neustále sílil.

Dne 15. dubna 1894 spolu s přáteli zakládá Jan Buchar Český krkonošský spolek Ski Jilemnice, roku 1902 se stává jeho předsedou a zůstává v čele spolku do roku 1926 s přerušením v roce 1925. R. 1900 byla vybudována turistická cesta přes Žalý na Mísečky, později pojmenována Bucharovou stezkou, na kterou byl velice hrdý. V roce 1903 spolu s Rösslerem-Ořovským pomohl založit Český Ski klub Vysoké n. J. a ještě v tomtež roce, dne 21. listopadu 1903, založili Buchar společně s Rösslerem-Ořovským a Vysockými Svaz lyžařů v Království českém, který Buchar řídil po čtyři roky ve funkci předsedy (1903 až 1907). V roce 1911 vydal brožurku Bucharovy výlety do Krkonoš, která se r. 1921 dočkala druhého vydání.

Jan Buchar žil ve složité době. Za války sílily v Krkonoších nacionální šovinismus a germanizační snahy některých budařů a podnikatelů. Vzrůstaly rozpory mezi chudinou a drob-

nou a střední buržoazií. Buchar, tak jako Rössler-Ořovský, patřil k české maloburžoazií. Celé jeho životní dílo však dokazuje, že jako vesnický učitel zůstal do své smrti vesničanem. Jeho zásluhou navždy zůstane, že Krkonoše ožily češtinou a panské boudy dostávaly české nájemce.

Jan Buchar, zakladatel turistiky a největší propagátor lyžařství v Krkonoších, je vedle Rösslera-Ořovského velkou osobností českého lyžařství. Obě jména zůstanou nerozlučně spjata s dějinami českého lyžařského sportu.

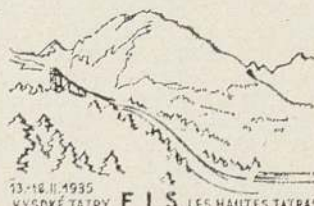
Jan Buchar zemřel tragicky 10. října 1932 pod koly nákladního auta poblíž Národního divadla v Praze.

Prvé závody v Čechách a na Moravě

První lyžařské závody u nás byly uskutečněny v roce 1893 na Kozinci u Jilemnice a na Moravě v Lukové u Holešova. Spolu se závody, pořádanými ve stejném roce v rakouském Mürzzuschlagu, to byly první lyžařské závody, pořádané ve střední Evropě. O závodech na Kozinci nemáme podrobné zprávy. O závodech v Lukové víme, že hrabě František ze Seilernu vybavil lesní zaměstnance na svém panství lyžemi a v únoru 1893 pro ně uspořádal závod v běhu. Závodů se zúčastnili nejen lesníci, „v jízdě na lyžích již cvičení, nýbrž i na zámku v Lešné dříví hosté.“ Běželo se na po-

MEZINÁRODNÍ LYŽAŘSKÉ ZÁVODY VYSOKÉ TATRY LES HAUTES TATRAS 13.-18. II. 1935 CONCOURS INTERNATIONAUX DE SKI

O zlatěním razítka mezinárodních lyžařských závodů FIS 1935 ve Vysokých Tatrách byl velký zájem mezi filatelisty.

(Foto archiv)

měrně dlouhé, obtížné trati se značným stoupáním. Zvítězil Bohumír Schober před svým bratrem Jiřím a Aloisem Volkem, lesním na Lukové.

Ve stejném roce 1893 vypsali také ČSK Praha závod na lyžích, k jeho provedení však nedošlo, protože předčasně sešel sníh. V dalším závodě vypsáném ČSK roku 1895 závodili jen dva závodníci: J. Rössler-Ořovský a Arnošt Bürgermeister. Také Jilemničtí pořádali své první závody již 1894 a 1895, kterých se zúčastňovali známí závodníci Trdlíca, Kazda, Bedrník a další. Šlo o přespolní běhy, které se běhávaly do kruhu a říkalo se jim „steepie chase“.

V roce 1896 dochází k zintenzívnění závodní lyžařské činnosti. 5. ledna uspořádal ČSK první vydařené lyžařské závody v Královské oboře (ve Stromovce) za účasti šesti závodníků. O dva týdny později 19. ledna 1896 uskutečnil ČSK, který tehdy měl již asi 50 členů, první závod o mistrovství Království českého ve Stromovce. Běželo se 1050 m, poprvé za účasti závodníků Čech a Moravy. Zvítězil F. Mládek v čase 1 min 50 s před Hynkem Bedrníkem (oba ČKSS Jilemnice). Následovali Fr. Protivínský, J. Rössler, J. Hofínek, B. Melichar a K. Dlouhý. Hlas národa z 13. 2. 1896 přinesl krátký referát ze závodu, který uvedl slovy: „Čtenář dozajista se podiví, proč o závodech nestala se ani nejmenší zmínka v časopisech. Je nám známo pouze to, že závody se konaly naprosto utajeně a že nikdo neměl o nich ani nejmenší tušení.“ Publicita začínajícího lyžařství byla tehdy ještě velice skromná.

Ještě v tomto roce zorganizovali Jilemničtí první mezinárodní závod v Jilemnici za účasti známého závodníka a průkopníka lyžování v německém Rudohoří dr. Dieskaua z Rübenu v Sasku a ing. Hagbartha Steffense, prvního norského instruktora ČSK, který první učil jízdu na lyžích za použití dvou holí. Závod byl spojen s prvními pokusy ve skoku v Dolních Štěpanicích. Sezónu 1895—86 uzavíralo mistrovství Krkonoš v běhu na 10 km, pořádané ČKSS; běželo se ze Žalého do Jilemnice, zvítězil H. Bedrník před F. Hronem a V. Lorencem. Z dějinného pohledu tvoří rok 1896 a závody toho roku pořádané začátek lyžařského závodění v Čechách.

V následujících letech závodů každoročně přibývalo, hlavními závody každé sezóny bylo mistrovství Království českého, pořádané zpravidla jako závody mezinárodní. V pořadatelské se střídaly ČSK Praha s ČKSS Jilemnice, častokrát pořádaly závody společně. Po založení Svazu lyžařů v Království českém v roce 1903 se pořadatelem mistrovství stal svaz, který jejich technickým provedením pověřoval střídavě ČSK Praha, ČKSS Jilemnice a ČSK Vysoké n. Jiz., založený v roce 1903. Pro tyto závody se vžil název závody svazové. Závodní pro-

gram mezinárodních závodů o mistrovství Království českého nebo zemí Koruny české, býval velice pestrý. Hlavní událostí však byl vždy tzv. mistrovský závod, kterým po dlouhá léta byl běh na 10 km; v roce 1913 byl mistrovským závodem sdružený závod a 1914 skok. Od roku 1905 byl do programu mezinárodních závodů o mistrovství zemí Koruny české každoročně zařazován též vytrvalostní běh na 50 km. Poslední předválečné mistrovství, konané 31. 1.—2. 2. 1914 ve Vysokém n. J. pod patronátem místodržitele Království českého za velké účasti asi 8000 diváků, mělo na pořadu 12 závodů v různých disciplínách, poprvé se běžel štafetový závod 100×400×100 m. Vedle dnes běžných disciplín, běhu, skoku a závodu sdruženého, bývaly na programu závody nejrůznějšího druhu: běhu na různé vzdálenosti s holemi nebo bez holí, běh na 100 m na rekord, závod o putovní štít dr. Dieskaua, od roku 1910 tzv. krasojízda, prakticky jízda z kopce, při které se hodnotilo technické provedení apod.

První závody ve skoku v rámci II. mezinárodního mistrovství zemí Koruny české pořádal ČKSS v Dolních Štěpanicích 21. února 1897, již na dřevěném můstku, postaveném dělníky ze štěpanické pily podle návrhu H. Steffense. Pravidla připouštěla tři skoky s „náběhem“ 1 m. Startovalo pět závodníků: Steffens, dr. Dieskau a z ČKSS Kříž, Řehánek a Mládek. Zvítězil Nor H. Steffens skokem 19,5 metru dlouhým. Při závodě navrhovali skok již první budoucí čeští skokani Hron, Tikva, Bedrník, J. Rössler-Ořovský, Kraus a Višňák. Uskutečněn byl rovněž kurs ve skoku, který vedl H. Steffens, Hartwig Irgens a dr. Dieskau. Na druhých mezinárodních závodech ve skoku 24. 1. 1898, opět v Dolních Štěpanicích, skočil Josef Kraus již 15,5 m a zapsal se jako první „rekordman“ do listiny nejuspěšnějších skokanů SL KČ. Na IX. mistrovství zemí Koruny české 31. ledna 1904 ve Vysokém n. J. startovaly poprvé ženy v závodě na 800 m o čestnou cenu SL KČ; zvítězila M. Skrbková z ČSK Vysoké n. J. První vytrvalostní závod na 50 km se konal 3. února 1905 jako mezinárodní závod SL KČ. Iniciátorem a technickým realizátorem závodu byl ČSK Praha. Při vypisování závodu bylo mnoho oponentů a Rössler-Ořovský musel vyvinout velké úsilí, aby závod mohl být uskutečněn. Pro každého účastníka byl předepsán turistický tlumok a nutná lyžařská výzbroj, váha tlumoku byla stanovena před startem. Další podmínkou pro účastníky byl turistický oblek a podrobná mapa Krkonoš. Brzdy lyží byly zakázány. Byl to první závod na 50 km, pořádaný ve střední Evropě. IV. závodů v běhu na 50 km dne 10. dubna 1909 se jako první žena zúčastnila vynikající závodnice A. Hanušová ze Sokola Mrklov.

První závody na Šumavě, na Špičáku, uspořádal Kroužek plzeňských lyžařů 28. února 1909. Nazval je Seveřanskými hrami, které se pak konaly

každoročně. Do programu závodů byl zařazen běh, skok a krasojízda. O rok později, 2. února 1910, byly Seveřanské hry pořádány jako velké mezinárodní závody za účasti závodníků z 20 klubů domácích i ze zahraničí. Ze zahraničí startovali Norové a Němci. V rámci XVIII. mezinárodních svazových závodů 8.—9. února 1913 byl proveden první sjezdový závod, sjezd z Pancíře.

První závody na Novoměstsku uspořádal SK Nové Město n. M. dne 2. února 1910; vítězem se stal Karel Mrkvička z Nového Města n. M., vrsťevník B. Hanče a K. Jarolímka, s nimiž soutěžil o prvenství na lyžařských závodech na Vysocině i v Krkonoších. V prvním závodě 1910 startovala mezi 19 startujícími běžci jediná běžkyně, Marie Gregorová. Z běžců šest vzdalo, dva byli diskvalifikováni, mezi zbývajícími klasifikovanými závodníky se Gregorová zařadila na 5. místo. První závody ve skoku na provizorním sněhovém můstku uskutečnil Novoměstšané v roce 1912.

Závodní činnost ČKS Praha, ČKSS Jilemnice, ČSK Vysoké n. J., ČSK Plzeň, SK Nové Město na Moravě a SL KČ v letech 1896—1918 byla zcela zaměřena na běh a skok jako vedoucích disciplín lyžařského sportu. Všechna ostatní závodní činnost základní závodní činnost klubů a svazu jen doplňovala.

Slovo závěrem

Uplynulo více jak 100 let od doby, kdy se ve střední Evropě objevili první lyžaři. Postupně lyžování zakotvilo v převážně většině zemí světa, v zemích s příznivými sněhovými podmínkami, ve Skandinávii, v rozlehlých končinách Sovětského svazu a Asie, v horských oblastech Evropy a Severní Ameriky, v Jižní Americe, v Austrálii a na Novém Zélandě. Zde všude lyžařský sport — hra mládí se sněhem, v průběhu posledních 100 let zdomácněl.

Příští měsíc oslaví celé československé lyžařské hnutí jubilejní 100. výročí založení prvního českého lyžařského spolku. K jeho založení vedla průkopníky našeho lyžování láska k lyžařskému sportu, nadšená práce pro jeho rozvoj a touha proslavit národ, trpící v té době nesmírným politickým, hospodářským a národnostním útlakem Rakousko-Uherska.

Založení prvního lyžařského spolku v Praze bylo významným pokrokovým činem. Budiž s hrdoostí zaznamenáno, že organizované lyžování ve střední Evropě začalo v Praze 1887 založením Lyžařského kroužku při Bruslařském závodním klubu a že čeští lyžařští funkcionáři v čele s Josefem Rösslerem-Ořovským se řadí mezi významné průkopníky lyžařského sportu v Evropě a ve světě.

Dr. OTTO KULHÁNEK

Oslavujeme 100leté výročí založení našeho lyžařství — pročítáme-li staré materiály a vzpomínky zakladatelů i bohatou historii lyžařství a zamyslíme-li se nad smyslem a vývojem tohoto sportu a jeho významem v dnešní společnosti, musíme se poklonit a poděkovat všem, kteří stáli u zrodu našeho sportu, především však iniciátoru, zakladateli a prvnímu lyžaři Josefu Rösslerovi-Orovskému.

ZAMYŠLENÍ K JUBILEU

Zastavení u hrobu J. R.-O., nar. 29. 6. 1869, zemřel 17. 1. 1933 na Vyšehradském hřbitově se stalo podnětem k zamyšlení nad počátky, vývojem a smyslem i budoucností našeho lyžařství a k napsání těchto poznámek.

Snažím se představit si pocity J. R.-O., když se svým bratrem Karlem onoho 5. ledna 1887 poprvé lyžovali „dlouhými kroky na suchém sněhu“ na dvorku domku v Jindřišské ulici blízko Václavského náměstí a pak ještě týž večer „aby se za denního světla nebudili v Praze veřejné pohoršení“ sjížděli tichým, zasněženým náměstím v aleji lip a za svitu plynových lamp od tehdy rozestavěného Národního muzea k Můstku.

Byli jste skutečně pionýry sportu, jemuž dnes holdují milióny. V představách se pokouším zúčastnit se vašich výletů na Letnou, do Stromovky a do okolí Prahy. Vaše líčení sjezdu nad místodržitelským letohrádkem ve Stromovce je nám blízké a spojuje nás bez ohledu na čas a věk.

Štěstím asi pro vás a náš sport bylo spojení s řídicím učitelem Janem Bucharem ze Stěpanic, propagátorem turistiky a objevovatelem zimních krás Krkonoš. Přiznám se, že si asi již nedovedeme dobře představit sobotní odjezdy vlakem z Prahy do Vrchlabí, saněmi do Špindlerova Mlýna a na Petrovu boudu, kam se přicházivalo kolem páté hodiny ranní, potom krátký spánek a hurá na hřebeny. Český živel začal dobývat Krkonoše, zakládaly se staniční knihy a české boudy.

Rozvoj lyžařství není myslitelný bez odpovídající organizační základny a

tak ještě v zimě 1887 vzniká při Bruslařském klubu Lyžařský kroužek, později přejmenovaný na Český Ski klub Praha. A 21. 11. 1903 v Jablonci nad Jizerou v hotelu Ráj zástupci tohoto a Českého Krkonošského spolku Ski Jilemnice a Českého Ski klubu Vysoké nad Jizerou zakládají Svaz lyžařů v Království českém. Protože se chceme věnovat pouze lyžařství, pomíneme vaše zásluhy o zakládání a rozvoj dalších sportů.

Obdivuhodná byla vaše činnost směřující k utvoření mezinárodní lyžařské organizace, impulsy již v r. 1906, k zařazení zimních sportů do programu OH dokonce již 1899 včetně návrhu na uspořádání zimní části II. OH 1900 v Paříži v Krkonoších. Tyto snahy se promítly jak do uznání práv českého lyžařství, tak i v příspěví k založení Mezinárodní lyžařské komise, Mezinárodní lyžařské federace a prosazování Zimních olympijských her včetně dodatečného uznání Týdne zimních sportů v Chamonix 1924 za I. ZOH.

Velkou úlohu v našem lyžování a jeho rozvoji sehrálo i zvaní zahraničních, především norských instruktorů, zvláště ing. H. Steffense,

Však také naše lyžování mělo vysokou sportovní úroveň již od svého založení — připomeňme si např. výsledky F. Mládky a F. K. Hrona v Taubenbergu 1896, J. Višňáka a F. K. Hrona na Semmeringu 1898, B. Hanče 1907 v Annabergu a účast našich lyžařů K. Jarolímka, J. Scheinera a J. Kučery na Holmenkollenu 1914. Ke tragické události došlo při VIII. Mezinárodním lyžařském závodě distančním na 50 km, který se konal 24. března 1913 v okolí Labské boudy, kdy zahynuli B. Hanč a V. Vrbata.

V období mezi světovými válkami dosáhlo naše lyžování řady úspěchů — na ZOH a MS do roku 1948 jsme získali celkem 4 zlaté, 8 stříbrných a 8 bronzových medailí. Nejúspěšnějším lyžařem tohoto období byl Fr. Donth 1 zlatá, 2 stříbrné, 3 bronzové medaile a celkově 21 bodů, 2. O. Německý 2, 1, 0 a 19 bodů a 3. R. Burkert 1, 1, 1 a 16 bodů. Po roce 1948 do dnešní doby pak 3 zlaté, 5 stříbrných a 13 bronzových medailí v olympijských disciplínách. Nejúspěšnějším lyžařem v celé naší historii je Jiří Raška 1, 2, 0 a 25 olympijských bodů, na 2. místě v tomto období je Květa Jeriová-Pecková 0, 1, 3 a 15,5 b. a 3. Blanka Paulů 0, 1, 1 a 13,25 bodu.

Kromě toho z MS v letech na lyžích 1 zlatou, 1 stříbrnou a 3 bronzové medaile. Nejúspěšnějším letcem naší historie je Karel Kodejška 1, 0, 1 a 11 bodů.

Historickou medaili ve sjezdových disciplínách získala na ZOH 1984 v Sarajevu ve sjezdu Olga Charvátová.

Co bych přál do dalších let našemu lyžování? Především život v míru a další úspěšný rozvoj naší společnosti, protože jedině za těchto podmínek je možno všestranně rozvíjet i sport a vztahy mezi národy — dále pak:

— dostatek sněhu po celé zimní období tak, jak to popisuje Aleš-Lyžec v Obrazech zimní horské krásy,

— oživení činnosti mnoha kdysi aktivních lyžařských oddílů a tělovýchovných jednot a pořádání množství malých masových soutěží,

— zpřístupnění mnohých, jen málo využívaných podnikových chat v horských oblastech především pro pobyt dětí a mládeže,

— dobudování a údržbu všech stávajících lyžařských objektů — rekreačních svahů a tratí, běžeckých a sjezdových tratí a lyžařských můstků, lanovek, výtahů a ubytoven,

— průběžnou úpravu všech lyžařských tratí a můstků a rekreačních stop ve střediscích a na hřebenech našich hor a včlenění nezbytných tréninkových prostor a kapacit pro přípravu reprezentace,

— další rozšíření a zkvalitnění kádrů cvičitelů a konečně i sjednocení metodiky výuky lyžování, především zatačení tak, aby byla jednotná výuka v ČSTV, ale i v ROH, MŠ, SSM, armádě ap.,

— dostatek aktivních funkcionářů a organizátorů a rozhodčích,

— prohloubení a zkvalitnění přípravy trenérů a jejich průběžné a dlouhodobé doškolování,

— odstranění všech současných kádrových, organizačních, ekonomických a dalších nedostatků systému vrcholového lyžování,

— vytvoření a prohloubení systému výběru talentů nejen v lyžování, ale i v systému VS tak, aby nedocházelo k úniku talentované mládeže,

— vytvoření podmínek pro přípravu reprezentace v období bez sněhu, ale i na prvním a posledním sněhu.

Jedině tak může totiž lyžařství ještě v širší míře uplatnit své působení na vývoj a výchovu mládeže, její tělesný a morální rozvoj a může splnit své poslání jako činnost přispívající k obohacení života našich občanů a regeneraci sil pracujících a prostředek spojení mezi národy.

Je jasné, že toto může vytvořit a dokázat jen velký kolektiv zapálených, aktivních, obětavých a pracovních lidí, které spojuje myšlenka obohatit život a přispět k budování lepší společnosti.

A ještě jedno přání nakonec — moc bych si přál, aby se v rámci daných možností optimálně podařila příprava naší reprezentace na XV. ZOH v Calgary 1988 tak, aby počátek dalšího století našeho lyžování byl prezentován výsledky odpovídajícími tradicím, podmínkám i velké současnosti našeho lyžování a socialistické společnosti.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL
ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

Literatura: Jubilejní ročenka Svazu lyžařů RČS 1903—1937, Poznámky k vývoji lyžování od r. 1887, V. Pacina: Sport v Království českém.

Hrob J. Rösslera-Orovského na Vyšehradě. (Foto dr. J. Potměšil)

ÚSPĚŠNOST ČESKOSLOVENSKÝCH LYŽAŘŮ V POSLEDNÍCH ČTYŘECH DESETILETÍCH

Rozmach vrcholového sportu a jeho dopad na nejširší vrstvy obyvatelstva se datuje do několika posledních desetiletí. Vycházeli jsme při tom ze skutečnosti, že významné společenské změny poválečného období výrazně ovlivnily i sport, především v jeho vrcholové podobě. Lyžování je jedním z těch sportovních odvětví, která k tomuto rozvoji přispěla významnou měrou.

Pro náš pohled jsme zpracovali výsledky čs. lyžařů ve vrcholných světových soutěžích — ZOH a MS — od roku 1948. Ve sledovaném období zachovávaly světové soutěže v lyžování pravidelný časový rytmus daný čtyřletým olympijským cyklem. Mistrovství světa měla své pevné místo uprostřed tohoto cyklu. To poskytovalo dostatečný prostor k regeneraci i přípravě na další světovou soutěž. XIV. ZOH v Sarajevu byly poslední soutěží v rámci tohoto časového schématu. Od roku 1985 (MS Seefeld — Valtellina) se časový rozvrh mění v tom smyslu, že v průběhu čtyřletého olympijského cyklu se konají tři vrcholné světové soutěže.

Tabulka č. 1 uvádí úspěšnost čs. lyžařů v základním dělení na klasické a sjezdové disciplíny, dále pak dělení podle pohlaví (● muži, + ženy). V průběhu sledovaných čtyř desetiletí hrálo významnou úlohu postupné rozšiřování sportovního programu vrcholných lyžařských soutěží. Nejdříve je nutné poukázat na to, že všechny soutěže v klasických a sjezdových disciplínách na ZOH v letech 1948 až 1980 byly současně jako MS a mimo olympijských medailí udělovala Mezinárodní lyžařská federace (FIS) současně medaile za MS.

V klasických disciplínách mužů se konalo v letech 1948—1952 pět závodů: běh na 18 km, 50 km, štafeta

4×10 km, skok prostý a závod sdružený. Ženy startovaly poprvé na ZOH v roce 1952 v běhu na 10 km. Na MS 1954 muži místo 18 km běží 15 km, nově je zařazen běh na 30 km, u žen je program rozšířen o štafetu 3×5 km. V roce 1962 (24. MS) je zařazen druhý závod ve skoku — koná se soutěž na můstku P—70 a P—90 m. Na MS 1974 je štafeta žen místo 3×5 km — 4×5 km. Další úprava v programu žen je na MS 1978, kdy je zařazen běh na 20 km. Vzhledem k tomu, že z časových důvodů nebyla tato disciplína zařazena do programu ZOH 1980, koná se v této disciplíně samostatné MS ve Falunu 18.—19. 3. 1980. Poslední úprava programu u mu-

TABULKA č. 1

Přehled účasti a úspěšnosti čs. lyžařů-lyžařek na ZOH a I. MS v letech 1948—1987 z hlediska zisku medailí a bodů

	Medaile — umístění		Klasické disciplíny						Sjezdové disciplíny							
			ZL	ST	BR	4.	5.	6.	ZL	ST	BR	4.	5.	6.		
1.	1948	ZOH	Sv. Mořic													
2.	1950	MS	Lake Placid Aspen				neúčast						neúčast			
3.	1952	ZOH	Oslo				neúčast						neúčast			
4.	1954	MS	Falun Are							+				neúčast ženy		
5.	1956	ZOH	Cortina											neúčast ženy		
6.	1958	MS	Lahti Badgastein							+				neúčast		
7.	1960	ZOH	Squaw Valley											neúčast		
8.	1962	MS	Zakopané Chamonix							+				neúčast		
9.	1964	ZOH	Innsbruck						+				neúčast		ženy	
10.	1966	MS	Oslo Portillo						● ●				neúčast		ženy	
11.	1968	ZOH	Grenoble	●	●				●							
12.	1970	MS	Vysoké Tatry Val Gardena	●	●				●	+						
13.	1972	ZOH	Sapporo						+		● ●	+			neúčast	
14.	1974	MS	Falun Sv. Mořic						●		●				●	
15.	1976	ZOH	Innsbruck						●			+				
16.	1978	MS	Lahti Ga-Pa								●	+				
17.	1980	ZOH	Lake Placid						+						●	
18.	1982	MS	Oslo Schladming						+		++	+				
19.	1984	ZOH	Sarajevo						+		●				+	
		MS	Engelberg-Rovaniemi						●				neúčast		muži	
20.	1985	MS	Seefeld Valtellina						● ●		●	+			+	
21.	1987	MS	Oberstdorf Crans-Montana	●					● ●							
22.	1988	ZOH	Calgary	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	
●	Muži: medaile — umístění			3	3	3	10	3	4				2			
+	Ženy: medaile — umístění				2	5	4	6	8			1		3	1	
	Celkem: medaile — umístění			3	5	8	14	9	12			1	2	3	1	
	Celkem: body			21	25	32	42	18	12			4	6	6	1	
	Celkem lyžování			Klasické disciplíny = 150 bodů						Sjezdové disciplíny = 17 bodů						
										167 bodů						

Přehled úspěšnosti čs. lyžařů-lyžařek podle jednotlivých disciplín na ZOH a MS v letech 1948—1987

Poznámka: čísla uvádějí počet účastníků, ve zlomku je uveden počet získaných bodů

				Běh muži	Běh ženy	Skok	Závod sdr.	Sjezd. disc. muži	Sjezd. disc. ženy	Lyžování celkem
1.	1948	ZOH	Sv. Mořic	7	—	4	4	4	2	21/—
2.	1950	MS	Lake Placid Aspen	neúč.	—	neúč.	neúč.	neúč.	neúč.	—/—
3.	1952	ZOH	Oslo	4	neúč.	neúč.	1	neúč.	neúč.	5/—
4.	1954	MS	Falun Are	5	3/2 b.	1	neúč.	5	2	16/2 b.
5.	1956	ZOH	Cortina	4	3/1 b.	2	3	4	neúč.	16/1 b.
6.	1958	MS	Lahti Badgastein	4	3/2 b.	1	1	2	2	13/2 b.
7.	1960	ZOH	Squaw Valley	1	neúč.	neúč.	1	neúč.	neúč.	2/—
8.	1962	MS	Zakopané Chamonix	9	4/1 b.	5	3	neúč.	neúč.	21/1 b.
9.	1964	ZOH	Innsbruck	2	3/1 b.	3/3 b.	3	3	neúč.	14/4 b.
10.	1966	MS	Oslo Portillo	4	2	5/6 b.	3	neúč.	neúč.	14/6 b.
11.	1968	ZOH	Grenoble	4	neúč.	5/12 b.	2/3 b.	2	1	14/15 b.
12.	1970	MS	Vysoké Tatry Val Gardena	8	4/5 b.	4/8 b.	3/7 b.	3	1	23/20 b.
13.	1972	ZOH	Sapporo	4	4/5 b.	5/2 b.	4/1 b.	neúč.	neúč.	17/8 b.
14.	1974	MS	Falun Sv. Mořic	6/7 b.	5/12 b.	5/5 b.	4	4/3 b.	3	27/27 b.
15.	1976	ZOH	Innsbruck	6	5/1 b.	5/3 b.	2	2	2/1 b.	22/5 b.
16.	1978	MS	Lahti Ga-Pa	5/1 b.	6/1 b.	5	neúč.	3	4/2 b.	23/4 b.
17.	1980	ZOH	Lake Placid	4	4/7 b.	2	neúč.	1/3 b.	1	12/10 b.
18.	1982	MS	Oslo Schladming	3	5/9 b.	3	2	2	4/2 b.	19/11 b.
19.	1984	ZOH MS	Sarajevo Engelb.-Rovan.	2	5/12 b.	9/8 b.	6/1 b.	neúč.	4/6 b.	26/27 b.
20.	1985	MS	Seefeld Valtellina	4/2 b.	5/3 b.	5/6 b.	3	2	5	24/11 b.
21.	1987	MS	Oberstdorf Crans-Montana	5/3 b.	5	5/10 b.	4	2	3	25/13 b.
22.	1988	ZOH	Calgary	?	?	?	?	?	?	?
			počet účastí	20	16	18	17	14	13	—
			počet účastníků	91	66	74	49	38	34	354 účast.
			počet bodů	13 b.	62 b.	63 b.	12 b.	6 b.	11 b.	167 bodů
			koeficient úspěšnosti	0.142	0.939	0.851	0.244	0.157	0.323	0.471
			pořadí disciplín	6.	1.	2.	4.	5.	3.	—

žů je na MS 1982, kde je zařazena soutěž družstev ve skoku a v závodě sdruženém. Z obdobných důvodů jako u žen v roce 1980, koná se u mužů v olympijském roce 1984 samostatné MS ve výše uvedených soutěžích družstev, a to v Engelbergu 24. až 26. 3. 1984 (skoky) a v Rovaniemi 15.—18. 3. 1984 (závod sdružený). Na posledním MS 1985 se tedy konalo v kategorii mužů 9 disciplín: běh na 15 km, 30 km a 50 km, štafeta 4×10 km, skok na středním můstku, velkém můstku a soutěž družstev na velkém můstku, závod sdružený jednotlivců a družstev. Ženy soutěžily ve čtyřech disciplínách: běh na 5 km, 10 km a 20 km, štafeta 4×5 km. Tento rozsah disciplín je totožný i pro ZOH, tudíž na vrcholných světových soutěžích v klasických disciplínách se bojuje o 39 medailí.

Ve sjezdových disciplínách byl rozsah soutěží pro muže a ženy v průběhu čtyř desetiletí totožný. Na ZOH 1948 se soutěžilo ve třech disciplínách:

sjezd, slalom a alpská kombinace (při samostatném závodě ve slalomu). Na MS 1950 je zařazena nová disciplína — obří slalom a zrušena alpská kombinace. Tento program je i pro ZOH 1952 stejný. Od MS 1954 až do ZOH 1980 se vyhodnocuje kombinace (ze tří disciplín: sjezd, slalom, obří slalom) pouze jako MS. V roce 1982 (MS) je nahrazena kombinace ze všech tří disciplín opět zavedením alpské kombinace se samostatným závodem ve sjezdu a slalomu. Na MS 1985 se soutěžilo v obou kategoriích ve čtyřech disciplínách: sjezd, slalom, obří slalom a alpská kombinace, celkem se bojovalo o 24 medailí. Další změnu zaznamenává MS 1987 a ZOH 1988, kde program vrcholných světových soutěží je rozšířen v obou kategoriích o novou pátou disciplínu — superobří slalom.

Tabulka č. 2 ukazuje úspěšnost jednotlivých disciplín v závislosti na počtu účastníků a poskytuje i celkový přehled o velikosti výprav na jed-

notlivé ZOH, MS a jejich úspěšnost.

Koeficient úspěšnosti vyjadřuje podíl mezi získanými body a počtem účastníků. Z toho vyplývá pořadí jednotlivých disciplín. Za zmínku stojí fakt že neúspěšnější disciplína — BĚH ŽEN, celkem 62 bodů, dokázala až na výjimku při MS 1966 v Oslo a letošním neúspěšném mistrovství vždy získat bodované umístění.

Z uvedených přehledů vyplývá, že navzdory dílčím výkonnostním výpadkům je lyžování jako celek sportovním odvětvím, které je charakterizováno rostoucím trendem úspěšnosti.

Pro zachování a další zvýraznění tohoto trendu je zapotřebí zajistit pro jednotlivé disciplíny takové podmínky, které jsou pro jejich úspěšný rozvoj nezbytné. Jedním ze základních faktorů tohoto rozvoje je práce s mládeží a juniorskou reprezentací.

PAVEL ZELENKA
metodik VSL ÚV ČSTV

Ti co psali historii vzpomínají...

Redakce Lyžařství se snažila, aby v tomto zvláštním čísle k 100. výročí organizovaného lyžování v českých zemích přinesla vzpomínky některých významných závodníků a činovníků. Zajímaly jí největší zážitky dotazovaných z lyžařské činnosti a co přejí československému lyžování do další stovky. Přinášíme první část těchto příspěvků, které budou pokračovat ještě v listopadovém a prosincovém čísle.

Nositel státního vyznamenání Za vynikající práci a medaile J. F. Chaloupeckého **KAREL SMOLA**, který 23 let stál v čele svazu:

„Na nejužnamnějších mezinárodních závodech jsme se mnohokrát radovali, ale nechybělo ani zklamání. Velmi často vzpomínám na zimní spartakiádu ve Vysokých Tatrách, kdy jsem na všech závodech doprovázel prezidenta republiky Antonína Zápotockého s jeho manželkou. Ta každý večer připravovala zajímavé besedy při domácích litancích. Soudruh Zápotocký projevoval mimořádný zájem o lyžování.

Nezapomenutelným dojmem působilo slavnostní vyhlášení Jiřího Rašky olympijským vítězem ve skoku na středním můstku na zimním stadionu v Grenoblu na X. ZOH 1968. Při naší hymně a stoupání státní vlajky na stožár radostně dojetí vyjadřovaly i slzy.

Naše lyžování dobrým dílem přispělo k úspěchům čs. sjednocené tělovýchovy. Byl bych rád, kdybychom v Calgary navázali na úspěšné výsledky ze Sarajeva a věřím, že naši reprezentanti, trenéři a členové realizačních týmů vynaloží všechny síly a zkušenosti, aby se to podařilo. Na mistrovství světa juniorů by se mělo dařit zejména našim mladým sjezdářům a sáruženářům. Mým velkým přáním je, aby alespoň polovina z těch tří miliónů, kteří se v naší zemi věnují lyžování, byla organizována a dostalo se jí odborného a správného metodického výcviku.“

Zasloužilý mistr sportu **JIŘÍ RAŠKA**, olympijský vítěz 1968 ve skoku na středním můstku:

„Jako kluk jsem k lyžování neměl moc blízko, ale byla to zásluha mého strýce a bratrance, že jsem se mu věnoval. Z běhání a sjíždění jsem přešel ke skokům. Nevěřil jsem ovšem, že bych se mohl vyrovnat Koženému, Lukešovi, Vránovi, Buďárkovi, Bělonožníkovi nebo Remsovi a dalším, kteří psali historii lyžování v této disciplíně u nás. Nikdy jsem nemyslel, že bych to dotáhl do „národáku“ (reprezentačního družstva). Skákání se mi líbilo a umínil jsem si, že když se něčemu věnuji, musím v tom také něco dokázat. O mé dobré vedení se staral Josef Skrbek, kterého jsem považoval za mého druhého otce. Hodně jsem získal, když jsem se dostal do party trenéra Remsy.

Nečekal jsem, že se stanu členem olympijského družstva pro ZOH 1968

v Grenoblu a podaří se mi dosáhnout takového úspěchu. Mé reálné osobní cíle byly měkčí a sám jsem byl mile překvapen tímto úspěchem, který byl odměnou za dlouhodobou drinu věnovanou cílevědomému náročnému tréninku. Zlatá a stříbrná olympijská medaile byly odplatou trenérovi, práci celého družstva a sportovní veřejnosti, která mi fandila. Udělali jsme radost lidem, kteří nám věřili, skoky přešly do jiné sféry a příznivci sportu se začli o tuto disciplínu více zajímat. Poznával jsem to při svých návratech domů ze zájezdů v zahraničí a často při jízdě vlakem. Neznám jsem vyslechl mnoho zajímavých diskusí.

Když jsem se oženil, slíbil jsem manželce, že jen jednou pojedou na Intersportturné a potom skákání nechám. Nakonec jako závodník jsem absolvoval deset ročníků a jednou dokonce zúčastnil [1971]. Velmi často vzpomínám na „zlatou éru“ našeho družstva. S odstupem doby si náležitě uvědomuji, jaká jsme byli ohromně dobrá parta, dokázali navzájem jeden druhého usměrnit při cílevědomém tréninku a Zdeněk Remsa nás uměl všechny zapálit a udělat vše pro dobré výsledky.

Doby se mění. Když jsem zanechal závodní činnosti v 33 letech od roku 1974 začal pracovat jako trenér s mládeží. Když přišly první úspěchy — v roce 1977 se Fizek stal juniorským

Jiří Raška byl nejúspěšnějším čs. reprezentantem na ZOH a MS. Jeho úspěchy dokumentují četné poháry a další ceny. (Foto Z. Holačka)

mistrem světa, Brzuchanski byl pátý a Bobek devátý - myslel jsem, že máme hodně talentované mládeže. Některé nadějně skokany vyřadily úrazy [Fizek, Matura], objevily se mezeře v mladé generaci. Pracuji deset let v SVS-M ve Frenštátu pod Radhoštěm a zdá se mi, že rok od roku je to horší. Noví členové vrcholového střediska mládeže bývají měkčí, málo otužili, nejsou většinou ochotni oddat se cele náročné přípravě, hledají cestičky ulehčit si práci. Přesto se talentové objevují, dokázal to například Švagerko a v současné době si hodně slibují od mladé Ježe.

Chtl bych při stoletém výročí poděkovat Rösslerovi-Ořovskému, Bucharovi, Hančovi a všem těm, kteří začli psát historii krásného lyžařského sportu a vytvořili početnou obec zbožňovatelů lyžování. Jsem rád, že jsem troškou do mlýna přispěl k pěkné části kroniky našeho krásného sportu svými výsledky i trenérskou činností. Všem těm, kteří mi při tom pomáhali, bych chtěl současně poděkovat. V další stovce přejí našim reprezentantům hodně medailí a úspěšný masový rozvoj všech lyžařských disciplín.“

Zasloužilý pracovník tělesné výchovy **MILOSLAV BĚLONOŽNÍK**, člen skokanské komise FIS:

„Vzpomínám rád na léta po druhé světové válce. Byla to léta nadšeného budování osvobozené vlasti a také tělovýchovy. V té době jsem s ohromným elánem trénoval a závodil, především ve skoku a v závodech sdruženém. V roce 1948 jsem dosáhl svých nejlepších výsledků. Stal jsem se mistrem Československa ve skoku a zúčastnil jsem se V. ZOH ve Svatém Mořici, kde jsem obsadil 16. místo ve skoku. Současně jsem byl iniciátorem výstavby tělovýchovných zařízení v zimním středisku Ještěd, v kterém postupně kromě sjezdových tratí a vleků byly v akci Z vybudovány skokanské můstky na Pláních pod Ještědem, v Pilínkově, Vratislavcích a na Ještědu s normovými body P 40, 70 a 90 metrů. Byly to každoročně stovky hodin na dobrovolných neplacených brigádách, které pomáhaly utužovat kolektiv. Podílel jsem se též na budování sjednocené tělovýchovy. Zastával jsem řadu dobrovolných funkcí v lyžařském oddíle, v TJ Lokomotiva Liberec, byl jsem spoluzakladatelem TJ Ještěd Liberec, pracoval v předsednictvu krajského výboru tělovýchovy pod vedením s. Haruse, v trenérských radách na úrovni okresu, kraje i ústředí.

V roce 1953 za mnou přišel tehdejší předseda lyžařské sekce Státního výboru pro tělesnou výchovu a sport s. Jakub Štěpán a požádal mne, abych převzal funkci trenéra lyžování z povolání. Dlouho jsem se nerozmýšlel a tuto nabídku přijal. Začátky byly obtížné, tehdejší sekretář svazu s. Jiří Pilař mi hodně pomáhal radou i povzbuzením a tak jsem všechno zvládl. Byly to vlastně začátky budování vrcholového sportu v našem sportovním odvětví. Byl jsem tehdy jediným ústředním trenérem lyžování pro všechny disciplíny a současně trenérem reprezentačního družstva skoka-

nů, předsedou trenérské rady a studoval jsem trenérskou školu při ITVS. Ve stejném roce započala rovněž moje činnost v komisích FIS. Postupně přišli další trenéři: pro sjezdové disciplíny s. Milan Špaček a po něm s. Jaryn Bogdálka a dále pro běh s. Bohouš Turzník. Teprve s odstupem několika desetiletí vidím, co úsilí a mravenčí práce stálo vybudování systému vrcholového sportu v lyžování až do nynější podoby. Toto zamyšlení je vhodné právě teď, při oslavách stého výročí organizovaného lyžování v českých zemích.

Do další stovky bych chtěl našemu lyžování popřát další masový rozvoj všech disciplín a závodnímu lyžování vždy dostatek kvalitního materiálu, poctivý tréninkový elán a ve vrcholných soutěžích i trochu nezbytného sportovního štěstí.“

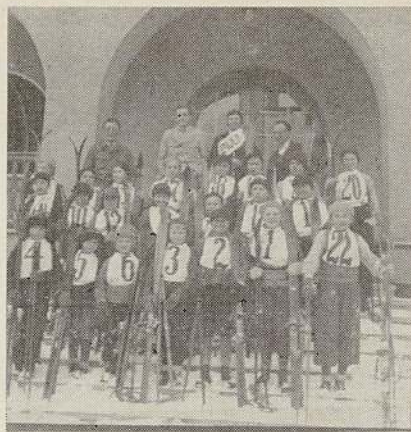
Zasloužilý mistr sportu **LADISLAV RYGL**, mistr světa 1970 v závodech sdruženém:

„Jsem potěšen, že mohu připojit svojí gratulaci k mnoha podobným, upřímně míněným blahopřáním k 100. výročí organizovaného lyžování v českých zemích. Přináší mi uspokojení, že patří k velikánskému množství činovníků a sportovců, kteří svojí prací a úsilím přispěli ke stoupající úrovni a dobré reprezentaci čs. lyžování a našeho socialistického státu.

Klasické a sjezdové lyžování se v průběhu stovky let velmi rozšířilo a přináší mnoho radosti i zlepšování fyzické kondice příjemnou cestou stále většímu počtu již tak velkého množství obyvatel naší vlasti. O to více jsou sledovány výkony našich reprezentantů ve vrcholových světových soutěžích. Všem závodníkům i fanouškům bych chtěl touto cestou popřát nejen ještě více medailových úspěchů v dalším století, ale též radosti i v těch případech, kdy se závodník samozřejmě po vzrušujícím boji umístí třeba „jen“ do 10. místa. Těch proběhlých 100 let je poznamenáno nejen zářivými úspěchy, ale i sem tam určitými výpadky. Vrcholový sport je vysoce špičkově zaměřená činnost a často o úspěchu a neúspěchu rozhodují jen zlomky vteřin. Mám trochu dojem, že pro tyto zlomky vteřin neumíme tolik ocenit špičkový sportovní boj jen proto, že závodníkovi chybělo třeba jen trochu štěstí. Právě proto však i v této sportovní oblasti je nutné pracovat na sto procent ve velmi široké frontě, aby těch historicky zaznamenaných úspěchů bylo co nejvíce. Pak tato naše společná záliba — lyžování — záliba stále populárnější, bude umocňována nejen radostí úspěšných závodníků, trenérů, činovníků, ale bude i naší radostí společnou.“

Vzorný trenér **doc. PhDr. DUŠAN CHARVÁT**, předseda trenérské rady sjezdových disciplín 1973—1977 a vrcholové subkomise 1977—1980:

„Kulatá jubilea jsou příležitostí k hodnocení vykonané práce i k vzpomínání. Lyžování si to plně zaslouží, neboť již sto let se podílí na radosti z pohybu a osvěžení zpočátku skrom-

Zajímavý snímek ze žákovských závodů v roce 1933 na Vsetíně. Se startovním číslem 6 Dušan Charvát.

(Foto archiv)

ného a dnes již třímilionového počtu našich občanů. UVědomil jsem si, že lyžování se stalo součástí také mého života před 56 lety. Měl jsem to štěstí, že od počátku jsem lyžoval organizovaně. Nejdříve jako žák v Sokole na Vsetíně. Vzpomínám na krásné vzrušení při svém prvním běžeckém závodě v ulicích města. Občané tehdy pouze osmítisícového valašského města nás mohutně povzbuzovali. Byla to úžasná propagace. Zvítězil jsem v nejmladší kategorii a na svoji první cenu nezapomenu. Bylo to červené pouzdro s kartáčkem a pastou na zuby. Rozvoj lyžování na Valašsku se nepodařilo zastavit ani v době fašistické okupace. Závodili jsme ve všech disciplínách za Klub českých turistů. Mně učaroval sjezd a slalom. Již za války jsem měl možnost trénovat s prof. Beinhauerovou, docentem Čtrvtečkou, Antonínem Husákem, Eduardem Hromádkou, Lubošem Brchelem a mnoha dalšími vzácnými lidmi.

Valašská skupinka lyžařů byla velmi aktivní a mnozí jsme se pak setkali při studiích v Brně ve Vysokoškolském sportu Brno. Myslím, že jsme reprezentovali Moravu dobře. Se závoděním jsem se rozloučil po návratu z oddílu reprezentantů Ústředního domu armády do svého civilního učitelského zaměstnání v roce 1953 a v lyžování jsem dále pokračoval jako dobrovolný trenér sjezdových disciplín. No toto období vzpomínám nejraději. Navázali jsme na velmi solidní práci průkopníků sjezdového lyžování. Pod vedením profesora dr. Jaroslava Bogdálky, CSc., jsme zpracovali učebnici Sjezdové disciplíny, ve spolupráci se Státním filmem jsme natočili metodicko-propagační film Hory patří odvážným, zpracovali jsme celoroční tréninkové plány a postupně jsme uplatňovali vědecký přístup ke sportovnímu tréninku ve sjezdových disciplínách. Naše práce byla řízena ústřední trenérskou radou, ve které svorně spolupracovali trenéři všech lyžařských disciplín. Byla to práce plodná a postupně se dostavovaly i sportovní úspěchy. My sjezdaři jsme měli největší radost ze 7. místa Kurta Hennricha ve sjezdu na VII. ZOH v Cortině d'Ampezzo. Několik let jsem byl trenérem státního družstva sjezdařek. Na tehdejší podmínky

jsme dosahovali slibných výsledků, do světové špičky však byla cesta velmi těžká. Bylo nutno dopracovat systém tréninku sjezdařů a profesionálním způsobem jej realizovat.

Při vzpomínce na rozvoj lyžařského hnutí v ČSSR nesmíme zapomenout na příspěvek Valaška. V Beskydech a na Javorníkách vyrůstali lyžařští reprezentanti i olympijský vítěz ve skoku a olympijská medailistka ve sjezdu.

Současný prudký rozvoj lyžování ve všech jeho formách a disciplínách je důsledkem přirozené potřeby regenerace sil našich občanů. Proto přejí československému lyžování dostatek obětavých a kvalifikovaných pracovníků na všech úrovních. Motivací pro jejich práci musí být v prvé řadě láska k horám, k zdravému pohybu na lyžích a také k úspěšné státní reprezentaci.“

Bývalá čs. reprezentantka v běhu, mistryně sportu **EVA KRACÍKOVÁ-PAULUSOVÁ**, trenérka mládeže:

„V roce 1955 jsem se stala členkou čs. reprezentačního družstva běžkyň. Trénoval nás tehdy Bohouš Turzník. Z týmu Lauermanová, Patočková, Krasilová, Strážová, Fialová jsem byla nejmladší. Přesto jsem dostala šanci hned v roce 1956 na ZOH v Cortině d'Ampezzo, kde jsem měla rozjet štafetu. Poprvé v životě a hned na ZOH. Dopadlo to velmi špatně. Spadla jsem se stráně a přijela předposlední. Nikdy více mne žádný trenér na první úsek nepostavil.

Jako trenérka jsem zažila pěkné chvíle se svou svěřenkyní Marcelou Jeřabou, která si vybojovala účast v reprezentačním družstvu ČSSR. Prála bych jí ještě hodně úspěchů v dalších letech.

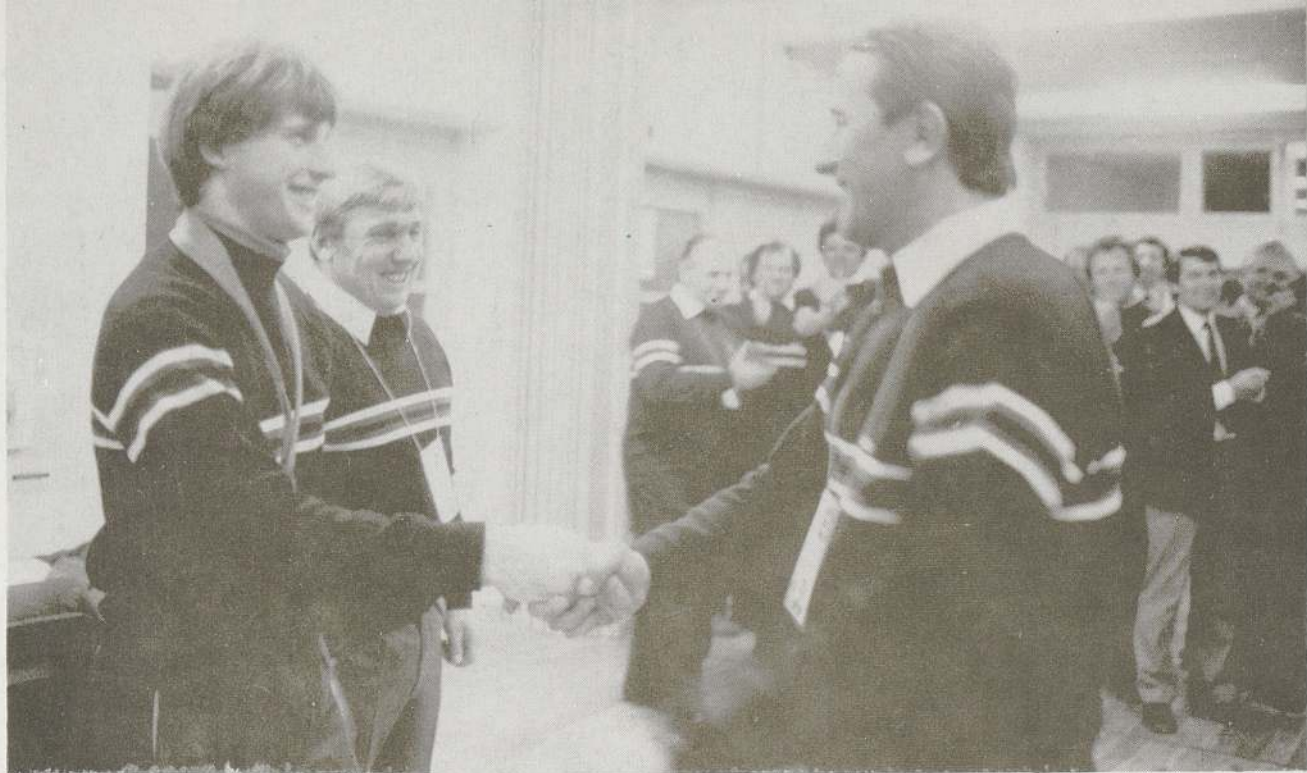
V roce 1975 jsem se stala členkou ženské běžecké komise FIS. V této funkci jsem zažila nejšťastnější okamžiky na ZOH 1984 v Sarajevu, kdy naše štafeta získala stříbrné medaile.

Trenérům přejí hodně talentovaných a pilných závodníků a závodnic, reprezentantů a reprezentantek pevné zdraví a vůli při tréninku, funkcionářům spravedlivé rozhodování a hodně elánu, všem pak na krásném prachovém sněhu po jilemnicku „Ať to frčí do další stovky“.

NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY tři snímky ing. A. Žurmana z úspěšných XIV. ZOH 1984 v Sarajevu. Nahoře předseda ČSTV Antonín Himl gratuluje P. Plocovi k vybojování bronzové medaile ve skoku na velkém můstku. Uprostřed se objímají úspěšné čs. sjezdařky O. Charvátová (bronzová medaile) a J. Gantnerová (5. místo) pod „dohledem“ kameramana. Dole nejúspěšnější běžkyň na 5 km. Zleva druhá Norka B. Aunliová, vítězka Finka M. J. Hämäläinenová a bronzová K. Jeriová. Čs. štafeta běžkyň ve složení D. Švubová, B. Paulů, G. Svobodová a K. Jeriová vybojovala stříbrné olympijské medaile.

VII. ročník mistrovství světa 1983 v letech v Harrachově patřil k nejvýznamnějším mezinárodním sportovním událostem v ČSSR. (Foto B. Hynek)

**NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ
ZOH
ČS. LYŽAŘŮ**

451/4006

ROČNÍK 73
1987
Kčs 3,—

lyžařství

Čs. reprezentační družstva pro olympijskou sezónu. Nahoře běžci při přípravě v Novém Městě na Moravě. Zleva lékař dr. P. Krejčí, trenér B. Rázl, L. Švanda, masér P. Horna, asistent trenéra S. Henych, v druhé řadě R. Nyč, M. Petrásek, M. Bečvář, V. Korunka, P. Lisičan, dole J. Teplý a P. Benc (Foto B. Hynek). — Dole tým skokanů v Oberhofu. Zleva trenér D. Motejlek, P. Ploc, V. Podzimek, J. Raška, J. Malec, B. Vacek, L. Dluhoš, J. Parma, I. Šindler, M. Svaerko, J. Sakala a asistent trenéra P. Schlanek (Foto J. Trousil).

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

HODNOCENÍ
ROKU 1987

Z HISTORIE
ZOH

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRANĚ OBÁLKY ÚSPĚŠNÁ ČS. REPREZENTANTKA VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH LUDMILA MILANOVÁ (SLÁVIA UK BRATISLAVA) — (Foto ing. J. Bobula). — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY TŘI ZÁBĚRY BOHUMILA HYNKA Z KONTROLNÍCH TESTŮ ČS. SJEZDAŘEK V OLOMOUCI. NAHORE V BĚHU NA 500 m V ČELE Z. KORMAŇÁKOVÁ PŘED L. KEBRLOVOU A P. SCHIMMEROVOU. — DOLE VLEVO R. STEJSKALOVÁ PŘI ČLUNKOVÉM BĚHU 4 X 10 m, VPRAVO dr. F. VAVERKA PROVÁDÍ LABORATORNÍ TEST L. KEBRLOVÉ (VŠ PRAHA).

lyžařství

Ročník 73

Číslo 11

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, R. Sauer a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá objednávký příjímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. října 1987. Neobjednané příspěvky se nevracejí.
ISSN - 0323 - 1445

MLADÁ GENERACE A TĚLOVÝCHOVA

O nových úkolech mladé generace jednal IV. sjezd Socialistického svazu mládeže 2.—4. října v pražském Paláci kultury. Konal se pod heslem Za splnění závěrů XVII. sjezdu KSČ, za šťastný život mladé generace. Delegáti téměř 1,65 miliónu svazáků a více než 1,77 miliónu členů Pionýrské organizace SSM přivítali na zasedání také delegaci ústředního výboru KSČ, ústředního výboru Národní fronty ČSSR a vlády ČSSR vedenou generálním tajemníkem ÚV KSČ prezidentem ČSSR a předsedou ÚV NF ČSSR Gustávem Husákem. Sjezdu se zúčastnil i předseda ÚV ČSTV Antonín Himl.

Gustáv Husák ve svém projevu upřímně poděkoval za úsilí, kterým mladá generace a její organizace přispívá k dalšímu rozvoji naší vlasti. Připomenul, že zpráva ústředního výboru SSM právem zdůrazňuje, že dnešek vyžaduje vnést i do činnosti mládežnické generace nový elán, obohatit ji novými podněty, usilovat, aby se zvýšil její vliv a autorita a její podíl na plnění úkolů, které před námi stojí.

Mluvíme o přestavbě řízení ekonomiky a celé společnosti, jde o velký obrat v celém jejím čtyřicetiletém vývoji. Proč k tomu kroku dochází, bylo mnohokrát vysvětlováno. Nikoliv proto, že by Československo bylo v politické, ekonomické nebo sociální krizi, ale proto, že dnešními extenzivními metodami nemůžeme zajistit další rozvoj, uspokojovat rostoucí nároky lidí. Proto hledáme a ověřujeme nové cesty, jak aktivizovat síly a jak efektivněji využít materiální a duchovní potenciál naší země, jak modernizovat hospodářství, řízení a další oblasti, jak měnit, co se přežilo, a otevřít prostor novým myšlenkám a činům, rychlejšímu postupu vpřed.

Zdůraznil, že chceme aby rostla životní úroveň, aby mladí lidé i ostatní generace měli lepší podmínky pro svůj život. To vše nás vede k závěru, že důsledně musíme od extenzivního hospodaření přejít k intenzivnímu rozvoji. Kriticky hodnotíme slabá místa, úseky, kde jsme zůstali pozadu. Jde o to, abychom v rozhodujících směrech rychleji pokročili. Přijímáme opatření, abychom zajistili i do budoucna postavení naší země mezi předními státy, úspěšně vstoupili do příštího století.

Přebudování hospodářského mechanismu je jedním z nejzávažnějších úkolů, který budeme muset v příštích letech zvládnout. Někdy vzniká iluze, že se vše vyřeší přijetím zákonů, které se nyní projednávají. Je velice důležité upevnit principy přestavby v zákonech, ale i v nových podmínkách budou úkoly plnit lidé a na nich především bude záležet. Bude třeba řešit nové, složitější otázky, překonávat vžitou rutinu a setrvačnost, vyrovnat se s podstatně vyššími požadavky. Proto je tak důležité, neztrácet čas a na náročnější podmínky se aktivně připravovat.

Přestavba se týká všech oblastí — politického systému, vědy a výzkumu, výchovně vzdělávací soustavy, kultury, celého duchovního života. Všude platí — usilovat o lepší výsledky, lépe využívat možností socialismu, rozvíjet tvůrčí schopnosti a iniciativu lidí.

Rostoucí význam nabývá utváření zdravého způsobu života mládeže, bohatá a přitažlivá činnost v jejím volném čase. I když se nemálo udělalo, stále tu působí ke škodě věci různé resortní a skupinové zájmy nebo i netečnost. Vytvářet podmínky pro technickou tvořivost, pro masovou tělovýchovu a sport, pro turistiku, pro kulturní aktivitu a kulturní zájmu mladých — to je pro nás záležitost celospolečenského významu. Na tom musí spolupracovat spolu se SSM státní orgány, organizace Národní fronty, podniky i další instituce, kde mladí lidé vyrůstají a působí.

Soustavná práce s mládeží, účinná pomoc při řešení jejich problémů, starost o její perspektivy, o její přípravu na příští úkoly — to vše vždy patřilo a patří i dnes ke klíčovým úkolům Komunistické strany Československa, Národní fronty, našeho socialistického státu. Budeme i nadále poskytovat SSM pomoc a podporu při plnění jeho poslání.

Místopředseda ÚV ČSTV Rudolf Dušek při svém vystoupení na IV. sjezdu SSM zdůraznil, že je dobře, že vztahy ČSTV a SSM se v posledních letech staly těsnější a spolupráce konkrétnější. Podstatně tomu napomáhají orgány Komunistické strany Československa, státu a Národní fronty, které vytvářejí příznivé podmínky k ještě účinnější péči o děti a mládež.

I při potěšitelných výsledcích však musíme konstatovat, že zapojení dětí a mládeže do tělovýchovy neodpovídá zatím plně ani možnostem, ani potřebám. Příčin je více. Některé jsou v mladých lidech, v tom, že nedokáží docenit význam pohybového režimu v životním stylu, ale převážně v nás, ve svazáckých či tělovýchovných organizátorech. U mnoha mladých lidí totiž nedovedeme zájem o tělovýchovu, sport a turistiku vyvolat nebo ho zajímavým způsobem uspokojit a u činnosti udržet.

Rozhodujícím místem pro sjednocení našich postupů zůstávají komise pro mládež a tělesnou výchovu národních výborů. Naučili jsme se už na jejich půdě zpracovávat Společné programy tělesné výchovy, sportu a turistiky. Potřebujeme je dostat na vyšší úroveň. V souladu s programem masového rozvoje je to zakládání zájmových tělovýchovných kroužků na školách i organizacích SSM včetně zajištění vlastní činnosti, tj. především kádrů a finančních prostředků.

Máme-li splnit nároky, které před nás staví socialistická společnost, musíme posilovat všechno, co nás spojuje a odstraňovat překážky, které často vyplývají z organizačních omezení, z faktu, že jde o dvě společenské organizace, které žijí svým vnitřním životem. To rozhodující, co nás spojuje, je skutečnost, že mládež je jedna. Nelze o ni soupeřit, ale dělit se o odpovědnost za její zdravý vývoj.

-tr-

Pohled na okolí Olympic Parku v Calgary z nájezdové věže skokanského můstku

[Foto archiv]

XV. ZOH 1988 V CALGARY

XV. ZOH v Calgary se konají ve dnech 13.—28. února 1988 a jsou tedy doslova přede dveřmi. Jsou to čtvrté ZOH mimo Evropu a třetí na americkém kontinentě (1932 Lake Placid, 1960 Squaw Valley a 1980 Lake Placid). Velká vzdálenost, odlišné a nezvyklé podmínky vyžadují množství informací a důkladnou přípravu. Uvádíme proto některé základní informace pro celkovou představu.

Kanada má rozlohu téměř 10 miliónů km čtverečních, 25 mil. obyvatel, 10 provincií a dvě území. Provincie Alberta, v níž leží Calgary má 2 mil. obyvatel, 660 tisíc km², rozvinutou těžbu železné rudy, černého uhlí, ropy, pěstování obilí a chov dobytka. Calgary je na 50° severní šířky (podobně jako Praha), v nadmořské výšce 1050 m, v přerijní krajině 100

km od úpatí Skalnatých hor, má 625 tisíc obyvatel, je důležitým dopravním centrem, převládá suché kontinentální podnebí, průměrná teplota v zimním období je -9° Celsia. Zvláštností je teplý vítr chinook, který přináší teplý a suchý vzduch ze západu a způsobuje uprostřed zimy oblevy s vysokými teplotami 15—20 stupňů Celsia. V průběhu 2 dnů může dosáhnout výkyv teplot až 35^oC. Časový rozdíl mezi Calgary a Prahou je minus 8 hodin, vzdálenost přibližně 8000 km.

Olympijská vesnice a sportoviště

Pro účastníky ZOH jsou k dispozici dvě vesnice. Hlavní je University

of Calgary. Zde budou ubytováni skokani, sjezdaři a sruženáři, dále hokejisté apod. Je umístěna 4,5 km od centra města v univerzitním městěčku a tvoří ji samostatné sedmi a třípatrové budovy.

Druhou je vesnice Canmore (městečko má 1500 obyvatel, leží na východním okraji Skalnatých hor), 5 km od běžeckých tratí a bude vytvořena z karavanových přívěsů vzájemně propojených a obložených dřevem. Je vzdálena 105 km od Calgary.

Skoky na lyžích a pro závod sružený se budou konat v Canada Olympic Parku deset minut od hlavní OH vesnice, kde jsou zároveň tratě pro saně a boby a pro ukázky akrobatického lyžování. Skokanské můstky moderní sarajevské, jsou však o něco lehčí, nám by měly vyhovovat. Značnou roli zde bude hrát vítr, který fouká zleva a ze zadu. Pořadatelé na základě připomínek trenérů přislíbili ochrannou stěnu. Sníh bude s velkou pravděpodobností smíchán s umělým, má relativně velkou vlhkost. Skokani se s časovým rozdílem vyrovnali celkem dobře, bez zjevných potíží závodili za 4 dny.

Běžecké soutěže, biatlon a běžecká část závodu sruženého proběhne v Canmore, kde běžci a biatlonisté budou bydlet a sruženáři budou dojíždět. V nadmořské výšce 1425—1550 metrů je připraveno celkem 27 běžeckých tratí, které vedou z 80 % v lese a zbytek po loukách. Jsou velmi obtížné, mají prudká stoupání a sjezdy a větší celkový součet i délky stoupání než např. na MS 1987 v Oberstdorfu.

10 km ženy: HD 112 m, Oberstdorf 105 m, norma IWO 150 m, MM 62 m — 50 m — 75 m, MT 398 m — 370 m — 400 m.

15 km muži: HD 150 m — 110 m — 250 m, MM 104 m — 50 m — 110 m, MT 617 m — 560 m — 600 m.

Typickým znakem jsou jednak dlouhá stoupání až do 10 min (v Oberstdorfu do 6 min) a prudké sjezdy do roviny (podobně jako v Tatrách). Celkově podle B. Rázla jsou tratě velmi obtížné, ale lyžařštější, velkou roli kromě fyzické připravenosti bude hrát technika a umění vyjždět klasickou i volnou technikou. Svoji roli bude hrát i nadmořská výška a změny počasí. Musí se rovněž počítat s umělým sněhem a nízkou relativní vlhkostí vzduchu. Důležitá bude i otázka mazání, zvláště parafíny.

Sjezdové soutěže se budou konat v Mount Allan a Nakiska, známém

PŘÍŠTĚ NA LEDOVÉ STOPĚ?

Tradiční účastníci a návštěvníci Grand Prix Frenštátu zažili již kvalitnější mezinárodní konkurenci než byla na letošním XV. ročníku této největší čs. skokanské události na můstku s umělou hmotou druhou zářijovou sobotu. Přesto však závod měl velmi dobrou úroveň především zásluhou Pavla Ploce, který se postaral o neobvyklý průběh, nový rekord můstku a prodloužení soutěže do večerních hodin. Škoda, že Československá televize tentokrát neuskutečnila jeho přenos, ale těžko by mu byla věnovat tak dlouhou vysílací dobu a televizní diváci by asi neviděli v přímém přenosu rozhodující druhé kolo.

Pro zajištění kvalitní mezinárodní účasti a vysoké výkonnosti úrovně našeho nejvýznamnějšího závodu skokanů na umělé hmotě byla důležitá návštěva delegace ÚV ČSTV v čele s předsedou Antonínem Himlem a vedoucím Správy pro tělesnou výchovu a sport Úřadu předsednictva vlády ČSSR Miroslavem Štruncem. Při této příležitosti se totiž uskutečnilo jednání se zástupci předsednictva VSL ÚV ČSTV, stranickými a státními orgány města, které se může pochlubit významným skokanským areálem a úspěšným střediskem vrcholového sportu mládeže, z něhož vyšlo již několik čs. reprezentantů a početnými zkušenými a obětavými funkcionáři. Hovořilo se o možnosti splnění několikaleté tužby čs. skokanů, zřídit ve Frenštátě pod Radhoštěm na můstku P 72 m s umělou hmotou první ledovou stopu na nájezdu v ČSSR. Potom by nic nebránilo tomu uskutečnit zajímavé letní turné skokanů na můstcích s ledovou stopou Hinterzarten (NSR), Kandersteg (Švýcarsko) a Frenštát pod Radhoštěm, případně ještě Sarajevo (Jugoslávie). Trenéři reprezentačních družstev totiž po pře-

pravě a závodech na ledové stopě se již nechtějí vracet na můstky se stopou z umělé hmoty, a to byl také asi důvod proč v sezóně ZOH neprijela první rakouská reprezentace a skokani severovýchodních zemí. Za nových podmínek by byl předpoklad k uskutečnění záměru sympozia FIS, které se konalo právě před deseti lety ve Frenštátě za účasti předsedy FIS Marca Hodlera, uspořádat letní soutěž na můstcích s hmotou. Dala by se porovnat se zimním Intersportturné (podílelo by se na jejím uspořádání ještě více zemí).

Ploc podruhé vítězem

Po čtyřech letech Pavel Ploc zopakoval svůj úspěch v Grand Prix z XI. ročníku v roce 1983, kdy zvítězil před Georgem Waldvogelem (NSR) a Polákem Piotrem Fijasem. Udával tón celému jejímu průběhu. Již při pátečním oficiálním tréninku ve druhém kole měl nejdleší skok 91 m a skákal v dobré pohodě. Ve zkušebním kole závodu výkonem 95 m překonal o dva metry dosavadní rekord můstku Waldvogela a přičinil se o zkrácení nájez-

du. I v prvním soutěžním kole skok natáhl na 94 m, ale upadl a 82 skokanů (startujících před ním) muselo kolo opakovat z dalšího sníženého nájezdu. Ploc se pádem nenechal deprimovat a jeho nejdelší skok opakovaného prvního kola 89 m znamenal 109,9 bodu a vedení rozdílem 3,7 bodu před Fijasem. Jen desetinu bodu za Fijasem byl Švýcar Lehmann. Z čs. reprezentantů v první desítce byl již jen Malec s 96,3 b. za skok 83 m na devátém místě.

Do druhého kola postupovalo z 87 startujících jen padesát nejlepších a skákalo se od padesátého až k prvnímu. Fijasovi se druhý skok nepovedl, skočil o pět metrů méně — 82 m. Také Lehmann stylově slabším skokem, postrádajícím i délku, klesl v pořadí až na osmé místo. Největším soupeřem Ploce se stal jugoslávský juniorský mistr světa Tomaž Dolar, jehož skok 86,5 m styloví rozhodčí ocenili dvěma známkami 17,5 a 17,0, jednou 18,0. Ploc však nezaváhal a opět nejdelším skokem kola 90 m (čtyřikrát 17,5 a jednou 18,0 b.) rozhodl závod rozdílem třinácti bodů. Na třetí pořadí postoupil Robert Leonhardt (NSR) s druhým nejdelším skokem 89 m.

Velmi dobře si vedlo ve Frenštátě družstvo mladých švýcarských skokanů pod vedením trenéra Karla Lustenbergera. Tři skončili v první desítce, a to v jejich týmu chyběl ještě Balanche. K zajímavému průběhu závodu přispěli také reprezentanti NSR Leonhardt a Klausner. Italové startovali ve Frenštátě po čtrnáctileté přestávce (zúčastnili se jen I. ročníku v roce 1973).

Z čs. reprezentantů se dostal do první desítky kromě úspěšného Ploce jen Jiří Malec, čekalo se více. Závodily byly součástí dlouhodobé přípravy, která pokračovala další soutěží a tréninkem na ledové stopě v Oberhofu a Sarajevu. Dobrou výkonnost potvrdil junior František Jež (MEZ Frenštát).

Grand Prix po slavnostním vyhlášení tří nejlepších skokanů s tradičními valašskými klobouky na stupních vítězů byla příležitostí i k udělení diplomů kandidátům ZOH 1988 ve skoku a závodě sdruženém. Závodníkům a trenérům je odevzdali předseda VSL ÚV ČSTV Pavel Klapuš a gen. sekretář Jan Vedral. Překvapilo, že závodů se nezúčastnili reprezentanti NDR, kteří až ve čtvrtek účast telegraficky odřekli.

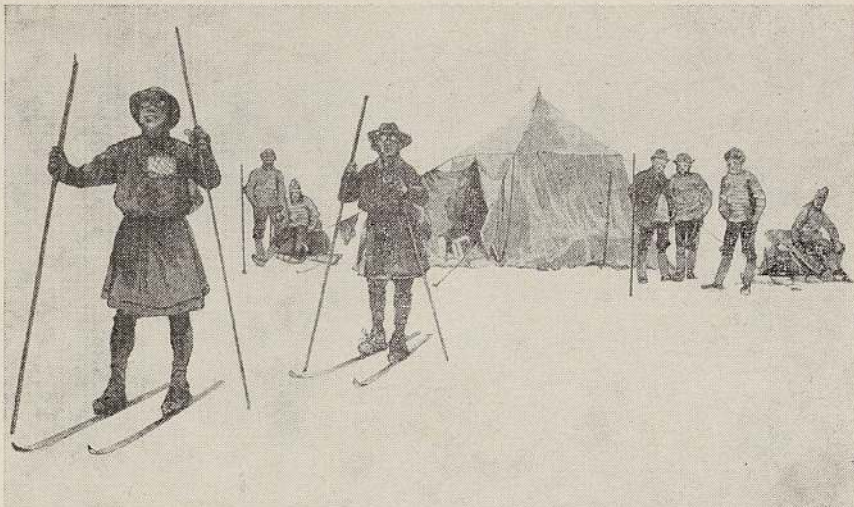
Výsledky XV. ročníku Grand Prix: 1. Pavel Ploc (ČSSR) 222,4 (89 a 90), 2. Tomaž Dolar (Jug.) 209,4 (85 a 86,5), 3. Robert Leonhardt (NSR) 206,2 (83 a 89), 4. Fijas (Pol.) 201,4 (87 a 82), 5. Hauswirth 199,9 (86 a 83), 6. Raymond (oba Švýc.) 198,3 (84,5 a 83,5), 7. Malec (ČSSR) 194,7 (83 a 84), 8. Lehmann (Švýc.) 193,4 (86 a 78), 9. Klausner (NSR) 192,1 (86,5 a 79,5), 10. Lacedelli 192,0 (82,5 a 82,5), 11. Sambugaro (oba It.) 191,2 (80,5 a 84), 12. Parma (ČSSR) 190,6 (80,5 a 80,5), 13. Štirn (Jug.) 189,7 (80,5 a 81,5), 14. Vacek (ČSSR) 189,2 (79 a 83), 15. Vavrinčík (Dukla Banská Bystrica) 188,8 (80,5 a 82,5). — 17. Jun. Jež (ČSSR) 187,4 (79,5 a 84,5), 18. Mayer (Dukla Liberec) 186,4 (78 a 83,5), 19. Švagerko (ČSSR) 180,9 (77,5 a 81,5), 22. Daněk (Dukla Liberec) 175,6 (79,5 a 79), 27. Sindler (ČSSR) 170,4 (79,5 a 77). — Startovali reprezentanti Bulharska, Itálie, Jugoslávie, Maďarska, NSR, Polska, Rakouska, SSSR a Švýcarska.

JAROSLAV TROUSIL

Úspěšná šestice skokanů mezinárodních závodů na sedmdesátce s ledovou stopou v Oberhofu (NDR). Zleva druhý Weissjog (NDR), vítěz Vacek, třetí Malec, čtvrtý Ploc, pátý Findeisen (NDR), šestý Švagerko. [Foto J. Trousil]

Proč právě před 100 lety?

Dva laponští lyžaři z Nordenskiöldovy výpravy do nitra Grónska vyrážejí na cestu, jejíž důkladné vyhodnocování vedlo k vzniku zájmu o lyžování nejen jako dopravní prostředek, ale i jako sport. (Foto archív)

Zájem o lyžování se u nás před stovkou let nevyvinul sám sebou. Z kulturních vlivů, jež ho podnítily, tu hrály roli literární zprávy o cestách do polárních krajin. Mohla to být i zpráva severočeského rodáka J. Payera o jeho nezdárné výpravě, která ztroskotala na Zemi Františka Josefa. Ruský křižník odvezl trosečníky do Vardö, kde se účastníci výpravy seznámili s Lapenci, kteří jim ukázali lyže, pomůcku podle nich vhodnou k pohybu polárními oblastmi. Jeden pár lyží dovezl ostatně Payer i do Vídně. Jenže tyto zprávy pocházely z půli 70. let. Bylo něco potom?

V roce 1886 vyšel německý překlad knihy A. E. NORDENSKIÖLDA o jeho cestě do Grónska (Grönland, seine Eiswüsten im Innern und seine Ostküste; Leipzig 1886). Podle mapy připojené k textu, je patrné, že během týdnu urazila výprava pěšky od pobřeží poměrně nepatrný kus cesty, zato po příchodu na souvislou dál se táhnoucí volnou plochu ledovce za pouhých 57 hodin zvládli lví podíl celé cesty dva Lapenci na lyžích; urazili 230 km do nitra ostrova a zpět. To znamená, že museli běžet průměrnou rychlostí přes 8 km/h, ve skutečnosti ale podstatně víc, protože měli úkol zastavovat na každé třetí švédské míli (3 šv. m. = tehdy 31 km, dnes 30) k měření polohy; to mohlo prospět jejich odpočinku, ale také to zabralo svůj čas. Nordenskiöld ve své zprávě o tomto průzkumu laponských lyžařů uvedl, že ji zařazuje do knihy jen s rozpaky, protože sice sám o dělkových údajích Laponců nepochybuje, ale ví, že věci neznalí čtenáři by o nich pochybovat mohli. Přesto ale, aby ověřil, jakou vlastně rychlostí se člověk může pohybovat při mnohahodinovém běhu na lyžích, se rozhodl ověřit údaje obou Laponců po návratu do Švédska závodem na lyžích na 220 km, jehož předsednictvo bylo záměrně sestaveno „neutrálně“, tj. bez jeho vlastní účasti, aby tak byla záruka, že výsledky jsou skutečně věrohodné. To byl tedy důvod pro konání oné slavné první „čtyřadvacetihodinovky“ na lyžích, jež se konala 3. a 4. dubna 1884 v blízkosti městeček Jokkmokk a Qvikjokk v severním Švédsku. Trasa probíhala většinou po zamrzlé hladině jezera Purkijaur, bylo v ní ale zařazeno i několik dobře přehledných a málo členitých úseků po volném terénu. Bezpečnost, přehlednost a nečlenitost trasy právě umožnila i její absolvování zčásti

(v začátku) v nočních hodinách. Start byl hromadný v 18 hodin, a vítěz se vrátil v 15.22 hodin. Průměrný čas byl okolo 23 hodin; odpovídalo to tedy průměrné rychlosti 9,6 km/h. Zde ovšem nebyl běh přerušován přestávkami pro měření a trasa také nebyla tak dlouhá jako v Grónsku, takže mohl být zvládnut rychleji. Nordenskiöld zhodnotil výsledky tohoto kontrolního či porovnávacího měření ve smyslu doporučení dalším polárníkům, aby jim věnovali pozornost. Vlastně tak doporučil lyže polárníkům. Nansen už v té době chystal svou cestu na lyžích napříč Grónskem, takže tu získal pro svůj záměr další argument!

O Nordenskiöldově knize přinesl velmi rychle zprávu mj. i německý zeměpisný magazín AUSLAND, který odebírali a četli — jak to dokazují i vzpomínky prof. dr. J. Thomayera na jeho mládí — mnozí čeští studenti a intelektuálové. Že si z tohoto pramene či z nějaké recenze třeba i v českém tisku mohli knihy všimnout i „praotci“ českého a moravského lyžování — dr. Rössler-Ořovský a učitelé

telem Houdek a Buchar a další, je nadsadě. Podpůrným momentem mohl být v té době ještě zcela „čerstvý“ cestopis východočeského cestovatele J. Stolby do severního Švédska, přinášející mj. i vyobrazení laponských lyžařů. Mohlo tu hrát roli i to, že organizátoři pruské armády si všimli — snad podle textu, dvacet let předtím uveřejněného pplk. O. Wergelandem v norském vojenském časopise — možnosti využití lyží vojáky v horských krajích, a jednomu pluku v severním Podkrkonoší (v Jelení Hoře) bylo lyžování zařazeno do systému výcviku. Při poměrně snadnosti přecházení hranic v té době si zcela jistě mohli tohoto počínání „sousedů“ povšimnout i čeští obyvatelé Krkonoše.

Důkladné projití dobové literatury, knižní i časopisové, jistě umožní najít i další kulturní vlivy, jež podnítily rozvoj našeho sportu u nás právě před sto lety — patrně už v sezóně 1886—87.

Dr. KAREL DANĚK, CSc.
Nové Město na Moravě

Úspěch skokanů v Oberhofu

Čtyři čs. reprezentanti v první šestičlenné 3. ročníku mezinárodních letních závodů na středním můstku s umělou hmotou a ledovou stopou v Oberhofu za účasti 85 startujících ze šesti zemí bylo úspěšným výsledkem skokanů. Zájezd byl současně výcvikovým táborem na ledové stopě a členové reprezentačního týmu mužů, juniorů a sdruženářů absolvovali při něm 30 skoků.

Velmi dobrý výkon podal Bohumil Vacek a zvítězil přesvědčivě před Weissflogem (NDR) a Malcem. Kompletní družstva měly v soutěži kromě NDR a ČSSR také Polsko a Sovětský

svaz. Výsledky závodu: 1. Vacek 221,1 (88,5 a 90), 2. Weissflog (NDR) 219,0 (85 a 90), 3. Malec 205,9 (85 a 89), 4. Ploc 202,5 (84 a 88,5), 5. Findeisen (NDR) 202,3 (81 a 87), 6. Švagerko 195,4 (81,5 a 85), 7. Lederer 195,1 (82,5 a 83,5), 8. Lesser 194,0 (78 a 87), 9. Rölz (všichni NDR) 193,5 (80 a 85), 10. Uchaněv (SSSR) 193,2 (80 a 84,5). — 18. Raška 183,2, 24. Sakala 172,7, 28. Šindler 169,0, 29. Jež 168,5, 30. sdruženář Pustějovský 168,0, 36. Podzimek 164,3, 47. Dluhoš 149,6. Parma v prvním kole skočil 83 m, při pádu se zranil a v závodě nepokračoval.

LYŽOVÁNÍ V PROCESU SJEDNOCENÍ TVS

Rok 1945, konec války, umožnil Svazu lyžařů RČS pokračovat tam, kde se 1939 zastavil. Jeho patnáctičlenný ústřední výbor obnovil bezprostředně po skončení války svou činnost. Ing. Antonín Jauris pokračoval ve výkonu funkce předsedy.

Dne 27. 2. 1948 rozhodl ústřední akční výbor Národní fronty o splynutí všech tělovýchovných organizací v celonárodní organizaci Sokol. O měsíc později, 28. 3. 1948 se ústřední akční výbor Sokola ujal řízení všech tělovýchovných organizací a jejich složek. Tím skončila samostatná existence i SL RČS. Do doby než bylo ukončeno sloučení po technické stránce, odpovídal za nerušený chod likvidujícího SL RČS a jeho podřízených složek patnáctičlenný akční výbor SL RČS za předsednictví ing. A. Jaurise.

Na Slovensku pokračoval v činnosti Lyžařský sbor (LS), hlavní složka Klubu slovenských turistů a lyžařův (KSTL), založený v roce 1939 v Žilině. Předsedou LS KSTL byl dr. ing. J. Šimčísko, který stál v jeho čele od založení. Mezi SL RČS a LS KSTL nebyla organizační vazba, spolupráce mezi oběma organizacemi se však rozvíjela úspěšně. V akčním výboru SL RČS byli slovenští lyžaři zastoupeni předsedou LS KSTL.

Rídící lyžařské orgány (1949—1963)

V poválečných letech se organizační struktura řídicích lyžařských orgánů měnila v kratších či delších údobích. Organizaci bylo nutno přizpůsobovat změnám ve státních tělovýchovných orgánech na základě zákonných opatření v rámci procesu sjednocování TVS. Zákonná úprava sjednocení TVS byla řešena postupně ve třech fázích.

V roce 1949 byly zřízeny Státní úřad pro tělovýchovu a sport (SÚTVS) v Praze a Slovenský úřad pro tělovýchovu a sport (SÚTVŠ) v Bratislavě. Praktickou tělovýchovnou činnost prováděla Československá obec sokolská (ČOS). Dne 28. 6. 1949 bylo ustaveno Ústředí lyžařů ČOS, jehož předsedou byl zvolen Miloš Duffek, kterého po krátké době vystřídal Jakub Štěpán; referentem se stal Jiří Pilař. Na Slovensku byl LS KSTL začleněn do JTO Sokol, při kterém byla zřízena Lyžařská sekce s předsedou dr. ing. J. Šimčískem, od roku 1950 dr. J. Ilavským. Zasedání Ústředí lyžařů ČOS se slovenští lyžaři zúčastňovali svými zástupci.

SÚTVS byl 1952 zrušen a nahrazen Státním výborem pro tělovýchovu a sport (SVTVS). Současně byla zrušena ČOS a tím i dvojkoľejnost v řízení TVS. Sokol dále organizoval tělovýchovu a sportovní činnost na venkově. 1954 byla ustavena Lyžařská sekce (LS SVTVS) a lyžařské sekce krajských a okresních výborů SVTVS. Předsedou LS SVTVS byl zvolen Ja-

kub Štěpán, po jeho smrti 1955 Karel Smola. Referentem byl dále Jiří Pilař. Obdobně proběhla reorganizace TVŠ na Slovensku. Zrušeny byly JTO Sokol a SÚTVŠ, zřízen byl Slovenský výbor pro tělovýchovu a sport (SVTVŠ), předsedou Lyžařské sekce SVTVŠ se stal Ján Mráz.

K 1. 1. 1957 byl zrušen SVTVS a zřízen Československý svaz tělesné výchovy (ČSTV); v červnu 1957 byla zvolena 17členná Ústřední sekce lyžování ČSTV (ÚSL ČSTV) s předsedou Karlem Smolou a prvním místopředsedou Jánem Mrázem; referentem byl dále Jiří Pilař. Na Slovensku byl zrušen SVTVŠ, předsedou LS SÚV zvolen Ján Mráz.

Rozvoj lyžování po sjednocení TVS

Milníkem nového vývoje byl Únor 1948 s nově budovaným socialistickým systémem tělovýchovy a sportu, který otevřel brány pro rozvoj lyžování v dosud nepoznaném rozsahu, jak v oblasti rekreačního, tak závodního lyžování. Pro tento rozvoj připravil stát optimální podmínky: sjednotil tělovýchovné, sportovní a turistické organizace, zlepšil materiální podmínky obyvatele, předal ubytovací zařízení na horách do správy socialistickým a společenským organizacím, podpořil rozvoj lyžařství ve společenských organizacích a státních institucích. Lyžování bylo zařazeno do TOZ, SHDM, SHM. Lyžařské části spartakiád a čs. sportovních her měly na startu statisíce chlapců a děvčat, velký úspěch měly a dosud mají soutěže o Spartakiádní vložku a o odznak Lyžař ČSR. Na masovém rozvoji se podílejí lyžařské výcvikové zájezdy školní mládeže, podnikové rekreace, rekreace ROH a SSM, turisté i sportovci jiných sportů, pro něž je lyžování doplňkovým sportem. Zásluhu na širokém rozvoji lyžování, zejména po jeho kvalitativní stránce, měli lyžařští cvičitelé. Výcvik se prováděl organizovaně pod vedením kvalifikovaných lyžařských cvičitelů. V r. 1961 byl ujasněn obsah základního lyžařského výcviku, rozpracovaný v příručce Základní lyžařský výcvik (1963, 1965). Organizovaný základní lyžařský výcvik v lyžařských oddílech a všech organizacích vně ČSTV, na školách, v rámci rekreace ROH, SSM a PO a v armádě se začal provádět podle jednotné osnovy.

V současné době lyžuje podle odhadu více než 3 milióny našich občanů a lyžování patří od šedesátých let mezi nejmásovější sporty v našem státě. Bouřlivý rozvoj vyvolal i některé problémy pro lyžařské složky všech organizačních stupňů. Hlavním z nich bylo organizování lyžařské činnosti. Dodnes se lyžařským oddílům nepodařilo organizačně podchytit ohromný zájem veřejnosti o lyžování. Ovlivňují jen malé procento lyžujících veřej-

nosti; v současné době je v lyžařských oddílech registrováno necelých 100 tisíc lyžařů.

Závodní lyžování

Zkušenosti z prvních poválečných let ukázaly, že formy a organizace práce na závodním úseku, převzaté od LS RČS a ČOS, nestačí k plnění úkolů v nových podmínkách a v soutěžích s okolním světem. Bylo proto započato se systematickým prověřováním tréninkových metod předních světových závodníků. Přejímány byly zkušenosti především ze skandinávských států, později ze Sovětského svazu, zejména po roce 1954, po velmi úspěšném startu sovětských běžců na MS ve Falunu. Podmínkou pro zavedení nových forem práce byl dostatek školených odborníků, trenérů. Postupně bylo každoročně na ústředních školeních vyškoleni několik desítek nových trenérů II. tř. a krajské trenérské rady posílaly trenérskou základnu značnými počty trenérů III. tř. Ve dnech 24. a 25. 5. 1952 byl v Tyršově domě v Praze uskutečněn první celostátní aktiv předsedů krajských TR a zahájeno postupné budování široké trenérské sítě.

V září 1953 byla otevřena vysoká škola pro výchovu odborných TV pracovníků, Institut tělesné výchovy a sportu a při něm jednorozhodní trenérská škola. Vytvořena byla profese státního trenéra. Po ZOH 1956 byla funkce státních trenérů zrušena a vytvořena funkce ústředního trenéra. Začátkem 1961 zahájilo činnost 30 lyžařských základen zajišťujících systematický denní trénink závodníků, zařazených do některé z lyžařských základen. V roce 1963 byla ústřední trenérská rada rozdělena na čtyři samostatné TR, pro běh, skok, závod sdružený a sjezdové disciplíny.

Soutěže

Systém soutěží se po roce 1948 neustále rozšiřoval. V polovině šedesátých let byl kalendář soutěží dokonce mírně překrven. Přemíra závodů v převážně většině sportů vedla k přesnějšímu plánování mistrovských i nemistrovských závodů v pětileteřích cyklech, tzv. stabilizačních obdobích.

Nejznámější mezinárodní soutěže u nás byly: Mírové zimní slavnosti v Tanvaldě, Pohár přátelství (trojutkáni družstev NDR, Polska a ČSSR), Velká cena Slovenska, Tatranský pohár, Velká cena Demánovských jeskyň. Na těchto závodech se vystřídali vynikající závodníci a závodnice téměř ze všech zemí Evropy.

Soustavná péče SVTVS/SÚTVŠ a ÚSL ČSTV o výchovu a odborný růst kvalifikovaných trenérů se výrazně projevila ve zvyšující se úrovni závodního lyžování. Desítky běžců a běžkyň, skokanů a sdruženářů, sjezdařů a sjezdařek se opakovaně stali mistry republiky, mnozí z nich úspěšně zastupovali Československo na vrcholných světových soutěžích, na MS a ZOH.

Dr. OTTO KULHÁNEK

Ke zlepšení metodické práce

Hovoříme-li o metodické práci, máme na mysli zacílený komplex činností, jehož výsledkem je kvalita a úspěšnost tělovýchovného procesu. Navazujeme na článek S novými přístupy vstříc dalšímu rozvoji v Lyžařství č. 5 z roku 1986. V příspěvku bychom chtěli poukázat na některé aspekty, ve kterých máme určité rezervy a které bychom mohli zlepšit a tím zkvalitnit metodickou práci.

Dnešní doba vyžaduje v metodické a trenérské práci široké odborné znalosti. Vývoj sportu ve všech disciplínách dosáhl v současné době nevidaný pokrok. Toto si mnohdy u nás široká i odborná veřejnost neuvědomuje a organizace řízení tělovýchovného procesu zůstává na nízké úrovni. Není to jenom v lyžování, ale i v dalších sportech, což dokumentují mnohdy neadekvátní výsledky vrcholového sportu. V konkrétní metodické práci, chceme-li dosáhnout výraznějšího úspěchu, musíme co nejrychleji zavádět nové poznatky vědy do organizace, řízení a obsahu tréninkového procesu.

Jedním ze závažných nedostatků v řídicí metodické práci je nejednotnost struktury odborných komisí od nejvyšší až po nejnižší orgán. Jednotlivé komise mají jinou náplň, odpovědnost i rozsah působení. Tato skutečnost velmi ztěžuje organizaci např. při předávání informací a jednotného působení na tělovýchovný proces. Dochází k duplikaci pokynů, úkolů a tím k nejednotnému metodickému postupu výcviku. Zde je třeba co nejrychleji sjednotit organizační strukturu odborných komisí.

Druhým, závažným problémem speciálně v lyžování se ve velké míře projevuje nedisciplinovanost trenérů a cvičitelů při dodržování hlavní linie jednotné metodiky tréninkového procesu a celkové výuky lyžování. Takový stav je nepřijatelný a do značné míry negativně ovlivňuje celkovou úroveň v našem lyžování. Řada cvičitelů a trenérů má svůj „vlastní“ metodický postup (samozřejmě ten nejlepší) často velmi úzce a neodborně pojatý, bez jakékoliv návaznosti a dlouholeté koncepce. Okamžitý výsledek je pro ně tím hlavním cílem, kvalita budoucího výsledku je nezájímá. Velmi těžko se do trenérské a cvičitelské praxe prosazují nové vědecké poznatky a vůbec nejhůře přijímají trenéři a cvičitelé poznatky z výzkumu čs. odborníků.

Úroveň cvičitelů, trenérů a funkcionářů je rozhodující pro úspěšný rozvoj lyžování. Často je kritika na připravenost těchto kádrů. Je třeba si uvědomit, že „čerstvý“ absolvent trenérského kursu nebo studia na vysoké škole ještě zdaleka není „hotový odborník“. Teprve praxe a další sebevzdělávání formuje odborníka. Zde právě záleží jaký přístup má tento jedinec ke své profesi a jaké podmínky jsou vytvořeny pro jeho práci. Velkým omylem je názor, že vynikající závodník bude také vynikajícím trenérem. Často se stává, že tyto závodníci po skončení závodní činnosti jsou postaveni do funkce trenéra, aniž by absolvovali odborné tělovýchovné vzdělání. Aktivní závodní a trenérská práce jsou činnosti podstatně odlišné.

Řídit znamená znát. Filozofickou pravdou je, že jaká je úroveň trenérů a funkcionářů, takové jsou výsledky závodníků. Dnešní vrcholový sport má podobnou organizační strukturu jako výrobní podniky — plánování — evidence — cíle. Není myslitelné, aby průměrný dělník, mistr, technik a funkcionář v podniku mohli vyrobit špičkový výrobek. Ve sportu toto pravidlo platí stejnou měrou. Žádný funkcionář bez odborných znalostí nemůže přispět k dalšímu pokroku. Zde rozhodující úlohu musí sehrát trenérsko-metodická komise VSL ÚV ČSTV, metodici, fakulty tělesné výchovy v Praze a Bratislavě jako hlavní centra přípravy kádrů nejvyšší kvalifikace a tělovýchovné školy SÚV a ČÚV.

Musí dojít u nich k lepší koordinaci organizační o obsahové stránky a vzájemné spolupráci. Proto pro zlepšení metodické práce a dosažení lepších výsledků je třeba se zaměřit na kvalitu školení a doškolování kádrů.

Zlepšení kvality přípravy kádrů je třeba vidět:

- v dalším propracování obsahu školení
- zavedením postgraduálního studia trenérů z povolání (atestace)
- výrazněji diferencovat odměňování v jednotlivých kvalifikačních stupních (třídách)
- zkvalitnit školení a doškolování cvičitelů a trenérů nižších kvalifikací
- zpřísnit kritéria při přijímacích zkouškách
- zpřísnit kritéria při prodloužení platnosti kvalifikace
- v materiálně technické oblasti zřídit výcviková centra a vybavit je moderní technikou.

Pro zkvalitnění obsahu přípravy kádrů má velký význam vědeckovýzkumná práce. Máme několik vědeckovýzkumných pracovišť, která řeší výzkumné úkoly z lyžařskou problematikou. Musíme přiznat, že v této oblasti chyběla zacílenost, strategie a koordinace těchto výzkumných úkolů. Chyběla komplexnost sledování tréninkového procesu. Přesto v této oblasti máme velmi dobré dílčí úspěchy, které našly uplatnění v tréninkovém procesu a v metodice výuky lyžování. V další vědeckovýzkumné oblasti se musíme zaměřit:

- na analýzu tréninkového procesu reprezentačních družstev z hlediska specifických ukazatelů
- na analýzu biomechaniky vrcholné techniky a ta by měla vyústit do efektivního procesu odstraňování chyb vrcholových závodníků a dále tyto poznatky uplatnit při tvorbě metodiky ve výkonnostním a masovém lyžování.

Vědeckovýzkumná základna a servisní centrum VMO ÚV ČSTV musí sloužit především pro konkrétní praxi. Zde nám chybí větší množství moderní techniky, která je schopna dát trenérům bezprostředně zpětné informace o trénovanosti a technické úrovni závodníka.

Při přenosu nových metodických a vědeckých poznatků do praxe rozhodující úlohu hraje publikační činnost. V současné době máme řadu dobrých metodických dopisů, vysokoškolských skriptů, článků v odborných časopisech. Také přenosy v televizi, řady sportovních akcí a metodické filmy umožňují získávání nových poznatků.

Tvorba metodických materiálů musí být diferencována podle zaměření práce a potřeby, tj. pro oblast trenérskou a cvičitelskou. Vážným nedostatkem je práce s těmito metodickými materiály. Už samotná distribuce je komplikovaná, mnohdy nedoručí na správné místo, často tato literatura zůstane založena v „šuplíku“ u institucí nebo u trenérů a cvičitelů, aniž by byla využita k získání vědomostí. Samostudium je vůbec problémem. Při školeních a především při doškolování zjišťujeme značné nedostatky v práci s literaturou. Pro tvorbu metodických materiálů je důležité získávání informací ze zahraničí. Zde by měli sehrát důležitou úlohu ti, kteří mají možnost zúčastnit se významných soutěží, sympozií, konferencí nebo stáží. Nemělo by se stát, aby z výjezdu do zahraničí nebyla vypracována zajímavá odborná informace a předána do tisku. V tom nám hodně dluží členové realizačních týmů jednotlivých disciplín.

Odborně vedená metodická práce je velmi náročná, ale současně rozhodující pro další rozvoj lyžařského sportu. Proto VSL ÚV ČSTV bude věnovat velkou pozornost právě této oblasti.

Doc. PhDr. T. BRODA, CSc.
předseda TMK VSL ÚV ČSTV

Tak se učí mistři světa (4)

Závodní technika přestoupení

V předchozím třetím tématu vybraném ze švýcarské učebnice Ski Schweiz jsme upozorňovali na nácvik oblouků z přestoupení zaměřených na závodění. Tímto nácvikem se v podstatě končí příprava pohybové techniky pro závodní techniku přestoupení, která patří již spíše do tréninku než do výuky.

Cílem tohoto tréninku techniky je:

- zkvalitnit pohyby přestoupení při střídání oblouků (přechod z jednoho oblouku do druhého) a
- zlepšit vedení oblouku vnější lyží.

Vychází se z dosud nacvičeného hrubého provedení závodního přestoupení a z principů přestoupení („na“ a „proti“ lyží) a zkvalitňují se a dále se automatizují pohyby přestoupení při střídání oblouků. Uvědoměle přesným vedením oblouku se rozvíjí cit pro hranění a z toho se pak pozvolna vyvine schopnost nasazovat vedoucí vnější lyží buď „řezaně“ nebo dávkovaně smykově.

Přestoupení na nebo proti vyšší lyži se řeší podle situace: přestupuje se na vyšší lyži, když je na ní třeba ještě provést skluz; přestupuje se proti vyšší lyži, když je třeba přejít okamžitě k zahájení dalšího oblouku.

Technika jízdy v obřím slalomu je vzorem racionálního sjíždění oblouky a vyžaduje jemné provedení závodního přestoupení na nebo proti lyži. Střídání oblouků se provádí na krátkých úsecích mezi oblouky, jež poskytují nutný prostor pro přestoupení.

STŘÍDÁNÍ OBLOUKŮ

Technika (obr. 3 B)

Vedení předcházejícího oblouku se dokončí plným zatížením proti vnější (nižší) lyži

- vyšší lyže vyjede nebo se přemístí do odvratu
- náponem vyšší nohy se přestoupí na nebo proti vyšší lyži, případně se přestoupení zdůrazní přiměřeným odrazem nižší lyží
- vyšší lyže, zpravidla již položená na plochu, se začne otáčet (podle situace buď rotací při zvýšení nebo proti-otáčením při snížení).

Střídání oblouků se provádí v zásadě s oporou o hůl, někdy je však taktické při sjezdu nebo při obřím slalomu oporu vypustit.

Doplňující vysvětlení

Vyšší lyže se položí na plochu nebo změni hranu v průběhu náponu vyšší nohy. Během pohybu zvýšení se vyšší koleno tlačí dovnitř a současně i pánev se vklání dovnitř následujícího oblouku. Čím dále bočně vyjede nebo se přemístí vyšší lyže, tím kratší je dráha těžiště těla lyžaře při vklonění dovnitř následujícího oblouku.

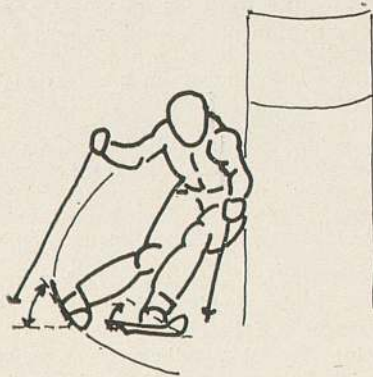
Při zdůrazněné širší stopě je možno vyšší lyži položit na plochu pouze tlakem vyššího kolena dovnitř.

Odlehčení vyšší nohy znamená přidatné zrychlení

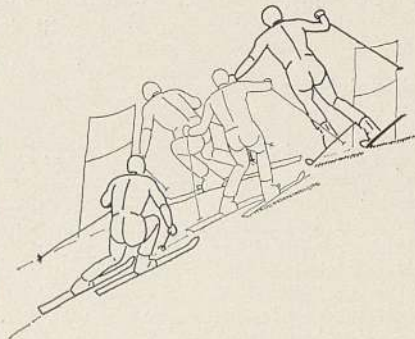
Rychlý nápon vyšší nohy může vést k úplnému odlehčení obou lyží a tím ke střídání oblouků s přeskokem (obr. 2). Ve spojení s náponem celého těla dopředu a vzhůru se tímto pohybem docílí přidatné zrychlení jízdy.

Cvičení

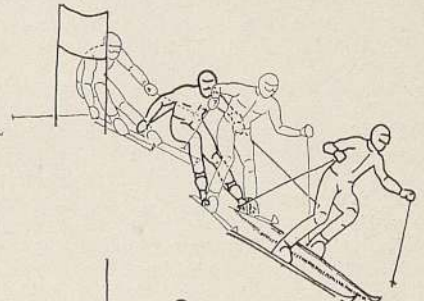
- V průběhu sjíždění dlouhými oblouky soustředit se na techniku střídání oblouků.
- Při sjíždění střídání oblouky o velkém a malém polo-měru a tak stabilizovat a automatizovat pohyb při střídání oblouků.

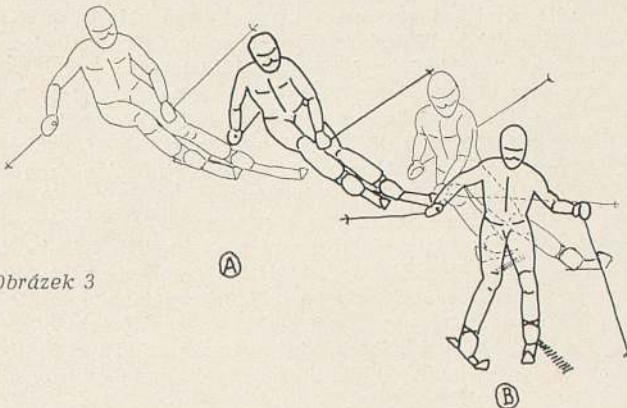
Obrázek 1

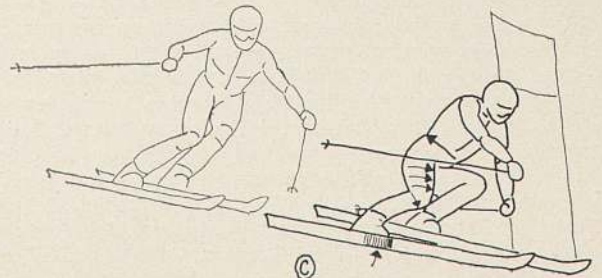
Obrázek 2

Obrázek 4

Obrázek 3

C

— Při sjíždění oblouky uplatnit odlehčení rychlým nápo-
nem vyšší nohy (oblouky s přeskokem o velkém a malém
poloměru).

— Sjíždět krátkými oblouky s přestupováním na odvrá-
cenou vyšší lyži.

VEDENÍ OBLOUKŮ

Technika

Vedení oblouků se provádí s vkloněním pánve dovnitř
oblouku, s jejím protiotáčením a se zatížením vnější lyže
(otáčení při zatížení). Přitom vnější noha (stehno) se
otáčí dovnitř oblouku, což způsobuje tlak vnějšího kolena
dopředu a dovnitř a tím řezané nebo dávkovaně smykové
vedení oblouku po hraně vnější lyže (obr. 1; obr. 3 C).

Snížení při vedení oblouku znamená přidatné zrychlení

Většinou přechází tělo lyžaře do vedení oblouku z po-
měrně vysokého postoje. Toto snížení a předsunutí lyží
(pohyb „vystřelení lyží“) ke konci oblouku vyvolá přidat-
né zrychlení jízdy.

„Spoluotáčení“ vnějšího ramena

Při obloucích za větší rychlosti (sjezd, obří slalom) je
možno lépe soustředit tlak na vnější lyži otáčením vněj-
šího ramena vpřed při současném protiotáčení boků
(obr. 3 C).

Cvičení

- Sjíždět dlouhými oblouky a snažit se o řezané vede-
ní po hraně vnější lyže (soustředěně procítovat).
- Totéž s dávkovaným smykovým vedením po hranách.
- Totéž při různé rychlosti.
- Totéž s povelným přechodem na kratší oblouky.

TEXTY K OBRÁZKŮM

Obr. 1: Vnější lyže se vede řezaně s velkým úhlem hra-
nění. Vnitřní lyže má menší úhel hranění a s přiměřenou
dávkou se smýká. Boky se výrazně protiotáčejí a vnitřní
rameno se uhýbá brance obřího slalomu. Vklonění pánve
a vnějšího kolena způsobuje vedení vnější lyži.

Obr. 2: Střídání oblouků v obřím slalomu přestoupením
s přeskokem.

Obr. 3: Oblouky obřího slalomu při plném tempu.

A — Fáze vedení oblouku 1: Boky se protiotáčejí, přes-
tože vnější paže se předtáčí.

B — Střídání oblouků.

C — Fáze vedení oblouku 2: Boky se protiotáčejí, stehno
vnější nohy se otáčí dovnitř (koleno se tlačí dovnitř), za-
tížena je přední část chodidla.

Obr. 4: Srovnání techniky obřího slalomu a slalomu při
vrcholovém lyžování.

Mechanismy fáze přípravy a fáze zahájení oblouku jsou
v technice obřího slalomu a v technice slalomu shodné.
Mají mnoho společného s nácvikovými oblouky s rovno-
běžným a otevřeným vedením lyží.

Dr. JIŘÍ SOUKUP

Žádáme čtenáře, aby omluvili přehození obrázků v tře-
tím pokračování v čísle 9. Místo obrázku 3 k textu patří
obr. č. 6, místo obrázku 4 obr. č. 7, místo obrázku 5 obr.
č. 3, místo obrázku 6 obr. č. 4 a místo obrázku 7 obr. č. 5.
Ve druhém pokračování v čísle 8 na str. 7 ve 13. řádce
zdola má být správně současným náponem místo občas-
ným náponem.

NÁCVIK SJEZDU - NEDÍLNÁ SOUČÁST TRÉNINKU MLADÉHO SJEZDAŘE

Problematika tréninku a závodu ve sjezdu je častým ná-
mětem diskusí našich trenérů mládeže a nutno říci, že
stanoviska k této otázce jsou mnohdy rozporuplná. Faktem
je, že i při dílčích úspěších čs. reprezentantů v této dis-
ciplině (MSJ posledních let, ZOH v Sarajevu) zůstává sjezd
u nás jak v pořádání závodů, tak v tréninkovém cyklu
v ústraní točivých disciplín. Existuje řada příčin, které
mluví proti jeho rozvoji u nás (nedostatek vhodných teré-
nů, nedostatek materiálu, organizační náročnost atd.),
přesto se domnívám, že hlavní příčina tkví v myšlení tre-
nérů a funkcionářů, když nedoceňují význam tréninku a
závodění ve sjezdu pro rozvoj celkové osobnosti závodní-
ka. Někteří trenéři poukazují na exkluzivitu špičkového
mužského sjezdu spočívající v extrémní materiálové po-
třebě a tréninkové náročnosti. Zapominají, že tato úzká
specializace nevznikla ze snahy pomoci rozvoji lyžařské-
ho sportu jako takového, ale jako důsledek zájmu výrobců
lyžařského materiálu. Vznik nové disciplíny — superobří-
ho slalomu — tuto extrémní specializaci částečně otupil,
někteří špičkoví sjezdaři dokonce dokazují, že lze dosa-
hovat vynikajících výsledků ve všech čtyřech sjezdařských
disciplínách (Zurbriggen, Girardelli).

Základem stupňování výkonnosti v dospělém věku je
rozvoj všestrannosti ve věku dětském a dorosteneckém.
To platí nejen u všeobecné tělesné přípravy, ale i přípra-
vy na sněhu. Proto trénink a závod ve sjezdu musí mít
v přípravě sjezdaře nezastupitelné místo. Nelze proto klást
otázku sjezdu u nás jako: ano či ne, ale jednoznačně:
ano, ale jak?

Není účelem tohoto příspěvku podat návod, jak vycho-
vat sjezdaře-specialistu, ale předat některé praktické zku-
šenosti, které jsem učinil v průběhu let 1980—86 s po-
měrně širokým kolektivem TSM a TJ Rožnov ročníků 1969
až 1971. Řada těchto závodníků dosahovala velmi dobrých
výsledků ve sjezdu nejen v žákovské kategorii, ale pro-
kázala svou všestrannost v kategoriích dorostu získáním 2.
místa v Československém poháru 1987.

Bylo by omylem tvrdit, že cesta ke zvýšení výkonnosti
v točivých disciplínách vede pouze přes sjezd. Je však na
místě poznamenat, že znalost speciálních sjezdových doved-
ností (především skluzových a aerodynamických) umožní
posunoutí mezní hranice výkonnosti i v disciplínách tech-
nických.

Uvádím několik aspektů, které jsou společným článkem
mezi jednotlivými disciplínami sjezdového lyžování.

Psychika závodníka

Trénink a závod ve sjezdu lze považovat za jeden z nej-
hodnotnějších způsobů psychické přípravy. Překonávání
pocitu strachu v kombinaci s dalšími objektivně ztíženými
podmínkami dá závodníkovi více než jiné simulované
prostředky (skoky do hloubky, jízda na kole s kopce, skoky
do vody ap.). Při tréninku sjezdu, zejména u dětí, lze
v počátečních fázích tréninku pozorovat značné obavy
z rychlosti, kterou dříve nepoznaly. Následuje značná
euforie, když zjistí, že je v jejich silách technické prvky
ve vyšší rychlosti zvládnout. Na druhé straně se tímto
tréninkem odhalí typy dětí, které nejsou schopny určitou
rychlostní bariéru překonat. U těchto jedinců je nemožné
prosadit dravou jízdu po nejkratší linii ani ve slalomu.

Nácvik terénního skoku při vyšší rychlosti přináší dětem
nejen radost z rychlosti, ale i z překonání sama sebe

(Foto V. Korčák)

Aerodynamika

Odpor vzduchu ovlivňuje rychlost sjezdaře zejména při vyšších rychlostech. Ztráty v důsledku špatné aerodynamiky vznikají i při rychlostech nižších, o čemž se předsvědčili už i sprinteři nebo běžci na lyžích. Je někdy neuvěřitelné, jaké chyby dělají i zkušení závodníci při sníženém sjezdovém postoji. Časovou ztrátu však často přičítají především špatnému mazání nebo lyžím. Velice obtížné je dodržení aerodynamiky v rychlých zatáčkách. Zde záleží velmi na zkušenosti závodníka, aby včas rozhodl jakým způsobem neekonomičtěji vzniklou situaci řešit. Ztráty vzniklé nedokonalým aerodynamickým postojem rozhodují často o výsledku nejen ve sjezdu, ale i rychlém obřím slalomu.

Skruz

Optimální sluz při přímé jízdě je především otázkou rovnoměrného zatížení lyží po celé ploše. Postavení lyže na vnější nebo vnitřní hranu vzniká především jako důsledek strachu z rychlosti. Přitom je zajímavé, že děvčata kladou lyže více na vnitřní hrany (X-postavení), chlapi na vnější (O-postavení). Při takovém postavení se už nejedná jen o ztrátu rychlosti, ale o nebezpečí vzniklé případným zařiznutím. Řada závodníků je toho názoru, že zatížením zadní části lyží zvýší výrazně svou rychlost. Tento způsob jízdy lze praktikovat pouze ve výjimečných případech, tj. na měkčí podložce (sněh je postupně pod lyží stlačován a dochází k menší ztrátě třením) a na rovném terénu při nižší rychlosti. Při zatížení patek lyží se tyto stávají prakticky netočivé a dochází k nezvládnutelným situacím. Dodržit rovnoměrné zatížení lyží v nerovné trati vyžaduje proto rychlé reakce nohou s tělem ve vyvážené poloze. Nohy by měly v ideálním případě pohlít každou nerovnost tak, aby se těžiště sjezdaře pohybovalo po křivce bez náhlých změn ve vertikálním směru.

Samostatnou kapitolou je udržení dobrého skluzu v traverzových partiích tratě, kdy zatížení nohou musí být rozloženo tak, aby nedocházelo k sesouvání. Nácvik traverzového způsobu jízdy je velmi obtížný a vyžaduje bezpodmínečně časovou kontrolu.

Technika zatáčení při vysoké rychlosti

Technika zatáčení při sjezdu je pevně svázána s aerodynamikou postoje. Rozhodnutí, jak danou zatáčku řešit, vyplývá ze zkušenosti a vyježděnosti závodníka. Mnozí závodníci ve snaze maximálně snížit čelní nápor vzduchu, ztrácejí optimální vedení lyží během oblouku — výsledkem je pak časová ztráta, oblouky ve sjezdu nesmějí být zahajovány „trhaně“, vedení oblouku musí být prováděno čistě po vnější lyži s výrazným vytlačením kolena dopředu a dovnitř oblouku. Lyže je zatěžována ve své přední části, ve fázi přechodu do nového oblouku nedochází k povolání nákleku typického pro slalomové oblouky. Jízdu po obou lyžích lze tolerovat pouze v klopených zatáčkách. Techniku přestoupení lze uplatnit pouze při nižší rychlosti a jednoduchém terénu.

Ve většině oblouků je pánev i osa ramen kolmo ke směru lyží, z toho vyplývá nutnost výrazného hranění kolenním s vkloněním celého těla do středu oblouku (srov. cyklistu), v zavřenějších obloucích je kombinováno při zvýšeném postoji s hraněním kyčlí.

Terénní skoky

Přesto, že naše současné sjezdovky nehýří terénními zlomy, je nutno nácvik přejezdu terénních nerovností především ve sjezdovém postoji nacvičovat. Chvilkové rozbalení má při stokilometrové rychlosti účinek brzdicího padáku a zkreslí mnohdy celý výsledek sjezdového závodu. Předozadní rovnováha a jistota získaná při nácviku sjezdových terénních skoků se zúročí i v obřím slalomu v traťových úsecích postavených na terénních zlomech.

Provedení startu

Při minimálních časových rozdílech ve sjezdu je nutno věnovat zvýšenou pozornost nácviku startu. Při nácviku je nutno používat sjezdových holí a sjezdových lyží, nezvyk na jejich délku může zapříčinit pád již v prvních metrech závodu. Elektronická časová kontrola a start s branou je při tréninku nutností.

Jak již byla zmínka v úvodu, organizační náročnost a nevhodnost řady terénů pro nácvik sjezdu zapříčiňuje malý počet hodin tréninku sjezdu přímo na sněhu. Řadu přípravných cvičení je proto optimální provádět již v před-

sezónní přípravě a to jak v tělocvičně, tak i v terénu. Tímto způsobem získáváme zejména v kategorii žactva nutný náskok před vstupem na sněh.

Příklady napodobivých cvičení sjezdu:

- Nácvik sjezdového postoje před velkým zrcadlem nebo ve dvojicích. Je nutná neustálá kontrola trenéra, který průběžně vytýká chyby.
- Sjezdový postoj na medicinbale nebo na kladince.
- Udržování sjezdového postoje na velké trampolíně při současném rušení dvěma poskakujícími cvičenci.
- Poskoky na trampolíně se snahou o udržení sjezdového postoje při letu vzduchem.
- Rozběh a odraz z trampolínky s udržením sjezdového postoje až po dopad do duchny.
- Sjíždění ve sjezdovém postoji na skateboardu, nácvik zatáčení.
- Sjíždění na kolečkových bruslích, nácvik startu na kolečkových bruslích.
- Nácvik sjezdového postoje doma před zrcadlem v lyžařských botech, s přilbou a holemi.

Při všech cvičeních zdůrazňovat rovnoměrné rozložení váhy na celých chodidlech, rovnovážný postoj při letu vzduchem, minimální čelní plochu při sjezdovém postoji a postavení kolen nad chodidly.

Při vstupu na sněh je třeba využít všech příležitostí pro zvyknutí si na rychlou jízdu. Samotný sjezdový postoj začínáme trénovat až po dokonalém rozjíždění dlouhými oblouky. Přirozenou touhou malých dětí je zaujímat sjezdový postoj tam, kde je to jen možné. Je nutné tyto snahy tlumit, aby nedocházelo k zafixování špatných návyků, které vznikají při pocitu strachu a při nejistotě.

V návaznosti na rozježdění doporučuji provádět nácvik terénního skoku, nejlépe na stabilně vybudovaném můstku, který svým profilem umožní skoky do 20 m a let vzduchem v minimální vzdálenosti od sněhové podložky. Začínáme z minimálního nájezdu zvýšeným sjezdovým postojem, nájezd zvyšujeme do maxima (nájezdová rychlost cca 80 km/h), to samé ve sníženém sjezdovém postoji, pro zpeštění zařazujeme trikové skoky (roznožky ap.). Tímto cvičením se zvyšuje sebedůvěra trénujících, která je důležitá pro nácvik technicky těžších prvků (překlopení, předskok).

Nácvik optimálního sjezdového postoje je nutno provádět i v podmínkách vyšší rychlosti a průběžné kontroly elektrickým měřením. Trénink se uskutečňuje na krátkém (400–600 m) úseku bez nerovností. Nutné je okamžité vyhodnocování chyb za pomoci okruhu vysílaček. Start se provádí bez odpichu holí, pokud možno z nájezdové věže. V průběhu uvedeného způsobu tréninku lze sledovat postupně zlepšování času (i přes ojeté mazání) a postupně zvyšování jízdní jistoty trénujících.

Po zvládnutí sjezdového postoje na rovném terénu je vhodné přistoupit k nácviku přejezdu terénních nerovností při rychlosti cca 100 km/h a porovnávat opět časová zlepšení.

Posledním bodem sjezdového „minitréninku“ je nácvik oblouků ve sníženém sjezdovém postoji při rychlosti 80 až 90 km/h. Poloměr oblouků musí být volen s ohledem na nejslabší účastníky. Při tréninku okamžitě opravujeme technické nedostatky a to nejlépe hned po dojezdu do cíle. Pro odstranění základních technických nedostatků je kromě časové kontroly vhodné použití videorekordéru.

Samostatnou částí tréninku je již zmiňovaný nácvik startu v různých podmínkách (rozjezdová věž, start ze sněhového můstku).

Rozsah sjezdového minitréninku nebyl nikdy větší než cca 40 h/rok a to včetně přípravných cvičení. Trénink na sněhu se konal na svahu dlouhém 700 m s průměrným sklonem 17°, tedy v podmínkách, které jsou realizovatelné na řadě svahů v ČSSR. Z výsledků sledované skupiny na přeborových závodech, VŽZ a empirického srovnávání s dětmi, které sjezdy trénovaly pouze před přeborovými závody, bylo lze konstatovat trvalé zlepšení výsledků nejen ve sjezdu, ale i v obřím slalomu.

Jak již bylo v úvodu naznačeno, problematika sjezdu je v našich podmínkách širšího charakteru. Základ rozvoje této disciplíny však tkví v nás — trenérech. V předsvědčení, že trénink a závod v této disciplíně rozvíjí celkové schopnosti mladých sjezdařů a poskytuje nejen radost z rychlosti, ale i mnohdy z překonání sama sebe.

Ing. JAROSLAV TRHLÍK

DVA REKORDY BĚŽCŮ PŘI TESTECH

Motorické testy speciální tělesné připravenosti členů reprezentačních družstev běžců — dospělých, juniorů a závodníků středisek vrcholového sportu FMV — Rudé hvězdy a MNO — Dukly 24.—26. srpna na standardních tratích v Jablonci nad Nisou byly prvními testy pro ZOH 1988 v Calgary. Konaly se při tradičně dobrém organizačním zajištění pracovníky místního mládežnického SVS J. Bartošem a M. Cillerovou. Přinesly dvě změny v rekordní listině mužů: síla paží M. Kapusta 46,3 (dosud M. Kapusta 47,2) a výběhy kopců V. Korunka 11:16,4 (dosud L. Švanda 11:21,8). V ženách nejlepší výkony jsou stále v držení úspěšných reprezentantek na ZOH 1984.

K zdárnému průběhu testů přispělo dobré počasí, které jinak v letošním létě nebylo nijak příznivé. Testování pohybových schopností sportovců představuje významný článek v informační a diagnostické soustavě, posuzující činnost tréninkového procesu. Umožňuje sledovat dynamiku rozvoje pohybových vlastností a poskytuje informace o předpokladech pro vlastní sportovní výkon.

Pro kontrolu účinnosti tréninkového procesu za uplynulé přípravné období bylo použito standardní testovací baterie (viz Základní programové materiály — I. novelizace) v tomto časovém sledu:

1. den — dopoledne: běh na dráze 1500 m ženy, 3000 m muži (střednědobá vytrvalost — STDV). — Odpoledne: soupažné odpichy na kolečkových lyžích v prudkém stoupání 150 m ženy, 200 m muži (sílová vytrvalost horních končetin — SVHK).

2. den — dopoledne: opakované výběhy do kopce 3 × 540 m ženy s převýšením 85 m, 5 × 540 m muži (sílová vytrvalost dolních končetin — SVDK). — Odpoledne: volno (regenerace).

3. den — dopoledne: běh na terénu (kros) 5 km ženy, 10 km muži (dlouhodobá vytrvalost — DLDV).

Průběh testovacího srazu zejména s přihlédnutím k výkonům reprezentantů, zvláště družstva mužů, znamená, že celá akce se vydařila.

Pro porovnání výkonnosti úrovně při letošním testování uvádíme dosažené nejlepší výkony — rekordy v jednotlivých disciplínách a kategoriích od počátku provádění testů v Jablonci n. N.:

Muži: 3000 m dráha J. Mička (1963 Dukla Liberec) 8:40,6 — VIII./1983. — síla paží M. Kapusta (1969 ISS B. Bystrica) 46,3 — VIII./1987. — výběhy kopců V. Korunka (1965 Dukla Liberec) 11:16,4 — VIII./1987, 10 km kros L. Švanda (1959 Dukla Liberec) 29:44,1 — VIII./1985.

Ženy: 1500 m dráha K. Jeriová (1956 RH Jablonec) 4:32,5 — VIII./1983, síla paží K. Jeriová (1956 RH Jablonec) 39,1 — VI./1984, výběhy kopců A. Pasiárová (1949 ČH Št. Pleso) 7:39,5 — VIII./1984, 5 km kros B. Paulů (1954 VŠ Praha) 16:33,1 — VIII./1984.

Situace v mužích

Výsledky v jednotlivých disciplínách: **3000 m:** 1. Jebavý 8:44,0, 2. Korunka 8:44,5, 3. Karlík 8:44,6, nejlepší junior — 16. Hušek 9:17,6. — **Síla paží:** 1. Kapusta 46,3 (rekord), 2. Lichoň 47,3, 3. Beneš 47,5, nejlepší junior — 5. Raabe 48,3. — **Výběhy kopců:** 1. Korunka 11:16,4 (rekord), 2. Švanda 11:23,5, 3. Benc 11:34,0, nejlepší junior — 7. Hušek 12:05,8. — **Kros 10 km:** 1. Švanda 30:01,3, 2. Li-

šičan 30:08,7, 3. Karlík 30:26,2, nejlepší junior — 20. Pecka 33:33,1.

S výkony všech členů družstva můžeme vyslovit plnou spokojenost. Převážná většina reprezentantů dosáhla „podzimním“ měření 1987 zlepšení osobních rekordů a jen v pěti případech druhého nejlepšího výsledku v průběhu OH cyklu vůbec. Hodnoty výkonů v jednotlivých disciplínách jsou o to významnější vezmeme-li v úvahu, že těchto výsledků bylo dosaženo z plného tréninkového zatížení, bez speciálního zaměření — vyladění formy pro testy. Kontrola stavu trénovanosti ukázala, že družstvo má velmi dobrý základ všeobecné tělesné připravenosti, což je prvním předpokladem pro dosahování vysoké výkonnosti v běhu na lyžích. V současné době při přechodu na speciální přípravu (ledovce a první sněh) bude záležet na správném zaměření přípravy na sněhu, samotném přístupu závodníků, realizačního týmu, ale i zabezpečení ostatních složek přípravy. Poněkud za očekáváním zůstaly výkony juniorů.

Výkonnostní úroveň v jednotl. disciplínách za OH cyklus 1985—88:

3000 m dráha: 1984 Mička 8:40,6 — průměr deseti 8:50,43, pod 9:00,0 — 9 závodníků, 1985 Jebavý 8:44,4 — 8:54,18, 8 závodníků, 1986 Karlík 8:46,9 — 9:02,00, 3 závodníci, 1987 Jebavý 8:44,0 — 8:52,60, 8 závodníků.

Síla paží: 1984 Švanda 51,3 — 52,13, pod 53,00 — 7 závodníků, 1985 Švanda 50,4 — 54,08, 2 závodníci, 1986 Kapusta 47,2 — 50,31, 12 závodníků, 1987 Kapusta 46,3 — 48,35, 22 závodníků.

Kopce — opakované výběhy: 1984 Švanda 11:21,8 — 11:58,46, pod 12:00,0 — 5 závodníků, 1985 Švanda 11:24,6 — 12:20,20, 1 závodník, 1986 Švanda 11:36,8 — 12:18,16, 3 závodníci, 1987 Korunka 11:16,4 — 11:51,92, 6 závodníků.

Kros 10 km: 1984 Švanda 30:05,5 — 31:08,03, pod 31:00,0 — 4 závodníci, 1985 Švanda 29:44,1 — 31:06,10, 3 závodníci, 1986 Švanda 30:12,9 — 31:52,00, 3 závodníci, 1987 Švanda 30:01,2 — 30:48,96, 6 závodníků.

Tabulka ukazuje na výkonnostní úroveň vítězů v jednotlivých letech OH cyklu a průměr prvních deseti včetně časových limitů jednotlivých disciplín dává celkový přehled o kvalitě závodního pole. Ve všech disciplínách byl zaznamenán vzestup, za povšimnutí stojí výkony zejména v opakovaných výbězích a krosu na 10 kilometrů.

Situace v ženách

Výsledky v jednotlivých disciplínách: **1500 m:** 1. Balážová 4:44,8, 2. Klimková 4:51,7, 3. Knížková 4:53,5, nejlepší juniorka — 7. Sobková 5:04,5. — **Síla paží:** 1. Jebavá 40,4, 2. Balážová 41,2, 3. Kepeňová 41,3, nejlepší juniorka — 8. Brožová 42,5. — **Vý-**

běhy kopců: 1. Havrančíková 8:29,2, 2. Knížková 8:31,5, 3. Klimková 8:33,7, nejlepší juniorka — 7. Horáková 8:42,8. — **Kros 5 km:** 1. Knížková 17:07,2, 2. Klimková 17:31,5, 3. Havrančíková 17:35,9, nejlepší juniorka — 9. Horáková 18:43,1.

S vystoupením družstva žen je spokojenost v porovnání s muži poněkud menší. Dvě ze sedmi reprezentantek nemohly pro zranění k testům nastoupit (Rádlová, Šimůnková).

Hodnoty výkonů reprezentantek a případných „kandidátek“ můžeme rozdělit do dvou výkonnostních skupin. Spokojenost lze jednoznačně vyslovit s výsledky Havrančíkové a Klimkové. Dosáhly výkonů na úrovni časů zaběhnutých při podzimním měření v RTC 1984—85, těsně za hranici svých osobních rekordů. K těmto osvědčeným reprezentantkám se řadí svými výkony Balážová a Knížková. Obě jmenované si vytvořily ve všech disciplínách osobní rekordy.

Výkony dvou dalších reprezentantek a tří „kandidátek“ zůstaly za očekáváním i když jejich časy jsou na hranici osobních rekordů. Časovým zpožděním zůstávají výrazně za průměrem prvních čtyř závodnic.

Výkony juniorských reprezentantek byly nepřijemným překvapením, neboť nedosáhly ani úrovně druhé části družstva žen!

Výkonnostní úroveň v jednotlivých disciplínách za OH cyklus 1985—88:

1500 m dráha: 1984 Pasiárová 4:38,8 — průměr deseti 4:49,00, pod 5:00,0 — 13 závodnic, 1985 Jebavá 4:46,5 — 4:54,00, 7 závodnic, 1986 Havrančíková 4:56,9 — 5:02,10, 2 závodnice, 1987 Balážová 4:44,8 — 4:58,10, 6 závodnic.

Síla paží: 1984 Pasiárová 39,6 — 43,29, pod 43,0 — 5 závodnic, 1985 Jebavá 40,1 — 43,95, 6 závodnic, 1986 Kepeňová 39,2 — 44,27, 3 závodnice, 1987 Jebavá 40,4 — 42,49, 7 závodnic.

Kopce — opakované výběhy: 1984 Pasiárová 7:39,5 — 8:17,61, pod 9:00,0 — 14 závodnic, 1985 Kynčlová 8:25,0 — 8:36,56, 12 závodnic, 1986 Havrančíková 8:20,6 — 8:53,00, 9 závodnic, 1987 Havrančíková 8:29,2 — 8:47,6, 8 závodnic.

Kros 5 km: 1984 Paulů 16:33,0 — 17:35,49, pod 18:00,0 — 7 závodnic, 1985 Jebavá 17:23,1 — 17:51,09, 6 závodnic, 1986 Havrančíková 17:31,1 — 18:34,60, 2 závodnice, 1987 Knížková 17:07,2 — 18:11,02, 8 závodnic.

Nejslabších výkonů ve všech ukazatelích bylo dosaženo v roce 1986 — sestupná tendence od roku 1984. Letošní výsledky ukazují na mírné zlepšení.

Jablonecké testy speciální tělesné připravenosti v porovnání s loňským rokem, kdy zazněla určitá kritika jak na organizační, tak výkonnostní úroveň, v letošním roce opět ukázaly, že jsou výrazným a nezbytným mezníkem v přípravě běžců v průběhu RTC.

Další prověrkou výkonnosti už budou jen výsledky ve vrcholné světové soutěži — XV. ZOH v Calgary. Proto nezbývá než popřát všem reprezentantům co nejlepší přípravu pro splnění kýchých výkonnostních cílů.

PAVEL ZELENKA
ústřední metodik VSL ÚV ČSTV

Lyžování pro každého

PRO ZVÝŠENÍ BEZPEČNOSTI LYŽUJÍCÍ VEŘEJNOSTI

Uplynulá zimní sezóna 1986—87, která byla pro zimní sporty příznivá, ukázala nejen na stoupající oblibu lyžařského sportu, ale i na malou disciplinovanost návštěvníků hor. Ta se odrážela i ve zvýšeném počtu úrazů (Horská služba za leden a únor zaznamenala 1607 úrazů). Z tohoto počtu bylo velké množství úrazů zapříčiněno právě nesprávným chováním lyžařů na sjezdových a běžeckých tratích.

Bezpečnost uživatelů sjezdových a běžeckých tratí není ovlivňována jen vhodnou volbou a úpravou tratí, vyznačením jejich obtížnosti a nebezpečných míst, ale ve velké míře i chováním lyžařů, jejich způsobem jízdy a schopností správně zhodnotit lyžařskou zdatnost.

Horská služba ČÚV ČSTV usiluje již od počátku 70. let o vydávání vyhlášek týkajících se bezpečnosti návštěvníků hor, ochrany veřejného pořádku a životního prostředí. Zatím se to podařilo v oblasti Jeseníků, Beskyd a částečně i v oblasti Jizerských hor, kde KNV a ONV Jablonec nad Nisou tyto vyhlášky vydaly. Zájem o bezpečnost lyžařů projevuje rovněž Výbor pro cestovní ruch vlády ČSR a jeho Poradní sbor pro lanovky a vleky. ČÚV ČSTV spolu s Českou státní pojišťovnou vydal prostřednictvím podniku Sportpropag již v roce 1981 brožuru Pohybujeme se na horách, ve které jsou formou desatera obsaženy zásady bezpečného pohybu na horách. Přes snahu řady orgánů, organizací a institucí je nutno konstatovat, že jejich přístupy nejsou dostatečně koordinované a sjednocené, což se negativně projevuje na účinnosti jednotlivých opatření.

Vedení ČÚV ČSTV se proto rozhodlo vyvinout novou iniciativu k jednotnému a komplexnímu řešení úkolu. Snaha by měla vyústit ve stanovení jednotlivých pravidel chování lyžařů, která by byla rozmištněna na všech sjezdových a běžeckých tratích, jejichž provozovateli jsou oblastní správy TZ ČO ČSTV a TJ, a v horských ubytovacích zařízeních.

Návrh textu byl zpracován ve Sportpropagu a upraven ČV HS a VSL ČÚV ČSTV. Byl vypracován seznam 110 sjezdových a 26 běžeckých tratí, kde budou tabule s těmito pravidly rozmištněny. O výrobu tabulí a plakátů se postará podnik Merkur. Tabulí na sjezdové tratě bude vyrobeno 200, pro běžecké tratě 60 a plakátů po 3000 každého typu. Na finančním zabezpečení se bude značnou měrou podílet i ČSP. Do 15. prosince 1987 mají pracovníci HS za pomoci příslušných OV ČSTV provést rozmištnění tabulí a distribuční plakátů.

Pro zajištění jednotného osvětového působení na lyžaře i v místech, kde sjezdové a běžecké tratě spravují provozovatelé mimo rámec ČSTV, byl s MV ČSR projednán jednotný postup při vydávání obecně závazných nařízení národních výborů k bezpečnosti návštěvníků našich hor.

Dr. LADISLAV DÍTĚ

ZÁSADY BEZPEČNÉHO POHYBU NA SJEZDOVÝCH TRATÍCH

1. **Vstup na sjezdové tratě**
Na sjezdové tratě vstupujte a po nich sjíždějte jen na lyžích.
2. **Způsob jízdy**
Jezděte rychlostí, která odpovídá vašim lyžařským dovednostem, podmínkám na trati; zároveň dodržujte bezpečnou vzdálenost od ostatních lyžařů.
3. **Předjíždění**
Předjíždět můžete zleva i zprava, ale jen tak, aby nebyl ohrožen ani omezen předjížděný. Za bezpečnost odpovídá předjíždějící.
4. **Vjíždění, křížování a zastavení na trati**
Než vjedete na trať nebo ji začnete křížovat musíte se přesvědčit, že nikoho neohrozíte ani neomezíte v jízdě. Totéž platí o zastavení.
5. **Stání, vystupování a sestupování po trati**
Nezdržujte se bezdůvodně na trati, zejména na nepřehledném nebo zúženém místě. Stát, vystupovat a sestupovat lze pouze po okraji sjezdové tratě.
6. **Ohled na ostatní**
Chovejte se tak, abyste neohrožovali jiné ani jim nezpůsobili škodu na výstroji a výstroji.
7. **Pomoc při nehodách**
Jste-li svědkem nehody, jste povinen poskytnout první pomoc, případ ohlásit Horské službě. Na vyzvání člena Horské služby prokažte svou totožnost.
8. **Výzbroj**
Užívejte jen řádnou výzbroj, lyže musí mít bezpečnostní vázání s brzdami.
9. **Značení**
Respektujte výstražné značení na sjezdových tratích.
10. **Dodržování zásad**
Provozovatel lanovky či vleku je oprávněn vyloučit z přepravy osoby, které porušují uvedené zásady, ale i osoby porušující zásady slušného chování.
11. **Udržujte čistotu na trati, neodhazujte nepotřebné věci.**

ZÁSADY BEZPEČNÉHO POHYBU NA BĚŽECKÝCH TRATÍCH

1. **Vstup na běžecké tratě**
V lyžařských stopách nechoďte bez lyží, v případě nutnosti pěší chůze se pohybujte mimo stopy.

2. **Značení tratí**
Respektujte značení tratě, pohybujte se vyznačeným směrem.
3. **Předbíhání a předjíždění**
Předbíhat a předjíždět je dovoleno vpravo i vlevo ve volné stopě nebo i mimo ni. Přední lyžař není povinen uvolnit stopu, ale musí tak učinit pokud by hrozilo nebezpečí úrazu.
4. **Vyhýbání**
Pohybujete-li se proti sobě, vyhýbejte se vpravo. Stoupající lyžař uvolňuje stopu sjíždějícímu.
5. **Vedení holí**
Při předjíždění a vyhýbání držte hole těsně u těla.
6. **Způsob jízdy**
Při sjezdech přizpůsobujte rychlost jízdy lyžařským dovednostem a podmínkám na trati. Dodržujte bezpečnou vzdálenost jezdce před sebou a nezdržujte se na nepřehledných místech.
7. **Uvolnění tratě**
Zastavíte-li, vystupte ze stopy, v případě pádu ji opusťte co nejdříve.
8. **Ohled na ostatní**
Chovejte se tak, abyste neohrožovali jiné ani jim nezpůsobili škodu na výstroji a výstroji.
9. **Pomoc při nehodách**
Jste-li svědkem nehody, jste povinen poskytnout první pomoc, případ ohlásit Horské službě. Na vyzvání Horské služby prokažte svou totožnost.
10. **Dodržování zásad**
Provozovatel běžecké tratě je oprávněn vyloučit neukázněné uživatele.
11. **Udržujte čistotu na trati, neodhazujte nepotřebné věci.**

Orlický maratón zve

Lyžařský oddíl Spartaku Skuhrov ve spolupráci s dalšími organizacemi okresu pořádá v neděli 7. 2. 1988 IV. ročník Orlického maratónu, zařazeného do ligy dálkových běhů. Přihlášky přijímá nejpozději do 15. prosince 1987 Iva Ehlová, STS, n. p., 516 11 Rychnov nad Kněžnou. Trať mužů měří 40 km, žen 20 km. Start je v Deštné v Orlických horách.

PŘESTAVBA NA SOLÁNI A POMOC MASOVÉMU LYŽOVÁNÍ

Snímek z rožnovského Soláně. Početnou vlekovou kapacitou a různorodostí terénů nabízí areál dobré podmínky pro rozvoj závodního i rekreačního sportu

100 let lyžování oslavili rožnovští sjezdáři několika významnými akcemi, které spolu ve svých důsledcích souvisí. V souladu s generelem výstavby byla v srpnu vystavením stavebního povolení zahájena modernizace areálu na Soláni. Po skončení lyžařské sezóny výbor oddílu odsouhlasil změnu organizační struktury podporující větší orientaci na masové a rekreační lyžování. Dvě zdánlivě rozdílné akce mají společného jmenovatele — realizaci tělovýchovných a svazových usnesení na rozvoj masového sportu a přiblížení sportovišť širokému okruhu zájemců jak z řad mládeže, tak i těch dříve narozených.

Rožnovští sjezdáři, jako i většina našich předních oddílů, preferovali dosud především rozvoj závodního výkonnostního sportu, který byl dlouhá léta hybnou silou celého oddílu. Výsledky, které dosahovali dokazují, že v Rožnově p. Radh. existují solidní tréninkové podmínky i kádrové zázemí, které po řadu let řadilo oddíl mezi nejlepší v ČSR a ČSSR. Kromě tradičně dobrých výsledků v žákovské kategorii, dokázali rožnovští závodníci, že dovedou prorazit i v takové náročné kategorii, jako je dorostenecká. Druhé místo v Československém poháru a první místo v hodnocení dorosteneckých družstev v ČSR lze považovat od dob účinkování v první lize dospělých za největší sportovní úspěch oddílu.

Při hodnocení výsledků sezóny však kromě slov chvály zazněla z úst představitelů nadřízených orgánů i kritická slova, týkající se další koncepce činnosti oddílu. Dobrý výkonnostní sport ano — ale nezapomínat na důležitě posláni tělovýchovných jednot — rozvoj masového sportu. Nelze říci, že by všichni v oddíle s touto koncepcí souhlasili. Ale jak z praxe víme, každá organizační přestavba má vždy své nadšené zastánce, tak zatvrzelé odpůrce.

Program rozvoje masového lyžování byl rozvržen do několika etap:

1. Rozšíření a úprava stávajících sjezdovek.
2. Rekonstrukce vleků.
3. Organizační opatření pro rozvoj organizovaného masového lyžování.

Základní podmínkou pro koexistenci masového a závodního lyžování v jednom lyžařském areálu je dostatek upravovaných ploch pro sjíždění a velká vleková kapacita. V souladu s generelem tělovýchovných zařízení

Solán byla v srpnu tohoto roku zahájena modernizace vleků. Současné vleky sice vyhovují svou kapacitou, spolehlivostí a nenáročností obsluhy, nesplňují však požadavky na pohodlnost přepravy a jejich použití vyžaduje určitý zácvek zejména malých dětí. Samotná rekonstrukce vleků je rozložena do několika etap.

Důležitým faktem je dobudování závodní sjezdovky č. 1, která teď splňuje parametry pro kvalitní trénink a pro pořádání závodů. Tímto se odlehčí svah č. 2, který byl částečně pro potřeby tréninků a soutěží vyhrazen. Ve svém konečném řešení bude solánský areál rozdělen na západní část s obtížnějšími svahy určenou pro závodní lyžování a na část východní, která bude sloužit lyžující veřejnosti.

Lyžařský areál na Soláni v současné době navštěvuje ročně cca 30 tisíc lyžařů. Výcviky škol, zájezdy z podniků, rekreační z různých středisek v širokém okruhu, zájemci o lyžování z Rožnova a dalekého okolí, ti všichni zde nalézají kromě sjezdovek a vleků i posezení v příjemném prostředí chaty Solánka vybudované v akci Z členy oddílu lyžování TJ Rožnov. V oddíle je více než čtyři stovky aktivních brigádníků.

Je samozřejmé, že ne všichni členové tohoto kolektivu jsou zainteresováni na závodní lyžování (v závodních družstvech je cca 110 členů) a lyžují (nebo nelyžují) podle své chuti a kondice. Podchytit tyto členy oddílu k organizovanému výcviku, to byl úkol pro nově vzniklý úsek rekreačního lyžování. S velkým úspěchem se setkalo založení rekreačních družstev mládeže, kde se využívají děti, které nesplňují kritéria pro lyžování závodní. Velký zájem byl o účast v oddílové lyžařské škole pro dospělé, a to zejména ze strany žen. Všechny tyto

akce však směřovaly pouze do oddílového kolektivu, což bylo mnohdy kritizováno.

S rekonstrukcí vleků a úpravou nových lehkých sjezdovek vznikají podmínky pro rozšíření organizovaného masového lyžování veřejnosti. Tento účel bude plnit nově založená veřejná lyžařská škola. Vzhledem k malým zkušenostem s provozem VLS bude výuka zaměřena pro děti 12–15 let. Po dokončení tyčového vleků a získání zkušeností vzniknou podmínky i pro výcvik těch nejmenších. Základním kamenem bude kádrové cvičitelské zajištění. Posílena bude i cvičitelská výpomoc školním výcvikům, která již v dřívějších letech byla nepravidelně poskytována.

Otázka „symbiózy“ závodního a organizovaného masového lyžování v oddílech s výkonnostními ambicemi je často diskutována. Je nutno uznat, že závodní lyžování a úspěchy v něm (především v nejvyšších soutěžích) jsou hnacím motorem vyspělých oddílů, které tímto způsobem získávají další nadšené zájemce pro činnost v tělovýchově, a to jak sportovce, tak i funkcionáře. Vidina sportovního úspěchu vlastního dítěte udělá mnohdy i z rodiče-nesportovce pilného brigádníka, obětavého funkcionáře, rozhodčího nebo dokonce dobrovolného trenéra a cvičitele. Na druhé straně jen málokterý z rodičů žáka veřejné lyžařské školy přijde pomoci bezplatně při výstavbě nového vleků.

Lyžování jako jeden z našich nejmasovějších sportů má kromě posláni sportovního i posláni společenské. Nabídka hodnotného využití volného času mládeže i dospělých, zvyšování tělesné kondice, utužování zdraví a regenerace sil, které jsou úkolem masového a rekreačního sportu, splňuje právě lyžování ideálním způsobem. Vyspělé lyžařské oddíly, které získávají úspěchy ve výkonnostním sportu by se měly stát, díky svým tělovýchovným zařízením a kádrovému zázemí, i organizátory masového a rekreačního sportu. Pomůže to nejen jeho rozvoji, ale i postavení lyžařského svazu v rodině sportů ČSTV.

-jatr-

● **SVĚTOVÝ POHÁR 1989–90 VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH** žen bude poprvé v historii této soutěže zahájen první srpnový týden 1989 v argentinském středisku Las Lenas. Na programu bude superobří slalom a obří slalom. Stejně disciplíny soutěže mužů se uskuteční poprvé druhý srpnový týden v australském Thredbo. Rozhodlo o tom zasedání komise Světového poháru ve Winterthuru. Světový pohár 1988–89 byl rozšířen o paralelní slalom ve prospěch obětí přírodní katastrofy ve Veltlinu. Uskuteční se 22. prosince v italském Bormiu. Výsledky jsou započítávány jen do Poháru národů. Po letních závodech v Argentině a Austrálii zimní sezónu Světových pohárů 1989–90 mužů i žen zahájí závody v USA. Ženy budou mít v USA ještě další soutěže, zatímco muži budou pokračovat ve Světovém poháru v Evropě.

● **DVĚ NOVÉ BĚŽECKÉ DISCIPLÍNY** se mají uskutečnit na MS 1989 v Lahti. Je to závod mužů na 10 km a žen na 30 km — oba volnou technikou. Je to rozhodnutí běžecké komise FIS, která zasedala v Davosu. Dosavadní závod mužů na 50 km volnou technikou bude nahrazen během na 60 km. Podléhá to ještě schválení kongresem FIS, který se koná v červnu 1988 v Istanbulu. Na MS 1989 v Lahti mají ženy mít na programu 5 km a 30 km volnou technikou, 10 km a 20 km klasickým stylem, štafetu 4x5 km (dva úseky klasickým stylem a dva volnou technikou). Pro muže je připraveno 10 km a 60 km volnou technikou, 15 km a 30 km klasickým stylem, štafeta 4x10 km (dva úseky klasickým stylem a dva volnou technikou). Švýcaři navrhovali pro Světový pohár dvoudenní závody, přičemž ženy by běžely první den 5 km a muži 10 km klasickým stylem, druhý den Gundersenovou metodou podle umístění prvního dne ženy 10 km a muži 15 km volnou technikou. Dále doporučovali 30 km žen a 50 km mužů s hromadným startem.

● **FRANCOUZ MICHEL PRUFER** vytvořil nový světový rekord v letmém kilometru v chilských Andách, když dosáhl rychlosti 217,68 km/h. Při letu helikoptérou k těmto závodům byli těžce zraněni tři lyžaři, mezi nimi byl 32letý Steve McKinney, bratr známé americké sjezdářky Tamary McKinneyové, která na letošním MS v Crans-Montaně obsadila v kombinaci třetí místo.

● **MISTROVSTVÍ SVĚTA 1987 V LYŽOVÁNÍ NA TRÁVĚ** se konalo v japonské Nobajamě. V obřím slalomu mužů zvítězil Švýcar Gansner časem 1:37,68 před Italem Facciolim — 2,32

a Rakušanem Pesckem — 2,46. Ze žen vybojovala mistrovský titul Italka Valtová za 1:45,77, následována Rakušankou Hirschhoferovou — 1,64 a Kreyovou (NSR) — 4,03. Ve slalomu se stal mistrem světa Rakušan Spinka v čase 57,77 před Kalliwodou (NSR) — 0,48 a Švýcarem R. Christenem — 0,69. V soutěži žen zvítězila Hirschhoferová za 1:05,72 před Rakušankou Pimperovou — 0,28 a Bauknechtovou (NSR) — 0,36. V kombinaci mužů vybojoval mistrovský titul Gansner, následován Spinkou a R. Christenem, ze žen byla první Hirschhoferová.

● **KARL FREHSNER**, osmačtyřicetiletý šéftrenér švýcarských sjezdářů, podepsal Švýcarskému svazu lyžařů smlouvu na další čtyři roky, to znamená až do ZOH 1992 v Albertville. Tím se rozplynuly pověsti, že převezme přípravu rakouských sjezdářů.

● **NOR FIDJESTOEL** zvítězil poslední srpnovou neděli v Hinterzarten ze 137 startujících ve skoku na můstku s umělou hmotou před svým krajanem Eidhammerem a Rakušany Felderem a Vettorim. V nejsilnější světové konkurenci Parma byl osmý. Výsledky: 1. Fidjestoel 216,4 (90,5 a 86), 2. Eidhammer (oba Nor.) 212,9 (89,5 a 84,5), 3. Felder 209,9 (83,5 a 88), 4. Vettori (oba Rak.) 209,4 (85,5 a 86), 5. Boklöv (Švéd.) 209,0 (84,5 a 90,5), 6. Tepeš (Jug.) 207,0 (84,5 a 85,5), 7. T. Ylipulli (Fin.) 203,0 (86,5 a 83,5), 8. Parma 197,4 (80,5 a 86) a Pederesen (Nor.) 197,4 (82 a 87), 10. Hakala (Fin.) 197,2 (84 a 80), 11. Vacek 196,6 (83 a 83). — 18. Ploc 191,7 (82 a 82,5), 25. Svagerko 187,3 (82 a 81), 42. Malec 167,8 (80,5 a 75), 59. Podzimek 84,0 (77,5), 80. Dluhoš 78,5 (75), 107. Sakala 70,6 (71), 109. Raška 69,7 (72).

● **106 SKOKANŮ Z PATNÁCTI ZEMÍ** se zúčastnilo první zářijovou neděli 9. ročníku mezinárodních letních závodů na můstku s umělou hmotou a ledovou stopou ve švýcarském Kandertegu. Nechyběli mezi nimi závodníci světové špičky, Američané a Kanada. Překvapením bylo vítězství Švéda Jana Boklöva před Finem Nokelainenem a Arnoldem z NDR. Ze tří čs. reprezentantů byl nejspěšnější Jiří Parma, který v silné konkurenci obsadil sedmé místo. V soutěži družstev zvítězil první tým NDR před reprezentantem Švédska a druhým celkem NDR. Pořadí v závodech jednotlivců: 1. Boklöv (Švéd.) 224,0 (93 a 87), 2. Nokelainen (Fin.) 212,6 (86 a 87,5), 3. Arnold 211,8 (87 a 86), 4. Findeisen (oba NDR) 209,9 (84,5 a 87), 5. Rochat (Švýc.) 206,1 (86 a 87,5), 6. Ullaga (Jug.) 204,4 (86 a 85,5), 7. Parma (ČSSR) 203,7 (85 a 84,5), 8. Zupan (Jug.) 202,5 (84 a 86), 9. Grundig (NDR) 199,3 (85,5 a 82,5), 10. Holland (USA) 196,2 (83 a 84), 11. Felder (Rak.) 192,9 (83 a 81), 12. Nikkola (Fin.) 189,8 (84 a 79), 13. Podzimek (ČSSR) 187,4 (80,5 a 81), 14. Lacedelli (It.) 187,2 (78,5 a 86), 15. Klausner (NSR) 186,7 (84,5 a 77,5). — 34. Malec (ČSSR) 167,8 (77 a 78,5). — Družstva: 1. NDR I. 409,2, 2. Švédsko 398,7, 3. NDR II. 397,0, 4. Finsko II. 393,8, 5. ČSSR 391,1, 6. Švýcarsko II. 389,6, 7. NSR I. 370,2, 8. Švýcarsko I. 368,6, 9. Finsko I. 367,3, 10. USA I. 358,9.

ZA SPLNĚNÍ ZÁVAŽNÝCH ÚKOLŮ

Vstoupili jsme do období výročních členských schůzí a konferencí oddílů, znamenající důležitou událost v životě lyžařského hnutí. Průběhem jednání a zejména konkrétními výsledky aktivně přispějí k dalším masovému rozvoji tělovýchovy a sportu, k prokazatelně lepším výsledkům v měření sil lyžařů ve vrcholných světových soutěžích a na ZOH. Současně také potvrdí těsné souvislosti společenské úlohy sportu s celospolečenským procesem urychlení sociálně ekonomického rozvoje a mírové politiky naší vlasti i celého socialistického společenství.

Výroční členské schůze a konference zhodnotí dosažené výsledky při realizaci závěrů VI. sjezdu ČSTV a řídicích orgánů lyžařského svazu. Národně a kriticky posoudí plnění závěrů poslední členské schůze nebo konference a projednají úkoly na nejbližší období s přijetím konkrétních opatření. S přihlédnutím k vlastním podmínkám je třeba reagovat na nové celospolečenské procesy v naší společnosti, důsledně realizovat program hospodářského a sociálního rozvoje, přispět k dalšímu rozšíření lyžování, hlavně mezi mládeží, a k dynamičtějšímu rozvoji členské a organizační základny a všestrannému zkvalitnění činnosti.

Lyžařské oddíly a orgány svazu v obsahové přípravě výročních členských schůzí a konferencí věnují pozornost zejména prohlubování socialistických rysů v činnosti všech článků a řídicích orgánů lyžařského svazu ČSTV, zvyšování úrovně a účinnosti tréninkového procesu, politicko-výchovné práci jako nedílné součásti sportovní přípravy, masovému rozvoji lyžování, dalšímu rozvoji a zkvalitňování výkonnostního lyžování, podílu při zabezpečování vysoké úrovně vrcholového lyžování, ekonomie a řízení.

Výroční členské schůze a konference oddílů byly zahájeny 15. listopadu a pokračují do 31. ledna 1988. VSL ÚV ČSTV doporučuje, aby oddíly využily dřívějších termínů před zahájením hlavní sezóny. Okresní konference jsou plánovány od 10. února do 31. března 1988, pro krajské konference v ČSR jsou doporučovány termíny 26. března, 2., 10. a 30. dubna a 7. května 1988, v SSR 26. března, 2. a 10. dubna, 7. a 14. května 1988. Konference VSL SÚV ČSTV se uskuteční 30. dubna 1988, VSL ČÚV ČSTV 14. května 1988, plenární zasedání VSL ÚV ČSTV 25. června 1988 a celostátní konference lyžařů je stanovena na 24. září 1988.

Zasedání představenstev výborů Svazu lyžování ČÚV, SÚV a ÚV ČSTV předposlední říjnovou sobotu ve Studnici u Nového Města na Moravě potvrdilo, že přípravě výročních členských schůzí oddílů a svazových konferencí a jejich kádrovému a politickoorganizačnímu zajištění je věnována mimořádná péče.

Ti, co psali historii vzpomínají... (2)

Přinášíme další vzpomínky některých významných závodníků a činovníků při 100. výročí organizovaného lyžování v českých zemích.

Mistr sportu **MILOŠ BEČVÁŘ**, úspěšný čs. reprezentant v běhu:

„Lyžovat jsem začínal v patnácti letech ve Strakonících, kde jsem se narodil. Za sněhem jsem dojížděl na Zádov, neboť ve Strakonících se moc sněhu neužije. Zde jsem vystřídal dva trenéry, a to Kováře a Půbala. Vojenskou službu jsem nastoupil v Dukle Liberec a věnoval se závodní činnosti pod vedením trenérů Honců, Urbance, Henycha a Rázla, s kterým spolupracuji i v současné době.

K mým největším úspěchům patřilo páté místo v padesátce na MS 1985 v Seefeldu, druhé pořadí v patnáctce Světového poháru v italském Castellettu a posledním z cenných výsledků byla účast ve štafeti na letošním MS v Oberstdorfu, kde jsme obsadili čtvrté místo.

Mým největším zážitkem jsou tradiční mezinárodní závody v Oslu na Holmenkollenu, kdy den před závody si diváci drží místa. Zapálí ohně a postaví stany, aby na nejlepších úsecích mohli sledovat závody. Sejde se na nich vždy asi 80 000 příznivců lyžování. Vytvoří jedinečnou atmosféru a povzbuzují stejně všechny startující.

Československému lyžování do další stovky přeji hodně úspěchů v nejvýznamnějších mezinárodních soutěžích a další úspěšný masový rozvoj mezi mládeží.“

Zasloužilý trenér **JOSEF SKRBEK**, bývalý předseda skokanského úseku a člen představenstva VSL ÚV ČSTV: „Pocházím z Vysokého nad Jizerou a od dětských let jsem lyžoval, říkalo se, že dokonce od dvou let. Vyrůstal jsem vedle starších velkých vzorů, jako byli Kolářský, Bartoň, Šimůnek, Vrána z Vysokého a okolních vesnic. Všichni byli úspěšnými reprezentanty a hájili barvy Československa na různých závodech v celé Evropě i na ZOH v Americe. Po ukončení školní docházky jsem se učil krejčovskému řemeslu v Ostravě. Pracovalo se i v sobotu a volno bylo jen v neděli, kdy jsem jezdil na hory s Klubem čs. turistů. Všimli si mě různí funkcionáři klubu, kteří mi fandili. Tehdy se závodilo hlavně v běhu, protože skokanské můstky nebyly.

Vzpomínám si na první závody v Bílé. Podceňoval jsem beskydské běžece a zrovna nespíchal, když jsem chtěl začít utíkat, tak jsem neměl sílu a skončil absolutně poslední. Na dalších závodech na Ostravici jsem vzal všechno vážně a zvítězil. Zároveň se zde konal závod ve skoku. Lyže pro skok jsem neměl, tak jsem skákal na běžkách a rovněž vybojoval prvenství. Klub čs. turistů mi pak zakoupil skočky. Můstku bylo málo, pouze Pustevny, Ostravice a Bílý Kříž. Když jsem chtěl trénovat, museli mi pomoci kamarádi s úpravou můstků. Zároveň jsem je učil skákat, čímž jsem si vchoval konkurenci a pro mou přípravu nezbyvalo již tolik času. Oni potom byli lepší než já, ale nemrzelo mne to, naopak měl jsem z toho velkou radost a jejich vítězství mne těšilo víc, než kdybych vyhrál sám. Do této plejády tehdy zná-

Josef Skrbek (uprostřed) s J. Raškou (vlevo) a R. Höhnlem na závodech v roce 1974 v Chamonix.

(Foto archiv)

mých skokanů patřili Vašut, Bartoš, Kubačka, Nedoba, Neulud, později Raška, Mikeska a další. Jezdil jsem s nimi po různých závodech a velmi jsem si oblíbil skokanskou disciplínu.

Největší radost jsem měl z Jiřího Rašky, když v roce 1968 zvítězil na ZOH v Grenoblu na středním můstku. Stál jsem tehdy na nájezdu a dával klukům poslední rady. Jura přišel po prvním kole a říkal, že je první. Čekalo jej ještě druhé kolo a tak jsem se snažil ze všech sil jej odreagovat, setřást myšlenky o jaký závod jde, ale sám jsem byl nervózní jako pes. Vykládal jsem mu různé příhody, tipy a mezi řečí jsem mu také řekl, že pozorují tři stopy nájezdu a poradil jsem mu, kterou má jet. Jura poslechl a zvítězil. Na velkém můstku to bylo obdobné. Po prvním kole jsem odcházel z nájezdovky, že se jednou podívám na závody. Cestou dolů jsem poikal Juru, který se na mě podíval a tak mi nedalo a vyšel jsem za ním zpět na nájezd. Jura mne upozornil, že na nájezdu je monitor a že jej uvidím na obrazovce. Na velkém můstku vybojoval stříbrnou medaili.

Radostných zážitků bylo ještě hodně. Skokani reprezentovali svou vlast a čs. lyžování dobře a vyhráli mnohokrát. Byla to tehdy dobrá parta Raška, Hubač, Doubek, Matouš, Höhnl, Motejlek, Kraus, Kodejška, Divila a Rydval. Nezapomenutelný byl zážitek v USA, kde v Ironwoodu na novém mamutím můstku jsem měl s sebou šest skokanů. Českoslovenští reprezentanti obsadili prvních pět míst v pořadí: Raška, Hubač, Doubek, Kraus, Divila. Šestý byl Rakušan Bachler a za ním skončil Rydval.

Jsou to překrásné vzpomínky, škoda, že tak stárneme. Jsem rád, že jsem stál u kolébky výstavby můstků v Beskydech jako je Bílá, Valašské Klobouky, Rožnov, Vsacký Cáb, Nýdek a poslední Frenštát pod Radhoštěm, kde vyrostl další mistr světa Jiří Parma.

Československému lyžování přeji do další stovky hodně úspěchů a aby se na nich i v budoucnosti významně podíleli skokani.“

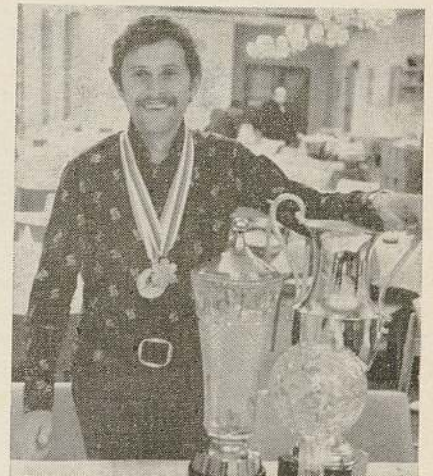
Zasloužilý mistr sportu **KAREL KODEJŠKA**, mistr světa 1975 v letech na lyžích:

„Rád vzpomínám na mé skokanské začátky v zákovském družstvu v Lomnici nad Popelkou. Začínal jsem v deseti letech a o rok později již skákal na padesátimetrovém můstku. Lyžařské začátky probíhaly pod dozorem mého otce, později se mi věnovali trenéři O. Formánek a F. Felix, o zajištění lyží pro adepty lomnického lyžování se staral J. Císař. Byla to dobrá parta se zkušenými závodníky, kteří se věnovali výchově mládeže v Lomnici.

V sezóně 1967–68 jsem byl zařazen do reprezentačního družstva a měl příležitost zúčastnit se řady nejvýznamnějších mezinárodních závodů. V roce 1968 na Kulmu jsem měl nejdelší let 135 m a byl předskokanem na ZOH v Grenoblu. V další sezóně jsem byl na Holmenkollenu devátý a na MS 1970 na Štrbském Plese osmý. Na MS 1973 v letech v Oberstdorfu jsem získal bronzovou medaili, na MS 1974 ve skoku ve Falunu skončil šestý. Největším úspěchem mě závodnické kariéry bylo vítězství v 3. ročníku světového šampionátu 1975 v letech na Kulmu. V úvodu sezóny 1977 jsem si zlomil klíční kost při přípravě ve Špindlerově Mlýně a teprve v polovině sezóny začal zase skákat.

Po zanechání závodní činnosti jsem pomáhal při přípravě juniorského reprezentačního družstva. Pracovní povinnosti a rodinné starosti byly důvodem k zanechání trenérské funkce. O sport, lyžování a zejména skokanskou disciplínu mám však stále mimořádný zájem a výkonům našich lyžařů věnuji velkou pozornost. Mám vždy velkou radost z jejich úspěchů a že v Lomnici nad Pop. se podařilo vybudovat pěkný skokanský areál. Stále tu věnuji největší pozornost lyžařským talentům.

Do další stovky čs. lyžování přeji našim reprezentantům hodně úspěchů ve světových soutěžích. Možná, že čas by to chtělo méně komercializace a více lásky k vlastnímu lyžování, které patří k nejlepším sportovním odvětvím a znamená pro mne hodně pěkných zážitků a vzpomínek.“

Mistr světa v letech na lyžích Karel Kodejška

(Foto J. Trouslil)

K legendárním postavám čs. lyžování patří zasloužilý mistr sportu Jaroslav Cardal, nejúspěšnější běžec po druhé světové válce. Vybojoval pětadvacetkrát titul mistra republiky, z toho dvanáctkrát po sobě v padesátce a nebyl na této trati doma poražen. První titul získal v roce 1946 v osmnáctce v Banské Bystrici, poslední jako čtyřicetiletý v roce 1959 na 50 km v Jilemnici.

NEBYL DOMA PORAŽEN

Lyžování se věnoval celý život a i v uplynulé sezóně jsme se s ním mohli setkat při úspěšné organizaci a vzorné úpravě tratí na závodech v Krkonoších, naposledy při mistrovské padesátce mužů a dvacítce žen na Benecku.

Často vzpomíná na začátky závodnické kariéry a první úspěch v celostátních závodech středoškoláků v roce 1938 v Jilemnici, kde studoval na gymnáziu. Lyžovat začal v sedmi letech. Bydlel pod Beneckem a v zimě každý den absolvoval při jízdě do školy a zpět sedm kilometrů, často za nepříznivého počasí. Byla to dobrá příprava na závody.

Dovede vyprávět o tehdejších skromném vybavení lyžařskou výzbrojí a výstrojí ve srovnání se současným zajištěním TSM, sportovních tříd a středisek vrcholového sportu mládeže a dospělých. Sám závodil dlouhá léta na „mečiřovkách“ a nebylo lehké získat kvalitní lyže. Zvykl si na ně a pomohly mu dosáhnout řadu pozoruhodných úspěchů, mezi nimiž nechyběly i dobré výsledky v zahraničí. Když je nalomil spěchal

s nimi do opravy. Věřil jim a přispívaly k psychické pohodě v důležitých soutěžích. Správné namazání často nebylo jednoduché a zkušenosti bylo třeba získat od závodníků, kteří se s ním dovedli vypořádat.

Ke každému závodu se Cardal pečlivě připravoval. K tréninku využíval každé volné chvíli, především brzy ráno než nastupoval do práce. Jeho devizou bylo, že když něco dělá, tak to dělá pořádně. Rád trénoval v kolektivu a všiml si přípravy ostatních. Stanovenou dávku trenérem nikdy neošdil. Zejména před mistrovstvím a dalšími významnými závody věnoval tréninku mimořádnou péči.

Za svůj největší úspěch považuje osmé místo v padesátce na ZOH 1948 ve Sv. Mořici.

V rozhovorech s mládeží vždy jí připomíná, aby si vážila současných podmínek pro přípravu a daleko lepší výzbroje a výstroje ve srovnání s dobou, v níž on závodil. Podle jeho mínění často dnešním mladým závodníkům chybí příkladná bojovnost a odhodlání věnovat vše svědomité přípravě.

—lř—

Najúspešnejší

Najúspešnejší slovenskí lyžiari, tréneri, lyžiarske oddiely a funkcionári sa zišli v sobotu 19. 9. na vyhodnotení sezóny 1986—87 v Bratislave. Za zjazdové disciplíny to boli Ludmila Milanová (Slávia UK Bratislava), Adrián Břeš (PS Banská Bystrica), Peter Jurko (Jasná Liptovský Mikuláš) a tréner Milan Medla (SVŠ-M Lipt. Mikuláš), v behoch Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok), Lubomíra Balážová, Marián Petruch (SVŠ ČH Štrbské Pleso), tréner Stanislav Baluch (ČH Štrbské Pleso), v skokoch Jiří Parma (ASVŠ Dukla Banská Bystrica), Ondrej Krchan, Michal Poljovka (Dukla Ban. Bystrica) a tréner Peter Schlank (ASVŠ Dukla Ban. Bystrica).

Ocenenými oddielmi za výsledky v predošlej zime sa stali Dukla Ban. Bystrica, Pozemné stavby Ban. Bystrica a ČH Štrbské Pleso. Predsedníctvo VLZ SÚV ČSZTV po prvýkrát hodnotilo aj rozhodcov a cvičiteľov. Nimi sa stali rozhodcovia Štefan Stolár, ing. Július Žaár a Ján Uhor, najlepšími cvičiteľmi boli hodnotení Juraj Hrdlička, Rudolf Valent, ing. Alois Engliš a Jozef Záhradník. Osobné ocenenie sa dostalo dr. Hermanovi Harmathovi, trénerovi SVŠ MŠ Slávie UK Bratislava za prípravu a výsledky akademických reprezentantov ČSSR zo Slovenska na SZU 1987 a iných medzinárodných podujatiach v uplynulej sezóne.

Po slavnostnom vyhodnotení nasledovala živá diskusia s úspešnými športovcami a funkcionármi za účasti predsedu VSL ÚV ČSTV Pavla Klapušu, vedúceho oddelenia OSTM dr. Františka Chmelára, vedúceho oddelenia športov II. Alexandra Dénese, predsedu mezin. komisie VSL ÚV ČSTV Jána Mráze a ďalších členov P-VLZ SÚV ČSZTV. Dr. František Chmelár informoval v diskusiách o zámeroch a úlohách novovytvorených komisií vrcholového športu a talentovanej mládeže a o skúsenostiach a poznatkoch z nedávnej návštevy v ZSSR. Predseda VLZ SÚV ČSZTV dr. Martin Schelling pripomenul, že kandidátmi na ZOH 1988 v Calgary je i 13 slovenských lyžiarov, čo je veľkým úspechom všetkých slovenských trénerov a funkcionárov. -jd-

Vyznamenání lyžaři

Při jubileu 100 let organizovaného lyžování v českých zemích přinášíme přehled vyznamenaných závodníků a závodnic čestným titulem zasloužilý mistr sportu a mistr sportu. V závorce je vždy uveden rok udělení.

ZASLOUŽILÍ MISTŘI SPORTU

CARDAL Jaroslav (1953), FAJSTAVR Jan (1976), HÖHNEL Rudolf (1974), +JAROLÍMEK Karel (1955), KODEJŠKA Karel (1975), MATOUŠ Josef (1969), MOTEJLEK Dalibor (1969), PLOČ Pavel (1984), RAŠKA Jiří (1966), RYGL Ladislav (1970).

BARTÁKOVÁ Marie (1975), BARTOŠOVÁ Alena (1974), CHARVÁTOVÁ Olga (1984), JERIOVÁ Květoslava (1982), PAULŮ Blanka (1984), SVOBODOVÁ Gabriela (1984), ŠIKOLOVÁ Helena (1972), ŠOLTÝSOVÁ Jana (1985).

MISTŘI SPORTU

BALCAR Jaroslav (1976), BALUCH Stanislav (1966), BALVÍN František (1955), BEČVĚR Miloš (1985), BĚLONOŽNÍK Miloslav (1953), BERAN Jiří (1978), BŘEŠ Adrián (1987), BLAŽIČEK Jan (1965), BOGDÁLEK Jaroslav (1955), +BRČEL Luboš (1953), BRŮNA Miloslav (1965), ČERMÁK Evžen (1956), ČILLÍK Rudolf (1959), DIVILA Ladislav (1969), DLUHOŠ Ladislav (1985), FELIX František (1953), FÍZEK Pavel (1983), FOUSEK Vít (1965), FUČÍK Antonín (1958), HARVAN Štefan (1965), HENNRICH Kurt (1956), HENNYCH Stanislav (1974), HLAVÁČ Karel (1955), HRUBÝ Ladislav (1961), HUBAČ Zbyněk (1965), ILAVSKÝ Ján (1971), JANDA Jaroslav (1965), JEBAVÝ Drahomír (1956), JEŘÁBEK Vladimír (1973), KOVALČÍK Štefan (1955), KRAJNÁK Vlado (1953), KRASULA Jo-

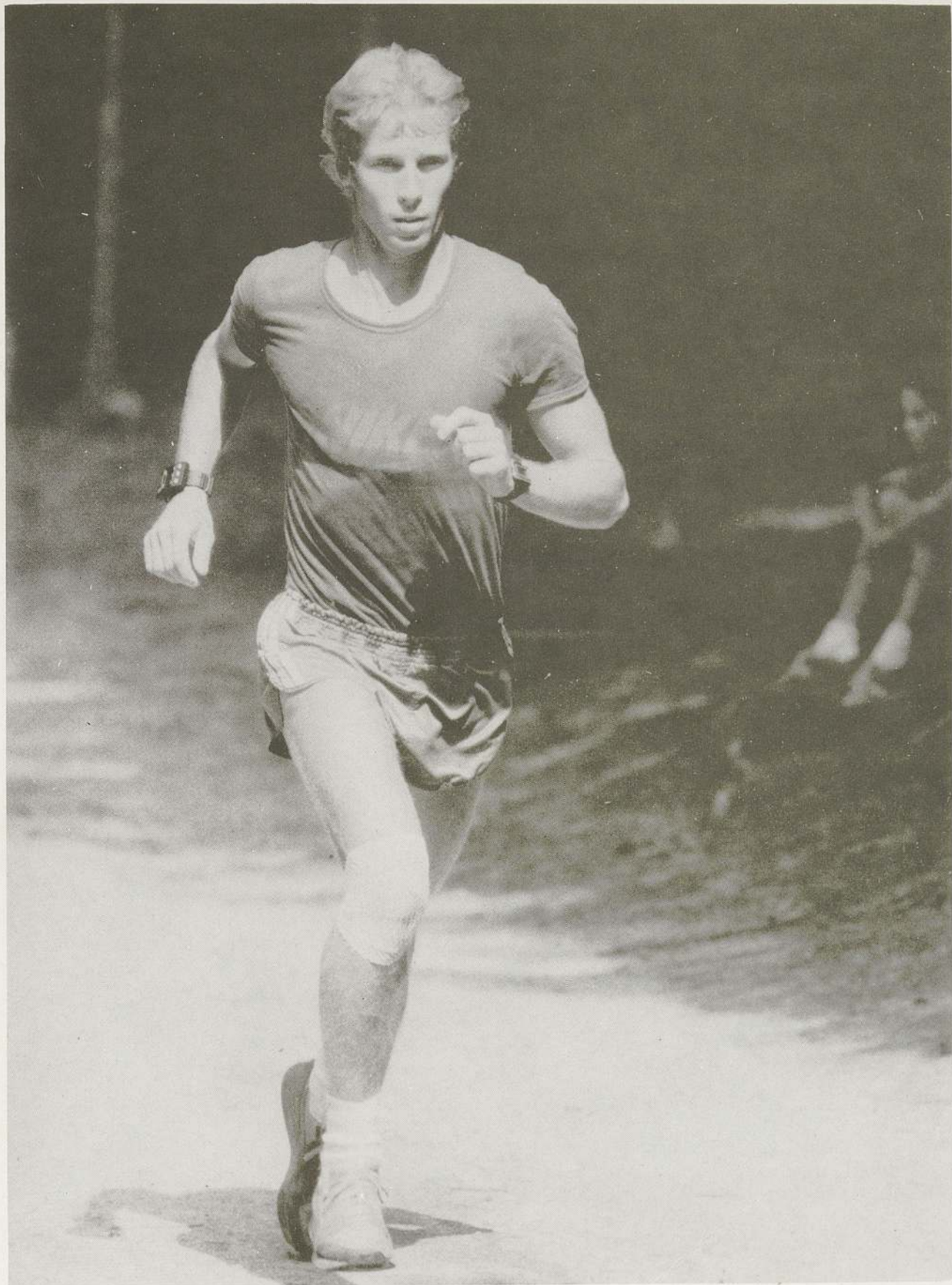
sef (1953), KUČERA Antonín (1969), KUČERA Tomáš (1968), KUTHEIL Josef (1965), LAHR Vítězslav (1958), LENEMAYER Antonín (1953), LUPTÁK Július (1968), MATOUŠ Ilja (1956), +MELICH Vlastimil (1953), MIHALÁK Lukáš (1955), MICHÁLKO Ján (1971), NEVLUD Jaromír (1961), NÜSSER Josef (1958), OLEKŠÁK Štefan (1964), PARMA Jiří (1985), PAŽOUT Miloslav (1971), PEŘINA Václav (1969), PODZIMEK Vladimír (1986), REMSA Zdeněk (1953), SOCHOR Miloslav (1973), ŠIMON František (1978), ŠIMŮNEK Vladimír (1953), ŠKODA Leoš (1978), ŠLACHTA Daniel (1953), ŠOLTÝS Antonín (1964), ŠOLTÝS Michal (1961), ŠTEFL Karel (1969), ŠVAGERKO Martin (1985), VOJTECH Jan (1975), +VRÁNA Rudolf (1955), WEISSHÄUTEL Václav (1956), ZAJÍČEK Jaroslav (1963).

BŘÍZOVÁ Eva (1965), CILLEROVÁ Milena (1969), CUNINKOVÁ Miriam (1971), DROPOVÁ Anna (1973), CHLUMOVÁ Milena (1969), JAŠKOVSKÁ Miroslava (1974), KLIMKOVÁ Viera (1987), KRAŠILOVÁ Olga (1958), KUBÍNOVÁ Miloslava (1971), KUZMANOVÁ Dagmar (1978), LAUERMANOVÁ Eva (1955), +LELKOVÁ Květa (1953), MEDZIHRADESKÁ Lucia (1986), MERENDOVÁ Květa (1956), MRKLAŠOVÁ Eva (1961), PASIÁROVÁ Anna (1982), PATOČKOVÁ Libuše (1959), PAULUSOVÁ Eva (1961), RUBEŠOVÁ Jaroslava (1965), SRNKOVÁ Vlasta (1961), ŠVUBOVÁ Dagmar (1984).

(Sestavil Antonín Husák)

ŽIVOTNÍ JUBILEUM

Dlouholetý tělovýchovný pracovník a činovník v lyžování Igor Houdek oslavil 14. října v plné životní svěžesti a tělovýchovné aktivitě sedmdesátiny. Nositel veřejného uznání za zásluhy o rozvoj čs. tělovýchovy I. stupně a Medaile dr. Miroslava Tyrše se může pochlubit bohatou cvičitelskou činností a úspěšnou propagací veřejných lyžařských škol, zejména pro mládež.

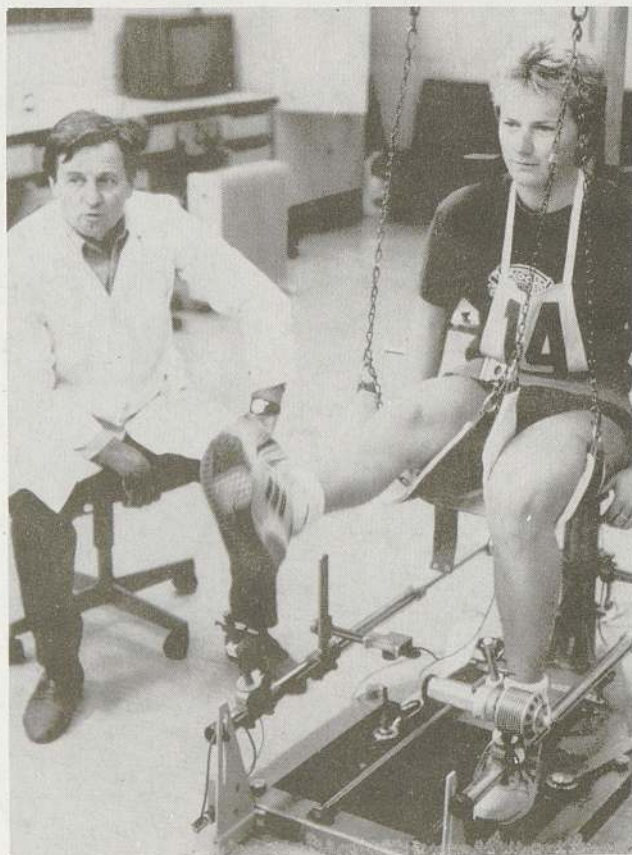

Miloš Bečvář (Dukla Liberec) při kontrolním testu v Novém Městě na Moravě

(Foto B. Hynek)

KONTROLNÍ TESTY ČS. SJEZDAŘEK

12

ROČNÍK 73

1987

Kčs 3,—

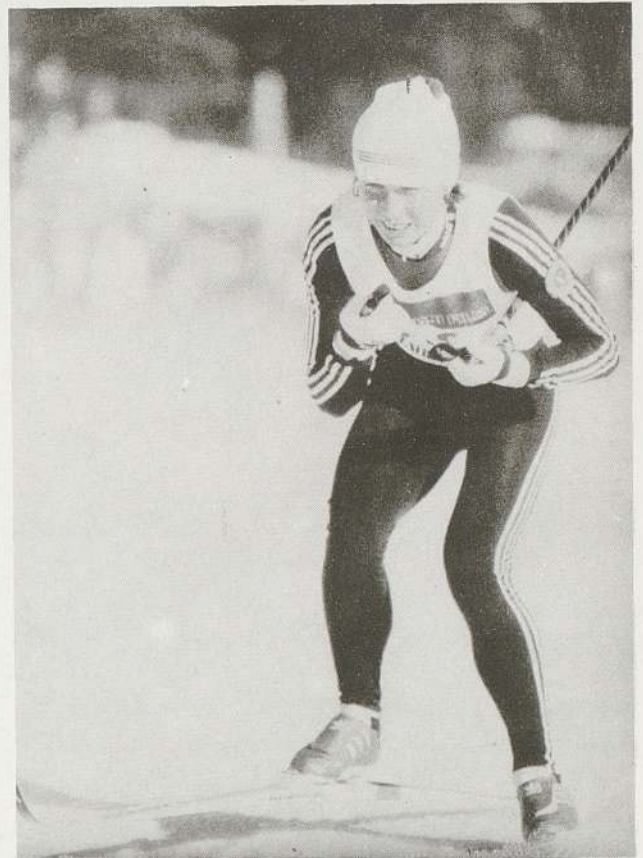
lyžařství

Seriál kandidátů ZOH 1988 v Calgary, kteří se pilně připravují na olympijskou sezónu. Nahoře vlevo manželé Viera a Ján Klimkovi, upravo Marián Bireš, dole vlevo Ladislav Švanda, upravo Alžběta Havrančíková

(Foto B. Hynek a ing. J. Bobula)

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

HLAVNÍ ÚKOLY
ROKU 1988

Z HISTORIE
ZOH

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRANĚ OBÁLKY MISTR
ČSSR 1987 V BĚHU NA 50 km MAR-
TIN PETRÁSEK (DUKLA LIBEREC),
KTERÝ JE JEDNÍM Z KANDIDÁTŮ
PRO ZOH 1988 V CALGARY — (Foto
J. Trousil). — NA ZADNÍ STRANĚ
OBÁLKY DVA ZÁBĚRY BOHUMILA
HYNKA Z ÚSTŘEDNÍCH OSLAV 100
LET ORGANIZOVANÉHO LYŽOVÁNÍ
V ČESKÝCH ZEMÍCH V HARRACHO-
VĚ. NAHOŘE ČLENOVĚ PŘEDSEDNIC-
TVA ZASEDÁNÍ dr. M. SCHELLING,
V. KRUMER, M. HODLER, dr. O. KUL-
HÁNEK, M. PROKOP, K. SMOLA A
J. MRÁZ. DOLE ing. L. HARVAN,
L. RYGL, K. KODEJŠKA, J. RAŠKA A
J. POTMĚŠIL.

lyžařství

Ročník 73

Číslo 12

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, P. Bušta, PhDr. F. Chovanec, A. Jedlička, MUDr. M. Jirásek, M. Kohout, J. Kotland, JUDr. O. Kulháněk, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, R. Sauer a P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 23 13 78 1. Redakční úzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. listopadu 1987. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

NAD LYŽAŘSKÝM ROKEM 1987

Jaký byl lyžařský rok 1987? Jednoduchá a jasná otázka. Taková by měla být i odpověď. Vstupovali jsme do něj s náročnými cíli. Znovu prokázat vysokou úroveň lyžařského sportu ve vrcholných světových soutěžích, těsnou spjatost zájmů a potřeb lyžařského hnutí s programem dalšího rozvoje socialistické tělovýchovy, s odhodláním všemi silami aktivně podpořit proces urychlení výstavby rozvinutého socialismu v naší vlasti.

Byl to rok velkých společenských událostí. Připomenuli jsme si 70. výročí Velkého října a jeho světodějný význam pro všechny lidi na této planetě na cestě k třídě spravedlivé společnosti, k tvořivému a šťastnému životu. V těchto souvislostech pak i úlohu tělovýchovy a sportu jako nezastupitelných faktorů všestranně harmonicky rozvinutého člověka. Uskutečnily se sjezdy Revolučního odborového hnutí, Socialistického svazu mládeže, kde se role aktivního sportovního pohybu promítá v přijatých sjezdových dokumentech. Vzpomněli jsme i 30 let, kdy byla ustavena jednotná masová tělovýchovná organizace — Československý svaz tělesné výchovy, který od samého počátku spojoval rozvoj zájmové tělovýchovné činnosti s plněním politicky významných úkolů a vedl stále početnější členské masy nejen k rozvoji pohybové aktivity, k vynikajícím výsledkům sportovní reprezentace, ale i k vysokým morálním a ideově-politickým kvalitám, tedy k hodnotám, které jsou ideálem socialismu.

Jsme hrdi na to, že v kontaktu s těmito idejemi důstojně vyzněly i naše oslavy 100 let organizovaného lyžování v Československu. Lyžaři v mnoha oddílech, okresech, krajích i na celostátním setkání v Harrachově, na mnoha krásných akcích, setkáních pamětníků s mladou generací doložili pokrokovost tradic československého lyžařství, jejich nevyčerpatelnost a modernost pro naše současné úsilí dále zvýšit společenskou prestiž, význam a přitažlivost tohoto krásného sportu.

Předsevzali jsme si alespoň částečně navázat na výsledky ze ZOH 1984 v Sarajevu, na mistrovství světa dospělých i juniorů i v dalších velkých soutěžích, jako byla Univerziáda i jiné, přesvědčit, že cesta k dosažení dobrých výsledků v Calgary 1988 je správná.

Dokázali jsme to nejen nádhernou zlatou medailí a titulem mistra světa Jiřího Parmy, ale i výbornými výsledky družstev běžců, skokanů a ženského sjezdařského družstva na mistrovstvích světa v Oberstdorfu a Crans-Montaně. Vysoce je třeba ocenit medaile A. Bireše na MSJ, vynikající výsledky na Zimní spartakiádě spřátelených armád, mladé nastupující generace v soutěžích Družba i v jiných významných závodech. V neposlední řadě vyzdvihujeme veliký společenský, sportovní i organizátorský úspěch Světové zimní univerziády, na níž československé družstvo dosáhlo řady pozoruhodných úspěchů a s 25 medailemi úspěšně zvítězilo i v hodnocení zemí.

Naproti tomu rozporným družstvem v sezóně byli sdruženáři, kteří překvapili příjemně i méně příjemně, více jsme očekávali od mužského sjezdařského týmu a velkým zklamáním byly výsledky družstva běžkyň, které především doplatily na nerozhodnost v řídicí práci lyžařského svazu. Varujícím pro budoucnost je však i stav běžecké juniorské reprezentace, kde jsme všichni rozhodně čekali víc, než chlupci ve světovém juniorském měření sil dokázali.

Na co to všechno ukazuje? Daří se především tam, kde se pracuje s jasnou perspektivou, vysokou náročností, tvořivě, se zdravou nespokojeností k sobě i k těm, kteří odpovídají za vytváření nezbytných podmínek. Úspěch nemůže být dílem jednotlivce, ale celého širokého kolektivu. V něm musí každý na vysoké úrovni, zaniceně a s plnou odpovědností plnit svěřené úkoly kolektivu, který ví co chce a za tímto cílem vytrvale a důsledně jde. Je to poučení nejen pro vrcholové lyžování, ale pro náš lyžařský sport v celé jeho šíři.

Proto je třeba se v bilanci tohoto roku zmínit i o veliké práci tisíců trenérů, rozhodčích a funkcionářů, kteří obětavě dbali, aby sportovní příprava a výchova hlavně mladých lyžařů v lyžařských oddílech i v jednotlivých člancích vrcholového lyžování měla potřebnou úroveň, aby se mohly uskutečnit stovky nejrůznějších závodů a soutěží, aby mistrovství a přebory Československé socialistické republiky snesly i ta nejnáročnější měřítka. Ne vždy, především v kategoriích žactva a dorostu, se nám to však stoprocentně podařilo.

Poznatky tohoto roku znovu také potvrdily, že stav výkonnostního lyžování i úroveň československé lyžařské reprezentace bezprostředně souvisí v šíři lyžařské základny s kvalitou lyžující veřejnosti, hlavně dětí a mládeže.

Cenné proto je, že se rok 1987 stal také v oddílech i v řídicích orgánech svazu nástupem k realizaci Programu dalšího masového rozvoje tělesné výchovy, sportu, turistiky a branně-technických sportů, který schválilo předsednictvo ÚV KSČ a vláda ČSSR. Ve všech horských a podhorských oblastech organizovaly oddíly velké množství masových a náborových soutěží s rostoucí účastí startujících, dál se zvedla úroveň veřejných lyžařských škol. Učinily se první kroky k dalšímu prohloubení spolupráce se školami, SSM a PO při zakládání lyžařských kroužků na základních i středních školách. Sem bude třeba upřít pozornost, vždyť žáci v těchto kroužcích vedených trenéry nebo cvičiteli lyžařských oddílů jsou našimi členy. Dále bychom měli rozšířit a zkvalitnit akce místního charakteru se snahou o dlouhodobost základních kol. Plně se také nepodařilo využít minulé příznivé zimy k organizování jednoduchých soutěží v níže položených oblastech a v blízkém okolí městských aglomerací.

Celospolečenskou angažovanost lyžařů dokládají statistice odpracovaných brigádnických hodin při výstavbě a úpravě mnoha lyžařských a tělovýchovných zařízení, zvelebování obcí, při pomoci zemědělství i průmyslu, mnoho set dobrovolných dárců krve, ale především angažovanost a dobrá práce dřívě

Pokračování na str. 2

Z historie zimních

V době od 13. do 28. 2. 1988 se v Calgary uskutečnil XV. ZOH a uzavře se dění olympijského cyklu 1985 až 1988. Protože Calgary je již doslova „přede dveřmi“, chceme několika poznámkami a zajímavostmi přiblížit některé kapitoly olympijského hnutí minulosti. Nemá to v žádném případě být rychlokurs olympijské historie a nemá nahradit studium publikací, ale má přinést některé zajímavosti. Celkově pak být příspěvkem k olympijskému „ladění“. V historii totiž lze nalézt mnohá poučení a poučovat se lze neustále.

Kde a kdy se vlastně konaly jednotlivé ZOH, jaká na nich byla účast, kdo byli nejúspěšnější lyžaři her, nejlepší výsledky čs. reprezentantů, kdy a jak bylo dosaženo nejmenších a největších rozdílů atd...?

I. ZOH se konaly 24. 1.—4. 2. 1924 v Chamonix ve Francii jako Týden zimních sportů a teprve později byly prohlášeny za první ZOH. Zúčastnilo se 82 lyžařů ze 12 zemí, z ČSR 12. Soutěžilo se oficiálně ve čtyřech disciplínách — běh na 10 a 50 km, skok a závod sdružený.

Nejúspěšnějším sportovcem her byl Thorleif Haug z Norska, který zvítězil v běhu na 18 a 50 km a v závodě sdruženém a ve skoku byl vyhlášen na 3. místě. Teprve po přezkoumání výsledků po 50 letech se zjistilo, že třetí místo patří Američanu norského původu A. Haurenovi, kterému byla bronzová medaile předána dcerou T. Hauga. I tak vytvořil jedinečný rekord a získal celkem 24 bodů.

Z čs. závodníků byl nejúspěšnější Josef Adolf, který v závodě sdruženém skončil šestý a získal tak první olympijský bod pro lyžování.

II. ZOH 11.—19. 2. 1928 ve Svatém Mořici ve Švýcarsku — účast 120 lyžařů ze 16 zemí, z ČSR 11 sportovců, disciplíny se neměnily.

Nejúspěšnějším lyžařem byl Nor Johan Grøttumsbraaten, který zvítězil v běhu na 18 km a v závodě sdruže-

ném. Nedokončil závod na 50 km, ve kterém dlouho vedl a který vešel do dějin lyžování v důsledku změny počasí a sněhu jako „vodní běh“.

Z našich lyžařů Rudolf Purkert získal první olympijskou bronzovou medaili ve skoku. Byl to průlom do hegemonie Severanů a teprve za čtyřicet roků v Grenoblu stanul opět Jiří Raška na stupních vítězů.

III. ZOH 4.—13. 2. 1932 v Lake Placidu, USA. Zúčastnilo se 93 lyžařů z 12 zemí, z ČSR 5 sportovců. Soutěžilo se opět ve stejných disciplínách.

Nejúspěšnějším lyžařem byl Fin Veli Saarinen — vítěz v běhu na 50 km, který se jel za velmi obtížných povětrnostních a sněhových podmínek, a třetí na 18 km. Získal 11 bodů. Stejně se proslavil i jako ústřední trenér Finského lyžařského svazu, funkci úspěšně vykonával 30 roků.

Z našich opět připsal jeden olympijský bod sdruženář — šestý byl Antonín Bartoň ml.

IV. ZOH 6.—16. 2. 1936 v Garmisch-Partenkirchenu, Německo. Zúčastnilo se 266 lyžařů — 229 mužů a poprvé 37 žen z 26 zemí, z ČSR 15 mužů a 3 ženy. Počet disciplín se rozšířil o štafety 4×10 km mužů a alpskou kombinaci mužů a žen. Za závody ve slalomu a ve sjezdu se medaile neudělovaly. V téže roce se konalo MS ve sjezdovém lyžování v Innsbrucku.

Nejúspěšnějším lyžařem byl Nor Oddbjørn Hagen — zvítězil v závodě

sdruženém, byl druhý na 18 km a v běhu štafetovém. Získal celkem 17 bodů. Nesporným přínosem bylo zařazení sjezdových disciplín.

Rovněž čs. závodníci slavili úspěchy: F. Šimůnek byl pátý v závodě sdruženém a spolu s C. Musilem, G. Berauerem a L. Mihalákem i pátý v závodě štafet. Byly to cenné 4 body do hodnocení národů.

V. ZOH 30. 1.—8. 2. 1948, Sv. Mořic, Švýcarsko. Válka hrubě pošlapala olympijské ideje a tak muselo uplynout dlouhých 17 let od IV. ZOH v Ga-Pa. Zúčastnilo se 314 lyžařů, 273 mužů a 41 žen z 25 zemí. Z ČSR 17 mužů a 2 ženy. Program se rozrostl o soutěže ve sjezdu a slalom mužů i žen. Tím se sjezdové lyžování stalo plnohodnotnou součástí ZOH.

Nejúspěšnějším lyžařem se stal Francouz Henri Oreiller, zvítězil ve sjezdu a v kombinaci, byl třetí ve slalomu a získal 18 bodů.

Naši lyžaři nezískali žádné bodované umístění — na 8. místě byl J. Cardal v běhu na 50 km a štafeta mužů na 4×10 km.

VI. ZOH 14.—25. 2. 1952 v Oslu, Norsko. Zúčastnilo se celkem 346 lyžařů, 274 mužů a 72 žen z 29 zemí. Z ČSR pouze 5 mužů. Byla zařazena soutěž v běhu žen na 10 km.

Nejúspěšnějším lyžařem byl Fin Heikki Hasu — byl první ve štafetě, 2. v závodě sdruženém a 4. v běhu na 18 km. Získal celkem 15 bodů.

NAD LYŽAŘSKÝM ROKEM 1987

Dokončení ze str. 1

většiny našich členů přímo na svých pracovištích a v místech bydliště. To je nejlepším výsledkem úspěšné politicko-výchovné práce v našem hnutí. Projevila se konkrétně zapojením dalších oddílů do socialistického soutěžení o titul Vzorný a Plakety ČSTV. Bude však třeba poznatky z rozvoje socialistického soutěžení nyní shrnout a zkušenosti rychle využít k jeho dalšímu zdokonalení a odstranění někde se vyskytujícího formalismu. Ocenit je třeba práci našich sdělovacích prostředků, zejména pak úsilí časopisu Lyžařství v popularizaci lyžování mezi širokou veřejností a v probouzení správných přístupů v jeho dalším rozvoji a dosahování ještě lepších sportovních výsledků.

V první polovině listopadu jsme výročními členskými schůzemi a konferencemi lyžařských oddílů vstoupili do příprav svazových konferencí, republikových a VII. sjezdu ČSTV. První zprávy z nich svědčí o odhodlání všech jejich účastníků dál pozvednout úroveň našeho lyžařského sportu a dobře vykročit do druhé stovky jeho organizované činnosti v naší vlasti.

Chtěl bych proto v závěru jménem předsednictva výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV i svým jménem upřímně poděkovat všem závodníkům, závodnicím za úspěšnou sportovní reprezentaci, trenérům, cvičitelům, rozhodčím a dalším funkcionářům za veliké vykonané dílo, ocenit obětavost, nadšení a odhodlanost, s jakou se všichni podíleli na dosaženém rozvoji i úspěších československého lyžování v letošním roce. To jsou hodnoty, které jsou zárukou dobrých výsledků československého lyžařského sportu i v roce 1988, v roce ZOH i VII. sjezdu ČSTV.

Dr. PAVEL KLAPUŠ, předseda VSL ÚV ČSTV

Pavel Benc (Dukla Liberec) patří ke kandidátům běžeckého olympijského družstva (Foto J. Trousil)

olympijských her

Čs. závodníkům se opět nepodařilo dosáhnout na bodovaná místa. Štafeta 4×10 km byla osmá.

VII. ZOH 26. 1.—5. 2. 1956 Cortina d'Ampezzo, Itálie. Zúčastnilo se 408 lyžařů, 310 mužů a 98 žen ze 29 zemí. Z ČSR 13 mužů a 4 ženy. Běh na 18 km byl změněn na 15 km, nově byl zařazen běh na 30 km a štafeta žen na 3×5 km. Alpská kombinace přestala být hodnocena.

Nejúspěšnějším sportovcem byl Rakušan Anton Sailer — zvítězil ve všech sjezdových soutěžích s velkým časovým náskokem — ve sjezdu o 3,5 s, ve slalomu o 4,0 s; v obřím slalomu o 6,2 s a získal nejvyšší možný počet bodů ve sjezd. disc. 21.

Stejný počet bodů dosáhl i Švéd Sixten Jernberg — vítěz v běhu na 50 km, 2. na 15 a 30 km a 3. ve štafetě a zahájil tak cestu nejúspěšnějšího lyžaře v historii ZOH vůbec.

O zisk 6. místa a tím i jednoho bodu se postaraly běžkyně E. Benešová, L. Patočková a E. Lauermannová ve štafetě 3×5 km. Také sedmé místo K. Henricha ve sjezdu a 10. I. Matouše v běhu na 30 km bylo úspěchem.

VIII. ZOH 18.—28. 2. 1960 Squaw Valley, USA. Zúčastnilo se celkem 315 lyžařů, 239 mužů a 76 žen ze 27 zemí. Z ČSR pouze 2 muži. Disciplíny zůstaly nezměněny.

Nejúspěšnějším lyžařem se stal Veiko Hakulinen — byl 1. ve štafetě, 2. na 50 km, 3. na 15 km a 6. na 30 km. Stejný počet 17 bodů získal i Sixten Jernberg — 1. na 30 km, 2. na 15 km, 4. ve štafetě a pátý na 50 km.

Naši dva zástupci R. Čillík a V. Melich nedosáhli výraznějších výsledků.

IX. ZOH 29. 1.—9. 2. 1964 Innsbruck, Rakousko. Účast 410 lyžařů, 317 mužů a 93 žen ze 34 zemí. Z ČSSR 10 mužů a 3 ženy. Nově byly zařazeny disciplíny skok na velkém můstku a běh žen na 5 km.

Nejúspěšnějším lyžařem se stala Klavdija Bojarskich (SSSR) — zvítězila v běhu na 5, 10 km a ve štafetě, kde měla i nejlepší čas. Získala 21 bodů — podobně jako A. Sailer na ZOH 1956.

Z čs. lyžařů byl nejúspěšnější Josef Matouš — obsadil čtvrté místo ve skoku na středním můstku. V prvním kole vytvořil skokem 80,5 m rekord můstku, od bronzové medaile ho dělilo 4,7 b. Šestá skončila štafeta žen na 3×5 km J. Škodová, E. Břízová a E. Paulusová. Opět cenné 4 body do hodnocení národů.

X. ZOH 6.—18. 2. 1968 Grenoble, Francie. Účast 439 lyžařů, 347 mužů a 92 žen ze 36 zemí. Z ČSSR 13 mužů a 1 žena. Počet disciplín se nezměnil.

Nejúspěšnějším lyžařem byl Francouz J. C. Killy, který zopakoval nepřekonatelný výsledek A. Sailera z Cortiny zvítězil ve sjezdu, slalomu i obřím slalomu a dosáhl 21 bodů.

Z našich lyžařů dosáhl historického výsledku Jiří Raška — zvítězil v soutěži ve skoku na středním můstku a byl druhý na velkém můstku — 12 b. Na těchto ZOH byl prostě nejlepším skokanem. Tomáš Kučera obsadil v závodě sdruženém 4. místo. Celkový zisk — 15 bodů.

XI. ZOH 3.—13. 2. 1972 Sapporo, Japonsko. Účast celkem 391 lyžařů, 293 mužů a 98 žen ze 31 zemí. Z ČSSR 12 mužů a 4 ženy.

Nejúspěšním lyžařem byla Galina Kulakovová (SSSR) — první na 5, 10 a 3×5 km — 21 bodů. Stala se tak po A. Sailerovi, K. Bojarskich a J. C. Killym další suverénní osobností her.

Z našich lyžařů získala bronzovou medaili Helena Školová v běhu na 5 km a spolu s A. Bartošovou a M. Cillerovou 6. místo ve štafetě na 3×5 km. J. Raška byl pátý ve skoku na středním můstku a T. Kučera 6. v závodě sdruženém. Celkový zisk 8 bodů.

XII. ZOH 4.—15. 2. 1976 Innsbruck, Rakousko. Účast 439 lyžařů, 332 mužů a 107 žen ze 33 zemí. Z ČSSR 15 mužů a 7 žen. Disciplíny nezměněny.

Nejúspěšnějšími lyžaři her byly Raisa Smetaninová a Rosi Mittermaierová (Rakousko) — obě dosáhly shodně 19 bodů. Smetaninová vyhrála v běhu na 10 km a byla členkou vítězné štafety, druhá na 5 km, Mittermaierová zvítězila ve sjezdu a slalomu a byla druhá v obřím slalomu.

Z čs. sportovců zopakoval výsledek J. Matouše ze ZOH 1964 na stejném místě Jaroslav Balcar 4. místem na středním můstku. Štafeta žen na 4×5 km H. Pasiárová, G. Sekajová, A. Bar-

tošová a B. Paulů obsadila šesté místo. Zisk 4 body.

XIII. ZOH 13.—24. 2. 1980 Lake Placid, USA. Účast 382 lyžařů, 273 mužů a 109 žen ze 34 zemí. Z ČSSR 10 mužů a 6 žen. Disciplíny beze změny.

Nejúspěšnějším lyžařem her se stal Nikolaj Zimjatov (SSSR) ziskem 24 bodů a vyrovnal tak absolutní bodový rekord T. Hauga z roku 1924. Zvítězil v bězích na 30 a 50 km a ve štafetě, na 15 km obsadil 4. místo.

Naším nejúspěšnějším lyžařem se stala Květa Jeriová ziskem bronzové medaile v běhu na 5 km a podílem na čtvrtém místě štafety na 4×5 km ve složení D. Palečková, G. Svobodová, B. Paulů a K. Jeriová. Celkově 7 bodů.

XIV. ZOH 8.—19. 2. 1984 Sarajevo, Jugoslávie. Účast 616 lyžařů, 455 mužů a 161 žen ze 42 zemí. Z ČSSR 9 mužů a 10 žen. Nově byla zařazena soutěž v běhu žen na 10 km.

Nejúspěšním a nejúspěšnějším lyžařem olympijské historie her se stala Finka M. L. Hämäläinenová ziskem 25 bodů — byla první v bězích na 5, 10, 20 km a ve štafetě 4×5 km přispěla ke třetímu místu. Byla skutečně nejlepší.

Sarajevo bylo nejúspěšnějšími ZOH i pro nás — K. Jeriová ve štafetě s D. Švubovou, G. Svobodovou a B. Paulů získaly stříbrné medaile, Květa sama bronzovou v běhu na 5 km. Bronzové medaile dále vybojovali Olga Charvátová ve sjezdu a Pavel Ploc ve skoku na velkém můstku. Blanka Paulů se umístila čtvrtá v běhu na 20 km a J. Gantnerová ve sjezdu byla pátá. Celkový zisk 22 bodů.

Pořadí nejúspěšnějších lyžařů olympioniků na jedněch hrách podle počtu získaných bodů:

	b.	zl.	st.	br.	ZOH
1. M. L. Hämäläinenová (Fin.)	25	3	0	1	1984
2.—3. T. Haug (Nor.)	24	3	0	0	1924
N. Zimjatov (SSSR)	24	3	0	0	1980
4. G. Svan (Švéd.)	23	2	1	1	1984
5.—9. A. Sailer (Rak.)	21	3	0	0	1956
K. Bojarskich (SSSR)	21	3	0	0	1964
J. C. Killy (Fr.)	21	3	0	0	1968
G. Kulakovová (SSSR)	21	3	0	0	1972
S. Jernberg (Švéd.)	21	1	2	1	1956
10.—11. V. Hakulinen (Fin.)	20	1	2	0	1956
S. Jernberg (Švéd.)	20	2	0	1	1964

Pořadí nejúspěšnějších lyžařů v celé historii ZOH:

	b.	zl.	st.	br.	
1. S. Jernberg (Švéd.)	58	4	3	1	1956—64 3×
2. G. Kulakovová (SSSR)	50	4	2	2	1968—80 4×
3. R. Smetaninová (SSSR)	47	3	4	0	1976—84 3×
4. V. Hakulinen (Fin.)	44	3	3	1	1952—60 3×
5. E. Mäntyranta (Fin.)	39	3	2	2	1960—68 3×
6. N. Zimjatov (SSSR)	37	4	1	0	1980—84 2×
7. J. Mieto (Fin.)	36	1	2	2	1972—84 4×
8. J. Grøttumsbraaten (Nor.)	35	3	1	2	1924—32 3×
9. H. Grønningen (Nor.)	33	2	3	0	1960—68 3×
10. P. Tyldum (Nor.)	32	2	2	2	1960—76 3×
11.—12. H. Takaloová (Fin.)	30	1	3	1	1972—80 3×
A. Kolčinová (SSSR)	30	1	1	3	1956—68 4×

Dr. JAROSLAV POTMĚŠIL

Dvoudenním programem 14. a 15. listopadu vyvrcholily v Juniorhotelu — středisku zimních sportů ÚV SSM v Harrachově oslavy 100 let organizovaného lyžování v českých zemích, které připravily výbor Svazu lyžování ÚV a ČÚV ČSTV. Do Harrachova, který je kandidátem MS 1991 a 1993 v klasických disciplínách, se sjeli závodníci a činovníci několika lyžařských generací. Byli to tvůrci bohaté historie čs. lyžování, které se může pochlubit mohutným masovým rozvojem, úspěšnou reprezentací naší země v nejvýznamnějších mezinárodních soutěžích i ovlivňováním aktivity Mezinárodní lyžařské federace a jejích komisí. Záslužnou činnost příslušníků čs. lyžařského hnutí potvrdila i účast předsedy FIS Švýcara Marca Hodlera, zástupce ÚV ČSTV jeho místopředsedy a předsedy ČÚV ČSTV Vladislava Krumera a dalších hostů.

Oslavy 100 let organizovaného lyžování

DO DRUHÉ

Josef Rössler-Ořovský, členové prvního lyžařského spolku v Evropě lyžařského kroužku při Bruslařském klubu Praha, Jan Buchar a další průkopníci lyžování by se divili jakému zájmu v současné době se těší sport, který uvedli do života v naší zemi. Více než tři milióny občanů se stalo vyznavači bílého sportu. Počtem 85 000 organizovaných členů a 1192 oddílů je po kopané druhým největším sportovním svazem Československého svazu tělesné výchovy. Dostalo se jim ocenění i v pozdravném projevu Marca Hodlera. Připomenul, že český svaz byl prvním národním lyžařským ústředím na světě a že z popudu českých lyžařů byla v roce 1924 založena Mezinárodní lyžařská federace (FIS), která patří k nejvýznamnějším mezinárodním sportovním ústředím. S velkým uznáním hovořil o záslužné práci našich funkcionářů v předsednictvu FIS a jejích komisích, o příkladné aktivitě a uplatňování organizátorských zkušeností při pořádání nejvýznamnějších mezinárodních soutěží. Vyzdvihl dále úspěchy čs. lyžařů na mistrovstvích světa a ZOH. Popřál čs. lyžařům ještě větší mezinárodní sportovní a organizátorské úspěchy v další století a aby kandidatury čs. lyžařských středisek Harrachova a Jasně na uspořádání MS měly dobrý výsledek. Odevzdal pak dlouholetému předsedovi ústředního svazu Karlu Smolovi, který řídil slavnostní zasedání, jako upomínkový dar FIS českým lyžařům stříbrný talíř.

Se stoletou historií lyžování v českých zemích seznámil účastníky nedělního slavnostního zasedání místo-

předseda VSL ÚV ČSTV a předseda VSL ČÚV ČSTV Mirko Prokop. Vzdal hold všem těm, kteří stáli u kolébky lyžování v českých zemích. Vyzdvihl náročnou práci českých lyžařů při národnostním útlaku před první světovou válkou, pokrokovost hnutí, angažovanost lyžařů při sjednocení čs. tělesné výchovy, důsledně uplatňování závěrů sjezdů KSČ a ČSTV. Hovořil o významných mezinárodních úspěších, masovém rozvoji lyžování i jeho dalších perspektivách.

STOVKY

Místopředseda ÚV ČSTV Vladislav Krumer ocenil obětavou a nadšenou práci lyžařských funkcionářů a úspěchy čs. reprezentantů v mezinárodních soutěžích. Přál jim hodně dobrých výsledků při plnění dalších náročných úkolů.

Vyznamenání funkcionářů

Slavnostní zasedání bylo příležitostí k vyznamenání dlouholetých obětavých funkcionářů. Nejvyšší tělovýchovná vyznamenání medailí J. F. Chaloupeckého obdrželi dr. Otto Kulhánek, Jindřich Hoch, dr. Martin Schelling a Pavel Jílek, medaili dr. M. Tyrše prof. dr. Jaroslav Bogdálek, CSc. Veřejným uznáním Za zásluhy o rozvoj čs. tělesné výchovy I. stupně byli odměněni Magda Holá, Josef Burda, dr. Milan Jirásek, Miroslav Petrovický a dr. Jaroslav Kárník, titulem vzorný trenér byli vyznamenáni

doc. dr. Tadeáš Broda, CSc., a Zdeněk Gabriel. Bronzovou medailí FIS dostali Olga Charvátová-Křížová, Jana Gantnerová, Miloslav Sochor, Bohumil Zeman, Karel Smola, Jindřich Hoch, Jan Vedral, František Novotný, TJ Vysoké Tatry a TJ Jasná. Čestná uznání VSL ÚV ČSTV byla udělena dalším účastníkům slavnostního zasedání. Redakce Lyžařství byla vyznamenána veřejným uznáním Za zásluhy o rozvoj čs. tělesné výchovy III. stupně.

Setkání významných postav čs. lyžování

Oslavy v Harrachově byly příležitostí k setkání významných postav čs. lyžování. Byli mezi nimi olympijský

vítěz Jiří Raška, mistr světa v závodech sdruženém Ladislav Rygl, mistr světa v letech Karel Kodejška, členky stříbrné štafety ze ZOH 1984 v Sarajevu Květa Jeriová-Pecková, Gabriela Svobodová, Blanka Paulů, nositel několika medailí z MS Pavel Ploc, nejúspěšnější sjezdářka Olga Charvátová-Křížová, Jana Gantnerová, sjezdáři Miloslav Sochor a Bohumil Zeman, účastník ZOH 1932 František Šimůnek, mistři republiky ve skoku z let 1939—1955 Josef Císař, Oldřich Budárek a František Felix, pětadvacetinásobný mistr republiky Jaroslav Cardal, nejstarší žijící funkcionáři Roman Lang z Plzně, PhMr. Zdeněk Kock, zakladatel ŠK Vysoké Tatry Miloslav Slavík, František Tábořský a mnoho dalších, kteří pamatují bohatou historii čs. lyžování.

Roman Lang zajímavě vyprávěl o účasti pěti čs. reprezentantů na prvních ZOH mimo Evropu v roce 1932 v Lake Placidu (USA). Tehdy nejúspěšnější byl Antonín Bartoň, který v závodech sdruženém skončil šestý a na 50 km desátý. Pořadatelé měli potíže se sněhem a z Kanady museli dopravit nákladním vlakem vagony sněhu. Při běhu na 50 km byla nasypána jen úzká stopa, aby se závod mohl uskutečnit. Doprava sněhu z Kanady byla současně velkým obchodem, neboť v něm bylo propašováno několik beden whisky.

PhMr. Zdeněk Kock připomenul potíže rozhodčích s měřením času v době, kdy nebyly technické vymoženosti současné doby. Na start sjezdu musel dopravit několik kilogramů vázící měřicí zařízení, půjčené z Autoklubu. Slalom se startoval odměvným praporem.

Zástupci krajských svazů se v diskuzi pochlubili pořádáním zvýšeného počtu masových lyžařských závodů a akcí, rozšířením počtu veřejných lyžařských škol, příkladnou péčí při výchově mládeže a zlepšováním podmínek v lyžařských zařízeních.

Předseda FIS Marc Hodler si v Juniorhotelu v Harrachově prohlédl také expozici kandidátů MS 1991 a 1993 Harrachova a Jasně (Foto B. Hynek)

Pestrý program oslav

Organizátoři ústředních oslav připravili pro jejich účastníky pestrý program. V sobotu si mohli prohlédnout lyžařská zařízení harrachovského sportovního areálu. Velkému zájmu se těšila výstava lyžařské výzbroje a výstroje v Juniorhotelu, kterou připravila komise VSL ÚV ČSTV. Nechyběly na ní ani nové sjezdovky, které připravuje k výrobě v licenci rakouské firmy Atomic Sulov, závod národního podniku Drevoindustria. Pestrou expozici svých lyží připravil také národní podnik Sport. Znovu rozšířil výrobu lyží značky Artis pro všechny disciplíny. Velkému zájmu se těšila pestrá paleta lyžařského vázání, stejně jako nové modely bot, plastické lyžařské koberce Nisaspportu a nové vosky a parafíny SKIVO, které vyrábí Druchema.

Při promítání zajímavého pořadu lyžařských filmů se vystřídali odpoledne téměř všichni účastníci ústředních oslav.

Večerní kulturní program v sále Juniorhotelu připravil soubor Krkonošského divadla z Vysokého nad Jizerou. Jeho krkonošská lyžařská tematika významnou měrou přispěla k úspěchu sobotního večera. V jeho závěru si bývalí úspěšní závodníci a dlouholetí funkcionáři zavzpomínali na nezapomenutelné zážitky z bílé stopy, hovořili o současném rozvoji lyžování a nešetřili ani náměty k dalšímu zvýšení výkonnosti úrovně a pomoci při zlepšování podmínek v lyžařských střediscích.

Propagační expozici kandidátů MS 1991 a 1993 v klasických disciplínách Harrachova a ve sjezdových disciplínách Jasně si prohlédl se zájmem také předseda FIS Marc Hodler.

Oslavy 100. výročí organizovaného lyžování v českých zemích se vydařily a znamenaly povzbuzení pro práci do další stovky a splnění všech náročných úkolů československého lyžování.

JAROSLAV TROUSIL

Seminář k 100. výročí

Pod záštitou JZD VŘSR Ivanovice na Hané, nositele Řádu práce ve Švábenicích, uspořádal VSL OV ČSTV Vyškov slavnostní seminář k 100. výročí organizovaného lyžování. Mezi stovkou účastníků nechyběli zástupci nejstarší i nejmladší lyžařské generace okresu. O historii lyžování v českých zemích a na Vyškovsku hovořil PhMr. Václav Račanský.

Zajímavá byla bohatá diskuse o masových bězích, aktuálních otázkách tréninkového procesu v lyžařských oddílech, zdravotním významu lyžování, získávání mládeže a pořádání akcí pro nejširší veřejnost. Místopředseda JZD VŘSR Ivanovice na Hané Zdeněk Cupák se zabýval otázkami rozvoje družstevního sportu s orientací na práci s dětmi školního věku. Diplomy OV ČSTV byli vyznamenání nejlepší trenéři, cvičitelé, rozhodčí a činovníci, jakož i závodníci a závodnice vyškoveckého okresu.

Seminář byl důstojným závěrem sezóny a vykročením k dalšímu rozvoji lyžování vyškoveckého okresu.

ZDENĚK ŽDÁRSKÝ

Záběr Jaroslava Trouсила ze společného zasedání předsednictev VSL ČÚV, SÚV a ÚV ČSTV ve Studnici u Nového Města na Moravě

NA SPOLEČNÉ CESTĚ

Úkoly výkonnostního sportu a problematikou talentované mládeže se zabývalo společné zasedání předsednictev výborů Svazu lyžování ČÚV, SÚV a ÚV ČSTV, konané předposlední říjnovou sobotu ve Studnici u Nového Města na Moravě. Bylo významným aktem v přípravě výročních členských schůzí a konferencí oddílů, okresních a krajských svazových konferencí. Předseda VSL ÚV ČSTV Pavel Klapuší zdůraznil důležitost sjednocení postupu celého lyžařského hnutí v podmínkách přestavby naší společnosti a náročné požadavky na kádry na všech stupních řízení, aby úspěšně zabezpečily úkoly dalšího rozvoje lyžování a výsledků ve sportovních soutěžích.

O hlavních problémech výchovy talentované mládeže hovořil předseda komise mládeže VSL ÚV ČSTV Alois Horáček. Diskutující se zabývali celkovou popularizací a propagační mládežnického lyžování, zkvalitněním soutěží mládeže a podmínek pro přípravu v lyžařských střediscích, významem politickovýchovné práce, hodnocením práce cvičitelů a trenérů, dislokací nižších článků vrcholového sportu a preferovaných oddílů, jakož i dalšími otázkami.

Po loňském zasedání předsednictev všech tří svazů v Nitře znamenal tento aktiv uplatnění dalších zkušeností pro společnou práci na úseku lyžování. Lyžařský oddíl TJ Nové Město na Moravě připravil pro jednání ideální prostředí. Nechybělo ani přijetí lyžařských funkcionářů předsedou MěstNV Petrem Klapáčem.

JAROSLAV TROUSIL

Poprvé na sněhu

Úspěšný a včasný přechod na první sníh patří k nejdůležitějším částem přípravy reprezentačních družstev na novou sezónu, letos pak zvláště, neboť je olympijskou. Zdá se, že se čs. kolektivům vydaří. Je však zapotřebí, aby byly příznivé sněhové podmínky v prosinci na našich horách.

Čs. reprezentační družstvo sjezdářek absolvovalo pět výcvikových táborů na ledovci, při posledním listopadovém za zimních podmínek na tvrdém přemrzlém sněhu. Těžké povětrnostní podmínky prověřily odolnost a připravenost čs. závodnic. Před odjezdem k prvním závodům Světového poháru členky družstva v průměru najezdily 5000 branek obřího slalomu a 6500 branek slalomu. Z toho bylo 22 branek obřího slalomu, 40 slalomu a 18 superobřího slalomu na čas.

„Ve srovnání s loňskem jsme letos absolvovali náročnější dávku, připomenul trenér Pavel Štastný. „S průběhem přípravy jsem byl spokojen, naše mladé závodnice udělaly pokrok. Důležité je, aby svědomitou přípravu dovedly zúročit v závodech a výrazněji se prosadily. Nejlépe si vedla Kebrlová, za ní následují s vyrovnanými výkony Milanová a L. Medzihradská. V obřím slalomu byla nejrychlejší Milanová.“

Podobnou přípravu na ledovci měli i vybraní sjezdaři. Nejlepšími výsledky ve slalomu se pochlubil Jurko.

Šestičlenné družstvo skokanů pod vedením trenéra Dalibora Motejlka a

jeho asistenta Petra Schlanka třetí listopadový týden odjelo mikrobusem k výcvikovému táboru ve finském Kuopiu. Dluhoš, Parma, Podzimek, Švagerko a Vacek se zde připravovali společně s reprezentačními družstvy Francie, Itálie, NDR a Finska.

Reprezentační týmy běžců a běžkyň pod dozorem trenérů Bohuslava Rázla a Petra Honzla využívaly trénink na prvním sněhu v závěru listopadu ve švédské Bruksvalarně. V prvním kontrolním závodě mužů na 10 km klasickým stylem zvítězil Švanda za 27:55 před Bencem — 4 s, Nýčem — 31, Korunkou — 32, Teplým — 37, Lisičanem — 1:02, Petráskem — 1:15 a Bečvářem — 1:45. Ze žen na 5 km klasicky byla první Klimková časem 16:23, následována Havrančíkovou — 21, Janouškovou — 28, Rádlovou — 34 a Knížkovou — 1:46. Balážová pro onemocnění nestartovala.

Pět sruženářů Klimko, Patrás, Pustějovský a bratři Repkové s trenérem Seidlem odletěli 20. listopadu k výcvikovému táboru do Murmanska.

—1ř—

MOHUTNÝ ROZVOJ ČS. LYŽOVÁNÍ

Plenární zasedání Ústřední sekce lyžování ČSTV 20.—21. 6. 1964 v Praze rozhodlo o zásadní reorganizaci práce představenstva. Agenda byla rozdělena do šesti specializovaných úseků s několika komisemi. Předsedou byl zvolen Karel Smola, místopředsedy Ján Mráz a Miloš Duffek. Snížení ze 17 na 9 členů představenstva se projevilo pozitivně zvýšením jeho efektivity a akceschopnosti. V roce 1966 byl kolektiv rozšířen o třetího místopředsedu Jiřího Pilaře.

Ve velmi obtížném období 1968—69 došlo k vážnému narušení celé práce sekce, politických a organizačních principů. Cesta konsolidace v druhé polovině roku 1969 a dalších letech nebyla jednoduchá. Představenstvo ÚSL ČSTV a přípravné výbory obou republikových lyžařských svazů v těsné spolupráci a v relativně krátkém čase upevnily obsahovou náplň a organizační strukturu čs. lyžování.

Návrh nové organizační struktury byl schválen na plenárním zasedání 27. 4. 1968. ÚSL ČSTV ve spolupráci s prozatímními představenstvy obou republikových svazů zajišťovala činnost ústředního řídicího orgánu. V Piešťanech se 12. 4. 1969 sešli jejich zástupci a uzavřeli dohodu o nové organizační struktuře lyžování v ČSSR. Významným faktorem nové svazové organizace byla její přestavba na základě federativního uspořádání politických a společenských vztahů mezi Čechy a Slováky. Byly ustanoveny Svaz lyžařů ČÚV ČSTV 18. 5. 1969 a Svaz lyžařů SÚV ČSTV 3.—4. 5. 1969, které schválily dohodu uzavřenou v Piešťanech.

Československý svaz lyžařů

Na celostátní konferenci 27. 9. 1969 byl ustaven Československý svaz lyžařů, který přijal jednomyslně organizační řád, zvolil čtrnáctičlenné představenstvo s paritním zastoupením obou svazů. Dosavadní předseda svazu Karel Smola a několik dalších členů představenstva se vzdali funkce. Novým předsedou byl zvolen Ján Mráz, místopředsedy ing. Miroslav Jedlička, CSC., a dr. Martin Schelling. Spolupráce mezi federálním a republikovými svazy se postupem let prohloubila se základním zaměřením federálního svazu na vrcholové lyžování a státní reprezentaci, republikových svazů na masové a výkonnostní lyžování.

Období let 1970—73 bylo obdobím obsahového a organizačního upevnění jednoty svazu, kterého bylo dosaženo poměrně rychle. Svědčí o tom kupříkladu perfektně uspořádané MS 1970 v klasických disciplínách ve Vysokých Tatrách. Od roku 1973, po konferenci svazu, dochází v řídicích svazových orgánech k personálním změnám. Konference VSL ÚV ČSTV (1973) postavila do čela svazu Karla Smolu, který funkci předsedy svazu zastával do letošního plenárního zasedání. Funkci sekretáře vykonával od roku 1962 do roku 1984 Jindřich Hoch, od roku 1985 Jan Vedral. V roce 1970 se stal předsedou VSL ČÚV ČSTV ing.

Miloslav Fiala, kterého vystřídal Mirko Prokop.

Masový rozvoj lyžování

V období let 1976—87 vycházely federální i oba národní svazy ve své činnosti ze zdravé a pevné organizační základny. Během posledních deseti let doznalo lyžování v naší zemi ve všech jeho oblastech dosud nepoznaného rozkvětu. Proces, zahájený po Vítězném únoru 1948, nástup k masovému lyžování, zaměřený na podporu a zlepšení zdraví pracujícího člověka, v sedmdesátých letech kulminoval. Lyžování v té době již bylo všennárodním, lidovým sportem. Svaz lyžování ÚV ČSTV s více než osmdesáti tisíci organizovaných členů je po kopané druhým sportovním svazem s největším počtem cvičitelů. Lyžování se věnuje asi tři milióny našich občanů. Stále se rozšiřuje síť veřejných lyžařských škol, pečujících o odbornou lyžařskou výuku nejširší veřejnosti. Začal se zřizovat v roce 1972 český svaz ve spolupráci s Ústředním ústavem tělesné kultury v Praze. V současné době je jich již 145 v ČSR a 55 v SSR, kde se o ně stará také organizace cestovního ruchu. Cvičitelé lyžařských oddílů se podílejí na úspěšném průběhu výcvikových zájezdů žactva škol II. a III. stupně, zimní rekreace pracujících a zimních plyných táborech ROH.

Stále větší oblibě se těší masové lyžařské závody a akce pro nejširší veřejnost, zejména pro mládež. Jizerská padesátka, Biela stopa SNP, Po hřebenech Krkonoš - Memorál dr. M. Hlaváčka, Po stopách I. čs. armádního sboru, Ve stopě Jizerské padesátky a Zlaté lyže Českomoravské vysočiny a další se staly manifestačními akcemi vyznavačů bílé stopy. Soutěže o spartakiádní vločky, další lyžařské spartakiádní akce a soutěž o odznak Lyžař ČSR byly ve významné rekordní účasti.

Výrazného zlepšení úrovně činnosti dosáhly národní svazy na úseku výkonnostního lyžování. Zaměřily se na řešení závažné problematiky péče o talentovanou mládež a činnost tréninkových středisek mládeže. Dařilo se naplňovat plánované počty pedagogických kádrů. Pro praktickou a metodickou činnost byly zpracovány jednotné tréninkové systémy pro jednotlivé disciplíny. V oblasti kvality tělovýchovného procesu bylo v posledních letech dosaženo značného pokroku. Intenzivnímu rozvoji výkonnostního lyžování, orientovanému na výběr a přípravu talentované mládeže sloužily republikové soutěže. Rozhodující význam v systému soutěží měly a mají soutěže mistrovské: na úrovni okresní a krajské zabezpečují převážně masový rozvoj výkonnostního lyžování, na úrovni republikové a

celostátní pak tu část vrcholového lyžování, která tvoří základy vrcholového sportu a státní reprezentace.

Čs. lyžaři se osvědčili jako pečliví a zkušení organizátoři významných mezinárodních soutěží. Uspořádali s úspěchem MS 1970 v klasických disciplínách na Štrbském Plese, MS 1983 v letech v Harrachově, MEJ 1975 a MSJ 1985 ve sjezdových disciplínách v Jasné, MEJ 1976 klasiků v Liberci, ZSU 1987 v Tatrách, ZSSA, Světové poháry ve všech disciplínách, Družbu, Pohár přátelství a další závody. Zlatá lyže Českomoravské vysočiny, Tatranský pohár, Turné Bohemia, Velká cena Slovenska a Demänovských jeskyň a Skiinterkritérium, které se konají každoročně, mají již svou tradici. Funkcionáři se také podíleli na činnosti FIS a jejích komisí.

Mezinárodní úspěchy

Reprezentanti a reprezentantky čs. lyžování v posledních 24 letech se pochlubili řadou úspěchů v nejnvýznamnějších mezinárodních soutěžích — na ZOH a MS. Zlaté medaile vybojovali Jiří Raška ve skoku na středním můstku na ZOH 1968 v Grenoblu, Ladislav Rygl v závodě sruženém na MS 1970 na Štrbském Plese, Karel Kodejška v letech na MS 1975 na Kulmu a Jiří Parma ve skoku na středním můstku na MS 1987 v Oberstdorfu, stříbrné Jiří Raška na velkém můstku na ZOH 1968, Blanka Paulů na 5 km a Stanislav Henych na 50 km na MS 1974 ve Falunu, Pavel Ploc na MS 1983 v letech v Harrachově a čs. štafeta Dagmar Švubová, Blanka Paulů, Gabriela Svobodová a Květa Jeriová na 4x5 km na ZOH 1984 v Sarajevu, bronzové Helena Školová na 5 km na ZOH 1972 v Sapporu, Jiří Raška na velkém můstku na MS 1970 na Štrbském Plese a na MS 1972 v letech v Planici, Karel Kodejška na MS 1973 v letech v Oberstdorfu, čs. štafeta Alena Bartošová, Gabriela Sekajová, Miroslava Jaškovská a Blanka Paulů na 4x5 km a Rudolf Höhnle ve skoku na velkém můstku na MS 1974 ve Falunu, Květa Jeriová na 5 km na ZOH 1980 v Lake Placidu, na 10 km na MS 1982 v Oslu a na 5 km na ZOH 1984 v Sarajevu, čs. družstvo skokanů na MS 1984 v Engelbergu, Olga Charvátová ve sjezdu na ZOH 1984 a Pavel Ploc na MS 1985 v letech v Planici. Celkem čtyři zlaté, pět stříbrných a dvanáct bronzových medailí svědčí o dobrých výsledcích, stejně jako dobytí titulu juniorského mistra světa skokany Pavlem Fízlem a Martinem Švagerkem, Lucíí Medzíhradskou v obřím slalomu a kombinaci, další medaile z MSJ a MEJ, jakož i cenné trofeje ze ZSU, Světových pohárů, Družby a dalších mezinárodních závodů. Výkony čs. lyžařů a lyžařek ve vrcholových světových soutěžích byly přijímány s velkým uznáním a nadšením celého lyžařského hnutí. Na sezóny neúspěchů, bez nichž se žádný sport neobejde, se brzo zapomnělo.

Dr. OTTO KULHÁNEK

TAK SE UČÍ MISTŘI SVĚTA (5)

Čtvrtá část této řady informačních témat vybraných ze švýcarské učebnice Ski Schweiz se zabývala závodní technikou přestoupení. Tím v podstatě uzavřela informaci o tom, jak švýcarská lyžařská metodika chápe a uplatňuje mechanismus přestoupení.

Tento mechanismus používají velmi často při zahajování oblouků lyžaři na nejrůznějších stupních výkonnosti a je rozhodující pro techniku jízdy v obrím slalomu a ve slalomu. Pro dobré lyžaře i pro závodníky jsou však důležité i jiné techniky jízdy, které jsou výhodné v určitých sněhových a terénních podmínkách a rozšiřují důležitou lyžařovu všestrannost.

Jednou z nich je **vyrovnávací technika**, kterou velmi zdůrazňují rakouští lyžaři. Pro nás je zajímavé, jak vyrovnávací oblouk, součást této techniky, používají Švýcaři a jak jej funkčně zařazují do struktury své metodiky.

Před vlastním výkladem připomeneme mezinárodní definice výchozích pojmů.

Vyrovnávací technika je technika sjíždění, při níž je co nejvýrazněji omezen vertikální pohyb trupu.

Vertikální pohyb trupu se omezuje převážně pokrčováním a napínáním nohou přízůsobeným terénu, sněhu a vlastní trase sjíždění.

Vyrovnávací oblouk je oblouk, při kterém otáčení lyží začíná v průběhu pokrčování nohou ve smyslu vyrovnávací techniky.

Výklad Ski Schweiz je následující:

Cílem nácviku je zvládnout vyrovnávací oblouky především pro sjíždění v boulich a pro sjíždění v hlubokém sněhu. Mohou se však uplatnit i při jízdě na rovném svahu.

Technika

Při obloucích o rovnoběžných lyžích s otáčením při krčení se docíluje trvalého kontaktu s podložkou pomocí **krčení a napínání nohou při co nejmenším vertikálním pohybu trupu**.

Oblouk je možno zahájit jak narotováním, tak protirotací (druhý případ je častější).

Na boulich (obr. 1, 2)

Boky nebo trup předtočit ve smyslu následujícího oblouku, nohy v souladu s najížděnou boulí krčit

— na bouli provést oporu o hůl asi na úrovni chodidel

— za krátkého odlehčení snížením vklonit boky a kolena dovnitř oblouku za účelem změny hran a otáčení lyží (otáčení při krčení)

— náponem nohou stranou (otáčení náponem) zesílit zpříčení lyží, dále vést oblouk otáčením lyží při zatížení.

Na rovném svahu (obr. 3)

Poněvadž zahájení oblouku není usnadněno boulí, je možno je podpořit zdůrazněným odlehčením snížením nebo větší rychlostí jízdy.

V hlubokém sněhu (obr. 4)

Jednotlivé oblouky zahajovat v zásadě stejně jako na upravené trati, případně s přiměřeným chvilkovým náklonem vzad.

Při napojovaných obloucích v hlubokém sněhu přitáhnout na konci oblouku kolena (takto odlehčené lyže získají impuls k dodatečnému vyjetí ze sněhu, což vede k podobnému pohybu, jako kdyby jely přes boule)

— lyže nechat proklouznout pod tělem, které se vklání do následujícího oblouku, na vnější stranu tohoto oblouku a tak provést střídání oblouků.

Nácvik

Pomůcky

Jednotlivé boule, terénní vlny, boulovitá trať, rovný svah, hluboký sněh.

Cvičení

— Nácvik krčení a náponu na terénních vlnách, trup zůstává klidný.

— Oblouky ke svahu připravit krčením a zahájit otáčecím náponem.

— Na bouli z klidu zahájit oblouk otáčením při krčení a dále jej vést otáčením náponem.

— Totéž nejprve z pomalého a postupně z rychlejšího sjezdu.

— Pomalu sjíždět oblouky přes více boulí.

— Pozvolna zvyšovat rychlost jízdy a frekvenci oblouků.

— Na rovném svahu provádět střídání oblouků s přípravným protismykem a s otáčením při krčení.

— Totéž bez protismyku.

— Sjíždět souvisle napojovanými oblouky.

— Od napojovaných vyrovnávacích oblouků pozvolna přecházet ke krátkým obloukům.

TEXTY K OBRÁZKŮM

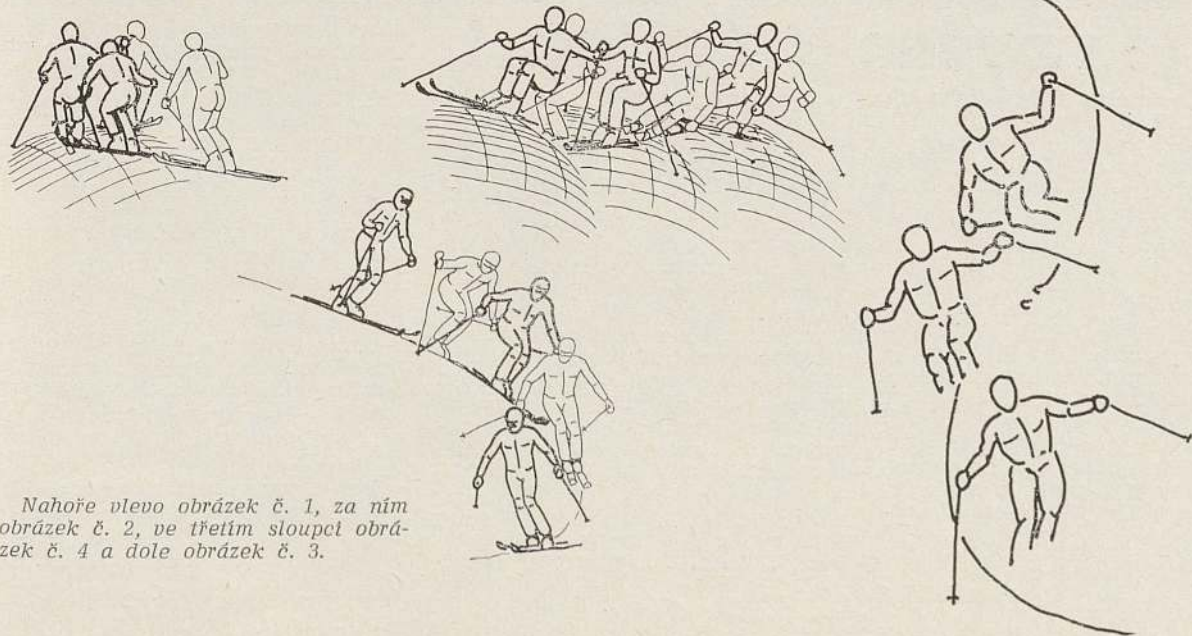
Obrázek 1: Vyrovnávací oblouk na bouli s pomocí pasivního odlehčení.

Obrázek 2: Uplatnění vyrovnávací techniky při sjíždění oblouky na boulovatém svahu.

Obrázek 3: Vyrovnávací oblouk na rovném svahu zahajovaný aktivním odlehčením snížením.

Obrázek 4: Vyrovnávací oblouky v hlubokém sněhu — odlehčení provedeno přitážením kolen.

Dr. JIŘÍ SOUKUP

Nahoře vlevo obrázek č. 1, za ním obrázek č. 2, ve třetím sloupci obrázek č. 4 a dole obrázek č. 3.

DOŠKOLENÍ TRENÉRŮ SJEZDOVÝCH DISCIPLÍN

Jednotný obsah doškolovacích seminářů pro trenéry II. a III. třídy

Úkoly v oblasti výkonnostního lyžařského sportu vyžadují vysokou úroveň znalostí a dovedností trenérů ve všech kvalifikačních třídách. Každoročně vyškoluje nové trenéry II. a III. třídy, ale po vyškolení již ne vždy dostatečně a systematicky pečují výbory lyžařských svazů o další jejich odborný růst v souladu s rozvojem a potřebami lyžařského sportu. To je znatelné zejména u nižší kvalifikace. Pro trenéry II. třídy vydává VSL ČÚV ČSTV základní programové materiály, metodické dopisy, občasník *Trenér lyžování*.

Podmínkou úspěšnosti trenérů je iniciativní individuální sledování všech novinek v oblasti sportovního tréninku a rozvoje sjezdových disciplín pomocí literatury.

Jednou z forem péče o vyškolené trenéry a jejich další vzdělávání je doškolovací seminář. Podle jednotné kvalifikace tělovýchovných kádřů (JKTK) platné od 1. 1. 1984 organizuje tento seminář pro trenéry II. třídy VSL ČÚV ČSTV prostřednictvím TŠ ČSTV a pro trenéry III. třídy VSL KV ČSTV prostřednictvím školicích středisek TŠ ČSTV.

Podmínkou prodloužení platnosti průkazu je účast na tomto semináři jednou za pět let. Doškolovací seminář pro trenéry II. třídy je v rozsahu 3 dny — 20 hodin, pro trenéry III. třídy 2 dny — 16 hodin.

V květnu letošního roku provedla metodická komise (MK) VSL ČÚV ČSTV hodnocení úrovně školení a seminářů všech tělovýchovných pedagogických kádřů v lyžování za přítomnosti zástupců TMK VSL krajských výborů ČSTV v ČR. Z rozboru vyplynulo, že je nejednotný názor a výklad na doškolovací semináře trenérů, zejména III. třídy, které provádějí VSL KV ČSTV. Proto pro nastávající sezónu 1987—88 doporučuje MK VSL ČÚV ČSTV jednotný obsah doškolovacích seminářů v tomto rozsahu:

Technika disciplín teorie 2 hod., praxe 4 hod. — Stavba sjezdových tratí (SL, OSL) teorie 1 hod., praxe 4 hod. — Regenerace ve sportovním tréninku teorie 1 hod., praxe 1 hod. — Sportovní trénink mládeže a ZPM teorie 2 hod., Aktuální téma podle potřeb kraje a přehled nové literatury 1 hod. Celkem 7 hodin teorie, 9 hodin praxe = 16 hodin výuky.

Protože jde o velice náročné časové požadavky je nutné doškolovací akce zorganizovat vysoce racionálně a efektivně.

Stručně k obsahu jednotlivých přednášek teorie a praktickému výcviku.

Technika sjezdových disciplín

Je nutné zopakovat teoreticky (Maršík, Příbramský: *Sjezdové lyžování*), ale i na sněhu základní, speciální i vrcho-

lovou etapu výcviku. Zdůraznit zejména základní etapu pro nábivku správné techniky u mládeže. Zaměřit se i na zdokonalování (upozornění chyb) osobní lyžařské techniky účastníků. Není vyřešen problém vyššího věku trenérů. Doporučujeme maximálně využít instruktérských filmů (*Sjezdové lyžování, Analýza slalomové techniky, Mistrovství světa 1987*) a videotechniky, což je možné požadovat od TŠ ČÚV ČSTV Praha-Strahov.

Stavba tratí

Má přímou úměru na nábivku a osvojování závodní lyžařské techniky. Praxe ukazuje, že zejména u nižších soutěží nejsou dodržována základní pravidla a zásady při stavbě tratí všech kategorií.

Proto je nutné seznámit se se základními pravidly a požadavky na stavbu tratí pro SL, OSL, super OS a s odlišnostmi při stavbě tratí pro mládež. Při doškolovacích seminářích II. třídy se osvědčila praktická stavba tratě každého účastníka za pomoci závodníků a trenérů TSM a SVS-M Vrchlabí. VSL VČ kraje organizuje dvou denní seminář zaměřený jen na praktickou stavbu tratě doplněnou teorií.

Regenerace sil ve sportovní přípravě

se stává nezbytnou součástí sportovního tréninku na všech úrovních. Postupně se dostává i do nižších článků lyžařského hnutí. Proto zaměřit přednášku i praxi na zásobník a účinnost cviků, které kompenzují jednostranné zatížení vysokých objemů a intenzitu na lyžích, strečinková cvičení, cvičení ohebnosti a rozsahu pohybu. Doplnit o jednoduchou automasáž a formy psychoterapie.

Sportovní trénink mládeže a základní programové materiály

Seznámit s vydanými Programy sportovní přípravy VSL ÚV ČSTV 1987 (novelizovány) a Programy sportovní přípravy žactva a mládeže v lyžařských oddílech TJ, vydanými VSL ČÚV ČSTV 1985. Zdůraznit koncepční zaměření a věkové a tělesné zvláštnosti sportovní přípravy mládeže (etapy, RTC, testy, objemy, plánování, evidence).

Přehled literatury

Její pravidelné sledování je nezbytnou podmínkou pro průběžné seznámení s rozvojem v oblasti sportovního tréninku a jednotlivých lyžařských disciplín. Nutno získané poznatky umět uplatnit podle místních podmínek v praxi. Vložená téma podle aktuálních potřeb krajského svazu určí závazně TMK VSL KV ČSTV.

Tento předkládaný doporučený obsah doškolovacích seminářů pro trenéry III. třídy vychází z několikaletých zkušeností při doškolování trenérů II. třídy organizované Tělovýchovnou školou ČÚV ČSTV a VSL ČÚV ČSTV. Vychází z potřeb lyžařského hnutí a vždy byl účastníky kladně hodnocen jako přínos pro jejich trenérskou praxi, nikoliv jen jako formální akce a povinnost pro prodloužení průkazu trenéra. Učební texty pro semináře nejsou zpracovány, využívejte však maximálně metodických kabinetů OV a KV ČSTV, kde je k dispozici veškerá potřebná literatura.

JIRI JIRSA, MK VSL ČÚV ČSTV

Co je nového v dopingu ?

Snaha po dosažení maximálního výkonu může vést až k používání zakázaných preparátů. Případy zneužívání dopujících látek v lyžařském sportu nejsou naštěstí časté, přesto se domníváme, že nebude na škodu věci upozornit naši lyžařskou veřejnost před nadcházející sezónou na léky obsahující tyto zakázané preparáty a na novinky v oblasti kontroly dopingů, které se chystají na tuto olympijskou sezónu.

Dopující preparáty jsou děleny do pěti základních skupin:

A. Stimulantia

Do této skupiny látek patří hlavně preparáty obsahující amfetamin, kofein, cocain, efedrin, fenmetrazin, strychnin atd. Zneužití kofeinu se počítá při vyšší koncentraci než 12 mikrogramů v 1 ml moči (dříve 15 mikrogramů v 1 ml moči). To znamená, že není námitek proti požití 1—2 běžných káv před sportovním výkonem.

B. Narkotická analgetika

Sem patří hlavně preparáty s obsahem codeinu a morfinu.

C. Anabolické steroidy

Do této skupiny patří i testosteron, který se hodnotí jako pozitivní při poměru testosteron/epitosteron nad 6.

Stále není rozhodnuto o možnosti používat norethisteron. Tento preparát užívají sportovkyně běžně k posunutí menstruačního cyklu. Definitivní rozhodnutí padne ještě před touto sezónou.

Odbourávání látek ze skupiny A a B probíhá poměrně rychle — tzn. během 48 hodin. U anabolických steroidů

je situace složitější vzhledem k tomu, že odbourávání je značně individuální. Bylo-li použito anabolikum z léčebné indikace, lze očekávat pozitivitu v moči při použití moderních přístrojů u perorálních preparátů (stenolon tbl.) 2—3 týdny, u injekčních preparátů (Superanabolon inj.) až 6—8 týdnů.

O zákazu preparátů z následujících dvou skupin se zatím jedná, je však reálný předpoklad, že budou rovněž zakázány.

D. Beta-blokátory

Při zneužívání ve sportu se využívá hlavně jejich efektu na zpomalování srdeční činnosti. Používají je hlavně střelci — použití v lyžování se nepředpokládá.

E. Diuretika

Jsou to látky, které různými mechanismy odvádějí tekutiny z organismu. Zneužívá se jich hlavně u sportů, kde

(Pokračování na str. 10)

Poznatky z vyhodnocování RTC 1986-1987 mládeže

Vyhodnocování ročních tréninkových cyklů (RTC) patří k důležitým prvkům, které ovlivňují plánování a přípravu tréninkového procesu lyžařů-běžců. Trenérská rada běhu VSL ČÚV ČSTV proto v rámci své působnosti vyhodnocuje od sezóny 1980-81 RTC v TSM a od sezóny 1984-85 RTC také ve sledovaných a vybraných lyžařských oddílech. S výsledky vyhodnocování jsou trenéři seznamováni na aktivech a seminářích, stejně jako prostřednictvím našeho časopisu (Lyžařství 1/82, 1/84, 10/84, 9/85).

Hlavní poznatky z vyhodnocování RTC 1986-87 žactva staršího a dorostu mladšího přinášíme v tomto článku. Jsme přesvědčeni, že mohou být trenérům i tělovýchovným pracovníkům lyžařských oddílů vodítkem při zkvalitňování tréninkového procesu mládežnických kategorií.

Skladba a intenzita zatížení RTC

Dynamika přípravy žákovských a dorosteneckých kategorií, tak jak ji bylo možné sledovat v sezónách 1980-85, dostala od sezóny 1984-85, ale naplno především v posledních letech, nový impuls v podobě tréninku, zaměřeného jak na klasický styl, tak na bruslení.

V tab. 1 jsou uvedeny hodnoty TU RTC staršího žactva a mladšího dorostu, vztažené vždy k VŽZ a průměrované postupně po desítkách z VŽZ.

Tab. 1. Průměrné objemy hlavních TU v RTC 1986-87

Kategorie	Desítka VŽZ	CKM	LY	KL	IM	BĚ	CY	SÍ	TD	TH	n
ŽK ST	1.	2109	1117	72	9	815	167	29	238	457	8
	2.	2103	1138	27	9	520	260	21	231	461	4
	3.	1681	983	7	8	588	113	14	217	432	5
	4.	1506	1026	102	7	508	57	24	219	375	4
ŽC ST	1.	2726	1164	174	18	914	365	35	246	555	8
	2.	2683	1235	159	10	1094	492	32	264	492	7
	3.	1797	901	15	5	777	139	20	221	426	4
	4.	1921	910	55	6	691	194	25	232	468	6
DK ML	1.	3006	1468	486	17	1067	255	52	270	575	2
	2.	2917	1337	223	15	969	261	24	233	408	5
	3.	2747	1137	218	16	1080	205	26	262	512	3
	4.	2343	1043	81	17	886	203	28	252	516	4
	5.	2340	941	154	12	753	366	20	255	453	6
DC ML	1.	3806	1547	377	27	1127	357	31	284	520	3
	2.	3574	1345	498	22	958	609	45	291	647	4
	3.	3092	1441	517	15	752	475	35	274	530	2
	4.	3214	1339	373	15	886	521	30	250	539	4
	5.	3067	1300	244	12	958	545	28	255	553	5

Lyžařský trénink klasickým způsobem představoval u žactva 68-78 % celkového objemu LY (vyšší podíl klasického běhu měla příprava závodníků s horším umístěním), u dorostu 62-68 % objemu LY (větší procento opět „patří“ horším závodníkům).

Příprava a trénink bruslení se rovněž odrazil v přerozdělení intenzit zatížení a cyklických tréninkových prostředků:

— zvýšení počtu km ve II. a zvláště III. intenzitě BĚ

Tab. 2. Vzájemný poměr objemů klasického a volného způsobu běhu

Desítka VŽZ	ŽK 73	ŽC 73	DK ML	DC ML
	KLA:VOL	KLA:VOL	KLA:VOL	KLA:VOL
1.	68:32	68:32	chybí údaje	64:36
2.	67:33	72:28	66:34	66:34
3.	73:27	75:25	64:36	chybí údaje
4.	78:22	72:28	65:35	62:38
5.			66:34	68:32

Po prudkém nárůstu objemů STU i OTU v období 1983 až 1985 došlo tedy k určitým strukturálním změnám tréninku:

- mírné zvýšení objemů TD, SÍ, KL (u chlapců 80-150 km, u děvčat méně)
- zvýšení objemu CY o 50-100 km u žactva i dorostu
- pokles objemu BĚ u žaček a dorostenek o 100-140 km, u žáků a dorostenců o 50-80 km
- výrazný pokles objemu KŽ, která tak ztrácí význam evidovaného tréninkového prostředku (děvčata na 20 km, chlapci na 40 km).

Ve skladbě cyklických TU „suché“ přípravy zaujímal trénink KL u žactva 6-10 %, u dorostu 19-22 %, trénink CY u žaček a dorostenek 19 %, u žáků a dorostenců 25-27 %.

— zvýšení počtu km v I. intenzitě jak u KL, tak především u LY

— zatížení III. intenzitou u dorostu zůstalo prakticky nezměněno (u nejlepších 25-28 %), u nejlepších žaček vzrostlo na 25 %, u nejlepších žáků naopak pokleslo na 17-20 %.

Kromě toho se ukazuje, že hůře umístění závodníci trénují na LY a KL podstatně více v I. intenzitě zatížení a méně ve III. intenzitě.

Klasický a volný způsob běhu

Podklady, z nichž bylo vyhodnocování RTC připravováno, umožňují bohužel pouze v kategoriích žactva sledovat relace objemů klasického a volného způsobu běhu i v poměru intenzit zatížení. Lze říci, že v jednotlivých intenzitách byla relace VOL:KLA přibližně 1:2 až 1:3, přičemž výkonnostně lepší závodníci měli tento podíl spíše 1:2. (V následující tabulce 3 vyjadřují čísla procenta z celkového objemu LY).

Při letošním zpracovávání VŽZ byly stanoveny průměrné rychlosti vítězů závodů VŽZ jak v závodech klasickou, tak i volnou technikou. To nám umožňuje posoudit vliv tréninku na absolutní výkonnost [měřenou právě touto průměrnou rychlostí] — viz tab. 4.

V období 1980-86 byla dynamika vývoje průměrných rychlostí v kategoriích žactva stejná: do sezóny 1983-84 mírné zvýšení rychlostí o přibližně 0,3 m/s, v dalších dvou sezónách přibližně stejně velký pokles rychlostí. Závod-

Tab. 3. Rozdělení objemu volného a klasického způsobu podle intenzit zátížení

De-sítka VŽZ	ŽK 73			ŽC 73		
	I.	II.	III.	I.	II.	III.
	KLA:VOL	KLA:VOL	KLA:VOL	KLA:VOL	KLA:VOL	KLA:VOL
1.	18:9	33:15	17:8	23:11	33:16	11:6
2.	23:13	30:15	14:5	23:10	35:12	14:6
3.	34:11	30:8	9:8	37:10	25:9	13:6
4.	chybí podklady			36:16	25:7	11:5

Tab. 4. Průměrné rychlosti vítězů závodů VŽZ

Kategorie	ŽK 74	ŽK 73	DK ML	DK ST	ŽC 74	ŽC 73	DC ML	DC ST
Celkově	4,79	4,90	5,07	5,02	4,99	5,30	5,59	5,84
KLA	4,66	4,80	5,09	5,05	4,95	5,18	5,52	5,82
VOL	4,97	5,05	5,03	4,95	5,05	5,46	5,69	5,88

níci a závodnice dorosteneckých kategorií v tomto období víceméně systematicky zvyšovali průměrnou rychlost (celkově asi o 0,5 m/s).

V sezóně 1986—87 došlo v důsledku jak změny techniky, tak intenzifikace tréninkového procesu k posunu dosavadních trendů:

- žactvo dosáhlo výrazného nárůstu rychlostí asi o 0,6 m/s proti sezóně 1985—86
- dorostenky zvýšily rychlost málo; mladší o 6,16 m/s, starší o 0,04 m/s
- zrychlení dorostenců mladších mělo hodnotu 0,1 m/s, dorostenců starších 0,3 m/s.

Tato velká zrychlení u žactva a dorostenců nejsou dána pouze zahrnutím závodů VOL, i závody KLA byly absolvovány nejrychleji od roku 1980.

I když se jedná o desetiny či setiny m/s, je třeba vidět systematicku tohoto vývoje a nároky z toho vyplývající. Vždyť u žactva představuje uvedené zrychlení v průměru skutečnost, že nejlepší žačky a žáci ujeli v poslední sezóně trať 3000 m o 1:20 min rychleji než v sezóně minulá. Nejlepší dorostenky mladší absolvovaly v průměru trať 5 km o 40 s rychleji a starší dorostenčí 10 km o 1:30 min rychleji než vloni. Dále si všimněme poměru rychlostí klasickou a volnou technikou. Žactvo jezdilo VOL přibližně o 0,2 m/s rychleji než KLA (děvčata i kluci), dorostenčí zhruba o 0,1—0,3 m/s rychleji. Naproti tomu dorostenky závodily KLA nepatrně rychleji než VOL. I když je nutné vzít v úvahu délky tratí a fyziologický vývoj děvčat, je přece jen zarážející, že žačky starší jezdily VOL rychleji než dorostenky starší (a to představovaly dorostenky Pravečková atd. současnou juniorskou reprezentaci). Je otáz-

kou, zda intenzifikace tréninkového procesu nebyla u žactva přece jen neúměrně vysoká, zatímco u dorostu nedostatečná.

Zvýšení rychlostí dále znamená, že žačky starší byly v KLA na úrovni dorostenek mladších v sezóně 1982—83, v průměru obou stylů na ložské úrovni dorostenek mladších. Žáci starší jsou rychlostí na úrovni dorostenců mladších z roku 1983—84. Jistě k tomu přispěla i změna techniky, vždyť i KLA se dnes jezdí na „hladších“ lyžích, rozhodně však tyto skutečnosti musí každý trenér vzít v úvahu při dlouhodobém plánování přípravy a výkonnostních cílů.

Předchozí poznámky se týkaly pochopitelně výkonnostních špiček v jednotlivých kategoriích. Současně je však třeba poznamenat, že se relativně zhoršila úroveň „středu“ těchto kategorií. Svědčí o tom zmenšující se počty vyjetých I. výkonnostních tříd a větší odstup vítězů závodů od průměru (kromě kategorie dorostenců mladších).

Hlavní závěry

Závěrem chceme shrnout poznatky, které považujeme při plánování a organizaci tréninku (a to nejen v TSM) za nejdůležitější.

- Výkonnost závodníka úzce souvisí s náročností tréninku. V náročném tréninku má samozřejmě svůj díl odpovídajícím způsobem vysoký objem TU. Avšak samotné objemy tvoří podmínku nutnou, nikoliv postačující. Další podstatnou podmínkou je účelné rozdělení objemů cyklických TU do intenzit zátížení (ve II. intenzitě kolem 40 %, ve III. intenzitě 20—25 %).
- Při intenzifikaci tréninku a důrazu na STU nelze (zvláště v žákovských kategoriích) zanedbávat pohybovou všestrannost, obratnost apod. Zařazení těchto prvků znamená podstatné rozšíření počtu TH (hodně nad 500), ale má pozitivní (a to dokonce okamžitý, jak prokazují výsledky) dopad na vlastní lyžařskou výkonnost.
- Lyžařský trénink klasickým způsobem představuje u žactva 68—78 % celkového objemu LY, u dorostu mladšího 62—68 % objemu LY. Příprava na volný způsob běhu se odrazila ve strukturálních změnách tréninku i určitém přerozdělení intenzit zátížení. Zvýšil se význam CY, KL a SÍ a poklesl objem BĚ. V souvislosti s nárůstem bruslení se zvýšil počet km, naježděných na KL a LY (v I. int.).
- Náročnost tréninku staví stále více do popředí význam aktivní regenerace. Kromě jednoznačných zdravotních hledisek potvrzují výsledky předních TSM (EXJ, KVA, HAR, VIM), která věnují regeneraci mimořádnou pozornost, přímou vazbu regenerace a výkonnosti.
- Velmi si vážíme spolupráce s trenéry TSM a LO při vzhodnocování RTC. Naší snahou je poskytnout objektivní pohled na přípravu mládežnických kategorií s cílem dosáhnout její vyšší účinnosti. Tento cíl už je ale plně v rukou trenérů a jejich svěřenců.

Poznámka: Užité zkratky: CKM — cyklické km celkem (km), LY — běh na lyžích (km), KL — kolečkové lyže (km), IM — imitace (km), CY — cyklistika (km), SÍ — síla, posilování (hod), BĚ — běh (km), TD — tréninkové dny, TH — tréninkové hodiny — REG — aktivní regenerace.

Ing. JAROSLAV JUREČKA
člen TR běhu VSL ČUV ČSTV

Co je nového v dopingů?

(Dokončení ze str. 8)

je nutná redukce hmotnosti sportovců před výkonem. Použití v lyžování se rovněž nepředpokládá.

Z dalších preparátů je omezeno používání alkoholu, lokálních anestetik a kortikosteroidů. Jejich podání je nutno před závodem hlásit.

Krevní doping

Dodávání plné krve at již vlastní nebo od jiného dárce nebo dodávání krevních derivátů před výkonem je zakázané. V současné době však neexistuje metoda na prokázání tohoto druhu dopingů ze vzorku moče. Zdravotní komise MOV proto apeluje hlavně na lékařskou etiku s ohledem na

možné komplikace (alergická reakce, šok, přenos infekčních onemocnění, jako infekčního zánětu jater a v poslední době i viru AIDS).

Upozorňujeme hlavně na to, že většina lékařů nepracujících pravidelně se sportovci, nezná seznamy preparátů, obsahujících zakázané látky. Předkládáme proto seznam u nás běžně dostupných preparátů, které tyto zakázané látky obsahují. Je již na trenérově a i samotném závodníkovi, aby se těmto lékům před závodem vyhnul.

Léky obsahující zakázané látky

Codein tbl., Coffeinum natrium benzoicum inf., Fortral inj., Reasec tbl.

i gtt., Rhinopront caps., Evercil oční kapky, Korynal tbl., Alnagon tbl., Bromadryl F tbl., Cholaspan drag., Depurgan drag., Ephedrin tbl. i inj., Ergofein drag., Ipecarin gtt., Harbureta tbl., Kodynal tbl., Mukoseptonex E gtt., Naso-Famosept gtt., Pleumolysin gtt., Solutan gtt., Spasmoveralgin tbl. i čípky, Stenolon tbl., Superanabolon inj., Tussilen gtt., Vicedrin drag.

Je naším přáním, aby tento článek zamezil eventuálním nepřijemnostem, které by mohly vzniknout při dopingových kontrolách, které i v tomto roce budou při lyžařských soutěžích prováděny.

MUDr. MILAN JIRÁSEK a
předseda ZK VSL ÚV ČSTV
MUDr. PETR KREJČÍ

ROZVOJ MASOVÉHO ŠPORTU V SSR

Slalomová trať lyžařského areálu v Jasne, ktorá je kandidátom MS 1991 a 1993 ve sjezdových disciplínach

Podľa poslednej štatistiky je na Slovensku organizovaných v lyžiarskom hnutí vyše 29 tisíc členov. Tento pomerne vysoký stav však ešte neodzrkadľuje ani zďaleka všetkých športovcov, ktorí v zimných mesiacoch holdujú lyžiarskemu športu. Dnes sa už neraz hovorí, že aj na Slovensku lyžujú celé rodiny, že niet rodiny, kde by sa na povale nenašli zjazdovky, či bežky a to aj niekoľko párov. Lyžiarsky šport či už na zjazdovkách, alebo posledne aj na bežkách patrí medzi najpopulárnejšie športové odvetvia a štatistiky neklamú, že sa ešte dynamicky rozvíja. Súčasná trata, zjazdovky a pod. už nestačia pre všetkých záujemcov. Preto sa často zamyšľame nad novými formami masového lyžovania, ako ho skvalitniť, či ako primäť viac mládeže.

Masový rozvoj má na starosti vo Výbore lyžiarskeho zväzu SÚV ČSTV komisia, ktorej predsedom je ing. Fusko. Pred nedávnom ešte pretekali na bežkách, teraz žije v Kremnici a tak má tie najlepšie predpoklady pre úspešnú činnosť na tomto úseku. Táto komisia je úzko napojená na jednotlivé odborné úseky, najmä bežekový a zjazdový, ktoré väčšinu podujatí zabezpečujú. V masovom lyžovaní sa orientujeme hlavne na mládež. V minulom roku sme uskutočnili nulý ročník Dňa lyžiara, pri ktorom sme využili skúsenosti z ČSR a Sovietskeho zväzu. Takmer v 50 TJ sa táto akcia uskutočnila a treba povedať, že sa stretla s mimoriadnym záujmom. SÚV každému oddielu, ktorý splnil podmienky, poskytol dotáciu tisíc Kčs na najnutnejšie výdavky. Neraz iba tma spravila záverečnú, toľko bolo záujemcov. Všetky skúsenosti z Dňa lyžiara sme zhrnuli, komisia ich zhodnotila, teraz pripravuje vydaní metodického listu v atraktívnej podobe a v budúcej sezóne uskutočnime prvý ročník v ktorom využijeme všetky doterajšie dobré skúsenosti. Určili sme jednotný termín, ale tento nie je záväzný pre lyž. jednoty. Od tejto akcie očakávame podstatné rozšírenie záujmu širokej verejnosti, ale najmä mládeže. Počas Dňa lyžiara by sa mali prelínať behy, skoky, zjazd, ale všetky v hravej a zábavnej forme, aby sa u mládeže čo najviac pozapalovali ohníčky pre lásku k tomuto športu. Deň lyžiara uskutočnime v spolupráci z Československým rozhlasom v SSR. Termín uvedieme v kalendári súťaží.

Za hlavné podujatie aj v budúcej sezóne považujeme uskutočnenie bežekových masových pretekov Biela stopa SNP, ktoré budú mať už 15 výročie. Doterajšie počty okolo 10 tisíc účastníkov považujeme za optimálne. Počty priamych účastníkov sa pomaly znižujú, preto sa orientujeme na zvyšovanie počtov z radov mládeže na tzv. Malej bielej stope

SNP. Organizačné výbory sú už v činnosti a sú zárukou dobrej organizácie. Biela stopa SNP by sa od budúceho ročníka mala uskutočňovať pod patronátom Olympijského výboru. Určite to zvýši popularitu týchto najmasovejších pretekov v SSR.

V kalendári masových podujatí máme aj viacero podobných podujatí. Sú to najmä rôzne prechody, pochody a pod. Niektoré organizujeme v spolupráci s turistickým zväzom. Majú už dlhoročnú tradíciu a organizujeme ich tak, aby vyvrcholením bola Biela stopa SNP.

VLZ SÚV ČSTV spolupracuje už dlhé roky so SZM a PO pri organizovaní rôznych podujatí ako sú Cena kamaráta, Pionierska lastovička a pod. Do kalendára súťaží sa pravidelne dostávajú preteky, ktorých cieľe vystihuje názov — lyžuje celá rodina. S úspechom ich uskutočňujú najmä TJ v nižšie položených oblastiach a samozrejme v Doľanoch pri Bratislave, kde tieto preteky vznikli. Podobne je to aj s pretekmi generácií. Do povedomia sa dostávajú aj preteky veteránov, ktoré uskutočňujú takmer všetky väčšie TJ a VLZ zabezpečuje majstrovstvá Slovenska. Populárne sa stali aj rozlúčky so snehom na záver lyžiarskej sezóny. Pokračovať budeme aj v behoch, ktoré sme začali uskutočňovať pri príležitosti 40. výročia oslobodenia ČSSR. Boli štafetové behy 40X1 km, ktorých finále sa uskutočnilo vo Vysokých Tatrách pri príležitosti SP na Tatranskom pohári. Zmení sa iba číslo 40, ktoré by malo vyjadrovať výročie oslobodenia.

VLZ spolupracuje pri organizovaní rôznych ďalších podujatí, ktoré pripravuje napr. Vysokoškolský šport, učňovská mládež, nevidomí, nepočujúci atď. Významná je naša spolupráca s ROH. Do jednotlivých zotavovňí ROH počas zimných turnusov zabezpečujeme lyžiarskych cvičiteľov. Do masových akcií môžeme započítať aj bohatú činnosť LO v tzv. priprav-

kách. Samozrejme aj činnosť vo verejných lyžiarskych školách. V spolupráci s VV CR ich bolo v činnosti vyše 90 a učilo sa v nich niekoľko desiatok tisíc účastníkov.

Nedostatkov v masovom lyžovaní máme najmä v týchto smeroch:

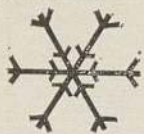
- Masové lyžovanie sa uskutočňuje s najväčším úspechom v oddieloch, ktoré nemajú pretekárov a v nižšie položených oblastiach.
- Masové lyžovanie nevie mládeži poskytnúť to, čo napríklad môže zvať turistov. Sú to zľavy na výťahoch a vlekoch a ubytovniach.
- Slabá propagácia v masovokomunikačných prostriedkoch.
- Slabá spolupráca s ministerstvom školstva a ďalšími organizáciami.
- Málo upravených tratí pre bežcov či zjazdárov. Úplne chýba upravené bežekové trate v blízkosti mestských aglomerácií, osvetlené a s parkoviskami, tak, aby pracujúci, alebo študujúci športovec si mohol prísť zašportovať aj po práci, alebo po skončení školských povinností. Tak, ako to poznáme v severských krajinách. Ide o malé investície, ktoré sa štátu na zdravom národe mnohonásobne vrátia.
- Takmer vôbec nevyužívame spoluprácu s NV.

Poznáme teda klady aj záporny našej činnosti v oblasti masového športu. Je v našich silách dosiahnuť v tejto oblasti už v najbližšej zimnej sezóne lepšie výsledky.

Dr. MARTIN SCHELLING
predseda VLZ SÚV ČSTV

Peter Pecho 55-ročný

V decembri sa dožil 55 rokov významný telovýchovný pracovník Peter Pecho z Nitry. Už niekoľko desaťročí pracuje v lyžovaní. Zastával celú radu funkcií v bývalom kraji, v súčasnosti sa angažuje v TJ Junior a v okrese. Je zakladateľom VLŠ v Nitre pri TJ Lokomotiva, TJ Pleťa a TJ Junior a dopisovateľom časopisu Lyžařství. Do ďalších rokov mu želáme pevné zdravie, veľa úspechov a tvorivej aktivity v lyžiarskom hnutí.

Lyžování pro každého

SITUACE VE VÝZBROJI A VÝSTROJI

Zima se nezdáritelně blíží a my jsme pochopitelně zvědaví nejen jaká bude, kolik napadne sněhu, jak se vylepšila dopravní zařízení na horách, ale i jak je před zimní sezónou připraven obchod plnit přání lyžařů. Uvádíme, jak vypadá situace na trhu podle našich zjištění.

Skokani

Pro podporu této disciplíny obdrží ještě letos střediska vrcholového sportu mládeže 100 párů skokanských lyží zn. Artis a v příštím roce dalších 100 párů, obě dodávky uhradí podnik Sazka. Dále byl zajištěn dovoz skokanských lyží od firmy Atomic (prodejna Praha, Tyršův dům) a od firmy Elan (prodejna Praha, Pragoimpo). Prodej je podle rozdělovníku.

Skokanské vázání je v prodejně Tyršův dům a skokanské boty naší výroby dodává na objednávku podnik Obuv Hradec Králové.

Problémem zůstávají i nadále skokanské kombinézy. Dosud se jejich potřeba řešila dovozem z Jugoslávie od firmy Toper a i v současné době se jedná o další dovoz. Z tuzemských výrobců projevil ohotu touto výrobou se zabývat výrobní družstvo Pleta Prešov. Předpokládáme, že zkušební vzorek dostaneme ještě v tomto roce.

Běžci

Sortiment běžeckých lyží pro rekreační běh se proti loňskému roku nemění. Novinkou budou běžecké lyže s ocelovými hranami určené pro náročnou turistiku, které by měly přijít na trh ze Súlova. Sortiment závodních běžeckých lyží by se měl rozšířit o dětské v délkách 160 a 170 cm, kterých by z Nového Města měli ještě letos dodat dvakrát 500 párů a začátkem r. 1988 stejně tolik. Závodní lyže pro dospělé vzor Bohemia Extra a Skating budou i nadále dodávány podle rozdělovníku.

Běžecké boty a vázání tuzemské výroby bude dodáváno jako dříve v normách 75 a 50 mm. Národní podnik Botana usilovně vyvíjí nový tvar podešve a uchycení ve vázání, který by umožnil lepší vedení lyže hlavně při bruslení (zatím jsou ve zkouškách první prototypy). Pro potřeby závodního lyžování by se měl realizovat dovoz bot a vázání systému NNN (New Nordic Norm).

Dodávky běžeckých holí na trh zabezpečují dva výrobci — družstvo Dřevotvar Znojmo a PMP Jesan Jeseník v dostatečném množství.

Družstvo Druchema Praha již plně rozjelo výrobu kompletní řady běžeckých vosků tvrdých i tekutých v teplotních rozsazích a barevném označení jako vosky zahraniční (např. SWIX), dále uvedli na trh textilní papír Skivotex pro leštění skluznic (a o který obchod projevil však zatím minimální zájem). Je možné, že se brzy dočkáme i plastických kuffíků na vosky, jejich výrobu by měli zahájit v Nisaspportu.

Z podniku Okula Nýrsko možná již koncem I. čtvrtletí začnou dodávat pro běžce štítek jako ochranu očí

před padajícím sněhem. Výrobu vhodného oblečení závodního i rekreačního jsme iniciovali u řady výrobců a jejich výrobky se objevily na trhu, dále už by měly působit ryze obchodní vztahy nabídky a poptávky.

Sjezdáři

Výrobní program sjezdových lyží z n. p. Sport doznal změny v dezénech, vývojové oddělení však usilovně pokračuje ve vývoji špičkové lyže s dřevěným jádrem a dalšími doplňky pro rychlejší útlum kmitů. Z n. p. Dřevindustria mimo standardního sortimentu lyží dětských a pro dospělé by na trh měly přijít první lyže z ověřovací série výroby podle licence Atomic. Věříme, že záměr se plně vydaří a na trhu budeme mít kvalitní lyži vhodnou i pro závody.

Výrobu lyžařského bezpečnostního vázání zabezpečují u nás čtyři výrobci. Filmový průmysl Praha uvede na trh další význačnou novinku — řadu M 16 a M 26 doplní novým vázáním M 46, jehož špička je skutečně světová špička díky své konstrukci nášlapné plochy. Ta se posouvá po základně a tření není ovlivněno ani kvalitou a ani stupněm opotřebení boty a dále konstrukci přichytek přední části podešve, které tuto uvolní až po překonání maximální elastické výchylky. Ve výrobním programu zůstávají i nadále komplety s patou Rotamat i Kompakt. Po dohodě s výrobcem bude vyrobeno i omezené množství vázání v závodním provedení, které bude distribuovat opět prodejna v Pardubicích. Z n. p. Koh-i-noor Bílovec by se na trhu mělo objevit inovované deskové vázání K 300 v provedení Standard a Junior. Provedení Kid (dětské) není kontrahováno a není kontrahováno ani dětské vázání N 10 z Nisaspportu a tato skutečnost vyvolává naše velké obavy z možné skutečnosti, že na trhu bude nedostatek dětského bezpečnostního vázání. Upozornili jsme na to pracovníky generálního ředitelství Obchodu průmyslovým zbožím. Loňský sortiment sjezdářských bot z n. p. Botana by se měl rozšířit o další typ skeletu, a to se zadním nástupem opět ve spolupráci s firmou Caber.

Ze zahraničí budou dovezeny boty od firmy Dynafit, Dachstein, Nordica, Koflach a snad i Salomom.

Sjezdové hole vzhledově vylepšené dodává Dřevotvar Znojmo. Pro potřebu výkonných sjezdařů doporučujeme hole z Nisaspportu.

Kolekci lyžařských brýlí z n. p. Okula Nýrsko obohátí nové sjezdářské brýle s dvojitým zorníkem, který odstraní problém zamlžování. Do plánu vývoje byl již konečně zařazen náš dlouholetý požadavek na brýle pro ty lyžaře, kteří nosí dioptrické brýle.

Další připravovanou novinkou je přílba pro slalomáře s vystouplou zesílenou přední částí, která by měla ochránit před úderem slalomové tyče. Vzorky do zkoušek dostaneme ještě do konce roku.

Problémem zůstává i nadále oblečení, a to jak svrchní, tak i spodní. Část vyplývá z nedostatku vhodných materiálů, část z neochoty výrobců inovovat podle světového trendu a nakonec část i od nepružných krajských sortimentářů bojičích se objednávat novinky, které se nám ve vývojích některých podniků přece jen podaří vyvzorovat.

Věříme, že probíhající přestavba národního hospodářství a s tím i snad myšlení lidí odstraní i tyto nedostatky a že dojde k dalšímu zlepšení v zásobování trhu.

JOSEF BURDA
předseda komise výzbroje a výstroje
VSL ÚV ČSTV

LIGA DÁLKOVÝCH BĚHŮ

V příštím roce se uskuteční již V. ročník Ligy dálkových běhů 1988, který má na programu osm závodů. Hodnotí se výsledky nejlepších 100 mužů a žen z každého závodu. Do hodnocení jednotlivého závodníka (závodnice) v celkové klasifikaci se započítávají nejlepší výsledky ze čtyř závodů.

Přehled závodů V. ročníku a adresy pořadatelů:

17. ledna: Jablonecký maratón, TJ Elitex Jablonec, Sportovní 310, 466 04 Jablonec n. Nisou

23. ledna: Břežinská padesátka, Sokol Břežiny, B. Muslek, 569 95 Břežiny u Poličky

31. ledna: Jizerská padesátka, TJ Lokomotiva Liberec, Jablonecká 21, 461 04 Liberec

7. února: Orlický maratón, TJ Spartak Skuhrov, Iva Ehlová, Trávník 1233, 516 01 Rychnov nad Kněžnou

14. února: Krušnohorská padesátka, TJ Lokomotiva Teplice, P. Husák, 25. února 1300, 415 01 Teplice

20. února: Šumavskou stopou, TJ Šumavan Vimperk, Štěpán Turek, tiskárna Mír, 385 01 Vimperk

27. února: Veteráni bílé stopy, TJ Nové Město na Moravě, dr. J. Kučera, Mírová 6, 392 31 Nové Město na Moravě

6. března: Jesenícká sedmdesátka, OV ČSTV Šumperk, Tyršova 12 — Z. Hamalová, 787 48 Šumperk

Kalendář

Také v nové sezóně chceme, aby pravidelnou rubrikou dvoustrany Lyžování pro každého byl kalendář masových a náborových akcí, které připravují lyžařské oddíly. Redakci velmi mrzí, že tak malou odezvu měla výzva, aby jí oddíly včas hlásily všechny připravované akce. Organizační a politicko-vedoucí pracovníci oddílů v tomto směru zklamali. Očekáváme, že se polepší a nejspíše do 31. prosince nám oznámí program všech připravovaných závodů v únoru a březnu, přístupných veřejnosti.

20. 12. 1987. Kritérium prvního sněhu v běhu, vše, v Nové Vsi, pořadatel RH Olomouc

26. 12.: Zahajovací závody v běhu, vše, Vávrův palouk, Sokol Senohraby

30. 12.: Náborové závody žactva v běhu, ž, Krušné hory, Lokomotiva Teplice

30. 12.: Závody prvního sněhu v běhu, vše, Špičák na Šumavě, Slavoj MP Plzeň

30. 12.: Závody dvojic v běhu, MŽ, j, d, Hrabětice, Dukla Liberec

31. 12.: Zahajovací závody v běhu, vše, Boží Dar, Slovan Karlovy Vary

31. 12.: Kritérium prvního sněhu v běhu, vše, Hojsova Stráž, Škoda Plzeň

31. 12.: Silvestrovský běh, d, ž, Prachovice, Tatra Prachovice

1. 1. 1988: Přebor MV Ostravy v běhu, vše, Praděd, VOKD Poruba

2. 1.: Veřejné závody v běhu, vše, Harrachov, Jiskra Harrachov

3. 1.: Berounská desítka, běh, vše, Zdejcina, Lokomotiva Beroun a TJ Zdejcina

8. 1.: Štít Krušných hor v běhu, vše, Boží Dar, Slovan Karlovy Vary

9. 1.: Malý král Jizerských hor v běhu, ž, Smědava, Slovan Libverda

10. 1.: Kolem Nové Louky v běhu, M, Ž, j, d, Nová Louka, Lokomotiva Liberec

16.—17. 1.: Cena Štěchovic, dva slalomy, M, Ž, Strážné, Sokol Štěchovice

17. 1.: Jablonecký maratón — Liga dálkových běhů, M, Ž, Břízky, Elitex Jablonec

17. 1.: Stašská patnáctka, běh, vše, Sokol Stachy, Zadov

17. 1.: Liga Vysočiny, běh, vše, Kameničky, Sokol Kameničky

17. 1.: Sněžnické stopy, běh, M, Ž, j, d, Kablo Děčín, Sněžník

17. 1.: Novoveský maratón, běh, M, Ž, Nová Ves, RH Olomouc

23. 1.: Březinská padesátka — Liga dálkových běhů, M, Ž, Březiny, Sokol Březiny

24. 1.: Lužický maratón, běh, M, Ž, Polevsko, Jiskra Polevsko

23.—24. 1.: Zlatá lyže Šumavy, štafety, M, Ž, j, d, Špičák, Slavoj MP Plzeň

24. 1.: Náborový závod mládeže v běhu, d, ž, Bezručův vrch, Lokomotiva Krnov

30. 1.: Přebor Chodska v běhu, M, Ž, Capartice, Jiskra Domažlice

23.—24. 1.: Krajský pohár v běhu, d, M, Ž, Ránská u Telče, Spartak Telč

30. 1.: Vimperská třicítka, běh, vše, Zadov, Šumavan Vimperk

31. 1.: Jizerská padesátka — Liga dálkových běhů, M, Ž, Bedřichov, Lokomotiva Liberec

31. 1.: Stafety 100×100 m, vše Bruntál, Slavoj Bruntál

31. 1.: Zlatý jelen, štafety, M, Ž, j, Capartice, Jiskra Domažlice

Vysvětlivky: ž = žactvo, d = dorost, j = junioři, M = muži, Ž = ženy, vše = všechny kategorie.

Nezapomeňte na hlášení únorových a březnových závodů redakci Lyžářství, Klimentská 1, 115 88 Praha 1.

Liga Vysočiny

Liga Vysočiny v nové sezóně absoluuje již osmý ročník. Je sérií veřejných závodů v běhu, kterých se může zúčastnit každý zájemce. Byla založena spoluprací VSL OV ČSTV Havlíčkův Brod, Chrudim, Svitavy a Žďár nad Sázavou. Je vypsaná pro všechny kategorie, oddíly měst i vesnic podle počtu obyvatel. Jejím garantem je i v tomto ročníku nositel Bronzové plakety ČSTV lyžařský oddíl TJ Kovo-finiš Ledeč n. S. Začíná 17. ledna 1988 v Kameničkách. -ED-

NA PLASTICKÉM KOBERCI

Spartak Velké Meziříčí si připomenul 70. výročí VRSR, 30 let ČSTV a 100. výročí organizovaného lyžování v českých zemích závody mládeže v obřím slalomu na plastickém koberci v lyžařském areálu na Fajtově kopci. Třetí říjnovou neděli v šesti kategoriích žactva a dorostu se sešlo 88 startujících ze sedmi oddílů Jihomoravského kraje.

V závodě mladšího žactva zvítězil P. Zezula (Sp. Velké Meziříčí) za 45,71 před P. Novákem (RH Brno) —

NOVÉ VOSKY

Druchema vyrobila sérii nových vosků Skivo Olympia a lyžařských parařinů Skivo Hestan. Tuhý běžecký vosk Skivo Olympia červený special je pro nový jemnozrný sníh při teplotách -2°C až 2°C při velké vlhkosti vzduchu. Modrý extra se používá pro nový i starý prachový sníh při teplotách -1 až -3°C , modrý pro nový i starý sníh při -2 až -5°C , zelený pro nový i starý prachový sníh při -4 až -9°C , zelený special pro nový i starý prachový jemnozrný sníh při teplotách -8°C a nižších, žlutý pro vlhký i starý jemnozrný sníh při 1°C a vyšších teplotách, fialový pro nový i starý, prachový, vlhký a střídavý jemnozrný sníh při 1° až -1°C , oranžový podkladový vosk pro tuhé běžecké lyžařské vosky při -10°C a nižších teplotách pro tvrdý ostrý starý sníh. Tekuté běžecké vosky Olympia klister červený pro mokrý hrubozrný sníh, jarní firn při teplotách nad 0°C . Při ostrém sněhu je možno použít jako podklad Skivo Olympia skare. Olympia skare modré je pro tvrdý, zledovatělý a hrubozrný sníh pod 0° až -8°C , Olympia klister žlutý pro vlhký až mokrý, nový a jemnozrný sníh při 0° a vyšších teplotách, Olympia skare special zelené pro jemnozrný a hrubozrný firn nebo ledovou stopu při -5°C a nižších teplotách. Možno jej použít jako podkladový vosk pod skare modré a fialový klister.

0,77 a M. Maštaliřová (RH Brno) v čase 49,54 před P. Vojtěchovou (Sokol Bedřichov) — 0,56. Ve starším žactvu vybojovali prvenství E. Novotný (RH Brno) časem 45,40, následován N. Atanasčevem (Sokol Bedřichov) — 0,54 a K. Fialová (TJ Třebíč) za 49,44 před E. Prchalovou (Sokol Bedřichov) — 0,52. Z dorostenců byl první I. Rohovský v čase 45,09 před P. Sejkem (oba Sp. Velké Meziříčí) — 1,21 a A. Malá za 48,18 následována M. Šerákovou (obě TJ Třebíč) — 0,64. -pz-

Záběr z výcviku mládeže Spartaku Velké Meziříčí na plastickém koberci (Foto P. Zezula)

ZE SVĚTA

● **KANDIDÁTI MS 1991 a 1993** rozhodnutím sekretariátu FIS vyslali své zástupce na poradu 5. a 6. listopadu v dějišti příštího kongresu Mezinárodní lyžařské federace Istanbulu. Na program byly informace o podmínkách organizace, určení pořadí akcí kandidátů a pořadí hlasování na kongresu. O uspořádání MS 1991 a 1993 v klasických disciplínách mají zájem a podali oficiálně svoji kandidaturu: Val di Femme (Itálie), Falun (Švédsko), Harrachov (ČSSR), Thunder Bay (Kanada), Sapporo (Japonsko — pouze pro rok 1993) a Planica (Jugoslávie). Kandidáti MS 1991 a 1993 ve sjezd. disciplínách: Jasná, Saalbach (Rakousko), Garmisch-Partenkirchen (NSR), Sierra Nevada (Španělsko), Marioka (Japonsko) a Las Lenas (Argentina). Zájem o uspořádání MS 1991 v akrobatickém lyžování má Lake Placid (USA), v roce 1993 SSSR zatím bez udání místa. O dějištích MS 1995 v klasických i sjezdových disciplínách rozhodne kongres FIS 1990 ve švýcarském Montreux. V pátek 10. června 1988 na kongresu v Istanbulu dopoledne každý kandidát bude mít k dispozici 10 minut čistého času v kterém může promítnout film, videokazetu nebo diapozitivu a promluvit. V sobotu 11. června před hlasováním má ještě každý kandidát možnost uvést svou kandidaturu pro slovo 3—5 minut. Pořadí hlasování bylo vylosováno takto: 1. MS 1991 sjezdové, 2. MS 1991 klasické, 3. MS 1993 sjezdové, 4. MS 1993 klasické. Pořadí prezentací s filmem, video apod. v pátek 10. června: 1. klasické disciplíny Kanada, Itálie, Švédsko, Jugoslávie, ČSSR a Japonsko. — 2. sjezdové disciplíny: Argentina, Rakousko, Japonsko, Španělsko, NSR a ČSSR. Pořadí prezentací v sobotu 11. června na kongresu: 1. sjezdové disciplíny Japonsko, Rakousko, ČSSR, Španělsko, NSR a Argentina, 2. klasické disciplíny: Jugoslávie, Kanada, Itálie, ČSSR, Japonsko a Švédsko. Volba pořadatele MS se uskutečňuje tajným hlasováním. Ke zvolení je třeba získat nadpoloviční většinu všech hlasů. Když v prvním kole žádný kandidát tuto většinu nedosáhne hlasuje se znovu a odpadá kandidát s nejnižším počtem hlasů. Pokud ani ve druhém kole nebude rozhodnuto opakuje se tak dlouho, až některý kandidát dosáhne absolutní nadpoloviční většiny. Kdyby se stalo, že by dva kandidáti nakonec obdrželi stejný počet hlasů, muselo by se uskutečnit dodatečné hlasování.

● **KONGRES FIS 1988** v Istanbulu bude slavnostně zahájen ve čtvrtek 9. června v kulturním centru Atatürk s předvedením folklóru v 19 hod. Jed-

nání je na programu 10. a 11. června vždy od 8.30 hod. Úvodem ke kongresu bude 6., 7. a 8. června zasedání předsednictva a komisí FIS. Ve středu 8. června od 18.30 hod. je na programu kalendářní konference.

● **MISTROVSTVÍ SVĚTA 1989** ve sjezdových disciplínách ve Vail/Beaver Creeku (USA) má již stanovený program. Bude slavnostně zahájeno v neděli 29. ledna v 19 hod. Tentýž den v Beaver Creeku bude na pořadu slalom žen pro kombinaci, 30. ledna stejná disciplína mužů, 31. ledna a 1. února tréninky, ve čtvrtek 2. února sjezd žen pro kombinaci, 3. února sjezd mužů pro kombinaci, v sobotu 4. února sjezd mužů v Beaver Creeku, 5. února sjezd žen ve Vailu, 6. února slalom žen v Beaver Creeku, 7. února superobří slalom mužů ve Vailu, kde se budou konat i zbývající disciplíny: 8. února superobří slalom žen, 9. února obří slalom mužů, 11. února obří slalom žen a v neděli 12. února slalom mužů, po němž bude následovat slavnostní zakončení.

● **OLYMPIJSKÝ OHĚN** je na cestě do Calgary. Byl zažehnut třetí listopadovou nedělí ve starořecké Olympii pomocí zvěšovacího skla a slunečních paprsků. Štafetou místních sportovců byl přenesen do městečka Platanas a z letiště Andravida dopraven do Atén, kde na olympijském stadionu ho převzali zástupci Calgary, aby po převezení do Kanady a dlouhé cestě provinciemi vzplál 13. února 1988 v dějišti XV. ZOH.

● **SOVĚTSTÍ BĚZCI** zahájili hlavní část olympijské přípravy v novém lyžařském středisku v altajském pohoří v nadmořské výšce 1975 m. Využívali příznivých sněhových podmínek na tratích, které profilem byly přizpůsobeny trasám v Calgary.

● **ŠVĚD GUDE SVAN** a čs. reprezentantka Alžběta Havrančíková zvíťazili v listopadových zahajovacích běžeckých závodech v Bruksvallarne při účasti lyžařů šesti zemí. V závodě mužů na 15 km volnou technikou bylo pořadí: 1. Svan 40:27,0, 2. Ottosson — 13, 3. Mogren (všichni Švéd.) — 20, 4. Nýč — 31, 5. Benc — 33, 7. Korunka — 46, 9. Švanda — 51, 11. Lisičan — 1:20, 21. Petrásek — 2:35, 27. Bečvář — 3:11, 31. Teplý — 3:22. Startovalo 85 mužů. Ženy 7,5 km volnou technikou: 1. Havrančíková 23:05, 2. Lambertová a Frostová (obě Švéd.) obě — 17, 6. Klimková — 39, 11. Janoušková — 1:16, 12. Knížková — 1:27, juniorky: 1. Rádlová 24:42.

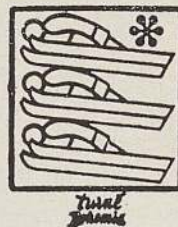
● **FRANK WÖRNDL** a **REGINA MÖSENLECHNEROVÁ** byli vyhlášeni nejlepšími lyžaři NSR letošního roku. Wörndl vybojoval titul mistra světa ve slalomu v Crans-Montaně a Mösenlechnerová ve sjezdu získala bronzovou medaili.

● **DRUŽBA 1988**, mezinárodní závody olympijských nadějí zemí socialistického společenství, bude uspořádána v Sovětském svazu a v Bulharsku. Sjezdové disciplíny se budou konat 22.—30. ledna v Taškentu, klasické disciplíny 8.—14. února v Borovci-Petrochanu.

SVĚTOVÉ POHÁRY K JUBILEU

Dva významné čs. mezinárodní závody oslaví v nové lyžařské sezóně jubileum. Oba jsou soutěžemi Světového poháru, což zaručuje nejlepší mezinárodní konkurenci a tím i důstojnou oslavu.

Čtvrtstoletí trvání si připomenou závodníci, organizátoři a diváci Turné Bohemia. Termínově 9. a 10. ledna

1988 naváže na tradiční Intersportturné a zakončí první období SP skokanů. Začíná v sobotu 9. ledna v Liberci na velkém můstku ve 12 hod. zkušební kole a o hodinu později bude zahájeno 1. soutěžní kolo. Stejný časový program je i při druhém závodě v neděli 10. ledna na devadesátce v Harrachově. Přihlášení jsou již reprezentanti Bulharska, Finska, Itálie, Jugoslávie, Kanady, Maďarska, Norska, NSR, Polska, Rakouska, SSSR, Švédska, Švýcarska, USA a ČSSR. Očekává se ještě přihláška skokanů Francie, Japonska a Španělska, svou neúčast omluvili reprezentanti NDR. Znamená to tedy rekordní účast v 25leté historii tohoto závodu. Pořadatelé Bohemie připravili zvláštní letadlo, které dopraví účastníky Intersportturné ze Salcburku. Organizátoři v Liberci zlepšili ve skokanském areálu podmínky pro závodníky, diváky, televizní a rozhlasové komentátory. Soutěž bude významnou prověrkou světové skokanské špičky před ZOH 1988 v Calgary a velkou přiležitostí pro širší účast čs. skokanů.

Nové Město na Moravě je 15. a 16. ledna dějištěm 50. ročníku Zlaté lyže Českomoravské vysočiny. K účasti byli pozváni reprezentanti 18 zemí. Očekává se nejen start nejlepších běžců světové špičky, zúčastnit se mají také Australané a zájem o závody projeví i Španělé a Argentinci. V pátek 15. ledna v 10 hod. bude odstartován závod mužů SP na 15 km volnou technikou. V sobotu 16. ledna je na programu další soutěž SP štafety mužů 4x10 km klasickým stylem v 9.30 hod. Patnáctka se poběží na nové trati dvakrát 7,5 km, štafety na standardní desítce. Lyžařský stadion u hotelu Ski byl nově upraven, cílová rovinka rozšířena, je dlouhá 200 m a přehledná pro diváky. Všichni zahraniční účastníci budou ubytováni v zotavovně 7. všeoborového sjezdu ROH na Medlově. Netradiční zahájení ve čtvrtek 14. ledna na náměstí v Novém Městě na Moravě bude spojeno s jarmarkem Vysočiny. —lf—

Ti, co psali historii vzpomínají... (3)

Uverejňujeme další vzpomínky některých významných závodníků a činovníků při 100. výročí organizovaného lyžování v českých zemích.

Zasloužilá mistryně sportu **OLGA CHARVÁTOVÁ-KŘÍŽOVÁ**, nejúspěšnější čs. sjezdářka posledního desetiletí:

„Oslavujeme 100 let organizovaného lyžování. Je to významný mezník a velký svátek všech našich lyžařů, ale především to je období bilancování, hodnocení, vzpomínání a plánování toho budoucího — nového.

Samozřejmě nepatřím k pamětníkům a průkopníkům lyžování v naší zemi, ale mohu mluvit o současnosti a nedávné minulosti. Jsem přesvědčena, že jsem zažila období velkého rozvoje a kvalitativního skoku ve sjezdovém lyžování, zejména ve sféře vrcholové.

Od mala jsem měla štěstí. Nejdříve proto, že moji rodiče jsou velcí sportovci a lyžaři zejména. Dalí mně pro základ vše, co dítě pro další rozvoj schopností a dovedností ve sjezdovém lyžování potřebuje. Dále jsem zastihla dobu existence tzv. žakovských družstev ČSR a SSR, kde jsem poznala své vrstevníky, kamarády i sportovní soupeře. Prožili jsme společně krásné chvíle na letních i zimních soustředěních. Snad nejkrásnější vzpomínky mě vážou z této doby k mezinárodním žakovským závodům Ski-Interkritéria v Říčkách a Vrátné a Trofeo Topolino v Itálii. Tady jsem měla poprvé možnost srovnání se světem, se závodnicemi jiných zemí a poprvé jsem okusila krásný pocit z dobré reprezentace naší vlasti. Myslím, že všichni ti, kteří jsme získali na těchto závodech medaile, jsme měli v tu chvíli pocit jakési hrdosti a hlavně nás to ohromně motivovalo pro starší kategorie.

Zde už nešlo vše tak jednoduše a přímočaře. Jenom některým se podařilo dostat se do státní reprezentace. Na mne se štěstí opět trochu usmálo. Při generačních změnách v reprezentačních kádrech jsem byla nominována do juniorského družstva již ve dvanácti letech. Tímto okamžikem jsem se zařadila do systematické přípravy. Proto jsem se začala brzy účastňovat i mezinárodních závodů. Bylo to pro mě všechno nové a nesmírně náročné, současně však lákavé a poučné. Nepřipouštěla jsem si závažnosti velkých soutěží, ani ostych z „velkých“ jmen. Nevím, zda to bylo mou povahou nebo věkem, ale určitě to bylo pro začátky důležité. Přesto na mne mohutně zapůsobilo, když jsem se v šestnácti letech umístila v první patnáctce celkového pořadí Světového poháru a Anne Marie Moserová-Pröllová mi blahopřála. Takové chvíle jsou pro mladé závodníky nezapomenutelné. Rozhodla jsem se tehdy realizovat svůj sen z dětství.

Vždy jsem se chtěla zúčastnit olympijských her a získat tam medaili jako Věra Čáslavská. Byla sice gymnastka, ale to mi nevadilo. Tak to na mne

zapůsobilo, že jsem chtěla také něco takového dokázat. No a nakonec se mi to podařilo. V Sarajevu na ZOH 1984 jsem získala bronzovou medaili ve sjezdu. Mám tedy vzpomínku na celý život a chtěla bych říct těm nejmladším: pokud po něčem touží, co by chtěli dokázat, ať se nikdy nevzdávají! Když člověk něco hodně chce, tak to vždy dosáhne. Je to pouze otázka času a píle.

Přeji československému lyžování do další stovky hodně zdaru a úspěchů.“

Olga Charvátová-Křížová s částí svých trofejí z mezinárodních závodů

[Foto J. Trousil]

Zasloužilý rozhodčí, nositel Medaile M. Tyrše **PAVEL LIVORA**, dlouholetý tělovýchovný pracovník:

„Za největší zážitky považujem okrem svojej dlhoročnej činnosti pri lyžiarských pretekoch v ČSSR resp. ako vedúci štátnych družstiev v zahraničí najmä funkciu hlavného merača dĺžok na Majstrovstvách sveta 1970 v klasických disciplínach vo Vysokých Tatrách. V tú dobu som zastával funkciu predsedu rozhodcovskej komisie VZL SÚV ČSŽTV. Z celej ČSSR sme spolu s ing. Zdenkom Nemečkom (predsedou komisie rozhodcov VZL ÚV ČSŽTV) a Janom Uhróm v roce 1965 vybrali káder 50 dĺžkometeračov, adeptov na túto funkciu. V žargóne lyžiarov bola naša skupina nazývaná „cirkus Livora“. Pre plánované dosiahnutie najlepších výsledkov sa od začiatku do konca vyžadovala disciplína (nie len na svahu, ale aj v skokanských areáloch) a maximálne sústredenie a presnosť merania dĺžok. V roku 1968 bol som vyslaný na ZOH do Grenoblu, aby som jednak pozoroval dianie okolo merania skokov a najmä navrhol účelné zjednodušenie ručného merania dĺžok sko-

kov. Celá naša skupina absolvovala v priebehu 5 rokov preteky v zime každú sobotu a nedeľu s najmenšou absenciou, lebo motivácia bola dostať sa na MS 1970. Na tarchu merania dĺžok nebola jediná pripomienka a súhra bola medzi meračmi dĺžok vynikajúca. Boli sme šťastní, že sme prispeli k dobrému hodnoteniu práce lyžiarskych funkcionárov ČSSR v celom lyžiarskom svete.

Druhým veľkým zážitkom bola účasť na slávnostnom zasadnutí 80-tého výročia zväzu v r. 1978 v Prahe. Bola to aj príležitosť si povýprávať s tými „skor narodenými“ a potešiť sa, že aj tí ešte stále v lyžovaní pracujú. Stejná príležitosť bola oslava 50-tého výročia organizovaného lyžovania na Slovensku.

Do ďalšej stovky lyžovania prajem aby sa aj naďalej našli takí obetiví dobrovoľní pracovníci ako ti „skor narodení“, aby naši mladí pretekári dávali do tréningu a pretekov všetko čo v nich je, aby naši výrobcovia lyžiarskej výstroje vyrábali materiál na takej úrovni, aby sme nemuseli tieto dovážať za drahé devízy a aby každý funkcionár považoval za svoju stavovskú česť odoberať časopis Lyžařství.“

Zasloužilá mistryně sportu **BLANKA PAULŮ**, která v současné době působí jako trenérka na lyžařském gymnáziu v Jilemnici:

„Mám za svou dlouholetou závodnickou činnost na co vzpomínat. Zúčastnila jsem se čtyř mistrovství světa a tří ZOH. Velkým úspěchem pro mne bylo MS 1974 ve Falunu, kde v běhu na 5 km jsem získala stříbrnou medaili, bronzovou ve štafetě s Barošovou, Sekajovou-Svobodovou a Jaškovskou a na desítka byla čtvrtá. Úspěšné rozloučení se závodnickou kariérou byly XIV. ZOH 1984 v Sarajevu, kde naše štafeta byla opět úspěšným kolektivem a vybojovala olympijské stříbro. V závodě na 20 km jsem skončila čtvrtá a bronz mi unikl o 3,3 s.

Nechyběly ani slabší výsledky a zklamání. To největší bylo na ZOH 1976 v Innsbrucku, nerada vzpomínám i na první závod ZOH 1984 v Sarajevu. I s neúspěchy se musí umět každý závodník vyrovnat a znovu bojovat.

Každý kdo chce ve vrcholovém sportu uspět musí mít funkční předpoklady, hodně houževnatosti a silné vůle. Od začátku si musí uvědomovat čeho chce dosáhnout a neustále jít za svým cílem.

Máme lyžařské talenty, ale zdá se mi, že není mnoho těch, kteří si dovedou hodně odříkat a učinit vše pro uskutečnění velkých cílů. Každý sport potřebuje silné individuality, jako byla kuřba. Květa Teriová. I když je vrcholový sport náročný, zase bych si ho vybrala.

Do druhé stovky přeji našemu lyžování hodně úspěchů. Po posledních slabších výsledcích běžkyň věřím, že již v letošní sezóně nastouví vzestupnou tendenci, aby brzy zopakovaly sarajevské úspěchy.“

ÚSPĚŠNÁ SEZÓNA LYŽAŘŮ NA TRÁVĚ

Po závodech FIS v Kálnici a zdařilých startech čs. závodníků v soutěžích Evropského poháru v rakouském Kindbergu a Západním Berlíně se uskutečnila série celostátních a národních závodů, jakož i první ročník Poháru družby zemí socialistického společenství TJ Atom Jaslovské Bohunice v rekreační oblasti Modrová-Ganové Lazy.

Neoficiální mistrovství ČSSR

Ve druhém ročníku neoficiálního mistrovství ČSSR, který uspořádala na Bezovci TJ Bezovec Piešťany, byli nejúspěšnější Lubomír Masár (Atom Jaslovské Bohunice) a Viera Grósová (TTS Trenčín).

Slalom muži: 1. L. Masár 1:07,35 (33,66 a 33,69), 2. I. Herínek (Bezovec Piešťany) — 5,44, 3. V. Kuneš (Sokol Tišnov) — 20,64. — **Ženy:** 1. V. Grósová 1:33,35 (40,03 a 53,30), 2. L. Špačková — 6,01, 3. A. Ložeková (obě Sokol Tišnov) — 19,03.

Obří slalom muži: 1. L. Masár 1:23,48 (42,06 a 41,42), 2. I. Herínek — 4,59, 3. J. Horáček (TJ Krupka) — 14,01. — **Ženy:** 1. V. Grósová 51,30, 2. L. Špačková — 6,20, 3. A. Ložeková — 32,93.

Superobří slalom muži: 1. L. Masár 52,98, 2. I. Herínek — 5,59, 3. J. Ho-

ráček — 6,49. — **Ženy:** 1. V. Grósová 1:04,57, 2. L. Špačková — 9,50, 3. A. Ložeková — 27,66.

Pohár družby

Také v 1. ročníku Poháru družby byli Lubomír Masár a Viera Grósová nejúspěšnějšími čs. závodníky. Závodily se konaly pod záštitou Výzkumného ústavu jaderných elektráren Trnava a Atomové elektrárny Jaslovské Bohunice.

Slalom muži: 1. L. Masár 50,25 (25,45 a 24,80), 2. M. Sykut — 7,78, 3. J. Grón (oba Polsko) — 9,47. — **Ženy:** 1. Grósová 57,98 (30,21 a 27,77), 2. K. Almassiová (Maďarsko) — 15,34, 3. L. Špačková — 69,04. — **Dorost:** 1. E. Toth (Maďarsko) 51,09, 2. R. Kudlík (TJ Bezovec) — 5,99.

Obří slalom muži: 1. L. Masár 1:02,88 (31,44 a 31,44), 2. M. Sykut — 9,38, 3. P. Reuter (Maďarsko) — 10,13. — **Ženy:** 1. K. Tawassiová (Maďarsko) 1:08,63, 2. V. Grósová — 1,09, 3. K. Almassiová — 6,36. — **Dorost:** 1. E. Toth 1:03,78, 2. I. Krchňavý (Zavažan Kálnica) — 4,45.

Dvojkombinace (bez rozdílů kategorií): 1. L. Masár 113,13, 2. E. Toth 114,87, 3. R. Kudlík (Bezovec Piešťany) 126,53.

Finále Polského poháru

Ve finále Polského poháru v lyžování na trávě zvítězili čs. závodníci M. Puček (Bezovec Piešťany) a L. Masár (Atom Jaslovské Bohunice). Závodily se konaly v Duszníkách Zdroj.

Slalom: 1. M. Puček 50,69 (25,09 a 25,60), 2. I. Krchňavý — 1,33, 3. M. Osmelak (Polsko) — 18,22.

Obří slalom: 1. L. Masár 52,56 (25,34 a 27,22), 2. M. Sykut (Polsko) — 2,91, 3. I. Krchňavý — 2,98. —mm-

VÍTĚZSTVÍ POLÁKŮ

Úspěchem Poláků skončil XVII. ročník mezinárodních závodů ve skoku o Pohár Národní fronty na můstku s umělou hmotou, který uspořádala druhou řijnovou sobotu TJ MEZ Frenštát pod Radhoštěm. Ze 71 startujících byl první Jan Kowal s 222,0 (89,5 a 90,5) před svým krajanem Piotrem Fijasem 218,4 (90,5 a 86) a Jiřím Parmou 215,6 (84 a 89,5). Čtvrtý skončil junior František Jež (MEZ Frenštát) 214,7 (85,5 a 91,5). Další pořadí: 5. Klimowski (Pol.) 213,9 (88 a 88,5), 6. Portyk (Dukla Liberec) 212,0 (88,5 a 86,5), 7. Sakala (ČSSR) 193,2 (80 a 87), 8. Daněk (Dukla Liberec) 191,9 (85,5 a 81), 9. Raška (ČSSR) 191,3 (80 a 83), 10. Papierz (Pol.) 186,9 (83,5 a 80,5). Nejúspěšnější Jugoslavec Dolenc byl patnáctý se 178,3 b.

DANĚK NA HMOTĚ

Ve výkonnostním žebříčku skokanů na můstcích s umělou hmotou je nejlepší Miroslav Daněk s 917,1 bodu před Jiřím Raškou (oba Dukla Liberec) 915,7 a Jiřím Parmou (Dukla Banská Bystrica) 909, 4 b. Další pořadí: 4. Portyk 898,2, 5. Mayer (oba Dukla Liberec) 897,2, 6. Jež (MEZ Frenštát) 892,6, 7. Polák 859,7, 8. Řehořek (oba Dukla Liberec) 858,0, 9. Sakala (MEZ Frenštát) 846,6, 10. Vavrinčík (Dukla Banská Bystrica) 845,4 b. Započítávaly se čtyři nejlepší výsledky ze sedmi závodů (nejméně dva musely být na můstcích P 70 m.) Startovalo celkem 86 skokanů.

JESENICKÁ TŘICÍTKA

Pořádající oddíl orientačního běhu TJ Ostroj Opava zve k 3. ročníku Jesenické třicítky, kterou pořádá v neděli 21. února 1982 ve Staré Vsi u Rýmařova. Na programu jsou kategorie starších žáků a žákyň, mladších a starších dorostenců a dorostenek, mužů ve třech a žen ve dvou věkových kategoriích. Běží se 10, 20 a 30 km. Startovné 10, 20 a 30 Kčs. Trať vede ze Staré Vsi přes Novou Ves, Karlov, Alfrédovu chatu, Skřítek zpět do Staré Vsi. Přihlášky přijímá a propozice rozesílá ing. Ivan Filípi, Neumanno-va 22, 747 07 Opava 7.

PODĚKOVÁNÍ

V závěru roku děkujeme všem dopisovatelům, fotografům i čtenářům, kteří svými příspěvky a připomínkami nám pomáhali zlepšit úroveň a obsah našeho časopisu. Těšíme se na jejich další spolupráci a vítáme každou snahu pomoci nám, aby Lyžařství po všech stránkách plnilo náročný úkol odborného měsíčníku. Zaslouhují se o to často i mimořádným pochopením pracovníci tiskárny Stráž v Karlových Varech. Vynasnažíme se, abyste s novým ročníkem 1988 našeho měsíčníku byli ještě spokojenější.

REDAKCE

Lubomír Masár byl nejúspěšnějším čs. závodníkem v lyžování na trávě v letošní sezóně (Foto D. Nováková)

SIGMUND RUUD-80

Pětinašobný mistr ČSR a velký přítel čs. lyžařů Nor Sigmund Ruud oslaví 30. prosince v plné svěžesti 80. narozeniny. Při svém pobytu v třicátých letech v Československu, kde byl zaměstnán u fmy. Rott, se stal členem LZK Praha a zvítězil v mistrovství republiky 1929, 1930 a 1931 ve skoku a v závodě sdruženém v letech 1929 a 1930.

Měl zásluhu na zvýšení výkonnosti čs. skokanské disciplíny a s úspěchem v naší zemi působil jako trenér a cvičitel při lyžařských kurzech. Překonal několik rekordů čs. můstků. Jeho největším úspěchem bylo vítězství na MS 1929 v Zakopaném a stříbrná medaile na ZOH 1928 ve Sv. Mořici.

Také jeho čtyři bratři byli velmi dobrými skokany. Největších úspěchů dosáhl Birger Ruud. Zvítězil na MS 1931 v Oberhofu, 1935 ve Vysokých Tatrách, 1937 v Chamonix a na ZOH 1932 v Lake Placidu a ZOH 1936 v Garmisch-Partenkirchenu. Místrem světa byl i další bratr Asbjörn, který vybojoval prvenství v roce 1939 v Zakopaném.

Se čtyřletou přestávkou působil Sigmund Ruud v letech 1946—1967 jako předseda skokanské komise FIS. Rád vzpomíná na svůj pobyt v Československu, fotbalové zápasy Sparty a Slavie a naše hezká děvčata. Svazu lyžování zaslal také gratulaci k jubileu 100 let s přáním hodně úspěchů v další století.

Předseda FIS Marc Hodler v rozhovoru v Olgoú Charvátovou-Křížovou a dalšími účastníky oslav 100. výročí v Harrachově
(Foto B. Hynek)

Z OSLAV 100 LET LYŽOVÁNÍ

